Bundel - Gemeenteraad van 13 november 2024

Agenda bijlagen

Transcript 13-11-2024

1 Opening

2 Vaststellen agenda

Op grond van artikel 20 Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad worden de volgende portefeuillehouders uitgenodigd de vergadering bij te wonen:
agendapunt 5: voltallig college

[24it03820] agenda raad 13 november 2024

3 Goedkeuring besluitenlijst raadsvergadering 30 oktober 2024

[24it03822] besluitenlijst openbare raadsvergadering 30 oktober 2024

4 Ingekomen stukken

Raadsleden kunnen een wijzigingsvoorstel voor de procedurele afhandeling indienen bij de griffie. Stukken worden inhoudelijk niet besproken in de raadsvergadering.

[24it03821] ingekomen stukken raad 13 november 2024

5 Ontwerpbesluit inzake vaststelling van de gemeentebegroting 2025 (inclusief meerjarenraming 2026-2028) en 1e formele bijstelling 2024

Fracties kunnen technische vragen indienen tot donderdag 24 oktober 9.00 uur via griffie@kerkrade.nl.
Beantwoording volgt vrijdag 8 november.
Tijdsindeling en volgorde tijdens uitspreken algemene beschouwingen
Volgorde: van klein naar groot;
Maximaal beschikbare spreektijd: fracties t/m drie zetels 10 minuten, fracties met meer dan 3 zetels 15 minuten
Indeling overlegruimtes voor fracties tijdens begrotingsbehandeling:
College: kamer burgemeester
Burgerbelangen: fractiekamer
Ons Kerkrade: kamer wethouder Roland
PvdA: kamer wethouder van Drunen
Lokaal Alternatief: collegekamer
SP: spreekkamer griffie
Ouderenpartij Kerkrade: kamer wethouder Paas
CDA: kamer secretaris
VVD: leeskamer
Hart voor Vrijheid: kamer griffie

[24it03685] begroting 2025 aanbiedingsbrief
[24Rb059] begroting 2025 ontwerpbesluit
24Tl050 begroting 2025 nota van toelichting
nieuwe versie Begroting 2025 2024.10.16 met kaft
2024-10-18 kleine aanpassingen (2) in de begroting
financiële productenbegroting 2025
oude versie Begroting 2025 2024.10.14 met kaft
vragen fractie PvdA inzake begroting 2025
vragen fractie Burgerbelangen over de begroting 2025
vragen fractie CDA Kerkrade inzake begroting 2025
bijlage bij vragen fractie CDA: flexiforum inkomsten en uitgaven 2024.10.22
vragen fractie VVD Kerkrade inzake begroting 2025
vragen fractie SP inzake begroting 2025
Integrale beantwoording vragen begroting 2025
Treasurystatuut 2021 def
bijlage vraag 5 CDA cofinanciering evenementen 2024
bijlage vraag 12 SP Strategische voorraad gebouwen
bijlage vraag 18 SP rbnutgm 2023
bijlage vraag 18 SP rbnutgm 2024
bijlage vraag 18 SP rbnutgm 2025
bijlage vraag 51 Strategisch Vastgoedportefeuille Leegstand Versie 1. 29.10.2024 Vragen CDA
bijlage vraag 73 cda stavaza rekening 2023 jan 24 definitief
bijlage vraag 73 - flexiforum inkomsten en uitgaven 2024.10.22
Fractie SP Aanvullende vragen begroting -niet (volledig) beantwoorde vragen-
Fractie CDA Aanvullende technische vragen begroting 2025
beantwoording aanvullende vragen SP fractie inzake de begroting 2025

beantwoording aanvullende technische vragen begroting 2025 CDA Kerkrade
Bijlage bij beantwoording aanvullende technische vragen CDA bij vraag 12 uitgaven 2024 pr comm

5.0 Overzicht ingediende amendementen en moties
1. 24it03893 amendement dempen OZB verhoging - ingetrokken
2. 24it03872 amendement dempen OZB verhoging - ingetrokken
1. 24it03861 motie jongeren hebben de toekomst - aangenomen
2. 24it03894 motie jongerenparticipatie via onderwijs -ingetrokken
3. 24it03895 motie Limburg gezond vooruit - ingetrokken
4. 24it03896 motie Toepassing Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek - ingetrokken
5. 24it03897 motie participatie woningzoekenden in de woningbouwprogrammering - ingetrokken
6. 24it03898 motie moreel appel aan de financieel redzamen - ingetrokken
7. 24it03899 motie tegemoetkoming chronisch zieken - ingetrokken
8. 24it03900 motie halvering OZB - ingetrokken
9. 24it03862 motie van wantrouwen wethouder Paas - verworpen
10. 24it03863 motie van wantrouwen wethouder Schlangen - verworpen
11. 24it03864 motie van treurnis wethouder Roland - verworpen
12. 24it03865 motie inzake behoud en promotie dialect - aangenomen
13. 24it03866 motie jongerenparticipatie via onderwijs - aangenomen
14. 24it03867 motie Limburg gezond vooruit - aangenomen
15. 24it03868 motie Toepassing Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek - ingetrokken
16. 24it03869 motie participatie woningzoekenden in de woningbouwprogrammering - aangenomen
17. 24it03870 motie tegemoetkoming chronisch zieken - verworpen
18. 24it03871 motie moreel appel aan de financieel redzamen - aangenomen

5.1 Algemene beschouwingen fractie Hart voor Vrijheid

5.2 Algemene beschouwingen fractie VVD
2. VVD Kerkrade AB
Presentatie AB 2025 VVD Kerkrade RC

5.3 Algemene beschouwingen fractie CDA
3. CDA Kerkrade AB

5.4 Algemene beschouwingen fractie Ouderenpartij Kerkrade
4. Ouderenpartij Kerkrade AB

5.5 Algemene beschouwingen fractie SP

5.6 Pauze

5.7 Algemene beschouwingen fractie Lokaal Alternatief
6. Lokaal Alternatief AB

5.8 Algemene beschouwingen fractie PvdA
7. Fractie PvdA AB

5.9 Algemene beschouwingen fractie Ons Kerkrade
8. Ons Kerkrade AB

5.10 Algemene beschouwingen fractie Burgerbelangen
9. Burgerbelangen AB

5.11 Pauze

5.12 Reactie college
afbeelding gemeentelijke lasten

5.13 Pauze

5.14 Debat en besluitvorming

6 Sluiting

1 Opening

Petra voorzitter Dassen-Housen
Van

5.1 Algemene beschouwingen fractie Hart voor Vrijheid

Arnold Otten
woensdag 13 november. Aan het begin van deze vergadering, waarin we samenkomen om de belangen van de gemeente Kerkrade en haar inwoners te dienen, spreken wij de hoop uit dat onze inspanning vrucht zal dragen? Mogen wij kracht en inspiratie putten uit elkanders geloofs en levensovertuiging met de juiste waardering voor elkanders mening? Hiermee is deze bijzondere vergadering geopend. We hebben een aantal afmeldingen van mevrouw Visser, Otten, de heer Bosma en de heer Essers is afgemeld en we wensen hem mijnheer Essers vooral ook een spoedig herstel, want hij heeft nog een ingreep moeten ondergaan. Dan ben ik bij agendapunt twee het vaststellen van de agenda. Natuurlijk weet u allemaal dat vanavond de begroting op de agenda staat. Ook heel van harte welkom natuurlijk de bezoekers op de publieke tribune en de kijkers thuis. Het presidium heeft vast voorgesteld om meer tijd te nemen voor de begroting door de eerste termijn 7 minuten per fractie, 15 minuten voor het college in totaal en in tweede termijn 5 minuten per fractie en 10 minuten voor het college. De vraag is en ik verzoek u om aan te geven of u daar allemaal mee kunt instemmen. Ja, dan is dat zo vastgesteld en gaan we ook de agenda ongewijzigd behandelen. Uiteraard is het college voltallig uitgenodigd voor vandaag en wij trekken nog even een lootje voor de eerste en tweede termijn. Volgorde van spreken dus niet de algemene beschouwingen per partij, maar voor dat wat daarna komt. En dat was nummer 26. En dat is mevrouw Looman. De laatsten zullen de eersten zijn, want u was de laatste op de lijst, dus u mag vandaag in de eerste termijn straks de eerste reactie geven. Dan ben ik bij de agendapunt drie goedkeuring van de besluitenlijst van de raadsvergadering van 30 oktober. Is die besluitenlijst akkoord?. Ja, dan stel ik vast dat die is vastgesteld. Dan ben ik bij agendapunt vier de ingekomen stukken. Wil iemand nog reageren op de procedure wijze van afdoening?. Dat is niet het geval. Dan is ook de lijst met ingekomen stukken hierbij vastgesteld en dan zijn wij bij agendapunt vijf. Dat is natuurlijk de hoofdmoot van deze vergadering. Het ontwerpbesluit inzake de vaststelling van de gemeentebegroting 2025, inclusief de meerjarenraming van 2026 tot en met 2028 en de eerste formele bijstelling van 2024. We starten zoals gebruikelijk met de Algemene Beschouwingen. Toch wel voor iedere gemeente het moment van het jaar. We hebben een volgorde afgesproken en die ga ik aanhouden en naar ik geloof. Na vier partijen doen we even één, twee, drie, vier. Na vijf partijen doen we even een eerste korte stop. Dan kunt u ook even gebruik maken van de sanitaire voorzieningen en dan gaan we daarna verder en het hele schema verder. Dat weet u, dat heeft u gezien. En er is ook tussendoor ook nog gezorgd voor de inwendige mens. Wij starten. Meneer Otten, u heeft de eer. De tijd loopt. Op het moment dat u hier staat. Moet vooral vriendelijk zijn tegen de voorzitter. Want wie gaat dat vandaag bepalen? Uiteraard heel objectief. Gewoon 10 minuten hard rijden. Ik weet nog. Twee jaar geleden, toen was ik hier het eerst. Ik had nog nooit voor een publiek gestaan en hier in de politiek was ik het eerste. Dus ik stond hier met knikkende knieën en het eerste wat de voorzitter toen zei Maar ik ben heel erg streng op de tijd. Dat is niet bevorderlijk natuurlijk. Als je hier voor de eerste keer staat natuurlijk, maar je bent toch goed. Ik was in de tijd. Ik heb heel goed geluisterd, dus. Algemeen beschouwen wij ook als hard of hij het mogen wij. De aftrap doen. En. Heel veel vragen zijn er al gesteld over de begroting. Dus ik wil. In deze wil ik wel even in de algemene beschouwingen erop terugkomen wat wij als partij heel erg belangrijk vinden. En in deze moeilijke tijd hebben heel veel mensen toch wel moeite wat er allemaal in de. Politiek en in de verkiezingen gebeurt. In 2020 zijn we allemaal opgesloten en. Alle. Problemen zijn er geweest. Toen waren er verkiezingen. En kwam er ook nog een wappie hier binnenlopen. Toen was ik bekeken als een vreemde eend in de bijt. En ik hoop dat ik in de loop der jaren als mens weer erkend ben door jullie allemaal. Want toen ik de eerste dag binnenkwam, mede door wat er allemaal geschreven en gedaan was over ons omdat wij een bepaalde prik niet namen, werden we als alien bekeken. Een half jaar geleden heeft Wilders de verkiezingen gewonnen. Was weer hetzelfde en vorige week. Heeft Trump gewonnen. Meer als de helft van Amerika. Die heeft voor hem gestemd. En als je dan leest. En hoort. Dat er duizenden keren al

Petra voorzitter Dassen-Housen
gemaild en gedaan wordt, dat hij met Hitler wordt vergeleken. Dan zeg ik van. Probeer eerst te kijken wat iemand doet voordat je oordeelt. Want dat is wat ik bij ons hier in de gemeenteraad wel heb gezien. Dat mensen eerst in eerste instantie vreemd naar je kijken omdat ze allerhande verhalen hebben gehoord en waar iedereen maar denkt dat die waar zijn. En die nemen

5.2 Algemene beschouwingen fractie VVD

Petra voorzitter Dassen-Housen
dat maar voor waarheid aan. En dan als je iets vertelt dan wordt dat direct afgedaan als zijnde van. Dat komt van een wappie af, daar hoef ik niet naar te luisteren. Ik heb er wel eens iemand op aangesproken die zei ja, wat jij vertelt is bullshit. Dus diegene weet wel wie ik waar ik het over

Roger Creusen
heb. Maar dat is niet zo als je met mensen omgaat. Iedereen is voor mij gelijk totdat het tegendeel bewezen is en daarom probeer ik in deze algemene beschouwingen daarop terug te komen iedere keer. Dat is ook Mijn insteek geweest omdat ik al een paar keer bij macht een boeman ben geweest. Het pestgedrag op scholen is daar de eerste aanzet toe, want er wordt heel veel gepest op school. Dan zijn mensen die plegen zelfmoord na een x aantal jaren. Als ze er niet meer uitkomen worden van de trappen afgeduwd. Ze hebben benen gebroken, ze hebben trauma's opgelopen, was hun hele leven mee blijven lopen. En. Als je dan op de school komt en je komt daar een derde keer omdat je volhardend blijft, dat je vindt dat het pestgedrag een vast onderdeel van het lesprogramma moet zijn en dat je dan van een lerares hoort. Daar krijg ik de kriebels van wat je me vertelt, maar dan in negatieve zin. Niet positief, omdat ik probeer terug te komen op het pestgedrag. Dan vind ik. Ligt het aan mij dat ik het niet goed heb overgebracht? Of de mensen willen het niet begrijpen, maar daarom. Probeer ik iedere keer daarop terug te komen zonder dat iedere keer tussendoor. De mensen te confronteren met andere gedachten die ik heb. De mensen die moeten voor zichzelf beslissen als ze iemand tegenover zich krijgen. Wat heb ik daaraan en niet wat anderen geven? Daarom hebben wij als eerste, toen wij de begroting voorlazen. En je bent nog heel aandachtig als je de eerste bladzijde leest. Na de vijftigste is dat minder, maar op de eerste bladzijde kwam ik tegen burgerparticipatie. En ik denk dat de wethouder die geschreven heeft die eerste bladzijde. En ik denk ook dat ik weet van zijn hobby is nu, want die heeft. In de eerste bladzijde van burgerparticipatie heeft hij daar geschreven dat iedereen wel. Mee kan en mag doen. Maar het is een vis document, dus ik denk dat zijn hobby vissen is. In de eerste pagina. Maar in ieder geval het visiedocument van burgerparticipatie heeft al heel veel uren gekost. Maar. Op de antwoorden van alle partijen zag ik dat wij. Combinatiefunctionarissen tegenwoordig hebben die een tussenstop moeten zijn en een tussenschakel moeten zijn tussen jeugd verenigingen. En dan miste ik. De omschrijving bij dat zij ook bij verenigingen gaan kijken. Wel als ze problemen hebben met het bestuur. Maar waar ik in de loop der jaren ben achtergekomen dat heel veel besturen hele verenigingen. Stoppen a. Voor het aantal leden wordt verminderd, maar b ook voor het aantal bestuursleden dat heel lang blijft zitten tot op de oude dag alle touwtjes in handen houden en we geven moment,. Kiepen ze om of ze willen of durven niet meer. En dan moet er een nieuw bestuur komen. Maar niemand weet hoe, wie, wat waar. Dus de jeugd is daar niet voor opgeleid. Dus ik vind dat wij de combinatiefunctionarissen die daarvoor zijn. Een tool kunnen aanbieden dat ze die voor de verenigingen kunnen gebruiken, zodat er een toekomstbestendige vereniging in Kerkrade is. En dat is een van de dingen die ons. Na aan het hart gaat. Vandaar dat ik dit in de algemene bespreking doe. Heeft weliswaar niets met de begroting te maken, maar wel in ons samenzijn in de toekomst. Want als ze straks geen verenigingen meer hebben,. Ja, wat is er dan in de wijk? Wat is er dan nog te doen?. Grote. Roda heb je dan. Formule één kijken en de laptop heb je dan. Wat heeft de jeugd dan nog? Dus het is onze insteek voor te promoten dat wij als gemeente. Handvaten geven aan verenigingen zodat ook het buurtleven, het verenigingsleven, dat die weer opbloeien. En als ze problemen hebben dat ze altijd weten waar ze terecht kunnen. Dat is een van de dingen waarom wij al twee jaar proberen te promoten voor een gemeenteblad uit te brengen. Want dat is de aangewezen medium. Via internet. En zo wordt er al veel gedaan. Maar het gemeenteblad. Daar kan iedereen in kijken of je wel of niet thuis bent en of je moeite met lezen hebt. Dan kun je het rustig thuis nog eens nalezen. Dan kan iedereen over alle regelingen, van alle dingen die nodig zijn. Opgezocht worden,. Bij welke. Loketten dat ze terecht kunnen. Dat is burgerparticipatie. Participatie. Daar komt nog een hele hoop bij. Maar in eerste instantie zijn wij als gemeente verplicht voor die burger te informeren. Dan zeggen we wel. De burger is ook verplicht voor te kijken wat de mogelijkheden zijn. Maar aan de andere kant hoor je ook toevallig hadden we het daar vorige week nog over,. Dat het alfabetisering in Kerkrade minimaal is. Dus mensen kunnen vaak niet. Goed lezen, maar. Als ze rustig dat krantje thuis

hebben kunnen ze altijd rustig kijken kunnen nakijken. Dus dan kunnen ze wel hun gegevens ophalen. Ze weten waar ze terecht moeten. Dus voor ons hoop ik dat binnen afzienbare tijd dat krantje nog komt.. En daarbij. Hebben wij voor de burgerparticipatie gedacht dat daar het inspreek recht voor de burgers. Wat ik vorig jaar al aankondigde dat wij een. In het voorstel zou het doen. Dat hebben wij intussen met hulp van de griffie ingediend. Ligt bij het college een initiatiefvoorstel? Dat er een referendum mogelijkheid is in Kerkrade? Als er in de toekomst grote dingen op de planning staan en er is een groot gedeelte van de bevolking het niet mee eens, is dat een tool voor hen voor. Hun spreekrecht gebruik te maken of kenbaar te maken. Ook wij als gemeente. Als er straks een herindeling zou zijn, wat tegenwoordig de mode is in Nederland, kunnen wij als gemeente die tool ook gebruiken voor te laten zien dat wij als gemeente en het groot gedeelte van de burgers daar niet achter staan voor een herindeling. Dus dat is één van de initiatieven die wij dit jaar hebben gedaan. Gelukkig is de griffie nu. Redelijk op orde, dus dat zou ons hebben geholpen. Dus nu is die. Nog even kwijt,. Maar in ieder geval ijs is onderweg. Laat ik het zo zeggen. Dan vind ik dat wij als Kerkrade. Op sommige dingen goed voorbeeld geven, zoals de jeugdraad en de jeugd burgemeester. Dan hoeven we niet te zeggen van dat hebben wij gedaan. Maar ik hoorde van de week wel dat het voorbeeld in het buitenland gevolgd wordt. Want ik zie. Dat,. Want ik zie dat in Aken of in Herzogenrath sinds dit jaar ook een jeugd burgemeester is. Dus als je de dingen gewoon doet en niet de anderen de wil oplegt of zegt van kijk zo moet je doen en iedereen ziet hoe het is, dan nemen ze het automatisch over. Sorry. Afronden. Nog een minuutje. Is en dan is de tijd al over. Omdat u over die knikkende knieën van twee jaar geleden begon, durfde ik niks meer te. Zeggen, maar heeft het toch geholpen dat ik mijn. Tijd niet altijd om. Dus dan zal ik jullie allemaal bedanken en dan hoop ik. En mocht er nog mensen zijn die. Dingen willen weten die bij ons spelen of die ik zeg van dat is niet waar of wel waar, ik wil altijd het gesprek aangaan. Dank u. Dank u wel, meneer Otto van Hart voor Vrijheid. Het woord is aan de VVD, meneer Kruse. Ik vind dat altijd zitten. Bij de mensen. Nettie. Drop. Voorzitter. Overige leden van het college en de raad. bezoekers op de tribune. En kijkers thuis. De begroting van de gemeente Kerkrade voor 2025 ligt voor ons. In begroting die de koers bepaalt voor de komende jaren en daarmee direct invloed heeft op de leefbaarheid en de kwaliteit van onze stad. Halverwege de huidige beleidsperiode sta ik stil bij wat wij van ons coalitieprogramma hebben gerealiseerd. Al eerder heb ik gesteld dat het coalitie plan een afgeleide kon zijn van ons eigen verkiezingsprogramma. Kerkrade blijft goed, wordt beter. In de kern blijft Kerkrade goed, maar ons doel als

Petra voorzitter Dassen-Housen

VVD is dat Kerkrade nog beter wordt. Dit vraagt om een scherpe blik op de plannen en het beleid en om een weloverwogen keuzes in de financiering.

5.3 Algemene beschouwingen fractie CDA

Petra voorzitter Dassen-Housen

Namens de VVD zal ik onze kijk op deze begroting uiteenzetten, waarbij ik voorstellen aandraag om verstandig met met Te verstandig met de gemeentelijke financiën om te gaan. In de afgelopen jaren zijn in Kerkrade. Belangrijke stappen gezet. Neem bijvoorbeeld de realisatie van het Martin Buber dat dit schooljaar echt

Mark Meijer

werkelijkheid is geworden. En niet te vergeten de nieuwbouw van het Integraal Kindcentrum De Doolhof in geschoven. We zien ook een woon offensief. Dat is toch niet in volle omvang gerealiseerd? Maar we zien wel dat bijvoorbeeld de oplevering van de eerste woningen in het Duco Veld aanstaande is. Verder zien wij aanvalsplannen tegen woon en drugsoverlast. Dit zijn zaken die wij als VVD volledig ondersteunen. Veiligheid en kwaliteit van leven vormen de ruggengraat van een sterke gemeenschap. We blijven echter kritisch op de uitvoering. Projecten moeten niet alleen ambitieus, maar ook efficiënt en effectief worden aangepakt. Een ander punt dat wij onderschrijven is de positionering van de hub als een toegankelijke voorziening. De hub speelt een essentiële rol in het sociale en culturele leven van Kerkrade. We willen erop toezien dat deze voorziening toegankelijk blijft voor iedereen en dat die verantwoord mee wordt omgegaan in het kader van de begroting. Ook de aanpak van schulden en armoede in Kerkrade staat hoog op onze agenda. De impact van inflatie en stijgende kosten raakt de kwetsbaarste inwoners het hardst en het is onze verantwoordelijkheid hen te ondersteunen. Tegelijkertijd willen wij benadrukken dat de steun structureel en doelgericht moet zijn. We moeten niet enkel pleisters plakken, maar ook naar duurzame oplossingen kijken die onze inwoners helpen financieel zelfredzaam te worden. De financiering van de plannen van 2025 En dit brengt mij bij een van de meest omstreden punten in de begroting de geplande verhoging van de

onroerendzaakbelasting OZB met maar liefst 10%. En onze wethouder heeft het in de krant over een minimale stijging van € 1 onder het landelijke gemiddelde. Laat ik eens een vergelijking maken. In de reële situatie wat betekent de OZB stijging van maar liefst 10% voor een doorsnee gezin in Kerkrade?. Neem als voorbeeld vader is politieagent en moeder. Onder welke les in deeltijd? De bedragen die daar zijn genoemd. Dat zijn de bedragen bij een fulltime betrekking. Zij wonen met twee schoolgaande kinderen in een doorsnee twee onder een kapwoning met een OZB waarde van € 385.000, zoals gelegen aan de Grasvelden tien in de wijk Kaal Heden. Dat pand staat nu in de verkoop. Afgezet tegenover omringende gemeenten betaalt dit gezin de hoofdprijs. Stel, dit gezin woont in landgraaf. Dat betaalt het gezin in 2025 liefst € 177 minder ten opzichte van de gemeente Weert. Qua inwonersaantal en voorzieningen vergelijkbaar met Kerkrade scheelt. Dat is € 337. En nu komt het zelfs als we de bedragen corrigeren met de gemiddelde WOZ waarde van die gemeentes die daar zijn afgebeeld. Ben je in Kerkrade Kerkrade tot wel 12% duurder uit dan in andere Parkstad of Limburgse gemeenten. We moeten eerlijk zijn. Deze woning in Graz, Zweden tien vergelijkbaar zal in de gemeente Weert dik zes ton kosten, maar dan nog. Hebben we het over 12%. Dit gezin betaalt in 2024 al de hoofdprijs, maar het verschil wordt in 2025 alleen maar groter. Toch. Twee andere kosten, zal het zorgpremie ook alleen maar stijgen en de senioren grafiek? Het verschil wordt kleiner. En we waren al het hoogst. Dat is in feite wat er gebeurt. De VVD vindt de OZB verhoging die de inflatie overstijgt onverantwoord. In tijden waarin veel gezinnen, ondernemers en ondernemers vooral het al moeilijk hebben. Maar daar heeft dat ook vooral effect op. Het alternatief. Laat ik verder een ja, laat ik een voorstel doen. Ons voorstel is het om de OZB verhoging te beperken tot 3,5%. Dat is een voorstel, de zogenaamde inflatie waarden. Dan lopen we in de pas met andere gemeenten buurgemeente Heerlen naar Kerkrade. De gemeente met de hoogste stijging van Limburg kiest voor een OZB stijging van niet meer dan 5% en dekt de stijgende kosten door besparing op de eigen organisatie. Hoe gaan we dan het resterende tekort dekken?. Terechte vraag. Dat kan gedekt worden door een zeer bescheiden besparing van ongeveer 1% binnen de ambtelijke organisatie. Wat was dan waarvan wij denken dat het mogelijk moet zijn zonder de kwaliteit van dienstverlening in gevaar te brengen?. Hierbij officieel wij ons op de cijfers die laten zien dat het aantal ambtenaren in de afgelopen vijf jaar met 30% is toegenomen. Kijk maar naar de grafiek. Het ambtenaren bestand in Kerkrade ligt daarmee hoger dan het landelijk gemiddelde en met de voorgestelde besparing van 1,2%. Dan heb ik het ongeveer over zes fte. Op 493 ambtenaren die Kerkrade nu telt, ligt ons percentage nog steeds ruim boven het landelijk gemiddelde. Dit kunnen jullie ook zien op de DIA en dat hogere aantal begrijpen wij volledig met de uitdagingen waarmee wij als gemeenten geconfronteerd worden. Kortom,. In plaats van een hoge lastenverhoging willen wij een discussie oproepen over alternatieve ombuigingen en efficiëntere manieren om de begroting rond te krijgen. Het lijkt ons alleszins redelijk dat tegenover de forse uitbreiding van het ambtenarenapparaat en de loonsverhoging van ambtenaren voor ruim 10% in 2025. Ook dat is aanstaande. Ook een kleine productiviteitsverbetering van 1,2% mag staan. De geplande verbouwing van het stadskantoor aan het raadhuis. Ook die 4 miljoen zal hopelijk helpen aan verdere verbetering van deze productiviteit. Oproep tot samenwerking Onze insteek als VVD is om de lasten voor onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk te beperken zonder concessies te doen aan de kwaliteit van onze stad. We willen daarom een raadsbrede Brede discussie aangaan over mogelijke alternatieven. Besparingen. Daar kiezen andere gemeenten, zoals Heerlen en Landgraaf ook voor. Samen kunnen we werken aan een Kerkrade dat financieel gezond blijft, maar ook aantrekkelijk en leefbaar is voor iedereen. De begroting van 2025 biedt kansen en uitdagingen. We hebben een gedeelde verantwoordelijkheid om keuzes te maken die recht doen aan de ambities van Kerkrade. Zonder de druk op onze inwoners en ondernemers onnodig te vergroten. Wij zullen kritisch blijven op elke euro die wordt uitgegeven en zoeken naar mogelijkheden om Kerkrade nog beter te maken. Vandaar dat we vanmiddag in amendementen een amendement dempen OZB verhoging indienen zoals afgebeeld op de DIA. In dit amendement wordt voorgesteld de voorgenoemde OZB verhoging te dempen tot maximaal het niveau van de indexatie 3,5%. De ontbrekende middelen die hierdoor ontstaan worden verkregen door een productiviteitsverbetering van de ambtelijke organisatie van om en nabij de procent, die een besparing oplevert van circa zes fte. Uitgaande van een gemiddelde personeelslasten van de gemeente Kerkrade. En nogmaals, de VVD staat open voor raadsbrede discussie omtrent alternatieve ombuigingen waarbij wij dit voorstel doen. Ik dank u voor uw aandacht. Dank u wel. Dan is het woord aan de fractie van het CDA. Meneer Meijer. Saddam. Ja. Voorzitter college gehad en kerkeraden houden na de landelijke verkiezingen van het begin van het jaar even tot de zomer geduurd voordat er een nieuw kabinet kwam. Met het wegvallen van een aantal vertrouwde gezichten is enerzijds veel kennis en ervaring verloren gegaan en anderzijds kunnen nieuwe politici en bestuurders een frisse, frisse wind brengen. Laten we juist in deze tijd van verharding, individualisme en polarisatie de kernwaarden van de christen democratie niet uit het oog verliezen. Deze zijn nu harder nodig dan ooit. Het zogenaamde ravijn, jaar voor onze, veroorzaakt door de bezuinigingen opgelegd door Den Haag staat voor de deur en de eerste effecten hiervan gaan wij komend jaar met zijn allen merken. Lastenverzwaring en bezuinigen worden vanaf 2026 zichtbaar en voelbaar. Met

een verwacht jaarlijks tekort op de kerk had de begroting van meer dan € 2 miljoen. Als CDA Kerkrade spreken wij onze zorgen uit en voelen wij onze verantwoordelijkheid om in deze raad de koers van het huidige beleid nauwkeurig te toetsen en kritisch te

Petra voorzitter Dassen-Housen

volgen. Juist nu het aankomt op de toekomstbestendigheid van onze stad. De inwoner van Kerkrade verdient een veilig, vitaal en leefbaar Kerkrade.

5.4 Algemene beschouwingen fractie Ouderenpartij Kerkrade

Petra voorzitter Dassen-Housen

Een krachtig Kerkrade. Wij vragen ons dan ook af of het college de juiste prioriteiten heeft gesteld. De begroting die voorligt markeert een spannende balans, ambities en uitdagingen. Er wordt nog volop geïnvesteerd, ook in majeure projecten, terwijl tegelijkertijd een grote financiële druk

Leon Schlenter

ontstaat. Om samen aan een vitaal Kerkrade te kunnen werken, is draagvlak van de inwoners en goede burgerparticipatie nodig. En minder ambitieuze projecten met grote uitdagingen op financieel gebied. We onderschrijven het belang van wijkontwikkeling, investeren onderwijs zoals het Martin Buber, veiligheid en een evenwichtig woonbeleid. Echte ambities moeten wel haalbaar zijn als plannen het ambtelijk apparaat overbelasten, er onvoldoende eigen of ingehuurd personeel te vinden is. En we weten dat procedures langer duren dan we gewend zijn. Dat dienen de plannen te worden herzien. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden. Zou de financiële bijdrage aan evenementen bijvoorbeeld niet wat teruggeschroefd kunnen worden? CDA CDA Kerkrade vindt dat er meer focus aangebracht dient te worden om de echte problemen en uitdagingen in onze stad aan te pakken. Denk aan winkelleegstand, het hoge sociale woningbouw percentage en de steeds vaker optredende wateroverlast. Of neem de oplevering van de parkeergarage. Inmiddels zijn we meer dan 160 € 0 aan juridische kosten verder. Los van de vele interne en externe kosten en het negatieve beeld. Een project van 42 miljoen en het terrein als entree ligt er braakliggend bij. Dit zou zo de meeste kijkcijfers trekken bij het programma. Help, mijn man is klusser!. Een krachtig college is bereid om de balans op te maken en van koers te veranderen. Een krachtig college durft te kiezen. We vernemen graag van de wethouders hoe zij hier tegenaan kijken, of zij bereid zijn om deze keuzes te maken. Over het woonbeleid gesproken. Voorzitter. Wij wijzen daarop voor het derde jaar op rij dat het percentage sociale woningbouw à 40% in Kerkrade te hoog is, 10% boven het landelijk gemiddelde en zelfs 20% hoger dan omliggende gemeentes, enkele omliggende gemeentes. Hoe vaak moeten wij dit college nog wakker schudden? Bij woningbouwprojecten waar de gemeente de regie in handen heeft, zien wij woningen en appartementen in het midden en hogere segment nauwelijks terugkomen. Wat we wel zien is een beperkt aantal vierkante meters. Prijzen van meer dan 45 € 100, de vierkante meter, een postzegel, tuin of balkon of inbreuk op de privacy. Dit college vindt het blijkbaar belangrijker om snel te bouwen en snelle winst te behalen. En dan afvragen waarom het gemiddelde bestedingsruimte niet omhoog gaat. De ene na de andere winkel of horecagelegenheid verdwijnt. De komst van de Martin Buber heeft gelukkig een positief effect op de aantrekkelijkheid van Kerkrade. Wij willen dat er meer woningen in het midden en hogere segment gerealiseerd worden om kapitaalkrachtige inwoners aan te trekken die meer besteden aan lokale voorzieningen zoals winkels, restaurants, cultuur en recreatie. Dit bevordert de lokale economie, werkgelegenheid en investeringen. Ook zal er een betere doorstroming staan voor de starters en jonge gezinnen 111 woning vinden.. Zo kan Kerkrade de midden en hogere inkomensgroepen behouden in plaats van dat ze onze mooie stad verlaten. Ook zal het bijdragen aantrekkelijke straatbeeld, een positief imago van Kerkrade als aantrekkelijke woongemeente en een positief effect hebben op bedrijven investeerders. We vernemen graag van de wethouder of die bereid is de koers vanaf nu echt te veranderen en concreet stappen te gaan zetten. Dan gedifferentieerder de woningmarkt. De cijfers laten zien dat het huidige beleid niet het gewenste effect heeft. We vragen dan ook een wethouder om in kwartaal één met een evaluatie te komen en middels een verdiepingsslag samen met de raad het beleid aan te passen met als doel een gedifferentieerder Woningaanbod. Tegengaan van uitstroom van midden en hogere inkomensgroepen en het aantrekken van deze doelgroep. We verwijzen ook graag naar de twee moties die we hebben ingediend. Voorzitter, de financiële uitdagingen voor Kerkrade worden groter en vanaf 2025 zelfs zorgwekkend. Ondanks dat de gemeente inzet op een forse verhoging van de OZB met 10%. Jullie horen het goed 10%. En ondanks dat er

een flinke hap uit de algemene reserves wordt genomen. Verhoging is noodzakelijk, alleen over de hoogte valt te twisten. Wij maken ons dus ook hier weer enorm zorgen over. Dit soort lastenverzwaringen raakt onze inwoners en bedrijven direct en is in onze ogen geen duurzame oplossing. We pleiten er dan ook voor om deze verhoging met minimaal 2% te reduceren. En ook zijn we benieuwd wat het college en onze collega raadsleden ervan vinden dat we dadelijk in het rijtje van duurste OZB gemeentes behoren. Wat doet dit met de aantrekkelijkheid van het vestigen in onze stad? We hadden graag vandaag een amendement ingediend. Gelukkig heeft collegepartij heeft VVD dit nu gedaan om een reductie op de verhoging voor te veilig te stellen?. Maar gezien de korte tijd die wij hadden om dit uit te werken,. Stellen wij vragen om dit amendement bij de tarieven nota en december voor te leggen. We horen graag welke partijen dit mee willen onderzoeken en steunen. En we zijn ook benieuwd. Van de wethouder hoe de begroting van 2016 zal uitzien. Komt hier weer een forse verhoging van de OZB? Om dit te voorkomen doen wij een appèl aan de wethouder om in het jaar dat nu voor ons ligt een keuze voorspellen te maken en besparingsmogelijkheden op te stellen en deze voor te leggen. Gehad Na de bespreking in de raad kan deze output meegenomen worden in de begroting van 2026. Henri Bonte was de fractievoorzitter van het CDA Landelijk heeft in zijn Algemene beschouwingen gezegd We moeten een samenleving opbouwen die gestoeld is op verantwoordelijkheid, burgerschap en vertrouwen,. Niet op afhankelijkheid van de overheid. Vertaald naar Kerkrade betekent dat het college meer moet doen om deze inwoners daadwerkelijk bij besluitvorming te betrekken. Het studiejaar roept dit college dan ook op om burgerparticipatie en initiatief werkelijk te stimuleren. Laat inwoners niet alleen meepraten, maar luister ook echt naar hun wensen. Geef ze echt een stem, zodat we samen bouwen aan een krachtig en betrokken Kerkrade. Betrek burgers bijvoorbeeld bij Nu, Integraal Kindcentrum, Gemeenschapshuis Kaleido Bruis en de aanpak van winkelleegstand of de herbestemming en verplaatsing van de brandweerkazerne. Ook hebben wij al vaker opgeroepen om met alternatieven naar de raad te komen. En dan niet alleen de optie met bijgevoegde reeds afgevallen alternatieven, maar echte uitvoerbare varianten waar de raad een keuze kan maken. Dan het sociaal beleid. Voorzitter, het CDA staat het principe van zorg voor de meest kwetsbare inwoners. Maar dit betekent geen vrijbrief voor een bodemloze put. De stijgende uitgaven voor jeugdzorg en Wmo maken duidelijk dat het cruciaal is om een efficiënt met deze middelen om te gaan. Zonder ingrepen kunnen deze kosten onhoudbaar worden en komt de kwaliteit van de zorg onder druk te staan. Het CDA roept op tot een krachtig en preventief beleid en meer samenwerking met de zorginstellingen om de stijgende kosten terug te dringen. Het CDA steunt de wens om de werkgelegenheid te versterken via samenwerkingsprojecten zoals met Atlant. We zijn benieuwd naar de inmiddels behaalde resultaten. Helaas is er ook werkgelegenheid weggevallen door bedrijfs sluitingen, faillissement en verhuizing van bedrijven. Kortom, alleen met Martens gaan we het niet redden. We vragen het college om kritisch te kijken naar nieuwe projecten en op een verantwoorde manier economische groei te stimuleren. Kerkrade staat aan de vooravond van onvermijdelijke bezuinigingen, maar het CDA is verontrust over het gebrek aan concreet beleid om deze door te voeren. In de begroting wordt gesproken over een besparing van 2,9 miljoen en zowel 27 als 28. Missen we hier niet 2026 Voorzitter? En wellicht lijkt het voor dit college nog ver, in ieder geval na de verkiezingen. Maar hoe realistisch is dit als er nog geen beleidskeuzes zijn gemaakt? Het CDA dringt er op aan dat het college in aanloop naar de begroting een heldere visie ontwikkelen om deze bezuinigingen door te voeren zonder dat de burger van Kerkrade op de leefkwaliteit moet gaan inleveren en waarbij kwetsbare groepen beschermd worden. In de woorden van Bonte Bol we moeten bouwen aan een politiek van langere termijn en verantwoordelijkheid. Rentmeesterschap betekent ook dat we vooruitdenken en zorgvuldig omgaan met onze gemeentelijke middelen. Niet alleen voor vandaag, maar ook voor de toekomstige generaties. We gaan ervan uit dat de wethouder hier al iets op kan zeggen. Voorzitter, ik ga afronden. Het CDA wil een vitale, sociale en krachtige gemeente die oog heeft voor inwoners en hun zorgen. We kunnen niet alleen maar achter een te ambitieus programma aanjagen zonder oog te hebben voor de financiële werkelijkheid en de gevolgen van onze inwoners. Het CDA roept het college op tot meer realisme en verantwoordelijkheid, maar ook een ruimer blikveld waardoor alternatieven binnen de raad kunnen worden besproken. We willen samen bouwen aan een kerk hadden dat niet alleen ambitieus is, maar ook betrouwbaar en duurzaam in zijn beleid. samen werken aan een toekomstig bestendig en krachtig Kerkrade met daadkracht, realisme en vooral verantwoordelijkheid. Dank je wel. Dank u wel, meneer Meijer van het CDA. Dan ga ik nu naar de Ouderenpartij, meneer Slenter. Ja. Voorzitter, leden van het college, collega raadsleden en alle geïnteresseerden op de publieke tribune of thuis. Tijdens de jaarlijkse Algemene Beschouwingen wordt van alle politieke partijen verwacht dat ze binnen een vooraf aangegeven tijdsbestek iets vinden van de begroting. Gelukkig hoeven partijen zich niet te beperken tot op of aanmerkingen op de begroting zelf, maar mogen ook dit podium gebruiken om te laten blijken wat ze vinden van het gevoerde en het te voeren en het te voeren beleid. Voorzitter, Ik zal mij in deze algemene beschouwingen beperken tot de volgende thema's onderwijs en huisvesting, wonen, Wmo, dementie en financiën. De gemeente Kerkrade heeft een zorgplicht voor wat de huisvesting betreft voor het

primair, speciaal en voortgezet onderwijs. Dat gebeurt in overleg met schoolbesturen, die op hun beurt weer verantwoordelijk zijn voor het onderhoud. Dat is een prachtig uitgangspunt om in goede samenwerking te komen tot geoutilleerde gebouwen om onderwijs in te richten voor alle kinderen in Kerkrade.

Petra voorzitter Dassen-Housen
Wat belangrijk is, is dat er in Kerkrade toekomstbestendige en eigentijdse huisvesting is waarbinnen scholen in staat worden gesteld om goed onderwijs te kunnen verzorgen. In het tot deze raad

5.5 Algemene beschouwingen fractie SP

Petra voorzitter Dassen-Housen
vastgestelde huisvestingsplan zijn goede uitgangspunten opgenomen om kinderen van kleuter tot en met basisschool te begeleiden in samenwerking met andere instanties om te komen tot integrale kindcentra. Een heel mooi voorbeeld is de realisatie van het Integraal Kindcentrum De Droom.

Marianne Laumann
Dit is de verwezenlijking van een onderwijsvisie van nu en de toekomst. Binnen het basisonderwijs zien we verder. Een heel goede ontwikkeling om bij steeds meer scholen de groei te zien naar een gezonde basisschool van de toekomst. De Ouderenpartij heeft zelfs in het verleden een motie ingediend die de gemeente opriep om na te streven dat zoveel mogelijk basisscholen meedoen aan de Gezonde Basisschool van de Toekomst. De motie werd overigens unaniem tot deze raad aangenomen. De Ouderenpartij Kerkrade vindt het heel positief dat de gemeente investeert in een gezonde jeugd en daarmee een goede basis voor een gezonde toekomst. Wij zijn dan ook blij dat deze scholen en Kerkrade zich inzetten voor de leefstijl van hun leerlingen. En als we onderzoekers mogen geloven, leidt dat ook nog tot een goed leerklimaat. We vinden het belangrijk dat de generaties van de toekomst voldoende mogelijkheden hebben om na het basisonderwijs te kunnen kiezen voor goed en gericht vervolgonderwijs. Kerkrade moet toekomstproof zijn voor wat betreft het onderwijs binnen onze gemeentegrenzen en de realisatie van het Martin Buber. Een school voor een school voor voortgezet onderwijs in Kerkrade, waar je leert voor een diploma en voor het leven, is een geweldige positieve ontwikkeling voor onze stad en een compliment aan de initiatiefnemers en iedereen die hieraan meewerkt. Meegewerkt heeft mag hier dan ook niet ontbreken. Een school voor voortgezet onderwijs in Kerkrade waar je samen beleeft wat je leert. Volwaardig vernieuwend voortgezet onderwijs in Kerkrade. Dit is een fantastische mijlpaal. En als we dan spreken over toekomstproof, dan mogen we natuurlijk ook Beroeps College Parkstad Limburg Roots niet vergeten. Kerkrade biedt onderwijs voor kinderen van basisonderwijs tot en met voortgezet onderwijs. Naast alle voorzieningen zoals kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, peuterspeelzaal en welzijnsactiviteiten voor kinderen. Leraren en opvoeders dragen bij aan de toekomst van onze stad door kennis door te geven aan de volgende generaties en hen te begeleiden in het proces van ontwikkeling. Voorzitter,. De Ouderenpartij bedankt het college en met name de wethouder onderwijs, de ambtenaren en alle andere betrokkenen en vrijwilligers voor hun inzet en werk om dit alles te verwezenlijken. Kerkrade zet in op het woon offensief. Een prima initiatief. Wat de Ouderenpartij betreft mogen we het ingezette offensief versnellen. Kijk naar de juiste doelgroepen om hen naar doorstroming te begeleiden. Naar het oordeel van de oudere partij moeten we hier in Kerkrade vooral bouwen voor onze senioren en voor de midden en hogere inkomens. Dat laatste is van belang om daarmee het besteedbaar, omdat daarmee het besteedbare inkomen omhoog zal gaan, wat goed is voor de lokale economie. We moeten daarbij vooral denken aan de ouderen die graag hun te grote woning zouden willen inruilen voor een comfortabele, kleinere levensloopbestendige woning of een appartement in een wijk of centrum met alle benodigde voorzieningen om de hoek die men zonder auto kan bereiken. Dat is goed voor het milieu, het welzijn en de beurs. Laten we versneld voor hen bouwen. Zoek naar plekken die vrijkomen door verhuizingen van bedrijven en instellingen. Plan daar de betere woningen. We moeten dan vooral niet in sociale woningbouw denken. 45% van het Kerkraadse woningbestand bestaat immers uit sociale woningbouw en dat is te veel. De nieuwe woning voor ouderen mag ook een koopwoning zijn. Wat wil men met de overwaarde van de verkoop van de oude woning een mooi aanvullend pensioen heeft? Of men kan de overwaarde van de oude woning gebruiken om de kinderen met een schenking te helpen om een nieuwe woning betaalbaar te maken. Doordat de te grote woningen van onze senioren vrijkomen, kunnen jonge gezinnen, veelal tweeverdieners, in Kerkrade blijven wonen en aan ons rijke sociale leven deelnemen. Laat ze niet naar een andere gemeente verhuizen, want vooral de mensen met het met de laagste inkomens achterblijven die het sluiten van sociale woningbouw afhankelijk zijn. En blijf daarnaast vooral ook inzetten op het verstrekken van startersleningen om de jongeren een goed fundament te geven bij de aankoop van hun

eerste woning. Voorzitter, de kosten van de hulp bij het huishouden dreigen in ons land en ook in onze gemeenten uit de hand te lopen,. Kosten de hulp bij het huishouden in 2018 in Kerkrade nog € 4 miljoen. In 2023 was het bedrag al opgelopen naar € 8 miljoen. Die enorme stijging is veroorzaakt door onder andere de invoering van het abonnementstarief en door een forse toename van het aantal aanvragen. Maar naast het feit dat de kosten voor de gemeenten bleven oplopen, hebben de zorgaanbieders ook een groot probleem. Zij hebben namelijk onvoldoende menskracht om de toenemende vraag naar hulp te kunnen realiseren. En daarom is de gemeente samen met Meander en Ambulante Thuiszorg een pilot gestart om te bezien of het mogelijk is de instroom enigszins te beperken om er zo voor te zorgen dat alle mensen met een ondersteuningsvraag geholpen kunnen worden. De uitkomsten van de pilot zien er zeer goed uit en vanuit het hele land meldden zich andere gemeenten en de VNG om van ons te willen horen hoe we een en ander hebben opgepakt. En dit voorzitter, laat zien dat we hier in Kerkrade op dit gebied goed bezig zijn. Wat de Ouderenpartij zorgen baart is de snelle stijging van het aantal mensen die met dementie te maken krijgen. Een aandoening waarvoor overigens geen medicatie bestaat. Enkele cijfers voor de gemeente Kerkrade. In 2025 zullen nog circa vijftig personen zijn met de diagnose dementie. 25 jaar later en 2050 zal dit aantal al opgelopen zijn naar 600 personen. Dit is een immense stijging. Bedenk daarbij dat één op de zeven mannen en één op de drie vrouwen met dementie te maken krijgt en u kunt zich zelf een voorstelling maken van de grootte van het probleem. De oude partij heeft indertijd een motie ingediend die erop zag om Kerkrade een dementievriendelijke gemeente te gemeente te laten worden. En ook deze motie werd unaniem tot deze raad aangenomen. In Kerkrade hebben we inmiddels twee Alzheimer cafés geopend. Hier kunnen mensen op informatieavonden terecht met al hun vragen over dementie en kunnen ze in gesprek gaan met lotgenoten en delen ze hun ervaringen. Ook worden er lezingen gehouden om de ziekte in een vroeg stadium te herkennen en te leren hoe hiermee om te gaan. Dat zijn prima initiatieven en we hopen daarmee een kleine bijdrage te kunnen leveren om het leven van de zieke, maar ook diens naasten en mantelzorgers ietwat draaglijker te maken. En nu voorzitter, naar de begroting zelf. Op 17 oktober. Jongstleden, een beetje sneller, heeft onze accountant, de heer Reynaert van Vught, de gemeenteraad meegenomen in het duiden van de begroting. Naar het oordeel van de accountant presenteert het college ook dit jaar weer een stabiele en sluitende begroting. Deze wordt komend jaar afgesloten met een surplus van € 80.000. Ondanks het feit dat er in 2025 al minder geld door de centrale overheid naar de gemeenten vloeit, heeft het college een begroting samengesteld waarbij enerzijds het voorzieningenniveau op gelijke hoogte blijft en anderzijds de lastenverzwaring voor onze burgers beperkt blijft. En dat is een compliment waard aan het college en in het bijzonder aan de wethouder Financiën. Vanaf 2026 ziet de zaak er anders uit. Er zal bezuinigd moeten worden en dan komen we er niet aan om keuzes te maken. En die keuzes zullen moeilijk zijn. En we hopen, voorzitter, dat het college de raad meeneemt bij het maken van die keuzes. Nu de middelen voor 2026 en volgende jaren beperkt zullen zijn, heeft de Ouderenpartij nog een vraag. Vorig jaar is besloten om de tarieven met 1,5% te verhogen. Zou het niet verstandiger zijn om voor komend jaar, gezien de toename van alle kosten als gevolg van de cao stijgingen en inflatie, de kleinere belastingen en de leges met met 3% in plaats van de afgesproken 1,5% te verhogen, kan de wethouder Financiën aangeven wat het financiële voordeel van de gemeente is als de raad zou besluiten met dit voorstel in te stemmen. Voorzitter, ik ga afsluiten. De Ouderenpartij Kerkrade ziet een stabiele en sluitende begroting, waarbij de belangrijkste ijkpunten zoals de netto schuldquote en de weerstand ratio een voldoende of zelfs een ruime voldoende scoren. De Ouderenpartij heeft vertrouwen in de aanpak en de huidige keuzes en ziet de toekomst, ondanks de moeilijke jaren die voor ons liggen, met vertrouwen tegemoet. Tot zover voorzitter. Dank u wel, meneer Slenter van de Ouderenpartij. Het woord is aan de fractie van de SP. Mevrouw Lommen. Kan ik mooi. Oh ja. Voorzitter, Geachte collega raadsleden en leden van het college. Beste mensen hier in de zaal en zij die via internet de Algemene beschouwingen volgen. Schandvlek verdwijnen niet of worden niet minder terwijl er weg van te

Petra voorzitter Dassen-Housen

kijken. Dat is de kern van ons betoog. Burgers financieel bestolen in Kerkrade. Voorzitter, de afgelopen drie jaar, sinds het aantreden van deze coalitie, waarvan Burgerbelangen vaandeldrager is, zijn de burgers financieel bestolen. En dit zijn geen loze woorden van een boze fractievoorzitter

5.6 Pauze

Petra voorzitter Dassen-Housen

of een boze politieke partij, maar keiharde feiten. We zetten de feiten even op een rijtje. Er is de afgelopen drie jaar in totaal ruim 8 miljoen uitgegeven aan de BVO, Roda, het stadion, het WMC en een mislukte re-integratie therapie. We rekenen het even voor. Voorzitter. Schandvlek in de financiële malaise van de BVO

Roda, de BVO Roda werd een huurschuld kwijtgescholden van twee 7 miljoen. In ruil daarvoor levert Roda weliswaar tegenprestaties door middel van voetbal clinics, op bezoek gaan op scholen, enzovoort. Maar de burgers van Kerkrade hebben met zijn allen 2 miljoen betaald aan Roda, zonder dat de raad ook maar één begroting van Roda heeft gezien waaruit zou moeten blijken dat ze de huur echt niet konden betalen. En deze raad wilde dat ook niet weten. Daarnaast loopt de gemeente uit drie jaar € 550.000 per jaar mis. Aan huur die Roda niet hoeft te betalen zolang de plannen voor de bruidsschat op tafel liggen. Daar is ook 1,65 miljoen. In totaal is dit dus een bedrag van 4,35 miljoen. Daar komt bij dat we van de 250.000 huur die Roda betaalt bij lange na niet de rente en aflossing van de 18 miljoen lening kunnen betalen en dan rekenen we niet eens de extra politie inzet mee. Bij de 21 thuiswedstrijden van Roda of de vandalisme kosten door vijf MVV supporters van het stadion. Schandvlek twee. De financiële malaise van het WMC. In 2022 moest de gemeente het WMC redden met diverse leningen. Uiteindelijk werd besloten dat het WMC een lening van in totaal € 542.000 niet hoefde terug te betalen. Dat is inclusief het salaris van € 100.000 van een gedetacheerde ambtenaar van de gemeente voor het WMC. Daarnaast heeft het WMC diverse subsidies ontvangen voor in totaal van ruim € 150.000 per jaar. Maal drie is € 435.000. De gemeente heeft dus in totaal in de afgelopen drie jaar bijna € 1 miljoen betaald aan het WMC. Dan rekenen we niet eens de extra schoonmaakkosten van het festival. Waar die lening nu precies voor nodig was, daar is tot op de dag van vandaag het raden naar. Ook dit wil de raad tot op de dag van vandaag niet weten. Schandvlek drie De financiële malaise van Unico Wolter Terapy, Voorzitter. We hebben nog het drama van de Nico Woltjer therapie. De kranten hebben er vol van gestaan. Een therapie van zo'n € 2 miljoen voor mensen in de bijstand, met als doel dat deze therapie mensen aan een betaalde baan zou helpen. We hebben voor 2.000.011 mensen een baan weten te bezorgen, Hoeveel uur per week deze mensen werken en of ze überhaupt nog aan het werk zijn is onbekend. Daarnaast is ook onbekend of ze zonder die therapie ook een baan zouden hebben gevonden. Klein detail is dat voormalig wethouder WIA Mens van Burgerbelangen, die het contract voor deze therapie heeft getekend, de dag na het plaatsen van zijn handtekening meteen als adviseur en lobbyist aan het werk gegaan is met Dien Wolter. De therapie is tot op heden niet geëvolueerd. We tasten uiteraard volledig in het duister over de oorzaken van dit financiële fiasco en opnieuw wil de raad niets weten over de oorzaken, behalve de oppositie. Die heeft om een rekenkameronderzoek gevraagd aan de wethouder van Financiën. Die zat erbij en keek ernaar. Dan willen we het nog hebben over het democratisch proces. Voorzitter. We moeten constateren dat de raad haar verantwoordelijkheid niet neemt en de controlerende taak weigert uit te voeren. Dit een aantasting is van het fundament van de democratie, zoals we dat op landelijk niveau helaas ook moeten constateren. De afgelopen drie jaar heeft deze raad veel bevoegdheden ingeleverd. Zo zijn de reglementen van Orde van de Commissies en Raad vernieuwd. Maar helaas leiden de nieuwe regels vooral tot een afbreuk van de democratische waarden in de Kerkraadse politiek. Het reglement van orde is het voorstel aangenomen. Uiteraard niet door de SP. Dat raads en commissieleden geen technische vragen meer mogen stellen tijdens de commissievergaderingen. Daar moet je dan maar vooraf doen, want het college wil liever schriftelijke vragen beantwoorden. Het is natuurlijk confronterend als je als wethouder de mondelinge vragen niet kunt beantwoorden van je eigen portefeuille. De rondvraag ook afgeschaft, want die vragen van fracties over burgerlijke aangelegenheden, daar kan het college zich niet ook nog mee bezighouden. En dan al die pogingen, voorzitter, om partijen die wel willen weten hoe de vork in de steel zit. Het vragen stellen aan het spreken te beperken of zelfs onmogelijk te maken door het indienen van order voorstellen die niet gaan over de orde van de vergadering, maar over de inhoud. We vragen hierbij expliciet aan de voorzitter van de raad om erop toe te zien dat dit niet meer gebeurt. Voorzitter, dan nog een mooi voorbeeld over hoe het college omgaat met het budgetrecht van de raad. We kunnen in de begroting lezen dat er voor de verduurzaming van het raadhuis en het stadskantoor 2024 25 en 26 respectievelijk 421, nul, 2 miljoen en € 2 miljoen wordt uitgegeven. De VVD vroeg wanneer het college hiervan naar de raad komt, want de Raad heeft het budgetrecht en het antwoord van dit college. Ja, ze antwoordden wat ze zelf al konden lezen, maar volgens de financiële verordening moet het college hiervoor toestemming vragen aan de raad. Maar hier worden plannen die miljoenen kosten in de begroting verstopt en uiteraard akkoord gaat met de begroting. Dan gaat de raad dus akkoord met dit miljoenenproject. En voorzitter, als het om geld gaat, dan moeten we het natuurlijk hebben over de chronisch zieken. Schandvlek vier Want die kwetsbare groep mensen moeten we echt toch dankbaar zijn. Voorzitter, het is het zevende jaar op rij dat het geld dat we krijgen van de overheid voor chronisch zieken voor andere doeleinden gebruikt wordt en de chronisch zieken jaarlijks € 125 zijn misgelopen. In 2018 was dit nota bene het eerste wapenfeit van wethouder Jongen van de PvdA. Er was geld nodig voor het financiële gat in de jeugdzorg en de chronisch zieken konden dat wel missen volgens de coalitie. Jaar na jaar komt de SP hierop terug in de Algemene Beschouwingen, maar er wordt steeds beweerd dat er geen geld voor is. Maar voorzitter, als we dit afzetten tegen het geld dat binnen enkele weken beschikbaar is voor Roda, het WMC en vooral de Nico Woltjer therapie, dan is het volgens de SP geen kwestie van geen geld voor de chronisch zieken, maar een kwestie van het afpakken van geld van de meest

kwetsbare inwoners van Kerkrade. Inmiddels is dat bedrag dus opgelopen tot € 875 per persoon. Burgerbelangen beweerde toen dat het slechts ging om één kopje koffie per week en vorig jaar werd zelfs door Burgerbelangen beweerd dat die regeling niet meer bestond. Maar andere gemeenten in en buiten Parkstad betalen nog steeds de tegemoetkoming aan chronisch zieken. Saillant detail is dat de heer jongen van de PvdA, die tegenwoordig raadslid is, onlangs zei dat hij het makkelijker had tijdens zijn wethouderschap omdat er sprake was van de vette jaren ten opzichte van nu. Vreemd dat hij dan destijds ieder jaar weer beweerde dat er absoluut geen geld was voor de chronisch zieken. We dienen vandaag dan ook de motie in. Voorzitter, de SP dient de volgende moties in. Het geld voor de chronisch zieken moet terug. Een moreel appèl aan de financieel zelfredzame. Het halveren van de OZB, waar mijn collega's ook aan refereerden. Want een motie van wantrouwen tegen wethouder Slangen en motie van wantrouwen tegen wethouder Paas en een motie van afkeuring tegen wethouder Roeland. Deze moties worden vanavond behandeld en we zijn benieuwd naar de reacties van onze collega raadsleden. Voorzitter, komt er een afsluiting? Men probeert de SP vaak weg te zetten als negatieve partij, maar de SP is een kritische partij. Dat is heel iets anders. Voor ons blijft het glas halfvol. Laat ik daar heel duidelijk over zijn. Maar door dit beleid is het glas voor een groot deel van de bewoners helemaal leeg. En dat moet veranderen. Tot zover de inbreng van de SP. Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, mevrouw Looman. Wij schorsen de vergadering een minuutje of 0.50u sanitaire stop. Ik zie u graag terug. 4.05u 16.05u.

5.7 Algemene beschouwingen fractie Lokaal Alternatief

Petra voorzitter Dassen-Housen

Uur. Leverancier hoest vanaf de schorsing. Niets naar buiten is gezonden en toch ook om een gelijk speelveld te krijgen. Ook naar de burgers buiten stellen. Voordat meneer Charlier van voren af aan begint met zijn betoog. Anders is het gewoon niet netjes dus. Maar wel blijven opletten met zijn allen, toch? Dan kunnen we vooral kijken of hij precies hetzelfde gaat vertellen. Ja. Ja, misschien moet hij nou iets anders gaan doen. Dat is wel leuk. Goed,. We zijn weer in de Etos. Goed,. Wij zijn weer helemaal terug. Excuses ook naar onze kijkers thuis. We hadden een verbindingsproblemen met de externe leverancier. We zijn weer terug. We hervatten na de schorsing. Heeft niets gemist, maar meneer zanger van Lokaal Aktief begint helemaal van voren. De tijd loopt. Dank u wel. Voorzitter. Leden van de raad en. Iedereen die hier. Aanwezig is of nu wel weer meekijkt via de stream. Vandaag bespreken we de begroting voor 2025. Deze begroting bevat mooie plannen en een visie voor de toekomst van onze gemeente. We willen voorzieningen verbeteren en de gemeenschap versterken. Er is veel ambitie en veel van de plannen klinken veelbelovend. Maar als we naar de cijfers kijken, zien we dat de financiële onderbouwing van deze plannen soms ontbreekt. Dit zorgt voor onzekerheid over of we onze doelen wel kunnen bereiken zoals we dat willen. Het verschil tussen wat we willen bereiken en wat financieel mogelijk is, vraagt om extra aandacht en wellicht zelfs om aanpassingen. Ik denk hierbij aan de uitspraak van Theodore Roosevelt. Houd je ogen op de sterren gericht en je voeten op de grond. Met andere woorden droom groot en blijf ambitieus. Maar je moet ook realistisch blijven. We moeten de praktische stappen niet vergeten die nodig zijn om onze ambities waar te maken. Dit betekent dat we tijd, middelen en inzet nodig hebben. Om onze toekomstplannen te laten slagen is het belangrijk dat we goed kijken naar hoe de financiële middelen aansluiten op onze doelen. Alleen zo kunnen we er voor zorgen dat onze ambities niet alleen mooie woorden op papier blijven, maar ook leiden tot echte resultaten. Ik geef je een paar voorbeelden. Laten we beginnen met de stimulering Centrum voor Stimuleringsregeling voor het centrum. In 2024. Is er nog € 100.000 voor gereserveerd, maar in 2025 staat dat bedrag op nul, terwijl in de begroting wordt gesproken over de ambitie om het Kerkrade Centrum de komende tien jaar verder te ontwikkelen. Ook in het kader van regionale samenwerking worden mooie projecten genoemd, zoals de aansluiting van de Batterij en Nuland en Rolduc op het Duitse energienet. Dit zijn belangrijke ambities, maar ze moeten wel vanuit de regio deels worden gefinancierd. De inspanningen van onze gemeente zijn nu niet duidelijk. Zowel in menskracht als in budgetten. Daarnaast is er een belangrijk probleem met de wetgeving rondom stroom uitwisseling over grens. Dit maakt het op dit moment moeilijk om deze plannen uit te voeren. Als lokaal alternatief zijn we zeker niet de enige fractie die twijfels heeft bij de ambitieuze verwachtingen van de inkomsten parkeergelden. Voordat er inkomsten uit de parkeergarage kunnen komen, zal eerst het probleem met het dak opgelost moeten worden. En dan de ambitie burgerparticipatie. In de begroting staat dat we als gemeente Kerkrade grote stappen hebben gezet in burgerparticipatie. Maar ik wil herinneren aan de bouwprojecten Pool, waar de participatie van omwonenden volgens hun in ieder geval niet goed geregeld

was. Onze waarschuwing dat dit project vertraging kon oplopen door gebrekkige participatie werd weggewimpeld. Nu ligt het project stil. Ook de bouw van twee distributiecentra aan de Spijk Hofstraat laat zien dat burgerparticipatie niet altijd goed gaat. De omwonenden kregen te horen dat één van de bouwvergunningen al in 2016 kwam, waardoor ze geen inspraak meer hadden. Dankzij onze inspanningen zijn er toch informatie overgekomen. Avonden die in ieder geval bij één van beide distributiecentra tot gevraagde aanpassingen hebben geleid. en geen gang naar de Raad van State. Recent zijn we op het gebied van burgerparticipatie benaderd door omwonenden over woningbouw aan het Vincent van Gogh Plein en aanraadde. Op 1 november ontvingen zij een brief met een korte toelichting op de bouwplannen en de aankondiging van een informatieavond op 6 november. Dit gaf omwonenden nauwelijks tijd om zich voor te bereiden. Deze wijk en vooral dit gedeelte heeft al een grote parkeerdruk en met nieuwe woningen verdwijnen er weer openbare parkeerplekken. Laten we ook kijken naar onze gezamenlijke ambitie om het Kerkraadse dialect te behouden. In 2020 en 22 hebben we raadsbreed moties aangenomen om ons dialect te behouden en te promoten. Als lokaal alternatief hebben we gevraagd om taalbeleid te ontwikkelen, zodat het niet bij allemaal losse initiatieven blijft. Dat beleid is er nog niet. en deze begroting wekt de indruk dat er vooralsnog ook weinig aandacht voor zal zijn. Daarom dienen wij nu een motie in om hier aandacht en daadwerkelijke actie voor te vragen. De steun van onze provincie voor de Limburgse taal kan ons hierbij helpen. Verder is het belangrijk om te kijken naar onze jeugd. Gezondheid en leerprestaties zijn sterk met elkaar verbonden. Kinderen moeten voldoende kunnen bewegen, maar sommige Kerkraadse basisscholen kunnen door de afstand naar een gymzaal niet voldoen aan de wettelijke eis van twee keer 45 minuten gym per week. Bij de bouw en samenvoeging van scholen zullen we hier in de toekomst rekening mee moeten houden en zorgen voor een gymzaal in de buurt. Daarnaast vinden wij dat kinderen in een behapbare wereld moeten kunnen opgroeien. Ze moeten niet ver weg naar school, sportclub of vriendjes gebracht worden. Het Integraal Kindcentrum in de buurt kan de basis zijn voor hun wereld, waarin ze samen met schoolvriendjes kunnen spelen en hun talenten kunnen ontwikkelen. Recent hebben we het over het IKC Droom of gerealiseerd. Een prachtig gebouw, maar er zijn nog veel basisscholen die nieuwe huisvesting nodig hebben. Dit hadden we graag duidelijker teruggezien in de begroting. En dan onze algemene gezondheid voor een gezondere insteek. In Kerkrade hebben we enkele jaren geleden een project gestart. Wie. Een gezondheids project waar vele miljoenen subsidie van buiten onze gemeente voor zijn verstrekt. Subsidies die niet bedoeld waren om een nieuwe sporthal en een zwembad te realiseren, maar om via gerichte projecten daadwerkelijk de gezondheid voor onze bewoners te stimuleren. Alle inwoners, dus ook de inwoners in de wijken,. In substantieel onderdeel van het project, waarvoor enkele jaren lang 500 € 0 werd gereserveerd in reservering die inmiddels ook al enkele jaren niet meer op de begroting terug te vinden is. En dat terwijl we nog steeds onderaan bungelen in de lijstjes over gezondheid en een gezonde levensstijl. Dus wel de ambitie om onze burgers gezonder te krijgen, maar geen geld begroten om dat dan ook daadwerkelijk te realiseren. In zijn algemeenheid missen we bij veel zaken een integrale risicoanalyse. We zien dat er vaak geen samenhangende aanpak is bij het bekijken van mogelijke risico's. Tot nu toe doet ieder team een eigen risicoanalyse voor hun eigen vakgebied. Hierdoor missen we risico's die juist ontstaan tussen die verschillende vakgebieden, zoals financiën en veiligheid. Door een gezamenlijke aanpak waarbij alle vakgebieden samenwerken, kunnen we deze risico's eerder herkennen. Zo kunnen we ze aanpakken voordat ze problemen worden. Zover was ik net ook al. En ook om iets nieuws. Dus nu komt iets nieuws. Afsluitend zien we de afgelopen twee jaar dat de toon in onze gemeenteraad en de commissies steeds harder is geworden. Politici spreken elkaar soms fel aan en discussies kunnen fel en onvriendelijk zijn. Deze verharding in onze communicatie heeft invloed op onze hele samenleving. Als mensen zien dat politici elkaar op harde toon aanspreken, kan dit zorgen voor meer boosheid en minder begrip in de maatschappij. Wij zijn van mening dat wij een belangrijke controlerende taak hebben, maar dat het juist belangrijk is dat wij als politici laten zien hoe je respectvol en samenwerkend met elkaar om kunt gaan. Wanneer er goede samenwerking en begrip in de politiek is, straalt het af op de hele samenleving. Mensen voelen zich gehoord en serieus genomen. Politici die samenwerken en naar elkaar luisteren, geven het goede voorbeeld en moedigen anderen aan om hetzelfde te doen. Samenwerken en respect tonen, ook als we het niet met elkaar eens zijn, zorgt ervoor dat we als Kerkraadse gemeenschap sterker worden. We kunnen hier een verschillende insteek hebben over ideeën en plannen, maar het is belangrijk dat we blijven werken aan oplossingen waar iedereen beter van wordt. Dit geeft de Kerkraadse samenleving hoop en vertrouwen. Een samenleving waar respect centraal staat, begint bij een politiek die het goede voorbeeld geeft. Dank u. Dank u wel, meneer Soldier. Van Lokaal Actief ga ik naar de Partij van de Arbeid, meneer Gorissen. Yes!. Voorzitter. Wie de landelijke politiek volgt, wordt snel cynisch. Een premier die geen echte leider bleek te zijn. De grootste partij die geen partij bleek te zijn. Oplossingen voor niet bestaande problemen en het allerergste geen oplossingen voor echte problemen. En ik begrijp dat deze algemene beschouwingen gaan over de lokale politiek en over de begroting van 2025. Een begroting die gekenmerkt wordt door een aantal taakstellingen. Een opdracht aan wethouders om een eerste resultaat te

kunnen gaan boeken. En in die begroting staan lastenverhogingen. We hebben het serieus al gehoord. Niet leuk, maar om gelijk goed in perspectief te plaatsen. We hebben het over gemiddeld € 4 per maand. De echte keuzes worden volgend jaar gemaakt. Dan redden we het echt niet met kleine lastenverhogingen. Dan redden we het niet met een opdracht voor een wethouder. Maar voordat we vooruitkijken naar 2025 wil de Partij van de Arbeid stilstaan bij de noodzaak om überhaupt keuzes te gaan maken. Want elke gemeente is voor een groot deel afhankelijk van het Rijk. Voor het gemak noemen we dat gewoon Den Haag. Het gemeentefonds kent jaarlijks elke gemeente miljoenen toe. En gemeenten moeten verplicht veel taken uitvoeren. Denk aan de WMO, denk aan jeugdzorg en vele andere vooral ook sociale regelingen. Zo'n 80% van onze begroting bestaat dan ook uit bijdrages in Den Haag. Maar er is één groot probleem. Gemeenten krijgen wel steeds meer taken. Ik ken dit steeds minder kerken en dat levert in 2026 zoveel spanning op dat meer dan de helft van de gemeenten in Nederland miljoenen tekort gaat komen. Of anders gezegd Den Haag wil heel veel, maar doet heel weinig. Dat was al bekend voor de verkiezingen van vorig jaar en over het algemeen gold daarbij hoe rechtser de partij, hoe slechter de gevolgen voor gemeenten. En dat geldt voor meer dingen. Veel partijen hadden de mond vol over bestaanszekerheid. En toen kwam het nieuwe kabinet van PVV, VVD, NRC en de BBB. Een korte bloemlezing. Luister en huiver. Het eigen risico gaat niet omlaag, de zorgpremie gaat traditioneel omhoog en we hebben vannacht de cijfers kunnen zien. Een bezoekje aan een concert of een theater wordt duurder. Sporten wordt duurder, een boek kopen wordt duurder. Op onderwijs wordt bezuinigd, maar gelukkig is dit kabinet er wel in om al maanden met elkaar een potje lekker te rollebollen. Over straat, over de rug van mensen. En PVV en VVD verzinnen keer op keer een crisis waar die er niet is. En zoals gezegd worden er geen oplossingen gevonden voor echte problemen. Problemen in de samenleving worden dus niet aangepakt, maar die zijn aan. Kunt u het zich voorstellen?. Bestaanszekerheid als groot probleem, maar het eigen risico blijft gelijk. Wilders zou het mogen oplossen, zei hij in november vorig jaar,. Nadat het ziekenhuis in Heerlen over een stad volledig open zou blijven. We wachten en we wachten. En we blijven wachten. En waar laaggeletterdheid een groot probleem is,. Maakt deze regering lezen duurder. Waar ongezondheid bestreden moet worden, wordt sporten duurder en onze regio en regio als die van ons voelt zo'n klap drie keer zo hard. We komen van ver. We werken hard,. Maar dit kabinet geeft gemeenten als Kerkrade gewoon een trap na. We proberen na een kaakslag op te krabbelen, maar we krijgen een ongenadige rechtse. Voorzitter. Vergeef me mijn frustratie over de huidige wind in Den Haag. Want hoe zuur we ook kunnen zijn over die Haagse spelletjes die invloed hebben op onze begroting. Lokaal zullen we moeten laten zien hoe het moet en hoe het ook kan. We hebben gezien wat er gebeurde rondom Zuid-Holland. We weten dat gezondheid in Limburg aangepakt moet worden. En dat doen we natuurlijk al via trendbreuk en via projecten met afkortingen als ISA en Gala, die allemaal gaan over het verbeteren van gezondheid en het zorglandschap. In Provinciale Staten werd daarvoor een motie aangenomen om dat nog breder aan te pakken, om daar ook geld voor uit te trekken en om te kijken wat we samen kunnen bereiken op Limburgse schaal. Kerkrade Zo met vier als vooruitgeschoven post voorop moeten lopen om met de provincie deze Limburgse coalitie te smeden. En dat deden we vandaag. Toen ook een motie voor in. Voorzitter, als je wieg bepaalt wat je toekomst is, geldt dat dus ook binnen Kerkrade. Gezond eten op school kan een wereld van verschil gaan maken. Het zou eigenlijk een grondrecht moeten zijn. En er is dan ook in 2025 geld beschikbaar voor de Gezonde Basisschool van de toekomst. We hebben recentelijk mogen zien hoe belangrijk dat kan zijn. Vanuit gepubliceerd onderzoek en de Ouderenpartij refereerde daar ook al aan. Blijkt dat dat ook van belang is voor je leerprestaties. En hebben we het over onderwijs. We hebben meerdere meerdere fracties vandaag gehoord over onderwijshuisvesting. Dan hebben we het ook over de droom of een eigen oven. Elk kind verdient goed onderwijs en goede huisvesting. Maar bij dat laatste zien we wel uitdagingen voor de toekomst. Ouders, kinderen en leerkrachten willen toch echt weten wat er met hun school gaat gebeuren, waar die terecht gaat komen, waar kinderen naartoe moeten. En dat geld met name nu en blijheid. En voor de Ursula en de diabolo. Met het prijskaartje van de droom of in gedachte en de problemen die ik schetste over Den Haag. Wat ons betreft een absolute prioriteit en aandachtspunt in het studiejaar. Recentelijk mochten enkele raads en collegeleden deelnemen aan debatten op het Martin Buber. Leerlingen speelde een raadsvergadering na en wij mochten de fracties begeleiden. Onze taak was dan om mee te denken en om te jureren. Maar wat schetst onze verbazing? Het waren vooral de leerlingen die ons ook inzichten gaven. Redenaties gingen totaal andere kanten op dan we vooraf konden vermoeden. En wat ons betreft is een mooi voorproefje van hoe de gemeente en scholen leerlingen elkaar kunnen versterken. Ga maar na of het gaat om maatschappijleer, betogen, debatten of juist meelopen met handhaving of groenbeheer. Onze gemeente heeft. Leerlingen heel veel te bieden, maar leerlingen hebben ook onze gemeente heel veel te bieden. Kerkrade is rijk aan onderwijs, zowel aan basis als voortgezet onderwijs. En de samenwerking tussen de gemeenteraad, de gemeente en scholen moet dus structureler. Want als we in de toekomst opkomstpercentages willen ophogen bij verkiezingen, als we willen dat burgers meer betrokken zijn bij de gemeente. Als we meer begrip voor elkaar willen in de samenleving is dat van belang en daarom dienen we ook hier een motie voor in. En nu we

zo druk bezig zijn met de toekomst ook nog het volgende. Recentelijk is de kinderraad weer geïnstalleerd De kinderburgemeester. We hebben een jongeren adviesraad en zij vertegenwoordigen de jongste generaties. Het zou dus goed zijn als we daar serieuzer naar gaan kijken, nog serieuzer naar gaan kijken en dat ook doen telkens in onze besluitvorming. Ook daarom hebben we hier een motie voor. En dan ga ik afronden. De beschouwingen over deze begroting waren voor ons lastig, want we zien gigantisch veel positieve ontwikkelingen in onze gemeente. Maar we zien ook veel beren op de weg. De toekomst baart ons zorgen en zeker gelet op alle plannen uit Den Haag. En daarom hopen we dat de raad vandaag laat zien hoe het ook kan. Hoe je samen echt dingen kunt bereiken voor burgers. Die niet gaan over beeldvorming en alleen maar doen alsof je iets wilt bereiken, maar door echt je handen uit de mouwen te steken en resultaten te boeken. Tot zover in deze beschouwingen. Dank je wel, meneer Gorissen van de Partij van de Arbeid. Dan ga ik naar ons Kerkrade, meneer Kruijswijk. Dank u wel. Voorzitter en alle toehoorders. Hier bij de Algemene Beschouwingen. 2024 van Ons Kerkrade. Met deze keer geen filmpje, stripverhaal of PowerPoint presentatie, maar Het Ravijn jaar 2026 in zicht. Deze keer een bijdrage van ons Kerkrade. Zonder al te veel franje of poespas, maar wel met nog steeds de vertrouwde visie, feitelijke onderbouwing en een scherpe blik op de uitdagingen en kansen die ons te wachten staan. Kerkrade zal ook in 2025 voor belangrijke keuzes, uitdagingen en kansen. Onze stad zet zich in om een fijne plek te zijn voor iedereen. We willen graag dat alle inwoners zich hier thuis voelen en actief meedenken en doen. Een leefbare, sterke gemeenschap ontstaat echter niet alleen door gemeentelijke inspanningen, maar vraagt ook om de betrokkenheid en inzet van ons allemaal. Samen dragen we de verantwoordelijkheid om van ons Kerkrade een stad te maken waarin iedereen zich verbonden voelt en bijdraagt aan een betere toekomst. Onze visie is dat niemand aan de zijlijn mag staan en normaliter de sterkste schouders de zwaarste lasten zouden moeten kunnen dragen. Deze Algemene beschouwingen typen we belangrijke thema's aan voor ons Kerkrade, zoals bijvoorbeeld armoede, werkgelegenheid, jeugdbeleid, burgerparticipatie en wijken. Hierbij kijken we wat de toekomst mogelijk kan gaan brengen. Aandacht voor de wijk is altijd een zeer belangrijke pijler voor ons Kerkrade en we vinden het zeer belangrijk dat iedere wijk in onze stad mee telt. De wijken moeten goed onderhouden worden en blijven. Hierbij zullen de wegen, de groen en de wijk voorzieningen ook op orde moeten zijn en blijven. Bewoners hebben hier de mogelijkheid om actief mee te denken, maar ook mee te kunnen doen om hun wijk nog leefbaar te maken. In de voorliggende begroting wordt geld uitgetrokken voor het opknappen en renoveren van wegen, het verbeteren van het openbaar vervoer en het aanleggen van kwalitatief meer groen. Ook zullen vanaf 2025 het merendeel van de gemeenschapshuizen in de wijken worden beheerd met een nieuw model. Hierdoor krijgen onze gemeenschapshuizen een nog actievere rol als buurtcentra, spil en trefpunt in onze wijken. Een trefpunt dat kan dienen om mede het grote probleem van eenzaamheid onder onze

5.8 Algemene beschouwingen fractie PvdA

Petra voorzitter Dassen-Housen

bewoners het hoofd te bieden. Het tegengaan van eenzaamheid is nog een grote uitdaging waar we sterk op moeten inzetten in Kerkrade. We vinden het belangrijk dat onze inwoners een serieuze stem krijgen in het ontwikkelen van hun eigen wijk. Burgerparticipatie is daarom een zeer belangrijk middel om dit te bereiken. Ook kunnen burgers via onze maandelijkse OCA wijk Schouwen hun eigen ideeën en zorg rechtstreeks met ons delen, zodat wij hiermee aan de slag gaan. Daarnaast wordt ons steeds meer gebruik gemaakt van digitale participatie, waarbij een online platform is opgezet waar mensen hun meningen kunnen geven over plannen en projecten. Dit is vooral handig voor jongeren en werkenden die niet al te veel tijd hebben. Maar ook voor visueel gehandicapten is het een uitkomst om mee te praten over hun stad. Top meegedacht dus. Een sterk voorbeeld van burgerparticipatie is de opvang van ongeveer 500 Oekraïense vluchtelingen in Kerkrade. Bewoners van de gammele weg konden hun mening geven over de opvang plannen en mede dankzij hun steun en goedkeuring zijn er nu plannen om de opvang te verlengen en uit te breiden. Een mooi voorbeeld van positieve samenwerking tussen de gemeente en haar inwoners. Voorzitter, ondanks het feit dat er al veel mooie projecten gaande zijn, is het van groot belang dat onze burgers zich veilig voelen in hun eigen wijk. Pas in er mensen zich veilig voelen, kunnen zij volop genieten van de verbeteringen die gerealiseerd zijn. Het is daarom positief dat de gemeente de veiligheid in onze wijken versterkt door extra in te zetten wijk BOA's en extra cameratoezicht. Voor het effectiever aanpakken van overlast en onveilige activiteiten. Dagelijks bezuinigen op het politiecorps van ons Kerkrade en ook niet steunen. Sterker nog, hier moet volgens ons in deze regio juist extra slagkracht weer bij. Voorzitter, Wij willen dat Kerkrade een stad is waar iedereen meedoet en verantwoordelijkheid neemt voor een gezamenlijke toekomst, ongeacht achtergrond en inkomen. Helaas hebben er iets meer mensen te maken met armoede, vooral gezinnen met kinderen. Jeugd Armoede is

nog een groeiend probleem. Kinderen die in de armoede opgroeien hebben een grotere kans om later in de problemen te komen. In de begroting is daarom extra geld vrijgemaakt om armoede te bestrijden, vooral onder de kinderen en de jongeren. Een goede investering. Ook de Gezonde Basisschool voor de Toekomst wordt verder ontwikkeld. Waar kinderen gezond ontbijt krijgen en extra zorg op school. Dit zorgt er weer voor dat alle kinderen, ongeacht hun thuissituatie, een goede start ervaren, zodat ze zich beter kunnen concentreren en bouwen aan hun eigen mooie toekomst. De andere nieuwe instrumenten, De strijd tegen armoede, is de zogenaamde Stadspas, oftewel het park Stadspas. Deze biedt inwoners met een laag inkomen, eenvoudige toegang tot allerlei voorzieningen en kortingen op sportactiviteiten, Eten, culturele evenementen en openbaar vervoer. Dit helpt mensen actief te blijven deelnemen aan onze samenleving, zelfs als het financieel moeilijk hebben. Ons geld bij zo'n winkel helpt mensen om hun financiële problemen mogelijk tijdig aan te pakken. De Geld Wijzer winkel is sinds kort nog centraler, zodat die nog zichtbaar zal worden. Alweer een goede investering. Net zoals bijvoorbeeld ook het Vroeg Eropaf team, waar toch jaarlijks meer dan 27 honderd meldingen gedaan zijn van of voor mensen met een achterstand. Armoedebestrijding is één deel van de oplossing. Het bevorderen van werkgelegenheid is een andere. Welke biedt mensen niet alleen financiële zekerheid, maar geeft hen ook het gevoel van eigenwaarde. Kerkrade zet zich daarom sterk in om de werkgelegenheid te bevorderen. Een belangrijk project is bijvoorbeeld de zogenaamde werkgroep in het Flexi forum. Hier krijgen werkzoekenden persoonlijke begeleiding van arbeids coaches die helpen bij het zoeken naar werk dat ook bij hun vaardigheden past. Ook worden er trainingen en cursussen aangeboden om een kans op de arbeidsmarkt te vergroten. Dit project is vooral gericht op de mensen die langere tijd zonder werk zitten, jongeren zonder diploma of mensen met een beperking. Voorzitter Kerkrade blijft zich sterk inzetten voor projecten die mensen helpen om weer aan het werk te gaan. Zoals bijvoorbeeld onlangs het gezamenlijk project met de gemeente Brunssum een onderlinge uitwisseling plaatsvindt van mensen zonder baan, om ze zo op de voor hen juiste leerwerkplek te krijgen met hierdoor beter zicht op werk. Dergelijke samenwerking tussen de Parkstad gemeenten is essentieel om grote regionale problemen aan te pakken, voor nu en later. De laatste jaren zat de grootste banengroei in Parkstad in de medische technologische sector. Deze medische sector, of beter bekend als wetlands, moeten we koesteren en verder sterk op inzetten om banen en economische groei nog meer te bevorderen. Ook de samenwerking met de regio Aken moeten we blijven inzetten en mogelijk zelfs verbeteren. Hier liggen qua werkgelegenheid en onderwijs met de Redt Aachen ook volop kansen voor. En hier hoort dan uiteraard ook een goed bereikbaar en deugdelijk openbaar vervoer bij. Ondanks de positieve en constructieve samenwerking. In deze Parkstad en Euregio zijn er echter nog wat slagen te maken. Bij ons Kerkrade staat onderwijs altijd hoog op de prioriteitenlijst en zoals bekend was ons Kerkrade initiatiefnemer om een nieuwe school op te starten en zo volwaardig onderwijs weer terug te halen naar Kerkrade. Dit initiatief heeft al vruchten afgeworpen en het spiksplinter nieuwe Martin Buber College is dit schooljaar inmiddels van start gegaan. Het is nu al een zeer belangrijke stad voorziening en bijna niet meer weg te denken uit Kerkrade. Net zoals Beroeps College Holz kunnen onze jongeren uit Kerkrade en omgeving hier terecht voor een middelbare schoolopleiding. Dit is niet alleen goed voor het onderwijs, maar draagt ook bij aan de levendigheid van ons mooie centrum. En voorzitter, we staan pas aan het begin. We hebben afgelopen periode al flinke stappen gezet om het Martin Buber toekomstig te laten uitgroeien tot een volwaardige school. Naast het gebouw nog centraler in onze stad. Een mooie toekomst dus voor onze jeugd en onze mooie stad. Ons Kerkrade ziet het als prioriteit dat het onderwijs in Kerkrade van hoge kwaliteit is en dat jongeren goed worden voorbereid op hun toekomst. Dat iedereen een gelijke kans krijgt, ongeacht achtergrond of thuissituatie. Het onlangs nu geopende IKC De Droom of de eigen Zoon is hier een mooi voorbeeld van. Hier komen vele specialiteiten bij elkaar die elk kind vanuit die individuele positieve start moet geven gaan geven voor zijn of haar mooie toekomst. Een mooi voorbeeld voor de andere basisscholen. In het kader van het wonen van Ziel wordt er volop gebouwd in Kerkrade. Onder andere dat het. Programma Kerkrade Oost Centrum, Meta en de Pool zijn voorbeelden van bouwen aan onze stad. En hier komt toekomstig Bruins ook nog eens bij. Bouwen voor verschillende doelgroepen is hierbij van groot belang en een must voor de toekomst in deze regio. Met betrekking tot wonen en zorg komt hier toekomstig ook nog het regio project Vitale en inclusieve wijken bij en ook dit is wel een mooi gezamenlijk piketpaaltjes voor deze regio. Voorzitter, Een belangrijk thema in de is de aanpak van wateroverlast door extreme weersomstandigheden heeft Kerkrade de afgelopen tijd te maken gehad met aanzienlijke wateroverlast. Kerkrade handelt proactief om de stad weerbaar te maken tegen klimaatveranderingen. In samenwerking met onder andere het waterschap worden maatregelen genomen zoals extra water buffers, verbeterde rioleringen en vergroening van straten. We trainen er dan ook sterk op aan om deze projecten hoogste prioriteit te geven om onze inwoners te beschermen tegen wateroverlast. Het is hierbij ook cruciaal dat de gemeente deze maatregelen tijdig communiceert naar haar burgers, zodat ook zij weer tijdig weten wat er gedaan wordt en waarom. Gemeente, vertel duidelijk en op tijd wat je doet. Het verenigingsleven en de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers zijn belangrijke pijlers van onze gemeenschap. Zij zetten zich in voor anderen en helpen om

de sociale samenhang in onze stad te versterken. Ons Kerkrade beschouwt vrijwilligers en mantelzorgers dan ook als onmisbare schakel en zij zijn het gemeenschappelijk fundament. Het is dan ook een grote dank je wel aan hen allen. Veel verenigingen en sportclubs of speeltuinen zijn afhankelijk van vrijwilligers. Echter, het wordt steeds moeilijker om genoeg vrijwilligers te vinden. Ons Kerkrade vindt dit een zeer zorgwekkende ontwikkeling en spreekt de voorkeur uit dat de gemeente haar vrijwilligers met alle mogelijke middelen en hulp ondersteunt. Het verminderen of makkelijker maken van regelgeving plus ondersteuning bij sportieve lasten zouden hierbij mogelijk al een mooie hulp kunnen zijn. Voorzitter, ook volwaardige gezondheidszorg is een uiterste noodzaak en de bezuinigingen op deze zorg in deze regio zijn volgens ons dan ook onacceptabel. Ons Kerkrade vinden ook dat een volwaardig ziekenhuis in Heerlen moet blijven. Goede zorg moet bereikbaar zijn voor iedereen en een volwaardig ziekenhuis is hierbij onmisbaar in deze regio. En hierbij zou ook nog een landelijke ereschuld richting deze mijnwerkers regio. Jarenlang hebben we onze senioren met de noeste ondergrondse arbeid de lampen in de landelijke ziekenhuizen laten branden. Nu is het de beurt aan de rest van Nederland om diezelfde lichten ook in ons ziekenhuis brandend te houden. En ook om een stukje van de Engelse jongeren af U van het noordelijke. Maar dat kunt u. Ons ook erg

5.9 Algemene beschouwingen fractie Ons Kerkrade

Petra voorzitter Dassen-Housen

wat veel waardevol voor ons cultureel erfgoed. Zoveel cultuurschatten de Abdij Rolduc en ons Wunderbar WMC. Wichtig. Deel van de identiteit is dat wij ook ons eyecatchers dialect. Vervingen. Dat dit breisel je stimuleert en je steeds moet worden. Wij willen ons enorm sterk maken voor het stimuleren van het in je plaat, op de scholen, op erfelijke schilder en het saldo zie je dat we eventueel dat je uit vrije maar weet verdoven om te zorgen dat het schutblad waarmee je katernen. Als je de plaat als je traditioneel met veel wijd de doorgegeven moet wijden aan de komende generaties. Vervolgen u door hem een zanger zoeken of leerstof voor lessen ontwikkeld kan worden, waardoor les in het kerkblad op iedere basisschool ook op dezelfde manier camera je pakt en dat zo kunstig handboog je brug en wijde voliere en om eens. Tot zo ver. Voorzitter, ik ga afronden. Hoewel de begroting voor 2025 sluitend is en met een klein plusje ziet, liggen er vanaf 2026 grote financiële uitdagingen. Het zogenaamde ravijn jaar zal op komen, waarbij de gemeente minder geld van het rijk zullen krijgen. Ook de jaren na 2026 zijn er financieel minder of minder florissant uit en dit zal ook voor Kerkrade betekenen dat de toekomst zich nog scherpere keuzes gemaakt moeten worden om de begroting in de juiste balans te houden. Een van de grootste risico's zijn de stijgende kosten in het sociaal domein en dan met name bij de jeugdzorg en de Wmo. Als deze zo blijven stijgen, wordt het toekomstig erg moeilijk om onze begroting sluitend te houden. Om de financiële toekomst van Kerkrade veilig te stellen zal de gemeente vanaf 2026 mogelijk wat taakstellingen krijgen. Ons Kerkrade vindt het belangrijk dat bij het aanpakken van deze financiele uitdagingen een zorgvuldige afweging wordt gemaakt tussen de belangen van verschillende doelgroepen, zoals starters, ondernemers en de meest kwetsbare groepen. Momenteel zijn we nog bezig met het zogenaamde studiejaar, waarin de gemeentefinanciën, waarbij de gemeentelijke financiën nog eens scherp tegen het licht worden gehouden. Let op de uitkomsten hiervan kunnen later taakstellingen worden voorgelegd, waarbij de raad keuzes moet maken voor de toekomst van Kerkrade. Dit zullen geen gemakkelijke keuzes worden dus de lobby van de VNG richting Den Haag om toch met meer geld over de brug te komen steunen wij dan ook volledig. 2025 wordt voor Kerkrade een jaar met uitdagingen, maar ook veel kansen. We zijn voor de toekomst al flink aan de slag met het woon offensief, het Martin College, via de wijken, de workshops en de nieuwe gezamenlijke Regio Deal. Et cetera, et cetera. De begroting laat zien dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid, veiligheid en het welzijn van haar inwoners. Of het nu gaat om het bestrijden van armoede, het ondersteunen van werkelozen, het versterken van de wijken of het verbeteren van zorg. Ons Kerkrade blijft zich inzetten voor een stad waarin iedereen kan meedoen, iedereen zich thuis voelt en waar de lasten eerlijk worden verdeeld. Met het oog op de toekomst bleef ons Kerkrade optimistisch en vastberaden en samen bouwen we verder aan onze mooie stad. Al zal het mogelijk vanaf 2026 een hele kluif gaan worden. Zullen we blijven investeren in de toekomst van onze stad en onze inwoners? Dus voor nu zeggen we allemaal de schouders eronder en verder aan de slag voor onze mooie stad, ons mooie Kerkrade. Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, meneer Crooswijk. En dan gaan wij tot slot naar Burgerbelangen. Meneer Vincken. Voorzitter, raad. Geachte aanwezigen in deze zaal en alle mensen thuis. Namens Burgerbelangen Kerkrade. Kijk vooruit naar de komende jaren en naar de begroting 2025. Onze stad is voor ons meer dan alleen een plek op de kaart. Het is een thuis van ons allen en daarom is het onze verantwoordelijkheid om te streven naar een stad die bloeit, straalt en waarin de gezondheid en het. Welzijn van. Elke burger centraal staat. Het motto samen. Verder bouwen. Aan een vitaal

en. Uitdagend. Kerkrade is onze duidelijke visie. We willen onze. Stad transformeren tot een voorbeeld. Van gezondheid, veiligheid. Welzijn en duurzaamheid. De laatste is niet alleen. Haalbaar, maar ook noodzakelijk voor. Het welzijn van de huidige en toekomstige generaties. Onze inzet voor een vitale dag in Kerkrade zal ik uiteenzetten door middel van drie thema's investeren in mensen, wijken en in onze stad. Maar allereerst wil ik. Echter beginnen met het volgende. Via deze. Weg willen we. Iedereen bedanken die meewerkt aan het welzijn en de groei van onze mooie stad. Samen bereiken we iets moois. En is het belangrijk dat we stilstaan. Bij de. Mensen die dit mogelijk. Maken. Samen uit zich ook in de rode lijn door alle onderwerpen. Dat is namelijk. Burgerparticipatie. Onze stad is niet alleen een verzameling van woningen en straten, maar een levendige gemeenschap vol met hardwerkende en. Toegewijde mensen. Van. Burgers en. Ambtenaren die dag in dag uit werken aan de verbetering van onze voorzieningen tot de vrijwilligers en mantelzorgers die hun tijd en energie geven om evenementen te organiseren en initiatieven te ontplooien en die zich volop inzetten voor onze inwoners. De ondernemers niet te vergeten die investeren in de lokale economie. Jullie allen zijn de bouwstenen voor onze welvaart. Ook leraren en opvoeders. Zij dragen bij. Aan de toekomst van. Onze stad. Door kennis door te geven aan de volgende generaties. De zorgverleners willen we er die. Dag en nacht paraat staan om voor onze. Gezondheid te zorgen. Samen laten we onze stad. Bloeien. En we zijn er trots. Op deel uit. Te maken van deze gemeenschap. Investeren in mensen. Met het opzetten van de Visie Dienstverlening hebben we gezien dat met alle facetten burger. Centraal, persoonlijk. Versus. Digitaal. Transparantie, participatie en menselijke maat rekening wordt gehouden. Hiermee wordt. De burger nog. Beter begrepen en geholpen daar waar nodig. Actueel is de jongerenparticipatie. Op woensdag 9 oktober jongstleden is nieuwe kinderraad van Kerkrade officieel geïnstalleerd met Yenthe als nieuwe kinderburgemeester. Ook de Jongeren Adviesraad is na het zomerreces weer gestart. Burgerbelangen Kerkrade vindt het belangrijk om jeugdigen aan te sporen mee te denken en te praten over politieke vraagstukken omtrent jongeren. Daarom is Burgerbelangen Kerkrade trots om vanaf 2023 te. Beschikken over een. Eigen jongerenafdeling volwaardig voortgezet onderwijs. Met de realisatie van hun Martin Buber en de bestaande school uit Beroeps College De Holz is uiteindelijk volwaardig voortgezet onderwijs terug in Kerkrade. Wij zijn dankbaar en trots dat Martin Boerman na de zomer in onze. Stad van start. Is gegaan. Het onderwijs niet alleen plaats in het schoolgebouw, maar ook daarbuiten op het gebied van sport, toneel, zorg en welzijn, natuur, techniek en muziek. Wij vragen ons af of de stuurgroep waar de wethouder aan deelnam inmiddels is opgeheven. Nu de school. Een zelfstandig bestuur heeft gekregen. Ook zijn we trots met de opening van een integraal Kindcentrum, De Droom of een eigen sofa. De gedroomde toekomst maken samen is hun motto. En dat blijkt ook uit het complex wat hier is neergezet en waar veel disciplines in één gebouw gevestigd zijn. Dit alles met als doel de groei van het kind zo positief. Mogelijk vorm te. Geven. Armoede en schulden Het beleidsplan Armoede en schulden. Koersvast is recentelijk. Vastgesteld. Mede door inbreng van Burgerbelangen Kerkrade is in de beleidsnota opgenomen dat er gratis menstruatie uitgiftepunten en Kerkrade gerealiseerd gaan worden. Burgerbelang Burgerbelangen denkt hier met name aan bibliotheken en scholen. Wat een zorgen baart is de toenemende schuldenproblematiek onder jongeren. Preventie en de stadspas. Zijn speerpunten voor Burgerbelangen in 2025. De stadspas hebben we eerder toe opgeroepen via motie, alleen dan nu op korte termijn van te komen. Binnen de preventie is het belangrijk om vroeg Kerkrade naar een beeld te krijgen. Bijvoorbeeld op basis van levensgebeurtenissen die van invloed zijn op armoede en schulden, zoals echtscheiding, baanverlies, arbeidsongeschikt raken, enzovoorts. Cultuur en verenigingen Aandacht voor sport, cultuur en recreatie is voor Burgerbelangen een gezonde basis voor de toekomst van onze jongeren. Maar ook voor hele. Gezinnen en ouderen. Onze gemeente is een belangrijke pijler onder deze activiteiten. Financieel, maar ook ter ondersteuning en promotie van deze activiteiten kan de wethouder inzicht geven in hoe hij kijkt naar de ontwikkelingen, Deze en de taakstelling die is opgenomen voor het theater richting de programmering voor het Ravijn jaar 2026. Het WMC, Het WMC bestuur heeft aangegeven dat het evenement weer terug moet naar de burgers van Kerkrade en dat is wat Burgerbelangen Kerkrade te allen tijde tijdens diverse bijeenkomsten gevraagd heeft. Het WMC is van de Kerkraadse burger en voor hen moet het mogelijk zijn hiervan te kunnen genieten op straten en pleinen in Kerkrade. Activiteiten waarbij men entreekaarten moet kopen zijn voor sommigen te duur en daarom. Is de. Activiteit voor hen heel erg belangrijk. Mooi om te zien hoe er de afgelopen tijd hard is gewerkt om er aan alles wat aan wordt gedaan om het WMC door te ontwikkelen. Ook onze gemeenteraad heeft meerdere malen haar bijna unanieme steun uitgesproken. En goed dat de provincie het WMC blijvend armen en subsidie toekent. Niet alleen de provincie, maar ook regionale ondernemers steunen en omarmen ons WMC. Veiligheid omtrent geluid tijdens activiteiten. Steeds meer bezoekers dragen. Gehoorbescherming tijdens. Evenementen om gehoorschade te voorkomen. Dit wijzen op de hoge. Geluidsniveaus, wat niet alleen het luisterplezier vermindert, maar ook gezondheidsrisico's geeft. Wij vragen het college om te onderzoeken of de maximale geluidsniveaus bij evenementen kunnen worden beperkt, zodat iedereen veilig kan genieten van onze evenementen. Beleef Kerkrade bleef. Kerkrade blijft zich doorontwikkelen. Vooral gericht op onze inwoners.

Het is goed dat er ook extra wordt ingezet op de doelgroep toeristen. Daarbij hoort zeker ingezette plan om toeristische attracties nog meer met elkaar te verbinden. Denk hierbij aan de paarse route en knopen lopen. Zuid-Limburg. Nog even nog een mooi voorbeeld hiervan is de toren van Gaia. Bovenop de toren is een ring bevestigd voor alle toeristische attracties en Kerkrade zijn weergegeven en hiermee de verbinding wordt gelegd. Integraal ouder beleid, inzetten op integraal ouderenbeleid en het stimuleren van zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren en blijven meedoen is een aandachtspunt. Een aantal ouderen zal de komende jaren verder toenemen. Gezond ouder worden en eigen leefomgeving waarbij gezond gedrag gestimuleerd wordt, is zeker essentieel. Omtrent de woning mogelijkheden in deze zijn er echter problemen. Vaak worden ouderen reeds jaren in een sociale huurwoning wonen. Vaak wonen ouderen reeds jaren in een sociale huurwoning. Op dat moment waren er nog geen inkomens normen voor deze woningen. Wat wij nu tegenkomen is dat er vanuit Wmo wordt aangegeven dat mensen moeten verhuizen als deze woning geen aparte mogelijkheden heeft. Dan staan deze mensen voor een dilemma. Zij krijgen van hun woningcorporatie geen andere woning omdat hun salaris te hoog is en er zodoende geen sociale huurwoning ter beschikking komt. In onze gemeente zullen we hierdoor een tekort aan huurwoningen in de midden sector. We vragen ook aan wethouder Weijers is hier inmiddels aandacht voor? Want dit probleem wordt namelijk steeds groter. En we vragen aan wethouder Paas aandacht te hebben voor de mensen die een afwijzing krijgen ten aanzien van de boven gestelde en hen door de WMO consulent verdere ondersteuning te bieden. Investeren in groen Voor een gezonde en prettige leefomgeving is voldoende groen van belang. Dat is dan ook een belangrijk punt voor Burgerbelangen. De ontwikkelingen naar meer groen zien we ook terug in het beleid van de gemeente en in de adviezen van de kinderraad. Met het oog op de behoefte aan meer groen of wellicht wel een noodzaak. Maar ook de nadelen die sommige burgers ervaren. Is er actuele en afgewogen beleid nodig? In de begroting worden de plannen voor een nieuw levensbomen bos geopperd en de beoogde locatie ligt langs de rode lange baan. Gezien het grote succes van de reeds gecreëerde levensbomen bossen willen wij graag weten of er inmiddels iets nieuws te melden is over de plannen of c.q. de realisatie hiervan. Investeren in wijken Investeren in wijken is een van de belangrijkste speerpunten van onze partij. We zijn dan ook blij om te zien dat in deze begroting weer miljoenen wordt geïnvesteerd in onze wijken, bijvoorbeeld door reconstructies van wegen en groen. Ik wil één punt extra belichten. Dan is de aanpak van wateroverlast een eigen huishouden. Als overheid hebben we in geval van nood direct hulp kunnen bieden. En je ziet nu ook dat een structurele oplossing gevonden worden. Deze worden ook toegepast in andere wijken van onze stad en denk hierbij aan het creëren van waterbuffels en het verbeteren van de afwatering. In het. Kader van investeren. In wijken wil u ook inzetten op ontmoeten en eenzaamheid tegengaan. Laat mensen elkaar ontmoeten om zo de kwaliteit van het leven te vergroten. Wij zouden het college dan ook willen vragen op een aantal plekken in onze stad ontmoetingsplekken te creëren door middel van het toevoegen van picknickbanken. Gemeenschapshuizen Gemeenschapshuizen zijn onmisbaar voor onze samenleving. Ze bieden een laagdrempelige plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en samen activiteiten kunnen ondernemen. Voor Burgerbelangen Kerkrade zijn deze huizen belangrijk omdat ze eenzaamheid verminderen en de sociale cohesie versterken. Wij vinden het dan ook cruciaal om gemeenschapshuizen te ondersteunen. Ze bieden een plek waar iedereen welkom is, ongeacht achtergrond of situatie, en dragen bij aan een sterke verbonden buurt.

5.10 Algemene beschouwingen fractie Burgerbelangen

Petra voorzitter Dassen-Housen

Investeren in veiligheid en handhaving door een terugtrekkende beweging van de politie, waar onze eigen handhaving veel belangrijker om een leefbare en veilige omgeving te garanderen. Het aantal meldingen is sterk gestegen van 6488 in Q3 2023 naar 7000, 929 en Q3 2024, wat de werkdruk vergroot. Als Burgerbelangen Kerkrade vinden wij een veilige stad en een goed team handhaving belangrijk. Daarom willen wij graag de ontwikkelingen rondom de capaciteit handhaving blijven volgen. Kunt u toezeggen om dit als specifiek thema te agenderen tijdens de reguliere infoavond over de integrale veiligheid? Dan wil Burgerbelangen Kerkrade specifieke aandacht vragen voor de BOA twee en zet. De BOA twee heeft aparte bevoegdheden voor het buitengebied en milieu. Twee jaar geleden hebben we gepleit voor de inzet van een BOA twee. Dat is toen opgepakt in samenwerking met de gemeente Voerendaal. Inzet bleek toen incidenteel nodig, maar met de stijging van de meldingen en werkdruk zijn we benieuwd hoe de portefeuille daar nu zit. Investeren in onze stad. Alleen een ambitieus woon offensief adres en ambities worden offensief gelanceerd,

waarbij de focus ligt op het vernieuwen en verbeteren van de woningvoorraad in onze stad. Dit initiatief richt zich niet alleen op het bouwen van nieuwe woningen, maar vooral op het creëren van kwalitatief kwalitatief hoogwaardige woningen die inspelen op de vraag en behoefte van onze inwoners. Burgerbelangen Kerkrade staat volledig achter deze inzet op kwaliteit en het bouwen van vraag. We geloven dat iedereen in Kerkrade recht heeft op een passende woning. Of het nu gaat om starters, gezinnen, senioren of mensen met een specifieke woonwens. Door slim in te spelen op de verschillende woonbehoeften en tegelijkertijd de kwaliteit hoog te houden, kunnen we ervoor zorgen dat onze stad aantrekkelijk blijft om in te wonen. Met dit woon offensief kijken we samen vooruit. Het gaat er niet alleen om dat we huizen bouwen, maar ook om de toekomst van Kerkrade veilig te stellen. Maar dat is doel. Een stad creëren waar mensen graag willen wonen, werken en leven. Investeren in ondernemers. Het Aanvalsplan Kerkrade Centrum is dit jaar door de raad aangenomen om Meer. De volgende stap word gezet en laten opbloeien van het centrum. Dit wordt door concrete stappen uitgevoerd en daarmee wordt het Centrum Groen nog compacter en completer. Daarnaast zien we dat de bedrijventerreinen opbloeien en dat bedrijven honderden miljoenen investeren in onze economie en dat het aantal banen blijft groeien. Met de nieuwe stimuleringsregeling voor ondernemers in de wijken zetten we nu een volgende stap in het stimuleren van kleine ondernemers. Verkeersveiligheid en mobiliteit. Verkeersveiligheid is een aandachtspunt dat wij als Burgerbelangen Kerkrade erg belangrijk vinden. We omarmen dan ook de reeds ingezette projecten omtrent de verkeersveiligheid bij scholen en extra aandacht voor zebrapaden in onze stad. Ook zijn we zeer benieuwd naar de concrete maatregelen die er genomen worden om de bereikbaarheid van Kerkrade West te vergroten en nu specifiek ten aanzien van de begroting. Dit is de derde begroting in de bestuursperiode 2022 2026. Ook nu is het de financiële vertaling van het coalitieprogramma en in lijn met het coalitieakkoord. Ook voor 25 is er een sluitende begroting. De jaren 26 en volgende vertonen financieel tekort. Maar in deze situatie staan we niet alleen. Blijkt uit recentelijke publicaties van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Het is een allesomvattend landelijk probleem. We moeten goede keuzes maken en vooral blijven investeren in de ambities die we hebben als gemeente. We willen onze waardering uitspreken voor het harde werk dat is verricht om deze begroting samen te stellen, rekening houdend met alle uitdagingen van onze gemeenschap. We danken ook nu weer voor de uitvoerige, uitvoerige uitleg die gezamenlijk met het uitreiken van deze begroting heeft plaatsgevonden vanuit de ambtenaren, de accountant en wethouder Financiën. Wij wensen het college heel veel succes. En tot slot laten we samen verder bouwen aan een Kerkrade waar iedereen zich thuis voelt. Waar we vooruit kijken met ambitie en blijven werken aan een stad die sterk, sociaal en toekomstbestendig is voor ons en de generaties die volgen. Tot zover. Dank u wel meneer Vinke van Burgerbelangen. Dan zijn alle partijen aan bod geweest bij de Algemene Beschouwingen. Hebt u die ook allemaal keurig uitgesproken binnen de tijd? Ik wijs u erop dat de ingediende moties en amendementen te lezen zijn in ons Bibob systeem. Dat geldt ook voor de mensen die van thuis uit deze vergadering volgen. U kunt die zien op de website. Af en toe moet je de pagina verversen, maar alles staat gepubliceerd. Mochten er nog aanvullende amendementen komen in de pauze, dan is het wel zo fijn als u die ook aan de griffie doorgeeft, zodat we niet gedurende de avond daar weer nieuwe elementen in de discussie krijgen. En dan gaan we nu schorsen voor overleg en een maaltijd. En ik stel voor het is 17.09u dat we over een goed uur, dus 18.15u, weer terug zijn in deze zaal. Voor het vervolg van deze vergadering en de reactie van het college is 18.00u. Vijftien.

5.11 Pauze

Petra voorzitter Dassen-Housen

Het college met een reactie op de Algemene Beschouwingen. Kijk u nog even aan. Dat er geen gewijzigde moties en amendementen meer zijn die we nog niet kennen,. Want dat maakt de griffie even een schriftelijk setje van alle moties en amendementen zodat het ook nog op papier hebben en dan kan dat ook gemaakt worden. Er is niets gewijzigd, aangepast. En we hebben ook alles ontvangen wat u in petto heeft. Er zijn geen verrassingen. Goed zo mooi!. Het college start nu met de beantwoording. Is ook wel een historisch moment, want het is de laatste avond dat uw wethouder Weijers hier in actie zult zien in deze raadzaal. Dus ik zou zeggen geniet er vooral van u wethouder Weijers, maar wij ook. Dus we maken er een memorabele avond van en we komen er nog op andere momenten zeker nog op te spreken. Het is. Zo dat het college nu 1.00u de tijd heeft om te reageren. Ik zal geen verhelderende vragen op die dat betoog toestaan, want dat bewaart u maar voor uw eerste en tweede termijn. Anders wordt het namelijk een enorme bende om het met goed Nederlands te zeggen. Dus we krijgen een door elkaar. Ja, voor degenen die dat niet gehoord hebben. Dus we krijgen gewoon 1.00u college max en dan start gewoon de eerste en de tweede termijn. Dus als u vragen heeft die niet beantwoord zijn, schrijf die voor uzelf even op. Dan komt u daar in eerste termijn nog even op

terug. Meneer Creuse, daar nog een vraag over? Ja, de. Voorzitter mag een voorstel doen. Ik zit met een probleem. Ik word om 8.00u wel heel dringend om iets verwacht en mijn. Verzoek is om. Ik kom ook weer terug, dus ik moet eventjes een vergadering verstek laten gaan om bij de behandeling een beetje inbreuk te doen op de loting om toch als eerste te mogen starten. Dus voor de SP. En ja, het is natuurlijk aan de raad om daar eventueel aan tegemoet te komen. Dan is de vraag van de VVD of de VVD voorrang wil geven bij de eerste termijn. U kunt allen daarmee instemmen. Eerst in. Of heb je daar nog vragen over, meneer Gorissen? Een vraag?. Ja, ik zou wel willen weten wanneer het mogelijk is om de vergadering weer om deel te kunnen nemen. Ik vind het toch van belang, zeker de partijen die initiatieven hebben ingediend zodat die mee kunnen doen aan de hele beraadslagingen. Daar heb ik eigenlijk wel een probleem mee, als dat niet het geval zou zijn. Om 21.00u klokslag ben ik hier. Maar dat is de verantwoordelijkheid van het raadslid zelf. Daar kunnen we even niet op sturen. We kunnen er wel op sturen dat u uw bijdrage kunt doen. Dat staat de raad ook toe. Dus na het college bent u de eerste die daar en daar kon u op geïnterrumpeerd worden. Natuurlijk, uiteraard. En dan kunt u. Ja, en dan? Als u terugkomt kan ik niet zeggen waar we op dat moment zijn. Dat is dan aan u allen. Dat is niet te veranderen. Dank u wel, voorzitter. Zag ik nog een reactie op vraag van mevrouw Landman of niet? Nee, ik zag u ook nog naar de microfoon grijpen, maar dat was iets anders. U zei. Dat. Het college na de eerste termijn, maar na de reactie van het college hebben we toch weer een onderbreking. Zeker, Er komt ook nog een korte schorsing, zodat u zich kunt bezinnen op dat wat u gehoord hebt. Ja, maar dat kunnen we niet te lang doen, want we moeten ook meneer Cruise natuurlijk nog de kans geven om zijn betoog te houden. Maar we zullen kijken wat dan een tijdstip is wat u past. Ja, dank voor de scherpte. Goed college, u hebt van alles gehoord. Ik geloof dat wethouder Paas het spits afbijt. Ja, dat dat gaat inderdaad gebeuren. Dank u, voorzitter. Voorzitter Uhm ik wil als eerste reageren op uh de opmerkingen of het verzoek van de VVD met betrekking tot de OZB. En uh. De VVD vindt de stijging van de OZB aan de hoge kant. Die 10%. Maar ik wil deze raad toch even meenemen in de ontwikkeling van de OZB de afgelopen vier jaar. In 2022 bedroeg de stijging 0%, OZB U123 0% omzet bij in 24 1,5% en in 2510 procent? De gemiddelde over vier jaar komt dan uit op 2,9%. Op jaarbasis. En als mijnheer Cruise nou het verhaal houdt het is al 10%, is hartstikke veel. Dat klopt, zegt die 10%. Maar je moet die 10% wel in het perspectief zien van de laatste vier jaar. Hoe heeft zich dat ontwikkeld? En het lijkt, als je zegt van goed, het is 10% is hartstikke veel. Ja, dan lijkt het eigenlijk. Eigenlijk ben je dan eigenlijk de burger iets wijzer maken, want de stijging was niet 10%. De stijging is in vier jaar gemiddeld 2,9% geweest. Als we nou kijken naar de naar de de, de aan de kostenkant, de inflatie en de kou die waren. De inflatie was hoog, de kou stijgingen waren hoog en dat kwam allemaal neer om en nabij hoeveel jaren 22 tot 25 20% dus een stijging van kosten 20%. En dan heeft gemiddeld een een verhoging van de OZB tegenover gestaan voor 2,9%. En het is duidelijk, dat wil ik eruit Groen voorhouden dat zonder die die lastenverhoging dit gewoon financieel niet vol te houden is. En de lastendruk bij de bouw van de gemeente Kerkrade was. Voor woningen eigenaar voor woningen was. Voor Kerkrade € 423 en gemiddeld in Nederland was het 427. Zetten we dus ongeveer € 4 nog onder het gemiddelde en dat is dan door COELO samengesteld. De totale stijging dit jaar € 43 voor de WOZ, dus de de OZB € 43 te betalen in één jaar, oftewel tien termijnen termijn Voor elke termijn wordt dan € 4,30 duurder en de de stijging van riolen afval was € 16. We komen dan uit totaal op € 59 dit jaar en als je dat in procenten uitdrukt is dat een stijging van Almere bij ongeveer 5,9% en ik acht die 5,9% echt wel te verantwoorden. De totale lastendruk gemiddeld was voor Kerkrade vier 300 € 993 en landelijk was die 900 € 94, dus we zitten € 1 nog onder. Het landelijk gemiddelde. Als het goed is hebben we nog een sheet,. Dat kan ik u laten zien dat dat zijn dan de de getallen,. De getallen die gelden voor. Ja. Ja nee. Dat is zo maar. Wethouder, u kunt het toelichten en u krijgt ook een e babs en volgens mij zijn de geel gearceerde weg als u hem even kort toelicht en dan kunt u hem dadelijk in etappes nog nakijken. Ongeveer in de midden ziet u in Geel, Heerlen en Kerkrade die de gemiddelde woonlasten in Heerlen en ook in Kerkrade is € 993. En als je naar de totale grafiek kijkt dan zitten we iets onder de midden, dus het is niet zo dat wij extreme hoge lasten hebben ten opzichte van andere Limburgse gemeenten. Dat is dus echt niet zo. Dus mijn advies zou zijn. Beste raad,. Wij, wij kunnen met dat voorstel van de VVD niet instemmen. Later zal mijn collega, want de dekking voorstel van de VVD was. We gaan mogelijk bezuinigen op personeel. Daar zal mijn collega Weijers nog even iets over zeggen, maar in financiële zin is het zaak wat mij betreft helder. Wij kunnen dat niet doen. Goed, tot zover dat. Dan ga ik even naar de VVD en dan moet mij toch iets iets van het hart over de VVD. Dat meen ik serieus. En ik kijk ook nou indringend naar de twee dames in het. U bedoelt een andere partij? Wat zeg ik u, zei de VVD. En u, meneer Keuze heeft nog geen twee dames gewonnen. Meneer Creuse, meneer Creuse. Mijn. Mijn Mijn. Mijn excuses. Nee, nee nee nee nee, ik, ik, Ik richt mij helemaal tot de twee dames van de SP en dat moet me toch. Het moet me toch iets van het hart, want wij zijn al zo vaak in discussie gegaan over de financiën. 17 oktober heeft de accountant een heel verhaal gehouden en nou krijg ik bijvoorbeeld weer iets, zo'n sneer En ja, dat raakt mij. U maakt de opmerking. Het ging over de Nico Woltjer therapie en dat is al de tweede keer dat u de opmerking maakt. De eerste keer heb ik hem laten lopen, bewust,

maar deze keer laat ik hem niet lopen. U zei En de wethouder financiën staat erbij en kijkt ernaar. Daarmee geeft u aan wederom een keer dat u het systeem niet snapt. Want als mijn collega Ronald een een budget heeft Participatiewet, ik noem even dat is 2 miljoen en meneer Roland geeft 1,7 miljoen uit. Heb ik daar als wethouder financiën niets mee van doen. Als meneer Roland op enig moment zegt tegen mij ik heb in plaats van de 2 miljoen die ik heb 2,5 miljoen uitgegeven. Dan komt de wethouder Financiën in actie, maar eerder niet. Het is zijn bevoegdheid, zijn politieke verantwoordelijkheid. Daar ga ik niet over. Dus u moet mij niet dingen in de schoenen schuiven van ja, de wethouder had maar iets moeten doen. Wat meneer Ronald met die centen doet is zijn verantwoordelijkheid, niet die van mij. Dus u moet niet elke keer zeggen ja de wethouder dit en de wethouder financiën dat. Nee, dat is allemaal kul. Het is gewoon kul. U moet zich tot beperken tot de feitelijkheden. Als u het systeem niet snapt moet u vragen vragenstellen. Hoe zit het systeem in elkaar? Leg ik u dat uit? Maar ik heb hem vaker aangeboden. U doet dat niet en elke keer komt u met van die domme opmerkingen. Maar goed, ik heb dat. Dit is nou even van me af. Ik heb het gezegd. Ik. Met uw goedvinden ga ik naar de motie De motie van wantrouwen tegen de wethouder Financiën die totaal niks verkeerd gedaan heeft. Maar goed, oké, dat mag. U mag een motie indienen. Ik noem een paar dingen op uit die motie. De wethouder heeft de raad niet ingelicht dat voormalig wethouder Bierman zijn miljoenen contract had getekend zonder dat dit door het college en of de raad was geaccordeerd. Daarbij wil u de indruk wekken dat dat in uw motie dat ik als wethouder Financiën de raad niet zou informeren over bepaalde dossiers zoals een GMC en de Nico Woltjer therapie. En u bent vanuit het college bij voortduring in de voorbije maanden geïnformeerd en zult ook in de toekomst geïnformeerd worden. En daarbij geldt dat we als college van B en W en volgens de wet collegiaal besturen en dat wanneer de informatie via een van onze college komt tot u komt, u dit steeds moet zien als informatie die namens het gehele college tot u komt, tot u komt. Zo is dat. En ja, daar wil ik het op dat punt bij

5.12 Reactie college

Petra voorzitter Dassen-Housen

laten. U schrijft verder nog de wethouder Pasen is. Het is akkoord gegaan met het kwijtschelden van 2,7 miljoen huurschuld. Voor wat betreft horeca en het WMC heeft de raad een besluit genomen. U als raad heeft besloten om niet de wethouder financiën,. Maar u schuift het mij in de schoenen. Maar ik heb geen besluit genomen. U was er zelf mee eens dat dat zo zou gaan, die 2,7 miljoen. Het was ook geen kwijtschelden. Het ging erover. Daar zou een maatschappelijk een tegenprestatie voor worden geleverd worden. En daar was deze hele raad het mee eens. Wat de wethouder Financiën van vindt is helemaal niet staat helemaal niet ter discussie. Ik ga daar niet over, maar u schuift het mij wel weer in de schoenen en daar heb ik last van. Dan moet u stoppen met die onzin. En de accountant? Die had ook geen opmerkingen in zijn in zijn verslag over 23 over deze financiële gang van zaken. Nou en dan schrijft u nog. Er waren geworden vanwege punt één, twee, vier en vijf en heeft dus een actieve informatieplicht volgens artikel 69, punt twee van de Gemeentewet geschonden. Nou, dat is helemaal niet van toepassing. De wethouder heeft volledige inzage gegeven in de financiële situatie door een 2,5 uur durende. Informatiebijeenkomst, gegeven op 17 oktober door onze accountant. U had ruim de gelegenheid om vragen te stellen. Ja, we hadden wel een paar vragen over de begroting. Niet half of tegenstrijdig. Heeft u die beantwoord? Nou, de vragen van de SP zijn vrijwel allemaal beantwoord, ook al waren de vragen onduidelijk. De vragen waren te laat ingediend. Zelfs eergisteren heeft u nog vragen ingediend En die ambtenaren zijn een slag in de rondte gewerkt om proberen daar chocola van te maken. Dat hebben, dat is ook voor een groot deel gelukt. Maar ja,. Er zijn er zijn ook. Ja, dat is. Ook denk nu aan de tijd. Hoeveel heb. Ik? Ja, maar dan moet er dan nog vijf na. Dus ja. Voorzitter, ik stop ermee. We hebben heel veel wethouders, dus allemaal binnen het uur. Ja, ik, ik, Ik zal het heel kort houden. Het is een drietal moties ingediend door de PvdA, één van emoties, namelijk als het over onderwijs gaat. Die zal de heer Slangen bekend te worden. De andere twee kan ik volledig ondersteunen. Ik ben heel blij met UH met de waardering. Die ook ik namens het college wil geven aan de Kinderraad en de Jongeren Adviesraad en met betrekking tot de de gelden voor de lobby vanuit de provincie voor verbetering van de zorg infrastructuur. Met name in Zuid-Limburg kan ik ook volledig mee instemmen en daar wil ik het eigenlijk bij houden om mijn collega's ook de kans te geven om iets te zeggen. Dank u wel. Nou, dat gaat snel kijken. Dat ik dat ook zo kan. Voorzitter, ik moest even wat meer informatie hebben van meneer Otte over zijn opmerkingen over het visiedocument en de aanname. Dat vissen mijn hobby was. Maar meneer Otte. Ja, ik vis, maar dat zijn alleen maar golfballetjes uit de vijver als ik verkeerd geslagen heb. Dus vissen is niet mijn hobby. Maar alle gekheid op een. Stokje, het ging natuurlijk over de typfout, de typfout in de begroting. Over het. Item burgerparticipatie. En goed dat de heer Otter dat op deze wijze vertelt. Maar voorzitter, in het algemeen denk

ik dat het goed gaat met de burgerparticipatie en we komen op 7 januari naar de raad met een evaluatie over burgerparticipatie. En een. Reactie over het advies van de rekenkamercommissie van de rekenkamercommissie. Dus meneer Otten, we komen op 7 januari bij u terug. Voorzitter. Ik wil even reageren op de motie van treurnis van de SP. De SP stelt in haar betoog dat de burgers van Kerkrade door dit college zijn bestolen. Voorzitter, ik neem afstand van dit soort uitspraken. Ik als wethouder en ook dit college heeft niemand bestolen. Wat de VVD stelt over de Nicole therapie klopt gewoonweg niet. Ik heb deze uitspraak ook al eens eerder gedaan en het. Is nog één iemand, de VVD en de SP verwisseld vanavond. Dan trakteert hij ons allemaal op een vlaai. Ja,. Dat zijn dan meerdere vlaaien voor de hele raad. Dus let op uw woorden. Ja, ach ja. Uh, misschien is dat wel een toekomst. Dat uh weet je nooit. Ik heb deze uitspraak ook al eens eerder gedaan en ik lijk wel een DJ die de plaat grijs draait. Voorzitter, nadat ik de portefeuille heb overgenomen heb ik mijn beeld gevormd over de Nico Woltjer therapie. Hier bent u ook over geïnformeerd op straat en we hebben diverse keren. Met elkaar hierover in de raadzaal gesproken. Ik heb daar vanuit mijn verantwoordelijkheid namens het college reeds meerdere malen verantwoordelijkheid over afgelegd. Een meerderheid van de raad heeft hier ook aangegeven dat deze informatie afdoende is en we kunnen daar nu over blijven discussiëren. Maar het college wil de stad vooruit helpen en wij kijken graag met u in de richting van de toekomst. Dus daarom stel ik dan ook voor dat we deze plaat niet meer draaien en ons richten op de toekomst. Dank u wel. Ja, dank je wel, voorzitter. Uhm, ik heb geen moties of uh Amendement, maar wel een aantal uh opmerkingen die richting mij zijn. Gerichter zou ik wel even graag op in willen gaan. Zo stelde het CDA de vraag over Madlener. Hij werd gevraagd stand van zaken daarvan. We zijn momenteel bezig met het uitwerken van de programmalijnen die in Nederland staan en we zullen in de de. We streven ernaar om januari ook de website, de huisstijl en dergelijke naar buiten te brengen. Dus dan zal het ook veel meer zicht naar buiten krijgen. Daarbij hebben we ook een groot aantal partijen aangehaakt. De drie kennisinstellingen in Nederland. Er worden nu verbanden gelegd met Aken, de de, de grote medische bedrijven uiteraard en we zijn daarin nu ook de iets kleinere partijen die daarin actief zijn. Aan het haken gaat heel goed. Samen met gemeente Heerlen en de rest van Parkstad doen we dat. Ja, ik heb er hoge verwachtingen van. En het mooie eraan is dat het conjunctuur ongevoelig is. En dat is in onze streek niet heel onbelangrijk. Dan?. Ja, werd in principe gezegd nodig. We moeten kritisch kijken naar nieuwe projecten rondom economie en dat dat investeringen achter blijven. Ja goed. Ik heb even zitten zoeken. Kan ik ter plaatse? Niet echt. Eigenlijk, want als ik kijk is het echt ongekend hoeveel bedrijven investeren in onze stad. En als u praat met vertegenwoordigers van bedrijventerreinen, dan zult u horen dat dat ze enorm lyrisch zijn over het economische beleid van onze stad, dat ze en dat ze dat nergens in Limburg zien en dat er honderden miljoenen op dit moment geïnvesteerd worden en dat er super veel werkgelegenheid bijkomt. En dat is iets waar we trots op als raad mogen zijn. Trots op wat Stad mogen zeggen. Dus ik vind het ergens wel heel moeilijk dat. Dat niet van de suggestie gewekt wordt. We moeten dingen veranderen, dan wordt er geïnvesteerd. Ik ben benieuwd waar nog meer geïnvesteerd in worden, want er wordt echt gigantisch geïnvesteerd. Één van die punten waar we nog extra op inzetten is het MKB, dus dat is een heel concreet voorbeeld. Wel Uh een actieprogramma MKB game oprichten, nu samen met Parkstad om zo ook in principe de ruggengraat van onze economie verder te stimuleren. Naast MKB naast de Midlands natuurlijk. De vraag wat nog gesteld over de garage, of liever de opmerking werd gemaakt dat dat te maken heeft met ja met hoe het college hier beleid voert. Dat er geen visie is. Nou dat vind ik moeilijk om te plaatsen, want juist de manier hoe wij op dit dossier zitten en het verleden hebben natuurlijk ervaringen met bouwprojecten die niet goed gaan. Juist daarom zetten wij zo strak op dit dossier om ervoor te zorgen dat er een goed uh goed gebouw dadelijk staat. En al zijn we nu ook stappen in het zetten. Ja goed. En we hopen uw raad op op relatief korte termijn uitsluitsel over te geven. Want het uh ja, het gaat de goede kant op. Laat ik het zo zeggen. Nou dan uh lokaal alternatief. We hadden het over de Stimuleringsregeling. Het centrum. Bedrag op nul noemde u het hè? Zoals u. Ongetwijfeld ook weet, hebben we met uw raad de afspraak gemaakt dat we nu een bedrag van € 100.000 aan u gevraagd hebben. En op het moment dat dat bedrag op is, komen wij naar u terug. Als ik even kijk naar de S. Daarom staat er ook geen bedrag opgenomen, maar. De verwachting als ik even kijk. Ja, u krijgt die update natuurlijk weer zoals u gevraagd heeft, krijgt u die in december. En als ik even nu kijk er zitten drie nieuwe aanvragen we aan, dus we zijn dadelijk best wel weer door het budget heen. Dus de verwachting is dat we naar uw raad terugkomen. Of in ieder geval mijn collega die er dan zit om uh ja om voor extra budget te vragen. Dus daarom is dat niet opgenomen. Maar je mag er wel van uitgaan dat dat gebeurt en dat naast alle andere budgetten die we in het centrum investeren. Dus. Maar goed, het heeft absoluut focus. U noemt parkeergelden ambitieus. Uh, snap ik, maar zoals u ook al in deze begroting ziet zijn de bedragen wel ook bijgesteld en we zullen dadelijk in de in en in de nieuwe. Tarieven horen. Daar zullen we ook een aantal knoppen laten zien waar we aan gaan draaien. Om de jam, de inkomsten iets bij te krijgen. Uhm ja goed dus dan zul je ook zien dat het uh ja niet alleen maar ambitieus is, maar ook ambitieus en realistisch is dan. Wateroverlast door ons Kerkrade werd de opmerking over gemaakt. Prioriteit, en dat zullen

we absoluut blijven doen is één van de speerpunten waar collega Van Drunen en ik uh echt hard mee bezig zijn en ook 1 miljoen voor gefoeterd hebben om echt maatregelen te nemen, dat ziet u. En eigenlijk over hebben we ook burgers geïnformeerd middels dat hele plan. Dat dat weet u ongetwijfeld. Uh. En ook in andere plekken in de stad hebben we dat gedaan. Tot slot had Burgerbelangen nog een aantal verzoeken. Eén daarvan was uh, de bekende ontmoetingsplekken uh die gevraagd werden. Die kan ik toezeggen. We zullen een aantal ontmoetingsplekken in de stad toevoegen. Uhm, ja, dat uh gaan we gaan we uiteraard oppakken. Dan werd status gevraagd van levensbomen, bos, levensboom, bos zeg op momenteel in onderzoekende fase en dan worden bommen onderzoek op dit moment gedaan en een archeologisch onderzoek. Ik hoop dat er geen bommen worden gevonden of een Romeinse villa,. Want ja goed, dat zou natuurlijk iets kunnen vertragen. We hebben ook gezegd dat er een Vikingschip wordt gevonden. Dan maken we dan hopen we natuurlijk wel, want dan hebben we iets moois. Maar goed. Uhm. Ja, daarom dat zo'n wonder zijn vandaag. Vandaar de grap die ik maak. Uhm ja, en dan de laatste laat. De laatste vraag die welke belangen stelt was de bereikbaarheid in West en we zijn we hebben dat, We hebben dat onderzoek gedaan. Uh. En we zijn nu met de provincie in gesprek en we hebben dus een concreet pakket van maatregelen. We hebben ook over geïnformeerd en we zijn op dit moment met de provincie in gesprek om uh ja, dat geld wat wij in ieder geval geïnvesteerd hadden in de en de treinverbinding die niet doorgaat in Transferium en we hopen dat we daar een matching kunnen vinden en dat we die maatregelen uh kunnen gaan uitvoeren. Dus ik ben daar ook best hoopgevend in en Hij hoopt dat we volgend jaar echt stappen daarin kunnen zetten. Ik ga zorgvuldig, maar ook snel antwoord geven. Op de vraag over de pestgedrag op scholen. Hoe behoud respect en het goede onderwijs om daar iets mee te doen? We zitten in de week van gesprek deze week. Ik ga morgen ook een gesprek les geven op de blokken basisschool, maar dat is het niet. Je kunt het hele jaar door moeten kijken hoe wat dat is al onderwijscarrière. En dat we ook dat respect kweken, dat kinderen gaan zien, dat respectvol met elkaar omgaan betekent ook al die gedrag. Dus zetten we ook op in wat het de volledige combinatiefunctionarissen aangaat. We hebben het. Hier hebben we de verenigings ondersteuner die de scholen afgaat of de verenigingen afgaat, gevraagd en ongevraagd, pro-actief en met programma's gaan werken wat mogelijk is binnen de mogelijkheden van het Sportakkoord en zo dingen meer. Ja ja. Oh de voorstellen zijn gewoon een reactie van het college. Ik wil toch een voorstel doen. En wat wil je dan. Doen? Ik wilde vragen of u de wethouder kunt verzoeken om toch iets rustiger te praten. Wilt u de microfoon zelf even gebruiken, want ik kan u zelf amper verstaan. Wilt u de wethouder vragen om iets rustiger en duidelijker te spreken? Want wij kunnen hem amper verstaan hier. Althans, ik heb er heel veel moeite mee. Dank u wel, voorzitter. Dan ga ik me langzaam opbouwen. Wilt u iets langzamer spreken en duidelijker. Kijken waar het druk is en besluit te gaan? Maar ja, ik ga langzaam praten. Toch nog even niks verstaan. Opnieuw begin ik opnieuw. Paars gedrag op school, dat is heel belangrijk. Ja, goed verdedigen, stimuleren of helpen bij met combinatiefunctionarissen. We hebben. Tot op heden hebben we een ondersteuner ingezet om op ongevraagde vraag proactief daar op in te springen bij verenigingen. Om van daaruit te kijken wat de mogelijkheden zijn om vrijwilligers te stimuleren het kader op te bouwen, op te sporen. Kort middelen, kijken wat er mogelijk is en momenteel hebben we een tool omarmd. De tool heet dan Vitale Club of Samen Vereniging. Gaan we die invullen om te kijken wat de toegevoegde bestendigheid kan zijn van de vereniging en was de voordelen kunnen halen. Dus we hebben echt wel aandacht voor. Wat de basisvaardigheden of taal betreft, moeten wij de basisvaardigheden nota die komt in Presentatie en Training commissie April 25 En dat doen we dan op april 25. Omdat eerst de landelijke overheid de provincie met een voorstel komen. Dan willen we op aansluiten om het helemaal netjes in volgorde van de presenteren aan deze raad. Dat is wat hun betreft. En even terug dan kom ik toch bij de SP uit. In één klap. Over betoog. Als vielen we veel eerder wat we allemaal uitgegeven hebben aan de VMC en daar wil ik toch iets over kwijt. U gooit een aantal zaken door elkaar. U geeft al meer verkeerde voorstelling van zaken. We volgen immers de afspraken die met de gemeenteraad zijn gemaakt in het kader van het herstelplan. Het WMC maakt hier een goede stappen. Laten we nu vooruitkijken en samen voor gaan zorgen dat op de historische evenementen Kerkrade ons Kerkrade. Werk te doen tot een Succes maken. Dat geeft ons andere partijen het vertrouwen. De provincie heeft trouwens inmiddels ook in het register ingeschreven. Ruim € 300.000 beschikbaar gesteld voor BMC als subsidie. Dat sluiten wij op aan. Dat staat sinds deze week ingeschreven. Officieel gestart bij de provincie. Dat we een nieuwe fonds hebben gecreëerd, € 350 beschikbaar gesteld hebben dus. Maar eerlijk gezegd dat onze provincie meedoet, moeten we zeker ook aanhaken blijven. Het BMC voldoet aan de voorwaarden van het SCP zoals u gaat hebben afgesproken. Ook de laatste kwijtschelding plaatsgevonden heeft dan. Alleen daarvan wil ik even op de motie terugkomen. Ik Ik raak langzaam boos is van u. Ik moet eerlijk zeggen door het tweede geloof ik in successie. En ik zeg u één ding. Ik ben daar natuurlijk niet gecharmeerd van. Dan zit ik niet op te wachten. Maar u?. Ja, u doet. U doet net of ik de de de directeur van de BMC ben. Ik zit hier voor het college op de gemeenteraad en we doen alles datgene te doen om het WMC op goede orde te krijgen, want het is 26 en niks anders dan dat. Het WMC wordt ook in de gaten gehouden op de afspraken

met hun maken. Ik moet het nakomen, dus wat dat betreft ken ik me niet. Die motie van wantrouwen alsof ik hier zit om de boel te belazeren, maar daar houd ik mij ver van af. Dank u wel, voorzitter. Wat was dat? SP Lokaal Adaptief dialect? Taalbeleid? Ik wil u de motie wel. Ik had inderdaad omarmd en ik zal het nog steunen. Maar ik wil wel zeggen ik kan u zo tien broeders opnoemen wat we nu al doen en die lijkt onderwijs en een beleid die we ook wel even toe komen. Je ziet dat we toch, al is het misschien bij u versnipperd, toch heel veel goede dingen doen om die onderwijs. Erfgoed in stand te houden. Dan de verschillende gym locaties waar u zegt van moeten kinderen ver lopen? Dat klopt als een school waar de kinderen wel moeten lopen en dat wordt ook niet op korte termijn weten allemaal. Als ze nieuwe scholen ontwikkelen en kasteel ontwikkelingen, dan zouden we elk nieuw schoolgebouw, elk nieuw gebouw, ook een gymzaal. Bij moeten we zitten met een stijging van klokuren tegenwoordig. We kijken naar de marketing van de nieuwe school. Nu 160 kinderen, dadelijk meer meervoudig honderd kinderen, dus daar moeten we. Ruimte voor hebben en moeten zeker de basisscholen in eigen omgeving naar een gymzaal kunnen gaan op korte afstand. Dan moeten we ook nog kijken naar toekomst. Waarom niet in de begroting opgenomen? IKC ontwikkeling op een andere locatie onderzoeken binnen bezig zijn, stedelijke ontwikkeling bij betrokken worden. Dus als we meer hebben, investeren om te kunnen delen met de raad, dan gaan we dat zeker met u delen. Voorlopig is er niks opgenomen qua klopt het verhaal. Die vijf ton, dat was de eerste aanjager, het begin. Hebben we ook andere dingen mee gedaan, zoals de ontwikkeling van het GBT? Onder de vier activiteiten was in een altijd in de in de running voor die 2 miljoen per jaar om die activiteiten ook te blijven uitvoeren die al op de lat staan. En ik kom in januari, komt dan in een presentatie op de informele avond over het feit wat op dit moment nog helemaal goed gebeurt en wat minder gebeld. Dan gaan we eigenlijk met het dashboard op de hoogte van houden. Even kijken. Dus de motie aangenomen, die van de motie op het onderwijs die. Ik sympathiek. En nu wil ik ook wel steunen. Eigenlijk wil ik graag koppelen aan de motie van het jaar.Ik om een weblog van drie collega's samen op te trekken. En u heeft gezien wat er wel komt, dus. Steun ik die motie ook. In principe alle drie, maar de ene gaat over onderwijs en samenwerking. IKC Oost heb je over gehad en hoe zorgen voor zijn ontwikkeling van locatie, onderzoek en de mogelijkheden in die zin. En als we meer kunnen delen met u officieel via Hyves rapporten en ook wat u hebt, hoe de afdeling Burger en stad er in zetten, dan komen we graag met die informatie bij u terecht. Ehm. Ja, even kijken. Ons Kerkrade heeft die ontwikkeling ook. IKC ontwikkeling en voor vrijwilligers zeker heel belangrijk vrijwilligers. We schieten de kernen proberen. We hebben ook professionele krachten, veel te weinig links, onderwijs, noem maar op. Maar vooral vrijwilligers moeten ook animeert worden om te. Om mee te blijven doen. Misschien moet er iets tegenover staan. In ieder geval meer Moeten we gaan kijken. En komt nou weer een subsidieverordening aan de orde in de commissie voor informatie over de subsidie op vrijwillige organisaties, met name onder andere. En misschien kunnen we doortrekken naar iets anders moois. We zullen zien. Welke belangen de stuurgroep, wat de wet wil ingaan. Onder andere die is al opgeheven. Meneer Vinke die zo van de plaats komt en gewoon het reguliere bestuurlijk antwoord. Overleg met de koepels, onderwijskoepels en de directies van de scholen. Dat doen we met Movares en en de scholen cluster cluster gesprekken. En we hebben overleg met met de Holt en CPL al jarenlang op die manier en dat zal ook op die manier moeten aansluiten. Dat doen we gaan stralen. We doen uniform bewegen en en sportstimulering zeker hoog in het vaandel. Bewegen begint aan de voorkant en je komt dan als je veel bewogen hebt. Maar misschien alleen maar te zeggen ik ga sporten. Dat wordt nog steeds gestimuleerd, ook met sport,. In wijken, noem maar op. Dus daar hebben we extra aandacht voor Blijven behouden. Even kijken. Gemeenschapshuis Beleid was duidelijk geworden. Meer wijkgerichte centra, de wijkontwikkeling en het wijkgericht werken is daar een heel belangrijke factor in. Win win situatie. Kijken we ook naar en die heeft over het PRT heeft u gezegd van Ja goed. Ik heb al met Peter over gesproken over de forse maatregel willen nemen, maar het blijkt nou dat wij de verhouding wat scheef liggen. Heerlen is de tweede derde aandeelhouder in de aanval en wij in derde. Als ik zie wat wij dan als bezuiniging inplannen is dat een scheefgroei. En ik wil er eigenlijk wel graag even naar kijken. Overleg met de BMC wat dat betekent voor de programmering. 2627 Peel PLT Sorry, maak er een gewoonte PLT om te kijken wat dat voor de scheefgroei betekent en enerzijds voor de programmering. Dus ik kom nog een keer terug op datgene wat in de begroting opgenomen is om misschien bijstelling te doen in een negatief of minder reserve. Dat waren de antwoorden. Voorzitter. Toch nog eens duidelijk. Maar ja. Ja, ja. Ja. Voorzitter, dank u wel. Om te beginnen het amendement van de VVD over dekking met betrekking tot het dempen van de OZB verhoging. Daar heeft men het over een besparing op personeel. Die achten wij zeer onwenselijk, gelet op enerzijds de taak en ambities die wij hebben, anderzijds de productiviteit waar de VVD het ook over had. En de werkdruk? Die is al hoog. Dus zowel de productiviteit waar men nog denkt slagen op te kunnen slaan als werkdruk, die zijn al hoog, dus dat betreft zeker zeer zeker onwenselijk. Bovendien zou het zo zijn dat er binnen zes weken acht mensen zouden moeten ontslaan of in een half jaar zestien mensen. Wat ons betreft geen goed voorstel dus. Dan het CDA. Die had het over evenementen budget verlagen. Dat zou ten koste gaan van de levendigheid, sociale cohesie en de culturele. Het culturele leven in het centrum en

in de kernen. Daar zijn we dus ook geen voorstander van. Wij vinden namelijk heel belangrijk om te blijven investeren in evenementen en daarmee de levendigheid dan de sociale woningbouw waar het CDA het over nam. Met name om dan meer woningen het midden en hoger segment toe te voegen en onze koers daarin te wijzigen. Ik denk dat die koerswijziging niet nodig is, want dat is juist onze koers. Daar zijn wij volop mee bezig. Niet alleen met woorden, ook ook met resultaten. Die zitten eraan te komen. Want een gezonde mix op het gebied van woningbouw, die zal in ieder geval een concreet worden. In 2025 zijn er zo'n 200 woningen staan staan er die gebouwd zullen gaan worden staan op de lijst, waarvan er ongeveer nog 20% sociale woningbouw zijn. Dus dat betekent dat de overhand op andere terreinen komt te liggen. En in de verdere vooruitzichten. Van 2025 tot 2013 zullen zo'n duizend woningen toegevoegd worden, waarvan minder dan eenderde sociale huur. En het daarbij ook nog zo is dat er een deel sloop is en een deel herbouw. Dus daarmee ga je drastisch omlaag qua sociale huur. Wat er verder toegevoegd zal worden is een kwart Middenhuur, eenvijfde deel betaalbare koop en 10% duurkoop. Dat zijn de prognoses op dit moment op basis van hetgeen wat we nu voor hebben liggen. Dan verder nog het CDA. Twee moties. Om te beginnen de motie over participatie met betrekking tot de woningzoekende in relatie tot een gewoon offensief van de woningbouw programmering. Daarvan kan ik aangeven dat dat reeds loopt via de makelaars, maar ook via de projecten. Desondanks vind ik het een zinvolle manier van het onderzoeken, dus we staan daar positief tegenover en we zullen de resultaten terugleggen bij de raad indien de raad hiermee akkoord gaat. Dan de tweede motie van het CDA. Die heeft te maken met de Wet maatregelen grootstedelijke problematiek. Daarvan kan ik aangeven dat we dat hebben laten onderzoeken. Al eerder door RIGO. Er ligt een negatief advies om dat te doen. Waarom? Dat heeft te maken met de onderbouwing die nogal complex is en het daarmee ook onhaalbaar maakt. En daarnaast hebben we ook andere instrumenten die zinvoller lijken en ook toegepast zijn reeds zoals paraplu baan waarbij we ervoor zorgen dat er geen kamerverhuur en woning splitsing mag plaatsvinden. En er speelt nog iets anders bij waarom we ook negatief tegenover staan? Omdat je wil voorkomen dat er een bepaald stigma op wijken komt, een bepaalde stempel in negatieve zin. En dat willen we natuurlijk zien te voorkomen. We kijken vooral naar de wijken vanuit een benadering. Het glas is half vol.. Dan verder de ouderenpartij. Die had het over het offensief versnellen, ook in relatie tot senioren en een meer en hoger segment. Daar ben ik zojuist al op ingegaan. In ieder geval richting senioren kan ik aangeven dat. We verwachten de komende jaren levensloopbestendige ook behoorlijke woningen toe te voegen. We hebben het dan over zo'n 250 levensloopbestendige huurwoningen en honderd levensloopbestendige koopwoningen. En daarmee ga je ook die doelgroep zeer zeker bedienen. En de gewenste doorstroming waar u het over heeft? Ja, die is dan ook. Die is ook zeker aan de orde. Dan de SP, die had het over het. Investerende stadskantoor en de aantijging. Dat het bij stil staat. U heeft gewoon. U heeft gewoon een antwoord. In het betoog. Ja, jazeker. Nee in het betoog, daar heb ik het over. Nee, ik dacht dat ik dacht dat gaat een vlaai kosten. Maar dat was even goed. U mag sowieso vlaai spenderen, maar niet hier voor de SP. De aantijging investering. Ja, dat het niet conform die 212 verordening is. Nou, dan kan ik even aangeven dat we. Dat in ieder geval die investering nu in de begroting meenemen. Maar als u daarmee instemt, dan zal er in december gestart worden. Er is nog niets uitgegeven, dus dat betekent ook dat er geen sprake is van het niet naleven van die verordening. Bovendien speelt er nog iets anders. Deze verbouwing, die wordt bekostigd uit bestaande budgetten en ja, namelijk een bestaand restant krediet. En het huidige stadskantoor is in 2026 ook afgeschreven. Dat betekent dat de jaarlijkse lasten die wij hebben dat die gaan vervallen. En daar staat tegenover dat we de jaarlijkse lasten van verbouwing dat die lager zijn. Dus per saldo gaan we er zelfs op vooruit. In de begroting. Dan waren we bij Lokaal Alternatief. De Polen werd over gesproken. Het participatietraject is door bepaalde mensen op een andere manier ervaren, maar we hebben het wel degelijk doorlopen. We hebben het al eens eerder over gehad en dat heeft helaas toch geen gang naar de rechter kunnen voorkomen. Dus zelfs als je een participatie traject opzet, wil dat niet zeggen dat je daarmee voorkomt dat mensen toch naar de rechter gaan. En dan het feest van Van Gogh plein, daar had je het ook over. 1 november is die info flyer verstuurd. 6 november was er de bijeenkomst met de bewoners. Dat had er ook mee te maken dat we eerst de gebruikers wilden informeren. En dat moest allemaal niet te ver uit elkaar liggen, want dan heb je het risico dat van alles gaat rondzingen en dat wilden we vooral ook niet. Het is overigens zeer zeker niet de laatste info bijeenkomst gehouden zal worden daar. We hadden zo'n vijftig, zestig bewoners die aanwezig waren. Collega Rogiers en ik waren daar ook bij aanwezig. We hebben behoorlijk wat input opgehaald. Mensen wel positief kritisch. Parkeervoorzieningen kwamen voorbij, speelvoorzieningen, maar ook de huisvesting. En voor een deel hebben wij al wat zorgen kunnen wegnemen. En de komende maanden zullen er gesprekken gevoerd worden om te komen tot een optimaal woningbouwplan, waarbij je juist ook weer gaat kijken naar die mix van sociale woningen, maar ook middenhuur en betaalbare koopwoningen. Dus zeer zeker een mooie kans, denken wij daar. Maar uiteraard wordt er rekening gehouden met de belangen van de bewoners rondom. Even kijken, dan hadden we nog verder Burgerbelangen tenslotte Middelburg, waar aandacht voor gevraagd werd. Ik zojuist deels al op

ingegaan. Het is in ieder geval een terecht aandachtspunt waar we ook met de woningcorporaties afspraken over maken. En voor komend jaar staan er twee concrete locaties op de rol Koepel straat industrie straat waar we enkele woningen. Op het gebied van de huur zullen toevoegen aan de Hoofdstraat Marnixstraat, Markstraat, waar ook een aantal gerealiseerd zullen worden. Tot zover. Dank u wel. Dank u wel. Dan tot slot twee vragen van Burgerbelangen over mijn portefeuille die gaan over de geluidsnormen. Als er evenementen buiten zijn, dan hanteren wij de landelijke normen. De geluidsnormen daar wordt ook op gecontroleerd en gehandhaafd. Of die te hard of te zacht zijn, dat laat ik aan ieder zelf over. Ik vind ze zelf nogal hard, maar het zijn de landelijke normen. Binnen. Voor binnen evenementen zijn er nog geen wettelijke kaders. Dat is dus iets waar nog aan gewerkt wordt, ook landelijk. Bij binnen evenementen wordt wel gemeten of het effect aan de buitenzijde van gevels van aanpalende panden is en dan kunnen we wel ingrijpen op de overschrijding binnen. Het is een aandachtspunt. Het is 111 dilemma. De jeugd wil het voelen in het lijf zeg maar. Maar voor de oren is het heel erg slecht. Tot nu toe volgen wij gewoon de landelijke normen en ik kan iedereen aanraden om inderdaad gehoorbescherming te dragen, maar dat geldt op meerdere momenten. Wel eens vaker. Dus het is wel een dilemma. En ik vind het ook terecht dat u dat aankaart. Wij doen wat we kunnen. Een tweede punt wat u aankaart was de groene boa. Dat is een beetje een bijzondere situatie. We hebben niet echt veel meldingen over het buitengebied, maar dat kan dus ook een blinde vlek zijn. We hebben niet zoveel buitengebied in Kerkrade, maar als je er ook niet op controleert, dan zie je misschien ook dingen niet. Dus dat is misschien een beetje kip ei. Als je een groen BOA twee aanstelt, levert dat niet direct capaciteit op voor het totale BOA korps, omdat je een dergelijke BOA alleen maar kunt inzetten op dat domein. Het is ook kosten intensief, want je hebt ook materiaal nodig specifiek voertuig alleen voor die BOA. Maar desalniettemin is het natuurlijk een interessante vraag om te kijken of het een aanvulling is. En ik zeg u toe, kunnen we ook noteren dat we een haalbaarheidsonderzoek doen? Of we dit met omliggende gemeentes wellicht samen kunnen oppakken? Waren dat ooit van plan met Voerendaal. Hebben we ook gedaan, maar er zijn ook wat wijzigingen met de gemeente Voerendaal met het totale boa corps. Dus we nemen dit gewoon mee. En ik doe die toezegging. En de tweede toe zijn die ik doe is dat we bij de jaarlijkse avond over het Integraal veiligheidsplan zeker ook even inzoomen op de capaciteit van handhaving en of dat afdoende is in relatie tot de meldingen die we hebben. Ja, dan hebben wij alle vragen of in ieder geval denkende collegeleden dat ze alle vragen beantwoord hebben in eerste termijn. In de eerste reactie We zullen dadelijk van uw raad horen of dat zo is en ik kijk u even aan Of u voldoende heeft aan 15 minuten is een vraag is geen stelling. Heeft u daar voldoende aan? Aan 15 minuten? Ik zie knikkende gezichten. Ja, dan is het 15 minuten. Dan zien we elkaar om 7.15u. Zegt dat correct? Ja, 18 minuten zelfs. Terug in deze zaal. Dank u wel.

5.13 Pauze

Petra voorzitter Dassen-Housen

Terug. Ik heropen de vergadering. We beginnen aan de eerste termijn van de fracties 7 minuten en op verzoek start de fractie van de VVD. Naar keuze. Opmerking Wij trekken de motie van de SP in. OK, dan weet iedereen dat. Ja, dat is ok. Wordt genoteerd. De SP motie van de OZB wordt ingetrokken. Meneer Kruize. Dank u wel, voorzitter. Het is fijn dat de wethouder Paas. Een toelichting heeft gegeven met een grafiek over het jaar 2024. Maar wij hebben het natuurlijk over cijfers van 2025, hetgeen wij gedaan hebben in alle ingediende of behandelde begrotingen van Limburgse gemeenten bekeken. En we hebben alle OZB aanpassingen hiervan bekeken. Natuurlijk kunnen we bij de VVD optellen aftrekken, maar sterker nog, we kunnen ook rekenen. De VVD heeft een expliciet huis dat te koop staat in Kerkrade genomen. De eerder getoonde twee onder één kap op kan leiden en doorberekend wat de lasten in de overige meten zouden zijn. En ik kan wederom herhalen. Heerlen 12% goedkoper, Landgraaf 4% goedkoper, Roermond zes 7% goedkoper, Weert zes 4% goedkoper. En we willen dit staatje met detail onderbouwing graag delen met de wethouder. En u vindt het inmiddels dit staatje in IBA Labs, dus daar kunt u nog eens eventjes nalezen hoe het precies zit. Daar waar we in 2024 nog redelijk goed scoren of gemiddeld scoren, stijgen we met. Stijgen we nu met stip naar plek één van hoogste tarieven in Limburg. We waren al relatief duur en we worden dus nu nog duurder. We worden de duurste. Weer een fout lijstje dat we gaan aanvoeren met Kerkrade. In het kader van de bezuinigingen op het ambtenaren apparaat. Daar kan ik niet over zeggen. Kan de wethouder uitleggen waarom we met vijftig ambtenaren boven de landelijke gemiddelde bezetting nog steeds een hoge werkdruk ervaren? Wij menen ons te herinneren dat de medewerkerstevredenheidsonderzoek in ander beeld liet zien. Wat doen wij dus als gemeentelijk apparaat? Niet goed. Nu de reacties op de moties. PvdA Limburg gezond? Daar ben ik kort in. Die steunen we niet, want wij vinden dat Kerkrade al verzoekt voorziet in een voorziening voor innovatieve voorzieningen, namelijk de vie. Van PvdA. Jeugd heeft de toekomst. Ook die

steunen wij niet. Onderwijs is geen kerntaak. Wij bemoeien ons als lokale. Overheid niet met inhoudelijke onderwijsprogramma's. Dan hebben we het CDA of ja, daar hebben we het CDA PGB. Sorry, de PvdA moest Jeugd heeft de toekomst, die steunen studie We wel en PvdA onderwijs een gemeente, die steunen we niet. Nogmaals, onderwijs is geen kerntaak van de gemeente. Dan hebben we CDA, CDA met de afkorting Wi B OMG p en die sluit aan bij een eerdere motie van de VVD om bijstand toerisme tegen te gaan. Deze dienen we graag mee in dan Syria. Participatie woningzoekenden in de woningbouw programmering. Prima voorstel. Ook hier sluiten we weer aan bij de vragen die vragen of die moties in feite aan bij de vragen die we eerder gesteld hebben. Debat over woon offensief. Hierin kunnen we ons natuurlijk wel vinden en dienen we graag mee in. Dan hebben we de SP verlaging en wij vragen dus de SP om aan te sluiten bij ons amendement rondom die OZB demping omdat wij wel een dekking voorstellen. En die is natuurlijk wel nodig voor die verlaging. De overige moties steunen wij niet. En lokaal alternatief, behoud en promotie dialect steunen wij en sluiten we graag bij aan. Zoals gezegd. Zoals je misschien wel weet in het verleden hebben wij. Emotie rondom het huis voor het Limburgs ingediend, dus het is herkenbaar en wij onderstrepen en ondersteunen die lijn van harte. Dit was het plaatje wat de PvdA. En VVD betreft. Nou ben ik een beetje coulant, want als. Die verwarring alleen voor de SP en de VVD of ook voor andere partijen een grapje. U heeft een interruptie op meneer Kroeze? Ja. Voorzitter, ik zou aan de VVD willen vragen als we nu gaan zeggen ja, met die OZB komen we in een aan de foute kant van een lijstje terecht. Maar hoe ziet de VVD het als we gaan bezuinigen? Nu al op ambtenaren, dus op uitvoering, dus op voorzieningen? Hoe komen we dan in godsnaam uit die andere lijstjes?. Er moet een efficiencyslag worden geslagen. Dat is ons pleidooi. Want waarom doen andere gemeenten het wel goed? Die vraag zou ik wel eens graag terug willen stellen, meneer Goossen. Meneer Charlier. En interruptie. Voorzitter. Er wordt nu een vraag aan mij gesteld, maar degene die de vraag stelt gaat de deur uit. Dit was mijn bezwaar die ik van tevoren al had. Dit is natuurlijk geen manier van werken, dit. Ja, maar daar kan ik niks aan doen. Dat is de keuze van meneer Kruize zelf. Ja, ja, dat is nou. Ik geef u. Ik zal dan voor de annalen vast dat u even uw antwoord formuleert op dit antwoord van meneer Creuse voor het verslag. Dan is dat niet genoteerd. En dan ga ik naar meneer Charlier. Of u een interruptie heeft op meneer Kruize of ja. Die hoor ik, maar is zinloos. Ja, dat is ook inderdaad waar wat de griffie mij influistert. Er zitten ook VVD fractie beneden in de kamer, die volgt dit en die kunnen die dingen noteren en dan is mijn keuze terugkomt. Dus ik stel toch voor dat u het even zegt, meneer Gorissen, wat u nog wilt aangeven. Dan ga ik naar meneer Charlier. Ja, ik ga dit niet doen. Ik ga dit wel bewaren voor een tweede termijn. Dan schorsen we wat langer. Maar ik wil het debat fatsoenlijk aangaan. We gaan nu proberen het debat wat beter te voeren dan in de andere jaren. Dus ik ga nu niet iets doen voor iemand die beneden zit. Dat doet meneer. Zal je ook niet begrijp ik. Oké, dank u wel. Dan gaan we naar de eerste termijn van de fractie van de SP, want u was eigenlijk de eerste. Dus de 7 minuten lopen. Dank u wel, voorzitter. Ja, we zijn heel blij dat de wethouder van Financiën in ieder geval instemt met onze twee moties voor het appèl aan de zelfredzame en de chronisch zieken. Geen bericht is goed bericht, denken wij dan maar. Ja, de wethouder van Financiën is toch verantwoordelijk lijkt ons voor de financiën. Als hij daar niet verantwoordelijk voor is, waar is die dan verantwoordelijk voor? Vragen wij ons af. Er gaan hier miljoenen aan niet begrote gelden of tegenvallers de deur uit. En dan zegt de wethouder van financiën Ja hoor, zeggen dat is niet mijn pakkie an, dat is. Daarvoor moet u bij die wethouder zijn van wie die portefeuille is en die dat geld uitgeeft. Ik geef dat toch niet uit. Ja, sorry wethouder van Financiën. Het lijkt ons toch dat u uw eigen wethouders als die meer geld uit gaan geven dan begroot. Dat u een probleem heeft, want ja, dat gaat toch uit de reserve? Het moet ergens vandaan komen. En zelfs als het binnen de potjes valt die de wethouders daarvoor hebben. En ze daar nog iets extra's in hebben zitten, dan nog zou u verantwoording af. Kunnen vragen over waarom zoveel geld wat niet begroot is. Daar naartoe gaat. Dat is uw taak. Wij vertrouwen er als raad op dat u daarop toeziet. En daar spreken wij u ook op aan. Dan. Het kan niet zo zijn dat wethouders hier ongegeneerd zelf geld kunnen uitgeven naar believen zoals ze dat willen, maar daar lijkt het dus wel op te gaan. Volgende punt is dat wij ons afvragen of het nou Bewust of onbewust was. Dat u niet praat over ik zou het toch iets dichterbij zetten dan over die 6 miljoen. Voor het komende jaar, dus 2025, dat we tekort komen. Want we gaan 6 miljoen beste mensen, 6 miljoen meer geld uitgeven dan dat er binnenkomt in 2025. Het feit dat wij daar vragen over hebben gesteld krijgen we van de wethouder en net als ons Kerkrade net liet zien. Ja, als u goed kijkt dan ziet u op pagina Zus en zo dat we 80% overhouden dit jaar. Ja inderdaad, als je zo begroot. Maar er is dan even niet bij verteld dat er 11 miljoen aan collageen aan de reserves onttrokken wordt. Dat kun je zien als je een loep opzet op de pagina acht uit mijn hoofd, maar dat er ook 5 miljoen in gestort wordt, dus dat is al met al een tekort van 6 miljoen. Wij vinden daarom dat deze begroting een farce is en vind het ook echt niet kunnen dat dat niet fatsoenlijk voor in de begroting beschreven staat. Dat we eigenlijk in 2025 een gigantisch tekort hebben en dan moet het ravijn jaar nog komen. Wij doen hier net van oh oh oh wat fijn, we hebben een sluitende begroting. Nee, die hebben we niet. We hebben 6 miljoen tekort, Dat wou ik toch nog even zeggen. En ook naar ons kerk of de ouderenpartij. Als dit niet een bewust was van de wethouder van financiën, maar dat hij

zich nu ook kapot schrikt, ja dan hebben we wel heel erg een probleem met deze wethouder van financiën. En dan hebben we nog een probleem. Moet ik even terug in mijn aantekeningen. Met VI. Lokaal Alternatief heeft gezegd Ja, we zouden toch vijf ton en veel steken al die jaren. Dat is helaas gestopt. Nou, we zullen het even anders zeggen. We hebben aan de provincie Functie toegezegd dat we 1,2 miljoen jaarlijks extra aan vis gaan uitgeven. Dat redden we niet hè? Want al die projecten die gestart zijn de afgelopen. Twee jaar geleden, 2,5 jaar geleden. Daar horen we niks meer over. Toen was iedereen hemelhoog juichend Oh, wat zijn we goed bezig. Ook de SP. Wij waren ook enthousiast over wat we allemaal gingen doen aan VI. Alleen helaas jammerlijk. Afgelopen jaar, het jaar waarin de projecten geëvalueerd moeten worden waarin we te horen krijgen Nou dit waren goede projecten, Heel succesvol. Dat waren de minder goede projecten en helaas die projecten zijn geflopt. Helemaal niet erg. Dingen gaan mis, daar kunnen we niks aan doen. Als je risico's neemt, dan gebeurt dat. Daar zouden wij ook niet over

5.14 Debat en besluitvorming

Petra voorzitter Dassen-Housen

zaniken. Waar we wel over zaniken is dat dat onder het tapijt geveegd wordt en dat dit niet met de raad wordt gecommuniceerd en dat we geen evaluaties krijgen. En als we daar dan vragen over stellen, dan krijgen we het terug. Wat er in de begroting staat? Ja, wij kunnen ook lezen. Moeten we weer opnieuw die vragen stellen en dan krijgen we het antwoord Ja nee, We gaan opnieuw een nieuwe vorm van rapporteren. Gaan we doen. Sorry hoor, maar ik word daar heel cynisch van. Als wij geen fatsoenlijke evaluatie krijgen zoals ons is toegezegd en we gaan dan. Nu. Worden we afgescheept met een verhaaltje van oh, we gaan op een nieuwe manier rapporteren. Ja, dank u wel. Maar dat dat is niet wat we hebben gevraagd. Dan kom ik bij de wijze waarop onze vragen worden beantwoord. Ook daar zijn wij boos over. En waarom? Omdat we telkens weer opnieuw problemen hebben met dat de vragen niet of half of gewoon ronduit tegenstrijdig worden beantwoord. Bijvoorbeeld. We hebben geconstateerd dat er in de begroting voor het WMC opgenomen staat een kredietrisico voor 2025 van 228 € 0. Daar hebben we één keer over gevraagd. Geen antwoord op gekregen. Volgende keer om gevraagd. O ja, schoorvoetend. Langzaam maar zeker komt er dan door de wethouder van Financiën is toch een foutje? Dat had daar niet in moeten staan. Met andere woorden. Nou, dat is toch weer 1% aan risico kredietrisico minder. Dat is toch wel fijn. Is. Ten aanzien van wethouder Slangen met betrekking tot de subsidie voor het WMC. Ja wethouder, als u niet ingaat op wat wij u allemaal verwijten, niet punt voor punt dat afwijst, dan hebben we geen gesprek. Ik kan ook roepen van ach ja, wat de wethouder zegt laat maar zitten, dat gaat helemaal nergens over. Hebben we niet gedaan, hebben we niet gehoord, hebben we niet gelezen. Zo kan dat niet. Ik verzoek u toch punt voor punt te ontkrachten wat er niet waar is. In onze constateringen in de motie die we aan u voor u hebben opgesteld. En dat geldt ook voor wethouder Roland, want ook hij zegt Ja, nee, ga ik, kan ik me niet in vinden of ik heb toch alles gedaan wat ik kon doen? Nee, dat heeft u niet. U heeft namelijk tot op de dag van vandaag niet uitgelegd hoe dit zo heeft kunnen gebeuren. Wat er met die therapie is gebeurd? Hoeveel geld dat er kon. Zonder dat de burgemeester daar nota bene een handtekening onder heeft gezet, zodat dat. Ja, dat heeft u dus niet verantwoord. Ik denk dat ik het hier dan maar moet bij moet laten. Ja,. Nou, dat was een race hè? Ja. Dank u wel. Voor deze eerste termijn ga ik naar de voorzitter. Ik zal eerst een interruptie. Interruptie van meneer Goris. Ja. Hoe komt de SP erbij dat er geen 2 miljoen is begroot? Voor wie?. Ja nee, wacht even, zo kan ik het ook. Er is. We hebben daar vragen over gesteld. Ze komen op 1,7 miljoen. Maar we hebben die discussie ook met wethouder Biermans gehad. Wat er gebeurt, namelijk is dat het gewoon het bestaande beleid. Daar wordt een bepaald bedrag aan gekoppeld en dat doen we de hele tijd anders. En dan zeggen we ja, maar dat is ook deels via en dat is ook deels ja, zo kan ik het ook. Zo was het niet toegezegd aan de provincie en dat hebben we nog eens een keer nagelezen en nog eens een keer nagelezen, want Biermans wethouder Biermans heeft ons daar ook. Ja, eigenlijk. Nou, dat laat ik het zo zeggen wij hadden beter op moeten letten toen dat aan de orde gesteld werd. 1,2 miljoen extra. Dat kan je dus niet verwijzen naar We geven al zoveel aan de schulden uit en we geven al zoveel aan de participatie uit en we doen dat dit en we doen al dat. Ik denk alleen maar dat de projecten die onder wethouder Slangen vallen dat die nog steeds bij VI zitten. En er waren een paar goede projecten bij. Die credits wil ik u dan ook wel geven. Dat is een antwoord op uw vraag, meneer Gorissen. We gaan verder naar Lokaal Alternatief. Dank u, voorzitter. Ik wil ermee beginnen dat onze opmerking niet was dat er geen 500.000 meer voor wie gereserveerd is, maar geen 500 meer geoormerkt was. Voor wie in de wijken is een substantieel verschil met wat u zojuist beweerde. Als ik kijk naar de antwoorden van het college, dan zijn wij daar tevreden mee. Wij willen graag ingaan op de amendementen. De moties amendement van de VVD kunnen we niet steunen. Ja, helaas. En dat kruisje is er niet. Maar hij heeft het

steeds over de OZB stijging. Wij hebben het over de lastendruk in Kerkrade, de totale lastendruk in Kerkrade. Die is een heel stuk lager dan de ons omringende gemeentes. Om daar fte's voor te gaan opofferen lijkt ons een hele vreemde zaak. Als we op 17 oktober door accountant gewaarschuwd zijn dat we moeten investeren in ons ambtenarenapparaat en dan nu zes fte's sparen lijkt ons heel vreemd. Kijk ik naar de andere moties dan De motie rondom de participatie van de PvdA voor jeugd heeft de toekomst. Die steunen we de motie Nummer twee Samenwerken, onderwijs en gemeente. Die steunen we van harte. Ook wij hebben meegedaan aan het project Debatteren bij Martin Buber en gezien wat daar de revenuen van zijn. Echt hele fijne bijeenkomsten. Motie drie Verbaasd door ons Motie drie. Is eigenlijk vier nieuw leven inblazen. Wat hier staat is eigenlijk gewoon de gedachte achter wie. Hoezo moeten we daar nu een motie over aannemen, terwijl dat eigenlijk al gerealiseerd zou moeten zijn of gerealiseerd zou moeten worden op dit moment? Motie vier en vijf van het CDA. Die deden we mee en zou ook vreemd zijn als we dat niet doen, aangezien wij in de afgelopen twee jaren het beleid altijd als een stokpaardje gehad hebben en we dachten dat we er te weinig. Voedingsbodem voor zouden vinden. Vandaar dat we het niet meer dit jaar weer specifiek naar voren brachten. Dus CDA bedankt daarvoor. We dienen graag mee en. Een mooi CI nummer zes van de SP. Het morele appèl dat, die ondersteunen we graag, mits dat wettelijk mogelijk is.. Uit ervaringen van erg dichtbij weet ik dat er ook best wel mensen zijn die voldoende kapitaal hebben, die graag zouden willen bijdragen aan bepaalde voorzieningen. En de voorbeelden die genoemd worden traplift en scootmobiel. Ik ken daarvan mensen die dat sowieso al zelf doen zonder daarvoor een beroep te doen op de voorzieningen. Motie zeven tot en met elf, waarvan acht weggevallen is, Die steunen we niet en volgens ons is dit de zoveelste poging om zaken die en aan de orde stellen die door deze raad naar behoren zijn afgehandeld. En we willen ook verder niet eens meer beargumenteren. Dan ga ik ook de optie van mevrouw Weevers. Ja, even voor Lokaal Alternatief. Ja, wij roepen. Een moreel appel is natuurlijk altijd wettelijk toegestaan. We kunnen alles aan de burgers vragen, dus wettelijk is er geen enkel probleem om dat appèl te doen. Ja, je moet er alleen wel met elkaar achter staan dat we dat actiever in de markt zetten. En actiever de mensen vragen om daar eens over na te denken. Want misschien dat sommigen er gewoon helemaal niet bij na hebben gedacht. Daarom. Dus dat kan. Mijn tweede opmerking is ja. U zegt de raad heeft dat afgedaan? Inderdaad, de raad heeft daar afgedaan. Maar dat wil niet zeggen voor ons dat als deze raad, want dat is nou de hele tijd ons punt, haar controlerende taak niet neemt, dat wij daar niet voortdurend en voortdurend en voortdurend op blijven hameren totdat dat wel gebeurt. En dat is ons punt. Wij hebben het budgetrecht. De wethouder Weijers heeft net nog weer 4 miljoen in de begroting verstopt. Daar hoor ik u niet over. We vinden we gewoon goed. Dat we dat voorbij laten gaan. We praten er niet over of dat budgetrecht. Over de verduurzaming van het stadhuis, of dat wel of niet een goed idee is. De wethouder komt daar gewoon mee weg. En dat geldt ook voor al die euro's die het college hier zelf denkt weg te schenken of ja, naar eigen goeddunken uit te mogen geven. Inclusief het WMC waar we met elkaar heel vaak over hebben gepraat. Dat we dat goed moeten monitoren. En dat doen we niet. Nou, dat was mijn. Wat is uw vraag aan meneer Sollie? Want u haalt het betoog. Wat is uw vraag?. Ik mijn vraag. Mijn vraag is. Ik vind Nou, dat is geen vraag. Ik heb gewoon een opmerking daarop, namelijk dat wij het raar vinden. En dan mag meneer hier op reageren. Dat hij vindt, eenmaal afgedaan door de raad is afgedaan en dan moet je het er niet meer over hebben. Ik zou heel graag een inhoudelijke argumentatie willen krijgen van de heer waarom die moties allemaal niet deugen. Meneer Charlier. Wij huldigen het democratisch principe dat wij hier in een gemeenteraad zitten die de volksvertegenwoordiging is, die stukken behandelt die een controlerende taak heeft. Zij Dit recht heb ik overigens volgens mij ook in mijn algemene beschouwingen nog naar voren gehaald. En op het moment dat hier agendapunten afgedaan zijn op een democratisch besluit, dan zijn die punten voor ons afgedaan en de manier van. Het naar voren steeds weer naar voren brengen van punten. Ja ik, ik moet toch zeggen doet me een beetje denken aan mijn eigen kinderen toen ze een jaar of zeven waren. Sorry meneer Chorus. En nog een interruptie. Ja, ik heb een vraag voor Lokaal Alternatief en die is de volgende. Hoe denkt de Heer dat? We hebben bijvoorbeeld bij het ziekenhuis gezien. Personeelsbeleid dus zorg arbeidsmarkt. Hoe die dit probleem gaat oplossen en waarom deze motie daarom niet toevoegingen daaraan zijn. Op kleine punten zouden we misschien mee kunnen gaan, maar het grootste gedeelte van uw motie gaat gewoon over wat we ooit besloten hebben, wat vies zou zijn. Dan moet u het mee doen en u mag door met uw tweede, met uw eerste termijn. En dat wist ik en daarom kom ik er nu vanzelf wel op terug. We hebben nu al een klein gedeelte, dus wie weet komt er nog wat meer bij. Allereerst wil ik namens mijn fractie iedereen bedanken die het afgelopen jaar en ook het komende jaar voor de gemeente heeft gewerkt en werkt. Op de weg in het Stadskantoor overal en dus klaarstaat om het gemeentebeleid en de kaders die we vanavond weer vaststellen uit te voeren, commissievergaderingen te bezoeken en ambtelijke bijstand te voorzien, bakken met schriftelijke vragen te beantwoorden. We kunnen van alles bedenken, maar zonder ambtenaren wordt er niets uitgevoerd. En dat brengt ons bij het volgende. Ik ga er wel een deel van bewaren. Totdat de VVD weer present is in deze vergadering. Ik wil er wel één ding over zeggen en dat is dat ik het heel raar vind dat een. Partij die landelijk. Via landelijk beleid gemeenten

overlaadt met taken,. Vervolgens lokaal ambtenaren wil gaan ontslaan eruit pikken. Om die taken vervolgens niet te kunnen uitvoeren. Ik vind dit echt een hele rare manier van zaken. Wellicht wordt er ergens in dit huis meegeluisterd. Dat is dan alvast. Een schot voor de boeg voor het debat dat we wellicht zo meteen maar gaan voeren. Even kijken. Uhm, dan het volgende. Wij hebben al in de beschouwingen aandacht gevraagd voor onderwijs en jongeren. We hadden daar twee moties over.. Uhm, d'r is nog iets dat je nog twee dingen eigenlijk. Al eerder noemde in onze beschouwingen de jeugdzorg als taak vanuit Den Haag. Daar hebben we meer, maar gemeenten kunnen dat nauwelijks bolwerken. Die kosten zien we gigantisch stijgen. We hebben het al vaker met de wethouder over gehad en onze fractie blijft zich daar zorgen over maken. Het is een crisis die letterlijk levens kan kosten. En onze vraag is hoe de wethouder naar de toekomst kijkt en hoe wij hierbij als raad kunnen ondersteunen. Om op jongeren door te gaan. Hebben wij gezien dat het mocht een boer in onze gemeente een flink aantal haltes heeft. Denk aan GaiaZOO, denk aan Roda JC Flexi Forum en het zou heel goed zijn wanneer de gemeente hieraan kan worden toegevoegd. Dat is uiteraard niet alleen aan de gemeente en het kan ook voor andere onderwijsinstellingen gaan gelden, maar de vraag is of de wethouder kan toezeggen zich hier wel voor te gaan inzetten. Dan enkele woorden over VI. En vanaf het begin is aangegeven We blijven doen wat werkt. We stoppen met datgene wat niet werkt. En villa proefballonnetjes op,. Maar tot nu toe zien wij niet precies welke proefballonnetjes zijn nou een succes en welke moeten we als de wiedeweerga doorprikken?. Dit gaat niet over geld, het gaat niet over vijf ton extra. Dit gaat over. Wij willen nu eindelijk inzicht in wat werkt er nou? Want we doen heel veel,. Maar we hebben altijd losse rapportages en wij hebben geen helicopterview waarin we heel snel zien. Dit werkt echt. Dus onze vraag is of het college kan toezeggen dat dit nou eindelijk in het eerste kwartaal van komend jaar geregeld is En met het inzicht wel krijgen, want onze fractie vindt dat van groot belang. En tot slot. En dan kom ik op de SP terecht. De SP heeft in haar inbreng gewezen op de controlerende taak. Nu ook weer. Een taak die elke fractie op eigen wijze uitvoert. Ook al denkt de SP de wijsheid in pacht te hebben dat het niet zo is. De raad wordt van alles verweten, ook de manier, de vergaderingen. Maar tegelijkertijd zie ik ook weer in deze vergadering smalende gezichten, minachting, mensen uitlachen. En ik vraag me af of dat dan de professionele houding is die de SP en de rest van de raad ook wil zien. En dat is misschien een. Vraag die de SP in tweede termijn bijvoorbeeld kan beantwoorden, maar ik vraag me af hoe dit met elkaar te rijmen is. Interruptie van mevrouw Loman Ja, ik wil daar nu best op reageren. Want ja, dat begrijp ik niet zo goed wat u daar zegt, dat is van beide kanten hè. U doet nou alsof de SP hier met smalende gezichten iedereen zit uit te lachen, maar dat zie ik ook bij anderen. Dus even goed rondkijken voordat die. Dames en heren, die kant ga ik vanavond niet met u op. We gedragen ons hier als volwassenen volksvertegenwoordigers en we doen het netjes en we gaan niet over een keer. We gaan verder naar de inhoud. Voorzitter, Ik vergat voordat we verder gaan. Ik vergat nog op de moties aan te geven hoe we daar tot nu toe in staan. Zal ik dat nog even?. Dat is heel fijn voor het vervolg van u. Ja goed, over de VVD komen we nog op terug, maar het zal u niet verbazen dat we daar op zijn minst hoogst kritisch op zijn. En we houden nog even de kaarten tegen de borst. Onze eigen moties kunnen we godzijdank ook steunen. De motie van de SP Moreel Appèl, dan willen we wel een toevoeging aan doen. Namelijk dat we ons afvragen of daar een communicatieplan voor moet worden opgetuigd, of we dat die afdeling aan moeten doen. Maar de intentie van de motie steunen we wel. En het doen van een uitspraak om even twee keer na te denken of het ook echt nodig is, is misschien niet verkeerd. En dan kunnen we de moties zeven tot en met elf niet steunen. De motie van Lokaal Alternatief wel en die zouden we ook graag meer willen indienen. En dan hebben we nog de laatste twee van het CDA. Motie vijftien kunnen we niet steunen op het antwoord van de wethouder op een motie zestien kunnen we wel vinden. Dat gaat over de woningbouw programmering. Constateer zelf dat over de motie van het Moreel Appèl het college nog geen reactie heeft gegeven. Dus ik vraag u om dat in de tweede reactie wel mee te nemen. Dus we weten nog niet wat op dat punt het college ervan vindt. Gewoon voor de feitelijkheid van de vergadering. Ik ga verder met ons Kerkrade. Heeft u een interruptie op meneer Gorissen? Volgens mij oké. Ja, ik heb gewoon een vraag. Een korte vraag. De Partij van de Arbeid zegt dat ze ook heel graag willen evalueren en de stand van zaken willen weten van die projecten voor en vraagt het college om daarvoor. In het eerste kwartaal mee te komen. Wij willen vragen aan de Partij van de Arbeid of zij eventueel dan met ons samen een agenda verzoek willen indienen, namelijk dat dit niet mondeling of dit niet schriftelijk gaat. Want we zien een tendens bij het college om alles via raadsinformatiebrief af te doen en dat wij dan artikel 38 vragen moeten stellen. Dus ja, bent u het met ons eens dat we dat dan wel in de commissie BNS op zijn minst of gezamenlijke commissie gaan bespreken? Dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter,. Wij willen eerst sowieso het antwoord afwachten of überhaupt een toezegging gaat volgen. Dat vind ik cruciaal. En vervolgens kunnen wij als fractie heel goed bepalen of we iets willen agenderen. Mocht het college dat zelf niet doen, dan zullen we daar zeker scherp op letten, want onze fractie is vanaf het begin af aan constant en zeker via mijn collega's waren Van Drunen betrokken bij VI, dus dan zullen we echt heel goed opletten. En laten we in tweede termijn even kijken wat er gebeurt als het college heeft geantwoord. Overigens is het voor uw agenda volgend jaar zo dat alle avonden

informatieavonden met mondelinge informatie volgeboekt zijn. De suggestie dat alles schriftelijk wordt afgedaan, die is ook wel te betwisten. Maar goed, ik ga niet die kant op. Ik ga verder. Ik ga verder naar de fractie van ons Kerkrade. Nee, mevrouw Wevers, ik ga verder naar ons Kerkrade, ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Je betoog gaat veel, veel in genoemd. Dank ook voor de beantwoording en voor de toelichting van het uur van het college. Uh, begroting gehad. Daar staan wij positief tegenover, ondanks de financiële situatie waar we nu in zitten en naartoe gaan. Dus dat is wel een wel een dingetje waar we op moeten gaan letten. Uhm principe eerst voor mij, het is niet zo spannend uh amendementen wat nog komen gaan. We wouden nog een discussie over gaan voeren. Inderdaad wel, maar er wachten er nog even op. Ik kan ze wel even benoemen wat we van de rest vinden. Amendement VVD en CDA. Wachten we nog even op, maar. We denken het niet positief in. Te denken aan alleen de verwachtingen. PvdA De motie Jongeren hebben de toekomst samen positief en steunen. Wij willen ook graag mee indienen. SP motie financieel of moreel appèl Financiële zelfredzaamheid snappen de insteek en hadden daar nog wat vragen bij. Want er kunnen ook mensen bijzitten die het wel financieel redelijk hebben, maar ook veel onkosten hebben. Dus wie wie pak je wel, Wie heb je niet? Ik denk dat dat 111 iets is van kijk in de spiegel of je zelf een afweging kunt maken heb ik het nodig of heb ik het niet nodig? En dat, dat is de insteek die die kunnen wij redelijk steunen. Maar goed, ik kijk even wat en wat te vertellen wat de wethouder eventueel nog kan toezeggen in deze. De motie Tegemoetkoming chronisch zieken. Wij noemen hem altijd de motie die wist dat komen ging. Weer voor de zoveelste keer. Normaal gesproken werd die gesplitst. Twee De twee nieuwe raadsleden die die stemden allemaal tegen de twee oude, zeg maar. Overgangsrecht noemden wij dat. Die stemden ervoor. Maar gelet de toonzetting van de motie, want ik heb hem vergeleken met vorig jaar, was een heel andere toonzetting. Steunen wij die dit keer niet? De motie OZB SP is niet meer de motie. Even kijken. Waar zit dat?. De wantrouwen? Wethouder Slangen steunen we niet,. Want door wethouder Roland. Dienen we wel mee in Wat steunen we niet negentien dienen we ook niet meer en dienen we ook niet mee en steun we ook niet. Dus let op, want alles wat gezegd wordt staat als een huis. Ja, ja ja. Ja. Steunen we niet één ook niet meer. En van de heer Paas ook niet. Uh de dialekt motie van Lokaal Alternatief Ja, prima motie heeft gezien in ons betoog wat we verder van vinden en die willen we ook graag meer indienen. PvdA motie jongerenparticipatie onderwijs steunen wij. Dienen wij graag mee in motie Alleen maar gezond. Cel verhaal steunen wij graag mee Indien het CDA motie toepassing De vbm gp. Uh steunen we niet en de andere motie van het CDA van de participatie woning zoeken in de woningbouwprogramma steunen wij wel. Tot zover de moties. Dank u wel. Interruptie van mevrouw Wevers. Ja. Heb ik u nou goed gehoord dat u zegt dat u onze motie van die chronisch zieken niet steunt vanwege de toon? Ja,. Nou. Dan laat ik het dan zo vragen. Dat is prima. Dat kan. Kan natuurlijk, maar vind ik wel heel vervelend voor de chronisch zieken. Maar als u hem dan zo verandert dat u. Wat mij betreft maakt u er zelf een tekst van met uw toon en dan steunen we die. Als die chronisch zieken maar hun geld krijgen. Dank u wel, voorzitter. Meneer Kruijswijk. Ja, nou, vorig jaar had U11111 normale, zakelijk en normaal en heel in stijl had u een uh een een nette motie. En hier staan dingen in vanuit het Het rechtvaardigheidsgevoel burgers aangetast. Moreel verwerpelijk. Het chronisch zieken gebruiken om tekorten op te lossen. Dat stuk steunen wij niet en daarom hebben wij zoiets. Dan steunen wij die motie ook niet. Maar als de toon anders is en dat we het vaak over gehad met de SP als er toch niets anders is, valt er ook wat te bereiken. Ik vroeg dan u of u bereid was dan de toon aan te passen. Dat was de vraag. Als bijvoorbeeld de motie van vorig jaar gekopieerd wordt naar deze, dan zult u mij een en Rozema uiteraard weer op uw weg vinden. Heel fijn. Ik denk dan mede namens de chronisch zieken zou dat heel fijn zijn. Dan doen we dat. Voorzitter, kan dat? Kan ik nu de motie van vorig jaar indienen?. U kunt de motie intrekken en een nieuwe motie indienen. Dat is aan u. Dat kunt u dadelijk in de tweede termijn dan doen. Ja, oké, dank u wel. Dan ga ik verder naar de fractie van Burgerbelangen. Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, eerst begin ik bij de uitspraken die de SP over ons heeft gedaan dat wij dieven zijn. Nou ja, goed, volgens mij in de laatste tien jaar dat wij als partij geregeerd hebben, hebben wij honderden miljoenen geïnvesteerd in wijken, mensen en in het groen. Dus ja, goed, van mij is dat geld goed terechtgekomen en goed. En we kijken vertrouwen naar de toekomst. En we trekken de ingezette lijn door in de komende jaren en blijven investeren in onze mensen en onze stad. Wil ik voor alle portefeuillehouders bedanken die een toezegging hebben gedaan of een agenda of een agendering van ons verzoek. Hebben we alleen nog een vraag aan wethouder Paas. Het ging over de vraag die we gesteld hebben over de Wmo consulent en die ging exact we vragen stellen plus aandacht te hebben voor de mensen die een afwijking krijgen ten aanzien van de boven gestelde. En dat ging over zeg maar de sociale woningen worden inkomst normen voor gelden en geen aanpassingsmogelijkheden zijn waardoor mensen moeten verhuizen. En onze vraag was specifiek. Dat de WMO consulenten daar en verder ondersteund en goed een oplossing met hun gaat onderzoeken. Dan ten aanzien van de moties en amendementen Goed,. Op zich hebben wij als partij wel. Willen wij de ingezette koers. Verder gaan. We hebben wel de ambitie. Die we hebben vastgelegd om om die te omarmen of om verder uit te breiden. Dus goed. Wij zullen ook dadelijk reageren als de VVD terug is hier. Hierop. Kijken we even naar de andere

moties die er nu voorliggen. De moties van de Partij van de Arbeid, die ondersteunen wij en die willen wij ook graag mee indienen. De motie van de SP over het moreel appèl. Ja goed, wij wachten ook graag even wat de wethouder hiervan vindt. Wij vinden deze eerste zin in ieder geval sympathiek, maar wij willen graag horen hoe de wethouder hier tegenover staat. De motie Chronisch zieken, daar komen we ook op terug in de tweede termijn. En als ik dan ga kijken naar de moties over. Het wantrouwen en de treurnis. Die ondersteunen wij uiteraard niet. De motie van Lokaal Alternatief over het behoud en promotie van het dialect. Die omarmen en willen we ook graag mee indienen. Omdat wij in het verleden hier ook artikel 38 over geschreven wachten over gesteld. Hebben we nog maar even wachten. Ja meneer, sorry, u heeft net een indiener van die motie. Ik denk dat even goed is dat we even bij elkaar bij de les blijven. Ja. Wij willen deze motie graag ondersteunen en ook mee indienen. We hebben in het verleden hier ook artikel dertien vragen over gesteld en wij vinden ook heel erg belangrijk. Dat we dat goed bewaken en doorgeven aan de komende generaties. Even kijken, Dan zijn we bij de gewijzigde motie van het CDA nummer vijftien. Die ondersteunen wij niet. Daar gaan we mee met de beantwoording van de wethouder. Die kunnen wij daar in volgen. En motie nummer zestien. Ja goed, er zijn wel een aantal tools en wat dat gaf ook aan. We zijn al met een aantal zaken bezig, maar deze kunnen wij in principe gewoon ondersteunen. Tot zover een eerste termijn. Dank u wel. Dank u wel. Dan ga ik naar de fractie van. Een interruptie, mevrouw Wevers. Ja, ik heb twee. Vragen aan. Burgerbelangen. De eerste is ja. Ik hoor u zeggen dat u op de ingeslagen koers verder wilt gaan. Dat u dat prima vindt. Maar. Ik heb u net gezegd dat we hier een begroting hebben met een tekort van 6 miljoen. Dus inslaan, doorgaan op dezelfde weg betekent dat we volgend jaar minimaal weer 6 miljoen meer gaan uitgeven dan begroot. Ik neem aan dat u dat niet bedoelt. En twee ja, ik begrijp eerlijk gezegd niet zo goed waarom u die motie over dat moreel appèl wat we willen doen aan de zelfredzame. Waarom u daar de mening van de wethouder over wilt hebben? Heeft u. U heeft daar toch zelf ook wel een idee over wat u daarvan vindt?. Dus ja, dat Dank u wel, voorzitter. Ja, dank u wel. Ja goed, wij hebben zeker een eigen mening, maar we willen ook graag horen hoe de wethouder hierin staat. En we komen er graag in de tweede termijn uitgebreid op terug. Ik heb u wel gezegd dat we ze sympathiek vinden, dus een stukje van mij en van onze mening heeft u daarin gehoord. En wij vinden gewoon dat we de weg die we ingeslagen hebben, die de ambities die wij uitspreken met deze begroting. Daar staan wij volledig achter en die blijven we ook volgen daarin. Voorzitter Ja, sorry, maar ik wil toch graag antwoord op mijn vraag, namelijk. Ik vraag Vind u het dan oké om in 2026 weer een tekort van 6 miljoen op te lopen? Want wat vindt u daar überhaupt van, dit tekort van van die 6 miljoen die we nu hebben? Vindt u dat oké?. Ja, ik. Ik weet niet wat ik meer moet antwoorden. Dat ik gewoon zeg dat ik blij ben met de met de ambities die we hebben als stad en gemeente en dat we die gewoon volgen. En ja, goed, misschien hebben we dan wel een verschil van mening of inzicht over Dat kan, maar ik denk dat we daar nu niet uitkomen. Dank u wel. Ik ga naar de Ouderenpartij voor de eerste termijn, meneer Slenter. Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik het college bedanken voor de ja voor de reacties die ze hebben gegeven op de op de Algemene Beschouwingen. Uhm ja goed hoe we de ouderenpartij staat ten aanzien van de begroting. Ja, ik denk dat ik daar in de Algemene Beschouwingen dat ik daar geen geheim van heb gemaakt, dat dat op zich helder is. Uhm, ja, dat daar ook een gerede kans is dat we het amendement van de VVD niet zullen steunen. Maar goed, ik hou ook die kaarten nog heel even voor de borst en zal dat inderdaad definitief aangeven in de tweede termijn. Dan hebben we de motie van de Partij van de Arbeid. De jeugd heeft de toekomst, die kunnen we steunen en die zouden wij ook graag mee indienen. De motie van het van de SP, Het moreel appèl aan de zelfredzame uhm. Ja, daar hebben wij een mening over. Uh uh. Nog los van het feit dat het uh dat van de kant van het college daar nog even op gereageerd moet worden. Uhm de intentie uhm snap ik en de intentie dacht ach dat kan ik, voor een deel kan ik daar in meegaan. Maar wat de andere partij wel moeite mee heeft is eigenlijk het gegeven. Dat de rijksoverheid heeft bepaald dat er geen inkomenspolitiek gedreven moet worden in het kader van het aanbieden van de voorziening in het kader van de WMO. En. Mij bekruipt toch een beetje het gevoel dat we dat een beetje op een slinkse manier inderdaad wel gaat doen. In ieder geval. Zeker ook als je de de communicatieafdeling gaat vragen om daar iets van te vinden. En de moeite die ik mee heb is, is de volgende. Ik heb wel eens vaker aangegeven dat ik uh de de de de Nationale Ombudsman uh hoog in het vaandel heb staan en de Nationale Ombudsman. Die beoordeelt de gedragingen van de overheid, het gedrag van de overheid richting de burgers. En die Nationale ombudsman heeft een behoorlijk tijds wijzer en die behoorlijk iets wijzer. Daar staan een hele hoop punten opgenoemd. Dat zijn eigenlijk punten van hoe je je als overheid richting burgers moet gedragen en de eerste zaken die daar aan de orde komen, die zijn transparantie, open en voorspelbaar en het handelen jegens de burgers en de overheid zorgt ervoor dat de burger de juiste informatie krijgt. En als je op die manier politiek gaat bedrijven is dat een manier waar wij als partij moeite mee hebben. Dus in die zin kan ik alvast aangeven dat we die motie van de SP niet kunnen steunen. De motie van de SP tegemoetkoming chronisch zieken steunen we ook niet. De wantrouwen, wantrouwen en treurnis motie steunen we ook niet. De motie. Van Lokaal Alternatief Behoud en Promotie dialect. Dat vinden wij een heel sympathieke motie en die zouden wij graag meer willen

indienen. En uhm. De twee moties van de Partij van de Arbeid Samenwerking Onderwijs en Gemeente Limburg Gezond Vooruit zouden we ook graag mee willen indienen. Datzelfde geldt voor de motie nr. Zestien van het CDA in kader van woonboot programmering en de motie van het CDA nummer vijftien. Die steunen wij niet en en dat verwijzen we ook naar de. De onderbouwing die de wethouder heeft gegeven. Tot zover voorzitter. Dank u wel. Helder meneer. Ik heb een mevrouw Looman. Een interruptie?. Ja, voorzitter. Ja,. Ik heb een vraag aan de heer Slenter naar aanleiding van wat hij gezegd heeft. Hij zegt Ja,. We moeten geen inkomenspolitiek bedrijven, daar lijkt het op. Ja, ik denk dat een verkeerde interpretatie is, want we doen niet aan inkomenspolitiek. We stellen gewoon een simpele, vrijblijvende vraag. Vrijblijvend. We dwingen niemand. We vragen ook niemand om dat te moeten doen. We vragen aan mensen die dat willen en kunnen om een bijdrage te leveren. En ze hoeven dat niet eens bekend te maken. Wij hoeven dat niet te weten. Verder is er niks. We vragen gewoon vrijblijvend aan burgers die het zich kunnen veroorloven dat ze die dingen zelf betalen. En dat heeft niks met inkomenspolitiek te maken. Dank u wel, meneer Slenter. Ja, ik. Ik hoor het mevrouw Looman zeggen, maar eigenlijk verandert dat mijn inzicht niet. Want. Want wat je. Wat je dan toch gaat doen is dat je de hetzelfde overheidsorgaan, dat de dat de WMO moet uitvoeren dan toch op een hele nette manier, ja ook iets anders gaat doen. En en ja. Ik voorzitter. En ik. Stop. Met mevrouw Louwman. Meneer Slenter mag eerst uitspreken en dan mag u. We zijn nog niet in de tweede termijn. Nee, goed. En als ik het ergens op een punt niet goed zie c.q. niet goed begrijp, hoor ik dat graag. Ja. Het voorzitter, met uw professie natuurlijk. Het uitvoerend orgaan heeft hier niks mee. Dit is een motie van de raad die wordt gecommuniceerd naar buiten en verder heeft het uitvoerend orgaan de WMO, hier niks mee te maken. Die merken daar misschien niet eens wat van. Het is gewoon een vrijblijvende oproep aan mensen die het zich kunnen permitteren. Dus wat heeft het uitvoerend orgaan of de gemeente hiermee te maken. Het is gewoon een oproep. U praat een beetje langs elkaar heen. Maar goed, ik ga het niet, anders ga ik u bemoeien met de discussie. Maar u praat echt langs elkaar heen. Ik Ik kom daar misschien op dat puntje kom ik misschien ook in de tweede termijn terug. Maar dan kijk ik even hoe het nu heel concreet. Kijk nog eens even terug hoe het hier precies geformuleerd was. Lente heeft geprobeerd te betogen. Dat is echt. De landelijke overheid zet Wmo regels uit. Dat zijn kaders. Dat is een betrouwbare overheid. En dan ga je via die weg. De lokale overheid gaat daar een andere koers in varen. Dat is uw betoog en u zegt dat dat zomaar zeker moet kunnen. En meneer slijter verwijst daar naar. Maar goed, u zoekt u verder maar uit. Nee, maar kijk, u gaat meneer Celente samenvatten. Prima. Ik heb u ook samengevat. Ja, maar niet goed. Wat is niet goed?. Excuses, dan mag u dat? Dan mag u dat nadat ik uitgesproken ben uiteraard corrigeren. Fijn, Dank u wel, voorzitter. Nee, het gaat er niet om dat wij als lokale overheid daar een mening of wat dan ook over hebben. Dat is een andere weg die we moeten bewandelen. Wij hebben alleen. We roepen alleen mensen op en daarmee laten we als gemeente Kerkrade zien. Jongens, denk eens na of het nou wel echt nodig is dat jij met je miljoenen op de bank of je ton op de bank en een scootmobiel bij de gemeente komt aanvragen omdat je dat volgens de wet kunt doen. Dat is het enige en mensen hoeven dat niet te melden. Het is allemaal gewoon, kan je gewoon zelf doen. Het is alleen maar een vraag waarin we als raad zeggen van nou, we vinden dat wel. Het overwegen waard. Burger, doe dat eens. Dat is eigenlijk wat die motie zegt, meer niet. Helder. Dank u wel voor deze specificatie en toelichtingen en u komt er nog in tweede termijn mogelijk op terug, meneer Slenter, denk ik, want dit was naar aanleiding van mijn poging om het debat even. Dus laat het maar even rusten. U komt in tweede termijn top terug. Ja, ik. Kan hem ook nu afsluiten. OK, ik uh uh ja goed, het wijzigt niet aan hetgeen ik gezegd heb. Uh uh, uiteraard. U kunt dat doen, u mag dat doen, maar zonder de oude partijen. Helder. Dank u wel, meneer Otte. Hart voor vrijheid. Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, gezien dan nog een heleboel moties en amendementen besproken gaan worden,. Geef ik nog geen. Uitslag in de eerste en ik wacht de tweede termijn af hoe de discussie en de diverse onderwerpen. Dank u wel. Fractie van het CDA. Dank u wel, voorzitter. Laat ik beginnen met bedanken voor de beantwoording van de technische vragen door ambtenaren en het college. We beseffen dat er heel veel waren, maar we vonden dat ook nodig. En als ik dan nu kijk naar de reactie van het college op. Onze inbreng, dan zien we toch dat een aantal zaken nog niet beantwoord zijn. Maar dat kan natuurlijk nog. Na deze eerste termijn. Ik zou ook de collega. Partijen willen vragen wat ze vinden van die OZB stijging. Willen ze niet meer moeite doen om. Deze stijging te voorkomen?. Ook ben ik benieuwd of ze vinden of het nu gaat met de woonvisie van Kerkrade. Hoe kijken ze tegen de uitstroom aan? Wat vinden we van het. Tekort. Aan woningen en appartementen ondanks de inzet? Maar wat ons betreft zou daar wat meer mogen gebeuren. Dan de reactie. Van het college. Wethouder Geers gaf aan We bestrijden. Of reageerde. Wij bestrijden het economische beleid niet, maar we geven aan dat er enkele bedrijven helaas verdwenen zijn en dat er wat ons betreft extra actie wenselijk is. Als ik kijk naar VI Garage en de visie van het college. Het is juist het college dat strak op dit dossier en wil dat er een goed gebouw staat. En dat klopt. Dat willen wij allemaal. Maar we zijn nu twee jaar verder en veel. Juridische kosten. Verder. Wat hebben we nu bereikt op dat vlak? De kwaliteit van het gebouw zal er niet beter op worden. Onze opmerking ging niet alleen over de parking van VI, maar ook over

andere belangrijke thema's waar gewenst effect uitbleef. We geloven zeker dat er veel werk wordt verzet. Dat hoor je ons niet zeggen. En eh. Maar we moeten ook zo af en toe in de spiegel durven kijken. Dan wethouder Paas. We missen onze reactie. Of bij de begroting, of beter gezegd in aanloop naar de begroting 2026 weer een forse OZB verhoging op de route staat. En of de wethouder kan instemmen met het voorstel om in aanloop naar de begroting 2026 keuzes, voorstellen en besparingsmogelijkheden voor te leggen aan de raad. Eigenlijk in. Aanloop. Naar komend jaar. En na bespreking in de raad kan die output dan meegenomen worden in het opstellen van de begroting voor 2026? Dat was eigenlijk onze oproep en. Of we hebben het gemist, maar daar hebben we volgens mij de wethouder niet over gehoord. Kan het college of de wethouder van Financiën ook instemmen met ons. Appèl om in aanloop naar die begroting 2601 heldere visie te ontwikkelen hoe deze bezuinigingen dan door te voeren zijn, zonder dat dat de burger van Kerkrade. Raakt? Of dat hij op leefkwaliteit moet gaan inleveren en dat daarbij ook kwetsbare groepen beschermd worden. Even kijken de OZB van afgelopen vier jaar. Wethouder Paas U kunt toch niet ontkennen dat deze verhoging erg hoog is? En u kijkt inderdaad een aantal jaren terug in uw betoog. Maar ja, als we langer terugkijken zien we natuurlijk toch wel een forse stijging. En dat leidt ertoe dat wij nu een van de duurdere OZB gemeentes worden. Wij zouden graag voor een wat duurzamere oplossing kiezen. Voor bezuinigingen op bepaalde beleidsvelden en dat hebben we ook mee aangegeven in het amendement.. Uhm, even kijken. Evenementen budget verlagen. Dat zou ten koste gaan van de sociale cohesie en leefbaarheid, gaf wethouder Weijers aan. Dat snappen we. Alleen is dit wat ons betreft toch gericht op de korte termijn en niet de lange termijn. Wij investeren liever wat op de lange termijn. We denken ook dat evenementen. Doorgang kunnen vinden, wellicht via andere financieringsmogelijkheden om die aan te spreken, of. Dat we ze vragen om misschien een tandje minder te doen. We houden het nog steeds een leefbare stad, maar we moeten ons zelf niet een te grote broek aanmeten, Zeker nu keuzes gemaakt moeten worden. Even kijken. Mooi om te horen dat het college ook meer midden en hoog segment woningen en appartementen wil toevoegen. Ontvangen graag de genoemde cijfers die de wethouder heeft ingebracht. Op papier, zodat we dat nog eens even kunnen nakijken. De wethouder geeft aan dat beleid niet aangepast hoeft te worden. 10% dure koop is veel te weinig. Even kijken. 10% dure koopwoningen. Is, ja, dat vinden wij te weinig als dat toegevoegd wordt. Ook missen we de appartementen in het hogere segment. We hebben het niet alleen over een hoge prijs, er is nu ook een bepaalde uitstroom uit Kerkrade omdat ze hier die woningen niet kunnen vinden. Dit had voorkomen kunnen worden en we willen nu graag op inzetten dat het alsnog in de toekomst bijgesteld kan worden. De cijfers liegen er niet om. We hadden dan ook gehoopt dat het college. Dit ook ziet en via een verdieping sessie de raad meeneemt om te kijken van hoe kunnen we daar nog op bijsturen. We vragen nogmaals aan de wethouder om. Ja, om die sessie toch op te zetten. Ja en richting wethouder Van Drunen. Sorry,. U heeft eigenlijk vrijwel geen inbreng gegeven in reactie op de Algemene beschouwingen aan de gestelde vragen misschien niet altijd precies op uw thema's gericht, maar als we kijken naar preventief beleid bij zorg en armoede, waar we toch ook wat kritische kanttekeningen hebben gemaakt, hebben we geen reactie gehoord. Even kijken, dan ga ik over naar de. Moties en amendementen. Uhm, moet ik even kijken dat ik het. Scrollen. Ja uh. De eerste uh motie van de PvdA Kerkrade Jeugd heeft de toekomst. Die steunen we. De tweede en de derde, die dienen we mee in. De vierde motie. Ja, de wethouder ontraadt de motie. Morgen. Onder andere zeggen dat de onderbouwing complex is en dat we te voorkomen dat Kerkrade een stigma krijgt. We willen u uit de droom helpen. Kerkrade heeft helaas een stigma op dit terrein. en om daar vanaf te komen is deze motie opgesteld. Een vergelijkbare motie is in Heerlen aangenomen, ook onder andere door PvdA en het verbaas ons dat dit in Kerkrade nu niet gebeurt. Graag horen we ook van onze collega partijen die tegen de inhoudelijke die tegen deze motie zijn om een. Sorry een inhoudelijke onderbouwing waarom men tegen is. Dan heb ik uh ja, onze eigen moties kan ik overslaan. De motie Moreel Appèl, dat wachten we nog even. Voorzitter, ik heb een interruptie, dus ik zal vanmiddag even. Ben ik. Oh, dan. Wacht even. Ja, de moties kunt u anders vinden. Ja, ik wil het anders. Gewoon de vraag stellen wat het antwoord op de rest van de moties wordt. Ja. Dat is wel een één tweetje tussen jullie twee. Ja, dank u wel. Dat zou jullie zo kunnen uitkomen. Maar meneer Hoost, maak het even kort af. Ja. Even kijken, waar was ik gebleven? Uh ja, uh. De tegemoetkoming chronisch zieken?. Uhm ja, wij zouden dat graag weer willen invoeren. We wisten echter een dekking hiervoor zoals die nu is ingediend. We staan voor grote uitdagingen.. En. Ja, zoals de motie er nu voorligt kunnen we hem in ieder geval niet goed niet steunen. Het zou goed zijn als er gekeken zou worden of er wel weer mogelijkheden toe zijn, maar dan hoort dan wel ook een wat ons betreft een dekking voorstel bij. Acht is ingetrokken. Negen,. Tien en elf. Die kunnen wij niet steunen. We hebben natuurlijk wel een amendement ingediend voor of een voorstel gesteund voor het rekenkameronderzoek naar de Nico Wolters therapie. Die heeft het niet gehaald, dus in die zin kunnen we daar in meevoelen. Maar we steunen deze drie moties niet en motie twaalf van Lokaal Alternatief. Die vinden we prima om te steunen. Dank u wel. Dank u wel dan. Ja, nu. Heb ik een echte interruptie. Echt waar?. Ja, echt. Geen vervolgvragen om nog langer te kunnen rekken. Ik zou ook heel graag doen, maar dat doe ik nu niet. Ik zou het CDA graag willen vragen,

ook nu, als het gaat over de OZB en de dekking. En hoe het CDA denkt hoe realistisch de dekking is om dit weg te halen bij het ambtenarenapparaat dat toch al onder druk staat. En of het CDA zich ervan zeker kan vergewissen dat dit niet tot problemen gaat leiden. Nou, ik ben blij dat u die vraag stelt, meneer Gorissen. Want. Kijk, we hebben natuurlijk de sessie bijgewoond van onze accountant. Die heeft ook gezegd van nou, je moet eigenlijk dat aan het ambtelijk apparaat, die hebben alle handjes nodig wat ons betreft. Maar even populair te zeggen knikken we ook geen mensen uit. Dat is niet de bedoeling, maar je kunt kijken op het moment dat je volop krijgt dat mensen uit dienst treden, enzovoorts. Hoe kun je dan slimmer inzetten? Hoe kun je daar? En dat je daarmee op termijn die zes fte eruit haalt? En we hebben bewust een toevoeging gedaan omdat we vinden dat het voorstel zoals het van de VVD lag niet alleen moet gaan over fte's, maar gewoon in de volle breedte op alle beleidsvelden kijken. Wat kunnen we doen om kosten te besparen?. Mag ik dan vervolgvraag op stellen?. Voorzitter, Zeker. Hoe kun je dan nu al een voorstel steunen als je dan nog moet gaan kijken? En is dit niet gewoon onderdeel van het studiejaar? Is dit niet voor de troepen uitlopen. En wellicht wel dat, maar dan ben ik wel heel benieuwd. Inderdaad wat heet het studiejaar? Kom op, neem dit dan vooral ook mee. En ons amendement is wel bedoeld om. Of waarom Het amendement van de VVD mee indienen en ook steunen is bedoeld om daar ook meer richting aan te geven. Goed, voldoende. De eerste termijn van heeft nog een interruptie op. Op het CDA?. Ja, uiteraard. Ja. Ja, ja. Er is één opmerking die ons triggert en dat is dat het CDA zegt dat er geen dekking voorstel is. En dat hoor ik eigenlijk net mijn buurman ook in mijn oor fluisteren voor dat geld van de chronisch zieken. Maar ik wil iedereen er toch even aan herinneren dat we van de overheid geld krijgen voor de chronisch zieken en als wij daar lantaarnpalen van gaan kopen of gras, of we stoppen het in de jeugdzorg, dat is onze keuze. Maar wat wij de hele tijd zeggen is dat geld wat wij van de overheid krijgen, wat weliswaar niet geoormerkt is en daarom kun je de lantarenpalen van kopen, maar dat wij vinden dat het eerlijk naar die chronisch zieken ook moet. En dat is ons pleidooi. Dus dan is het een beetje kinderachtig dat wij het geld dat al weggegeven wordt door het college, dat wij dan nog een nieuwe bestemming moeten zoeken. Ik weet niet waar het college die gelden van die chronisch zieken heeft ingestopt. Als ik naar de product begroting krijg, zie ik wel dat er 135 nul naar de dagopvang gaat in het algemeen van de WMO. Er zitten natuurlijk ook chronisch zieken bij, maar daar is in ieder geval 135 nul weggeschreven en misschien nog op wel meer potten, maar dat moet het college dan maar beantwoorden. Dus dat is het dekking voorstel. Meneer Hofs. Ja, ik begrijp wat mevrouw Wevers zegt. Alleen het dekking voorstel heeft natuurlijk iets te maken met het verschuiven van geld van de ene plek naar de ander. En daar gaat het hier om. U kunt best gelijk hebben om even bij het voorbeeld van de lantarenpalen te kijken, maar dan zou ik in uw dekking voorstel in uw voorstel graag zien dat u voorstelt om geen nieuwe lantaarnpalen neer te zetten. Om even bij dat voorbeeld te blijven. En dat is wat ik bedoel met het dekking voorstel. Waar halen we het dan weg. Waar het nu eventueel terecht is gekomen?. Zeker. Nou, daar wil ik twee dingen op zeggen. Ten eerste vind ik dat een beetje het paard achter de wagen spannen, want het is het college wat dat geld weggeeft en dan moet ik dat gaan terugzoeken ergens in de begroting. Dat is één. En het tweede is dan ben ik dat even kwijt. Wat wou ik nou daarover zeggen?. Nou, dan kom ik er dan in de tweede termijn wel weer op terug. Hoop ik dat ik dat nog weer mij herinner. Dat was het dan even. Komt er vast nog op straks. Goed, dan hebben we meneer Hofs nog even. Ja, ik wil er even op reageren. Voorzitter. Als het goed is. Dat klopt. Het college maakt een keuze. Die hebben ze in de begroting opgeschreven. Als wij iets anders willen, dan moeten we dat aangeven. Dan moeten we daar ook, vind ik, bij vertellen waar het dan uit betaald moet worden. Wat we dan aan de andere kant niet doen. Daarom doen wij onder andere een amendement indienen en dat zou ik dan ook bij u motie verwachten. Jawel, ik. Heb nog even. Ja, als zelfs uw collega u kunt corrigeren, wie ben ik dan?. Maar zeg het toch maar even, dan kom ik. Weet, ik weet wat ik weer wilde gaan zeggen. Kijk, het college heeft de afgelopen jaren zoveel geld. Overal vandaan weten te plukken voor de REA therapie voor het WMC. Extra geld voor Roda huurverlaging. Ja, ik kan er niks aan doen. Ik geef dat geld niet uit. Dus als het college dat kan zonder. Dat wij dat merken überhaupt, dan denk ik dat ze ook wel iets kunnen vinden om dat geld van die chronisch zieken terug te pakken. En als u wilt, houd ik hem aan. Dan komen we bij de tarieven nota of wanneer dan ook. Erop terug en dan zoek ik een dekking daarvoor. Als dat de reden is waarom de. Tarieven nota gaat uitsluitend over de tarieven. Ergens wel ergens in een commissie, als onze agenda tenminste goedgekeurd wordt dan. Goed, we zijn aan het eerste van aan het einde van de eerste termijn, dus ik stel voor dat wij doorgaan met de reactie van het college op een paar dingen die zo nog te berde gebracht zijn. We zijn 1.00u onderweg, dus we kunnen best nog wel even, toch? Ja, goed zo. We doen dezelfde volgorde als net wethouder Paas. Ja. Dank u wel, voorzitter. Uhm, ik zal maar meteen. Beginnen met de motie van de chronisch zieken en de de SP. Evenals voorgaande jaren komt terug op die in 2018 afgeschafte bijdrage van aan de Wtcg gelden. Maar de redenen en de argumenten waarom deze bijdrage destijds is geëindigd zijn echter nog steeds relevant. Herinvoering vraagt een structurele budgettaire ruimte van € 800.000 en deze is misschien. Mede gezien de nog openstaande budgettaire ruimte. Is die ook nu weer aanwezig. Ik raak er meteen even op in. De SP maakte de opmerking wij komen 6 miljoen

tekort. En die opmerking klopt. Alleen wij hebben die 6 miljoen. We hebben de begroting sluitend gemaakt door 6 miljoen van de aan de reserves te onttrekken en daar is die reserve ook voor. Dus wat wij doen is ook precies dat in in, zoals de provincie ook voorschrijft. Wij doen dus geen gekke dingen. We hadden een tekort, maar daar hebben we reserves tegenover gezet en daar is niks mis mee. Dat mag ook. Maar als ik als al. Als ik al aan de reserves aan t snoepen ben, laat ik het zo maar uitdrukken. En ik moet ook nog eens € 800.000 ergens vandaan halen waar geen geen tegenprestatie tegenover staat, geen dekking tegenover staat. Dan wordt het lastig dat dat gaat gewoon niet lukken. Ik kan het niet. Ik kan het niet anders maken. Dus mijn voorstel zou zijn in ieder geval om die motie niet aan te duwen, want het geld is er gewoon niet. Dan over de zelf, het de het moreel appèl, zelfredzaamheid,. Ja eigenlijk. Eigenlijk kan en mag. De gemeente mag geen onderscheid maken in inkomen, ook niet vragen naar inkomen en refereren aan inkomen. En ja, dan is het altijd lastig. Het is een het is een rijks regeling. Het is inkomenspolitiek die op landelijk niveau uitgevoerd worden. Als wij hier daar van afwijken ook. Ook onder het motto ja nee. Ook onder het motto van wij kunnen het toch vragen aan de mensen of ze dat willen doen. Je vraagt iets en je weet dat dat wat je vraagt van de mensen niet conform de wet is. Dat is niet handig. Je zegt eigenlijk van ja beste mensen, doe er maar afstand van de wet. Volgens de wet mogen we dat niet doen, maar we doen het toch. Dat is toch raar? Ik Ik zou in ieder geval dat die die motie afwijzen.. Dan heb ik nog Moet ik nog even? Uhm. Het CDA vroeg of wij kunnen instemmen met de keuze om de raad in een vroeg stadium keuzemogelijkheden te geven. Dat hangt samen met het ja zullen we ook doen via de financiële commissie. Daar zijn ook afspraken over gemaakt en dat uh dat komt helemaal goed. We zullen ook die heldere visie ontwikkelen en u vraagt kunt u ervoor zorgen dat de burgers niet financieel geraakt worden? Ja. Vraagt u mij dat nou niet, want ik ik kan niet in de in de glazenbol kijken wat de financiële ontwikkelingen in de toekomst worden. Ik kan het niet beloven. Het is wel het streven. Laten we het voorzieningenniveau op hetzelfde peil proberen te houden. Hebben we ook dit jaar geprobeerd. Laten we de burgers niet meer geld dan onnodig betalen of iets afnemen wat zou hebben. Dan had ik nog een. Een vraag van Burgerbelangen of wij, de ouderen die die. Of we de WMO consulenten in kunnen zetten om te ondersteunen bij ouderen die naar een andere woning over willen gaan? En die toezegging, die doe ik. Ik zal het met de afdeling bespreken en ik denk wel dat er mogelijkheden toe zijn. En ten aanzien nog van van wat mij dan nog invalt. U heeft een kwartier als college. Wablief?. U heeft een kwartier met zijn allen. Oh sorry, dan. Niet dat u straks onderling ruzie heeft. Dat. Nee, nee, nee, u is goed. Dank u wel, voorzitter. Zo zijn ze gelijk onder de indruk. Dat is normaal ook niet zo, maar goed. Mag ik nu beginnen of. Dit gaat van u?. Jazeker, De heer Hoost had een een en die vond mij dat ik te weinig sprak in deze. Maar goed op. Als ik geen vragen krijg, hoef ik niet te antwoorden en mij is niks gevraagd. Ik heb geen motie van wantrouwen tegen mij en dus. Dat kan nog komen natuurlijk. Ja, maar u hebt waarschijnlijk de verkeerde portefeuillehouder voor zich, want armoedebeleid gaat over mijn buurman. Waar ik wel wil aan te wonen is de vraag van de PvdA en het gaat namelijk over. Over de jeugdzorg en of ik me daar zorgen over maken. Wat u zou kunnen betekenen voor mij, of eigenlijk voor onze kinderen. Ik maak me hele grote zorgen over de jeugdzorg en met name over grote bedrijven. Grote instellingen die allemaal op omkiepen staan. U wordt daar regelmatig door mij op de hoogte van gehouden. Die grote organisaties hebben dat op dit moment zeer moeilijk. en het. Waar ik me ook zorgen over maak stel dat er een aantal omvallen. Wat er dan overblijft. En het zijn dan ook nog grotere organisaties die een soort monopoliepositie hebben. En. Daar moeten wij ook mee gaan dealen. We blijven namelijk verantwoordelijk voor de continue continuïteit in de jeugdzorg. Dat is de zware jeugdzorg. Wat betreft de ambulante jeugdzorg kan ik u vertellen dat we op dit moment. Veel samenwerken met de Parkstad gemeentes. Wij zitten regelmatig bij elkaar en proberen zo van elkaar te leren. Eén van die leermomenten is dat wij. Ons werk iets anders gaan inrichten. Daar worden we binnenkort over geïnformeerd. En dan komt er ook nog een informatiesessie over. Uhm, even kijken. Oké, maar in ieder geval,. Waar u mij kunt mee kunt helpen is dat we maximaal zullen inzetten op preventie. We moeten zorgen dat die kinderen niet in de zorg terecht zorgtraject wonen, daar wil ik het even op dit moment bij laten. Ja, voorzitter. Blijkbaar hebben wij een vraag gemist over armoede. Dan is dat. Helaas fout gegaan. Maar mevrouw Wevers zei net ook al dingen gaan af en toe gewoon een keer mis. Dus we zullen het herstellen en u krijgt dat antwoord nog een keer. Voorzitter, dan wil ik even reageren op de stelling van de SP dat ik niet de antwoorden gegeven heb, zij zoals zij dat wensen. Maar de heer Charlier, die heeft het perfect weergegeven. Deze raad heeft een democratisch besluit genomen en daarmee is de zaak afgehandeld en beschouw ik dan ook de Nico Woltjer therapie als attractor. Dank je wel. Voor mij twee hele korte punten, één dus alle twee van de heer Hofs. Er werd opmerking van gemaakt Bedrijven gaan weg. Dat daar maakt u zich zorgen over. Ik kan u die zorgen wel wegnemen, want de de. Waar die bedrijven weggaan, daar komen echt betere bedrijven terug met gigantische investerings volumes en ook veel meer arbeid. Dus die zorgen kan ik u echt wegnemen. Wat betreft de vitrage, ja dat is een is een stroef proces. U weet wel dat wij als er niks zijn absoluut niet blij met dat proces. Dus wij, we hebben ons ook. Vaak zijn we teleurgesteld geweest dat we dachten we zijn eruit en we waren er niet uit. Maar ik heb er nu wel weer vertrouwen in dat we weer op korte

termijn echter uit gaan komen. Dus het is een proces van vallen en opstaan. Maar het resultaat als het er eenmaal is, ja gaat er gaat er wel zijn. Voorzitter, Ben ik nog? Ja, ja, dat mag. Voorzitter. Twee vragen door SP om te beantwoorden. Eerst weer terugkomen op de actualisatie van het van de programma's. Ik heb in eerste termijn aan de. Locomotief gedacht. Sorry dat wij in Q1 komen met een actualisatie evaluatie en de programma's die nu lopen en of aantonen over. Daar zijn ze hard mee bezig om dat in Q1 met u te delen. Dan even terug. Voor het recht zetten we u vijf ton die wij voor het programma hebben uitgezet in beginsel. We hebben voor de provincie hebben opgekregen om tien jaar lang een bepaald bedrag uit te zetten en die tien jaar lang zijn we nu afgelopen. Dat was 1,2 miljoen. In beginsel heeft de raad toestemming gegeven die vijf ton en die € 500 was bedoeld voor projecten voor de opslag van de GBT scholen onder andere. Dat was zo'n bedrag. Even nadenken, € 330 mee gemoeid zijn wel bekostigd om dat opstart te maken om door te kunnen zetten. Dat is nou eenmaal zo. Het was geen doorlopende structurele oplossing, ook niet die voor gevraagde was incidenteel geld voor één of twee keer in te zetten. Was toen in de raad voorgesteld. Raadsbesluit. Dan even terug naar BMC. Ik wil ontkrachten dat we niet een regierol hebben. We zijn wel een change en we hebben. Binnenkort hebben we het college een besluit over de aanvraag van de subsidie voor komend jaar tussen jaar. En dan kom ik vandaan als het besluit gevallen is, dan gaan we wel bij u terugkomen om u te informeren. Niet meer dan dat. En we willen alleen maar vooruit kijken. Dat de wereld er 26 het jubileumjaar fatsoenlijk op de op de op de poten gezet kan worden, daar zal ik zeggen even door. Ja. Ja, voorzitter. Dank u wel. De VVD. Vroeg waarom we nog steeds een hoge werkdruk. Hebben en dat heeft. Er alles mee te maken dat onze ambities nog steeds heel groot zijn en wij heel veel realiseren. En dat is ook compleet conform het coalitieakkoord dat mede ondertekend is door de VVD. Dan het CDA dus over de woningen. Cijfers van de woning, toevoegingen. Die zullen we aanleveren. Dat is het verzoek. En ook de vraag naar meer dure koop en appartementen. Ja, dat is lange termijn ook iets waar we op koersen. En ik heb alleen aan willen geven dat we ook op korte termijn al concreet met wat locaties bezig zijn. Maar dat zit volledig daarin en zul je ook zien in de cijfers. Dus ik denk dat we ook de cijfers voor de nog langere termijn er ook meteen bij zetten en dan hoop ik dat u daarmee een goed beeld krijgt. En mocht dat onvoldoende zijn, dan kunt u daar altijd met mijn opvolger over hebben. Dank u wel. Dank u wel. Dan is dat de beantwoording van het college in Na uw eerste termijn kijken we even aan of u even behoefte heeft aan een korte schorsing. Ik zie mensen knikken. Gemengde Ja, de meerderheid toch wel tien minuutjes voldoende. Hoe laat is het nu? Moet het wel goed afspreken? 20.00u? Veertig begin ik gewoon. Ja, dus. Ik begin dan ook echt. Meneer Vincke. Even wachten, nog even wachten. Meneer Vink heeft nog een vraag. Ik dacht dat meneer Kroeze pas om 9.00u terug zal zijn. Ja, maar we gaan gewoon door met de vergaderingen. Na. Twintig of veertig gaan we terug. Welkom terug. Ik heropen de vergadering. We zijn aan het begin van de tweede termijn. die is 5 minuten per fractie en ik kijk even dat u ook. Gewijzigde moties en amendementen misschien even kenbaar maakt voordat wij de tweede termijn beginnen. Anders wordt het heel chaotisch. Kijk nou maar even naar de fractie van de SP. U dient een motie in over de WTCG. Ja precies. U weet al waar ik naartoe wil. We trekken deze motie in en we pakken de tekst van vorig jaar van de motie en die dienen we dit jaar in. Ja. Gaan we zo doen. Heeft u die? Ja, die kunnen we vast nog uit het systeem halen. Ja, prima. Dan hebben we al twee medestanders daar. Ja, ik snap dat u nu al gaat werven, maar dat doet u maar mooi in de tweede termijn zelf. Ja, oké, oké. Geen andere gewijzigde moties. Amendementen. Dan is dat het enige. En dan zijn wij bij de tweede termijn en dan begin ik bij de SP. 5 minuten. Dank u wel, voorzitter. Wij splitsen een beetje in een klein beetje en klein beetje. Ja, ik wil eerst terugkomen op wat wethouder Paas zei over onze motie voor een moreel appèl. Ik kan me niet herinneren dat er in de wet staat dat je niks van burgers vrijwillig mag vragen. En dat is ook zo. Geen inkomenspolitiek bedrijven want je verplicht mensen tot niks. Wij vragen burgers om zelf te kijken of ze iets kunnen missen en dat kunnen ze ook zelf bepalen. In de wet staat helemaal niet dat het verboden is mensen te laten nadenken of ze vrijwillig door middel van het afzien van hun wettelijk recht op een hulpmiddel, financieel willen bijdragen aan de gemeenschap. Dit is de hoogste vorm van burgerparticipatie en dit is geen oproep om mensen te dwingen of ook geen buiten wettelijke oproep. Dat wil ik toch even duidelijk hebben. Dan wil ik nog even een vraag stellen aan wethouder Weijers. Die zei De woningen in het midden en hogere segment. Zijn we het natuurlijk helemaal mee eens dat die er meer moeten komen. Maar ik hoorde de wethouder ook zeggen en de sociale huurwoningen worden met eenderde afgebouwd. Het kan toch niet zo zijn dat midden en hoge segment ten koste gaat van de sociale huurwoning? Maar dat hoor ik dan graag als ik dat verkeerd begrepen heb. Het zou best kunnen, dus dan hoor ik dat graag. Ik reageer even op een paar moties en de rest doet Karin. Ja, de motie van ons, daar hoef ik niks over te zeggen. De motie van Lokaal Alternatief. We vinden dit zo'n moeilijk punt, voorzitter. Want. Dialect, het Limburgs en dit als pilot gemeente. Ja, dat vind ik toch wel iets. Want Kerkrade wijkt wel af in dialect van andere gemeentes en dat weten we allemaal. We zijn daar niet te verstaan in Venlo, maar Venlo verstaat ons. Wij verstaan Venlo ook niet, maar om een pilot gemeente te pakken voor het Limburgs, ja, wat is het Limburgs? Dat vraag ik me steeds vaker af. Iedere gemeente heeft zijn eigen dialect en ik denk dat we eens moeten discussiëren, want ik

begrijp het dan niet goed. Wat we nou eigenlijk wel het soort dialect? Ja, voor hoeveel dialecten gaat dat? Dus daar heb ik toch nog een vraag over aan Lokaal Alternatief. De motie. Van de PvdA, die doet. Karin, De moties van het CDA kunnen we allemaal steunen. Ja, en van de VVD ook, maar die moet nog terugkomen. Ik weet niet wat die gaan doen, maar we hadden afgesproken dat we die mee in zouden dienen. Maar ik weet het niet. Misschien komt er nog een wijziging. Voorzitter, dus dat kan ik niet zeggen. Tot zover mijn inbreng. Ja voorzitter,. Even over het WMC. Daar begin ik even mee, want dat we komen daarvoor met een motie binnenkort in de commissie BNS, dus dan laat ik het daar bij. Ten aanzien van wethouder Weijers ja sorry, maar wethouder, misschien moet u. Onze vraag is eigenlijk leef gewoon de financiële verordening, maar doe gewoon wat daarin staat. En dat betekent eigenlijk dat u, voordat u ging aanbesteden voor die twee 2,2 miljoen voor verduurzaming. Al naar de raad had moeten komen met een ontwerpbesluit. En dat, en dat moet u nog steeds. Dus wij verwachten wel dat u dat gewoon gaat doen. Het is aan de raad om een dergelijk groot bedrag uit te geven en het is aan de raad om te beslissen of wij dat daarvoor over hebben voor die verduurzaming. Misschien willen we wel wat anders, of misschien zeggen we wel als raad. Nou, het is wel een goed idee, maar we doen het een jaar later. Ik zeg maar wat, maar het is wel aan u dat u dat komt vragen en niet dat u dat een beetje zelf gaat lopen beslissen. Ten aanzien van de VVD ja die is het niet, maar daar wou ik toch wel iets kritisch zeggen, want anders wordt het veel te close tussen de SP en de VVD. En ons kritische vraag is dan ja. De VVD stelt in haar betoog dat ze heel kritisch zijn op elke euro die er wordt uitgegeven. En onze vraag is dan nou, waarom heeft u dan niet onze motie voor het rekenkameronderzoek van Nico Woltjer Walter gesteund, want dat is toch een flagrante schending van geld uitgeverij geweest. En dat geldt eigenlijk ook voor de andere kwesties. Dan de moties van de Partij van de Arbeid. We zijn het eens met Lokaal Alternatief, dacht ik, dat die dat zeiden. De eerste motie over Limburg Gezond Vooruit, dat is een project. We zullen eerst maar eens afwachten wat daar gebeurt. De tweede jongerenparticipatie via het onderwijs. Daarin zijn we toch weer met de VVD eens. Dat is een taak van de overheid. Dat is geen taak van de overheid, dat moeten we aan het onderwijs zelf overlaten. En het lijkt me prima dat we tegen het boe zeggen, maar dat weten ze al lang, dat ze natuurlijk hier langs kunnen komen. En dan de laatste motie steunen. Voorzitter, mag ik interrumperen?. Dat mag in tweede termijn. Ja ja, ik ga het niet van uw tijd af hoor. Kijk maar niet nog 2 seconden. Ik doe weer hetzelfde. Ik wil de extra tijd. We gaan, Meneer Gorissen?. Ja, ik zou de SP willen vragen als een willekeurige basisschool ervoor open staat om de lokale democratie samen met de raad en de griffie nader te verdiepen om daarover in gesprek te gaan met de kinderen. Wat is dat nou, een gemeenteraad? Zou de SP samen met enkele andere raadsleden die daar interesse in hebben dan daar langs willen gaan? En is het niet zinvol om dit soort projecten dan onderling structureler op te zetten?. Voorzitter Ja, hoe charmant ik dat ook vind, ik zou dat natuurlijk best willen. En ik denk dat het heel goed is. Misschien dat een paar raadsleden eens een keer een les gaan doen bij het Martin Buber. Vind ik prima werk, zou ik graag aan mee willen doen zelfs. Maar in feite zijn dergelijke projecten worden al op scholen gegeven. Burgerschap is gewoon een verplicht onderdeel daarvan. Dus als docenten zeggen van goh, kom eens langs en kunnen jullie wat doen, graag, dan staan we vooraan te popelen om die les te geven. Ik heb tenslotte niet voor niks jarenlang politieke filosofie gegeven. Maar om dat nou in emotie zou vast te leggen, dat vinden we toch iets anders. Dus in die zin. Daarom steunen we dat niet en willen we gewoon het initiatief bij het onderwijs zelf laten. Want misschien gaan ze wel liever met Maastrichtse of Sittardse docenten of raadsleden aan de gang. Heel jammer voor ons, maar dat is wel de keuze van de onderwijsinstellingen hier dan dus. En dan even moeten we toch? Ja, ik hoop dat ik dat nog even kan zeggen. Waarom we die motie over die burgerparticipatie niet steunen, want we begrijpen die motie gewoon niet goed. Kinderen zijn toch ook burgers? Dus waarom moet dat kopje veranderd worden? En ja, ik zie ook niet in waarom we dat moeten evalueren, want het is niet aan ons de raad. Ik neem aan dat dat zij dat zelf allemaal prima kunnen evalueren. De kinderraad zelf en daar plannen over maken hoe ze verder willen willen. Als de kinderraad of de jongerenraad ondersteuning wil of een vraag heeft aan ons, zijn we graag bereid van alles te doen. Maar ja, om nou zelf dat allemaal te gaan lopen organiseren, dat lijkt ons echt niet nodig. Dus dat was dank u wel. Toch weer een interruptie voorzitter. Gaat die gang. Hoe serieus neemt de SP, de kinderraad en de jongerenraad als we daar niet proactief mee omgaan?. Hoe serieus neemt de SP, de kinderraad, de jongerenraad als we niet proactief ermee omgaan? Vragen of we dingen kunnen betekenen voor ze en alleen maar afwachten of ze misschien zelf met iets komen?. Ja kijk, je kunt wel behoeftes gaan lopen kweken. Dat zou ook kunnen als zij zeggen van nou, er moet een beetje meer gestimuleerd worden dat we de jongerenraad hebben en de kinderraad. Maar volgens mij gaat het hartstikke goed. Ik heb geen vragen gehoord van help ons met ja, met het in stand houden ervan. Ik heb het idee dat ze dat prima allemaal zelf kunnen. Als ze wel ondersteuning nodig hebben dan hoor ik het graag en dan zijn we altijd bereid om mee te helpen. Voldoende dank u wel. Dan gaan we naar de tweede termijn van Lokaal Alternatief. Ja, ik wil graag ingaan op de vraag van mevrouw Looman Wat is een pilot gemeente voor de provincie als het gaat om de Limburgse taal? De provincie heeft uitgesproken dat zij de Limburgse taal actief wil promoten en dat zij daarvoor op zoek is naar

gemeentes die die promotie van het dialect wil ondersteunen en projecten wil doen om te bekijken. Hoe kun je dat nu beter vormgeven binnen een gemeente? En het gaat niet om over welk dialect dat is, maar een dialect in een gemeente. Daar wil ik graag op reageren. Ja, ja, ja, dan kunnen we wel de motie steunen. Hoe u het nou vertaalt? Prima. Dank u wel. Dat was ook een mooie ambitie zijn om heel Limburg en Kerkrade te leren. Maar goed, Dat pakken we nog een andere keer. Oh, ik zie mevrouw weer van stal kijken. Oh god, alsjeblieft niet. Ik denk dat we die vraag bij vrouwen zo neer kunnen leggen. Zullen we even wat aanheffen straks? Goed, we gaan serieus verder. We hadden niks verder voor de tweede termijn. Dank u. Dank u wel. Dat is kort en krachtig. Partij van de Arbeid. Ja, voorzitter, ik wil even terugkomen op onze moties, Te beginnen met de motie Limburg gezond Vooruit. Ik wil een misverstand uit de wereld helpen dat dit hetzelfde zou zijn als vier, maar dan in een ander jasje, want dat zou raar zijn om dat te gaan dubbelen. De bedoeling is nou juist. Om gezamenlijk als hele provincie een vuist te maken waar we in Zuid Limburg al op weg zijn met bijvoorbeeld trendbreuk om die vuist op Limburgse schaal te gaan maken met de investering die de provincie doet. Een investering van een half miljoen om te kijken wat voor budget kunnen we in Den Haag losweken? Wat voor budget is er misschien in Brussel te halen? En wat wij vinden is dan moet je visie en vooruitschuiven om vooral te gebruiken, maar niet dubbelen. Een van de dingen in die motie is bijvoorbeeld en dat heb ik net ook al gezegd de zorg, arbeidsmarkt. En of het nou gaat om de kleine lokale arbeidsmarkt voor de wat kleinere thuiszorg, of het gaat om ziekenhuispersoneel is voor mij irrelevant. Overal staat het personeel onder druk en de arbeidsmarkt. Iedereen heeft handjes tekort. Het is overigens ook een leuk bruggetje. Dadelijk naar moeten we eigenlijk zelf nu al in ons eigen vlees gaan snijden, maar dat even terzijde en daar is het relevant voor. Dus wat ons betreft is het absoluut aanvullend en overstijgend aan visie staat los van het feit dat we behoefte hebben aan veel meer inzicht in wie. Maar dat is een hele andere kwestie. En. Dus dat als toelichting op onze motie. Dan de motie van de SP over. Het al dan niet gebruik maken van de WMO. De oproep om zorgvuldig om te gaan met gemeenschapsgeld is niet iets dat tegen de bedoeling is van de wetgever. Het is geen wettelijke plicht om van een voorziening gebruik te maken. Het is een recht en een recht. Dan mag je altijd zelf kiezen als burger en het kan altijd goed zijn om te reflecteren bij je burger. Luister. De gemeentelijke financiën staan onder druk. Je hebt daar recht op. Je mag dat gewoon doen. Maar het is misschien goed als iemand dat weten kan die zelf een overweging maken. Of heb ik niks mee te maken. Ik heb daar recht op, dus ik pak het OV. Wat goed dat ik dat nu weet. Misschien denk ik eens twee keer na en doe ik het niet. Daar is volgens mij niks mis mee. En er is een politieke keuze of je dat wel of niet doet. Voor ons hoeven we niet met drie uitgewerkte plannen en een communicatieafdeling hier aan werkverschaffing te doen voor de afdeling communicatie. Daar hebben we meer dan genoeg ander werk voor. Wat ons betreft is het wel zo dat we. Achter de oproep zelf kunnen staan. Even kijken dan. Even een vraag dan. Kijk, waarom hebben we gezegd met een plan? Ja, het moet toch een beetje netjes op de website komen of ergens gepubliceerd worden. Het feit dat wij dat hier nu in de raad zeggen ja, hartstikke goed. Initiatieven zijn het ermee eens en we doen er verder niks mee. Ja, dat kan niet. En ik? Ik denk dat hoeft geen eindeloze hoeveelheid te zijn, maar gewoon een paar varianten. Bijvoorbeeld de titel. Misschien. Denkt het bureau Communicatie. Nou, die titel schrikt mensen af. Ik ben geen communicatiedeskundige, dus dat kan je beter zus noemen of zo noemen. En nou en dat dat dan ergens komt en in de Hallo en de Viva of weet ik veel waar het allemaal in in kan verschijnen en op welke site dan. Nou, daarom moet er iemand van de communicatie eventjes naar kijken. Dat is eigenlijk het enige. Niet een uitgebreid plan van dertig pagina's. Zo bedoelen we dat niet. Ja, zo lezen we de motie wel. Dat wordt om drie verschillende varianten gevraagd. En als er dan drie woordkeuzes en een titel gaat, dan lijkt me dat heel raar om dat op die manier in de motie te zetten. Wij staan achter de oproep om die te doen, maar het is vervolgens aan communicatie hoe ze dat doen of ze doen. En daarnaast kunnen wij als partijen afzonderlijk via onze eigen kanalen prima communiceren welke motie in de raad al dan niet aanneemt. Dus daarin zien we dus wel iets in de oproep, maar niet iets. En die die die dat wegleggen bij de afdeling communicatie. En tot slot, voorzitter, wil ik dan nog even reflecteren op het amendement dat is ingediend door een fractie die hier niet meer aanwezig is en misschien ook niet meer aanwezig zal zijn. Ik vind dit een hele rare gang van zaken. Liefst zou ik wachten totdat die fractie hier aanwezig is om gewoon met elkaar het debat aan te gaan. Dat is nu onmogelijk. Ik vind het een onfatsoenlijk amendement, maar dat is mijn politieke mening en dat is niet de mening van de indiener. Dat is prima om het debat over aan te gaan, maar door zo'n cruciale ingreep in de begroting hier op tafel te leggen en vervolgens in het debat zelf niet aanwezig kunnen zijn, wetende dat je ook niet bij de besluitvorming aanwezig kunt zijn. Ik weet ook niet wat de VVD dadelijk met de begroting zelf wil en of ze daar iets mee willen. Ik kan niet reageren op de kritiek die is geuit op onze moties. Ik vind dat een hele onfatsoenlijke gang van zaken en dat wil ik dan op zijn minst hier geuit hebben. Verder. Helaas kan ik het debat niet aangaan. Voorzitter, ik heb een vraag aan meneer. Als je dus. Wat moet betreft vind je het goed als we het onderste deel gewoon weglaten? Of het communicatiebureau opdracht geven? Of een verzoek doen aan het communicatiebureau om een tekst te maken om die te publiceren? Als ik dat goed begrijp. En hij heeft het zo geformuleerd dat er een oproep

moet komen en dat die communicatie die oproep uitvoert, maar niet dat dat nog een keer terugkomt naar de raad. Prima, daar kunnen we de motie op aanpassen. Maar we. Kunnen niet zonder. Dan vraag ik u vriendelijk om de motie even aan te passen. Tekstueel. Anders krijgen we dadelijk een hele Babylonische spraakverwarring en wordt er iets van de organisatie verwacht wat niet duidelijk geformuleerd is. Dus kijk even of u dat ondertussen kunt doen of anders schors we even een paar minuutjes een paar minuutjes. Dat wordt dan. Eigenlijk zoiets in de zin van dat de raad, de afdeling communicatie eigenlijk de wethouder vraagt om dit via de afdeling communicatie een keer met een boodschap te laten landen of zoiets. Ja, prima, dat is niet onze bedoeling om daar onnodig tijd op het stadskantoor aan te laten vreten als er andere dingen liggen te wachten. Want we weten hoe de werkdruk overal is. Het gaat meer om de politieke stellingname. Die kunnen wij ook samen uitdragen. Kijk even dat we gewijzigde emotie van u publiceren dadelijk. Ja, dat is het beste. Dank u wel. Dan nog een interruptie. Toch wel ja, over dit. Want dat OZB, dat zouden wij ook mee indienen samen met de VVD. Dus als meneer Gorissen problemen heeft dat de VVD er niet is. Ik ben het met hem eens dat dat een beetje onfatsoenlijk is, maar ja, wij kunnen dat ook. Als u nog vragen heeft, kunt u ook met ons. Gaat u nu VVD beleid oké ja, verdedigen. Als. Als u. Nee?. Nou, het is toch onze motie? Wij dienen toch mee in. Ja, maar wij kunnen niet antwoorden voor en voor de. Nee, ik kan nee, sorry dat. Ik ga natuurlijk geen antwoord geven voor de VVD. Dat snapt u natuurlijk ook wel. Ik antwoord namens de SP. Wij vinden dat dat het kan op deze manier. Wij hebben al gezegd qua personeel dat hier een taakstelling komt van 1%. Er komen misschien nog andere potjes die we daar. Daar komen we dan nog wel op terug, waar het ook uit kan. Maar. Als er een taakstelling komt van 1% op de. Personeel, dan kan dat op de manier zoals het CDA net heeft uitgelegd, met natuurlijk verloop plus gewoon wat efficiënter te werken. Er zijn allerlei mogelijkheden. Wij zitten vrij hoog als we dat vergelijken met landelijk, dus dat moet kunnen. Wat we. Hier van het ambtelijk apparaat vragen en dus dat is ons antwoord en dus de suggestie dat wij de ambtenarij allemaal onder druk zetten en bla bla bla en dat het schandalig is. Ja, die werpen wij van ons, dat is niet aan de orde. Is het grappig? Oké. Goed. Voorzitter. Ik heb gehoord, maar ik zou toch even willen reageren op de VVD, sp. Heel flauw, ik weet het, maar ik kon het niet laten. In navolging van de eerdere beraadslaging. Wij denken dat het niet kan. Want als je nu gaat vooruit kijken naar hoe je mogelijk een taakstelling zou kunnen vervullen, ben je al deels onderweg in het jaar. Dat is onfatsoenlijk begroten. Ik vraag me ook af of de provincie daarin zomaar meegaat. Dit is onderdeel van het studiejaar en dit zal ongetwijfeld een van de knoppen zijn die daarin naar voren gaat komen om aan te gaan draaien. Dat vinden wij nu nog prettig. Prematuur. Dat is nu vooral iets roepen terwijl er hard wordt gewerkt. Ja, maar dit was een antwoord op een interruptie. Ja, maar dan moet die wel meehelpen. Ja nee, maar. Dat vinden wij niet, niet fatsoenlijk. Er wordt achter de schermen hard gewerkt om die keuzes in kaart te brengen. Om daar dan nu dan lukraak iets uit te gaan halen omdat het gewoon heel makkelijk is om te roepen ja, eigen vlees, heel makkelijk, daar gaan we gewoon niet in mee. Goed, u wordt het daar niet over eens. Ik ga naar de fractie van. Ons Kerkrade. Nee. Zo langzamerhand komt het moment dat we echt moeten gaan opletten. Ons Kerkrade. Ja zelfs de SP en de VVD door elkaar als maffia. Dat ik de villa ga betalen. En even nog snel over de VVD moties waar de SP net over had. Ja, we hebben een ambitieniveau en de accountant heeft ook al een winstwaarschuwing afgegeven. Kijk of je de handjes ook hebt van wat je wil gaan doen. Ja, als je dan zegt van ja dat willen wij gaan doen, maar we gaan er een paar uitgooien. Het is natuurlijk een beetje een tegenstrijdigheid. Even de motie van de SP. Als we over de aardbeien hebben. Uh, even de motie over SP moraal moreel appèl. We stonden op bestaan daar ook achter in het kader van wij hebben ook liever een inkomensafhankelijke voorkeur voor die WMO, maar die is nou eenmaal niet. Dus als je een appèl doet op mensen van nou kijk even of je het zelf nodig hebt of niet. Uhm tuurlijk kunnen het mensen zijn met een dikke beurs, maar als ze veel onkosten hebben kunnen ze misschien toch zeggen van ja ik ga er toch een appèl op doen. Maar misschien ook mensen die zeggen van ja ik ga eens even kijken of dat of dat wel moet of niet, of je dat een hele hele afdeling communicatie op moet tuigen, vragen wij ons af. Sterker nog, als er partijen zijn die het niet steunen, want dit is een appèl van de raad. Dit is niet van college. Dus ook wat net gezegd wordt van we gaan het college vragen om die opdracht te geven. Lijkt mij niet. Het is aan de PvdA raad, dat moet je zelf zelf gaan optuigen. Als dat dan een gedeelte van de raad of een partij van de raad het niet steunt, kun je natuurlijk ook niet als raad naar buiten toe zeggen van wij doen het appèl op jullie. Dan moet je dat als partijen doen die dat steunen en dan is mijn optie van betaal dan ook als partijen die dit steunen die krant artikel. Want ik kan hier dan ook niet op de gemeentewebsite zetten want dat is niet de raad die het doet als partijen het niet steunen. Als er niet unaniem is he bedoel ik dat. Dat is mijn. Dat is mijn handreiking van doe het dan met de partijen die het wel steunen en laat de partij die niet steunen erbuiten. Want stel een partij steunt het niet, dan zullen we natuurlijk zeggen jullie doen een krant artikel, maar dan sta ik niet achter. Dat is niet des raads. Ja, ik had er wel een vraag over, want normaal is een meerderheid van de raad. Is de raad. Een voorstel, dat snap. Ik, maar we gaan u als raad een appel doen. Ja, maar die raad is niet unaniem. Dat ziet u toch?. Maar u maakt het wel heel erg ingewikkeld. Dames en heren, in de verhoudingen die we met elkaar hebben als de raad een besluit, of dat

nou alle partijen zijn of een paar. Een meerderheidsbesluit is een besluit en dan kan het via de gemeente Kerkrade gecommuniceerd worden. Want u heeft eerder in uw communicatietraject en ontwikkeltraject gezegd dat u als raad niet apart wilt communiceren. Dan zou u dat wel gaan doen. Dus ik zou het niet moeilijker maken dan het is. Als vanavond een meerderheid van de raad besluit dat dit moreel appel gedaan moet worden via een oproep, dan is dat een oproep vanuit de gemeenteraad die via de gemeente Kerkrade kanalen gedaan kan worden. Ik zeg het maar even. Ja, dat. Kan. Mijn optie is betaal het aan het gene die die het wel steunen en laat je het college erbuiten dan doe je dat puur als raadsfracties dat de raad ben. U mag altijd positief bedoeld trouwens. Ja, wat ik daar. Wat ik daar op wil zeggen is het volgende. Kijk, ons ging het er nou om dat we als gemeente dat zeggen? Dus dat betekent dat we als raad geheel niet als een paar politieke partijen oproep doen. Kan ook. Maar het is natuurlijk veel krachtiger als wij als gemeente zeggen Beste mensen, denk nou even na voordat je een beroep doet op de WMO. Dat is het enige. Hoe moeilijk en moeilijk, makkelijker kan het niet. Dat heb ik net samengevat. Dus als de raad vanavond u motie die nog gewijzigd wordt steunt, dan is dat een besluit en dan krijgt het. College de opdracht om dat via de afdeling communicatie te laten landen. Tenzij ons Kerkrade een ander voorstel doet. Voorstellen heb ik lanceert doe het als partijen die het steunen en doe het dan zelf. Laat het college naar buiten. Regel het zelf en zet het zelf in de krant van dit is ons appèl. En degenen die het niet steunen zitten er ook niet bij, want die staan er ook niet achter op dat moment. Daarover die motie over gaat. Mag ik toch even aanvullen. Hier op de suggestie van meneer Crossover. Ik denk dat het goed is dat we de voorzitter volgen in en in het in het besluit en zeggen van ja als er al een raadsbesluit is, dan is dat een raadsbesluit. Ik kan het ook omdraaien. Als je het er als partij niet mee eens bent, ligt het die legitiem. Is het vrij voor je om in je eigen kanalen te communiceren, te adverteren of wat dan ook? Dat er wel eens een raadsbesluit is wat jullie overwegingen anders zouden zijn geweest?. Ja. Dat kan. Wij gaan mee met het met het. Met de motie alleen ook het PvdA, zij moeten het zo groot optuigen, vragen wij ons ook af te stemmen. Kan één van. Gesprekken, maar daar wordt die al gewijzigd. Ja dus hij wordt al gewijzigd. Ja, hoe lang heb ik nou de motie? Weten ze geen. Ja, dat hebben jullie omgeturnd naar vorig jaar. Is er een andere toon omdat we die al die jaren hebben gesteund vanuit de oppositie doen de heer Rozema en ik dat ook. Deze keer de heer Struve en de heer. Vleugels niet vragen. Wat ik wel nog erbij heb is CDA heb ik net nagekeken. 2021 2223 steunt de motie niet. Nu komt dezelfde motie van 23 en steunen ze wel. Mijn vraag is wat is daar veranderd?. Ja dan dank je wel, daar kunnen we op reageren. We hebben daar nog net geen antwoord op gegeven omdat we nog wachten op het antwoord van het college. Dus op dit moment weet u nog niet of instemmen of Niet instemmen. Dat is de enige motie waar we nog geen reactie op hebben gegeven. Bij mijn weten hebben jullie aangegeven dat jullie die wel meer. Dan zat mijn collega daar even verder op in. Dan hoor ik dat gooit de collega maar voor de bus. Nou, dat beantwoord ik graag. We hebben aangegeven volgens. Mij is dat in t verleden. Ook wel eens vaker gebeurd dat de dekking ontbrak en dat zie ik ook nu in het stuk weer dat uh in uh in uh uh in het stuk van de de tekst van 23 die nu met de datum van 00.00u staat. Die dekking zit er nog steeds niet in en daarom gaan wij daar niet in mee. Als er dekking wel voor geregeld zou zijn, dan zouden we over nadenken. Maar nu op dit moment gaan we daar niet in mee. Dan heb ik me straks misschien verkeerd uitgedrukt, maar dat is wel hoe we erin zitten. OK, dan ben ik even verkeerd. Ik dacht dat de CDA zei dat ze hem wel steunen,. Dan is er een meevaller. Sorry, misschien. Was dat mijn tweede termijn. Goed zo. Dank u wel, Burgerbelangen. Ja, dank je wel, voorzitter. Ja goed, de. Wethouder gehoord te hebben. Ik ga even in op de morele. Morele steun van. Een morele motie van de. SP. Wij zijn verplicht als gemeente rekenschap af te leggen ten aanzien van de maatschappelijke normen. Zo zagen wij dat als Burgerbelangen. En ik zeg ook nogmaals we mogen geen inkomenspolitiek bedrijven. Ons inziens doen we dat wel met deze motie. Ja goed, een en ander gehoord hebbende willen wij dan toch. Deze motie wel mee steunen. Alleen wil ik meegeven dat het Binnenlands Bestuur die hebben inmiddels een onderzoek gedaan en die hebben dat gedaan onder de veertig grootste gemeenten van Nederland die deze zelfde oproep hebben gedaan en daaruit in de praktijk is gebleken dat het totaal niet gewerkt heeft. Dus dat is wel uit een onderzoek gekomen en het is van het binnenlands bestuur. Maar goed, we gaan deze motie wel steunen. En dan ga ik het ook hebben. Over de Wtcg gelden. Nou voorzitter, zoals wij al wisten komt de SP ook dit jaar weer met een motie omtrent de WTCG gelden, zijnde tussen de negentig en € 200. Allereerst wil ik aangeven dat Burgerbelangen deze gelden nooit als een kop koffie hebben gezien zoals de SP uitspreekt, maar er alles aan gedaan heeft om burgers te helpen naar alternatieven. Voorzitter, interruptie dit mag nu Ja,. Want interruptie, ja dat mag wel. Maar mevrouw Paul mag wel antwoord geven op wat u heeft gesteld. Ja, tuurlijk natuurlijk, maar ik wil daar ook op antwoorden. Dat is wel waar. Als in 2018 kijkt de vergadering terug, meneer Grams, maar zij doen. Ja, het is maar een kopje koffie, één keer per week. Dat is dan gezegd en dat kunt u terugkijken. Meneer Brandsma heeft dat gezegd. Dat gezegd hebbende, wij gaan gewoon verder, want meneer Hansma is er niet en we gaan verder naar de inhoud. Ik. Ja, het klopt dat deze gelden in een aantal Parkstad gemeentes zoals Heerlen nog worden gehandhaafd, maar hieraan zijn wel een aantal voorwaardes verbonden, dus niet toegankelijk voor alle

chronisch zieken en gehandicapten. Landelijk is te weten ECG vergoeding niet, maar er is wel een tegemoetkoming arbeidsongeschikten voor mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering van meer dan 35%. Zij kunnen dan een bedrag krijgen ter waarde van € 385 voor 2024. De witte ECG toekennen in omliggende gemeenten bepaalt nog steeds dat chronisch zieken en gehandicapten minimaal twee jaar hun eigen risico opgesoupeerd moeten hebben alvorens hun recht op deze gelden ontstaat. De SP geeft aan dat onze gemeente een aanzienlijke vergoeding ontvangt voor chronisch zieken. Dat klopt ja. U zegt echter ook dat dit alles wordt ingestopt. Nee, voorzitter. De vergoeding die de gemeente krijgt, wordt geregeld via de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Bijzondere bijstand. Wij zijn ervan overtuigd dat mensen die dit echt nodig hebben bij onze gemeente met vragen terecht kunnen in de Gouden IJzerwinkel en geholpen worden. Dit alles staat via een initiatief van Burgerbelangen en de Help Hulpgids, verwoord in gemakkelijke taal. Aan ons is ook de taak burgers de weg te wijzen. Er is een interruptie Mevrouw Paul Ja, ja, voorzitter, kijk wat mevrouw Pauw nou zegt, dat het. Goed. Wij hebben ook mogelijkheden via de WMO en we hebben ook bijzondere bijstand. Maar chronisch zieken? Die hebben dan een beperking omdat. Zij dan minder keuzemogelijkheden hebben. Die moeten kiezen of een internetabonnement of een sportabonnement of een bijdrage in de ziektekosten. En dat is wat anders. Wij hebben nooit gezegd dat je niet. De de de eisen die je stelt aan de chronisch zieken, dat die allemaal van tafel moet en dat iedereen die roept ik ben chronisch ziek dan dat geld kan krijgen. Zo is het niet, Daar zijn wettelijke regels voor. Die hadden we ook altijd, dus die kunnen we zo weer uit de kast halen. En mensen, en dat kunnen we inderdaad doen via de geld wijze winkel. Lijkt ons heel praktisch omdat niet iedereen dat misschien gaat doen. Je hebt namelijk ook hele rijke chronisch zieken, maar je hebt ook hele arme chronisch zieken. Het is aan de mensen zelf en daarom dachten wij van nou dat kan misschien de handige via de geld wijze winkel, dan krijg je snel een idee wie daar wel en wie daar niet voor in aanmerking komt. Zo willen we het. Ja goed,. De de arme chronisch zieken inderdaad, die kunnen wij zeker helpen. En die zegt U hebt het niet zo over de rijke chronisch zieken, maar wij denken dat het hier ook in de andere gemeenten gaat over mensen met een laag inkomen die hier steun in nodig hebben. En aan ons is ook de taak de burgers deze weg te wijzen naar de Geld Wijzer winkel en naar al deze mogelijkheden. En daarom is voor onze de Wtcg vergoeding geen vergelijking met een kop koffie, maar zijn de mogelijkheden voor de burgers die dit nodig hebben veel groter en wij steunen deze motie daarom niet. Dank u wel. Dank u wel. Dan ga ik naar de Ouderenpartij. Dank u wel, voorzitter. Ja, wat de motie chronisch zieken betreft, die heb ik in de eerste termijn niet gesteund. En die is, nou ja, opnieuw ingedeeld ingediend. Weliswaar met een andere tekst, maar we steunen er nog steeds niet. En de reden dat we hem niet steunen dat dat. Niet alleen met de tekst te maken, maar ook met het feit dat is aangegeven door de wethouder dat er ook geen dekking voor is. Dan hebben we nog het het amendement van de VVD en ook dat steunen we niet omdat daar ook. Geen dekking voor is en betalen veel uren terwijl je de begroting moet aanleveren. Als gemeenten nog met een dergelijke wijziging aankomen Dat. Voorzitter, en dat werkt niet, dat werkt niet. Voorzitter, corruptie van mevrouw Loman. Ja, u zegt er is geen dekking voor, maar het kost ook geen geld. Het is een oproep. Het ging over geld. Over de. U praat langs elkaar heen. Het is moeilijk. Het is. Laat. Babylonische, Babylonische, OSP. Dat is wel duidelijk ja. Het moreel appèl. Andere interruptie van mevrouw Evers. Ja, het klopt ook niet wat de heer Celente zegt dat er geen dekking voor is. Die is er wel, want die hebben we net gegeven Dat hij die dekking niet fijn vindt, of daar andere, dat weet ik niet, maar er is wel een dekking voor gegeven. Dus ja. Meneer Slenter. Ja, ik heb van de wethouder financiën begrepen dat die dekking er niet is en dat is het standpunt waar wij ons aan vasthouden. Dus we steunen de motie niet. Voorzitter, maar in de motie staat een dekking. Dat kan de wethouder van Financiën zeggen. Er is geen dekking. In de motie staat een oproep om te bezuinigen op het ambtelijk apparaat. Dat staat er toch? Dat is toch een dekking? Dat is niet dat er dan geen dekking. Dan kunt u niet zeggen ja, er is geen dekking. Ja, die is er wel, maar misschien vindt u die dekking niet goed. Dat kan zijn,. Maar dat is wat anders. Meneer Slenter tot slot. Ja, volgens mij heeft de wethouder aangegeven inderdaad dat ze die dekking niet omdat die dekking niet wordt onderschreven. Dat is uw standpunt. Helder, Dank u wel. Dan gaan we nu hard voor vrijheid. Dank u wel, voorzitter. In de eerste termijn heb ik weinig gezegd, dus ik zal nu wat meer vertellen. De eerste amendement van VVD uhm, wil ik eigenlijk. Uhm wel niet steunen? Was ik eigenlijk een beetje. Een wachten wat de overige partijen daarvan zeiden. Uh, wat ik vreemd vond van de wethouder dat hij zegt de ene jaar nul nul en dan in één keer tien. Ik zeg als je dan zoiets doet, dan doen dat ieder jaar een beetje en niet in één keer 10%. Dus uh, ik vind het eigenlijk wat veel in één keer en dat is eigenlijk een koekje van eigen deeg. Dan zeg je twee jaar we zijn heel goed geweest. We hadden geen verhoging, geen verhoging en derde jaar kom je met tien. Dus dat is dus eigenlijk willen we wel steunen, maar in de praktijk zal het waarschijnlijk er niet van komen. Maar ik wilde dat wel even gezegd hebben. Voorzitter, mag ik daar even op interpreteren?. Want ik denk dat er toch een een onwaarheid zeker geldt. Meneer Noël?. Oh ja, want u zegt van daar gaat het in één keer heel erg veel. We hebben het specifiek en ook in de motie van de VVD wordt de OZB eruit gelicht. En als je die cijfers naast elkaar legt, heeft u volledig gelijk. Dan wordt er gekeken naar wat is de

ontwikkeling van de OZB, wat ook naar gekeken moet worden en dat was volgens mij het college ook gedaan heeft. Ik ben geen lid van het college, maar ik wil het toch maar even benoemen is dat er gekeken is naar de totale lastendruk voor onze burgers. En als je naar die ontwikkeling kijkt ligt hier een heel modale lijn en hebben we dat ook het afgelopen jaar behoorlijk goed onder controle weten te houden ten opzichte van de algemene inflatoire cijfers die er zijn. Dus in die zin wil ik verzachten wat hier gezegd wordt. Het is niet in één keer heel veel. Ja, op de OZB wel, maar in de ontwikkeling van de kosten voor de burger in zijn gemiddelde genomen de afgelopen jaren een hele gelijk oplopende lijn die heel erg goed past binnen hetgeen wat er om ons heen gebeurt en die ons ook in de lijstjes niet puur kijkend naar de OZB, maar in de algemene lijstjes helemaal niet zo slecht te voorschijn laat komen. Dank u wel, meneer Otten. Ik denk dat 10% verhoging OZB gewoon 10% is, maar dit gaat gewoon uit de beurs van de burger. En als dat niet gebeurd was, ging er weinig minder uit die beurs. Dus de lasten voor de mensen gaan gewoon omhoog en daar is geen dekking. Geen. Linksom of rechtsom, het moet gewoon uit die beurs. En dat was niet nodig geweest voordat in één keer 10%. Als je Sorry voorzitter, mag ik nog kort. Als jullie in procenten blijven uitdrukken moet ik u gelijk geven. Maar kijk eens naar de absolute euro's waar we het over hebben, dan zie je een andere ontwikkeling. Dan komen er een aantal tientjes voor de burger bij dit jaar. Dat is niet niet de ander niet te miskennen, maar dat is geen. Opgave die heel erg buitensporig is, bij wijze van spreken. Nou ja, daar kunt u ook politiek van mening over verschillen, toch? Meneer Geuze, u mag op meneer even op reageren. Ja, want voor de. Volledigheid verhaal en dat heb ik ook aan het begin van de avond gezegd. Wij hebben het over specifieke doelgroepen. Die doelgroep heb ik verteld.. Meneer Niall, u heeft het over het gemiddelde, maar ik heb het over specifieke doelgroepen, waaronder ondernemers. En die worden wel hard geraakt. En dan kunt u het wel over gemiddelde hebben en over inderdaad. De afgelopen jaren is er weinig gebeurd, maar toen stonden we al aan de top aan de top en nu staan we extra aan de top. Als we die rapportage erbij gaan halen uit 2024 van de provincie Limburg waar de wethouder uit put. Ja, die cijfers, die bestonden inderdaad. Maar als je naar de OZB tarieven zelf gaat kijken. Daar staan we weer op de voorlaatste plaats, zoals in alle lijstjes, behalve Sittard-Geleen. Die staat onderaan. Maar met deze 10% geef ik u de garantie dat we nu helemaal onderaan staat. En we merken dat misschien niet de gemiddelde of onder het gemiddelde zijnde Kerkrade. Een verschrikkelijke uitdrukking om het zo maar even te zeggen, maar wel de mensen die een huis hebben van drie, vier, vijf ton of bedrijven. Ondernemers met een bedrijfspand die gaan werken. Want die verhoging die resulteert bij hun niet in een BTW en een OZB tarief van 0,18 zoals voorgesteld, maar op een OZB tarief voor ondernemers van 0,9. Dat is even een andere waarde en die vergeten wij in deze raad. We zijn alleen maar gefocust op burgers, op inwoners. Maar we vergeten de ondernemers en daar willen wij voor opkomen als VVD. Laat ik daar helder in zijn. Goed, het leek wel of u uw tweede termijn heeft gedaan, want. Er was bijna geen interruptie, was een betoog en ik gooi ze toch. Ik gaat nu de tijd inhalen die net gemist heb. Ik was afwezig, maar ik heb wel geluisterd in de tussentijd in de auto. Dat wil ik even meegeven. Ik ben geschrokken wat hier gezegd heeft. Nou, het is jammer dat u die toon zo aan dat. Dat hoeft niet denk ik. Volgens mij hebben we met elkaar een goed debat gevoerd en op inhoud kun je schrikken, maar het is wel op een nette manier gebeurd en we kunnen de inhoud nu nog met elkaar. Fijn dat u er bent, De puntjes op de i zetten dus. Volgens mij hoeft u niet boos te worden. Dat is niet nodig meneer Otten. Bent u klaar met uw tweede termijn? Nee, u moest nog. U moest nog alles. Alles. Exact. Voorzitter, Ik zag inderdaad de tijd maar lopen en lopen. Maar ik heb de VVD gewoon even aan het woord gelaten. Hij wilde toch even. Even wat inhalen. Ja, wat. Elina, al heeft. Ze de hele tijd in de auto, heeft ie gedacht als ik dadelijk binnenkom, dan ga ik los. Maar u, gaat u alstublieft even gewoon verder met uw moties. En dan ga ik eventjes naar de eerste motie en dat gaat over de jongeren. Voor de toekomst. Die steunen wij. De moties van de SP steunen wij niet. Uhm, dan hadden we de moties. Van. Even kijken. Lokaal Alternatief van het Limburgs. Die steunen wij. En als het mogelijk is wil ik daar ook nog wel als partij meedoen. Dan hebben we de moties van de PvdA. Die steunen wij. En de motie van de CDA de. Even kijken. Van de woningzoekende van het laatste, de steunen wij en de voorlaatste niet. Dank u wel. Van de. ANWB. Ja. Dat was het. Dat was een Dank u. Wel, meneer Kruize. Uw tweede termijn?. Ja, dank u wel burgemeester. Ben even op adem gekomen. Nou uhm nou ik V. Ik wil me eventjes eerst wenden tot de PvdA die spreekt over de VVD als een partij die landelijk de gemeente overlaadt met taken, maar tegelijkertijd de lokale VVD die hier dan ook nog pleit voor minder ambtenaren. En we spreken zelfs over het ontslaan en het eruit stampen van mensen. Nou, dat kan ik kort over zijn dat is absoluut niet onze bedoeling. Wij spreken helemaal niet over ontslag, dus je wordt ons woorden in de mond gelegd die we helemaal niet hebben uitgesproken. Je kunt namelijk ook door natuurlijk verloop minder mensen vervangen. Dat is een optie. Of op voorhand minder mensen aanname aannemen. Dat is ook een tweede optie. Wij blijven herhalen dat in het overzicht van A en gemeentefonds gemeenten duidelijk te zien is dat in Kerkrade ten opzichte van het landelijk gemiddelde. In overschoot hier zit van vijftig ambtenaren. Dat is gewoon een keihard cijfer. Noem ik de optie van meneer Gorissen. Nee, ik. Wil eventjes verder. Ja, sorry, maar dit is de tweede termijn. Ik snap dat u misschien nog even genoeg gezegd. Nee. Ja, maar dat bepaalt de

voorzitter nog altijd. Maar we hebben hier allemaal rechten en de tweede termijn is met interruptie. Maar het gaat niet van uw tijd af, meneer Kruize. Wees gerust. Meneer Gorissen, ik. Geef de keuze wat extra tijd en ik ben daar dankbaar voor Dat dat überhaupt kan nu. Want ik vraag me af of de VVD geluisterd heeft naar onze inbreng voor de Algemene Beschouwingen. Na alles wat er vanuit Den Haag over de gemeente wordt uitgestrooid. Taken geen knaken. En dat lijkt hier te worden miskend door vacatures die open staan nu niet te gaan invullen. Die vacatures zijn er niet voor niks. Die zijn daar toch voor volgens mij. Volgens Partij van de Arbeid om taken te vervullen. Natuurlijk Verloop Het kan best dat er mensen zijn die in de loop van volgend jaar uitstromen. Maar dan ga ik de de de besparing en het amendement van de VVD. Volgens ons nooit meer halen. Kortom, volgens Partij van de Arbeid. Als je het amendement gaat uitvoeren dat de VVD waar de VVD initiatiefnemer van is, moet ik mensen ontslaan. Anders is het een wassen neus en is het al helemaal alleen voor de beeldvorming, iets wat ik sowieso al betwijfel. Kan de VVD. Hier mee instemmen, deze lezing of zo? Nee, leg dan alstublieft uit hoe het wel zit, want volgens mij klopt deze redenatie van geen kant. Dit is een aanname van meneer Gorissen, maar ik vind het zonde om hier kostbare tijd van mijn tijd aan te gaan spenderen. Ik ga even verder met mijn betoog, want zoals gezegd, als je naar de norm gaat kijken er zijn gemeentes die wel voldoen aan die norm en die uitstekend functioneren, die ook de taken die zogenaamd zijn opgelegd vanuit Den Haag wel kunnen uitvoeren. En die heeft het voortdurend over allerlei soorten plannen, investeringen. Maar het lijkt wel Sinterklaas. Het leek wel in uitje. Wie moet dat gaan betalen? We moeten zelf onze broek ophouden. Voorzitter, ik heb een nieuwe interruptie. En ter geruststelling voor meneer Kroes u kunt gerust antwoorden op de interruptie. Het gaat niet van uw tijd af. Meneer Gorissen. Verlangt de VVD niet ook met ons Terug naar de tijd dat de sociaaldemocraten aan het roer van dit land stonden in plaats van gure, rechtse, kille bezuinigingen?. Daar heeft de afgelopen zestien jaar onze premier Rutte. Zijn handen vol aan gehad om dat juist te repareren. Ik ga verder.. Dit klopt dus echter niet dat wij. Ambtenaren op straat die u op straat zetten. De accountant spreekt in zijn advies over investeren in de kwaliteit van de bedrijven, uw bedrijfsvoering. Het zit niet in kwantiteit, maar vooral in kwaliteit. Er wordt nergens gesproken over investeren in aantallen. Om de opmerking van de PvdA, maar ook Lokaal Alternatief te beantwoorden om de kwaliteit van kerkraad te behouden. Dat is de insteek. Maar als u positioneel ten opzichte van andere gemeenten te verbeteren. Kan er onder andere ingezet worden door het optimaliseren, bijvoorbeeld van werkprocessen, het inzetten op digitale innovaties. Daar wordt ook in geïnvesteerd. Het uitbreiden van de regionale samenwerking en het nog meer efficiënter inzetten van personeel. Het doel is om met een slim georganiseerde ambtenarenapparaat en door het gebruik van nieuwe technologieën de taken in te vullen zonder de kosten te verhogen of juist meer mensen aan te nemen. Nogmaals, ik heb het over een besparing, een ombuiging van 1%. Ook geeft Lokaal Alternatief aan dat we spreken over een hoge OZB, maar er vooral gekeken moet worden naar de lastendruk op de inwoner. Deze is namelijk beduidend lager dan overige gemeenten. Ik zou Lokaal alternatief, zoals ik al heb gezegd, op willen attenderen dat Kerkrade te maken heeft met een krimpende en vergrijzende bevolking. Hierdoor zijn er minder werkende mensen en relatief meer gepensioneerden met een vast laag inkomen. Dus zoek het maar op in de cijfers. Een hoge OZB lijk in onevenredige grootte. En nu komt het op huiseigenaren. Interruptie van. Relatief vaak ouderen zijn. Zo een interruptie. Ja, we zijn geen krimpen. De gemeenten groeien juist. Weet u hoe wij groeien?. Met name door migranten. Ik ga hier de discussie over migranten niet voeren, maar hier zijn wel 600 migranten bijgekomen. En als die er niet bij waren gekomen, waren we misschien onder de 40.000 inwoners. Gedoken. Ik vind dit geen gepaste opmerking, sorry. Volgens mij zijn migranten ook gewoon mensen inwoners. Klopt helemaal, Maar. Betalen zij ook die OZB? Dat hoge tarief. Geeft dat bij hun ook dat effect omdat ze een woning hebben van vier à vijf ton? Dan wil ik de discussie over voeren. Laat ik even verder. Feit is in ieder geval dat er geen krimp is en ik denk dat dit een gevaarlijke discussie wordt. Dus ik zou hier vooral eventjes bij wegblijven, want die kan ook echt verkeerd uitgelegd worden, want we hebben heel veel verschillende bevolkingsgroepen die op heel veel verschillende manieren bijdragen. Ga gewoon lekker verder even met uw betoog meneer Kruse. Dus ik ga verder met een hoge OZB. Legt een onevenredig grote last op huiseigenaren, zoals het doorsnee gezin dat ik begin van de avond heb geschetst, die in Kerkrade relatief vaak ouderen zijn. Deze groep heeft vaak een beperkt inkomen en zwaarder en wordt dus zwaarder belast. Ook door die OZB verhoging, wat kan leiden uiteindelijk tot financiële problemen en mogelijk zelfs verhuizingen naar goedkopere gemeenten. En die zijn te vinden om de hoek. De OZB is een belasting die specifiek betrekking heeft op eigenaren van onroerend goed, zoals huizen, maar ook bedrijfspanden. Bij een hoge OZB bedrag in eigenaren van onroerend goed in onevenredig groot deel van de gemeentelijke lasten. Dit is wat er nu gebeurt, terwijl andere inwoners met een lagere of geen OZB weinig bijdragen. Dit kan als oneerlijk worden ervaren, zeker als een groot deel van de gemeenschap gemengd gebruik maakt van gemeentelijke diensten. Dus van Enerzijds ja, sterke schouders moeten de zwaarste lasten dragen. Maar in hoeverre kun je dat op die manier doorvoeren en stand houden? Dit is het wat de VVD betreft. Nu eventjes over. De ingediende amendementen en moties. Ik ga eventjes naar de motie van de PvdA. De jeugd heeft de toekomst. Die

omarmen wij deze sympathieke motie. Dan heb ik het over een motie van de SP mocht wel moreel appèl aan de zelfredzame, zelfredzame en die ondersteunen wij niet, Evenmin de motie Tegemoetkoming chronisch zieken. Die is ook jaarlijks komt die terug. Dan ga ik verder met de motie Wantrouwen wethouder Paas lange en motie van treurnis van wethouder Hoogland. Die ondersteunen wij ook niet. Motie van Lokaal Alternatief Behoud en Promotie dialect. Die ondersteunen we wel en die sluit ook aan bij ons. Initiatief waar we uw voorstellen ooit hebben gedaan. Ten aanzien van het Huis voor het Limburgs. Dan ga ik verder met de gewijzigde motie PvdA samenwerking onderwijs en gemeenten. Die ondersteunen wij niet omwille van de kerntaak. Dan ga ik verder naar gewijzigde motie PvdA Kerkrade Limburg Gezond vooruit. Die ondersteunen we ook niet. Ik verwijs ik graag naar de visie en innovatieve trajecten. Dan heb ik de gewijzigde motie CDA Kerkrade toepassing met bijzondere maatregelen. Grootstedelijke problematiek, die ondersteunen wij wel. Eerdere vragen die gesteld heb de laatste 15 seconden gewijzigd de motie CDA Kerkrade Participatie woningzoekenden in de woningbouw programmering. Uiteraard die. Optie. Dat was niet. Volgens de vergadering waar deze tijd eigenlijk op. Maar de de de. We hebben vaker vanavond iemand die bezig was met de moties toe te lichten dat even netjes laten afronden. En ik geloof dat we niet in dat venijn moeten komen de laatste half uur. Maar ik was al. Ik had gezien dat meneer Cruise bijna klaar was. Goed,. Meneer Kruize. De motie van Lokaal Alternatief over behoud promotie dialect dient u zelfs mee in. Dus even voor de helderheid Ja oké, nee, met alle plezier. Ja nee, maar dan heb ik het namelijk correct. Goed, dan zijn wij tot slot bij het CDA. Nee. Daarnaast nog nee. Het college Ja, eventueel nog. Ja wellicht, maar CDA. Ja, dank u wel, voorzitter. Uh, voorzitter. Ja, nou, t gaat. Het gaat goed hier. Nou laat. Ik kan iemand nog interrumperen als m'n tijd over is. Nou goed, in ieder geval dat er afwijkingen aan voorbereidingen voor de begroting in de financiële commissie opgepakt worden. Dus bedankt dat de wethouder dat aangeeft, maar wij wel een oproep of een appèl willen doen aan de wethouder is dat de uitkomst hiervan toch besproken wordt in de raad en dat we daar het debat laten plaatsvinden, dat taalvarianten voorliggen, Dat we daar de keuzes kunnen maken. Dan over de motie van de SP Moreel Appèl, Uh, zelfredzamer. Daar hadden we inderdaad nog niet op gereageerd. Die steunen we van harte. Uh ja, de parking daar is op gereageerd door de wethouder. Wat we daar nog op willen zeggen is of de belofte gemaakt kan worden dat we niet volgend jaar bij de begrotingsbehandeling weer deze discussie moeten voeren en dat de infra en en de parkeerplaats dan volledig is afgerond. Dat zou ik graag willen horen. Voorzitter, Wij missen het nemen van keuzes. Wij missen de verantwoordelijkheid. Neem nogmaals een voorbeeld de woonvisie en de woningen die gerealiseerd worden in de afgelopen eeuw gerealiseerd worden. In de afgelopen jaren zijn al vrijwel geen appartementen in het luxe segment toegevoegd en ook geen woningen. Althans niet voor de doelgroep hogere inkomens. Nog erger er is zelfs uitstroom. We zien toch allemaal dat het gewenste effect uitblijft? Dan kan het toch niet gezegd worden dat het beleid prima is? Liegen de cijfers, dan kloppen de percentages niet. Zien wij het dan verkeerd? Want we horen wel en we zien instemmend knikken, maar op de een of andere manier kan het dan toch niet. Kom op college, jullie zijn nu nog allemaal heren. Toon dan ballen, figuurlijk dan en draag bij aan een financieel gezonder en krachtig Kerkrade. Dat verdienen onze burgers echt. Dan zou ik nog graag iets willen zeggen over de motie van ons over de toepassing Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek. Het college is hier helaas niet meer verder op ingegaan na de eerste termijn. We hebben ook van de partijen die tegen zijn niet echt hoog, maar nu echte argumenten zijn waarom ze tegen zijn. Zijn we nu echt zo bang voor ons imago, voor ons stigma? We kunnen toch beter stappen zetten in een positieve richting. En daar horen ook soms minder sexy maatregelen bij. Interruptie mijnheer Gorissen. Ik misbruikte interruptie omdat ik in mijn tweede termijn nog inderdaad op het CDA had willen reageren hierop en. De wethouder gaf al aan dat er in het verleden naar gekeken is het recente verleden. Volgens mij ben ik daar deels bij betrokken geweest namens mijn fractie en liggen daar rapporten voor. Het zou goed zijn om daar verder naar te gaan kijken. Waarom dat zo is en daar in de komende maanden wellicht samen de verdieping in te zoeken. De informatie kan aan de raad ter beschikking worden gesteld. Verduidelijken, beter zijn ook. Misschien is het een idee om die motie aan te houden en even die informatie tot ons te nemen. Top! Dank je wel. Ik zou kort inderdaad even willen reageren op die. Op die interruptie. Wij hadden inderdaad hier ook op staan dat we graag eens die rapporten zouden willen zien, dus ik denk dat we daar in mee kunnen gaan. Houden wij deze motie aan? Willen we die niet ter stemming brengen? Verdiepen we ons in de stukken die voorliggen? Kunnen we wellicht ook met collega gemeente Heerlen in overleg gaan en aan de hand daarvan kijken of we alsnog hier voor kunnen leggen?. Eerst commissie en dan in de raad. Dank u wel voor die interruptie. Oké, ik ga heel even kijken waar ik gebleven ben. Nou goed dan. Ja, het amendement wordt voorliggen over de OZB verlaging. Ja, de werkdruk is hoog. Dat hebben we gehoord. Wij koesteren ook ons ambtelijk apparaat. Wij koesteren onze ambities. We vinden dat we als stad goed bezig zijn. We willen iedereen heel graag de baan hebben. Dat dat ze die baan natuurlijk behouden. Wij vinden het niet leuk en natuurlijk niet leuk om te snijden in het personeelsbestand. Maar we vragen ook bezuinigingen bij gemeenschappelijke regelingen en dan kunnen we toch ook de hand in eigen boezem steken? En stel, we zouden hier als ondernemer naar

kijken, dan wil je ook een gezond huishoudboekje hebben. Dat wil je ook. Uiteindelijk de rekening op het einde van het jaar kunnen betalen en niet dat je in plaats van zes mensen niet naar huis moet sturen, opeens je hele personeelsbestand naar huis moet sturen omdat je het gewoon kortweg niet meer kunt betalen of een faillissement voor de deur hebt staan. De tekorten voor volgend jaar de volgende jaren liegen er niet om. We moeten keuzes maken. We moeten kritisch kijken naar onze ambities en majeure projecten. Helaas kunnen we nu eenmaal niet alles in onze stad. Hoe graag we dat ook willen. En we zijn gelukkig inderdaad dus geen bedrijf. Maar we hebben wel een voorbeeldfunctie naar onze burgers. Ja, dan nog even terugkomen op het antwoord van wethouder Geers over de investeringen in van bedrijven die zich in Kerkrade zouden willen gaan vestigen. We zijn benieuwd naar welke banen hier mee gemoeid zijn en welke bedrijven dat zijn. Dat hoeft ook nu niet beantwoord te worden. Mag ook per mail. Maar we zijn er wel benieuwd naar. We willen ook vanuit deze kant een compliment geven aan een wethouder voor zijn drive en enthousiasme. Want dat hebben we wel nodig. En daarmee tonen we ook aantrekkelijkheid. En als we dan toch complimenten geven, dan willen we die ook graag geven aan wethouder Weijers voor zijn hele fijne, constructieve samenwerking de afgelopen jaren. Wij gaan je in ieder geval missen. Dank je wel. Dank u wel. Daar komen we vast nog even op terug straks dus fijn dat u dat al onderstreept. Dan ben ik aan het einde van de tweede termijn. Kijk naar het college. Reactietijd 10 minuten. Ja, nu begint wethouder Weijers. Ja, ja, nou kan het nog. Ja, dan gaan we. Te beginnen met de SP. Het ging over woningbouw met een hoger segment. Mij werd de vraag gesteld of hij de sociale huur met één derde deel gaan afbouwen. Dat is niet wat ik gezegd heb en ook niet wat ik bedoeld heb. Ik heb gezegd bij toevoegingen zullen we minder dan één derde sociaal toevoegen om die balans juist weer te herstellen. En dat is ook hetgeen we bij de woonvisie hebben vastgesteld en wat we ook met elkaar willen dan de financiële verordening naleven. Mevrouw Wevers gaat daarover. Ja, het is. Dus aan de raad of die verduurzaming stadskantoor gaat plaatsvinden. Dat klopt en daarom ligt het nu ook voor via de begroting. Mocht de raad het anders willen, dan hoor ik dat heel graag. Maar op dit moment hebben we hebben we gedacht om het op deze manier voor te stellen. En ik heb ook gezegd per saldo, wacht even. Het college is nu aan het woord. Kan dat ook geïnterrumpeerd? Ja, prima. Ja, kijk nou niet zo verontwaardigd. Ja, ik ben gewoon nog even aan het zoeken naar de juiste manier. Goed. Meneer Weijers. Wethouder Weijers We hebben een interruptie van mevrouw Wevers. Ja, voorzitter,. Dat kan toch niet wat de wethouder hier doet? Hij zegt Ja, daar gaat de raad over. En dat klopt. Via de financiële verordening moet u dat ook beslissen. Maar dat doet u via de begroting. Dat is geen manier waarop wij hier zaken doen. En dat is precies waarop wij als SP zijnde hebben gezegd dit kan en mag zo niet is gewoon misbruik maken van bevoegdheid en ik vind dat dit plan voor verduurzaming van het stadhuis een fatsoenlijk debat verdient. En wij moeten allemaal keuzes maken. We hebben hier hele lastige beslissingen te nemen en deze wethouder wil er gewoon even doorheen fietsen. Dat hij hier 4 miljoen mag uitgeven de komende jaren aan verduurzaming. Omdat wij even niet opletten bij de begroting. Dat kan niet. Ik vind het echt schandalig als dit doorgaat. Nou volgens mij. Nou goed, ik zal het allemaal eens. Gaat u normaal ben?. Dat mag u vinden uiteraard. Kijk, dat is het voorstel wat wij hier lanceren, wat wij neerleggen. En ik heb ook gezegd dit is per saldo voordeliger. Ja, en dit is een nieuw raad om om daar iets van te vinden,. Zo hebben we in ieder geval voorgelegd en ik denk dat we daarmee de stappen kunnen zetten die we ook noodzakelijk zullen moeten zetten. Dan de VVD had het over uh ja, dat ontslaan, dat is niet noodzakelijk. Maar goed natuurlijk. Verloop waar u wat u over heeft, dat levert pas over enkele jaren het gewenste bedrag op. drop. En dat betekent dat je dus nu wel degelijk mensen zou moeten ontslaan. En dan nog heb je nog te maken met een transitievergoeding. Dus op zich. Is dat een gedachte die die niet strookt met hetgeen zoals vandaag daarin zit en met met de werkelijkheid. We hebben onszelf overigens al een taakstelling opgelegd voor de lange termijn, dus mocht je dit er nog overheen gaan doen, dan denk ik echt dat we de boel lam gaan leggen en dat we alle ambities en en in de ijskast kunnen gaan duwen. Ik denk niet dat dat wenselijk is en dat dat ook niet hetgeen is wat de raad wil. Vijftig medewerkers meer. Daar wordt ook mee geschermd door de VVD. Maar dat dat beeld wil ik ook heel graag nuanceren. Want het heeft er ook mee te maken dat we heel veel. Diensten in eigen huis hebben en ook minder 1.00u hebben dan andere gemeentes. Dus. Vijftig medewerkers meer. Dat ja dat dat kun je niet één op één zo stellen. Dat die op reageren. Ja, interruptie discussie inhuur. Als ik me goed herinner hebben we afgelopen jaar zes 9 miljoen gespendeerd aan inhuur extern personeel. Ja, maar dat is minder. Gemiddeld minder inhuur dan andere gemeentes. En u was met vergelijkingen bezig, dus daar wilde ik in ieder geval nog even verduidelijken dat het hier niet op reageert. Voorzitter. Dat zou ik wel eerst graag willen onderzoeken, maar dat staat los nog steeds van die vijftig extra. Ik, ik, ik. Ik baseer dit op echt op keiharde cijfers en ik wil u graag delen in die informatie. Dus dit is toch even een ander beeld wat u nu schetst dan wat in die stukken naar voren komt. Wethouder Uiteraard kunnen we dat aanleveren indien gewenst en dat geldt ook voor hetgeen wat CDA nog bijkwam en ze vroegen naar de rapporten van Van Rigo. Maar dat is het ook over zijn verleden bij betrokken geweest namens de PvdA. En daaruit zult u zien, ja, hetgeen wat ik eigenlijk benoemd heb. Mocht u daarna daarover willen hebben, dan kan dat uiteraard. Waarbij ik ook nog wil benadrukken er

wordt steeds gewezen naar Heerlen, maar heel even een inhaalslag gemaakt, met name op het gebied van kamerverhuur, woning splitsing. Dat Daar waren de elementen die wij daar al in hadden zitten. Het lijkt nu alsof ze een voorsprong hebben, maar eigenlijk hebben zij hetgeen wat wij al gedaan hadden eerder via een andere weg bijgetrokken. Dus daarmee ook dat beeld zou ik graag nog even nuanceren. Tot zover. Dank je wel. Wie had nog meer openstaande vragen? Niemand. Nee. Wethouder Paas. Ja. Ik had nog even twee reacties op Uh De witte CG gelden uhm voor 2018. Het kost in ieder geval € 800.000 en iedere iedereen die daar voor in aanmerking kwam. Iedere chronisch zieke kreeg een bedrag van € 125. Ik heb even zitten tellen. Even zitten. Tally 800.000. De 125 komen op 64 honderd aanvragers. Er staat in de nieuwe motie van de SP een bedrag, niet 125 maar € 150. Dat gaat de gemeente dus als ik die met 64 honderd vermenigvuldigt 150 gaat die 800. Die stijgt dan naar 900 60.000. Ja, ik vraag mij werkelijk af waar dat vandaan moet halen. Het geld is er gewoon. Voorzitter Ja, ja, dat. Zullen we krijgen we. Nee, maar. Ja, maar u. Heeft. U heeft een dekking voorstel. En dat wethouder interruptie, Ja, daar kan ik nog niks aan doen. Kijk waar we dat geld vandaan. U heeft het geld al gekregen van de overheid. Dan koopt u maar minder lantarenpalen of gaat u een straat niet doen. Ik weet niet waar u dat geld van de chronisch zieken aan heeft uitgegeven, maar dat weet u wel als het goed is. Dus daarom geef ik dat gewoon terug. Dat is dat is wat we de hele tijd. De omgekeerde wereld wat u doet. U pakt eerst het geld af en dan zeggen wij van geef, dat is terug. En dan zegt u Ja, maar dan moet u wel zeggen waar u dat vandaan haalt. Ja, wat is dat voor krom?. Praat goed, we hebben dit al drie of vier keer vanavond heen en weer gediscussieerd. Dus tot slot, want hier houden we het gewoon niet over eens. Tot slot het is in ieder geval zo die regeling is afgeschaft en wij krijgen geen 800.000 of € 960.000 van het rijk. Ik dus wat dat betreft de uh dat verhaal van de witte CG!. Ja voorzitter, daar heb ik toch een vraag. De laatste krijgen we dan wel. Hoeveel krijgen we dan wel daarvoor voor die taak? Want we krijgen daar geld voor en dat staat in de meicirculaire of de december circulaire of welke of de SISA bijdrage of hoe het ook heet. Ergens staat daar zoveel geld gaat naar de chronisch zieken. Nee, dat staat er niet.. Ik, ik, ik Ik stop de discussie. Voorzitter, ik wil nog één één kleine opmerking maken over de OZB. Wat meneer? Uh uh uh Creuse, zei. Hij, kwam hij niet op voor de ondernemers En dat mag ook. Dat is ook zijn goed recht. Dat is helemaal geen punt. Maar uh, het is in ieder geval zo dat die kosten, die extra kosten die nou betaald moet worden in het kader van de OZB. Die zijn allemaal ook fiscaal aftrekbaar voor de ondernemer, dus wat dat betreft valt dat allemaal wel mee. Er wordt zo gedaan gedreigd van ja, ze gaan allemaal kopje onder, maar dat is niet zo. Dank u wel. Dat leidt weer tot een interruptie van meneer Creuse. Ja, wethouder Paas, u dat roept om een reactie. U vraagt er natuurlijk ook om hè?. Hoop ik wel dat die om ondernemer voldoende omzet draait hoor. Ja goed. Dames en heren. Maar ik heb toch een vraag. Er is misschien een addertje onder het gras. Meneer Wijers had het net over dat uh. Dat uh door 4,4 miljoen wordt besteed gereserveerd aan het UH, aan de verduurzaming en de verbouwing van het stadhuis. Maar dat de investering van het stadskantoor apart in de raad komt na de aanbesteding? Is dit niet een vreemd proces?. Wethouder Weijers. Dat heb ik niet gezegd. Dus sorry. Ja, voorzitter, hij heeft dat wel gezegd, want hij heeft gezegd is namelijk dat en dat staat ook in de stukken. Het is al aanbesteed en dat is, en daar heb ik al eerder in de eerste termijn wat over gezegd. Het kan natuurlijk niet dat je eerst gaat lopen aanbesteden en dan gaat zeggen oh nee, het gaat toch niet door, want de raad wil het niet. Zo werkt dat niet. U moet eerst voordat u de aanbesteding. Te gaan naar. De raad. Het is heel helder, mevrouw Weevers, dat u van mening bent dat dat niet conform de verordening is. En het college heeft meerdere keren. Ja, dat kunt u zeggen. Het college heeft aangegeven dat het wel conform is. Dan wordt u het gewoon niet over eens. Dat maak. Ik. Rustig bezwaar tegen wat u nu doet. Want wat u nu zegt. Nou, omdat dit niet kan. Het kan. Wat voor orde?. Mevrouw Wevers, Ik vat gewoon samen even wachten. Ik vat gewoon samen als voorzitter van de vergadering. En dat is mijn taak. Wat deze positie is en wat uw positie is. Meer heb ik niet gedaan. En wat ik doe kan dus wel degelijk. Mevrouw Wevers. Punt. Wat u niet kunt, sorry, maar wat u niet kunt zeggen is dat mijn mening is. Zoals het is. Geen mening is een feit dat het in de ordening staat. U zegt het zo en deze kant zegt het zo. Dat is wat ik zeg en volgens mij zit er geen woord Spaans tussen. Meneer Pauwels. Excuses. Dank je wel. Interruptie? Ja meneer. Zo af en toe straks dan. Het is fijn als we met respect met elkaar behandelen en u af en toe straks ook eens amen alstublieft. De toon die maakt muziek wordt zo vaak gezegd, dus alstublieft wat rustig. We zitten gewoon tegenover elkaar, samen in een ander land. Goed dames en heren, we hebben best een hele mooie dag gehad en we hebben heel veel dingen. Ja, ik ben er. Ik ben er nog helemaal niet. Ik moet nog een tekst aanleveren. Ja, maar u gaat al zwaaien terwijl je nog helemaal niet weet wat ik ga zeggen. Ik ga nog niet stemmen, Ik ga nog niet over tot sluiten. Ik ga samenvatten dat we een inhoudelijke discussie hebben gehad en dat we nog een aantal punten op de i moeten zetten bij een motie van de SP. Daar wordt nog een gewijzigde motie ingediend en voordat we de vergadering dan ten finale afronden doen we een korte schorsing denk ik van een minuutje of vijf. Want ik wil het echt wel kort houden, want het gaat om een kleine tekstuele aanpassing en dan ga ik over tot stemming. Ja meneer Weijers, u bent Meijer. Sorry, ik ben het er niet mee eens. Ja, dan wordt het echt opletten geblazen. Ja, ik was een vlieg. Nou niet op eens. Maar ik ben wel blij dat ik nu ook eindelijk ergens

bij worden geduwd dat het allemaal in de tijd tussen. Dus ook. Aan mezelf. Wat is uw punt?. Nee, maar. Het punt is dat we het twee punten nog even mist. De één kan de belofte van worden gemaakt dat die volgend jaar bij de begrotingsbehandeling niet meer terugkomen. Een twee kan, als we in de financiële commissie hebben gesproken over die bezuinigingen die uit Kom naar de raad komen en dat daar een debat kan plaatsvinden. Dus dat laatste heeft de wethouder Financiën al eerder toegezegd. Vanavond heb ik gehoord dus. Maar er is veel gezegd en dat eerste denk ik dat wethouder Geers dat op dat moment even niet gehoord heeft. Want de CDA fractie heeft gevraagd of u de garantie kunt geven dat de parkeergarage volgend jaar opgelost is. Ja kijk, garanties bestaan niet in de in het leven hè? Uhm, kijk, ik zou ze graag geven, maar dat kan ik niet. Kijk, het is een proces waar we in zitten. En zoals ik net al aan gezag aangegeven heb. We dachten een aantal keer te zijn en toen waren we er toch niet. U mag van mij aannemen dat die die en dat enthousiasme en die passie wat u bij mij ziet, dat ik ook dat daar doe. Alleen ik kan het niet garanderen, maar iedere kans die we krijgen om het op te lossen. Nemen we. Maar we. We zullen ook hard moeten zijn als we hard moeten zijn. We kunnen ons niet door iemand laten drukken in een richting om het snel op te lossen, maar misschien is het in ons belang om te procederen, dus dat is kwaliteit. Wil ik wel voor snelheid, maar ik ga ervan. Ik hoop dat we het snel kunnen oplossen, maar het zou kunnen zijn dat het niet is. Goed dan moeten we dan een ja. Ja nee, want. Dat zit me nog lekker, want we hebben zelf. Als partij hebben wij vragen. Ingediend en hebben we ook een antwoord op gekregen. Voor de volledigheid ik wil hem toch eventjes hier poneren. Dat was onze vraag drie en die is ook beantwoord. De vraag omtrent de begroting. Er staat een investering opgenomen voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van de stadskantoor en raadhuis. We begrepen tijdens een recente informatiebijeenkomst dat ambtenaren al geïnformeerd zijn over de planning en tijdelijke verhuizing van de afdelingen. Is dit project reeds aanbesteed. Dat was onze vraag en zo ja, hier. Gezien de omvang van de investering in raadsbesluit aan ten grondslag. En zo nee, wanneer wordt dit in de raad geagendeerd? Toen was uw antwoord. Er loopt dans dans in aanbesteding voor de uitvoerende werkzaamheden met betrekking tot de verduurzaming van het stadskantoor. Naar verwachting is deze aanbesteding begin december 2024 afgerond. Zodra de begroting 2015 totaal is goedgekeurd en de uitkomst van de aanbesteding bekend is. En zo mede ook het concrete aanbesteding bedrag, zal het uitvoerings krediet worden aangevraagd. Hoezo voorleggen aan de raad?. Ja goed dames en heren, we schorsen even de vergadering sowieso om puntjes op de i te zetten. En deze vraag kan wethouder Weijers dan nog een keer innemen. Over 5 minuten zie ik u graag. Goh, het venijn zit in de staart. Ik ga zo vaak. Ja, er is meestal zoveel aan zo'n vergadering omgedraaid worden als mensen komen en we doen de eerste termijn. Ja, nee. Maar goed, dat snap ik. Maar mijn vraag is van mag ik nog op de VVD reageren na het het verhaal van wethouder Wijers?. Laten we eerst eens even kijken wat het verhaal van wethouder Wijers is, want eigenlijk zijn alle beraadslagingen wel afgesloten. Het ging om de OZB. Dat heeft u al gedaan. Nee, dit ging niet over de OZB. Ik had nog een vraag naar de VVD. U heeft nog een vraag aan de OZB over de aan de VVD over de OZB. Nou. Ja, ik heb eigenlijk niet zo'n trek in een derde termijn. Meneer, ga zo ver. Meneer Oerlemans, maakt u het nog ingewikkelder voor me? Nee hoor, ik zou. Graag een schorsing van 5 minuten langer willen dan 5 minuten. Maak er 10 minuten van. Ja, na 10 minuten maken we er sowieso van en dan zullen we even nadenken. Meneer Kruijswijk, wat we met u vraag. Doen omdat meneer VVD maar één termijn heeft gehad. U had het moeilijk om een discussie in te voeren, dus is het eigenlijk nu een antwoord. Nou ja. Kijk, voordat u straks uw voorzitter weer gaat fileren, dat ze de eigenstandige vergadering naar de hand zet, Dan ga ik het toch even netjes heel erg formeel doen. Dat is nu een orde voorstel van u. Of u die vraag nog mag stellen? Stemt u daarmee in of niet?. Wie stemt ermee in?. Ja, dan mag meneer Kruiswijk die vraag stellen aan de Mag meneer Kruize daar ook nog antwoord op geven? En daarna schorsen we. Misschien is het zo gebeurd. Uhm. De wethouder gaf aan dat er dat er in het kader van de OZB. U gaf aan van een natuurlijk verloop en natuurlijk verloop was niet genoeg. Dat zou waarschijnlijk dan en er is al een taakstelling, dus waarschijnlijk om die OZB te verlagen om naar uw standpunt te komen c.q. bedrag te komen, Toch ontslagen vallen? Blijft u dan toch bij het feit dat de OZB verlaagd moet worden?. Wat u aangeeft in dit amendement?. Kijk wat ik ook in een de presentatie aangeef, er zijn meerdere wegen die naar Rome gaan. Ons punt is. Geen verhoging van de OZB tarieven van 10%. We willen het nog gaan oprekken oprekken naar 5%. Dat gaan we straks ook doen in de tarieven nota. Want ik zie ook dat hiervoor dit amendement wellicht te weinig draagvlak is. De stemming moet nog gebeuren, maar dat is nu eventjes de inschatting die ik doe. Maar ik wil de doelgroep die ik al heb benoemd, wil ik besparen met deze confrontatie. Dat ze straks in januari, dat er een brief aan de deur op de deurmat valt waarmee ze daarmee geconfronteerd worden, dat wil ik ten koste. Het is ook tegen ons principe, dus dat wil ik eventjes vooropstellen. Maar er zijn misschien ook andere manieren om te bezuinigen op die taakstelling. Ja, die staat niet in de begroting. Dat er een taakstelling is dus de vraag van hoe groot, wanneer en noem maar op. Dus dat zou ik ook wel willen. We willen weten van hoe zit dat, dat dat beleid dat eruit om te komen tot misschien een nog meer professionele organisatie waarbij nog meer efficiency en effectiviteit is. Dat is natuurlijk wel een hele interessante vraag, maar ja, daar is de tijd nu niet

voor. Maar het is wel interessant voor de toekomst. Want ik blijf erbij. Het ambtelijk apparaat is Honings gewijs heel erg groot. Dan moet iets gebeuren. Want nogmaals, de toekomst is niet rooskleurig. Vroeg of laat moeten er beslissingen worden genomen. Wees proactief en ga hier gewoon goed mee om aan de voorkant. Goed, er is ook al een paar keer vanavond gezegd dat het studiejaar aankomt. Dat er met de raad ook gesproken wordt over keuzes die gemaakt moeten worden. Dus ongetwijfeld komt deze discussie zo niet vanavond nog elders. Volgend jaar zeker terug. Ik schors de vergadering tot 10.10u. Ik kijk vooral even naar wethouder Weijers. Ze moet u hebben bij de laatste vergadering. Ja, voorzitter, dank u wel. U gaat dit niet gauw vergeten. Zeker niet. Uhm ja, even ten aanzien van van die investering dus. Ten aanzien van het stadskantoor en eigenlijk alles wat daarbij hoort. Dat was nog een bestaand restant krediet. Dat heb ik ook eerder vandaag gezegd. Maar die aanbesteding waar u het over heeft, dat betreft slechts een klein deel van het geheel. En dat kleine gedeelte, dat had te maken met technische installatie. Vandaar dat daar meteen een stap in gezet is. En de rest? Dat nemen we mee in het grote geheel. Dat nemen we dus nu mee in de begroting. Maar er komt een concreet voorstel in het eerste kwartaal en dan kunt u nog altijd nee zeggen daarop. Dus het blijft volledig. U blijft volledig in positie als raad. We doen dat nu in die vierde begroting, zodat je in ieder geval dan op het moment dat je dan komt in het eerste kwartaal naar de raad, dat je dan ook de dekking verankerd hebt. Anders moet je dan ook opnieuw gaan kijken naar dekking. Dus dat is de achterliggende gedachte om het nu mee te nemen in de begroting. En dat sluit ook prima aan bij de verordening. En we hebben u overigens daarover eerder al eens geïnformeerd in februari. We hadden toen voorzien dat we voor het einde van het jaar met een voorstel zouden komen, maar dat wordt dus het eerste kwartaal van het nieuwe jaar. Goed, dat roept nog een vraag op. Ja, dat zou ik toch wel graag willen dat het, want ik kwam Lokaal Alternatief net mee, dat die gelden dan niet meer geoormerkt zo in de begroting staan. Zodat we als raad ook daadwerkelijk de mogelijkheid hebben om te zeggen we gaan het een jaar uitstellen bijvoorbeeld. En ik wil ook graag van u weten of u die aanbesteding nou van 2 miljoen nu al uit hebt gezet. Of er al mensen zijn aan het schrijven zijn om daarop in te tekenen, want dan is het toch een wordt het toch een heel ander verhaal als u dat al gedaan heeft. Even wachten. Wethouder. Onderwijs heeft net duidelijk gezegd hoe het zit, dus die vraag is eigenlijk maar goed. Ik wil even alle vragen verzamelen als Wordt het echt een Poolse landdag? Ik zou meneer alleen nog aan de knop. Ja, wij zouden. Graag willen weten welk bedrag er nu met die technische oplossing gemoeid is. Welk onderdeel van die 2 miljoen dat, dat is. Goed. Geen andere vragen dan die vragen nog. Wethouder Wijers. Het bedrag dat zullen we u aanleveren wordt intern momenteel nagekeken. We zullen dat zo snel mogelijk aanleveren welk bedrag betreft, maar we hebben in ieder geval aangegeven dus een relatief klein bedrag op het grote geheel, dus op het grote geheel kan nog steeds geschoven worden. Het zit, ja het wordt in de begroting meegenomen, maar het staat u vrij om dat vervolgens op een later moment terug te draaien. Als u zegt van willen er toch mee schuiven. Maar we willen wel nu graag die begroting meenemen, zodat we zo meteen ook een concreet voorstel hebben bij de behandeling daarvan. Want anders moeten we dan weer helemaal terug aan kijken. Hebben we niet gedekt, ja, dan wordt het heel ingewikkeld denk ik. Dus we zouden graag in de begroting opgenomen willen hebben. Met dien verstande dat we het eerste kwartaal een concreet voorstel komen en dan kunt u altijd nog terug of verplaatsen, maar dan heb je in ieder geval de dekking. Goed. Dat is toch helder?. Mijn vraag of het al aanbesteed is of die aanbesteding al de deur uit is,. Heeft hij nog niet beantwoord. Wel beantwoord en deel Wethouder, wilt u het nog een keer herhalen?. Puur het kleine deel wat dus technisch noodzakelijk was. Dat is aanbesteed aan de rest, niet aan het bedrag zoals aangegeven dat gaat. Daar gaan wij zo snel mogelijk terugkomen. Dan zullen we u aanleveren. Daar wordt momenteel naar gekeken, maar betekent gewoon dat u volledig in positie bent en blijft. Dank u wel. Goed, dat was het dan. Dan zijn we aan alle beraadslagingen is er dan toch een einde gekomen en ga ik over tot stemming over de amendementen, het ontwerpbesluit. Ik moet mijn tekst nog. Ik had een tekst, een tekst verandering gemaakt. Ja, dat klopt, dat heb ik vergeten. Maar ik neem aan dat het een epos al gepubliceerd is. Even als de gewijzigde tekst voorlezen alleen van Het spreekt uit, Jazeker. De afdeling communicatie en teksten laten opstellen en die te verspreiden naar alle kanalen die de gemeente ter beschikking heeft. En ik ga ervan uit dat de anderen daarmee kunnen leven, anders. Moeten ze het maar aangeven. Maar. Ik dacht dat u dat in de schorsing met elkaar had afgestemd. Oh, oké, Nou, kijk, nog even een BABS. En als ik dadelijk vraag om uw stem, dan moet u voor of tegen stemmen, want. Dat werk had u in de schorsing wel met elkaar kunnen doen natuurlijk. Ja, nou ben ik een beetje de strenge voorzitter. Goed,. Dank mevrouw Loman om het nog een keer onder de aandacht te brengen en het gewijzigde de gewijzigde motie staat in Jacobs. Ja,. Die staat er nog niet in, maar dan wachten we nog even. Hij moet er wel in staan, anders kunnen we. Nou, even verversen en dan staat hij erin. Er staat zoiets in Wat roept de afdeling communicatie op om deze tekst op te stellen en te verspreiden via alle kanalen van de gemeente Kerkrade, zeg ik even na. Correct?. Ja, ja. De achttien Motie achttien gewijzigd. Ik ga afronden. Meneer Kruize. U hebt echt. U moet niet uw hand overspelen vanavond. Echt niet. Nee, we zijn net tot de conclusie gekomen dat we het amendement uh terugtrekken intrekken. Welk amendement?. Het amendement over de OZB gezamenlijk

CDA en. SP. U maakt vandaag wel iets heel nieuws. De reden is gewoon. De hele avond hierover gesproken. Het is niet realistisch, maar de OZB verhoging blijft wel een punt voor ons. Ik spreek ook eventjes namens de andere partijen, dus we zullen hier bij de tarief nota besprekingen zullen we hier op terugkomen. OK, maar het amendement zoals aangekondigd en wordt de hele avond over gesproken hebben van u en de SP wordt ingetrokken. Ik kijk even. Ja. Jullie houden het aan. Nee. Ja nee. Dat is niet. Nee nee, nee, niet instemmen. Maar we houden het aan voor de tarieven. Nota. Ja, oké. Nou, dat wordt de chaos aan het einde. U wilt hier de hele discussie gewoon nog een keer overdoen op 11 december. Ja. Oh, eerst. In de commissie. Ja, u kunt ook wachten tot het studiejaar, maar dat is een politieke keuze natuurlijk. Uiteraard. Ja, we hebben vorig jaar bij de tarieven nota ook zo'n ingewikkelde discussie gehad dat je dan niet de begroting nog gewijzigd. Maar die ga ik nu niet herhalen. Maar weet dat we dat vorig jaar intensief in het Patronaat al in de commissie met elkaar over van gedachten gewisseld hebben dat in principe de tarieven, nota en uitwerking is van de opbrengsten die je vanavond in je begroting accordeert. Dus ik wijs er maar even op in de strengheid als u, voorzitter, dat u natuurlijk tarieven kunt wijzigen, maar dat je dan ook gaten in de begroting slaat. En die kun je dan niet meer repareren bij de tarieven nota. Maar goed, het is aan u. U weet wat u doet. Wethouder Weijers gaf me net nog even aan dat die inmiddels het bedrag weet van van de kleine aanbesteding die wel gelopen is op de technische installatie die kapot was. En dat bedrag is. Nou ja, de gunning die loopt op dit moment. Er is één offerte binnen, één bedrag is binnen, dus ik kan er nog niets over zeggen, maar het valt in ieder geval binnen het bestaande bestand krediet onderhoud. Dus in dat opzicht is er ook geen enkel probleem in relatie tot de verordening. En dat wil ik in ieder geval proberen. Het valt binnen het bestaand krediet onderhoud wat al een keer gefraudeerd is. Het is een herstel van een technische installatie. Goed, ik ga echt afronden en ik ga over tot stemming, wat er nu ook gebeurt. We beginnen. Nee, dan is het amendement is aangehouden ingetrokken. Wat is het nu. Aanhouden? Nou aanhouden dus. Daar hoeven we het verder vanavond niet meer over te hebben. En dan hebben we nu. De. Dan ga ik beginnen met het ontwerpbesluit, want we hebben geen amendementen meer. Het is correct, dus zijn er nog stemverklaringen over de begroting?. De SP. Ja voorzitter, ja, het zal duidelijk zijn. Wij kunnen niet instemmen met de begroting omdat er ons inziens misbruik wordt gemaakt van nieuwe plannen en waar we het net over hebben gehad, ook al zegt de wethouder daar andere dingen over. Nu, we kunnen niet instemmen omdat we het oneerlijk vinden dat er nog steeds geen geld is. Voor de chronisch zieken waar we niet wat niet gereserveerd is. En we zijn tegen de begroting omdat er. Ja, ik, ik je ja. Ik weet niet hoe goed, hoe ik dat moet zeggen, maar omdat er bedragen in de begroting staan En waarvan we nu al weten dat die overschreden worden. En dat vind ik niet een manier waarop we zaken met elkaar kunnen gaan doen. En. Daarnaast wordt er begroten, begrotingen, evenementen begroot die ook niet zijn afgesproken. En dan heb ik het over Guido Dieteren voor € 50.000 komend jaar. Plus dat er bij. Concerten Revi ook 32.000 naartoe gaat en dat is ook weer bijna een ton. En we hebben volgens ons andere afspraken gemaakt over wat we met die concerten doen en dat de wethouder daarvoor eerst naar de raad komt, dus in de product begroting, daar hebben we dat gezien, zijn dat soort bedragen weggezet en dat vinden we niet oké om dat op deze manier te doen. Vandaar dat wij tegenstemmen. OK, staat genoteerd. De raad besluit vanavond de begroting 2025, inclusief de hierin opgenomen meerjarenraming 2028 en de eerste formele bijstelling van 2024 vast te stellen. Wie is voor dit ontwerpbesluit? Dat zijn alle fracties van de gemeenteraad, behalve de fractie van de SP. Die is tegen. Ik heb. Ik heb nog even één vraag. Ik weet niet. Wablief?. Ik ben in de stemprocedure. Oh, oké, da's goed dan. Ik weet niet wat. Is het een orde vraag?. Ik vind het een vreemde. Er is zojuist gezegd dat er nog een discussie zou plaatsvinden in het kader van de tarieven nota, maar de begroting is er een uitvloeisel van. Maar dat moet. U dan maar in de commissie en 11 december. Ik heb die een winstwaarschuwing gegeven, dus u gaat de discussie halen van vorig jaar. Dan moet u bent u allemaal bij en dan kunt u allemaal op reageren. Goed, dan ga ik naar de moties die. Dan ga ik even kijken dat we dat heel goed doen. Ik hoop dat dat goed gaat. Motie één Ingediend door de Partij van de Arbeid Burgerbelangen, hoop ik. En ook de jeugd heeft de toekomst. Wie is voor deze motie? De jeugd heeft de toekomst. Nee, dan zijn alle partijen behalve de SP. SP stemt tegen. Is dat correct? Ja, dan heb ik motie nr negen, want er zijn er een heleboel tussendoor die ingetrokken zijn ingediend door de SP. Een motie van wantrouwen van wethouder Paas. Wie is voor deze motie? Fractie van de SP. Wie is tegen?. Het zijn de overige raadsleden. De motie is verworpen. Motie tien van de SP Motie van wantrouwen tegen wethouder Slangen Wie is voor deze motie? De fractie van de SP. Wie is tegen deze motie? Dat zijn alle andere partijen. De motie is verworpen. Motie nr. Elf van de SP Motie van treurnis voor wethouder Hoogland Wie is voor deze motie de fractie van de SP? Wie is tegen? Kijk vooral even naar ons Kerkrade wat die gaan doen. Die zijn toch tegen alle partijen? Dus de motie is verworpen. De motie twaalf van Lokaal Alternatief, de VVD, Partij van de Arbeid, Ons Kerkrade, Burgerbelangen, de Ouderenpartij en Hart voor Vrijheid, behoud en promotie dialect. Wie is voor deze motie. Dat zijn alle partijen. De motie is unaniem aangenomen. Motie nr. Dertien van de Partij van de Arbeid ingediend, ook door CDA, ONS Kerkrade, Burgerbelangen en de Ouderenpartij Samenwerking Onderwijs en

gemeente. Wie is voor. Dat zijn dat? Dan moet ik even gaan tellen. Wie is voor even hoger? Ja, wie is tegen? Dat is de SP en de VVD, dus alle anderen zijn voor. Dan is er een meerderheid. Motie is aangenomen. Dan ben ik bij motie veertien Partij van de Arbeid CDA Burgerbelangen Ouderenpartij Kerkrade Limburg Gezond Vooruit, ik ga het even anders doen nu. Let op wie is tegen deze motie? Dat is VVD, SP en Lokaal actief. Wie is voor dat is de rest. Dan is de motie aangenomen. Motie vijftien wordt aangehouden. Ja, dus die komt ook nog een keer terug. En motie zestien ingediend door CDA Lokaal anti VVD ouderenpartij Participatie woningzoekenden in de woningbouw programmeren. Let op! Wie is tegen deze motie?. Dat had ik beter andersom kunnen doen. Wie is voor deze motie? Iedereen de moties aangenomen Dan de motie van de SP? Tegemoetkoming chronisch zieken. Wie is voor deze motie? Dat is de fractie van de SP en. Meneer Rozema en meneer Kras Opwek. Wie is tegen?. Dat zijn alle andere partijen. En bij ons Kerkrade is dat maelen, Struweel en meneer Vleugels. De motie is verworpen. Dan ben ik bij motie achttien gewijzigd. Hebben we net gehoord. Het Moreel Appèl. Ingediend door de SP aan de zelfredzame. Wie is. Tegen deze motie?. Dat is de VVD en de oude partij. Wie is voor zijn alle anderen? Deze motie is aangenomen. Dan hebben wij alle moties besproken en het ontwerpbesluit vastgesteld. En dan ben ik bijna aan het einde van deze vergadering. Agendapunt acht. Ik heb het al eerder gezegd. Oh ja, voordat ik dat vergeet, want dadelijk gaat natuurlijk iets anders, dan gaat u allemaal weglopen. Het is ook een goed gebruik dat het college 1111 momentopname maakt van de plannen waar we nu staan, waar het college nu staat. Bijna meer dan de helft van de periode. En die filmpjes zullen de komende weken gelanceerd worden. Dat u er niet door verrast wordt, dan weet u dat. En ik heb het al eerder gememoreerd het is de laatste vergadering, de raadsvergadering van wethouder Weijers. U hebt het nog mooi aan de tand gevoeld op het laatst, dus dat zal hij echt nog wel graag aan terugdenken. Want het venijn zit altijd in de staart bij de raadsvergadering. Maar denk maar niet dat het elders in het leven anders is hoor. Maar ik heb begrepen, meneer jongen, dat u nog even als raads oudsten wethouder Weijers wilt toespreken. Wethouder Weijers eerst Ook dat kan wethouder wethouder Jonge ook wel zeggen. Dan kan raadslid Jongen dadelijk ook komen. Maar wethouder Weijers wil ook nog kort iets zeggen. Ik neem aan voorstel dat u dat toestaat. Zal iemand tegen Niemand. Goh, wat ben die toch aardig. Ja voorzitter, dank u wel. Nou, heel aardig inderdaad. En mooi dat ik hier nog heel kort het woord krijg. Ik heb daar zeer zeker geen 15 minuten voor nodig, maar wel heel graag Toch kort even stilstaan bij dit moment. Dat doen we maandag wat uitgebreider, maar nu heel kort. Zo'n twintig jaar geleden betrad ik als commissielid namens Burgerbelangen deze raadszaal. Een jaar later werd ik raadslid en vier jaar daarna wethouder. De begrotingsvergadering vandaag was mijn laatste politieke vergadering. Aangezien aanstaande maandag mijn afscheidsreceptie plaatsvindt waarvoor jullie zoals bekend van harte uitgenodigd zijn. Het was voor mij een voorrecht om bijna veertien jaar wethouder te mogen zijn van de gemeente Kerkrade. Dank voor jullie steun en onze constructieve samenwerking, zoals ook vanavond is gebleken, waardoor we gezamenlijk vele mooie resultaten hebben bereikt en daar mogen we met z'n allen trots op zijn. Ik hoop dan ook dat jullie onze ingezette koers voortzetten en ik wens jullie daarbij heel veel succes verder. Dank aan Adama. Namens de raad wordt u nog toegesproken door raadslid Jongen. Plaatsvervangend voorzitter van de raad Raads oudste weet ik eigenlijk niet. Die discussie zullen we vanavond nog maar even. Ik geloof het niet, hè? Nee. Zo symbolisch. Gaat. Oudste. Zo oud ben ik nog niet. Voorzitter. Euh, ja, dank je wel Tim. We kennen ons al wat langer. En memorabel moment vandaag. De burgemeester heeft ook gezegd een bijzonder moment omdat voor jou de laatste raadsvergadering is in 2006 ben je in de raad gekomen. In 2010 zijn we samen. Opgestapt of in ieder geval ingestapt in het wethouderschap. We schapen weten nog die memorabele dag toen bij voormalig oud burgemeester Jos Som. Dan denken we nog eens aan terug wat die ons toen voor wijze woorden heeft gezegd, die we dan nog even met niet hebben opgevolgd, als ik het even zo mag zeggen. Maar ik zal verder niet over jouw verdienste ingaan en dat zal ook een later moment wellicht ook door de burgemeester gebeuren. Maar als ik het over twee dingen heb, als ik het over bleef Kerkrade. Heb. En heb ik het over de herstructurering van de wijken van de stad, dan heb je een duidelijke stempel neergezet en daar heb je iets neergezet wat ook gewoon consistent is en waar we nu de vruchten van zien. Je hebt geïnvesteerd in wijken, je bent er altijd flink van aan, ja aan aan zet geweest. En wat ik je als raadslid en ook als collega altijd heb gewaardeerd is dat je op een hele mooie manier met respect voor deze raad. De contacten hebt gezocht. Ook vandaag weer gewoon rustig op jouw manier en dat hebben we altijd gerespecteerd. En wat we ook gerespecteerd hebben is dat je altijd jezelf bent gebleven wordt door Tim. Dicht bij de burgers. En dat siert jou En ik hoop dat je dat ook in de toekomst blijft doen. En de uitdaging die nou tegemoet komt. Jij hebt geïnvesteerd in de wijken en de leefbaarheid van de wijken en de functie die je nu gaat bekleden. Bij de Stichting Gezond in mijn Streek ligt in het verlengde daarvan en we hopen ook dat dat. Ja op het lijf geschreven is. Dat je daar ook weer die piketpalen gaat neerzetten zoals je die hier in Kerkrade hebt neergezet. We wensen je alle goeds, Veel werkplezier, We zien je toch in Kerkrade En misschien dat we je nou eens wat vaker op het terras in Kerkrade zien, dat je daar wat meer tijd voor hebt. In de lijn van de gezonde. Van de gezonde functie die je daar gaat neerzetten, hebben. Wij. Als raad gedacht. Nou, we doen het

op de gezonde manier. En. Nou. Ja. Veel. Veel werk, succes en groei. Ik sluit de vergadering en wens u allen straks wel thuis.

Agendapunten 1 en 6: geen besluitvorming
Agendapunten 2, 3, 4, 5: conform
vastgesteld

ARCHIEF

Gemeente Kerkrade

Agenda Gemeenteraad

Nr. 24it03820

Datum	13-11-2024
Tijd	15:00 - 22:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	T.P. Dassen-Housen
Toelichting	Begrotingsvergadering 15.00 - 15.05 uur opening door de voorzitter 15.05 - 15.15 uur algemene beschouwingen fractie Hart voor Vrijheid 15.15 - 15.25 uur algemene beschouwingen fractie VVD 15.25 - 15.35 uur algemene beschouwingen fractie CDA 15.35 - 15.45 uur algemene beschouwingen fractie Ouderenpartij Kerkrade 15.45 - 15.55 uur algemene beschouwingen fractie SP 15.55 - 16.05 uur pauze 16.05 - 16.15 uur algemene beschouwingen fractie Lokaal Alternatief 16.15 - 16.25 uur algemene beschouwingen fractie PvdA 16.25 - 16.40 uur algemene beschouwing fractie Ons Kerkrade 16.40 - 16.55 uur algemene beschouwingen fractie Burgerbelangen 16.55 – 18.00 uur pauze maaltijd 18.00 – 19.00 uur reactie college 19.00 – 19.30 uur pauze 19.30 uur debat en behandeling Begroting Stemming over amendementen Vaststelling begroting en bijlagen Stemming over moties

1 Opening

2 Vaststellen agenda

Op grond van artikel 20 Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad worden de volgende portefeuillehouders uitgenodigd de vergadering bij te wonen:
agendapunt 5: voltallig college

3 Goedkeuring besluitenlijst 30 oktober 2024

4 Ingekomen stukken

Raadsleden kunnen een wijzigingsvoorstel voor de procedurele afhandeling indienen bij de griffie. Stukken worden inhoudelijk niet besproken in de raadsvergadering.

Gemeente Kerkrade

5	Ontwerpbesluit inzake vaststelling van de gemeentebegroting 2025 (inclusiuef meerjarenraming 2026-2028) en 1e formele bijstelling 2024
5.0	Overzicht ingediende moties en amendementen
5.1	algemene beschouwingen fractie Hart voor Vrijheid
5.2	algemene beschouwingen fractie VVD
5.3	algemene beschouwingen fractie CDA
5.4	algemene beschouwingen fractie Ouderenpartij Kerkrade
5.5	algemene beschouwingen fractie SP
5.6	pauze
5.7	algemene beschouwingen fractie Lokaal Alternatief
5.8	algemene beschouwingen fractie PvdA
5.9	algemene beschouwingen fractie Ons Kerkrade
5.10	algemene beschouwingen fractie Burgerbelangen
5.11	pauze
5.12	reactie college
5.13	pauze
5.14	debat en besluitvorming
6	Sluiting

Agendapunt nr.: 3

Besluitenlijst
van de openbare raadsvergadering,
gehouden op woensdag 30 oktober 2024 om 19.00 uur

Nr. 24it03822

ARCHIEF

Aanwezige raadsleden: M.H.A. Charlier, R.F.A.C. Creusen , J.P.J. Essers, , S.H.G. Gorissen, A. Gramsma, G.M.A. Haas, N.M. Heijltjes, R.T.A.L. Hoofs , L.A. Jongen, M.A.K.J. Laumann, M. Meijer, J.P.J. Noël, B.H.J.J. Oerlemans, A.R.J. Otten, N. Paul-Ubachs, D.H.M. Pouwels, J.P.J. Ritterbeeks, J. Rozema, L.H.J.F. Schlenter, J.A. Severins, A.J.C. Snijders-Mahr, M.M.K. Struver, C.J.A. Szalata-Thomas, R.L.K. Vinken, H. Vleugels, J.M. Wetzels en A.C. Wevers

Afwezige raadsleden: A.M.J.N. Fischer-Otten, N. Krasovec

Voorzitter: dr. T.P. Dassen-Housen

Griffier: mr. drs. D. Franssen

College: wethouder Roland

Van deze vergadering is een video-opname beschikbaar via:

Agenda Kerkrade - Gemeenteraad woensdag 30 oktober 2024 19:00 - 22:00 - iBabs Publieksportaal

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering om 19.00 uur.

De voorzitter neemt de presentie op. Afgemeld zijn mevrouw Fischer-Otten (OPK) en de heer Krasovec (OK)

2 Vaststellen agenda

Besluit: De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Het lootje voor de spreekvolgorde is nummer 10. De spreekvolgorde begint bij de fractie Ons Kerkrade de heer Rozema.

3 Goedkeuring besluitenlijst raadsvergadering 25 september 2024

Besluit: De besluitenlijst van 25 september 2024 wordt ongewijzigd vastgesteld.

4 Ingekomen stukken

Besluit: de ingekomen stukken worden conform voorstel afdoening vastgesteld.

5. Akkoordstukken

5.1 Ontwerpbesluit nota parkeernormen 2024

Stemverklaring:-

Raadsbesluit:

I. de vigerende parkeernormen (GVVP 2017) in te trekken;

II Nota Parkeernormen 2024 vast te stellen;

III.in te stemmen met de vorming van een (bestemmingsreserve) Mobiliteitsfonds.

Uitslag: zonder stemming unaniem aangenomen.

6. BESPREEKSTUKKEN

6.1 Ontwerpbesluit inzake Beleidsplan 2025-2027 'Armoede en Schulden, Koersvast!

Amendement fractie SP financiële paragraaf ontwerpbesluit

Overwegende:

- Dat de looptijd van het beleidsplan Armoede en Schulden 2020-2023 'Samen aanpakken' is verlengd tot 1 januari 2025.
- Dat de eindevaluatie van het beleidsplan de noodzaak van het continueren van het ingezette beleid heeft aangetoond.
- Dat het wenselijk is het ingezette beleid in de kern voort te zetten, aangevuld met nieuwe accenten.

Kennis te hebben genomen van:

- de nota van toelichting, nr. 24TI048, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de d.d. 8 oktober 2024

Gelet op:

- programma: Werk en Inkomen
- gemeentelijk/regionaal beleidskader: Armoede/Inkomen en Schulden
- wetsartikel: Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening/Participatiewet
- De te nemen besluiten in een voorliggend ontwerpbesluit en de bijbehorende nota van toelichting met elkaar overeen dienen te komen.
- De formulering zoals deze in de nota van toelichting genoemd staat verwarring wekt.

Besluit

De tekst van het ontwerpbesluit 24Rb055 en de beslispunten in de nota van toelichting 24TI048 te schrappen en te vervangen door de volgende tekst:

1. Het beleidsplan 2025-2027 Armoede en schulden Koersvast! vast te stellen.
2. Tot het beschikbaar stellen van 400K voor de uitvoering van het plan Armoede en Schulden 2025-2027.
3. Dit bedrag te halen uit de resterende middelen energietoeslag 2024.

gaat over tot de orde van de dag.

Amendement fractie SP Koerstvast I.

Overwegende dat:

- Ieder mens in een armoedeval terecht kan komen.
- Armoede vrijwel nooit veroorzaakt wordt door individueel falen
- Armoede wel veroorzaakt wordt door een maatschappelijk falen met name daar waar een samenleving er niet in slaagt om de basale sociale rechten van alle burgers te verzekeren.
- Armoede leidt tot sociale uitsluiting, en stress en gezondheidsproblemen
- De belangrijkste organisaties op het gebied van armoedebestrijding waaronder de commissie Sociaal minimum onder leiding van de voormalige minister van armoedebestrijding Carola Schouten in 2023 hebben vastgesteld dat het sociaal minimum is te laag is.

Kennis te hebben genomen van:

- Het 1e en 2de rapport van de door de overheid ingestelde commissie Sociaal minimum https://open.overheid.nl/documenten/a434ffdd-2aca-4a04-846e-127f3b62d525/file
- Met name de in 2de rapport verwoordde conclusie (pag 12) dat alleenstaanden en stellen zonder kinderen ongeveer 100 tot 200 euro per maand tekort komen. En een paar met een of meerdere kinderen te maken kan krijgen met een tekort van circa 200 tot bijna 500 euro per maand.
- Het beleidsplan Armoede en Schulden 2025-2027 Koersvast!

Gelet op:

- Mensen die rond moeten komen van een bijstandsuitkering in Nederland tot de armen gerekend worden. Een budgeteringscursus voor bijstandgerechtigden, hoe zinvol mogelijk ook, armoede niet kan voorkomen. Bijstandsgerechtigden zijn al arm.
- Deze passage de indruk kan wekken dat een bijstandsuitkering voldoende is om van te leven en volwaardig te kunnen participeren in de samenleving.

Besluit:

- De volgende passages uit het beleidsplan armoede en schulden te schrappen.
  Pag 8 3de alinea:
  "Het Nibud stelt dat mensen met een inkomen op bijstandsniveau niet kunnen rondkomen als ze niet goed kunnen budgetteren. Burgers die hun financiële administratie op orde hebben, goed zicht hebben op de inkomsten en uitgaven en zich niet laten verleiden tot onverantwoorde aankopen of leningen, maken minder kans om in de armoede en schulden te geraken."

en gaat over tot de orde van de dag.

Amendement fractie SP Koersvast 2

Overwegende dat:

- Ieder mens in een armoedeval terecht kan komen.
- Armoede zelden veroorzaakt wordt door individueel falen.
- Armoede meestal veroorzaakt wordt door een maatschappelijk falen met name daar waar een samenleving er niet in slaagt om de basale sociale rechten van alle burgers te verzekeren.
- Armoede leidt tot sociale uitsluiting, en stress en gezondheidsproblemen.
- De belangrijkste organisaties op het gebied van armoedebestrijding waaronder de commissie Sociaal minimum onder leiding van de voormalige minister van armoedebestrijding Carola Schouten in 2023 hebben vastgesteld dat het sociaal minimum is te laag is.

Kennis te hebben genomen van:

- Het 1e en 2de rapport van de door de overheid ingestelde commissie Sociaal minimum https://open.overheid.nl/documenten/a434ffdd-2aca-4a04-846e-127f3b62d525/file
- Met name de in 2de rapport verwoordde conclusie (pag. 12) dat alleenstaanden en stellen zonder kinderen ongeveer 100 tot 200 euro per maand tekort komen. En een paar met een of meerdere kinderen te maken kan krijgen met een tekort van circa 200 tot bijna 500 euro per maand.
- Het beleidsplan Armoede en Schulden 2025-2027 Koersvast!

Gelet op:

- Het ontbreken van een visie op armoede in het beleidsplan Armoede en Schulden
- Het ontbreken van een verklaring voor het hoge aantal armen in Kerkrade in het beleidsplan armoede en schulden.
- De oorzaken hiervan niet te wijten zijn aan een individueel falen van de Kerkradenaren maar nog steeds gezocht moeten worden in de achterstanden opgelopen door het werken in de mijnen en sinds het sluiten van de mijnen, het jarenlange tekort aan fatsoenlijk betaalbaar werk en andere sociale voorzieningen.
- Armoede zich vaak generatie op generatie doorgeeft.

Besluit:

De volgende passage aan het beleidsplan armoede en schulden toe te voegen.
Pag 8, par 3.1: eerste alinea
"Armoede is zelden de oorzaak van individueel falen. Armoede heeft een maatschappelijke oorzaak. De samenleving slaagt er niet in om de rechten van alle mensen te verzekeren en de meest kwetsbare groepen dragen hiervan de grootste gevolgen. Zij kunnen daardoor niet volwaardig deelnemen aan de samenleving. Armoede is ook niet alleen een geldprobleem maar een complex …." Vanaf hier bestaande tekst volgen.

en gaat over tot de orde van de dag.

<u>Amendement fractie CDA Kerkrade en PvdA Kerkrade inzake versterking van preventieve aanpak en jongerenhulp bij schuldenproblematiek</u>

Overwegende dat:

1. Uit het Beleidsplan Koersvast 2025-2027 blijkt dat vroegsignalering en preventie centraal staan in de aanpak van schuldenproblematiek, maar dat de beschikbare middelen beperkt zijn, wat de schaalbaarheid van deze aanpak beïnvloedt.
2. De schuldenproblematiek onder jongeren in Kerkrade toeneemt. Hoewel er pilots zijn opgezet, is de schaal van deze initiatieven relatief klein (voor slechts 30 jongeren), terwijl de problematiek mogelijk veel omvangrijker is.
3. De financiële druk op de gemeente, mede door het zogenaamde "ravijnjaar" en stijgende kosten, een bedreiging vormt voor de realisatie van preventieve maatregelen en pilots voor schuldenvrije jongeren.
4. Een gebrek aan verdere integratie van beleidsgebieden zoals gezondheid, wonen en financiële hulp kan leiden tot minder effectieve hulpverlening.

Constaterende dat:

1. De huidige jaarlijkse investering van €157.673 voor preventie onvoldoende lijkt om de

ambitieuze doelen van het beleidsplan te realiseren.

2. Het pilotproject voor renteloze kredieten aan jongeren slechts 30 jongeren per jaar kan bereiken, terwijl een bredere groep baat zou hebben bij vroegtijdige hulp.
3. Er geen duidelijke indicatie is in het beleidsplan en/of de nota van toelichting over de evaluatie en opschaling van deze pilot, wat noodzakelijk is voor goede resultaten in de nabije toekomst.
4. Een versterking van de samenwerking tussen gemeentelijke instanties en maatschappelijke partners essentieel is om vroegsignalering effectief te laten verlopen en armoede integraal aan te pakken.

Is van mening dat:

1. De pilot voor jongeren met financiële problemen uitgebreid zou moeten worden zodat 45 jongeren per jaar kunnen worden bereikt in plaats van de huidige 30, met speciale focus op financiële educatie, renteloze kredieten en begeleiding.
2. Er extra focus dient te liggen op het bereiken van de jongeren en hier maximale inzet gegeven wordt.
3. Er op basisscholen en middelbare scholen les zou moeten worden gegeven op het gebied van koopkracht, waarde van geld, inflatie en schulden.
4. Er meer gerichte interventies plaats moeten vinden in samenwerking met scholen, maatschappelijke organisaties en werkgevers om jongeren met (dreigende) schulden te signaleren en door te verwijzen naar passende hulp.
5. Er gezorgd moet worden voor een betere integratie van beleidsgebieden zoals gezondheid, werk, wonen en schuldhulpverlening, door in te zetten op structureel overleg met partners zoals de Kredietbank Limburg, Impuls en andere maatschappelijke organisaties.
6. Het college actief dient te lobbyen voor extra middelen vanuit het Rijk in het kader van de landelijke ondersteuning van jongeren met schulden, zodat een groter deel van de kwetsbare groepen in Kerkrade kan worden ondersteund.

De raad besluit om:

1. Het budget voor preventie en vroegsignalering te verhogen, specifiek gericht op uitbreiding van de pilot voor jongeren met financiële problemen, zodat 45 jongeren per jaar kunnen worden bereikt. Hiervoor het beleidplan te wijzigen:
   - P. 19: daar waar 30 staat dit te vervangen door 45.
2. Hiervoor in de nota van toelichting onder het kopje financiën toe te voegen:
   - De kosten voor de pilot schuldenvrije jongeren worden voor het 1e jaar gedekt uit de niet volledig gebruikte middelen uit de energiecrisis.
3. In de nota van toelichting onder het kopje uitvoering toe te voegen:
   - De uitvoerde pilots worden actief gemonitord en binnen 12 maanden na invoering van de uitgevoerde pilots vindt een evaluatie plaats, waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan de vraag of het budget en de maatregelen voldoende effectief zijn gebleken voor de doelgroep jongeren. Bij deze evaluatie de Jongeren Adviesraad te betrekken en vervolgens de evaluatie en indien nodig ook de verbetervoorstellen te delen met de gemeenteraad en hier ook te bespreken.

en gaat over tot de orde van de dag.

<u>Raadsbesluit:</u>

I. Het beleidsplan Armoede en Schulden 2025-2027 'Koersvast' vast te stellen.

<u>Uitslag amendement SP financiële paragraaf ontwerpbesluit:</u> verworpen met 2 stemmen voor (SP) en 25 tegen.

Uitslag amendement SP Koersvast I: verworpen met 2 stemmen voor (SP) en 25 tegen.
Uitslag amendement SP Koersvast II: verworpen met 7 stemmen voor (SP, PvdA, CDA) en 20 tegen.
Uitslag amendement CDA, PvdA: versterking van preventieve aanpak en jongerenhulp bij schuldenproblematiek: unaniem aangenomen.

Stemverklaring SP: we zijn tegen, we moeten noodgedwongen tegenstemmen, omdat er hier geen financiële doorrekening is, waarmee we dus niet de garantie hebben dat de extra investeringen die de wethouder beloofd, dat die er ook komen en dat er dus de komende jaren extra geld opzij gezet wordt voor armoede en schulden. Deze wethouder kan, omdat er geen raadsbesluit aan ten grondslag ligt, op een gegeven moment zeggen: nou, nee, we gaan het toch maar niet doen, want er is iets anders aan de hand dat dat zou kunnen, want er is geen financiële borging voor dit verhaal en daarom kunnen we helaas niet instemmen.

Uitslag raadsbesluit: voorstel aangenomen met 25 stemmen voor en 2 tegen (SP)

Toezegging: Wethouder Roland zegt toe de gehele gemeenteraad een terugkoppeling geven over de schuldenaanpak "new Future" die in een aantal steden in Noord-Nederland uitgevoerd wordt.

6.2 Motie pleidooi voor gewortelde kinderen

Stemverklaring:-

Er is een motie ingediend door de fractie SP, Ons Kerkrade, Burgerbelangen, Lokaal Alternatief en PvdA Kerkrade:

Overwegende dat:
- onderzoek keer op keer heeft aangetoond dat het uitzetten van kinderen naar een land dat zij niet kennen na meer dan vijf jaar verblijf in Nederland zeer schadelijk is voor hun ontwikkeling. "De chronische stress waaraan deze gewortelde kinderen blootstaan, kan ernstige gevolgen hebben voor hun hersenontwikkeling", aldus hoogleraar neuropsychologie prof. Erik Scherder.

Constaterende dat:
- het voor in de gemeenschap gewortelde kinderen die langer dan vijf jaar in Nederland verblijven van groot belang is dat zij hier mogen blijven, omdat het thuis van deze kinderen in Nederland ligt.
- het de IND niet is gelukt de procedures te versnellen, zodat kinderen niet geworteld raken in Nederland door slepende verblijfsprocedures.

Verzoekt het college:
- bij de Staten Generaal te pleiten voor een verblijfsregeling voor gewortelde kinderen, omdat ze, door de tijdsduur die verblijfsprocedures in beslag nemen, langer dan 5 jaar in Nederland zijn;
- bij de Staten Generaal te pleiten voor het verhogen van de capaciteit bij de IND om asielaanvragen en verdere procedures, zeker in het geval van kinderen, tijdig te behandelen!
- als ook voor het aanpassen van wetgeving en beleid met het oog op structurele oplossingen;
- deze motie via de griffie te versturen naar alle gemeenteraden in Nederland met als oproep een soortgelijk signaal af te geven.

en gaat over tot de orde van de dag.

Besluitvorming motie pleidooi voor gewortelde kinderen:

Uitslag: Aangenomen met 2 stemmen tegen (OPK en VVD) en 25 voor.

De vergadering wordt geschorst ten behoeve behandeling van een besloten akkoordstuk.

De vergadering wordt heropent om de reguliere agenda te vervolgen.

7 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 20.11 uur.

Vastgesteld door de raad van de gemeente Kerkrade in de vergadering van 13 november 2024.

De voorzitter,

dr. T.P. Dassen-Housen

De griffier,

mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 13 november 2024, nr. 24it03821

Overige ingekomen post

Datum plaatsing	Onderwerp	Afzender	Advies	Toelichting	Datum raadsvergadering	Datum reactie
06-11-2024	klacht tegen medewerker Flexiforum	geanonimiseerd	Ter kennisname	24i0059112	13-11-2024	
05-11-2024	informatie over energietransitie	geanonimiseerd	Ter kennisname	24i0058689	13-11-2024	
05-11-2024	Lupinehof	geanonimiseerd	Ter kennisname	24i0059113	13-11-2024	
05-11-2024	reactie nav situatie Lupinehof SGL en Heemwonen	geanonimiseerd	Ter kennisname	24i0059111	13-11-2024	
05-11-2024	raadsinformatiebrief financiële prognose KBL 2024	Kredietbank Limburg	Ter kennisname		13-11-2024	
05-11-2024	schrijven met betrekking tot artikel CO2 verantwoordelijk voor klimaatverandering	geanonimiseerd	Ter kennisname		13-11-2024	
05-11-2024	uitnodiging Najaars ALV d.d. 29-11-2024	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Ter kennisname	24i0059067	13-11-2024	

ARCHIEF
Agendapunt nr.: 4

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 13 november 2024, nr. 24it03821

01-11-2024	Raadsinformatiebrief Aanvraag 3e Regio Deal Parkstad Limburg Biedt Ruimte	Stadsregio Parkstad	Ter kennisname		13-11-2024	
01-11-2024	Bericht m.b.t. 'bekendmaking provinciale verslagen Spreidingswet'	Gemeente Kerkrade	Ter kennisname		13-11-2024	
31-10-2024	raadsinformatiebrief 2e begrotingswijziging 2024 GR WOZL	WOZL WSP Parkstad	Ter kennisname		13-11-2024	
31-10-2024	concept 2e begrotingswijziging 2024 GR WSP Parkstad	WSP Parkstad	Om pre-advies aan college	24EB007726	13-11-2024	
31-10-2024	concept 2e begrotingswijziging 2024 GR WOZL	WOZL	Om pre-advies aan college	24EB007724	13-11-2024	
31-10-2024	motie Waterschap Limburg	DB Waterschap Limburg	Ter kennisname		13-11-2024	
30-10-2024	Lupinehof	geanonimiseerd	Ter kennisname	24i0058454	13-11-2024	
30-10-2024	subsidieaanvraag 2025	WMC Kerkrade	Ter kennisname	24i0058277	13-11-2024	

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 13 november 2024, nr. 24it03821

29-10-2024	Escape Room jeugdcriminaliteit	Escaperoom Designer	Ter kennisname		13-11-2024	
29-10-2024	bekendmaking voorgedragen kandidaten VNG-bestuur en -commissies	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Ter kennisname		13-11-2024	
24-10-2024	besluit aanwijzingsprocedure lokale publieke omroep	Commissariaat voor de Media	Ter kennisname	24i0049494	13-11-2024	
24-10-2024	klacht over de BsGW	geanonimiseerd	Ter kennisname	24EB007541	13-11-2024	
22-10-2024	antwoord op open brief aan fractie SP inzake WMC	fractie SP Kerkrade	Ter kennisname		13-11-2024	
22-10-2024	agenda vergadering algemeen bestuur 31 oktober a.s.	Rd4	Ter kennisname		13-11-2024	
18-10-2024	Initiatiefvoorstel Hart voor Vrijheid Referendumverordening	griffie gemeente Kerkrade	Om pre-advies aan college		13-11-2024	
17-10-2024	melding overlast loopt uit de hand in de Lupinehof,	geanonimiseerd	Ter kennisname	24i0055709	13-11-2024	

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 13 november 2024, nr. 24it03821

	verzoek actie te ondernemen					
17-10-2024	waarschuwingsbrief structurele overlast door SGL in de Lupinehof	geanonimiseerd	Ter kennisname	24i0055764	13-11-2024	
17-10-2024	open brief aan de SP fractie Kerkrade	geanonimiseerd	Ter kennisname	onderstaand mijn mail aan de fractie van de SP in de Kerkraadse gemeenteraad. Ik zou het op prijs stellen wanneer de bijlage ook aan de overige leden van de Raad wordt doorgestuurd.	13-11-2024	
16-10-2024	kwestie seniorencomplex Lupinehof	geanonimiseerd	Ter kennisname		13-11-2024	
16-10-2024	verslag van bezoek burgemeester aan Expo Real München 6-8 oktober jl	Burgemeester Dassen	Ter kennisname		13-11-2024	

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 13 november 2024, nr. 24it03821

Raadsinformatiebrieven

Datum plaatsing	Datum stuk	Onderwerp	Toelichting	Portefeuillehouder
31-10-2024	31-10-2024	Informatiebrief nadere informatie afhandeling subsidieaanvraag stichting WMC	ter kennisname naar ingekomen stukken raad 13 november 2024	Schlangen
31-10-2024	31-10-2024	raadsinformatiebrief Uitvoeringsplan Geweld in Afhankelijkheidsrelaties	ter kennisname naar ingekomen stukken raad 13 november 2024	
30-10-2024	30-10-2024	informatiebrief: herontwikkeling van het Vincent van Goghplein in de buurt Haanrade	advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 13 november 2024	Weijers
29-10-2024	29-10-2024	informatiebrief aanvraag omgevingsvergunning Lupinehof	ter kennisname naar ingekomen stukken raad 13 november 2024	
23-10-2024	23-10-2024	infobrief aan raad en commissie omtrent problemen WIA bij UWV	ter kennisname naar ingekomen stukken raad 13 november 2024	Roland
17-10-2024	17-10-2024	informatiebrief tussenbericht over WMC	advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 13 november 2024	Schlangen

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 13 november 2024, nr. 24it03821

17-10-2024	17-10-2024	informatiebrief Update combinatiefuncties sport en cultuur 2024-2026	advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 13 november 2024	Schlangen

Vragen ex artikel 38 RvO Raad

Datum vraag	Datum stuk	Onderwerp	Toelichting	Datum antwoord
06-10-2024	06-10-2024	SP; nieuwe aanbesteding hulpmiddelen WMO	voor beantwoording aan college; ter kennisname naar ingekomen stukken raad 30 oktober 2024; 13 november 2024	

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 13 november 2024

De voorzitter van de raad,
dr. T.P. Dassen-Housen

De griffier,
mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Gemeente Kerkrade

Agendapunt nr.: 5

ARCHIEF

Registratienummer: 24it03685

Sector: Bestuur	**Kerkrade,** 14 oktober 2024

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 24it03685

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 24Rb059, inzake Begroting 2025 (incl. meerjarenraming 2026-2028) en 1e formele bijstelling 2024 aan.

In de nota van toelichting, nr.24TI050 , die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C017488
www.fsc.org

Parkstad Limburg
Gemeente Kerkrade maakt deel uit van Parkstad Limburg

Gemeente Kerkrade

ARCHIEF

Conform ontwerpbesluit is besloten in de raadsvergadering d.d. 13-11-2024

Ontwerpbesluit

Nr.: 24Rb059

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

- dat de raad door het vaststellen van de begroting zijn budgetrecht uitoefent;
- dat de raad is aangeboden de ontwerpbegroting 2025 (incl. de meerjarenraming 2026- 2028) / 1e formele bijstelling 2024 (kortweg 'Begroting 2025')

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr. 24TI050 , behorende bij dit besluit;
- de informatiebijeenkomst d.d. 17 oktober 2024;
- de schriftelijke (technische) vragen en antwoorden naar aanleiding van de Begroting 2025

gelet op,

- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** Financiële verordening gemeente Kerkrade (ex.art.212 Gemeentewet)
- **wetsartikel:** m.n. art.189, 190 en 191 van de Gemeentewet

besluit:

I. de begroting 2025 (incl. de hierin opgenomen meerjarenraming 2026-2028) en 1e formele bijstelling 2024 vast te stellen

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 13 november 2024.

De voorzitter van de raad,

dr. T.P. Dassen-Housen.

De griffier,

mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

MIX Papier van verantwoorde herkomst FSC® C017488 FSC www.fsc.org

Parkstad Limburg
Gemeente Kerkrade maakt deel uit van Parkstad Limburg

Nota van toelichting

Nummer.: 24Tl050	**Kerkrade, 27 september 2024**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 24Rb059

Onderwerp

Begroting 2025 (incl. meerjarenraming 2026-2028) en 1e formele bijstelling 2024.

Beslispunten

- De begroting 2025 (incl. de hierin opgenomen meerjarenraming 2026-2028) en 1e formele bijstelling 2024 vast te stellen.

Inleiding
De (concept) begroting 2025 (incl. meerjarenraming 2026-2028 en 1e bijstelling 2024, kortweg: Begroting 2025, is inmiddels gereed en kan door de raad behandeld worden. Er is gelegenheid tot het schriftelijk stellen van vragen zoals dit de afgelopen jaren ook gebruikelijk was. Verder is in de informatiebijeenkomst van 17 oktober 2024 meer toelichting gegeven op de begroting.
Over de stand van zaken en voortgang van de (belangrijke) lopende projecten en activiteiten t/m mei 2024 bent u reeds geïnformeerd middels de BURAP 2024.

Naast het collegeprogramma en actuele ontwikkelingen zult u de reeds bekende programma's terugvinden (namen en inhoud zijn conform CBS).

0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Net als de volgende wettelijk verplichte paragrafen:

§ 1. Lokale heffingen
§ 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
§ 3. Onderhoud kapitaalgoederen
§ 4. Financiering (treasury)
§ 5. Bedrijfsvoering
§ 6. Verbonden partijen
§ 7. Grondbeleid.
§ 8. Wet open overheid.

Evenals voorgaande jaren zal de begroting als PDF beschikbaar worden gesteld op de website van de gemeente Kerkrade.

Doelstelling
Het vaststellen van de begroting 2025 en daarmee inzichtelijk te maken het voorgenomen beleid met bijbehorende financiële consequenties voor het begrotingsjaar 2025 e.v. Voorts wordt de begroting 2024 formeel bijgesteld.

Argumenten
- Met het vaststellen van de begroting 2025 (incl. meerjarenraming 2026-2028) wordt voldaan aan de verplichtingen zoals deze zijn neergelegd in de Gemeentewet en de Financiële verordening gemeente Kerkrade (ex. art.212 GW);
- De vastgestelde begroting dient 15 november 2024 door de Provincie te zijn ontvangen in het kader van goedkeuring en toezicht.

Kanttekeningen
Voor de jaren 2026 t/m 2028 is sprake van een tekort. Wij hebben daarbij het advies van de VNG gevolgd om in die jaren ook eventuele tekorten zichtbaar te laten zijn. Naast het direct zichtbare negatieve begrotingssaldo betreft dit ook nog te realiseren besparingen gemeentebreed en bij de GR-en. Het 'studiejaar' moet een bijdrage gaan leveren in het oplossen hiervan voor zover het Rijk financieel onvoldoende compenseert voor alle extra taken en ontwikkelingen.
Zoals beoogd krijgt het eerder ingezette proces daartoe de komende maanden een bestuurlijk-ambtelijk vervolg, hetgeen moet leiden tot concrete voorstellen. De Financiële Commissie zal conform toezeggingen periodiek in het proces worden meegenomen.

Financiën
Het vertrekpunt is de vorig jaar vastgestelde Begroting 2024 e.v. Een samenvatting van de financiële mutaties 2024-2028, zowel exploitatie als investeringen, wordt vooraan in de voorliggende begroting gegeven. De resultaten van de septembercirculaire gemeentefonds (algemene uitkering) zijn nog verwerkt in deze begroting, leidend tot het meerjarige begrotingssaldo zoals dat nu voorligt.

De raad ontvangt ook een op basis van deze begroting samengestelde productenbegroting (bijlage). Hierin zijn de taakvelden nog 1 niveau dieper uitgesplitst en worden per product de baten/lasten aangegeven.

De financiële consequenties van de mutaties zijn samengevat in onderstaande begrotingswijzigingen

01e t/m 33e wijziging van de begroting

Begrotingsjaar	Omschrijving van de beleidstaak	Mutatie (x € 1.000)
2024	mutaties baten	39.295
	mutaties lasten	30.437
	totaal mutaties reserves baten	25.251
	totaal mutaties reserves lasten	34.109
2025	mutaties baten	17.581
	mutaties lasten	8.929
	totaal mutaties reserves baten	-444
	totaal mutaties reserves lasten	8.209
2026	mutaties baten	14.577
	mutaties lasten	9.794
	totaal mutaties reserves baten	-344
	totaal mutaties reserves lasten	4.440
2027	mutaties baten	9.751
	mutaties lasten	8.823
	totaal mutaties reserves baten	-344
	totaal mutaties reserves lasten	585
2028	mutaties baten	12.856
	mutaties lasten	11.742
	totaal mutaties reserves baten	-369
	totaal mutaties reserves lasten	746

Communicatie

Communicatie zal plaatsvinden via het Stadsjournaal en via de website.

Burgerparticipatie

n.v.t.

Uitvoering

De Begroting 2025 is voor eenieder online beschikbaar via de website / raadsinfosysteem.

Na vaststelling van de begroting zullen zoals vereist de provinciale toezichthouder en het CBS op elektronische wijze een exemplaar ontvangen.

Gezondheid en Vitaliteit

n.v.t.

Begroting 2025

Gemeente Kerkrade

Inhoudsopgave

Aanbieding 5

Beleidsbegroting 7

Financiële samenvatting 8
Begroting in één oogopslag 11

Programma's 13
0 Bestuur en ondersteuning 15
1 Veiligheid 25
2 Verkeer, vervoer en waterstaat 29
3 Economie 34
4 Onderwijs 41
5 Sport, cultuur en recreatie 46
6 Sociaal domein 53
7 Volksgezondheid en milieu 67
8 Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 74

Paragrafen 83
§1. Lokale heffingen 84
§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 88
§3. Onderhoud kapitaalgoederen 95
§4. Financiering (treasury) 103
§5. Bedrijfsvoering 107
§6. Verbonden partijen 113
§7. Grondbeleid 138
§8. Wet open overheid 145

Financiële begroting 147

1. Lasten en baten 148
2. Financiële positie 168

Bijlagen 173

Lijst van afkortingen 174
Nadere toelichting reserves en voorzieningen 176
Staat van Langlopende Leningen 179
EMU-saldo 180
Overige risico's 181

Aanbieding

Voor u ligt de derde begroting in de bestuursperiode 2022-2026. Het uitgangspunt voor deze begroting blijft 'Samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade'. Dit is in lijn met het coalitieakkoord en het collegeprogramma voor 2022-2026.

Sterke schouders onder stijgende lasten
In deze tijden is het een flinke uitdaging om te blijven investeren in Kerkrade zonder dat dit extra lasten voor onze inwoners oplevert. We hebben onze uiterste best gedaan om die extra lasten voor onze inwoners te beperken. Daarnaast ontzien we die mensen die het meest kwetsbaar zijn zoveel mogelijk.

Bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade
We blijven investeren in de leefbaarheid van de wijken en de vitaliteit van onze inwoners. Dat ziet u ook terug in deze begroting. Ondanks stijgende kosten en dalende inkomsten streven we ernaar om de lasten voor inwoners te beperken, vooral voor de meest kwetsbaren. We blijven inzetten op mogelijkheden voor inwoners om mee te denken en te praten over de plannen voor de toekomst.

- *Onderwijs*: Het Martin Buber is in 2024 met 162 leerlingen van start gegaan. De komende jaren bouwen we verder aan de groei van middelbaar onderwijs hetgeen het leefklimaat in onze stad zal verbeteren.
- *Veiligheid en Vitaliteit*: Komend jaar blijven we werken aan concrete acties uit het Integraal Veiligheidsplan, zoals aanpak van overlast, criminaliteit en ondermijning. Ook wordt er, onder andere met het programma Vie geïnvesteerd in de vitaliteit van inwoners en medewerkers.
- *Economie*: Met het programma Medlands wordt de sector medische technologie versterkt en wordt er werk gezocht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook wordt leegstand in het centrum aangepakt.
- *Wonen en Duurzaamheid*: Onder de vlag van het Woonoffensief bouwen we verder aan kwalitatief goede woningen die duurzaam en betaalbaar zijn. Er wordt ook gewerkt aan het verminderen van wateroverlast en het verbeteren van de infrastructuur.
- *Sociaal Domein*: De aanpak van armoede en eenzaamheid krijgt veel aandacht. We willen ervoor zorgen dat iedereen de juiste zorg krijgt en dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Vooruitblik naar 2026
Net als de andere gemeenten ziet ook Kerkrade zich geconfronteerd met een grote financiële druk, ook wel bekend als de 'ravijnjaren'. Sterker nog, deze beginnen al in 2025 in plaats van 2026. Alle gemeenten, bijgestaan door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, blijven zich inzetten om het Rijk te bewegen de financiële pijnpunten structureel op te lossen. Deels is dat ook gelukt, maar we zijn er nog niet. Hoewel we voor 2025 wederom een sluitende begroting kunnen presenteren, zien we donkere wolken aan de horizon. We hebben het advies van de VNG gevolgd en vanaf 2026 nog tekorten laten staan. Desondanks lijkt het erop dat we vanaf 2026 aanzienlijke besparingen moeten gaan realiseren om de begroting sluitend te houden. In de voorliggende begroting is daar cijfermatig al deels op geanticipeerd, er zijn echter nog geen beleidsmatige keuzes gemaakt. Dit is verder toegelicht bij programma 0.

Samen de uitdagingen aangaan
We kunnen als gemeente niet onbeperkt blijven snijden in de uitgaven zonder dat dit ten koste gaat van onze voorzieningen. Daarom zullen we in de komende jaren lastige keuzes moeten maken, tenzij het Rijk alsnog met extra middelen gemeenten tegemoetkomt. We blijven echter vastberaden om samen met onze inwoners en partners te werken aan een vitaal en leefbaar Kerkrade. Uw steun en begrip zijn daarbij onmisbaar.

Het college, De secretaris,

dr. T.P. Dassen-Housen R.M.J.S. Stijns

Beleidsbegroting

Financiële samenvatting

In de tabellen hieronder zijn de financiële mutaties van de exploitatie en het investeringsprogramma opgenomen. Bij de diverse programma's worden de mutaties toegelicht in onderdeel D *(bedragen x € 1.000)*. In de BURAP 2024 zijn wijzigingen in de fasering van diverse investeringen aan de orde geweest. Kortheidshalve wordt daarnaar verwezen. Met de effecten daarvan is in de voorliggende begroting rekening gehouden. Net vóór publicatie van deze begroting ontvingen gemeenten nog bericht dat het Rijk in de septembercirculaire de accressen te laag heeft bepaald. Het Rijk neemt de correctie mee in zijn Voorjaarsnota 2025 (lees: meicirculaire 2025). Wij nemen in het voorjaar 2025 wederom alle actuele financiële ontwikkelingen mee.

Exploitatie

*bedragen * € 1.000*

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
	Saldo november 2023	**0**	**0**	**-2.634**	**-1.822**	**-1.822**
0	Onttrekking(+)/toevoeging reserves(-)	-1.998	4.343	3.900	160	0
div.	Gemeenschappelijke regelingen	-1.474	-2.142	-2.058	-2.033	-2.455
div.	Besparingen gemeentebreed	0	0	0	2.900	2.900
0	Algemene uitkering	3.860	530	3.239	3.072	4.332
0	OZB	25	1.070	1.335	1.530	1.545
0	Loonsom	-2.440	-2.386	-1.886	-1.934	-1.934
0	Parkeren	-50	0	0	0	0
0/2/4/5	Bedrijfsvoering diversen	-575	-748	-404	-384	-399
0	Dividend BNG/Enexis	-165	-165	-165	-165	-165
0	Kapitaallasten	1.088	1.148	316	-481	-689
1	Crisisorganisatie	0	-130	-130	-130	-130
2	Gladheidsbestrijding	-72	0	0	0	0
3	Stimuleringsregeling centrum	-100	0	0	0	0
3	Markten/Kermissen	-66	-66	-66	-66	-66
3	Uitvoeringsprogramma toerisme	-50	-50	-50	-50	-50
5	Sport	-50	-150	-150	-150	-150
5	Evenementen	-235	-100	-100	-100	-100
5	Theater	0	50	200	200	200
5	Muziekonderwijs	-76	-111	-111	-76	-76
5	Bibliotheek	-110	0	0	0	0
5	Botanische tuin	-55	-55	-55	-55	-55
5	Openbare ruimte	-95	-70	-295	-295	-295
6	Gemeenschapshuizen	-135	-200	-200	-200	-200
6	WMO	0	550	350	350	350
6	Jeugdzorg	-2.000	-2.000	-2.600	-2.100	-2.600
6	Schuldhulp Impuls	0	-200	-200	-200	-200
6	BUIG	-500	-500	-500	-500	-500
6	Opvang Oekraïners	5.250	2.500	0	0	0
7	Projecten duurzaamheid	-102	-188	-116	-56	-26
7	Stofoverlast Eygelshoven	-42	0	0	0	0
8	Grondexploitatie	-200	-1.200	-150	0	0
8	Volkshuisvestingsfonds	-50	-50	-50	-50	-50
8	Leges	492	400	400	400	400
	Actueel begrotingssaldo	**75**	**80**	**-2.180**	**-2.235**	**-2.235**

Investeringen

						*bedragen * € 1.000*
Progr.	**Omschrijving**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vervangings- en uitbreidingsinvesteringen						
I Reguliere investeringen						
0	Gebouwen	421	2.250	2.250	250	250
0	ICT	0	65	0	0	0
0	Transportmiddelen	100	100	100	100	100
2	Wegen, straten en pleinen	0	2.000	1.000	1.000	1.000
2	Civieltechnische kunstwerken	250	100	1.427	27	27
2	Markten	0	170	0	0	0
2	Versnellingsagenda Rijk div.proj.	-580	580	0	0	0
3	Centrum impuls winkelgebieden	0	250	250	250	250
5	Openbaar groen	50	700	125	125	125
8	Volkshuisvestingsfonds	327	287	27	27	167
8	Herinrichten woonwagenplaatsen	0	150	150	150	150

Begroting in één oogopslag

Kerkrade in euro's Begroting 2025

INKOMSTEN

Overheidsbijdragen		Overige inkomsten		Totale inkomsten
€ 173,1 mln	+	€ 47,6 mln	=	€ 220,7 mln

Algemene uitkering	€ 143,9
Uitk. levensonderh. BUIG	€ 27,2
Ov. overheidsbijdragen	€ 2,0

Woonlastenheffingen	€ 28,0
Ov. heffingen en leges	€ 2,8
Huren en pachten	€ 2,5
Dividenden	€ 0,7
Reserve-onttrekkingen	€ 11,1
Overige inkomsten	€ 2,5

UITGAVEN & INVESTERINGEN

0. Bestuur & Ondersteuning	€ 51,6 mln	€ 4,0	
1. Veiligheid	€ 6,9 mln	€ 0,1	
2. Verkeer, Vervoer & Waterstaat	€ 8,4 mln	€ 9,5	
3. Economie	€ 2,9 mln	€ 1,7	
4. Onderwijs	€ 5,5 mln	€ 0,2	
5. Sport, Cultuur & Recreatie	€ 15,8 mln	€ 2,1	
6. Sociaal domein	€ 110,0 mln	€ 0,5	
7. Volksgezondheid & Milieu	€ 13,8 mln	€ 2,6	
8. Wonen, RO & Sted.Vernw	€ 6,2 mln	€ 1,7	

LASTENDRUK 2025 VOOR GEZINNEN*

(* voorlopig)

OZB	€ 470
AFVAL	€ 343
RIOOL	€ 239

€ 1.052

Programma's

De Begroting 2025 bestaat uit 9 programma's (0 t/m 8), gebaseerd op de (hoofd)taakvelden volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Informatievoorschriften voor derden (IV3).

De programma's in de begroting zijn:
0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Per programma komen aan bod:

Onderdeel A
Een algemene omschrijving van het programma en uit welke taakvelden dit programma bestaat. Tevens wordt in voorkomende gevallen aangegeven met welke paragrafen er een relatie is.

Onderdeel B
Hier zijn opgenomen de speerpunten van beleid. Hierbij wordt aangesloten bij het collegeprogramma. De activiteiten en de voortgang daarvan worden aangegeven. In beginsel staan de speerpunten van beleid gedurende de bestuursperiode vast.

Onderdeel C
Hier wordt in tabelvorm meer inzicht gegeven in de financiën van het programma, zowel exploitatie als investeringen. Inzicht wordt gegeven op taakveld-niveau. Een analyse van de afwijkingen is opgenomen in het gedeelte ''Financiële begroting''. Voor een detailoverzicht op productenniveau van de kosten en baten van de Begroting 2024 en meerjarenraming wordt verwezen naar de bijlage "Productenbegroting".

Onderdeel D
Een toelichting op de financiële mutaties, welke uit het overzicht "Samenvatting financiële mutaties" blijken, wordt hier gegeven. Daarnaast kunnen overige vermeldenswaardige zaken worden genoemd.

Onderdeel E
Dit onderdeel bevat de landelijk uniforme "basisset beleidsindicatoren". De meeste gegevens zijn van het CBS en landelijke databanken afkomstig en gemeenten nemen deze in hun begroting over. Meer uitleg over deze indicatoren is te vinden op de website "waarstaatjegemeente.nl". Daarnaast bevat dit onderdeel de eigen indicatoren.

Portefeuilleverdeling

Hierna volgt de portefeuilleverdeling van het college van Burgemeester en Wethouders. Per onderdeel is aangegeven bij welk programma deze hoort.

Petra Dassen-Housen
Burgemeester
Openbare orde en veiligheid (1)
Rampenbestrijding (1)
Coördinatie handhaving (1)
Eurode en internationale zaken (0)
Communicatie (0/3)
AB/DB Parkstad Limburg (0)

Tim Weijers*
Wethouder
Ruimtelijke ordening (1/3/8)
Wonen/Volkshuisvesting (8)
Vastgoed (0/2/3/4/5/6/8)
Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (8)
Personeel & organisatie (0)
Toerisme (3/5)
Marketing en evenementen (3/5)

Jo Schlangen
Wethouder
Onderwijs (4)
Cultuur (5)
Sport (5)
Welzijn (5)
Coördinatie VIE (5/8)
Publiekszaken en dienstverlening (0)
Informatisering en automatisering (0)
Weekmarkten en kermissen (3)
Wijkwethouder Oost (8)

Alexander Geers*
Wethouder
Economische zaken (3/8)
Verkeer en vervoer (0/2)
Openbare ruimte (2/5)
Centrummanagement (3)
Wijkontwikkeling (6/8)
Wijkwethouder Noord (8)

John Roland
Wethouder
Sociale zaken, ren werkgelegenheid (6)
Euregionale arbeidsmarkt (3)
Maatschappelijke zorg (6)
Burgerparticipatie (0)
Wijkwethouder West (8)

René van Drunen
Wethouder
Jeugd-zorg en jeugdbeleid (4/6)
Volksgezondheid (7)
Milieu en afval (1/7)
Duurzaamheid (7)

Jo Paas
Wethouder
Financiën (0)
Wmo (6)
Integraal Ouderenbeleid (6)

** Het vertrek van wethouder Weijers later dit jaar zal leiden tot een wijziging in de samenstelling van het college en de portefeuilles. Op het moment van schrijven is bekend dat zijn portefeuille zal worden herverdeeld over wethouder Geers en de beoogde nieuwe wethouders Raoul Vinken en Nicolle Heijltjes. De exacte verdeling is echter nog niet bekend.*

0 Bestuur en ondersteuning

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het op een goede wijze uitvoering geven aan de bestuurlijke en ondersteunende taken van de gemeentelijke organisatie. Het programma is ondersteunend aan en richtinggevend voor de bestuurlijke ambities en doelstellingen in de andere programma's.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Lokale heffingen (§1), Financiering (treasury) (§4) en Bedrijfsvoering (§5).

Taakvelden

0.1 Bestuur
0.2 Burgerzaken
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
0.4 Overhead
0.5 Treasury
0.61 OZB woningen
0.62 OZB niet-woningen
0.63 Parkeerbelasting
0.64 Belastingen overig
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
0.8 Overige baten en lasten
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)
0.10 Mutaties reserves
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

B. Speerpunten van beleid

1. Burgerparticipatie

Relatie met taakveld(en): 0.4
In 2024 is er ijverig gewerkt aan de doorontwikkeling van burgerparticipatie binnen de gemeente Kerkrade. Met de papierenfase van visiedocumenten, beleidsstukken en verordeningen achter de rug werd de focus verlegd naar de implementatie, uitvoering en evaluatie. Met resultaat!

Evaluatie en onderzoeken
In de relatief korte periode sinds het nieuwe beleid kunnen we constateren dat de gemeente Kerkrade flinke stappen heeft gemaakt. Zo blijkt ook uit meerdere onderzoeken naar burgerparticipatie in de gemeente Kerkrade. De Barometer Burgerparticipatie en het dienstverleningsonderzoek Parkstad onderschrijven deze resultaten. Dit neemt niet weg dat we ook kunnen zien dat er nog stappen gezet moeten worden, vooral op het gebied van overheidsparticipatie en de terugkoppeling na participatietrajecten.
Ook heeft de Rekenkamer onderzoek gedaan naar burgerparticipatie in Kerkrade …

De onderzoeken en evaluaties zijn een goede aanvulling op onze eigen evaluatie aan het einde van het jaar. Hieruit zal blijken wat de belangrijkste vervolgstappen zullen zijn in de doorontwikkeling van de lokale democratie en burgerparticipatie in de gemeente Kerkrade.

Digitale burgerparticipatie
Aansluitend op de mondiale trend van digitalisering is er ook gekeken naar de wijze waarop burgerparticipatie op een digitale manier kan worden ingericht. De gemeente heeft de afgelopen twee jaren een digitaal burgerpanel ingericht die middels een platform bevraagd kunnen worden. Inmiddels is dit panel uitgegroeid tot bijna 1200 mensen.
Een belangrijke kanttekening is dat de gemeente in het visdocument de belofte heeft gedaan dat iedereen kan en mag meedoen. In het kader van digitale burgerparticipatie betekent dit dat er nieuwe vraagstukken ontstaan op het gebied van toegankelijkheid. Daarom wordt er volop gewerkt aan digitale toegankelijkheid en worden toekomstige digitale burgerparticipatiemomenten getoetst aan deze normen.

Burgerinitiatieven
Uit de onderzoeken bleek dat de gemeente meer moet inzetten op het luisteren naar haar bewoners en het oppakken van ideeën uit de buurt. In de zomer van 2024 is, onder het motto "Samen Kerkrade maken", iedereen uitgenodigd om ideeën te delen en deel te nemen aan burgerinitiatieven die de gemeente ten goede komen. In het najaar zullen we binnengekomen ideeën verder uitwerken om zo ook daad bij woord te voegen.

Kennisuitwisseling
De doorontwikkeling van burgerparticipatie is geen uniek fenomeen. Ook zeker gezien de landelijke ontwikkelingen en wetgeving wordt burgerparticipatie steeds belangrijker voor overheden en andere partijen.
De gemeente Kerkrade probeert daarom zo veel mogelijk kennis uit te wisselen. Lokaal betekent dit dat we met bewoners (verenigd of individueel) in gesprek gaan en werken we samen met partners op het gebied van burgerparticipatie. Regionaal komen de Parkstadgemeente bij elkaar om de ontwikkelingen en uitdagingen met elkaar te bespreken.

Toekomstvisie
De Wet versterking participatie op decentraal niveau is 4 juni 2024 aangenomen door de Eerste Kamer. Met deze wet wordt de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op decentraal niveau versterkt. Het is een andere manier van werken en processen inrichten en contact hebben met de inwoners.
In 2025 willen we blijven ontwikkelen en (burger)initiatieven realiseren. Er zijn op dit moment geen structurele middelen beschikbaar voor de komende periode terwijl de ambities niet minder zijn geworden. Binnen de beschikbare middelen gaan we hiermee aan de slag.

2. Regionale en euregionale samenwerking
Relatie met taakveld(en): 0,1
Het Openbaar Lichaam Eurode is erop gericht het wonen, werken, ondernemen en recreëren in de grensgemeenten Kerkrade en Herzogenrath optimaal te faciliteren. Beide gemeenten werken samen op diverse beleidsterreinen zoals economie, energietransitie, mobiliteit en verkeer, onderwijs, cultuur, toerisme, veiligheid en crisisbeheersing.

De samenwerking binnen Eurode-verband staat al jaren; bestuurders, politici, burgers, ondernemers en ambtenaren weten elkaar te vinden. Er zijn mooie resultaten te noemen. Zoals de Geschiedenismijl op de Nieuwstraat, de gemeenschappelijke wandelroutes, de vriendschapsweide naast het EBC-gebouw, het Eurodefest. En niet te vergeten Grensarbeid Kerkrade-Herzogenrath (voorheen SGA: Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling) en het GrensInfoPunt (GIP) Aken-Eurode voor grensarbeiders in de Euregio Maas-Rijn die bijdragen aan een brede, grensoverstijgende dienstverlening ten behoeve van de Euregionale arbeidsmarkt.
Desondanks zijn er nog steeds kansen te verzilveren. We zoeken in Duitsland nog meer samenwerking met de Städteregion Aachen en met de Stadt Aachen. Dat laatste gebeurt vooral in het samenwerkingsverband "Charlemagne" waarin de grensgemeenten uit Duitsland, Nederland en België ervaringen uitwisselen en samenwerking opzoeken. Het Dreiländerfest dat tweejaarlijks wordt gehouden, past in deze context.

In 2025 willen we nadrukkelijker de kansen verkennen voor een soort dubbel-stad. Achtergrond is dat beperkende nationale wetgeving dan niet op de voorgrond staat, maar bij wijze van proef samenwerking tussen Herzogenrath en Kerkrade centraal staat. Ruimte dus om lokaal te mogen afwijken. Ook verkennen we de samenwerking met Eurostat (het Bureau voor de Statistiek van de Europese Unie) met als doel bij te dragen aan hun taakstelling, namelijk het leveren van statistieken van hoge kwaliteit voor Europa en het mogelijk maken van vergelijkingen tussen landen en regio's. Het zou fantastisch zijn als we als Eurode een bijdrage kunnen leveren aan goede data over het leven en werken in grensregio's.

Ook met de Stadsregio Parkstad Limburg werken we aan grensoverstijgende projecten. Deze worden gefinancierd vanuit de Regiodeals en versterken de fysieke en maatschappelijke verbindingen tussen onze landen (denk aan de Parkstadroute, de vestiging van de RWTH Aken in Heerlen). In Kerkrade specifiek werken we aan de projecten:

1. aansluiting van de buurtbatterij Nulland op het Duitse energienet;
2. aansluiting van het monument Rolduc op het Duitse energienet;
3. aansluiting van de restwarmte van Saint Gobain op woningen in Landgraaf, Kerkrade en Herzogenrath;
4. aansluiting op het energienet van Green Solar GmbH.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

0 Bestuur en ondersteuning	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
0.1 Bestuur	3.617	3.916	3.968	4.047	4.059	4.072
0.2 Burgerzaken	1.531	1.715	1.702	1.823	1.822	1.831
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	898	141	99	99	98	98
0.5 Treasury	236	413	104	3	-64	-141
0.61 OZB woningen	0	0	0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	39	39	39	39	39	39
0.64 Belastingen overig	1.136	1.143	997	951	941	988
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	0	0	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**7.457**	**7.366**	**6.907**	**6.962**	**6.895**	**6.887**
BATEN						
0.1 Bestuur	45	17	17	17	17	17
0.2 Burgerzaken	526	897	957	1.033	1.056	1.056
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	157	488	184	186	188	163
0.5 Treasury	622	427	139	138	137	136
0.61 OZB woningen	8.008	8.002	8.697	8.815	8.939	8.948
0.62 OZB niet-woningen	6.012	6.100	6.666	7.020	7.282	7.288
0.63 Parkeerbelasting	437	441	621	621	621	621
0.64 Belastingen overig	764	229	226	226	226	226
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	135.720	142.455	144.887	140.035	142.514	145.524
TOTAAL BATEN	**152.292**	**159.055**	**162.393**	**158.090**	**160.979**	**163.978**
DIVERSE LASTEN						
0.4 Overhead	31.592	36.233	34.726	33.362	32.593	32.500
0.8 Overige baten en lasten	119	281	3.878	7.587	10.922	13.968
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-9	14	14	14	14	14
TOTAAL DIVERSE LASTEN	**31.702**	**36.528**	**38.618**	**40.963**	**43.529**	**46.482**
DIVERSE BATEN						
0.4 Overhead	609	544	124	124	124	124
0.8 Overige baten en lasten	1.587	692	827	827	827	827
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
TOTAAL DIVERSE BATEN	**2.197**	**1.236**	**951**	**951**	**951**	**951**
RESERVES						
0.10 Vermeerderingen	19.150	28.732	5.540	2.890	2.890	2.865
0.10 Verminderingen	22.106	38.712	11.446	7.397	3.203	3.364
SALDO MUTATIES RESERVES	**2.956**	**9.980**	**5.906**	**4.507**	**313**	**499**
0.11 RESULTAAT	**7.134**	**-75**	**80**	**-2.180**	**-2.235**	**-2.235**

Investeringen

									*Bedrag * € 1.000*
TV	**Omschrijving**	**V/U[1]**	**E/M[2]**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2024 - 2028**
I Reguliere investeringen									
0.4	ICT investeringen	v	e	406	327	327	327	327	1.714
0.4	Telefooncentrale	v	e	0	65	0	0	0	65
0.4	Diverse transportmiddelen	v	e	274	274	274	274	274	1.370
0.4	Gemeentelijke gebouwen	v	e	1.395	1.300	1.300	1.300	1.300	6.595
0.4	Verduurz. stadskant. en raadhuis	v	e	421	2.000	2.000	0	0	4.421
0.6	Hondenbeleid	u	e	100	0	0	0	0	100
0.8	Onvermijdbaar / algemeen	v	e/m	90	58	58	58	58	322
Totaal Programma 0				**2.686**	**4.024**	**3.959**	**1.959**	**1.959**	**14.587**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Reserves
Bij aanvang van het begrotingstraject zijn de actuele saldi van de reserves bekeken en beoordeeld.

In verband met de eerder doorgevoerde integratie van het sociaal domein met de rest van de begroting was ook de noodzaak van een separate reserve sociaal domein thans niet meer aanwezig. Uit de (voormalige) reserve sociaal domein wordt via de reserve 'reeds bestemde nog uit te geven middelen' een bedrag van € 1,5 miljoen opzijgezet als transformatiefonds voor het sociaal domein. Een bedrag van € 1,5 miljoen wordt specifiek als buffer opzijgezet voor het opvangen van fluctuaties in de open-einde regelingen waarvan de definitieve jaarresultaten vaak pas per jaareinde blijken. Deze laatste houdt dus specifiek een egaliserende werking zoals dat voorheen het geval was bij de voormalige reserve sociaal domein. Het restant van afgerond € 1,8 miljoen wordt toegevoegd aan de reserve exploitatie.

U bent reeds geïnformeerd naar aanleiding van de resultaten van de meicirculaire 2024 dat door Rijksbeleid de zogenaamde 'ravijnjaren' onverwacht al in 2025 beginnen door een extra en aanzienlijke uitname uit het gemeentefonds in dat jaar. Vorig jaar hebben wij voorzichtigheidshalve in het jaar 2025 uit het nog beschikbare begrotingssaldo een storting van circa € 2,5 miljoen gedaan in de reserve exploitatie, in afwachting van de meerjarige ontwikkelingen. Het Rijksbeleid in samenhang met alle andere ontwikkelingen heeft echter tot gevolg dat wij nu de reserve exploitatie meerjarig moeten inzetten om de begroting tot en met 2025 sluitend te houden. In 2024 kunnen wij de reserve nog met bijna € 3,1 miljoen versterken (inclusief de hiervoor genoemde € 1,8 miljoen), maar in 2025-2027 moeten wij circa € 4,4 miljoen uit de reserve exploitatie halen. Overigens past deze inzet precies bij het doel van deze reserve.

Per saldo bedraagt de beschikbare vrije ruimte van de reserve exploitatie nu nog circa € 2,5 miljoen, wat ook de nagestreefde minimale omvang was.

Daarnaast worden in 2025 nog een aantal andere reserves ingezet/afgeroomd resp. opgeheven (bijna € 1,7 miljoen), waarvan de grootste zijn een eerdere reservering voor prijsstijgingen (€ 850.000) en voor het opvangen van fluctuaties in wethouderspensioenen (€ 460.000).

Gemeenschappelijke regelingen (diverse taakvelden)
In de raadsvergaderingen van 12 juni en 3 juli 2024 zijn de ontwerpbegrotingen 2025 en meerjarenramingen (alsook in enkele gevallen begrotingswijzigingen 2024) van de gemeenschappelijke regelingen behandeld en is hierop een zienswijze afgegeven. In de raad van 25 september is nog aan de orde geweest de begroting van Solido, voorheen Parkstad IT (PIT). De individuele begrotingen, die daarbij gedeeld en behandeld zijn leiden per saldo tot een aanzienlijke stijging van de bijdragen. Op basis van actuele inzichten is de reeks voor de gemeentelijke bijdragen voor WOZL/WSP nog aangepast. Per saldo is in de nu voorliggende begroting rekening gehouden met kostenstijgingen welke oplopen van bijna € 1,5 miljoen in 2024 tot circa € 3,25 miljoen in 2028.
Bij het afgeven van de zienswijzen op de begrotingen van de Gemeenschappelijke Regelingen is hen - met andere gemeenten - gevraagd om voorstellen te doen hoe vanaf 2026 een besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden (indicatief 5-10%). Dit ter verlaging van de gemeentelijke bijdragen. In de voorliggende begroting is hierop geanticipeerd door in 2026 uit te gaan van een verlaging van € 0,4 miljoen en vanaf 2027 van een verlaging van € 0,8 miljoen, wat neerkomt op circa 2,5% resp. 5% van de bijdragen aan de GR-en (exclusief WSW-subsidies WOZL).

Besparingen (diverse taakvelden)
Medio 2024 is de eerste fase van het studiejaar afgerond. Dit project onderzoekt de mogelijke wendbaarheid van de gemeente Kerkrade. Hoewel concrete besparingsmogelijkheden pas in de vervolgfase in beeld gebracht zullen worden, wordt, zonder hierin al keuzes te maken, begrotingstechnisch al wel gerekend met voorlopige besparingen. Het Rijksbeleid en de overige actuele ontwikkelingen maken deze stap noodzakelijk. Het gaat om een bedrag van € 2,9 miljoen vanaf 2027 welke voorlopig procentueel

verdeeld zijn over diverse budgetten gemeentebreed. Dit komt neer op circa 4,7% van de gezamenlijke uitgaven op de 'niet-wettelijke'- en de 'wettelijk-maar-beïnvloedbare' taken. Zoals aangegeven zijn deze besparingen nog niet geconcretiseerd, dit gebeurt pas in de vervolgfase. De Financiële Commissie resp. de Raad zullen in dit proces worden meegenomen zoals eerder toegezegd.

Resultaatbestemmingen (diverse taakvelden)
Bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 is de raad akkoord gegaan met resultaatbestemmingen ten gunste van 2024 (zie pagina 11 van de jaarrekening). Het betreft bijvoorbeeld Het Martin Buber, Personeelskosten omgevingsvergunning 2024 en Doorontwikkeling personeel. Deze zijn verwerkt in de betreffende budgetten 2024.

Algemene uitkering
De uitkomsten van de circulaires zijn verwerkt in het begrotingssaldo. In de informatiebrieven naar aanleiding van de circulaires van december 2023, mei/juni 2024 heeft de raad hierover kunnen lezen.
Gelet op het relatief korte tijdsverloop tussen het bekend worden van de resultaten van de septembercirculaire en de publicatie van de begroting wordt zoals gebruikelijk geen informatiebrief over de septembercirculaire gezonden. In de septembercirculaire was van bijzonder belang dat het Rijk voor wat betreft het 'besparingsverlies Jeugd' de lijn van de meicirculaire doorzet naar de jaren 2026 en verder. Hier was al op gerekend, vandaar dat dit verder geen financiële gevolgen heeft. Voor een toelichting op dit specifieke onderwerp wordt verwezen naar de informatiebrief over de meicirculaire.
Hieronder is een korte samenvatting opgenomen (*bedragen zijn in € 1.000).*

Algemene dienst	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Decembercirculaire 2023 (incl. afwikkeling oude jaren)	690	420	39	12	12
Meicirculaire 2024	3.055	-860	2.340	2.960	3.520
Septembercirculaire 2024*	115	990	1.020	360	1.050
TOTAAL	**3.860**	**550**	**3.399**	**3.332**	**4.582**

* Incl. verwacht resultaat oude jaren

OZB
Vorig jaar was reeds besloten tot een OZB-verhoging van 1,5% jaarlijks. Voorgesteld wordt deze in 2025 met 8,5% extra te verhogen. Dit betekent een extra opbrengst oplopend van € 1.020.000 in 2025. Door de reeds verwerkte 1,5% jaarlijks loopt dit verder op naar € 1.065.000 in 2028.
Daarnaast stijgt de opbrengst door de verwachte areaaluitbreiding de komende jaren gelet op allerlei lopende bouwprojecten die geleidelijk voltooid gaan worden, met name op de industrieterreinen. Dit bedrag loopt naar verwachting op van € 25.000 in 2024 naar € 480.000 vanaf 2027, rekening houdend met de waardepeildatum. In het kader van de algemene uitkering vormt de OZB echter een zogenaamde eigen inkomstenbron. De areaaluitbreiding leidt tot een verlaging van de uitkering uit het gemeentefonds, oplopend naar een bedrag van € 290.000. Met dit voorlopig ingeschatte negatieve effect is in de berekening van de resultaten van de septembercirculaire 2024 rekening gehouden.

Loonsom
Het budget voor de loonsom dat betrekking heeft op (gewezen) politieke ambtsdragers is in lijn gebracht met de werkelijke kosten.
Om de toegenomen taken te blijven uitvoeren, wordt het personeelsbestand op onderdelen verder uitgebreid. Daarnaast wordt ook geanticipeerd op een besparing op de loonsom die optreedt bij de herinvulling van vacatures die ontstaan door de pensionering van medewerkers.
Ten slotte zijn de gevolgen van de invoering van het landelijke functiewaarderingssysteem HR21 in de loonsom verwerkt.

Parkeren
Doordat de parkeergarage Vie later in bedrijf is genomen blijven de parkeerinkomsten in 2024 met

€ 50.000 achter. Na de inbedrijfname van de parkeergarage Vie zal er in 2025 een goed beeld komen over de te verwachten parkeerinkomsten in 2025. De resultaten hiervan zullen worden betrokken bij de begroting 2026 c.q. bijstelling van de jaarschijf 2025.

Het parkeerbeleid over 2023 is geëvalueerd, de beoogde maatregelen zullen worden meegenomen in de parkeernota en de parkeerverordening. De voorgestelde maatregelen uit de parkeerevaluatie zullen vooraf middels een RIB worden gecommuniceerd. Het doel hiervan is om het begrotingstekort te verkleinen waarbij de verwachting is dat na overname van parkeergarage VIE de begroting sluitend is.

Bedrijfsvoering diversen (diverse taakvelden)
Deze post betreft met name de kosten voor software, informatiebeheer, telefonie, opleidingen, gebouwenbeheer en verzekeringen. Daarnaast heeft het transport van de verkoop van Sporthal Kerkrade – West heeft plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2024 (+€ 263.000).

Dividend Enexis / BNG bank (0.8)
De gemeente ontvangt dividendinkomsten van Enexis en de BNG Bank. Dividend is de uitkering van (een deel van) de winst aan de aandeelhouders. In 2024 viel dividenduitkering van Enexis en in mindere mate van BNG lager uit dan geraamd. Het nadeel voor 2024 is € 165.000. De inschatting is, dat dit niet verandert voor de komende jaren.

Rente/Kapitaallasten (0.8)
Vooralsnog kan met de eerder aangetrokken langlopende leningen in de financieringsbehoefte voor 2024 worden voorzien. Tijdelijk overtollige middelen worden (verplicht) in de Schatkist van het Rijk gestort. Dit heeft geleid tot extra renteopbrengsten in 2024. De verschillende aanpassingen in het investeringsprogramma, zowel verlagingen/faseringen als nieuwe investeringen leiden tot aanpassingen in de begrote kapitaallasten zoals weergegeven in de financiële samenvatting vooraan in deze begroting. Meer informatie over de investeringen zelf staat in het onderdeel 'Samenvatting financiële mutaties: investeringen.'

Burgerzaken (0.2)
Door de reisdocumentenpiek worden meer leges voor de reisproducten geïnd en nemen de baten toe. Doordat van ieder product een bijdrage aan het Rijk moet worden afgedragen nemen ook de lasten toe. In 2025 zijn er geen verkiezingen en er worden dan ook alleen geringe kosten ter voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen 2026 gemaakt.

Investeringen

Gebouwen
Voor het onderhouden van strategische gebouwen is in het investeringsprogramma voor 2025 € 1.050.000 beschikbaar. Vanaf 2025 wordt dat bedrag structureel met € 250.000 verhoogd naar € 1.300.000.
Voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van het Stadskantoor en Raadhuis wordt in het investeringsprogramma voor de jaren 2024, 2025 en 2026 respectievelijk € 421.000, € 2.000.000 en € 2.000.000 opgenomen.

ICT
Voor het jaar 2025 is € 65.000 opgenomen voor een investering in telefonie/telefooncentrale.

Transportmiddelen
Investering om bedrijfsvoertuigen en zelfrijdende machines, benodigd voor het onderhoud van de openbare ruimte, tijdig te vervangen. Bedrijfsvoertuigen zijn tevens visitekaartje in de openbare ruimte. Hiervoor wordt de reeks in het investeringsprogramma vanaf 2024 structureel met € 100.000 verhoogd.

Overige vermeldenswaardige zaken

Algemene dekkingsmiddelen (incl. onvoorzien) (diverse taakvelden pr. 0)
De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel kennen. De belangrijkste daarvan zijn de uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengst onroerendezaakbelastingen (OZB). Daarnaast is er nog een aantal kleinere opbrengsten zonder specifiek bestedingsdoel.

Conform artikel 8, lid 5 van het BBV bevat de programmabegroting het overzicht algemene dekkingsmiddelen. Dit overzicht geeft ten minste weer:

- lokale heffingen (waarvan de bestedingen niet gebonden zijn) de algemene uitkering,
- dividend,
- saldo van de financieringsfunctie, en
- overige algemene dekkingsmiddelen, t.w. de onttrekkingen aan en stortingen in de reserves.

In het overzicht hieronder zijn per post de saldi aangegeven van baten (positief) en lasten (negatief).

				*Bedrag * € 1.000*
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Lokale heffingen (0)	16.750	17.289	17.698	17.713
Algemene uitkering (0.7)	144.887	140.038	142.516	145.530
Dividend (0.8 / 7.3)	735	735	735	735
Saldo van de financieringsfunctie (0.5)	-36	-136	-201	-277
Overige / mutatie reserves (0.10)	-5.906	-4.507	-313	-499
TOTAAL	**156.430**	**153.419**	**160.435**	**163.202**

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Formatie	Eigen gegevens	FTE per 1.000 inwoners	2025	10,8	n/b	n/b
Bezetting	Eigen gegevens	FTE per 1.000 inwoners	2025	10,8	n/b	n/b
Apparaatkosten	Eigen begroting	Kosten per inwoner	2025	1.233	n/b	n/b
Externe inhuur	Eigen begroting	Kosten als % loonsom + inhuur externen	2025	7,16%	n/b	n/b
Overhead	Eigen begroting	% Totale lasten	2025	15,33%	n/b	n/b

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Waardering gemeentelijke dienstverlening	Burgeronderzoek	Rapport-cijfer (0 - 10)		6,7		*		6,8
Digitale producten/ aanvraagformulieren voor de klant beschikbaar	Burgerplein	Aantal	15	15	22	23	25	25
Contacten aan de balie tijdens openingsuren	Burgerplein	Aantal	31.117	25.536	16.528	11.154	9.564	14.054
Afgehandelde bezwaarschriften: - beslissingen - ingetrokken	Bezwaarschriften- / klachtencommissie	Aantal	 151 70	 195 72	 156 77	 135 62	 115 68	 119 52
Personeel gemeente (31 dec.): - jonger dan 35 jaar - 55 jaar en ouder	POI	%	 11 41	 11 44	 13 41	 18 40	 18 40	 19 41
Deeltijdfactor (gemiddeld fte per medewerker, 31 dec.)	POI	1	0,94	0,93	0,91	0,93	0,94	0,92
Personeel gemeente: - instroom - uitstroom	POI	%	 4,7 5,2	 8,0 6,0	 12,0 7,4	 12,1 9,7	 16,2 11,3	 18,5 9,3

**In 2021 is het dienstverleningsonderzoek niet uitgevoerd i.v.m. de Coronapandemie.*

1 Veiligheid

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een aantrekkelijk en leefbaar Kerkrade. Kerkrade moet niet alleen veilig zijn, mensen moeten zich ook veilig, welkom en vrij voelen. Door gezamenlijke inspanning en integrale samenwerking zorgen we voor een leefbaar en veilig Kerkrade, waarbij overlast en criminaliteit zo veel mogelijk wordt voorkomen.

Relatie met paragrafen

N.v.t.

Taakvelden

1.1 Crisisbeheersing en brandweer
1.2 Openbare orde en veiligheid

B. Speerpunten van beleid

1. 1. Verhogen van het veiligheidsgevoel en beperken woon- en drugsoverlast

Relatie met taakveld(en): 1.1, 1.2

In 2023 is het Integraal Veiligheidsplan 2023- 2026 (IVP) vastgesteld. De beschikbare capaciteit noopt ons tot het maken van keuzes. We zetten in 2025 en verder in op:

Wijkgerichte aanpak (Sociaal Veilig)

We werken in de wijken integraal samen met alle noodzakelijke partners. Denk aan bewoners, politie, woningcorporaties, welzijns- en zorginstellingen. We kijken per wijk wat nodig is en wat elke partner daarin

betekent. We maken daarin heldere afspraken. Voor een deel van deze aanpak ontvangt de gemeente Kerkrade voor de jaren 2025 en 2026 een financiële bijdrage vanuit de Regiodeal 2.0. Deze middelen worden met name ingezet ter versterking van de operationele capaciteit.

Drugsoverlast

We houden vast aan de uitvoering van het Damoclesbeleid (sluiten van panden). We voeren regelmatig flexcontroles uit. Dan betreden we overlastgevende panden met alle betrokken partners. Overtredingen worden bestuursrechtelijk en waar nodig strafrechtelijk aangepakt. We maken met politie concrete afspraken over inzet tegen drugsoverlast. Bij herinrichting van openbare ruimte kijken we integraal welke maatregelen nodig zijn om drugsoverlast te voorkomen.

Woonoverlast

We blijven inzetten op de aanpak van concrete overlastgevende situaties. We hebben het flexteam uitgebreid om noodzakelijke controles uit te voeren (150 panden in 2024). Ook hier worden overlastgevende panden (denk aan illegale bewoning, kamerverhuur) met alle betrokken partners bezocht. Overtredingen worden bestuursrechtelijk en waar nodig strafrechtelijk aangepakt. Ook pakken we eigenaren van panden aan in het kader van de wet aanpak woonoverlast (denk aan waarschuwingen, dwangsommen en mogelijk sluitingen).

Jeugd overlast en -criminaliteit

We pakken overlast van jeugd en criminele jongeren aan. Door het ministerie van Veiligheid en Justitie zijn extra gelden gesteld onder de noemer "Preventie met Gezag". We werken hierin samen met andere gemeenten die deze gelden ook gekregen hebben (Heerlen, Brunssum). De aanpak voorziet in het indammen van de overlast en het bieden van nieuwe kansen aan bepaalde jongeren. We hopen daarmee te voorkomen dat jongeren het verkeerde pad gaan of blijven kiezen. Dit vraagt nauwe samenwerking met o.a. jeugd- en jongerenwerk, politie, boa's, omwonenden, jongeren zelf, ouders en school.

Zorg en Veiligheid

We verbinden zorg en veiligheid met elkaar in die situaties waar dat nodig is. Soms komt overlast voort uit een zorgvraag. Het is van belang dat er dan adequate begeleiding is. Hierin voorziet het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVHP) vanuit een coördinerende rol. We noemen hier concreet de Persoonsgericht Aanpak, het Jeugd Preventie Platform, het Verbindingspunt Informatie en Advies VIA (voor personen met onbegrepen "verward" gedrag). De gemeente Kerkrade neemt als lid van de Gemeenschappelijke regeling deel aan de financiering van het ZVHP met een bedrag van € 6,45 per inwoner in 2025 tot € 8,12 in 2028. Jaarlijks gaat de inwonersbijdrage met ongeveer € 0,45 omhoog vanwege de index die gehanteerd wordt op de loonkosten van derden. Voor de gemeente Kerkrade betekent dit een bijdrage van € 295.700 in 2025.

Handhaving

Het aantal meldingen bij Handhaving steeg in de afgelopen jaren van 2619 (2021) naar ruim 7300 in 2024. Dit verklaren we door o.a. een goede bereikbaarheid en bekendheid van handhaving en de verschuiving van meldingen vanuit politie naar handhaving. Ook zien we een toename in overlastgevend gedrag. Het team handhaving is 7 dagen per week operationeel van 8.00-22.00 uur. Het team wordt stevig geprofessionaliseerd (bv werken op locatie direct in de wijk, uitbreiding meldkamercentralisten) en is gegroeid tot 21 fte. We zetten in op de snelle afhandeling van alle meldingen. Met de instelling van

wijkboa's versterken we de ogen en oren in de wijken zelf. Deze boa's vormen de spil in de aanpak van overlastgevende situaties. We breiden gemeentelijk cameratoezicht uit.

2. Aandacht voor de aanpak van ondermijnende activiteiten
Relatie met taakveld(en): 1.2

Ook in Kerkrade zijn er signalen van ondermijnende activiteiten. Denk aan (zorg)fraude, witwassen, mensenhandel en drugs-gerelateerde activiteiten. We zetten in op de aanpak hiervan o.a. d.m.v. de aanpak van spookpanden, controles op ondermijnende activiteiten op bedrijventerreinen, op de zogenaamde BIBOB-toetsen. We werken intensief samen met het RIEC in dit kader. Dat betekent bv dat we signalen bij het RIEC op tafel leggen waarbij partners als politie, belastingdienst, UWV kijken of ze de signalen herkennen. Dat kan alleen op thema's waar bestuurlijke afspraken over zijn gemaakt (de zogenaamde handhavingsknelpunten). Met de aangevulde signalen kan de gemeente dan de casus verder oppakken, mogelijk samen met partners. Ook bewustwording is van belang. Het herkennen van signalen door medewerkers, inwoners en bedrijven wordt gestimuleerd door kennisoverdracht in informatieve sessies.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

1 Veiligheid	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.765	3.893	4.217	4.233	4.252	4.381
1.2 Openbare orde en veiligheid	4.913	2.968	3.146	2.954	2.708	2.483
TOTAAL LASTEN	**8.678**	**6.861**	**7.363**	**7.186**	**6.961**	**6.864**
BATEN						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	13	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.718	311	543	539	301	51
TOTAAL BATEN	**2.718**	**324**	**543**	**539**	**301**	**51**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
1.1	Voertuigen handhaving	v	e	55	55	55	55	55	220
Totaal Programma 1				**55**	**55**	**55**	**55**	**55**	**220**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Crisisorganisatie
De kosten voor de lokale crisisorganisatie, zijnde € 130.000 euro, zoals opgenomen in het lokaal crisisplan van de gemeente Kerkrade 2024-2027 worden vanaf 2025 als budget voor OOV opgenomen in de jaarlijkse begroting.

Investeringen
N.v.t.

Overige vermeldenswaardige zaken
N.v.t.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Verwijzingen Halt	Bureau Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2023	12	9	9
Winkeldiefstal	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2023	3,1	2,5	2,4
Geweldsmisdrijven	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2023	4,5	4,3	4,2
Diefstallen uit woning	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2023	1	1,3	1,3
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2023	7,9	5,8	6

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Objecten meld-punt drugsoverlast	Meldpunt	Aantal	53	78	139	81	37	32
Overlast door verward persoon	Politie	Aantal	230	262	341	324	382	396
Diefstal / inbraak woning	Politie	Aantal	175	154	98	86	55	35
Straatroof	Politie	Aantal	4	8	4	5	8	3
Overval	Politie	Aantal	5	6	3	3	4	0
Geweld (eenvoudige mishandeling)	Politie	Aantal	136	119	98	106	118	89
Geweld (zware mishandeling)	Politie	Aantal	19	28	20	15	22	19

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

De voorbereiding, planning en uitvoering van het verkeer- en vervoersbeleid is gericht op het leveren van een bijdrage aan een goede, evenwichtige en veilige infrastructuur. Het verhogen van de bereikbaarheid, het verhogen van de verkeersveiligheid door in te zetten op kwetsbare doelgroepen (verbeteren van de infrastructuur en het gedrag), duurzaamheid en leefbaarheid zijn daarbij de kernpunten.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3). Het betreft dan onder meer het onderhoud van het wegennet.

Taakvelden

2.1 Verkeer en vervoer
2.2 Parkeren
2.3 Recreatieve havens (niet van toepassing)
2.4 Economische havens en waterwegen (niet van toepassing)
2.5 Openbaar vervoer

B. Speerpunten van beleid

1. Verbeteren van vervoersvoorzieningen en bereikbaarheid met Avantis als aandachtspunt

Relatie met taakveld(en): 2.1, 5.7, 8.1.
Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan

Het mobiliteitsplan is in april 2023 vastgesteld. Het mobiliteitsplan is doorvertaald in een Uitvoeringsprogramma waarin diverse aandachtspunten naar voren komen. Het uitvoeringsplan wordt jaarlijks aan het einde van het jaar vastgesteld voor het komende jaar. In dit plan wordt aandacht besteed aan onder andere de herinrichting van de openbare ruimte om bijvoorbeeld de verkeersveiligheid te verbeteren door het aanleggen van punaises of andere snelheidsremmende maatregelen, het aanleggen van extra fietsvoorzieningen zoals het uitbreiden van de deelfietsstations (Velocity), gedragsbeïnvloeding en inrichten van schoolomgevingen door het aanbrengen van Julie wegmeubilair.

Verbetering bereikbaarheid Kerkrade West

In het kader van de mobiliteitsopgave in Kerkrade West heeft de Provincie besloten om het Station Kerkrade West niet te realiseren. Om de mogelijkheden te onderzoeken hoe de bereikbaarheid van Kerkrade West kan worden verbeterd heeft er binnen de wijk een onderzoek plaatsgevonden naar Vervoersarmoede. Op basis van deze onderzoeksresultaten is een maatregelenpakket opgesteld dat in samenwerking met stakeholders waaronder de Provincie de (financiële) haalbaarheid wordt onderzocht. De haalbaarheid van o.a. de volgende maatregelen worden onderzocht: buurthubs met deelfietsen, deelauto's, digitale (dynamische) informatieborden bij bushaltes, etc.

Hierbij zal ook de verbinding gelegd worden met het bereikbaar maken van de bedrijventerreinen waaronder Avantis, anders dan per (eigen) auto.

2. Verbeteren verkeersveiligheid

Relatie met taakveld(en): 2.1

Met het oog op de verbetering van de verkeersveiligheid is er een risicoanalyse Strategisch plan verkeersveiligheid uitgevoerd. Daarnaast is verkeersveiligheid in het gemeentelijk mobiliteitsplan en daarmee in het uitvoeringsprogramma ook een belangrijk onderwerp.
In het mobiliteitsplan is er specifieke aandacht voor het verbeteren van verbindingen voor de verschillende modaliteiten met een specifieke aandacht voor de fiets, zowel in de stad als vanuit de stad naar andere plaatsen (ook over de grens). Wij nemen de klachten van onze burgers serieus, stellen prioriteit aan de afhandeling en trekken, waar mogelijk, lering hieruit.

3. Faciliteren van onderhoud openbare ruimte in centrum en wijken

Relatie met taakveld(en): 2.1, 5.7

Bij een vitale stad hoort een vitale infrastructuur. In de komende jaren blijft de gemeente dan ook investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte. Hiervoor worden extra financiële middelen voorgesteld in de begroting 2025. Voorbeelden zijn extra investeringen in de kwaliteit van de Kerkraadse wegen, het onderhoud van het openbaar groen, voorzieningen voor honden en onkruidbestrijding en het schoonhouden van de openbare ruimte. Knelpunten in de infrastructuur zullen waar mogelijk worden aangepakt. Hiermee vervolgt het college de koers die in de vorige bestuursperiode is ingeslagen.
De gevolgen van klimaatverandering en weersomstandigheden zijn, ook in de openbare ruimte, steeds meer merkbaar. Voorbeelden zijn wateroverlast, stormen, langdurige droogte en hoge temperaturen (hittestress). Ook om die redenen zijn de bomen in stad en wijken belangrijk. Als onderdeel van de groenstructuur zijn zij de longen van de stad. Daarnaast dragen bomen bij aan het tegengaan van hittestress. Het weghalen van (overbodige) verhardingen en vergroening van de stad wordt steeds belangrijker. De gemeente zal samen met bewoners de komende jaren hiermee aan de slag gaan. Voorbeelden hiervan zijn Steenbreek en meedoen aan het NK Tegelwippen.
Het college blijft dan ook investeren in de kwaliteit en de veiligheid om bestaande volwassen bomen te behouden en in het planten van nieuwe bomen (vergroening). Daarbij zal de vuistregel van "3-30-300" (aanwezigheid van groen) zoveel als mogelijk worden toegepast. Deze houdt in dat uiteindelijk vanuit iedere woning minimaal 3 volwassen bomen zijn te zien, minstens 30% van de buurt bestaat uit boomkronen die zorgen voor schaduw en op maximaal 300 meter een park of bos is voor natuurlijke verkoeling. De Kerkraadse Levensbomenbossen, die worden aangeplant in nauwe samenwerking met onze inwoners, zijn daarvan goede voorbeelden.
Het onderhoud van de openbare ruimte is mensenwerk dat voor een groot deel wordt uitgevoerd door onze eigen medewerkers. Dat gebeurt samen met de gedetacheerde collega's van Wsp vanaf de gemeentewerf aan de Hammolenweg. Daarnaast worden externe aannemers ingezet. Het college investeert in de komende periode extra in de personele capaciteit (waaronder ook in het compenseren van de terugloop van de Wsp-detachering), maar ook in de kwaliteit van de voertuigen en het materieel. Samen vormen zij het

visitekaartje in de openbare ruimte. Ook zijn er extra middelen vrijgemaakt voor het onderhouden van de openbare ruimte.

4. Continuering parkeerbeleid

Relatie met taakveld(en): 2.2

Er is in oktober jongstleden een nieuwe parkeernota vastgesteld met daarin onderwerpen zoals geactualiseerde parkeernormen en het vergunningen/ontheffingenbeleid. Het parkeerbeleid over 2023 is geëvalueerd, de beoogde maatregelen zijn meegenomen in de parkeernota en de parkeerverordening. Parkeergarage VIE is hierin nog niet meegenomen aangezien deze nog niet aan de gemeente is overgedragen. Het 1e uur gratis parkeren blijft gehandhaafd binnen de betaald parkeerzone.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

2 Verkeer, vervoer en waterstaat	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
2.1 Verkeer en vervoer	7.929	7.788	7.743	7.152	6.972	6.882
2.2 Parkeren	692	656	631	595	576	561
2.5 Openbaar vervoer	23	23	23	23	23	23
TOTAAL LASTEN	**8.645**	**8.467**	**8.397**	**7.770**	**7.571**	**7.466**
BATEN						
2.1 Verkeer en vervoer	465	370	234	234	234	234
2.2 Parkeren	64	68	64	64	64	64
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	**529**	**437**	**297**	**297**	**297**	**297**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
2.1	Verkeer en vervoer	v	m	0	270	270	270	270	1.080
2.1	Wegen, straten en pleinen	v	m	3.985	5.184	4.184	4.184	4.184	21.721
2.1	Civieltechnische kunstwerken	v	m	932	100	1.500	100	100	2.732
2.1	Openbare verlichting	v	m	350	300	300	300	300	1.550
2.1	Versnellingsagenda Rijk	u	m	470	3.980	1.000	1.000	1.000	7.450
2.1	Mobiliteitsplan	u	m	520	250	250	250	250	1.520
2.1	Bereikbaarheid Kerkrade-West	u	e/m	0	600	0	0	0	600
2.2	Parkeren	v	e	20	20	20	20	20	100

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.

[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Gladheidsbestrijding
Voor gladheidbestrijding is in de begroting een vast bedrag van € 176.000 begroot. Vanwege de winterse omstandigheden in de eerste maanden van 2024 is dat bedrag thans met € 72.000 overschreden.

Investeringen

Wegen straten en pleinen
Voor groot onderhoud aan wegen is in het investeringsprogramma vanaf 2025 structureel € 3.184.000 begroot.
Door inflatie materiaalschaarste, stijging loonkosten, stijging energie- en brandstofkosten is het investeringsbedrag voor 2025 met € 2.000.000 verhoogd naar € 5.184.000 en vanaf 2026 structureel te verhogen met € 1.000.000 naar 4.184.000.

Civieltechnische kunstwerken
Voor groot onderhoud aan civieltechnische kunstwerken (plaatsen constructieve keerwand Erkensstaat, renovatie duikers in Hammolenweg, Anstelerbeek en Hamstraat miljoenenlijntje), opwaarderen toplagen van civieltechnische kunstlagen en verder zijn we in gesprek met Prorail inzake de spoorbrug in de Toupsbergstraat. Hiervoor zijn de volgende extra middelen in het investeringsprogramma opgenomen:

2024	€	250.000
2025	€	100.000
2026	€	1.427.000
2027	€	27.000
2028	€	27.000

Versnellingsagenda Rijk diverse projecten
Voor de versnellingsagenda Rijk diverse projecten is in het investeringsprogramma voor het jaar 2024 € 1.050.000 begroot. Van dat bedrag is reeds € 470.000 beschikbaar gesteld.
Vanwege de planning bij Enexis (kabels en leidingen) vindt de sloop van het viaduct Roderlandbaan - St. Pieterstraat plaats in 2025. Het restant ad € 580.000 wordt hiermee toegevoegd aan het voor 2025 begrote bedrag ad € 3.400.000 waarmee er in 2025 € 3.980.000 beschikbaar is.

Markten
De electriciteitskasten op de markt in Eygelshoven zijn afgeschreven en dienen vervangen te worden. Tevens wordt bekeken of het aantal kasten van 6 naar 8 kan worden uitgebreid, om tot een meer optimale verdeling over het terrein te komen. Voor 2025 is hiervoor een vervangingsinvestering ter hoogte van €170.000 opgenomen.

Overige vermeldenswaardige zaken

Wegen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken (2.1)
In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3) staat bij de onderdelen wegen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken beschreven wat het beleid, programma, budget en de activiteiten voor 2025 zijn.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren
N.v.t.

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Geregistreerde ongevallen: - uitsl. materiële schade - met letsel - met dodelijke afloop	Viastat online	Aantal	256 216 38 2	266 231 33 2	222 200 21 1	233 200 32 1	283 245 37 1	229 195 34 0
Meldingen verkeersoverlast	Werkgroep Verkeer	Aantal	278	251	249	247	242	202
Tevredenheid met verkeersdrukte in eigen buurt	Burgeronderzoek	%		41		34		34
Kwaliteit wegennet voldoende: - asfaltverharding - elementen-verharding	Tweejaarlijkse schouw	%	 72 85	 79 83	 79 84	 78 83	 77 83	 78 82
Klachten wegenonderhoud	Burgerplein	Aantal	501	505	363	537	304	310
Tevredenheid over onderhoud wegen, straten en pleinen	Burgeronderzoek	%		52		39		42
Waardering beheer en onderhoud	Burgeronderzoek	Score (0 - 10)		6,3		6,0		6,0

3 Economie

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het ontwikkelen van een voorwaardenscheppend beleid voor het goed functioneren van bedrijfsleven en warenmarkt en het bevorderen van een voldoende gedifferentieerd werkgelegenheidsaanbod. Het ontwikkelen van een strategisch en uitvoerend toeristisch en recreatief beleid.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de Onderhoud kapitaalgoederen (§3) en Grondbeleid (§7).

Taakvelden

3.1 Economische ontwikkeling
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
3.4 Economische promotie

B. Speerpunten van beleid

1. Stimuleren van de lokale economie en werkgelegenheid

Relatie met taakveld(en): 3.1, 3.2, 3.3, 3.4

Algemeen

Op diverse manieren wordt getracht de lokale economie en werkgelegenheid te stimuleren. Hiervoor zijn meerdere instrumenten ontwikkeld en zijn meerdere samenwerkingen aangegaan.
De Stimuleringsregeling Kerkrade Centrum wordt in combinatie met de inzet van de Stichting Streetwise gebruikt om nieuwe en bestaande ondernemers gericht te ondersteunen.

Verder blijft er via het stadsmarketingplan “Beleef Kerkrade” continu aandacht voor alle economische/ toeristische ontwikkelingen, waardoor ondernemers worden getriggerd om verbindingen te leggen om zo elkaar te versterken. Wij vervullen hierin een actieve en aanjagende rol.
Ook wordt ingezet op het faciliteren van ondernemers bij huisvestigingsvraagstukken, bedrijventerreinenmanagement, het faciliteren van startende ondernemers, het transformeren van verouderde winkelgebieden etc. Dit zijn speerpunten van beleid om te komen tot een hoogwaardig ondernemingsklimaat en daarmee het creëren van een gunstig vestigingsklimaat in Kerkrade.

Bedrijventerreinen
Er is een ongekende belangstelling voor de bedrijventerreinen in Kerkrade. Om gelijke tred te houden met deze grootschalige ontwikkelingen op de bedrijventerreinen zal de bereikbaarheid en het mobiliteitsprofiel van de bedrijventerreinen verbeterd dienen te worden. Op basis van (mobiliteits)onderzoeken zal bezien worden welke maatregelen uitgevoerd kunnen worden. Deze maatregelen dienen een veilig gebruik van de infrastructuur te bevorderen, rekening houdende met de aankomende ontwikkelingen zodat de bedrijventerreinen tijdig aangepast worden en niet achteraf maatregelen getroffen moeten worden.

Programma Medlands
De grootste banengroei in de laatste jaren deed zich in Parkstad voor in de medische technologie. Te denken valt aan Medtronic, Boston Scientific, etc. Om deze bedrijven verder te verankeren en te profileren in de regio wordt door de programmamanager "Medlands" ingezet op het opstellen van een programma (i.c. “Medlands”) voor de speerpuntensector. Arbeidsmarkt, opleiding, bereikbaarheid, marketing etc. zijn hierbij belangrijke ingrediënten. Aanhaking is gezocht bij de aanvraag Regiodeal 2.0.

Centrum
Er is een aanvalsplan opgesteld om de versterking van het centrum vorm te geven, waarbij diverse aspecten integraal worden opgepakt. Er zijn verschillende werkgroepen aan de slag met het samenbrengen en ophalen van de juiste informatie. Plannen worden opgesteld en het is de bedoeling dat in 2025 zichtbaar wordt dat de eerste stappen richting een aantrekkelijker familiecentrum gezet zijn. Denk onder andere leegstand verminderen, vergroenen van het centrum, versterken van de betrokkenheid van ondernemers, communicatie en marketing, parkeerbeleid, etc.
Het overall doel is om het centrum, over 10 jaar, verder vorm te geven.

2. Afstemmen van behoefte aan arbeidskracht op het aanbod vanuit het onderwijs

Relatie met taakveld(en): 4.2
Afstemming van de behoefte aan arbeidskrachten en het aanbod vanuit het onderwijs is erg belangrijk.
De gemeente kent sinds enkele jaren de Leerwerklijn Openbare Ruimte op de gemeentewerf aan aan de Hammolenweg. De Leerwerklijn biedt plaats aan maximaal 15 jongeren. De belangrijkste speerpunten van dit initiatief zijn: educatie, re-integratie, ontwikkeling en arbeidsparticipatie van jongeren. De gemeente werkt hierin samen met meerdere onderwijsinstellingen uit stad en regio. De vakinhoudelijke begeleiding en aansturing van de jongeren wordt verzorgd door de medewerkers van de afdeling Stedelijk Beheer. Deze begeleiding is meerjarig verankerd in de organisatie. Hiermee draagt de gemeente bij aan het doel van dit programma.

3. Onder aandacht brengen bij bedrijfsleven van werkzoekenden uit alle leeftijdscategorieën

Relatie met taakveld(en):
De afdeling werk en inkomen biedt een uitgebreide dienstverlening op het gebied van arbeidsbemiddeling, gericht op het ondersteunen bij het vinden van werk en het versterken van hun positie op de arbeidsmarkt. Deze dienstverlening wordt binnen de afdeling werk en inkomen door het team ‘direct aan de slag’ in nauwe samenwerking met het beleidsveld economische zaken vormgegeven.

Speeddates
Wij organiseren regelmatig speeddates tussen werkzoekenden en werkgevers. Tijdens deze evenementen krijgen werkzoekenden de kans om in korte tijd meerdere werkgevers te ontmoeten en zichzelf te presenteren, waar nodig met intensieve hulp van onze consulenten. Dit versnelt het kennismakingsproces en vergroot de kans op een succesvolle match.

Bedrijfsbezoeken
Om werkzoekenden een beter beeld te geven van de werkomgeving en cultuur binnen verschillende bedrijven, organiseren wij bedrijfsbezoeken. Deze bezoeken bieden de gelegenheid om direct in contact te komen met potentiële werkgevers en een kijkje te nemen achter de schermen.

Ontwikkeltrajecten
Wij bieden diverse ontwikkeltrajecten aan, gericht op het verbeteren van de vaardigheden en competenties van onze cliënten. Deze trajecten bestaan uit werkzaamheden die bijdragen aan de ontwikkeling van werknemersvaardigheden. Hiervoor werken we binnen het ontwikkelcentrum Flexiforum samen met de Ruilwinkel Kerkrade, woon Elisabeth Stift en onze eigen afdeling stedelijk beheer. De werkzaamheden zijn afgestemd op de individuele behoeften van de deelnemers. Het doel is om hen beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt en hun kansen op een baan te vergroten.

Bemiddeling bij Lokale Bedrijven
Onze bemiddelingsdiensten richten zich specifiek op lokale bedrijven. Door nauwe samenwerking met deze bedrijven kunnen wij onze cliënten matchen met openstaande vacatures. Dit bevordert niet alleen de lokale werkgelegenheid, maar zorgt er ook voor dat bedrijven snel de juiste kandidaten vinden.

4. Toevoegen van Sancta Maria gebouw aan Flexiforum

Relatie met taakveld(en): 4.2
Het Flexiforum is een gebouw waarin meerdere bedrijven en instellingen gevestigd zijn. Ook de gemeente gebruikt werkruimtes in het Flexiforum. Ruim 90% van het gebouw is verhuurd. Een aantal van de huurders vraagt al om meer ruimte. Er is ook belangstelling van andere mogelijke huurders. Daarom is in 2022 gestart met het maken van een nieuw plan voor de voormalige Sancta Maria school. Dit gebouw is via een loopbrug verbonden met het Flexiforum.Voor het verduurzamen van het gebouw is een subsidie aanvraag voor Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed ingediend waarvoor medio 2024 een subsidie beschikking is ontvangen voor een bedrag van € 760.626. De gemeenteraad heeft in april 2023 een plan (incl. budgetverzoek) goedgekeurd om de voormalige school toe te voegen als onderdeel van het Flexiforum. Dit plan wordt in de eerste helft van 2025 afgerond. In de toekomst zal het Flexiforum nagenoeg energieneutraal worden doordat het gebouw van het gas afgaat.

5. Stimuleren van toeristische en recreatieve ontwikkelingen en stevige positionering van bestaande voorzieningen met behulp van de voorhanden zijnde communicatiemix

Relatie met taakveld(en): 3.3, 3.4

Het stadsmarketingplan “Beleef Kerkrade” is volop in werking en werpt zijn vruchten af. Beleef Kerkrade heeft zich echter inmiddels doorontwikkeld en richt zich nu met name op de eigen inwoners. Veel content op deze kanalen is dan ook niet geschikt voor toeristen. Samen met de afdeling communicatie en Beleef Kerkrade worden in 2025 manieren gezocht om ook specifiek de doelgroep toeristen te bereiken. Dit doen we o.a. via VisitKerkrade.nl en in samenwerking met Visit Zuid-Limburg.

Beleef Kerkrade/ Marketing
Het vermarkten van de stad met Beleef Kerkrade is een succesvolle aanpak. Dit wordt niet alleen in de regio, maar ook landelijk opgemerkt, wat geresulteerd heeft in de nominatie voor de Nationale City- en Regiomarketing Trofee 2024.
We blijven inzetten om Kerkrade te positioneren als een stad waar het goed wonen, werken, ondernemen en recreëren is. Door de goede resultaten en het toenemend bereik van de Beleef Kerkrade kanalen ontstaat er ook steeds meer en meer vraag uit de samenleving om aan te haken.
‘Beleef Kerkrade’ groeit zo nog steeds meer uit tot een gedragen aanpak voor en door de Kerkraadse samenleving.

Evenementen
De evenementensector staat in toenemende mate onder druk door forse prijsstijgingen, verscherpte veiligheids- en milieueisen en veranderingen in consumentengedrag. Tegelijkertijd blijft de evenementensector van wezenlijk belang voor de branding van een stad en het realiseren van een aantrekkelijk woon- en bezoekersklimaat waarin ruimte is voor ontmoeting. Ook in economische zin speelt de evenementensector in het algemeen en de spin-off voor horeca en retail in het bijzonder een belangrijke rol, waardoor het handhaven van een passend evenementenaanbod van belang is.

6. Onderzoeken of verbindingen tussen toeristische attracties en centrum geoptimaliseerd kunnen worden

*Relatie met taakveld(en): 3.2, 3.*4

De Visie Toerisme (pijler Verbindingen) en het stadsmarketingplan "Beleef Kerkrade" worden verder uitgewerkt door manieren te zoeken om nóg beter de verbinding te leggen tussen de toeristische attracties onderling en tussen de toeristische attracties en het centrum.

Het Zuid-Limburgse wandelnetwerk "Knopen Lopen" zal in het 2e kwartaal 2025 in gebruik worden genomen. Hiertoe worden ook alle bestaande wandelrouteproducten omgezet en worden nieuwe online wandelingen, brochures en flyers ontwikkeld. Waar mogelijk wordt hierbij telkens de verbinding met het centrum gezocht.

In samenwerking met Smart Market worden diverse arrangementen ontwikkeld waarbij ook waar mogelijk de link tussen attracties en het centrum gelegd worden. Verder wordt aangehaakt bij de nog in ontwikkeling zijnde uitvoeringslijnen van het Aanvalsplan Kerkrade Centrum, o.a. om centrumondernemers actiever te betrekken.

7. Realisatie Knopen lopen en Parkstadroute

Relatie met taakveld(en): 3.4

Het Zuid-Limburgse wandelnetwerk "Knopen Lopen" wordt in het 2e kwartaal 2025 opgeleverd. Ook de bijbehorende wandelrouteproducten worden dan gelijktijdig gepubliceerd. Het wandelknooppunten-netwerk zorgt voor het verbeteren van de route infrastructuur, de bereikbaarheid van heel Zuid-Limburg en spreiding van toeristisch-recreatieve bezoeken in de regio. In Kerkrade zorgt dit netwerk er daarnaast voor dat het veel eenvoudiger wordt om grensoverschrijdende routes samen te stellen.

De aanleg van de Parkstadroute heeft in 2023 zijn aanvang gekregen. De route wordt in verschillende fasen gerealiseerd. De verwachting is dat de Parkstadroute eind 2025 in zijn geheel gereed is. Visit Zuid-Limburg heeft de opdracht gekregen om een marketing- en communicatieplan op te stellen rondom de Parkstadroute. Ook dit wordt in 2025 opgeleverd.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

3 Economie	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
3.1 Economische ontwikkeling	1	1	1	1	1	1
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.100	3.812	2.174	2.261	2.237	2.249
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	269	302	271	284	276	276
3.4 Economische promotie	452	527	430	426	426	417
TOTAAL LASTEN	**2.822**	**4.642**	**2.875**	**2.971**	**2.939**	**2.941**
BATEN						
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.506	992	734	814	819	819
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	112	109	109	109	109	109
3.4 Economische promotie	512	399	404	404	404	404
TOTAAL BATEN	**2.130**	**1.501**	**1.247**	**1.327**	**1.332**	**1.332**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
3.2	Bereikbaarheid bedrijventerreinen	v	m	200	1.250	0	0	0	1.450
3.2	Impuls winkelgebieden	u	e	0	250	250	250	250	1.000
3.3	Markt Eygelshoven	u	e	0	170	0	0	0	170
Totaal Programma 3				**200**	**1.670**	**250**	**250**	**250**	**2.620**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Stimuleringsregeling centrum
Het budget voor de stimuleringsregeling centrum heeft het maximum bereikt. Op 6 maart 2024 heeft de raad besloten om hiervoor een extra budget van € 100.000 beschikbaar te stellen.

Markten/Kermissen
Gelet op de verwachte te realiseren opbrengsten van de markten en kermissen is een neerwaartse bijstelling noodzakelijk.

Uitvoeringsprogramma Toerisme
Voor de uitvoering van toeristische activiteiten is vanaf 2024 € 50.000 begroot.

Investeringen

Centrum impuls winkelgebieden
Voor de uitvoering van het aanvalsplan centrum is bij het Rijk een subsidie Impuls Winkelgebieden aangevraagd. De totale aanvraag behelst ca. €2,8 miljoen. Vooruitlopend op een eventuele toekenning, naar verwachting in oktober 2024, is reeds jaarlijks een bedrag van €250.000 t.b.v. investeringen in relatie tot het aanvalsplan centrum opgenomen.

Markt Eygelshoven
Voor het jaar 2025 is rekening gehouden met een investering van € 170.000 voor het vervangen en uitbreiden van de electriciteitskasten.

Overige vermeldenswaardige zaken

Uitvoeringsprogramma Toerisme
In 2025 worden ook weer projecten opgepakt die voortvloeien uit het Uitvoeringsprogramma Toerisme. Deels worden de projecten opgepakt en uitgevoerd in samenwerking met de andere gemeenten en stakeholders in de regio Parkstad Limburg en Zuid-Limburg. Waar mogelijk wordt hierbij de samenwerking gezocht met onze Duitse buren. Er wordt onder meer ingezet op (ook grensoverschrijdende) toeristisch-recreatieve infrastructuur en routes, dataverzameling (toeristische onderzoekscijfers die toeristische sturingsinformatie opleveren), duurzame vernieuwing en innovatie van het toeristisch-recreatief product en het blijven inzetten op het verbeteren van de kwaliteit van de Kerkraadse vrijetijdsvoorzieningen.

Centrummanagement
Via Centrummanagement worden de ondernemers in het centrum van Kerkrade ondersteund en worden acties ontplooid om het ondernemersklimaat verder te verbeteren, meer bezoekers en meer omzet te krijgen en in afstemming met Beleef Kerkrade activiteiten, evenementen en koopmomenten zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Centrummanagement speelt daarbij onder andere de volgende rollen:

- verbinding tussen centrumondernemers en gemeente;
- communicatie naar de centrumondernemers over zaken die voor hen belangrijk zijn en visa versa;
- mee uitvoering geven aan de stimuleringsregeling, het aanvalsplan Kerkrade centrum en het terrassenbeleid;
- afstemmen van evenementen (plus de marketing daarvan) op momenten dat veel mensen komen winkelen in het centrum binnen Beleef Kerkrade; zoeken naar organisatoren voor kwalitatief passende evenementen in het centrum;
- organiseren van overleg tussen en met ondernemers; zorgen voor saamhorigheid en een gezamenlijk belang, samen voor een sterker Kerkrade centrum;
- beheren en monitoren van de Beleef Kerkrade Kadokaart;
- ondersteunen van startende ondernemers en nieuwe initiatieven (naast en samen met Streetwise);
- communicatie met bewoners van Kerkrade centrum en eigenaren van gebouwen (vastgoed);
- actief inzetten op leegstaande panden voor bestaande en nieuwe ondernemers maar ook bij langdurige leegstand voor pop-up activiteiten, zoals Fietspunt.

Er is in 2023 een aanvalsplan opgesteld om deze versterking verder vorm te geven waarbij diverse aspecten integraal worden opgepakt. Dit betreft onder andere leegstand verminderen, versterken van de betrokkenheid van ondernemers, communicatie en marketing, parkeerbeleid, etc. De uitvoering van het aanvalsplan is in 2024 gestart en gaat de komende tijd meer zichtbaar worden. Zo laten we als gemeente zien dat er iets gebeurt. In 2025 zal gestart worden met het oppakken van de midden langetermijnvisie.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Functiemenging	CBS/BAG/LISA	%	2023	39,9	54,2	51,1
Vestigingen	LISA	Aantal per 1.000 inwoners 15 - 64 jaar	2023	142,3	197,1	177,9

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bedrijfsvestigingen (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	2.918	2.998	3.098	3.218	3.428	3.578
Werkzame personen (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	15.391	15.754	15.745	15.837	16.175	16.023
Werkgelegenheidsindex (arbeidsplaatsen vs. beroepsbevolking *)	Vestigingenregister Limburg / Etil	%	70	72	75	72	74	70
Vestigingen detailhandel (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	333	324	327	323	335	340
Werkzame personen detailhandel (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	2.099	2.137	2.250	2.000	2.013	2.000
Bezoekers GaiaZOO	GaiaZOO Kerkrade	Aantal * 1.000	450	510	310	300	465	470
Bezoekers Discovery Museum	Discovery Museum	Aantal * 1.000	133	142	53	31	57	100
Bezoekers Roda JC wedstrijden competitie	Roda JC Kerkrade	Aantal * 1.000	184	119	23	36	124	178
Bezoekers Rodahal	Rodahal	Aantal * 1.000	54	58	24	4	41	36
Bezoekers ZLSM	ZLSM	Aantal * 1.000	26	35	4	19	32	36
Opbrengst toeristenbelasting (op rekeningbasis)	BsGW	Bedrag * € 1.000	155	151	171	142	233	187

* *Beroepsbevolking omvat alle personen van 15 tot 75 jaar excl. institutionele bevolking met (voornemen tot) betaald werk van minstens één uur.*

4 Onderwijs

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het uitvoeren van gemeentelijke taken op het gebied van primair en voortgezet (speciaal)onderwijs. Naast de huisvesting van het onderwijs behoren daartoe ook het tegengaan van onderwijsachterstanden, het stimuleren van onderwijsdeelname om maatschappelijke uitval te voorkomen en het zo optimaal en breed mogelijk benutten en ontwikkelen van talenten van jongeren.

Relatie met paragrafen

Niet van toepassing

Taakvelden

4.1 Openbaar basisonderwijs
4.2 Onderwijshuisvesting
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

B. Speerpunten van beleid

1. Verlenen van alle mogelijke steun aan volwaardig middelbaar onderwijs (Het Martin Buber)

Relatie met taakveld(en): 4.2

Na een aanzienlijke aanloopperiode, heeft het Martin Buber in 2024 dan eindelijk haar deuren mogen openen en de eerste lichting scholieren mogen ontvangen voor het schooljaar 2024/2025. In 2025 zal verder worden gebouwd aan het toekomstbestendig maken van het Martin Buber. Naast de inspanningen die samenhangen met de groei van de school, door de komst van de tweede lichting scholieren voor het schooljaar 2025-2026, worden de voorbereidingen gecontinueerd voor het nieuwe schoolgebouw.

2. Stimuleren van bewegen en cultuur in het onderwijs

Relatie met taakveld(en): 4.2

Onder meer door de inzet van cultuurcoaches vanuit de regeling combinatiefunctionarissen, zet het college zich in om kinderen en jongeren breed cultuurprogramma aan te bieden. Als onderdeel van het onderwijsprogramma en als buitenschools aanbod. De cultuurcoaches adviseren en coördineren de onderwijsinstellingen over de inrichting van een programma waarbij kinderen en jongeren in aanraking komen met diverse culturele activiteiten. Hierbij zoeken de cultuurcoaches actief de verbinding met partners, zowel professionele- als ook vrijwilligersorganisaties.

Ook in 2025 zetten we deze lijn voort en continueren we onder andere de programma's 'Meer harmonie in de Samenleving', de 'Topweken VMBO Holz' en de inzet van cultuurcoaches in de 'Sjpassweken'. Uiteraard met continu oog voor verdere doorontwikkeling en het benutten van kansen.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

4 Onderwijs	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
4.2 Onderwijshuisvesting	3.269	6.258	3.850	3.784	3.683	3.679
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.501	3.640	1.679	1.679	1.606	1.581
TOTAAL LASTEN	**6.770**	**9.898**	**5.528**	**5.462**	**5.290**	**5.260**
BATEN						
4.2 Onderwijshuisvesting	642	1.111	137	137	137	137
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.333	2.283	366	366	341	316
TOTAAL BATEN	**2.975**	**3.393**	**502**	**502**	**477**	**452**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
4.2	het Martin Buber	u	e	2.800	1.300	4.500	4.500	1.000	14.100
II Overige investeringen									
4.2	Onderwijsvoorzieningen	v	e	0	200	200	200	200	800
4.2	IKC Droomhof	u	e	3.649	0	0	0	0	3.649
III Leningen									
4.2	HMB lening	u	-	1.800	0	0	0	0	1.800
Totaal Programma 4				**8.249**	**1.500**	**4.700**	**4.700**	**1.200**	**20.349**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Leerlingenvervoer
We kijken continu naar kansen en mogelijkheden om onze dienstverlening zo efficiënt mogelijk in te regelen binnen de geldende kaders. Zo ook voor het leerlingenvervoer. Gezien de huidige druk op het leerlingenvervoer (te weinig chauffeurs en busjes, het grote aantal leerlingen en de toename in locaties) en de financiële uitdagingen in de nabije toekomst is hier een nog grotere noodzaak toe. Dit sluit ook aan bij het beter kijken naar de eigen mogelijkheden van ouders en kinderen om hen zo zelfstandig mogelijk naar school te laten gaan.
Een mogelijkheden die recent onderzocht is, is op welke manier het vervoer richting de Mgr. Hanssenschool zo efficiënt mogelijk ingeregeld kan worden. Vanuit dit onderzoek is gebleken dat het efficiënter is om dit in te regelen middels een touringcar, in plaats van losse taxibusjes. Dit kan een besparing opleveren van maximaal € 30.000 op jaarbasis. De precieze besparing zal afhankelijk zijn van het daadwerkelijke gebruik van de voorzieningen.

Investeringen
N.v.t.

Overige vermeldenswaardige zaken

Onderwijshuisvesting (4.2)
Na de goedkeuring door de Raad van de update van het Integraal Huisvestingsplan voor het primair onderwijs in Kerkrade-Oost, is een haalbaarheidsonderzoek gestart naar een gezamenlijke huisvesting voor basisschool St. Ursula en basisschool De Diabolo. Dit onderzoek richt zich in eerste instantie op het bepalen van een geschikte locatie. HEVO begeleidt de gemeente en Onderwijsstichting MOVARE in dit proces. Tegelijkertijd voert Onderwijsstichting MOVARE, samen met de twee scholen, een onderzoek uit naar de mogelijke mate en vorm van samenwerking, mocht deze in de toekomst onder één dak plaatsvinden. In lijn met het Integraal Huisvestingsplan is daarnaast een verkenning gestart naar de mogelijkheden voor een nieuwe onderwijslocatie in Bleijerheide, ter vervanging van de huidige locaties van openbare basisschool De Schatkist en basisschool Bleijerheide.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Absoluut verzuim	DUO/Ingrado	Aantal per 1.000 leerlingen	2023	2,8	6,3	5,8
Relatief verzuim	DUO/Ingrado	Aantal per 1.000 leerlingen	2023	39	27	24
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	DUO/Ingrado	%	2023	4,1	2,4	2,6

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Trajecten RMC: schoolverlaters zon-der startkwalificatie* (schooljaar eindigend in): - oude - nieuwe	Bureau VSV	Aantal	303 211 92	227 194 103	294 206 74	327 192 77	464 208 89	538 226 100
Vrijstellingen wv. schoolbezoek buitenland (schooljaar eindigend in)	Bureau VSV	Aantal		146 122	152 130	154 132	155 133	163 142
schoolverzuim: - meldingen - leerlingen (schooljaar eindigend in) ***	Bureau VSV	Aantal		 229 109	 355 109	 664 126	 665 178	 819 185

Onderzoeken absoluut schoolverzuim (schooljaar eindigend in) ****	Bureau VSV	Aantal	8	5	8	6	*7*	10
Maatregelen (schooljaar eindigend in)	Bureau VSV	Aantal	3	5	3	-	1	4
Thuiszitters (per 1 augustus)	Bureau VSV	Aantal	15	11	9	10	4	13
Deelname peuterspeelzaal	Kinderopvang Parkstad (KOP)	% van 2 en 3-jarigen	63,9	58,3	45,3	53,1	51,4	46,8
Indicatie doelgroep-peuter t.b.v. VVE door JGZ (bij 14 maanden consult)	Meander JGZ	Aantal	191	171	*74*	*110*	96	103

* *Door de overstap naar een nieuw systeem zijn vanaf 2017 alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die niet op school zitten en geen startkwalificatie hebben, geregistreerd incl. de groep kwetsbare jongeren (o.m. uit Praktijkonderwijs of VSO met uitstroomprofiel onderwijs of arbeid) die voorheen niet tot de doelgroep van het bureau VSV behoorden.*

** *voorlopig cijfer*

*** *Het aantal meldingen en betrokken leerlingen met verzuim van minimaal 16 uren binnen 4 weken onder leerlingen tot 18 jaar.*

**** *Het aantal leerplichtige jongeren dat bij geen enkele school staat ingeschreven.*

5 Sport, cultuur en recreatie

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het programma is gericht op het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving. Daartoe behoort onder meer het ondersteunen en het stimuleren van vrijwilligersinitiatieven. De voorzieningenstructuur dient vraag-gestuurd en toegankelijk te zijn voor alle burgers.
Daarnaast gaat het programma in op het bieden van gelegenheid aan, en stimuleren van, de bevolking om de vrije tijd te besteden door middel van bewegen, ontmoeten en culturele/educatieve activiteiten.
Als laatste ziet dit programma op het beheer en onderhoud van openbaar groen, en op recreatie.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3).

Taakvelden

5.1 Sportbeleid en activering
5.2 Sportaccommodaties
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.4 Musea
5.5 Cultureel erfgoed
5.6 Media
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

B. Speerpunten van beleid

1. Waar mogelijk stimuleren van onze verenigingen

Relatie met taakveld(en): 5.2, 5.3

Kerkrade is gezegend met een rijk verenigingsleven. Op het vlak van cultuur, sport, welzijn en zorg zijn vele vrijwilligers aan de slag met allerlei activiteiten en evenementen. Zij vormen de kern van onze samenleving en zorgen voor verbinding en kwaliteit van leefbaarheid. Verenigingen zijn voor inwoners de plek waar zij door deelname aan activiteiten sociaal maatschappelijke participeren en op betekenisvolle wijze meedoen in de samenleving. Aangetoond is dat lid zijn van en meedoen aan de activiteiten van een vereniging zowel de fysieke gezondheid als het mentale welbevinden van de inwoner bevorderd. Het op passende wijze ondersteunen en faciliteren van verenigingen en vrijwilligers op basis van geïnventariseerde behoeften vormt een belangrijk uitgangspunt van het collegeprogramma 2022-2026. Het verenigingsleven blijft onder druk staan. Het blijft moeilijk om leden en vrijwilligers te vinden en behouden. In samenwerking met onze combinatiefunctionarissen worden de lokale sportverenigingen hierin ondersteund. Thema's als toekomstbestendigheid, vrijwilligersmanagement, samenwerking, veilig sportklimaat, Team:Fit blijven actueel en worden actief aangeboden middels diverse sportcafés en verenigingstrajecten. Daarnaast hebben de combinatiefunctionarissen een rol in het activeren van onze minder actieve inwoners. Waar mogelijk proberen ze hen door te verwijzen naar het reguliere sportaanbod, waaronder sportverenigingen. Indien fuseren een mogelijke optie is kunnen we verenigingen hierbij ook ondersteunen.

2. Stimuleren van sporten door kinderen ('Ieder kind in beweging')

Relatie met taakveld(en): 5.1

Vanuit het Sportakkoord Kerkrade bouwen we in 2025 verder voort op ambities en doelen die met diverse partners zijn vastgesteld om samen de sport toekomstbestendig, leuk en toegankelijk te maken voor iedereen. Net als in 2024 zullen we ook in 2025 sportbijeenkomsten organiseren om kennis en goede voorbeelden te delen en samenwerkingen tussen verschillende (sport)aanbieders verder te versterken.
Hierbij ligt een accent op het laten bewegen en sporten van kinderen. Denk aan ook de pijler "gezonde jeugd" onder Vie. Maar ook de rol van de onze combinatiefunctionarissen, die een rol hebben in het versterken van sport- en beweegaanbod op en rond de scholen, uitvoeren van naschools sportaanbod in de wijken en het organiseren van gratis sport- en beweegactiviteiten voor kinderen tijdens vakanties.
Voor de minima blijven we ook in 2025 inzetten op Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Met als doelstelling dat de gemeente voor deze kinderen kan blijven inzetten op maximaal gebruik.

3. 3. Verankeren van het gedachtegoed van VIE in de wijken

Relatie met taakveld(en): 5.1

Het gedachtegoed van Vie is in 2021 opgebouwd rond de drie pijlers Gezonde jeugd, Vitaal ouder worden en Vitale wijken. Vanuit de gedachte 'de jeugd heeft de toekomst', de levenscyclus met een leven lang leren, wonen, werken en leven en daarnaast het belang van een omgeving waarin dit allemaal mogelijk is, zijn deze pijlers die nog steeds toereikend en actueel. Nu, 3 jaar later, zijn echter ook steeds meer de gevolgen zichtbaar van de toename van de zorgvraag. Waar welzijn en de sociale cohesie de sleutel tot een zelfredzame samenleving vormen, zijn ze tegelijkertijd ook nog te veel buiten beeld om de toekomstige opgaven het hoofd te kunnen bieden. Nog nadrukkelijker zal voor de pijler Vitale wijken dan ook een ombuiging plaats vinden van zorg naar welzijn/voorliggend veld. Waar Vitale wijken in 2021 al als randvoorwaarde werden gezien, wordt de komende jaren hierop nadrukkelijker ingezet
Evenals voor 2023 en 2024 biedt ook voor 2025 de begroting helaas niet de ruimte om, net zoals in 2021 en 2022 €500k extra vrij te maken voor Vie voor experimenten en pilots. Binnen de reguliere €1,2mln/jaar waarop vanuit de subsidieverplichtingen van Provincie en Stadsregio niet op bezuinigd kan worden, worden daarom binnen de bestaande programma's keuzes gemaakt om hierop toch te blijven inzetten.

4. Intensiveren van de stimulerende en aanjagende rol van de gezamenlijke huisvesting en programmering HuB

Relatie met taakveld(en): 5.3

Begin 2024 is de combinatiefunctionaris bij de HuB van start gegaan. Waar in de eerste helft van 2024 de nadruk lag op opstarten, verbinden en ontwikkelen, zien we nu dat de HuB brede culturele programmaring neerzet met activiteiten voor diverse doelgroepen, waarbij plezier, talentontwikkeling en ontmoeten centraal staan. Er is een sterke verbinding gelegd met de HuB partners onderling en met het culturele veld van Kerkrade en omgeving. Daar waar de HuB gestart is met het zoeken naar verbinding en het versterken van elkaar, weten de partners nu de HuB ook steeds beter te vinden. De programmering voor 2025 staat reeds in de startblokken, waarbij de HuB als culturele huiskamer van de stad steeds meer vorm krijgt.

5. Oog voor het materiële en immateriële erfgoed

Relatie met taakveld(en): 5.5

Archeologie

Het archeologisch erfgoed betreft overblijfselen uit ons verleden. Van de allereerste sporen uit het Stenentijdperk, via de latere Romeinse samenleving, de Middeleeuwen tot aan de start van het industriële tijdperk toe. Het is een grotendeels ongeschreven verleden, bestaande uit afval, funderingsresten, grondsporen en vondsten en bijzondere schatten. Het streven om het publiek hier ook actief mee in aanraking te laten komen zetten wij ook in 2024 voort. Zo is de opwaardering van de informatievoorziening bij de romeinse villa Kaalheide, die al in 2023 is opgestart met de plaatsing van een nieuw informatiebord, in 2024 afgerond met het - alweer vijfde – infopunt in het kader van de Archeoroute Limburg. Door middel van augmented reality wordt ter plekke aan de bezoeker het verhaal van deze romeinse villa en haar bewoners verteld. Wij blijven zowel proactief als facilitair optreden bij het uitzetten van archeologische en cultuurhistorische routes in onze gemeente.

Immaterieel erfgoed

Het bewust zijn en blijven van de eigen identiteit wordt met name door de instandhouding van de eigen taal, het bekend zijn met de historie van de eigen streek en de beleving van de traditionele volkscultuur bevorderd. Wij blijven de inzet die op deze terreinen met veel enthousiasme wordt verzet, ondersteunen.

6. Zorgen voor levendigheid in de stad mede door voorzieningen gericht op het vertier van jeugd en jongeren

Relatie met taakveld(en): 5.1

Urban onderzoeksbureau LINES by CityLegends gaat samen met de Vie Innovatie Hub Parkstad en zes Parkstadgemeenten aan de slag met Urban Sports & Culture. Het urban domein wordt onderzocht met de ambitie om meer levendige gemeentes te realiseren met ruimte voor opkomende jeugdculturen. De Parkstadgemeenten richten zich met deze aanpak op de leefstijl van jongeren van 13 t/m 24 jaar. Met behulp van een 'Urban Parkstad Scan' worden de belangrijkste spelers in kaart gebracht en de behoeften opgehaald over thema's zoals de infrastructuur, lopende activiteiten, events en hoe de communicatie verloopt binnen het domein urban, als ook richting publieke stakeholders. De gemeenten Heerlen, Kerkrade, Beekdaelen, Brunssum, Voerendaal en Simpelveld nemen hieraan deel. Aan het eind van 2023 moet de verkenning klaar zijn, zodat we inzicht hebben in de urban doelgroep. Vanaf 2024 gaan we deze kennis delen en benutten om betere ondersteuning te bieden, onze jeugd te versterken en gezamenlijk te bouwen aan een bloeiende Parkstad regio met een levendige urban sports en cultuurscene.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

5 Sport, cultuur en recreatie	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
5.1 Sportbeleid en activering	988	1.287	816	667	433	433
5.2 Sportaccommodaties	3.345	3.413	3.312	3.263	3.193	3.128
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	6.397	6.173	6.016	5.538	5.347	5.326
5.5 Cultureel erfgoed	306	185	361	157	155	151
5.6 Media	1.286	1.566	1.155	1.155	1.098	1.097
5.7 Openbaar groen en recreatie	3.759	4.803	4.643	4.461	4.323	4.314
TOTAAL LASTEN	**16.079**	**17.426**	**16.303**	**15.242**	**14.549**	**14.448**
BATEN						
5.1 Sportbeleid en activering	418	412	393	370	142	142
5.2 Sportaccommodaties	1.101	963	894	889	884	879
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	335	355	356	362	362	360
5.5 Cultureel erfgoed	2	1	1	1	1	1
5.6 Media	230	400	99	99	99	99
5.7 Openbaar groen en recreatie	448	248	233	67	67	67
TOTAAL BATEN	**2.534**	**2.377**	**1.976**	**1.787**	**1.554**	**1.547**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
5.2	Sportaccommodaties	0	0	220	875	975	300	0	2.370
5.5	Rolduc "kanjermonument"	0	0	0	1.000	0	0	0	1.000
5.7	Opembaar groen	v	0	500	750	625	625	625	3.125
5.7	Leefbomenbos/ Kloosterp.Pannesh.	u	0	50	450	0	0	0	500
III Leningen									
5.2	Stg. OGE KVC Oranje	-	-	30	0	0	0	0	30
Totaal Programma 5				**800**	**3.075**	**1.600**	**925**	**625**	**7.025**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Sport
Op dit momenten ontvangen Sportfondsen Kerkrade B.V. en Optisport een zogeheten exploitatiebijdrage voor de exploitatie van een aantal van onze binnensportaccommodaties. In de onderliggende overeenkomsten is vastgelegd dat de exploitatiebijdrage jaarlijks geïndexeerd wordt. Hierdoor is hier jaarlijks extra budget genodigd.
Momenteel wordt de opdracht voor de exploitatie van de binnensportaccommodaties die nu onder Sportfondsen vallen opnieuw aanbesteed. De benodigde exploitatiebijdrage die hieruit zal volgen is nog onbekend en de financiële vertaling daarvan kan daarom nog niet meegenomen worden in de nu voorliggende begroting.

Reserve verenigingen en vrijwilligers
Ten behoeve van het sluitend maken van de begroting is voorgesteld om deze reserve hiervoor in te zetten. Hiermee vervalt het reservepotje in deze en is er geen ruimte voor additionele uitgaven in dit kader.

VSV
Gemeenten zijn verplicht om uitvoering te geven aan de leerplichtwet. Gemeente Kerkrade heeft deze taak, net als alle andere gemeenten uit Parkstad, weggezet bij bureau VSV. Bureau VSV heeft in de afgelopen jaren meerdere taken erbij gekregen vanuit regionale afspraken. Echter er is geen uitbreiding van formatie bijgekomen. Op basis van de formatietool vanuit Ingrado zou er 6,35 fte toegevoegd moeten worden aan de huidige formatie van 10,95 fte. Er is voorgesteld om een tussenstap van twee jaar aan te houden. Deze tussenstap houdt in dat we de formatie in de komende twee jaar verhogen met 3,5 fte (3 fte consulenten en 0,5 voor ondersteuning) in plaats van 6,35 fte. Met deze extra 3,5 fte gaat bureau VSV proberen de wettelijke taken uitvoeren en hun preventieve en outreachende taak voort te zetten. Na twee jaar volgt een evaluatie om te kijken of de opgehoogde formatie voldoende is.

PLT
De bijdrage aan het Parkstad Limburg Theater zal dienovereenkomstig omlaag worden bijgesteld voor de komende jaren. Dit vanuit de insteek, dat het theater hiervoor haar eigen reservepositie kan in zetten. Dit gebeurt bestuurlijk in nauwe afstemming met de gemeente Heerlen, als mede betrokkene in deze.

Muziekschool
De grote kostenstijgingen in 2022 en 2023 hebben een zware last gelegd op de begroting en de financiële mogelijkheden van SMK muziek en dans. Het college acht cultuur, en daarmee ook muziek, van groot belang in de Kerkraadse samenleving. Daarom verhoogt het college de jaarlijkse gemeentelijke financiële bijdrage aan SMK muziek en dans, om deze kostenstijgingen op te vangen en de gevolgen voor Kerkraadse inwoners zoveel mogelijk te beperken.

Botanische tuin
De Botanische Tuin heeft de afgelopen jaren te maken met oplopende kosten onder andere op het gebied van personeelslasten voor de bestaande bezetting. De loonontwikkeling voor medewerkers van de Botanische Tuin is gelijk aan die voor gemeentelijk personeel. Voor deze meerkosten lukt het niet binnen de exploitatie van de tuin dekking te vinden. Ook heeft de tuin geen financiële reserves die aangesproken zouden kunnen worden. Vandaar dat vanaf 2024 de gemeentelijke exploitatiebijdrage structureel met € 55.000 zal worden verhoogd.

Openbare ruimte
Om de uitstroom van WSP-medewerkers i.v.m. leeftijdspensioen op te vangen is het noodzakelijk dat er vanaf 2024 structureel € 70.000 wordt toegevoegd aan de loonsom voor de werving van nieuwe medewerkers.

Voor het jaar 2024 en 2025 is jaarlijks € 450.000 beschikbaar om een extra impuls te geven aan het onderhoud en beheer van openbaar groen in de stad. En vanaf 2026 is er structureel € 225.000 extra beschikbaar voor onderhoud openbaar groen.

De gemeente Kerkrade heeft een zorgplicht voor het in stand houden van buitengebieden. Met betrekking tot de uitvoering hiervan werken wij samen met de bosgroep Zuid-Nederland die hierin expertise hebben. De Bosgroep stelt jaarlijks een beheerplan op. Bij het beheren en onderhouden van deze buitengebieden lopen we tegen hogere uitvoeringskosten aan die aannemers doorberekenen met name voor het specialistisch werk of het werken op steile hellingen. Het is echter noodzakelijk om deze werkzaamheden uit te voeren. Hiermee houden we de buitengebieden veilig voor recreatief gebruik. Voor de jaarschijf 2024 is hiervoor een extra bedrag van € 25.000 voor gereserveerd in de begroting.

Investeringen

Openbaar Groen
Het investeringsbudget voor openbaar groen wordt verhoogd aangezien de jaarlijkse (her)inrichtingen steeds groter van omvang worden als gevolg van het realiseren van meer groen in onze stad. Door voortdurende prijsstijgingen kunnen steeds minder groeninrichtingen gerealiseerd worden voor hetzelfde budget. Om de groenkwaliteit in wijken te kunnen waarborgen en waar mogelijk extra accenten te kunnen realiseren die bijdragen aan de versterking en herkenbaarheid van Kerkrade, is het noodzakelijk dat er extra groeninvesteringsmiddelen worden vrijgemaakt. Groenvoorzieningen vormen een essentieel onderdeel in het kader van een gezonde leefomgeving van onze inwoners en ondernemers. Hiervoor wordt de reeks in het investeringsprogramma vanaf 2025 € 250.000 en vanaf 2026 structureel met € 125.000 verhoogd.

In 2025 wordt een nieuw levensbomenbos gerealiseerd. De beoogde locatie is gelegen langs de Roderlandbaan tussen Rolduc en Berenbos. Daarnaast vindt een herinrichting/opwaardering plaats van het park rond het klooster Pannesheide. Voor beide projecten is in het investeringsprogramma voor 2024 een bedrag van € 50.000 en voor 2025 € 450.000 opgenomen**.**

Rolduc "Kanjermonument"
Voor het Kanjermonument Rolduc is voor de jaarschijf 2024 is in het investeringsprogramma € 1.000.000 begroot. Voorbereiding, planvorming, aanbesteding, ontvangst beschikking subsidie Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en Provincie alsmede beschikbaarheid zal plaatsvinden in 2025. Hierdoor schuift het investeringsbudget van € 1 miljoen door naar 2025.

Overige vermeldenswaardige zaken

Beheer buitensportaccommodaties (5.2)
De gemeente voert het onderhoud uit aan de gemeentelijke buitensportaccommodaties. Voor het beheren van de buitensportaccommodaties is in de begroting van 2025 € 218.500 beschikbaar.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Niet sporters	GGD/CBS/RIVM	%	2022	56,8	46,4	50,2

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Deelname sport/actieve sporters	Burgerond erzoek	%		47		53		53
- waarvan 1 of meer keren per week				87		92		91

Sportverenigingen (per 1 januari) * - jeugd (<18 jaar) - volwassenen	Welzijn	%			28,8 9,7			
Verenigingen niet-professionele kunstbeoefening (per 1 januari) * - jeugd (<18 jaar) - volwassenen	Welzijn	%			1,8 3,6			
Bibliotheek Kerkrade - volwassenen - bezoekers	Bibliotheek Kerkrade	% ≥ 18 jr. Aantal * 1.000	3,7 176	4,4 225	4,3 106	3,7 73	3,4 158	3,3 231
Cursisten Muziekschool / Vrije academie Parkstad - langlopend - kortlopend	SMK / VAP	% Aantal	3,0 1.197 1.071	4,0 1.222 628	4,0 1.457 369	4,1 1.591 253	4,4 1.618 370	5,4 1.999 428
Tevreden over onderhoud groen	Burgerond erzoek	%		48		38		42
Oppervlakte groen (dec.) **	Stedelijk beheer	m² per inwoner		112,0	82,3	115,6	114,4	121,7
Oppervlakte stedelijk groen (dec) **	Stedelijk beheer	m² per inwoner		27,9	29,1	29,3	28,9	28,2

* *Op basis van de huidige subsidieverordening wordt het aantal leden van een vereniging één keer op de 4 jaar geteld; de percentages in 2012 waren voor de sportverenigingen bij de jeugdleden 34,5% en volwassen leden 10,5%. Bij de verenigingen op het gebied van niet-professionele kunstbeoefening was het percentage jeugdleden 6,9% in 2012.*

** *Na een volledige revisie van de registratie zijn de cijfers vóór 2019 niet meer vergelijkbaar.*

6 Sociaal domein

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

De gemeente is ten aanzien van verschillende bevolkingsgroepen verantwoordelijk voor een aantal vormen van zorg binnen het brede sociale domein zoals inkomen, ondersteuning, maatschappelijke participatie, hulp en maatschappelijke voorzieningen. Kenmerken van de samenwerking in de sociale wijkteams zijn: vraaggericht en -gestuurd, integraal en proactief. Het motto is “doen”. In de beoordeling van de situaties wordt ten eerste uitgegaan van de eigen kracht van de cliënt, de leefeenheid, de straat, de buurt en de wijk, de zogenaamde zelfredzaamheid.
Burgers die vanwege hun inkomenssituatie tot de doelgroep behoren, ondersteunen in hun sociale, mentale en financiële weerbaarheid en activeren om (hernieuwd) deel te nemen aan de samenleving.

Relatie met paragrafen
N.v.t.

Taakvelden

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
6.2 Wijkteams
6.3 Inkomensregelingen
6.4 Begeleide participatie
6.5 Arbeidsparticipatie
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
6.81 Geëscaleerde zorg 18+
6.82 Geëscaleerde zorg 18-

B. Speerpunten van beleid

1. Voortzetten van armoede-en schuldenbeleid met focus op kinderarmoede

Relatie met taakveld(en): 6.1.
Het vanaf 2020 ingezette beleid voor Armoede en Schuldenaanpak is in 2024 geëvalueerd. De uitkomsten hiervan zijn meegenomen in de vormgeving van het nieuwe beleidskader 'Koersvast' 2025-2027. De eerder ontwikkelde aanpakken worden voortgezet in samenwerking met de in Kerkrade actieve organisaties op dit vlak. Kerkrade kent veel voorzieningen voor het bestrijden van kinderarmoede en zal dit nadrukkelijk blijven doen. Dit door gerichte samenwerking met Stichting Leergeld, het Jeugd (Sport & Cultuur)fonds en het Jeugdeducatiefonds.

Om nog meer mensen met betalingsproblemen te bereiken wordt preventieve Vroegsignalering doorgezet en geïntensiveerd. Dit gebeurt in samenwerking met de stichting Impuls en de Kredietbank Limburg. Samen met de bibliotheek, het onderwijs, Schuldhulpmaatje, Senioren en Clientenraad wordt continu aandacht gegeven aan preventie en minimaregelingen. Dit door gerichte informatie aan de kwetsbare doelgroepen zoals kinderen, ouderen en minima.

2. Onderhouden van de zorginfrastructuur

Relatie met taakveld(en): 6.72 en 6.82
Gezond en Actief Leven Akkoord & Integraal Zorg Akkoord: naar een gezond en actief leven in Kerkrade
De zorginfrastructuur (manier waarop de zorg georganiseerd is) in Nederland, en daarmee ook in Kerkrade, komt onder druk te staan door stijgende kosten, personeelstekorten en een stijgende zorgvraag.
Ook de drempel tot de zorg (agv de stijgende eigen bijdragen, dalende toeslagen) is gestegen voor met name voor mensen in kwetsbare situaties en met een laag inkomen. Dit zet de kwaliteit van zorg onder druk en kan gezondheidsachterstanden verder vergroten.

We willen met elkaar toewerken naar een nieuwe zorginfrastructuur (slimmer met elkaar organiseren van zorg), waarbij mensen weer meer voor zichzelf en voor anderen gaan zorgen en alleen als dat niet genoeg is, een beroep doen op de zorg. Waarbij we ervoor zorgen dat kinderen gezond opgroeien en volwassenen gezond blijven. En waarbij we gezondheidsachterstanden verkleinen. Het doel is een gezonde generatie in 2040, met weerbare, gezonde inwoners die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving en een sterk sociaal netwerk van familie, vrienden en wijkbewoners.

Middels het Integraal Zorgakkoord (IZA, van eind 2022) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA, van begin 2023) verbindt gemeente Kerkrade zich aan deze doelen, die naadloos aansluiten op onze eigen gezondheidsprogramma's Vie en Trendbreuk en deze verder versterken. Met verschillende partijen uit het sociaal en medisch domein (gemeente, buurtwerk, GGD, vrijwilligersorganisaties, huisartsen etc. in Kerkrade en samen met diverse zorgpartijen in Zuid-Limburg) willen we nog beter met elkaar samen werken aan preventie en gezondheid in Kerkrade (vanuit het GALA) en aan goed toegankelijke en betaalbare zorg in Zuid-Limburg (vanuit het IZA).

Vanuit het GALA is in 2024 gestart met de uitvoering van de acties uit het vastgestelde Plan van Aanpak GALA Kerkrade 2024-2026 op het gebied van: a. gezondheid en veerkracht, b. sport, bewegen en cultuur, c. sociale basis/netwerk en d. gezonde leefomgeving. Dit doen we in afstemming met onze

gezondheidsprogramma's Vie en Trendbreuk en onze Regiodeal Parkstad Limburg 2.0. Hierbij zal ook in 2025 nog sterker worden ingezet op een integrale aanpak en het nog sterker verbinden van beleid binnen en over domeinen heen. Waar van toepassing willen we doelgroepgericht en wijkgericht werken. En willen we onze inwoners, verenigingen, ondernemers en partners nauw betrekken, zodat we samen Kerkrade gezond en vitaal kunnen maken.

Vanuit het IZA wordt uitvoering gegeven aan het Regioplan Zuid-Limburg, vastgesteld eind 2023 op basis van het regiobeeld. Dit sluit aan op de 5 belangrijkste uitdagingen in onze regio Zuid-Limburg: a. kloof tussen zorgvraag en zorgaanbod, b. gezondheidsachterstanden, c. grote verschillen tussen wijken, gemeenten, d. hoog zorggebruik en e. integrale domeinoverstijgende aanpak noodzakelijk. Intensieve regionale samenwerking over domeinen heen is nodig om de gezondheidsachterstanden te verkleinen, knelpunten op te lossen en de zorg en ondersteuning in Zuid-Limburg (nog) slimmer met elkaar te organiseren.

Belangrijk is dat we in onze aanpak in Kerkrade, ons niet alleen richten op het verbeteren van leefstijl en gedrag, die vaak symptomen zijn van onderliggende maatschappelijke oorzaken. Maar dat we gezondheid uitdrukkelijk verbeteren vanuit de nauwe samenhang met wonen, werk, inkomen, onderwijs en leefomgeving.

Mantelzorg

Momenteel is ruim 26% van de inwoners van Kerkrade ouder dan 65 jaar. Het aantal inwoners van 65 jaar en ouder stijgt snel. Dat betekent dat de behoefte aan zorg toeneemt. Maar er werken steeds minder mensen in de zorg. Dat zorgt voor extra druk op mantelzorgers. Mantelzorgers zijn mensen die voor een naaste zorgen, zonder dat ze daarvoor betaald worden. Denk bijvoorbeeld aan een vrouw die voor haar moeder op leeftijd zorgt. Mantelzorgers zijn onmisbaar voor (kwetsbare) mensen die zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen. Dit zijn personen met lichamelijke en/of geestelijke beperkingen (waaronder ook ouderen). Daarom blijft het waarderen en ondersteunen van mantelzorgers en zorgvrijwilligers erg belangrijk.

De gemeente helpt met subsidie en een gezamenlijke website

De gemeente geeft subsidie aan partijen die ondersteuning bieden aan mantelzorgers en zorgvrijwilligers (Steunpunt voor Mantelzorgers en Ruggesteun, SGL Buddyzorg en Levanto Vrijwilligers). Dit doen we samen met gemeenten in de regio. Daarnaast maken we het aanbod voor hulpvragers, mantelzorgers en zorgvrijwilligers beter toegankelijk door een gezamenlijke website. Ook dit doen we in samenwerking met de regio.

Jonge mantelzorgers

Bij mantelzorgers denken we vaak aan ouderen. Ongeveer 50% van de mantelzorgers is nu tussen 50 en 75 jaar en 10% is 75 jaar en ouder. Onze aandacht blijft ook uitgaan naar jonge mantelzorgers. Dit zijn jongeren tot 24 jaar die zorgen voor een ziek familielid en daardoor taken hebben die niet passen bij hun leeftijd en ontwikkeling. We bieden ondersteuning aan deze jongeren zodat ze tijdig hulp vragen en ook kunnen ontspannen. Ook organiseert de gemeente ieder jaar de Week van de Jonge Mantelzorger.

3. Blijven opkomen voor de zwaksten en meest kwetsbaren in onze lokale samenleving

Relatie met taakveld(en): 6.1

Inwoners, bedrijven, instellingen, overheid, verenigingen: samen maken zij vitale wijken waarin het vitaal ouder worden is. 'Vitale wijken', die aan alle generaties ruimte bieden om te kunnen leren,werken, wonen en (be)leven. 'Vitale wijken' waarbinnen burgers in staat worden gesteld de regie te voeren over hun leven. Om de regie te kunnen voeren over het eigen leven naar werk en ouderschap is een goede start van levensbelang. Een gezonde jeugd biedt het fundament voor een vitaal leven. Niet iedereen is in staat om dit op eigen kracht te doen. Wij blijven opkomen voor de zwaksten en meest kwetsbaren in onze lokale samenleving. Voor de meest kwetsbare inwoners geldt dat problemen veelal met elkaar verweven zijn en ook meerdere leefgebieden raken. Armoede- en schuldenproblematiek gaat vaak gepaard met problemen op het gebied van werk & opleiding,tijdsbesteding, huisvesting, huiselijke relaties, geestelijke gezondheid, lichamelijke gezondheid, middelengebruik, sociaal netwerk, maatschappelijke participatie en justitie. Juist voor deze doelgroep is het van belang dat we samen met onze partners het vangnet blijven bieden voor deze inwoners en blijven investeren in vaardigheden, zelfredzaamheid en mogelijkheden.

Toegankelijkheid
In deze bestuursperiode maakt het college ook extra werk van toegankelijkheid. Dat geldt voor gebouwen maar ook voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte alsmede de bekendheid van openbare toiletvoorzieningen. Knelpunten worden in beeld gebracht en waar mogelijk aangepakt. De fysieke toegankelijkheid maakt onderdeel uit van de Kerkraadse Lokale Inclusie Agenda (2022 – 2025).

Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen in 2025
In 2022 hebben de gemeenten in Parkstad de visie 'Samen Thuis 2023-2026' aangenomen, waarin diverse belangrijke punten zijn vastgelegd:

- De vernieuwing van het aanbod voor Beschermd Wonen.
- De instelling van één toegangspunt voor Beschermd Wonen, namelijk het Loket Opvang en Beschermd Wonen Parkstad (LOBW).
- De onderlinge afspraken tussen gemeenten betreffende de decentrale uitvoering van Beschermd Wonen.

Bij Beschermd Wonen streven we ernaar om de meest kwetsbare inwoners een veilig onderkomen en de benodigde begeleiding te bieden. Samen met de aanbieders van begeleiding stellen we kwaliteitsnormen op. Het is een gedeelde overtuiging dat iedereen die behoefte heeft aan hulp, deze ook moet krijgen. Aanbieders van Beschermd Wonen worden aangespoord om samen te werken, zodat alle cliënten op een adequate manier geholpen worden. Daarnaast is het van groot belang om een soepele overgang van jeugdhulp naar Beschermd Wonen te faciliteren, zodat jongeren die begeleiding nodig hebben, deze ook ontvangen wanneer zij volwassen worden.
Met de uitvoeringsagenda 2023-2025 wordt werk gemaakt van de realisatie van de nog resterende doelstellingen naast de reeds behaalde resultaten zoals de vernieuwing van het aanbod en de realisatie van één toegangspunt, het Loket Opvang en Beschermd Wonen Parkstad (LOBW), Dit ook ter voorbereiding op de naar verwachting in 2026 door het Rijk door te voeren decentralisatie.

Woonzorgvisie
Jaarlijks maakt de gemeente afspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties over verschillende thema's gerelateerd aan volkshuisvesting. Een van de steeds belangrijker wordende onderwerpen is de combinatie van wonen en zorg. De vraag naar woningen met begeleiding en/of zorg groeit, mede door de vergrijzing en het streven om langer thuis te kunnen wonen. Wonen, zorg en welzijn komen steeds meer samen in onze woningen en de woonomgeving. Dit betreft bijvoorbeeld senioren die langer thuis moeten wonen en daardoor meer zorg en aanpassingen in huis nodig hebben. Ook gaat het om mensen die kwetsbaar zijn en extra ondersteuning behoeven, evenals kwetsbare burgers die vanuit beschermd wonen of maatschappelijke opvang uitstromen naar een reguliere woning.
Vanaf 2023 is in samenwerking met de gemeente Landgraaf een stevige coalitie gevormd met een door alle partijen breed gedragen woonzorgvisie. Deze visie is ook overgenomen door het regionaal woonzorgtraject. De visie wordt in gezamenlijkheid regionaal aan de gemeenteraden van de betrokken gemeentes en bestuursorganen van de betrokken partners voorgelegd.
Ondertussen wordt in Kerkrade wel verder gewerkt aan het versterken van de verbindingen en samenwerking tussen de partners die op het vlak van wonen, welzijn en zorg actief zijn binnen de gemeente.

4. Samen met sociaal maatschappelijke organisaties digitalisering/ICT beter toegankelijk maken voor ouderen

Relatie met taakveld(en): 6.3, 6.5, 6.71, 7.1
De gemeente is steeds meer digitaal in contact met burgers, bedrijven en gerelateerde instanties of organisaties. In de afgelopen jaren is hiervoor een solide basis gelegd en zijn een groot aantal werkprocessen gedigitaliseerd. De dienstverlening is open, transparant en klantgericht. Door een adequaat ingerichte digitale informatievoorziening vindt communicatie tussen klanten en de gemeente op een snelle en betrouwbare manier plaats.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat klanten ook nog via andere kanalen (telefonisch, balie, per post) contact kunnen zoeken met de gemeente.

Het zorgen voor en verbeteren van de digitale toegankelijkheid van de gemeente voor kwetsbare inwoners, maakt onderdeel uit van de inclusie agenda die nu samen met de betrokken adviesraden en partners wordt opgesteld en aan de raad wordt aangeboden.

In 2025 zal de website van de gemeente Kerkrade worden vernieuwd. Hierbij worden verbeteringen m.b.t. de digitale toegankelijkheid in gebruik genomen.

5. Bijdragen aan het voorkomen van eenzaamheid bij jongeren en ouderen

Relatie met taakveld(en): 6.7

Eenzaamheid is een probleem van alle leeftijden waarvan de gevolgen ernstig kunnen zijn. De aanpak van eenzaamheid is en blijft de komende jaren daarom een belangrijk punt van beleid. Dit komt onder andere tot uiting in het Sociaal Programma Rolduckerveld en het Programma 'VIE, leven in beweging'. We zetten in op vasthouden en blijven verbeteren van deze aanpak. We doen dit samen met de coalitie tegen eenzaamheid. Dat zijn ruim 30 in Kerkrade actieve partijen, uiteenlopend van achtergrond. Het stimuleren van ontmoeting gebeurt onder andere met een gerichte ondersteuning aan de huis- en buurtkamers in Kerkrade, de inzet van de BoodschappenPlusBus (Impuls Kerkrade) en Ontmoetingsbus (Leger des Heils). Ook de KWIEK routes waarbij bewegen en ontmoeten samengaan, hebben een belangrijke plek. Daarnaast versterken we de aandacht voor eenzaamheid onder jongeren.

6. Inzetten op integraal ouderenbeleid/ stimuleren van zo lang mogelijk zelfstandig functioneren en blijven meedoen

Relatie met taakveld(en): 6.2, 6.7

Binnen het beleidsveld Wmo en Zorg zijn veel maatregelen opgenomen die ook toezien op de oudere inwoners. Het aantal ouderen zal in de komende jaren in Kerkrade verder in omvang toenemen. Dit vraagt dat de maatregelen ook in samenhang met de vragen die hierbij komen kijken worden opgepakt. Hiervoor zal dan ook een specifiek en integraal ouderenbeleid worden uitgewerkt krijgt.
Gezond ouder worden in de eigen leefomgeving, waarbij gezond gedrag en betekenisvolle ontmoetingen gestimuleerd worden, is essentieel. Daarom de programmalijn 'Vitaal ouder worden' van VIE. Er is in onze stad een breed aanbod aan activiteiten beschikbaar waarmee zowel ontmoeten als ook een gezonde levensstijl wordt gestimuleerd.

Zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen in eigen (t)huis is een wens van veel mensen en een uitgangspunt voor de gemeente Kerkrade. De te ontwikkelen woonzorgvisie zal de antwoorden dienen te geven op welke wijze inwoners hierin kunnen worden gestimuleerd en ondersteund. Hierin zullen ook de al lopende projecten als 'Gelukkig ouder worden in Kerkrade' een plek krijgen.

Daarnaast willen we de thema's dementie en ouderdomsdepressie bespreekbaar maken. We zetten in op "Samen Dementievriendelijk" in samenwerking met Alzheimer Nederland. Er is een Geheugentafel in de bibliotheek en het Alzheimercafe Kerkrade-Centrum (Kapelhof), dat met zijn activiteiten en voorlichtingsavonden bijdraagt aan het realiseren van een seniorvriendelijke gemeente.

<u>Wmo 2015</u>

Het uitgangspunt van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) is dat de eigen kracht van de persoon (en zijn omgeving) centraal staat om zoveel mogelijk mee te doen in de samenleving (zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie). Eigen kracht betekent dat burgers zelf verantwoordelijk zijn voor hoe ze hun leven vormgeven en dus problemen zelf kunnen oplossen. Wanneer een persoon niet (voldoende) zelfredzaam is of kan meedoen aan de maatschappij, kan er ondersteuning worden geboden. Gemeenten moeten op basis van de Wmo 2015 ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen aan de maatschappij en zo zelfstandig mogelijk kan blijven wonen.

Een inwoner kan een melding indienen bij de Wmo. Mogelijk krijgt men direct een antwoord op de hulpvraag of wordt een geschikte oplossing gevonden. Als dit niet direct mogelijk is, vindt een aanvullend gesprek plaats. In dit gesprek komt aan bod:
- wat iemand zelf kan doen;
- óf en hoe de omgeving kan ondersteunen;
- de mogelijkheden van het inzetten van algemene of algemeen voorliggende voorzieningen (in de wijk).

Als dit niet tot een oplossing leidt voor de hulpvraag, kan een maatwerkvoorziening worden ingezet.

<u>Onafhankelijke Clientondersteuning</u>

De Wmo 2015 verplicht gemeenten te zorgen voor deskundige, onafhankelijke en kosteloze clientondersteuning. Een cliëntondersteuner helpt bij het regelen van zorg en ondersteuning.

In Kerkrade zorgen de Meedenkers voor clientondersteuning
Een Meedenker helpt mensen om goede keuzes te maken. Meedenkers zorgen er ook voor dat de eigen kracht wordt vergroot. Dat is niet alleen fijn voor de mensen zelf, maar zorgt ook voor minder inzet van professionele zorg en ondersteuning.

Er zijn drie momenten waarop clientondersteuning plaatsvindt
1: Het moment dat er gekeken wordt naar de vraag (in het sociaal domein);
2: het moment van toegang tot voorzieningen of zorg;
3: het moment dat de client al gebruik maakt van voorzieningen en hierin keuzes moet maken.

Kerkrade heeft een Meedenkersnetwerk
Dit netwerk bestaat uit zeven vrijwillige partijen en twee beroepsmatige partijen (Impuls en MEE). Doelen voor de komende periode zijn:

- borgen van de aanpak en verbeteren waar nodig;
- verder versterken van de samenwerking binnen het netwerk en met de samenwerkingspartijen (waaronder de gemeente);
- communicatie: inwoners, professionals en vrijwilligers blijven informeren over de aanwezigheid en de mogelijkheden van de Meedenkers.

<u>Wmo - Hulp bij het huishouden</u>
De kosten van Hulp bij het huishouden zijn sterk gestegen. Deze trend zet enerzijds door ten gevolge van de CAO-ontwikkelingen en anderzijds door de stijging in het gebruik van hulp bij het huishouden als belangrijke voorziening om (langer) thuis te kunnen blijven wonen. Hierbij geldt dat deze ontwikkeling in de voorgaande jaren werd versterkt door de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs Wmo 2015 en het abonnementstarief.

We stellen ons tot doel om de kosten voor Hulp bij het Huishouden af te remmen. Daarom zetten we in op het dempen van de volumetoename ondanks de sterke vergrijzing. Dit doen we in samenwerking met de 4 zorgaanbieders ((MeanderGroep Zuid-Limburg, Ambulante Thuiszorg, Buurtdiensten en Tzorg). Er is een vernieuwde aanpak waarin centraal staat een kennismakingsperiode van 6 weken waarin de thuissituatie goed in beeld komt. Voorheen was er vaak alleen een telefonisch gesprek tijdens de intake, maar met de vernieuwde aanpak gebeurt dat uitgebreider tijdens meerdere contactmomenten in het eigen huis. Dat zorgt voor meer begrip voor de persoonlijke situatie van de klant en kan nog betere zorg op maat worden geboden. We helpen klanten om hun vaardigheden uit te breiden, kijken samen naar mogelijke hulpmiddelen en ontdekken sneller andere zorgbehoeften. We maken daarbij gebruik van *'voor doen, samen doen, zelf doen'*. Door deze manier van werken, kunnen inwoners langer thuis blijven functioneren. Ze worden fitter, bewegen makkelijker en voelen zich beter als ze bepaalde taken weer zelf kunnen uitvoeren, al dan niet met ondersteuning.
De uitkomsten van de vernieuwde werkwijze bieden input voor nieuwe contracten Hulp bij het Huishouden. Deze zullen in 2025 opnieuw worden aanbesteed en ingaan op 1 januari 2026.

<u>Hulpmiddelen</u>
Een hulpmiddel is een maatwerkvoorziening die binnen de Wmo ingezet kan worden. Voorbeelden zijn: scootmobielen, (elektrische)rolstoelen en aangepaste (driewiel)fietsen. Hulpmiddelen zijn voor mensen met een lichamelijke aandoening vaak van levensbelang om zelfredzaam te blijven. De laatste jaren heeft een toename plaatsgevonden in het totaal aantal hulpmiddelen en de complexiteit ervan.

Bij veel hulpmiddelen is maatwerk nodig, denk hierbij aan een elektrische rolstoel. Deze middelen zijn aangepast op de persoonskenmerken van de gebruiker. Andere hulpmiddelen zijn eerder standaard, zoals de scootmobielen.
Bij een scootmobiel is het van belang dat er een geschikte stalling aanwezig is, waar het middel veilig opgeborgen en opgeladen kan worden. Door een aanpassing in het bouwbesluit is het niet meer in alle wooncomplexen mogelijk om meerdere middelen adequaat te stallen. Hierdoor zou niet meer iedereen die aangewezen is op een scootmobiel hier gebruik van kunnen maken. Het is echter bij deze groep hulpmiddelen mogelijk om meerdere personen gebruik te laten maken van hetzelfde middel (deel-scootmobielen). Dat is mogelijk een oplossing voor de stallingsproblemen en zorgt voor een daling van het

aantal scootmobielen. Hiervoor worden in 2023 – 2024 nieuwe mogelijkheden onderzocht. De inbreng van de gebruikers van deze hulpmiddelen is hierbij erg belangrijk en wordt meegenomen bij het onderzoek.

Daarnaast zijn de contracten voor de levering en het onderhoud van de hulpmiddelen opnieuw aanbesteed in samenwerking met omliggende gemeenten. De nieuwe contracten zullen per 1 januari 2025 in werking treden. Bij dit proces is gebruik gemaakt van de ervaringen en de inbreng van de inwoners en gebruikers van hulpmiddelen en de vanuit VWS en VNG opgestelde verbeteragenda Hulpmiddelen.

Lokale Inclusie Agenda
Het VN-Verdrag over de rechten van personen met een handicap is in Nederland in juni 2016 bekrachtigd. Het doel van dit verdrag is een inclusieve samenleving waarbij mensen met een beperking dezelfde rechten hebben als mensen zonder beperking en als volwaardige personen aan de maatschappij kunnen deelnemen. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de bereikbaarheid van onderwijs, werk, wonen, omgeving, informatie, gebouwen, mobiliteit, passende zorg en ondersteuning, participatie en dienstverlening voor inwoners met een beperking goed te regelen. Elke gemeente is verplicht om een Lokale Inclusie Agenda op te stellen. Hierin staat hoe de gemeente uitvoering wil geven aan het VN-Verdrag. Belangrijk is dat het plan afgestemd is met de inwoners met een beperking (niets over ons, zonder ons). Op die manier kunnen er voldoende en passende maatregelen worden genomen. Hierdoor kunnen inwoners met een beperking zo zelfstandig en zo onafhankelijk mogelijk leven. De Inclusie Agenda heeft betrekking op de gehele gemeente. Uitgangspunt is dat de uitvoering van de inclusie activiteiten en maatregelen binnen de beschikbare financiële kaders vallen.

In 2021 is de startsituatie bepaald. Er hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden. Bijvoorbeeld met de werkgroep Ongehinderd, met een afvaardigging van de Kerkraadse adviesraden, met verschillende ervaringsdeskundigen, met beleidsmedewerkers en met belangenorganisaties. Op basis van de informatie uit deze gesprekken wordt de Kerkraadse Lokale Inclusie vormgegeven (2022-2025). Komend jaar zal op basis van evaluatie en in samenspraak met de eerdergenoemde betrokkenen de agenda vanaf 2026 worden ontwikkeld.

7. Het ontwikkelen van kansrijke initiatieven met het oog op de aanwezigheid van gemeenschapshuizen
Relatie met taakveld(en): 6.1
Op 14 december 2022 is het "Beleidskader gemeenschapshuizen Kerkrade" door de gemeenteraad vastgesteld. Daaropvolgend is in 2023 en 2024 gewerkt aan de uitwerking van dit beleidskader. Gedurende dit proces zijn lokale stakeholders, de diverse (voormalige) besturen van de gemeenschapshuizen en inwoners nauw betrokken. Op 3 juli 2024 is door de gemeenteraad het "Uitvoeringsplan gemeenschapshuizen Kerkrade" vastgesteld. Concreet kiest het college met dit uitvoeringsplan vanaf 1 januari 2025 voor een sociaal-maatschappelijke vorm van beheer en exploitatie in het Westhoes, Sjevemethoes, Patronaat en Catharinahoes. De welzijnsinstelling Impuls geeft uitvoering aan het beheer en de exploitatie. Het is van belang dat het gemeenschapshuis er is voor en door de buurt. Daarom wordt in alle gemeenschapshuizen actief werk gemaakt van het nauw betrekken van inwoners en de sociaal-maatschappelijke partners.

8. Herstellen van de sociale samenhang in wijken/ herstellen van de gevolgen van Corona
Relatie met taakveld(en): 6.7, 8.3
Middels het vastgestelde "uitvoeringsplan gemeenschapshuizen Kerkrade" is in 2024 een nadrukkelijke stap gezet in het kader van sociale cohesie van buurten en wijken. Deze dient vanaf 2025 tot uitvoering te worden gebracht.
Samen met collega professionals uit het lokale sociale domein, de woningcorporatie, bedrijven, organisaties, instellingen, scholen en andere relevante stakeholders en inwoners uit de wijk worden initiatieven, die als doelstelling hebben de omgeving prettiger, leefbaarder en socialer te maken en de sociale cohesie te versterken, omarmd, uitgerold en tot uitvoering gebracht. Onder de noemer van het gebieds- en wijkgerichte dient in 2025 de uitvoeringsorganisatie nader te worden vormgegeven. Hiertoe is in 2024 de eerste aanzet gedaan, maar dit dient in 2025 verder vorm te krijgen.

9. Geen kind tussen wal en schip mede met behulp van vroegsignalering
Relatie met taakveld(en): 6.72

Op 12 juli 2023 heeft de gemeenteraad het beleidskader preventief jeugdbeleid 2023-2027 vastgesteld.
De doelen zijn:

- Zorgen dat jongeren en jeugdigen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien
- Voorkomen dat kleine vragen grote problemen worden
- Voorkomen dat uiteindelijk duurdere en intensievere zorg nodig is

Op basis van signalen van netwerkpartners zullen samen met organisaties die werken voor jongeren, de jongeren zelf en ouders activiteiten en interventies worden ingezet die een bijdrage leveren aan deze doelen.
Het is afhankelijk van de signalen die het kernteam Jeugdpreventie Kerkrade ontvangt en de beoordeling daarvan, welke activiteiten en interventies concreet gaan plaats vinden in 2025.
Daarnaast zal tot juli 2027 het preventief jeugdbeleid nauw verbonden zijn aan het programma Preventie met Gezag binnen Kerkrade. Dit programma is weggezet binnen de afdeling OOV.

10. Het hanteren van de menselijke maat bij de totstandkoming en uitvoering van regelgeving

Relatie met taakveld(en): 6.3
Binnen de klantreis is er aandacht voor alle personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Personen die op korte termijn aan het werk kunnen, worden direct begeleid naar een passende baan. Voor degenen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, inclusief de meest kwetsbare groepen, bieden we maatwerkondersteuning. Onze aanpak is gericht op het bevorderen van participatie, waarbij iedereen op basis van hun eigen vermogen de kans krijgt om actief deel te nemen aan de samenleving. Persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit en het creëren van kansen staan centraal in ons beleid. Dit begint met een zorgvuldige diagnose bij instroom, zodat we snel en gericht kunnen doorverwijzen naar passende projecten of initiatieven. Elke klant heeft één vast aanspreekpunt, wat continuïteit biedt in hun ontwikkelingstraject.
De menselijke maat geven we onder andere vorm door middel van de methode van de “omgekeerde toets”. Hierbij wordt eerst gekeken naar de hulpvraag van inwoners en welke maatregelen nodig zijn om deze te beantwoorden. In tweede instantie moet op grond van de regelgeving duidelijk worden hoe deze maatregelen kunnen worden vormgegeven. Tevens maken we in de uitvoering ruimte voor wijzigingen die in lijn zijn met het nieuwe landelijke programmaplan ‘Participatiewet in Balans’. Het programma is gericht op het verbeteren van de uitvoering van de Participatiewet, met als doel de balans te vinden tussen regelgeving en maatwerk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Op deze manier worden er verdere stappen gezet in de samenwerking binnen het sociaal domein.

11. Integraal jeugdbeleid en jongerenvoorzieningen

Relatie met taakveld(en): 6.1, 6.2, 6.7
Zo veel mogelijk Kerkraadse kinderen en jongeren groeien in Kerkrade normaal, gezond en veilig op. Ze worden volwassen en kunnen later voor zichzelf zorgen en meedoen in Kerkrade.
Ouders, familie en vrienden ondersteunen elkaar daarbij zoveel als mogelijk is. Wanneer dat niet mogelijk is, helpen we ze zodat ze het daarna wel zelf kunnen.
Als er dan toch nog hulp nodig is, zorgt de gemeente Kerkrade ervoor dat die er is. Niet alleen, maar samen met de inwoners, zorgverleners en andere organisaties. Dan zijn er genoeg vrijwilligers en professionals die helpen. Daar hoeft niet lang op te worden gewacht, het duurt zo kort als mogelijk en zo lang als nodig is.

Lokaal in Kerkrade

1. Stevig lokaal team en toegang tot jeugdhulp.

Hier is al een start mee gemaakt. De verdere versteviging is nodig om te voldoen aan de in de Landelijke Hervormingsagenda opgenomen doelstelling:
Jeugdigen en hun ouders moeten voor jeugdhulp laagdrempelig en dicht bij huis terecht kunnen. We willen dit onder meer bereiken door in te zetten op een stevig lokaal team met voldoende kennis en expertise en verbinding met specialistische hulp. Een team dat met ouders en jeugdigen kijkt naar wat echt nodig is. Dat niet alleen toegang verleent, maar zelf lichte hulp verstrekt, gericht op het versterken van het gewone leven en de veerkracht.

2. WIJ(K): laagdrempeligere lokale hulp in plaats van regionale jeugdhulp.

Door middel van WIJ(K) wordt lokaal zelf (lichte) hulp verstrekt. Dit is een lokale samenwerking tussen Impuls, een aantal jeugdhulpaanbieders en gemeente.

3. Doorontwikkeling.

In 2025 worden 1 en 2 niet alleen voortgezet maar ook verder ontwikkeld. Met als uiteindelijk doel in elke wijk een team bestaande uit professionals van 1 en 2 en de bestaande wijkteams van Impuls. Zodat er voor

onze inwoners, de kinderopvang en de scholen 1 centraal punt in de wijk is voor advies, ondersteuning, begeleiding en hulp in het geval van opvoed- en opgroeiproblemen. En dat er met een brede blik naar hulp- en ondersteuningsvragen wordt gekeken en optimaal gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die de wijk te bieden heeft.

Subregionaal in Parkstad (gemeenten Brunssum, Kerkrade en Simpelveld)

- **Ontwikkeltraject ambulante jeugdhulp**

De ambulante jeugdhulp moet en gaat veranderen. Dat heeft te maken met de huidige stand van zaken, de landelijke hervormingsagenda en de regionale en lokale visie op de jeugdzorg. In 2025 zetten we het meerjarige ontwikkeltraject samen met de gemeenten Brunssum en Simpelveld, het voorliggend veld (jeugdgezondheidszorg, kinderopvang en maatschappelijk werk), huisartsen, onderwijs en de hiervoor gecontracteerde jeugdhulpaanbieders voort. Dit traject is in 2024 gestart.

Hiermee gaan we een verandering in de ambulante jeugdhulp realiseren. Specifieke doelen zijn:

- Normaliseren: kinderen en jongeren moeten zo normaal mogelijk kunnen opgroeien. Ouders en jongeren en pedagogische sociale basis zodanig versterken dat vragen en problemen die 'normaal' zijn zelf kunnen worden beantwoord/opgelost.
- Integraliteit en regie: breed kijken, jeugdhulp verbinden en afstemmen met andere domeinen. Regie primair bij ouders en jongeren, zo nodig met ondersteuning van anderen.
- Verbinding tussen onderwijs en zorg: in de kinderopvang en het onderwijs zorgen (voor)school en zorgaanbieders samen voor de hulp die nodig is in de klas (in plaats van individuele en onsamenhangende vormen van ondersteuning)
- Financieel houdbaar systeem: dat maakt dat voldoende capaciteit en geld beschikbaar is/blijft voor specialistische jeugdhulp
- Zoveel mogelijk uniformiteit in de subregio zodat administratieve lasten verminderen.

We streven ernaar de hierboven bij 3 genoemde lokale doorontwikkeling en het ontwikkeltraject ambulante jeugdhulp zoveel mogelijk gelijk te laten lopen (zowel inhoudelijk als in tijd).

Deze opgaven vereisen de tijd om te kunnen ontwikkelen. Daarom is een structurele samenwerkingsrelatie nodig. Het ontwikkeltraject duurt meerdere jaren.

Regionaal in Zuid-Limburg

Het regionale jeugdhulpbeleid sluit aan op de Landelijke Hervormingsagenda jeugd en is gericht op:

- Normaliseren
- Eerder juiste hulp op maat
- Integraal kijken en werken
- Sturen op resultaat
- Samenwerking tussen onderwijs en gemeente

De regio coördineert en faciliteert de regionale organisatiestructuur rond de jeugdhulp in Zuid-Limburg. Centrumgemeente Maastricht verzorgt de inkoop van de jeugdhulp.

Ontwikkelopgaven zijn:

- Een andere manier van het gesprek voeren
- Wederzijds vertrouwen tijdens het gesprek
- Ondersteunen daar waar nodig
- Vindplaats is werkplaats
- Zo thuis mogelijk
- Effectieve kind- en jeugdbescherming
- Zorg is systeemgericht
- Integrale ontwikkeling centraal
- Zorg rondom de jeugdige
- Sturen op het gewenste resultaat voor een jeugdige en de ouder(s)
- Sturen op het gewenste resultaat bij de zorgaanbieders
- Sturen op de gewenste kwaliteit van de jeugdzorg
- Jaarplannen cliëntparticipatie
- Gezamenlijke thema's van onderwijs en gemeenten (bv. Doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp, knooppuntwerkwijze

Specifieke acties die hiervoor worden uitgevoerd:

- Bevorderen van cliëntenparticipatie
- Complexe problematiek wordt centraal opgepakt (één centrale toegang voor complexe problematiek en een regionaal expertteam om adviezen te geven in vastgelopen complexe problematiek)
- Contractregieteams sturen op de contracten met de jeugdhulpaanbieders
- Jeugdigen die in een onveilige situatie verkeren, waarbij sprake is van jeugdbescherming (of -reclassering), krijgen zo snel mogelijk de passende jeugdhulp

Met de gecontracteerde jeugdhulpaanbieders zijn ontwikkeltrajecten afgesproken die zijn gericht op het bereiken van de bovengenoemde doelen.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

6 Sociaal domein	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	5.834	11.961	4.236	3.953	3.829	3.818
6.2 Wijkteams	4.316	3.910	3.514	3.324	3.279	3.280
6.3 Inkomensregelingen	39.316	38.254	36.137	34.079	33.824	33.825
6.4 Begeleide participatie	18.716	18.984	17.733	16.976	16.976	16.976
6.5 Arbeidsparticipatie	3.171	2.873	2.946	3.107	2.962	2.962
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4.277	4.741	4.659	4.518	4.354	4.252
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	14.605	16.349	16.821	16.565	15.656	15.664
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	14.175	16.250	15.620	16.102	15.151	15.651
6.73a Pleegzorg	9.060	8.846	8.737	8.382	7.961	7.961
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	1.303	777	777	777	777	777
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-18	215	171	171	171	171
6.82a Jeugdbescherming	1.559	1.597	1.591	1.591	1.524	1.524
TOTAAL LASTEN	**116.314**	**124.757**	**112.941**	**109.546**	**106.465**	**106.861**
BATEN						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	7.219	11.472	2.497	354	354	354
6.2 Wijkteams	165	90	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	30.072	27.824	27.612	27.612	27.612	27.612
6.4 Begeleide participatie	11	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	28	70	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	371	405	349	315	211	211
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	922	955	945	924	650	650
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	17	0	0	0	0	0
6.73a Pleegzorg	0	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	6	10	10	10	10	10
6.82a Jeugdbescherming	0	6	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	**38.812**	**40.832**	**31.413**	**29.214**	**28.837**	**28.837**

Investeringen

									*Bedrag * € 1.000*
TV	**Omschrijving**	**V/U[1]**	**E/M[2]**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2024 - 2028**
I Reguliere investeringen									
6.6	Wmo-hulpmiddelen	v	e	650	425	425	425	425	2.350
6.6	Wmo-trapliften	v	e	150	75	75	75	75	450
Totaal Programma 6				**800**	**500**	**500**	**500**	**500**	**2.800**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Opvang Oekraïne
Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraine krijgt de gemeente een vergoeding vanuit het Rijk. Met deze vergoeding dienen alle kosten te worden voldaan, die samenhangen met de opvang van deze doelgroep. De kosten zijn echter lager dan het bedrag dat vanuit het Rijk wordt ontvangen in dit kader. Het geprognosticeerde overschot voor dit jaar en ook al deels voor komend jaar, worden nu ingezet om de begroting mede sluitend te maken. Aangezien het een landelijk fenomeen is, dat gemeente op dit vlak zwarte cijfers schrijven, is niet de verwachting dat de huidige financiering (in ieder geval op deze wijze) meerjarig zal worden doorgetrokken. Derhalve is deze positieve reeks ook niet meerjarig meegenomen als voordeel.

Schuldhulp Impuls
De toegenomen lasten houden verband met de schaal en urgentie van de huidige problematiek en de toename van vroegtijdige signalering van schulden.
De preventieve benadering van schuldenproblematiek voorkomt stress, vermindert de druk op maatschappelijke ondersteuning en helpt inwoners zelfstandiger te blijven. Met minder middelen zou de gemeente deze preventieve aanpak niet optimaal kunnen uitvoeren, wat zou resulteren in hogere kosten en meer complexe schuldensituaties in de toekomst.

GR KBL
De bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Kredietbank Limburg, ontwikkelt zich in lijn met de door de Kredietbank verwachte vraag naar financiële hulp en inzet hierop door de Kredietbank. De Kredietbank biedt hulp op diverse manieren, zoals schuldhulpverlening, inkomens- en budgetbeheer, en schuldregelingen. Door de stijgende kosten van levensonderhoud en hoge energiekosten is de vraag naar deze ondersteuning toegenomen. Dit heeft geleid tot een verhoging van de begroting. Op dit moment wordt in samenspraak met de GR-gemeenten een nieuwe bekostigingsstructuur voor de Kredietbank ontwikkeld. Deze zal naar verwachting vanaf 2026 aan de orde zijn.

WOZL/WSP
Uit bestuurlijke afstemming blijkt dat de GR-en WOZL en WSP afstevenen op een positieve ontwikkeling van hun begroting. Voorgesteld wordt om daar met de nu voorliggende gemeentelijke begroting op te anticiperen, door dit te verwachten voordeel reeds te verdisconteren in het begrote bedrag voor deze GR-en.

Omnibuzz
De begroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028 GR Omnibuzz kent per saldo een positief verloop door de hogere ontvangsten eigen bijdragen dan begroot. In de nu voorliggende gemeentelijke begroting is deze ontwikkeling reeds opgenomen.

WMO
De binnen Hulp bij de huishouding (Hbh) ontwikkelde nieuwe aanpak zal een dempend effect hebben op de vraag naar ondersteuning en tegelijkertijd ontwikkeling van de eigen vaardigheden. De uiteindelijke budgettaire ontwikkeling zal echter in sterke mate worden beïnvloed door de mate van indexering van de tarieven binnen de Hbh en de door het Rijk hiervoor te bepalen hoogte van de overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling (OVA).

Jeugdzorg
De toenemende lasten jeugdzorg ontstaan in overwegende mate door de toegenomen trajectkosten. De vanuit de taskforce jeugdzorg ontwikkelde aanpak Wij.K om (zorg)vragen escalerend te beantwoorden (licht

waar mogelijk, zwaarder waar nodig) in plaats van de-escalerend (zwaarder bij aanvang, lichter wanneer mogelijk) vertaalt zich mede in een daling van het aantal jeugdigen met geïndiceerde jeugdzorg en minder trajecten per jeugdige. De specifieke trajectkosten daarentegen kennen een substantiële kostenstijging (ten gevolge van indexering, toenemende loonkosten en wettelijke kwaliteitseisen). De effecten van de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd zijn mede afhankelijk van de daadwerkelijke implementatie hiervan door het Rijk.

Gemeenschapshuizen
Met het "Uitvoeringsplan gemeenschapshuizen Kerkrade" kiest het college per 1 januari 2025 voor een sociaal-maatschappelijke vorm van beheer en exploitatie in het Westhoes, Sjevemethoes, Catharinahoes en Patronaat. De nadrukkelijke keuze om te investeren in sociaal-maatschappelijke doelstellingen in de gemeenschapshuizen vraagt om een jaarlijkse financiële bijdrage van circa € 400.000. Het college streeft ernaar om een significante financiële bijdrage van stakeholders te realiseren.

Investeringen
N.v.t.

Overige vermeldenswaardige zaken
N.v.t.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Banen	CBS/LISA	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2023	575,9	836,6	810,5
Jongeren met een delict voor de rechter	CBS	%	2022	2	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	CBS	%	2022	9	6	6
Netto arbeidsparticipatie	CBS	%	2023	63,9	73,1	69,1
Werkloze jongeren	CBS	%	2022	2	1	2
Personen met een bijstandsuitkering	CBS	Aantal per 10.000 inwoners	2023	484,8	344,8	322
Lopende re-integratievoorzieningen	CBS	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	2023	118,6	191,5	179,4
Jongeren met jeugdhulp	CBS	% Jongeren tot 18 jaar	2023	16,8	13,5	15
Jongeren met jeugdbescherming	CBS	%	2023	2,1	1,1	1,4
Jongeren met jeugdreclassering	CBS	%	2023	0,6	0,3	0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	CBS	Aantal per 10.000 inwoners	2023	1190	705	836

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maatschappelijke participatie *	burgeronderzoek	score (0 - 10)		2,9		3,3		3,2
unieke klanten begeleiding	WIZ	aantal	1006	1011	1055	1060	937	1.086
unieke klanten dagbesteding			590	567	573	545	492	483
unieke klanten hulp bij het huishouden	WIZ	aantal	1880	2013	2354	2528	2566	2.678
unieke klanten kortdurend verblijf	WIZ	aantal	16	8	4	6	8	7
voorzieningen voor rolstoel	WIZ	aantal	944	899	867	813	812	811
vervoervoorzieningen	WIZ	aantal	4095	4108	3769	3884	3893	4.023
woonvoorzieningen	WIZ	aantal	731	737	823	871	960	1.326
Vrijwilligers	burgeronderzoek	%		27		30		28
Tevredenheid buurtvoorzieningen	burgeronderzoek	%		65		61		62
Sociale cohesie	burgeronderzoek	score (0 - 10)		5,6		5,5		5,6

7 Volksgezondheid en milieu

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Beschermen van de volksgezondheid van de gehele lokale bevolking, met speciale aandacht voor de meest kwetsbare personen.

De gemeente zorgt voor een goed en leefbaar milieu in Kerkrade. Dit doen we door bijvoorbeeld met zorg om te gaan met onze grond en gebouwen en door het opwekken van duurzame energie zoals zonne-energie uit zonnepanelen. Klimaatbeleid of energiebesparing kan de aanjager zijn voor onderwijs en het scheppen van nieuwe banen door klimaat- en energieprojecten. Het bewust omgaan met natuur, gezondheid en milieu wordt aangemoedigd. Hier hoort ook voorbeeldgedrag van de gemeente zelf bij. De gemeente staat op dat gebied open voor nieuwe ontwikkelingen en ideeën.

Op het gebied van de inzameling van het huishoudelijk afval, controleert de gemeente Rd4. Daarnaast beheert de gemeente de riolering en begraafplaatsen.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Lokale heffingen (§1) en Onderhoud kapitaalgoederen (§3). Voor het project VIE, zie programma 5 (programmalijnen) en programma 8 (fysieke realisatie).

Taakvelden

7.1 Volksgezondheid
7.2 Riolering
7.3 Afval
7.4 Milieubeheer
7.5 Begraafplaatsen

B. Speerpunten van beleid

1. 1. Stimuleren van burgers voor het treffen van duurzaamheidsmaatregelen

Relatie met taakveld(en): 7.4
Het jaar 2023 stond in het teken van informatie en het opzetten van kennisstructuren. Enerzijds het informeren van burgers, bedrijven en andere stakeholders om de bewustwording over duurzaamheid te vergroten. Anderzijds het ophalen en inwinnen van informatie om de gemeentelijke kennis up-to-date te houden en bij te blijven met nieuwe ontwikkelingen. In 2024 is verder gebouwd aan deze structuren om zo een goede basis te hebben voor een toekomstig duurzaamheidsbeleid.
Met deze fundamenten kunnen we nu vol vertrouwen vooruitkijken naar een toekomstig duurzaam Kerkrade, ook wel " 'T Kirchroa va Mörje" genoemd. In 't Kirchroa va Mörje willen we gezond, veilig en duurzaam wonen, werken, leren, reizen en recreëren. En hiervoor moeten stappen gezet worden. 'T Kirchroa va Mörje moeten we vormgeven, maar dat kunnen we niet alleen. Dit moeten we samen doen. Samen met de scholen, samen met de ondernemers en samen met de inwoners. In 2025 zullen de gerealiseerde structuren gebruikt worden om fysieke en maatschappelijke resultaten te bereiken.

Het stimuleren van burgers voor het treffen van duurzaamheidsmaatregelen houdt in dat we met bewoners in contact treden en zij overtuigd worden om te participeren bij de verduurzaming van Kerkrade.
Door middel van burgerparticipatie hebben burgers de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op hun omgeving. Om deze invloed te kunnen uitoefenen moeten burgers weten wat mogelijk is, hoe ze dit kunnen doen en waar ze moeten beginnen. Laagdrempelige communicatie moet ervoor zorgen dat kennis voor iedereen beschikbaar is en dat er bruikbare handvaten zijn. Alleen zo kan ook iedereen deelnemen en kan een aanpak van onderop gestimuleerd worden. Gezamenlijk met andere partners (Parkstad gemeenten, de woningcorporaties, de onderwijsinstellingen, de zorginstellingen en de maatschappelijke organisaties) moet gekeken worden naar niveaus voor hulp en ondersteuning.

Wat willen we bereiken
- Goed geïnformeerde burgers;
- Oprichting onafhankelijke energiecoöperatie
- Groei van het festival het 't Kirchroa va Mörje
- Goede inzet van de subsidiestromen voor energiearmoede
- Tussenevaluatie Klussenteams, campagne De Warme Huiskamer
- Tussenevaluatie WoonWijzerWinkel Limburg

Wat gaan we ervoor doen
- Update van de teksten op de gemeentelijke website
- Samenwerking regio
- Samenwerking stakeholders
- Sturing van de WoonWijzerWinkel aanscherpen
- Uitvoering projecten uit het uitvoeringsprogramma
- Stimuleren en informeren van burgers over isoleren en verduurzamen van de eigen woning

2. 2. De gevolgen van klimaatverandering onder controle krijgen

Relatie met taakveld(en): 7.2
De gevolgen van klimaatverandering onder controle krijgen houdt in dat alle partijen in Kerkrade zich aanpassen aan het veranderende klimaat en daardoor beter kunnen omgaan met de gevolgen en de risico's van extremer weer.
Door te investeren in de eigen omgeving moet Kerkrade klimaatbestendig en waterrobuust worden ingericht zodat we ons aanpassen aan de extremere weersomstandigheden. Kerkraadse inwoners en bedrijven kunnen niet alleen een bijdrage leveren aan een duurzamere toekomst, maar zichzelf ook beter voorbereiden op de uitdagingen die klimaatverandering met zich meebrengt.

Wat willen we bereiken
- De lokale kwetsbaarheden als gevolg van klimaatverandering in beeld brengen
- Klimaatadaptatie wordt bij elke ruimtelijke ontwikkeling meegenomen

- De vuistregel 3-30-300 wordt standaard als richtlijn voor de groene stad toegepast en opgenomen in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan
- De "menukaart hitte" met de pijlers gedrag, gebouw en gebied wordt standaard toegepast en opgenomen in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan
- Stimuleringsregeling groene daken en gevels
- Vaststelling actieprogramma klimaatadaptatie (aanpak kwetsbaarheden)
- Toepassing maatlat groene klimaat adaptieve gebouwde omgeving

Wat gaan we ervoor doen
- Samenwerking stakeholders en kennisinstanties waaronder Klimaatverbond, Steenbreek, Bomenstichting en GGD Zuid-Limburg
- Beoordeling bouwplannen op het gebied van klimaatadaptatie
- Uitvoering van het Hitteplan Kerkrade
- Uitvoering en communicatie over projecten actieprogramma Klimaatadaptatie

3. Windmolens worden alleen geplaatst, als 95 tot 100% van de direct omwonenden instemt

Relatie met taakveld(en): 7.4

Windmolens worden alleen geplaatst, als 95 tot 100% van de direct omwonenden instemt, houdt in dat draagvlak een belangrijke rol speelt binnen de energietransitie. Dit geld niet alleen voor windmolens maar ook voor onder andere windturbines, grote energieopslag, warmtepompen enz. Bij de overstap van fossiele brandstoffen naar een mix van nieuwe energiebronnen zal samenwerking en participatie essentieel zijn om zo snel en zoveel als mogelijk werk te maken van de energietransitie en energieopgave. Het doel is en blijft een klimaatneutraal Kerkrade in 2040.
Energie besparen blijft een belangrijk doel, maar er moet meer focus komen op het opwekken van energie waar de burgers ook de vruchten van plukken. Er moet bij de aanpak rekening gehouden worden met de betaalbaarheid van de maatregelen op zowel korte als ook lange termijn om energiearmoede om te buigen naar energierechtvaardigheid.
Door het opzetten van wijkgerichte projecten wordt iedereen betrokken. Hierdoor is niet alleen participatie mogelijk, maar kunnen burgers die het nodig hebben ook optimaal ontzorgd worden.

Wat willen we bereiken
- Een definitief RES-bod aan het Rijk
- Vaststelling van een regionale energievisie
- Oplevering van drie wijkuitvoeringsplannen waaronder Bleijerheide, Nulland
- Inzicht in de ontwikkelstatus voor collectieve warmtenetten
- Samenwerking tussen bedrijven per industrieterrein
- Ondertekening intentieverklaring Enexis
- Uitrol stimuleringsregeling zon op dak voor het RES bod
- Haalbaarheidsscan buurtgerichte energieopslag
- Inzicht in de mogelijkheden voor stroomvoorziening van monument Rolduc

Wat gaan we ervoor doen
- Samenwerking regionale partners, stakeholders en kennisinstanties
- Inzet expertisetafel RES
- Opstellen energiebeleid PALET 5.0
- Afronding voorbereidingsonderzoek Smart-Grid Dentgenbach
- Ondersteuning van de ontwikkeling van collectieve warmtenetten
- Uitvoering projecten uit het uitvoeringsprogramma
- Uitvoering projecten uit regionaal Isolatie en VerduurzamingsProgramma (IVP)

4. Bevorderen van een circulaire economie

Relatie met taakveld(en): 7.4

Bevorderen van een circulaire economie houdt in dat het thema circulaire economie hoog op de agenda gezet wordt bij nieuwe ontwikkelingen of beleidsthema's.
Door efficiënt met grondstoffen om te gaan zijn er weinig nieuwe materialen nodig en is er bijna geen afval. En de grondstoffen die wél nodig zijn, zijn hernieuwbaar. Het draait om een rondgaande kringloop van

materialen waarbij een circulair gedrag hoort. Dit betekent zo min mogelijk nieuw kopen, zo lang mogelijk met dingen doen, repareren wat kapot is, producten delen en na gebruik de grondstoffen niet verloren te laten gaan door ze goed weg te gooien.

Wat willen we bereiken

- 2 gebouwen voorzien van een materialen paspoort
- Afgeronde Urban Mine Scan

Wat gaan we ervoor doen

- Samenwerking regionale partners, stakeholders en kennisinstanties
- Aansluiting Healthy Building Movement
- Vervolg uitvoeringsprogramma Circulariteit
- Uitvoering projecten uit het uitvoeringsprogramma

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

7 Volksgezondheid en milieu	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
7.1 Volksgezondheid	2.764	3.121	3.136	3.076	2.978	3.104
7.2 Riolering	3.021	3.084	3.151	3.169	3.170	3.170
7.3 Afval	4.389	5.331	5.837	5.839	5.847	5.847
7.4 Milieubeheer	3.582	3.156	2.267	1.682	1.370	1.332
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	197	154	154	154	149	149
TOTAAL LASTEN	**13.952**	**14.845**	**14.544**	**13.921**	**13.515**	**13.603**
BATEN						
7.1 Volksgezondheid	351	465	272	153	0	0
7.2 Riolering	5.381	5.580	5.659	5.690	5.698	5.698
7.3 Afval	6.190	6.739	6.852	7.155	7.171	7.371
7.4 Milieubeheer	2.802	1.545	634	474	235	235
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	50	54	54	54	54	54
TOTAAL BATEN	**14.774**	**14.383**	**13.471**	**13.526**	**13.158**	**13.358**

Investeringen

									*Bedrag * € 1.000*
TV	**Omschrijving**	**V/U[1]**	**E/M[2]**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2024 - 2028**
I Reguliere investeringen									
7.4	Klimaatadaptie	u	e	250	250	250	250	250	1.250
II Overige investeringen									
7.2	Riolen	v	e	2.475	2.700	2.300	2.300	2.300	12.075
III Leningen									
7.4	Woonwijzerwinkel	u	-	35	0	0	0	0	35
Totaal Programma 7				**2.760**	**2.950**	**2.550**	**2.550**	**2.550**	**13.360**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

GGD
De gemeentelijke bijdrage voor de GGD stijgt de komende jaren. Dit conform de vastgestelde beleidslijnen en financiële kaders. Voor een verdere toelichting hierbij wordt verwezen naar de begrotingsstukken van de GGD die in juli jl. door de gemeenteraad zijn behandeld.

Investeringen

Riolen (7.2)
Voor relininger en rioolrenovaties is voor 2024 € 2.875.000 begroot in het investeringsprogramma. Van dat bedrag wordt € 400.000 overgeheveld naar 2025 waarmee € 2.700.000 in 2025 beschikbaar komt voor riolen.

Overige vermeldenswaardige zaken

Schoon, Heel & Veilig: Zwerfafval (7.3)

Kerkrade streeft naar een schone openbare ruimte met als motto: 'Schoonmaken doet schoonhouden'. We gaan ervan uit dat in een schone omgeving minder zwerfafval ontstaat dan in een reeds vervuilde omgeving. Onze aanpak van het zwerfafval voeren wij uit met ondersteuning van het landelijk instituut Verpact (voorheen Nedvang). Ook werken wij samen met Nederland Schoon. De aanpak is meerjarig. In 2024 blijven de twee zwerfvuilteams van Werkgeversservicepunt (WSP) Parkstad en Relim actief. Daarnaast maken we gebruik van moderne machines en materiaal. We ondersteunen schoonmaakacties van onze inwoners, scholen en buurtverenigingen. Zoals elk jaar blijven we het zwerfafval meten volgens landelijke kwaliteitsnormen. De aanpak van illegale afvalstortingen zetten wij samen met Rd4 voort.

Begraafplaatsen (7.5)

Begraafplaatsen zijn voor veel inwoners en bezoekers belangrijke plekken. In Kerkrade bevinden zich 6 gemeentelijke begraafplaatsen. Daarnaast zijn er meerdere begraafplaatsen in eigendom en beheer bij parochies of particulieren. De gemeente besteedt veel aandacht aan beheer en onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen. Omdat de overheid geen chemische bestrijdingsmiddelen mag gebruiken, bestrijden we het onkruid met de hand (schoffelen), met hete lucht en met heet water. De nabestaanden ('rechthebbenden') zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van de graven zelf. In 2024 wordt extra aandacht besteed aan vergroening van de begraafplaatsen. Op de gemeentelijke begraafplaatsen zijn in totaal 5 oorlogsgraven aanwezig. Het onderhoud en beheer van deze graven voeren wij uit in samenwerking met de nationale Oorlogsgravenstichting.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Omvang huishoudelijk restafval	CBS	Kg/inwoner	2022	135	148	105
Hernieuwbare elektriciteit	RWS	%	2022	19,1	41,3	19,6

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
kosten kwijtschelding in relatie tot kosten afvalverwerking	BsGW/ Milieu en Bouwen	%	10,5	8,1	6,8	7,5	6,9	6,5
kosten kwijtschelding in relatie tot kosten riolering	BsGW/ Stedelijk Beheer	%	11,3	11,8	8,8	9,2	9,2	8,8
eigen oordeel matige of slechte gezondheid	burgeronderzoek	%		24		n/b		n/b
ervaren goede gezondheid volwassenen	GGD Zuid Limburg	% ≥ 18 jaar			69,1		61,7	
aangeboden restafval	Rd4-monitor	tonnage	6.582	6.415	6.860	6.646	6.134	6.139
aangeboden GFT	Rd4-monitor	tonnage	4.883	5.018	5.645	5.754	4.764	5.230

8 Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het scheppen van optimale condities voor het woningaanbod en de woon- en leefomgeving alsook een wervend vestigingsklimaat.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Onderhoud kapitaalgoederen (§3) en Grondbeleid (§7).

Taakvelden

8.1 Ruimtelijke ordening
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
8.3 Wonen en bouwen
8.4 Implementatie Omgevingswet

B. Speerpunten van beleid

1. Inzetten op een verantwoorde mix van woningaanbod

Relatie met taakveld(en): 8.1 en 8.3
In deze paragraaf worden kort de actuele ontwikkelingen genoemd. In *'§7. Grondbeleid'* zijn de activiteiten beschreven.

Vigerende beleidsdocumenten:
a. Regionale woonvisie Parkstad Limburg en lokale woonvisie gemeente Kerkrade 2023-2028 (2023);
b. Beleidsregel 'Woningsplitsing & gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade' (2023);
c. Woondeal Limburg – wonen in Limburg bereikbaar voor iedereen (2023).
d. Beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen' (2021);
e. Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016);

Algemene ontwikkelingen woningmarkt:
De koopwoningmarkt komt in het tweede kwartaal 2024 stevig op stoom. Het sentiment en vertrouwen is positief. Meer kopers kochten sneller een woning tegen duidelijk hogere prijzen. De woningmarkt is in het tweede kwartaal van 2024 volop in beweging. Woningen worden sneller verkocht. De prijzen vliegen omhoog door de krappe markt, goede financierbaarheid, inkomensstijgingen en daarmee het vertrouwen van de consument. De prijsontwikkeling en betaalbaarheid op de langere termijn bij dit krappe aanbod en grote vraag baart wel zorgen. Ook de nieuwbouwmarkt trekt aan. De grotere vraag naar nieuwbouw is een gevolg van de schaarste en sterk stijgende prijzen in de bestaande koopwoningmarkt. Het is uiteraard een positief teken dat de nieuwbouw groeit. We hebben meer woningen én de juiste woningen nodig en dat op de juiste locatie en met behoefte van de lokale vraag als vertrekpunt. Verruiming van de markt draagt bij aan de zo noodzakelijke doorstroming. Een andere trend die zichtbaar is betreft het uitponden van particuliere beleggerswoningen. Door een cocktail van fiscale en wettelijke maatregelen is investeren (vooral in het middenhuursegment) voor beleggers minder interessant geworden. Deze woningen worden dan ook meer dan voorgaande jaren te koop aangeboden. Uit onderzoek van het Kadaster blijkt dat deze woningen voor een groot deel door starters worden gekocht. We blijven ook dit jaar de vinger aan de pols houden op het beleidsterrein wonen en blijven monitoren of het vigerende beleid (nog) past bij de actuele marktsituatie.

De belangrijkste algemene ontwikkelingen van de afgelopen tijd:
- Energiekosten zijn weliswaar gedaald maar voor gezinnen nog lang niet terug op het oude niveau.
- Naast de hoge inflatie van de afgelopen jaren die de kosten van dagelijks levensonderhoud aanzienlijk hebben doen stijgen, zijn ook bouwmaterialen de laatste jaren aanzienlijk duurder geworden. Het verduurzamen van een woning kost beduidend meer dan enkele jaren geleden. Verduurzaming van verouderd woningbezit kan hierdoor vertraging oplopen.
- Demografie: een positief migratiesaldo op regionaal niveau: hierdoor daalde de bevolking minder hard dan eerder berekend en voorspeld was.
- Andere woonbehoefte/kwalitatieve behoefte: er is vraag naar levensloopbestendig wonen en naar kwalitatief hoogwaardige duurzame woningen. Verouderde (vaak ook te verduurzamen) woningen in de bestaande voorraad genieten minder populariteit met soms ook (langdurige) leegstand tot gevolg. We zullen de komende decennia de vernieuwing c.q. transitie moeten maken naar een woningvoorraad die aansluit bij de kwalitatieve vraag. Dat kan door (ver-) nieuwbouw, door herstructurering (sloop en nieuwbouw) en door grootschalige renovatie.
- Op Rijksniveau zijn er diverse wetten aangenomen met als doel om meer regie te nemen op de woningbouw. Deze wetten zullen door de gemeenten uitgewerkt moeten worden in o.a. beleid en verordeningen. Het gaat onder andere om de wet 'Versterking regie op de Volkshuisvesting', de wet 'Betaalbare huur' en de wet Goed Verhuurderschap.
- De uitkomsten van het Companenonderzoek in het kader van de op te stellen woonzorgvisie en de resultaten inclusief potentiële plusambitie blijkende uit het Woningbehoefteonderzoek welke later in 2024 bekend zullen worden, geven mogelijk nieuwe inzichten in aantal te bouwen woningen, behoefte segmentering etc. Ook hier zullen we komend jaar beleidsmatig de nodige aandacht aan moeten schenken.

Woonvisie - Vitale veerkrachtige woonwijken
De regio Parkstad Limburg en dus ook gemeente Kerkrade zet reeds jaren gezamenlijk de koers uit op het gebied van wonen. Dit heeft geleid tot een impuls op het gebied van leefbaarheid, herstructurering van wijken, transformaties van bestaand vastgoed en investeringen in het openbaar gebied. De mindset is definitief omgezet van krimp naar kans. Kwaliteit is hierbij een van de uitgangspunten.

De in mei 2023 door de gemeenteraad vastgestelde nieuwe regionale en lokale woonvisie 2023-2028 Kerkrade bepaalt de komende jaren de koers van het woonbeleid. We sturen met dit beleidsinstrument op

een integrale benadering van volkshuisvesting en leefbaarheid in brede zin. Kortom: gezonde gemengde woonwijken waar het aangenaam vertoeven is. We werken domeinoverstijgend en bekijken wat de wijk/buurt nodig heeft.

Het gaat hier niet alleen om de kwaliteit van de nieuw toe te voegen en herstructureren woningen. Denk hierbij aan het type woning, de mix van doelgroepen en betaalbaarheidsklassen en ook waardevol en duurzaamheid. Daarnaast gaat het ook om de huisvesting van aandachtsgroepen, de bijbehorende zorgvraag en de invloed op de leefbaarheid van een buurt/wijk. We sturen meer en meer op vitale woonwijken waarbij het aantal vragers en dragers met elkaar in evenwicht is. Met 7 Parkstad-gemeenten zullen we in 2025 verder uitvoering geven aan de geformuleerde doelen in de regionale en lokale woonvisie 2023-2028.

Conform de wet Versterking regie op de volkshuisvesting dienen gemeenten een Volkshuisvestelijk programma op te stellen, die de woonvisies gaan vervangen. In de huidige woonvisie is reeds voor gesorteerd op dit programma. Het dient echter nog verder opgewerkt te worden. In 2025 zal dit gaan gebeuren voor zowel het regionale als het lokale onderdeel.

Woondeal Limburg
In maart 2023 is de Woondeal Limburg met het Rijk vastgesteld, met als doel een goede balans te krijgen op de Limburgse Woningmarkt door het realiseren van minimaal 26.550 nieuwbouwwoningen tot 2031. Voor de regio Parkstad betekent dit een bruto opgave van 6.775. Voor Kerkrade komt dit neer op bruto 1.240 woningen. De provincie heeft de lead bij de uitvoering, proces en monitoring. Kerkrade participeert hieraan mee. Dit is een voortdurend proces voor de komende jaren.

Nationale prestatieafspraken
Met de nationale prestatieafspraken (NPA) komen Aedes, Woonbond, VNG en de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening de volkshuisvestelijke opgaven tot en met 2030 overeen. Deze afspraken zijn nodig als gezamenlijke agenda in het licht van de grote maatschappelijke opgaven rond de beschikbaarheid van voldoende betaalbare woningen, de verduurzaming van de gebouwde omgeving, de leefbaarheid van wijken en buurten en de betaalbaarheid van wonen. Het realiseren van de ambitieuze doelen uit deze afspraken is mogelijk doordat de investeringsruimte van corporaties komende jaren groeit door het afschaffen van de verhuurderheffing per 1 januari 2023 en doordat woningcorporaties hun investeringen en maatregelen versnellen. De thema's van de NPA zijn: nieuwbouw (beschikbaarheid), verduurzaming, betaalbare woningen, leefbaarheid en ouderenhuisvesting (wonen en zorg).
Met de in Kerkrade opererende woningcorporaties is een doorvertaling gemaakt van de gevolgen/kansen. De afspraken hierover zijn opgenomen in de regionale en lokale (meerjarige) prestatieafspraken.

Focus beleidsveld wonen 2025 e.v.:
De focus voor het beleidsveld wonen ligt de komende periode op:
- Uitvoering woonoffensief: o.a. aanjagen, ondersteunen en vermarkten van nieuwe woningbouwplannen
- Uitvoering geven aan de nieuwe regionale/lokale woonvisie en opwerken naar een Volkshuisvestelijk Programma.
- Mede input en uitvoering geven aan de Woonzorgvisie op zowel regionaal als lokaal niveau
- Voorbereiden en implementeren van nieuwe verordeningen conform de wet Versterking regie op de volkshuisvesting
- Opstellen van de prestatieafspraken jaarschijf 2025 corporaties en de huurdersorganisaties
- Kwalitatieve verbetering van de woningen en de woonomgeving
- Onderzoeken en aanvragen nieuwe (tranches) van rijksregelingen (b.v. regiodeal, VHF, WBI etc.)
- Uitvoering van nieuwbouwprojecten op de woningmarktprogrammering
- Invoering diverse sturingsinstrumenten woningmarkt (b.v. urgentieverordening, leegstandsverordening)
- Onderzoek toepassing Wvg ten behoeve van realisatie plannen Volkshuisvestingsfonds
- Samenwerking op regionaal niveau en provinciaal niveau
- Samenwerking versterken tussen domeinen

2. 2. Goede inbedding van de Omgevingswet en Omgevingsvisie

Relatie met taakveld(en): 8.4

De Omgevingswet biedt de basis voor een samenhangende aanpak van de leefomgeving.

Voor het inbedden van de Omgevingswet in de gemeentelijke organisatie maken we, voor de komende jaren, onderscheid in:
- De verdere implementatie Omgevingswet (juridisch, digitaal en organisatie);
- Het opstellen van de gemeentelijke Omgevingsvisie met programma's;
- Het opstellen van een gemeentelijk Omgevingsplan.

Verdere implementatie Omgevingswet

Voor het behandelen van initiatieven, meldingen, vergunningen, het houden van toezicht en de handhavingsplicht zijn werkprocessen vanuit de bedoeling van de Omgevingswet ontwikkeld. Deze processen leiden tot een andere manier van (samen) werken, waarbij het doel is om binnen de keten van de fysieke leefomgeving nog beter te werken volgens de ja-mits gedachte. Ook worden lopende bestemmingsplan- en vergunningstrajecten van vóór 2024 langzaamaan afgerond, waardoor medewerkers niet langer met twee verschillende procedures hoeven te werken (vóór en ná de invoering van de Omgevingswet).

De organisatie gaat bij het behandelen van initiatieven, meldingen, vergunningen en plannen in lijn met de participatieverordening en de participatieleidraad voor initiatieven werken. Bij de omgevingsvergunning ligt de verantwoordelijkheid van participatie bij de initiatiefnemer, participatie bij de Buitenplanse omgevingsPlanactiviteit (BOPA) verdient nog extra aandacht bij initiatiefnemers.

In de zomer van 2024 is gestart met een 'Impactanalyse financiële gevolgen Omgevingswet', naar verwachting wordt dit rapport in Q1 van 2025 opgeleverd. De impactanalyse brengt de financiële en personele gevolgen van de Omgevingswet voor de korte en lange termijn in beeld.

De veranderingen die beoogd zijn met de Omgevingswet zullen niet van vandaag op morgen geregeld zijn. We zitten in een periode van transitie. Deze periode loopt zeker tot 1 januari 2030.

Omgevingsvisie en burgerparticipatie

Eind 2022 is gestart met het traject om te komen tot een gemeentelijke Omgevingsvisie. Het planproces met een intensievere rol van participatie heeft een doorlooptijd tot medio 2025. De vaststelling van de visie is voorzien eind 2025. Voor een omgevingsvisie geldt een wettelijke verplichting om een MER-procedure te doorlopen, hiervoor wordt een omgevingseffectrapportage (OER) opgesteld. Een OER gaat verder dan de klassieke milieuthema's van een MER-procedure (bodem, geluid en luchtkwaliteit). Ook thema's zoals klimaat, wonen en gezondheid worden beoordeeld. De MER-procedure loopt parallel aan het omgevingsvisietraject, dit is ook de reden dat de vaststelling van de omgevingsvisie opschuift naar eind 2025.
In de Omgevingsvisie wordt nieuw strategisch omgevingsbeleid opgenomen over onder andere wonen, werken, klimaat, groen en landschap, voorzieningen (winkel, sport, zorg, onderwijs etc.), cultuurhistorisch erfgoed, gezondheid en mobiliteit. Hierbij worden eveneens zaken afgestemd en opgepakt op regionaal niveau.
Burgerparticipatie speelt een belangrijke rol bij de implementatie van de Omgevingswet. Het opstellen van de Omgevingsvisie is aangemerkt als pilot voor burgerparticipatie. Verder wordt burgerparticipatie ingezet bij de kerninstrumenten: de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan, het programma en bij de omgevingsvergunning.

Omgevingsplan

In het Omgevingsplan worden alle regels van de fysieke leefomgeving opgenomen. Dit is een complexe aangelegenheid en vergt een gedegen voorbereiding. In 2024 vinden hebben voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden en lopen ook in 2025 door. In 2025 kan de gemeente ook nog gebruik maken van TAM-IMRO plannen, een tussenvariant om urgente gebiedsontwikkelingen mogelijk te maken. Na de vaststelling van de Omgevingsvisie wordt gestart met het planproces van het opstellen van het Omgevingsplan. Gemeenten hebben tot 2032 de tijd om te komen tot een 'nieuw Omgevingsplan'.

3. Realiseren stedenbouwkundige her-invulling van het terrein rondom Kaalheide, onder meer via 'Kaalheide bruist'

Relatie met taakveld(en): 8.2

In juli 2023 heeft de gemeenteraad gekozen voor voorkeursvariant 3. In deze variant wordt het concept van stichting Bruis gerealiseerd op sportpark Kaalheide, worden gebouwelijke voorzieningen voor Achilles-TOP geïntegreerd in de gebouwen van stichting Bruis en wordt nieuwbouw voor Roda JC gerealiseerd in combinatie met zorgwoningen door een externe partij. Begin 2024 is het stedenbouwkundig plan vastgesteld en vormen dit plan en de verdere samenwerkingsvormen de basis voor de samenwerking. Hiertoe worden samenwerkingsovereenkomsten opgesteld. In samenhang met deze overeenkomsten wordt een gemeentelijke grondexploitatie opgesteld welke uiterlijk medio 2025 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd ter vaststelling.

4. Implementeren van wijk- en buurtbudgetten

Relatie met taakveld(en): 8.2

Het leefbaarheidsbudget heeft tot doel de leefbaarheid in de wijk te verbeteren en de actieve betrokkenheid, de zelfwerkzaamheid en de onderlinge samenwerking van inwoners, ondernemers en andere partners in de wijk te stimuleren, een en ander als onderdeel van participatie. Er zijn diverse praktijkvoorbeelden van alle 5 stadia van bewonersparticipatie. Die voorbeelden gaan van het hoogste niveau van participatie, co-creatie tot de laagste vorm, het informeren van de inwoners. Het is altijd maatwerk. Om een meer actievere rol te kunnen vervullen, vragen bewoners om structureel (extra) financiële ondersteuning.

5. Herinvulling ruimte voormalig complex D’r Pool

Relatie met taakveld(en): 8.2

De sloop van D'r Pool is inmiddels afgerond. De bouwput wordt vervolgens met grond aangevuld. De geselecteerde marktpartij werkt het bouwplan verder uit en vraagt uiterlijk medio 2025 een omgevingsvergunning voor het bouwplan aan. Afhankelijk van de verdere planuitwerking, verkoopsnelheid en voorverkooppercentage én een onherroepelijk verkregen omgevingsvergunning, wordt gestart met de realisatie van het nieuwe bouwplan van 60 woningen. De bouwwerkzaamheden nemen circa 21 maanden in beslag.

6. Gemeentelijke infrastructuur

Relatie met taakveld(en): 8.2

De knelpunten in de gemeentelijke infrastructuur worden onderzocht en zullen dienen als onderlegger voor het programma wegreconstructies en civieltechnische kunstwerken.

7. Implementeren van wijk- en buurtbudgetten

Relatie met taakveld(en): 8.2

Het leefbaarheidsbudget heeft tot doel de leefbaarheid in de wijk te verbeteren en de actieve betrokkenheid, de zelfwerkzaamheid en de onderlinge samenwerking van inwoners, ondernemers en andere partners in de wijk te stimuleren, een en ander als onderdeel van participatie. Er zijn diverse praktijkvoorbeelden van alle 5 stadia van bewonersparticipatie. Die voorbeelden gaan van het hoogste niveau van participatie, co-creatie tot de laagste vorm, het informeren van de inwoners. Het is altijd maatwerk. Om een meer actievere rol te kunnen vervullen, vragen bewoners om structureel (extra) financiële ondersteuning.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
8.1 Ruimtelijke ordening	469	472	371	368	365	365
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.406	1.879	2.368	173	23	23
8.3 Wonen en bouwen	5.714	7.866	3.855	3.420	3.401	3.404
TOTAAL LASTEN	**7.588**	**10.217**	**6.593**	**3.961**	**3.789**	**3.791**
BATEN						
8.1 Ruimtelijke ordening	36	110	29	29	29	29
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.631	1.885	374	126	126	126
8.3 Wonen en bouwen	3.558	5.567	1.049	908	913	913
TOTAAL BATEN	**5.225**	**7.562**	**1.451**	**1.063**	**1.068**	**1.068**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
8.1	Proj. Volkshuisvestingsfonds 1.0	u	m	440	400	140	140	280	1.400
8.1	Poj. Volkshuisvestingsfonds 2.0	u	m	167	167	167	167	167	835
8.3	Herinrichten woonwagenplaatsen	u	e	100	150	150	150	150	700
8.3	Transferium	u	e/m	0	0	0	0	0	0
8.3	Gbe Rolduckerveld	u	m	450	450	450	450	450	2.250
Totaal Programma 8				**1.157**	**1.167**	**907**	**907**	**1.047**	**5.185**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Grondexploitatie
De komende jaren worden een aantal grondexploitaties door de gemeenteraad vastgesteld, zoals voor de projecten Industriestraat en Kaalheide Bruist. Het betreffen bijdragen om de projecten rond en gerealiseerd te krijgen. Bij vaststelling van de grondexploitatie wordt hiervoor een voorziening ingesteld. Hiervoor is in de jaren 2024, 2025 en 2026 in totaal €2.550.000 extra gereserveerd. Gedeeltelijk dekking van dit bedrag vindt plaats door het inzetten van € 1.000.000 uit de reserve grondexploitatie OBK in 2025.

Volkshuisvestingsfonds
In de raadsvergadering van 6 maart 2024 heeft de raad ingestemd met het beschikbaar stellen van een structureel werkbudget van € 50.000 vanaf 2024 voor het afdekken van ondersteunende acties in de gebiedsgerichte aanpak in het kader van het Volkshuisvestingsfonds.

Leges
Door enkele grote bouwprojecten binnen de gemeente Kerkrade vallen de legesinkomsten voor 2024 hoger uit dan begroot. Het betreft hier vooral bouwactiviteiten op bedrijventerreinen en enkele projectmatige bouwlocaties van woningstichtingen. Daarnaast is het totaal aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen in Kerkrade (conform een landelijke trend) in 2024 toegenomen. Voor het jaar 2024 kunnen de leges positief worden bijgesteld met € 1.942.000. Aan de hand van de afgelopen jaren afgehandelde omgevingsvergunningen is voor de jaren 2025 en verder rekening gehouden met een toename van de post leges met € 400.000 per jaar. Voor het afhandelen van de vergunning en het toezicht houden op de bouwwerkzaamheden is voor het jaar 2024 en 2025 een inhuurbudget van € 300.000 en € 250.000 voorzien.
Vanuit de meeropbrengsten leges wordt een bedrag van €900.000 in de reserve Stadsvernieuwing gestort. Dit bedrag wordt later ingezet t.b.v. het woonoffensief.

Investeringen

Volkshuisvestingsfonds

Herinrichten woonwagenplaatsen
Voor het herinrichten van woonwagenplaatsen is in het investeringsprogramma vanaf de jaarschijf 2025 jaarlijks € 150.000 begroot.

Transferium (8.3) wordt bereikbaarheid Kerkrade - West (2.1)
In het kader van de mobiliteitsopgave in Kerkrade West heeft de Provincie besloten om het Station Kerkrade West niet te realiseren. Om de mogelijkheden te onderzoeken hoe de bereikbaarheid van Kerkrade West kan worden verbeterd heeft er binnen de wijk een onderzoek plaatsgevonden naar Vervoersarmoede. Op basis van deze onderzoeksresultaten is een maatregelenpakket opgesteld dat in samenwerking met stakeholders waaronder de Provincie de (financiële) haalbaarheid wordt onderzocht. De haalbaarheid van o.a. de volgende maatregelen worden onderzocht: buurthubs met deelfietsen, deelauto's, digitale (dynamische) informatieborden bij bushaltes, etc.

Hierbij zal ook de verbinding gelegd worden met het bereikbaar maken van de bedrijventerreinen waaronder Avantis, anders dan per (eigen) auto.

In het investeringsprogramma is voor de jaarschijf 2024 € 600.000 begroot. Dat bedrag schuift door naar 2025 onder de naam verbetering bereikbaarheid Kerkrade - West (2.1)

Overige vermeldenswaardige zaken
N.v.t.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Gemiddelde WOZ-waarde	CBS	€ 1.000	2024	200	379	290
Nieuw gebouwde woningen	BAG	Aantal per 1.000 woningen	2023	0,2	9,1	6,2
Demografische druk	CBS	%	2024	78,1	70,4	75,8

Gemeenschappelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	COELO	€	2024	918	nb	928
Gemeenschappelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	COELO	€	2024	993	nb	997

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
algemene kwaliteit van de woonomgeving	burgeronderzoek	score (0 - 10)		7,0		6,9		7,3
gesloopte woningen	BAG	aantal	300	6	-	2	1	205
toegevoegde woningen : - nieuwbouw - verbouwing	BAG	aantal	 23 11	59 6	 32 87	 71 9	 159 11	 5 6
leegstand woningen in relatie tot woningvoorraad (1 jan.)	BsGW Limburg (woz-registratie)	%	4.4	4,1	3,9	4,2	6,3	5,8
leegstand niet-woningen in relatie tot voorraad niet-woningen (1 jan.)	BsGW Limburg (woz-registratie)	%	19,4	22,4	22,7	22,4	19,7	17,4

Paragrafen

§1. Lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf staan het beleid van en de opbrengsten over de gemeentelijke heffingen en leges. In de jaarlijkse Tarievennota staan de tarieven, uitgangspunten en ontwikkelingen.

a. Beleid lokale heffingen en kwijtschelding

Tarieven
In de vorige (meerjaren)begroting werd uitgegaan van een jaarlijkse verhoging van een aantal belastingen en heffingen van 1,5% per jaar.
Thans wordt voorgesteld om de OZB-opbrengsten met 8,5% extra te verhogen in 2025, in aanvulling op de vorig jaar reeds besloten jaarlijkse verhoging van 1,5%. De ozb-druk wordt daarmee 43 euro hoger t.o.v. 2024 (dus circa 37 euro meer dan vorig jaar reeds besloten). Het Rijk komt gemeenten financieel nog steeds onvoldoende tegemoet in verhouding tot het takenpakket. Daarnaast eisen de prijsstijgingen van de laatste jaren hun tol. Verder is sprake van areaaluitbreiding waardoor de opbrengsten zullen stijgen. Zie ook de toelichting bij programma 0. Bij afval en riool bedragen de verhogingen circa 12 euro resp. 4 euro per jaar, als gevolg van de gestegen kosten.

In totaal stijgt daarmee de gemiddelde lastendruk naar huidige inzichten met circa 59 euro in 2025 (hetgeen neerkomt op € 4,92 per maand). Wat dit betekent voor onze plaats op de lijst met gemeentelijke woonlasten is op dit moment nog niet te zeggen.
De tarieven 2025 moeten nog definitief worden vastgesteld voor de diverse belastingen en leges. Bij de behandeling van de Tarievennota 2025 (raad december 2024) zal de raad hierover een besluit nemen.

Kwijtschelding
Het kwijtscheldingsbeleid wordt uitgevoerd door BsGW. Bij het kwijtscheldingsbeleid wordt de maximale toegestane norm gehanteerd. Dat is 100% van de bijstandsnorm. De landelijke minimale norm is 90%. De kwijtscheldingsregeling beperkt zich tot de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing (vast tarief) en het rioolrecht. Voor het beoordelen van een verzoek om kwijtschelding worden de criteria van de Invorderingswet 1990 gehanteerd. Vanwege het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid, worden de kosten van kwijtschelding voor riool en afval doorbelast.

Kostendekkendheid
Voor zowel heffingen als rechten geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn. Het gaat hier om de Rioolheffing, Afvalstoffenheffing, Markt- en marktpromotiegelden, Leges en Lijkbezorgingsrechten.
Bij de berekening van de kostendekkendheid wordt rekening gehouden met directe kosten, salariskosten en kosten van overhead. De kosten van overhead zijn gebaseerd op de naar de producten toegerekende uren.

- *Rioolheffing en Afvalstoffenheffing*

In onderstaande tabellen is een *indicatief* overzicht opgenomen naar de inzichten van juli 2024. Ten behoeve van de definitieve vaststelling van de tarieven 2025 zullen de cijfers worden geactualiseerd. De geraamde mutaties van de voorziening en reserve kunnen dus nog wijzigen.

Kostendekkendheid riool	**2025**
Directe kosten*	1.653.800
Kapitaallasten	1.496.800
Mutatie in voorziening	0
Doorbelastingen vanuit andere taken**	2.508.800
Totaal kosten	***5.659.400***
Rioolheffing	5.657.200
Overige opbrengsten	2.200
Totaal opbrengsten	***5.659.400***
Kostendekkendheid percentage	**100%**

** Dit betreft kosten van inspecties en onderhoud (€ 703.000), BSGW (€ 180.000), salarissen en sociale lasten (€ 268.100), Waterschapslasten (€ 103.200), kolkenzuigen (€ 66.000), ongediertebestrijding (€ 59.000), onderhoud ZL-bassins (€ 72.000), recognities (€ 43.000) en overige kosten (€ 159.500)*
*** Dit betreft overhead (€ 602.400), straatreiniging (€ 419.200), rente oude investeringen (€ 823.700), kwijtschelding (€ 580.100), en toerekening compensabele btw (€ 83.400)*

Kostendekkendheid afval	**2025**
Directe kosten*	5.837.100
Doorbelastingen vanuit andere taken**	1.514.600
Totaal kosten	***7.351.700***
Afvalstoffenheffing– vastrecht variabele opbrengst	6.820.700
Dividend RD 4 NV	31.000
Egalisatie reserve	500.000
Totaal opbrengsten	***7.015.100***
Kostendekkendheid percentage	**100%**

** Directe uren (€ 196.500), kosten Rd4 (€ 5.331.400), kosten BSGW (€ 309.000) en overige kosten (€ 200)*
*** Overhead (€ 237.000), straatreiniging (€ 117.800), kwijtschelding (€ 517.000) en (toerekening) compensabele btw (€ 642.800)*

- *Overige rechten en heffingen*

Kostendekkendheid Marktgelden/ -promotie	**2025**
Directe kosten	108.000
Loonkosten en overhead	301.800
Totaal kosten	***409.800***
Opbrengsten	109.200
Totaal opbrengsten	***109.200***
Kostendekkendheid percentage	**27%**

Kostendekkendheid Lijkbezorgingsrechten	**2025**
Directe kosten	112.000
Loonkosten en overhead	41.200
Totaal kosten	***153.200***
Opbrengsten	54.300
Totaal opbrengsten	***54.300***
Kostendekkendheid percentage	**35 %**

Kostendekkendheid Leges				**2025**
	Titel 1*	**Titel 2***	**Titel 3***	**Totaal**
Directe kosten	185.800	335.000	1.000	521.800
Loonkosten en overhead	743.800	382.500	170.300	1.296.600
Totaal kosten	***929.600***	***717.500***	***171.300***	***1.818.400***
Opbrengsten	573.000	791.700	51.200	1.415.900
Totaal opbrengsten	***573.000***	***791.700***	***51.200***	***1.415.900***
Kostendekkendheid percentage	**62%**	**110 %**	**30%**	**78%**

** Titel 1 Algemene dienstverlening, Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning, opgemerkt zij dat begrotingstechnisch wel rekening is gehouden met verwachte extra opbrengsten maar nog niet volledig met de hieraan verbonden extra personele inzet. Titel 3 Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn.*

b. Raming opbrengsten uit heffingen (overzicht op hoofdlijnen)

*bedragen * €1.000*

Taakveld	**Opm.**		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
0.2	3	Leges persoonsdoc., burg.stand, rij/reisdocumenten	540	586	609	609
0.61/0.62	1	Onroerendezaakbelastingen	15.345	15.818	16.204	16.219
0.63/2.2	1, 4	Parkeergelden/boetes	621	621	621	621
0.64	1	Hondenbelasting	89	89	89	89
0.64	1	Reclamebelasting	54	54	54	54
0.64	1	Precariorechten	83	83	83	83
1.2		Diverse leges uitvoering bijzondere wetten	51	51	51	51
3.3		Markt- en marktpromotiegelden	105	105	105	105
3.4	1	Toeristenbelasting en Marketingbijdrage GaiaZoo	275	275	275	275
3.4		Kermissen	16	16	16	16

7.2	2	Rioolheffing	5.708	5.728	5.736	5.736
7.3	2	Afvalstoffenheffing	6.972	6.975	6.991	6.991
7.5		Lijkbezorgingsrechten	54	54	54	54
8.3		Leges omgevingsvergunning	792	797	802	802
Div.		Diverse leges	30	30	30	30
		Totaal	**30.735**	**31.282**	**31.720**	**31.735**

1. Niet bestedingsgebonden en geen eisen m.b.t. kostendekkendheid.

2. Verloopt budgettair neutraal via de voorziening riolen resp. egalisatiereserve afvalverwerking.

3. Onder aftrek van de af te dragen rijksleges.

4. Inclusief opbrengsten parkeergarages welke privaatrechtelijk worden geïnd.

Voor een toelichting op de diverse belastingen en heffingen wordt verwezen naar de jaarlijkse Tarievennota.

c. Lokale lastendruk

Als we het hebben over de lokale lastendruk, wordt hiermee bedoeld de woonlasten voor de burger. Onder de woonlasten vallen de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing (vastrecht en diftar).

De lokale lastendruk 2024 is door COELO (bronhouder) gemiddeld becijferd op € 993 voor een Kerkraads gezin (woonlasten eigenaar-bewoner, meerpersoonshuishouden). Volgens COELO is dit landelijk gemiddeld € 1.010 en in Limburg gemiddeld € 1.012. De mediaan is het middelste getal in een (oplopende) getallenreeks. De mediaan is € 985, dat wil dus zeggen dat het gemiddelde beïnvloed wordt door uitschieters aan de onderkant en bovenkant. Volgens COELO liggen in 73% van de Nederlandse gemeenten de gemiddelde woonlasten tussen de € 800 en € 1.100. Op de Limburgse ranglijst neemt Kerkrade in 2024 dezelfde positie in als in 2023 (plaats 15). COELO gebruikt bij de berekening van de gemiddelde OZB aanslag de gemiddelde waarde van koopwoningen. Gemeenten moeten uiteraard bij hun tariefstelling wel rekening houden met de waarde van de huurwoningen.

Een overzicht van de lokale woonlasten 2024 in de Parkstadgemeenten is opgenomen in onderstaande tabel.

*Bedrag * € 1 voor meerpersoonshuishouden*

Jaar 2024	Woonlasten	Rioolheffing	Afval/ -reinigingsheffing	Gem. OZB woningen	Gemiddelde waarde woning (voorlopig)
Beekdaelen	1.081	325	332	424	343
Brunssum	1.011	271	361	379	259
Heerlen	993	196	380	416	260
Landgraaf	1.022	267	351	404	291
Kerkrade	993	235	331	427	248
Simpelveld	1.127	323	315	489	305
Voerendaal	1.207	360	343	504	370

Via de 'lokale lasten meter' kunnen de inwoners hun woonlasten berekenen op basis van hun eigen specifieke situatie. De link naar de lokale lastenmeter is *https://kerkrade.lokalelastenmeter.nl/*.

Middels de jaarlijkse Tarievennota stelt de raad steeds in december de tarieven vast. In het najaar wordt een inschatting gemaakt van de gegevens die nodig zijn om de tarieven te bepalen. Er is sprake van een doorlopende ontwikkeling, o.a. als gevolg van definitieve afronding taxatieprocessen voor de wet WOZ en bezwaar en beroep. Tenslotte wordt opgemerkt dat in de landelijke cijfers van de basisset (COELO) op onderdelen standaard uitgangspunten worden gehanteerd voor de berekeningen, o.a. bij het hanteren van DIFTAR. De uiteindelijke lastendruk kan achteraf anders uitvallen. In Kerkrade zijn er bijvoorbeeld, in verband met het ledigingsschema van de Rd4, minder ledigingen mogelijk dan waar COELO standaard van uitgaat.

§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze paragraaf geeft informatie over de weerstandscapaciteit, de risico's, het beleid, diverse kengetallen en een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandscapaciteit wordt onderscheiden in een incidentele en structurele component. Onder de incidentele component wordt verstaan de algemene reserve, de post onvoorzien incidenteel, de stille reserves en de incidentele begrotingsruimte. Uitgangspunt is dat de bestemmingsreserves niet worden gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. Onder de structurele component wordt verstaan de onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien structureel en de structurele begrotingsruimte.

a. Weerstandsvermogen

De ratio voor het weerstandsvermogen is voor het begrotingsjaar 2025 en de meerjarenraming weergegeven in onderstaande tabel. De ratio is het resultaat van de verhouding tussen de (in onderdeel b. Weerstandscapaciteit) berekende weerstandscapaciteit en de (in onderdeel c. Risico's) gekwantificeerde restrisico's.

	2025	2026	2027	2028
Ratio weerstandsvermogen	1.4	1.4	1.5	1.6

12.251	12.751	13.251	13.751

De norm die de gemeente Kerkrade gebruikt, is gebaseerd op de risicomatrix van de Universiteit Twente. Er is geen landelijke "norm" waaraan voldaan moet worden. De tabel geeft alleen een relatieve indicatie waarbij waarderingsscore A het hoogst haalbare is en waarderingsscore F de slechtste score is.

Waarderings-score	Ratio	Betekenis
A	> = 2.0	Uitstekend
B	1.4 < 2.0	Ruim voldoende
C	1.0 < 1.4	Voldoende
D	0.8 < 1.0	Matig
E	0.6 < 0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

De gemeente Kerkrade neemt op die schaal als (gewenst) risicoprofiel een middenpositie in: risico's worden voor zover mogelijk vermeden of afgedekt. Anderzijds moet een ondernemende gemeente risico's durven te nemen en kan het vormen van reserves geen doel op zich zijn.
Volgende bovenstaande tabel is het weerstandsvermogen van de gemeente Kerkrade in 2025 ruim voldoende.

b. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is voor het Begrotingsjaar 2025 en de meerjarenraming weergegeven in onderstaande tabel.

Algemene Reserve

*Bedrag * € 1.000 per ultimo jaar*	2025	2026	2027	2028
Algemene Reserve	8.465	8.965	9.465	9.965
Algemene Reserve OBK	1.250	1.250	1.250	1.250
Reserve exploitatie (*vrije ruimte*)	2.536	2.536	2.536	2.536
Totaal	**12.251**	**12.751**	**13.251**	**13.751**

Voor wat betreft de algemene reserve geldt dat altijd een bepaalde omvang noodzakelijk is, bijvoorbeeld om risico's of een (onverwacht) negatief jaarrekeningresultaat op te kunnen vangen.

Stille reserves
Van stille reserves is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als het bezit al geheel of gedeeltelijk afgeschreven is, maar nog wel bruikbaar voor een geïnteresseerde koper. Vaak worden als stille reserves genoemd gronden, gebouwen en aandelen. Praktisch gezien moeten deze bezittingen ook verkoopbaar zijn, willen zij dienen als weerstandsvermogen. Als dat zo is, doet zich tot slot nog het probleem voor van waardebepaling.
De gemeente Kerkrade heeft nog diverse gronden, gebouwen en aandelen in bezit waarvan de marktwaarde de boekwaarde zou kunnen overstijgen. De meeste daarvan zijn echter niet verkoopbaar, bijvoorbeeld de gronden in een aangewezen groengebied, het raadhuis of het stadskantoor. In het verleden zijn verkoopbare stukken groen en gebouwen die als niet-strategisch werden beschouwd reeds gedeeltelijk afgestoten. Deze beleidslijn wordt doorlopend voortgezet.
Er is geen sprake van een bedrag uit stille reserves dat bij de weerstandscapaciteit wordt betrokken.

Begrotingssaldo
Een begrotingsoverschot mag tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Van structurele begrotingsruimte is sprake als de begroting en de meerjarenraming structureel sluit met een positief saldo. Overige ruimte wordt aangemerkt als incidentele ruimte. Voor een overzicht van het begrotingssaldo wordt verwezen naar Financiële begroting, 1. Overzicht van lasten en baten, a. Totaaloverzicht begrotingssaldo. Voor de berekening van het weerstandsvermogen laten wij deze post vooralsnog buiten beschouwing.

Onvoorzien en onvermijdbaar
In de begroting is in de exploitatie opgenomen de jaarlijkse post "onvoorzien". Dit betreft een structurele post van in totaliteit € 282.100. Daarnaast is in het investeringsprogramma een jaarlijkse post "onvermijdbaar" opgenomen van € 58.000. Dit vergroot de beschikbare middelen voor onvoorziene omstandigheden. Deze posten kunnen worden ingezet ten behoeve van de dekking van de in de loop van het jaar opkomende incidentele niet voorziene uitgaven resp. investeringen. In de bijlage 'Overige risico's' van dit document is een tabel opgenomen waaruit blijkt dat deze bedragen separaat worden meegenomen

ter afdekking van de risico's van de bedrijfsvoering c.q. het dagelijks handelen. Ze worden daarom niet nog eens betrokken bij de weerstandscapaciteit.

Onbenutte belastingcapaciteit
Indien er ruimte bestaat om belastingen en heffingen te verhogen, betekent dit een mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. In de praktijk wordt hiervoor ook vaak gekeken naar de lastendruk ten opzichte van andere gemeenten. Meer informatie over de lastendruk is jaarlijks opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen van de begroting en rekening. Deze mogelijke extra ruimte wordt vooralsnog buiten beschouwing gelaten voor de berekening van het weerstandsvermogen.

Overig
Daarnaast zijn er nog twee posten die niet tot de weerstandscapaciteit gerekend mogen worden, maar wel op hun eigen wijze risico's afdekken, te weten: bestemmingsreserves en voorzieningen.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven (artikel 43 BBV). Bestemmingsreserves worden niet gekwalificeerd als weerstandscapaciteit. Deze worden dus niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Een andere aanwending van deze reserves kan beleidsmatige of financiële gevolgen hebben omdat er sprake is van verplichtingen of omdat zij een egaliserende werking hebben.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's die redelijkerwijs te schatten zijn en die hun oorsprong vinden in het huidige of eerdere begrotingsjaren. Een voorziening moet groot genoeg zijn om het risico of de verplichting te dekken, dus niet te laag, maar ook niet te hoog. Daarom worden voorzieningen niet gerekend tot de weerstandscapaciteit.

c. Risico's

Een risico is een gebeurtenis die een (negatief) gevolg voor de gemeente met zich mee kan brengen. Per risico wordt aangegeven of sprake is van een bestaande dekking. Indien de schatting is dat de bestaande dekking voldoende is, vindt geen kwantificering plaats. Het eventuele (rest)risico wordt gekwantificeerd.

De gekwantificeerde risico's, die van belang zijn voor de berekening van het weerstandsvermogen, zijn weergegeven in onderstaande tabel.

	*Bedrag * € 1.000*
Risico's	
Algemene uitkering	2.800
Sociaal domein	1.200
Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (OBK)	0
Parkstad Limburg Stadion (PLS) / Roda JC Kerkrade	1.600
Beheer kapitaalgoederen	1.300
Algemeen	1.900
Totaal	**8.800**

Enkele overige risico's onder andere van de bedrijfsvoering (het dagelijks handelen) zijn opgenomen in de bijlage §2. Weerstandsvermogen: 'Overige risico's' van de begroting.

Hieronder volgen de risico's.

Algemene uitkering

Toelichting
Het Rijk brengt jaarlijks voor het gemeentefonds drie circulaires uit: in mei, september en december. Soms zijn er ook berichten tussendoor. De circulaires hebben gevolgen voor de gemeentefinanciën. Deze gevolgen worden berekend en opgenomen in de meerjarenbegroting. Een circulaire kan leiden tot tegenvallers of meevallers. De verschillen zijn soms groot. De nieuwe financieringssystematiek vanaf 2025

moet zorgen voor meer stabiliteit, maar lijkt door de huidige relatief hoge inflatiecijfers wel nadelig te zijn voor gemeenten.

Bestaande dekking
Bij de berekeningen van de AU wordt uitgegaan van actuele basisgegevens.
De omvang van de algemene uitkering loopt gelijk met de ontwikkeling van de uitgaven van de verschillende ministeries. Als sprake is van financiële tegenvallers op de korte termijn, is het voor de gemeente moeilijker om nog met oplossingen te komen. Bij financiële tegenvallers op de lange termijn is dit beter mogelijk. Daarom houden wij in het weerstandsvermogen rekening met een bedrag om dit risico (voor de korte termijn) af te dekken.

Kwantificeren (rest)risico
Wij gaan uit van een bedrag van afgerond € 2,8 miljoen. Dit is ongeveer 2% van de recente algemene uitkering.

<u>Sociaal Domein (SD)/ Open-einde regelingen</u>

Toelichting
Ten gevolge van het gegeven, dat de regelingen in het sociaal domein open-eind regelingen zijn, kunnen er grote schommelingen in de uitgaven optreden.
Bij jeugdhulp zagen we al eerder dat Xonar een van de grootste aanbieders van jeugdhulp in onze regio verliesgevende exploitatie heeft, helaas zijn er ondertussen al meerdere jeugdzorgaanbieders die financiële problemen melden.

Bestaande dekking
Bij de overgang van de taken van het Rijk naar de gemeente was de aandacht vooral gericht op het laten doorgaan van de zorg. Nu de taken al enkele jaren bij de gemeente liggen, is de focus gericht op het beheersen van de uitgaven.

Kwantificering (rest)risico
Schommelingen aan zowel de inkomsten- als uitgavenkant zullen blijven. Op basis van de gegevens van de afgelopen jaren in samenhang met de gestegen uitgaven, en de beschikbare buffer voor schommelingen in verband met open-einde regelingen (€ 1,5 miljoen) houden wij rekening met een risico van afgerond € 1,2 miljoen.

<u>Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (OBK)</u>

Toelichting
Het grondbeleid volgt het ruimtelijk beleid en richt zich daarmee op het ontwikkelingsprogramma woningbouw en op het ontwikkelingsprogramma bedrijventerreinen. De resultaten van het Grondbedrijf betreffen de winsten en verliezen uit grondexploitaties. In de periode 2024-2028 zijn voor een bedrag van ongeveer € 0,2 miljoen aan resultaten te realiseren. Hier kunnen bepaalde risico's zijn. Er kan sprake zijn van tegenvallers aan de inkomstenkant maar ook aan de uitgavenkant. Een toelichting op de risico's van de grondexploitatie staat in de paragraaf grondbeleid.

Bestaande dekking
Het bedrag van de algemene reserve OBK is apart betrokken bij de weerstandscapaciteit. De reserve grondexploitatie OBK (=werkreserve grondbedrijf) is onder andere bedoeld voor verliezen uit de grondexploitaties. Het saldo wordt eind 2028 geschat op ongeveer € 0,53 miljoen. Voor elke grondexploitatie worden overeenkomsten gesloten. Eerst wordt hiervoor onderzocht wat de financiële effecten zijn. Daar waar mogelijk, worden de risico's van een grondexploitatie zoveel mogelijk neergelegd bij de andere partij. De ontwikkelingen worden de hele tijd in de gaten gehouden. Wanneer een risico onverwacht werkelijkheid wordt, worden er maatregelen genomen of voorstellen gedaan om de effecten van het risico te verkleinen.

Kwantificering (rest)risico
Als de resultaten grondexploitatie tegenvallen, dan wordt de werkreserve OBK niet of minder of minder snel aangevuld. Met het geschatte saldo van de reserve is dan nog een goede buffer beschikbaar voor de resterende risico's. Gelet op deze ruimte wordt het restrisico berekend op € 0.

Parkstad Limburg Stadion (PLS)/ Roda JC Kerkrade

Toelichting
Gemeente Kerkrade had eind 2023 nog een langdurende vordering van ongeveer € 18,4 mln op Holding Stadion Kerkrade BV. Of het geld binnenkomt, is afhankelijk van het betalen van de huur voor het PLS door Roda JC. Over dit onderwerp heeft de raad 1 juli 2020 een besluit genomen voor de periode tot en met 2023.

Met het raadsbesluit van 12 juli 2023 is een nieuwe richting gekozen in samenhang met de ontwikkeling 'Kaalheide Bruist / ontwikkeling sportpark Kaalheide'. Dit leidt naar verwachting tot een afname van het huidige risicoprofiel, waarbij de inbaarheid van de lening veel minder afhankelijk wordt van één huurder (Roda JC). In afwachting van de feitelijke ontwikkelingen handhaven wij vooralsnog de risico-inschatting. Deze blijft dan gebaseerd op de situatie dat voor een leeg stadion (een) nieuwe huurder(s) of een nieuwe bestemming moet wordt gezocht. Dat kost tijd. Vanuit het toezichtkader kan hiervoor een periode van vier jaren worden uitgetrokken. Pas wanneer in die periode geen zicht is op een oplossing, komt een afboeking van de vordering in beeld. Dit is het slechtste (worst case) scenario.

Bestaande dekking
Roda ontvangt (o.a.) mediagelden vanuit de KNVB. Met Roda en de KNVB is overeengekomen via een zogenaamde 'akte van cessie' dat de KNVB de door Roda te betalen bedragen rechtstreeks overmaakt aan Stadion/Gemeente Kerkrade. Dit gebeurt steeds in maart, mei, oktober en december, of vaker indien nodig. Er blijft echter sprake van onzekerheden. Ook is in de begroting rekening gehouden met de kosten van onderhoud. Als het stadion tijdelijk leegstaat, kan dit mogelijk op een lager niveau gebeuren.

Kwantificering (rest)risico
De kans dat moet worden overgegaan tot afboeking van de vordering is niet onderbouwd in te schatten. De nieuwe ontwikkeling kan deze kans verkleinen. Als het stadion leeg zou komen te staan moet PLS/de gemeente de eigenaarslasten betalen, mist de gemeente de rentevergoeding, zal ook een deel van de gebruikerslasten door de gemeente moeten worden betaald en ontstaat er extra druk op de financieringslasten. Verder kan nog sprake zijn van een eenmalig nadeel van circa € 66.000 (peil eind 2023) in verband met de vordering onroerendezaakbelastingen oude jaren op Roda JC. Vooralsnog blijven wij uitgaan van een bedrag van in totaal afgerond € 1,6 miljoen voor dit risico, om deze kosten gedurende de genoemde periode van vier jaren te dekken. Afhankelijk van de feitelijke ontwikkelingen de komende jaren zal dit risico steeds opnieuw worden beoordeeld en zo nodig bijgesteld worden.

Beheer kapitaalgoederen

Toelichting
Voorbeelden van de kapitaalgoederen zijn wegen, riolering, groen, gebouwen, verlichting en civieltechnische kunstwerken. Deze kapitaalgoederen moeten onderhouden worden op een bepaald niveau. De kosten van riolen zijn deel van het riooltarief. Deze kosten zijn geen risico voor de begroting. Voor het onderhoud van de overige kapitaalgoederen is ongeveer € 5,2 miljoen in de begroting opgenomen. Voorbeelden van risico’s zijn een onderhoudsachterstand, incidentele schade door storm of toenemende kosten door uitbreiding van het aantal of omvang van kapitaalgoederen.

Bestaande dekking
In beheerplannen worden afspraken gemaakt over het niveau van onderhoud. Ook wordt rekening gehouden met de kosten hiervan. Deze kosten zijn opgenomen in de begroting. Dit kan zijn in de exploitatie, het investeringsprogramma of via de inzet van reserves.
Daarnaast werkt de gemeente aan het verkleinen van gemeentelijke vastgoedportefeuille. Dit kan zijn door sloop of verkoop. De aandacht gaat naar strategisch vastgoed. Aan niet-strategisch vastgoed wordt alleen onderhoud uitgevoerd dat echt niet uitgesteld kan worden. Onderhoud vindt vaak plaats op basis van inspecties en rekening houdend met ontwikkelingen in de directe omgeving (efficiency). Ook met eventuele

sloopkosten wordt in de begroting rekening gehouden. Na sloop kan het zijn dat de nieuwe plek ergens anders voor gebruikt wordt dat geld oplevert. De kosten van de sloop vallen dan weg tegen de nieuwe inkomsten. Jaarlijks wordt de boekwaarde van het vastgoed vergeleken met de waarde daarvan. Er wordt dan nagegaan of de boekwaarde niet te hoog is.
Kwantificering (rest)risico
Voor het opvangen van de risico's wordt rekening gehouden met een bedrag van afgerond € 1,3 miljoen. Dit is ongeveer 25% van het budget voor het jaarlijks onderhoud van de kapitaalgoederen exclusief de riolen.

Algemeen

Toelichting
In de gemeente zijn nog verschillende andere risico's. Van die risico's is het lastig in te schatten wat het financieel effect kan zijn en ook de kans op dat het risico gebeurt. Om niet aan deze risico's voorbij te gaan wordt een stelpost bepaald.

Voorbeelden van deze risico's zijn de gevolgen van wetswijzigingen, de btw-uitkering Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK), rechterlijke uitspraken, privacy-incidenten of gevolgen van de voortdurende oorlog in de Oekraïne. Wat voor effect deze laatste heeft op de economie en werkgelegenheid valt nu nog niet in te schatten. Een recessie kan bijvoorbeeld effect hebben op gemeentelijke projecten en op te betalen uitkeringen. De eventuele effecten hiervan zijn nu onmogelijk te bepalen.

Bestaande dekking
Het kan zijn dat kosten hoger uitvallen dan gedacht of minder opbrengsten gehaald worden. Binnen de gemeente is hier doorlopend aandacht voor. Ook worden maatregelen genomen om de kansen op of gevolgen van risico's te verkleinen.

Kwantificering (rest)risico
Voor het weerstandsvermogen wordt uitgegaan van € 1,9 miljoen. Rekening houdend met de bedragen die al meegenomen zijn in het weerstandsvermogen voor de algemene uitkering, het sociaal domein, het OBK en het beheer van kapitaalgoederen, is dit ongeveer 2% van het resterende bedrag aan gemeentelijke lasten per jaar plus 2% van het resterende bedrag aan gemeentelijke baten per jaar (exclusief reserves).

d. Diverse kengetallen

Op landelijk niveau zijn vijf kengetallen benoemd om de financiële positie van gemeenten beter weer te geven en te kunnen vergelijken. Deze worden hierna uitgewerkt.

Kengetallen *Ultimo jaar in %*		**2023** **REK**	**2024** **BEGR**	**2025** **BEGR**
1a	Netto schuldquote	73,7	102,3	87,1
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	60,2	87,5	73,5
2	Solvabiliteitsratio	19,7	12,6	14,7
3	Grondexploitatie	0,2	-1,1	0,0
4	Structurele exploitatieruimte	0,6	0,8	2,8
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	98,3	101,8	*

** Nog niet bekend. In de raad van december 2024 worden alle tarieven 2025 vastgesteld op basis van de dan bekende ontwikkelingen. Deze worden vervolgens afgezet tegen de landelijke cijfers.*

Nadere toelichting op de financiële kengetallen:
- *Kengetal 1a en 1b* weerspiegelen het niveau van de schuldenlast van de gemeente t.o.v. de eigen middelen.
- *Kengetal 2* geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is (ineens) aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

- *Kengetal 3* geeft inzicht in de boekwaarde van de voorraden grond die nog moet worden terugverdiend door toekomstige verkopen.
- *Kengetal 4* geeft inzicht in de verhouding van de structurele baten versus de structurele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel.
- *Kengetal 5* geeft inzicht in de ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, gerelateerd aan de totale gemiddelde woonlasten. De formule gaat uit van de gemiddelde woonlasten jaar t, gedeeld door de gemiddelde woonlasten van jaar t-1. Dat kan een enigszins vertekend beeld geven. De landelijke tendens is dat de gemiddelde woonlasten stijgen.

Het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) dat de provincie hanteert voor het toezicht op gemeenten is hieronder weergegeven. Er zijn landelijk per kengetal drie categorieën benoemd, namelijk A, B, C en zgn. signaleringswaarden. Hieraan is geen absolute betekenis toegekend. In het algemeen kan worden gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest. Van belang is nog dat de waarden in hun onderlinge samenhang moeten worden bezien.

De GTK-waarde die overeenkomt met begroting 2025 is geel gearceerd. Omdat de belastingcapaciteit nog niet bekend is voor 2025, is hier de waarde van 2024 genomen.

Kengetallen *in %*		**Cat. A**	**Cat. B**	**Cat. C**
1a	Netto schuldquote	< 90	90-130	> 130
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90	90-130	> 130
2	Solvabiliteitsratio	> 50	20 - 50	< 20
3	Grondexploitatie	< 20	20 - 35	> 35
4	Structurele exploitatieruimte	> 0	0	< 0
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshh.	< 95	95 - 105	> 105

BDO, een gerenommeerd accountantskantoor, heeft een methodiek ontwikkeld waarmee per gemeente één (gewogen) rapportcijfer voor de financiële kengetallen wordt gegeven. Dit geeft een breder beeld dan enkel een vergelijking op specifieke getallen. BDO kent in die methodiek de hoogste waarde toe aan het getal solvabiliteit, daarna aan de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, gevolgd door de grondexploitatie, de structurele exploitatieruimte en de belastingcapaciteit. Als een gemeente voor alle kengetallen in categorie A valt, dan scoort de gemeente 100 van de 100 punten en daarmee een rapportcijfer "10". Als een gemeente voor alle kengetallen in categorie C valt, dan krijgt de gemeente het rapportcijfer "3".

Op basis van deze methodiek krijgt Kerkrade het rapportcijfer 7,1.

§3. Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Voor deze paragraaf zijn de volgende beleids- en beheersplannen relevant:

Beleids- en beheersplannen
Wegbeheer gemeente Kerkrade: Uitvoeringsprogramma
Watertakenplan 2020-2024
Groen; Onderhoud en beheerprogramma's (grotendeels door groepsdetachering WSP-groen)
Gebouwenbeheer (jaarlijks plan passend binnen financiële kaders)
Openbare verlichting uitvoeringsprogramma
Civieltechnische kunstwerken onderhoud op basis van inspecties
Speelvoorzieningen regulier onderhoud

De gemeente is verantwoordelijk voor een goed onderhoud en beheer van de openbare ruimte. In die openbare ruimte vinden we de zogenaamde 'kapitaalgoederen' die samen de infrastructuur vormen. Voorbeelden daarvan zijn de wegen, het openbaar groen, riolen, bruggen, tunnels en de openbare verlichting.

De wegen werken als aders voor het vervoer van mensen en goederen. Riolen zorgen voor het transport van afvalwater en het openbaar groen (bijvoorbeeld de bomen langs straten en in parken) zorgt voor voldoende zuurstof. Bruggen en tunnels vormen als gewrichten belangrijke verbindingen voor het verkeer. De gemeente moet de infrastructuur als een goede 'huisvader' onderhouden zodat deze veilig en duurzaam (beter voor het milieu) kan worden gebruikt. Dat is in het belang van onze inwoners, bezoekers en bedrijven. Een vitale (gezonde) stad kan niet zonder een vitale infrastructuur.

In deze paragraaf komen de belangrijkste onderdelen aan de orde.

Klimaat en weer

De afgelopen jaren hebben het klimaat en het weer het onderhoud van de kapitaalgoederen beïnvloed. Na de ernstige wateroverlast van 2021 en 2022 heeft zware regenval ook in de zomer van 2023 weer plaatsgevonden. Voorgestelde maatregelen ikv wateroverlast hebben inmiddels hun werking bewezen. Ook in 2024 zullen aanvullende maatregelen genomen worden om verdere knelpunten op te lossen. Daarnaast werd de voorzomer van dit jaar gekenmerkt door langdurige droogte en hoge temperaturen.

Deze situaties kosten de gemeente vaak veel geld. Denk bijvoorbeeld aan schades aan civieltechnische kunstwerken, aan het openbaar groen of aan bomen. Zo hebben met name beukenbomen zwaar te lijden onder langdurige droogte. De gevolgen daarvan worden soms pas enkele jaren later zichtbaar.
Daarnaast moet vaak extra personeel en materieel (bijvoorbeeld machines) worden ingezet. Wij verwachten dat deze zaken ook de komende jaren invloed hebben op het onderhoud en beheer.

In 2025 gaat Kerkrade door met de samenwerking met de Parkstad-gemeenten, de Provincie Limburg, het Waterschap en het WML. Onderwerpen waaraan speciale aandacht gegeven moet worden zijn:

- Klimaatadaptatie (hoe passen wij onze stad zo goed mogelijk aan het veranderende klimaat aan);
- Wateroverlast
- Droogte;
- Extreme warmte (hittestress);
- Duurzaamheid (hoe gaan we goed om met onze natuur);
- Ruimtelijke ordening (hoe delen we onze ruimte in).

Zowel de portefeuilles Openbare Ruimte alsook de portefeuille Duurzaamheid zijn hierbij nauw betrokken.

a. Wegen

Beleid en uitvoering
In Kerkrade hebben we ruim 200 km aan wegen en straten. Dat zijn hoofdwegen zoals de Kaalheidersteenweg en woonstraten zoals de Van Beethovenstraat, de Kleingraverstraat of de Anselderlaan. Ook zijn er nog speciale gebieden zoals het centrum en de bedrijventerreinen.

Het is de taak van de gemeente Kerkrade om de wegen en straten in orde te houden. Dan kunnen de burgers er veilig gebruik van maken. Daarmee houden we Kerkrade bereikbaar voor iedereen. De gemeente kijkt niet alleen of een weg “mooi” is, maar vooral of een weg vlak is en of het regenwater goed kan weglopen. De gemeente maakt gebruik van een geautomatiseerd systeem, het wegbeheersysteem. Met informatie uit dat systeem wordt een beheerplan gemaakt. Dat beheerplan is het draaiboek om het onderhoud en beheer van de wegen uit te voeren. Elke twee jaar worden de wegen geïnspecteerd. Met de uitkomst kan dan elke twee jaar een nieuw beheerplan worden gemaakt. Bij het onderhoud van de wegen worden ook kleine problemen verholpen, bijvoorbeeld gaten in de weg. Als er teveel kleine dingen zijn om te repareren wordt de hele weg vervangen. Dat noemen we reconstructie. Een reconstructie kan soms ook nodig zijn als een weg nog goed is. Bijvoorbeeld als er een probleem is met het verkeer. Meer informatie hierover staat in programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat. De wegen in Kerkrade zijn gemiddeld vrij oud. Daardoor is er veel werk te doen.

Budgetten
Voor onderhoud van wegen, trottoirs en pleinen asfalt en wegmarkeringen is in 2025 € 1.088.500 beschikbaar.
In het investeringsprogramma is voor 2025 € 5.184.000 begroot. Vanaf 2026 is jaarlijks € 4.184.000 beschikbaar.

Risico’s
Een punt van aandacht blijft de gewenste kwaliteit van de wegen en het geld dat voor het onderhoud beschikbaar is. Omdat Kerkrade vrij oude wegen heeft en we niet overal tegelijk kunnen werken, moet er gekozen worden waar wel en waar niet gewerkt wordt. Soms kan dat betekenen dat een slechte weg nog wat langer slecht blijft. Omdat veel wegen oud zijn zouden we meer wegen moeten vervangen dan we kunnen doen. We noemen dat een achterstand. Door de extra bedragen zoals die ook voor 2024 weer door het college worden ingezet kunnen we wel al meer doen en kan een deel van deze achterstand worden ingelopen. De achterstand zal daardoor minder snel groter worden.

Het werk aan de weg wordt steeds duurder als gevolg van ontwikkelingen waar de gemeente zelf geen invloed op heeft. Zo zijn er steeds meer wetten waar rekening mee gehouden moet worden. Bijvoorbeeld moeten er dure onderzoeken voor het milieu worden gedaan. Maar ook de bouwstoffen worden steeds duurder. Dit zal de komende jaren mogelijk nog toenemen.

Wegen en riolen horen bij elkaar. Net als wegen en verkeer. Bij werkzaamheden aan de wegen zal er vaak tegelijkertijd aan het riool gewerkt worden. Als er meer geld is voor wegen kunnen we meer wegen vervangen. We doen dan dus ook meer aan riolen. Daar is dan ook meer geld voor nodig. Meer informatie hierover staat in §3 Onderhoud kapitaalgoederen, onderdeel b. Riolering en water.

b. Riolering en water

Beleid en uitvoering

Het beleid op het gebied van de riolering is vastgelegd in het Watertakenplan 2020-2024

Instandhouding riolering
Het afvoeren van vuilwater (rioolwater) is belangrijk voor de volksgezondheid omdat dit ziekten voorkomt. Regenwater moet worden afgevoerd om overstromingen te voorkomen. Het buizenstelsel en de afvoerkanalen die hiervoor in de grond liggen moeten goed onderhouden worden. Elk jaar worden buizen en afvoerkanalen daarom schoongemaakt, vervangen en gerepareerd.

Waterkwaliteit oppervlaktewater
In het watertakenplan 2020 – 2024 staat dat de gemeente moet voldoen aan de basisinspanning. In de basisinspanning is bepaald hoeveel vuilwater via het vuilwaterriool in het oppervlaktewater terecht mag komen. Dit kan gebeuren als grote hoeveelheden regenwater in het vuilwaterriool terechtkomen. Hierdoor loopt het vuilwaterriool over, waardoor het water terecht komt in het oppervlaktewater. Enkele delen van Haanrade en Eygelshoven voldoen nog niet geheel aan de eisen van de basisinspanning. Uit hydraulische berekeningen moet blijken welke de meest efficiënte maar ook uitvoerbare maatregelen zullen zijn om aan de basis inspanning te voldoen.
De gemeente Kerkrade moet ook voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Deze richtlijn stelt strengere eisen aan de waterkwaliteit van de kleinere beken. Met name overstorten op de Vloedgraaf en Anstelerbeek zullen moeten worden verminderd. De gemeente Kerkrade verwacht dat de krimp van de bevolking leidt tot een kleiner verhard oppervlak en dat de daardoor vrijgekomen ruimte benut kan worden om water te bergen. Bij de aanleg van de buitenring is in dit kader een perceel aan de Krichelbergsweg verworven om een zogenaamde groene buffer naast het bestaande berg bezink bassin te kunnen aanleggen.
Het gehele stelsel zal in 2025 worden doorgerekend, waarna maatregelen kunnen worden gepland.
In 2019 is de stimuleringsregeling ''afkoppelen verhard oppervlak'' van start gegaan. Inwoners worden zo gestimuleerd het regenwater op eigen erf te houden door te infiltreren. Ook voor 2025 wordt deze regeling gecontinueerd waarmee op deze wijze ook de belasting op de riolering verminderd.
In het Watertakenplan 2020 -2024 wordt ook berekend welke gevolgen de kosten van het onderhoud van de riolering en waterlopen hebben voor de tarieven die de burger moet gaan betalen.

Waterkwantiteit regenwater
Als gevolg van een veranderend klimaat vallen er steeds zwaardere regenbuien. De ernstige wateroverlast in 2021 staat nog altijd in ons geheugen gegrift. Maar ook in juni 2023 vielen wederom buien die plaatselijk tot grote overlast hebben geleid. Op 2 mei en 1 juni 2024 vielen weer buien waar plaatselijke meer dan 60 mm neerslag viel. Volgens de geldende regenreeksen zijn dat buien die maar 1 keer in de 100 jaar vallen.
Op tal van plekken worden in de komende periode aanpassingen aan de infrastructuur uitgevoerd om de loop van het water te reguleren en waar mogelijk tijdelijk vast te houden in aan te leggen bergingen. De komende jaren zullen eveneens in samenwerking met het Waterschap Limburg projecten worden uitgevoerd om wateroverlast vanuit het buitengebied in de toekomst te voorkomen.
Hiertoe zal het basis rioleringsplan wijksgewijs worden geactualiseerd waarna het stelsel hydraulisch kan worden doorgerekend en maatregelen worden bepaald.
In 2019 is de klimaatatlas Parkstad (www.parkstad.klimaatatlas.net) ook voor burgers digitaal ter beschikking gekomen. Hierop staat onder andere aangegeven welke wegen en woningen bij een bui van 60 mm per uur overlast kunnen ondervinden.
In 2019 is de campagne Waterklaar opgestart. Inwoners van Kerkrade worden via diverse media periodiek geïnformeerd over de mogelijkheden duurzaam met water (zowel drink- als regenwater) om te gaan.

Samenwerking Parkstad

Al in 2011 is in Parkstad een onderzoek gestart naar het antwoord op de vraag of samenwerking met betrekking tot stedelijk (afval)water voordelen oplevert. In 2013 hebben de colleges in Parkstad een intentieverklaring ondertekend om op diverse onderdelen in de waterketen te gaan samenwerken. Het meest concrete project is het gezamenlijk uitvoeren van reliningsprojecten onder regie van de gemeente Kerkrade. Voor het uitvoeren van hydraulische berekeningen is in 2017 een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de gemeenten Heerlen, Landgraaf, Voerendaal en Nuth om de gemeente Heerlen deze berekeningen te laten uitvoeren.
Daarnaast worden de gemeentes bij toerbeurt ambtelijk vertegenwoordigd in diverse overleggroepen zodat niet van iedere gemeente een deelnemer vereist is.
Collegenota's worden gezamenlijk voorbereid om de werkdruk te verminderen.

Budgetten

Voor het onderhoud van de riolering en waterlopen is in 2025 € 1.420.000 beschikbaar.
In het investeringsprogramma is voor 2025 € 2.700.000 begroot en vanaf 2026 jaarlijks 2.300.000. Bij de evaluatie van het watertakenplan in het 4e kwartaal van 2025 wordt het investeringsprogramma jaarlijks geactualiseerd.

Risico's

Door de verandering van het klimaat zullen er extra maatregelen noodzakelijk zijn in zowel het vasthouden van water in droge periodes en het voorkomen van wateroverlast bij hevige neerslag.
Ter uitvoering van deze maatregelen heeft het rijk ook sedert 2023 diverse subsidieregeling opengesteld.

c. Groen

Beleid en uitvoering

De groenvoorzieningen zijn de longen van de stad. Goed onderhoud is daarom belangrijk. We willen de bestaande groengebieden duurzaam behouden, verder uitbreiden en verbinden met het groen buitengebied aan de randen van de stad.
Het onderhoud van het openbaar groen is opgedeeld in het stedelijk groen, groen in het buitengebied en bomen. De meeste groenvoorzieningen in de stad en in de wijken onderhoudt de gemeente ook in 2025 met eigen medewerkers. De bosgebieden in Kerkrade worden onderhouden door een bedrijf (Bosgroep Zuid-Nederland). Bij het onderhouden van onze bosgebieden is in samenwerking met de bosgroep geconstateerd dat steeds meer noodzakelijke werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden. Voor 2025 zullen deze noodzakelijke werkzaamheden nader in beeld gebracht worden.

Budgetten

Voor de groenteams van WSP is in 2025 € 819.000 beschikbaar.
Voor zaaigoed, inboet, uitbesteed groen, bos- en bomenbeheer en onderhoud bermen straatbomen en het maaien van gazons is in 2024 € 1.125.500 in de begroting meegenomen.
In het investeringsprogramma is voor openbaar groen voor 2025 € 750.000 begroot en vanaf 2026 structureel € 625.000 geraamd.
Voor het levensbomen bos en de inrichting van het kloosterpark Pannesheide is in het investeringsprogramma voor het jaar 2024 en 2025 respectievelijk € 50.000 en € 450.000 begroot,

Risico's

De risico's voor het openbaar groen worden met name veroorzaakt door de steeds extremere weersomstandigheden. Zo leiden zowel langdurige hitte/droogte als wateroverlast tot grote schade aan beplanting en aan bomen.

d. Gebouwen

Beleid en uitvoering

De gemeente Kerkrade bezit momenteel 106 gebouwen. Deze panden worden onder meer gebruikt door de gemeente zelf, diverse (sport)verenigingen, stichtingen en scholen. Ook heeft de gemeente gebouwen voor toerisme, recreatie en cultuur zoals Schacht Nulland, Botanische Tuin Kerkrade, Kasteel Erenstein, Rodahal, HuB (theater en bibliotheek), Vie (zwembad en sporthal) een muziekschool en speeltuinen. Tevens beschikt de gemeente over accommodaties die van groot belang zijn in een wijk, zoals 't Westhoes,

't Sjevemethoes en het Flexiforum. Deze accommodaties hebben een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie. Het zijn locaties welke fungeren als smeltkroes en hebben een belangrijke rol waar mensen elkaar ontmoeten en gezamenlijk activiteiten ontplooien.

Juist in een tijd van economische recessie vormt het maatschappelijk vastgoed een belangrijke katalysator voor een maatschappelijke en economische structuurversterking. In een afnemend particulier initiatief kan juist door de versterking en ontwikkeling van het maatschappelijk vastgoed de leefbaarheid in wijken worden versterkt.

Naast bovengenoemde voorzieningen heeft de gemeente zes eengezinswoningen, vier woonwagens, dertig woonwagenstandplaatsen, drie parkeergarages en een winkelpassage in bezit.

Onderhoud

De afdeling Vastgoed is verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Uitgangspunt is hierbij dat de gebouwen op peil worden gehouden waarbij de uitvoering sober maar doelmatig plaatsvindt. Voorop staat dat in het kader van veiligheid ten alle tijden onderhoud wordt uitgevoerd.

Daarnaast zorgt de afdeling Vastgoed voor het verkopen en verhuren van grond en panden van de gemeente. Getracht wordt om leegstand zoveel mogelijk te voorkomen. Dit doen we door het slopen of verkopen of het slimmer gebruiken van bestaande panden.

Op basis van een integraal inzicht in de investerings - en exploitatiekosten van het gemeentelijk vastgoed wordt een transparante afweging gemaakt tussen het maatschappelijke belang en de financiële gevolgen van het in eigendom hebben van gemeentelijk vastgoed. Om het gemeentelijk vastgoed in stand te houden en in het kader van maatschappelijk belang is het belangrijk dat ook de belangen binnen het krachtenveld van de diverse Domeinen binnen de gemeenten bij elkaar komen. In deze vindt integrale afstemming met Domen Burger plaats.

Net als voorgaande jaren is de lijn van een proactief vastgoedbeheer voortgezet. Dit betekent sturing op efficiënte en effectieve vastgoedvoorraad door het doorvoeren van portefeuillemanagement, met niet alleen aandacht voor technische kwaliteit van het gemeentelijk vastgoed, maar ook voor efficiency en financiën. Tevens wordt leegstand zoveel mogelijk voorkomen door tijdige afstoting (sloop c.q. verkoop) van gebouwen en efficiënter gebruik van bestaande panden. De omvang van de gemeentelijke vastgoedportefeuille wisselt bij voorgenomen gebiedsontwikkeling(en).

Belangrijke zaken voor 2025

• De gemeente is grootaandeelhouder van Holding Stadion B.V. en verantwoordelijk voor c.q. heeft belang bij het beheer en onderhoud van het Parkstad Limburg Stadion. Het gaat vooral om het hoofdgebouw, de zittribunes/dak en het speelveld. In het kader van de ontwikkelingen Bruist in relatie tot Sportpark Kaalheide zal ook voor Roda JC een rol zijn weggelegd welke gevolgen heeft voor de bezetting van de kantoorruimten in het Stadion. In deze zijn reeds onderzoeken ingesteld om voor de toekomst een optimale invulling te geven aan de leegstaande kantoorruimten in het Stadion.

Woonwagenzaken.

Het verhuren van woningen al dan niet woonwagens en/of woonwagenstandplaatsen is niet direct de core business van een gemeente. Voor de woonwagenstandplaatsen en de woonwagens in eigendom van de gemeente is onderzocht of de verhuur en beheer niet kon worden uitbesteed aan een externe partij. In deze is met Pim Zuid BV en Jaminck een samenwerking aangegaan. Voor de verhuur van woonwagens in eigendom van de gemeente alsmede de woonwagenstandplaatsen is de gemeente in gesprek met de plaatselijke woningcorporaties om deze mogelijkerwijs over te dragen.

Kosten

De kosten voor het beheren en onderhouden van onze gebouwen wordt uit het zogenaamde exploitatiebudget betaald. Voor 2025 is hiervoor € 1.700.000 beschikbaar. Het bedrag bestaat daarnaast uit kosten voor energie-, service- en schoonmaak. De huuropbrengsten worden hierin meegenomen.
In de meerjarenbegroting zijn de uitgaven meegenomen die nodig zijn.

Voor 2025 is het beschikbare investeringsvolume Gebouwen € 1.300.000 om jaarlijks onderhoud te kunnen uitvoeren aan de strategische panden van de gemeente.

Voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van het Stadskantoor en Raadhuis is in het investeringsprogramma voor zowel 2005 als 2026 € 2.000.000 begroot.

De opbrengst van verkoop aan onroerende goederen gaat naar de reserve gebouwen. Het saldo van deze reserve bedraagt per 1-1-2024 € 841.208.

Tot slot is er voor onderwijsvoorzieningen in het investeringsprogramma € 200.000 begroot.

e. Openbare verlichting

Beleid en uitvoering
Met de openbare verlichting bedoelen we de verlichting die nodig is om de openbare ruimte (zoals de straten) 's avonds en 's nachts te verlichten. Mensen zijn hierdoor op straat goed zichtbaar en kunnen veilig over straat. Het verkeer kan veilig door de straten rijden.
Voor de komende jaren ligt de focus op de vervanging van Fluorescentie lampen (PL), als gevolg van een besluit van de Europese Commissie om vanaf 2023 deze lampen niet meer te produceren, omdat zich in deze lampen schadelijk stoffen bevinden die na het einde van de levensduur van de lamp verwerkt moeten worden.In nieuwe armaturen zit LED-verlichting in plaats van lampen. LED-verlichting verbruikt minder energie dan de oude verlichting met lampen. Op deze wijze wordt bij het beheer en onderhoud van de openbare verlichting een bijdrage geleverd aan het beleid op het gebied van zowel (verkeers-) veiligheid alsook duurzaamheid.

Budgetten
Voor de energiekosten en transportkosten en het onderhoud van de openbare verlichting is in 2025 resp. € 430.300 en € 441.400 beschikbaar. Door de energiecrisis zijn de kosten het afgelopen jaar fors gestegen.
Voor incidentele vervanging van lichtmasten en armaturen is in 2025 € 47.000 beschikbaar.
Vanaf 2025 is er in het investeringsprogramma jaarlijks € 300.000 beschikbaar voor het vervangen van lichtmasten en armaturen.

Risico's
Oude lichtmasten die getest worden, moeten soms direct worden verwijderd. Dit gebeurt wanneer de toestand van de lichtmast te slecht is om te laten staan. Hierdoor zal er op die plaats (soms langere) tijd geen verlichting zijn.
Afgelopen jaar zijn bij Enexis in meerdere gemeenten diverse storingen opgetreden. De oorzaak hiervan ligt in de aansturing van de in-, uit- en terugschakelmomenten van de openbare verlichting d.m.v. het ToonFrequentRelais (TFR). Dit probleem heeft zich niet beperkt tot Kerkrade, maar heeft vrijwel de gehele provincie Limburg getroffen.
Om dit probleem structureel op te kunnen lossen, voert Enexis momenteel een volledig nieuw schakelsysteem in (DALI) en verwacht hiermee eind 2024 de storingen weer terug te kunnen brengen naar een normaal niveau.

f. Civieltechnische kunstwerken

Beleid en uitvoering
Met civieltechnische kunstwerken bedoelen we constructies zoals bruggen, tunnels, keerwanden, steigers en duikers. In Kerkrade zijn er ongeveer 108 civieltechnische kunstwerken, afwisselend van groot tot klein en afwisselend van een eenvoudige houten brug tot complexe bruggen uit (voorgespannen) beton.
Daarnaast beheert de gemeente Kerkrade ook nog objecten zoals trappen en geleiderails
De gemeente Kerkrade heeft als taak dat deze kunstwerken en objecten veilig blijven functioneren. Dat geldt voor het gebruik door burgers en verkeer, maar ook voor bijvoorbeeld een veilige waterdoorvoer daar waar nodig.

De enorme afwisseling in afmetingen en materialen maakt het beheer lastig. Een kleine houten brug zal meer en intensiever onderhoud nodig hebben dan bijvoorbeeld een betonnen brug. Als echter een betonnen brug groot onderhoud nodig heeft dan lopen de kosten snel hoog op.
De gemeente bewaakt de situatie van de kunstwerken en objecten door deze regelmatig te inspecteren. Op basis van deze inspecties kan ieder jaar het onderhoud worden bepaald en kan er gekeken worden hoeveel geld er moet worden uitgegeven. De hoeveelheid geld die wordt uitgegeven kan van jaar tot jaar verschillen. Vanwege de veiligheid en het blijven functioneren van de kunstwerken zijn er duidelijke regels over de minimale kwaliteit die een kunstwerk moet hebben. Op dit moment is de kwaliteit van de kunstwerken redelijk.

In 2024 heeft een herinventarisatie plaatsgevonden van de kunstwerken en objecten. Ten opzichte van eerdere jaren is het areaal uitgebreid. Dit komt met namen door nieuwe aanleg (oa Vie en Super Local), overdracht in het kader van de Buitenring Parkstad en door aankoop (oa terrein ziekenhuis tbv het Martin Buber). Daarnaast zijn nu alle trappen (ook die in de wandelgebieden) in beeld gebracht. Met name deze trappen hebben de laatste jaren weinig tot gene aandacht gehad.

Tot slot vormen de kunstwerken meestal een oplossing voor een knelpunt. Zonder bijvoorbeeld de brug over de Worm in de Merksteinstraat is de Worm daar niet te passeren en moet verkeer zeer lange omwegen maken.

In 2025 zal een nieuw beheerplan voor kunstwerken en objecten worden opgesteld. De basis daarvoor is gelegd met de herinventarisatie. De eerste volgende stap is een inspectie van een groot aantal van de kunstwerken. Op basis van de inspectieresultaten en het nieuwe beheerplan kan vanaf 2025 een nieuw financieel overzocht worden opgesteld.

Budgetten
Voor het dagelijkse onderhoud aan civieltechnische werken is er vanaf 2025 structureel € 62.800 beschikbaar.
Voor groot onderhoud aan civieltechnische kunstwerken zijn de volgende middelen in het investeringsprogramma opgenomen:

2025	-	100.000	
2026	-	1.500.000	*)
2027	-	100.000	
2028	-	100.000	

*) In 2026 dient rekening te worden gehouden met een investering aan het viaduct Toupsbergstraat indien een akkoord hierover met Prorail kan worden bereikt.

Vanuit het investeringsbudget versnellingsagenda Rijk en subsidie van het Rijk zijn er middelen beschikbaar voor de sloop van het viaduct Sint Pieterstraat. Hier wordt het ongelijkvloerse kruispunt omgebouwd tot een rotonde.

In 2025 is de vervanging van de duiker Hammolenweg gepland. Deze is afgeschreven en voldoet tevens niet meer qua capaciteit.

Risico's
Door de overdrachten in het kader van de BPL en de aankoop van het terrein van het ziekenhuis voor Het Martin Buber is het areaal groter geworden. Tevens zijn er een aantal nieuwe kunstwerken in de planning.

Daarnaast is er na lange tijd duidelijkheid ontstaan over de damwanden van de zogenaamde Hermanduiker in Eygelshoven. Deze damwanden blijken eigendom van de gemeente Kerkrade te zijen en zullen in 2025 geïnspecteerd worden.

Met het opstellen van een nieuw beheerplan in 2025 kunnen de benodigde financiën en de voorkomende risico's opnieuw in beeld gebracht worden.

g. Speelvoorzieningen

Beleid en uitvoering
Speelvoorzieningen (plaatsen waar kinderen kunnen spelen) zijn belangrijk voor de vitaliteit en gezondheid van jonge kinderen. De speelvoorzieningen zijn aanwezig in de Kerkraadse speeltuinen, maar ook op veel plekken in de openbare ruimte. Het groot onderhoud van de speelvoorzieningen in de speeltuinen is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Het dagelijks onderhoud en het beheer worden uitgevoerd door de speeltuinverenigingen of stichtingen zelf. De basis voor deze werkzaamheden is het speelruimtebeleid. De eigen medewerkers verzorgen het grootste gedeelte van de uitvoering.

Budgetten
Voor het onderhouden van openbare speelvoorzieningen en speeltuinen is er vanaf 2025 structureel € 34.000 en € 24.000 beschikbaar.

Risico's
Het beschikbaar stellen van voldoende extra financiële middelen zorgt ervoor dat risico's zoveel als mogelijk weg worden genomen.

§4. Financiering (treasury)

Algemeen

Deze paragraaf bevat een beleidsmatige benadering van de treasuryfunctie en de plannen en uitkomsten hiervan. De treasuryfunctie zorgt voor het (optimaliseren van) beheer van de (dagelijkse) ingaande en uitgaande geldkasstromen. Daarnaast zorgt de treasurer voor de beschikbaarheid van financiële middelen op zowel de korte als lange termijn. De paragraaf moet risicobeheer en gemeentefinanciering transparanter maken. De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de daarop gebaseerde ministeriële Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) bepalen de inhoud van deze paragraaf voor een groot deel, waaronder de verschillende opgenomen tabellen/overzichten. Het doel van de regelgeving is om aan de ene kant de transparantie van de treasuryfunctie te verhogen en aan de andere kant risico's te mijden binnen genoemde functie. Daarnaast heeft het Rijk extra regelgeving ontwikkeld, zoals verplicht schatkistbankieren en de Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof). Het doel van deze regelgeving is met name de financiële positie van de Nederlandse overheid in de Economische Monetaire Unie veilig te stellen.

a. Risicobeheer

Met risico's bedoelen we hier renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Het doel van risicobeheer en risicomanagement is de verschillende risico's binnen de treasury te analyseren, beheren, beperken en neutraliseren. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met de aanbevelingen en richtlijnen van de Wet Fido, de Ruddo en het Treasurystatuut van de gemeente. De genoemde risico's worden hieronder beschreven.

Renterisico's

Renterisico op vlottende schuld

Vlottende schuld betreft alle betalingsverplichtingen die binnen een jaar voldaan moeten zijn. Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken mogen gemeenten niet onbeperkt in de financieringsbehoefte voldoen door het aantrekken van kort geld. Kort geld is over het algemeen goedkoper dan lang geld, maar heeft als risicofactor dat het renteniveau meestal sterker aan fluctuaties onderhevig is. De toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de "kasgeldlimiet".

Voor het jaar 2025 kan de kasgeldlimiet voor de gemeente Kerkrade als volgt worden berekend:

(a) omvang van de jaarbegroting per 1-1-2025	€ 225.610 mln
(b) bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,5 %
Kasgeldlimiet (a)x(b) afgerond	€ 19.177 mln.

Ieder kwartaal wordt de kasgeldlimiet intern getoetst door het verschil te bepalen tussen de werkelijke netto vlottende schuld en de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet 3 kwartalen op rij wordt overschreden laat de gemeente dit weten aan de provinciaal toezichthouder. De gemeente geeft daarbij in een plan aan hoe men opnieuw aan de kasgeldlimiet denkt te gaan voldoen. Structurele overschrijding van de kasgeldlimiet wordt meestal opgelost door aflossing van kortlopende financiering en het aantrekken van vaste geldleningen. Op verzoek van de provinciaal toezichthouder is aanvullende informatie opgenomen over de gemiddelde netto vlottende schuld in het 3e en 4e kwartaal van jaar t-2 en in het 1e en 2e kwartaal van jaar t-1, aangevuld met de kasgeldlimiet van jaar t-2 en jaar t-1. Zie hiervoor onderstaand overzicht.

	2023			**2024**
Vlottende schuld 3e kwartaal	-177	Vlottende schuld 1e kwartaal		-175
Vlottende schuld 4e kwartaal	-233	Vlottende schuld 2e kwartaal		-260
Kasgeldlimiet 2023	**16.299**	**Kasgeldlimiet 2024**		**17.488**

Door het aantrekken van twee laagrentende leningen in 2023 is er voldoende ruimte ontstaan en is geanticipeerd op nog te verwachte uitgaven. De huidige situatie op de geld- en kapitaalmarkt en de verwachtingen dienaangaande zijn behoorlijk onzeker

Renterisico op vaste schuld
Langlopende leningen die door de gemeente zijn opgenomen kunnen worden geanalyseerd met de "renterisiconorm". Dit is een instrument dat de Wet Fido geeft om mogelijke renterisico's van de vaste schuld te analyseren. De renterisiconorm geeft een kader voor een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille waarbij het risico op de vaste schuld gespreid is in jaren. Van een evenwichtige opbouw is sprake als in geen enkel jaar gerelateerd aan het begrotingstotaal een onevenredig deel van de portefeuille aan herfinanciering onderhevig is en/of de te financieren aflossingscomponenten niet buitenproportioneel zijn.

In het onderstaande overzicht wordt de relatie gelegd tussen renterisico en renterisiconorm.

bedragen x € 1.000

			2025	***2026***	***2027***	***2028***
Rente-risico						
1	Renteherzieningen		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2	Aflossingen		10.183	10.783	11.020	11.220
3	Rente-risico	1 + 2	10.183	10.783	11.020	11.220
4	Rente-risiconorm	4a x 4b	45.138	43.375	42.878	43.494
5a	**Ruimte onder rente-risiconorm**	**4 > 3**	34.955	32.592	31.858	32.274
5b	**Overschrijding rente-risiconorm**	**3 > 4**	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rente-risiconorm						
4a	Begrotingstotaal		225.689	216.873	214.392	217.470
4b	Percentage regeling		20%	20%	20%	20%
4	**Berekening rente-risiconorm**		45.138	43.375	42.878	43.494

Het overzicht laat een evenwichtige opbouw zien. Met betrekking tot verplichte aflossingen en renteherzieningen is er structureel voldoende ruimte ten opzichte van de renterisiconorm.

Kredietrisico's
Dit betreft kredietrisico's op door de gemeente aan derden verstrekte geldleningen. Het volgende overzicht geeft inzicht in partijen en geraamde restantschuld begin 2025.

Partijen (kredietrisico's)	***bedragen x € 1.000***	
	schuld*	**%**
Vordering Enexis	2.390	7,68
Holding Stadion BV	18.332	58,92
Altero	26	0,08
Startersleningen	633	2,03
Woonwijzerwinkel	229	0,74
Gemeenschapshuizen	43	0,14
Culturele verenigingen	20	0,06
Georganiseerde sport	130	0,42
Kredietbank Limburg	91	0,29
Zonnepanelenproject	4.865	15,64
Stichting Brouwerij Rolduc	42	0,13
Energie- en klimaatfonds	2.586	8,31
WMC	228	0,73
Stichting Skool (HMB)	1.500	4,82
Totaal	**31.115**	**100,00**

* Ervan uitgaande dat partijen hun geraamde aflossingsverplichtingen 2024 nakomen.

De verstrekte geldleningen conflicteren niet met de uitgangspunten van de Wet Fido.

Koers- en valutarisico's
Van koersrisico's is sprake als de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. In het bijzonder gaat het dan om de vaste financiële activa die aan de ene kant bestaan uit aan derden verstrekte leningen. Deze zijn eerder behandeld bij het onderdeel kredietrisico's. Aan de andere kant gaat het om aandelenbezit en deelnames. Hier worden geen bijzondere/grote risico's verwacht. De gemeente verricht slechts transacties in euro's, waardoor van valutarisico's geen sprake is.

b. Gemeentefinanciering

Hieronder worden enkele aspecten van gemeentefinanciering verder uitgewerkt.

Leningenportefeuille

Leningen		*bedragen x € 1.000*				
		2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
	Stand per 1 januari	144.234	133.506	138.323	142.540	146.525
bij	nieuwe leningen	0	15.000	15.000	15.000	15.000
af	reguliere aflossingen	10.728	10.183	10.783	11.020	11.220
af	vervroegde aflossingen	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*
bij	herfinanciering	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*
	Stand per 31 december	**133.506**	**138.323**	**142.540**	**146.520**	**150.305**

Uitzettingen
Het gaat hierbij om uitzettingen korter dan een jaar. Het doel hiervan is om een zo goed mogelijk rendement uit een incidentele overliquiditeit te halen. Voor overtollige middelen heeft de gemeente nauwelijks bewegingsvrijheid. Rijksregelgeving verplicht de gemeente tot schatkistbankieren bij het Rijk. Het rendement is hier beperkt.

Schatkistbankieren en Wet Houdbare overheidsfinanciën
Beide regelingen moeten gezien worden in het licht van de financiële positie van de Nederlandse overheid in relatie tot afspraken binnen de Europese Monetaire Unie (EMU).

Relatiebeheer
De gemeente heeft rekeningen bij meerdere banken De eerste bank is N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), waar tevens een kredietfaciliteit van ruim € 5.672.000 beschikbaar is. Bij de ING-groep heeft de gemeente twee rekeningen. Met name met de BNG vindt regelmatig overleg plaats over optimalisering van bestaande producten, nieuwe producten, en het niveau van de dienstverlening.

Kasbeheer
Kasbeheer regelt het beheer van saldi en liquiditeiten en zoveel mogelijk de sturing van middelen-stromen. Doel is het optimaliseren van het renterendement. Daarbij worden de volgende korte termijn producten gebruikt: rekening-courant-krediet, dag- en kasgelden. Extra aandachtspunten zijn de beperking van het contante geldverkeer en intensivering van de elektronische betaalvormen.

Organisatie
Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en andere spelregels die in het treasurytraject aan de orde zijn, zijn in het treasurystatuut opgenomen. Daarnaast zijn uitgangspunten en bepalingen van de vigerende "Financiële verordening gemeente Kerkrade" ex art. 212 Gemeentewet maatgevend.

Informatievoorziening
Voor de treasuryfunctie wordt zowel van interne als externe informatiesystemen gebruik gemaakt. Bij de externe informatievoorziening is een prominente rol voor BNG-dataservices online weggelegd. De efficiency van de systemen wordt regelmatig geëvalueerd.

c. Renteresultaat taakveld treasury

		*Bedragen * € 1.000*
a.	+ Externe rentelasten over de korte en lange financiering	**2.448**
b.	-/- Externe rentebaten (idem)	-139
	Saldo rentelasten en rentebaten	**2.309**
c1.	-/- Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
c2.	-/- Rente van projectfinanciering die a.h. betreff. taakveld moet worden toegerekend	0
c3.	+Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die a.h. betreff. taakveld moet worden toegerekend	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**2.309**
d1.	+ Rente over eigen vermogen	0
d2.	+ Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**2.309**
e.	-/- Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.345
	Renteresultaat (toe te rekenen rente)	**-36**

§5. Bedrijfsvoering

Algemeen

Deze paragraaf geeft inzicht in de bedrijfsvoering. De ontwikkeling van de bedrijfsvoering staat niet stil. Dit heeft voortdurend de aandacht. Onderwerpen van bedrijfsvoering die terugkomen in deze paragraaf zijn bijvoorbeeld: het financieel beleid, personeelsbeleid en communicatie.

a. Financieel beleid en beheer

De belangrijkste regels voor financieel beleid en beheer zijn vastgelegd in de bestaande financiële verordening (art.212 Gemeentewet). Daarnaast zijn er verschillende interne regels vastgesteld voor een goed financieel beleid en beheer.

In de controleverordening (art.213 Gemeentewet) is de wettelijke verplichte accountantscontrole geregeld. Tot en met boekjaar 2022 was het zo dat de accountant de getrouwheid en de rechtmatigheid controleerde De accountant gaf na de controle een verklaring af met een rapport waarin de opmerkingen stonden. Vanaf 2023 moet door een wetswijziging het college zich over de rechtmatigheid verantwoorden in de jaarrekening. De accountant moet die vervolgens toetsen samen met de rest van de jaarrekening en geeft vervolgens in zijn verklaring aan of de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording college) 'getrouw' is. Begrijpelijk had dit gevolgen voor de (interne) processen binnen de gemeente. In goede samenwerking met de accountant heeft dit vorm gekregen, zodat we aan deze wettelijke verplichting konden voldoen. Het boekjaar 2024 en verder zal hierbij in het teken staan van verdere verfijning.

Op grond van artikel 213A van de Gemeentewet onderzoekt het college de doeltreffendheid en doelmatigheid van het door het college gevoerde bestuur. Een onderzoeksplan zal daartoe begin 2025 worden opgesteld.

Interne toetsing
Voor de verschillende processen wordt getoetst of aan de relevante wet- en regelgeving wordt voldaan. Ook worden hiervan de financiële stromen gecontroleerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan in- en uitgaande geldstromen van personeelskosten, investeringen, subsidies, belastingen, uitkeringen en bouwvergunningen. Daarbij wordt rekening gehouden met de eisen, zoals die worden gesteld in de Single Information Single Audit (Sisa). Waar nodig worden bestaande processen verbeterd.

b. Personeel en organisatie

Het personeel en organisatiebeleid is erop gericht om alle medewerkers in staat te stellen om met plezier te werken en met gebruikmaking van hun (unieke) talenten bij te dragen aan de samenleving van de gemeente Kerkrade en van de regio. Hierbij bejegenen we de inwoners van onze gemeente pro-actief en communiceren we helder en eerlijk.

Bedrijfsvoering krijgt een steeds grotere rol in de wijze waarop we ons werk doen. We zorgen ervoor dat onze werkwijzen doeltreffend zijn en dat zij voldoen aan de wettelijke vereisten.

Het is ons doel om de beste vakmensen aan te trekken, te ontwikkelen en te behouden. Daar ligt een grote uitdaging. Ons werving - en selectieproces is modern en effectief en we volgen de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt op de voet. Als werkgever streven we ernaar om een goede reputatie te hebben en uit te stralen. Het onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers wordt steeds verder verfijnd. We investeren in de ontwikkeling en opleiding van onze leidinggevenden en medewerkers en moedigen hen aan om hun talenten in te zetten. Ontwikkelassessments worden gebruikt om op een objectievere manier hun ontwikkelmogelijkheden in kaart te brengen en te benutten. Onderling vertrouwen en veiligheid zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Cruciaal is om met elkaar in de verbinding te komen, om elkaar te versterken, zodat we samen de dienstverlening kunnen verbeteren.

We investeren fors in ziekteverzuimpreventie en in ondersteuning bij interventies.
Onze medewerkers moeten voldoende fit en toegerust zijn om de toenemende taken te vervullen. Vitale medewerkers zijn essentieel voor het bereiken van onze doelen. Daarom stimuleren we het belang van positieve gezondheid en sporten. De vitaliteitsdagen zijn geïntroduceerd zodat medewerkers echt tijd voor zichzelf en hun vitaliteit nemen. We ondersteunen onze medewerkers op verschillende manieren. Zo worden geregeld trainingen en workshops georganiseerd. We hebben een raamovereenkomst met ODS Vitaal, waardoor medewerkers bij meer dan honderd aanbieders met korting kunnen gaan sporten. Onze medewerkers worden financieel ondersteund met een jaarlijkse vitaliteitspremie. Elke maand bieden we activiteiten aan die passen bij het vitaliteitsthema van die maand. Daarnaast organiseren we jaarlijks een vitaliteitsweek. Onze medewerkers kunnen ook gebruikmaken van de ingerichte vitaliteitsruimtes in het stadskantoor, in het Flexiforum en op de Gemeentewerf; een plek om elkaar te ontmoeten, te ontspannen en te sporten.
Bij de ziekteverzuimbegeleiding wordt het criterium duurzame inzetbaarheid gehanteerd. De gesprekken tussen leidinggevenden en medewerkers worden begeleid door de bedrijfsarts en afdeling Personeel en Organisatie. Maatwerk wordt toegepast waar dat nodig is. Het directieteam en de ondernemingsraad sturen op het proces en op de resultaten.

De P&O-processen worden nog verder geautomatiseerd. Het nieuwe personeelsinformatiesysteem en salarispakket van AFAS Software dat in 2024 in gebruik is genomen, zal ons hierbij helpen.

c. Digitale informatievoorziening

Algemeen
Informatie is voor de gemeente één van de belangrijkste middelen om producten en diensten te leveren aan onze inwoners en bedrijven. Informatie is cruciaal om betrouwbaar, betrokken en deskundig te kunnen optreden richting burgers, bedrijven en ketenpartners.
Afdeling Informatie zorgt ervoor dat de informatiebehoeften vanuit de verschillende werk- en bedrijfsprocessen van de gemeente Kerkrade worden vertaald in informatievoorziening. De afdeling is

o.a. verantwoordelijk voor archief- en informatiebeheer, goede advisering, het functioneel beheer van applicaties, informatiegestuurd handelen (BI & analyse, datakwaliteit, statistieken, etc.), participeren in projecten (zowel Informatie- als lijnprojecten), concernbrede taken als informatiebeveiliging en privacy. Deze taken waren grotendeels decentraal georganiseerd. Eind 2023 is een transitie gestart om de informatie-taken de centraliseren. Deze transitie zal in 2025 verder vorm worden gegeven door de afdeling verder te professionaliseren, meer procesmatig te gaan werken en goede regie te voeren op de strategische (keten)partners, waaronder Parkstad IT (nieuwe naam wordt Solido).
In 2025 zal o.a. een nieuw meerjarig informatiebeleidsplan worden opgeleverd. In het informatiebeleidsplan zijn de beleidsuitgangspunten geformuleerd waaraan onze gemeentelijke informatievoorziening moet voldoen. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- De informatievoorziening is afgeleid van de doelen op het gebied van dienstverlening en bedrijfsvoering, terwijl ook geconstateerd kan worden dat ICT steeds meer uitbesteed wordt aan externe partijen. Dit vraagt een grotere professionaliteit vanuit het informatiemanagement om de behoefte vanuit bedrijfsvoering, informatieveiligheid en dienstverlening en de levering van ICT-voorzieningen te besturen;
- Ontwikkelingen en eisen vanuit een veranderende samenleving, wetgeving, landelijke voorzieningen, informatiebeveiliging en innovaties maken dat de informatievoorziening niet meer op zichzelf kan en mag staan. Gemeente Kerkrade maakt steeds meer onderdeel uit van ketens;
- Een breed scala aan activiteiten moet worden ondersteund op het gebied van dienstverlening, strategievorming, besluitvorming, communicatie en bedrijfsvoering;
- De stand van de techniek en de mogelijkheden van goede informatievoorziening zijn aan snelle veranderingen onderhevig. Gevolg hiervan is een toenemend aanbod van ICT-hulpmiddelen. De inzet van al deze technische mogelijkheden maakt dat er grondiger nagedacht moet worden om dit alles beheersbaar, betrouwbaar, veilig en efficiënt te organiseren.

Het inregelen van een goede informatievoorziening op basis van het informatiebeleid moet leiden tot kwaliteitsverhoging van onze dienstverlening. Het kan ook leiden tot efficiëntievoordelen in de bedrijfsvoering en daarmee met minder meerkosten gepaard gaan.
De sturing op de concrete uitvoering en de benodigde middelen, prioritering en planning vindt plaats via de ICT-projectenkalender 2025.
In 2025 zal het dataplatform (business intelligence) verder worden vormgegeven. Dit gaat de gemeente Kerkrade verder helpen bij het strategisch thema van team Informatie, Informatiegestuurd Werken. Het inzetten van een dataplatform voor integrale sturingsinformatie op beleid, dienstverlening en bedrijfsvoering biedt mogelijkheden om met betrouwbare en actuele gegevens, informatiegestuurd te gaan werken. Binnen dit thema zal tevens bekeken worden hoe we als gemeente omgaan met de inzet van kunstmatige intelligentie (AI).
De vervanging van de huidige telefonieoplossing (vast en mobiel) zal in 2025 worden heroverwogen.

Informatiebeheer
De gemeente Kerkrade biedt steeds meer diensten digitaal aan en communiceert meer en meer digitaal met haar burgers, bedrijven, instellingen en (mede)overheid. De toenemende digitalisering alsook nieuwe wetgeving, zoals de Wet open overheid, Omgevingswet en de Wet digitale overheid vragen om een adequaat ingericht archief- en informatiebeheer. Een open, transparante en klantgerichte dienstverlening draagt er zorg voor dat de communicatie tussen burgers, bedrijven en instellingen op een efficiënte en betrouwbare wijze verloopt. Door het goed vormgeven van het digitale archief- en informatiebeheer rond de gemeentelijke werkprocessen, waarbij zorgvuldigheid en rechtmatigheid voorop staan, is informatie snel vindbaar, raadpleegbaar en beschikbaar en draagt het bij aan een goede dienstverlening aan burgers en bedrijven. Daarnaast ondersteunt goed informatiebeheer alle processen binnen de organisatie en voorkomt het risico's van bijvoorbeeld informatieverlies of het niet kunnen verantwoorden van besluitvormingsprocessen.
In haar beoordeling aan de hand van het jaarverslag archief- en informatiebeheer 2022-2023 beoordeelt de Provincie Limburg, het Interbestuurlijk Toezicht, dat Kerkrade het informatiebeheer op orde heeft. Een doorontwikkeling van het digitaal procesgericht werken is echter noodzakelijk om informatie ook voor de toekomst duurzaam toegankelijk, leesbaar, beschikbaar en bruikbaar te houden voor eenieder die daar

recht op heeft. Als bewijsvoering, verantwoording én werkprocessen digitaal goed zijn ingericht levert dat een efficiëntere bedrijfsvoering op en zorgt ervoor dat Kerkrade ook in de komende jaren "in control" is.

Privacy
Het (blijven) voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG) en de Wet politiegegevens (WPG) is een continue proces. De ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie/artificiële intelligence (AI) bieden kansen en uitdagingen en heeft een hoge impact op de bedrijfsvoering en privacy.
In 2025 vinden de navolgende activiteiten plaats:

- Actualiseren van het Privacybeleid en bijbehorende producten en procedures. De gemeente Kerkrade volgt hierin de handreikingen en voorstellen van de VNG/Informatiebeveiligingsdienst(IBD), waaronder het AVG borgingsproduct 3.0.
- Ontwikkelen, beleidsvorming, inrichting en monitoring van AI wordt gecoördineerd vanuit de afdeling Informatie/privacy- team.
- (Door)ontwikkelen van de privacy/AI – bewustwordingsprogramma's voor nieuw- (indiensttreding) en zittend personeel.
- Herijken van het gemeentelijk Register van Verwerkingen (GRV).
- Borgen van het normenkader WPG.

Informatiebeveiliging
De BIO2 wordt het nieuwe kader voor de overheid voor informatiebeveiliging. De nieuwe BIO volgt op de evaluatie van de huidige BIO en valt samen met de ontwikkelingen rondom de NIS2-richtlijn. Met de BIO2 wordt er ook invulling gegeven aan eisen uit de NIS2-richtlijn, die horen bij de beveiliging van overheidsinformatie. Het ontwerp voor de BIO2 is ontwikkeld in samenwerking met gemeenten, provincies, waterschappen en de Rijksoverheid.
De NIS2-richtlijn (Network and Information Security directive) is een Europese wetgeving die is ontworpen om de cyberbeveiliging en weerbaarheid van essentiële diensten in de EU-lidstaten te verbeteren12. Het is de opvolger van de oorspronkelijke NIS-richtlijn en breidt de reikwijdte uit door meer sectoren te omvatten, zoals energie, transport, gezondheidszorg en financiële diensten.
De NIS2-richtlijn stelt strengere beveiligingsnormen en meldingsvereisten voor incidenten. Organisaties moeten bijvoorbeeld binnen 24 uur incidenten melden die de continuïteit van hun dienstverlening aanzienlijk kunnen verstoren1. Ook moeten ze zelf risicobeoordelingen uitvoeren en passende maatregelen nemen om hun diensten en informatie te beschermen.
In Nederland wordt de NIS2-richtlijn geïmplementeerd in de vorm van de Cyberbeveiligingswet, die de huidige Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni) zal vervangen.
In 2025 zal een nieuw meerjarig informatiebeveiligingsbeleid worden opgeleverd met daarin verwerkt alle nieuwe richtlijnen en wetgeving.

d. Overige bedrijfsvoeringsonderwerpen

Dienstverlening
Vele kleine en grote levensgebeurtenissen hebben formele aspecten die vastgelegd moeten worden. De afdeling Burgerplein voert voor de gemeente Kerkrade deze wettelijke taken op het gebied van burgerzaken en verkiezingen uit. Wij bieden op maat onze dienstverlening aan en dat doen we persoonlijk waar het nodig is en digitaal waar het kan. Wij bieden de dienstverlening aan via de balies van het Burgerplein, het Klant Contact Center (KCC), de website, onze bevolkingscontroleurs in de wijk en wij leveren onze dienstverlening bij aanvragen reisdocumenten bij de inwoners thuis als zij niet in staat zijn om naar het stadskantoor te komen.

Om maatwerk te kunnen bieden werkt Burgerplein op afspraak, maar bij spoedsituaties of bijzonderheden bieden wij ook direct ondersteuning zonder voorafgaande afspraak. Onze openingstijden zijn van maandag t/m woensdag van 09.00 tot 16.00 en op donderdag van 09.00 tot 20.00 uur. Op de vrijdag zijn wij van 09.00 tot 12.00 open. Daarnaast bieden wij ook in 2025 alle aan burgerzaken gerelateerde producten die digitaal aangeboden kunnen worden ook daadwerkelijk digitaal aan. Wij hebben hiermee geanticipeerd op de reisdocumentenpiek die ook in 2025 doorloopt en het blijkt dat wij kunnen voldoen aan de vraag. Wij blijven dit monitoren en passen ons aanbod (waar mogelijk) aan als dit nodig is.

Door o.a. de eerdergenoemde reisdocumentenpiek, met een groei van gemiddeld 2300 (in 2023) naar gemiddeld 7500 documenten voor de komende 5 jaar, is het klantcontact enorm toegenomen. Wij verwachten een groei in baliecontacten Burgerplein van circa 18.000 in 2023 naar circa 28.000 voor de komende 5 jaren. Om de beste service en persoonlijke dienstverlening te kunnen blijven bieden is de capaciteit van de klantadviseurs uitgebreid. Verder ronden alle klantadviseurs in het eerste kwartaal van 2025 de diplomalijn Burgerzaken af, onderdeel van het diplomastelsel van de Nederlandse Vereniging van Burgerzaken. De medewerkers van het team rondom adreskwaliteit volgen ook een diplomalijn gericht op 'adres en verblijf' en ronden deze ook af in het eerste kwartaal van 2025. Naast de specialistische kennis voor hun specifieke taak zijn alle medewerkers Burgerplein nu ook getraind in het vaststellen echtheid identiteit en brondocumenten ter voorkoming van identiteitsfraude. Hiermee leggen wij een stevige basis om kwaliteit en continuïteit in onze dienstverlening te blijven bieden.

Onze inwoners zijn er bij gebaat dat de gemeente zijn dienstverlening afstemt op de vraag van de inwoner, kortom vraaggericht werkt. Om dit mogelijk te kunnen maken is een gezamenlijk vertrekpunt vanuit de gehele gemeentelijke organisatie nodig, een visie op dienstverlening Gemeente Kerkrade. Wij zijn zodoende in 2024 gestart met een proces om te komen tot een breed gedragen visie op dienstverlening. Binnen dit proces hebben wij alle belanghebbenden gevraagd wat zij belangrijk vinden binnen deze visie. Bij belanghebbenden te denken aan inwoners, verenigingen, ondernemers, belangenvertegenwoordigers, medewerkers, directie, gemeenteraad en college. Naar verwachting zal het college deze visie eind 2024 vaststellen en hierna wordt gestart met het vormgeven van dienstverleningsconcepten, waarbinnen de daadwerkelijke aanpak beschreven wordt conform de vastgestelde visie. De vastgestelde visie is ook het uitgangspunt bij de verdere uitwerking van de huisvesting en inrichting van met name de begane grond van het stadskantoor. Immers dit is voor vele inwoners, naast de wijkpunten, de ontmoetingsplaats met de gemeente en deze inrichting moet dan ook aansluiten bij de vastgestelde visie op hoe wij onze dienstverlening vormgeven. Deze vormgeving wordt begin 2025 verder uitgewerkt.

Integriteit

De gemeente Kerkrade hecht veel waarde aan integriteit. Iedereen wordt getraind in moreel juist handelen; medewerkers, leidinggevenden, collegeleden en raadsleden.
Elke nieuwe medewerker neemt bij indiensttreding deel aan de workshop integriteit. Nieuwe medewerkers krijgen daarnaast een eendaagse training morele oordeelsvorming van een gespecialiseerd extern bureau. Hierdoor worden medewerkers mondig en weerbaar voor het geval ze geconfronteerd worden met lastige en moeilijke keuzes.
Leidinggevenden zorgen voor een veilige omgeving waarin dilemma's bespreekbaar gemaakt mogen worden; tijdens vergaderingen, overleggen, functioneringsgesprekken of gewoon op de werkvloer.
We treden op als sprake is van een schending van de integriteit. Bescherming van het imago van de gemeente Kerkrade en het behoud van het vertrouwen van de samenleving in de gemeente Kerkrade staan immers voorop.
We geven voorlichting aan het personeel om hen weerbaar te maken tegen de infiltratie van de criminele onderwereld in de legale samenleving.

Inkoop en aanbesteden

In 2025 zal het vigerende inkoop- en aanbestedingsbeleid en -protocol worden geactualiseerd. Naast bewustwordingscampagnes op het terrein van inkoop en aanbesteden in zijn algemeenheid zullen we o.a. een workshop/themadag gaan organiseren voor alle met inkoop belaste ambtenaren, om de uitvoering van het eerdergenoemde beleid en protocol te borgen in onze organisatie.

Communicatie

Strategie

De behoefte aan duidelijke en gerichte communicatie is groot. Het team communicatie maakt dit tot speerpunt van al haar inzet. Door vroegtijdig betrokken te worden bij projecten en ideeën wordt met vakinhoudelijke ambtenaren bekeken welke communicatie voor welke doelgroep op welk moment ontwikkeld wordt. Schrijven in begrijpelijke taal is daarbij de basis.

Verschillende instrumenten
De gemeente gebruikt in haar communicatie verschillende instrumenten. Denk aan social media (ruim 14.000 volgers op Facebook), de digitale nieuwsmail met inmiddels meer dan 1.200 abonnees, de gemeentepagina in de weekkrant Hallo Kerkrade en de eigen huis-aan-huis-krant die in ontwikkeling is. We blijven hier steeds zoeken naar adequate vormen zodat zo veel mogelijk inwoners bereikt worden.

Interactie
We zoeken ook gericht naar interactie met inwoners, bedrijven en instellingen. Communicatie is ook ophalen wat voor inwoners, bedrijven en instellingen van belang is.

Website
Een cruciaal onderdeel van onze communicatie is de website. Qua inhoud en techniek is deze aan vervanging toe. De inhoud voldoet niet aan de verwachtingen van inwoners (uitkomst dienstverleningsonderzoek 2023), de techniek is verouderd met als gevolg dat de digitale toegankelijkheid in het gedrang komt. Dat betekent dat inwoners met een visuele beperking geen toegang hebben tot noodzakelijke informatie. We ontwikkelen daarom een nieuwe website en een nieuwe huisstijl. We bouwen dit zo op dat nieuwe wettelijke vereisten in de toekomst makkelijk ingevuld kunnen worden. Er wordt tegelijkertijd gewerkt aan een nieuwe visie op dienstverlening door de afdeling Burgerplein. We verwerken de resultaten daarvan direct in het ontwerp van de nieuwe website. We verwachten de nieuwe website medio 2025 gereed te hebben.

e. Cijfermatig inzicht in de bedrijfsvoering

Dit overzicht geeft meerjarig cijfermatig inzicht in de lasten en baten van de bedrijfsvoering. Onder de lasten en baten van de bedrijfsvoering worden gerekend die van overhead, salarissen en externe inhuur (incl. Wsw). Voor de externe inhuur wordt de definitie van het CBS gevolgd (lastencategorie 3.51).

Overheadkosten zijn de kosten die we maken voor het sturen van en de hulp aan medewerkers, zodat zij hun werk goed kunnen doen. Hierbij kan gedacht worden aan personeel en organisatie, inkoopfunctie, financiële functie, juridische zaken, bestuurszaken en bestuursondersteuning, managementondersteuning, informatievoorziening en automatisering, huisvesting en documentaire informatievoorziening, etc.

*bedragen * € 1.000*

Bedrijfsvoeringskosten	2025	2026	2027	2028
Salarissen	**43.282**	**44.490**	**46.201**	**47.951**
Externe inhuur	**3.337**	**2.317**	**2.264**	**2.264**
Overhead excl. salarissen / inhuur	**9.227**	**8.273**	**7.859**	**7.841**
ICT, telefonie etc.	*4.071*	*3.738*	*3.577*	*3.597*
Huisvesting / gebouwenbeheer	*1.471*	*1.045*	*883*	*875*
HRM en personele zaken	*702*	*652*	*635*	*635*
Bedrijfsvoertuigen	*521*	*460*	*434*	*433*
Verzekering	*664*	*612*	*610*	*610*
Stortkade / gemeentewerf	*448*	*448*	*434*	*434*
Magazijn	*336*	*314*	*298*	*296*
Facilitaire zaken, repro en archief	*213*	*213*	*213*	*213*
Mechanische hulpmiddelen	*172*	*162*	*155*	*138*
Communicatie / Promotie	*297*	*297*	*288*	*288*
Rechtsbelangen	*61*	*61*	*61*	*61*
Overige bedrijfsvoeringskosten	*272*	*272*	*272*	*262*
Totale bedrijfsvoeringskosten	**55.846**	**55.080**	**56.324**	**58.056**

§6. Verbonden partijen

Algemeen

Het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (art. 1, onder b Bbv) geeft aan dat onder een 'verbonden partij' dient te worden verstaan *een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft*. We spreken van een financieel belang als de gemeente middelen ter beschikking stelt/heeft gesteld, aansprakelijk is bij niet nakoming van verplichtingen of als er geen verhaal is bij faillissement. We spreken van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft, bijvoorbeeld als een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemt.

Op hoofdlijnen zijn binnen de gemeente de volgende verbonden partijen te onderscheiden: Gemeenschappelijke Regelingen (GR), Naamloze Vennootschappen (NV) en Besloten Vennootschappen (BV). Binnen de Gemeenschappelijke Regeling zijn we als deelnemende gemeente gehouden aan het bijdragen aan de tekorten als dat aan de orde is. De keuze voor een specifieke rechtsvorm is onder andere afhankelijk van het te bereiken doel.

Eerst wordt een totaaloverzicht gegeven, daarna volgt meer gedetailleerde informatie per verbonden partij. Bij het opmaken van deze begroting zijn (mogelijk) nog niet alle begrotingscijfers 2025 van de verbonden partijen beschikbaar.

a. Verbonden partijen

In onderstaande tabel worden de verbonden partijen opgesomd.

				Exploitatiebijdrage (€ 1.000)*			
				2025	**2026**	**2027**	**2028**
1.	GR	6	Reinigingsdiensten Rd4	4.983	4.983	4.983	4.983
2.	GR	6/7	GGD Zuid-Limburg	3.257	3.382	3.504	3.630
3.	GR	6	Werkvoorzieningschap O.Z.L.	17.733	16.796	16.976	16.976
4.	GR	0	Stadsregio Parkstad Limburg	954	1.006	1.047	1.047
5.	GR	6	Gem. Regeling voor Sociale Kredietverstrekking en Schuldhulpverlening in Limburg	2.011	2.068	2.096	2.096
6.	GR	0	Eurode	28*	34**	34**	34**
8.		7	Bodemzorg Limburg	0	0	0	0
9.		0/7	NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)	0	0	0	0
10.		7	NV Reinigingsdiensten Rd4	0	0	0	0
11.		5	GaiaZOO BV	0	0	0	0
12.		0/5	BV Holding Stadion Kerkrade	124	121	120	120
14.		0/3	EBC GmbH & Co. KG	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
15.		3	Technologiepark Herzogenrath GmbH	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
18.		0	NV Bank Nederlandse Gemeenten	0	0	0	0
19.		0	NV Enexis Holding	0	0	0	0
21.		0	Div. tijdelijke deelnemingen a.g.v. verkoop productie- en leveringsbedrijf Essent aan RWE: (Vordering op Enexis BV, Verkoop Vennootschap BV, CBL Vennootschap BV, Claim Staat Vennootschap BV	0	0	0	0
22.	GR	1	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	4.103	4.223	4.348	4.477
23.		5	NV Parkstad Limburg Theaters	866	866	866	866
25.	GR	7	Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg	246	246	246	246
26.		0/3	IBA Parkstad B.V.	0	0	0	0
27.	GR	0/7	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen	1.007	960	980	1.028
28.	GR	0	Gegevenshuis	166	181	181	181
29.	GR	4/6	Omnibuzz	1.984	2.023	2.108	2.153
33.	GR	6	Werkgeversservicepunt (WSP)	855	789	753	752
34.		6	Coöperatie 'T Westhoes u.a.	135	135	135	135
35.		7	Woonwijzerwinkel Zuid-Limburg BV	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
36.	GR	1	Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad	276	298	323	349
37.	GR	0	Solido	1.893	1.961	2.053	2.138
		div.	Overige	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			Totaal	**40.593**	**40.038**	**40.719**	**41.177**

(N.B. De ontbrekende tussenliggende nummers zijn inmiddels vervallen).

**Aangezien er een eenmalig besluit genomen werd tijdens de Euroderaad j.l. dat beide partijen (Kerkrade & Herzogenrath) €10.000 zullen bijdragen voor het spel zonder grenzen, zal dit ook in de exploitatiebijdrage opgenomen moeten worden. Dit bedraagt €5.000 voor 2024 en €5.000 voor 2025.*
***In verband met een verwachte verhoging van de financiële bijdrage per inwoner (€0,75), wordt er voor de jaren 2026 t/m 2028 uitgegaan van volgende berekening 45.311 (inwoneraantal 2024) x €0,75 = €33.983,25.*

b. Gedetailleerde informatie verbonden partijen

Onderstaand overzicht bevat meer gedetailleerde informatie. Bij diverse gemeenschappelijke regelingen kan het aandeel fluctueren over de jaren, afhankelijk van de bewegingen in de onderliggende verdeelmaatstaven.

1. Reinigingsdiensten Rd4

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	4.226	4.972		
Vreemd vermogen	48.998	50.223	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	16%	16%		

Doelstelling / openbaar belang
Het (doen) inzamelen en bewerken van huishoudelijke afvalstoffen, het reinigen van de openbare ruimten en daarmee samenhangende taken alsmede het bestrijden van gladheid (pluspakket).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting samenwerking.

Risico's (meerjarig)
- Brandstofprijzen
Met name voor een logistiek bedrijf als Rd4 zijn de ontwikkeling van de brandstofprijzen van groot belang, afhankelijk van de ontwikkelingen kunnen deze zowel een positief als een negatief effect op de begroting hebben.

- Kwaliteit PMD
Vanaf 1 januari 2022 zijn de Rd4 gemeenten, conform de landelijk geldende nieuwe overeenkomst via ASL, niet meer verantwoordelijk voor de gehele keten (van inzameling t/m verwerking) bij de inzameling van het PMD-afval. Vanaf deze datum zijn de gemeenten alleen nog maar verantwoordelijk voor de inzameling en de kwaliteit (mate van vervuiling) van de ingezamelde PMD-stroom. Bij de vergoeding die de gemeenten uit het Afvalfonds ontvangen wordt uitgegaan van een vervuilingspercentage van max. 15%. Bij vervuilingspercentages hoger dan 15% wordt er gekort op de vergoeding. Dit kan resulteren in volledige afkeur en lagere inkomsten.

- CAO-ontwikkeling
In deze dynamische en onzekere tijden in de wereld zijn prijsstijgingen een grotere zorg dan in het recente verleden. Dit betekent eveneens dat het lastig is om de invloed op de lonen in te schatten. Ook de krapte op de arbeidsmarkt heeft hierbij een invloed.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Heerlen, met Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Vaals, Gulpen - Wittem en Voerendaal.

2. GGD Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	7,66%	7,66%		

Doelstelling / openbaar belang
De GGD Zuid-Limburg is de gemeentelijke gezondheidsdienst die is ingesteld door alle gemeenten in Zuid-Limburg op basis van een gemeenschappelijke regeling. De GGD Zuid Limburg beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle Zuid-Limburgers (conform de Wet Publieke Gezondheid) met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGD eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving. Daarnaast heeft de GGD een belangrijke rol in de uitvoering van het regionaal gezondheidsbeleid, waarin de ambitie is vastgelegd in de periode 2016-2030 zichtbaar in te lopen op bestaande gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
In het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 is beschreven wat de beleidsvoornemens van de GGD Zuid-Limburg zijn voor de komende periode. Deze zal worden gekenmerkt door grote inhoudelijke en structurele veranderingen in preventie, gezondheidsbeleid en gezondheidsbevordering. Vanzelfsprekend blijft de GGD haar wettelijke taken uitvoeren, integraal en opgavegericht, en zal zij haar bedrijfsprocessen verbeteren. Daarnaast zal stevig worden ingezet op het versterken van de ingezette koers van Trendbreuk. Tegelijkertijd blijft de focus op jeugd en wordt deze verbreed naar andere doelgroepen. Daarnaast zal worden ingezet op het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA). Tenslotte blijven ook de gezondheidsbeschermende taken van de GGD de komende periode van groot belang. De Covid-19-pandemie heeft namelijk aangetoond hoe belangrijk deze taak van de GGD is.

In januari 2025 zullen de gemeenteraden naar verwachting het nieuwe Regionaal Gezondheidsbeleid voor 2025-2028 vaststellen. Vanzelfsprekend zal de GGD ook hierin een belangrijke uitvoerende rol gaan vervullen.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Maastricht, met de overige 15 gemeenten Zuid-Limburg.

3. Werkvoorzieningschap O.Z.L.

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	23,5%	23,5%		

Doelstelling / openbaar belang
De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal hebben op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen al hun taken en bevoegdheden met betrekking tot de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening overgedragen aan het Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid Limburg (WOZL).
De colleges van de deelnemende gemeenten hebben het van rijkswege daartoe ter beschikking gestelde budget overgedragen aan WOZL.

De Sociale Werkvoorziening in Oostelijk Zuid-Limburg is ten gevolge van de invoering van de Participatiewet in 2015 geconfronteerd met een sterk veranderende taakstelling. Binnen de Participatiewet is er geen nieuwe instroom van Wsw mogelijk, waarbij vanuit de gemeentelijke regievoerdersrol is aangestuurd op een structurering naar beschut en detacheringen. Dit heeft sterke gevolgen voor de uitvoeringsorganisatie GR WOZL.
De afgelopen jaren hebben voor de GR WOZL dan ook in teken gestaan van het omgaan met de nieuwe taakstellingen, het herschikken van de organisatie en de samenwerking met het Werkgeverservicepunt Parkstad (WSP Parkstad).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
WOZL is een uitvoeringsorganisatie die in opdracht van en in samenwerking met gemeenten het werkgeverschap voor de Wsw uitvoert. WOZL ondersteunt deze mensen om zo regulier mogelijke passende en ook betaalde arbeid te verrichten. Naast de gewijzigde taakstelling van de GR WOZL door de invoering van de Participatiewet, hebben ook de afname van het subsidiebedrag per persoon en de berekeningssystematiek van het aantal arbeidsjaren gevolgen voor de GR WOZL.
Het feit dat er geen nieuwe Wsw-indicaties worden afgegeven en het feit dat de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt nu wordt bediend in de Participatiewet, leidt ertoe dat er een sterke samenhang moet zijn tussen de uitvoering 'oude' Wsw en de nieuwe 'doelgroep' in de Participatiewet. Voor deze eerste doelgroep is en blijf de GR WOZL de uitvoeringsorganisatie bij wie het formeel werkgeverschap is belegd. Echter, de detacheringstak en de ondersteuningstaken van de GR WOZL zijn in de afgelopen jaren herschikt en onder het WSP Parkstad komen te vallen.

Risico's (meerjarig)
Omdat de participatiemiddelen van rijkswege nog definitief dienen te worden vastgesteld en derhalve ook kunnen wijzigen, dient enige prudentie te worden betracht bij het meerjarig vertalen van de begrotingseffecten in de meerjarenraming.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, WOZL Beschut 2.0 BV te Heerlen. Deelnemende gemeenten: Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal. Voor GR WOZL en de hieraan gelieerde BV is een algemeen directeur/bestuurssecretaris aangesteld.

4. Stadsregio Parkstad Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	6.026	6.062		
Vreemd vermogen	1.790	1.467	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	18,53%	18,53%		

Doelstelling / openbaar belang
Stadsregio Parkstad Limburg vormt de bestuurlijke samenwerking tussen de gemeenten Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen. Er wordt samengewerkt op het gebied van economie en toerisme, wonen & herstructurering, ruimte & mobiliteit, duurzaamheid, sociaal-economische structuurversterking en grensoverstijgende samenwerking. Leidend in het functioneren van de GR Stadsregio Parkstad is de ambitie die in 2021 in de nieuwe strategische agenda is bepaald voor de periode tot 2030: de ontwikkeling van Parkstad tot een vitale en leefbare regio met een krachtig economisch, fysiek en sociaal profiel, waarbij wordt gestreefd naar een niveau van welvaart en welzijn op minimaal het gemiddelde Nederlandse niveau.
Daarbij wordt ingezet op twee pijlers:
1) Realiseren duurzaam economisch groeipotentieel door creëren van nieuw perspectief en verzilveren van kansen, ook grensoverschrijdend;
2) Realiseren van leefbare en gezonde wijken en kernen door het integreren van een sociale en fysieke aanpak op gebiedsniveau.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting

1) & Regionale beleidsontwikkeling en programmasturing op de thema's ruimte, mobiliteit, economie toerisme, wonen & herstructurering, energie, duurzaamheid, leefbaarheid en welzijn en grensoverstijgende samenwerking.
2) Monitoring en instrumentontwikkeling, zoals de evaluatie van PALET en het monitoren van het aantal vestigingen en de werkgelegenheidsontwikkeling.
3) Lobby richting Provincie, Rijk en Europese fondsen om ervoor te zorgen dat regionale opgaven in de beleidskaders op deze niveaus worden meegenomen. Tevens wordt ingezet op een meer structurele ondersteuning vanuit het Rijk om het brede welvaartsniveau in Parkstad op Limburgs en Nederlands niveau te krijgen.
4) Deelname aan platforms, waarbinnen bestuurlijke afstemming plaatsvindt rondom centrale thema's, zoals de Agenda voor Zuid-Limburg.

Vanuit de strategische agenda werkt de stadsregio aan het vormen van een brede economische en sociaal-maatschappelijk coalitie, zodat partners in het veld nauwer worden betrokken bij de totale opgave.

De volgende strategische ontwikkelingen zijn in 2025 van invloed op de taakopdracht aan de Stadsregio Parkstad Limburg:

1. Het Nieuw Narratief van Parkstad: het Nieuw Narratief gaat in op de kansen die er voor de regio liggen als gevolg van positieve economische ontwikkelingen en het groeiperspectief dat hieruit voortvloeit. Bij deze vernieuwing hoort ook een ander verhaal: "het Nieuwe Narratief van Parkstad".
2. 'Elke Regio Telt' en de Kansenagenda:
   Parkstad vormde een van de regio's die waren onderzocht door de 3 belangrijke adviesraden van de regering binnen het kader van het rapport "Elke Regio Telt". Geconstateerd werd dat er in Nederland ongewenste verschillen in brede welvaart tussen regio's bestaan en dat die vaak worden veroorzaakt of versterkt door Rijksbeleid. Geconcludeerd werd dat het regiobeleid anders moet en geadviseerd werd om een Kansenagenda op te stellen die als basis moet dienen voor lange termijn afspraken tussen Rijk en regio. De uitwerking van de kansenagenda voor Parkstad is vooral de programmatische uitwerking van het 'Nieuwe Narratief'.
3. De regio als schaalniveau voor overheidsdenken en -doen:
   De regio wordt steeds belangrijker als schaalniveau, waar beleid maar ook de programmatische uitwerking en uitvoering, vorm krijgt. Door die ontwikkeling hebben de Parkstad gemeenten de afgelopen jaren in toenemende mate profijt gehad van de investering, die zij al decennialang doen in regionale samenwerking. Het takenpakket is verder verbreed bijvoorbeeld binnen water- en klimaatadaptatie.
   Daar hoort ook bij afstemming op Zuid-Limburgs niveau. Er vindt een opschaling naar het Zuid-Limburgs niveau plaats binnen arbeidsmarktbeleid, wonen en ruimtelijke economie. De Zuid-Limburg agenda en Panorama Zuid-Limburg zijn daar goede voorbeelden van.
4. Fondsenwerving en Programmamanagement:
   Lobby en fondsenwerving in samenhang met de programmatische handling van subsidiestromen maken steeds meer deel uit van de werkzaamheden van de Parkstad organisatie.
5. Water, klimaatadaptatie en landelijk gebied.
   Het thema water is op verzoek van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) toegevoegd aan het takenpakket van de Stadsregio. Bij het plannen van ruimtelijke ontwikkelingen is het belangrijk om hier, vanuit regionale samenwerking, het water- en bodemsysteem integraal bij te betrekken.
6. Energietransitie:
   Het kabinet heeft voor 2023 tot en met 2030 structureel middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld om uitvoering te kunnen geven aan energie- en klimaatbeleid. Door de regionale samenwerking kan expertise veel breder worden ingezet. Zo kan de uitvoeringskracht van gemeenten worden versterkt om doelstellingen van het Klimaatakkoord te kunnen behalen.

Risico's (meerjarig)

Parkstad noemt in de begroting 2025 risico's. Dit zijn:

- Cyberrisico

- Ziekte. SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden
- WW. SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen.
- Complexiteit projecten waarvoor mogelijk inhuur van financiële of juridische ondersteuning nodig is.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Heerlen, met Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal.

5. Gem. Regeling voor Sociale Kredietverstrekking en Schuldhulpverlening in Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	100	100		
Vreemd vermogen	14.496	14.496	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	n.v.t.	n.v.t.		

Doelstelling / openbaar belang
Het verlenen van hulp en financiële steun aan burgers die door schuldenlast in financiële en maatschappelijke problemen zijn gekomen (armoedebeleid).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
De gemeenteraad heeft op 30 oktober 2019 het Beleidsplan Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!, 2020-2023 vastgesteld. Dit betekent dat de regie op de uitvoering van schuldhulpverlening bij de Kredietbank Limburg (KBL) ligt vanaf 2020. Dit laat onverlet dat de algemene eindverantwoordelijkheid bij de gemeente blijft liggen. Op basis van het beleidsplan is de toegang gepositioneerd bij KBL. Hierdoor ligt de regie op de uitvoering van de 1ste lijns en 2de lijns dienstverlening bij één partij. In dat kader is het ook aan KBL om afspraken te maken c.q. afstemming te hebben met de overige partners Impuls en SchuldHulpMaatjes. In aansluiting op voornoemd plan, heeft de raad op 28 oktober 2020 vastgesteld het ''Uitvoeringsplan 2021-2023 Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!''. In dit uitvoeringsplan worden de activiteiten in het kader van preventie en vroegsignalering nader uitgewerkt. Hier ligt een voorname rol voor de gemeente als verantwoordelijke. Dit is een cruciale rol, gelet op het feit dat het in een zo vroeg mogelijk stadium detecteren van schuldenproblematiek van doorslaggevende betekenis kan zijn voor het vervolgtraject. Dit is in het voordeel van onze burgers en kan kostenbesparend werken voor de gemeente. Samen met de Kredietbank Limburg, Impuls en SchuldHulpMaatje wordt hieraan in de Geldwijzerwinkel vormgegeven.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR is gevestigd in Sittard-Geleen met de overige gemeenten Brunssum, Kerkrade, Landgraaf en Maastricht.

6. Eurode

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	60	47		
Vreemd vermogen	0	0	**Resultaat**	-13
Deelneming (%)	50%	50%		

Doelstelling / openbaar belang
Behartigen van de gezamenlijke belangen in grensoverschrijdende zin gericht op bevordering en instandhouding van de gemeenschappelijke banden tussen de burgers onderling en benutting van de grenscontacten in economische zin.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Intensivering grensoverschrijdende samenwerking in de breedste zin van het woord. Uitbouw en concretisering van deze bijzondere vorm van grensoverschrijdende samenwerking binnen de huidige financiële mogelijkheden.
Door met name de jaarlijkse bijdragen aan het Grensinfopunt (GIP) en Servicepunt Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA), vermindert de financiële reserve van het Openbaar Lichaam Eurode.

Risico's (meerjarig)
N.v.t.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Kerkrade, met Gemeente Herzogenrath (Duitsland).

8. Bodemzorg Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	2,4%	2,4%		

**De begroting van Bodemzorg Limburg wordt pas in november/december 2024 vastgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
Beschermen van het milieu rond en het voorkomen van milieuvervuiling door gesloten afvalstortlocaties.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Lage risico's.

Risico's (meerjarig)
Gelet op de aard van de activiteiten en het niet meer aan de orde zijn van een jaarlijkse financiële bijdrage aan Bodemzorg Limburg zijn er redelijkerwijs geen relevante risico's te verwachten.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Maastricht Airport, met Provincie Limburg en 42 gemeenten.

9. NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	206.106	n.n.b.		
Vreemd vermogen	393.751	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	n.n.b.	n.n.b.		

Doelstelling / openbaar belang
De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)- instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Op regionaal vlak heeft WML de intentie om samen met partners de Verklaring van Intentie voor Adequaat Zoetwater verder te ontwikkelen tot een overeenkomst voor het beheer van grond- en oppervlaktewater. Op nationaal niveau zullen de drinkwaterbedrijven aanhouden om de dringendheid van de drinkwatervoorziening en betrouwbare levering aan te kaarten. Zaken zoals de verantwoordelijkheid voor levering en zorg, het bewustzijn omtrent drinkwaterconsumptie en de implementatie van de richtlijnen in de "Water en Bodem Sturende" strategie zullen ook gedurende 2024 een rol blijven spelen.

Risico's (meerjarig)
In de toekomst kunnen we niet langer als vanzelfsprekend rekenen op een continue drinkwatervoorziening. Om de beschikbaarheid en kwaliteit van ons water te waarborgen, moeten er wezenlijke beslissingen worden genomen. Hoewel WML wettelijk verplicht is tot levering, is het vervullen van deze verplichting mede afhankelijk van andere partijen. Gezien deze positie en de vele uitdagingen, wordt de samenwerking met betrokken partners in de waterketen nog crucialer voor WML.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Maastricht, met Provincie Limburg en Limburgse gemeenten.

10. NV Reinigingsdiensten Rd4

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	17%	17%		

**De begroting van NV Reinigingsdiensten Rd4 wordt pas in oktober 2024 vastgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
Het tot stand brengen van een doelmatige, milieuhygiënisch verantwoorde en marktconforme inzameling van (bedrijfs)afvalstoffen en advisering op het terrein van het milieubeleid.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting doelmatige samenwerking. Geen relevantie m.b.t. toekomstverwachting. Normaal bedrijfsrisico.

Risico's (meerjarig)
Geen risico’s in meerjarig perspectief te voorzien.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Heerlen, met Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld, Vaals, Gulpen - Wittem, Voerendaal en Eijsden - Margraten.

11. GaiaZOO BV

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	40,1%	40,1%		

**De begroting van Gaiazoo BV. wordt pas in november 2024 vastgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
1. Het ontwikkelen en exploiteren van een dierenpark, alsmede natuurbeschermingseducatie en natuurbehoud;
2. Het verrichten van alle handelingen, welke in de ruimste zin verband kunnen houden met of bevorderlijk kunnen zijn voor het sub a gemelde doel;
3. Het exploiteren van één of meer horecabedrijven in de ruimste zin des woords.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Ondersteuning ontwikkeling dierenpark. Directie, Raad van commissarissen en aandeelhouders hebben als doel gesteld een geleidelijke uitbouw van het park. Het park investeert continu, zodat bezoekers steeds weer opnieuw verleid worden om een bezoek te brengen aan het park.
Er worden tegenwoordig steeds vaker vragen gesteld over het bestaansrecht van dierentuinen. GaiaZOO heeft van begin af aan gekozen voor een veel natuurlijker aanpak en diersoorten die bij het grote publiek relatief onbekend zijn. GaiaZOO wil voorop blijven lopen en kiest voor een aanpak waarbij de diercollectie wordt samengesteld op basis van de mate van bedreiging van de soort. De insteek is om in de toekomst uitsluitend nog soorten te houden waarbij er een direct verband is tussen de dieren die in GaiaZOO leven (ex-situ) en hun soortgenoten in het wild (in-situ).
Aan de Brughofweg is in 2024 een nieuw dienstencentrum gebouwd en hier wordt in 2025 ook een nieuw kantoren complex gerealiseerd.
Om de bouw van GaiaZOO betaalbaar te houden, is destijds gekozen voor een bouwwijze en materialen die niet het eeuwige leven hebben. Daardoor zijn nu veel plekken in het park toe aan onderhoud. De komende jaren zal hier dan ook relatief veel in geïnvesteerd dienen te worden.Een eventuele uitbreiding van de dierentuin pas plaatsvinden wanneer het bestaande park weer helemaal up-to-date is gemaakt.

Risico's (meerjarig)
GaiaPark b.v. kent een solide financiële huishouding

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
B.V. te Kerkrade, Moraco NV (59,9%) en Gemeente Kerkrade (40,1%)

12. BV Holding Stadion Kerkrade

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	87,495%	87,495%		

**De begroting van BV Holding Stadion Kerkrade wordt pas in eind 2024 vastgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
Het in algemene zin beheren en exploiteren van het (een deel van het) multifunctionele Parkstad Limburg Stadion dat een duidelijke publieke functie en uitstraling voor de stad heeft.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Er zijn geen bijzondere beleidsvoornemens, anders dan beschreven in de risicoparagraaf in de 'Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Risico's (meerjarig)
De BV heeft een schuld aan de gemeente en is (nu nog) vooral afhankelijk van de huurinkomsten van Roda JC Kerkrade. Tussen de betrokken partijen zijn financiële afspraken gemaakt. Als zekerheid voor die afspraken wordt een deel van de mediagelden waarop Roda JC recht heeft door de KNVB rechtstreeks overgemaakt aan de BV en aan de gemeente. Ook wordt door Roda JC er aan gewerkt om de club weer sportief en financieel gezond te maken. Dit verkleint het risico. Er blijft echter sprake van onzekerheden. Met het raadsbesluit van 12 juli 2023 'Kaalheide Bruist / ontwikkeling sportpark Kaalheide' wordt een nieuwe richting ingezet. Zie verder de risicoparagraaf in de 'Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Kerkrade, met Parkstad Limburg (8,1%), Gemeente Heerlen (4,27%) en overige (0,135%).

14. EBC GmbH & Co. KG

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	2.135	n.n.b.		
Vreemd vermogen	1.877	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	25%	25%		

Doelstelling / openbaar belang
Het exploiteren van een bedrijfsverzamelgebouw, het daarmee leveren van een bijdrage aan de harmonisatie van de wet- en regelgeving en het bieden van een centraal ontmoetingspunt voor overheden, bedrijven en instellingen uit Duitsland en Nederland.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Een uitdaging ziet EBC in de toegenomen kosten, waarvoor wordt gewerkt aan passende maatregelen, dit zal de komende jaren blijven spelen.
Ten opzichte van voorgaande jaren begint het bedrijfsresultaat gestaag te stijgen en zijn de verwachtingen voor de komende jaren positief.

Risico's (meerjarig)
N.v.t.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GmbH & Ko. Co., aandeelhouders vennootschap: gemeente Kerkrade, gemeente Herzogenrath (Duitsland), AGIT (Duitsland) en Industriebank LIOF NV.

15. Technologiepark Herzogenrath GmbH

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	998	n.n.b.		
Vreemd vermogen	754	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	5,33%	5,33%		

Doelstelling / openbaar belang
Het bevorderen van innovatie en technologische ontwikkeling in het bijzonder het management van een technologiepark voor innovatieve ondernemers en jonge startende bedrijven.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De voornemens zijn de bezettingsgraad zo hoog mogelijk te houden en minimaal een evenwicht tussen baten en lasten na te streven. Conjuncturele ontwikkelingen hebben invloed op de bezettingsgraad.

Risico's (meerjarig)
De hoge inflatie in combinatie met rentestijgingen vormt een bedreiging voor de wereldeconomie. Tendensen in de richting van stagflatie baren de markt ook zorgen. Vanuit micro-economisch oogpunt zijn er geen monetaire effecten op de bedrijfslocatie van Herzogenrath. In tegenstelling tot de hierboven beschreven algemene omstandigheden heeft TPH verschillende aanvragen voor extra ruimte ontvangen.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GmbH, aandeelhouders vennootschap: gemeente Kerkrade en verder gemeente Herzogenrath, Sparkasse Aachen, WFG Kreis Aachen, IHK Aachen en AGIT (alle Duitsland).

18. NV Bank Nederlandse Gemeenten

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	0,33%	0,33%		

Doelstelling / openbaar belang
BNG is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Dit wordt ook wel de publieke sector genoemd. De bank helpt de publieke sector om maatschappelijke doelen te behalen. Daarnaast zet de bank in op duurzaamheid.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Over het jaar 2023 is een nettowinst behaald van €254 miljoen. Hoewel de nettowinst positief beïnvloed is door het gestegen renteresultaat, is deze €46 miljoen lager dan in 2022. Dit komt door een lager resultaat financiële transacties. Het rendement op eigen vermogen is met 5,6%, lager dan vorig jaar, maar is ruim boven het doel.
De ontwikkelingen in de Oekraïne, de verslechterde politieke verhoudingen tussen het westen en het oosten, de val van het kabinet en de inflatie hebben geen materiële financiële gevolgen gehad.

Risico's (meerjarig)
Een deel van de winst wordt als dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders. Een risico is dat de geraamde dividendinkomsten achterblijven.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Den Haag, met Staat der Nederlanden, gemeenten, provincies en hoogheemraadschap.

19. NV Enexis Holding

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	5.406	n.n.b.		
Vreemd vermogen	5.724	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	0,48%	0,48%		

Doelstelling / openbaar belang
Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer €2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en €2,9 miljoen klanten voor elektriciteit.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
In het voorjaar van 2024 heeft de AvA ingestemd met aanpassing van het strategisch plan (2022) in verband met de nieuwe wet collectieve warmtevoorziening. Enexis treft op basis daarvan voorbereidingen voor een actieve rol bij de ontwikkeling van initiatieven in haar verzorgingsgebied.

Het strategisch plan van Enexis Holding N.V. focust op kerntaken met 3 hoofddoelen:
1. Sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes;
2. Iedereen altijd toegang tot energie bieden;
3. Klanten weten wat ze aan ons hebben.

Risico's (meerjarig)
Enexis is financieel gezond volgens de credit rating afgegeven door Standard & Poor's. Enexis hanteert voor de boekjaren vanaf 2023 het dividendbeleid van maximaal 50% van de nettowinst uit gewone bedrijfsvoering onder de voorwaarde dat deze uitkering er niet toe leidt dat Enexis binnen vijf jaar haar A rating profiel kan verliezen. Dividend is de uitkering van (een deel van) de winst aan de aandeelhouders. Een risico is dat de geraamde dividendinkomsten achterblijven, zeker gezien de investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte. De uitkering in 2024 was lager dan geraamd. Dit nadeel is structureel verwerkt.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Arnhem, met diverse Nederlandse provincies en gemeenten.

21. Div. tijdelijke deelnemingen a.g.v. verkoop productie- en leveringsbedrijf Essent aan RWE

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		CSV 2025
Eigen vermogen	484	0		
Vreemd vermogen	7	0	**Resultaat**	-20
Deelneming (%)	0,48%	0,48%		

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		PBE 2025
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	0	0	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	0,48%	0,48%		

Doelstelling / openbaar belang
In 2009 heeft de gemeente Kerkrade haar aandelen van Essent aan energiebedrijf RWE verkocht. De verkoop kon niet meteen volledig worden afgerond. Om de risico's te verkleinen zijn vijf tijdelijke bedrijven gevormd. Deze houden op te bestaan zodra de verkoop voor de betreffende onderdelen is afgerond. Nog maar twee van deze bedrijven bestaan. Dit zijn Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (PBE) en Claim Staat Vennootschap BV (CSV).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De bedrijven zijn in overleg met de andere partijen over het beëindigen van alle resterende contractuele verplichtingen. Hierna kunnen de bedrijven worden opgeheven. Voor PBE is hiertoe overgegaan in 2024, naar verwachting volgt CSV in 2025. Eventuele resterende liquide middelen worden dan uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Risico's (meerjarig)
Het risico voor de aandeelhouders is zeer beperkt, omdat er binnen de bedrijven voorzieningen zijn gevormd voor de nog resterende financiële verplichtingen. Deze voorzieningen worden als toereikend ingeschat.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Den Bosch, met diverse Nederlandse provincies en gemeenten. Het zijn zogenaamde 'Special Purpopse Vehicles (SPVs. Dat wil zeggen dat zij slechts een beperkte taak hebben.

22. Veiligheidsregio Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	7,3%	7,3%		

Doelstelling / openbaar belang
Het op schaalgrootte van de veiligheidsregio doelmatig organiseren van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en gemeentelijke bevolkingszorg bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Alle brandweertaken, geneeskundige hulpverlening en gemeentelijke bevolkingszorg bij ongevallen en rampen uitvoeren overeenkomstig de doelstelling en de wettelijke regeling.

Risico's (meerjarig)
Als risico gelden o.a. de krapte op de arbeidsmarkt. Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt kost het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en dit kan leiden tot hogere wervingskosten en eventueel meer salariskosten. De VRZL becijfert dit risico op € 600.000.

Een ander risico betreft verlofsparen. Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum). Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022. Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL hiervan gebruik gaan maken met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, dit niet vanuit de eigen begroting kan worden gefinancierd. Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot verlofsparen, om zo het saldo te bepalen

van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met de accountant. Ook dit risico cijfert de VRZL op € 600.000.

Daarnaast spelen nog een aantal andere risico's. Het totaal aan risico's maakt dat de weerstandscapaciteit van de VRZL de afgelopen jaren ruim onvoldoende is geweest. Er is op dat vlak echter sprake van een verbetering. Nu de deelnemende gemeenten de financiële gevolgen van de CAO-ontwikkelingen 2023 gaan dragen en er tevens besloten is om een deel van het positieve resultaat van de VRZL over 2023 toe te voegen aan de algemene reserve van de VRZL, verbetert de weerstandscapaciteit van de VRZL.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, vestigingsplaats Maastricht, met de overige 15 Zuid-Limburgse gemeenten.

23. NV Parkstad Limburg Theaters

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	4.971	7.017		
Vreemd vermogen	6.399	5.949	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	33%	33%		

Doelstelling / openbaar belang
Het faciliteren van een boeiend en dynamisch theater- en muziekleven.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting, versterken van de identiteit van de regio, het vergroten van de impact van de podiumkunsten op het publiek. Zorgen voor een maximale deelname aan het theater- en muziekleven door de inwoners van onze stad. Theater Kerkrade is samen met de bibliotheek gehuisvest in HuB.

Risico's (meerjarig)
Het boeken van grote producties brengt risico's met zich mee. Theaterprogrammering geschiedt veelal voor jaren vooruit. Daarmee worden ook de risico's van die programmering ver vooruit genomen.
De uitval van installaties op (een) productie dag(en) kan duizenden euro's per dag kosten. Het risico ligt bij de eigenaar van de gebouwen.
PLT is in hoge mate afhankelijk van nutsbedrijven (gas, water en licht) en tegenwoordig ook de beschikbaarheid van internet en een stabiele ICT-omgeving. In geval van storing of uitval is al snel sprake van discontinuïteit in de bedrijfsvoering. Hoewel brandschade etc. wel verzekerd is, zijn gevolgschades niet altijd afgedekt.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
Parkstad Limburg Theaters NV te Heerlen, met gemeente Heerlen.

25. Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	1.089	989	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	2%	2%		

Doelstelling / openbaar belang
Het uitvoeren van wettelijk verplichte taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht op en handhaving van het omgevingsrecht. Sinds 1 juli heet de RUD voortaan formeel "Omgevingsdienst Zuid Limburg".

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Geen relevante ontwikkelingen.

Risico's (meerjarig)
Geen risico's te voorzien. De aan de RUD opgedragen taken zijn bij wet bepaald. De kosten worden per jaar op voorhand per deelnemer in beeld gebracht.

Rechtsgrond en overige deelnemers
College van GS provincie Limburg en overige 17 colleges gemeenten Zuid-Limburg.

26. IBA Parkstad B.V.

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	9,7%	9,7%		

**De begroting van IBA Parkstad B.V. wordt pas in eind 2024 vastgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
Met het IBA- expo jaar (2022-2023) is IBA Parkstad feitelijk geëindigd. De 50 projecten van het IBA-uitvoeringsprogramma zijn ook grotendeels afgerond. Voor de afronding van een aantal subsidietrajecten (gekoppeld aan de uitvoering van nog lopende projecten) en daarna de opheffing van de IBA Parkstad BV zal de organisatie nog een aantal jaren in zeer afgeslankte vorm blijven bestaan.

27. Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	2.802	2.802		
Vreemd vermogen	1.176	889	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	3,86%	3,86%		

Doelstelling/openbaar belang
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) heft en int gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen. Zij voert ook de wet WOZ uit.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
BsGW zal ondanks de huidige economische situatie blijven zoeken om -waar mogelijk- efficiënter te werken. Uitgangspunt hierbij is, dat de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening hierdoor niet in gevaar komen.
Een belangrijk punt van aandacht blijft het terugdringen van de proceskosten.Eind 2023 is de Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ (en bpm) aangenomen, met als doel om de financiële prikkel weg te nemen om namens een belanghebbende een bezwaar- of beroepsprocedure te starten met de overwegende reden om een proceskostenvergoeding of een vergoeding van immateriële schade wegens overschrijding van de redelijke termijn te verkrijgen.

Het is nog onzeker of dit tot lagere proceskosten leidt, te meer daar het verlaagde tarief in de bezwaarfase voor belastingzaken (€ 296) onlangs is verworpen en gelijkgesteld zal worden aan overige gevallen, niet zijnde belastingzaken (€ 597).
De voorzichtigheid waarmee de BsGW deze kwestie in haar communicatie en begroting heeft behandeld is met de uitspraak van de Hoge Raad gerechtvaardigd gebleken.
Per 1 januari 2025 treedt de nieuwe KostenVerdeelMethode (KVM) in werking. De kosten voor de reguliere belastingsoorten c.q. voorkeursvarianten worden via de KVM in rekening gebracht. De methode pakt positief uit voor Kerkrade.
Evenals bij de overige GR-en is bij de BsGW de opdracht neergelegd de uitgaven dusdanig bij te stellen dat dit resulteert in een verlaging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij wordt uitgegaan van een structurele taakstelling van minimaal 5%.

Risico's (meerjarig)
BsGW houdt in de begroting rekening met risico's. Hiervoor is een weerstandsvermogen gevormd. Uitgangspunt is dat de risico's hiermee zijn afgedekt.

Rechtsgrond en overige deelnemers
De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Venlo, Voerendaal, Weert en het Waterschap Limburg.

28. Gegevenshuis

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	166	166		
Vreemd vermogen	1.061	1.061	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	5%	5%		

Doelstelling / openbaar belang
Het ontzorgen van de deelnemers op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (basis-)registraties en geometrie teneinde te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit het stelsel van basisregistraties, daarmee samenhangend beeldmateriaal en raadpleegsysteem. Met de GR Het Gegevenshuis wordt beoogd voor de deelnemers een shared service centre te realiseren voor locatiegebonden informatie.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis is een "open" gemeenschappelijke regeling. Het Gegevenshuis wil in de toekomst nieuwe producten en diensten aan de deelnemers aanbieden zoals bijv. geodata in het sociale domein, driedimensionaal, beheer openbare ruimte, statistiek en onderzoek.

Risico's (meerjarig)
Omdat Het Gegevenshuis begroot op basis van voorcalculatie (werkelijke salarissen en werkelijke contracten) en op basis van ontwikkelde kengetallen, is de kans op financiële risico's zeer klein.

Rechtsgrond en overige deelnemers
De gemeenschappelijke regeling is 1 juli 2015 opgericht door de Parkstad gemeenten en de gemeente Nuth. Huidige deelnemers zijn: Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.

29. Omnibuzz (doelgroepenvervoer)

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	6,5%	6,5%		

Doelstelling/ openbaar belang
Omnibuzz is opgericht om doelgroepenvervoer (vervoer voor inwoners met een Wmo-indicatie) zo goed mogelijk met alle gemeenten samen te kunnen organiseren.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
Op basis van de visie "Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later" geeft Omnibuzz invulling aan de ambitie om te groeien tot een professionele regiecentrale. De pijlers van deze visie zijn:

- Het kantelen van vervoer en het gebruik van openbaar vervoer (OV) stimuleren. Dit met als doel het reizen met het OV nog gemakkelijker te maken voor mensen met een Wmo-indicatie (pijler 1).
  Door het gebruik van bus en trein te stimuleren, willen we mensen minder afhankelijk te laten zijn van doelgroepenvervoer is. De Voor Elkaar Pas is daarbij een belangrijk instrument. Omnibuzz overlegt met de provincie en Arriva om dit instrument nog beter af te stemmen op de doelgroep. Hierbij wordt de verbinding gemaakt met andere initiatieven zoals Kommee/Trendsportal en ikwilvervoer.nl, om mensen te informeren over andere vormen van vervoer. Ook lokaal worden inwoners geïnformeerd over andere reismogelijkheden, zoals het ANWB Automaatje en de Boodschappenbus.
- Slimmer organiseren van doelgroepenvervoer (pijler 2).
  Naast doelgroepenvervoer voor mensen met een Wmo-indicatie wordt gekeken of ook andere groepen gebruik kunnen maken van Omnibuzz (zoals kinderen in het speciaal onderwijs of mensen die werken in de sociale werkvoorziening). Belangrijk hierbij is continuïteit en kwaliteit in de dienstverlening. Deze punten worden meegenomen in de voorbereiding van een nieuwe aanbesteding (duurzaamheid, personeel en vervoersvolume).
- Omnibuzz als slimme organisatie (pijler 3).
  Vraagafhankelijk vervoer (op het moment dat mensen het nodig hebben) kan sneller en slimmer worden geregeld. Dit door nieuwe vormen te bedenken zoals vraagspreiding, groepsritten en signalering ten aanzien verschillende vervoersspecificaties.

De ontwikkelingen binnen de 3 pijlers zijn erg belangrijk voor de gemeenten bij het maken van keuzes in de toekomst als het gaat over doelgroepenvervoer.

De actuele begroting 2025 en het nieuwe meerjarenperspectief 2026-2028 is gebaseerd op de begrote vervoersbewegingen in 2024 (gebaseerd op realisatie 2023) op gemeenteniveau. Om de verwachte groei in de vervoersvraag binnen de begroting op te kunnen vangen is een opslag van 2,5% meegenomen. Het vervoersvolume van de begroting 2025 geldt ook als uitgangspunt voor de jaren van de meerjarenbegroting. Er wordt daarbij uitgegaan van een nullijn

Er is eind 2022 een aanpassing van de afrekensystematiek doorgevoerd. Dat betekent een nieuwe verdeelsleutel voor beheerskosten: indirecte vervoerskosten op basis van het aantal ritten en overhead op basis van het aantal inwoners. Door deze aanpassing komen deze kosten beter overeen met de echte kosten die hiervoor gemaakt worden. Dezelfde totale kosten worden anders verdeeld over de deelnemende gemeenten. Ook is de afrekening van de vervoerskosten veranderd, namelijk door het omzetten van zones naar kilometers. De berekening van de kosten in de zones is namelijk gebaseerd op kilometers De Gemeenschappelijke Regeling, waarin de afspraken tussen Omnibuzz en gemeenten zijn vastgelegd, is veranderd per 2024 in verband met de hand van de op 1 juli 2022 aangepaste Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De belangrijkste wijzigingen zijn:
- meer betrokkenheid gemeenteraden;

- positie rekenkamer(functie);
- betrokkenheid ingezetenen bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid;
- evaluatiebepaling;
- uitgebreidere uittredingsregeling;

Bestuurlijk is ervoor gekozen om dit gezamenlijk met andere gemeenschappelijke regelingen op te pakken.

Risico's (meerjarig)
De belangrijkste risico's die in de aanpassing van de begroting vermeld worden, zijn:

1. Het kan gebeuren dat door veranderingen in de politiek (door verkiezingen) de gemeente het niet meer eens is met de doelen en de ideeën van Omnibuzz. Ook kan het gebeuren dat er niet genoeg geld meer is om deze ideeën en doelen waar te maken. Dit laatste geldt vooral voor het gaan gebruiken van nieuwe manieren van doelgroepenvervoer.
2. Het kan gebeuren dat door onverwachte gebeurtenissen minder mensen dan verwacht gebruik maken van doelgroepenvervoer. Corona was daarvan een duidelijk voorbeeld.
3. Een vervoersbedrijf kan failliet gaan (als er bijvoorbeeld te veel schulden zijn). Als dat gebeurt, kan dit leiden tot het uitvallen van ritten waardoor niet iedereen vervoerd kan worden als dat nodig is.
4. Te weinig kennis over nieuwe activiteiten, processen en/of projecten. Denk daarbij aan nieuwe soorten vervoer, zoals vervoer van deelnemers aan Wmo dagbesteding, het leerlingenvervoer en/of vervoer voor de Jeugdwet).
5. Door onvoldoende kennis of gebeurtenissen van buitenaf kan het gebeuren dat systemen niet of onvoldoende functioneren. Dat kan leiden tot het stoppen van processen.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Sittard-Geleen, met als overige deelnemers gemeenten Beek, Beesel, Beekdaelen, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.

33. Werkgeversservicepunt (WSP)

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	23,6%	23,6%		

Doelstelling / openbaar belang
De GR WSP Parkstad zet zich vanuit haar visie in om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo passend en duurzaam mogelijk te plaatsen op betaald werk. De marktvraag is leidend. Om aan de marktvraag te kunnen voldoen wordt er met werkgevers, sociale diensten en WSP Parkstad samengewerkt aan het vormgeven van werkgevers- en werknemersarrangementen. Hierbij wordt, waar mogelijk, gekeken hoe het werk passend gemaakt kan worden voor de doelgroep. Voor het plaatsen van mensen uit de Participatiewet wordt waar nodig gebruik gemaakt van een detacheringsconstruct. De samenwerking die plaatsvindt binnen de multidisciplinaire uitstroomteams is leidend, daar worden vraag en aanbod bij elkaar gebracht. Aan de hand van het In- Door- en Uitstroomproces worden mensen in kaart gebracht en ontwikkeld door de afzonderlijke gemeenten, met als doel doorstroom naar en uitstroom op de arbeidsmarkt.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Met de komst van de Participatiewet en het op slot doen van de WSW, is de samenhang tussen deze doelgroepen alsmaar toegenomen. Vandaar dat voor een gebundelde uitvoering is gekozen middels het oprichten van de GR WSP Parkstad. Op deze manier kan het WSP deze taken voor zowel de WSW-doelgroep als de Participatiewet-doelgroep uitvoeren en wordt er een efficiencyslag in de bedrijfsvoering

gemaakt. De GR WOZL kan zich daarmee concentreren op de organisatie van beschut werk en de uitvoering van het werkgeverschap WSW. Met deze ontwikkelingen binnen de governance structuur is de invulling van de GR WOZL en de GR WSP Parkstad gereed.
Het WSP Parkstad beoogt een hogere participatiegraad in de regio Parkstad te realiseren, alsmede lagere maatschappelijk kosten. Het inzetten op het versterken van de samenwerking tussen de sociale diensten en het WSP dient bij te dragen aan het realiseren van één kanaal naar de arbeidsmarkt namens de Parkstadgemeenten.

Risico's (meerjarig)
Omdat de participatiemiddelen van rijkswege nog definitief dienen te worden vastgesteld en derhalve ook kunnen wijzigen, dient enige prudentie te worden betracht bij het meerjarig vertalen van de begrotingseffecten in de meerjarenraming.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, met daaronder nog de in 2017 opgerichte WSP Parkstad Detachering BV, Beschut OZL BV en WOZL 2 BV, gevestigd te Heerlen. Deelnemende gemeenten zijn Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.

34. Coöperatieve 'T Westhoes u.a.

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	n.n.b.	n.n.b.		

Doelstelling / openbaar belang
Het oprichten, het overeenkomstig het zgn. sociaal model exploiteren, alsmede het verder ontwikkelen van een multifunctionele accommodatie 't Westhoes, zoals verwoord in de samenwerkingsovereenkomst, teneinde onder meer de gezondheid en zelfredzaamheid van de burgers in de wijk Kerkrade-West in hun eigen leefomgeving te bevorderen conform de nieuwe definitie van het WHO-begrip 'gezondheid', te weten: "gezondheid is het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven (positieve gezondheid)".

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
De doelstellingen van het lokale programma sociaal domein zijn geconcretiseerd met gebruikmaking van de volgende kritieke prestatie-indicatoren:
- het gezondheidsgevoel van de inwoners neemt toe;
- de klantervaring en klantwaarden scoren positiever;
- de kosten voor de geleverde zorg en ondersteuning nemen af.

De multifunctionele accommodatie 't Westhoes vormt in de wijk West een belangrijk fundament van de wijkzorg- en welzijnsinfrastructuur. Als zodanig is 't Westhoes een essentieel hulpmiddel en instrument voor het realiseren van de sociale doelstellingen en de maatschappelijke opgaven in de wijk. 't Westhoes is een gemeenschapshuis van en voor de wijk, waarvan de exploitatie vervolgens ook nog door de leden van coöperatie, vrijwilligers en inwoners van de wijk, overeenkomstig het zgn. sociaal model, wordt uitgevoerd.

De gemeente heeft de periode van 5 jaren jaarlijkse financiële bijdrage in het nadelig exploitatiesaldo van € 135.000 medio 2024 met één jaar verlengd tot en met 2024. Tevens zijn de lopende exploitatieovereenkomst en huurovereenkomst verlengd tot en met 31 december 2024. Bestuurlijk heeft de gemeenteraad op 3 juli jl. ingestemd met de inhoudelijke richting van het uitvoeringsplan gemeenschapshuizen en is financiële dekking t.b.v. de uitvoering van het jaar 2025 concreet gerealiseerd. Voor de meerjarige financiële dekking is een aanvullende onderzoeksopdracht afgesproken.

Uit het afgerond evaluatieonderzoek in het kader van het project “uitwerking beleid gemeenschapshuizen” blijkt dat het beheer en de exploitatieopzet van het Westhoes in meerder opzichten goed functioneert. De wijze van beheer is volledig gericht op de maatschappelijke opgave en bereikt de inwoners, waardoor het maatschappelijke rendement als zeer hoog is aan te merken. Als gevolg van deze doelgerichtheid en het realiseren van een laagdrempelige toegang, door onder meer het hanteren van relatieve lage sociaal maatschappelijke tarieven, is het financieel rendement daarentegen lager. Bovendien kan de participatie van de inwoners nog beter.

In het verlengde van het genoemde genomen raadsbesluit, met de start van een nieuwe beheerorganisatie voor een viertal gemeenschapshuizen per 1 januari 2025, heeft het bestuur van de coöperatie het besluit genomen om de coöperatie per diezelfde datum te ontbinden en is om diezelfde reden de exploitatie- en huurovereenkomst door het coöperatiebestuur al tijdig opgezegd.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
De coöperatie is per 30 mei 2018 met ondertekening van de statuten en akte door drie leden van de coöperatie opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De gemeente Kerkrade is na instemming door de gemeenteraad op 4 juli 2018. op een later moment formeel aangesloten bij de coöperatie. Vestigingsplaats en adres is Anemonenstraat 16 Kerkrade-West. Naast de gemeente Kerkrade maken de voormalige “Samen Leven partners” Radar, LEVANTOgroep en Impuls formeel deel uit van de coöperatie. De verenigingen en gebruikers van 't Westhoes sluiten enkel op informele indirecte wijze aan bij de coöperatie.

Financiële gegevens
De coöperatie is per 30 mei 2018 opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.
Het jaarresultaat over 2023 is €62.676 negatief. Toename van kosten als gevolg van inflatie, uitbreiding van uren en het vertrek van een grote huurder vormen belangrijke oorzaken voor dit resultaat.

De begroting 2024 is, rekening houdend met de gemeentelijke exploitatiebijdrage van €135.000, financieel sluitend vastgesteld. Hierbij moet echter worden vermeld dat in deze uitkomst een aantal stevige uitdagingen zijn opgenomen met betrekking tot enerzijds het besparen van kosten en anderzijds het verhogen van de baten.

35. Woonwijzerwinkel

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	17,8%	17,8%		

**De begroting van Woonwijzerwinkel wordt pas in november 2024 vastgesteld.*

Doelstelling/ openbaar belang
Het verduurzamen (milieuvriendelijker maken) van (koop)woningen en ondernemingen in Kerkrade.
Dit doen we door:
- Het woningaanbod en gebouwen sneller te verduurzamen
- Een echte winkel zijn waar mensen kunnen langskomen (functie energieloket). Inwoners van de gemeenten die meedoen in de WoonWijzerWinkel kunnen in de winkel kennis maken met duurzaamheidsmaatregelen. Duurzaamheidsmaatregelen zijn manieren om je huis milieuvriendelijker te maken.
- Een manier vinden om mensen die een huis huren en woningcorporaties (organisaties die huizen verhuren) te helpen met hun huis/huizen milieuvriendelijk te maken.
- Een manier vinden om ondernemers met een MKB te helpen hun bedrijf milieuvriendelijk te maken.

Kerkrade heeft één vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders van de BV. De vertegenwoordiger in de AVA voert de eigenaarsrol uit. Vanaf oktober 2024 wordt de opdrachtgeversrol gescheiden van de eigenaarsrol en wordt deze formeel belegd bij de bestuurscommissie Duurzaamheid van Stadsregio Parkstad Limburg, conform collegebesluiten van de zeven Parkstadgemeenten. Zoals bekend heeft Kerkrade in de bestuurscommissie eveneens één vertegenwoordiger.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
De gemeente neemt deel aan de WoonWijzerWinkel. We doen dit om de doelen te halen die wij hebben op het gebied van klimaat en energiebeleid. Dit zijn de regels die er zijn om te zorgen voor een beter milieu. De gemeente heeft haar eigen doelen, maar er zijn ook doelen die alle gemeenten in de regio samen hebben.

Risico's (meerjarig)
Het totale leningsbedrag dat door Kerkrade is verstrekt komt uit op € 225.441. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 4 juni 2020 is besloten dat deze lening een looptijd zal hebben van 15 jaar. De start van de aflossing is in 2025 en de looptijd van deze aflossing is 10 jaar. De aflossing is jaarlijks te voldoen op 31-12, de rente is jaarlijks eveneens te voldoen op 31-12. Op het moment van schrijven zijn er geen signalen dat de aflossing in gevaar komt; de WWWL heeft een beter financieel resultaat geboekt dan verwacht (zie ook RIB van maart 2024).

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Heerlen (fysieke vestiging te Kerkrade), met gemeenten Heerlen, Landgraaf, Brunssum, Beekdaelen, Voerendaal en Simpelveld.

36. Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	17,7%	17,7%		

Doelstelling/ openbaar belang
Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (afgekort ZVHP) is een samenwerking tussen de Parkstadgemeenten, met als vestigingsplaats Heerlen. Gemeenten, justitie-partners en zorgpartners werken samen om problemen aan te pakken die gerelateerd zijn aan individuele personen. De partners leggen daarbij de nadruk op personen die strafbare feiten en/of geweld hebben gepleegd of mensen die overlast veroorzaken, voor maatschappelijke onrust zorgen en/of de openbare veiligheid aantasten. Het ZVHP verbindt partners bij de aanpak van complexe problematiek. Daarnaast coördineert het ZVHP de nazorg aan ex-gedetineerden, adviseert het bij te nemen beslissingen over het verlengen van een huisverbod en levert (vanaf 1.1.2024) de voorzitter voor de Beschermingstafel Jeugd Parkstad.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft twee jaar geleden een traject opgestart dat heeft geleid tot de oprichting van het Openbaar Lichaam Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Hiertoe heeft op 11 oktober 2023 de oprichtingsvergadering plaatsgevonden en treedt de Gemeenschappelijke Regeling (GR) per 1 januari 2024 in werking. Omdat de publiekrechtelijke basis van dit Openbaar Lichaam, de Wet gemeenschappelijke regelingen is, dient de financiële en verantwoordingscyclus daarbij aan te sluiten. Voor de gemeente Kerkrade betekent dit een financiële bijdrage van € 275.545 in 2025.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
Gevestigd te Heerlen, met zeven gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.

37. Solido

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	n.n.b.	n.n.b.		

**Vanaf 1 januari 2025 zal Solido (Parkstad IT) een GR zijn, hierdoor zal bovenstaande informatie later beschikbaar zijn.*

Doelstelling/ openbaar belang
Gemeenten werken om allerlei redenen met elkaar samen. Omdat ze gemeenschappelijke opgaven hebben, om meer kennis en kunde te kunnen delen en soms ook om er samen financieel beter van te worden. Samenwerking versterkt de bestuurskracht van de gemeenten. Zo ook in Parkstad voor de samenwerking op het IT-vlak. Wij werken al geruime tijd samen in de centrumregeling Parkstad-IT.

Echter, de huidige centrumregeling, ooit opgezet als tijdelijk construct, voldoet niet aan de Aanbestedingswet. Volgens deze wet mogen de huidige niet-centrumgemeenten (zijnde alle deelnemers met uitzondering van de gemeente Heerlen) hun opdracht niet één-op-één gunnen aan Parkstad-IT. Ook voldoet de huidige regeling niet aan de recente wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Verder biedt het huidige construct te weinig mogelijkheden tot slagvaardig handelen en ervaart een aantal deelnemers momenteel weinig echte zeggenschap. Tot slot heeft de gemeente Heerlen een ongewenste risicopositie ten aanzien van de andere deelnemers (de gemeente Heerlen is en blijft in het huidige construct eindverantwoordelijk voor de centrumregeling Parkstad-IT).

Daarom is door de deelnemers aan de regeling gekozen om het traject van verdere verzelfstandiging van Parkstad-IT in te zetten per 1-1-2025. Hierover is het college en de raad in het voortraject al een paar keer geïnformeerd en zijn concrete stappen gezet. Nu is het tijd voor de daadwerkelijke verdere verzelfstandiging. Parkstad-IT zal uiteindelijk verder gaan onder de nieuwe naam **Solido**.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
In 2025 is een stijging van de kosten te verwachten door o.a. indexering van de kapitaallasten/verhoging van de salarissen conform CAO. Er zal samen met de deelnemende gemeenten gekeken worden naar concrete bezuinigingsopties door bijvoorbeeld het gezamenlijk aanbesteden van telefonie oplossingen (platform, mobiele telefonie, etc.).

Reeds gedaan - zienswijze op ontwerp
De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bepaalt dat gemeenteraden en algemeen besturen van deelnemers hun zienswijze op de ontwerpregeling kunnen geven. Onze raad heeft een positieve zienswijze afgegeven op het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling Parkstad-IT. De raden van de overige deelnemende gemeenten hebben dit ook gedaan.

Laatste stap - toestemming
De Wgr bepaalt verder dat, nadat de gemeenteraden en algemeen besturen van de deelnemers eventuele zienswijzen hebben ingediend, de procedure verder gaat (zoals deze voor 1 juli 2022 ook gold). Dit betekent dat het college een voorlopig besluit neemt omtrent de ontwerpregeling, en vervolgens de toestemming vraagt aan de gemeenteraad voor het wijzigen van de regeling. Op die toestemming is afdeling 10.2.1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van overeenkomstige toepassing. Dat betekent dat de gemeenteraad 13 weken heeft om te beslissen omtrent de toestemming. De termijn van 13 weken begint te lopen vanaf het moment van verzending door het college. Dit is natuurlijk een maximumtermijn, de raad mag het ook sneller doen. Mocht de raad er binnen 13 weken niet uit kunnen komen, dan kan de raad beslissen de toestemmingstermijn eenmalig te verlengen met maximaal 13 weken. Beslist de raad onverhoopt niet tijdig, dan is de toestemming van rechtswege verleend. De raad kan de toestemming overigens alleen onthouden wegens strijd met het recht, of strijd met het algemeen belang. Van strijd met het recht is sprake wanneer de gemeenschappelijke regeling in strijd is met (hoger) geschreven of

ongeschreven recht. De grond ‘strijd met het algemeen belang’ is wat vager. Van een dergelijke strijd kan sprake zijn als er onverantwoorde financiële risico’s worden genomen, als de gemeenteraad vindt dat er te veel zeggenschap verloren gaat of wanneer blijkt dat niets of niet afdoende met de ingediende zienswijzen is gedaan.

Parkstad-IT wordt Solido
Zoals al eerder aangegeven veranderd de naam van de regeling van Parkstad-IT naar Solido. In overleg met de overige deelnemers is voor deze naam gekozen omdat deze beter past bij de missie: Solido is de IT-service provider voor overheden in Zuid-Limburg.

Kadernota 2025 en Begroting 2025
Een gemeenschappelijke regeling dient te voldoen aan de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het BBV (en de Gemeentewet) schrijven voor dat ook gemeenschappelijke regelingen jaarlijks de kaders, een begroting en een jaarrekening moeten opstellen.

In de kadernota is uitgewerkt wat de algemene financiële en beleidsmatige kaders zijn. Deze kaders zijn van belang voor het opstellen van de begroting.

De voorliggende begroting is opgesteld conform de eisen vanuit het BBV, behalve op het gebied van de programmaverantwoording. Deze zou enigszins geknutseld overkomen. Solido is immers een uitvoeringsorganisatie die levert aan de gemeentelijke afdelingen en functionarissen die sturing geven aan de (maatschappelijke of economische) programma’s. Het is aan deze afdelingen en functionarissen om te bepalen welke maatschappelijke of economische effecten zijn beoogd en om verantwoordelijkheid te nemen voor de uitvoering daarvan.
De (product)verantwoording die wel is uitgewerkt is een optelsom van de geleverde producten en diensten aan de deelnemers en derden. De kosten (lasten) die gemaakt worden voor de levering van deze producten en diensten, worden doorbelast aan de deelnemers en derden (baten).

De wijziging in rechtsvorm van de samenwerking heeft op zich geen kostprijsverhogende gevolgen. Maar ten behoeve van de verdere verzelfstandiging is in samenwerking met de deelnemers een bedrijfsplan opgesteld, waarbij als stip op de horizon was meegegeven een verhoogde ambitie op het gebied van IT-samenwerking en IT-centralisatie. Deze ambitie kost meer geld. In de begroting 2025 van Solido is reeds rekening gehouden met deze extra kosten.

Overige

Daarnaast zijn er nog enkele GR-en die op basis van het BBV formeel niet als verbonden partij gelden. Er is weliswaar sprake van een financieel belang, maar niet van een bestuurlijk belang. Er is nl. geen sprake van een vertegenwoordiging in een bestuur met beslisbevoegdheid. Eventueel wel van een vorm van "inbreng/inspraak" (bijv. via deelnemersraad), maar de besluitbevoegdheid ligt bij de centrumgemeente en de overige deelnemende gemeenten nemen diensten af op basis van bijvoorbeeld overeenkomsten.

Het betreft:
GR centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019
Het geheel van activiteiten gericht op het aanbod aan jeugdhulp via privaatrechtelijke contractering van zorgaanbieders. Deelnemende gemeenten betalen op basis van feitelijk gebruik voor de ingekochte zorg. Deelnemende gemeenten betalen de centrumgemeente Maastricht een bijdrage in de kosten van de met de verwerving gepaard gaande werkzaamheden (op basis van jaarlijks uitvoeringsplan).

GR Anti Discriminatie Voorziening Limburg (ADV)
ADV Limburg is een onafhankelijke stichting die voor 27 Limburgse gemeenten, waaronder Kerkrade, de Wet op de antidiscriminatievoorzieningen uitvoert. In deze wet is geregeld dat elke gemeente een onafhankelijk meldpunt moet hebben waar burgers discriminatie kunnen melden. U kunt bij de ADV Limburg terecht voor advies of bijstand als u zich gediscrimineerd voelt of als u vindt dat anderen gediscrimineerd worden. Verder registreren zij meldingen van discriminatieklachten. Jaarlijks worden de resultaten gepresenteerd middels de jaarmonitor.

GR Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen WMO 2015
Samenwerkingsverband tussen de 7 Parkstadgemeenten, met Heerlen als centrumgemeente. Uitoefenen van bevoegdheden op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning, meer specifiek te voorzien in de behoefte aan beschermd wonen en opvang.

De eerder voor 2023 vanuit het Rijk beoogde doordecentralisatie is –door het doorschuiven van het wetsvoorstel 'woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen (BW)', uitgesteld tot in elk geval 2026.
Regionaal is afgesproken om -ondanks het uitstel van de herverdeling van de middelen- op de ingeslagen weg door te gaan. Op 1 januari 2023 is op de nieuwe wijze vormgegeven aan de toegang (Loket Opvang en Beschermd wonen Parkstad) en aan de nieuwe vorm van financiering en uitvoering via één samenwerkingsverband van aanbieders, dat verantwoordelijk is voor alle cliënten. In de raadsvergadering van 12 juli 2023 is de Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen 2024 behandeld.

§7. Grondbeleid

a. Visie op het grondbeleid

Het grondbeleid volgt het ruimtelijk beleid en richt zich daarmee op de ontwikkelingsprogramma's woningbouw en bedrijventerreinen. In deze paragraaf worden de visie en manier van uitvoering van het grondbeleid beschreven. Daarnaast wordt kort ingegaan op de verschillende projecten en de financiële aspecten daarvan.

Het 'ontwikkelingsprogramma woningbouw'

Bij programma 8 Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing zijn de opgaven met betrekking tot de woningmarkt beschreven. Hieronder wordt de concrete uitvoering van het beleid toegelicht.

Focus op kwalitatieve woningvoorraad:
Met het in 2023 gestarte woonoffensief zorgen we voor vernieuwing in de woningvoorraad. Verouderde woonproducten waar geen vraag naar is zullen worden gesloopt en worden vervangen door nieuwe duurzame woningen. Kwaliteit en bouw naar vraag en behoefte staan hierbij voorop. Het actuele Woonbehoefteonderzoek (regionaal en lokaal) en de Woondeal vormen onder meer hierbij de uitgangspunten. Verspreid over de stad zijn we op 36 projectlocaties aan de slag. Deze nieuwbouwontwikkelingen zijn de komende jaren goed voor circa 1.390 nieuwe woningen. We bespreken maandelijks de voortgang en activiteiten van deze projecten tijdens het woonoffensief-overleg.

Opstellen volkshuisvestelijk programma:
In mei 2023 heeft de gemeenteraad de Regionale en lokale woonvisie vastgesteld. Nu de wet 'Versterking regie op de volkshuisvesting' in werking is getreden, zal de woonvisie in 2025 opgewerkt moeten worden naar een volkshuisvestelijk programma. De huidige woonvisie is al in deze lijn opgesteld, maar behoeft nog enkele aanvullingen en aanpassingen om volledig aan de nieuwe wet te voldoen. Ook dit zal wederom op regionaal en lokaal niveau uitgewerkt worden.

Impuls aanpak particuliere woningvoorraad:
Uit het Volkshuisvestingsfonds 2e tranche heeft de gemeente middelen gekregen om vervolg te geven om slechte particuliere woningen aan te kopen. Voor deze nieuwe subsidieronde wordt gefocust op Bleijerheide, Mucherveld II en een plan in Spekholzerheide. Inmiddels zijn de gemeente en de betrokken partijen volop aan de slag met de projecten Rolduckerveld, Bleijerheide I, Hopel-Erensteinerveld, Akerstraat/Kremerstraat en Mucherveld. Door de extra financiële impuls van het Volkshuisvestingsfonds 2.0 kunnen we de ingeslagen weg van het verbeteren van de woningvoorraad voorzetten.

Verduurzamen van de woningvoorraad:
Met de energiecrisis van 2023 nog in ons achterhoofd is de bewustwording op het gebied van verduurzaming bij overheid, burgers en bedrijven versneld vergroot. Iedereen bespaart inmiddels op een bepaalde manier op zijn energieverbruik. Waar mogelijk nemen mensen sindsdien verduurzamingsmaatregelen. Woningcorporaties zijn in 2023 versneld aan de slag gegaan met verduurzamingsplannen voor hun woningbezit. Daarnaast is voor een grote groep mensen energiearmoede ontstaan. Kerkrade probeert deze mensen zoveel mogelijk te helpen. De Woonwijzerwinkel is nog steeds een welkome hulpplek waar eenieder naar toe kan voor advies.
Duurzaamheid is ook in de prestatieafspraken met de woningcorporaties en de huurdersorganisaties een thema waarover afspraken zijn gemaakt.

Ongewenste plancapaciteit uit de markt halen c.q. kwalitatief verbeteren:
We voeren actief het gesprek met woningcorporaties en projectontwikkelaars om hun woningbouwplannen aan de eisen van de markt aan te passen. Hiermee verwachten we de zo gewenste versnelling in de nieuwbouw te kunnen realiseren. Er is in 2024 volop vraag naar woningen in alle huur-/koop- en prijssegmenten. Statistieken geven aan dat er maandelijks meer woningtransacties zijn en de prijzen op de huur- en koopmarkt blijven stijgen. Nieuwbouw is hierbij bijzonder populair. Ook met eigenaren van (jarenlang) leegstaand vastgoed wordt actief overleg gevoerd om tot realisatie van nieuwe woningen te geraken en/of hun woning voor de krappe woningmarkt beschikbaar te stellen. In 2023 is tevens het besluit genomen om diverse (onbenutte) bouwtitels voor een aantal woningbouwplannen in te trekken. Voor diverse locaties loopt de ro-procedure.

Realiseren van aantrekkelijke vitale buurten en woonmilieus:
Met herstructureringsplannen maken we onze wijken ruimer, groener, gevarieerder en bevorderen we de leefbaarheid. Het plan Rolduckerveld is hier een goed voorbeeld hiervan. De nieuwbouw is gestart en begin 2025 worden de eerste 44 nieuwbouwappartementen opgeleverd. Voor de wijk Bleijerheide-Nulland was eind 2023 het masterplan gereed.
De gemeente heeft een weg ingeslagen voor een integrale wijkenaanpak. Deze aanpak blijven we continueren. Vanuit het beleidsveld wonen ligt daarbij de nadruk op de aanpak van het inponden dan wel transformeren van leegstaand, verloederd, slecht en verouderd vastgoed. In 2024 is de aanzet gegeven en een start gemaakt met diverse nieuwe ontwikkelingen in de wijk. Hierbij wordt intensief samengewerkt met de woningcorporaties.

Aanpak leegstand historische linten:
We blijven ruimte bieden om (langdurig) leegstaande commerciële ruimten te transformeren naar woningen. Net als in 2023 en 2024 zijn er wederom veel initiatiefplannen ingediend en goedgekeurd voor omzetting van o.a. voormalige winkels, kantoren en/of cafés naar (levensloopbestendige) woningen. E.e.a. blijft in afstemming met de aanpak/masterplan Bleijerheide en de stratenaanpak St. Pieterstraat verlopen.

Wonen en zorg:
Voortvloeiende uit het conceptwetsvoorstel Wet versterking regie Volkshuisvesting (Regiewet) met het hierin opgenomen Volkshuisvestelijke programma is elke gemeente per 01-01-2026 verplicht te beschikken over een visie op wonen en zorg. Met deze Woonzorgvisie wordt de basis gelegd voor verdere prestatieafspraken en/of een toekomstbestendig uitvoeringsprogramma waarin concreet is vastgelegd welke plannen wanneer worden uitgevoerd om te voorzien in wonen, zorg en welzijn voor ouderen en andere kwetsbare doelgroepen, de aanpak 'Nationale woon- en bouwagenda'.
Het doel uit de Regiewet is tevens dat er voldoende en geschikte woningen zijn voor de volgende doelgroepen: ouderen, mensen met een sociale of medische urgentie, mensen die uitstromen uit een intramurale (zorg)instelling of detentie, dak- en thuislozen, statushouders, arbeidsmigranten, studenten en woonwagenbewoners.
De regionale woonzorgvisie wordt momenteel door de 7 Parkstad gemeenten opgesteld en zal eind 2024 voorgelegd worden aan de gemeenteraden. Daarnaast werkt Kerkrade, onder leiding van Domein Burger, aan een lokale woonzorgagenda met uitvoeringsprogramma. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de Gemeente Landgraaf. Hierbij zijn ook relevante stakeholders zoals woningcorporaties, zorginstellingen en welzijnsinstellingen betrokken.
Verder zullen in 2025 een Huisvestingsverordening en een Urgentieregeling conform de Regiewet opgesteld moeten worden.

Regionale Grondstrategie

In 2024 is in afstemming met de stadsregio Parkstad Limburg gestart met een Masterclass/ bijeenkomst Regionale Grondstrategie. Op grond van afspraken gemaakt door de bestuurscommissie Wonen & Herstructurering onderzoeken we in 2024 samen met Fakton (bottom-up en top-down) welke mogelijkheden er zijn om tot een slimme regionale grondstrategie voor woningbouw te komen.

Kerkrade-West

Industriestraat-Koempelstraat

Voor het ontwikkelen van de locatie aan de Industriestraat waar eerst het transferium zou worden gerealiseerd, is een ontwerp gemaakt voor het realiseren van 20 grondgebonden woningen door Wonen Zuid. In dit ontwerp is ook de aansluiting op het Wauwelpad opgenomen. De afspraken met Wonen Zuid worden in een projectontwikkelingsovereenkomst vastgelegd. De overeenkomst en de grondexploitatie met de financiële aspecten van het plan worden in 2024 ter goedkeuring aan de raad voorgelegd. Begin 2025 zal de locatie aan de nieuwe Koempelstraat bouwrijp gemaakt worden, waarna aansluitend gestart zal worden met de bouw. De inrichting van de openbare ruimte staat gepland voor eind 2025.

Kaalheide Bruist

In mei 2024 is door alle partijen ingestemd met de stedenbouwkundige visie. Op basis van deze visie wordt het plan door de partijen verder uitgewerkt. In de visie is sprake van 3 bouwdelen, te weten voor de BVO Roda JC (huisvesting voor de gehele organisatie van de BVO), voor de stichting Bruis (40 woningen, 40 zorgwoningen, sociale plint en huisvesting Achilles Top) en voor de beoogd investeerder van de BVO (40 zorgwoningen). De kosten van de nieuwbouw komen voor rekening van de externe partijen. De kosten van de sloop van de bestaande gebouwen, het bouw- en woonrijp maken en de huisvesting van Achilles-Top komen voor rekening van de gemeente. De gemeente geeft bouwrijpe grond uit aan de externe partijen voor de te realiseren gebouwen. De financiële consequenties worden met de partijen verder afgestemd en uitgewerkt in de gemeentelijke grondexploitatie. Daarnaast worden alle afspraken tussen de uitvoerende partijen vastgelegd in een projectontwikkelingsovereenkomst en wordt het omgevingsplan opgesteld. Naar verwachting zullen de grondexploitatie, het omgevingsplan en de projectontwikkelingsovereenkomst in 2025 gereed zijn.

Kerkrade-Oost

Het Ambitieplan Kerkrade-Oost is in 2024 vastgesteld. Het ambitieplan vormt het fundament voor een langjarige samenwerking met de kernpartners HEEMwonen, Wonen Zuid, Meander en Impuls om het welvaartsniveau te verhogen. Voorop staat de transformatie van een onopvallende wijk naar een trotse wijk met een eigen karakter waar iedereen kan zijn wie hij wil en waar bewoners zelf de regie pakken op hun eigen leven en naar elkaar omkijken. De aanpak richt zich op 5 thema's, namelijk:

1. Leefbaarheid en veiligheid
2. Zelfredzaamheid
3. Sociale cohesie
4. Vitaliteit en gezondheid
5. Woonklimaat

Bij het thema woonklimaat wordt ingezet op:

1. Een gezondere woningmix van koop- en huurwoningen voor verschillende huurklassen
2. Meer woningen voor jongeren, starters en gezinnen
3. Meer passende huisvesting voor ouderen
4. Beter passende verwijzingen voor specifieke doelgroepen
5. Meer passende woonvoorzieningen en bijzondere woonconcepten
6. Minder verpauperde en overlast gevende panden
7. Meer duurzame woningen

VIE

Het sport- en beweegcomplex VIE is in gebruik. De aanleg van de openbare ruimte aan de zijde van de Wijngracht en de Caspar Sprokelstraat is in het derde kwartaal van 2024 afgerond. De herinrichting van de parkeerplaats aan de voorkant aan de Wijngracht start eind 2024. De aanleg van de openbare ruimte op het binnenterrein is in het derde kwartaal van 2024 gedeeltelijk afgerond. Het resterende deel met de toegang vanaf de Wijngracht wordt na de renovatie van de aangrenzende gebouwen aangelegd. Naar verwachting

eind 2026. Met de aanleg van de openbare ruimte op het dak van de parkeergarage wordt na de oplevering van de garage in het 2e of 3e kwartaal van 2025 gestart.

Herontwikkeling D'r Pool
De sloop van het oude zwembadcomplex is in 2024 afgerond. De koop- en realisatieovereenkomst met Arcus Zuid Projectontwikkeling B.V. is in voorbereiding. Tegen het door de raad vastgestelde bestemmingsplan is beroep aangetekend bij de Raad van State. De uitspraak wordt eind 2025 verwacht. De gemeente gaat ervan uit dat het bestemmingsplan niet hoeft te worden aangepast en dat begin 2026 kan worden gestart met de realisatie van het bouwplan. De bouwwerkzaamheden nemen ca. 21 maanden in beslag.

Superlocal
De circulaire gebiedsontwikkeling Superlocal is zo goed als gereed. De voorbereidingen voor het laatste onderdeel, namelijk de verkoop van ca. 20 vrije-sector kavels, zijn gestart. Na de bouw van de woningen en het woonrijp maken van de openbare ruimte rondom deze woningen kan het project worden afgesloten. De start van de bouw is gepland in 2025.

Rolduckerveld
Wonen Zuid is in het deelgebied Noord gestart met de bouw van 44 appartementen. De appartementen zullen begin 2025 worden opgeleverd. In datzelfde gebied worden door Wonen Zuid nog 42 grondgebonden huurwoningen en 10 grondgebonden koopwoningen gebouwd. Als alles volgens planning verloopt, zal de bouw van deze prefab woningen in het 1e kwartaal van 2025 starten en worden de woningen in het 3e of 4e kwartaal van 2025 opgeleverd. Na de oplevering van de appartementen en de grondgebonden woningen zal de openbare ruimte worden ingericht.
In het deelgebied Noord-Oost is de flat aan de Mgr. van Gilsstraat gesloopt. Ter plekke zal HEEMwonen in 2025 starten met de bouw van ca. 44 appartementen.
De sloop van de oude woningen en de bouw van de nieuwe woningen in de overige deelgebieden zullen door HEEMwonen vanaf 2026 gefaseerd worden gerealiseerd. HEEMwonen onderzoekt of in Rolduckerveld de mogelijkheid bestaat om een vorm van geclusterd wonen te realiseren. Geclusterd wonen omvat meerdere type seniorenwoningen en een ontmoetingsruimte.

De aankoop van particulier bezit in de beide hoogbouwflats Zonstraat door Wonen Zuid verloopt sneller dan voorzien. Inmiddels zijn 152 appartementen en 62 garages in eigendom.

Het Meerjaren Uitvoeringsprogramma Rolduckerveld met de programmalijnen Wonen, Openbare Ruimte, Buurt maken, Voorzieningen en Communicatie/participatie vormt de basis voor de uitvoering van het project door de gemeente en de partners HEEMwonen en Wonen Zuid.
Op basis van het inrichtngsvoorstel voor de openbare ruimte zal voor elk deelgebeid het voorstel verder worden uitgewerkt. Daarbij worden bewoners, omwonenden en waar mogelijk ook nieuwe bewoners gevraagd mee te denken over de inrichting van de openbare ruimte.
In het Sociaal Programma voor Rolduckerveld wordt beschreven dat bij het ontwikkelen van de aanpak van de sociale problematiek de nadruk ligt op onderliggende factoren van een lage sociaaleconomische status zoals onderwijsachterstand, laag perspectief op werk en taalachterstand. Deze leiden nu tot achterstanden zoals slechte gezondheid en verminderde maatschappelijke participatie. In Rolduckerveld wordt invulling gegeven aan het uitvoeringsprogramma Vie met de programmalijnen gezonde jeugd, vitaal ouder worden en vitale wijken.
De kaders en uitgangspunten voor participatie staan beschreven in het participatieplan Rolduckerveld. In dit plan wordt beschreven wat er wordt gedaan in de buurt en wat de rollen van partijen zijn in het gebied. Het is namelijk belangrijk om zoveel mogelijk met bewoners en partners samen te werken. Partners zijn o.a. Impuls, Meander, gemeente Kerkrade, Wonen Zuid en HEEMwonen.
De kerngroep participatie en sociaal programma is bezig om de sociale aanpak waar nodig op te pakken en zoveel mogelijk in de wijk vanuit een wijkpunt te werken. Partijen willen stimuleren, faciliteren en verbinden. Initiatieven die in de buurt ontstaan worden zoveel als mogelijk gefaciliteerd.
In de programmalijn voorzieningen wordt met name onderzocht of het mogelijk is om een retailer zich te laten vestigen in het plangebied.
In het kader van Communicatie en Participatie is een nieuwe projectwebsite ontwikkeld www.mijnrolduckerveld.nl.

Kaffebergsweg
In het kader van het woonoffensief zijn locaties aan de Kaffebergsweg naar voren gekomen om woningbouw te realiseren. De gronden zijn in eigendom van de gemeente. Het is wenselijk kavels uit te geven voor het realiseren van woningen in het duurdere koopsegment en voor woningen beneden de NHG-grens. Op basis van de stedenbouwkundige visie zal worden bepaald op welke manier de kavels zullen worden uitgegeven: aan een ontwikkelaar of aan particulieren. De financiële consequenties zullen worden uitgewerkt in een grondexploitatie. Het plan met de grondexploitatie wordt eind 2024 begin 2025 aan de raad ter goedkeuring voorgelegd.

Het 'ontwikkelingsprogramma bedrijventerreinen'
De gemeente bezit en ontwikkelt geen uit te geven grond voor bedrijven. De gemeente richt zich op de herontwikkeling van de bedrijventerreinen. In dat kader worden door de gemeente in overleg met de eigenaren van grootschalige kavels op de bedrijventerreinen verkennende en concrete gesprekken gevoerd over de invulling en eventuele sloop van panden waar in het verleden weinig of geen belangstelling voor was.

b. Uitvoering van het grondbeleid

Deze paragraaf gaat over de visie op het grondbeleid op basis van het ontwikkelingsprogramma woningbouw en bedrijfsterreinen. Ook wordt de raad door middel van deze paragraaf geïnformeerd over de manier van uitvoering van het grondbeleid en over de manier waarop de grondprijs wordt bepaald. Tot slot wordt ingegaan op het verloop van de reserve grondexploitatie OBK (Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade) en de voortgang van de afzonderlijke projecten en gebiedsontwikkelingen in relatie tot het verloop van de reserve.
Ieder jaar stelt het college een grondnota vast, waarbij het grondbeleid verder concreet wordt gemaakt. Deze nota wordt ter kennisname gebracht aan de Commissie GEZ. In de Bestuursrapportage wordt de raad tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de projecten.

In de stadsdeelvisies zijn ontwikkelingsgebieden aangegeven waar - in zeer beperkte mate - nieuwe woonmilieus kunnen worden gerealiseerd. Ook worden er herstructureringsgebieden aangegeven waar gesloopt moet worden. De opgaven in deze gebieden worden steeds vaker opgepakt in de vorm van integrale gebiedsontwikkelingen (groen, infra, woningbouw, voorzieningen, sociaal programma). Hiervoor worden gebiedsexploitaties opgesteld en ontwikkelingsovereenkomsten gesloten met ontwikkelaars en/of woningcorporaties. Het grootste deel van deze gebiedsexploitaties is niet kostendekkend of rendabel, zodat extra gelden verworven dienen te worden. Een voorbeeld van een integrale gebiedsontwikkeling is de herstructurering van het Rolduckerveld.

In de beheersvoorschriften zijn de belangrijkste punten voor het bepalen van de grondprijs vastgelegd. De prijs voor bouwgrond die wordt verkocht aan een ontwikkelaar of woningcorporatie wordt residueel bepaald. Dit betekent dat de waarde van de grond afhankelijk is van het programma dat op die locatie wordt gerealiseerd. Door de enorme stijging van de bouwkosten kan het voorkomen dat de residuele waarde van de grond lager is dan de marktconforme waarde. Dat heeft met name te maken met de grote behoefte aan woningen en het aanbod van bouwgrond. Daarom wordt de waarde op basis van taxatie bepaald. Daarbij wordt gekeken naar de residuele waarde én naar de prijzen die in de regio voor bouwgrond (i.c. de marktwaarde) worden betaald.
Bij herstructureringen waarbij partijen samen optrekken wordt bij de kostenverdeling rekening gehouden met de belangrijkste verantwoordelijkheden van die partijen. De gemeente is in eerste instantie verantwoordelijk voor het inrichten van de openbare ruimte en de maatschappelijke voorzieningen. De private partijen (corporaties en/of marktpartijen) zijn op de eerste plaats verantwoordelijk voor de woningen en het commercieel vastgoed. De waarde van eventueel door partijen te kopen of te verkopen grond wordt op basis van de markt bepaald.
Bij de verkoop van vrije sector kavels door de gemeente wordt de prijs op basis van taxaties bepaald. De grondwaarde van bedrijfspercelen is afhankelijk van de markt. De ruimtelijke en financiële voorwaarden waaronder gemeentegrond wordt overgedragen aan andere partijen worden vastgelegd in een ontwikkelingsovereenkomst en door het college goedgekeurd.

Ten slotte is het juridisch kader belangrijk. Zo dient de bestemming van de grond via juridische procedures te worden geregeld en verhaalt de gemeente, als dat aan de orde is, op basis van de Omgevingswet kosten op de ontwikkelende partijen.

c. Prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Het meerjarig verloop van de 'reserve grondexploitatie OBK' is als volgt:

					bedragen x € 1.000
	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Beginsaldo	**1.579**	**1.260**	**54**	**213**	**373**
Resultaten Grondbedrijf	103	103	-	-	-
Erfpachtcanon gronden centrum	103	103	103	103	103
Kosten exploitatie fietsenstalling	-26	-13	-	-	-
Indienstneming medewerkers D'r Sjalter	-23	-	-	-	-
Juridische kosten bestemmingsplan Holzkuil	-50	-	-	-	-
Klooster Bleijerheide	-	-195	-	-	-
Afbouw Centrum	-	-260	-	-	-
Project Carisborg	31	31	31	32	31
Bijdrage Martin Buber i.r.t. pand Einderstraat	25	25	25	25	25
Aanleg infra Rodaboulevard	-420				
Voorziening toekomstige grondexploitaties	-	-1.000	-	-	-
WOP-projecten*	-62	-	-	-	-
Eindsaldo	**1.260**	**54**	**213**	**373**	**532**

** Dit betreft nog de uitvoering van oude projecten; er worden geen nieuwe Wijk Ontwikkelingsprojecten bekostigd uit de reserve.*

De resultaten van het Grondbedrijf bevatten de winsten en verliezen uit grondexploitaties. Deze worden verderop aangegeven.

d. Onderbouwing van de (geraamde) winst- of verliesneming

Op basis van een inschatting van de voortgang en resterende risico's van de grondexploitaties wordt een schatting gemaakt van de resultaten. Daarbij wordt rekening gehouden met de relevante verslagleggingsregels. Hieronder wordt een actueel overzicht gegeven van de geschatte resultaten van de verschillende grondexploitaties.

					bedragen x € 1.000
Project	**raming 2024**	**raming 2025**	**raming 2026**	**raming 2027**	**raming 2028**
Teutelebroekstraat-Kerkvoetpad	103	103	-	-	-
Totaal	**103**	**103**	**-**	**-**	**-**

e. Beleidsuitgangspunten reserves in relatie tot de risico's van grondzaken

Beleidsuitgangspunten m.b.t. de reserves voor grondzaken
In de vorm van de algemene reserve OBK is er een specifieke reserve voor het opvangen van eventuele niet al voorziene/afgedekte risico's in de totale grondexploitatie. Deze reserve bedraagt € 1,25 mln. Vanuit de reserve grondexploitatie OBK worden niet verwachte verliezen uit grondexploitaties betaald. Winsten worden in de reserve gestort. Indien mogelijk worden subsidies in de grondexploitaties ingebracht. De reserve werkt op deze manier als "werkreserve" voor het Grondbedrijf. Aan het einde van 2023 was de reserve ca. € 1,58 mln.

Risico's van grondzaken
De risico's van het Grondbedrijf worden om de zoveel tijd bijgewerkt. Hieronder noemen we nog een aantal risico's of belangrijke ontwikkelingen van de grondexploitaties die eerder in deze paragraaf niet of onvoldoende zijn behandeld.

Juridische risico's
Eerder in deze paragraaf is bij het onderwerp 'Het ontwikkelingsprogramma woningbouw' de transformatieopgave van de woningmarkt in de gemeente Kerkrade uitgebreid besproken. We hebben het ook gehad over de grenzen waarbinnen het beleid wordt bepaald en over de uitvoering van dat beleid.
Op basis van de Wet ruimtelijke ordening of de Omgevingswet is de gemeente verplicht bij ieder bouwplan kosten te verhalen. Bij voorkeur wordt dit geregeld in een overeenkomst die aan het begin van een project met de initiatiefnemer wordt gesloten. Als er geen overeenstemming wordt bereikt, worden de kosten publiekrechtelijk verhaald. Daardoor kan het project vertraging oplopen. De gemeente gaat ervan uit dat in de meeste gevallen overeenstemming zal worden bereikt. De uitvoering van projecten kan ook worden vertraagd als tegen deze projecten bezwaar wordt gemaakt.

Planschade/nadeelcompensatie
De risico's die gaan over planschade worden zo veel mogelijk bij de projectontwikkelaar gelegd. Bij projecten die de gemeente zelf uitvoert, kan de planschade niet bij een derde partij worden gelegd. Er zijn vier planschadeverzoeken in behandeling.

Marktrisico's
De gemeente verkoopt een tweetal vrije sector kavels in het hoge segment. Voor deze kavels is weinig tot geen interesse.De gemeente verkoopt momenteel geen andere bouwkavels.

PFAS
Uit onderzoeken blijkt dat er voor de grond- en gebiedsexploitaties geen risico's zijn door PFAS.

PAS
De stikstofuitspraak heeft geen gevolgen voor de uitvoering van de grond- en gebiedsexploitaties.

§8. Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de wet. In de jaarstukken moeten we verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Een belangrijk onderdeel van de wet is de verplichting tot actieve openbaarmaking van zeventien informatie categorieën. De aankomende jaren moeten steeds meer soorten overheidsinformatie actief openbaar worden gemaakt. Omdat dit veel werk en aanpassing van systemen kost, gebeurt dit in kleine stapjes.

Per 1 november 2024 moeten de eerste informatiecategorieën van de Wet open overheid (Woo) verplicht openbaar gemaakt worden. Voor gemeenten gaat het om informatie over de organisatie, de werkwijze (waaronder de taken en bevoegdheden) en de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en haar organisatieonderdelen. Verordeningen en beleidsregels waren reeds verplicht openbaar. De gemeente Kerkrade voldoet aan deze eerste categorieën van actieve openbaarmaking.

Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. Jaarlijks komen gemiddeld 30 verzoeken bij de gemeente binnen.

Financiële begroting

1. Lasten en baten

a. Totaaloverzicht begrotingssaldo

In het begin van dit document worden de financiële mutaties weergegeven. Deze mutaties wijzigen het begrotingssaldo. Een toelichting op de financiële mutaties is te vinden in de diverse programma's.

bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026	2027	2028
Saldo begroting 2024	0	0	-2.634	-1.822	-1.822
Financiële mutaties	75	80	454	-413	-413
Actueel begrotingssaldo 2025	**75**	**80**	**-2.180**	**-2.235**	**-2.235**

De risico's die van invloed kunnen zijn op het begrotingssaldo zijn genoemd in §2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

b. Overzicht lasten en baten

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	3.617	3.916	3.968	4.047	4.059	4.072
0.2 Burgerzaken	1.531	1.715	1.702	1.823	1.822	1.831
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	898	141	99	99	98	98
0.5 Treasury	236	413	104	3	-64	-141
0.61 OZB woningen	0	0	0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	39	39	39	39	39	39
0.64 Belastingen overig	1.136	1.143	997	951	941	988
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	0	0	0	0	0	0
	7.457	**7.366**	**6.907**	**6.962**	**6.895**	**6.887**
1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.765	3.893	4.217	4.233	4.252	4.381
1.2 Openbare orde en veiligheid	4.913	2.968	3.146	2.954	2.708	2.483
	8.678	**6.861**	**7.363**	**7.186**	**6.961**	**6.864**
2 Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1 Verkeer en vervoer	7.929	7.788	7.743	7.152	6.972	6.882
2.2 Parkeren	692	656	631	595	576	561
2.5 Openbaar vervoer	23	23	23	23	23	23
	8.645	**8.467**	**8.397**	**7.770**	**7.571**	**7.466**
3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	1	1	1	1	1	1
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.100	3.812	2.174	2.261	2.237	2.249
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	269	302	271	284	276	276
3.4 Economische promotie	452	527	430	426	426	417
	2.822	**4.642**	**2.875**	**2.971**	**2.939**	**2.941**
4 Onderwijs						
4.2 Onderwijshuisvesting	3.269	6.258	3.850	3.784	3.683	3.679
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.501	3.640	1.679	1.679	1.606	1.581
	6.770	**9.898**	**5.528**	**5.462**	**5.290**	**5.260**
5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	988	1.287	816	667	433	433
5.2 Sportaccommodaties	3.345	3.413	3.312	3.263	3.193	3.128
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	6.397	6.173	6.016	5.538	5.347	5.326
5.5 Cultureel erfgoed	306	185	361	157	155	151
5.6 Media	1.286	1.566	1.155	1.155	1.098	1.097
5.7 Openbaar groen en recreatie	3.759	4.803	4.643	4.461	4.323	4.314
	16.079	**17.426**	**16.303**	**15.242**	**14.549**	**14.448**
6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	5.834	11.961	4.236	3.953	3.829	3.818

6.2 Wijkteams	4.316	3.910	3.514	3.324	3.279	3.280
6.3 Inkomensregelingen	39.316	38.254	36.137	34.079	33.824	33.825
6.4 Begeleide participatie	18.716	18.984	17.733	16.976	16.976	16.976
6.5 Arbeidsparticipatie	3.171	2.873	2.946	3.107	2.962	2.962
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4.277	4.741	4.659	4.518	4.354	4.252
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	14.605	16.349	16.821	16.565	15.656	15.664
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	14.175	16.250	15.620	16.102	15.151	15.651
6.73a Pleegzorg	9.060	8.846	8.737	8.382	7.961	7.961
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	1.303	777	777	777	777	777
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-18	215	171	171	171	171
6.82a Jeugdbescherming	1.559	1.597	1.591	1.591	1.524	1.524
	116.314	**124.757**	**112.941**	**109.546**	**106.465**	**106.861**
7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	2.764	3.121	3.136	3.076	2.978	3.104
7.2 Riolering	3.021	3.084	3.151	3.169	3.170	3.170
7.3 Afval	4.389	5.331	5.837	5.839	5.847	5.847
7.4 Milieubeheer	3.582	3.156	2.267	1.682	1.370	1.332
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	197	154	154	154	149	149
	13.952	**14.845**	**14.544**	**13.921**	**13.515**	**13.603**
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
8.1 Ruimtelijke ordening	469	472	371	368	365	365
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.406	1.879	2.368	173	23	23
8.3 Wonen en bouwen	5.714	7.866	3.855	3.420	3.401	3.404
	7.588	**10.217**	**6.593**	**3.961**	**3.789**	**3.791**
TOTAAL LASTEN	**188.306**	**204.478**	**181.452**	**173.020**	**167.973**	**168.123**

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
BATEN						
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	45	17	17	17	17	17
0.2 Burgerzaken	526	897	957	1.033	1.056	1.056
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	157	488	184	186	188	163
0.5 Treasury	622	427	139	138	137	136
0.61 OZB woningen	8.008	8.002	8.697	8.815	8.939	8.948
0.62 OZB niet-woningen	6.012	6.100	6.666	7.020	7.282	7.288
0.63 Parkeerbelasting	437	441	621	621	621	621
0.64 Belastingen overig	764	229	226	226	226	226
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	135.720	142.455	144.887	140.035	142.514	145.524
	152.292	**159.055**	**162.393**	**158.090**	**160.979**	**163.978**
1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	13	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.718	311	543	539	301	51
	2.718	**324**	**543**	**539**	**301**	**51**
2 Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1 Verkeer en vervoer	465	370	234	234	234	234
2.2 Parkeren	64	68	64	64	64	64
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
	529	**437**	**297**	**297**	**297**	**297**
3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.506	992	734	814	819	819
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	112	109	109	109	109	109
3.4 Economische promotie	512	399	404	404	404	404
	2.130	**1.501**	**1.247**	**1.327**	**1.332**	**1.332**
4 Onderwijs						
4.2 Onderwijshuisvesting	642	1.111	137	137	137	137
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.333	2.283	366	366	341	316
	2.975	**3.393**	**502**	**502**	**477**	**452**
5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	418	412	393	370	142	142
5.2 Sportaccommodaties	1.101	963	894	889	884	879
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	335	355	356	362	362	360
5.5 Cultureel erfgoed	2	1	1	1	1	1
5.6 Media	230	400	99	99	99	99
5.7 Openbaar groen en recreatie	448	248	233	67	67	67
	2.534	**2.377**	**1.976**	**1.787**	**1.554**	**1.547**
6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	7.219	11.472	2.497	354	354	354
6.2 Wijkteams	165	90	0	0	0	0

6.3 Inkomensregelingen	30.072	27.824	27.612	27.612	27.612	27.612
6.4 Begeleide participatie	11	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	28	70	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	371	405	349	315	211	211
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	922	955	945	924	650	650
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	17	0	0	0	0	0
6.73a Pleegzorg	0	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	6	10	10	10	10	10
6.82a Jeugdbescherming	0	6	0	0	0	0
	38.812	**40.832**	**31.413**	**29.214**	**28.837**	**28.837**
7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	351	465	272	153	0	0
7.2 Riolering	5.381	5.580	5.659	5.690	5.698	5.698
7.3 Afval	6.190	6.739	6.852	7.155	7.171	7.371
7.4 Milieubeheer	2.802	1.545	634	474	235	235
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	50	54	54	54	54	54
	14.774	**14.383**	**13.471**	**13.526**	**13.158**	**13.358**
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
8.1 Ruimtelijke ordening	36	110	29	29	29	29
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.631	1.885	374	126	126	126
8.3 Wonen en bouwen	3.558	5.567	1.049	908	913	913
	5.225	**7.562**	**1.451**	**1.063**	**1.068**	**1.068**
TOTAAL BATEN	**221.990**	**229.865**	**213.292**	**206.345**	**208.003**	**210.920**

SALDO LASTEN EN BATEN	**33.683**	**25.386**	**31.841**	**33.326**	**40.030**	**42.797**

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
DIVERSE LASTEN EN BATEN						
DIVERSE LASTEN						
0.4 Overhead	31.592	36.233	34.726	33.362	32.593	32.500
0.8 Overige baten en lasten	119	281	3.878	7.587	10.922	13.968
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-9	14	14	14	14	14
TOTAAL DIVERSE LASTEN	**31.702**	**36.528**	**38.618**	**40.963**	**43.529**	**46.482**
DIVERSE BATEN						
0.4 Overhead	609	544	124	124	124	124
0.8 Overige baten en lasten	1.587	692	827	827	827	827
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
TOTAAL DIVERSE BATEN	**2.197**	**1.236**	**951**	**951**	**951**	**951**
SALDO DIVERSE LASTEN EN BATEN	**-29.505**	**-35.291**	**-37.667**	**-40.012**	**-42.578**	**-45.531**

RESERVES							
0.10	Vermeerderingen	19.150	28.732	5.540	2.890	2.890	2.865
0.10	Verminderingen	22.106	38.712	11.446	7.397	3.203	3.364
SALDO MUTATIES RESERVES		**2.956**	**9.980**	**5.906**	**4.507**	**313**	**499**

0.11	**RESULTAAT**	**7.134**	**75**	**80**	**-2.180**	**-2.235**	**-2.235**

c. Structureel en incidenteel

Op grond van artikel 28, onderdeel c van het BBV bevat ook de toelichting op het overzicht van lasten en baten ten minste een overzicht van de incidentele lasten en baten per programma. Hier worden de belangrijkste posten per programma afzonderlijk gespecificeerd. De overige, minder belangrijke posten, kunnen als een totaalbedrag per programma worden opgenomen.

Bij de gemeente Kerkrade is het grensbedrag bepaald op € 50.000, en wordt een toelichting gegeven op de afzonderlijke posten die dit bedrag overstijgen.

In augustus 2021 is door de Provincie een handreiking verstrekt die verduidelijkt wanneer sprake is van structurele en incidentele lasten en baten. Bij de totstandkoming van onderstaande overzichten is deze handleiding geraadpleegd. Bij het beoordelen van de incidentele baten en lasten is de volgende volgorde aangehouden:

- aard van de raming;
- einddatum;
- materiële beïnvloeding.

Om een post als incidenteel aan te kunnen merken moeten alle uitgangspunten van toepassing zijn. Dit is ook als zodanig door de gemeente Kerkrade toegepast.

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2025 lasten			Begroting 2025 baten		
Nr.	Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
0	Bestuur en ondersteuning	6.907		6.907	162.393	-2.000	164.393
1	Veiligheid	7.363	717	6.646	543	492	51
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	8.397	260	8.137	297		297

3	Economie	2.875		2.875	1.247		1.247
4	Onderwijs	5.528	825	4.703	502		502
5	Sport, cultuur en recreatie	16.303	1.077	15.226	1.976	216	1.760
6	Sociaal domein	112.941	677	112.264	31.413	2.552	28.861
7	Volksgezondheid en milieu	14.544	1.021	13.523	13.471	671	12.800
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	6.593	2.607	3.986	1.451	107	1.344
	TOTAAL PROGRAMMA'S	**181.452**	**7.184**	**174.268**	**213.292**	**2.038**	**211.254**
0	Overhead	34.726	335	34.391	124		124
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien	3.878		3.878	827		827
0	Vennootschapsbelasting	14		14	0		0
	TOTAAL DIVERSE	**38.618**	**335**	**38.283**	**951**	**0**	**951**
0	**Mutatie reserves**	**5.540**	**5.540**	**0**	**11.446**	**11.053**	**393**
	TOTAAL GENERAAL	**225.609**	**13.059**	**212.550**	**225.689**	**13.091**	**212.598**
	Saldo structurele baten - structurele lasten						**48**

Incidentele lasten

Progr. 0: *€ 7.875.000*

- Dotatie Algemene reserve € 500.000, Reserve exploitatie € 2.547.000, Reserve onderwijs € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 262.000, Reserve speeltuinen € 9.000, Reserve plantsoenen € 7.000
- Eenmalige daling gemeentefonds € 2.000.000 (conform brief Toezichthouders, relatie korting € 675 miljoen algemene uitkering 2025)
- Doelgericht samenwerken € 100.000
- ICT, voldoen aan BIO 2.0 en AVG alsmede verbeterplan IBT € 135.000
- Verbeterplan bedrijfsvoering en opleidingen gemeentebreed € 100.000

Progr. 1 € 717.000

- Project straatcoaches € 225.000
- Preventie met gezag € 492.000

Progr. 2 € 260.000

- Intensivering straatreiniging en onkruidbestrijding € 260.000

Progr. 4 € 825.000

- Tijdelijke huisvesting "Het Martin Buber" € 825.000

Progr. 5: *€ 1.007.000*

- Regeling sportakkoord € 50.000
- Exploitatiebijdrage Parkstad Limburg Theaters € 216.000
- Afbouw centrum € 260.000
- Klooster Bleijerheide € 195.000
- Doorsteek wisosplit € 100.000
- Intensivering onderhoud groen en bomenbeheer € 190.000
- Project Anstelvallei € 66.000

***Progr. 6**: € 677.000*

- Nieuw jongerenhome centrum € 243.000
- Spuk projecten versterken sociale basis, één tegen eenzaamheid, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 434.000

***Progr. 7**: € 1.021.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids, kansrijke start, aanpak overgewicht en obesitas , mentale gezondheid, OKO, coördinatie regionale aanpak en versterken kennis GGD, in totaal € 272.000
- Onderzoek en saneren schachten € 160.000
- Project klimaat- en energiebeleid € 239.000
- Klimaataccoord duurzaamheid € 300.000
- Project duurzaamheid € 50.000

Progr. 8 € 2.607.000

- Extra inhuur personeel ivm vergunningen € 300.000
- Een gezonde wijk € 107.000
- Stadsvernieuwing woonoffensief € 2.200.000

Incidentele baten

***Progr. 0**: € 11.446.000*

- Onttrekking Reserve rbnutm € 3.461.000*, Reserve exploitatie € 2.919.000, Reserve onderwijs € 2.741.000, Reserve verenigingen en vrijwilligers € 26.000, Reserve grondexploitatie obk € 1.468.000, Egalisatiereserve kosten afvalverwerking € 500.000, Reserve speeltuinen € 73.000, Reserve Gaia € 140.000 en Reserve plantsoenen € 118.000.

Progr. 1 € 492.000

- Preventie met gezag € 492.000

***Progr. 5**: € 216.000*

- Regeling sportakkoord € 50.000
- Doorsteek wisosplit € 100.000
- Project Anstelvallei € 66.000

***Progr. 6**: € 2.552.000*

- Spuk projecten versterken sociale basis, één tegen eenzaamheid, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 434.000
- Vluchtelingen Oekraïne, geraamd financieel voordeel € 2.118.000

***Progr. 7**: € 671.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids, kansrijke start, aanpak overgewicht en obesitas, mentale gezondheid, OKO, coördinatie regionale aanpak en versterken kennis GGD, in totaal € 272.000
- Onderzoek en saneren schachten € 160.000
- Project klimaat- en energiebeleid € 239.000

Progr. 8 € 2.607.000

- Een gezonde wijk € 107.000

** Structurele onttrekking reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen is o.a. voor de dekking van de kapitaallasten voor investeringen in met name HuB, muziekschool en Westhoes. Het betreft een tiental investeringen waarbij een gedeelte van de kapitaallasten zijn afgedekt door een onttrekking uit een reserve.*

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2026 lasten			Begroting 2026 baten		
Nr.	Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
0	Bestuur en ondersteuning	6.962		6.962	158.090		158.090
1	Veiligheid	7.186	487	6.699	539	487	52

2	Verkeer, vervoer en waterstaat	7.770		7.770	297		297
3	Economie	2.971		2.971	1.327		1.327
4	Onderwijs	5.462	825	4.637	502		502
5	Sport, cultuur en recreatie	15.242		15.242	1.787		1.787
6	Sociaal domein	109.546	378	109.168	29.214	378	28.836
7	Volksgezondheid en milieu	13.921	392	13.529	13.526	392	13.134
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.961	150	3.811	1.063		1.063
	Totaal programma's	**173.020**	**2.232**	**170.788**	**206.345**	**1.257**	**205.088**
0	Overhead	33.362	35	33.327	124		124
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien	7.587		7.587	827		827
0	Vennootschapsbelasting	14		14	0		0
	Totaal diversen	**40.963**	**35**	**40.928**	**951**	**0**	**951**
0	**Mutatie reserves**	**2.890**	**2.890**	**0**	**7.397**	**7.034**	**363**
	Totaal generaal	**216.873**	**5.157**	**211.716**	**214.693**	**8.291**	**206.402**
	Saldo structurele baten - structurele lasten						**-5.314**

Incidentele lasten

***Progr. 0**: € 2.925.000*

- Dotatie Algemene reserve € 500.000, Reserve onderwijs € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 159.000, Reserve speeltuinen € 9.000 en Reserve plantsoenen € 7.000.
- ICT, verbeterplan IBT € 35.000

Progr. 1 € 487.000

- Project preventie met gezag € 487.000

Progr. 4 € 825.000

- Tijdelijke huisvesting "Het Martin Buber" € 825.000

***Progr. 6**: € 378.000*

- Spuk projecten versterken sociale basis, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 378.000

***Progr. 7**: € 392.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids en kansrijke start, in totaal € 153.000
- Project klimaat- en energiebeleid € 239.000

Progr. 8 € 150.000

- Stadsvernieuwing woonoffensief € 150.000

Incidentele baten

***Progr. 0**: € 7.397.000*

- Reserve exploitatie € 3.900.000, Reserve onderwijs € 2.594.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen € 703.000 en Egalisatie reserve afvalverwerking € 200.000

Progr. 1 € 487.000

- Preventie met gezag € 487.000

***Progr. 6**: € 378.000*

- Spuk projecten versterken sociale basis, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 378.000

***Progr. 7**: € 392.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids en kansrijke start, in totaal € 153.000
- Project klimaat- en energiebeleid € 239.000

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2027 lasten			Begroting 2027 baten		
Nr.	Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
0	Bestuur en ondersteuning	6.895		6.895	160.979		160.979
1	Veiligheid	6.961	250	6.711	301	250	51
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	7.571		7.571	297		297
3	Economie	2.939		2.939	1.332		1.332
4	Onderwijs	5.290	275	5.015	477		477
5	Sport, cultuur en recreatie	14.549		14.549	1.554		1.554
6	Sociaal domein	106.465		106.465	28.837		28.837
7	Volksgezondheid en milieu	13.515		13.515	13.158		13.158
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.789		3.789	1.068		1.068
	Totaal programma's	**167.973**	**525**	**167.448**	**208.003**	**250**	**207.753**
0	Overhead	32.593		32.593	124		124
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien	10.922		10.922	827		827
0	Vennootschapsbelasting	14		14	0		0
	Totaal diversen	**43.529**	**0**	**43.529**	**951**	**0**	**951**
0	**Mutatie reserves**	**2.890**	**2.890**	**0**	**3.203**	**2.896**	**307**
	Totaal generaal	**214.392**	**3.415**	**210.977**	**212.157**	**3.146**	**209.011**
	Saldo structurele baten - structurele lasten						**-1.966**

Incidentele lasten

***Progr. 0**: € 2.890.000*

- Dotatie Algemene reserve € 500.000, Reserve onderwijs € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 159.000, Reserve speeltuinen € 9.000 en Reserve plantsoenen € 7.000.

Progr. 1 € 250.000

- Preventie met gezag € 250.000

Progr. 4 € 275.000

- Tijdelijke huisvesting "Het Martin Buber" € 275.000

Incidentele baten

***Progr. 0**: € 3.203.000*

Reserve exploitatie € 160.000, Reserve onderwijs € 2.255.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen € 588.000 en Egalisatie reserve afvalverwerking € 200.000.

Progr. 1 € 250.000

- Preventie met gezag € 250.000

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2028 lasten			Begroting 2028 baten		
Nr.	Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
0	Bestuur en ondersteuning	6.887		6.887	163.978		163.978
1	Veiligheid	6.864		6.864	51		51
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	7.466		7.466	297		297
3	Economie	2.941		2.941	1.332		1.332
4	Onderwijs	5.260	225	5.035	452		452
5	Sport, cultuur en recreatie	14.448		14.448	1.547		1.547
6	Sociaal domein	106.861		106.861	28.837		28.837
7	Volksgezondheid en milieu	13.603		13.603	13.358		13.358
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.791		3.791	1.068		1.068
	Totaal programma's	**168.123**	**225**	**167.898**	**210.920**	**0**	**210.920**
0	Overhead	32.500		32.500	124		124
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien	13.968		13.968	827		827
0	Vennootschapsbelasting	14		14	0		0
	Totaal diversen	**46.482**	**0**	**46.482**	**951**	**0**	**951**
0	**Mutatie reserves**	**2.865**	**2.865**	**0**	**3.364**	**3.057**	**307**
	Totaal generaal	**217.470**	**3.090**	**214.380**	**215.235**	**3.057**	**212.178**
	Saldo structurele baten - structurele lasten						**-2.202**

Incidentele lasten

***Progr. 0**: € 2.865.000*

Dotatie Algemene reserve € 500.000, Reserve onderwijs € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 134.000, Reserve speeltuinen € 9.000 en Reserve plantsoenen € 7.000.

Progr. 4 € 225.000

Tijdelijke huisvesting "Het Martin Buber" € 225.000

Incidentele baten

***Progr. 0**: € 3.364.000*

Reserve onderwijs € 2.226.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen € 1.138.000.

d. Analyse afwijkingen exploitatie

Vermelding van de incidentele lasten en baten voor wat betreft de jaren 2025 t/m 2028 is gebeurd in de Financiële begroting, 1. Overzicht van lasten en baten, b. Totaaloverzicht programma (structureel/ incidenteel).

Hierna volgen de belangrijkste structurele afwijkingen per programma.

0 Bestuur en ondersteuning

Bij aanvang van het begrotingstraject zijn de actuele saldi van de reserves bekeken en beoordeeld. Daaruit volgde de conclusie dat deze deels konden worden afgeroomd en ingezet, al dan niet via een initiële her-allocatie. Zo is de reserve speeltuinen, reserve plantsoenen en reserve Gaia met respectievelijk € 73.000, € 118.000 en € 170.000 afgeroomd.

9010103 Reserve grondexploitatie OBK
Jaarlijks worden revenuen van grondexploitaties afgeroomd en toegevoegd aan de reserve grondexploitatie OBK. Deze bedragen fluctueren, in paragraaf 7 grondbeleid is het verloop van de reserve uitgebreid in beeld gebracht.

9010123 Egalisatiereserve afvalverwerking
Het saldo van de reserve bedroeg op 1-1-2024 € 1.583.000. In 2024 is een onttrekking van € 101.000 begroot. Voor het jaar 2025 is een onttrekking uit de reserve begroot van € 500.000 ter compensatie van de gestegen kosten van de afvalverwerking. Voor de jaren 2026 en 2027 is een onttrekking van € 200.000 uit de reserve ter compensatie van gestegen kosten van afvalverwerking begroot.

9010133 Reserve gebouwen
Het saldo van de reserve bedroeg op 1-1-2024 € 841.000. In 2024 is een onttrekking van € 295.000 begroot voor het herstellen van de gevelbekleding aan het Flexiforum.

9010163 Reserve Stadsvernieuwing
Het saldo van de reserve stadsvernieuwing bedraagt per 1-1-2024 € 563.000.
Voor het woonoffensief is in 2024 een bedrag van € 900.000 in de reserve gestort. Verder zijn onttrekkingen voor de projecten gevelverbetering € 42.300, Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld € 81.000, werkbudget Volkshuisvestingsfonds € 81.200, en onderzoek erfpacht slachthuis en ambitieplan Kerkrade - Oost € 33.600 begroot.

9010193 Reserve Ondernemersfonds
Het saldo van de reserve bedroeg op 1-1-2023 € 176.800. In 2023 is een bedrag van € 74.100 in de reserve gestort voor ondernemers activiteiten. Het saldo van de reserve bedraagt per 1-1-2024 € 250.900.

9019111 Samenwerking Parkstad
De exploitatiebijdrage aan de Stadsregio Parkstad is t.o.v. de begroting 2024 gestegen met € 68.000. Jaarschijf 2025 is toegenomen met € 37.000.

9030013/23/103/143 overige gebouwen
In 2023 is het pand Einderstraat 21 aangekocht voor een bedrag van € 811.000. In 2024 is de sporthal Kerkrade - West verkocht voor een bedrag van € 305.000. Voor de inrichting van de innovatie Hub Vie is in 2023 € 54.000 besteed. Voor de verhuizing en inrichting van het pand aan het Martin Buberplein voor het cluster Handhaving is een bedrag van € 140.000 begroot in 2024. De exploitatiekosten van het Activerium bedroegen in 2023 en 2024 resp. € 373.000 en € 42.000.

9040013/ 9040353 bedrijfsvoering Domein Stad
Voor het inhuren van personeel i.v.m. uitstroom personeel, detachering en invulling i.v.m. ziekte is in 2024 € 109.200 begroot. Voor het jaar 2025 en verdere jaren is € 51.700 begroot. In 2023 is een bedrag van € 141.000 aan UWV uitkeringen ontvangen en voor 2024 is een bedrag van € 55.000 begroot.

9040573/703 Stortkade transport Magazijn
In 2023 is een bedrag van € 297.000 besteed voor het inhuren van transportmiddelen bij RD 4. Door stijging van loon- en brandstofprijzen is er voor 2024 en 2025 een bedrag van resp. € 312.500 en € 348.800 begroot.
In 2023 is een bedrag van € 327.000 besteed voor inkopen goederen openbare ruimte. Voor het jaar 2025 is een bedrag van € 334.000 begroot.

9063013 Straatparkeren
In het overzicht zijn voor het jaar 2023 de werkelijk ontvangen parkeergelden en de ontvangen parkeerboetes in beeld gebracht.
Voor het jaar 2024 zijn de parkeerinkomsten bij de behandeling van de begroting 2024 met € 130.000 verlaagd.
Voor het jaar 2025 zijn de parkeerinkomsten bij de behandeling van de begroting 2024 met € 130.000 verlaagd en bij de behandeling van de begroting 2025 wordt voorgesteld om de inkomsten voor het jaar 2025 met additioneel met € 50.000 te verlagen in totaal derhalve € 180.000 waarbij de verwachte inkomsten aansluiten bij de werkelijk ontvangen inkomsten van 2023. Voor 2025 is de verwachting dat de totaal begrote inkomsten na openstelling parkeergarage Vie zullen worden ontvangen.

	2023	**2024**	**2025**
straatparkeren	€ 279.388	€ 283.700	€ 453.700
parkeerboetes	€ 100.330	€ 100.000	€ 100.000
abonnementen	€ 57.750	€ 57.000	€ 57.000
parkeergarage Vie	-	€ 0	€ 10.000

9064043 Hondenbeleid
In 2023 is € 415.812 ontvangen aan hondenbelasting. Voor het jaar 2024 en verder is de hondenbelasting neerwaarts bijgesteld naar € 92.000. De verordening van de hondenbelasting (eerste hond vrijgesteld) is hiervoor bij de behandeling van de tarievennota 2024 aangepast.

9040010/011 Ingeleend personeel
Deze post varieert jaarlijks afhankelijk van de specifieke personele casuïstiek.

9061001, 9062011, 9062021 OZB
Vorig jaar was reeds besloten tot een OZB verhoging van 1,5% jaarlijks. Voorgesteld wordt deze in 2025 met 8,5% extra te verhogen. Dit betekent een extra opbrengst oplopend van € 1.020.000 in 2025. Door de reeds verwerkte 1,5% jaarlijks loopt dit verder op naar € 1.065.000 in 2028.
Daarnaast stijgt de opbrengst door de verwachte areaaluitbreiding

9064011 Belastingen en heffingen
De bijdrage aan de BsGW is conform de vastgestelde begroting 2024 van de BsGW verhoogd, waarbij voor 2026 en verder rekening gehouden wordt met besparingen.

9070001 Algemene uitkering
De algemene uitkering is opgenomen volgens de berekeningen van de recente circulaires.

Kapitaallasten (diverse programma's)
De verschillende aanpassingen in het investeringsprogramma, zowel verlagingen/faseringen als nieuwe investeringen leiden tot aanpassingen in de begrote kapitaallasten.

1 Veiligheid

9110031 Veiligheidsregio ZL
Het verschil op de post Crisisbeheersing en brandweer bestaat voornamelijk uit de overeengekomen jaarlijkse indexering en extra Cao-loonkosten.

9120101 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad
T/m 2023 was het ZVHP integraal opgenomen in de begroting van gemeente Kerkrade. Vanaf 2024 is het ZVHP een zelfstandige GR. Gemeente Kerkrade betaalt dan alleen nog maar een bijdrage aan de GR. Ten opzichte van eerdere ramingen is er een voordeel van € 77.000 in 2024 aflopend naar € 45.000 in 2028, op basis van hun ontwerpbegroting.

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

9210093 Energie openbare verlichting
Door het conflict in de Oekraïne zijn de energie- en brandstofkosten in 2023 fors gestegen naar een bedrag van € 630.000. Door een ingezette daling van de energiekosten is er voor de jaren 2024 en 2025 resp. € 430.000 en € 383.000 begroot.

9210123 onderhoud asfalt
In 2023 is € 978.000 besteed aan groot onderhoud aan wegen. Hiervan is in 2023 eenmalig een bedrag van € 175.700 uit de voorziening wegen beschikbaar gesteld. In 2024 en 2025 is resp. € 767.700 en € 764.200 begroot.

9210133 onderhoud straatwerk
In 2023 is van WML een schadeuitkering van € 49.000 ontvangen voor werkzaamheden aan straatwerk. Deze middelen zijn toegevoegd aan het budget van 2023 waarmee er voor € 346.000 onderhoud is uitgevoerd.
Voor de jaren 2024 en 2025 is resp. € 767.700 en € 764.200 begroot.

9210153 glasvezel werkzaamheden straatwerk
In 2023 en 2024 is een vergoeding voor toezicht werkzaamheden ontvangen cq begroot van € 161.000 en € 142.000. De kosten van inhuur bedroegen resp. € 125.000 en € 120.000.

9210223 Gladheidsbestrijding
De kosten van gladheidsbestrijding zijn afhankelijk van de weersomstandigheden (aantal uitrukken).
In 2023 is € 215.000 besteed. Aan de hand van het werkelijke aantal uitrukken in het eerste kwartaal van 2024 zijn de kosten voor dit jaar begroot op € 248.000. Voor het jaar 2025 is € 176.000 begroot.

9210233 openbare verlichting
Voor het onderhoud van de openbare verlichting is in 2023 € 389.000 besteed. Door indexering stijgen deze kosten in 2024 naar € 425.000. Voor het jaar 2025 is er € 441.000 begroot.

9210163/193/213 verbetering groen onderhoud en onkruidbestrijding
Vanaf 2024 is een extra bedrag van € 450.000 beschikbaar gesteld voor een verbetering van groenonderhoud en onkruidbestrijding. In programma 2 zijn hiervoor de volgende budgetten verhoogd ten opzichte van 2023:

straatreiniging	€	115.000
veegmachine	-	85.000
onkruidbestrijding inhuur	-	60.000
Totaal	€	260.000

In programma 5 is de toelichting van Groenonderhoud voor een bedrag van € 190.000 opgenomen.

3 Economie

9320003 Bedrijfsinfrastructuur
In 2023 is een bijdrage van € 66.000 aan Parkstad Limburg verstrekt voor Streetwise en Medlands. Verder is er een bijdrage van € 9.000 verstrekt aan het Regionaal Voedselsysteem Zuid Limburg. Aan de samenwerkende bedrijventerreinen Kerkrade is voor het ondernemersfonds € 51.000 verstrekt. Voor € 13.000 zijn er facturen betaald aan Mediahuis Limburg voor diverse publicaties.
Voor infra maatregelen op de Roda Boulevard is er in 2024 € 420.000 begroot.
Voor economische stimulering is in 2024 € 138.200 begroot. Voor de jaren 2025 en verder is € 146.200 beschikbaar. Verder is in 2024 € 200.000 vrijgemaakt voor collectieve projecten (bijvoorbeeld voor gezamenlijke marketing, uitstraling, onderzoekenverkeer) op de bedrijventerreinen, om het ondernemingsklimaat op deze terreinen te verbeteren.

9320013 Stimuleringsregeling Kerkrade - Centrum
In 2023 is in het kader van de verordening stimuleringsregeling Kerkrade-Centrum een bijdrage van € 30.000 besteed. Voor het jaar 2024 is hiervoor € 165.200 begroot.

9320053 Flexiforum
In 2023 is € 417.000 aan huurpenningen ontvangen. Voor het jaar 2024 is € 423.700 aan inkomsten begroot. Dit bedrag zal door indexering in 2025 en volgende jaren verder stijgen. De huurpenningen van de uitbreiding met het voormalige schoolgebouw Sancta Maria gebouw zullen na het afsluiten van de huurcontracten vanaf medio 2025 worden toegevoegd aan het budget.
Door het conflict in de Oekraïne zijn de energie- en brandstofkosten explosief gestegen. In 2023 is een bedrag van € 251.200 besteed aan energiekosten. Voor het jaar 2024 is een bedrag van € 202.000 begroot.
In 2023 zijn er voor een bedrag van € 130.000 maatregelen uitgevoerd voor het groot onderhoud. Voor 2024 is hiervoor een bedrag van € 227.600 begroot en voor 2025 en verder € 99.400. In 2023 is er een bedrag van € 61.000 besteed aan schoonmaakkosten. De kosten voor dagelijks onderhoud bedroegen in 2023 € 142.000. Voor de jaren 2024 en 2025 is hiervoor resp. € 177.600 en € 178.900 voor begroot.

9340013 Promotie toerisme
In 2023 is voor retributie van GaiaZoo en aan toeristenbelasting resp. € 109.000 en € 270.000 (incl. nog te ontvangen inkomsten 2022) ontvangen. Vanaf 2024 ontvangt de gemeente een marketing bijdrage van € 50.000 per jaar van GaiaZoo. Voor toeristenbelasting is vanaf 2025 € 225.000 begroot.

4 Onderwijs

9420122 GBT(gezonde basisschool van de toekomst)
Basisbedrag voor GBT 2 scholen is 450.000 in 2023 is werkelijk uitgegeven 88.900.
In 2024 is het restant bedrag van voorgaande jaren a € 773.700 toegevoegd aan het primaire budget en is daarnaast nog een bedrag a 115.700 gefinancierd door Regiodeal middelen.

9420222 HMB
De begroting 2025 is opgehoogd met € 475.000 voor o.a. verordening verplichtingen nieuwe leerlingen

9430052 leerplicht
Om te voldoen aan de hogere vraag bij leerplicht is er een fte uitbreiding nodig de begroting 2025 is hiervoor met € 59.600 verhoogd.

5 Sport, cultuur en recreatie

9510012 VIE
Voor het activiteiten programma VIE is vanaf 2023 een budget beschikbaar van € 1,2 miljoen, In 2025 is het basisbudget Innovatie hub € 100.000, in 2023 is er besteed € 390.805 dit was mogelijk door restant middelen van voorgaande jaren, gelden worden jaarlijks doorgeschoven. Er is geen extra bijdrage uit de reserve sociaal domein meer.

9520033 onderhoud buitensportaccommodaties
In 2023 is een rijksbijdrage van € 50.000 ontvangen ter compensatie van betaalde btw over onderhoudskosten van buitensportaccommodaties. Voor 2024 is de rijksbijdrage vastgesteld op € 25.000. Voor 2025 is een rijksbijdrage van € 20.000 begroot.

9530102 SMK
In de begroting 2025 is een extra bedrag van € 110.000 meegenomen voor extra ondersteuning afgenomen reservepositie SMK.

9530152 kunst
In 2023 is het Viva la Vida beeld gerestaureerd voor ongeveer € 42.000

9560012 Bieb
In 2024 zijn er nog extra SPUK middelen ter beschikking voor het opwaarderen van de nevenvestigingen a € 300.700

9520123 MFC d'r Pool
In 2022 is het nieuwe zwembad in gebruik genomen. Om een nieuwe ontwikkeling op de locatie mogelijk te maken lopen contracten af en worden contracten opgezegd. De uitgaven en de inkomsten van het complex MFC d'r Pool zijn vanaf 2023/2024 uit de begroting gehaald.
In 2023 is € 10.000 aan huurpenningen ontvangen en is een onderhoudsbudget van € 47.000 besteed.

9520133 Parkstad Limburg Stadion
In 2023 is voor een bedrag van € 112.000 groot onderhoud uitgevoerd aan het PL Stadion. In dat bedrag izijn de kosten van het vervangen van een CV ketel voor € 44.000 meegenomen. Voor 2024 en verdere jaren is er € 59.000 begroot.

9530013 Cultuurcluster beheer
Voor het Centrum is in 2025 € 260.000 beschikbaar voor de afbouw van het dak van het HuB.

9550053 Klooster Bleijerheide
Aan het project klooster Bleijerheide is in 2023 € 139.000 besteed en voor 2025 is € 195.000 begroot.

9570273 /093 verbetering groen onderhoud en onkruidbestrijding
Vanaf 2024 is een extra bedrag van € 450.000 beschikbaar gesteld voor een verbetering van groenonderhoud en onkruidbestrijding. In programma 5 zijn hiervoor de volgende budgetten verhoogd ten opzichte van 2023:

versterken bomenonderhoud en groen	€	70.000
inhuur klachtenploeg	-	60.000
inhuur materieel hoogwerker	-	60.000
Totaal	€	190.000

In programma 2 is de toelichting van onkruidbestrijding voor € 260.000 opgenomen.

9570013 Openbaar groen
In 2023 is € 390.000 besteed aan onderhoud openbaar groen (inboet, zomergoed, monumentale bomen bosbeheer, onderhoud natuur, openluchtrecreatie en bomenbeheer) voor 2024 is € 450.000 begroot. En vanaf 2026 is er structureel € 225.000 extra beschikbaar voor onderhoud openbaar groen.
Aan verkoop openbaar groen grond is in 2023 € 375.000 ontvangen. Voor 2024 is € 33.500 begroot en vanaf 2025 structureel € 11.800.

9570123/13 Detachering wozl-medewerkers
In 2023 is € 810.000 besteed en in 2024 is € 875.000 begroot. Vanaf 2025 is € 855.000 begroot.
Om de terugloop van de personele capaciteit uit de groepsdetachering WOZL/WSP te compenseren zijn er vanaf 2023 extra middelen beschikbaar voor het aantrekken van nieuwe groen medewerkers.

9570203 Botanische tuin
In 2023 heeft de Botanische Tuin een subsidiebijdrage van € 132.000 ontvangen. Met ingang van 2024 is de subsidie aan de Botanische tuin structureel met € 50.000 verhoogd naar € 182.000.

9570243 Project Anstelvallei
In 2023 is € 13.000 besteed aan het Leefbaarheidsproject Anstelvallei. Voor de afronding van het project is in 2024 en 2025 € 5.000 en € 66.000 begroot en een Provinciale subsidie van € 71.000.

9570223 Doorsteek Wisosplit
Aan dit project is in 2023 € 13.000 besteed en voor 2024 en 2025 is resp. € 106.000 en € 100.000 begroot. Van Parkstad is er een bijdrage van € 206.000 geraamd.

9570233 Project Ik groen het/herinrichting gebied Holzkuil
Voor dit project is in 2024 € 50.000 begroot.

6 Sociaal domein

9610102 jongerenaccommodaties
Voor het nieuwe jongerenhome Kerkrade centrum is in de begroting 2025 een bedrag van € 247.000 ter beschikking gesteld en in 2024 (opstart nieuwe schooljaar) een bedrag van € 104.900

Jeugd (diverse)
De kosten van jeugd stijgen met name door indexeringen en aangepaste prijzen. In een amvb is vastgelegd dat gemeenten verplicht zijn reële tarieven te hanteren.

Vluchtelingen Oekraïne
Oekraïne is afhankelijk van het verloop van de oorlog, de omvang van de opvang en de vergoedingen door het rijk.

Inburgering (diverse)
De uitgaven en de inkomsten Inburgering zijn afhankelijk van de taakstelling van het Rijk. Daarnaast is er sprake van een na-ijleffect in volgende jaren voor de uitgaven van maatschappelijke begeleiding, integratie en participatie. De inkomsten van het COA en het Rijk bedoeld voor Inburgering zijn geoormerkt.

Armoede en Schulden (diverse)
De kosten van armoede en schulden zullen de komende jaren stijgen als gevolg van de beleidsmatige keuze om de aanpak van armoede en schulden te intensiveren. Hiertoe is het beleidsplan armoede en schulden opgezet.

7 Volksgezondheid en milieu

9710022 GGD
Vanaf 2020 valt de Jeugdgezondheidszorg volledig onder de GGD, de professionalisering van de medewerkers JGZ, indexering en wet en regelgeving zorgen vanaf 2024 voor een stijging van de lasten meerjarig met ongeveer € 410.000.
In 2024 is er een eenmalig bedrag van € 144.800 ontvangen als bijdrage doeluitkering vrouwenopvang 2023.

9710032 Project gezond in de stad
Bedragen die in voorgaande jaren nog niet besteed waren zijn overgeheveld naar 2024, meerjarig valt dit project tot 2026 onder de Brede SPUK sport en bewegen, cultuurparticipatie waarvoor een bedrag van 77.000 per jaar staat.

9720003 Riolen
Deze taak is budgettair neutraal in de begroting opgenomen. De kosten worden opgebracht door rioolrechten. De tarieven voor 2025 worden in de tarievennota in december 2024 vastgesteld.

9720003 Afval
Deze taak is budgettair neutraal in de begroting opgenomen. De kosten worden opgebracht door de afvalstoffenheffing. De tarieven voor 2025 worden in de tarievennota in december 2024 vastgesteld.

9740003 Milieubeheer
Voor de aanpak van stofoverlast in Eygelshoven is in 2024 € 42.000 begroot. Verder is € 36.000 begroot voor onderzoek mijnschade.

9740053 Saneren industriële schachten
De kosten van het saneren van industriële schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2023 is € 448.000 besteed en voor 2024 en 2025 is resp. € 236.000 en € 50.000 begroot.

9740063 Saneren historische schachten
De kosten van het saneren van historische schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2023 is € 632.000 besteed en voor 2024 en 2025 is resp. € 278.000 en € 50.000 begroot.

9740073 Ondiepe winning historische schachten
De kosten van ondiepe winning historische schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2023 is € 239.000 besteed en voor 2024 en 2025 is resp. € 250.000 en € 50.000 begroot.

9740083 Opsporen van historische schachten
De kosten van het opsporen van historische schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2023 is € 76.000 besteed en voor 2024 en 2025 is telkens € 10.000 begroot.

9740093 Duurzaamheid
Voor het duurzaamheidsproject Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat Energiebeleid is in 2023 voor een bedrag van € 286.000 personeel ingehuurd. Voor 2024 is een bedrag van € 230.000 begroot. Voor de uitvoering van dat project een bijdrage van € 238.800 aan de Woonwijzerwinkel beschikbaar gesteld in 2023 en 2024. Voor het inhuren en beschikbaar stellen van capaciteit is een Rijksbijdrage ontvangen.

In 2023 is een bedrag van € 233.000 besteed aan duurzaamheidsprojecten (Led verlichting RKTSV FCKW TVK, duurzaamheidsfestival, opstellen energielabels, vormgeven transitievisie, Parkstad inspecties en onderzoek warmte transitie visie). Voor 2024 is hiervoor € 197.000 begroot.

Voor de uitvoering van diverse duurzaamheidsprojecten van het Kirchroa van Morje zijn er jaarlijks bijdragen beschikbaar welke schommelen tussen de € 102.000 en € 340.000.

9740113 Klimaatakkoord duurzaamheid
Voor het jaar 2025 is € 300.000 begroot voor de uitvoering van het klimaatakkoord.

9740133 Energiearmoede
In 2023 is € 556.000 besteed aan energiearmoede hiervoor is een rijksbijdrage ontvangen van eveneens € 556.000. Voor het jaar 2024 is voor energiearmoede een bedrag van € 229.000 begroot.

9740143 Duurzaamheid vastgoed
Voor duurzame maatregelen aan gemeentelijk vastgoed en sportaccommodaties (led) is in 2023 € 69.000 besteed en voor 2024 en 2025 resp. € 24.000 en € 41.000 begroot.

8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

9810013 Bestemmingsplannen
In 2023 is € 97.000 besteed aan bestemmingsplannen. Voor 2024 is een bedrag van € 119.000 begroot voor bestemmingsplannen. In 2024 is een planbijdrage van € 42.000 begroot voor de Schoutstraat en Schovetweg. Voor 2024 is € 56.000 begroot voor bestemmingsplannen.

9810033 Project Transferium
Voor dit project is in 2024 € 40.000 begroot. Deze middelen worden uit het herstructureringsproject Heilust beschikbaar gesteld.

98200** Grondexploitaties
Jaarlijks worden revenuen van grondexploitaties afgeroomd en toegevoegd aan de reserve grondexploitatie OBK. Deze bedragen fluctueren, in paragraaf 7 grondbeleid is het verloop van de reserve uitgebreid in beeld gebracht.

9810043 Werkbudget wonen stedelijke ontwikkeling
In 2023 is € 57.000 besteed. Voor 2024 en 2025 is een werkbudget wonen beschikbaar van jaarlijks € 80.000.

9830013 Leges vergunningen
In 2023 is € 1.660.000 aan leges ontvangen. Het op meerdere locaties bouwen van nieuwe woningen en het uitbreiden van bedrijfslocaties hebben hier in hoge mate aan bijgedragen. Voor 2024 is € 1.692.000 begroot en vanaf 2025 is € 792.000 geraamd.
Om het grote aantal vergunningen af te handelen is in 2023 € 577.000 besteed voor het inhuren van personeel. Voor 2024 en 2025 is resp. € 392.000 en € 326.000 begroot voor het inhuren van personeel.

9830043 Stadsvernieuwing
In 2023 is € 5.000 besteed voor gevelverbetering en voor 2024 is een bedrag van € 42.300 begroot.

9830083 Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld
Om knelpunten op te lossen is in 2024 een werkbudget van € 81.000 beschikbaar uit de reserve Stadsvernieuwing.

9830103 Implementatie Omgevingswet
In 2023 is een bedrag van € 243.000 besteed voor de implementatie van de omgevingswet. Voor 2024 is hiervoor een bedrag van € 455.000 begroot en vanaf 2025 € 50.000.

9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide
Voor de aanpak leefbaarheid Bleijerheide is in 2023 een bijdrage van € 82.000 van het rijk ontvangen en voor 2024 € 300.000 begroot.

9830393 Stadsvernieuwing Mucherveld
Voor de aanpak leefbaarheid Mucherveld is in 2023 een bijdrage van € 3.000 van het rijk ontvangen en voor 2024 € 50.000 begroot.

9830423 Stadsvernieuwing Hopel Erensteinderveld
In 2023 is € 17.700 besteed en een rijksbijdrage van € 17.700 ontvangen. Voor 2024 is € 50.000 begroot aan de uitgaven- en inkomsten kant.

9830413 Ambitieplan Kerkrade-Oost
Voor dit plan is in 2023 € 42.000 besteed en een bijdrage van stakeholders ontvangen van € 31.000. Voor 2024 is een kostenbedrag van € 66.000 begroot en een bijdrage van € 50.000 van stakeholders.

9830433 Bleijerheide Volkshuisvestingsfonds fase 2
Voor stadsvernieuwing en aankoop van panden is in 2024 een bedrag begroot van € 200.000. Hiervoor is ook een rijksbijdrage begroot.

9830443 Werkbudget Volkshuisvestingsfonds

In 2024 is een budget van € 131.000 begroot en vanaf 2025 is structureel € 50.000 begroot voor diverse volkshuisvestingsfonds projecten welke niet subsidiabel zijn.

9830453 Mucherveld Volkshuisvestingsfonds 2
Voor stadsvernieuwing en aankoop van panden is in 2024 een bedrag begroot van € 100.000. Hiervoor is ook een rijksbijdrage begroot.

9830463 Bleijerheide Volkshuisvestingsfonds fase 2
Voor stadsvernieuwing en aankoop van panden is in 2024 een bedrag begroot van € 458.300. Hiervoor is ook een rijksbijdrage begroot.

9830483 Een gezonde wijk
Voor het project een gezonde wijk is voor de jaren 2024 en 2025 een bedrag van € 91.900 en € 107.400 begroot. De kosten worden geheel gefinancierd middels een rijksbijdrage.

2. Financiële positie

a. Uitgangspunten begroting

Bij het samenstellen van de meerjarenbegroting 2025-2028 zijn onder andere de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Loonsom en prijspeil
De huidige cao loopt tot 1 april 2025. De consequenties van een nieuwe cao zullen financieel vertaald worden zodra deze bekend zijn. Er is wel al geanticipeerd op een stijging van de loonsom als gevolg van toekomstige cao's. Wij gaan uit van een jaarlijkse stijging conform de indicator 'loonvoet sector overheid'. Op peil septembercirculaire 2024 is deze 4,7% in 2025, 3,8% in 2026, 4,8% in 2027 en 4,0% in 2028. Daarmee is beschikbaar een bedrag van circa € 1,9 miljoen in 2025 oplopend naar bijna € 7,5 miljoen in 2027.

Kapitaallasten
Kapitaallasten zijn de rente en afschrijvingskosten van investeringen in bijvoorbeeld gebouwen en grond. Aan de hand van het investeringsprogramma worden de kapitaallasten per jaar berekend. Er wordt rekening gehouden met een gemiddelde investeringsdatum per 1 juli en de rekenrente. De kapitaallasten voldoen aan de provinciale eis. In de Financiële verordening gemeente Kerkrade ex. art.212 GW staan de regels over de afschrijvingen.

Algemene uitkering
De wijzigingen tot en met de septembercirculaire 2024 zijn meegenomen in de berekening van de algemene uitkering.

Egalisatiereserves
Lasten en baten kunnen sterk wisselen ieder jaar. Dit kan komen doordat bijvoorbeeld in een jaar meer onderhoud wordt uitgevoerd dan in het jaar daarvoor. Een egalisatiereserve voorkomt het effect van deze schommelingen op het resultaat.
In Kerkrade kennen wij de egalisatiereserves: afval, huisvestingsvoorzieningen onderwijs, grondexploitatie ontwikkelingsbedrijf Kerkrade, gebouwen, speeltuinen, gaia, evenementen, plantsoenen en ondernemersfonds.

b. Geprognosticeerde balans

*Bedrag * € 1.000, per ultimo jaar*	2024	2025	2026	2027	2028
ACTIVA					
Vaste activa	232.131	236.050	244.076	251.316	255.529
Vlottende activa	33.076	32.463	32.463	32.463	32.463
Totaal	**265.207**	**268.513**	**276.539**	**283.779**	**287.992**
PASSIVA					
Eigen vermogen	45.373	39.466	34.961	34.648	34.149
Voorzieningen	10.027	10.057	10.087	10.117	10.147
Vreemd vermogen lang	133.506	138.323	127.540	117.120	107.100
Vlottende passiva	76.301	80.667	103.951	121.894	136.596
Totaal	**265.207**	**268.513**	**276.539**	**283.779**	**287.992**

c. Investeringen

Een toelichting op de investeringen is te vinden bij de diverse programma's. In onderstaande tabel is het investeringsprogramma opgenomen 2024-2028.

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
0.4	ICT investeringen	v	e	406	327	327	327	327	1.714
0.4	Telefooncentrale	v	e	0	65	0	0	0	65
0.4	Diverse transportmiddelen	v	e	274	274	274	274	274	1.370
0.4	Gemeentelijke gebouwen	v	e	1.395	1.300	1.300	1.300	1.300	6.595
0.4	Verduurz. stadskant. en raadhuis	v	e	421	2.000	2.000	0	0	4.421
0.6	Hondenbeleid	u	e	100	0	0	0	0	100
0.8	Onvermijdbaar / algemeen	v	e/m	90	58	58	58	58	322
1.1	Voertuigen handhaving	v	e	55	55	55	55	55	275
2.1	Verkeer en vervoer	v	m	0	270	270	270	270	1.080
2.1	Wegen, straten en pleinen	v	m	3.985	5.184	4.184	4.184	4.184	21.721
2.1	Civieltechnische kunstwerken	v	m	932	100	1.500	100	100	2.732
2.1	Openbare verlichting	v	m	350	300	300	300	300	1.550
2.1	Versnellingsagenda Rijk	u	m	470	3.980	1.000	1.000	1.000	7.450
2.1	Mobiliteitsplan	u	m	520	250	250	250	250	1.520
2.1	Bereikbaarheid Kerkrade-West	u	e/m	0	600	0	0	0	600
2.2	Parkeren	v	e	20	20	20	20	20	100
3.2	Bereikbaarheid bedrijventerreinen	v	m	200	1.250	0	0	0	1.450
3.2	Impuls winkelgebieden	u	e	0	250	250	250	250	1.000
3.3	markt Eygelshoven	u	e	0	170	0	0	0	170
4.2	het Martin Buber	u	e	2.800	1.300	4.500	4.500	1.000	14.100
5.2	Sportaccommodaties	v	e	220	875	975	300	300	2.670
5.5	Rolduc "kanjermonument"	u	m	0	1.000	0	0	0	1.000
5.7	Openbaar groen	v	m	500	750	625	625	625	3.125
5.7	leefbomenbos/ Kloosterpark Pannesheide	u	m	50	450	0	0	0	500
6.6	Wmo-hulpmiddelen	v	e	650	425	425	425	425	2.350
6.6	Wmo-trapliften	v	e	150	75	75	75	75	450
7.4	Klimaatadaptie	u	e	250	250	250	250	250	1.250
8.1	projecten Volkshuisvestingsfonds 1.0	u	m	440	400	140	140	280	1.400
8.1	projecten Volkshuisvestingsfonds 2.0	u	m	167	167	167	167	167	835
8.3	Herinrichten woonwagenplaatsen	u	e	100	150	150	150	150	700
8.3	Gbe Rolduckerveld	u	m	450	450	450	450	450	2.250
Totaal reguliere investeringen				**14.995**	**22.745**	**19.545**	**15.470**	**12.110**	**84.865**
II Overige investeringen									
4.2	Onderwijsvoorzieningen	v	e	0	200	200	200	200	800
4.2	IKC Droomhof	u	e	3.649	0	0	0	0	3.649
7.2	Riolen	v	e	2.475	2.700	2.300	2.300	2.300	12.075
Totaal overige investeringen				**6.124**	**2.900**	**2.500**	**2.500**	**2.500**	**16.524**
III Leningen									
4.2	HMB lening	u	-	1.800	0	0	0	0	1.800
5.2	Stg. OGE KVC Oranje	u	-	30	0	0	0	0	30
7.4	Woonwijzerwinkel	u	-	35	0	0	0	0	35
Totaal leningen				**1.865**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.865**
Totaal investeringen				**22.984**	**25.645**	**22.045**	**17.970**	**14.610**	**103.254**

[1] *V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering*

[2] *E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut*

d. Financiering en schuldpositie

Meer informatie over de financiering en schuldpositie staat in §2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing (d. Diverse kengetallen) en §4. Financiering (treasury).

e. Inzet reserves en voorzieningen

*bedragen * € 1.000*

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN BEGROTING 2024-2028 stand per ultimo						
Nr.	**Omschrijving**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
	ALGEMENE RESERVE					
01	Algemene reserve	7.965	8.465	8.965	9.465	9.965
02	Reserve exploitatie (vrij deel)	2.536	2.536	2.536	2.536	2.536
11	Algemene reserve obk	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
	BESTEMMINGSRESERVES TER EGALISATIE VAN TARIEVEN					
12	Egalisatiereserve afvalverwerking	1.482	982	782	582	582
	OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES					
02	Reserve exploitatie	4.432	4.060	160	-	-
03	Reserve reeds bestemde n.u.t.g.m.	22.188	18.727	18.025	17.437	16.300
08	Reserve onderwijshuisvesting	1.797	1.271	892	852	840
09	Reserve verenigingen/vrijwilligers	27	-	-	-	-
10	Reserve grondexploitatie obk	1.260	54	214	373	507
13	Reserve gebouwen	546	546	546	546	546
14	Reserve speeltuinen	74	10	19	28	37
15	Reserve gaia	171	31	31	31	31
16	Reserve stadsvernieuwing	1.225	1.225	1.225	1.225	1.225
17	Reserve evenementen	50	50	50	50	50
18	Reserve plantsoenen	119	8	15	22	29
19	Reserve ondernemersfonds	251	251	251	251	251
	TOTAAL RESERVES	**45.373**	**39.466**	**34.961**	**34.648**	**34.149**
	VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S					
01	Voorziening verkoop aandelen	26	26	26	26	26
02	Voorziening oninbare belastingdebiteuren	813	813	813	813	813
03	Voorziening pensioenverplichting wethouders	2.622	2.652	2.682	2.712	2.742
04	Voorziening dubieuze debiteuren sozawe	2.312	2.312	2.312	2.312	2.312
09	Voorziening wegen	156	156	156	156	156
11	Voorziening proj. Zonstr.-Clausstr.	2	2	2	2	2
12	Voorziening herontwikkeling d'r Pool	600	600	600	600	600
13	Voorziening verlofsparen	203	203	203	203	203
14	Voorziening Catharinahoes	95	95	95	95	95
	DOOR DERDEN BEKLEMDE MIDDELEN MET SPECIFIEKE AANWENDINGSRICHTING					
05	Voorziening dialect-activiteiten	27	27	27	27	27
08	Voorziening riolen	3.171	3.171	3.171	3.171	3.171
	TOTAAL VOORZIENINGEN	**10.027**	**10.057**	**10.087**	**10.117**	**10.147**
	TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	**55.400**	**49.523**	**45.048**	**44.765**	**44.296**

Het betreft m.n. de volgende toevoegingen en onttrekkingen:

RESERVES

- *01 Algemene Reserve*

Jaarlijks wordt € 500.000 toegevoegd aan de Algemene Reserve zodat het weerstandsvermogen geleidelijk versterkt wordt.

- *03 Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen*

Het merendeel is gerelateerd aan BBV-verplichtingen in verband met investeringen die ten laste van reserves zijn gedaan. Vanuit deze reserve worden de afschrijvingslasten van deze investeringen gedekt. Het betreft m.n. investeringen in Hub, muziekschool, 't Westhoes, 't Sjevemethoes, Hybride werken en Het Martin Buber. In 2024 is verder toegevoegd uit de voormalige reserve sociaal domein € 1,5 miljoen ten behoeve van een bufferfunctie voor open einde regelingen en € 1,5 miljoen als transformatiefonds.

- *08 Reserve huisvestingsvoorzieningen onderwijs*

De structurele toevoeging bedraagt jaarlijks € 2,215 miljoen. De onderwijsuitgaven inclusief kapitaallasten van de onderwijsinvesteringen worden afgedekt uit deze reserve. Op basis van de feitelijke ontwikkelingen worden per jaareinde steeds de correcte bedragen onttrokken.

- *10 Reserve grondexploitatie obk*

Via de erfpachtconstructie wordt de reserve jaarlijks aangevuld. De reserve wordt ook ingezet ter egalisatie van de kosten en opbrengsten van de grondexploitaties. De reserve laat een afname zien van € 1,260 miljoen begin 2024 naar € 0,507 miljoen eind 2028. Aanvullende informatie is opgenomen in de paragraaf grondexploitatie.

- *12 Egalisatiereserve afvalverwerking*

Voor meer info zie paragraaf 1 Lokale lasten.

- *14 Reserve speeltuinen*

Jaarlijks wordt € 9.000 gestort in de reserve speeltuinen.

- *18 Reserve plantsoenen*

In 2025 wordt € 118.000 onttrokken. Vervolgens wordt jaarlijks € 7.100 gestort in deze reserve.

VOORZIENINGEN

- *02 Voorziening voor oninbare debiteuren*.

Dit betreft de belastingdebiteuren. Op basis van prognoses en rapportages van BsGW neemt de gemeente de betreffende bedragen op. Jaarlijks wordt € 300.000 aan de voorziening toegevoegd. De daadwerkelijk oninbare debiteuren worden vervolgens ten laste van de voorziening gebracht (raming vooralsnog ook € 300.000).

- *03 Voorziening pensioenverplichting wethouders*

De maandelijkse premie-inhouding wordt gestort in de voorziening, op jaarbasis wordt hier € 30.000 voor geraamd. Overdrachten van pensioenen kunnen dit beïnvloeden.

N.B.: Een nadere toelichting op het doel van de diverse reserves en voorzieningen is opgenomen in de bijlagen.

Bijlagen

Lijst van afkortingen

AVV	Adviesdienst Verkeer en Vervoer
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAO	Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatiefonds
BIBOB	Bevordering Integriteitsbeoordeling door het Openbaar Bestuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOB	Beslissingen op Bezwaar
BTM	Bedrijventerreinenmanagement
BTW	Bruto Toegevoegde Waarde
BVE	Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAZ	Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering
CBC	Centrale Bezwaarschriften Commissie
CISO	Chief Information Security Officer
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
DUBO	Duurzaam Bouwen
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
ETIL	Economisch Technologisch Instituut Limburg
FG-functionaris	Functionaris voor de Gegevensbescherming
FIDO	Financiering Decentrale Overheden (wet)
FPU	Flexibele Pensioen Uitkering
FWI	(landelijk) Fonds Werk en Inkomen
GBA	(wet) Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens
GFT	Groente, Fruit en Tuin (afval)
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIDS	Gezond in de stad
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie Communicatie Technologie
IKB	Individueel Keuze Budget
I-NUP	De overheidsbrede implementatie-agenda dienstverlening e-overheid
ITJ	Integraal Toezicht Jeugd
ISV	Investeringsbudget Stedelijke vernieuwing
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jeugd op gezond gewicht
JPP	Jeugd Preventie Plan
KCC	Klant Contact Centrum
KOV	Kinderopvang
LED	Light Emitted Diode
LED	Limburg Economic Development
MER	Milieu Effect Rapportage
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
NJN	Najaarsnota
NOC/NSF	Nederlands Olympisch Comité / Nederlands Sport Federatie
NV	Naamloze Vennootschap
OBK	Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade
OZB	Onroerende Zaakbelasting
POL	Provinciaal Ondernemingplan Limburg
POP	Persoonlijk Ontwikkelingsplan
PSZ	Peuterspeelzalen

PVVP	Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan
RHCL	Regionaal Historisch Centrum Limburg
ROVL	Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg
RUDDO	Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden
RVVP	Regionaal Verkeers- en Vervoersplan
SSC-ZL	Shared Service Center - Zuid Limburg
SMK	Stichting Muziekschool Kerkrade
SUWI	Wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SW	Sociale Werkvoorziening
VAZOM	Vrije Academie Zuid Oostelijke Mijnstreek
VJN	Voorjaarsnota
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WIRA	Wet implementatie Rechtsbescherming richtlijnen Aanbesteden
WKR	Werkkostenregeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
WOZ	Waardering Onroerende Zaken (wet)
WOZL	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WSP	Werkgevers Service Punt
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten
Wwnv	Wet Werken naar vermogen
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen Welzijn Zorg
ZMLK	Zeer moeilijk lerende kinderen (speciaal onderwijs)

Nadere toelichting reserves en voorzieningen

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
	Algemene reserve	
01	Algemene reserve	De reserve dient als algemeen buffervermogen.
02	Reserve exploitatie (vrije deel)	Buffer vergelijkbaar met de algemene reserve, waarin meevallers en een positief rekeningresultaat tijdelijk kunnen worden geparkeerd totdat ze een andere bestemming krijgen. Van belang is het "vrije saldo", aangezien op de reserve soms ook al weer claims liggen. Het vrije saldo wordt betrokken bij de algemene reserve, het gedeelte waarop claims liggen bij de bestemmingsreserves.
11	Algemene reserve OBK	Door de activiteiten van het OBK en de daarmee verbonden risico's wordt een eigen reserve van enige omvang noodzakelijk geacht. Daarom is er specifiek voor het opvangen van niet voorziene/afgedekte risico's in de grondexploitaties een eigen reserve die als buffer dient.
	Bestemmingsreserves voor de egalisatie van tarieven	
12	Egalisatiereserve afvalverwerking	Het product afval is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. De 'egalisatiereserve afvalverwerking' kan worden ingezet om externe schommelingen in de tariefstelling op te vangen. Hiertoe worden saldi bij de eindafrekening per dienstjaar toegevoegd of onttrokken aan de reserve.
	Bestemmingsreserves	
02	Reserve exploitatie	Gedeelte van de reserve waarop claims liggen. De raad kan besluiten om de middelen een andere aanwending te geven. Het vrije saldo van de reserve wordt betrokken bij de algemene reserve.
03	Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen	Hierin zijn posten opgenomen met een sterk verplichtend karakter, waarbij echter nog geen opdrachtverstrekking aan derden heeft plaatsgevonden en die dus formeel niet op de staat Nog te Betalen horen. Het verplichtende karakter wordt aangegeven door bijv. wet- en regelgeving, of nog af te ronden uitvoering van een reeds genomen besluit. In verband met de eerder doorgevoerde integratie van het sociaal domein met de rest van de begroting was ook de noodzaak van een separate reserve sociaal domein thans niet meer aanwezig. Uit de (voormalige) reserve sociaal domein wordt in deze begroting via de reserve 'reeds bestemde nog uit te geven middelen' een bedrag van € 1,5 miljoen opzij gezet als transformatiefonds voor het sociaal domein. Een bedrag van € 1,5 miljoen wordt specifiek als buffer opzij gezet voor het opvangen van fluctuaties in de open-einde regelingen waarvan de definitieve jaarresultaten vaak pas per jaareinde blijken. Deze laatste houdt dus specifiek een egaliserende werking zoals dat voorheen het geval was bij de voormalige reserve sociaal domein. Het restant van afgerond € 1,8 miljoen wordt toegevoegd aan de reserve exploitatie.
06	Reserve HRM	Met deze reserve kan invulling worden gegeven aan trajecten op het personele vlak die vaak over de jaargrenzen heengaan (bijvoorbeeld Persoonlijke Ontwikkelings Plannen).
07	Reserve sociaal domein	Komt te vervallen. In verband met de eerder doorgevoerde integratie van het sociaal domein met de rest van de begroting was ook de noodzaak van een separate reserve sociaal domein thans niet meer aanwezig. Zie verder de toelichting bij de reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen.
08	Reserve huisvestingsvoorzieningen onderwijs	Uit deze post worden de kapitaallasten van onderwijsvoorzieningen en de overige kosten van onderwijsvoorzieningen afgedekt (budgettair neutraal). Het betreft hier dus eigen middelen.

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
09	Reserve verenigingen en vrijwilligers	Deze reserve had een egaliserende werking ten aanzien van de kosten van verenigingen en vrijwilligers en kan na volledige inzet komen te vervallen.
10	Reserve grondexploitatie OBK	Dit is de "werkreserve" van het OBK van waaruit grondexploitaties worden bekostigd en opbrengsten worden geparkeerd ten behoeve van investeringen. Een groot deel is bestemd voor wijkontwikkelingsplannen en grote projecten. Periodiek wordt het meerjarig verloop van deze reserve bewaakt en geactualiseerd om tijdig in te kunnen spelen op ontwikkelingen.
13	Reserve gebouwen	Onderhoudskosten worden met name in de exploitatie verantwoord. De reserve kan worden gebruikt om eventuele (extra) kosten van gemeentelijke gebouwen op te vangen. Incidentele meevallers, bijvoorbeeld uit de verkoop van gebouwen, worden aan de reserve toegevoegd. Egaliserende werking.
14	Reserve speeltuinen	De reserve kan worden gebruikt om eventuele (extra) kosten van speeltuinen-, toestellen, e.d. op te vangen. Egaliserende werking. Kan na volledige inzet komen te vervallen.
15	Reserve Gaia	Deze reserve was bedoeld voor egalisatie van kosten / opbrengsten in relatie tot GaiaZOO en kan na volledige inzet komen te vervallen.
16	Reserve stadsvernieuwing	Reserve ten behoeve van herstructureringsprojecten en aanpak verpaupering. Naar verwachting zal de zojuist benoemde problematiek mede door het krimpscenario in de komende jaren toenemen.
17	Reserve evenementen	Deze reserve dient om eventuele (extra) kosten van evenementen te kunnen dekken. Egaliserende werking.
18	Reserve plantsoenen	De reserve dient als buffer voor de groenvoorziening om onvoorziene uitgaven op te vangen en kan na volledige inzet komen te vervallen.
19	Reserve ondernemersfonds	De opbrengsten reclamegelden worden hierin vooralsnog gestort ten behoeve van de ondernemers.
20	Reserve liquidatie sanering mijnterrein	De reserve wordt gebruikt voor bodemsanering van de terreinen in combinatie met de herinrichting ervan. De reserve is destijds gevoed door een ontvangen liquidatie-uitkering in verband met de beëindiging van de taakopdracht sanering mijnterrein. Vrij te besteden door gemeente. Op deze reserve wordt een uitsterfconstructie toegepast.
	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	
01	Voorziening verkoop aandelen	Bij de verkoop van de aandelen Essent en Attero was sprake van "rechten" van aandeelhouders op diverse garantiefondsen (vordering), die vooralsnog volledig in een voorziening werden gestort omdat de hoogte nog onzeker was. De manier van verwerking was verplicht voorgeschreven. De volledige financiële afwikkeling nadert zijn einde, waarbij ook verschillende tijdelijke rechtspersonen worden opgeheven. Tegenover het bedrag in de voorziening staat nu nog een vordering op op Attero voor een even groot bedrag.
02	Voorziening voor oninbare belastingdebiteuren	Deze voorziening dient om financiële consequenties van niet-geraamde afboekingen van oninbare belastingdebiteuren, niet-geraamde schuldsaneringen of andere debiteuren (niet zijnde sozawe) op te vangen. Sinds de overgang naar de BsGW, maakt de BsGW periodiek een inschatting ten behoeve van de deelnemende gemeenten. De daadwerkelijk oninbaar verklaarde posten worden vervolgens afgeboekt ten laste van de voorziening.
03	Voorziening pensioenverplichtingen	Deze voorziening dient ter dekking van de aan de gemeente overgedragen pensioenaanspraken van wethouders (Wet APPA). Deze voorziening wordt gevoed door de ingehouden premies op de

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
		loonsom in de voorziening te storten, de hoogte wordt jaarlijks opnieuw berekend.
04	Voorziening dubieuze debiteuren sozawe	In verband met destijds aangescherpte verslaggevingseisen is de manier van boekhouden veranderd met betrekking tot terugbetaling aan debiteuren. In 2007 is besloten om vanaf de jaarrekening 2006 een voorziening te creëren voor de risico's van eventuele oninbaarheid.
09	Voorziening wegen	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan onderhoud van wegen.
10	Voorziening project Heerlenersteenweg	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
11	Voorziening project Zonstraat-Clausstraat	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
12	Voorziening herontwikkeling d'r Pool	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
13	Voorziening verlofsparen	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de in de CAO geboden mogelijkheid om verlof te sparen (leidend tot een toekomstige financiële verplichting voor de werkgever).

	Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	
05	Voorziening dialect-activiteiten	De voorziening is gevoed door het liquidatiesaldo van de stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer en is bedoeld voor het organiseren van activiteiten die de instandhouding van het Kerkraads dialect bevorderen (met inachtneming van de relevante verordeningen).
08	Voorziening riolen	Het product "riolering" is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. De voorziening dient om schommelingen in de tariefbepaling te kunnen opvangen. Uit het rioolbeheersplan blijken de noodzakelijke investeringen en wordt een verband gelegd met de tarieven. Tevens blijkt meerjarig het eventueel beroep dat op de voorziening moet worden gedaan.

Staat van Langlopende Leningen

bedragen x € 1.000

Lening-nummer	Bedrag lening	Rente%	Aflossing jaar	Restant lening per 1.1.2025	Aflossing 2025	Rente 2025	Restant lening per 1.1.2026
200102	€ 9.076	5,470	2026	€ 726	€ 363	€ 24	€ 363
200201	€ 10.000	5,469	2027	€ 1.200	€ 400	€ 50	€ 800
200303	€ 17.500	4,855	2028	€ 2.800	€ 700	€ 132	€ 2.100
200501	€ 10.000	3,585	2030	€ 2.400	€ 400	€ 78	€ 2.000
200601	€ 11.000	3,798	2031	€ 3.080	€ 440	€ 103	€ 2.640
200901	€ 7.000	4,610	2034	€ 2.800	€ 280	€ 127	€ 2.520
201001	€ 5.000	4,610	2035	€ 2.200	€ 200	€ 93	€ 2.000
201301	€ 11.000	2,970	2038	€ 6.160	€ 440	€ 173	€ 5.720
2015-01	€ 11.000	1,220	2035	€ 6.050	€ 550	€ 70	€ 5.500
2016-01	€ 10.000	1,295	2036	€ 6.000	€ 500	€ 73	€ 5.500
2017-01	€ 6.000	1,395	2037	€ 3.900	€ 300	€ 51	€ 3.600
2017-02	€ 14.000	1,190	2037	€ 9.100	€ 700	€ 107	€ 8.400
2018-01	€ 12.000	1,360	2038	€ 8.400	€ 600	€ 107	€ 7.800
2018-02	€ 12.000	1,190	2038	€ 8.400	€ 600	€ 98	€ 7.800
2019-01	€ 10.000	1,200	2039	€ 7.500	€ 500	€ 84	€ 7.000
2019-02	€ 10.000	0,680	2044	€ 8.000	€ 400	€ 53	€ 7.600
2020-01	€ 10.000	0,585	2045	€ 8.400	€ 400	€ 48	€ 8.000
2020-02	€ 8.000	0,530	2040	€ 6.400	€ 400	€ 32	€ 6.000
2021-01	€ 15.000	0,190	2041	€ 12.750	€ 750	€ 23	€ 12.000
2022-01	€ 10.000	1,425	2042	€ 9.000	€ 500	€ 123	€ 8.500
2023-01	€ 8.000	3,150	2048	€ 7.680	€ 320	€ 233	€ 7.360
2023-02	€ 11.000	3,345	2048	€ 10.560	€ 440	€ 347	€ 10.120
Totalen				**133.506**	**10.183**	**2.227**	**123.323**

EMU-saldo

Onderstaande tabel laat de berekening van het EMU-saldo van de gemeente Kerkrade zien.

Omschrijving		2024	2025	2026	2027	2028
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV artikel 17c)	25.938	2.141	5.455	4.278	3.775
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-21.468	-16.671	-20.935	-20.608	-18.105
3	Mutatie voorzieningen	530	2.530	480	330	330
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie), zie exploitatie	0	0	0	0	0
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
		5.000	**-12.000**	**-15.000**	**-16.000**	**-14.000**

Overige risico's

Bedrijfsvoering
Toelichting
Dit zijn risico's die spelen in het dagelijkse werk. Ook kunnen dit risico's zijn door veranderingen in wetten. Of omdat er bijvoorbeeld een procedure bij de rechter loopt of er nog word onderhandeld over een nieuw contract.

Bestaande maatregelen
Voor sommige risico's zijn verzekeringen afgesloten. Denk aan een verzekering voor brandschade of aansprakelijkheid. Ook kunnen voorzieningen zijn gevormd, zoals de voorziening oninbare debiteuren.
Binnen de gemeente worden deze risico's in de gaten gehouden. Voor projecten is het zo dat deze alleen kunnen starten als er budget voor is. Tot slot is in de begroting een jaarlijkse post “onvoorzien” (€ 228.000) en in het investeringsprogramma een jaarlijkse post “onvermijdbaar” (€ 58.000) voor het opvangen van risico’s opgenomen.

Kwantificering (rest)risico
Niet van toepassing.

Demografische ontwikkeling
Toelichting
Met demografische ontwikkeling wordt bedoeld dat in een stad onder andere het aantal inwoners of ouderen kan verschillen van jaar tot jaar. Dit zien we in Kerkrade ook. Het aantal inwoners daalt langzaam en het aantal oudere inwoners neemt toe. Dit heeft onder andere gevolgen voor de leegstand, arbeidsmarkt, publieke en recreatieve voorzieningen. Meer informatie staat in programma 8 van de begroting “Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing”.

Bestaande maatregelen
Dit gebeurt niet ineens maar duurt meerdere jaren. Bij de berekening van de algemene uitkering wordt hiermee rekening gehouden. Zo kunnen de aantallen inwoners, jongeren en woningen per jaar anders zijn. Ook als nieuw beleid gemaakt wordt, wordt hiermee rekening gehouden.

In regionaal verband is met het uitvoeringsprogramma's IBA, de Regio Deal Parkstad, het Volkshuisvestingfonds etcetera een financiële bijdrage gegeven aan onder meer het aanpakken van de (gevolgen van de) bevolkingskrimp, werken aan sociaaleconomische structuurversterking, het verbeteren van de woonkwaliteit en leefbaarheid in kwetsbare gebieden. Tot slot wordt bij nieuwe beleidsbeslissingen zoveel mogelijk rekening gehouden met de effecten van de bevolkingsontwikkeling. Tegelijkertijd wordt in de regio sterk ingezet om de trend juist om te buigen.

Kwantificering (rest)risico
Het is een belangrijk onderwerp, maar het is geen risico.

Subsidies
Toelichting
Ook de gemeente Kerkrade ontvangt subsidies om haar plannen te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld zijn van het Rijk, de Provincie of de Europese Unie. Een subsidie wordt niet zomaar gegeven. Er gelden voorwaarden waaraan de gemeente moet voldoen. Mogelijk wordt toch geen subsidie toegekend omdat er niet aan de voorwaarden voldaan wordt. Ook kan het een risico zijn dat een subsidie terugbetaald moet worden. Dit kan het geval zijn als de gemeente zich niet aan de subsidievoorwaarden blijkt te hebben gehouden.

Bestaande maatregelen
Subsidies worden pas opgenomen in de begroting als de subsidiebeschikking ontvangen is (hoge mate van zekerheid). Het naleven van de voorwaarden wordt steeds bewaakt.

Kwantificering (rest)risico
Niet van toepassing.

Financiering

Toelichting

Het risico bestaat dat de rente hoger uitvalt dan wat eerder gedacht was. Dit is dan een nadeel voor de begroting.

Bestaande maatregelen

Er is sprake van een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille. De renteontwikkelingen worden in de gaten gehouden en als het nodig is, wordt financiering veiliggesteld. De financiering voldoet aan de normen voor de kasgeldlimiet (korte financiering) én aan de renterisiconorm (zie ook de financieringsparagraaf in de begroting).
Als we de financiering van de komende jaren ook meetellen, heeft Gemeente Kerkrade zelfs nog veel ruimte onder de renterisiconorm. Er wordt daarnaast gewerkt met lange termijn financiering met looptijden van 20 of 25 jaar.
Het risico, als we herfinanciering nodig hebben, is daarmee minder geworden, omdat dit een langzaam proces is dat zich over vele jaren uitstrekt.
De leningenportefeuille is wel toegenomen, vooral door grote investeringen in de stad (zoals centrum, Kerkrade-West), maar er is in de begroting rekening gehouden met de kosten van de financiering die er nu is en van de financiering die we nog verwachten. Als laatste wordt in de begroting altijd gerekend met een rentepercentage dat elk jaar steeds een beetje hoger wordt. Zo maken we het risico van een stijging van de rente op de korte termijn kleiner. Deze percentages passen we steeds aan als er iets verandert of als we verwachten dat er iets gaat veranderen.

Kwantificering (rest)risico

Niet van toepassing.

Verbonden partijen (VP-en)

Toelichting

Onder de VP-en vallen onder andere de gemeenschappelijke regelingen (GR-en). De gemeente is deel van het algemeen bestuur van meerdere GR-en. Elk van deze hebben hun eigen boekhouding. Er kan zich bij een verbonden partij een risico voordoen.

Bestaande maatregelen

De VP-en proberen de risico's zelf te verkleinen. Als een risico werkelijkheid wordt, dan wordt eerst gekeken de VP dit zelf kan oplossen. Er is vaak contact met een VP. Dit kan zijn in de vorm van een overleg of een document zoals een begroting of jaarrekening. Er wordt dan ook aandacht besteed aan de risico's.
De gemeente betaalt een bijdrage aan de VP volgens de begroting van die VP. Deze bijdrage staat ook in de gemeentebegroting. De Raden kunnen iets vinden van de begroting van een VP. Dit wordt een zienswijze genoemd. Dit is een middel om te sturen op de VP.

Kwantificering (rest)risico

Niet van toepassing.

Gewaarborgde geldleningen

Toelichting

In het verleden zijn aan woningcorporaties en particulieren garanties verleend op hun sociale woningbezit. Dit was bepaald vanuit de wet. Het begrote totaalbedrag aan nog open garanties bedraagt eind 2023 voor de corporaties € 221 miljoen en voor de particulieren € 1,1 miljoen. Het risico bestaat dat de woningcorporaties of particulieren niet betalen doordat ze bijvoorbeeld failliet gaan.

Bestaande maatregelen

Een garantie wordt verleend voor een sociale woning. De woning is dan het onderpand. Dat betekent dat als niet betaald wordt, de gemeente dat pand krijgt. De afgelopen jaren is het bedrag aan uitstaande garanties gedaald. Door aflossingen wordt het risico kleiner en neemt de waarde van het onderpand ten opzichte van de garantie toe. Er is bovendien een landelijk waarborgfonds waar de gemeente terecht kan als niet wordt afgelost. De woningcorporaties voeden dit fonds. Tot slot hebben de drie woningcorporaties die in Kerkrade actief zijn, HeemWonen, Wonen Limburg en WonenZuid, een eigen vermogen van ruim € 3,94 miljard. Dit is aanzienlijk. Volgens BsGW bedroeg de WOZ-waarde van het woningbezit specifiek in Kerkrade van deze corporaties € 880 miljoen in 2021. Dit is ruim voldoende om de uitstaande garanties te dekken.

Kwantificering (rest)risico

Niet van toepassing.

Gemeente Kerkrade

We hebben 2 kleine aanpassingen in de begroting gedaan. Hieronder een korte uiteenzetting.

Op pagina 168 van het originele document waren de jaartallen boven de tabel “b. Geprognosticeerde balans” niet aangepast.
De juiste jaartallen boven de getallen moeten zijn: 2024 – 2028 i.p.v. 2023 – 2027

De oude versie:

*Bedrag * € 1.000, per ultimo jaar*	2023	2024	2025	2026	2027
ACTIVA					
Vaste activa	232.131	236.050	244.076	251.316	255.529
Vlottende activa	33.076	32.463	32.463	32.463	32.463
Totaal	**265.207**	**268.513**	**276.539**	**283.779**	**287.992**
PASSIVA					
Eigen vermogen	45.373	39.466	34.961	34.648	34.149
Voorzieningen	10.027	10.057	10.087	10.117	10.147
Vreemd vermogen lang	133.506	138.323	127.540	117.120	107.100
Vlottende passiva	76.301	80.667	103.951	121.894	136.596
Totaal	**265.207**	**268.513**	**276.539**	**283.779**	**287.992**

De juiste versie:

*Bedrag * € 1.000, per ultimo jaar*	2024	2025	2026	2027	2028
ACTIVA					
Vaste activa	232.131	236.050	244.076	251.316	255.529
Vlottende activa	33.076	32.463	32.463	32.463	32.463
Totaal	**265.207**	**268.513**	**276.539**	**283.779**	**287.992**
PASSIVA					
Eigen vermogen	45.373	39.466	34.961	34.648	34.149
Voorzieningen	10.027	10.057	10.087	10.117	10.147
Vreemd vermogen lang	133.506	138.323	127.540	117.120	107.100
Vlottende passiva	76.301	80.667	103.951	121.894	136.596
Totaal	**265.207**	**268.513**	**276.539**	**283.779**	**287.992**

Dit heeft dan ook invloed op de kengetallen op pagina 93, waar gerekend werd met de oude 2025 kolom.

Oude tabel:

Kengetallen *Ultimo jaar in %*		2023 REK	2024 BEGR	2025 BEGR
1a	Netto schuldquote	73,7	102,3	92,9
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	60,2	87,5	79,3
2	Solvabiliteitsratio	19,7	12,6	12,6
3	Grondexploitatie	0,2	-1,1	0,0
4	Structurele exploitatieruimte	0,6	0,8	2,8
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	98,3	101,8	*

Aangepaste tabel:

Kengetallen *Ultimo jaar in %*		2023 REK	2024 BEGR	2025 BEGR
1a	Netto schuldquote	73,7	102,3	87,1
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	60,2	87,5	73,5
2	Solvabiliteitsratio	19,7	12,6	14,7
3	Grondexploitatie	0,2	-1,1	0,0
4	Structurele exploitatieruimte	0,6	0,8	2,8
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	98,3	101,8	*

De papieren versies zijn reeds verspreid en worden hierop niet aangepast, de digitale bijlage in iBabs is aangepast

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T01 Bestuur	9019010 College	4110 Salarissen en sociale lasten	831.787,05	995.000	995.000	995.000	995.000	995.000
T01 Bestuur	9019011 College	4380 Overige goederen en diensten	8.315,15	0	0	0	0	0
T01 Bestuur	9019011 College	4720 Mutatie voorzieningen	31.223,88	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
T01 Bestuur	9019011 College	8380 Overige goederen en diensten	-2.461,16	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500
T01 Bestuur	9019011 College	8720 Mutatie voorzieningen	-32.000,00	0	0	0	0	0
T01 Bestuur	9019020 Raad	4110 Salarissen en sociale lasten	568.046,45	676.000	676.000	676.000	676.000	676.000
T01 Bestuur	9019021 Raad	4380 Overige goederen en diensten	1.350,00	400	400	400	400	400
T01 Bestuur	9019034 Griffie	4110 Salarissen en sociale lasten	276.223,16	374.200	374.200	374.200	374.200	374.200
T01 Bestuur	9019034 Griffie	4351 Ingeleend personeel	61.808,88	10.000	0	0	0	0
T01 Bestuur	9019034 Griffie	4380 Overige goederen en diensten	34.382,37	86.300	96.300	96.300	96.300	96.300
T01 Bestuur	9019034 Griffie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	17.461,18	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T01 Bestuur	9019044 Griffie presentiegelden	4380 Overige goederen en diensten	20.614,59	16.100	16.100	16.100	16.100	16.100
T01 Bestuur	9019051 Jaarrekening controle	4351 Ingeleend personeel	10.000,00	0	0	0	0	0
T01 Bestuur	9019051 Jaarrekening controle	4380 Overige goederen en diensten	111.284,00	98.300	99.300	99.300	99.300	99.300
T01 Bestuur	9019061 Ondersteuning B&W	4110 Salarissen en sociale lasten	57.000,00	57.000	57.000	57.000	57.000	57.000
T01 Bestuur	9019061 Ondersteuning B&W	4351 Ingeleend personeel	29.382,56	2.500	2.600	2.600	2.600	2.600
T01 Bestuur	9019061 Ondersteuning B&W	4380 Overige goederen en diensten	18.121,26	16.369	31.700	31.700	31.700	31.700
T01 Bestuur	9019061 Ondersteuning B&W	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	1.040,00	0	1.800	1.800	1.800	1.800
T01 Bestuur	9019061 Ondersteuning B&W	8380 Overige goederen en diensten	-50,00	-200	-200	-200	-200	-200
T01 Bestuur	9019071 Representatie B&W	4380 Overige goederen en diensten	65.437,44	95.831	68.200	68.200	66.400	66.400
T01 Bestuur	9019083 IBA	4380 Overige goederen en diensten	5.000,00	0	0	0	0	0
T01 Bestuur	9019083 IBA	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	18.700	0	0	0	0
T01 Bestuur	9019091 Eurode	4351 Ingeleend personeel	12.000,00	8.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T01 Bestuur	9019091 Eurode	4380 Overige goederen en diensten	127,00	2.600	600	600	600	600
T01 Bestuur	9019091 Eurode	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	22.725,00	24.300	24.300	23.600	22.900	22.900
T01 Bestuur	9019091 Eurode	8380 Overige goederen en diensten	-10.000,00	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
T01 Bestuur	9019101 Vereniging Nederlandse Gemeenten	4380 Overige goederen en diensten	72.021,57	101.000	88.800	92.800	97.800	102.800
T01 Bestuur	9019101 Vereniging Nederlandse Gemeenten	4436 Ink.overdr. - overige overheden	150.951,58	148.800	176.000	185.000	193.000	201.000
T01 Bestuur	9019111 Samenwerking Parkstad	4380 Overige goederen en diensten	236.979,00	253.600	250.000	237.000	226.000	225.900
T01 Bestuur	9019111 Samenwerking Parkstad	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	882.534,00	886.300	954.300	1.034.800	1.047.200	1.047.200
T01 Bestuur	9019121 Internationale samenw. en hulpverl.	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	91.620,00	0	0	0	0	0
Totaal T01 Bestuur			**3.572.924,96**	**3.899.600**	**3.950.900**	**4.030.700**	**4.042.600**	**4.055.500**
T010 Mutaties reserves	9010000 Reserve saldo rekening	8710 Mutatie reserves	-6.515.568,08	-7.133.800	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010010 Algemene reserve	4710 Mutatie reserves	750.000,00	750.000	500.000	500.000	500.000	500.000
T010 Mutaties reserves	9010020 Reserve exploitatie	4710 Mutatie reserves	6.763.568,08	10.956.800	2.547.000	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010020 Reserve exploitatie	8710 Mutatie reserves	-6.620.000,00	-7.882.700	-2.919.000	-3.900.000	-160.000	0
T010 Mutaties reserves	9010030 Reserve reeds bestemde nutgm	4710 Mutatie reserves	6.886.111,29	13.632.000	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010030 Reserve reeds bestemde nutgm	8710 Mutatie reserves	-4.387.584,58	-11.239.700	-3.461.000	-702.700	-587.400	-1.137.400
T010 Mutaties reserves	9010061 Reserve HRM	8710 Mutatie reserves	0,00	-23.800	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010072 Reserve sociaal domein	8710 Mutatie reserves	-1.805.834,51	-8.781.000	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010082 Reserve onderwijs	4710 Mutatie reserves	2.258.100,00	2.214.700	2.214.700	2.214.700	2.214.700	2.214.700
T010 Mutaties reserves	9010082 Reserve onderwijs	8710 Mutatie reserves	-1.427.600,00	-2.348.800	-2.740.500	-2.593.800	-2.255.400	-2.226.400
T010 Mutaties reserves	9010092 Reserve vereniging + vrijwilligers	8710 Mutatie reserves	0,00	0	-26.000	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010103 Reserve grondexploitatie obk	4710 Mutatie reserves	886.368,93	262.200	262.200	159.200	159.200	134.200
T010 Mutaties reserves	9010103 Reserve grondexploitatie obk	8710 Mutatie reserves	-731.100,00	-581.200	-1.468.200	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010113 Reserve obk algemeen	4710 Mutatie reserves	180.000,00	0	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010123 Egalisatieres. kst. afvalverwerking	4710 Mutatie reserves	399.437,46	0	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010123 Egalisatieres. kst. afvalverwerking	8710 Mutatie reserves	0,00	-101.000	-500.000	-200.000	-200.000	0
T010 Mutaties reserves	9010133 Reserve gebouwen	4710 Mutatie reserves	233.600,00	0	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T010 Mutaties reserves	9010133 Reserve gebouwen	8710 Mutatie reserves	-75.800,00	-295.000	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010143 Reserve speeltuinen	4710 Mutatie reserves	9.000,00	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
T010 Mutaties reserves	9010143 Reserve speeltuinen	8710 Mutatie reserves	0,00	0	-73.000	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010153 Reserve Gaia	4710 Mutatie reserves	52.500,00	0	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010153 Reserve Gaia	8710 Mutatie reserves	0,00	0	-140.000	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010163 Reserve stadsvernieuwing	4710 Mutatie reserves	650.000,00	900.000	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010163 Reserve stadsvernieuwing	8710 Mutatie reserves	-492.178,75	-238.100	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010173 Reserve evenementen	8710 Mutatie reserves	-50.000,00	-50.000	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010183 Reserve plantsoenen	4710 Mutatie reserves	7.100,00	7.100	7.100	7.100	7.100	7.100
T010 Mutaties reserves	9010183 Reserve plantsoenen	8710 Mutatie reserves	0,00	0	-118.000	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010193 Reserve ondernemersfonds	4710 Mutatie reserves	74.100,00	0	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010203 Reserve liq.sanering mijnterrein	8710 Mutatie reserves	0,00	-36.500	0	0	0	0
Totaal T010 Mutaties reserves			**-2.955.780,16**	**-9.979.800**	**-5.905.700**	**-4.506.500**	**-312.800**	**-498.800**
T011 Resultaat van de rekening van baten en lasten	9011000 Resultaat	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	75.000	80.000	-2.180.000	-2.235.000	-2.235.000
T011 Resultaat van de rekening van baten en lasten	9011000 Resultaat	4710 Mutatie reserves	7.133.791,66	0	0	0	0	0
Totaal T011 Resultaat van de rekening van baten en lasten			**7.133.791,66**	**75.000**	**80.000**	**-2.180.000**	**-2.235.000**	**-2.235.000**
T02 Burgerzaken	9020010 Burgerzaken	4110 Salarissen en sociale lasten	25.000,00	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
T02 Burgerzaken	9020011 Burgerzaken	4110 Salarissen en sociale lasten	310.900,00	426.900	504.900	504.900	504.900	504.900
T02 Burgerzaken	9020021 Persoonsdocumenten	4380 Overige goederen en diensten	2.671,15	0	0	0	0	0
T02 Burgerzaken	9020021 Persoonsdocumenten	8370 Leges en andere rechten	-34.896,40	-36.000	-37.000	-37.000	-38.000	-38.000
T02 Burgerzaken	9020031 Bevolkingsadministratie	4351 Ingeleend personeel	40.681,51	16.800	0	0	0	0
T02 Burgerzaken	9020031 Bevolkingsadministratie	4380 Overige goederen en diensten	9.667,70	28.000	26.500	26.500	26.500	26.500
T02 Burgerzaken	9020041 Reisdocumenten	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	102.496,31	213.500	245.500	270.500	270.500	270.500
T02 Burgerzaken	9020041 Reisdocumenten	8370 Leges en andere rechten	-208.323,11	-547.900	-535.900	-590.900	-603.900	-603.900
T02 Burgerzaken	9020051 Rijdocumenten	4380 Overige goederen en diensten	29,00	0	0	0	0	0
T02 Burgerzaken	9020051 Rijdocumenten	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	34.547,55	115.800	113.100	97.000	97.000	97.000
T02 Burgerzaken	9020051 Rijdocumenten	8370 Leges en andere rechten	-141.782,40	-171.000	-232.000	-266.000	-271.000	-271.000
T02 Burgerzaken	9020061 Burgerlijke stand	4110 Salarissen en sociale lasten	128.900,00	128.900	128.900	128.900	128.900	128.900
T02 Burgerzaken	9020061 Burgerlijke stand	4380 Overige goederen en diensten	7.391,73	11.400	5.900	5.900	5.900	5.900
T02 Burgerzaken	9020061 Burgerlijke stand	8370 Leges en andere rechten	-80.550,11	-74.700	-75.700	-76.700	-78.700	-78.700
T02 Burgerzaken	9020071 Publiekszaken	4110 Salarissen en sociale lasten	82.000,00	82.000	82.000	82.000	82.000	82.000
T02 Burgerzaken	9020071 Publiekszaken	4380 Overige goederen en diensten	10.329,77	0	0	0	0	0
T02 Burgerzaken	9020071 Publiekszaken	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	25.073,00	28.000	21.700	21.700	21.700	21.700
T02 Burgerzaken	9020091 Naturalisaties	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	43.099,00	43.600	43.600	43.600	43.600	43.600
T02 Burgerzaken	9020091 Naturalisaties	8370 Leges en andere rechten	-41.511,00	-40.600	-56.600	-42.600	-44.600	-44.600
T02 Burgerzaken	9020101 Verkiezingen	4110 Salarissen en sociale lasten	14.025,00	0	0	0	0	0
T02 Burgerzaken	9020101 Verkiezingen	4380 Overige goederen en diensten	190.915,38	102.400	3.900	115.000	115.000	115.000
T02 Burgerzaken	9020113 Geo-informatie	4110 Salarissen en sociale lasten	272.400,00	272.400	272.400	272.400	272.400	272.400
T02 Burgerzaken	9020113 Geo-informatie	4380 Overige goederen en diensten	57.871,29	42.500	42.500	42.500	40.500	40.500
T02 Burgerzaken	9020113 Geo-informatie	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	165.464,70	165.700	173.400	174.800	175.700	184.700
T02 Burgerzaken	9020113 Geo-informatie	8370 Leges en andere rechten	-6.283,20	-4.100	-4.100	-4.100	-4.100	-4.100
T02 Burgerzaken	9020113 Geo-informatie	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-4.757,00	-6.900	0	0	0	0
T02 Burgerzaken	9020121 Verklaringen omtrent gedrag	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	7.988,60	12.200	12.200	12.200	12.200	12.200
T02 Burgerzaken	9020121 Verklaringen omtrent gedrag	8370 Leges en andere rechten	-7.776,80	-15.400	-15.400	-15.400	-15.400	-15.400
Totaal T02 Burgerzaken			**1.005.571,67**	**818.500**	**744.800**	**790.200**	**766.100**	**775.100**
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	4310 Grond	1.664,00	0	0	0	0	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	4320 Duurzame goederen	811.533,99	0	0	0	0	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	4380 Overige goederen en diensten	2.325,00	0	0	0	0	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	5.750,00	0	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	8310 Grond	-1.664,00	0	0	0	0	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	8330 Pachten	-70.119,25	-66.000	-67.000	-68.000	-69.000	-69.000
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	8750 Overige verrekeningen	0,00	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030020 Leegstaande gebouwen	4730 Afschrijvingen	4.110,40	2.500	2.500	2.700	1.600	1.900
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030020 Leegstaande gebouwen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	183,90	100	100	100	0	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030023 Leegstaande gebouwen	4110 Salarissen en sociale lasten	24.300,00	24.300	24.300	24.300	24.300	24.300
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030023 Leegstaande gebouwen	4210 Belastingen	21.886,94	16.200	16.200	16.200	16.200	16.200
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030023 Leegstaande gebouwen	4380 Overige goederen en diensten	10.747,16	88.700	46.700	46.700	46.700	46.700
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030023 Leegstaande gebouwen	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030023 Leegstaande gebouwen	8380 Overige goederen en diensten	-14.190,67	-305.000	0	0	0	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030033 Verhuur bedrijfspanden	4210 Belastingen	2.799,39	2.700	2.700	2.700	2.700	2.700
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030033 Verhuur bedrijfspanden	4380 Overige goederen en diensten	12.214,42	4.300	4.300	4.300	4.300	4.300
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030033 Verhuur bedrijfspanden	8330 Pachten	-21.318,78	-42.400	-42.100	-43.100	-44.100	-44.100
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030033 Verhuur bedrijfspanden	8360 Huren	-50.109,66	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Totaal T03 Beheer overige gebouwen en gronden			**740.112,84**	**-347.300**	**-85.000**	**-86.800**	**-90.000**	**-64.700**
T04 Overhead	9040010 Bedrijfsvoering algemeen	4110 Salarissen en sociale lasten	466.779,98	4.707.400	4.594.400	4.297.400	3.899.400	3.824.400
T04 Overhead	9040010 Bedrijfsvoering algemeen	4720 Mutatie voorzieningen	144.000,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040010 Bedrijfsvoering algemeen	4730 Afschrijvingen	38.000,00	38.100	26.500	26.500	26.500	17.000
T04 Overhead	9040010 Bedrijfsvoering algemeen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	2.070,36	1.500	1.100	800	500	200
T04 Overhead	9040011 Bedrijfsvoering domein bestuur	4351 Ingeleend personeel	263.103,72	242.400	100.200	99.200	94.600	94.600
T04 Overhead	9040011 Bedrijfsvoering domein bestuur	4380 Overige goederen en diensten	101.131,60	63.100	23.500	23.500	23.500	23.500
T04 Overhead	9040011 Bedrijfsvoering domein bestuur	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	28.300	28.300	28.300	28.300
T04 Overhead	9040011 Bedrijfsvoering domein bestuur	8380 Overige goederen en diensten	-2,45	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040011 Bedrijfsvoering domein bestuur	8436 Ink.overdr. - overige overheden	-24.858,26	-20.300	0	0	0	0
T04 Overhead	9040011 Bedrijfsvoering domein bestuur	8750 Overige verrekeningen	-57.100,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040012 Bedrijfsvoering domein burger	4351 Ingeleend personeel	23.972,12	2.700	0	0	0	0
T04 Overhead	9040012 Bedrijfsvoering domein burger	4380 Overige goederen en diensten	48.505,77	48.000	30.300	30.300	30.300	30.300
T04 Overhead	9040012 Bedrijfsvoering domein burger	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	17.000	17.000	17.000	17.000
T04 Overhead	9040012 Bedrijfsvoering domein burger	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	5.848,46	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	4110 Salarissen en sociale lasten	36.300,00	36.300	36.300	36.300	36.300	36.300
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	100	0	0	0	0
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	4351 Ingeleend personeel	141.965,54	109.200	51.700	51.700	51.700	51.700
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	4380 Overige goederen en diensten	52.895,54	64.800	64.800	64.800	64.800	64.800
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-6.413,00	-9.300	-9.300	-9.300	-9.300	-9.300
T04 Overhead	9040021 Opleiding domein bestuur	4351 Ingeleend personeel	7.055,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040021 Opleiding domein bestuur	4380 Overige goederen en diensten	102.140,62	153.800	39.900	39.900	39.900	39.900
T04 Overhead	9040022 Opleiding domein burger	4351 Ingeleend personeel	903,80	19.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040022 Opleiding domein burger	4380 Overige goederen en diensten	104.916,23	36.100	52.800	52.800	52.800	52.800
T04 Overhead	9040023 Opleiding domein stad	4380 Overige goederen en diensten	64.959,36	75.100	75.100	75.100	75.100	75.100
T04 Overhead	9040031 Reis en verblijf domein bestuur	4380 Overige goederen en diensten	11.306,73	23.200	23.200	23.200	23.200	23.200
T04 Overhead	9040032 Reis en verblijf domein burger	4380 Overige goederen en diensten	20.790,32	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
T04 Overhead	9040033 Reis en verblijf domein stad	4380 Overige goederen en diensten	28.209,69	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
T04 Overhead	9040041 Centraal Opleidingsbudget	4351 Ingeleend personeel	3.670,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040041 Centraal Opleidingsbudget	4380 Overige goederen en diensten	149.292,67	156.300	83.300	33.300	33.300	33.300
T04 Overhead	9040050 Alg. dir./Gemeentesecretaris	4110 Salarissen en sociale lasten	167.458,52	161.600	161.600	161.600	161.600	161.600
T04 Overhead	9040050 Alg. dir./Gemeentesecretaris	4380 Overige goederen en diensten	1.689,23	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T04 Overhead	9040060 Werkgeverspremies	4110 Salarissen en sociale lasten	206.572,38	61.300	48.300	48.300	48.300	48.300
T04 Overhead	9040060 Werkgeverspremies	4380 Overige goederen en diensten	10.334,45	12.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040060 Werkgeverspremies	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	0,00	-25.000	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T04 Overhead	9040070 Voormalig wethouders	4110 Salarissen en sociale lasten	407.645,42	476.000	476.000	476.000	476.000	476.000
T04 Overhead	9040070 Voormalig wethouders	4380 Overige goederen en diensten	19.470,07	30.000	3.000	3.000	3.000	3.000
T04 Overhead	9040081 Monitoring	4380 Overige goederen en diensten	29.539,83	9.100	34.100	34.100	34.100	34.100
T04 Overhead	9040081 Monitoring	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-21.876,45	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040091 Kantoorinrichting	4380 Overige goederen en diensten	7.487,34	6.900	6.900	6.900	6.900	6.900
T04 Overhead	9040100 Gebouwenbeheer huisvesting	4730 Afschrijvingen	708.874,03	734.500	722.300	354.100	222.900	217.400
T04 Overhead	9040100 Gebouwenbeheer huisvesting	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	45.309,57	36.200	40.000	32.100	28.200	25.700
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	4110 Salarissen en sociale lasten	302.600,00	302.600	302.600	302.600	302.600	302.600
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	4210 Belastingen	7.309,59	15.700	15.700	15.700	15.700	15.700
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	4351 Ingeleend personeel	77.470,57	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	4380 Overige goederen en diensten	521.116,77	365.800	365.800	315.800	301.000	301.000
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	41.752,70	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	8360 Huren	0,00	-400	-400	-400	-400	-400
T04 Overhead	9040103 Gebouwenbeheer huisv. onderhoud	4351 Ingeleend personeel	925,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040103 Gebouwenbeheer huisv. onderhoud	4380 Overige goederen en diensten	54.156,24	140.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040111 Gebouwenbeheer schoonmaak	4380 Overige goederen en diensten	174.359,68	162.400	162.400	162.400	154.800	154.800
T04 Overhead	9040121 Huisvesting gemeente electra	4380 Overige goederen en diensten	335.927,09	174.000	101.000	101.000	96.300	96.300
T04 Overhead	9040131 Huisvesting gemeente gas	4380 Overige goederen en diensten	150.987,35	99.000	64.000	64.000	64.000	64.000
T04 Overhead	9040143 Activerium	4210 Belastingen	4.739,31	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040143 Activerium	4351 Ingeleend personeel	381,25	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040143 Activerium	4380 Overige goederen en diensten	373.240,62	42.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040151 Facilitaire materialen	4380 Overige goederen en diensten	24.805,05	26.700	26.700	26.700	26.700	26.700
T04 Overhead	9040151 Facilitaire materialen	8370 Leges en andere rechten	-218,75	-300	-300	-300	-300	-300
T04 Overhead	9040161 Facilitair, lease voertuigen	4380 Overige goederen en diensten	7.226,54	4.600	4.600	4.600	4.600	4.600
T04 Overhead	9040171 Repro apparatuur	4351 Ingeleend personeel	34.000,00	1.900	0	0	0	0
T04 Overhead	9040171 Repro apparatuur	4380 Overige goederen en diensten	47.807,90	73.300	75.200	75.200	75.200	75.200
T04 Overhead	9040181 Repro materialen	4380 Overige goederen en diensten	24.837,36	28.800	28.800	28.800	28.800	28.800
T04 Overhead	9040191 Registratuur en archief	4351 Ingeleend personeel	14.000,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040191 Registratuur en archief	4380 Overige goederen en diensten	91.231,74	79.300	79.300	79.300	79.300	79.300
T04 Overhead	9040191 Registratuur en archief	8380 Overige goederen en diensten	-342,60	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
T04 Overhead	9040201 Vitaal werken	4351 Ingeleend personeel	3.705,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040201 Vitaal werken	4380 Overige goederen en diensten	124.208,51	183.100	0	0	0	0
T04 Overhead	9040211 Bijdrage vakbonden	4380 Overige goederen en diensten	0,00	8.700	8.700	8.700	8.700	8.700
T04 Overhead	9040221 Doelgericht samenwerken	4351 Ingeleend personeel	129.766,65	141.000	100.000	0	0	0
T04 Overhead	9040221 Doelgericht samenwerken	4380 Overige goederen en diensten	9.435,11	12.800	0	0	0	0
T04 Overhead	9040230 Ontwikkelgroep bedrijfsvoering	4351 Ingeleend personeel	28.380,75	271.500	0	0	0	0
T04 Overhead	9040230 Ontwikkelgroep bedrijfsvoering	4380 Overige goederen en diensten	0,00	100	0	0	0	0
T04 Overhead	9040231 Privacy	4380 Overige goederen en diensten	124.096,25	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040241 Leasefiets regeling	4380 Overige goederen en diensten	0,00	30.000	70.000	70.000	70.000	70.000
T04 Overhead	9040241 Leasefiets regeling	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-20.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
T04 Overhead	9040301 Verzekeringen	4380 Overige goederen en diensten	528.664,90	665.800	670.000	618.000	616.700	616.600
T04 Overhead	9040301 Verzekeringen	8380 Overige goederen en diensten	-8.180,74	-6.400	-6.400	-6.400	-6.400	-6.400
T04 Overhead	9040310 Beheer telefonie	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	1.000	16.000	16.000	16.000
T04 Overhead	9040311 Beheer telefonie	4380 Overige goederen en diensten	300.048,79	249.500	391.500	284.500	275.700	277.700
T04 Overhead	9040320 Beheer infrastructuur	4730 Afschrijvingen	488.604,33	414.700	359.500	252.200	144.900	80.600
T04 Overhead	9040320 Beheer infrastructuur	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	14.425,52	12.800	9.200	5.300	2.500	900
T04 Overhead	9040321 Beheer infrastructuur	4110 Salarissen en sociale lasten	0,00	40.000	323.000	323.000	323.000	323.000
T04 Overhead	9040321 Beheer infrastructuur	4351 Ingeleend personeel	4.166,50	101.900	0	0	0	0
T04 Overhead	9040321 Beheer infrastructuur	4380 Overige goederen en diensten	1.079.055,10	1.169.900	1.280.800	1.180.800	1.094.300	1.094.200

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T04 Overhead	9040321 Beheer infrastructuur	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	1.759.180,36	1.820.000	1.893.000	1.913.200	1.957.400	2.041.400
T04 Overhead	9040321 Beheer infrastructuur	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	75.000	136.000	86.000	86.000	86.000
T04 Overhead	9040331 Human resource management	4351 Ingeleend personeel	157.321,73	96.800	0	0	0	0
T04 Overhead	9040331 Human resource management	4380 Overige goederen en diensten	341.854,31	369.800	366.800	366.800	349.700	349.700
T04 Overhead	9040331 Human resource management	8380 Overige goederen en diensten	420,00	-32.000	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
T04 Overhead	9040331 Human resource management	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-49.786,98	-52.800	0	0	0	0
T04 Overhead	9040341 Centrale administratie	4351 Ingeleend personeel	14.709,50	5.200	0	0	0	0
T04 Overhead	9040341 Centrale administratie	4380 Overige goederen en diensten	12.927,90	24.700	24.900	24.900	24.900	24.900
T04 Overhead	9040351 Overhead domein Bestuur	4110 Salarissen en sociale lasten	8.539.674,81	8.614.500	8.677.700	8.678.700	8.726.700	8.726.700
T04 Overhead	9040351 Overhead domein Bestuur	4436 Ink.overdr. - overige overheden	18.704,31	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
T04 Overhead	9040351 Overhead domein Bestuur	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
T04 Overhead	9040351 Overhead domein Bestuur	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-178.826,40	-209.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040352 Overhead domein Burger	4110 Salarissen en sociale lasten	6.197.137,80	6.616.700	6.467.600	6.467.600	6.467.600	6.467.600
T04 Overhead	9040352 Overhead domein Burger	8352 Uitgeleend personeel	-32.460,98	-52.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040352 Overhead domein Burger	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-86.899,24	-37.700	0	0	0	0
T04 Overhead	9040353 Overhead domein Stad	4110 Salarissen en sociale lasten	3.913.851,67	3.837.300	3.794.900	3.781.700	3.781.700	3.781.700
T04 Overhead	9040353 Overhead domein Stad	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-141.161,70	-54.600	0	0	0	0
T04 Overhead	9040361 Rechtsbelangen	4110 Salarissen en sociale lasten	87.500,00	87.500	87.500	87.500	87.500	87.500
T04 Overhead	9040361 Rechtsbelangen	4380 Overige goederen en diensten	80.345,94	60.500	60.500	60.500	60.500	60.500
T04 Overhead	9040371 Presentiegelden	4380 Overige goederen en diensten	20.523,54	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500
T04 Overhead	9040380 Com- diversen	4730 Afschrijvingen	8.383,90	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040380 Com- diversen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	100,61	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040381 Com- diversen	4351 Ingeleend personeel	26.365,18	15.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040381 Com- diversen	4380 Overige goederen en diensten	25.367,08	51.700	49.200	49.200	46.900	46.900
T04 Overhead	9040381 Com- diversen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	38.647,78	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
T04 Overhead	9040381 Com- diversen	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	15.000	15.000	15.000	15.000
T04 Overhead	9040391 Com - video en fotografie	4380 Overige goederen en diensten	14.961,20	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T04 Overhead	9040401 Promotie artikelen verkoop	4380 Overige goederen en diensten	1.300,00	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
T04 Overhead	9040401 Promotie artikelen verkoop	8380 Overige goederen en diensten	-1.266,94	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300
T04 Overhead	9040411 Ondernemingsraad	4380 Overige goederen en diensten	5.918,16	10.900	10.900	10.900	10.900	10.900
T04 Overhead	9040421 Personeelsvereniging	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	10.600,00	11.400	11.400	11.400	11.400	11.400
T04 Overhead	9040431 Personeelsblad	4380 Overige goederen en diensten	0,00	3.200	3.200	3.200	3.200	3.200
T04 Overhead	9040441 Com - drukwerk & merchandise	4380 Overige goederen en diensten	10.423,04	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T04 Overhead	9040451 Com - publicaties print	4380 Overige goederen en diensten	101.241,74	110.000	110.000	110.000	104.900	104.800
T04 Overhead	9040461 Com - advertenties	4380 Overige goederen en diensten	990,61	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T04 Overhead	9040471 Com - vormgeving	4380 Overige goederen en diensten	12.330,00	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T04 Overhead	9040481 Com - projecten	4380 Overige goederen en diensten	0,00	118.000	40.000	40.000	38.100	38.100
T04 Overhead	9040491 Burgerparticipatie	4110 Salarissen en sociale lasten	51.000,00	60.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040491 Burgerparticipatie	4351 Ingeleend personeel	13.846,08	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040491 Burgerparticipatie	4380 Overige goederen en diensten	3.985,00	13.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040491 Burgerparticipatie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	7.300	0	0	0	0
T04 Overhead	9040491 Burgerparticipatie	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	207.200	0	0	0	0
T04 Overhead	9040501 Inkoop en aanbesteden	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
T04 Overhead	9040510 Bedrijfsvoertuigen algemeen	4730 Afschrijvingen	133.700,00	159.000	121.600	72.700	61.300	61.200
T04 Overhead	9040510 Bedrijfsvoertuigen algemeen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	4.818,25	4.900	3.900	2.600	1.800	1.100
T04 Overhead	9040513 Bedrijfsvoertuigen	4380 Overige goederen en diensten	92.672,12	99.600	99.600	89.600	89.600	89.600
T04 Overhead	9040513 Bedrijfsvoertuigen	8380 Overige goederen en diensten	-5.974,50	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040523 Bedrijfsvoertuigen brandstof	4110 Salarissen en sociale lasten	2.100,00	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
T04 Overhead	9040523 Bedrijfsvoertuigen brandstof	4380 Overige goederen en diensten	143.886,47	145.000	145.000	145.000	137.500	137.500

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T04 Overhead	9040533 Bedrijfsvoertuigen verz & bel	4380 Overige goederen en diensten	125.199,30	130.500	150.500	150.500	143.500	143.500
T04 Overhead	9040553 Stortkade	4380 Overige goederen en diensten	61.956,77	65.000	45.000	45.000	45.000	45.000
T04 Overhead	9040563 Stortkade, afvalstoffenbelasting	4380 Overige goederen en diensten	17.773,53	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
T04 Overhead	9040573 Stortkade transport	4380 Overige goederen en diensten	297.222,01	312.500	350.500	350.500	336.700	336.700
T04 Overhead	9040583 Stortkade, bedrijfsafval	4380 Overige goederen en diensten	45.955,89	40.300	40.300	40.300	40.300	40.300
T04 Overhead	9040600 Hulpmiddelen or	4730 Afschrijvingen	86.345,00	35.000	20.000	20.000	20.000	3.200
T04 Overhead	9040600 Hulpmiddelen or	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	2.410,74	1.300	900	700	400	200
T04 Overhead	9040603 Hulpmiddelen or	4380 Overige goederen en diensten	123.591,45	160.000	151.000	141.000	134.500	134.400
T04 Overhead	9040603 Hulpmiddelen or	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-2.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040703 Magazijn	4110 Salarissen en sociale lasten	109.300,00	109.300	109.300	109.300	109.300	109.300
T04 Overhead	9040703 Magazijn	4380 Overige goederen en diensten	327.011,51	408.900	335.900	313.900	298.200	296.200
T04 Overhead	9040703 Magazijn	8320 Duurzame goederen	-177,01	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040713 Calamiteiten beheer Openbare Ruimte	4380 Overige goederen en diensten	9.282,00	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal T04 Overhead			**30.982.921,81**	**35.688.800**	**34.602.100**	**33.238.100**	**32.469.100**	**32.376.200**
T05 Treasury	9050000 Treasury	4510 Rente	2.690.212,46	2.695.700	2.448.400	2.219.200	2.031.000	1.838.000
T05 Treasury	9050000 Treasury	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	-2.453.820,05	-2.282.900	-2.344.600	-2.216.400	-2.094.900	-1.979.000
T05 Treasury	9050000 Treasury	8510 Rente	-622.435,11	-427.400	-139.400	-138.400	-137.400	-136.400
Totaal T05 Treasury			**-386.042,70**	**-14.600**	**-35.600**	**-135.600**	**-201.300**	**-277.400**
T061 OZB woningen	9061001 OZB woningen, eigenaren	8221 Belastingen op producenten	-8.008.299,01	-8.001.900	-8.697.000	-8.815.000	-8.939.000	-8.948.000
Totaal T061 OZB woningen			**-8.008.299,01**	**-8.001.900**	**-8.697.000**	**-8.815.000**	**-8.939.000**	**-8.948.000**
T062 OZB niet-woningen	9062011 OZB niet-woningen, eigenaren	8221 Belastingen op producenten	-3.665.389,44	-3.765.100	-4.128.600	-4.440.600	-4.670.600	-4.674.600
T062 OZB niet-woningen	9062021 OZB niet-woningen, gebruikers	8221 Belastingen op producenten	-2.346.770,11	-2.334.700	-2.537.000	-2.579.000	-2.611.000	-2.613.000
Totaal T062 OZB niet-woningen			**-6.012.159,55**	**-6.099.800**	**-6.665.600**	**-7.019.600**	**-7.281.600**	**-7.287.600**
T063 Parkeerbelasting	9063013 Vooraf parkeren	4110 Salarissen en sociale lasten	38.500,00	38.500	38.500	38.500	38.500	38.500
T063 Parkeerbelasting	9063013 Vooraf parkeren	8370 Leges en andere rechten	-279.387,97	-125.700	-245.700	-245.700	-245.700	-245.700
T063 Parkeerbelasting	9063023 Parkeerboetes	4380 Overige goederen en diensten	503,00	0	0	0	0	0
T063 Parkeerbelasting	9063023 Parkeerboetes	8370 Leges en andere rechten	-100.330,50	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
T063 Parkeerbelasting	9063033 Parkeer abonnees	8360 Huren	-57.749,31	-57.000	-57.000	-57.000	-57.000	-57.000
T063 Parkeerbelasting	9063043 Vie parkeergelden garage	8370 Leges en andere rechten	0,00	0	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
T063 Parkeerbelasting	9063053 Vie garage abonnees	8380 Overige goederen en diensten	0,00	0	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
T063 Parkeerbelasting	9063063 Achteraf straatparkeren	8370 Leges en andere rechten	0,00	-158.000	-208.000	-208.000	-208.000	-208.000
Totaal T063 Parkeerbelasting			**-398.464,78**	**-402.200**	**-582.200**	**-582.200**	**-582.200**	**-582.200**
T064 Belastingen overig	9064011 Belastingen en heffingen	4380 Overige goederen en diensten	1.954,43	6.800	6.800	6.800	6.800	6.800
T064 Belastingen overig	9064011 Belastingen en heffingen	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	674.071,14	675.000	518.000	483.800	474.600	522.600
T064 Belastingen overig	9064011 Belastingen en heffingen	4436 Ink.overdr. - overige overheden	10.378,00	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
T064 Belastingen overig	9064011 Belastingen en heffingen	4720 Mutatie voorzieningen	300.000,00	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
T064 Belastingen overig	9064011 Belastingen en heffingen	8380 Overige goederen en diensten	-4.588,47	0	0	0	0	0
T064 Belastingen overig	9064011 Belastingen en heffingen	8720 Mutatie voorzieningen	-275.000,00	0	0	0	0	0
T064 Belastingen overig	9064021 Precariorechten	8330 Pachten	-42.038,15	-83.000	-83.000	-83.000	-83.000	-83.000
T064 Belastingen overig	9064033 Reclamebelasting	8221 Belastingen op producenten	-26.526,83	-54.000	-54.000	-54.000	-54.000	-54.000
T064 Belastingen overig	9064040 Hondenbeleid	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	14.000	13.000	12.000	11.000
T064 Belastingen overig	9064043 Hondenbeleid	4110 Salarissen en sociale lasten	28.800,00	28.800	28.800	28.800	28.800	28.800
T064 Belastingen overig	9064043 Hondenbeleid	4351 Ingeleend personeel	0,00	5.600	28.000	0	0	0
T064 Belastingen overig	9064043 Hondenbeleid	4380 Overige goederen en diensten	120.398,61	115.400	90.000	108.000	108.000	108.000
T064 Belastingen overig	9064043 Hondenbeleid	8222 Belastingen op huishoudens	-415.812,77	-92.000	-89.000	-89.000	-89.000	-89.000
Totaal T064 Belastingen overig			**371.635,96**	**913.600**	**770.600**	**725.400**	**715.200**	**762.200**
T07 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	9070001 Algemene uitkering	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-135.720.219,84	-142.454.600	-144.886.600	-140.034.600	-142.513.600	-145.523.600
Totaal T07 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			**-135.720.219,84**	**-142.454.600**	**-144.886.600**	**-140.034.600**	**-142.513.600**	**-145.523.600**
T08 Overige baten en lasten	9080010 Onvoorzien	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	136.600	137.000	137.000	137.000	137.000

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T08 Overige baten en lasten	9080011 Onvoorzien	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	1.200	34.000	34.000	34.000	34.000
T08 Overige baten en lasten	9080012 Onvoorzien	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	23.000	23.000	23.000	23.000
T08 Overige baten en lasten	9080013 Onvoorzien	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	42.400	34.000	34.000	34.000	34.000
T08 Overige baten en lasten	9080020 Bedrijfsvoering financiën	4110 Salarissen en sociale lasten	0,00	0	1.925.000	3.550.000	5.625.000	7.450.000
T08 Overige baten en lasten	9080021 Bedrijfsvoering financiën	4351 Ingeleend personeel	24.714,04	0	0	0	0	0
T08 Overige baten en lasten	9080021 Bedrijfsvoering financiën	4380 Overige goederen en diensten	6.852,12	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
T08 Overige baten en lasten	9080021 Bedrijfsvoering financiën	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	1.624.200	3.708.800	4.968.500	6.189.700
T08 Overige baten en lasten	9080021 Bedrijfsvoering financiën	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-205.308,83	-123.300	-123.300	-123.300	-123.300	-123.300
T08 Overige baten en lasten	9080030 Deelnemingen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	66.703,76	65.400	65.400	65.400	65.400	65.400
T08 Overige baten en lasten	9080031 Deelnemingen	4380 Overige goederen en diensten	0,00	500	500	500	500	500
T08 Overige baten en lasten	9080031 Deelnemingen	8520 Dividenden en winsten	-1.382.005,20	-569.000	-704.000	-704.000	-704.000	-704.000
T08 Overige baten en lasten	9080040 Compensabele btw	4380 Overige goederen en diensten	20.664,82	26.000	26.000	26.000	26.000	26.000
Totaal T08 Overige baten en lasten			**-1.468.379,29**	**-411.600**	**3.050.400**	**6.760.000**	**10.094.700**	**13.140.900**
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)	9090000 Vennootschapsbelasting	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-9.230,00	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Totaal T09 Vennootschapsbelasting (VpB)			**-9.230,00**	**14.000**	**14.000**	**14.000**	**14.000**	**14.000**
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110011 Brandweer	4110 Salarissen en sociale lasten	48.100,00	48.100	48.100	48.100	48.100	48.100
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110021 Brandkranen	4380 Overige goederen en diensten	36.746,23	33.500	33.500	33.500	33.500	33.500
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110031 Veiligheidsregio ZL	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	3.573.381,94	3.701.800	4.044.800	4.062.800	4.084.800	4.213.800
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110031 Veiligheidsregio ZL	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	0,00	-13.000	0	0	0	0
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110041 Rampenbestrijding	4110 Salarissen en sociale lasten	16.600,00	16.600	16.600	16.600	16.600	16.600
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110041 Rampenbestrijding	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	89.877,00	92.600	73.600	71.500	69.400	69.400
Totaal T11 Crisisbeheersing en brandweer			**3.764.705,17**	**3.879.600**	**4.216.600**	**4.232.500**	**4.252.400**	**4.381.400**
T12 Openbare orde en veiligheid	9120001 Openbare orde en veiligheid	4110 Salarissen en sociale lasten	407.100,00	407.100	407.100	407.100	407.100	407.100
T12 Openbare orde en veiligheid	9120001 Openbare orde en veiligheid	4351 Ingeleend personeel	197.164,83	225.000	225.000	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120001 Openbare orde en veiligheid	4380 Overige goederen en diensten	54.059,41	43.200	22.200	22.200	22.200	22.200
T12 Openbare orde en veiligheid	9120001 Openbare orde en veiligheid	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	130.000	130.000	130.000	130.000
T12 Openbare orde en veiligheid	9120001 Openbare orde en veiligheid	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-1.000	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120001 Openbare orde en veiligheid	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-48.743,95	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120010 Handhaving veiligheid	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	0	23.000	22.000	21.000
T12 Openbare orde en veiligheid	9120010 Handhaving veiligheid	4730 Afschrijvingen	15.790,74	26.100	26.100	26.000	20.000	20.000
T12 Openbare orde en veiligheid	9120010 Handhaving veiligheid	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	407,72	1.700	2.100	1.800	1.500	1.300
T12 Openbare orde en veiligheid	9120011 Handhaving veiligheid	4110 Salarissen en sociale lasten	1.037.500,00	1.000.500	827.500	827.500	827.500	827.500
T12 Openbare orde en veiligheid	9120011 Handhaving veiligheid	4380 Overige goederen en diensten	130.736,05	102.800	117.700	117.700	112.200	112.200
T12 Openbare orde en veiligheid	9120011 Handhaving veiligheid	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-0,64	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120021 Criminaliteitspreventie	4110 Salarissen en sociale lasten	174.500,00	174.500	174.500	174.500	174.500	174.500
T12 Openbare orde en veiligheid	9120021 Criminaliteitspreventie	4380 Overige goederen en diensten	15.611,06	20.600	20.600	20.600	20.600	20.600
T12 Openbare orde en veiligheid	9120021 Criminaliteitspreventie	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	34.849,96	51.000	51.000	51.000	48.700	48.600
T12 Openbare orde en veiligheid	9120021 Criminaliteitspreventie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	28.100,00	28.100	28.100	28.100	28.100	28.100
T12 Openbare orde en veiligheid	9120031 Bijzondere wetten	4351 Ingeleend personeel	18.750,00	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120031 Bijzondere wetten	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T12 Openbare orde en veiligheid	9120031 Bijzondere wetten	8370 Leges en andere rechten	-49.819,95	-51.100	-51.200	-51.200	-51.200	-51.200
T12 Openbare orde en veiligheid	9120041 Dierenopvang	4110 Salarissen en sociale lasten	78.700,00	78.700	78.700	78.700	78.700	78.700
T12 Openbare orde en veiligheid	9120041 Dierenopvang	4380 Overige goederen en diensten	40.501,08	30.900	30.900	30.900	29.500	29.500
T12 Openbare orde en veiligheid	9120051 GGD forensische geneeskunde	4380 Overige goederen en diensten	32.218,65	35.900	35.900	35.900	34.200	34.300
T12 Openbare orde en veiligheid	9120061 Wijkgerichte aanpak ondermijning	4351 Ingeleend personeel	28.952,00	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120061 Wijkgerichte aanpak ondermijning	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-183.442,22	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120061 Wijkgerichte aanpak ondermijning	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-5.500,00	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120071 Bewustwording ondermijning cyber	4380 Overige goederen en diensten	0,00	17.100	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120071 Bewustwording ondermijning cyber	8432 Ink.overdr. - gemeenten	0,00	-17.100	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T12 Openbare orde en veiligheid	9120095 Nazorg ex-gedetineerden	4351 Ingeleend personeel	14.217,25	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120095 Nazorg ex-gedetineerden	4380 Overige goederen en diensten	79.636,28	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120095 Nazorg ex-gedetineerden	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-93.853,53	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120101 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	275.700	295.700	309.800	322.900	348.900
T12 Openbare orde en veiligheid	9120101 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-7.390,23	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	4110 Salarissen en sociale lasten	2.098.361,41	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	4351 Ingeleend personeel	106.565,02	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	4380 Overige goederen en diensten	233.820,07	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-261.601,00	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-2.068.135,53	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120121 Aanpak brievenbuspanden	4110 Salarissen en sociale lasten	85.500,00	85.500	85.500	85.500	85.500	85.500
T12 Openbare orde en veiligheid	9120121 Aanpak brievenbuspanden	4351 Ingeleend personeel	0,00	0	30.000	30.000	30.000	30.000
T12 Openbare orde en veiligheid	9120121 Aanpak brievenbuspanden	4380 Overige goederen en diensten	0,00	30.000	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120131 Camera project	4380 Overige goederen en diensten	0,00	91.400	65.000	65.000	62.000	62.000
T12 Openbare orde en veiligheid	9120191 Preventie met gezag	4380 Overige goederen en diensten	0,00	53.000	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120191 Preventie met gezag	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	188.600	441.600	437.400	225.000	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120191 Preventie met gezag	4750 Overige verrekeningen	0,00	0	50.000	50.000	25.000	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120191 Preventie met gezag	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-241.600	-491.600	-487.400	-250.000	0
Totaal T12 Openbare orde en veiligheid			**2.194.554,48**	**2.657.600**	**2.603.400**	**2.415.100**	**2.407.000**	**2.431.800**
T21 Verkeer en vervoer	9210000 Verkeer en vervoer	4730 Afschrijvingen	149.350,00	147.800	143.900	144.700	130.000	112.700
T21 Verkeer en vervoer	9210000 Verkeer en vervoer	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	9.413,80	11.800	13.000	11.400	9.800	8.400
T21 Verkeer en vervoer	9210003 Verkeer en vervoer	4110 Salarissen en sociale lasten	157.800,00	157.800	157.800	157.800	157.800	157.800
T21 Verkeer en vervoer	9210003 Verkeer en vervoer	4380 Overige goederen en diensten	56.323,19	59.400	61.700	55.700	55.700	55.700
T21 Verkeer en vervoer	9210003 Verkeer en vervoer	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	5.058,74	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210003 Verkeer en vervoer	4434 Inkomensoverdrachten - provincies	22.872,00	22.900	22.000	22.000	22.000	22.000
T21 Verkeer en vervoer	9210003 Verkeer en vervoer	8370 Leges en andere rechten	-815,97	-1.000	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210013 Schades, borden, beheer	4380 Overige goederen en diensten	13.210,23	13.000	16.700	16.700	16.700	16.700
T21 Verkeer en vervoer	9210013 Schades, borden, beheer	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	11.811,02	20.000	16.200	16.200	16.200	16.200
T21 Verkeer en vervoer	9210013 Schades, borden, beheer	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-7.862,90	-6.200	-100	-100	-100	-100
T21 Verkeer en vervoer	9210020 Verkeersregelinstallaties	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	0,00	0	7.100	6.300	5.500	4.800
T21 Verkeer en vervoer	9210023 Verkeersregelinstallaties	4110 Salarissen en sociale lasten	122.000,00	122.000	122.000	122.000	122.000	122.000
T21 Verkeer en vervoer	9210023 Verkeersregelinstallaties	4351 Ingeleend personeel	646,96	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210023 Verkeersregelinstallaties	4380 Overige goederen en diensten	37.501,72	37.000	40.000	41.000	43.000	45.000
T21 Verkeer en vervoer	9210023 Verkeersregelinstallaties	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	20.700	5.500	5.500	5.500
T21 Verkeer en vervoer	9210033 Energie vri	4380 Overige goederen en diensten	11.829,33	9.000	6.000	6.000	6.000	6.000
T21 Verkeer en vervoer	9210043 Verkeersmeubilair	4380 Overige goederen en diensten	26.884,55	26.000	28.000	28.000	28.000	28.000
T21 Verkeer en vervoer	9210053 Bewegwijzering	4380 Overige goederen en diensten	2.638,50	3.000	11.000	11.000	11.000	11.000
T21 Verkeer en vervoer	9210070 Civieltechnische werken	4730 Afschrijvingen	62.825,00	73.100	72.400	72.200	63.900	54.000
T21 Verkeer en vervoer	9210070 Civieltechnische werken	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	7.905,92	7.100	442.000	420.900	400.500	380.800
T21 Verkeer en vervoer	9210073 Civieltechnische werken	4110 Salarissen en sociale lasten	31.400,00	31.400	31.400	31.400	31.400	31.400
T21 Verkeer en vervoer	9210073 Civieltechnische werken	4351 Ingeleend personeel	946,16	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210073 Civieltechnische werken	4380 Overige goederen en diensten	58.953,81	62.800	62.800	62.800	62.800	62.800
T21 Verkeer en vervoer	9210073 Civieltechnische werken	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	0,00	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
T21 Verkeer en vervoer	9210083 Vervangen lichtmasten	4380 Overige goederen en diensten	37.178,39	74.800	47.000	47.000	47.000	47.000
T21 Verkeer en vervoer	9210083 Vervangen lichtmasten	8380 Overige goederen en diensten	-2.200,13	-3.800	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
T21 Verkeer en vervoer	9210083 Vervangen lichtmasten	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	0,00	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
T21 Verkeer en vervoer	9210093 Energie openbare verlichting	4380 Overige goederen en diensten	630.481,27	382.500	432.500	432.500	414.600	414.600
T21 Verkeer en vervoer	9210100 Wegen, straten en plein	4730 Afschrijvingen	1.741.635,85	1.848.200	1.883.200	1.858.000	1.823.400	1.782.000
T21 Verkeer en vervoer	9210100 Wegen, straten en plein	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	441.874,84	424.100	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T21 Verkeer en vervoer	9210103 Wegen, straten en plein	4110 Salarissen en sociale lasten	505.100,00	505.100	505.100	505.100	505.100	505.100
T21 Verkeer en vervoer	9210103 Wegen, straten en plein	4351 Ingeleend personeel	0,00	6.500	10.000	10.000	10.000	10.000
T21 Verkeer en vervoer	9210103 Wegen, straten en plein	4380 Overige goederen en diensten	21.201,23	21.800	18.300	18.300	18.300	18.300
T21 Verkeer en vervoer	9210113 Wegmarkeringen	4380 Overige goederen en diensten	18.720,05	21.900	21.900	21.900	21.900	21.900
T21 Verkeer en vervoer	9210123 Onderhoud asfalt	4380 Overige goederen en diensten	978.457,01	767.700	768.700	550.700	529.800	529.800
T21 Verkeer en vervoer	9210123 Onderhoud asfalt	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	0,00	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
T21 Verkeer en vervoer	9210133 Onderhoud straatwerk	4351 Ingeleend personeel	378,42	400	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210133 Onderhoud straatwerk	4380 Overige goederen en diensten	346.078,83	286.400	285.800	273.800	256.300	256.300
T21 Verkeer en vervoer	9210133 Onderhoud straatwerk	8380 Overige goederen en diensten	-48.513,08	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210143 Licensies	4380 Overige goederen en diensten	17.805,06	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
T21 Verkeer en vervoer	9210153 Degeneratie / diversen	4351 Ingeleend personeel	125.329,55	120.000	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210153 Degeneratie / diversen	8370 Leges en andere rechten	0,00	-7.600	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
T21 Verkeer en vervoer	9210153 Degeneratie / diversen	8380 Overige goederen en diensten	-160.881,35	-141.800	-24.400	-24.400	-24.400	-24.400
T21 Verkeer en vervoer	9210163 Straatreiniging	4110 Salarissen en sociale lasten	499.000,00	499.000	499.000	499.000	499.000	499.000
T21 Verkeer en vervoer	9210163 Straatreiniging	4351 Ingeleend personeel	59.734,84	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210163 Straatreiniging	4380 Overige goederen en diensten	149.749,82	281.900	281.900	165.900	158.100	158.200
T21 Verkeer en vervoer	9210173 Straatreiniging voertuigen	4380 Overige goederen en diensten	20.714,76	20.500	20.500	20.500	20.500	20.500
T21 Verkeer en vervoer	9210193 Veegmachine	4380 Overige goederen en diensten	311.993,94	370.000	420.000	335.000	319.400	319.400
T21 Verkeer en vervoer	9210203 Veegvuil / stortkosten	4380 Overige goederen en diensten	30.766,69	45.900	45.900	45.900	45.900	45.900
T21 Verkeer en vervoer	9210213 Onkruidbestrijding	4351 Ingeleend personeel	2.542,94	18.000	60.000	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210213 Onkruidbestrijding	4380 Overige goederen en diensten	168.874,39	188.300	126.300	120.300	120.300	120.300
T21 Verkeer en vervoer	9210213 Onkruidbestrijding	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-12.000,00	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210223 Gladheidsbestrijding	4380 Overige goederen en diensten	215.124,69	248.000	176.000	166.000	166.000	166.000
T21 Verkeer en vervoer	9210230 Openbare verlichting	4730 Afschrijvingen	118.600,00	138.600	138.600	138.600	138.600	138.600
T21 Verkeer en vervoer	9210230 Openbare verlichting	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	14.261,18	14.500	15.100	13.600	12.100	10.500
T21 Verkeer en vervoer	9210233 Openbare verlichting	4110 Salarissen en sociale lasten	66.600,00	66.600	66.600	66.600	66.600	66.600
T21 Verkeer en vervoer	9210233 Openbare verlichting	4380 Overige goederen en diensten	388.824,58	425.000	444.000	430.000	410.000	410.000
T21 Verkeer en vervoer	9210243 Essent - inconveniënten	8380 Overige goederen en diensten	-130.000,00	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000
T21 Verkeer en vervoer	9210253 Zwerfvuil	4380 Overige goederen en diensten	663,00	40.700	40.000	40.000	40.000	40.000
T21 Verkeer en vervoer	9210253 Zwerfvuil	8380 Overige goederen en diensten	-34.446,24	-41.200	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
T21 Verkeer en vervoer	9210253 Zwerfvuil	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	0,00	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
T21 Verkeer en vervoer	9210263 Reguleren openbare ruimte	4110 Salarissen en sociale lasten	16.300,00	16.300	16.300	16.300	16.300	16.300
T21 Verkeer en vervoer	9210263 Reguleren openbare ruimte	8370 Leges en andere rechten	-14.443,50	-13.200	-13.200	-13.200	-13.200	-13.200
T21 Verkeer en vervoer	9210273 Bollards	4380 Overige goederen en diensten	48.760,85	40.300	34.300	34.300	34.300	34.300
T21 Verkeer en vervoer	9210273 Bollards	8370 Leges en andere rechten	-18.877,09	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210283 Verkeersmaatregelen buitenring	4310 Grond	1,00	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210283 Verkeersmaatregelen buitenring	4380 Overige goederen en diensten	33.354,68	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210283 Verkeersmaatregelen buitenring	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-14.743,18	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210283 Verkeersmaatregelen buitenring	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-19.918,94	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210323 Onderhoud bermen	4380 Overige goederen en diensten	129.942,32	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
T21 Verkeer en vervoer	9210323 Onderhoud bermen	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	0,00	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal T21 Verkeer en vervoer			**7.464.718,73**	**7.418.300**	**7.509.000**	**6.918.200**	**6.738.600**	**6.648.700**
T22 Parkeren	9220000 Parkeren	4730 Afschrijvingen	36.168,16	36.200	33.800	33.800	33.800	26.200
T22 Parkeren	9220000 Parkeren	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	3.084,00	2.100	1.900	1.600	1.200	800
T22 Parkeren	9220003 Parkeren	4110 Salarissen en sociale lasten	135.800,00	135.800	135.800	135.800	135.800	135.800
T22 Parkeren	9220003 Parkeren	4380 Overige goederen en diensten	118.054,40	120.000	120.000	123.700	123.700	123.700
T22 Parkeren	9220013 Parkeervergunningen	4110 Salarissen en sociale lasten	4.200,00	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200
T22 Parkeren	9220013 Parkeervergunningen	4380 Overige goederen en diensten	0,00	100	0	0	0	0
T22 Parkeren	9220013 Parkeervergunningen	8370 Leges en andere rechten	-55.248,87	-57.100	-57.000	-57.000	-57.000	-57.000

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T22 Parkeren	9220020 Parkeerterreinen	4730 Afschrijvingen	34.977,30	24.400	24.600	10.800	4.800	4.800
T22 Parkeren	9220020 Parkeerterreinen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	35.391,91	32.200	32.000	31.700	31.600	31.500
T22 Parkeren	9220023 Parkeerterreinen	4380 Overige goederen en diensten	32.224,31	32.200	32.200	32.200	32.200	32.200
T22 Parkeren	9220030 Beheer parkeergarages	4730 Afschrijvingen	103.871,18	69.400	54.100	38.300	25.300	19.000
T22 Parkeren	9220030 Beheer parkeergarages	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	3.406,95	2.600	1.600	1.100	600	400
T22 Parkeren	9220033 Beheer parkeergarages	4110 Salarissen en sociale lasten	4.200,00	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200
T22 Parkeren	9220033 Beheer parkeergarages	4210 Belastingen	10.495,95	23.800	23.800	23.800	23.800	23.800
T22 Parkeren	9220033 Beheer parkeergarages	4380 Overige goederen en diensten	104.157,08	102.800	100.000	100.000	101.000	101.000
T22 Parkeren	9220033 Beheer parkeergarages	4420 Subsidies	2.657,33	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
T22 Parkeren	9220033 Beheer parkeergarages	8370 Leges en andere rechten	-1.308,75	0	0	0	0	0
T22 Parkeren	9220033 Beheer parkeergarages	8380 Overige goederen en diensten	-363,42	-2.500	-200	-200	-200	-200
T22 Parkeren	9220043 Invaliden parkeerplaatsen	4110 Salarissen en sociale lasten	18.200,00	18.200	18.200	18.200	18.200	18.200
T22 Parkeren	9220043 Invaliden parkeerplaatsen	8370 Leges en andere rechten	-1.463,00	-1.600	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400
T22 Parkeren	9220043 Invaliden parkeerplaatsen	8380 Overige goederen en diensten	-5.962,25	-6.300	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
T22 Parkeren	9220053 Parkeergarage Vie	4210 Belastingen	11.298,81	11.200	11.200	11.200	11.200	11.200
T22 Parkeren	9220053 Parkeergarage Vie	4380 Overige goederen en diensten	34.053,58	32.700	29.700	20.000	20.000	20.000
Totaal T22 Parkeren			**627.894,67**	**588.600**	**567.700**	**531.000**	**512.000**	**497.400**
T25 Openbaar vervoer	9250003 Openbaar vervoer	4110 Salarissen en sociale lasten	23.000,00	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
Totaal T25 Openbaar vervoer			**23.000,00**	**23.000**	**23.000**	**23.000**	**23.000**	**23.000**
T31 Economische ontwikkeling	9310043 VvE Markt 2	4110 Salarissen en sociale lasten	600,00	600	600	600	600	600
Totaal T31 Economische ontwikkeling			**600,00**	**600**	**600**	**600**	**600**	**600**
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320000 Bedrijfsinfrastructuur	4730 Afschrijvingen	0,00	0	10.000	10.000	10.000	10.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320000 Bedrijfsinfrastructuur	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	694,55	600	1.200	1.100	1.000	900
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4110 Salarissen en sociale lasten	120.200,00	120.200	120.200	120.200	120.200	120.200
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4351 Ingeleend personeel	2.103,75	40.000	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4380 Overige goederen en diensten	82.389,89	491.400	75.200	73.200	69.700	69.800
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	66.250,00	79.000	29.000	28.200	27.400	27.400
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	10.149,65	210.800	42.700	41.700	39.700	39.800
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	189.500	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-1.700	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320010 Centrummanagement	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	4.000	23.000	42.000	61.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	4210 Belastingen	12.466,28	5.300	5.300	5.300	5.300	5.300
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	4351 Ingeleend personeel	49.737,50	100	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	4380 Overige goederen en diensten	25.754,71	65.800	13.400	11.400	11.400	11.400
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	30.000,00	165.200	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	119.700	109.900	109.900	104.800	104.700
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	8360 Huren	-1.676,70	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	8380 Overige goederen en diensten	-1.200,00	-3.000	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard	4320 Duurzame goederen	28.370,88	215.000	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard	4351 Ingeleend personeel	4.900,00	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard	4420 Subsidies	1.250,00	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard	8740 Toegerekende reële/bespaarde rente	-11.799,90	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard	8750 Overige verrekeningen	-652.720,98	-214.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320043 Stimuleringsregeling centrum	4420 Subsidies	0,00	40.000	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320050 Flexiforum	4730 Afschrijvingen	585.900,00	587.900	599.800	685.100	685.400	685.400
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320050 Flexiforum	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	74.128,43	63.200	79.000	72.300	64.800	57.300
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	4110 Salarissen en sociale lasten	35.700,00	35.700	35.700	35.700	35.700	35.700
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	4210 Belastingen	80.196,84	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	4380 Overige goederen en diensten	3.591,28	295.000	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	48.700	97.100	85.100	74.100	74.100
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	8360 Huren	-416.519,47	-423.700	-433.700	-511.000	-514.000	-514.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	8380 Overige goederen en diensten	-23.986,15	-28.400	-25.000	-27.000	-29.000	-29.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320063 Flexiforum energie	4380 Overige goederen en diensten	251.271,01	202.000	217.000	222.000	216.400	216.400
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320063 Flexiforum energie	8380 Overige goederen en diensten	-115.308,04	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320063 Flexiforum energie	8750 Overige verrekeningen	-22.492,24	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320073 Flexiforum schoonmaak	4380 Overige goederen en diensten	61.279,48	95.000	68.000	73.000	78.000	78.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320083 Flexiforum MC Advisory	4351 Ingeleend personeel	0,00	50.000	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320083 Flexiforum MC Advisory	4380 Overige goederen en diensten	51.472,20	100.000	110.000	100.000	95.300	95.400
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320093 Flexiforum onderhoud	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-98.400,80	-30.000	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320103 Flexiforum gymzaal	4380 Overige goederen en diensten	1.021,42	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320103 Flexiforum gymzaal	8360 Huren	-29.909,90	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320103 Flexiforum gymzaal	8750 Overige verrekeningen	-12.500,00	-13.300	-14.000	-14.000	-14.000	-14.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320113 FF diverse investeringen	4380 Overige goederen en diensten	124.770,85	127.600	100.000	100.000	95.300	95.400
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320113 FF diverse investeringen	8380 Overige goederen en diensten	5.200,00	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320123 FF PR, Comm. Concerten Revi	4351 Ingeleend personeel	219,31	500	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320123 FF PR, Comm. Concerten Revi	4380 Overige goederen en diensten	17.812,53	31.500	32.000	32.000	32.000	32.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320133 Flexiforum ICT	4351 Ingeleend personeel	1.487,25	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320133 Flexiforum ICT	4380 Overige goederen en diensten	14.621,66	20.000	20.000	21.000	22.000	22.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320143 FF beveiliging algemeen	4351 Ingeleend personeel	14.759,32	17.300	4.000	4.000	4.000	4.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320143 FF beveiliging algemeen	4380 Overige goederen en diensten	1.972,15	2.700	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320153 FF dagelijks onderhoud	4380 Overige goederen en diensten	141.980,85	177.600	180.000	185.000	181.100	181.100
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320153 FF dagelijks onderhoud	8380 Overige goederen en diensten	-1.254,65	-2.900	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320163 FF overige organisatiekosten	4351 Ingeleend personeel	2.613,60	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320163 FF overige organisatiekosten	4380 Overige goederen en diensten	3.676,81	5.000	5.000	6.000	6.000	6.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320183 Flexiforum receptie	4110 Salarissen en sociale lasten	133.400,00	133.400	133.400	133.400	133.400	133.400
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320183 Flexiforum receptie	4351 Ingeleend personeel	3.872,00	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320193 FF maatschappelijke partijen	4380 Overige goederen en diensten	60.268,49	0	6.000	6.000	6.000	6.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320193 FF maatschappelijke partijen	8750 Overige verrekeningen	-123.390,24	-125.200	-112.000	-113.000	-113.000	-113.000
Totaal T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			**594.323,62**	**2.819.500**	**1.440.200**	**1.446.600**	**1.418.000**	**1.429.700**
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330010 Markten	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	3.000	16.000	15.000	15.000
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330010 Markten	4730 Afschrijvingen	5.026,26	0	0	0	0	0
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330010 Markten	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	60,32	0	0	0	0	0
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	4110 Salarissen en sociale lasten	73.000,00	101.000	101.000	101.000	101.000	101.000
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	4351 Ingeleend personeel	9.670,50	32.000	46.000	46.000	43.800	43.800
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	4380 Overige goederen en diensten	133.996,52	81.200	67.200	67.200	64.000	64.000
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	14.000	9.000	8.800	8.500	8.500
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	8370 Leges en andere rechten	-100.335,45	-94.700	-94.700	-94.700	-94.700	-94.700
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	8380 Overige goederen en diensten	-70,34	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330013 Markten	4110 Salarissen en sociale lasten	3.800,00	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330021 Marktpromotie	4351 Ingeleend personeel	5.890,50	0	0	0	0	0
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330021 Marktpromotie	4380 Overige goederen en diensten	3.440,37	5.000	0	0	0	0
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330021 Marktpromotie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	5.111,72	34.400	10.000	10.000	10.000	10.000
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330021 Marktpromotie	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-11.942,88	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330031 Markten reiniging	4380 Overige goederen en diensten	28.777,82	30.800	30.800	30.800	29.400	29.400
Totaal T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			**156.425,34**	**193.000**	**161.600**	**174.400**	**166.300**	**166.300**
T34 Economische promotie	9340010 Promotie toerisme	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	66.050,52	49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	4110 Salarissen en sociale lasten	210.800,00	210.800	210.800	210.800	210.800	210.800
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	4210 Belastingen	3.450,00	500	500	500	500	500

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	4351 Ingeleend personeel	48.868,75	0	0	0	0	0
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	4380 Overige goederen en diensten	68.033,81	144.300	87.300	83.300	108.300	108.300
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	25.000	25.000	25.000	0	0
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	30.000	0	0	0	0
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	8221 Belastingen op producenten	-269.697,00	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	8370 Leges en andere rechten	-109.072,22	-50.000	0	0	0	0
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	8380 Overige goederen en diensten	0,00	0	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
T34 Economische promotie	9340021 Public relations en marketing	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.000	0	0	0	0
T34 Economische promotie	9340021 Public relations en marketing	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.000,00	1.000	2.000	2.000	2.000	2.000
T34 Economische promotie	9340033 Infozuilen en reclameborden	4110 Salarissen en sociale lasten	3.800,00	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800
T34 Economische promotie	9340033 Infozuilen en reclameborden	4380 Overige goederen en diensten	11.435,12	6.400	11.000	11.000	11.000	11.000
T34 Economische promotie	9340033 Infozuilen en reclameborden	8380 Overige goederen en diensten	-110.817,18	-105.600	-110.200	-110.200	-110.200	-110.200
T34 Economische promotie	9340050 Kermissen	4730 Afschrijvingen	9.030,25	9.000	9.000	9.000	9.000	0
T34 Economische promotie	9340050 Kermissen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	541,82	400	300	200	100	0
T34 Economische promotie	9340051 Kermissen	4110 Salarissen en sociale lasten	5.500,00	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500
T34 Economische promotie	9340051 Kermissen	4351 Ingeleend personeel	254,10	4.200	0	0	0	0
T34 Economische promotie	9340051 Kermissen	4380 Overige goederen en diensten	20.036,20	14.200	18.400	18.400	18.400	18.400
T34 Economische promotie	9340051 Kermissen	8330 Pachten	-4.302,50	-18.600	-2.600	-2.600	-2.600	-2.600
T34 Economische promotie	9340051 Kermissen	8370 Leges en andere rechten	-17.699,56	-100	-16.100	-16.100	-16.100	-16.100
T34 Economische promotie	9340061 Promotie kermissen	4380 Overige goederen en diensten	2.529,85	7.200	7.200	7.200	7.200	7.200
T34 Economische promotie	9340063 Project Baalsbruggermolen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	15.000	0	0	0	0
Totaal T34 Economische promotie			**-59.258,04**	**128.000**	**25.900**	**21.800**	**21.700**	**12.600**
T42 Onderwijshuisvesting	9420002 Onderwijshuisvesting	4110 Salarissen en sociale lasten	30.000,00	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420002 Onderwijshuisvesting	4380 Overige goederen en diensten	2.162,88	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420100 Huisvesting Basisonderwijs	4730 Afschrijvingen	783.839,34	692.300	1.074.600	1.071.000	1.049.700	1.021.400
T42 Onderwijshuisvesting	9420100 Huisvesting Basisonderwijs	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	101.321,94	112.300	151.900	140.100	128.300	116.800
T42 Onderwijshuisvesting	9420102 Huisvesting Basisonderwijs	4210 Belastingen	5.733,40	5.700	5.700	5.700	5.700	5.700
T42 Onderwijshuisvesting	9420102 Huisvesting Basisonderwijs	4380 Overige goederen en diensten	53.135,28	85.000	61.000	50.000	51.000	51.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420102 Huisvesting Basisonderwijs	4420 Subsidies	141.016,40	118.200	168.500	168.500	160.600	160.600
T42 Onderwijshuisvesting	9420102 Huisvesting Basisonderwijs	4436 Ink.overdr. - overige overheden	161.367,73	161.100	161.100	161.100	153.600	153.600
T42 Onderwijshuisvesting	9420102 Huisvesting Basisonderwijs	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	-2.114,94	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420112 Vie, project GBT	4380 Overige goederen en diensten	0,00	933.700	450.000	450.000	450.000	450.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420112 Vie, project GBT	4420 Subsidies	88.902,95	475.800	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420112 Vie, project GBT	8436 Ink.overdr. - overige overheden	-44.451,48	-115.700	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420122 NPO middelen	4436 Ink.overdr. - overige overheden	24.707,00	3.300	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420122 NPO middelen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	85.667,01	191.000	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420122 NPO middelen	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-110.374,01	-194.300	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420200 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4730 Afschrijvingen	95.800,00	0	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420200 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	1.149,60	0	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420202 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4351 Ingeleend personeel	103.977,20	0	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420202 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4380 Overige goederen en diensten	74.352,83	91.800	115.800	104.800	105.800	105.800
T42 Onderwijshuisvesting	9420202 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4420 Subsidies	64.100,00	0	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420202 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4436 Ink.overdr. - overige overheden	48.637,42	57.700	57.700	57.700	57.700	57.700
T42 Onderwijshuisvesting	9420202 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	337,03	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
T42 Onderwijshuisvesting	9420220 Het Martin Buber	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	112.000	112.000	612.000	700.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420222 Het Martin Buber	4110 Salarissen en sociale lasten	335.000,00	441.000	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420222 Het Martin Buber	4210 Belastingen	0,00	11.400	11.400	11.400	11.400	11.400
T42 Onderwijshuisvesting	9420222 Het Martin Buber	4351 Ingeleend personeel	93.819,73	392.000	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420222 Het Martin Buber	4380 Overige goederen en diensten	353.290,71	1.556.000	550.000	550.000	200.000	225.000

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T42 Onderwijshuisvesting	9420222 Het Martin Buber	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	250.000	250.000	50.000	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420222 Het Martin Buber	4750 Overige verrekeningen	0,00	25.000	25.000	25.000	25.000	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420222 Het Martin Buber	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-335.000,00	-664.000	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420300 Huisvesting Speciaal onderwijs	4730 Afschrijvingen	201.866,04	201.900	201.900	201.900	201.900	201.900
T42 Onderwijshuisvesting	9420300 Huisvesting Speciaal onderwijs	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	36.364,29	31.100	28.900	26.700	24.500	22.200
T42 Onderwijshuisvesting	9420302 Huisvesting Speciaal onderwijs	4380 Overige goederen en diensten	43.829,10	239.700	62.200	38.300	42.000	42.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420302 Huisvesting Speciaal onderwijs	4420 Subsidies	33.595,92	33.500	32.800	32.800	32.800	32.800
T42 Onderwijshuisvesting	9420302 Huisvesting Speciaal onderwijs	4436 Ink.overdr. - overige overheden	44.420,14	69.100	45.800	45.800	45.800	45.800
T42 Onderwijshuisvesting	9420302 Huisvesting Speciaal onderwijs	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	2.300	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420302 Huisvesting Speciaal onderwijs	4750 Overige verrekeningen	11.900,00	58.600	14.000	14.000	14.000	14.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420400 Gymzalen	4730 Afschrijvingen	53.000,00	57.500	58.600	56.700	56.700	56.900
T42 Onderwijshuisvesting	9420400 Gymzalen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	7.423,72	6.500	6.400	5.800	5.200	4.500
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	4110 Salarissen en sociale lasten	9.300,00	9.300	9.300	9.300	9.300	9.300
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	4380 Overige goederen en diensten	137.512,97	98.800	98.800	98.800	94.200	94.200
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	4420 Subsidies	2.934,84	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	8360 Huren	-124.019,93	-126.500	-126.500	-126.500	-126.500	-126.500
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-28.078,68	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420502 Schoolzwemmen	4380 Overige goederen en diensten	40.647,51	40.700	40.700	40.700	40.700	40.700
Totaal T42 Onderwijshuisvesting			**2.627.073,94**	**5.147.300**	**3.713.100**	**3.647.100**	**3.546.900**	**3.542.300**
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430012 Logopedie	4110 Salarissen en sociale lasten	1.500,00	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430012 Logopedie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	0	59.900	59.900	59.900	59.900
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430022 Leerlingenvervoer	4110 Salarissen en sociale lasten	28.000,00	28.000	28.000	28.000	28.000	28.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430022 Leerlingenvervoer	4341 Sociale uitkeringen in natura	46.435,96	55.000	6.900	6.900	6.900	6.900
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430022 Leerlingenvervoer	4380 Overige goederen en diensten	7.264,38	10.500	0	0	0	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430022 Leerlingenvervoer	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	778.407,28	733.900	747.000	747.000	710.700	710.800
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430022 Leerlingenvervoer	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-4.283,09	0	0	0	0	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430022 Leerlingenvervoer	8750 Overige verrekeningen	-113.452,40	-65.500	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4110 Salarissen en sociale lasten	82.393,00	39.000	39.000	39.000	39.000	39.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4351 Ingeleend personeel	48.464,64	66.400	0	0	0	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4380 Overige goederen en diensten	298.211,56	147.000	0	0	0	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	7.000,00	4.000	0	0	0	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4436 Ink.overdr. - overige overheden	184.440,00	228.500	184.500	184.500	184.500	184.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	1.574.893,96	1.721.400	34.800	34.800	34.800	34.800
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4750 Overige verrekeningen	48.061,27	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-2.204.464,43	-2.205.800	-254.300	-254.300	-254.300	-254.300
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430042 Onderwijsbegeleiding	4110 Salarissen en sociale lasten	1.500,00	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430042 Onderwijsbegeleiding	4380 Overige goederen en diensten	14.046,67	47.900	52.300	52.300	52.300	52.300
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430042 Onderwijsbegeleiding	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	4.042,75	6.100	6.100	6.100	6.100	6.100
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430052 Leerplicht	4110 Salarissen en sociale lasten	1.500,00	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430052 Leerplicht	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	226.968,27	278.500	345.500	345.500	309.600	284.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430052 Leerplicht	8750 Overige verrekeningen	0,00	0	-50.000	-50.000	-25.000	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430062 Peuterspeelzalen	4110 Salarissen en sociale lasten	13.500,00	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430062 Peuterspeelzalen	4210 Belastingen	3.652,11	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430062 Peuterspeelzalen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	77.760,00	78.000	78.000	78.000	78.000	78.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430062 Peuterspeelzalen	8360 Huren	-11.035,92	-11.300	-11.300	-11.300	-11.300	-11.300
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430072 Project laaggeletterdheid	4380 Overige goederen en diensten	710,35	106.400	40.000	40.000	40.000	40.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430072 Project laaggeletterdheid	4436 Ink.overdr. - overige overheden	32.500,00	32.500	0	0	0	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430082 Project leesbevordering	4420 Subsidies	20.000,00	0	0	0	0	0
Totaal T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			**1.168.016,36**	**1.357.100**	**1.313.000**	**1.313.000**	**1.265.800**	**1.265.800**

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T51 Sportbeleid en activering	9510002 Sportbeleid en activering	4110 Salarissen en sociale lasten	29.198,29	33.900	33.900	33.900	33.900	33.900
T51 Sportbeleid en activering	9510002 Sportbeleid en activering	4380 Overige goederen en diensten	37.613,98	25.300	17.900	17.900	17.900	17.900
T51 Sportbeleid en activering	9510002 Sportbeleid en activering	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	14.300	17.000	17.000	17.000	17.000
T51 Sportbeleid en activering	9510002 Sportbeleid en activering	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	77.188,07	79.500	75.000	75.000	75.000	75.000
T51 Sportbeleid en activering	9510002 Sportbeleid en activering	8432 Ink.overdr. - gemeenten	0,00	-400	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510002 Sportbeleid en activering	8436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	-7.000	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510002 Sportbeleid en activering	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-6.000,00	0	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	4351 Ingeleend personeel	138.957,90	173.100	55.400	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	4380 Overige goederen en diensten	210.686,92	141.000	55.700	100.000	100.000	100.000
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.500,00	0	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	4750 Overige verrekeningen	57.100,00	0	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	8380 Overige goederen en diensten	-4.340,21	0	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-13.799,75	0	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	8436 Ink.overdr. - overige overheden	-299,85	-11.000	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510022 Sportstimulering	4380 Overige goederen en diensten	9,05	0	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510022 Sportstimulering	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	20.799,02	16.600	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510022 Sportstimulering	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	11.600	11.600	11.600	11.600
T51 Sportbeleid en activering	9510032 Regeling Sportakkoord	4110 Salarissen en sociale lasten	4.701,71	0	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510032 Regeling Sportakkoord	4380 Overige goederen en diensten	0,00	49.800	49.800	38.300	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510032 Regeling Sportakkoord	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	45.167,31	0	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510032 Regeling Sportakkoord	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-49.869,02	-49.800	-49.800	-38.300	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510052 Combinatiefunctionaris sport/cultuur	4380 Overige goederen en diensten	309.600,09	669.100	445.700	319.700	123.500	123.300
T51 Sportbeleid en activering	9510052 Combinatiefunctionaris sport/cultuur	4436 Ink.overdr. - overige overheden	54.000,00	84.000	54.000	54.000	54.000	54.000
T51 Sportbeleid en activering	9510052 Combinatiefunctionaris sport/cultuur	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-343.329,04	-343.300	-343.300	-331.700	-142.000	-142.000
Totaal T51 Sportbeleid en activering			**569.884,47**	**875.100**	**422.900**	**297.400**	**290.900**	**290.700**
T52 Sportaccommodaties	9520010 Binnensport accommodaties	4730 Afschrijvingen	64.067,85	55.900	56.900	56.600	52.300	24.300
T52 Sportaccommodaties	9520010 Binnensport accommodaties	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	3.994,81	3.000	3.200	2.500	1.900	1.300
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	4110 Salarissen en sociale lasten	16.800,00	16.800	16.800	16.800	16.800	16.800
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	4210 Belastingen	4.480,73	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	4380 Overige goederen en diensten	29.597,00	51.800	57.700	57.700	57.700	57.700
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	13.928,00	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	8330 Pachten	0,00	-300	-300	-300	-300	-300
T52 Sportaccommodaties	9520013 Binnensport accommodaties	4110 Salarissen en sociale lasten	9.300,00	9.300	9.300	9.300	9.300	9.300
T52 Sportaccommodaties	9520013 Binnensport accommodaties	4380 Overige goederen en diensten	24.824,74	54.300	54.300	52.300	52.300	52.300
T52 Sportaccommodaties	9520013 Binnensport accommodaties	8360 Huren	-100.536,73	-102.800	-102.800	-102.800	-102.800	-102.800
T52 Sportaccommodaties	9520020 Buitensport accommodaties	4730 Afschrijvingen	206.800,21	302.700	234.000	234.000	234.000	216.400
T52 Sportaccommodaties	9520020 Buitensport accommodaties	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	17.613,79	34.500	35.800	33.100	30.300	27.600
T52 Sportaccommodaties	9520022 Buitensport accommodaties	8360 Huren	-62.301,76	-54.000	-54.000	-54.000	-54.000	-54.000
T52 Sportaccommodaties	9520023 Buitensport accommodaties	4110 Salarissen en sociale lasten	37.400,00	37.400	37.400	37.400	37.400	37.400
T52 Sportaccommodaties	9520023 Buitensport accommodaties	4210 Belastingen	6.993,17	7.100	7.100	7.100	7.100	7.100
T52 Sportaccommodaties	9520023 Buitensport accommodaties	4351 Ingeleend personeel	2.971,06	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520023 Buitensport accommodaties	4380 Overige goederen en diensten	35.973,88	72.700	14.600	13.600	13.600	13.600
T52 Sportaccommodaties	9520033 Buitensport onderhoud	4380 Overige goederen en diensten	164.805,04	89.400	78.600	70.600	65.600	60.600
T52 Sportaccommodaties	9520033 Buitensport onderhoud	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	4.015,21	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520033 Buitensport onderhoud	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-50.277,50	-25.000	-20.000	-15.000	-10.000	-5.000
T52 Sportaccommodaties	9520043 Verlichting	4320 Duurzame goederen	0,00	4.100	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520043 Verlichting	4380 Overige goederen en diensten	28.275,23	11.000	10.500	9.500	9.500	9.500
T52 Sportaccommodaties	9520053 Maaien sportvelden	4380 Overige goederen en diensten	16.999,50	7.200	29.200	28.200	28.200	28.200
T52 Sportaccommodaties	9520063 Entourage, paden, afrast.buitensport	4380 Overige goederen en diensten	32.688,17	71.400	26.400	26.400	26.400	26.400

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T52 Sportaccommodaties	9520073 Drainage	4380 Overige goederen en diensten	17.533,15	11.700	18.200	17.200	17.200	17.200
T52 Sportaccommodaties	9520083 Kunststofbaan Achilles Top	4380 Overige goederen en diensten	5.825,51	10.500	15.500	14.500	14.500	14.500
T52 Sportaccommodaties	9520093 Bemesten	4380 Overige goederen en diensten	12.015,72	19.000	19.000	18.000	18.000	18.000
T52 Sportaccommodaties	9520100 Kunstgrasvelden	4730 Afschrijvingen	218.800,00	256.100	238.000	229.700	229.500	225.200
T52 Sportaccommodaties	9520100 Kunstgrasvelden	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	19.309,94	18.800	16.900	14.300	11.800	9.300
T52 Sportaccommodaties	9520103 Kunstgrasvelden	4380 Overige goederen en diensten	21.489,64	26.000	26.000	25.000	25.000	25.000
T52 Sportaccommodaties	9520113 Sportpark Kaalheide	4110 Salarissen en sociale lasten	31.000,00	31.000	31.000	31.000	31.000	31.000
T52 Sportaccommodaties	9520113 Sportpark Kaalheide	4210 Belastingen	5.098,51	5.600	5.600	5.600	5.600	5.600
T52 Sportaccommodaties	9520113 Sportpark Kaalheide	4380 Overige goederen en diensten	34.788,44	29.300	28.500	28.500	28.500	28.500
T52 Sportaccommodaties	9520113 Sportpark Kaalheide	8360 Huren	-62.033,62	-68.600	-57.800	-57.800	-57.800	-57.800
T52 Sportaccommodaties	9520113 Sportpark Kaalheide	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-4.941,55	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520122 Mfc d'r Pool	8436 Ink.overdr. - overige overheden	-6.200,00	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520123 Mfc d'r Pool	4110 Salarissen en sociale lasten	19.500,00	19.500	19.500	19.500	19.500	19.500
T52 Sportaccommodaties	9520123 Mfc d'r Pool	4210 Belastingen	25.073,18	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520123 Mfc d'r Pool	4380 Overige goederen en diensten	22.123,54	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520123 Mfc d'r Pool	8360 Huren	-7.072,78	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520123 Mfc d'r Pool	8380 Overige goederen en diensten	-2.552,27	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520130 Parkstad Limburg Stadion	4730 Afschrijvingen	76.100,00	83.600	108.200	103.100	100.200	100.300
T52 Sportaccommodaties	9520130 Parkstad Limburg Stadion	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	232.658,06	213.100	214.900	212.200	209.500	206.700
T52 Sportaccommodaties	9520131 Parkstad Limburg Stadion	4420 Subsidies	35.000,00	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
T52 Sportaccommodaties	9520133 Parkstad Limburg stadion	4110 Salarissen en sociale lasten	14.700,00	14.700	14.700	14.700	14.700	14.700
T52 Sportaccommodaties	9520133 Parkstad Limburg stadion	4420 Subsidies	111.955,17	59.600	59.600	57.600	54.900	54.900
T52 Sportaccommodaties	9520143 Tennisaccommodaties	4380 Overige goederen en diensten	15.375,95	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000
T52 Sportaccommodaties	9520152 Project mbvs	4380 Overige goederen en diensten	-482,50	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520162 Sportfondsen Kerkrade	4320 Duurzame goederen	51.686,19	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520162 Sportfondsen Kerkrade	4380 Overige goederen en diensten	540.418,22	10.100	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520162 Sportfondsen Kerkrade	4420 Subsidies	0,00	613.000	620.200	620.200	620.200	620.200
T52 Sportaccommodaties	9520162 Sportfondsen Kerkrade	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-51.686,19	-9.600	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520162 Sportfondsen Kerkrade	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	0,00	-43.300	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520172 Sportcomplex Vie	4320 Duurzame goederen	100.424,15	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520172 Sportcomplex Vie	4380 Overige goederen en diensten	3.298,29	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800
T52 Sportaccommodaties	9520172 Sportcomplex Vie	4420 Subsidies	903.006,10	903.400	977.400	969.400	923.500	922.100
T52 Sportaccommodaties	9520172 Sportcomplex Vie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	15.000,00	32.000	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520172 Sportcomplex Vie	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-100.424,15	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520172 Sportcomplex Vie	8436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600
T52 Sportaccommodaties	9520173 Sportcomplex Vie	4210 Belastingen	86.899,71	87.000	87.000	87.000	87.000	87.000
T52 Sportaccommodaties	9520173 Sportcomplex Vie	4380 Overige goederen en diensten	4.406,47	10.000	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520173 Sportcomplex Vie	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	40.000	50.000	50.000	50.000	50.000
T52 Sportaccommodaties	9520173 Sportcomplex Vie	8360 Huren	-650.000,04	-651.400	-651.400	-651.400	-651.400	-651.400
T52 Sportaccommodaties	9520173 Sportcomplex Vie	8380 Overige goederen en diensten	-2.984,79	0	0	0	0	0
Totaal T52 Sportaccommodaties			**2.243.520,45**	**2.450.000**	**2.418.100**	**2.373.700**	**2.309.100**	**2.249.300**
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530002 Cultuur	4110 Salarissen en sociale lasten	96.400,00	96.400	96.400	96.400	96.400	96.400
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530002 Cultuur	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	6.300	6.300	6.300	6.300
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530002 Cultuur	8380 Overige goederen en diensten	-2.585,68	-500	-500	-500	-500	-500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530002 Cultuur	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-2.826,45	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530010 Cultuurcluster	4730 Afschrijvingen	796.500,00	796.600	804.100	804.100	804.100	804.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530010 Cultuurcluster	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	186.779,88	162.500	158.100	149.300	140.400	131.600
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530012 Cultuurcluster	4210 Belastingen	70.108,66	70.900	70.900	70.900	70.900	70.900
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530012 Cultuurcluster	4380 Overige goederen en diensten	754.799,31	587.600	547.600	497.600	472.800	472.000

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530012 Cultuurcluster	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530012 Cultuurcluster	8380 Overige goederen en diensten	-90.100,00	-90.100	-90.100	-90.100	-90.100	-90.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530013 Cultuurcluster, beheer	4110 Salarissen en sociale lasten	22.800,00	22.800	22.800	22.800	22.800	22.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530013 Cultuurcluster, beheer	4380 Overige goederen en diensten	117.059,82	119.000	119.000	114.000	108.700	108.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530013 Cultuurcluster, beheer	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	260.000	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530013 Cultuurcluster, beheer	8360 Huren	-87.737,71	-87.700	-87.700	-87.700	-87.700	-87.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530013 Cultuurcluster, beheer	8380 Overige goederen en diensten	-311,73	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530022 Wijngrachttheater	4110 Salarissen en sociale lasten	2.700,00	2.700	2.700	2.700	2.700	2.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530022 Wijngrachttheater	4380 Overige goederen en diensten	148,55	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530022 Wijngrachttheater	4420 Subsidies	890.919,75	891.400	816.400	666.400	623.200	621.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530030 Rodahal	4730 Afschrijvingen	399.300,00	402.200	401.700	401.700	401.500	399.600
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530030 Rodahal	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	56.230,85	47.500	43.300	38.800	34.400	30.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530033 Rodahal	4110 Salarissen en sociale lasten	14.100,00	14.100	14.100	14.100	14.100	14.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530033 Rodahal	4210 Belastingen	35.152,26	35.200	35.200	35.200	35.200	35.200
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530033 Rodahal	4380 Overige goederen en diensten	70.854,58	78.000	78.200	81.200	81.200	80.200
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530033 Rodahal	8360 Huren	-54.881,69	-73.700	-74.700	-77.700	-77.700	-76.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530033 Rodahal	8380 Overige goederen en diensten	-18.092,81	-18.400	-17.600	-17.600	-17.600	-17.600
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530042 Culturele organisaties	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	217.315,23	249.700	274.700	274.700	261.000	260.600
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530052 Culturele activiteiten	4380 Overige goederen en diensten	3.333,02	100	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530052 Culturele activiteiten	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	26.859,10	44.100	47.300	47.300	47.300	47.300
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530062 Kunstzinnige vorming	4110 Salarissen en sociale lasten	4.500,00	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530062 Kunstzinnige vorming	4210 Belastingen	12.963,28	12.800	12.800	12.800	12.800	12.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530062 Kunstzinnige vorming	4436 Ink.overdr. - overige overheden	112.300,00	118.500	118.500	118.500	118.500	118.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530073 Service Kunstzinnige Vorming	4380 Overige goederen en diensten	29.346,18	14.900	14.900	14.900	14.900	14.900
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530073 Service Kunstzinnige Vorming	8380 Overige goederen en diensten	-8.780,00	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530083 VvE Martin Buberplein	4110 Salarissen en sociale lasten	1.200,00	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530083 VvE Martin Buberplein	4420 Subsidies	27.484,68	28.500	28.500	28.500	27.200	27.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530092 Stimuleringsbudget	4380 Overige goederen en diensten	1.909,98	1.700	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530092 Stimuleringsbudget	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	52.538,00	109.400	61.100	61.100	61.100	61.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530102 Muziekonderwijs	4436 Ink.overdr. - overige overheden	709.198,00	792.000	827.000	827.000	756.000	754.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530103 Muziekonderwijs	4110 Salarissen en sociale lasten	1.200,00	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530103 Muziekonderwijs	4210 Belastingen	0,00	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530103 Muziekonderwijs	4380 Overige goederen en diensten	7.137,41	24.000	25.000	28.000	28.000	27.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530103 Muziekonderwijs	8360 Huren	-64.238,47	-67.300	-68.300	-71.300	-71.300	-70.300
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530103 Muziekonderwijs	8380 Overige goederen en diensten	-3.676,28	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530112 Ontwikkelingssamenwerking	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	375,00	700	700	700	700	700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530123 Ondernemersfonds centrum	4110 Salarissen en sociale lasten	6.800,00	6.800	6.800	6.800	6.800	6.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530123 Ondernemersfonds centrum	4380 Overige goederen en diensten	74.857,04	61.500	61.500	61.500	61.500	61.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530123 Ondernemersfonds centrum	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	29.514,79	37.500	37.500	37.500	37.500	37.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530123 Ondernemersfonds centrum	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	6.100	6.100	6.100	6.100	6.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530123 Ondernemersfonds centrum	8380 Overige goederen en diensten	-1.440,28	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530131 Marketing Beleef Kerkrade	4110 Salarissen en sociale lasten	40.800,00	40.800	40.800	40.800	40.800	40.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530131 Marketing Beleef Kerkrade	4380 Overige goederen en diensten	24.075,25	189.600	19.000	30.100	28.700	28.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530133 Marketing Beleef Kerkrade	4380 Overige goederen en diensten	128.532,25	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530140 Culturele verenigingen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	926,60	700	500	400	300	100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530142 Culturele verenigingen	4110 Salarissen en sociale lasten	2.100,00	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530152 Kunst	4110 Salarissen en sociale lasten	6.800,00	6.800	6.800	6.800	6.800	6.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530152 Kunst	4380 Overige goederen en diensten	52.254,00	23.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530162 Exposities	4380 Overige goederen en diensten	385,00	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530170 Wereld Muziek Concours	4720 Mutatie voorzieningen	342.000,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530170 Wereld Muziek Concours	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	4.700,00	2.500	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530172 Wereld Muziek Concours	4436 Ink.overdr. - overige overheden	122.685,60	122.700	122.700	122.700	116.600	116.400
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530182 Emancipatiewerk	4110 Salarissen en sociale lasten	1.600,00	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530182 Emancipatiewerk	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	1.100,00	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530192 Emancipatiewerk, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	3.380,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530202 Culturele evenementen	4110 Salarissen en sociale lasten	96.700,00	96.700	96.700	96.700	96.700	96.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530202 Culturele evenementen	4351 Ingeleend personeel	210,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530202 Culturele evenementen	4380 Overige goederen en diensten	22.530,18	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530211 Evenementen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	2.500	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530211 Evenementen	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	1.400	104.800	104.800	104.800	104.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530213 Evenementen	4110 Salarissen en sociale lasten	206.800,00	206.800	206.800	206.800	206.800	206.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530221 Winter evenement	4380 Overige goederen en diensten	84.745,00	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530232 Guido Dieteren	4380 Overige goederen en diensten	99.999,00	100.000	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530232 Guido Dieteren	4420 Subsidies	0,00	0	50.000	50.000	50.000	50.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530261 Veteranendag	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	3.500,00	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530271 Intocht Sint	4380 Overige goederen en diensten	7.092,65	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530283 VvE Verdipassage	4420 Subsidies	2.350,68	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530292 Abdijcross	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	15.000,00	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530301 Carnaval in Kirchroa	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	24.000,00	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530311 Colonia i Kirchroa	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	0	2.000	2.000	2.000	2.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530321 City of Love	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	0	1.000	1.000	1.000	1.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530331 Blow!	4380 Overige goederen en diensten	0,00	0	1.500	1.500	1.500	1.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530331 Blow!	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	15.000	18.500	18.500	18.500	18.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530351 White Thursday	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	16.873,93	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530362 Eurode omloop	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	17.500,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530371 J. Koole toernooi	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	7.500,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530381 Bevrijdingsfestival	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530391 Koningsdag	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	1.500,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530401 Stadsparkfestival	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	10.000,00	0	10.000	10.000	10.000	10.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530411 11-11 Kirchroa	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	5.000,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530422 Beach volleybal	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	8.000,00	0	8.000	4.000	4.000	4.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530432 Stadsloop	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530442 Muziekrally	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	0	3.000	3.000	3.000	3.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530462 Tieëkezinge	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	14.500,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530481 Programma van de stad	4351 Ingeleend personeel	851,68	300	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530481 Programma van de stad	4380 Overige goederen en diensten	41.281,08	192.800	109.000	109.000	103.900	103.900
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530481 Programma van de stad	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	72.528,93	103.900	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530502 Accommotiebeleid culturele instell.	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	34.125,00	28.600	22.800	17.100	11.400	11.400
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530522 Canta Rode festival	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	27.500,00	16.000	24.000	17.000	17.000	17.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530532 Project beleidsnota cultuur	4380 Overige goederen en diensten	1.521,11	28.500	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530541 Love Queer Parkstad	4380 Overige goederen en diensten	1.338,61	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530541 Love Queer Parkstad	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	10.000,00	0	0	0	0	0
Totaal T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie			**6.062.300,82**	**5.817.600**	**5.659.700**	**5.175.700**	**4.984.500**	**4.965.100**
T55 Cultureel Erfgoed	9550010 Monumenten	4730 Afschrijvingen	29.300,00	32.600	32.600	32.600	31.600	28.100
T55 Cultureel Erfgoed	9550010 Monumenten	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	1.194,93	900	2.500	2.100	1.800	1.400
T55 Cultureel Erfgoed	9550013 Monumenten	4110 Salarissen en sociale lasten	14.700,00	14.700	14.700	14.700	14.700	14.700
T55 Cultureel Erfgoed	9550013 Monumenten	4210 Belastingen	1.624,72	700	700	700	700	700
T55 Cultureel Erfgoed	9550013 Monumenten	4380 Overige goederen en diensten	8.332,77	4.500	2.200	2.200	2.200	2.200

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T55 Cultureel Erfgoed	9550013 Monumenten	8360 Huren	-158,37	-100	-100	-100	-100	-100
T55 Cultureel Erfgoed	9550013 Monumenten	8380 Overige goederen en diensten	-157,01	-100	-100	-100	-100	-100
T55 Cultureel Erfgoed	9550020 Schacht Nulland	4730 Afschrijvingen	8.400,00	8.400	8.400	1.400	1.400	1.400
T55 Cultureel Erfgoed	9550020 Schacht Nulland	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	391,14	300	200	100	100	100
T55 Cultureel Erfgoed	9550023 Schacht Nulland	4110 Salarissen en sociale lasten	17.300,00	17.300	17.300	17.300	17.300	17.300
T55 Cultureel Erfgoed	9550023 Schacht Nulland	4210 Belastingen	1.222,98	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300
T55 Cultureel Erfgoed	9550023 Schacht Nulland	4380 Overige goederen en diensten	20.739,15	27.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T55 Cultureel Erfgoed	9550031 Historisch archief	4380 Overige goederen en diensten	12.502,69	14.100	13.100	13.100	13.100	13.100
T55 Cultureel Erfgoed	9550031 Historisch archief	8370 Leges en andere rechten	-1.700,90	-400	-400	-400	-400	-400
T55 Cultureel Erfgoed	9550042 Archeologie	4110 Salarissen en sociale lasten	3.100,00	3.100	3.100	3.100	3.100	3.100
T55 Cultureel Erfgoed	9550042 Archeologie	4380 Overige goederen en diensten	11.478,02	9.300	9.300	9.300	9.300	9.300
T55 Cultureel Erfgoed	9550042 Archeologie	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	5.000	0	0	0	0
T55 Cultureel Erfgoed	9550042 Archeologie	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	29.484,00	39.500	44.500	43.200	42.000	42.000
T55 Cultureel Erfgoed	9550053 Klooster Bleijerheide	4210 Belastingen	757,35	0	0	0	0	0
T55 Cultureel Erfgoed	9550053 Klooster Bleijerheide	4310 Grond	5.000,00	0	0	0	0	0
T55 Cultureel Erfgoed	9550053 Klooster Bleijerheide	4380 Overige goederen en diensten	32.810,29	600	195.000	0	0	0
T55 Cultureel Erfgoed	9550053 Klooster Bleijerheide	4420 Subsidies	100.000,00	0	0	0	0	0
T55 Cultureel Erfgoed	9550053 Klooster Bleijerheide	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-1,00	0	0	0	0	0
T55 Cultureel Erfgoed	9550063 Kerkenvisie	4380 Overige goederen en diensten	7.446,00	5.100	0	0	0	0
Totaal T55 Cultureel Erfgoed			**303.766,76**	**184.800**	**360.300**	**156.500**	**154.000**	**150.100**
T56 Media	9560012 Bibliotheek	4110 Salarissen en sociale lasten	13.200,00	13.200	13.200	13.200	13.200	13.200
T56 Media	9560012 Bibliotheek	4436 Ink.overdr. - overige overheden	1.270.960,52	1.550.100	1.139.400	1.139.400	1.082.600	1.080.700
T56 Media	9560012 Bibliotheek	8380 Overige goederen en diensten	-21.000,00	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000
T56 Media	9560012 Bibliotheek	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-131.560,52	-300.700	0	0	0	0
T56 Media	9560023 Bibliotheek hub	4110 Salarissen en sociale lasten	1.600,00	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
T56 Media	9560023 Bibliotheek hub	4380 Overige goederen en diensten	319,38	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T56 Media	9560023 Bibliotheek hub	8360 Huren	-77.882,08	-77.900	-77.900	-77.900	-77.900	-77.900
Totaal T56 Media			**1.055.637,30**	**1.166.300**	**1.056.300**	**1.056.300**	**999.500**	**997.600**
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570010 Openbaar groen	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	1.000	13.000	40.000	40.000	40.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570010 Openbaar groen	4730 Afschrijvingen	289.900,00	325.200	345.100	343.300	325.900	321.400
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570010 Openbaar groen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	60.453,18	56.200	61.100	57.300	53.500	49.900
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4110 Salarissen en sociale lasten	876.200,00	905.200	905.200	905.200	905.200	905.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4210 Belastingen	7.145,30	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4310 Grond	44.714,50	1.100	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4351 Ingeleend personeel	212.369,44	60.200	63.000	65.000	67.000	67.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4380 Overige goederen en diensten	59.232,57	16.000	18.200	18.200	18.200	18.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.080,17	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	32.900	30.900	259.900	259.900	259.900
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	8310 Grond	-375.096,84	-33.500	-11.800	-11.800	-11.800	-11.800
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	8370 Leges en andere rechten	-2.304,00	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	8380 Overige goederen en diensten	-1.776,00	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-10.144,18	-13.000	-9.100	-9.100	-9.100	-9.100
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-95,00	-100	-100	-100	-100	-100
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570023 Regie onderhoud stedelijk groen	4380 Overige goederen en diensten	58.456,81	34.300	59.300	56.300	56.300	56.300
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570033 Inboet	4380 Overige goederen en diensten	57.987,45	32.100	32.100	32.100	32.100	32.100
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570043 Zomergoed	4380 Overige goederen en diensten	5.000,00	16.000	6.000	6.000	6.000	6.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570053 Monumentale bomen	4380 Overige goederen en diensten	2.900,23	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570053 Monumentale bomen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.500,00	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570063 Onderhoud bosbeheer	4351 Ingeleend personeel	0,00	8.100	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570063 Onderhoud bosbeheer	4380 Overige goederen en diensten	0,00	36.900	19.000	19.000	19.000	19.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570063 Onderhoud bosbeheer	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	20.144,18	0	1.000	1.000	1.000	1.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570073 Onderhoud natuur	4380 Overige goederen en diensten	12.509,20	17.300	7.300	7.300	7.300	7.300
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570073 Onderhoud natuur	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-10.000	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570083 Openlucht recreatie	4380 Overige goederen en diensten	12.803,43	15.700	15.700	15.700	15.700	15.700
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570093 Bomenbeheer	4351 Ingeleend personeel	23.326,00	46.500	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570093 Bomenbeheer	4380 Overige goederen en diensten	81.670,81	130.700	136.000	71.000	67.700	67.600
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570093 Bomenbeheer	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-1.200	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570100 Speeltuinen	4730 Afschrijvingen	5.900,00	5.900	5.900	5.900	5.900	5.900
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570100 Speeltuinen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	519,71	400	300	300	200	200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570102 Speeltuinen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	19.011,00	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570103 Speeltuinen onderhoud	4110 Salarissen en sociale lasten	32.100,00	32.100	32.100	32.100	32.100	32.100
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570103 Speeltuinen onderhoud	4351 Ingeleend personeel	2.395,80	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570103 Speeltuinen onderhoud	4380 Overige goederen en diensten	35.340,12	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570113 Openbare speelvoorzieningen	4110 Salarissen en sociale lasten	2.300,00	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570113 Openbare speelvoorzieningen	4380 Overige goederen en diensten	25.823,54	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570123 Fiets- en wandelpaden	4110 Salarissen en sociale lasten	12.200,00	12.200	12.200	12.200	12.200	12.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570123 Fiets- en wandelpaden	4380 Overige goederen en diensten	3.366,18	7.600	7.600	7.600	7.600	7.600
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570133 Detachering wozl-medewerkers	4110 Salarissen en sociale lasten	60.700,00	209.000	212.000	215.000	218.000	218.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570133 Detachering wozl-medewerkers	4351 Ingeleend personeel	540.128,78	874.800	819.000	762.000	715.400	715.400
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570133 Detachering wozl-medewerkers	4380 Overige goederen en diensten	57.948,68	40.200	40.200	40.200	40.200	40.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570143 Maaien openbaar groen	4351 Ingeleend personeel	0,00	3.000	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570143 Maaien openbaar groen	4380 Overige goederen en diensten	164.322,95	217.500	220.500	210.500	200.700	200.700
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570153 Stadspark	4110 Salarissen en sociale lasten	63.900,00	63.900	63.900	63.900	63.900	63.900
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570153 Stadspark	4380 Overige goederen en diensten	7.220,20	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570163 Fonteinen	4110 Salarissen en sociale lasten	4.800,00	4.800	4.800	4.800	4.800	4.800
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570163 Fonteinen	4380 Overige goederen en diensten	23.841,70	39.200	39.200	38.200	38.200	38.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570163 Fonteinen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	1.800,00	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570173 Vijvers	4110 Salarissen en sociale lasten	6.600,00	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570173 Vijvers	4380 Overige goederen en diensten	0,00	3.200	3.200	3.200	3.200	3.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570183 Bestrijding eikenprocessierups	4351 Ingeleend personeel	7.630,00	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570183 Bestrijding eikenprocessierups	4380 Overige goederen en diensten	8.802,31	15.500	15.500	15.500	15.500	15.500
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570193 Levensbomenbos	4380 Overige goederen en diensten	13.016,05	24.000	23.800	23.800	23.800	23.800
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570193 Levensbomenbos	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-200	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570193 Levensbomenbos	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	0,00	-10.800	-10.800	-10.800	-10.800	-10.800
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570200 Botanische tuin	4730 Afschrijvingen	14.300,00	17.500	15.700	4.100	3.900	3.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570200 Botanische tuin	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	513,29	600	500	300	300	200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	4110 Salarissen en sociale lasten	105.500,00	105.500	105.500	105.500	105.500	105.500
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	4210 Belastingen	240,75	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	4380 Overige goederen en diensten	35.522,26	26.800	20.700	20.700	20.700	20.700
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	132.303,00	187.400	187.500	187.500	181.300	181.300
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	8360 Huren	-18.450,76	-18.500	-18.500	-18.500	-18.500	-18.500
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	8380 Overige goederen en diensten	-800,00	-800	-800	-800	-800	-800
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570223 Doorsteek wisosplit	4380 Overige goederen en diensten	13.112,11	105.700	100.000	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570223 Doorsteek wisosplit	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-7.422,64	-105.700	-100.000	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570233 Project Ik groen het	4380 Overige goederen en diensten	0,00	50.000	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570243 Project Anstelvallei	4351 Ingeleend personeel	8.201,25	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570243 Project Anstelvallei	4380 Overige goederen en diensten	4.661,55	4.600	66.300	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570243 Project Anstelvallei	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-11.415,30	-4.600	-66.300	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570263 Project Carisborg	4210 Belastingen	362,10	400	400	400	400	400
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570263 Project Carisborg	4380 Overige goederen en diensten	4.723,00	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570263 Project Carisborg	8360 Huren	-13.267,44	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570273 Onderhoud uitbesteed groen	4110 Salarissen en sociale lasten	217.700,00	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570273 Onderhoud uitbesteed groen	4351 Ingeleend personeel	151.063,00	202.000	70.000	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570273 Onderhoud uitbesteed groen	4380 Overige goederen en diensten	92.487,60	158.000	280.000	210.000	200.200	200.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570273 Onderhoud uitbesteed groen	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	30.200	48.200	41.300	41.300
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570273 Onderhoud uitbesteed groen	8352 Uitgeleend personeel	-7.001,88	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570293 Leerwerklijn	4110 Salarissen en sociale lasten	0,00	234.400	234.400	234.400	234.400	234.400
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570293 Leerwerklijn	4380 Overige goederen en diensten	0,00	23.900	100.000	100.000	100.000	100.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570293 Leerwerklijn	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	100.000	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570293 Leerwerklijn	8352 Uitgeleend personeel	0,00	-21.000	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570293 Leerwerklijn	8436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	-12.700	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570300 Recreatieve voorzieningen	4730 Afschrijvingen	46.798,66	38.700	39.800	39.700	1.100	1.100
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570300 Recreatieve voorzieningen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	1.953,57	1.300	1.000	500	100	100
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570313 Onderhoud volkstuinen	4380 Overige goederen en diensten	0,00	10.000	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570323 Openbaar groen Vie	4380 Overige goederen en diensten	0,00	140.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Totaal T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie			**3.310.728,39**	**4.555.500**	**4.409.800**	**4.394.800**	**4.256.700**	**4.247.700**
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610010 Project Westhoes	4730 Afschrijvingen	202.000,00	205.000	205.000	205.000	205.000	205.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610010 Project Westhoes	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	43.644,39	38.000	35.900	33.600	31.400	29.100
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	4110 Salarissen en sociale lasten	18.000,00	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	4380 Overige goederen en diensten	121,91	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	4420 Subsidies	200.989,00	135.000	20.800	20.800	20.800	20.800
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	4436 Ink.overdr. - overige overheden	163.504,30	160.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	8380 Overige goederen en diensten	-163.504,30	-160.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610013 Westhoes energie	4110 Salarissen en sociale lasten	3.900,00	3.900	3.900	3.900	3.900	3.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610013 Westhoes energie	4380 Overige goederen en diensten	128.046,88	70.000	70.000	70.000	66.700	66.700
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610013 Westhoes energie	8380 Overige goederen en diensten	-117.268,43	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610023 Westhoes onderhoud	4210 Belastingen	9.649,20	9.900	9.900	9.900	9.900	9.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610023 Westhoes onderhoud	4380 Overige goederen en diensten	38.698,56	74.100	74.100	74.100	70.600	70.700
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610023 Westhoes onderhoud	8360 Huren	-51.487,98	-51.500	-51.500	-51.500	-51.500	-51.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610023 Westhoes onderhoud	8380 Overige goederen en diensten	-19.082,54	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610033 Buurt- en clubhuizen	4110 Salarissen en sociale lasten	21.600,00	21.600	21.600	21.600	21.600	21.600
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610033 Buurt- en clubhuizen	4210 Belastingen	33.608,87	34.900	34.900	34.900	34.900	34.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610033 Buurt- en clubhuizen	4380 Overige goederen en diensten	51.438,75	73.600	42.300	42.300	40.400	40.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610033 Buurt- en clubhuizen	8360 Huren	-48.646,07	-58.200	-51.300	-51.300	-51.300	-51.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610033 Buurt- en clubhuizen	8380 Overige goederen en diensten	-25.667,80	-24.700	-6.300	-6.300	-6.300	-6.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610040 Sjevemethoes	4730 Afschrijvingen	51.715,55	51.700	53.000	45.000	40.200	38.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610040 Sjevemethoes	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	3.304,08	2.500	2.000	1.500	1.000	500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610042 Sjevemethoes	4436 Ink.overdr. - overige overheden	80.000,00	80.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610043 Sjevemethoes	4210 Belastingen	10.086,78	11.200	11.200	11.200	11.200	11.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610043 Sjevemethoes	4380 Overige goederen en diensten	21.520,70	15.100	14.900	14.900	14.200	14.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610043 Sjevemethoes	8360 Huren	-7.366,80	-7.400	-7.400	-7.400	-7.400	-7.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610043 Sjevemethoes	8380 Overige goederen en diensten	-6.402,47	-200	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610060 Steltloper kinderopvang	4730 Afschrijvingen	5.600,00	5.600	5.600	4.400	4.400	4.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610060 Steltloper kinderopvang	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	449,78	400	400	300	200	200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610063 Steltloper kinderopvang	4110 Salarissen en sociale lasten	1.200,00	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610063 Steltloper kinderopvang	4380 Overige goederen en diensten	4.932,73	13.200	13.200	13.200	13.200	13.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610063 Steltloper kinderopvang	4420 Subsidies	21.144,96	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610063 Steltloper kinderopvang	8360 Huren	-65.542,92	-65.500	-65.500	-65.500	-65.500	-65.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610063 Steltloper kinderopvang	8380 Overige goederen en diensten	-1.200,00	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610070 Jeugdwerk	4730 Afschrijvingen	44.200,00	44.200	38.700	38.900	38.900	38.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610070 Jeugdwerk	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	3.227,25	2.500	3.700	3.300	2.900	2.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610072 Jeugdwerk	4110 Salarissen en sociale lasten	109.200,00	109.200	109.200	109.200	109.200	109.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610072 Jeugdwerk	4351 Ingeleend personeel	1.387,50	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610072 Jeugdwerk	4380 Overige goederen en diensten	22.534,00	22.600	22.200	22.200	22.200	22.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610072 Jeugdwerk	4436 Ink.overdr. - overige overheden	3.682,25	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610072 Jeugdwerk	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	8.320,00	8.300	8.300	8.300	8.300	8.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610082 Impuls Vitale Jeugd	4436 Ink.overdr. - overige overheden	749.605,27	808.600	808.600	808.600	770.900	770.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610082 Impuls Vitale Jeugd	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-12.065,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610092 Scouting subsidies	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	13.135,05	13.200	13.200	13.200	13.200	13.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610102 Jongerenaccommodaties	4110 Salarissen en sociale lasten	6.000,00	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610102 Jongerenaccommodaties	4436 Ink.overdr. - overige overheden	31.050,31	158.900	297.000	54.000	51.500	51.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610112 Kinderopvang	4110 Salarissen en sociale lasten	9.900,00	9.900	9.900	9.900	9.900	9.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610112 Kinderopvang	4210 Belastingen	3.747,48	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610112 Kinderopvang	4380 Overige goederen en diensten	0,00	8.800	5.300	5.300	5.300	5.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610112 Kinderopvang	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	45.849,83	48.500	52.000	50.500	49.000	49.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610120 Gemeenschapshuizen	4730 Afschrijvingen	54.500,00	56.500	56.500	56.500	56.600	52.800
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610120 Gemeenschapshuizen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	7.808,61	6.600	5.900	5.300	4.600	4.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	4110 Salarissen en sociale lasten	19.500,00	19.500	19.500	19.500	19.500	19.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	4210 Belastingen	15.144,38	4.800	4.800	4.800	4.800	4.800
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	4380 Overige goederen en diensten	67.337,63	77.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	4420 Subsidies	46.469,00	206.500	264.000	264.000	261.000	261.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	30.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	4720 Mutatie voorzieningen	108.000,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	8360 Huren	-2.532,12	-6.600	-6.600	-6.600	-6.600	-6.600
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-2.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-108.000,00	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610133 Gemeenschapshuizen	4110 Salarissen en sociale lasten	6.000,00	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610133 Gemeenschapshuizen	4380 Overige goederen en diensten	32.166,82	73.900	88.500	88.500	85.600	85.600
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610133 Gemeenschapshuizen	8360 Huren	0,00	-30.900	-41.000	-41.000	-41.000	-41.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610133 Gemeenschapshuizen	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-4.500	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610142 Ouderenwerk	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	22.634,00	23.700	23.700	23.700	23.700	23.700
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610152 Ouderenwerk, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	73.190,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610162 Ouderenwerk flankerende voorz.	4380 Overige goederen en diensten	6.565,66	5.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610162 Ouderenwerk flankerende voorz.	4436 Ink.overdr. - overige overheden	-18.581,20	11.900	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610162 Ouderenwerk flankerende voorz.	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	28.500	45.400	45.400	45.400	45.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610172 Sociaal cultureel werk	4380 Overige goederen en diensten	0,00	200	200	200	200	200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610182 Sociaal cultureel werk, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	172.375,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610192 Hulpverlening, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	67.350,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610212 Impuls Vitale Wijk en Burger	4436 Ink.overdr. - overige overheden	672.881,74	1.233.300	1.233.300	1.233.300	1.175.800	1.175.800
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610222 Vrijwilligersorganisaties	4110 Salarissen en sociale lasten	50.400,00	50.400	50.400	50.400	50.400	50.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610222 Vrijwilligersorganisaties	4380 Overige goederen en diensten	5.141,95	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610222 Vrijwilligersorganisaties	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	10.300,00	23.300	23.700	23.700	23.700	23.700
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	4320 Duurzame goederen	0,01	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	187.900	102.900	102.900	102.900	102.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	4380 Overige goederen en diensten	156.303,13	211.700	4.000	4.000	4.000	4.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	4436 Ink.overdr. - overige overheden	262.436,97	298.300	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	1.013.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-404.934,03	-959.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610242 Scouting huisvesting	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	25.272,90	25.000	25.000	25.000	23.900	23.800
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610250 Gemeenschapshuis Bleijerheide	4730 Afschrijvingen	30.200,00	34.300	34.300	34.400	34.400	33.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610250 Gemeenschapshuis Bleijerheide	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	4.133,14	3.900	3.500	3.200	2.800	2.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610252 Patronaat Bleijerheide	4380 Overige goederen en diensten	72.834,02	45.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610252 Patronaat Bleijerheide	8360 Huren	-14.467,52	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610262 Vie, project inburgering	4380 Overige goederen en diensten	0,00	0	50.000	50.000	50.000	50.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610262 Vie, project inburgering	4436 Ink.overdr. - overige overheden	58.182,75	50.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610272 Inburgering onderwijsroute	4380 Overige goederen en diensten	0,00	41.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610272 Inburgering onderwijsroute	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-41.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610302 Sociaal domein West	4110 Salarissen en sociale lasten	12.000,00	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610302 Sociaal domein West	4380 Overige goederen en diensten	300,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610303 Kansenwinkels	4420 Subsidies	20.004,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610332 Vluchtelingen Oekraïne GOO/POO	4110 Salarissen en sociale lasten	150.000,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610332 Vluchtelingen Oekraïne GOO/POO	4210 Belastingen	18.271,48	37.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610332 Vluchtelingen Oekraïne GOO/POO	4351 Ingeleend personeel	369.451,29	450.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610332 Vluchtelingen Oekraïne GOO/POO	4380 Overige goederen en diensten	871.434,47	4.342.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610332 Vluchtelingen Oekraïne GOO/POO	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	194.400,00	200.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610332 Vluchtelingen Oekraïne GOO/POO	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-6.032.516,00	-9.838.000	-2.117.700	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610343 Vluchtelingen Oekraïne Hammolenweg	4110 Salarissen en sociale lasten	0,00	62.400	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610343 Vluchtelingen Oekraïne Hammolenweg	4380 Overige goederen en diensten	0,00	24.600	8.000	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610343 Vluchtelingen Oekraïne Hammolenweg	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	1.666,67	20.400	17.000	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610343 Vluchtelingen Oekraïne Hammolenweg	8352 Uitgeleend personeel	-50.468,42	-62.400	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610343 Vluchtelingen Oekraïne Hammolenweg	8380 Overige goederen en diensten	-10.000,00	-15.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610343 Vluchtelingen Oekraïne Hammolenweg	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	-30.000	-25.000	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610352 Vluchtelingen Oekraïne Rodahal	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-2.967,36	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610362 Vluchtelingen Oekraïne Rolduc	4380 Overige goederen en diensten	55,38	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610362 Vluchtelingen Oekraïne Rolduc	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-75.347,34	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610372 Flexwoningen vluchtelingen	4380 Overige goederen en diensten	917,60	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610402 Eenzaamheidsbestrijding	4380 Overige goederen en diensten	0,00	11.200	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610402 Eenzaamheidsbestrijding	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	25.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610402 Eenzaamheidsbestrijding	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	350.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610412 Vie, project eenzaamheid	4351 Ingeleend personeel	0,00	6.400	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610412 Vie, project eenzaamheid	4380 Overige goederen en diensten	34.237,00	7.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610412 Vie, project eenzaamheid	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	10.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610412 Vie, project eenzaamheid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	340.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal T61 Samenkracht en burgerparticipatie			**-1.351.187,32**	**488.800**	**1.739.200**	**3.599.300**	**3.474.700**	**3.464.500**
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620012 Jeugdzorg eerste lijn	4110 Salarissen en sociale lasten	0,00	655.400	656.400	581.800	561.400	561.400
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620012 Jeugdzorg eerste lijn	4380 Overige goederen en diensten	5.142,95	9.100	10.000	10.000	10.000	10.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620012 Jeugdzorg eerste lijn	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	768.348,00	10.900	10.000	10.000	10.000	10.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620012 Jeugdzorg eerste lijn	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	156.805,00	91.500	0	0	0	0
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620022 Uitvoering Lokaal	4351 Ingeleend personeel	581.385,02	450.000	450.000	350.000	350.000	350.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620022 Uitvoering Lokaal	4380 Overige goederen en diensten	26.442,36	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620022 Uitvoering Lokaal	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	367.289,88	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620022 Uitvoering Lokaal	8352 Uitgeleend personeel	-165.472,82	-90.000	0	0	0	0
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620052 WMO eerste lijn	4351 Ingeleend personeel	350.140,32	300.000	298.000	298.000	298.000	298.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620052 WMO eerste lijn	4380 Overige goederen en diensten	171.436,42	155.500	156.600	156.600	156.600	156.600
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620052 WMO eerste lijn	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	1.100	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620062 WMO representatie	4380 Overige goederen en diensten	2.397,82	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620072 Uitvoering WMO	4341 Sociale uitkeringen in natura	319.882,40	311.500	320.000	320.000	320.000	320.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620072 Uitvoering WMO	4351 Ingeleend personeel	23.459,00	0	0	0	0	0
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620072 Uitvoering WMO	4380 Overige goederen en diensten	33.080,10	26.000	6.000	6.000	6.000	6.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620072 Uitvoering WMO	4436 Ink.overdr. - overige overheden	112.000,00	131.000	151.000	151.000	151.000	151.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620072 Uitvoering WMO	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	80.018,00	8.500	0	0	0	0
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620082 Uitvoering WMO, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	140.000,00	200.000	200.000	200.000	190.600	190.700
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620092 Integraal kindcentrum	4380 Overige goederen en diensten	19.146,50	213.400	0	0	0	0
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620102 POH-GGZ Jeugd	4351 Ingeleend personeel	221.917,50	228.200	211.500	211.500	211.500	211.500
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620102 POH-GGZ Jeugd	4380 Overige goederen en diensten	1.200,00	1.300	1.500	1.500	1.500	1.500
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620112 Uitvoering Taskforce 2.0	4351 Ingeleend personeel	3.337,50	0	0	0	0	0
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620112 Uitvoering Taskforce 2.0	4380 Overige goederen en diensten	65.505,83	0	0	0	0	0
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620112 Uitvoering Taskforce 2.0	4436 Ink.overdr. - overige overheden	186.881,00	0	0	0	0	0
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620122 Centrum voor Jeugd en Gezin	4110 Salarissen en sociale lasten	15.000,00	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620122 Centrum voor Jeugd en Gezin	4380 Overige goederen en diensten	9.580,12	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620122 Centrum voor Jeugd en Gezin	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	66.792,57	35.800	35.800	35.800	35.800	35.800
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620132 Project Veilig Thuis	4110 Salarissen en sociale lasten	15.000,00	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	9620132 Project Veilig Thuis	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	574.085,00	600.800	527.000	512.000	497.000	497.000
Totaal T62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen			**4.150.800,47**	**3.820.000**	**3.513.800**	**3.324.200**	**3.279.400**	**3.279.500**
T63 Inkomensregelingen	9630002 Inkomensregelingen	4110 Salarissen en sociale lasten	2.284.100,00	2.371.100	2.371.100	2.371.100	2.371.100	2.371.100
T63 Inkomensregelingen	9630002 Inkomensregelingen	4351 Ingeleend personeel	195.916,28	299.400	269.400	269.400	269.400	269.400
T63 Inkomensregelingen	9630002 Inkomensregelingen	4380 Overige goederen en diensten	121.867,51	136.000	40.000	40.000	40.000	40.000
T63 Inkomensregelingen	9630002 Inkomensregelingen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	11.500,00	11.500	11.500	11.500	11.500	11.500
T63 Inkomensregelingen	9630002 Inkomensregelingen	8342 Eig.bijdr./verh. soc. uitk in natura	-14.021,19	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4110 Salarissen en sociale lasten	30.000,00	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4210 Belastingen	1.331,69	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4351 Ingeleend personeel	154.764,96	30.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4380 Overige goederen en diensten	11.365,01	18.900	570.900	570.900	517.500	517.700
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4411 Sociale uitkeringen in geld	80.700,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	522.564,03	1.629.800	28.000	28.000	28.000	28.000
T63 Inkomensregelingen	9630021 Kwijtscheldingsbeleid	4448 Kap.overdr. - ov. instel./ personen	868.610,45	1.058.000	1.068.000	1.078.000	1.027.700	1.027.700
T63 Inkomensregelingen	9630032 Bijstand voor zelfstandigen Bbz	4351 Ingeleend personeel	1.326,00	11.100	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630032 Bijstand voor zelfstandigen Bbz	4380 Overige goederen en diensten	55.343,72	88.900	100.000	100.000	100.000	100.000
T63 Inkomensregelingen	9630032 Bijstand voor zelfstandigen Bbz	4411 Sociale uitkeringen in geld	25.079,48	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000
T63 Inkomensregelingen	9630032 Bijstand voor zelfstandigen Bbz	8412 Verhaal sociale uitkeringen in geld	-30.160,91	-123.300	-123.300	-123.300	-123.300	-123.300
T63 Inkomensregelingen	9630032 Bijstand voor zelfstandigen Bbz	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-303.639,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630042 Bijzondere Bijstand	4411 Sociale uitkeringen in geld	23.559.475,66	23.817.900	23.653.400	21.790.300	21.790.300	21.790.300
T63 Inkomensregelingen	9630042 Bijzondere Bijstand	4720 Mutatie voorzieningen	1.071.500,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630042 Bijzondere Bijstand	8412 Verhaal sociale uitkeringen in geld	196.466,36	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
T63 Inkomensregelingen	9630042 Bijzondere Bijstand	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-29.644.100,00	-27.179.000	-27.179.000	-26.573.200	-26.573.200	-26.573.200
T63 Inkomensregelingen	9630052 Kinderopvang smi	4341 Sociale uitkeringen in natura	378,49	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
T63 Inkomensregelingen	9630062 BB - incidenteel	4411 Sociale uitkeringen in geld	2.104.340,33	2.239.200	3.139.200	2.239.200	2.134.700	2.134.700
T63 Inkomensregelingen	9630072 BB - soc. Cult. activiteiten	4341 Sociale uitkeringen in natura	326.309,60	323.800	323.800	323.800	293.600	293.600
T63 Inkomensregelingen	9630082 Loonkostensubsidies	4380 Overige goederen en diensten	0,00	3.200	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630082 Loonkostensubsidies	4420 Subsidies	545.870,77	800.700	564.400	564.400	564.400	564.400
T63 Inkomensregelingen	9630082 Loonkostensubsidies	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-6.479,13	-11.300	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630092 IOAW	4380 Overige goederen en diensten	3.157,47	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630092 IOAW	4411 Sociale uitkeringen in geld	491.650,55	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
T63 Inkomensregelingen	9630092 IOAW	8412 Verhaal sociale uitkeringen in geld	-4.926,01	0	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T63 Inkomensregelingen	9630102 IOAZ	4411 Sociale uitkeringen in geld	78.818,58	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
T63 Inkomensregelingen	9630112 Fraudebestrijding	4110 Salarissen en sociale lasten	203.700,00	203.700	203.700	203.700	203.700	203.700
T63 Inkomensregelingen	9630112 Fraudebestrijding	4380 Overige goederen en diensten	30.502,69	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
T63 Inkomensregelingen	9630122 BB - collectieve verzekering ziekte	4411 Sociale uitkeringen in geld	79.303,21	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
T63 Inkomensregelingen	9630132 Preventie vroegsignalering	4380 Overige goederen en diensten	20,50	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630162 Bedrijfskrediet Tozo	8412 Verhaal sociale uitkeringen in geld	70.687,18	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630182 Vie, project armoedebeleid	4110 Salarissen en sociale lasten	121.500,00	121.500	121.500	121.500	121.500	121.500
T63 Inkomensregelingen	9630182 Vie, project armoedebeleid	4351 Ingeleend personeel	0,00	12.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630182 Vie, project armoedebeleid	4380 Overige goederen en diensten	58.947,54	117.100	128.500	128.500	122.500	122.500
T63 Inkomensregelingen	9630182 Vie, project armoedebeleid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	26.915,00	57.400	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630192 Vie, project soc. cult. activiteiten	4380 Overige goederen en diensten	105.025,28	100.000	50.000	50.000	50.000	50.000
T63 Inkomensregelingen	9630202 Toeslagenaffaire	4110 Salarissen en sociale lasten	341.000,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630202 Toeslagenaffaire	4351 Ingeleend personeel	5.708,60	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630202 Toeslagenaffaire	4380 Overige goederen en diensten	73.025,04	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630202 Toeslagenaffaire	4448 Kap.overdr. - ov. instel./ personen	2.338,77	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630202 Toeslagenaffaire	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-302.339,66	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630240 Schuldhulpverlening	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	1.093,24	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T63 Inkomensregelingen	9630242 Schuldhulpverlening	4110 Salarissen en sociale lasten	90.000,00	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
T63 Inkomensregelingen	9630242 Schuldhulpverlening	4351 Ingeleend personeel	1.950,00	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
T63 Inkomensregelingen	9630242 Schuldhulpverlening	4380 Overige goederen en diensten	4.875,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630252 Schuldhulpverlening nc	4380 Overige goederen en diensten	-18.000,00	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T63 Inkomensregelingen	9630262 Schuldhulp - Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	253.327,95	280.300	300.000	300.000	300.000	300.000
T63 Inkomensregelingen	9630272 Schuldhulpmaatje	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	85.000,00	125.300	125.300	125.300	119.500	119.400
T63 Inkomensregelingen	9630282 Kredietbank Limburg	4380 Overige goederen en diensten	2.925,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630282 Kredietbank Limburg	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	1.618.214,77	1.771.700	2.010.700	2.100.100	2.095.500	2.095.500
T63 Inkomensregelingen	9630292 Noodfonds stille ramp	4380 Overige goederen en diensten	857,55	1.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630292 Noodfonds stille ramp	4420 Subsidies	80.000,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630292 Noodfonds stille ramp	4436 Ink.overdr. - overige overheden	15.000,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630292 Noodfonds stille ramp	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	3.586.845,93	1.366.700	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630292 Noodfonds stille ramp	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-33.800,68	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630312 Toeslagen gemeentelijke hulp B2	4351 Ingeleend personeel	0,00	24.100	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630312 Toeslagen gemeentelijke hulp B2	4380 Overige goederen en diensten	0,00	156.900	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630312 Toeslagen gemeentelijke hulp B2	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-181.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630322 Toeslagen kwijtsch. gem. belasting	4380 Overige goederen en diensten	0,00	10.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630322 Toeslagen kwijtsch. gem. belasting	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-10.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630332 Toeslagen kwijtsch pub. Schulden SZW	4380 Overige goederen en diensten	0,00	9.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630332 Toeslagen kwijtsch pub. Schulden SZW	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-9.000	0	0	0	0
Totaal T63 Inkomensregelingen			**9.243.733,61**	**10.430.300**	**8.524.800**	**6.466.900**	**6.212.100**	**6.212.200**
T64 WSW en beschut werk	9640012 Wet sociale werkvoorziening	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	18.681.287,00	18.984.200	17.733.200	16.976.200	16.976.200	16.976.200
T64 WSW en beschut werk	9640012 Wet sociale werkvoorziening	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-10.685,76	0	0	0	0	0
T64 WSW en beschut werk	9640022 Scholing - act. doelgroepen Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	35.178,00	0	0	0	0	0
Totaal T64 WSW en beschut werk			**18.705.779,24**	**18.984.200**	**17.733.200**	**16.976.200**	**16.976.200**	**16.976.200**
T65 Arbeidsparticipatie	9650002 Arbeidsparticipatie	4110 Salarissen en sociale lasten	1.012.400,00	1.019.800	1.019.800	1.019.800	1.019.800	1.019.800
T65 Arbeidsparticipatie	9650002 Arbeidsparticipatie	4380 Overige goederen en diensten	26,62	0	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650002 Arbeidsparticipatie	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	180.000	113.000	29.000	29.000	29.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650022 Stichting Werkcorporatie Kerkrade	4341 Sociale uitkeringen in natura	423.499,92	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650042 Re-integratie PSB	4411 Sociale uitkeringen in geld	12.191,27	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650052 Re-integratie nieuwe doelgroep	4341 Sociale uitkeringen in natura	21.803,32	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650052 Re-integratie nieuwe doelgroep	4380 Overige goederen en diensten	1.983,05	0	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T65 Arbeidsparticipatie	9650072 Re-integratie WIW/ID adm.	4380 Overige goederen en diensten	129,90	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650092 Re-integratie overig	4341 Sociale uitkeringen in natura	70.306,76	40.300	69.900	69.900	69.900	69.900
T65 Arbeidsparticipatie	9650092 Re-integratie overig	4351 Ingeleend personeel	0,00	5.000	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650092 Re-integratie overig	4380 Overige goederen en diensten	1.220.895,37	920.000	1.205.800	1.449.800	1.314.600	1.314.600
T65 Arbeidsparticipatie	9650092 Re-integratie overig	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	28.608,75	15.800	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650092 Re-integratie overig	4750 Overige verrekeningen	145.882,48	79.900	112.000	113.000	113.000	113.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650101 Grensoverschrijdende arbeidsbemid.	4110 Salarissen en sociale lasten	132.000,00	171.300	132.000	132.000	132.000	132.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650102 Grensoverschrijdende arbeidsbemid.	4380 Overige goederen en diensten	25.200,57	31.000	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650102 Grensoverschrijdende arbeidsbemid.	8380 Overige goederen en diensten	-25.982,72	-6.000	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650102 Grensoverschrijdende arbeidsbemid.	8432 Ink.overdr. - gemeenten	0,00	-64.300	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650142 Vie, project reïntegratie	4351 Ingeleend personeel	70.199,80	76.900	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650142 Vie, project reïntegratie	4380 Overige goederen en diensten	4.749,74	240.000	200.000	200.000	190.600	190.700
T65 Arbeidsparticipatie	9650142 Vie, project reïntegratie	4436 Ink.overdr. - overige overheden	926,60	0	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650142 Vie, project reïntegratie	4750 Overige verrekeningen	600,00	0	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650142 Vie, project reïntegratie	8436 Ink.overdr. - overige overheden	-2.000,00	0	0	0	0	0
Totaal T65 Arbeidsparticipatie			**3.143.421,43**	**2.802.700**	**2.945.500**	**3.106.500**	**2.961.900**	**2.962.000**
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660002 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4110 Salarissen en sociale lasten	1.005.800,00	989.600	991.600	991.600	991.600	991.600
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660010 Hulpmiddelen WMO	4730 Afschrijvingen	366.100,00	361.100	296.800	223.600	162.300	80.000
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660010 Hulpmiddelen WMO	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	13.078,67	13.500	8.400	5.100	2.700	900
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660012 Hulpmiddelen WMO	4341 Sociale uitkeringen in natura	723.648,25	758.700	748.700	748.700	748.700	748.700
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660020 Voorziening vanuit de WMO	4730 Afschrijvingen	161.116,20	164.500	138.500	113.900	113.800	97.100
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660020 Voorziening vanuit de WMO	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	9.844,04	10.100	7.900	6.400	5.200	3.900
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660022 Voorziening vanuit de WMO	4341 Sociale uitkeringen in natura	201.213,20	348.600	348.600	348.600	348.600	348.600
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660022 Voorziening vanuit de WMO	4351 Ingeleend personeel	602,46	0	0	0	0	0
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660022 Voorziening vanuit de WMO	4380 Overige goederen en diensten	8.254,68	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660032 Gehandicaptenbeleid	4380 Overige goederen en diensten	2.168,50	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660032 Gehandicaptenbeleid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	9.617,00	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660032 Gehandicaptenbeleid	8370 Leges en andere rechten	-16.265,00	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660042 Vervoer WMO	4380 Overige goederen en diensten	11.559,92	40.100	40.100	40.100	40.100	40.100
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660052 Vervoer WMO ondernemer	4341 Sociale uitkeringen in natura	1.644.537,00	1.884.000	1.926.000	1.922.800	1.927.600	1.927.600
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660052 Vervoer WMO ondernemer	8380 Overige goederen en diensten	-235.308,47	-237.000	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660062 SPUK versterken sociale basis	4380 Overige goederen en diensten	28.418,80	19.100	138.100	103.500	0	0
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660062 SPUK versterken sociale basis	4436 Ink.overdr. - overige overheden	61.218,00	138.100	0	0	0	0
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660062 SPUK versterken sociale basis	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	29.864,00	0	0	0	0	0
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660062 SPUK versterken sociale basis	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-119.500,80	-157.200	-138.100	-103.500	0	0
Totaal T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)			**3.905.966,45**	**4.336.000**	**4.309.400**	**4.203.600**	**4.143.400**	**4.041.300**
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671232 Project eenzaamheid	4351 Ingeleend personeel	-3.135,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671232 Project eenzaamheid	4380 Overige goederen en diensten	3.617,53	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671232 Project eenzaamheid	4420 Subsidies	9.535,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671232 Project eenzaamheid	4436 Ink.overdr. - overige overheden	3.368,28	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671262 Koploperproj. onafh. cliëntonderst.	4380 Overige goederen en diensten	17.472,24	10.000	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671262 Koploperproj. onafh. cliëntonderst.	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	111.000,00	141.000	0	0	0	0
Totaal T671 Maatwerkdienstverlening 18+			**141.858,05**	**151.000**	**0**	**0**	**0**	**0**
T671a Huishoudelijke hulp (WMO)	9671302 Hulp bij huishouden	4341 Sociale uitkeringen in natura	7.054.408,46	6.735.100	6.710.100	6.710.100	6.429.200	6.436.500
T671a Huishoudelijke hulp (WMO)	9671302 Hulp bij huishouden	4380 Overige goederen en diensten	375.113,62	2.445.800	2.293.800	2.473.800	2.353.500	2.353.500
T671a Huishoudelijke hulp (WMO)	9671302 Hulp bij huishouden	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	-680.000	0	-350.000	-350.000	-350.000
T671a Huishoudelijke hulp (WMO)	9671422 Eigen bijdragen maatwerk	8342 Eig.bijdr./verh. soc. uitk in natura	-602.624,07	-649.600	-649.600	-649.600	-649.600	-649.600
T671a Huishoudelijke hulp (WMO)	9671432 PGB - WMO -HH	4341 Sociale uitkeringen in natura	268.400,00	170.000	170.000	170.000	170.000	170.000
T671a Huishoudelijke hulp (WMO)	9671432 PGB - WMO -HH	4380 Overige goederen en diensten	0,00	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
Totaal T671a Huishoudelijke hulp (WMO)			**7.095.298,01**	**8.033.300**	**8.536.300**	**8.366.300**	**7.965.100**	**7.972.400**
T671b Begeleiding (WMO)	9671312 Thuis- en mantelzorg	4380 Overige goederen en diensten	363,00	400	0	0	0	0
T671b Begeleiding (WMO)	9671312 Thuis- en mantelzorg	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	135.500,00	139.600	140.000	140.000	140.000	140.000
T671b Begeleiding (WMO)	9671322 WMO hv communicatie	4380 Overige goederen en diensten	404,11	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T671b Begeleiding (WMO)	9671332 Begeleiding basis	4341 Sociale uitkeringen in natura	1.033.404,14	805.000	805.000	805.000	805.000	805.000
T671b Begeleiding (WMO)	9671332 Begeleiding basis	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	4.900	194.900	194.900	194.900	194.900
T671b Begeleiding (WMO)	9671342 Begeleiding extra	4341 Sociale uitkeringen in natura	2.056.227,86	2.461.400	2.461.400	2.461.400	2.346.500	2.346.600
T671b Begeleiding (WMO)	9671342 Begeleiding extra	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-14.695,27	0	0	0	0	0
T671b Begeleiding (WMO)	9671352 Begeleiding gespecialiseerd	4341 Sociale uitkeringen in natura	189.636,83	349.000	349.000	349.000	349.000	349.000
T671b Begeleiding (WMO)	9671362 Begeleiding (WMO)	4341 Sociale uitkeringen in natura	9.101,43	59.100	82.200	82.200	82.200	82.200
T671b Begeleiding (WMO)	9671362 Begeleiding (WMO)	4380 Overige goederen en diensten	15.760,89	23.600	4.900	4.900	4.900	4.900
T671b Begeleiding (WMO)	9671362 Begeleiding (WMO)	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	15.955,07	1.300	0	0	0	0
T671b Begeleiding (WMO)	9671362 Begeleiding (WMO)	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.410,00	3.100	0	0	0	0
T671b Begeleiding (WMO)	9671442 PGB - WMO -BG	4341 Sociale uitkeringen in natura	642.288,83	570.000	570.000	505.000	458.100	458.100
Totaal T671b Begeleiding (WMO)			**4.086.356,89**	**4.418.400**	**4.608.400**	**4.543.400**	**4.381.600**	**4.381.700**
T671c Dagbesteding (WMO)	9671372 Dagbesteding basis	4341 Sociale uitkeringen in natura	764.255,16	742.000	742.000	742.000	742.000	742.000
T671c Dagbesteding (WMO)	9671382 Dagbesteding Midden	4341 Sociale uitkeringen in natura	1.295.133,04	1.580.000	1.520.000	1.520.000	1.449.100	1.449.000
T671c Dagbesteding (WMO)	9671382 Dagbesteding Midden	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-16.277,58	0	0	0	0	0
T671c Dagbesteding (WMO)	9671392 Dagbesteding Zwaar	4341 Sociale uitkeringen in natura	70.796,71	129.000	129.000	129.000	129.000	129.000
T671c Dagbesteding (WMO)	9671402 Dagbesteding Vervoer	4341 Sociale uitkeringen in natura	129.606,64	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
T671c Dagbesteding (WMO)	9671402 Dagbesteding Vervoer	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-1.334,85	0	0	0	0	0
T671c Dagbesteding (WMO)	9671412 Chronisch Zieken	4411 Sociale uitkeringen in geld	0,00	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
T671c Dagbesteding (WMO)	9671412 Chronisch Zieken	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	76.898,00	105.000	105.000	105.000	105.000	105.000
T671c Dagbesteding (WMO)	9671462 Vie, project eenzaamheid	4436 Ink.overdr. - overige overheden	6.727,00	0	0	0	0	0
Totaal T671c Dagbesteding (WMO)			**2.325.804,12**	**2.791.000**	**2.731.000**	**2.731.000**	**2.660.100**	**2.660.000**
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671472 SPUK een tegen eenzaamheid	4351 Ingeleend personeel	10.768,45	0	0	0	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671472 SPUK een tegen eenzaamheid	4380 Overige goederen en diensten	11.546,90	26.400	30.700	0	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671472 SPUK een tegen eenzaamheid	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	2.000	0	0	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671472 SPUK een tegen eenzaamheid	4436 Ink.overdr. - overige overheden	22.684,20	10.000	0	0	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671472 SPUK een tegen eenzaamheid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	500,00	0	0	0	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671472 SPUK een tegen eenzaamheid	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-45.499,55	-38.400	-30.700	0	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671482 SPUK welzijn op recept	4380 Overige goederen en diensten	0,00	36.400	44.100	51.800	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671482 SPUK welzijn op recept	4436 Ink.overdr. - overige overheden	38.228,00	0	0	0	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671482 SPUK welzijn op recept	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-38.228,00	-36.400	-44.100	-51.800	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671492 SPUK mantelzorg	4380 Overige goederen en diensten	27.897,22	43.100	38.400	34.500	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671492 SPUK mantelzorg	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-27.897,22	-43.100	-38.400	-34.500	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671502 SPUK valpreventie	4380 Overige goederen en diensten	93.616,04	147.600	182.200	187.900	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671502 SPUK valpreventie	4436 Ink.overdr. - overige overheden	56.692,33	0	0	0	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671502 SPUK valpreventie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	24.743,30	40.000	0	0	0	0
T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9671502 SPUK valpreventie	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-175.051,67	-187.600	-182.200	-187.900	0	0
Totaal T671d Overige maatwerkarrangementen (WMO)			**0,00**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672012 Regionaal transitie arr. jeugdzorg	4110 Salarissen en sociale lasten	648.700,00	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672012 Regionaal transitie arr. jeugdzorg	4380 Overige goederen en diensten	472,50	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672012 Regionaal transitie arr. jeugdzorg	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	390.181,07	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672012 Regionaal transitie arr. jeugdzorg	4436 Ink.overdr. - overige overheden	28.733,25	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672072 Fonds Jeugd Lokaal	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	1.378,07	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672072 Fonds Jeugd Lokaal	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-16.981,46	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672082 Jeugd doelgroep arrangementen	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	88.054,48	613.500	630.000	630.000	600.600	600.600
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672092 Wijkgericht werken	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	11.000,00	0	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672092 Wijkgericht werken	4436 Ink.overdr. - overige overheden	202.527,00	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Totaal T672 Maatwerkdienstverlening 18-			**1.354.064,91**	**913.500**	**930.000**	**930.000**	**900.600**	**900.600**
T672a Jeugdzorg begeleiding	9672102 Jeugdzorg begeleiding	4380 Overige goederen en diensten	0,00	23.500	15.000	15.000	15.000	15.000
T672a Jeugdzorg begeleiding	9672102 Jeugdzorg begeleiding	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	5.114.387,00	5.263.900	5.193.000	4.693.000	4.521.700	4.522.000
T672a Jeugdzorg begeleiding	9672102 Jeugdzorg begeleiding	4436 Ink.overdr. - overige overheden	111.000,00	160.100	165.000	165.000	165.000	165.000
T672a Jeugdzorg begeleiding	9672102 Jeugdzorg begeleiding	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	19.536,00	20.500	21.000	21.000	21.000	21.000
T672a Jeugdzorg begeleiding	9672102 Jeugdzorg begeleiding	4750 Overige verrekeningen	65.391,13	30.500	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal T672a Jeugdzorg begeleiding			**5.310.314,13**	**5.498.500**	**5.409.000**	**4.909.000**	**4.737.700**	**4.738.000**
T672b Jeugdzorg behandeling	9672112 Jeugdzorg behandeling	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	6.560.478,00	6.057.900	4.301.400	4.608.700	4.870.300	4.870.400
T672b Jeugdzorg behandeling	9672112 Jeugdzorg behandeling	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	2.800.000	4.000.000	4.600.000	3.600.000	4.100.000
Totaal T672b Jeugdzorg behandeling			6.560.478,00	8.857.900	8.301.400	9.208.700	8.470.300	8.970.400
T672c Jeugdhulp dagbesteding	9672142 Jeugdhulp dagbesteding	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	51.959,00	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Totaal T672c Jeugdhulp dagbesteding			**51.959,00**	**30.000**	**30.000**	**30.000**	**30.000**	**30.000**
T672d Jeugdhulp zonder verblijf overig	9672122 Jeugdhulp zonder verblijf overig	4351 Ingeleend personeel	7.672,36	0	0	0	0	0
T672d Jeugdhulp zonder verblijf overig	9672122 Jeugdhulp zonder verblijf overig	4380 Overige goederen en diensten	658.539,66	632.800	700.000	700.000	667.400	667.400
T672d Jeugdhulp zonder verblijf overig	9672122 Jeugdhulp zonder verblijf overig	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	50.000	50.000	124.600	145.000	145.000
T672d Jeugdhulp zonder verblijf overig	9672122 Jeugdhulp zonder verblijf overig	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	67.200	0	0	0	0
T672d Jeugdhulp zonder verblijf overig	9672132 PGB jeugd	4341 Sociale uitkeringen in natura	214.503,93	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal T672d Jeugdhulp zonder verblijf overig			**880.715,95**	**950.000**	**950.000**	**1.024.600**	**1.012.400**	**1.012.400**
T673a Pleegzorg	9673012 Pleegzorg	4380 Overige goederen en diensten	2.144,64	0	0	0	0	0
T673a Pleegzorg	9673012 Pleegzorg	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	1.769.924,01	1.778.000	1.778.000	1.778.000	1.695.000	1.695.100
Totaal T673a Pleegzorg			**1.772.068,65**	**1.778.000**	**1.778.000**	**1.778.000**	**1.695.000**	**1.695.100**
T673b Gezinsrecht	9673022 Gezinsgericht	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	446.995,00	390.000	390.000	390.000	390.000	390.000
Totaal T673b Gezinsrecht			446.995,00	390.000	390.000	390.000	390.000	390.000
T673c Jeugdhulp met verblijf overig	9673032 Jeugdhulp met verblijf overig	4380 Overige goederen en diensten	1.306.110,44	1.500.000	1.200.000	1.200.000	1.167.400	1.167.400
T673c Jeugdhulp met verblijf overig	9673032 Jeugdhulp met verblijf overig	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	5.534.572,00	5.178.000	5.369.000	5.014.000	4.708.100	4.708.100
Totaal T673c Jeugdhulp met verblijf overig			**6.840.682,44**	**6.678.000**	**6.569.000**	**6.214.000**	**5.875.500**	**5.875.500**
T674a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	9674032 Behandeling GGZ zonder verblijf	4380 Overige goederen en diensten	780,00	0	0	0	0	0
T674a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	9674032 Behandeling GGZ zonder verblijf	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	126.837,16	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
Totaal T674a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf			**127.617,16**	**110.000**	**110.000**	**110.000**	**110.000**	**110.000**
T674b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	9674012 Jeugdhulp crisis / GGZ verblijf	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	546.270,84	467.000	467.000	467.000	467.000	467.000
T674b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	9674022 LTA	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	629.221,00	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal T674b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf			**1.175.491,84**	**667.000**	**667.000**	**667.000**	**667.000**	**667.000**
T681b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	9681032 Maatschappelijke opvang	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-43.500,00	178.900	135.400	135.400	135.400	135.400
T681b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	9681032 Maatschappelijke opvang	4436 Ink.overdr. - overige overheden	25.500,00	25.500	25.500	25.500	25.500	25.500
T681b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	9681032 Maatschappelijke opvang	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-6.081,55	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
T681b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	9681042 Stichting Slachtofferhulp	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	10.500	10.500	10.500	10.500	10.500
Totaal T681b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)			**-24.081,55**	**204.900**	**161.400**	**161.400**	**161.400**	**161.400**
T682a Jeugdbescherming	9682012 Jeugdbescherming	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	1.280.309,00	1.442.800	1.437.000	1.437.000	1.369.900	1.369.900
T682a Jeugdbescherming	9682012 Jeugdbescherming	8432 Ink.overdr. - gemeenten	0,00	-5.800	0	0	0	0
Totaal T682a Jeugdbescherming			**1.280.309,00**	**1.437.000**	**1.437.000**	**1.437.000**	**1.369.900**	**1.369.900**
T682b Jeugdreclassering	9682022 Jeugdreclassering	4380 Overige goederen en diensten	9.632,47	9.600	0	0	0	0
T682b Jeugdreclassering	9682022 Jeugdreclassering	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	268.628,00	144.400	154.000	154.000	154.000	154.000
Totaal T682b Jeugdreclassering			**278.260,47**	**154.000**	**154.000**	**154.000**	**154.000**	**154.000**
T71 Volksgezondheid	9710012 Gezondheidszorg	4110 Salarissen en sociale lasten	63.000,00	63.000	63.000	63.000	63.000	63.000
T71 Volksgezondheid	9710012 Gezondheidszorg	4380 Overige goederen en diensten	14.124,20	15.900	14.500	14.500	13.800	13.900
T71 Volksgezondheid	9710012 Gezondheidszorg	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	633.837,00	795.700	698.000	678.200	658.300	658.300
T71 Volksgezondheid	9710012 Gezondheidszorg	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.400,00	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
T71 Volksgezondheid	9710012 Gezondheidszorg	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-1.400	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T71 Volksgezondheid	9710012 Gezondheidszorg	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	-144.800	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710032 Gezondheidsachterstanden gids	4110 Salarissen en sociale lasten	24.000,00	54.000	54.000	54.000	54.000	54.000
T71 Volksgezondheid	9710032 Gezondheidsachterstanden gids	4380 Overige goederen en diensten	148.216,78	205.400	76.700	76.700	0	0
T71 Volksgezondheid	9710032 Gezondheidsachterstanden gids	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	37.513,13	120.300	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710032 Gezondheidsachterstanden gids	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-65.470,13	-88.000	-76.700	-76.700	0	0
T71 Volksgezondheid	9710052 SPUK kansrijke start	4380 Overige goederen en diensten	57.541,00	0	61.400	76.700	0	0
T71 Volksgezondheid	9710052 SPUK kansrijke start	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	61.400	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710052 SPUK kansrijke start	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-57.541,00	-61.400	-61.400	-76.700	0	0
T71 Volksgezondheid	9710062 Programma JGZ-GGD	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	1.583.637,64	1.633.400	2.032.100	2.110.900	2.186.800	2.312.800
T71 Volksgezondheid	9710062 Programma JGZ-GGD	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-28.894,97	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710082 Project preventie accoord	4351 Ingeleend personeel	8.500,00	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710082 Project preventie accoord	4380 Overige goederen en diensten	21.412,20	20.500	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710082 Project preventie accoord	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-29.912,20	-20.500	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710092 SPUK aanpak overgewicht en obesitas	4380 Overige goederen en diensten	54.071,80	46.600	67.100	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710092 SPUK aanpak overgewicht en obesitas	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	33.600	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710092 SPUK aanpak overgewicht en obesitas	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-54.071,80	-80.200	-67.100	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710102 SPUK mentale gezondheid	4351 Ingeleend personeel	26.648,75	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710102 SPUK mentale gezondheid	4380 Overige goederen en diensten	0,00	13.800	19.200	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710102 SPUK mentale gezondheid	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	5.400	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710102 SPUK mentale gezondheid	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-26.648,75	-19.200	-19.200	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710112 SPUK OKO	4380 Overige goederen en diensten	7.732,85	9.500	9.600	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710112 SPUK OKO	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	2.000	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710112 SPUK OKO	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-7.732,85	-11.500	-9.600	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710122 SPUK coördinatie regionale aanpak	4380 Overige goederen en diensten	34.141,10	28.000	28.000	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710122 SPUK coördinatie regionale aanpak	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	7.400,00	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710122 SPUK coördinatie regionale aanpak	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-41.541,10	-28.000	-28.000	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710132 SPUK versterken kennis GGD	4380 Overige goederen en diensten	9.590,00	0	9.600	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710132 SPUK versterken kennis GGD	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	9.600	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710132 SPUK versterken kennis GGD	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-9.590,00	-9.600	-9.600	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710142 SPUK IZA 2023	4110 Salarissen en sociale lasten	30.000,00	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710142 SPUK IZA 2023	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-30.000,00	0	0	0	0	0
Totaal T71 Volksgezondheid			**2.412.363,65**	**2.655.900**	**2.864.000**	**2.923.000**	**2.978.300**	**3.104.400**
T72 Riolering	9720000 Riolering	4730 Afschrijvingen	1.045.104,80	1.115.600	1.121.000	1.121.000	1.116.700	1.114.300
T72 Riolering	9720000 Riolering	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	391.262,74	372.700	375.800	363.500	351.200	338.900
T72 Riolering	9720003 Riolering	4110 Salarissen en sociale lasten	268.100,00	268.100	268.100	268.100	268.100	268.100
T72 Riolering	9720003 Riolering	4210 Belastingen	88.846,23	102.200	103.200	104.200	104.200	104.200
T72 Riolering	9720003 Riolering	4351 Ingeleend personeel	0,00	1.200	0	0	0	0
T72 Riolering	9720003 Riolering	4380 Overige goederen en diensten	20.941,25	57.000	63.200	64.200	64.200	64.200
T72 Riolering	9720003 Riolering	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	164.000,00	177.000	180.000	182.000	186.000	186.000
T72 Riolering	9720003 Riolering	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	6.720,00	17.000	0	0	0	0
T72 Riolering	9720003 Riolering	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	59.800	72.100	88.700	103.400
T72 Riolering	9720003 Riolering	4720 Mutatie voorzieningen	79.486,90	0	0	0	0	0
T72 Riolering	9720003 Riolering	8380 Overige goederen en diensten	21.794,37	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
T72 Riolering	9720003 Riolering	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-121,14	-200	-200	-200	-200	-200
T72 Riolering	9720013 Rioolheffing op niet-woningen	8221 Belastingen op producenten	-351.136,81	-439.000	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000
T72 Riolering	9720023 Rioolheffing op woningen	8222 Belastingen op huishoudens	-5.017.550,00	-5.135.200	-5.267.200	-5.297.700	-5.305.700	-5.305.700
T72 Riolering	9720033 Riolen recognities	4380 Overige goederen en diensten	22.500,01	38.000	43.000	43.000	43.000	43.000
T72 Riolering	9720043 Rioolinspectie-filmen	4380 Overige goederen en diensten	76.792,06	72.000	73.000	74.000	74.000	74.000
T72 Riolering	9720053 Riolen en waterlopen	4380 Overige goederen en diensten	506.363,24	598.000	630.000	640.000	640.000	640.000

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T72 Riolering	9720053 Riolen en waterlopen	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	82.632,22	0	0	0	0	0
T72 Riolering	9720053 Riolen en waterlopen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	58.388,45	35.100	15.000	15.000	15.000	15.000
T72 Riolering	9720053 Riolen en waterlopen	8380 Overige goederen en diensten	-33.676,00	-3.600	0	0	0	0
T72 Riolering	9720063 Rioolgemalen (flygt)	4380 Overige goederen en diensten	22.968,07	23.500	21.500	22.000	22.000	22.000
T72 Riolering	9720073 Rd4 - kolkenzuigen	4380 Overige goederen en diensten	58.561,21	77.200	66.000	67.000	67.000	67.000
T72 Riolering	9720083 Ongediertebestrijding	4380 Overige goederen en diensten	30.829,07	58.600	59.000	60.000	57.000	56.900
T72 Riolering	9720093 Zl bassins	4380 Overige goederen en diensten	97.213,10	71.000	72.000	73.000	73.000	73.000
Totaal T72 Riolering			**-2.359.980,23**	**-2.495.800**	**-2.508.800**	**-2.520.800**	**-2.527.800**	**-2.527.900**
T73 Afval	9730000 Afval overig	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	266,93	200	200	200	200	200
T73 Afval	9730003 Afval overig	4110 Salarissen en sociale lasten	196.500,00	196.500	196.500	196.500	196.500	196.500
T73 Afval	9730003 Afval overig	4380 Overige goederen en diensten	2.192,76	2.100	0	0	0	0
T73 Afval	9730003 Afval overig	8370 Leges en andere rechten	-6.110.386,54	-6.667.900	-6.820.700	-7.123.700	-7.139.700	-7.339.700
T73 Afval	9730003 Afval overig	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	0,00	-1.300	0	0	0	0
T73 Afval	9730003 Afval overig	8520 Dividenden en winsten	-79.202,00	-70.000	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
T73 Afval	9730013 Afval Rd4	4380 Overige goederen en diensten	3.921.782,21	4.783.800	5.331.400	5.331.400	5.331.400	5.331.400
T73 Afval	9730023 Afval bsgw	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	267.999,96	348.000	309.000	311.000	319.000	319.000
Totaal T73 Afval			**-1.800.846,68**	**-1.408.600**	**-1.014.600**	**-1.315.600**	**-1.323.600**	**-1.523.600**
T74 Milieubeheer	9740000 Milieubeheer	4730 Afschrijvingen	0,00	11.600	14.900	14.900	14.900	14.900
T74 Milieubeheer	9740000 Milieubeheer	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	73.893,00	82.800	82.000	74.200	66.400	58.600
T74 Milieubeheer	9740003 Milieubeheer	4110 Salarissen en sociale lasten	108.200,00	198.200	201.200	204.200	207.200	207.200
T74 Milieubeheer	9740003 Milieubeheer	4320 Duurzame goederen	0,00	70.500	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740003 Milieubeheer	4351 Ingeleend personeel	30.105,00	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740003 Milieubeheer	4380 Overige goederen en diensten	24.577,67	93.000	20.900	20.900	19.900	19.900
T74 Milieubeheer	9740003 Milieubeheer	8380 Overige goederen en diensten	-1.150,00	-1.100	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740013 Milieu handhaving RUD	4110 Salarissen en sociale lasten	89.800,00	89.800	89.800	89.800	89.800	89.800
T74 Milieubeheer	9740013 Milieu handhaving RUD	4351 Ingeleend personeel	0,00	1.800	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740013 Milieu handhaving RUD	4380 Overige goederen en diensten	125,00	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740013 Milieu handhaving RUD	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	298.356,72	312.800	420.300	413.800	406.800	406.800
T74 Milieubeheer	9740013 Milieu handhaving RUD	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-1.800	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740023 Bodemsanering	4380 Overige goederen en diensten	6.215,00	11.500	11.500	11.500	10.900	11.000
T74 Milieubeheer	9740023 Bodemsanering	8370 Leges en andere rechten	0,00	-900	-900	-900	-900	-900
T74 Milieubeheer	9740023 Bodemsanering	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-39.532,40	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740033 Geluidhinder	4110 Salarissen en sociale lasten	17.900,00	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
T74 Milieubeheer	9740033 Geluidhinder	4351 Ingeleend personeel	9.366,00	3.300	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740033 Geluidhinder	4380 Overige goederen en diensten	74.140,49	8.100	4.600	4.600	4.600	4.600
T74 Milieubeheer	9740033 Geluidhinder	8380 Overige goederen en diensten	-5.000,00	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740033 Geluidhinder	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-66.120,00	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740033 Geluidhinder	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-93.600,00	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740053 Saneren industriële schachten	4110 Salarissen en sociale lasten	20.500,00	20.500	20.500	20.500	20.500	20.500
T74 Milieubeheer	9740053 Saneren industriële schachten	4351 Ingeleend personeel	0,00	800	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740053 Saneren industriële schachten	4380 Overige goederen en diensten	447.702,77	235.200	50.000	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740053 Saneren industriële schachten	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-447.702,77	-236.000	-50.000	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740063 Saneren historische schachten	4110 Salarissen en sociale lasten	20.500,00	20.500	20.500	20.500	20.500	20.500
T74 Milieubeheer	9740063 Saneren historische schachten	4380 Overige goederen en diensten	631.506,96	214.000	50.000	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740063 Saneren historische schachten	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-631.506,96	-214.000	-50.000	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740073 Ondiepe winning histor. schachten	4380 Overige goederen en diensten	239.181,41	250.000	50.000	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740073 Ondiepe winning histor. schachten	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-239.181,41	-250.000	-50.000	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740083 Opsporen historische schachten	4110 Salarissen en sociale lasten	20.500,00	20.500	20.500	20.500	20.500	20.500
T74 Milieubeheer	9740083 Opsporen historische schachten	4380 Overige goederen en diensten	76.224,65	10.000	10.000	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T74 Milieubeheer	9740083 Opsporen historische schachten	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-76.224,65	-10.000	-10.000	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740090 Duurzaamheid	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	0,00	200	2.300	2.200	2.000	1.800
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4110 Salarissen en sociale lasten	164.700,00	218.900	218.900	218.900	218.900	218.900
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4351 Ingeleend personeel	286.457,93	229.500	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4380 Overige goederen en diensten	233.315,63	196.600	41.700	15.000	15.000	15.000
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	25.000,00	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	43.933,29	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	12.500,00	477.600	238.800	238.800	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	102.000	339.500	294.200	234.200	204.200
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4443 Kap.overdr. - gem.regelingen	0,00	3.200	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	8380 Overige goederen en diensten	-24.852,33	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-579.075,78	-218.900	-218.900	-218.900	-218.900	-218.900
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	-12.600	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	8436 Ink.overdr. - overige overheden	-39.438,13	-353.800	-238.800	-238.800	0	0
T74 Milieubeheer	9740113 Klimaataccoord duurzaamheid	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	300.000	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740123 Mijngas	4380 Overige goederen en diensten	3.000,00	2.000	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740123 Mijngas	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-3.000,00	-2.000	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740133 Energiearmoede	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	555.870,00	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740133 Energiearmoede	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	229.000	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740133 Energiearmoede	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-555.870,00	-229.000	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740143 Duurzaamheid vastgoed	4320 Duurzame goederen	68.668,39	23.700	41.300	0	0	0
Totaal T74 Milieubeheer			**779.985,48**	**1.610.400**	**1.633.500**	**1.208.800**	**1.135.200**	**1.097.300**
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750003 Begraafplaatsen en crematoria	4110 Salarissen en sociale lasten	41.200,00	41.200	41.200	41.200	41.200	41.200
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750003 Begraafplaatsen en crematoria	4380 Overige goederen en diensten	56.292,76	44.600	36.000	36.000	34.200	34.300
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750003 Begraafplaatsen en crematoria	8370 Leges en andere rechten	-50.155,95	-54.300	-54.300	-54.300	-54.300	-54.300
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750013 Uitbesteding beheer begraafplaatsen	4210 Belastingen	432,88	500	500	500	500	500
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750013 Uitbesteding beheer begraafplaatsen	4351 Ingeleend personeel	89.782,06	0	20.000	20.000	20.000	20.000
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750013 Uitbesteding beheer begraafplaatsen	4380 Overige goederen en diensten	9.258,82	67.400	56.000	56.000	53.400	53.400
Totaal T75 Begraafplaatsen en crematoria			**146.810,57**	**99.400**	**99.400**	**99.400**	**95.000**	**95.100**
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	4110 Salarissen en sociale lasten	314.000,00	314.000	314.000	314.000	314.000	314.000
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	4351 Ingeleend personeel	61.454,70	19.000	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	4380 Overige goederen en diensten	35.715,24	99.600	56.800	53.800	51.100	51.000
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	8330 Pachten	-27.701,67	-28.800	-28.800	-28.800	-28.800	-28.800
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	8380 Overige goederen en diensten	-8.359,85	0	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	0,00	-41.800	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810033 Project transferium	4380 Overige goederen en diensten	0,00	39.700	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810033 Project transferium	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	-39.700	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810043 Werkbudget wonen stedelijke ontwikk.	4380 Overige goederen en diensten	57.390,36	0	0	0	0	0
Totaal T81 Ruimtelijke ordening			**432.498,78**	**362.000**	**342.000**	**339.000**	**336.300**	**336.200**
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	4320 Duurzame goederen	69.014,46	35.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	4380 Overige goederen en diensten	0,00	100.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	4720 Mutatie voorzieningen	0,00	200.000	2.200.000	150.000	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	4750 Overige verrekeningen	0,00	0	17.800	17.800	17.800	17.800
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	8330 Pachten	-199.357,60	-131.200	-125.700	-125.700	-125.700	-125.700
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	0,00	-1.700	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	8750 Overige verrekeningen	-40.736,10	-105.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820193 Project Heerlenersteenweg	4310 Grond	590.086,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820193 Project Heerlenersteenweg	8310 Grond	-590.086,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820303 Project Centrumplan	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	10.896,11	0	0	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820303 Project Centrumplan	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-50.607,93	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820403 Project Kloosterpark Pannesheide	4750 Overige verrekeningen	30,67	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820403 Project Kloosterpark Pannesheide	8740 Toegerekende reële/bespaarde rente	-30,67	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	4320 Duurzame goederen	0,00	5.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	4351 Ingeleend personeel	870,20	5.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	4380 Overige goederen en diensten	180,00	5.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	8740 Toegerekende reële/bespaarde rente	-584,32	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	8750 Overige verrekeningen	-465,88	-118.000	-103.000	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820513 Project Rolduckerstraat	8740 Toegerekende reële/bespaarde rente	-202,68	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820513 Project Rolduckerstraat	8750 Overige verrekeningen	-14.075,19	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	4320 Duurzame goederen	60.232,50	10.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	4351 Ingeleend personeel	0,00	20.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	4380 Overige goederen en diensten	323,81	10.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	5.258,85	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	4750 Overige verrekeningen	0,00	530.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	8310 Grond	0,00	-570.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	8750 Overige verrekeningen	-65.815,16	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	4320 Duurzame goederen	0,00	1.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	407,01	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	4750 Overige verrekeningen	27.592,99	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	8310 Grond	-28.000,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	8750 Overige verrekeningen	0,00	-1.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	4320 Duurzame goederen	480.076,21	575.000	120.000	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	4351 Ingeleend personeel	64.013,77	60.000	25.000	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	4380 Overige goederen en diensten	11.620,57	35.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	82.392,50	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	2.975,83	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	4750 Overige verrekeningen	0,00	287.700	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	8310 Grond	0,00	-957.700	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	8750 Overige verrekeningen	-641.078,88	0	-145.000	0	0	0
Totaal T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)			**-225.068,93**	**-5.900**	**1.994.100**	**47.100**	**-102.900**	**-102.900**
T83 Wonen en bouwen	9830003 Wonen en bouwen	4110 Salarissen en sociale lasten	781.300,00	781.300	781.300	781.300	781.300	781.300
T83 Wonen en bouwen	9830003 Wonen en bouwen	4320 Duurzame goederen	0,00	300	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830003 Wonen en bouwen	4351 Ingeleend personeel	151.429,00	179.700	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830003 Wonen en bouwen	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	26.100	26.100	26.100	26.100
T83 Wonen en bouwen	9830003 Wonen en bouwen	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-26,46	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830013 Vergunningen	4110 Salarissen en sociale lasten	122.900,00	175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
T83 Wonen en bouwen	9830013 Vergunningen	4351 Ingeleend personeel	576.605,91	641.800	325.700	25.700	24.400	24.400
T83 Wonen en bouwen	9830013 Vergunningen	4380 Overige goederen en diensten	5.893,13	9.300	9.300	9.300	8.800	8.800
T83 Wonen en bouwen	9830013 Vergunningen	8370 Leges en andere rechten	-1.660.028,10	-2.391.700	-791.700	-796.700	-801.700	-801.700
T83 Wonen en bouwen	9830020 Verhuur woningen	4730 Afschrijvingen	3.800,00	3.200	3.100	1.600	1.600	1.700
T83 Wonen en bouwen	9830020 Verhuur woningen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	223,63	200	100	100	100	100
T83 Wonen en bouwen	9830023 Verhuur woningen	4110 Salarissen en sociale lasten	3.000,00	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
T83 Wonen en bouwen	9830023 Verhuur woningen	4210 Belastingen	9.687,11	5.700	5.700	5.700	5.700	5.700
T83 Wonen en bouwen	9830023 Verhuur woningen	4380 Overige goederen en diensten	18.330,69	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
T83 Wonen en bouwen	9830023 Verhuur woningen	8360 Huren	-36.429,60	-36.400	-36.400	-36.400	-36.400	-36.400
T83 Wonen en bouwen	9830023 Verhuur woningen	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-300	-300	-300	-300	-300
T83 Wonen en bouwen	9830030 Pand Hoofdstraat 24	4730 Afschrijvingen	1.600,00	1.600	4.000	3.400	3.400	3.400
T83 Wonen en bouwen	9830030 Pand Hoofdstraat 24	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	89,04	100	300	300	200	200

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T83 Wonen en bouwen	9830033 Pand Hoofdstraat 24	4110 Salarissen en sociale lasten	5.100,00	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100
T83 Wonen en bouwen	9830033 Pand Hoofdstraat 24	4210 Belastingen	3.274,92	3.200	3.200	3.200	3.200	3.200
T83 Wonen en bouwen	9830033 Pand Hoofdstraat 24	4380 Overige goederen en diensten	39.562,33	28.000	8.700	8.700	8.700	8.700
T83 Wonen en bouwen	9830033 Pand Hoofdstraat 24	8360 Huren	-5.590,94	-3.700	-3.700	-3.700	-3.700	-3.700
T83 Wonen en bouwen	9830033 Pand Hoofdstraat 24	8380 Overige goederen en diensten	-3.794,16	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300
T83 Wonen en bouwen	9830040 Stadsvernieuwing	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	6.000	31.000	47.000	48.000	50.000
T83 Wonen en bouwen	9830040 Stadsvernieuwing	4730 Afschrijvingen	752.914,23	124.600	197.100	197.100	197.100	197.100
T83 Wonen en bouwen	9830040 Stadsvernieuwing	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	110.416,34	96.400	104.500	102.100	99.700	97.400
T83 Wonen en bouwen	9830043 Stadsvernieuwing	4380 Overige goederen en diensten	55.749,20	104.700	3.400	3.400	3.400	3.400
T83 Wonen en bouwen	9830043 Stadsvernieuwing	4420 Subsidies	5.000,00	42.300	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830043 Stadsvernieuwing	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	47.988,75	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830043 Stadsvernieuwing	8720 Mutatie voorzieningen	-910.000,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830050 Woonwagenzaken	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	0	2.000	13.000	24.000	35.000
T83 Wonen en bouwen	9830050 Woonwagenzaken	4730 Afschrijvingen	1.100,00	4.000	4.000	4.000	4.000	4.300
T83 Wonen en bouwen	9830050 Woonwagenzaken	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	1.256,50	1.300	1.400	1.400	1.300	1.300
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	4110 Salarissen en sociale lasten	7.200,00	7.200	7.200	7.200	7.200	7.200
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	4210 Belastingen	5.908,76	7.300	7.300	7.300	7.300	7.300
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	4351 Ingeleend personeel	1.864,61	18.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	4380 Overige goederen en diensten	47.717,78	26.500	44.500	44.500	42.300	42.200
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	8360 Huren	-64.263,96	-69.600	-69.600	-69.600	-69.600	-69.600
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-300,00	-200	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830062 SPUK leefomgeving	4380 Overige goederen en diensten	38.615,78	34.900	38.400	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830062 SPUK leefomgeving	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	3.500	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830062 SPUK leefomgeving	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-38.615,78	-38.400	-38.400	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830073 Project super circular estate	4380 Overige goederen en diensten	37.427,59	32.500	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830073 Project super circular estate	8437 Ink.overdrachten - Europese Unie	-37.427,59	-32.500	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830083 Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld	4110 Salarissen en sociale lasten	190.300,00	190.300	190.300	190.300	190.300	190.300
T83 Wonen en bouwen	9830083 Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld	4210 Belastingen	2.927,81	0	2.900	2.900	2.900	2.900
T83 Wonen en bouwen	9830083 Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld	4439 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0,00	81.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830083 Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld	4446 Kap.overdr. - overige overheden	100.000,00	100.000	100.000	100.000	95.000	95.000
T83 Wonen en bouwen	9830103 Implementatie omgevingswet	4351 Ingeleend personeel	94.254,05	140.500	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830103 Implementatie omgevingswet	4380 Overige goederen en diensten	149.217,78	317.200	49.800	49.800	47.300	47.200
T83 Wonen en bouwen	9830103 Implementatie omgevingswet	8442 Kapitaaloverdrachten - gemeenten	0,00	-2.900	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830113 Rolduckerveld facilitaire grex	4320 Duurzame goederen	496.986,21	500.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830113 Rolduckerveld facilitaire grex	4351 Ingeleend personeel	33.438,49	100.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830113 Rolduckerveld facilitaire grex	4380 Overige goederen en diensten	1.455,79	100.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830113 Rolduckerveld facilitaire grex	8310 Grond	-136.727,16	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830113 Rolduckerveld facilitaire grex	8448 Kap.overdr. - ov. Instel./ personen	-395.153,33	-700.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830123 Super Local facilitaire grex	4380 Overige goederen en diensten	15.000,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830203 Wijkbeheer	4110 Salarissen en sociale lasten	24.700,00	24.700	24.700	24.700	24.700	24.700
T83 Wonen en bouwen	9830213 Leefbaarheidsbudget oost	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T83 Wonen en bouwen	9830213 Leefbaarheidsbudget oost	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
T83 Wonen en bouwen	9830223 Leefbaarheidsbudget west	4380 Overige goederen en diensten	4.120,66	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830223 Leefbaarheidsbudget west	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.002,55	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
T83 Wonen en bouwen	9830233 Leefbaarheidsbudget noord	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.870,00	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
T83 Wonen en bouwen	9830243 Werkbudget wonen stedelijke ontwikk.	4380 Overige goederen en diensten	0,00	80.000	80.000	77.000	73.200	73.000
T83 Wonen en bouwen	9830253 Ondernemersklimaat Aker- Carboonstr.	4380 Overige goederen en diensten	9.095,14	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830253 Ondernemersklimaat Aker- Carboonstr.	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	1.149,94	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
T83 Wonen en bouwen	9830263 Proces wijkontwikkeling	4110 Salarissen en sociale lasten	285.000,00	285.000	285.000	285.000	285.000	285.000

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T83 Wonen en bouwen	9830263 Proces wijkontwikkeling	4380 Overige goederen en diensten	5.252,87	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
T83 Wonen en bouwen	9830263 Proces wijkontwikkeling	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.570,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830273 Wijkbudgetten gebiedsregisseurs	4380 Overige goederen en diensten	7.695,23	80.000	31.000	31.000	29.500	29.400
T83 Wonen en bouwen	9830273 Wijkbudgetten gebiedsregisseurs	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	5.275,00	12.600	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830283 Bijdrage 3 bewonersplatforms	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	14.000,00	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
T83 Wonen en bouwen	9830293 Beheer wijk noord	4110 Salarissen en sociale lasten	38.100,00	38.100	38.100	38.100	38.100	38.100
T83 Wonen en bouwen	9830293 Beheer wijk noord	4380 Overige goederen en diensten	274,00	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
T83 Wonen en bouwen	9830303 Beheer wijk oost	4110 Salarissen en sociale lasten	5.800,00	5.800	5.800	5.800	5.800	5.800
T83 Wonen en bouwen	9830303 Beheer wijk oost	4380 Overige goederen en diensten	3.646,43	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
T83 Wonen en bouwen	9830313 Beheer wijk west	4110 Salarissen en sociale lasten	22.900,00	22.900	22.900	22.900	22.900	22.900
T83 Wonen en bouwen	9830323 Buurtkamer Gracht	4380 Overige goederen en diensten	-209,38	1.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830333 Volksfeesten	4351 Ingeleend personeel	4.497,75	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830333 Volksfeesten	4380 Overige goederen en diensten	51.768,17	35.600	35.600	35.600	33.800	33.800
T83 Wonen en bouwen	9830343 Infopunt Noord	4380 Overige goederen en diensten	264,00	500	500	500	500	500
T83 Wonen en bouwen	9830350 Vie - leven in beweging	4730 Afschrijvingen	725.200,00	725.200	725.200	725.200	725.200	725.200
T83 Wonen en bouwen	9830350 Vie - leven in beweging	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	256.164,47	226.800	218.900	210.900	202.900	194.900
T83 Wonen en bouwen	9830353 Vie - fysiek	4351 Ingeleend personeel	91.246,79	106.400	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830353 Vie - fysiek	4380 Overige goederen en diensten	36.230,81	134.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830353 Vie - fysiek	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-127.477,60	-240.400	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830363 Facilitaire evenementen	4380 Overige goederen en diensten	10.000,00	10.000	10.000	10.000	9.500	9.500
T83 Wonen en bouwen	9830373 Toegankelijkheid	4380 Overige goederen en diensten	30.050,20	30.000	30.000	30.000	28.500	28.500
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	4320 Duurzame goederen	66.082,17	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	4351 Ingeleend personeel	6.541,12	50.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	4380 Overige goederen en diensten	7.371,38	100.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	1.988,22	900.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	-750.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	8434 Inkomensoverdrachten - provincies	-81.982,89	-300.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830393 Stadsvernieuwing Mucherveld	4320 Duurzame goederen	0,00	50.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830393 Stadsvernieuwing Mucherveld	4351 Ingeleend personeel	2.815,07	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830393 Stadsvernieuwing Mucherveld	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-2.815,07	-50.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830403 Buurtcamping Kerkrade-West	4380 Overige goederen en diensten	10.257,93	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830403 Buurtcamping Kerkrade-West	8380 Overige goederen en diensten	-8.757,93	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830413 Ambitieplan Kerkrade-Oost	4380 Overige goederen en diensten	41.560,00	66.400	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830413 Ambitieplan Kerkrade-Oost	8380 Overige goederen en diensten	-31.170,00	-49.800	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830423 Stadsvernieuwing Hopel Erensteinerv.	4380 Overige goederen en diensten	17.690,20	50.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830423 Stadsvernieuwing Hopel Erensteinerv.	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-17.690,20	-50.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830433 Bleijerheide VHF2 fase2	4320 Duurzame goederen	0,00	195.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830433 Bleijerheide VHF2 fase2	4380 Overige goederen en diensten	0,00	5.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830433 Bleijerheide VHF2 fase2	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	-200.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830443 Werkbudget vhf1	4351 Overige goederen en diensten	0,00	15.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830443 Werkbudget vhf1	4380 Overige goederen en diensten	0,00	35.000	50.000	50.000	50.000	50.000
T83 Wonen en bouwen	9830453 Mucherveld vhf2	4320 Duurzame goederen	0,00	97.500	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830453 Mucherveld vhf2	4380 Overige goederen en diensten	0,00	2.500	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830453 Mucherveld vhf2	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	-100.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830463 Bleijerheide VHF2 fase3	4320 Duurzame goederen	0,00	450.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830463 Bleijerheide VHF2 fase3	4380 Overige goederen en diensten	0,00	8.300	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830463 Bleijerheide VHF2 fase3	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	-458.300	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830483 Een gezonde wijk	4110 Salarissen en sociale lasten	0,00	19.000	38.500	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830483 Een gezonde wijk	4380 Overige goederen en diensten	0,00	35.000	31.000	0	0	0

taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 categorie met omschrijving	rekening 2023	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
T83 Wonen en bouwen	9830483 Een gezonde wijk	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	15.000	15.000	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830483 Een gezonde wijk	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	22.900	22.900	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830483 Een gezonde wijk	8436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	-91.900	-107.400	0	0	0
Totaal T83 Wonen en bouwen			**2.155.255,38**	**2.298.500**	**2.805.700**	**2.512.200**	**2.488.000**	**2.490.600**

Begroting 2025

Gemeente Kerkrade

Inhoudsopgave

Aanbieding 5

Beleidsbegroting 7

Financiële samenvatting 8
Begroting in één oogopslag 11

Programma's 13
0 Bestuur en ondersteuning 15
1 Veiligheid 25
2 Verkeer, vervoer en waterstaat 29
3 Economie 34
4 Onderwijs 41
5 Sport, cultuur en recreatie 46
6 Sociaal domein 53
7 Volksgezondheid en milieu 67
8 Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 74

Paragrafen 83
§1. Lokale heffingen 83
§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 88
§3. Onderhoud kapitaalgoederen 95
§4. Financiering (treasury) 103
§5. Bedrijfsvoering 107
§6. Verbonden partijen 113
§7. Grondbeleid 138
§8. Wet open overheid 145

Financiële begroting 147

1. Lasten en baten 148
2. Financiële positie 168

Bijlagen 173

Lijst van afkortingen 174
Nadere toelichting reserves en voorzieningen 176
Staat van Langlopende Leningen 179
EMU-saldo 180
Overige risico's 181

Aanbieding

Voor u ligt de derde begroting in de bestuursperiode 2022-2026. Het uitgangspunt voor deze begroting blijft 'Samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade'. Dit is in lijn met het coalitieakkoord en het collegeprogramma voor 2022-2026.

Sterke schouders onder stijgende lasten
In deze tijden is het een flinke uitdaging om te blijven investeren in Kerkrade zonder dat dit extra lasten voor onze inwoners oplevert. We hebben onze uiterste best gedaan om die extra lasten voor onze inwoners te beperken. Daarnaast ontzien we die mensen die het meest kwetsbaar zijn zoveel mogelijk.

Bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade
We blijven investeren in de leefbaarheid van de wijken en de vitaliteit van onze inwoners. Dat ziet u ook terug in deze begroting. Ondanks stijgende kosten en dalende inkomsten streven we ernaar om de lasten voor inwoners te beperken, vooral voor de meest kwetsbaren. We blijven inzetten op mogelijkheden voor inwoners om mee te denken en te praten over de plannen voor de toekomst.

- *Onderwijs*: Het Martin Buber is in 2024 met 162 leerlingen van start gegaan. De komende jaren bouwen we verder aan de groei van middelbaar onderwijs hetgeen het leefklimaat in onze stad zal verbeteren.
- *Veiligheid en Vitaliteit*: Komend jaar blijven we werken aan concrete acties uit het Integraal Veiligheidsplan, zoals aanpak van overlast, criminaliteit en ondermijning. Ook wordt er, onder andere met het programma Vie geïnvesteerd in de vitaliteit van inwoners en medewerkers.
- *Economie*: Met het programma Medlands wordt de sector medische technologie versterkt en wordt er werk gezocht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook wordt leegstand in het centrum aangepakt.
- *Wonen en Duurzaamheid*: Onder de vlag van het Woonoffensief bouwen we verder aan kwalitatief goede woningen die duurzaam en betaalbaar zijn. Er wordt ook gewerkt aan het verminderen van wateroverlast en het verbeteren van de infrastructuur.
- *Sociaal Domein*: De aanpak van armoede en eenzaamheid krijgt veel aandacht. We willen ervoor zorgen dat iedereen de juiste zorg krijgt en dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Vooruitblik naar 2026
Net als de andere gemeenten ziet ook Kerkrade zich geconfronteerd met een grote financiële druk, ook wel bekend als de 'ravijnjaren'. Sterker nog, deze beginnen al in 2025 in plaats van 2026. Alle gemeenten, bijgestaan door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, blijven zich inzetten om het Rijk te bewegen de financiële pijnpunten structureel op te lossen. Deels is dat ook gelukt, maar we zijn er nog niet. Hoewel we voor 2025 wederom een sluitende begroting kunnen presenteren, zien we donkere wolken aan de horizon. We hebben het advies van de VNG gevolgd en vanaf 2026 nog tekorten laten staan. Desondanks lijkt het erop dat we vanaf 2026 aanzienlijke besparingen moeten gaan realiseren om de begroting sluitend te houden. In de voorliggende begroting is daar cijfermatig al deels op geanticipeerd, er zijn echter nog geen beleidsmatige keuzes gemaakt. Dit is verder toegelicht bij programma 0.

Samen de uitdagingen aangaan
We kunnen als gemeente niet onbeperkt blijven snijden in de uitgaven zonder dat dit ten koste gaat van onze voorzieningen. Daarom zullen we in de komende jaren lastige keuzes moeten maken, tenzij het Rijk alsnog met extra middelen gemeenten tegemoetkomt. We blijven echter vastberaden om samen met onze inwoners en partners te werken aan een vitaal en leefbaar Kerkrade. Uw steun en begrip zijn daarbij onmisbaar.

Het college, De secretaris,

dr. T.P. Dassen-Housen R.M.J.S. Stijns

Beleidsbegroting

Financiële samenvatting

In de tabellen hieronder zijn de financiële mutaties van de exploitatie en het investeringsprogramma opgenomen. Bij de diverse programma's worden de mutaties toegelicht in onderdeel D *(bedragen x € 1.000)*. In de BURAP 2024 zijn wijzigingen in de fasering van diverse investeringen aan de orde geweest. Kortheidshalve wordt daarnaar verwezen. Met de effecten daarvan is in de voorliggende begroting rekening gehouden. Net vóór publicatie van deze begroting ontvingen gemeenten nog bericht dat het Rijk in de septembercirculaire de accressen te laag heeft bepaald. Het Rijk neemt de correctie mee in zijn Voorjaarsnota 2025 (lees: meicirculaire 2025). Wij nemen in het voorjaar 2025 wederom alle actuele financiële ontwikkelingen mee.

Exploitatie

*bedragen * € 1.000*

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
	Saldo november 2023	**0**	**0**	**-2.634**	**-1.822**	**-1.822**
0	Onttrekking(+)/toevoeging reserves(-)	-1.998	4.343	3.900	160	0
div.	Gemeenschappelijke regelingen	-1.474	-2.142	-2.058	-2.033	-2.455
div.	Besparingen gemeentebreed	0	0	0	2.900	2.900
0	Algemene uitkering	3.860	530	3.239	3.072	4.332
0	OZB	25	1.070	1.335	1.530	1.545
0	Loonsom	-2.440	-2.386	-1.886	-1.934	-1.934
0	Parkeren	-50	0	0	0	0
0/2/4/5	Bedrijfsvoering diversen	-575	-748	-404	-384	-399
0	Dividend BNG/Enexis	-165	-165	-165	-165	-165
0	Kapitaallasten	1.088	1.148	316	-481	-689
1	Crisisorganisatie	0	-130	-130	-130	-130
2	Gladheidsbestrijding	-72	0	0	0	0
3	Stimuleringsregeling centrum	-100	0	0	0	0
3	Markten/Kermissen	-66	-66	-66	-66	-66
3	Uitvoeringsprogramma toerisme	-50	-50	-50	-50	-50
5	Sport	-50	-150	-150	-150	-150
5	Evenementen	-235	-100	-100	-100	-100
5	Theater	0	50	200	200	200
5	Muziekonderwijs	-76	-111	-111	-76	-76
5	Bibliotheek	-110	0	0	0	0
5	Botanische tuin	-55	-55	-55	-55	-55
5	Openbare ruimte	-95	-70	-295	-295	-295
6	Gemeenschapshuizen	-135	-200	-200	-200	-200
6	WMO	0	550	350	350	350
6	Jeugdzorg	-2.000	-2.000	-2.600	-2.100	-2.600
6	Schuldhulp Impuls	0	-200	-200	-200	-200
6	BUIG	-500	-500	-500	-500	-500
6	Opvang Oekraïners	5.250	2.500	0	0	0
7	Projecten duurzaamheid	-102	-188	-116	-56	-26
7	Stofoverlast Eygelshoven	-42	0	0	0	0
8	Grondexploitatie	-200	-1.200	-150	0	0
8	Volkshuisvestingsfonds	-50	-50	-50	-50	-50
8	Leges	492	400	400	400	400
	Actueel begrotingssaldo	**75**	**80**	**-2.180**	**-2.235**	**-2.235**

Investeringen

						*bedragen * € 1.000*
Progr.	**Omschrijving**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Vervangings- en uitbreidingsinvesteringen						
I Reguliere investeringen						
0	Gebouwen	421	2.250	2.250	250	250
0	ICT	0	65	0	0	0
0	Transportmiddelen	100	100	100	100	100
2	Wegen, straten en pleinen	0	2.000	1.000	1.000	1.000
2	Civieltechnische kunstwerken	250	100	1.427	27	27
2	Markten	0	170	0	0	0
2	Versnellingsagenda Rijk div.proj.	-580	580	0	0	0
3	Centrum impuls winkelgebieden	0	250	250	250	250
5	Openbaar groen	50	700	125	125	125
8	Volkshuisvestingsfonds	327	287	27	27	167
8	Herinrichten woonwagenplaatsen	0	150	150	150	150

Begroting in één oogopslag

Kerkrade in euro's Begroting 2025

INKOMSTEN

Overheidsbijdragen		Overige inkomsten		Totale inkomsten
€ 173,1 mln	+	€ 47,6 mln	=	€ 220,7 mln

Algemene uitkering	€ 143,9
Uitk. levensonderh. BUIG	€ 27,2
Ov. overheidsbijdragen	€ 2,0

Woonlastenheffingen	€ 28,0
Ov. heffingen en leges	€ 2,8
Huren en pachten	€ 2,5
Dividenden	€ 0,7
Reserve-onttrekkingen	€ 11,1
Overige inkomsten	€ 2,5

UITGAVEN & INVESTERINGEN

0. Bestuur & Ondersteuning	€ 51,6 mln	€ 4,0	
1. Veiligheid	€ 6,9 mln	€ 0,1	
2. Verkeer, Vervoer & Waterstaat	€ 8,4 mln	€ 9,5	
3. Economie	€ 2,9 mln	€ 1,7	
4. Onderwijs	€ 5,5 mln	€ 0,2	
5. Sport, Cultuur & Recreatie	€ 15,8 mln	€ 2,1	
6. Sociaal domein	€ 110,0 mln	€ 0,5	
7. Volksgezondheid & Milieu	€ 13,8 mln	€ 2,6	
8. Wonen, RO & Sted.Vernw	€ 6,2 mln	€ 1,7	

LASTENDRUK 2025 VOOR GEZINNEN*

(* voorlopig)

OZB	€ 470
AFVAL	€ 343
RIOOL	€ 239

€ 1.052

Programma's

De Begroting 2025 bestaat uit 9 programma's (0 t/m 8), gebaseerd op de (hoofd)taakvelden volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Informatievoorschriften voor derden (IV3).

De programma's in de begroting zijn:
0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Per programma komen aan bod:

Onderdeel A
Een algemene omschrijving van het programma en uit welke taakvelden dit programma bestaat. Tevens wordt in voorkomende gevallen aangegeven met welke paragrafen er een relatie is.

Onderdeel B
Hier zijn opgenomen de speerpunten van beleid. Hierbij wordt aangesloten bij het collegeprogramma. De activiteiten en de voortgang daarvan worden aangegeven. In beginsel staan de speerpunten van beleid gedurende de bestuursperiode vast.

Onderdeel C
Hier wordt in tabelvorm meer inzicht gegeven in de financiën van het programma, zowel exploitatie als investeringen. Inzicht wordt gegeven op taakveld-niveau. Een analyse van de afwijkingen is opgenomen in het gedeelte ''Financiële begroting''. Voor een detailoverzicht op productenniveau van de kosten en baten van de Begroting 2024 en meerjarenraming wordt verwezen naar de bijlage "Productenbegroting".

Onderdeel D
Een toelichting op de financiële mutaties, welke uit het overzicht "Samenvatting financiële mutaties" blijken, wordt hier gegeven. Daarnaast kunnen overige vermeldenswaardige zaken worden genoemd.

Onderdeel E
Dit onderdeel bevat de landelijk uniforme "basisset beleidsindicatoren". De meeste gegevens zijn van het CBS en landelijke databanken afkomstig en gemeenten nemen deze in hun begroting over. Meer uitleg over deze indicatoren is te vinden op de website "waarstaatjegemeente.nl". Daarnaast bevat dit onderdeel de eigen indicatoren.

Portefeuilleverdeling

Hierna volgt de portefeuilleverdeling van het college van Burgemeester en Wethouders. Per onderdeel is aangegeven bij welk programma deze hoort.

Petra Dassen-Housen
Burgemeester
Openbare orde en veiligheid (1)
Rampenbestrijding (1)
Coördinatie handhaving (1)
Eurode en internationale zaken (0)
Communicatie (0/3)
AB/DB Parkstad Limburg (0)

Tim Weijers*
Wethouder
Ruimtelijke ordening (1/3/8)
Wonen/Volkshuisvesting (8)
Vastgoed (0/2/3/4/5/6/8)
Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (8)
Personeel & organisatie (0)
Toerisme (3/5)
Marketing en evenementen (3/5)

Jo Schlangen
Wethouder
Onderwijs (4)
Cultuur (5)
Sport (5)
Welzijn (5)
Coördinatie VIE (5/8)
Publiekszaken en dienstverlening (0)
Informatisering en automatisering (0)
Weekmarkten en kermissen (3)
Wijkwethouder Oost (8)

Alexander Geers*
Wethouder
Economische zaken (3/8)
Verkeer en vervoer (0/2)
Openbare ruimte (2/5)
Centrummanagement (3)
Wijkontwikkeling (6/8)
Wijkwethouder Noord (8)

John Roland
Wethouder
Sociale zaken, ren werkgelegenheid (6)
Euregionale arbeidsmarkt (3)
Maatschappelijke zorg (6)
Burgerparticipatie (0)
Wijkwethouder West (8)

René van Drunen
Wethouder
Jeugd-zorg en jeugdbeleid (4/6)
Volksgezondheid (7)
Milieu en afval (1/7)
Duurzaamheid (7)

Jo Paas
Wethouder
Financiën (0)
Wmo (6)
Integraal Ouderenbeleid (6)

** Het vertrek van wethouder Weijers later dit jaar zal leiden tot een wijziging in de samenstelling van het college en de portefeuilles. Op het moment van schrijven is bekend dat zijn portefeuille zal worden herverdeeld over wethouder Geers en de beoogde nieuwe wethouders Raoul Vinken en Nicolle Heijltjes. De exacte verdeling is echter nog niet bekend.*

0 Bestuur en ondersteuning

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het op een goede wijze uitvoering geven aan de bestuurlijke en ondersteunende taken van de gemeentelijke organisatie. Het programma is ondersteunend aan en richtinggevend voor de bestuurlijke ambities en doelstellingen in de andere programma's.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Lokale heffingen (§1), Financiering (treasury) (§4) en Bedrijfsvoering (§5).

Taakvelden

0.1 Bestuur
0.2 Burgerzaken
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
0.4 Overhead
0.5 Treasury
0.61 OZB woningen
0.62 OZB niet-woningen
0.63 Parkeerbelasting
0.64 Belastingen overig
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
0.8 Overige baten en lasten
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)
0.10 Mutaties reserves
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

B. Speerpunten van beleid

1. Burgerparticipatie

Relatie met taakveld(en): 0.4
In 2024 is er ijverig gewerkt aan de doorontwikkeling van burgerparticipatie binnen de gemeente Kerkrade. Met de papierenfase van visiedocumenten, beleidsstukken en verordeningen achter de rug werd de focus verlegd naar de implementatie, uitvoering en evaluatie. Met resultaat!

Evaluatie en onderzoeken
In de relatief korte periode sinds het nieuwe beleid kunnen we constateren dat de gemeente Kerkrade flinke stappen heeft gemaakt. Zo blijkt ook uit meerdere onderzoeken naar burgerparticipatie in de gemeente Kerkrade. De Barometer Burgerparticipatie en het dienstverleningsonderzoek Parkstad onderschrijven deze resultaten. Dit neemt niet weg dat we ook kunnen zien dat er nog stappen gezet moeten worden, vooral op het gebied van overheidsparticipatie en de terugkoppeling na participatietrajecten.
Ook heeft de Rekenkamer onderzoek gedaan naar burgerparticipatie in Kerkrade …

De onderzoeken en evaluaties zijn een goede aanvulling op onze eigen evaluatie aan het einde van het jaar. Hieruit zal blijken wat de belangrijkste vervolgstappen zullen zijn in de doorontwikkeling van de lokale democratie en burgerparticipatie in de gemeente Kerkrade.

Digitale burgerparticipatie
Aansluitend op de mondiale trend van digitalisering is er ook gekeken naar de wijze waarop burgerparticipatie op een digitale manier kan worden ingericht. De gemeente heeft de afgelopen twee jaren een digitaal burgerpanel ingericht die middels een platform bevraagd kunnen worden. Inmiddels is dit panel uitgegroeid tot bijna 1200 mensen.
Een belangrijke kanttekening is dat de gemeente in het visdocument de belofte heeft gedaan dat iedereen kan en mag meedoen. In het kader van digitale burgerparticipatie betekent dit dat er nieuwe vraagstukken ontstaan op het gebied van toegankelijkheid. Daarom wordt er volop gewerkt aan digitale toegankelijkheid en worden toekomstige digitale burgerparticipatiemomenten getoetst aan deze normen.

Burgerinitiatieven
Uit de onderzoeken bleek dat de gemeente meer moet inzetten op het luisteren naar haar bewoners en het oppakken van ideeën uit de buurt. In de zomer van 2024 is, onder het motto "Samen Kerkrade maken", iedereen uitgenodigd om ideeën te delen en deel te nemen aan burgerinitiatieven die de gemeente ten goede komen. In het najaar zullen we binnengekomen ideeën verder uitwerken om zo ook daad bij woord te voegen.

Kennisuitwisseling
De doorontwikkeling van burgerparticipatie is geen uniek fenomeen. Ook zeker gezien de landelijke ontwikkelingen en wetgeving wordt burgerparticipatie steeds belangrijker voor overheden en andere partijen.
De gemeente Kerkrade probeert daarom zo veel mogelijk kennis uit te wisselen. Lokaal betekent dit dat we met bewoners (verenigd of individueel) in gesprek gaan en werken we samen met partners op het gebied van burgerparticipatie. Regionaal komen de Parkstadgemeente bij elkaar om de ontwikkelingen en uitdagingen met elkaar te bespreken.

Toekomstvisie
De Wet versterking participatie op decentraal niveau is 4 juni 2024 aangenomen door de Eerste Kamer. Met deze wet wordt de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op decentraal niveau versterkt. Het is een andere manier van werken en processen inrichten en contact hebben met de inwoners.
In 2025 willen we blijven ontwikkelen en (burger)initiatieven realiseren. Er zijn op dit moment geen structurele middelen beschikbaar voor de komende periode terwijl de ambities niet minder zijn geworden. Binnen de beschikbare middelen gaan we hiermee aan de slag.

2. Regionale en euregionale samenwerking
Relatie met taakveld(en): 0,1
Het Openbaar Lichaam Eurode is erop gericht het wonen, werken, ondernemen en recreëren in de grensgemeenten Kerkrade en Herzogenrath optimaal te faciliteren. Beide gemeenten werken samen op diverse beleidsterreinen zoals economie, energietransitie, mobiliteit en verkeer, onderwijs, cultuur, toerisme, veiligheid en crisisbeheersing.

De samenwerking binnen Eurode-verband staat al jaren; bestuurders, politici, burgers, ondernemers en ambtenaren weten elkaar te vinden. Er zijn mooie resultaten te noemen. Zoals de Geschiedenismijl op de Nieuwstraat, de gemeenschappelijke wandelroutes, de vriendschapsweide naast het EBC-gebouw, het Eurodefest. En niet te vergeten Grensarbeid Kerkrade-Herzogenrath (voorheen SGA: Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling) en het GrensInfoPunt (GIP) Aken-Eurode voor grensarbeiders in de Euregio Maas-Rijn die bijdragen aan een brede, grensoverstijgende dienstverlening ten behoeve van de Euregionale arbeidsmarkt.
Desondanks zijn er nog steeds kansen te verzilveren. We zoeken in Duitsland nog meer samenwerking met de Städteregion Aachen en met de Stadt Aachen. Dat laatste gebeurt vooral in het samenwerkingsverband "Charlemagne" waarin de grensgemeenten uit Duitsland, Nederland en België ervaringen uitwisselen en samenwerking opzoeken. Het Dreiländerfest dat tweejaarlijks wordt gehouden, past in deze context.

In 2025 willen we nadrukkelijker de kansen verkennen voor een soort dubbel-stad. Achtergrond is dat beperkende nationale wetgeving dan niet op de voorgrond staat, maar bij wijze van proef samenwerking tussen Herzogenrath en Kerkrade centraal staat. Ruimte dus om lokaal te mogen afwijken. Ook verkennen we de samenwerking met Eurostat (het Bureau voor de Statistiek van de Europese Unie) met als doel bij te dragen aan hun taakstelling, namelijk het leveren van statistieken van hoge kwaliteit voor Europa en het mogelijk maken van vergelijkingen tussen landen en regio's. Het zou fantastisch zijn als we als Eurode een bijdrage kunnen leveren aan goede data over het leven en werken in grensregio's.

Ook met de Stadsregio Parkstad Limburg werken we aan grensoverstijgende projecten. Deze worden gefinancierd vanuit de Regiodeals en versterken de fysieke en maatschappelijke verbindingen tussen onze landen (denk aan de Parkstadroute, de vestiging van de RWTH Aken in Heerlen). In Kerkrade specifiek werken we aan de projecten:

1. aansluiting van de buurtbatterij Nulland op het Duitse energienet;
2. aansluiting van het monument Rolduc op het Duitse energienet;
3. aansluiting van de restwarmte van Saint Gobain op woningen in Landgraaf, Kerkrade en Herzogenrath;
4. aansluiting op het energienet van Green Solar GmbH.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

0 Bestuur en ondersteuning	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
0.1 Bestuur	3.617	3.916	3.968	4.047	4.059	4.072
0.2 Burgerzaken	1.531	1.715	1.702	1.823	1.822	1.831
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	898	141	99	99	98	98
0.5 Treasury	236	413	104	3	-64	-141
0.61 OZB woningen	0	0	0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	39	39	39	39	39	39
0.64 Belastingen overig	1.136	1.143	997	951	941	988
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	0	0	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**7.457**	**7.366**	**6.907**	**6.962**	**6.895**	**6.887**
BATEN						
0.1 Bestuur	45	17	17	17	17	17
0.2 Burgerzaken	526	897	957	1.033	1.056	1.056
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	157	488	184	186	188	163
0.5 Treasury	622	427	139	138	137	136
0.61 OZB woningen	8.008	8.002	8.697	8.815	8.939	8.948
0.62 OZB niet-woningen	6.012	6.100	6.666	7.020	7.282	7.288
0.63 Parkeerbelasting	437	441	621	621	621	621
0.64 Belastingen overig	764	229	226	226	226	226
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	135.720	142.455	144.887	140.035	142.514	145.524
TOTAAL BATEN	**152.292**	**159.055**	**162.393**	**158.090**	**160.979**	**163.978**
DIVERSE LASTEN						
0.4 Overhead	31.592	36.233	34.726	33.362	32.593	32.500
0.8 Overige baten en lasten	119	281	3.878	7.587	10.922	13.968
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-9	14	14	14	14	14
TOTAAL DIVERSE LASTEN	**31.702**	**36.528**	**38.618**	**40.963**	**43.529**	**46.482**
DIVERSE BATEN						
0.4 Overhead	609	544	124	124	124	124
0.8 Overige baten en lasten	1.587	692	827	827	827	827
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
TOTAAL DIVERSE BATEN	**2.197**	**1.236**	**951**	**951**	**951**	**951**
RESERVES						
0.10 Vermeerderingen	19.150	28.732	5.540	2.890	2.890	2.865
0.10 Verminderingen	22.106	38.712	11.446	7.397	3.203	3.364
SALDO MUTATIES RESERVES	**2.956**	**9.980**	**5.906**	**4.507**	**313**	**499**
0.11 RESULTAAT	**7.134**	**-75**	**80**	**-2.180**	**-2.235**	**-2.235**

Investeringen

									*Bedrag * € 1.000*
TV	**Omschrijving**	**V/U[1]**	**E/M[2]**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2024 - 2028**
I Reguliere investeringen									
0.4	ICT investeringen	v	e	406	327	327	327	327	1.714
0.4	Telefooncentrale	v	e	0	65	0	0	0	65
0.4	Diverse transportmiddelen	v	e	274	274	274	274	274	1.370
0.4	Gemeentelijke gebouwen	v	e	1.395	1.300	1.300	1.300	1.300	6.595
0.4	Verduurz. stadskant. en raadhuis	v	e	421	2.000	2.000	0	0	4.421
0.6	Hondenbeleid	u	e	100	0	0	0	0	100
0.8	Onvermijdbaar / algemeen	v	e/m	90	58	58	58	58	322
Totaal Programma 0				**2.686**	**4.024**	**3.959**	**1.959**	**1.959**	**14.587**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Reserves
Bij aanvang van het begrotingstraject zijn de actuele saldi van de reserves bekeken en beoordeeld.

In verband met de eerder doorgevoerde integratie van het sociaal domein met de rest van de begroting was ook de noodzaak van een separate reserve sociaal domein thans niet meer aanwezig. Uit de (voormalige) reserve sociaal domein wordt via de reserve 'reeds bestemde nog uit te geven middelen' een bedrag van € 1,5 miljoen opzijgezet als transformatiefonds voor het sociaal domein. Een bedrag van € 1,5 miljoen wordt specifiek als buffer opzijgezet voor het opvangen van fluctuaties in de open-einde regelingen waarvan de definitieve jaarresultaten vaak pas per jaareinde blijken. Deze laatste houdt dus specifiek een egaliserende werking zoals dat voorheen het geval was bij de voormalige reserve sociaal domein. Het restant van afgerond € 1,8 miljoen wordt toegevoegd aan de reserve exploitatie.

U bent reeds geïnformeerd naar aanleiding van de resultaten van de meicirculaire 2024 dat door Rijksbeleid de zogenaamde 'ravijnjaren' onverwacht al in 2025 beginnen door een extra en aanzienlijke uitname uit het gemeentefonds in dat jaar. Vorig jaar hebben wij voorzichtigheidshalve in het jaar 2025 uit het nog beschikbare begrotingssaldo een storting van circa € 2,5 miljoen gedaan in de reserve exploitatie, in afwachting van de meerjarige ontwikkelingen. Het Rijksbeleid in samenhang met alle andere ontwikkelingen heeft echter tot gevolg dat wij nu de reserve exploitatie meerjarig moeten inzetten om de begroting tot en met 2025 sluitend te houden. In 2024 kunnen wij de reserve nog met bijna € 3,1 miljoen versterken (inclusief de hiervoor genoemde € 1,8 miljoen), maar in 2025-2027 moeten wij circa € 4,4 miljoen uit de reserve exploitatie halen. Overigens past deze inzet precies bij het doel van deze reserve.

Per saldo bedraagt de beschikbare vrije ruimte van de reserve exploitatie nu nog circa € 2,5 miljoen, wat ook de nagestreefde minimale omvang was.

Daarnaast worden in 2025 nog een aantal andere reserves ingezet/afgeroomd resp. opgeheven (bijna € 1,7 miljoen), waarvan de grootste zijn een eerdere reservering voor prijsstijgingen (€ 850.000) en voor het opvangen van fluctuaties in wethouderspensioenen (€ 460.000).

Gemeenschappelijke regelingen (diverse taakvelden)
In de raadsvergaderingen van 12 juni en 3 juli 2024 zijn de ontwerpbegrotingen 2025 en meerjarenramingen (alsook in enkele gevallen begrotingswijzigingen 2024) van de gemeenschappelijke regelingen behandeld en is hierop een zienswijze afgegeven. In de raad van 25 september is nog aan de orde geweest de begroting van Solido, voorheen Parkstad IT (PIT). De individuele begrotingen, die daarbij gedeeld en behandeld zijn leiden per saldo tot een aanzienlijke stijging van de bijdragen. Op basis van actuele inzichten is de reeks voor de gemeentelijke bijdragen voor WOZL/WSP nog aangepast. Per saldo is in de nu voorliggende begroting rekening gehouden met kostenstijgingen welke oplopen van bijna € 1,5 miljoen in 2024 tot circa € 3,25 miljoen in 2028.
Bij het afgeven van de zienswijzen op de begrotingen van de Gemeenschappelijke Regelingen is hen - met andere gemeenten - gevraagd om voorstellen te doen hoe vanaf 2026 een besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden (indicatief 5-10%). Dit ter verlaging van de gemeentelijke bijdragen. In de voorliggende begroting is hierop geanticipeerd door in 2026 uit te gaan van een verlaging van € 0,4 miljoen en vanaf 2027 van een verlaging van € 0,8 miljoen, wat neerkomt op circa 2,5% resp. 5% van de bijdragen aan de GR-en (exclusief WSW-subsidies WOZL).

Besparingen (diverse taakvelden)
Medio 2024 is de eerste fase van het studiejaar afgerond. Dit project onderzoekt de mogelijke wendbaarheid van de gemeente Kerkrade. Hoewel concrete besparingsmogelijkheden pas in de vervolgfase in beeld gebracht zullen worden, wordt, zonder hierin al keuzes te maken, begrotingstechnisch al wel gerekend met voorlopige besparingen. Het Rijksbeleid en de overige actuele ontwikkelingen maken deze stap noodzakelijk. Het gaat om een bedrag van € 2,9 miljoen vanaf 2027 welke voorlopig procentueel

verdeeld zijn over diverse budgetten gemeentebreed. Dit komt neer op circa 4,7% van de gezamenlijke uitgaven op de 'niet-wettelijke'- en de 'wettelijk-maar-beïnvloedbare' taken. Zoals aangegeven zijn deze besparingen nog niet geconcretiseerd, dit gebeurt pas in de vervolgfase. De Financiële Commissie resp. de Raad zullen in dit proces worden meegenomen zoals eerder toegezegd.

Resultaatbestemmingen (diverse taakvelden)
Bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 is de raad akkoord gegaan met resultaatbestemmingen ten gunste van 2024 (zie pagina 11 van de jaarrekening). Het betreft bijvoorbeeld Het Martin Buber, Personeelskosten omgevingsvergunning 2024 en Doorontwikkeling personeel. Deze zijn verwerkt in de betreffende budgetten 2024.

Algemene uitkering
De uitkomsten van de circulaires zijn verwerkt in het begrotingssaldo. In de informatiebrieven naar aanleiding van de circulaires van december 2023, mei/juni 2024 heeft de raad hierover kunnen lezen.
Gelet op het relatief korte tijdsverloop tussen het bekend worden van de resultaten van de septembercirculaire en de publicatie van de begroting wordt zoals gebruikelijk geen informatiebrief over de septembercirculaire gezonden. In de septembercirculaire was van bijzonder belang dat het Rijk voor wat betreft het 'besparingsverlies Jeugd' de lijn van de meicirculaire doorzet naar de jaren 2026 en verder. Hier was al op gerekend, vandaar dat dit verder geen financiële gevolgen heeft. Voor een toelichting op dit specifieke onderwerp wordt verwezen naar de informatiebrief over de meicirculaire.
Hieronder is een korte samenvatting opgenomen (*bedragen zijn in € 1.000).*

Algemene dienst	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Decembercirculaire 2023 (incl. afwikkeling oude jaren)	690	420	39	12	12
Meicirculaire 2024	3.055	-860	2.340	2.960	3.520
Septembercirculaire 2024*	115	990	1.020	360	1.050
TOTAAL	**3.860**	**550**	**3.399**	**3.332**	**4.582**

* Incl. verwacht resultaat oude jaren

OZB
Vorig jaar was reeds besloten tot een OZB-verhoging van 1,5% jaarlijks. Voorgesteld wordt deze in 2025 met 8,5% extra te verhogen. Dit betekent een extra opbrengst oplopend van € 1.020.000 in 2025. Door de reeds verwerkte 1,5% jaarlijks loopt dit verder op naar € 1.065.000 in 2028.
Daarnaast stijgt de opbrengst door de verwachte areaaluitbreiding de komende jaren gelet op allerlei lopende bouwprojecten die geleidelijk voltooid gaan worden, met name op de industrieterreinen. Dit bedrag loopt naar verwachting op van € 25.000 in 2024 naar € 480.000 vanaf 2027, rekening houdend met de waardepeildatum. In het kader van de algemene uitkering vormt de OZB echter een zogenaamde eigen inkomstenbron. De areaaluitbreiding leidt tot een verlaging van de uitkering uit het gemeentefonds, oplopend naar een bedrag van € 290.000. Met dit voorlopig ingeschatte negatieve effect is in de berekening van de resultaten van de septembercirculaire 2024 rekening gehouden.

Loonsom
Het budget voor de loonsom dat betrekking heeft op (gewezen) politieke ambtsdragers is in lijn gebracht met de werkelijke kosten.
Om de toegenomen taken te blijven uitvoeren, wordt het personeelsbestand op onderdelen verder uitgebreid. Daarnaast wordt ook geanticipeerd op een besparing op de loonsom die optreedt bij de herinvulling van vacatures die ontstaan door de pensionering van medewerkers.
Ten slotte zijn de gevolgen van de invoering van het landelijke functiewaarderingssysteem HR21 in de loonsom verwerkt.

Parkeren
Doordat de parkeergarage Vie later in bedrijf is genomen blijven de parkeerinkomsten in 2024 met

€ 50.000 achter. Na de inbedrijfname van de parkeergarage Vie zal er in 2025 een goed beeld komen over de te verwachten parkeerinkomsten in 2025. De resultaten hiervan zullen worden betrokken bij de begroting 2026 c.q. bijstelling van de jaarschijf 2025.

Het parkeerbeleid over 2023 is geëvalueerd, de beoogde maatregelen zullen worden meegenomen in de parkeernota en de parkeerverordening. De voorgestelde maatregelen uit de parkeerevaluatie zullen vooraf middels een RIB worden gecommuniceerd. Het doel hiervan is om het begrotingstekort te verkleinen waarbij de verwachting is dat na overname van parkeergarage VIE de begroting sluitend is.

Bedrijfsvoering diversen (diverse taakvelden)
Deze post betreft met name de kosten voor software, informatiebeheer, telefonie, opleidingen, gebouwenbeheer en verzekeringen. Daarnaast heeft het transport van de verkoop van Sporthal Kerkrade – West heeft plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2024 (+€ 263.000).

Dividend Enexis / BNG bank (0.8)
De gemeente ontvangt dividendinkomsten van Enexis en de BNG Bank. Dividend is de uitkering van (een deel van) de winst aan de aandeelhouders. In 2024 viel dividenduitkering van Enexis en in mindere mate van BNG lager uit dan geraamd. Het nadeel voor 2024 is € 165.000. De inschatting is, dat dit niet verandert voor de komende jaren.

Rente/Kapitaallasten (0.8)
Vooralsnog kan met de eerder aangetrokken langlopende leningen in de financieringsbehoefte voor 2024 worden voorzien. Tijdelijk overtollige middelen worden (verplicht) in de Schatkist van het Rijk gestort. Dit heeft geleid tot extra renteopbrengsten in 2024. De verschillende aanpassingen in het investeringsprogramma, zowel verlagingen/faseringen als nieuwe investeringen leiden tot aanpassingen in de begrote kapitaallasten zoals weergegeven in de financiële samenvatting vooraan in deze begroting. Meer informatie over de investeringen zelf staat in het onderdeel 'Samenvatting financiële mutaties: investeringen.'

Burgerzaken (0.2)
Door de reisdocumentenpiek worden meer leges voor de reisproducten geïnd en nemen de baten toe. Doordat van ieder product een bijdrage aan het Rijk moet worden afgedragen nemen ook de lasten toe. In 2025 zijn er geen verkiezingen en er worden dan ook alleen geringe kosten ter voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen 2026 gemaakt.

Investeringen

Gebouwen
Voor het onderhouden van strategische gebouwen is in het investeringsprogramma voor 2025 € 1.050.000 beschikbaar. Vanaf 2025 wordt dat bedrag structureel met € 250.000 verhoogd naar € 1.300.000.
Voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van het Stadskantoor en Raadhuis wordt in het investeringsprogramma voor de jaren 2024, 2025 en 2026 respectievelijk € 421.000, € 2.000.000 en € 2.000.000 opgenomen.

ICT
Voor het jaar 2025 is € 65.000 opgenomen voor een investering in telefonie/telefooncentrale.

Transportmiddelen
Investering om bedrijfsvoertuigen en zelfrijdende machines, benodigd voor het onderhoud van de openbare ruimte, tijdig te vervangen. Bedrijfsvoertuigen zijn tevens visitekaartje in de openbare ruimte. Hiervoor wordt de reeks in het investeringsprogramma vanaf 2024 structureel met € 100.000 verhoogd.

Overige vermeldenswaardige zaken

Algemene dekkingsmiddelen (incl. onvoorzien) (diverse taakvelden pr. 0)
De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel kennen. De belangrijkste daarvan zijn de uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengst onroerendezaakbelastingen (OZB). Daarnaast is er nog een aantal kleinere opbrengsten zonder specifiek bestedingsdoel.

Conform artikel 8, lid 5 van het BBV bevat de programmabegroting het overzicht algemene dekkingsmiddelen. Dit overzicht geeft ten minste weer:

- lokale heffingen (waarvan de bestedingen niet gebonden zijn) de algemene uitkering,
- dividend,
- saldo van de financieringsfunctie, en
- overige algemene dekkingsmiddelen, t.w. de onttrekkingen aan en stortingen in de reserves.

In het overzicht hieronder zijn per post de saldi aangegeven van baten (positief) en lasten (negatief).

				*Bedrag * € 1.000*
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Lokale heffingen (0)	16.750	17.289	17.698	17.713
Algemene uitkering (0.7)	144.887	140.038	142.516	145.530
Dividend (0.8 / 7.3)	735	735	735	735
Saldo van de financieringsfunctie (0.5)	-36	-136	-201	-277
Overige / mutatie reserves (0.10)	-5.906	-4.507	-313	-499
TOTAAL	**156.430**	**153.419**	**160.435**	**163.202**

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Formatie	Eigen gegevens	FTE per 1.000 inwoners	2025	10,8	n/b	n/b
Bezetting	Eigen gegevens	FTE per 1.000 inwoners	2025	10,8	n/b	n/b
Apparaatkosten	Eigen begroting	Kosten per inwoner	2025	1.233	n/b	n/b
Externe inhuur	Eigen begroting	Kosten als % loonsom + inhuur externen	2025	7,16%	n/b	n/b
Overhead	Eigen begroting	% Totale lasten	2025	15,33%	n/b	n/b

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Waardering gemeentelijke dienstverlening	Burgeronderzoek	Rapport-cijfer (0 - 10)		6,7		*		6,8
Digitale producten/ aanvraagformulieren voor de klant beschikbaar	Burgerplein	Aantal	15	15	22	23	25	25
Contacten aan de balie tijdens openingsuren	Burgerplein	Aantal	31.117	25.536	16.528	11.154	9.564	14.054
Afgehandelde bezwaarschriften: - beslissingen - ingetrokken	Bezwaarschriften- / klachtencommissie	Aantal	 151 70	 195 72	 156 77	 135 62	 115 68	 119 52
Personeel gemeente (31 dec.): - jonger dan 35 jaar - 55 jaar en ouder	POI	%	 11 41	 11 44	 13 41	 18 40	 18 40	 19 41
Deeltijdfactor (gemiddeld fte per medewerker, 31 dec.)	POI	1	0,94	0,93	0,91	0,93	0,94	0,92
Personeel gemeente: - instroom - uitstroom	POI	%	 4,7 5,2	 8,0 6,0	 12,0 7,4	 12,1 9,7	 16,2 11,3	 18,5 9,3

**In 2021 is het dienstverleningsonderzoek niet uitgevoerd i.v.m. de Coronapandemie.*

1 Veiligheid

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een aantrekkelijk en leefbaar Kerkrade. Kerkrade moet niet alleen veilig zijn, mensen moeten zich ook veilig, welkom en vrij voelen. Door gezamenlijke inspanning en integrale samenwerking zorgen we voor een leefbaar en veilig Kerkrade, waarbij overlast en criminaliteit zo veel mogelijk wordt voorkomen.

Relatie met paragrafen

N.v.t.

Taakvelden

1.1 Crisisbeheersing en brandweer
1.2 Openbare orde en veiligheid

B. Speerpunten van beleid

1. 1. Verhogen van het veiligheidsgevoel en beperken woon- en drugsoverlast

Relatie met taakveld(en): 1.1, 1.2

In 2023 is het Integraal Veiligheidsplan 2023- 2026 (IVP) vastgesteld. De beschikbare capaciteit noopt ons tot het maken van keuzes. We zetten in 2025 en verder in op:

Wijkgerichte aanpak (Sociaal Veilig)

We werken in de wijken integraal samen met alle noodzakelijke partners. Denk aan bewoners, politie, woningcorporaties, welzijns- en zorginstellingen. We kijken per wijk wat nodig is en wat elke partner daarin

betekent. We maken daarin heldere afspraken. Voor een deel van deze aanpak ontvangt de gemeente Kerkrade voor de jaren 2025 en 2026 een financiële bijdrage vanuit de Regiodeal 2.0. Deze middelen worden met name ingezet ter versterking van de operationele capaciteit.

Drugsoverlast

We houden vast aan de uitvoering van het Damoclesbeleid (sluiten van panden). We voeren regelmatig flexcontroles uit. Dan betreden we overlastgevende panden met alle betrokken partners. Overtredingen worden bestuursrechtelijk en waar nodig strafrechtelijk aangepakt. We maken met politie concrete afspraken over inzet tegen drugsoverlast. Bij herinrichting van openbare ruimte kijken we integraal welke maatregelen nodig zijn om drugsoverlast te voorkomen.

Woonoverlast

We blijven inzetten op de aanpak van concrete overlastgevende situaties. We hebben het flexteam uitgebreid om noodzakelijke controles uit te voeren (150 panden in 2024). Ook hier worden overlastgevende panden (denk aan illegale bewoning, kamerverhuur) met alle betrokken partners bezocht. Overtredingen worden bestuursrechtelijk en waar nodig strafrechtelijk aangepakt. Ook pakken we eigenaren van panden aan in het kader van de wet aanpak woonoverlast (denk aan waarschuwingen, dwangsommen en mogelijk sluitingen).

Jeugd overlast en -criminaliteit

We pakken overlast van jeugd en criminele jongeren aan. Door het ministerie van Veiligheid en Justitie zijn extra gelden gesteld onder de noemer "Preventie met Gezag". We werken hierin samen met andere gemeenten die deze gelden ook gekregen hebben (Heerlen, Brunssum). De aanpak voorziet in het indammen van de overlast en het bieden van nieuwe kansen aan bepaalde jongeren. We hopen daarmee te voorkomen dat jongeren het verkeerde pad gaan of blijven kiezen. Dit vraagt nauwe samenwerking met o.a. jeugd- en jongerenwerk, politie, boa's, omwonenden, jongeren zelf, ouders en school.

Zorg en Veiligheid

We verbinden zorg en veiligheid met elkaar in die situaties waar dat nodig is. Soms komt overlast voort uit een zorgvraag. Het is van belang dat er dan adequate begeleiding is. Hierin voorziet het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVHP) vanuit een coördinerende rol. We noemen hier concreet de Persoonsgericht Aanpak, het Jeugd Preventie Platform, het Verbindingspunt Informatie en Advies VIA (voor personen met onbegrepen "verward" gedrag). De gemeente Kerkrade neemt als lid van de Gemeenschappelijke regeling deel aan de financiering van het ZVHP met een bedrag van € 6,45 per inwoner in 2025 tot € 8,12 in 2028. Jaarlijks gaat de inwonersbijdrage met ongeveer € 0,45 omhoog vanwege de index die gehanteerd wordt op de loonkosten van derden. Voor de gemeente Kerkrade betekent dit een bijdrage van € 295.700 in 2025.

Handhaving

Het aantal meldingen bij Handhaving steeg in de afgelopen jaren van 2619 (2021) naar ruim 7300 in 2024. Dit verklaren we door o.a. een goede bereikbaarheid en bekendheid van handhaving en de verschuiving van meldingen vanuit politie naar handhaving. Ook zien we een toename in overlastgevend gedrag. Het team handhaving is 7 dagen per week operationeel van 8.00-22.00 uur. Het team wordt stevig geprofessionaliseerd (bv werken op locatie direct in de wijk, uitbreiding meldkamercentralisten) en is gegroeid tot 21 fte. We zetten in op de snelle afhandeling van alle meldingen. Met de instelling van

wijkboa's versterken we de ogen en oren in de wijken zelf. Deze boa's vormen de spil in de aanpak van overlastgevende situaties. We breiden gemeentelijk cameratoezicht uit.

2. Aandacht voor de aanpak van ondermijnende activiteiten
Relatie met taakveld(en): 1.2

Ook in Kerkrade zijn er signalen van ondermijnende activiteiten. Denk aan (zorg)fraude, witwassen, mensenhandel en drugs-gerelateerde activiteiten. We zetten in op de aanpak hiervan o.a. d.m.v. de aanpak van spookpanden, controles op ondermijnende activiteiten op bedrijventerreinen, op de zogenaamde BIBOB-toetsen. We werken intensief samen met het RIEC in dit kader. Dat betekent bv dat we signalen bij het RIEC op tafel leggen waarbij partners als politie, belastingdienst, UWV kijken of ze de signalen herkennen. Dat kan alleen op thema's waar bestuurlijke afspraken over zijn gemaakt (de zogenaamde handhavingsknelpunten). Met de aangevulde signalen kan de gemeente dan de casus verder oppakken, mogelijk samen met partners. Ook bewustwording is van belang. Het herkennen van signalen door medewerkers, inwoners en bedrijven wordt gestimuleerd door kennisoverdracht in informatieve sessies.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

1 Veiligheid	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.765	3.893	4.217	4.233	4.252	4.381
1.2 Openbare orde en veiligheid	4.913	2.968	3.146	2.954	2.708	2.483
TOTAAL LASTEN	**8.678**	**6.861**	**7.363**	**7.186**	**6.961**	**6.864**
BATEN						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	13	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.718	311	543	539	301	51
TOTAAL BATEN	**2.718**	**324**	**543**	**539**	**301**	**51**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
1.1	Voertuigen handhaving	v	e	55	55	55	55	55	220
Totaal Programma 1				**55**	**55**	**55**	**55**	**55**	**220**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Crisisorganisatie
De kosten voor de lokale crisisorganisatie, zijnde € 130.000 euro, zoals opgenomen in het lokaal crisisplan van de gemeente Kerkrade 2024-2027 worden vanaf 2025 als budget voor OOV opgenomen in de jaarlijkse begroting.

Investeringen
N.v.t.

Overige vermeldenswaardige zaken
N.v.t.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Verwijzingen Halt	Bureau Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2023	12	9	9
Winkeldiefstal	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2023	3,1	2,5	2,4
Geweldsmisdrijven	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2023	4,5	4,3	4,2
Diefstallen uit woning	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2023	1	1,3	1,3
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2023	7,9	5,8	6

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Objecten meld-punt drugsoverlast	Meldpunt	Aantal	53	78	139	81	37	32
Overlast door verward persoon	Politie	Aantal	230	262	341	324	382	396
Diefstal / inbraak woning	Politie	Aantal	175	154	98	86	55	35
Straatroof	Politie	Aantal	4	8	4	5	8	3
Overval	Politie	Aantal	5	6	3	3	4	0
Geweld (eenvoudige mishandeling)	Politie	Aantal	136	119	98	106	118	89
Geweld (zware mishandeling)	Politie	Aantal	19	28	20	15	22	19

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

De voorbereiding, planning en uitvoering van het verkeer- en vervoersbeleid is gericht op het leveren van een bijdrage aan een goede, evenwichtige en veilige infrastructuur. Het verhogen van de bereikbaarheid, het verhogen van de verkeersveiligheid door in te zetten op kwetsbare doelgroepen (verbeteren van de infrastructuur en het gedrag), duurzaamheid en leefbaarheid zijn daarbij de kernpunten.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3). Het betreft dan onder meer het onderhoud van het wegennet.

Taakvelden

2.1 Verkeer en vervoer
2.2 Parkeren
2.3 Recreatieve havens (niet van toepassing)
2.4 Economische havens en waterwegen (niet van toepassing)
2.5 Openbaar vervoer

B. Speerpunten van beleid

1. Verbeteren van vervoersvoorzieningen en bereikbaarheid met Avantis als aandachtspunt

Relatie met taakveld(en): 2.1, 5.7, 8.1.
Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan

Het mobiliteitsplan is in april 2023 vastgesteld. Het mobiliteitsplan is doorvertaald in een Uitvoeringsprogramma waarin diverse aandachtspunten naar voren komen. Het uitvoeringsplan wordt jaarlijks aan het einde van het jaar vastgesteld voor het komende jaar. In dit plan wordt aandacht besteed aan onder andere de herinrichting van de openbare ruimte om bijvoorbeeld de verkeersveiligheid te verbeteren door het aanleggen van punaises of andere snelheidsremmende maatregelen, het aanleggen van extra fietsvoorzieningen zoals het uitbreiden van de deelfietsstations (Velocity), gedragsbeïnvloeding en inrichten van schoolomgevingen door het aanbrengen van Julie wegmeubilair.

Verbetering bereikbaarheid Kerkrade West

In het kader van de mobiliteitsopgave in Kerkrade West heeft de Provincie besloten om het Station Kerkrade West niet te realiseren. Om de mogelijkheden te onderzoeken hoe de bereikbaarheid van Kerkrade West kan worden verbeterd heeft er binnen de wijk een onderzoek plaatsgevonden naar Vervoersarmoede. Op basis van deze onderzoeksresultaten is een maatregelenpakket opgesteld dat in samenwerking met stakeholders waaronder de Provincie de (financiële) haalbaarheid wordt onderzocht. De haalbaarheid van o.a. de volgende maatregelen worden onderzocht: buurthubs met deelfietsen, deelauto's, digitale (dynamische) informatieborden bij bushaltes, etc.

Hierbij zal ook de verbinding gelegd worden met het bereikbaar maken van de bedrijventerreinen waaronder Avantis, anders dan per (eigen) auto.

2. Verbeteren verkeersveiligheid

Relatie met taakveld(en): 2.1

Met het oog op de verbetering van de verkeersveiligheid is er een risicoanalyse Strategisch plan verkeersveiligheid uitgevoerd. Daarnaast is verkeersveiligheid in het gemeentelijk mobiliteitsplan en daarmee in het uitvoeringsprogramma ook een belangrijk onderwerp.
In het mobiliteitsplan is er specifieke aandacht voor het verbeteren van verbindingen voor de verschillende modaliteiten met een specifieke aandacht voor de fiets, zowel in de stad als vanuit de stad naar andere plaatsen (ook over de grens). Wij nemen de klachten van onze burgers serieus, stellen prioriteit aan de afhandeling en trekken, waar mogelijk, lering hieruit.

3. Faciliteren van onderhoud openbare ruimte in centrum en wijken

Relatie met taakveld(en): 2.1, 5.7

Bij een vitale stad hoort een vitale infrastructuur. In de komende jaren blijft de gemeente dan ook investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte. Hiervoor worden extra financiële middelen voorgesteld in de begroting 2025. Voorbeelden zijn extra investeringen in de kwaliteit van de Kerkraadse wegen, het onderhoud van het openbaar groen, voorzieningen voor honden en onkruidbestrijding en het schoonhouden van de openbare ruimte. Knelpunten in de infrastructuur zullen waar mogelijk worden aangepakt. Hiermee vervolgt het college de koers die in de vorige bestuursperiode is ingeslagen.
De gevolgen van klimaatverandering en weersomstandigheden zijn, ook in de openbare ruimte, steeds meer merkbaar. Voorbeelden zijn wateroverlast, stormen, langdurige droogte en hoge temperaturen (hittestress). Ook om die redenen zijn de bomen in stad en wijken belangrijk. Als onderdeel van de groenstructuur zijn zij de longen van de stad. Daarnaast dragen bomen bij aan het tegengaan van hittestress. Het weghalen van (overbodige) verhardingen en vergroening van de stad wordt steeds belangrijker. De gemeente zal samen met bewoners de komende jaren hiermee aan de slag gaan. Voorbeelden hiervan zijn Steenbreek en meedoen aan het NK Tegelwippen.
Het college blijft dan ook investeren in de kwaliteit en de veiligheid om bestaande volwassen bomen te behouden en in het planten van nieuwe bomen (vergroening). Daarbij zal de vuistregel van "3-30-300" (aanwezigheid van groen) zoveel als mogelijk worden toegepast. Deze houdt in dat uiteindelijk vanuit iedere woning minimaal 3 volwassen bomen zijn te zien, minstens 30% van de buurt bestaat uit boomkronen die zorgen voor schaduw en op maximaal 300 meter een park of bos is voor natuurlijke verkoeling. De Kerkraadse Levensbomenbossen, die worden aangeplant in nauwe samenwerking met onze inwoners, zijn daarvan goede voorbeelden.
Het onderhoud van de openbare ruimte is mensenwerk dat voor een groot deel wordt uitgevoerd door onze eigen medewerkers. Dat gebeurt samen met de gedetacheerde collega's van Wsp vanaf de gemeentewerf aan de Hammolenweg. Daarnaast worden externe aannemers ingezet. Het college investeert in de komende periode extra in de personele capaciteit (waaronder ook in het compenseren van de terugloop van de Wsp-detachering), maar ook in de kwaliteit van de voertuigen en het materieel. Samen vormen zij het

visitekaartje in de openbare ruimte. Ook zijn er extra middelen vrijgemaakt voor het onderhouden van de openbare ruimte.

4. Continuering parkeerbeleid

Relatie met taakveld(en): 2.2

Er is in oktober jongstleden een nieuwe parkeernota vastgesteld met daarin onderwerpen zoals geactualiseerde parkeernormen en het vergunningen/ontheffingenbeleid. Het parkeerbeleid over 2023 is geëvalueerd, de beoogde maatregelen zijn meegenomen in de parkeernota en de parkeerverordening. Parkeergarage VIE is hierin nog niet meegenomen aangezien deze nog niet aan de gemeente is overgedragen. Het 1e uur gratis parkeren blijft gehandhaafd binnen de betaald parkeerzone.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

2 Verkeer, vervoer en waterstaat	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
2.1 Verkeer en vervoer	7.929	7.788	7.743	7.152	6.972	6.882
2.2 Parkeren	692	656	631	595	576	561
2.5 Openbaar vervoer	23	23	23	23	23	23
TOTAAL LASTEN	**8.645**	**8.467**	**8.397**	**7.770**	**7.571**	**7.466**
BATEN						
2.1 Verkeer en vervoer	465	370	234	234	234	234
2.2 Parkeren	64	68	64	64	64	64
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	**529**	**437**	**297**	**297**	**297**	**297**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
2.1	Verkeer en vervoer	v	m	0	270	270	270	270	1.080
2.1	Wegen, straten en pleinen	v	m	3.985	5.184	4.184	4.184	4.184	21.721
2.1	Civieltechnische kunstwerken	v	m	932	100	1.500	100	100	2.732
2.1	Openbare verlichting	v	m	350	300	300	300	300	1.550
2.1	Versnellingsagenda Rijk	u	m	470	3.980	1.000	1.000	1.000	7.450
2.1	Mobiliteitsplan	u	m	520	250	250	250	250	1.520
2.1	Bereikbaarheid Kerkrade-West	u	e/m	0	600	0	0	0	600
2.2	Parkeren	v	e	20	20	20	20	20	100

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.

[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Gladheidsbestrijding
Voor gladheidbestrijding is in de begroting een vast bedrag van € 176.000 begroot. Vanwege de winterse omstandigheden in de eerste maanden van 2024 is dat bedrag thans met € 72.000 overschreden.

Investeringen

Wegen straten en pleinen
Voor groot onderhoud aan wegen is in het investeringsprogramma vanaf 2025 structureel € 3.184.000 begroot.
Door inflatie materiaalschaarste, stijging loonkosten, stijging energie- en brandstofkosten is het investeringsbedrag voor 2025 met € 2.000.000 verhoogd naar € 5.184.000 en vanaf 2026 structureel te verhogen met € 1.000.000 naar 4.184.000.

Civieltechnische kunstwerken
Voor groot onderhoud aan civieltechnische kunstwerken (plaatsen constructieve keerwand Erkensstaat, renovatie duikers in Hammolenweg, Anstelerbeek en Hamstraat miljoenenlijntje), opwaarderen toplagen van civieltechnische kunstlagen en verder zijn we in gesprek met Prorail inzake de spoorbrug in de Toupsbergstraat. Hiervoor zijn de volgende extra middelen in het investeringsprogramma opgenomen:

2024	€	250.000
2025	€	100.000
2026	€	1.427.000
2027	€	27.000
2028	€	27.000

Versnellingsagenda Rijk diverse projecten
Voor de versnellingsagenda Rijk diverse projecten is in het investeringsprogramma voor het jaar 2024 € 1.050.000 begroot. Van dat bedrag is reeds € 470.000 beschikbaar gesteld.
Vanwege de planning bij Enexis (kabels en leidingen) vindt de sloop van het viaduct Roderlandbaan - St. Pieterstraat plaats in 2025. Het restant ad € 580.000 wordt hiermee toegevoegd aan het voor 2025 begrote bedrag ad € 3.400.000 waarmee er in 2025 € 3.980.000 beschikbaar is.

Markten
De electriciteitskasten op de markt in Eygelshoven zijn afgeschreven en dienen vervangen te worden. Tevens wordt bekeken of het aantal kasten van 6 naar 8 kan worden uitgebreid, om tot een meer optimale verdeling over het terrein te komen. Voor 2025 is hiervoor een vervangingsinvestering ter hoogte van €170.000 opgenomen.

Overige vermeldenswaardige zaken

Wegen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken (2.1)
In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3) staat bij de onderdelen wegen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken beschreven wat het beleid, programma, budget en de activiteiten voor 2025 zijn.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren
N.v.t.

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Geregistreerde ongevallen: - uitsl. materiële schade - met letsel - met dodelijke afloop	Viastat online	Aantal	256 216 38 2	266 231 33 2	222 200 21 1	233 200 32 1	283 245 37 1	229 195 34 0
Meldingen verkeersoverlast	Werkgroep Verkeer	Aantal	278	251	249	247	242	202
Tevredenheid met verkeersdrukte in eigen buurt	Burgeronderzoek	%		41		34		34
Kwaliteit wegennet voldoende: - asfaltverharding - elementen-verharding	Tweejaarlijkse schouw	%	 72 85	 79 83	 79 84	 78 83	 77 83	 78 82
Klachten wegenonderhoud	Burgerplein	Aantal	501	505	363	537	304	310
Tevredenheid over onderhoud wegen, straten en pleinen	Burgeronderzoek	%		52		39		42
Waardering beheer en onderhoud	Burgeronderzoek	Score (0 - 10)		6,3		6,0		6,0

3 Economie

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het ontwikkelen van een voorwaardenscheppend beleid voor het goed functioneren van bedrijfsleven en warenmarkt en het bevorderen van een voldoende gedifferentieerd werkgelegenheidsaanbod. Het ontwikkelen van een strategisch en uitvoerend toeristisch en recreatief beleid.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de Onderhoud kapitaalgoederen (§3) en Grondbeleid (§7).

Taakvelden

3.1 Economische ontwikkeling
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
3.4 Economische promotie

B. Speerpunten van beleid

1. Stimuleren van de lokale economie en werkgelegenheid

Relatie met taakveld(en): 3.1, 3.2, 3.3, 3.4

Algemeen

Op diverse manieren wordt getracht de lokale economie en werkgelegenheid te stimuleren. Hiervoor zijn meerdere instrumenten ontwikkeld en zijn meerdere samenwerkingen aangegaan.
De Stimuleringsregeling Kerkrade Centrum wordt in combinatie met de inzet van de Stichting Streetwise gebruikt om nieuwe en bestaande ondernemers gericht te ondersteunen.

Verder blijft er via het stadsmarketingplan "Beleef Kerkrade" continu aandacht voor alle economische/ toeristische ontwikkelingen, waardoor ondernemers worden getriggerd om verbindingen te leggen om zo elkaar te versterken. Wij vervullen hierin een actieve en aanjagende rol.
Ook wordt ingezet op het faciliteren van ondernemers bij huisvestigingsvraagstukken, bedrijventerreinenmanagement, het faciliteren van startende ondernemers, het transformeren van verouderde winkelgebieden etc. Dit zijn speerpunten van beleid om te komen tot een hoogwaardig ondernemingsklimaat en daarmee het creëren van een gunstig vestigingsklimaat in Kerkrade.

Bedrijventerreinen
Er is een ongekende belangstelling voor de bedrijventerreinen in Kerkrade. Om gelijke tred te houden met deze grootschalige ontwikkelingen op de bedrijventerreinen zal de bereikbaarheid en het mobiliteitsprofiel van de bedrijventerreinen verbeterd dienen te worden. Op basis van (mobiliteits)onderzoeken zal bezien worden welke maatregelen uitgevoerd kunnen worden. Deze maatregelen dienen een veilig gebruik van de infrastructuur te bevorderen, rekening houdende met de aankomende ontwikkelingen zodat de bedrijventerreinen tijdig aangepast worden en niet achteraf maatregelen getroffen moeten worden.

Programma Medlands
De grootste banengroei in de laatste jaren deed zich in Parkstad voor in de medische technologie. Te denken valt aan Medtronic, Boston Scientific, etc. Om deze bedrijven verder te verankeren en te profileren in de regio wordt door de programmamanager "Medlands" ingezet op het opstellen van een programma (i.c. "Medlands") voor de speerpuntensector. Arbeidsmarkt, opleiding, bereikbaarheid, marketing etc. zijn hierbij belangrijke ingrediënten. Aanhaking is gezocht bij de aanvraag Regiodeal 2.0.

Centrum
Er is een aanvalsplan opgesteld om de versterking van het centrum vorm te geven, waarbij diverse aspecten integraal worden opgepakt. Er zijn verschillende werkgroepen aan de slag met het samenbrengen en ophalen van de juiste informatie. Plannen worden opgesteld en het is de bedoeling dat in 2025 zichtbaar wordt dat de eerste stappen richting een aantrekkelijker familiecentrum gezet zijn. Denk onder andere leegstand verminderen, vergroenen van het centrum, versterken van de betrokkenheid van ondernemers, communicatie en marketing, parkeerbeleid, etc.
Het overall doel is om het centrum, over 10 jaar, verder vorm te geven.

2. Afstemmen van behoefte aan arbeidskracht op het aanbod vanuit het onderwijs

Relatie met taakveld(en): 4.2
Afstemming van de behoefte aan arbeidskrachten en het aanbod vanuit het onderwijs is erg belangrijk.
De gemeente kent sinds enkele jaren de Leerwerklijn Openbare Ruimte op de gemeentewerf aan aan de Hammolenweg. De Leerwerklijn biedt plaats aan maximaal 15 jongeren. De belangrijkste speerpunten van dit initiatief zijn: educatie, re-integratie, ontwikkeling en arbeidsparticipatie van jongeren. De gemeente werkt hierin samen met meerdere onderwijsinstellingen uit stad en regio. De vakinhoudelijke begeleiding en aansturing van de jongeren wordt verzorgd door de medewerkers van de afdeling Stedelijk Beheer. Deze begeleiding is meerjarig verankerd in de organisatie. Hiermee draagt de gemeente bij aan het doel van dit programma.

3. Onder aandacht brengen bij bedrijfsleven van werkzoekenden uit alle leeftijdscategorieën

Relatie met taakveld(en):
De afdeling werk en inkomen biedt een uitgebreide dienstverlening op het gebied van arbeidsbemiddeling, gericht op het ondersteunen bij het vinden van werk en het versterken van hun positie op de arbeidsmarkt. Deze dienstverlening wordt binnen de afdeling werk en inkomen door het team 'direct aan de slag' in nauwe samenwerking met het beleidsveld economische zaken vormgegeven.

Speeddates
Wij organiseren regelmatig speeddates tussen werkzoekenden en werkgevers. Tijdens deze evenementen krijgen werkzoekenden de kans om in korte tijd meerdere werkgevers te ontmoeten en zichzelf te presenteren, waar nodig met intensieve hulp van onze consulenten. Dit versnelt het kennismakingsproces en vergroot de kans op een succesvolle match.

Bedrijfsbezoeken
Om werkzoekenden een beter beeld te geven van de werkomgeving en cultuur binnen verschillende bedrijven, organiseren wij bedrijfsbezoeken. Deze bezoeken bieden de gelegenheid om direct in contact te komen met potentiële werkgevers en een kijkje te nemen achter de schermen.

Ontwikkeltrajecten
Wij bieden diverse ontwikkeltrajecten aan, gericht op het verbeteren van de vaardigheden en competenties van onze cliënten. Deze trajecten bestaan uit werkzaamheden die bijdragen aan de ontwikkeling van werknemersvaardigheden. Hiervoor werken we binnen het ontwikkelcentrum Flexiforum samen met de Ruilwinkel Kerkrade, woon Elisabeth Stift en onze eigen afdeling stedelijk beheer. De werkzaamheden zijn afgestemd op de individuele behoeften van de deelnemers. Het doel is om hen beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt en hun kansen op een baan te vergroten.

Bemiddeling bij Lokale Bedrijven
Onze bemiddelingsdiensten richten zich specifiek op lokale bedrijven. Door nauwe samenwerking met deze bedrijven kunnen wij onze cliënten matchen met openstaande vacatures. Dit bevordert niet alleen de lokale werkgelegenheid, maar zorgt er ook voor dat bedrijven snel de juiste kandidaten vinden.

4. Toevoegen van Sancta Maria gebouw aan Flexiforum
Relatie met taakveld(en): 4.2
Het Flexiforum is een gebouw waarin meerdere bedrijven en instellingen gevestigd zijn. Ook de gemeente gebruikt werkruimtes in het Flexiforum. Ruim 90% van het gebouw is verhuurd. Een aantal van de huurders vraagt al om meer ruimte. Er is ook belangstelling van andere mogelijke huurders. Daarom is in 2022 gestart met het maken van een nieuw plan voor de voormalige Sancta Maria school. Dit gebouw is via een loopbrug verbonden met het Flexiforum.Voor het verduurzamen van het gebouw is een subsidie aanvraag voor Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed ingediend waarvoor medio 2024 een subsidie beschikking is ontvangen voor een bedrag van € 760.626. De gemeenteraad heeft in april 2023 een plan (incl. budgetverzoek) goedgekeurd om de voormalige school toe te voegen als onderdeel van het Flexiforum. Dit plan wordt in de eerste helft van 2025 afgerond. In de toekomst zal het Flexiforum nagenoeg energieneutraal worden doordat het gebouw van het gas afgaat.

5. Stimuleren van toeristische en recreatieve ontwikkelingen en stevige positionering van bestaande voorzieningen met behulp van de voorhanden zijnde communicatiemix
Relatie met taakveld(en): 3.3, 3.4

Het stadsmarketingplan “Beleef Kerkrade” is volop in werking en werpt zijn vruchten af. Beleef Kerkrade heeft zich echter inmiddels doorontwikkeld en richt zich nu met name op de eigen inwoners. Veel content op deze kanalen is dan ook niet geschikt voor toeristen. Samen met de afdeling communicatie en Beleef Kerkrade worden in 2025 manieren gezocht om ook specifiek de doelgroep toeristen te bereiken. Dit doen we o.a. via VisitKerkrade.nl en in samenwerking met Visit Zuid-Limburg.

Beleef Kerkrade/ Marketing
Het vermarkten van de stad met Beleef Kerkrade is een succesvolle aanpak. Dit wordt niet alleen in de regio, maar ook landelijk opgemerkt, wat geresulteerd heeft in de nominatie voor de Nationale City- en Regiomarketing Trofee 2024.
We blijven inzetten om Kerkrade te positioneren als een stad waar het goed wonen, werken, ondernemen en recreëren is. Door de goede resultaten en het toenemend bereik van de Beleef Kerkrade kanalen ontstaat er ook steeds meer en meer vraag uit de samenleving om aan te haken.
‘Beleef Kerkrade’ groeit zo nog steeds meer uit tot een gedragen aanpak voor en door de Kerkraadse samenleving.

Evenementen
De evenementensector staat in toenemende mate onder druk door forse prijsstijgingen, verscherpte veiligheids- en milieueisen en veranderingen in consumentengedrag. Tegelijkertijd blijft de evenementensector van wezenlijk belang voor de branding van een stad en het realiseren van een aantrekkelijk woon- en bezoekersklimaat waarin ruimte is voor ontmoeting. Ook in economische zin speelt de evenementensector in het algemeen en de spin-off voor horeca en retail in het bijzonder een belangrijke rol, waardoor het handhaven van een passend evenementenaanbod van belang is.

6. Onderzoeken of verbindingen tussen toeristische attracties en centrum geoptimaliseerd kunnen worden

*Relatie met taakveld(en): 3.2, 3.*4

De Visie Toerisme (pijler Verbindingen) en het stadsmarketingplan "Beleef Kerkrade" worden verder uitgewerkt door manieren te zoeken om nóg beter de verbinding te leggen tussen de toeristische attracties onderling en tussen de toeristische attracties en het centrum.

Het Zuid-Limburgse wandelnetwerk "Knopen Lopen" zal in het 2e kwartaal 2025 in gebruik worden genomen. Hiertoe worden ook alle bestaande wandelrouteproducten omgezet en worden nieuwe online wandelingen, brochures en flyers ontwikkeld. Waar mogelijk wordt hierbij telkens de verbinding met het centrum gezocht.

In samenwerking met Smart Market worden diverse arrangementen ontwikkeld waarbij ook waar mogelijk de link tussen attracties en het centrum gelegd worden. Verder wordt aangehaakt bij de nog in ontwikkeling zijnde uitvoeringslijnen van het Aanvalsplan Kerkrade Centrum, o.a. om centrumondernemers actiever te betrekken.

7. Realisatie Knopen lopen en Parkstadroute

Relatie met taakveld(en): 3.4

Het Zuid-Limburgse wandelnetwerk "Knopen Lopen" wordt in het 2e kwartaal 2025 opgeleverd. Ook de bijbehorende wandelrouteproducten worden dan gelijktijdig gepubliceerd. Het wandelknooppunten-netwerk zorgt voor het verbeteren van de route infrastructuur, de bereikbaarheid van heel Zuid-Limburg en spreiding van toeristisch-recreatieve bezoeken in de regio. In Kerkrade zorgt dit netwerk er daarnaast voor dat het veel eenvoudiger wordt om grensoverschrijdende routes samen te stellen.

De aanleg van de Parkstadroute heeft in 2023 zijn aanvang gekregen. De route wordt in verschillende fasen gerealiseerd. De verwachting is dat de Parkstadroute eind 2025 in zijn geheel gereed is. Visit Zuid-Limburg heeft de opdracht gekregen om een marketing- en communicatieplan op te stellen rondom de Parkstadroute. Ook dit wordt in 2025 opgeleverd.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

3 Economie	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
3.1 Economische ontwikkeling	1	1	1	1	1	1
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.100	3.812	2.174	2.261	2.237	2.249
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	269	302	271	284	276	276
3.4 Economische promotie	452	527	430	426	426	417
TOTAAL LASTEN	**2.822**	**4.642**	**2.875**	**2.971**	**2.939**	**2.941**
BATEN						
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.506	992	734	814	819	819
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	112	109	109	109	109	109
3.4 Economische promotie	512	399	404	404	404	404
TOTAAL BATEN	**2.130**	**1.501**	**1.247**	**1.327**	**1.332**	**1.332**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
3.2	Bereikbaarheid bedrijventerreinen	v	m	200	1.250	0	0	0	1.450
3.2	Impuls winkelgebieden	u	e	0	250	250	250	250	1.000
3.3	Markt Eygelshoven	u	e	0	170	0	0	0	170
Totaal Programma 3				**200**	**1.670**	**250**	**250**	**250**	**2.620**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Stimuleringsregeling centrum
Het budget voor de stimuleringsregeling centrum heeft het maximum bereikt. Op 6 maart 2024 heeft de raad besloten om hiervoor een extra budget van € 100.000 beschikbaar te stellen.

Markten/Kermissen
Gelet op de verwachte te realiseren opbrengsten van de markten en kermissen is een neerwaartse bijstelling noodzakelijk.

Uitvoeringsprogramma Toerisme
Voor de uitvoering van toeristische activiteiten is vanaf 2024 € 50.000 begroot.

Investeringen

Centrum impuls winkelgebieden
Voor de uitvoering van het aanvalsplan centrum is bij het Rijk een subsidie Impuls Winkelgebieden aangevraagd. De totale aanvraag behelst ca. €2,8 miljoen. Vooruitlopend op een eventuele toekenning, naar verwachting in oktober 2024, is reeds jaarlijks een bedrag van €250.000 t.b.v. investeringen in relatie tot het aanvalsplan centrum opgenomen.

Markt Eygelshoven
Voor het jaar 2025 is rekening gehouden met een investering van € 170.000 voor het vervangen en uitbreiden van de electriciteitskasten.

Overige vermeldenswaardige zaken

Uitvoeringsprogramma Toerisme
In 2025 worden ook weer projecten opgepakt die voortvloeien uit het Uitvoeringsprogramma Toerisme. Deels worden de projecten opgepakt en uitgevoerd in samenwerking met de andere gemeenten en stakeholders in de regio Parkstad Limburg en Zuid-Limburg. Waar mogelijk wordt hierbij de samenwerking gezocht met onze Duitse buren. Er wordt onder meer ingezet op (ook grensoverschrijdende) toeristisch-recreatieve infrastructuur en routes, dataverzameling (toeristische onderzoekscijfers die toeristische sturingsinformatie opleveren), duurzame vernieuwing en innovatie van het toeristisch-recreatief product en het blijven inzetten op het verbeteren van de kwaliteit van de Kerkraadse vrijetijdsvoorzieningen.

Centrummanagement
Via Centrummanagement worden de ondernemers in het centrum van Kerkrade ondersteund en worden acties ontplooid om het ondernemersklimaat verder te verbeteren, meer bezoekers en meer omzet te krijgen en in afstemming met Beleef Kerkrade activiteiten, evenementen en koopmomenten zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Centrummanagement speelt daarbij onder andere de volgende rollen:

- verbinding tussen centrumondernemers en gemeente;
- communicatie naar de centrumondernemers over zaken die voor hen belangrijk zijn en visa versa;
- mee uitvoering geven aan de stimuleringsregeling, het aanvalsplan Kerkrade centrum en het terrassenbeleid;
- afstemmen van evenementen (plus de marketing daarvan) op momenten dat veel mensen komen winkelen in het centrum binnen Beleef Kerkrade; zoeken naar organisatoren voor kwalitatief passende evenementen in het centrum;
- organiseren van overleg tussen en met ondernemers; zorgen voor saamhorigheid en een gezamenlijk belang, samen voor een sterker Kerkrade centrum;
- beheren en monitoren van de Beleef Kerkrade Kadokaart;
- ondersteunen van startende ondernemers en nieuwe initiatieven (naast en samen met Streetwise);
- communicatie met bewoners van Kerkrade centrum en eigenaren van gebouwen (vastgoed);
- actief inzetten op leegstaande panden voor bestaande en nieuwe ondernemers maar ook bij langdurige leegstand voor pop-up activiteiten, zoals Fietspunt.

Er is in 2023 een aanvalsplan opgesteld om deze versterking verder vorm te geven waarbij diverse aspecten integraal worden opgepakt. Dit betreft onder andere leegstand verminderen, versterken van de betrokkenheid van ondernemers, communicatie en marketing, parkeerbeleid, etc. De uitvoering van het aanvalsplan is in 2024 gestart en gaat de komende tijd meer zichtbaar worden. Zo laten we als gemeente zien dat er iets gebeurt. In 2025 zal gestart worden met het oppakken van de midden langetermijnvisie.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Functiemenging	CBS/BAG/LISA	%	2023	39,9	54,2	51,1
Vestigingen	LISA	Aantal per 1.000 inwoners 15 - 64 jaar	2023	142,3	197,1	177,9

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bedrijfsvestigingen (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	2.918	2.998	3.098	3.218	3.428	3.578
Werkzame personen (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	15.391	15.754	15.745	15.837	16.175	16.023
Werkgelegenheidsindex (arbeidsplaatsen vs. beroepsbevolking *)	Vestigingenregister Limburg / Etil	%	70	72	75	72	74	70
Vestigingen detailhandel (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	333	324	327	323	335	340
Werkzame personen detailhandel (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	2.099	2.137	2.250	2.000	2.013	2.000
Bezoekers GaiaZOO	GaiaZOO Kerkrade	Aantal * 1.000	450	510	310	300	465	470
Bezoekers Discovery Museum	Discovery Museum	Aantal * 1.000	133	142	53	31	57	100
Bezoekers Roda JC wedstrijden competitie	Roda JC Kerkrade	Aantal * 1.000	184	119	23	36	124	178
Bezoekers Rodahal	Rodahal	Aantal * 1.000	54	58	24	4	41	36
Bezoekers ZLSM	ZLSM	Aantal * 1.000	26	35	4	19	32	36
Opbrengst toeristenbelasting (op rekeningbasis)	BsGW	Bedrag * € 1.000	155	151	171	142	233	187

* *Beroepsbevolking omvat alle personen van 15 tot 75 jaar excl. institutionele bevolking met (voornemen tot) betaald werk van minstens één uur.*

4 Onderwijs

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het uitvoeren van gemeentelijke taken op het gebied van primair en voortgezet (speciaal)onderwijs. Naast de huisvesting van het onderwijs behoren daartoe ook het tegengaan van onderwijsachterstanden, het stimuleren van onderwijsdeelname om maatschappelijke uitval te voorkomen en het zo optimaal en breed mogelijk benutten en ontwikkelen van talenten van jongeren.

Relatie met paragrafen

Niet van toepassing

Taakvelden

4.1 Openbaar basisonderwijs
4.2 Onderwijshuisvesting
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

B. Speerpunten van beleid

1. Verlenen van alle mogelijke steun aan volwaardig middelbaar onderwijs (Het Martin Buber)

Relatie met taakveld(en): 4.2

Na een aanzienlijke aanloopperiode, heeft het Martin Buber in 2024 dan eindelijk haar deuren mogen openen en de eerste lichting scholieren mogen ontvangen voor het schooljaar 2024/2025. In 2025 zal verder worden gebouwd aan het toekomstbestendig maken van het Martin Buber. Naast de inspanningen die samenhangen met de groei van de school, door de komst van de tweede lichting scholieren voor het schooljaar 2025-2026, worden de voorbereidingen gecontinueerd voor het nieuwe schoolgebouw.

2. Stimuleren van bewegen en cultuur in het onderwijs

Relatie met taakveld(en): 4.2

Onder meer door de inzet van cultuurcoaches vanuit de regeling combinatiefunctionarissen, zet het college zich in om kinderen en jongeren breed cultuurprogramma aan te bieden. Als onderdeel van het onderwijsprogramma en als buitenschools aanbod. De cultuurcoaches adviseren en coördineren de onderwijsinstellingen over de inrichting van een programma waarbij kinderen en jongeren in aanraking komen met diverse culturele activiteiten. Hierbij zoeken de cultuurcoaches actief de verbinding met partners, zowel professionele- als ook vrijwilligersorganisaties.

Ook in 2025 zetten we deze lijn voort en continueren we onder andere de programma's 'Meer harmonie in de Samenleving', de 'Topweken VMBO Holz' en de inzet van cultuurcoaches in de 'Sjpassweken'. Uiteraard met continu oog voor verdere doorontwikkeling en het benutten van kansen.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

4 Onderwijs	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
4.2 Onderwijshuisvesting	3.269	6.258	3.850	3.784	3.683	3.679
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.501	3.640	1.679	1.679	1.606	1.581
TOTAAL LASTEN	**6.770**	**9.898**	**5.528**	**5.462**	**5.290**	**5.260**
BATEN						
4.2 Onderwijshuisvesting	642	1.111	137	137	137	137
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.333	2.283	366	366	341	316
TOTAAL BATEN	**2.975**	**3.393**	**502**	**502**	**477**	**452**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
4.2	het Martin Buber	u	e	2.800	1.300	4.500	4.500	1.000	14.100
II Overige investeringen									
4.2	Onderwijsvoorzieningen	v	e	0	200	200	200	200	800
4.2	IKC Droomhof	u	e	3.649	0	0	0	0	3.649
III Leningen									
4.2	HMB lening	u	-	1.800	0	0	0	0	1.800
Totaal Programma 4				**8.249**	**1.500**	**4.700**	**4.700**	**1.200**	**20.349**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Leerlingenvervoer
We kijken continu naar kansen en mogelijkheden om onze dienstverlening zo efficiënt mogelijk in te regelen binnen de geldende kaders. Zo ook voor het leerlingenvervoer. Gezien de huidige druk op het leerlingenvervoer (te weinig chauffeurs en busjes, het grote aantal leerlingen en de toename in locaties) en de financiële uitdagingen in de nabije toekomst is hier een nog grotere noodzaak toe. Dit sluit ook aan bij het beter kijken naar de eigen mogelijkheden van ouders en kinderen om hen zo zelfstandig mogelijk naar school te laten gaan.
Een mogelijkheden die recent onderzocht is, is op welke manier het vervoer richting de Mgr. Hanssenschool zo efficiënt mogelijk ingeregeld kan worden. Vanuit dit onderzoek is gebleken dat het efficiënter is om dit in te regelen middels een touringcar, in plaats van losse taxibusjes. Dit kan een besparing opleveren van maximaal € 30.000 op jaarbasis. De precieze besparing zal afhankelijk zijn van het daadwerkelijke gebruik van de voorzieningen.

Investeringen
N.v.t.

Overige vermeldenswaardige zaken

Onderwijshuisvesting (4.2)
Na de goedkeuring door de Raad van de update van het Integraal Huisvestingsplan voor het primair onderwijs in Kerkrade-Oost, is een haalbaarheidsonderzoek gestart naar een gezamenlijke huisvesting voor basisschool St. Ursula en basisschool De Diabolo. Dit onderzoek richt zich in eerste instantie op het bepalen van een geschikte locatie. HEVO begeleidt de gemeente en Onderwijsstichting MOVARE in dit proces. Tegelijkertijd voert Onderwijsstichting MOVARE, samen met de twee scholen, een onderzoek uit naar de mogelijke mate en vorm van samenwerking, mocht deze in de toekomst onder één dak plaatsvinden. In lijn met het Integraal Huisvestingsplan is daarnaast een verkenning gestart naar de mogelijkheden voor een nieuwe onderwijslocatie in Bleijerheide, ter vervanging van de huidige locaties van openbare basisschool De Schatkist en basisschool Bleijerheide.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Absoluut verzuim	DUO/Ingrado	Aantal per 1.000 leerlingen	2023	2,8	6,3	5,8
Relatief verzuim	DUO/Ingrado	Aantal per 1.000 leerlingen	2023	39	27	24
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	DUO/Ingrado	%	2023	4,1	2,4	2,6

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Trajecten RMC: schoolverlaters zon-der startkwalificatie* (schooljaar eindigend in): - oude - nieuwe	Bureau VSV	Aantal	303 211 92	227 194 103	294 206 74	327 192 77	464 208 89	538 226 100
Vrijstellingen wv. schoolbezoek buitenland (schooljaar eindigend in)	Bureau VSV	Aantal		146 122	152 130	154 132	155 133	163 142
schoolverzuim: - meldingen - leerlingen (schooljaar eindigend in) ***	Bureau VSV	Aantal		 229 109	 355 109	 664 126	 665 178	 819 185

Onderzoeken absoluut schoolverzuim (schooljaar eindigend in) ****	Bureau VSV	Aantal	8	5	8	6	*7*	10
Maatregelen (schooljaar eindigend in)	Bureau VSV	Aantal	3	5	3	-	1	4
Thuiszitters (per 1 augustus)	Bureau VSV	Aantal	15	11	9	10	4	13
Deelname peuterspeelzaal	Kinderopvang Parkstad (KOP)	% van 2 en 3-jarigen	63,9	58,3	45,3	53,1	51,4	46,8
Indicatie doelgroep-peuter t.b.v. VVE door JGZ (bij 14 maanden consult)	Meander JGZ	Aantal	191	171	*74*	*110*	96	103

* *Door de overstap naar een nieuw systeem zijn vanaf 2017 alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die niet op school zitten en geen startkwalificatie hebben, geregistreerd incl. de groep kwetsbare jongeren (o.m. uit Praktijkonderwijs of VSO met uitstroomprofiel onderwijs of arbeid) die voorheen niet tot de doelgroep van het bureau VSV behoorden.*

** *voorlopig cijfer*

*** *Het aantal meldingen en betrokken leerlingen met verzuim van minimaal 16 uren binnen 4 weken onder leerlingen tot 18 jaar.*

**** *Het aantal leerplichtige jongeren dat bij geen enkele school staat ingeschreven.*

5 Sport, cultuur en recreatie

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het programma is gericht op het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving. Daartoe behoort onder meer het ondersteunen en het stimuleren van vrijwilligersinitiatieven. De voorzieningenstructuur dient vraag-gestuurd en toegankelijk te zijn voor alle burgers.
Daarnaast gaat het programma in op het bieden van gelegenheid aan, en stimuleren van, de bevolking om de vrije tijd te besteden door middel van bewegen, ontmoeten en culturele/educatieve activiteiten.
Als laatste ziet dit programma op het beheer en onderhoud van openbaar groen, en op recreatie.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3).

Taakvelden

5.1 Sportbeleid en activering
5.2 Sportaccommodaties
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.4 Musea
5.5 Cultureel erfgoed
5.6 Media
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

B. Speerpunten van beleid

1. Waar mogelijk stimuleren van onze verenigingen

Relatie met taakveld(en): 5.2, 5.3

Kerkrade is gezegend met een rijk verenigingsleven. Op het vlak van cultuur, sport, welzijn en zorg zijn vele vrijwilligers aan de slag met allerlei activiteiten en evenementen. Zij vormen de kern van onze samenleving en zorgen voor verbinding en kwaliteit van leefbaarheid. Verenigingen zijn voor inwoners de plek waar zij door deelname aan activiteiten sociaal maatschappelijke participeren en op betekenisvolle wijze meedoen in de samenleving. Aangetoond is dat lid zijn van en meedoen aan de activiteiten van een vereniging zowel de fysieke gezondheid als het mentale welbevinden van de inwoner bevorderd. Het op passende wijze ondersteunen en faciliteren van verenigingen en vrijwilligers op basis van geïnventariseerde behoeften vormt een belangrijk uitgangspunt van het collegeprogramma 2022-2026. Het verenigingsleven blijft onder druk staan. Het blijft moeilijk om leden en vrijwilligers te vinden en behouden. In samenwerking met onze combinatiefunctionarissen worden de lokale sportverenigingen hierin ondersteund. Thema's als toekomstbestendigheid, vrijwilligersmanagement, samenwerking, veilig sportklimaat, Team:Fit blijven actueel en worden actief aangeboden middels diverse sportcafés en verenigingstrajecten. Daarnaast hebben de combinatiefunctionarissen een rol in het activeren van onze minder actieve inwoners. Waar mogelijk proberen ze hen door te verwijzen naar het reguliere sportaanbod, waaronder sportverenigingen. Indien fuseren een mogelijke optie is kunnen we verenigingen hierbij ook ondersteunen.

2. Stimuleren van sporten door kinderen ('Ieder kind in beweging')

Relatie met taakveld(en): 5.1

Vanuit het Sportakkoord Kerkrade bouwen we in 2025 verder voort op ambities en doelen die met diverse partners zijn vastgesteld om samen de sport toekomstbestendig, leuk en toegankelijk te maken voor iedereen. Net als in 2024 zullen we ook in 2025 sportbijeenkomsten organiseren om kennis en goede voorbeelden te delen en samenwerkingen tussen verschillende (sport)aanbieders verder te versterken.
Hierbij ligt een accent op het laten bewegen en sporten van kinderen. Denk aan ook de pijler "gezonde jeugd" onder Vie. Maar ook de rol van de onze combinatiefunctionarissen, die een rol hebben in het versterken van sport- en beweegaanbod op en rond de scholen, uitvoeren van naschools sportaanbod in de wijken en het organiseren van gratis sport- en beweegactiviteiten voor kinderen tijdens vakanties.
Voor de minima blijven we ook in 2025 inzetten op Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Met als doelstelling dat de gemeente voor deze kinderen kan blijven inzetten op maximaal gebruik.

3. 3. Verankeren van het gedachtegoed van VIE in de wijken

Relatie met taakveld(en): 5.1

Het gedachtegoed van Vie is in 2021 opgebouwd rond de drie pijlers Gezonde jeugd, Vitaal ouder worden en Vitale wijken. Vanuit de gedachte 'de jeugd heeft de toekomst', de levenscyclus met een leven lang leren, wonen, werken en leven en daarnaast het belang van een omgeving waarin dit allemaal mogelijk is, zijn deze pijlers die nog steeds toereikend en actueel. Nu, 3 jaar later, zijn echter ook steeds meer de gevolgen zichtbaar van de toename van de zorgvraag. Waar welzijn en de sociale cohesie de sleutel tot een zelfredzame samenleving vormen, zijn ze tegelijkertijd ook nog te veel buiten beeld om de toekomstige opgaven het hoofd te kunnen bieden. Nog nadrukkelijker zal voor de pijler Vitale wijken dan ook een ombuiging plaats vinden van zorg naar welzijn/voorliggend veld. Waar Vitale wijken in 2021 al als randvoorwaarde werden gezien, wordt de komende jaren hierop nadrukkelijker ingezet
Evenals voor 2023 en 2024 biedt ook voor 2025 de begroting helaas niet de ruimte om, net zoals in 2021 en 2022 €500k extra vrij te maken voor Vie voor experimenten en pilots. Binnen de reguliere €1,2mln/jaar waarop vanuit de subsidieverplichtingen van Provincie en Stadsregio niet op bezuinigd kan worden, worden daarom binnen de bestaande programma's keuzes gemaakt om hierop toch te blijven inzetten.

4. Intensiveren van de stimulerende en aanjagende rol van de gezamenlijke huisvesting en programmering HuB

Relatie met taakveld(en): 5.3

Begin 2024 is de combinatiefunctionaris bij de HuB van start gegaan. Waar in de eerste helft van 2024 de nadruk lag op opstarten, verbinden en ontwikkelen, zien we nu dat de HuB brede culturele programmaring neerzet met activiteiten voor diverse doelgroepen, waarbij plezier, talentontwikkeling en ontmoeten centraal staan. Er is een sterke verbinding gelegd met de HuB partners onderling en met het culturele veld van Kerkrade en omgeving. Daar waar de HuB gestart is met het zoeken naar verbinding en het versterken van elkaar, weten de partners nu de HuB ook steeds beter te vinden. De programmering voor 2025 staat reeds in de startblokken, waarbij de HuB als culturele huiskamer van de stad steeds meer vorm krijgt.

5. Oog voor het materiële en immateriële erfgoed

Relatie met taakveld(en): 5.5

Archeologie

Het archeologisch erfgoed betreft overblijfselen uit ons verleden. Van de allereerste sporen uit het Stenentijdperk, via de latere Romeinse samenleving, de Middeleeuwen tot aan de start van het industriële tijdperk toe. Het is een grotendeels ongeschreven verleden, bestaande uit afval, funderingsresten, grondsporen en vondsten en bijzondere schatten. Het streven om het publiek hier ook actief mee in aanraking te laten komen zetten wij ook in 2024 voort. Zo is de opwaardering van de informatievoorziening bij de romeinse villa Kaalheide, die al in 2023 is opgestart met de plaatsing van een nieuw informatiebord, in 2024 afgerond met het - alweer vijfde – infopunt in het kader van de Archeoroute Limburg. Door middel van augmented reality wordt ter plekke aan de bezoeker het verhaal van deze romeinse villa en haar bewoners verteld. Wij blijven zowel proactief als facilitair optreden bij het uitzetten van archeologische en cultuurhistorische routes in onze gemeente.

Immaterieel erfgoed

Het bewust zijn en blijven van de eigen identiteit wordt met name door de instandhouding van de eigen taal, het bekend zijn met de historie van de eigen streek en de beleving van de traditionele volkscultuur bevorderd. Wij blijven de inzet die op deze terreinen met veel enthousiasme wordt verzet, ondersteunen.

6. Zorgen voor levendigheid in de stad mede door voorzieningen gericht op het vertier van jeugd en jongeren

Relatie met taakveld(en): 5.1

Urban onderzoeksbureau LINES by CityLegends gaat samen met de Vie Innovatie Hub Parkstad en zes Parkstadgemeenten aan de slag met Urban Sports & Culture. Het urban domein wordt onderzocht met de ambitie om meer levendige gemeentes te realiseren met ruimte voor opkomende jeugdculturen. De Parkstadgemeenten richten zich met deze aanpak op de leefstijl van jongeren van 13 t/m 24 jaar. Met behulp van een 'Urban Parkstad Scan' worden de belangrijkste spelers in kaart gebracht en de behoeften opgehaald over thema's zoals de infrastructuur, lopende activiteiten, events en hoe de communicatie verloopt binnen het domein urban, als ook richting publieke stakeholders. De gemeenten Heerlen, Kerkrade, Beekdaelen, Brunssum, Voerendaal en Simpelveld nemen hieraan deel. Aan het eind van 2023 moet de verkenning klaar zijn, zodat we inzicht hebben in de urban doelgroep. Vanaf 2024 gaan we deze kennis delen en benutten om betere ondersteuning te bieden, onze jeugd te versterken en gezamenlijk te bouwen aan een bloeiende Parkstad regio met een levendige urban sports en cultuurscene.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

5 Sport, cultuur en recreatie	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
5.1 Sportbeleid en activering	988	1.287	816	667	433	433
5.2 Sportaccommodaties	3.345	3.413	3.312	3.263	3.193	3.128
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	6.397	6.173	6.016	5.538	5.347	5.326
5.5 Cultureel erfgoed	306	185	361	157	155	151
5.6 Media	1.286	1.566	1.155	1.155	1.098	1.097
5.7 Openbaar groen en recreatie	3.759	4.803	4.643	4.461	4.323	4.314
TOTAAL LASTEN	**16.079**	**17.426**	**16.303**	**15.242**	**14.549**	**14.448**
BATEN						
5.1 Sportbeleid en activering	418	412	393	370	142	142
5.2 Sportaccommodaties	1.101	963	894	889	884	879
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	335	355	356	362	362	360
5.5 Cultureel erfgoed	2	1	1	1	1	1
5.6 Media	230	400	99	99	99	99
5.7 Openbaar groen en recreatie	448	248	233	67	67	67
TOTAAL BATEN	**2.534**	**2.377**	**1.976**	**1.787**	**1.554**	**1.547**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
5.2	Sportaccommodaties	0	0	220	875	975	300	0	2.370
5.5	Rolduc "kanjermonument"	0	0	0	1.000	0	0	0	1.000
5.7	Opembaar groen	v	0	500	750	625	625	625	3.125
5.7	Leefbomenbos/ Kloosterp.Pannesh.	u	0	50	450	0	0	0	500
III Leningen									
5.2	Stg. OGE KVC Oranje	-	-	30	0	0	0	0	30
Totaal Programma 5				**800**	**3.075**	**1.600**	**925**	**625**	**7.025**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Sport
Op dit momenten ontvangen Sportfondsen Kerkrade B.V. en Optisport een zogeheten exploitatiebijdrage voor de exploitatie van een aantal van onze binnensportaccommodaties. In de onderliggende overeenkomsten is vastgelegd dat de exploitatiebijdrage jaarlijks geïndexeerd wordt. Hierdoor is hier jaarlijks extra budget genodigd.
Momenteel wordt de opdracht voor de exploitatie van de binnensportaccommodaties die nu onder Sportfondsen vallen opnieuw aanbesteed. De benodigde exploitatiebijdrage die hieruit zal volgen is nog onbekend en de financiële vertaling daarvan kan daarom nog niet meegenomen worden in de nu voorliggende begroting.

Reserve verenigingen en vrijwilligers
Ten behoeve van het sluitend maken van de begroting is voorgesteld om deze reserve hiervoor in te zetten. Hiermee vervalt het reservepotje in deze en is er geen ruimte voor additionele uitgaven in dit kader.

VSV
Gemeenten zijn verplicht om uitvoering te geven aan de leerplichtwet. Gemeente Kerkrade heeft deze taak, net als alle andere gemeenten uit Parkstad, weggezet bij bureau VSV. Bureau VSV heeft in de afgelopen jaren meerdere taken erbij gekregen vanuit regionale afspraken. Echter er is geen uitbreiding van formatie bijgekomen. Op basis van de formatietool vanuit Ingrado zou er 6,35 fte toegevoegd moeten worden aan de huidige formatie van 10,95 fte. Er is voorgesteld om een tussenstap van twee jaar aan te houden. Deze tussenstap houdt in dat we de formatie in de komende twee jaar verhogen met 3,5 fte (3 fte consulenten en 0,5 voor ondersteuning) in plaats van 6,35 fte. Met deze extra 3,5 fte gaat bureau VSV proberen de wettelijke taken uitvoeren en hun preventieve en outreachende taak voort te zetten. Na twee jaar volgt een evaluatie om te kijken of de opgehoogde formatie voldoende is.

PLT
De bijdrage aan het Parkstad Limburg Theater zal dienovereenkomstig omlaag worden bijgesteld voor de komende jaren. Dit vanuit de insteek, dat het theater hiervoor haar eigen reservepositie kan in zetten. Dit gebeurt bestuurlijk in nauwe afstemming met de gemeente Heerlen, als mede betrokkene in deze.

Muziekschool
De grote kostenstijgingen in 2022 en 2023 hebben een zware last gelegd op de begroting en de financiële mogelijkheden van SMK muziek en dans. Het college acht cultuur, en daarmee ook muziek, van groot belang in de Kerkraadse samenleving. Daarom verhoogt het college de jaarlijkse gemeentelijke financiële bijdrage aan SMK muziek en dans, om deze kostenstijgingen op te vangen en de gevolgen voor Kerkraadse inwoners zoveel mogelijk te beperken.

Botanische tuin
De Botanische Tuin heeft de afgelopen jaren te maken met oplopende kosten onder andere op het gebied van personeelslasten voor de bestaande bezetting. De loonontwikkeling voor medewerkers van de Botanische Tuin is gelijk aan die voor gemeentelijk personeel. Voor deze meerkosten lukt het niet binnen de exploitatie van de tuin dekking te vinden. Ook heeft de tuin geen financiële reserves die aangesproken zouden kunnen worden. Vandaar dat vanaf 2024 de gemeentelijke exploitatiebijdrage structureel met € 55.000 zal worden verhoogd.

Openbare ruimte
Om de uitstroom van WSP-medewerkers i.v.m. leeftijdspensioen op te vangen is het noodzakelijk dat er vanaf 2024 structureel € 70.000 wordt toegevoegd aan de loonsom voor de werving van nieuwe medewerkers.

Voor het jaar 2024 en 2025 is jaarlijks € 450.000 beschikbaar om een extra impuls te geven aan het onderhoud en beheer van openbaar groen in de stad. En vanaf 2026 is er structureel € 225.000 extra beschikbaar voor onderhoud openbaar groen.

De gemeente Kerkrade heeft een zorgplicht voor het in stand houden van buitengebieden. Met betrekking tot de uitvoering hiervan werken wij samen met de bosgroep Zuid-Nederland die hierin expertise hebben. De Bosgroep stelt jaarlijks een beheerplan op. Bij het beheren en onderhouden van deze buitengebieden lopen we tegen hogere uitvoeringskosten aan die aannemers doorberekenen met name voor het specialistisch werk of het werken op steile hellingen. Het is echter noodzakelijk om deze werkzaamheden uit te voeren. Hiermee houden we de buitengebieden veilig voor recreatief gebruik. Voor de jaarschijf 2024 is hiervoor een extra bedrag van € 25.000 voor gereserveerd in de begroting.

Investeringen

Openbaar Groen
Het investeringsbudget voor openbaar groen wordt verhoogd aangezien de jaarlijkse (her)inrichtingen steeds groter van omvang worden als gevolg van het realiseren van meer groen in onze stad. Door voortdurende prijsstijgingen kunnen steeds minder groeninrichtingen gerealiseerd worden voor hetzelfde budget. Om de groenkwaliteit in wijken te kunnen waarborgen en waar mogelijk extra accenten te kunnen realiseren die bijdragen aan de versterking en herkenbaarheid van Kerkrade, is het noodzakelijk dat er extra groeninvesteringsmiddelen worden vrijgemaakt. Groenvoorzieningen vormen een essentieel onderdeel in het kader van een gezonde leefomgeving van onze inwoners en ondernemers. Hiervoor wordt de reeks in het investeringsprogramma vanaf 2025 € 250.000 en vanaf 2026 structureel met € 125.000 verhoogd.

In 2025 wordt een nieuw levensbomenbos gerealiseerd. De beoogde locatie is gelegen langs de Roderlandbaan tussen Rolduc en Berenbos. Daarnaast vindt een herinrichting/opwaardering plaats van het park rond het klooster Pannesheide. Voor beide projecten is in het investeringsprogramma voor 2024 een bedrag van € 50.000 en voor 2025 € 450.000 opgenomen**.**

Rolduc "Kanjermonument"
Voor het Kanjermonument Rolduc is voor de jaarschijf 2024 is in het investeringsprogramma € 1.000.000 begroot. Voorbereiding, planvorming, aanbesteding, ontvangst beschikking subsidie Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en Provincie alsmede beschikbaarheid zal plaatsvinden in 2025. Hierdoor schuift het investeringsbudget van € 1 miljoen door naar 2025.

Overige vermeldenswaardige zaken

Beheer buitensportaccommodaties (5.2)
De gemeente voert het onderhoud uit aan de gemeentelijke buitensportaccommodaties. Voor het beheren van de buitensportaccommodaties is in de begroting van 2025 € 218.500 beschikbaar.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Niet sporters	GGD/CBS/RIVM	%	2022	56,8	46,4	50,2

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Deelname sport/actieve sporters - waarvan 1 of meer keren per week	Burgerond erzoek	%		47 87		53 92		53 91

Sportverenigingen (per 1 januari) * - jeugd (<18 jaar) - volwassenen	Welzijn	%			28,8 9,7			
Verenigingen niet-professionele kunstbeoefening (per 1 januari) * - jeugd (<18 jaar) - volwassenen	Welzijn	%			1,8 3,6			
Bibliotheek Kerkrade - volwassenen - bezoekers	Bibliotheek Kerkrade	% ≥ 18 jr. Aantal * 1.000	3,7 176	4,4 225	4,3 106	3,7 73	3,4 158	3,3 231
Cursisten Muziekschool / Vrije academie Parkstad - langlopend - kortlopend	SMK / VAP	% Aantal	3,0 1.197 1.071	4,0 1.222 628	4,0 1.457 369	4,1 1.591 253	4,4 1.618 370	5,4 1.999 428
Tevreden over onderhoud groen	Burgerond erzoek	%		48		38		42
Oppervlakte groen (dec.) **	Stedelijk beheer	m² per inwoner		112,0	82,3	115,6	114,4	121,7
Oppervlakte stedelijk groen (dec) **	Stedelijk beheer	m² per inwoner		27,9	29,1	29,3	28,9	28,2

* *Op basis van de huidige subsidieverordening wordt het aantal leden van een vereniging één keer op de 4 jaar geteld; de percentages in 2012 waren voor de sportverenigingen bij de jeugdleden 34,5% en volwassen leden 10,5%. Bij de verenigingen op het gebied van niet-professionele kunstbeoefening was het percentage jeugdleden 6,9% in 2012.*

** *Na een volledige revisie van de registratie zijn de cijfers vóór 2019 niet meer vergelijkbaar.*

6 Sociaal domein

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

De gemeente is ten aanzien van verschillende bevolkingsgroepen verantwoordelijk voor een aantal vormen van zorg binnen het brede sociale domein zoals inkomen, ondersteuning, maatschappelijke participatie, hulp en maatschappelijke voorzieningen. Kenmerken van de samenwerking in de sociale wijkteams zijn: vraaggericht en -gestuurd, integraal en proactief. Het motto is “doen”. In de beoordeling van de situaties wordt ten eerste uitgegaan van de eigen kracht van de cliënt, de leefeenheid, de straat, de buurt en de wijk, de zogenaamde zelfredzaamheid.
Burgers die vanwege hun inkomenssituatie tot de doelgroep behoren, ondersteunen in hun sociale, mentale en financiële weerbaarheid en activeren om (hernieuwd) deel te nemen aan de samenleving.

Relatie met paragrafen
N.v.t.

Taakvelden

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
6.2 Wijkteams
6.3 Inkomensregelingen
6.4 Begeleide participatie
6.5 Arbeidsparticipatie
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
6.81 Geëscaleerde zorg 18+
6.82 Geëscaleerde zorg 18-

B. Speerpunten van beleid

1. Voortzetten van armoede-en schuldenbeleid met focus op kinderarmoede

Relatie met taakveld(en): 6.1.
Het vanaf 2020 ingezette beleid voor Armoede en Schuldenaanpak is in 2024 geëvalueerd. De uitkomsten hiervan zijn meegenomen in de vormgeving van het nieuwe beleidskader 'Koersvast' 2025-2027. De eerder ontwikkelde aanpakken worden voortgezet in samenwerking met de in Kerkrade actieve organisaties op dit vlak. Kerkrade kent veel voorzieningen voor het bestrijden van kinderarmoede en zal dit nadrukkelijk blijven doen. Dit door gerichte samenwerking met Stichting Leergeld, het Jeugd (Sport & Cultuur)fonds en het Jeugdeducatiefonds.

Om nog meer mensen met betalingsproblemen te bereiken wordt preventieve Vroegsignalering doorgezet en geïntensiveerd. Dit gebeurt in samenwerking met de stichting Impuls en de Kredietbank Limburg. Samen met de bibliotheek, het onderwijs, Schuldhulpmaatje, Senioren en Clientenraad wordt continu aandacht gegeven aan preventie en minimaregelingen. Dit door gerichte informatie aan de kwetsbare doelgroepen zoals kinderen, ouderen en minima.

2. Onderhouden van de zorginfrastructuur

Relatie met taakveld(en): 6.72 en 6.82
Gezond en Actief Leven Akkoord & Integraal Zorg Akkoord: naar een gezond en actief leven in Kerkrade
De zorginfrastructuur (manier waarop de zorg georganiseerd is) in Nederland, en daarmee ook in Kerkrade, komt onder druk te staan door stijgende kosten, personeelstekorten en een stijgende zorgvraag.
Ook de drempel tot de zorg (agv de stijgende eigen bijdragen, dalende toeslagen) is gestegen voor met name voor mensen in kwetsbare situaties en met een laag inkomen. Dit zet de kwaliteit van zorg onder druk en kan gezondheidsachterstanden verder vergroten.

We willen met elkaar toewerken naar een nieuwe zorginfrastructuur (slimmer met elkaar organiseren van zorg), waarbij mensen weer meer voor zichzelf en voor anderen gaan zorgen en alleen als dat niet genoeg is, een beroep doen op de zorg. Waarbij we ervoor zorgen dat kinderen gezond opgroeien en volwassenen gezond blijven. En waarbij we gezondheidsachterstanden verkleinen. Het doel is een gezonde generatie in 2040, met weerbare, gezonde inwoners die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving en een sterk sociaal netwerk van familie, vrienden en wijkbewoners.

Middels het Integraal Zorgakkoord (IZA, van eind 2022) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA, van begin 2023) verbindt gemeente Kerkrade zich aan deze doelen, die naadloos aansluiten op onze eigen gezondheidsprogramma's Vie en Trendbreuk en deze verder versterken. Met verschillende partijen uit het sociaal en medisch domein (gemeente, buurtwerk, GGD, vrijwilligersorganisaties, huisartsen etc. in Kerkrade en samen met diverse zorgpartijen in Zuid-Limburg) willen we nog beter met elkaar samen werken aan preventie en gezondheid in Kerkrade (vanuit het GALA) en aan goed toegankelijke en betaalbare zorg in Zuid-Limburg (vanuit het IZA).

Vanuit het GALA is in 2024 gestart met de uitvoering van de acties uit het vastgestelde Plan van Aanpak GALA Kerkrade 2024-2026 op het gebied van: a. gezondheid en veerkracht, b. sport, bewegen en cultuur, c. sociale basis/netwerk en d. gezonde leefomgeving. Dit doen we in afstemming met onze

gezondheidsprogramma's Vie en Trendbreuk en onze Regiodeal Parkstad Limburg 2.0. Hierbij zal ook in 2025 nog sterker worden ingezet op een integrale aanpak en het nog sterker verbinden van beleid binnen en over domeinen heen. Waar van toepassing willen we doelgroepgericht en wijkgericht werken. En willen we onze inwoners, verenigingen, ondernemers en partners nauw betrekken, zodat we samen Kerkrade gezond en vitaal kunnen maken.

Vanuit het IZA wordt uitvoering gegeven aan het Regioplan Zuid-Limburg, vastgesteld eind 2023 op basis van het regiobeeld. Dit sluit aan op de 5 belangrijkste uitdagingen in onze regio Zuid-Limburg: a. kloof tussen zorgvraag en zorgaanbod, b. gezondheidsachterstanden, c. grote verschillen tussen wijken, gemeenten, d. hoog zorggebruik en e. integrale domeinoverstijgende aanpak noodzakelijk. Intensieve regionale samenwerking over domeinen heen is nodig om de gezondheidsachterstanden te verkleinen, knelpunten op te lossen en de zorg en ondersteuning in Zuid-Limburg (nog) slimmer met elkaar te organiseren.

Belangrijk is dat we in onze aanpak in Kerkrade, ons niet alleen richten op het verbeteren van leefstijl en gedrag, die vaak symptomen zijn van onderliggende maatschappelijke oorzaken. Maar dat we gezondheid uitdrukkelijk verbeteren vanuit de nauwe samenhang met wonen, werk, inkomen, onderwijs en leefomgeving.

Mantelzorg

Momenteel is ruim 26% van de inwoners van Kerkrade ouder dan 65 jaar. Het aantal inwoners van 65 jaar en ouder stijgt snel. Dat betekent dat de behoefte aan zorg toeneemt. Maar er werken steeds minder mensen in de zorg. Dat zorgt voor extra druk op mantelzorgers. Mantelzorgers zijn mensen die voor een naaste zorgen, zonder dat ze daarvoor betaald worden. Denk bijvoorbeeld aan een vrouw die voor haar moeder op leeftijd zorgt. Mantelzorgers zijn onmisbaar voor (kwetsbare) mensen die zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen. Dit zijn personen met lichamelijke en/of geestelijke beperkingen (waaronder ook ouderen). Daarom blijft het waarderen en ondersteunen van mantelzorgers en zorgvrijwilligers erg belangrijk.

De gemeente helpt met subsidie en een gezamenlijke website

De gemeente geeft subsidie aan partijen die ondersteuning bieden aan mantelzorgers en zorgvrijwilligers (Steunpunt voor Mantelzorgers en Ruggesteun, SGL Buddyzorg en Levanto Vrijwilligers). Dit doen we samen met gemeenten in de regio. Daarnaast maken we het aanbod voor hulpvragers, mantelzorgers en zorgvrijwilligers beter toegankelijk door een gezamenlijke website. Ook dit doen we in samenwerking met de regio.

Jonge mantelzorgers

Bij mantelzorgers denken we vaak aan ouderen. Ongeveer 50% van de mantelzorgers is nu tussen 50 en 75 jaar en 10% is 75 jaar en ouder. Onze aandacht blijft ook uitgaan naar jonge mantelzorgers. Dit zijn jongeren tot 24 jaar die zorgen voor een ziek familielid en daardoor taken hebben die niet passen bij hun leeftijd en ontwikkeling. We bieden ondersteuning aan deze jongeren zodat ze tijdig hulp vragen en ook kunnen ontspannen. Ook organiseert de gemeente ieder jaar de Week van de Jonge Mantelzorger.

3. Blijven opkomen voor de zwaksten en meest kwetsbaren in onze lokale samenleving

Relatie met taakveld(en): 6.1

Inwoners, bedrijven, instellingen, overheid, verenigingen: samen maken zij vitale wijken waarin het vitaal ouder worden is. 'Vitale wijken', die aan alle generaties ruimte bieden om te kunnen leren,werken, wonen en (be)leven. 'Vitale wijken' waarbinnen burgers in staat worden gesteld de regie te voeren over hun leven. Om de regie te kunnen voeren over het eigen leven naar werk en ouderschap is een goede start van levensbelang. Een gezonde jeugd biedt het fundament voor een vitaal leven. Niet iedereen is in staat om dit op eigen kracht te doen. Wij blijven opkomen voor de zwaksten en meest kwetsbaren in onze lokale samenleving. Voor de meest kwetsbare inwoners geldt dat problemen veelal met elkaar verweven zijn en ook meerdere leefgebieden raken. Armoede- en schuldenproblematiek gaat vaak gepaard met problemen op het gebied van werk & opleiding,tijdsbesteding, huisvesting, huiselijke relaties, geestelijke gezondheid, lichamelijke gezondheid, middelengebruik, sociaal netwerk, maatschappelijke participatie en justitie. Juist voor deze doelgroep is het van belang dat we samen met onze partners het vangnet blijven bieden voor deze inwoners en blijven investeren in vaardigheden, zelfredzaamheid en mogelijkheden.

Toegankelijkheid
In deze bestuursperiode maakt het college ook extra werk van toegankelijkheid. Dat geldt voor gebouwen maar ook voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte alsmede de bekendheid van openbare toiletvoorzieningen. Knelpunten worden in beeld gebracht en waar mogelijk aangepakt. De fysieke toegankelijkheid maakt onderdeel uit van de Kerkraadse Lokale Inclusie Agenda (2022 – 2025).

Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen in 2025
In 2022 hebben de gemeenten in Parkstad de visie 'Samen Thuis 2023-2026' aangenomen, waarin diverse belangrijke punten zijn vastgelegd:

- De vernieuwing van het aanbod voor Beschermd Wonen.
- De instelling van één toegangspunt voor Beschermd Wonen, namelijk het Loket Opvang en Beschermd Wonen Parkstad (LOBW).
- De onderlinge afspraken tussen gemeenten betreffende de decentrale uitvoering van Beschermd Wonen.

Bij Beschermd Wonen streven we ernaar om de meest kwetsbare inwoners een veilig onderkomen en de benodigde begeleiding te bieden. Samen met de aanbieders van begeleiding stellen we kwaliteitsnormen op. Het is een gedeelde overtuiging dat iedereen die behoefte heeft aan hulp, deze ook moet krijgen. Aanbieders van Beschermd Wonen worden aangespoord om samen te werken, zodat alle cliënten op een adequate manier geholpen worden. Daarnaast is het van groot belang om een soepele overgang van jeugdhulp naar Beschermd Wonen te faciliteren, zodat jongeren die begeleiding nodig hebben, deze ook ontvangen wanneer zij volwassen worden.
Met de uitvoeringsagenda 2023-2025 wordt werk gemaakt van de realisatie van de nog resterende doelstellingen naast de reeds behaalde resultaten zoals de vernieuwing van het aanbod en de realisatie van één toegangspunt, het Loket Opvang en Beschermd Wonen Parkstad (LOBW), Dit ook ter voorbereiding op de naar verwachting in 2026 door het Rijk door te voeren decentralisatie.

Woonzorgvisie
Jaarlijks maakt de gemeente afspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties over verschillende thema's gerelateerd aan volkshuisvesting. Een van de steeds belangrijker wordende onderwerpen is de combinatie van wonen en zorg. De vraag naar woningen met begeleiding en/of zorg groeit, mede door de vergrijzing en het streven om langer thuis te kunnen wonen. Wonen, zorg en welzijn komen steeds meer samen in onze woningen en de woonomgeving. Dit betreft bijvoorbeeld senioren die langer thuis moeten wonen en daardoor meer zorg en aanpassingen in huis nodig hebben. Ook gaat het om mensen die kwetsbaar zijn en extra ondersteuning behoeven, evenals kwetsbare burgers die vanuit beschermd wonen of maatschappelijke opvang uitstromen naar een reguliere woning.
Vanaf 2023 is in samenwerking met de gemeente Landgraaf een stevige coalitie gevormd met een door alle partijen breed gedragen woonzorgvisie. Deze visie is ook overgenomen door het regionaal woonzorgtraject. De visie wordt in gezamenlijkheid regionaal aan de gemeenteraden van de betrokken gemeentes en bestuursorganen van de betrokken partners voorgelegd.
Ondertussen wordt in Kerkrade wel verder gewerkt aan het versterken van de verbindingen en samenwerking tussen de partners die op het vlak van wonen, welzijn en zorg actief zijn binnen de gemeente.

4. Samen met sociaal maatschappelijke organisaties digitalisering/ICT beter toegankelijk maken voor ouderen

Relatie met taakveld(en): 6.3, 6.5, 6.71, 7.1
De gemeente is steeds meer digitaal in contact met burgers, bedrijven en gerelateerde instanties of organisaties. In de afgelopen jaren is hiervoor een solide basis gelegd en zijn een groot aantal werkprocessen gedigitaliseerd. De dienstverlening is open, transparant en klantgericht. Door een adequaat ingerichte digitale informatievoorziening vindt communicatie tussen klanten en de gemeente op een snelle en betrouwbare manier plaats.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat klanten ook nog via andere kanalen (telefonisch, balie, per post) contact kunnen zoeken met de gemeente.

Het zorgen voor en verbeteren van de digitale toegankelijkheid van de gemeente voor kwetsbare inwoners, maakt onderdeel uit van de inclusie agenda die nu samen met de betrokken adviesraden en partners wordt opgesteld en aan de raad wordt aangeboden.

In 2025 zal de website van de gemeente Kerkrade worden vernieuwd. Hierbij worden verbeteringen m.b.t. de digitale toegankelijkheid in gebruik genomen.

5. Bijdragen aan het voorkomen van eenzaamheid bij jongeren en ouderen

Relatie met taakveld(en): 6.7

Eenzaamheid is een probleem van alle leeftijden waarvan de gevolgen ernstig kunnen zijn. De aanpak van eenzaamheid is en blijft de komende jaren daarom een belangrijk punt van beleid. Dit komt onder andere tot uiting in het Sociaal Programma Rolduckerveld en het Programma 'VIE, leven in beweging'. We zetten in op vasthouden en blijven verbeteren van deze aanpak. We doen dit samen met de coalitie tegen eenzaamheid. Dat zijn ruim 30 in Kerkrade actieve partijen, uiteenlopend van achtergrond. Het stimuleren van ontmoeting gebeurt onder andere met een gerichte ondersteuning aan de huis- en buurtkamers in Kerkrade, de inzet van de BoodschappenPlusBus (Impuls Kerkrade) en Ontmoetingsbus (Leger des Heils). Ook de KWIEK routes waarbij bewegen en ontmoeten samengaan, hebben een belangrijke plek. Daarnaast versterken we de aandacht voor eenzaamheid onder jongeren.

6. Inzetten op integraal ouderenbeleid/ stimuleren van zo lang mogelijk zelfstandig functioneren en blijven meedoen

Relatie met taakveld(en): 6.2, 6.7

Binnen het beleidsveld Wmo en Zorg zijn veel maatregelen opgenomen die ook toezien op de oudere inwoners. Het aantal ouderen zal in de komende jaren in Kerkrade verder in omvang toenemen. Dit vraagt dat de maatregelen ook in samenhang met de vragen die hierbij komen kijken worden opgepakt. Hiervoor zal dan ook een specifiek en integraal ouderenbeleid worden uitgewerkt krijgt.
Gezond ouder worden in de eigen leefomgeving, waarbij gezond gedrag en betekenisvolle ontmoetingen gestimuleerd worden, is essentieel. Daarom de programmalijn 'Vitaal ouder worden' van VIE. Er is in onze stad een breed aanbod aan activiteiten beschikbaar waarmee zowel ontmoeten als ook een gezonde levensstijl wordt gestimuleerd.

Zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen in eigen (t)huis is een wens van veel mensen en een uitgangspunt voor de gemeente Kerkrade. De te ontwikkelen woonzorgvisie zal de antwoorden dienen te geven op welke wijze inwoners hierin kunnen worden gestimuleerd en ondersteund. Hierin zullen ook de al lopende projecten als 'Gelukkig ouder worden in Kerkrade' een plek krijgen.

Daarnaast willen we de thema's dementie en ouderdomsdepressie bespreekbaar maken. We zetten in op "Samen Dementievriendelijk" in samenwerking met Alzheimer Nederland. Er is een Geheugentafel in de bibliotheek en het Alzheimercafe Kerkrade-Centrum (Kapelhof), dat met zijn activiteiten en voorlichtingsavonden bijdraagt aan het realiseren van een seniorvriendelijke gemeente.

<u>Wmo 2015</u>

Het uitgangspunt van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) is dat de eigen kracht van de persoon (en zijn omgeving) centraal staat om zoveel mogelijk mee te doen in de samenleving (zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie). Eigen kracht betekent dat burgers zelf verantwoordelijk zijn voor hoe ze hun leven vormgeven en dus problemen zelf kunnen oplossen. Wanneer een persoon niet (voldoende) zelfredzaam is of kan meedoen aan de maatschappij, kan er ondersteuning worden geboden. Gemeenten moeten op basis van de Wmo 2015 ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen aan de maatschappij en zo zelfstandig mogelijk kan blijven wonen.

Een inwoner kan een melding indienen bij de Wmo. Mogelijk krijgt men direct een antwoord op de hulpvraag of wordt een geschikte oplossing gevonden. Als dit niet direct mogelijk is, vindt een aanvullend gesprek plaats. In dit gesprek komt aan bod:
- wat iemand zelf kan doen;
- óf en hoe de omgeving kan ondersteunen;
- de mogelijkheden van het inzetten van algemene of algemeen voorliggende voorzieningen (in de wijk).

Als dit niet tot een oplossing leidt voor de hulpvraag, kan een maatwerkvoorziening worden ingezet.

<u>Onafhankelijke Clientondersteuning</u>

De Wmo 2015 verplicht gemeenten te zorgen voor deskundige, onafhankelijke en kosteloze clientondersteuning. Een cliëntondersteuner helpt bij het regelen van zorg en ondersteuning.

In Kerkrade zorgen de Meedenkers voor clientondersteuning
Een Meedenker helpt mensen om goede keuzes te maken. Meedenkers zorgen er ook voor dat de eigen kracht wordt vergroot. Dat is niet alleen fijn voor de mensen zelf, maar zorgt ook voor minder inzet van professionele zorg en ondersteuning.

Er zijn drie momenten waarop clientondersteuning plaatsvindt
1: Het moment dat er gekeken wordt naar de vraag (in het sociaal domein);
2: het moment van toegang tot voorzieningen of zorg;
3: het moment dat de client al gebruik maakt van voorzieningen en hierin keuzes moet maken.

Kerkrade heeft een Meedenkersnetwerk
Dit netwerk bestaat uit zeven vrijwillige partijen en twee beroepsmatige partijen (Impuls en MEE). Doelen voor de komende periode zijn:

- borgen van de aanpak en verbeteren waar nodig;
- verder versterken van de samenwerking binnen het netwerk en met de samenwerkingspartijen (waaronder de gemeente);
- communicatie: inwoners, professionals en vrijwilligers blijven informeren over de aanwezigheid en de mogelijkheden van de Meedenkers.

<u>Wmo - Hulp bij het huishouden</u>
De kosten van Hulp bij het huishouden zijn sterk gestegen. Deze trend zet enerzijds door ten gevolge van de CAO-ontwikkelingen en anderzijds door de stijging in het gebruik van hulp bij het huishouden als belangrijke voorziening om (langer) thuis te kunnen blijven wonen. Hierbij geldt dat deze ontwikkeling in de voorgaande jaren werd versterkt door de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs Wmo 2015 en het abonnementstarief.

We stellen ons tot doel om de kosten voor Hulp bij het Huishouden af te remmen. Daarom zetten we in op het dempen van de volumetoename ondanks de sterke vergrijzing. Dit doen we in samenwerking met de 4 zorgaanbieders ((MeanderGroep Zuid-Limburg, Ambulante Thuiszorg, Buurtdiensten en Tzorg). Er is een vernieuwde aanpak waarin centraal staat een kennismakingsperiode van 6 weken waarin de thuissituatie goed in beeld komt. Voorheen was er vaak alleen een telefonisch gesprek tijdens de intake, maar met de vernieuwde aanpak gebeurt dat uitgebreider tijdens meerdere contactmomenten in het eigen huis. Dat zorgt voor meer begrip voor de persoonlijke situatie van de klant en kan nog betere zorg op maat worden geboden. We helpen klanten om hun vaardigheden uit te breiden, kijken samen naar mogelijke hulpmiddelen en ontdekken sneller andere zorgbehoeften. We maken daarbij gebruik van *'voor doen, samen doen, zelf doen'*. Door deze manier van werken, kunnen inwoners langer thuis blijven functioneren. Ze worden fitter, bewegen makkelijker en voelen zich beter als ze bepaalde taken weer zelf kunnen uitvoeren, al dan niet met ondersteuning.
De uitkomsten van de vernieuwde werkwijze bieden input voor nieuwe contracten Hulp bij het Huishouden. Deze zullen in 2025 opnieuw worden aanbesteed en ingaan op 1 januari 2026.

<u>Hulpmiddelen</u>
Een hulpmiddel is een maatwerkvoorziening die binnen de Wmo ingezet kan worden. Voorbeelden zijn: scootmobielen, (elektrische)rolstoelen en aangepaste (driewiel)fietsen. Hulpmiddelen zijn voor mensen met een lichamelijke aandoening vaak van levensbelang om zelfredzaam te blijven. De laatste jaren heeft een toename plaatsgevonden in het totaal aantal hulpmiddelen en de complexiteit ervan.

Bij veel hulpmiddelen is maatwerk nodig, denk hierbij aan een elektrische rolstoel. Deze middelen zijn aangepast op de persoonskenmerken van de gebruiker. Andere hulpmiddelen zijn eerder standaard, zoals de scootmobielen.
Bij een scootmobiel is het van belang dat er een geschikte stalling aanwezig is, waar het middel veilig opgeborgen en opgeladen kan worden. Door een aanpassing in het bouwbesluit is het niet meer in alle wooncomplexen mogelijk om meerdere middelen adequaat te stallen. Hierdoor zou niet meer iedereen die aangewezen is op een scootmobiel hier gebruik van kunnen maken. Het is echter bij deze groep hulpmiddelen mogelijk om meerdere personen gebruik te laten maken van hetzelfde middel (deel-scootmobielen). Dat is mogelijk een oplossing voor de stallingsproblemen en zorgt voor een daling van het

aantal scootmobielen. Hiervoor worden in 2023 – 2024 nieuwe mogelijkheden onderzocht. De inbreng van de gebruikers van deze hulpmiddelen is hierbij erg belangrijk en wordt meegenomen bij het onderzoek.

Daarnaast zijn de contracten voor de levering en het onderhoud van de hulpmiddelen opnieuw aanbesteed in samenwerking met omliggende gemeenten. De nieuwe contracten zullen per 1 januari 2025 in werking treden. Bij dit proces is gebruik gemaakt van de ervaringen en de inbreng van de inwoners en gebruikers van hulpmiddelen en de vanuit VWS en VNG opgestelde verbeteragenda Hulpmiddelen.

Lokale Inclusie Agenda
Het VN-Verdrag over de rechten van personen met een handicap is in Nederland in juni 2016 bekrachtigd. Het doel van dit verdrag is een inclusieve samenleving waarbij mensen met een beperking dezelfde rechten hebben als mensen zonder beperking en als volwaardige personen aan de maatschappij kunnen deelnemen. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de bereikbaarheid van onderwijs, werk, wonen, omgeving, informatie, gebouwen, mobiliteit, passende zorg en ondersteuning, participatie en dienstverlening voor inwoners met een beperking goed te regelen. Elke gemeente is verplicht om een Lokale Inclusie Agenda op te stellen. Hierin staat hoe de gemeente uitvoering wil geven aan het VN-Verdrag. Belangrijk is dat het plan afgestemd is met de inwoners met een beperking (niets over ons, zonder ons). Op die manier kunnen er voldoende en passende maatregelen worden genomen. Hierdoor kunnen inwoners met een beperking zo zelfstandig en zo onafhankelijk mogelijk leven. De Inclusie Agenda heeft betrekking op de gehele gemeente. Uitgangspunt is dat de uitvoering van de inclusie activiteiten en maatregelen binnen de beschikbare financiële kaders vallen.

In 2021 is de startsituatie bepaald. Er hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden. Bijvoorbeeld met de werkgroep Ongehinderd, met een afvaardigging van de Kerkraadse adviesraden, met verschillende ervaringsdeskundigen, met beleidsmedewerkers en met belangenorganisaties. Op basis van de informatie uit deze gesprekken wordt de Kerkraadse Lokale Inclusie vormgegeven (2022-2025). Komend jaar zal op basis van evaluatie en in samenspraak met de eerdergenoemde betrokkenen de agenda vanaf 2026 worden ontwikkeld.

7. Het ontwikkelen van kansrijke initiatieven met het oog op de aanwezigheid van gemeenschapshuizen
Relatie met taakveld(en): 6.1
Op 14 december 2022 is het "Beleidskader gemeenschapshuizen Kerkrade" door de gemeenteraad vastgesteld. Daaropvolgend is in 2023 en 2024 gewerkt aan de uitwerking van dit beleidskader. Gedurende dit proces zijn lokale stakeholders, de diverse (voormalige) besturen van de gemeenschapshuizen en inwoners nauw betrokken. Op 3 juli 2024 is door de gemeenteraad het "Uitvoeringsplan gemeenschapshuizen Kerkrade" vastgesteld. Concreet kiest het college met dit uitvoeringsplan vanaf 1 januari 2025 voor een sociaal-maatschappelijke vorm van beheer en exploitatie in het Westhoes, Sjevemethoes, Patronaat en Catharinahoes. De welzijnsinstelling Impuls geeft uitvoering aan het beheer en de exploitatie. Het is van belang dat het gemeenschapshuis er is voor en door de buurt. Daarom wordt in alle gemeenschapshuizen actief werk gemaakt van het nauw betrekken van inwoners en de sociaal-maatschappelijke partners.

8. Herstellen van de sociale samenhang in wijken/ herstellen van de gevolgen van Corona
Relatie met taakveld(en): 6.7, 8.3
Middels het vastgestelde "uitvoeringsplan gemeenschapshuizen Kerkrade" is in 2024 een nadrukkelijke stap gezet in het kader van sociale cohesie van buurten en wijken. Deze dient vanaf 2025 tot uitvoering te worden gebracht.
Samen met collega professionals uit het lokale sociale domein, de woningcorporatie, bedrijven, organisaties, instellingen, scholen en andere relevante stakeholders en inwoners uit de wijk worden initiatieven, die als doelstelling hebben de omgeving prettiger, leefbaarder en socialer te maken en de sociale cohesie te versterken, omarmd, uitgerold en tot uitvoering gebracht. Onder de noemer van het gebieds- en wijkgerichte dient in 2025 de uitvoeringsorganisatie nader te worden vormgegeven. Hiertoe is in 2024 de eerste aanzet gedaan, maar dit dient in 2025 verder vorm te krijgen.

9. Geen kind tussen wal en schip mede met behulp van vroegsignalering
Relatie met taakveld(en): 6.72

Op 12 juli 2023 heeft de gemeenteraad het beleidskader preventief jeugdbeleid 2023-2027 vastgesteld.
De doelen zijn:

- Zorgen dat jongeren en jeugdigen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien
- Voorkomen dat kleine vragen grote problemen worden
- Voorkomen dat uiteindelijk duurdere en intensievere zorg nodig is

Op basis van signalen van netwerkpartners zullen samen met organisaties die werken voor jongeren, de jongeren zelf en ouders activiteiten en interventies worden ingezet die een bijdrage leveren aan deze doelen.
Het is afhankelijk van de signalen die het kernteam Jeugdpreventie Kerkrade ontvangt en de beoordeling daarvan, welke activiteiten en interventies concreet gaan plaats vinden in 2025.
Daarnaast zal tot juli 2027 het preventief jeugdbeleid nauw verbonden zijn aan het programma Preventie met Gezag binnen Kerkrade. Dit programma is weggezet binnen de afdeling OOV.

10. Het hanteren van de menselijke maat bij de totstandkoming en uitvoering van regelgeving

Relatie met taakveld(en): 6.3
Binnen de klantreis is er aandacht voor alle personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Personen die op korte termijn aan het werk kunnen, worden direct begeleid naar een passende baan. Voor degenen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, inclusief de meest kwetsbare groepen, bieden we maatwerkondersteuning. Onze aanpak is gericht op het bevorderen van participatie, waarbij iedereen op basis van hun eigen vermogen de kans krijgt om actief deel te nemen aan de samenleving. Persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit en het creëren van kansen staan centraal in ons beleid. Dit begint met een zorgvuldige diagnose bij instroom, zodat we snel en gericht kunnen doorverwijzen naar passende projecten of initiatieven. Elke klant heeft één vast aanspreekpunt, wat continuïteit biedt in hun ontwikkelingstraject.
De menselijke maat geven we onder andere vorm door middel van de methode van de “omgekeerde toets”. Hierbij wordt eerst gekeken naar de hulpvraag van inwoners en welke maatregelen nodig zijn om deze te beantwoorden. In tweede instantie moet op grond van de regelgeving duidelijk worden hoe deze maatregelen kunnen worden vormgegeven. Tevens maken we in de uitvoering ruimte voor wijzigingen die in lijn zijn met het nieuwe landelijke programmaplan ‘Participatiewet in Balans’. Het programma is gericht op het verbeteren van de uitvoering van de Participatiewet, met als doel de balans te vinden tussen regelgeving en maatwerk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Op deze manier worden er verdere stappen gezet in de samenwerking binnen het sociaal domein.

11. Integraal jeugdbeleid en jongerenvoorzieningen

Relatie met taakveld(en): 6.1, 6.2, 6.7
Zo veel mogelijk Kerkraadse kinderen en jongeren groeien in Kerkrade normaal, gezond en veilig op. Ze worden volwassen en kunnen later voor zichzelf zorgen en meedoen in Kerkrade.
Ouders, familie en vrienden ondersteunen elkaar daarbij zoveel als mogelijk is. Wanneer dat niet mogelijk is, helpen we ze zodat ze het daarna wel zelf kunnen.
Als er dan toch nog hulp nodig is, zorgt de gemeente Kerkrade ervoor dat die er is. Niet alleen, maar samen met de inwoners, zorgverleners en andere organisaties. Dan zijn er genoeg vrijwilligers en professionals die helpen. Daar hoeft niet lang op te worden gewacht, het duurt zo kort als mogelijk en zo lang als nodig is.

Lokaal in Kerkrade

1. Stevig lokaal team en toegang tot jeugdhulp.

Hier is al een start mee gemaakt. De verdere versteviging is nodig om te voldoen aan de in de Landelijke Hervormingsagenda opgenomen doelstelling:
Jeugdigen en hun ouders moeten voor jeugdhulp laagdrempelig en dicht bij huis terecht kunnen. We willen dit onder meer bereiken door in te zetten op een stevig lokaal team met voldoende kennis en expertise en verbinding met specialistische hulp. Een team dat met ouders en jeugdigen kijkt naar wat echt nodig is. Dat niet alleen toegang verleent, maar zelf lichte hulp verstrekt, gericht op het versterken van het gewone leven en de veerkracht.

2. WIJ(K): laagdrempeligere lokale hulp in plaats van regionale jeugdhulp.

Door middel van WIJ(K) wordt lokaal zelf (lichte) hulp verstrekt. Dit is een lokale samenwerking tussen Impuls, een aantal jeugdhulpaanbieders en gemeente.

3. Doorontwikkeling.

In 2025 worden 1 en 2 niet alleen voortgezet maar ook verder ontwikkeld. Met als uiteindelijk doel in elke wijk een team bestaande uit professionals van 1 en 2 en de bestaande wijkteams van Impuls. Zodat er voor

onze inwoners, de kinderopvang en de scholen 1 centraal punt in de wijk is voor advies, ondersteuning, begeleiding en hulp in het geval van opvoed- en opgroeiproblemen. En dat er met een brede blik naar hulp- en ondersteuningsvragen wordt gekeken en optimaal gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die de wijk te bieden heeft.

Subregionaal in Parkstad (gemeenten Brunssum, Kerkrade en Simpelveld)

- **Ontwikkeltraject ambulante jeugdhulp**

De ambulante jeugdhulp moet en gaat veranderen. Dat heeft te maken met de huidige stand van zaken, de landelijke hervormingsagenda en de regionale en lokale visie op de jeugdzorg. In 2025 zetten we het meerjarige ontwikkeltraject samen met de gemeenten Brunssum en Simpelveld, het voorliggend veld (jeugdgezondheidszorg, kinderopvang en maatschappelijk werk), huisartsen, onderwijs en de hiervoor gecontracteerde jeugdhulpaanbieders voort. Dit traject is in 2024 gestart.

Hiermee gaan we een verandering in de ambulante jeugdhulp realiseren. Specifieke doelen zijn:

- Normaliseren: kinderen en jongeren moeten zo normaal mogelijk kunnen opgroeien. Ouders en jongeren en pedagogische sociale basis zodanig versterken dat vragen en problemen die 'normaal' zijn zelf kunnen worden beantwoord/opgelost.
- Integraliteit en regie: breed kijken, jeugdhulp verbinden en afstemmen met andere domeinen. Regie primair bij ouders en jongeren, zo nodig met ondersteuning van anderen.
- Verbinding tussen onderwijs en zorg: in de kinderopvang en het onderwijs zorgen (voor)school en zorgaanbieders samen voor de hulp die nodig is in de klas (in plaats van individuele en onsamenhangende vormen van ondersteuning)
- Financieel houdbaar systeem: dat maakt dat voldoende capaciteit en geld beschikbaar is/blijft voor specialistische jeugdhulp
- Zoveel mogelijk uniformiteit in de subregio zodat administratieve lasten verminderen.

We streven ernaar de hierboven bij 3 genoemde lokale doorontwikkeling en het ontwikkeltraject ambulante jeugdhulp zoveel mogelijk gelijk te laten lopen (zowel inhoudelijk als in tijd).

Deze opgaven vereisen de tijd om te kunnen ontwikkelen. Daarom is een structurele samenwerkingsrelatie nodig. Het ontwikkeltraject duurt meerdere jaren.

Regionaal in Zuid-Limburg

Het regionale jeugdhulpbeleid sluit aan op de Landelijke Hervormingsagenda jeugd en is gericht op:

- Normaliseren
- Eerder juiste hulp op maat
- Integraal kijken en werken
- Sturen op resultaat
- Samenwerking tussen onderwijs en gemeente

De regio coördineert en faciliteert de regionale organisatiestructuur rond de jeugdhulp in Zuid-Limburg. Centrumgemeente Maastricht verzorgt de inkoop van de jeugdhulp.

Ontwikkelopgaven zijn:

- Een andere manier van het gesprek voeren
- Wederzijds vertrouwen tijdens het gesprek
- Ondersteunen daar waar nodig
- Vindplaats is werkplaats
- Zo thuis mogelijk
- Effectieve kind- en jeugdbescherming
- Zorg is systeemgericht
- Integrale ontwikkeling centraal
- Zorg rondom de jeugdige
- Sturen op het gewenste resultaat voor een jeugdige en de ouder(s)
- Sturen op het gewenste resultaat bij de zorgaanbieders
- Sturen op de gewenste kwaliteit van de jeugdzorg
- Jaarplannen cliëntparticipatie
- Gezamenlijke thema's van onderwijs en gemeenten (bv. Doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp, knooppuntwerkwijze

Specifieke acties die hiervoor worden uitgevoerd:

- Bevorderen van cliëntenparticipatie
- Complexe problematiek wordt centraal opgepakt (één centrale toegang voor complexe problematiek en een regionaal expertteam om adviezen te geven in vastgelopen complexe problematiek)
- Contractregieteams sturen op de contracten met de jeugdhulpaanbieders
- Jeugdigen die in een onveilige situatie verkeren, waarbij sprake is van jeugdbescherming (of -reclassering), krijgen zo snel mogelijk de passende jeugdhulp

Met de gecontracteerde jeugdhulpaanbieders zijn ontwikkeltrajecten afgesproken die zijn gericht op het bereiken van de bovengenoemde doelen.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

6 Sociaal domein	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	5.834	11.961	4.236	3.953	3.829	3.818
6.2 Wijkteams	4.316	3.910	3.514	3.324	3.279	3.280
6.3 Inkomensregelingen	39.316	38.254	36.137	34.079	33.824	33.825
6.4 Begeleide participatie	18.716	18.984	17.733	16.976	16.976	16.976
6.5 Arbeidsparticipatie	3.171	2.873	2.946	3.107	2.962	2.962
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4.277	4.741	4.659	4.518	4.354	4.252
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	14.605	16.349	16.821	16.565	15.656	15.664
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	14.175	16.250	15.620	16.102	15.151	15.651
6.73a Pleegzorg	9.060	8.846	8.737	8.382	7.961	7.961
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	1.303	777	777	777	777	777
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-18	215	171	171	171	171
6.82a Jeugdbescherming	1.559	1.597	1.591	1.591	1.524	1.524
TOTAAL LASTEN	**116.314**	**124.757**	**112.941**	**109.546**	**106.465**	**106.861**
BATEN						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	7.219	11.472	2.497	354	354	354
6.2 Wijkteams	165	90	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	30.072	27.824	27.612	27.612	27.612	27.612
6.4 Begeleide participatie	11	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	28	70	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	371	405	349	315	211	211
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	922	955	945	924	650	650
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	17	0	0	0	0	0
6.73a Pleegzorg	0	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	6	10	10	10	10	10
6.82a Jeugdbescherming	0	6	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	**38.812**	**40.832**	**31.413**	**29.214**	**28.837**	**28.837**

Investeringen

									*Bedrag * € 1.000*
TV	**Omschrijving**	**V/U[1]**	**E/M[2]**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2024 - 2028**
I Reguliere investeringen									
6.6	Wmo-hulpmiddelen	v	e	650	425	425	425	425	2.350
6.6	Wmo-trapliften	v	e	150	75	75	75	75	450
Totaal Programma 6				**800**	**500**	**500**	**500**	**500**	**2.800**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Opvang Oekraïne
Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraine krijgt de gemeente een vergoeding vanuit het Rijk. Met deze vergoeding dienen alle kosten te worden voldaan, die samenhangen met de opvang van deze doelgroep. De kosten zijn echter lager dan het bedrag dat vanuit het Rijk wordt ontvangen in dit kader. Het geprognosticeerde overschot voor dit jaar en ook al deels voor komend jaar, worden nu ingezet om de begroting mede sluitend te maken. Aangezien het een landelijk fenomeen is, dat gemeente op dit vlak zwarte cijfers schrijven, is niet de verwachting dat de huidige financiering (in ieder geval op deze wijze) meerjarig zal worden doorgetrokken. Derhalve is deze positieve reeks ook niet meerjarig meegenomen als voordeel.

Schuldhulp Impuls
De toegenomen lasten houden verband met de schaal en urgentie van de huidige problematiek en de toename van vroegtijdige signalering van schulden.
De preventieve benadering van schuldenproblematiek voorkomt stress, vermindert de druk op maatschappelijke ondersteuning en helpt inwoners zelfstandiger te blijven. Met minder middelen zou de gemeente deze preventieve aanpak niet optimaal kunnen uitvoeren, wat zou resulteren in hogere kosten en meer complexe schuldensituaties in de toekomst.

GR KBL
De bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Kredietbank Limburg, ontwikkelt zich in lijn met de door de Kredietbank verwachte vraag naar financiële hulp en inzet hierop door de Kredietbank. De Kredietbank biedt hulp op diverse manieren, zoals schuldhulpverlening, inkomens- en budgetbeheer, en schuldregelingen. Door de stijgende kosten van levensonderhoud en hoge energiekosten is de vraag naar deze ondersteuning toegenomen. Dit heeft geleid tot een verhoging van de begroting. Op dit moment wordt in samenspraak met de GR-gemeenten een nieuwe bekostigingsstructuur voor de Kredietbank ontwikkeld. Deze zal naar verwachting vanaf 2026 aan de orde zijn.

WOZL/WSP
Uit bestuurlijke afstemming blijkt dat de GR-en WOZL en WSP afstevenen op een positieve ontwikkeling van hun begroting. Voorgesteld wordt om daar met de nu voorliggende gemeentelijke begroting op te anticiperen, door dit te verwachten voordeel reeds te verdisconteren in het begrote bedrag voor deze GR-en.

Omnibuzz
De begroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028 GR Omnibuzz kent per saldo een positief verloop door de hogere ontvangsten eigen bijdragen dan begroot. In de nu voorliggende gemeentelijke begroting is deze ontwikkeling reeds opgenomen.

WMO
De binnen Hulp bij de huishouding (Hbh) ontwikkelde nieuwe aanpak zal een dempend effect hebben op de vraag naar ondersteuning en tegelijkertijd ontwikkeling van de eigen vaardigheden. De uiteindelijke budgettaire ontwikkeling zal echter in sterke mate worden beïnvloed door de mate van indexering van de tarieven binnen de Hbh en de door het Rijk hiervoor te bepalen hoogte van de overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling (OVA).

Jeugdzorg
De toenemende lasten jeugdzorg ontstaan in overwegende mate door de toegenomen trajectkosten. De vanuit de taskforce jeugdzorg ontwikkelde aanpak Wij.K om (zorg)vragen escalerend te beantwoorden (licht

waar mogelijk, zwaarder waar nodig) in plaats van de-escalerend (zwaarder bij aanvang, lichter wanneer mogelijk) vertaalt zich mede in een daling van het aantal jeugdigen met geïndiceerde jeugdzorg en minder trajecten per jeugdige. De specifieke trajectkosten daarentegen kennen een substantiële kostenstijging (ten gevolge van indexering, toenemende loonkosten en wettelijke kwaliteitseisen). De effecten van de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd zijn mede afhankelijk van de daadwerkelijke implementatie hiervan door het Rijk.

Gemeenschapshuizen
Met het "Uitvoeringsplan gemeenschapshuizen Kerkrade" kiest het college per 1 januari 2025 voor een sociaal-maatschappelijke vorm van beheer en exploitatie in het Westhoes, Sjevemethoes, Catharinahoes en Patronaat. De nadrukkelijke keuze om te investeren in sociaal-maatschappelijke doelstellingen in de gemeenschapshuizen vraagt om een jaarlijkse financiële bijdrage van circa € 400.000. Het college streeft ernaar om een significante financiële bijdrage van stakeholders te realiseren.

Investeringen
N.v.t.

Overige vermeldenswaardige zaken
N.v.t.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Banen	CBS/LISA	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2023	575,9	836,6	810,5
Jongeren met een delict voor de rechter	CBS	%	2022	2	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	CBS	%	2022	9	6	6
Netto arbeidsparticipatie	CBS	%	2023	63,9	73,1	69,1
Werkloze jongeren	CBS	%	2022	2	1	2
Personen met een bijstandsuitkering	CBS	Aantal per 10.000 inwoners	2023	484,8	344,8	322
Lopende re-integratievoorzieningen	CBS	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	2023	118,6	191,5	179,4
Jongeren met jeugdhulp	CBS	% Jongeren tot 18 jaar	2023	16,8	13,5	15
Jongeren met jeugdbescherming	CBS	%	2023	2,1	1,1	1,4
Jongeren met jeugdreclassering	CBS	%	2023	0,6	0,3	0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	CBS	Aantal per 10.000 inwoners	2023	1190	705	836

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maatschappelijke participatie *	burgeronderzoek	score (0 - 10)		2,9		3,3		3,2
unieke klanten begeleiding	WIZ	aantal	1006	1011	1055	1060	937	1.086
unieke klanten dagbesteding			590	567	573	545	492	483
unieke klanten hulp bij het huishouden	WIZ	aantal	1880	2013	2354	2528	2566	2.678
unieke klanten kortdurend verblijf	WIZ	aantal	16	8	4	6	8	7
voorzieningen voor rolstoel	WIZ	aantal	944	899	867	813	812	811
vervoervoorzieningen	WIZ	aantal	4095	4108	3769	3884	3893	4.023
woonvoorzieningen	WIZ	aantal	731	737	823	871	960	1.326
Vrijwilligers	burgeronderzoek	%		27		30		28
Tevredenheid buurtvoorzieningen	burgeronderzoek	%		65		61		62
Sociale cohesie	burgeronderzoek	score (0 - 10)		5,6		5,5		5,6

7 Volksgezondheid en milieu

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Beschermen van de volksgezondheid van de gehele lokale bevolking, met speciale aandacht voor de meest kwetsbare personen.

De gemeente zorgt voor een goed en leefbaar milieu in Kerkrade. Dit doen we door bijvoorbeeld met zorg om te gaan met onze grond en gebouwen en door het opwekken van duurzame energie zoals zonne-energie uit zonnepanelen. Klimaatbeleid of energiebesparing kan de aanjager zijn voor onderwijs en het scheppen van nieuwe banen door klimaat- en energieprojecten. Het bewust omgaan met natuur, gezondheid en milieu wordt aangemoedigd. Hier hoort ook voorbeeldgedrag van de gemeente zelf bij. De gemeente staat op dat gebied open voor nieuwe ontwikkelingen en ideeën.

Op het gebied van de inzameling van het huishoudelijk afval, controleert de gemeente Rd4. Daarnaast beheert de gemeente de riolering en begraafplaatsen.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Lokale heffingen (§1) en Onderhoud kapitaalgoederen (§3). Voor het project VIE, zie programma 5 (programmalijnen) en programma 8 (fysieke realisatie).

Taakvelden

7.1 Volksgezondheid
7.2 Riolering
7.3 Afval
7.4 Milieubeheer
7.5 Begraafplaatsen

B. Speerpunten van beleid

1. 1. Stimuleren van burgers voor het treffen van duurzaamheidsmaatregelen

Relatie met taakveld(en): 7.4
Het jaar 2023 stond in het teken van informatie en het opzetten van kennisstructuren. Enerzijds het informeren van burgers, bedrijven en andere stakeholders om de bewustwording over duurzaamheid te vergroten. Anderzijds het ophalen en inwinnen van informatie om de gemeentelijke kennis up-to-date te houden en bij te blijven met nieuwe ontwikkelingen. In 2024 is verder gebouwd aan deze structuren om zo een goede basis te hebben voor een toekomstig duurzaamheidsbeleid.
Met deze fundamenten kunnen we nu vol vertrouwen vooruitkijken naar een toekomstig duurzaam Kerkrade, ook wel " 'T Kirchroa va Mörje" genoemd. In 't Kirchroa va Mörje willen we gezond, veilig en duurzaam wonen, werken, leren, reizen en recreëren. En hiervoor moeten stappen gezet worden. 'T Kirchroa va Mörje moeten we vormgeven, maar dat kunnen we niet alleen. Dit moeten we samen doen. Samen met de scholen, samen met de ondernemers en samen met de inwoners. In 2025 zullen de gerealiseerde structuren gebruikt worden om fysieke en maatschappelijke resultaten te bereiken.

Het stimuleren van burgers voor het treffen van duurzaamheidsmaatregelen houdt in dat we met bewoners in contact treden en zij overtuigd worden om te participeren bij de verduurzaming van Kerkrade.
Door middel van burgerparticipatie hebben burgers de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op hun omgeving. Om deze invloed te kunnen uitoefenen moeten burgers weten wat mogelijk is, hoe ze dit kunnen doen en waar ze moeten beginnen. Laagdrempelige communicatie moet ervoor zorgen dat kennis voor iedereen beschikbaar is en dat er bruikbare handvaten zijn. Alleen zo kan ook iedereen deelnemen en kan een aanpak van onderop gestimuleerd worden. Gezamenlijk met andere partners (Parkstad gemeenten, de woningcorporaties, de onderwijsinstellingen, de zorginstellingen en de maatschappelijke organisaties) moet gekeken worden naar niveaus voor hulp en ondersteuning.

Wat willen we bereiken
- Goed geïnformeerde burgers;
- Oprichting onafhankelijke energiecoöperatie
- Groei van het festival het 't Kirchroa va Mörje
- Goede inzet van de subsidiestromen voor energiearmoede
- Tussenevaluatie Klussenteams, campagne De Warme Huiskamer
- Tussenevaluatie WoonWijzerWinkel Limburg

Wat gaan we ervoor doen
- Update van de teksten op de gemeentelijke website
- Samenwerking regio
- Samenwerking stakeholders
- Sturing van de WoonWijzerWinkel aanscherpen
- Uitvoering projecten uit het uitvoeringsprogramma
- Stimuleren en informeren van burgers over isoleren en verduurzamen van de eigen woning

2. 2. De gevolgen van klimaatverandering onder controle krijgen

Relatie met taakveld(en): 7.2
De gevolgen van klimaatverandering onder controle krijgen houdt in dat alle partijen in Kerkrade zich aanpassen aan het veranderende klimaat en daardoor beter kunnen omgaan met de gevolgen en de risico's van extremer weer.
Door te investeren in de eigen omgeving moet Kerkrade klimaatbestendig en waterrobuust worden ingericht zodat we ons aanpassen aan de extremere weersomstandigheden. Kerkraadse inwoners en bedrijven kunnen niet alleen een bijdrage leveren aan een duurzamere toekomst, maar zichzelf ook beter voorbereiden op de uitdagingen die klimaatverandering met zich meebrengt.

Wat willen we bereiken
- De lokale kwetsbaarheden als gevolg van klimaatverandering in beeld brengen
- Klimaatadaptatie wordt bij elke ruimtelijke ontwikkeling meegenomen

- De vuistregel 3-30-300 wordt standaard als richtlijn voor de groene stad toegepast en opgenomen in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan
- De "menukaart hitte" met de pijlers gedrag, gebouw en gebied wordt standaard toegepast en opgenomen in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan
- Stimuleringsregeling groene daken en gevels
- Vaststelling actieprogramma klimaatadaptatie (aanpak kwetsbaarheden)
- Toepassing maatlat groene klimaat adaptieve gebouwde omgeving

Wat gaan we ervoor doen
- Samenwerking stakeholders en kennisinstanties waaronder Klimaatverbond, Steenbreek, Bomenstichting en GGD Zuid-Limburg
- Beoordeling bouwplannen op het gebied van klimaatadaptatie
- Uitvoering van het Hitteplan Kerkrade
- Uitvoering en communicatie over projecten actieprogramma Klimaatadaptatie

3. Windmolens worden alleen geplaatst, als 95 tot 100% van de direct omwonenden instemt

Relatie met taakveld(en): 7.4

Windmolens worden alleen geplaatst, als 95 tot 100% van de direct omwonenden instemt, houdt in dat draagvlak een belangrijke rol speelt binnen de energietransitie. Dit geld niet alleen voor windmolens maar ook voor onder andere windturbines, grote energieopslag, warmtepompen enz. Bij de overstap van fossiele brandstoffen naar een mix van nieuwe energiebronnen zal samenwerking en participatie essentieel zijn om zo snel en zoveel als mogelijk werk te maken van de energietransitie en energieopgave. Het doel is en blijft een klimaatneutraal Kerkrade in 2040.
Energie besparen blijft een belangrijk doel, maar er moet meer focus komen op het opwekken van energie waar de burgers ook de vruchten van plukken. Er moet bij de aanpak rekening gehouden worden met de betaalbaarheid van de maatregelen op zowel korte als ook lange termijn om energiearmoede om te buigen naar energierechtvaardigheid.
Door het opzetten van wijkgerichte projecten wordt iedereen betrokken. Hierdoor is niet alleen participatie mogelijk, maar kunnen burgers die het nodig hebben ook optimaal ontzorgd worden.

Wat willen we bereiken
- Een definitief RES-bod aan het Rijk
- Vaststelling van een regionale energievisie
- Oplevering van drie wijkuitvoeringsplannen waaronder Bleijerheide, Nulland
- Inzicht in de ontwikkelstatus voor collectieve warmtenetten
- Samenwerking tussen bedrijven per industrieterrein
- Ondertekening intentieverklaring Enexis
- Uitrol stimuleringsregeling zon op dak voor het RES bod
- Haalbaarheidsscan buurtgerichte energieopslag
- Inzicht in de mogelijkheden voor stroomvoorziening van monument Rolduc

Wat gaan we ervoor doen
- Samenwerking regionale partners, stakeholders en kennisinstanties
- Inzet expertisetafel RES
- Opstellen energiebeleid PALET 5.0
- Afronding voorbereidingsonderzoek Smart-Grid Dentgenbach
- Ondersteuning van de ontwikkeling van collectieve warmtenetten
- Uitvoering projecten uit het uitvoeringsprogramma
- Uitvoering projecten uit regionaal Isolatie en VerduurzamingsProgramma (IVP)

4. Bevorderen van een circulaire economie

Relatie met taakveld(en): 7.4

Bevorderen van een circulaire economie houdt in dat het thema circulaire economie hoog op de agenda gezet wordt bij nieuwe ontwikkelingen of beleidsthema's.
Door efficiënt met grondstoffen om te gaan zijn er weinig nieuwe materialen nodig en is er bijna geen afval. En de grondstoffen die wél nodig zijn, zijn hernieuwbaar. Het draait om een rondgaande kringloop van

materialen waarbij een circulair gedrag hoort. Dit betekent zo min mogelijk nieuw kopen, zo lang mogelijk met dingen doen, repareren wat kapot is, producten delen en na gebruik de grondstoffen niet verloren te laten gaan door ze goed weg te gooien.

Wat willen we bereiken

- 2 gebouwen voorzien van een materialen paspoort
- Afgeronde Urban Mine Scan

Wat gaan we ervoor doen

- Samenwerking regionale partners, stakeholders en kennisinstanties
- Aansluiting Healthy Building Movement
- Vervolg uitvoeringsprogramma Circulariteit
- Uitvoering projecten uit het uitvoeringsprogramma

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

7 Volksgezondheid en milieu	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
7.1 Volksgezondheid	2.764	3.121	3.136	3.076	2.978	3.104
7.2 Riolering	3.021	3.084	3.151	3.169	3.170	3.170
7.3 Afval	4.389	5.331	5.837	5.839	5.847	5.847
7.4 Milieubeheer	3.582	3.156	2.267	1.682	1.370	1.332
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	197	154	154	154	149	149
TOTAAL LASTEN	**13.952**	**14.845**	**14.544**	**13.921**	**13.515**	**13.603**
BATEN						
7.1 Volksgezondheid	351	465	272	153	0	0
7.2 Riolering	5.381	5.580	5.659	5.690	5.698	5.698
7.3 Afval	6.190	6.739	6.852	7.155	7.171	7.371
7.4 Milieubeheer	2.802	1.545	634	474	235	235
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	50	54	54	54	54	54
TOTAAL BATEN	**14.774**	**14.383**	**13.471**	**13.526**	**13.158**	**13.358**

Investeringen

									*Bedrag * € 1.000*
TV	**Omschrijving**	**V/U[1]**	**E/M[2]**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2024 - 2028**
I Reguliere investeringen									
7.4	Klimaatadaptie	u	e	250	250	250	250	250	1.250
II Overige investeringen									
7.2	Riolen	v	e	2.475	2.700	2.300	2.300	2.300	12.075
III Leningen									
7.4	Woonwijzerwinkel	u	-	35	0	0	0	0	35
Totaal Programma 7				**2.760**	**2.950**	**2.550**	**2.550**	**2.550**	**13.360**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

GGD
De gemeentelijke bijdrage voor de GGD stijgt de komende jaren. Dit conform de vastgestelde beleidslijnen en financiële kaders. Voor een verdere toelichting hierbij wordt verwezen naar de begrotingsstukken van de GGD die in juli jl. door de gemeenteraad zijn behandeld.

Investeringen

Riolen (7.2)
Voor relining en rioolrenovaties is voor 2024 € 2.875.000 begroot in het investeringsprogramma. Van dat bedrag wordt € 400.000 overgeheveld naar 2025 waarmee € 2.700.000 in 2025 beschikbaar komt voor riolen.

Overige vermeldenswaardige zaken

Schoon, Heel & Veilig: Zwerfafval (7.3)

Kerkrade streeft naar een schone openbare ruimte met als motto: 'Schoonmaken doet schoonhouden'. We gaan ervan uit dat in een schone omgeving minder zwerfafval ontstaat dan in een reeds vervuilde omgeving. Onze aanpak van het zwerfafval voeren wij uit met ondersteuning van het landelijk instituut Verpact (voorheen Nedvang). Ook werken wij samen met Nederland Schoon. De aanpak is meerjarig. In 2024 blijven de twee zwerfvuilteams van Werkgeversservicepunt (WSP) Parkstad en Relim actief. Daarnaast maken we gebruik van moderne machines en materiaal. We ondersteunen schoonmaakacties van onze inwoners, scholen en buurtverenigingen. Zoals elk jaar blijven we het zwerfafval meten volgens landelijke kwaliteitsnormen. De aanpak van illegale afvalstortingen zetten wij samen met Rd4 voort.

Begraafplaatsen (7.5)

Begraafplaatsen zijn voor veel inwoners en bezoekers belangrijke plekken. In Kerkrade bevinden zich 6 gemeentelijke begraafplaatsen. Daarnaast zijn er meerdere begraafplaatsen in eigendom en beheer bij parochies of particulieren. De gemeente besteedt veel aandacht aan beheer en onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen. Omdat de overheid geen chemische bestrijdingsmiddelen mag gebruiken, bestrijden we het onkruid met de hand (schoffelen), met hete lucht en met heet water. De nabestaanden ('rechthebbenden') zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van de graven zelf. In 2024 wordt extra aandacht besteed aan vergroening van de begraafplaatsen. Op de gemeentelijke begraafplaatsen zijn in totaal 5 oorlogsgraven aanwezig. Het onderhoud en beheer van deze graven voeren wij uit in samenwerking met de nationale Oorlogsgravenstichting.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Omvang huishoudelijk restafval	CBS	Kg/inwoner	2022	135	148	105
Hernieuwbare elektriciteit	RWS	%	2022	19,1	41,3	19,6

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
kosten kwijtschelding in relatie tot kosten afvalverwerking	BsGW/ Milieu en Bouwen	%	10,5	8,1	6,8	7,5	6,9	6,5
kosten kwijtschelding in relatie tot kosten riolering	BsGW/ Stedelijk Beheer	%	11,3	11,8	8,8	9,2	9,2	8,8
eigen oordeel matige of slechte gezondheid	burgeronderzoek	%		24		n/b		n/b
ervaren goede gezondheid volwassenen	GGD Zuid Limburg	% ≥ 18 jaar			69,1		61,7	
aangeboden restafval	Rd4-monitor	tonnage	6.582	6.415	6.860	6.646	6.134	6.139
aangeboden GFT	Rd4-monitor	tonnage	4.883	5.018	5.645	5.754	4.764	5.230

8 Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het scheppen van optimale condities voor het woningaanbod en de woon- en leefomgeving alsook een wervend vestigingsklimaat.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Onderhoud kapitaalgoederen (§3) en Grondbeleid (§7).

Taakvelden

8.1 Ruimtelijke ordening
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
8.3 Wonen en bouwen
8.4 Implementatie Omgevingswet

B. Speerpunten van beleid

1. Inzetten op een verantwoorde mix van woningaanbod

Relatie met taakveld(en): 8.1 en 8.3
In deze paragraaf worden kort de actuele ontwikkelingen genoemd. In *'§7. Grondbeleid'* zijn de activiteiten beschreven.

Vigerende beleidsdocumenten:
a. Regionale woonvisie Parkstad Limburg en lokale woonvisie gemeente Kerkrade 2023-2028 (2023);
b. Beleidsregel 'Woningsplitsing & gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade' (2023);
c. Woondeal Limburg – wonen in Limburg bereikbaar voor iedereen (2023).
d. Beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen' (2021);
e. Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016);

Algemene ontwikkelingen woningmarkt:
De koopwoningmarkt komt in het tweede kwartaal 2024 stevig op stoom. Het sentiment en vertrouwen is positief. Meer kopers kochten sneller een woning tegen duidelijk hogere prijzen. De woningmarkt is in het tweede kwartaal van 2024 volop in beweging. Woningen worden sneller verkocht. De prijzen vliegen omhoog door de krappe markt, goede financierbaarheid, inkomensstijgingen en daarmee het vertrouwen van de consument. De prijsontwikkeling en betaalbaarheid op de langere termijn bij dit krappe aanbod en grote vraag baart wel zorgen. Ook de nieuwbouwmarkt trekt aan. De grotere vraag naar nieuwbouw is een gevolg van de schaarste en sterk stijgende prijzen in de bestaande koopwoningmarkt. Het is uiteraard een positief teken dat de nieuwbouw groeit. We hebben meer woningen én de juiste woningen nodig en dat op de juiste locatie en met behoefte van de lokale vraag als vertrekpunt. Verruiming van de markt draagt bij aan de zo noodzakelijke doorstroming. Een andere trend die zichtbaar is betreft het uitponden van particuliere beleggerswoningen. Door een cocktail van fiscale en wettelijke maatregelen is investeren (vooral in het middenhuursegment) voor beleggers minder interessant geworden. Deze woningen worden dan ook meer dan voorgaande jaren te koop aangeboden. Uit onderzoek van het Kadaster blijkt dat deze woningen voor een groot deel door starters worden gekocht. We blijven ook dit jaar de vinger aan de pols houden op het beleidsterrein wonen en blijven monitoren of het vigerende beleid (nog) past bij de actuele marktsituatie.

De belangrijkste algemene ontwikkelingen van de afgelopen tijd:
- Energiekosten zijn weliswaar gedaald maar voor gezinnen nog lang niet terug op het oude niveau.
- Naast de hoge inflatie van de afgelopen jaren die de kosten van dagelijks levensonderhoud aanzienlijk hebben doen stijgen, zijn ook bouwmaterialen de laatste jaren aanzienlijk duurder geworden. Het verduurzamen van een woning kost beduidend meer dan enkele jaren geleden. Verduurzaming van verouderd woningbezit kan hierdoor vertraging oplopen.
- Demografie: een positief migratiesaldo op regionaal niveau: hierdoor daalde de bevolking minder hard dan eerder berekend en voorspeld was.
- Andere woonbehoefte/kwalitatieve behoefte: er is vraag naar levensloopbestendig wonen en naar kwalitatief hoogwaardige duurzame woningen. Verouderde (vaak ook te verduurzamen) woningen in de bestaande voorraad genieten minder populariteit met soms ook (langdurige) leegstand tot gevolg. We zullen de komende decennia de vernieuwing c.q. transitie moeten maken naar een woningvoorraad die aansluit bij de kwalitatieve vraag. Dat kan door (ver-) nieuwbouw, door herstructurering (sloop en nieuwbouw) en door grootschalige renovatie.
- Op Rijksniveau zijn er diverse wetten aangenomen met als doel om meer regie te nemen op de woningbouw. Deze wetten zullen door de gemeenten uitgewerkt moeten worden in o.a. beleid en verordeningen. Het gaat onder andere om de wet 'Versterking regie op de Volkshuisvesting', de wet 'Betaalbare huur' en de wet Goed Verhuurderschap.
- De uitkomsten van het Companenonderzoek in het kader van de op te stellen woonzorgvisie en de resultaten inclusief potentiële plusambitie blijkende uit het Woningbehoefteonderzoek welke later in 2024 bekend zullen worden, geven mogelijk nieuwe inzichten in aantal te bouwen woningen, behoefte segmentering etc. Ook hier zullen we komend jaar beleidsmatig de nodige aandacht aan moeten schenken.

Woonvisie - Vitale veerkrachtige woonwijken
De regio Parkstad Limburg en dus ook gemeente Kerkrade zet reeds jaren gezamenlijk de koers uit op het gebied van wonen. Dit heeft geleid tot een impuls op het gebied van leefbaarheid, herstructurering van wijken, transformaties van bestaand vastgoed en investeringen in het openbaar gebied. De mindset is definitief omgezet van krimp naar kans. Kwaliteit is hierbij een van de uitgangspunten.

De in mei 2023 door de gemeenteraad vastgestelde nieuwe regionale en lokale woonvisie 2023-2028 Kerkrade bepaalt de komende jaren de koers van het woonbeleid. We sturen met dit beleidsinstrument op

een integrale benadering van volkshuisvesting en leefbaarheid in brede zin. Kortom: gezonde gemengde woonwijken waar het aangenaam vertoeven is. We werken domeinoverstijgend en bekijken wat de wijk/buurt nodig heeft.

Het gaat hier niet alleen om de kwaliteit van de nieuw toe te voegen en herstructureren woningen. Denk hierbij aan het type woning, de mix van doelgroepen en betaalbaarheidsklassen en ook waardevol en duurzaamheid. Daarnaast gaat het ook om de huisvesting van aandachtsgroepen, de bijbehorende zorgvraag en de invloed op de leefbaarheid van een buurt/wijk. We sturen meer en meer op vitale woonwijken waarbij het aantal vragers en dragers met elkaar in evenwicht is. Met 7 Parkstad-gemeenten zullen we in 2025 verder uitvoering geven aan de geformuleerde doelen in de regionale en lokale woonvisie 2023-2028.

Conform de wet Versterking regie op de volkshuisvesting dienen gemeenten een Volkshuisvestelijk programma op te stellen, die de woonvisies gaan vervangen. In de huidige woonvisie is reeds voor gesorteerd op dit programma. Het dient echter nog verder opgewerkt te worden. In 2025 zal dit gaan gebeuren voor zowel het regionale als het lokale onderdeel.

Woondeal Limburg
In maart 2023 is de Woondeal Limburg met het Rijk vastgesteld, met als doel een goede balans te krijgen op de Limburgse Woningmarkt door het realiseren van minimaal 26.550 nieuwbouwwoningen tot 2031. Voor de regio Parkstad betekent dit een bruto opgave van 6.775. Voor Kerkrade komt dit neer op bruto 1.240 woningen. De provincie heeft de lead bij de uitvoering, proces en monitoring. Kerkrade participeert hieraan mee. Dit is een voortdurend proces voor de komende jaren.

Nationale prestatieafspraken
Met de nationale prestatieafspraken (NPA) komen Aedes, Woonbond, VNG en de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening de volkshuisvestelijke opgaven tot en met 2030 overeen. Deze afspraken zijn nodig als gezamenlijke agenda in het licht van de grote maatschappelijke opgaven rond de beschikbaarheid van voldoende betaalbare woningen, de verduurzaming van de gebouwde omgeving, de leefbaarheid van wijken en buurten en de betaalbaarheid van wonen. Het realiseren van de ambitieuze doelen uit deze afspraken is mogelijk doordat de investeringsruimte van corporaties komende jaren groeit door het afschaffen van de verhuurderheffing per 1 januari 2023 en doordat woningcorporaties hun investeringen en maatregelen versnellen. De thema's van de NPA zijn: nieuwbouw (beschikbaarheid), verduurzaming, betaalbare woningen, leefbaarheid en ouderenhuisvesting (wonen en zorg).
Met de in Kerkrade opererende woningcorporaties is een doorvertaling gemaakt van de gevolgen/kansen. De afspraken hierover zijn opgenomen in de regionale en lokale (meerjarige) prestatieafspraken.

Focus beleidsveld wonen 2025 e.v.:
De focus voor het beleidsveld wonen ligt de komende periode op:
- Uitvoering woonoffensief: o.a. aanjagen, ondersteunen en vermarkten van nieuwe woningbouwplannen
- Uitvoering geven aan de nieuwe regionale/lokale woonvisie en opwerken naar een Volkshuisvestelijk Programma.
- Mede input en uitvoering geven aan de Woonzorgvisie op zowel regionaal als lokaal niveau
- Voorbereiden en implementeren van nieuwe verordeningen conform de wet Versterking regie op de volkshuisvesting
- Opstellen van de prestatieafspraken jaarschijf 2025 corporaties en de huurdersorganisaties
- Kwalitatieve verbetering van de woningen en de woonomgeving
- Onderzoeken en aanvragen nieuwe (tranches) van rijksregelingen (b.v. regiodeal, VHF, WBI etc.)
- Uitvoering van nieuwbouwprojecten op de woningmarktprogrammering
- Invoering diverse sturingsinstrumenten woningmarkt (b.v. urgentieverordening, leegstandsverordening)
- Onderzoek toepassing Wvg ten behoeve van realisatie plannen Volkshuisvestingsfonds
- Samenwerking op regionaal niveau en provinciaal niveau
- Samenwerking versterken tussen domeinen

2. 2. Goede inbedding van de Omgevingswet en Omgevingsvisie

Relatie met taakveld(en): 8.4

De Omgevingswet biedt de basis voor een samenhangende aanpak van de leefomgeving.

Voor het inbedden van de Omgevingswet in de gemeentelijke organisatie maken we, voor de komende jaren, onderscheid in:
- De verdere implementatie Omgevingswet (juridisch, digitaal en organisatie);
- Het opstellen van de gemeentelijke Omgevingsvisie met programma's;
- Het opstellen van een gemeentelijk Omgevingsplan.

Verdere implementatie Omgevingswet

Voor het behandelen van initiatieven, meldingen, vergunningen, het houden van toezicht en de handhavingsplicht zijn werkprocessen vanuit de bedoeling van de Omgevingswet ontwikkeld. Deze processen leiden tot een andere manier van (samen) werken, waarbij het doel is om binnen de keten van de fysieke leefomgeving nog beter te werken volgens de ja-mits gedachte. Ook worden lopende bestemmingsplan- en vergunningstrajecten van vóór 2024 langzaamaan afgerond, waardoor medewerkers niet langer met twee verschillende procedures hoeven te werken (vóór en ná de invoering van de Omgevingswet).

De organisatie gaat bij het behandelen van initiatieven, meldingen, vergunningen en plannen in lijn met de participatieverordening en de participatieleidraad voor initiatieven werken. Bij de omgevingsvergunning ligt de verantwoordelijkheid van participatie bij de initiatiefnemer, participatie bij de Buitenplanse omgevingsPlanactiviteit (BOPA) verdient nog extra aandacht bij initiatiefnemers.

In de zomer van 2024 is gestart met een 'Impactanalyse financiële gevolgen Omgevingswet', naar verwachting wordt dit rapport in Q1 van 2025 opgeleverd. De impactanalyse brengt de financiële en personele gevolgen van de Omgevingswet voor de korte en lange termijn in beeld.

De veranderingen die beoogd zijn met de Omgevingswet zullen niet van vandaag op morgen geregeld zijn. We zitten in een periode van transitie. Deze periode loopt zeker tot 1 januari 2030.

Omgevingsvisie en burgerparticipatie

Eind 2022 is gestart met het traject om te komen tot een gemeentelijke Omgevingsvisie. Het planproces met een intensievere rol van participatie heeft een doorlooptijd tot medio 2025. De vaststelling van de visie is voorzien eind 2025. Voor een omgevingsvisie geldt een wettelijke verplichting om een MER-procedure te doorlopen, hiervoor wordt een omgevingseffectrapportage (OER) opgesteld. Een OER gaat verder dan de klassieke milieuthema's van een MER-procedure (bodem, geluid en luchtkwaliteit). Ook thema's zoals klimaat, wonen en gezondheid worden beoordeeld. De MER-procedure loopt parallel aan het omgevingsvisietraject, dit is ook de reden dat de vaststelling van de omgevingsvisie opschuift naar eind 2025.
In de Omgevingsvisie wordt nieuw strategisch omgevingsbeleid opgenomen over onder andere wonen, werken, klimaat, groen en landschap, voorzieningen (winkel, sport, zorg, onderwijs etc.), cultuurhistorisch erfgoed, gezondheid en mobiliteit. Hierbij worden eveneens zaken afgestemd en opgepakt op regionaal niveau.
Burgerparticipatie speelt een belangrijke rol bij de implementatie van de Omgevingswet. Het opstellen van de Omgevingsvisie is aangemerkt als pilot voor burgerparticipatie. Verder wordt burgerparticipatie ingezet bij de kerninstrumenten: de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan, het programma en bij de omgevingsvergunning.

Omgevingsplan

In het Omgevingsplan worden alle regels van de fysieke leefomgeving opgenomen. Dit is een complexe aangelegenheid en vergt een gedegen voorbereiding. In 2024 vinden hebben voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden en lopen ook in 2025 door. In 2025 kan de gemeente ook nog gebruik maken van TAM-IMRO plannen, een tussenvariant om urgente gebiedsontwikkelingen mogelijk te maken. Na de vaststelling van de Omgevingsvisie wordt gestart met het planproces van het opstellen van het Omgevingsplan. Gemeenten hebben tot 2032 de tijd om te komen tot een 'nieuw Omgevingsplan'.

3. Realiseren stedenbouwkundige her-invulling van het terrein rondom Kaalheide, onder meer via 'Kaalheide bruist'

Relatie met taakveld(en): 8.2

In juli 2023 heeft de gemeenteraad gekozen voor voorkeursvariant 3. In deze variant wordt het concept van stichting Bruis gerealiseerd op sportpark Kaalheide, worden gebouwelijke voorzieningen voor Achilles-TOP geïntegreerd in de gebouwen van stichting Bruis en wordt nieuwbouw voor Roda JC gerealiseerd in combinatie met zorgwoningen door een externe partij. Begin 2024 is het stedenbouwkundig plan vastgesteld en vormen dit plan en de verdere samenwerkingsvormen de basis voor de samenwerking. Hiertoe worden samenwerkingsovereenkomsten opgesteld. In samenhang met deze overeenkomsten wordt een gemeentelijke grondexploitatie opgesteld welke uiterlijk medio 2025 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd ter vaststelling.

4. Implementeren van wijk- en buurtbudgetten

Relatie met taakveld(en): 8.2

Het leefbaarheidsbudget heeft tot doel de leefbaarheid in de wijk te verbeteren en de actieve betrokkenheid, de zelfwerkzaamheid en de onderlinge samenwerking van inwoners, ondernemers en andere partners in de wijk te stimuleren, een en ander als onderdeel van participatie. Er zijn diverse praktijkvoorbeelden van alle 5 stadia van bewonersparticipatie. Die voorbeelden gaan van het hoogste niveau van participatie, co-creatie tot de laagste vorm, het informeren van de inwoners. Het is altijd maatwerk. Om een meer actievere rol te kunnen vervullen, vragen bewoners om structureel (extra) financiële ondersteuning.

5. Herinvulling ruimte voormalig complex D’r Pool

Relatie met taakveld(en): 8.2

De sloop van D'r Pool is inmiddels afgerond. De bouwput wordt vervolgens met grond aangevuld. De geselecteerde marktpartij werkt het bouwplan verder uit en vraagt uiterlijk medio 2025 een omgevingsvergunning voor het bouwplan aan. Afhankelijk van de verdere planuitwerking, verkoopsnelheid en voorverkooppercentage én een onherroepelijk verkregen omgevingsvergunning, wordt gestart met de realisatie van het nieuwe bouwplan van 60 woningen. De bouwwerkzaamheden nemen circa 21 maanden in beslag.

6. Gemeentelijke infrastructuur

Relatie met taakveld(en): 8.2

De knelpunten in de gemeentelijke infrastructuur worden onderzocht en zullen dienen als onderlegger voor het programma wegreconstructies en civieltechnische kunstwerken.

7. Implementeren van wijk- en buurtbudgetten

Relatie met taakveld(en): 8.2

Het leefbaarheidsbudget heeft tot doel de leefbaarheid in de wijk te verbeteren en de actieve betrokkenheid, de zelfwerkzaamheid en de onderlinge samenwerking van inwoners, ondernemers en andere partners in de wijk te stimuleren, een en ander als onderdeel van participatie. Er zijn diverse praktijkvoorbeelden van alle 5 stadia van bewonersparticipatie. Die voorbeelden gaan van het hoogste niveau van participatie, co-creatie tot de laagste vorm, het informeren van de inwoners. Het is altijd maatwerk. Om een meer actievere rol te kunnen vervullen, vragen bewoners om structureel (extra) financiële ondersteuning.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
8.1 Ruimtelijke ordening	469	472	371	368	365	365
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.406	1.879	2.368	173	23	23
8.3 Wonen en bouwen	5.714	7.866	3.855	3.420	3.401	3.404
TOTAAL LASTEN	**7.588**	**10.217**	**6.593**	**3.961**	**3.789**	**3.791**
BATEN						
8.1 Ruimtelijke ordening	36	110	29	29	29	29
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.631	1.885	374	126	126	126
8.3 Wonen en bouwen	3.558	5.567	1.049	908	913	913
TOTAAL BATEN	**5.225**	**7.562**	**1.451**	**1.063**	**1.068**	**1.068**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
I Reguliere investeringen									
8.1	Proj. Volkshuisvestingsfonds 1.0	u	m	440	400	140	140	280	1.400
8.1	Poj. Volkshuisvestingsfonds 2.0	u	m	167	167	167	167	167	835
8.3	Herinrichten woonwagenplaatsen	u	e	100	150	150	150	150	700
8.3	Transferium	u	e/m	0	0	0	0	0	0
8.3	Gbe Rolduckerveld	u	m	450	450	450	450	450	2.250
Totaal Programma 8				**1.157**	**1.167**	**907**	**907**	**1.047**	**5.185**

[1] V = een vervangingsinvestering, U = een uitbreidingsinvestering.
[2] E = een investering met economisch nut, M = een investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige vermeldenswaardige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Grondexploitatie
De komende jaren worden een aantal grondexploitaties door de gemeenteraad vastgesteld, zoals voor de projecten Industriestraat en Kaalheide Bruist. Het betreffen bijdragen om de projecten rond en gerealiseerd te krijgen. Bij vaststelling van de grondexploitatie wordt hiervoor een voorziening ingesteld. Hiervoor is in de jaren 2024, 2025 en 2026 in totaal €2.550.000 extra gereserveerd. Gedeeltelijk dekking van dit bedrag vindt plaats door het inzetten van € 1.000.000 uit de reserve grondexploitatie OBK in 2025.

Volkshuisvestingsfonds
In de raadsvergadering van 6 maart 2024 heeft de raad ingestemd met het beschikbaar stellen van een structureel werkbudget van € 50.000 vanaf 2024 voor het afdekken van ondersteunende acties in de gebiedsgerichte aanpak in het kader van het Volkshuisvestingsfonds.

Leges
Door enkele grote bouwprojecten binnen de gemeente Kerkrade vallen de legesinkomsten voor 2024 hoger uit dan begroot. Het betreft hier vooral bouwactiviteiten op bedrijventerreinen en enkele projectmatige bouwlocaties van woningstichtingen. Daarnaast is het totaal aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen in Kerkrade (conform een landelijke trend) in 2024 toegenomen. Voor het jaar 2024 kunnen de leges positief worden bijgesteld met € 1.942.000. Aan de hand van de afgelopen jaren afgehandelde omgevingsvergunningen is voor de jaren 2025 en verder rekening gehouden met een toename van de post leges met € 400.000 per jaar. Voor het afhandelen van de vergunning en het toezicht houden op de bouwwerkzaamheden is voor het jaar 2024 en 2025 een inhuurbudget van € 300.000 en € 250.000 voorzien.
Vanuit de meeropbrengsten leges wordt een bedrag van €900.000 in de reserve Stadsvernieuwing gestort. Dit bedrag wordt later ingezet t.b.v. het woonoffensief.

Investeringen

Volkshuisvestingsfonds

Herinrichten woonwagenplaatsen
Voor het herinrichten van woonwagenplaatsen is in het investeringsprogramma vanaf de jaarschijf 2025 jaarlijks € 150.000 begroot.

Transferium (8.3) wordt bereikbaarheid Kerkrade - West (2.1)
In het kader van de mobiliteitsopgave in Kerkrade West heeft de Provincie besloten om het Station Kerkrade West niet te realiseren. Om de mogelijkheden te onderzoeken hoe de bereikbaarheid van Kerkrade West kan worden verbeterd heeft er binnen de wijk een onderzoek plaatsgevonden naar Vervoersarmoede. Op basis van deze onderzoeksresultaten is een maatregelenpakket opgesteld dat in samenwerking met stakeholders waaronder de Provincie de (financiële) haalbaarheid wordt onderzocht. De haalbaarheid van o.a. de volgende maatregelen worden onderzocht: buurthubs met deelfietsen, deelauto's, digitale (dynamische) informatieborden bij bushaltes, etc.

Hierbij zal ook de verbinding gelegd worden met het bereikbaar maken van de bedrijventerreinen waaronder Avantis, anders dan per (eigen) auto.

In het investeringsprogramma is voor de jaarschijf 2024 € 600.000 begroot. Dat bedrag schuift door naar 2025 onder de naam verbetering bereikbaarheid Kerkrade - West (2.1)

Overige vermeldenswaardige zaken
N.v.t.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Gemiddelde WOZ-waarde	CBS	€ 1.000	2024	200	379	290
Nieuw gebouwde woningen	BAG	Aantal per 1.000 woningen	2023	0,2	9,1	6,2
Demografische druk	CBS	%	2024	78,1	70,4	75,8

Gemeenschappelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	COELO	€	2024	918	nb	928
Gemeenschappelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	COELO	€	2024	993	nb	997

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
algemene kwaliteit van de woonomgeving	burgeronderzoek	score (0 - 10)		7,0		6,9		7,3
gesloopte woningen	BAG	aantal	300	6	-	2	1	205
toegevoegde woningen : - nieuwbouw - verbouwing	BAG	aantal	 23 11	59 6	 32 87	 71 9	 159 11	 5 6
leegstand woningen in relatie tot woningvoorraad (1 jan.)	BsGW Limburg (woz-registratie)	%	4.4	4,1	3,9	4,2	6,3	5,8
leegstand niet-woningen in relatie tot voorraad niet-woningen (1 jan.)	BsGW Limburg (woz-registratie)	%	19,4	22,4	22,7	22,4	19,7	17,4

Paragrafen

§1. Lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf staan het beleid van en de opbrengsten over de gemeentelijke heffingen en leges. In de jaarlijkse Tarievennota staan de tarieven, uitgangspunten en ontwikkelingen.

a. Beleid lokale heffingen en kwijtschelding

Tarieven
In de vorige (meerjaren)begroting werd uitgegaan van een jaarlijkse verhoging van een aantal belastingen en heffingen van 1,5% per jaar.
Thans wordt voorgesteld om de OZB-opbrengsten met 8,5% extra te verhogen in 2025, in aanvulling op de vorig jaar reeds besloten jaarlijkse verhoging van 1,5%. De ozb-druk wordt daarmee 43 euro hoger t.o.v. 2024 (dus circa 37 euro meer dan vorig jaar reeds besloten). Het Rijk komt gemeenten financieel nog steeds onvoldoende tegemoet in verhouding tot het takenpakket. Daarnaast eisen de prijsstijgingen van de laatste jaren hun tol. Verder is sprake van areaaluitbreiding waardoor de opbrengsten zullen stijgen. Zie ook de toelichting bij programma 0. Bij afval en riool bedragen de verhogingen circa 12 euro resp. 4 euro per jaar, als gevolg van de gestegen kosten.

In totaal stijgt daarmee de gemiddelde lastendruk naar huidige inzichten met circa 59 euro in 2025 (hetgeen neerkomt op € 4,92 per maand). Wat dit betekent voor onze plaats op de lijst met gemeentelijke woonlasten is op dit moment nog niet te zeggen.
De tarieven 2025 moeten nog definitief worden vastgesteld voor de diverse belastingen en leges. Bij de behandeling van de Tarievennota 2025 (raad december 2024) zal de raad hierover een besluit nemen.

Kwijtschelding
Het kwijtscheldingsbeleid wordt uitgevoerd door BsGW. Bij het kwijtscheldingsbeleid wordt de maximale toegestane norm gehanteerd. Dat is 100% van de bijstandsnorm. De landelijke minimale norm is 90%. De kwijtscheldingsregeling beperkt zich tot de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing (vast tarief) en het rioolrecht. Voor het beoordelen van een verzoek om kwijtschelding worden de criteria van de Invorderingswet 1990 gehanteerd. Vanwege het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid, worden de kosten van kwijtschelding voor riool en afval doorbelast.

Kostendekkendheid
Voor zowel heffingen als rechten geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn. Het gaat hier om de Rioolheffing, Afvalstoffenheffing, Markt- en marktpromotiegelden, Leges en Lijkbezorgingsrechten.
Bij de berekening van de kostendekkendheid wordt rekening gehouden met directe kosten, salariskosten en kosten van overhead. De kosten van overhead zijn gebaseerd op de naar de producten toegerekende uren.

- *Rioolheffing en Afvalstoffenheffing*

In onderstaande tabellen is een *indicatief* overzicht opgenomen naar de inzichten van juli 2024. Ten behoeve van de definitieve vaststelling van de tarieven 2025 zullen de cijfers worden geactualiseerd. De geraamde mutaties van de voorziening en reserve kunnen dus nog wijzigen.

Kostendekkendheid riool	**2025**
Directe kosten*	1.653.800
Kapitaallasten	1.496.800
Mutatie in voorziening	0
Doorbelastingen vanuit andere taken**	2.508.800
Totaal kosten	***5.659.400***
Rioolheffing	5.657.200
Overige opbrengsten	2.200
Totaal opbrengsten	***5.659.400***
Kostendekkendheid percentage	**100%**

** Dit betreft kosten van inspecties en onderhoud (€ 703.000), BSGW (€ 180.000), salarissen en sociale lasten (€ 268.100), Waterschapslasten (€ 103.200), kolkenzuigen (€ 66.000), ongediertebestrijding (€ 59.000), onderhoud ZL-bassins (€ 72.000), recognities (€ 43.000) en overige kosten (€ 159.500)*
*** Dit betreft overhead (€ 602.400), straatreiniging (€ 419.200), rente oude investeringen (€ 823.700), kwijtschelding (€ 580.100), en toerekening compensabele btw (€ 83.400)*

Kostendekkendheid afval	**2025**
Directe kosten*	5.837.100
Doorbelastingen vanuit andere taken**	1.514.600
Totaal kosten	***7.351.700***
Afvalstoffenheffing– vastrecht variabele opbrengst	6.820.700
Dividend RD 4 NV	31.000
Egalisatie reserve	500.000
Totaal opbrengsten	***7.015.100***
Kostendekkendheid percentage	**100%**

** Directe uren (€ 196.500), kosten Rd4 (€ 5.331.400), kosten BSGW (€ 309.000) en overige kosten (€ 200)*
*** Overhead (€ 237.000), straatreiniging (€ 117.800), kwijtschelding (€ 517.000) en (toerekening) compensabele btw (€ 642.800)*

- *Overige rechten en heffingen*

Kostendekkendheid Marktgelden/ -promotie	**2025**
Directe kosten	108.000
Loonkosten en overhead	301.800
Totaal kosten	***409.800***
Opbrengsten	109.200
Totaal opbrengsten	***109.200***
Kostendekkendheid percentage	**27%**

Kostendekkendheid Lijkbezorgingsrechten	**2025**
Directe kosten	112.000
Loonkosten en overhead	41.200
Totaal kosten	***153.200***
Opbrengsten	54.300
Totaal opbrengsten	***54.300***
Kostendekkendheid percentage	**35 %**

Kostendekkendheid Leges				**2025**
	Titel 1*	**Titel 2***	**Titel 3***	**Totaal**
Directe kosten	185.800	335.000	1.000	521.800
Loonkosten en overhead	743.800	382.500	170.300	1.296.600
Totaal kosten	***929.600***	***717.500***	***171.300***	***1.818.400***
Opbrengsten	573.000	791.700	51.200	1.415.900
Totaal opbrengsten	***573.000***	***791.700***	***51.200***	***1.415.900***
Kostendekkendheid percentage	**62%**	**110 %**	**30%**	**78%**

** Titel 1 Algemene dienstverlening, Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning, opgemerkt zij dat begrotingstechnisch wel rekening is gehouden met verwachte extra opbrengsten maar nog niet volledig met de hieraan verbonden extra personele inzet. Titel 3 Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn.*

b. Raming opbrengsten uit heffingen (overzicht op hoofdlijnen)

*bedragen * €1.000*

Taakveld	**Opm.**		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
0.2	3	Leges persoonsdoc., burg.stand, rij/reisdocumenten	540	586	609	609
0.61/0.62	1	Onroerendezaakbelastingen	15.345	15.818	16.204	16.219
0.63/2.2	1, 4	Parkeergelden/boetes	621	621	621	621
0.64	1	Hondenbelasting	89	89	89	89
0.64	1	Reclamebelasting	54	54	54	54
0.64	1	Precariorechten	83	83	83	83
1.2		Diverse leges uitvoering bijzondere wetten	51	51	51	51
3.3		Markt- en marktpromotiegelden	105	105	105	105
3.4	1	Toeristenbelasting en Marketingbijdrage GaiaZoo	275	275	275	275
3.4		Kermissen	16	16	16	16

7.2	2	Rioolheffing	5.708	5.728	5.736	5.736
7.3	2	Afvalstoffenheffing	6.972	6.975	6.991	6.991
7.5		Lijkbezorgingsrechten	54	54	54	54
8.3		Leges omgevingsvergunning	792	797	802	802
Div.		Diverse leges	30	30	30	30
		Totaal	**30.735**	**31.282**	**31.720**	**31.735**

1. Niet bestedingsgebonden en geen eisen m.b.t. kostendekkendheid.

2. Verloopt budgettair neutraal via de voorziening riolen resp. egalisatiereserve afvalverwerking.

3. Onder aftrek van de af te dragen rijksleges.

4. Inclusief opbrengsten parkeergarages welke privaatrechtelijk worden geïnd.

Voor een toelichting op de diverse belastingen en heffingen wordt verwezen naar de jaarlijkse Tarievennota.

c. Lokale lastendruk

Als we het hebben over de lokale lastendruk, wordt hiermee bedoeld de woonlasten voor de burger. Onder de woonlasten vallen de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing (vastrecht en diftar).

De lokale lastendruk 2024 is door COELO (bronhouder) gemiddeld becijferd op € 993 voor een Kerkraads gezin (woonlasten eigenaar-bewoner, meerpersoonshuishouden). Volgens COELO is dit landelijk gemiddeld € 1.010 en in Limburg gemiddeld € 1.012. De mediaan is het middelste getal in een (oplopende) getallenreeks. De mediaan is € 985, dat wil dus zeggen dat het gemiddelde beïnvloed wordt door uitschieters aan de onderkant en bovenkant. Volgens COELO liggen in 73% van de Nederlandse gemeenten de gemiddelde woonlasten tussen de € 800 en € 1.100. Op de Limburgse ranglijst neemt Kerkrade in 2024 dezelfde positie in als in 2023 (plaats 15). COELO gebruikt bij de berekening van de gemiddelde OZB aanslag de gemiddelde waarde van koopwoningen. Gemeenten moeten uiteraard bij hun tariefstelling wel rekening houden met de waarde van de huurwoningen.

Een overzicht van de lokale woonlasten 2024 in de Parkstadgemeenten is opgenomen in onderstaande tabel.

*Bedrag * € 1 voor meerpersoonshuishouden*

Jaar 2024	Woonlasten	Rioolheffing	Afval/ -reinigingsheffing	Gem. OZB woningen	Gemiddelde waarde woning (voorlopig)
Beekdaelen	1.081	325	332	424	343
Brunssum	1.011	271	361	379	259
Heerlen	993	196	380	416	260
Landgraaf	1.022	267	351	404	291
Kerkrade	993	235	331	427	248
Simpelveld	1.127	323	315	489	305
Voerendaal	1.207	360	343	504	370

Via de 'lokale lasten meter' kunnen de inwoners hun woonlasten berekenen op basis van hun eigen specifieke situatie. De link naar de lokale lastenmeter is *https://kerkrade.lokalelastenmeter.nl/*.

Middels de jaarlijkse Tarievennota stelt de raad steeds in december de tarieven vast. In het najaar wordt een inschatting gemaakt van de gegevens die nodig zijn om de tarieven te bepalen. Er is sprake van een doorlopende ontwikkeling, o.a. als gevolg van definitieve afronding taxatieprocessen voor de wet WOZ en bezwaar en beroep. Tenslotte wordt opgemerkt dat in de landelijke cijfers van de basisset (COELO) op onderdelen standaard uitgangspunten worden gehanteerd voor de berekeningen, o.a. bij het hanteren van DIFTAR. De uiteindelijke lastendruk kan achteraf anders uitvallen. In Kerkrade zijn er bijvoorbeeld, in verband met het ledigingsschema van de Rd4, minder ledigingen mogelijk dan waar COELO standaard van uitgaat.

§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze paragraaf geeft informatie over de weerstandscapaciteit, de risico's, het beleid, diverse kengetallen en een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandscapaciteit wordt onderscheiden in een incidentele en structurele component. Onder de incidentele component wordt verstaan de algemene reserve, de post onvoorzien incidenteel, de stille reserves en de incidentele begrotingsruimte. Uitgangspunt is dat de bestemmingsreserves niet worden gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. Onder de structurele component wordt verstaan de onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien structureel en de structurele begrotingsruimte.

a. Weerstandsvermogen

De ratio voor het weerstandsvermogen is voor het begrotingsjaar 2025 en de meerjarenraming weergegeven in onderstaande tabel. De ratio is het resultaat van de verhouding tussen de (in onderdeel b. Weerstandscapaciteit) berekende weerstandscapaciteit en de (in onderdeel c. Risico's) gekwantificeerde restrisico's.

	2025	2026	2027	2028
Ratio weerstandsvermogen	1.4	1.4	1.5	1.6

12.251	12.751	13.251	13.751

De norm die de gemeente Kerkrade gebruikt, is gebaseerd op de risicomatrix van de Universiteit Twente. Er is geen landelijke "norm" waaraan voldaan moet worden. De tabel geeft alleen een relatieve indicatie waarbij waarderingsscore A het hoogst haalbare is en waarderingsscore F de slechtste score is.

Waarderings-score	Ratio	Betekenis
A	> = 2.0	Uitstekend
B	1.4 < 2.0	Ruim voldoende
C	1.0 < 1.4	Voldoende
D	0.8 < 1.0	Matig
E	0.6 < 0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

De gemeente Kerkrade neemt op die schaal als (gewenst) risicoprofiel een middenpositie in: risico's worden voor zover mogelijk vermeden of afgedekt. Anderzijds moet een ondernemende gemeente risico's durven te nemen en kan het vormen van reserves geen doel op zich zijn.
Volgende bovenstaande tabel is het weerstandsvermogen van de gemeente Kerkrade in 2025 ruim voldoende.

b. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is voor het Begrotingsjaar 2025 en de meerjarenraming weergegeven in onderstaande tabel.

Algemene Reserve

*Bedrag * € 1.000 per ultimo jaar*	2025	2026	2027	2028
Algemene Reserve	8.465	8.965	9.465	9.965
Algemene Reserve OBK	1.250	1.250	1.250	1.250
Reserve exploitatie (*vrije ruimte*)	2.536	2.536	2.536	2.536
Totaal	**12.251**	**12.751**	**13.251**	**13.751**

Voor wat betreft de algemene reserve geldt dat altijd een bepaalde omvang noodzakelijk is, bijvoorbeeld om risico's of een (onverwacht) negatief jaarrekeningresultaat op te kunnen vangen.

Stille reserves
Van stille reserves is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als het bezit al geheel of gedeeltelijk afgeschreven is, maar nog wel bruikbaar voor een geïnteresseerde koper. Vaak worden als stille reserves genoemd gronden, gebouwen en aandelen. Praktisch gezien moeten deze bezittingen ook verkoopbaar zijn, willen zij dienen als weerstandsvermogen. Als dat zo is, doet zich tot slot nog het probleem voor van waardebepaling.
De gemeente Kerkrade heeft nog diverse gronden, gebouwen en aandelen in bezit waarvan de marktwaarde de boekwaarde zou kunnen overstijgen. De meeste daarvan zijn echter niet verkoopbaar, bijvoorbeeld de gronden in een aangewezen groengebied, het raadhuis of het stadskantoor. In het verleden zijn verkoopbare stukken groen en gebouwen die als niet-strategisch werden beschouwd reeds gedeeltelijk afgestoten. Deze beleidslijn wordt doorlopend voortgezet.
Er is geen sprake van een bedrag uit stille reserves dat bij de weerstandscapaciteit wordt betrokken.

Begrotingssaldo
Een begrotingsoverschot mag tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Van structurele begrotingsruimte is sprake als de begroting en de meerjarenraming structureel sluit met een positief saldo. Overige ruimte wordt aangemerkt als incidentele ruimte. Voor een overzicht van het begrotingssaldo wordt verwezen naar Financiële begroting, 1. Overzicht van lasten en baten, a. Totaaloverzicht begrotingssaldo. Voor de berekening van het weerstandsvermogen laten wij deze post vooralsnog buiten beschouwing.

Onvoorzien en onvermijdbaar
In de begroting is in de exploitatie opgenomen de jaarlijkse post "onvoorzien". Dit betreft een structurele post van in totaliteit € 282.100. Daarnaast is in het investeringsprogramma een jaarlijkse post "onvermijdbaar" opgenomen van € 58.000. Dit vergroot de beschikbare middelen voor onvoorziene omstandigheden. Deze posten kunnen worden ingezet ten behoeve van de dekking van de in de loop van het jaar opkomende incidentele niet voorziene uitgaven resp. investeringen. In de bijlage 'Overige risico's' van dit document is een tabel opgenomen waaruit blijkt dat deze bedragen separaat worden meegenomen

ter afdekking van de risico's van de bedrijfsvoering c.q. het dagelijks handelen. Ze worden daarom niet nog eens betrokken bij de weerstandscapaciteit.

Onbenutte belastingcapaciteit
Indien er ruimte bestaat om belastingen en heffingen te verhogen, betekent dit een mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. In de praktijk wordt hiervoor ook vaak gekeken naar de lastendruk ten opzichte van andere gemeenten. Meer informatie over de lastendruk is jaarlijks opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen van de begroting en rekening. Deze mogelijke extra ruimte wordt vooralsnog buiten beschouwing gelaten voor de berekening van het weerstandsvermogen.

Overig
Daarnaast zijn er nog twee posten die niet tot de weerstandscapaciteit gerekend mogen worden, maar wel op hun eigen wijze risico's afdekken, te weten: bestemmingsreserves en voorzieningen.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven (artikel 43 BBV). Bestemmingsreserves worden niet gekwalificeerd als weerstandscapaciteit. Deze worden dus niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Een andere aanwending van deze reserves kan beleidsmatige of financiële gevolgen hebben omdat er sprake is van verplichtingen of omdat zij een egaliserende werking hebben.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's die redelijkerwijs te schatten zijn en die hun oorsprong vinden in het huidige of eerdere begrotingsjaren. Een voorziening moet groot genoeg zijn om het risico of de verplichting te dekken, dus niet te laag, maar ook niet te hoog. Daarom worden voorzieningen niet gerekend tot de weerstandscapaciteit.

c. Risico's

Een risico is een gebeurtenis die een (negatief) gevolg voor de gemeente met zich mee kan brengen. Per risico wordt aangegeven of sprake is van een bestaande dekking. Indien de schatting is dat de bestaande dekking voldoende is, vindt geen kwantificering plaats. Het eventuele (rest)risico wordt gekwantificeerd.

De gekwantificeerde risico's, die van belang zijn voor de berekening van het weerstandsvermogen, zijn weergegeven in onderstaande tabel.

	*Bedrag * € 1.000*
Risico's	
Algemene uitkering	2.800
Sociaal domein	1.200
Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (OBK)	0
Parkstad Limburg Stadion (PLS) / Roda JC Kerkrade	1.600
Beheer kapitaalgoederen	1.300
Algemeen	1.900
Totaal	**8.800**

Enkele overige risico's onder andere van de bedrijfsvoering (het dagelijks handelen) zijn opgenomen in de bijlage §2. Weerstandsvermogen: 'Overige risico's' van de begroting.

Hieronder volgen de risico's.

Algemene uitkering

Toelichting
Het Rijk brengt jaarlijks voor het gemeentefonds drie circulaires uit: in mei, september en december. Soms zijn er ook berichten tussendoor. De circulaires hebben gevolgen voor de gemeentefinanciën. Deze gevolgen worden berekend en opgenomen in de meerjarenbegroting. Een circulaire kan leiden tot tegenvallers of meevallers. De verschillen zijn soms groot. De nieuwe financieringssystematiek vanaf 2025

moet zorgen voor meer stabiliteit, maar lijkt door de huidige relatief hoge inflatiecijfers wel nadelig te zijn voor gemeenten.

Bestaande dekking
Bij de berekeningen van de AU wordt uitgegaan van actuele basisgegevens.
De omvang van de algemene uitkering loopt gelijk met de ontwikkeling van de uitgaven van de verschillende ministeries. Als sprake is van financiële tegenvallers op de korte termijn, is het voor de gemeente moeilijker om nog met oplossingen te komen. Bij financiële tegenvallers op de lange termijn is dit beter mogelijk. Daarom houden wij in het weerstandsvermogen rekening met een bedrag om dit risico (voor de korte termijn) af te dekken.

Kwantificeren (rest)risico
Wij gaan uit van een bedrag van afgerond € 2,8 miljoen. Dit is ongeveer 2% van de recente algemene uitkering.

<u>Sociaal Domein (SD)/ Open-einde regelingen</u>

Toelichting
Ten gevolge van het gegeven, dat de regelingen in het sociaal domein open-eind regelingen zijn, kunnen er grote schommelingen in de uitgaven optreden.
Bij jeugdhulp zagen we al eerder dat Xonar een van de grootste aanbieders van jeugdhulp in onze regio verliesgevende exploitatie heeft, helaas zijn er ondertussen al meerdere jeugdzorgaanbieders die financiële problemen melden.

Bestaande dekking
Bij de overgang van de taken van het Rijk naar de gemeente was de aandacht vooral gericht op het laten doorgaan van de zorg. Nu de taken al enkele jaren bij de gemeente liggen, is de focus gericht op het beheersen van de uitgaven.

Kwantificering (rest)risico
Schommelingen aan zowel de inkomsten- als uitgavenkant zullen blijven. Op basis van de gegevens van de afgelopen jaren in samenhang met de gestegen uitgaven, en de beschikbare buffer voor schommelingen in verband met open-einde regelingen (€ 1,5 miljoen) houden wij rekening met een risico van afgerond € 1,2 miljoen.

<u>Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (OBK)</u>

Toelichting
Het grondbeleid volgt het ruimtelijk beleid en richt zich daarmee op het ontwikkelingsprogramma woningbouw en op het ontwikkelingsprogramma bedrijventerreinen. De resultaten van het Grondbedrijf betreffen de winsten en verliezen uit grondexploitaties. In de periode 2024-2028 zijn voor een bedrag van ongeveer € 0,2 miljoen aan resultaten te realiseren. Hier kunnen bepaalde risico's zijn. Er kan sprake zijn van tegenvallers aan de inkomstenkant maar ook aan de uitgavenkant. Een toelichting op de risico's van de grondexploitatie staat in de paragraaf grondbeleid.

Bestaande dekking
Het bedrag van de algemene reserve OBK is apart betrokken bij de weerstandscapaciteit. De reserve grondexploitatie OBK (=werkreserve grondbedrijf) is onder andere bedoeld voor verliezen uit de grondexploitaties. Het saldo wordt eind 2028 geschat op ongeveer € 0,53 miljoen. Voor elke grondexploitatie worden overeenkomsten gesloten. Eerst wordt hiervoor onderzocht wat de financiële effecten zijn. Daar waar mogelijk, worden de risico's van een grondexploitatie zoveel mogelijk neergelegd bij de andere partij. De ontwikkelingen worden de hele tijd in de gaten gehouden. Wanneer een risico onverwacht werkelijkheid wordt, worden er maatregelen genomen of voorstellen gedaan om de effecten van het risico te verkleinen.

Kwantificering (rest)risico
Als de resultaten grondexploitatie tegenvallen, dan wordt de werkreserve OBK niet of minder of minder snel aangevuld. Met het geschatte saldo van de reserve is dan nog een goede buffer beschikbaar voor de resterende risico's. Gelet op deze ruimte wordt het restrisico berekend op € 0.

Parkstad Limburg Stadion (PLS)/ Roda JC Kerkrade

Toelichting
Gemeente Kerkrade had eind 2023 nog een langdurende vordering van ongeveer € 18,4 mln op Holding Stadion Kerkrade BV. Of het geld binnenkomt, is afhankelijk van het betalen van de huur voor het PLS door Roda JC. Over dit onderwerp heeft de raad 1 juli 2020 een besluit genomen voor de periode tot en met 2023.

Met het raadsbesluit van 12 juli 2023 is een nieuwe richting gekozen in samenhang met de ontwikkeling 'Kaalheide Bruist / ontwikkeling sportpark Kaalheide'. Dit leidt naar verwachting tot een afname van het huidige risicoprofiel, waarbij de inbaarheid van de lening veel minder afhankelijk wordt van één huurder (Roda JC). In afwachting van de feitelijke ontwikkelingen handhaven wij vooralsnog de risico-inschatting. Deze blijft dan gebaseerd op de situatie dat voor een leeg stadion (een) nieuwe huurder(s) of een nieuwe bestemming moet wordt gezocht. Dat kost tijd. Vanuit het toezichtkader kan hiervoor een periode van vier jaren worden uitgetrokken. Pas wanneer in die periode geen zicht is op een oplossing, komt een afboeking van de vordering in beeld. Dit is het slechtste (worst case) scenario.

Bestaande dekking
Roda ontvangt (o.a.) mediagelden vanuit de KNVB. Met Roda en de KNVB is overeengekomen via een zogenaamde 'akte van cessie' dat de KNVB de door Roda te betalen bedragen rechtstreeks overmaakt aan Stadion/Gemeente Kerkrade. Dit gebeurt steeds in maart, mei, oktober en december, of vaker indien nodig. Er blijft echter sprake van onzekerheden. Ook is in de begroting rekening gehouden met de kosten van onderhoud. Als het stadion tijdelijk leegstaat, kan dit mogelijk op een lager niveau gebeuren.

Kwantificering (rest)risico
De kans dat moet worden overgegaan tot afboeking van de vordering is niet onderbouwd in te schatten. De nieuwe ontwikkeling kan deze kans verkleinen. Als het stadion leeg zou komen te staan moet PLS/de gemeente de eigenaarslasten betalen, mist de gemeente de rentevergoeding, zal ook een deel van de gebruikerslasten door de gemeente moeten worden betaald en ontstaat er extra druk op de financieringslasten. Verder kan nog sprake zijn van een eenmalig nadeel van circa € 66.000 (peil eind 2023) in verband met de vordering onroerendezaakbelastingen oude jaren op Roda JC. Vooralsnog blijven wij uitgaan van een bedrag van in totaal afgerond € 1,6 miljoen voor dit risico, om deze kosten gedurende de genoemde periode van vier jaren te dekken. Afhankelijk van de feitelijke ontwikkelingen de komende jaren zal dit risico steeds opnieuw worden beoordeeld en zo nodig bijgesteld worden.

Beheer kapitaalgoederen

Toelichting
Voorbeelden van de kapitaalgoederen zijn wegen, riolering, groen, gebouwen, verlichting en civieltechnische kunstwerken. Deze kapitaalgoederen moeten onderhouden worden op een bepaald niveau. De kosten van riolen zijn deel van het riooltarief. Deze kosten zijn geen risico voor de begroting. Voor het onderhoud van de overige kapitaalgoederen is ongeveer € 5,2 miljoen in de begroting opgenomen. Voorbeelden van risico’s zijn een onderhoudsachterstand, incidentele schade door storm of toenemende kosten door uitbreiding van het aantal of omvang van kapitaalgoederen.

Bestaande dekking
In beheerplannen worden afspraken gemaakt over het niveau van onderhoud. Ook wordt rekening gehouden met de kosten hiervan. Deze kosten zijn opgenomen in de begroting. Dit kan zijn in de exploitatie, het investeringsprogramma of via de inzet van reserves.
Daarnaast werkt de gemeente aan het verkleinen van gemeentelijke vastgoedportefeuille. Dit kan zijn door sloop of verkoop. De aandacht gaat naar strategisch vastgoed. Aan niet-strategisch vastgoed wordt alleen onderhoud uitgevoerd dat echt niet uitgesteld kan worden. Onderhoud vindt vaak plaats op basis van inspecties en rekening houdend met ontwikkelingen in de directe omgeving (efficiency). Ook met eventuele

sloopkosten wordt in de begroting rekening gehouden. Na sloop kan het zijn dat de nieuwe plek ergens anders voor gebruikt wordt dat geld oplevert. De kosten van de sloop vallen dan weg tegen de nieuwe inkomsten. Jaarlijks wordt de boekwaarde van het vastgoed vergeleken met de waarde daarvan. Er wordt dan nagegaan of de boekwaarde niet te hoog is.
Kwantificering (rest)risico
Voor het opvangen van de risico's wordt rekening gehouden met een bedrag van afgerond € 1,3 miljoen. Dit is ongeveer 25% van het budget voor het jaarlijks onderhoud van de kapitaalgoederen exclusief de riolen.

Algemeen

Toelichting
In de gemeente zijn nog verschillende andere risico's. Van die risico's is het lastig in te schatten wat het financieel effect kan zijn en ook de kans op dat het risico gebeurt. Om niet aan deze risico's voorbij te gaan wordt een stelpost bepaald.

Voorbeelden van deze risico's zijn de gevolgen van wetswijzigingen, de btw-uitkering Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK), rechterlijke uitspraken, privacy-incidenten of gevolgen van de voortdurende oorlog in de Oekraïne. Wat voor effect deze laatste heeft op de economie en werkgelegenheid valt nu nog niet in te schatten. Een recessie kan bijvoorbeeld effect hebben op gemeentelijke projecten en op te betalen uitkeringen. De eventuele effecten hiervan zijn nu onmogelijk te bepalen.

Bestaande dekking
Het kan zijn dat kosten hoger uitvallen dan gedacht of minder opbrengsten gehaald worden. Binnen de gemeente is hier doorlopend aandacht voor. Ook worden maatregelen genomen om de kansen op of gevolgen van risico's te verkleinen.

Kwantificering (rest)risico
Voor het weerstandsvermogen wordt uitgegaan van € 1,9 miljoen. Rekening houdend met de bedragen die al meegenomen zijn in het weerstandsvermogen voor de algemene uitkering, het sociaal domein, het OBK en het beheer van kapitaalgoederen, is dit ongeveer 2% van het resterende bedrag aan gemeentelijke lasten per jaar plus 2% van het resterende bedrag aan gemeentelijke baten per jaar (exclusief reserves).

d. Diverse kengetallen

Op landelijk niveau zijn vijf kengetallen benoemd om de financiële positie van gemeenten beter weer te geven en te kunnen vergelijken. Deze worden hierna uitgewerkt.

Kengetallen *Ultimo jaar in %*		**2023** **REK**	**2024** **BEGR**	**2025** **BEGR**
1a	Netto schuldquote	73,7	102,3	92,9
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	60,2	87,5	79,3
2	Solvabiliteitsratio	19,7	12,6	12,6
3	Grondexploitatie	0,2	-1,1	0,0
4	Structurele exploitatieruimte	0,6	0,8	2,8
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	98,3	101,8	*

** Nog niet bekend. In de raad van december 2024 worden alle tarieven 2025 vastgesteld op basis van de dan bekende ontwikkelingen. Deze worden vervolgens afgezet tegen de landelijke cijfers.*

Nadere toelichting op de financiële kengetallen:
- *Kengetal 1a en 1b* weerspiegelen het niveau van de schuldenlast van de gemeente t.o.v. de eigen middelen.
- *Kengetal 2* geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is (ineens) aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

- *Kengetal 3* geeft inzicht in de boekwaarde van de voorraden grond die nog moet worden terugverdiend door toekomstige verkopen.
- *Kengetal 4* geeft inzicht in de verhouding van de structurele baten versus de structurele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel.
- *Kengetal 5* geeft inzicht in de ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, gerelateerd aan de totale gemiddelde woonlasten. De formule gaat uit van de gemiddelde woonlasten jaar t, gedeeld door de gemiddelde woonlasten van jaar t-1. Dat kan een enigszins vertekend beeld geven. De landelijke tendens is dat de gemiddelde woonlasten stijgen.

Het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) dat de provincie hanteert voor het toezicht op gemeenten is hieronder weergegeven. Er zijn landelijk per kengetal drie categorieën benoemd, namelijk A, B, C en zgn. signaleringswaarden. Hieraan is geen absolute betekenis toegekend. In het algemeen kan worden gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest. Van belang is nog dat de waarden in hun onderlinge samenhang moeten worden bezien.

De GTK-waarde die overeenkomt met begroting 2025 is geel gearceerd. Omdat de belastingcapaciteit nog niet bekend is voor 2025, is hier de waarde van 2024 genomen.

Kengetallen *in %*		**Cat. A**	**Cat. B**	**Cat. C**
1a	Netto schuldquote	< 90	90-130	> 130
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90	90-130	> 130
2	Solvabiliteitsratio	> 50	20 - 50	< 20
3	Grondexploitatie	< 20	20 - 35	> 35
4	Structurele exploitatieruimte	> 0	0	< 0
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshh.	< 95	95 - 105	> 105

BDO, een gerenommeerd accountantskantoor, heeft een methodiek ontwikkeld waarmee per gemeente één (gewogen) rapportcijfer voor de financiële kengetallen wordt gegeven. Dit geeft een breder beeld dan enkel een vergelijking op specifieke getallen. BDO kent in die methodiek de hoogste waarde toe aan het getal solvabiliteit, daarna aan de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, gevolgd door de grondexploitatie, de structurele exploitatieruimte en de belastingcapaciteit. Als een gemeente voor alle kengetallen in categorie A valt, dan scoort de gemeente 100 van de 100 punten en daarmee een rapportcijfer "10". Als een gemeente voor alle kengetallen in categorie C valt, dan krijgt de gemeente het rapportcijfer "3".

Op basis van deze methodiek krijgt Kerkrade het rapportcijfer 7,1.

§3. Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Voor deze paragraaf zijn de volgende beleids- en beheersplannen relevant:

Beleids- en beheersplannen
Wegbeheer gemeente Kerkrade: Uitvoeringsprogramma
Watertakenplan 2020-2024
Groen; Onderhoud en beheerprogramma's (grotendeels door groepsdetachering WSP-groen)
Gebouwenbeheer (jaarlijks plan passend binnen financiële kaders)
Openbare verlichting uitvoeringsprogramma
Civieltechnische kunstwerken onderhoud op basis van inspecties
Speelvoorzieningen regulier onderhoud

De gemeente is verantwoordelijk voor een goed onderhoud en beheer van de openbare ruimte. In die openbare ruimte vinden we de zogenaamde 'kapitaalgoederen' die samen de infrastructuur vormen. Voorbeelden daarvan zijn de wegen, het openbaar groen, riolen, bruggen, tunnels en de openbare verlichting.

De wegen werken als aders voor het vervoer van mensen en goederen. Riolen zorgen voor het transport van afvalwater en het openbaar groen (bijvoorbeeld de bomen langs straten en in parken) zorgt voor voldoende zuurstof. Bruggen en tunnels vormen als gewrichten belangrijke verbindingen voor het verkeer. De gemeente moet de infrastructuur als een goede 'huisvader' onderhouden zodat deze veilig en duurzaam (beter voor het milieu) kan worden gebruikt. Dat is in het belang van onze inwoners, bezoekers en bedrijven. Een vitale (gezonde) stad kan niet zonder een vitale infrastructuur.

In deze paragraaf komen de belangrijkste onderdelen aan de orde.

Klimaat en weer

De afgelopen jaren hebben het klimaat en het weer het onderhoud van de kapitaalgoederen beïnvloed. Na de ernstige wateroverlast van 2021 en 2022 heeft zware regenval ook in de zomer van 2023 weer plaatsgevonden. Voorgestelde maatregelen ikv wateroverlast hebben inmiddels hun werking bewezen. Ook in 2024 zullen aanvullende maatregelen genomen worden om verdere knelpunten op te lossen. Daarnaast werd de voorzomer van dit jaar gekenmerkt door langdurige droogte en hoge temperaturen.

Deze situaties kosten de gemeente vaak veel geld. Denk bijvoorbeeld aan schades aan civieltechnische kunstwerken, aan het openbaar groen of aan bomen. Zo hebben met name beukenbomen zwaar te lijden onder langdurige droogte. De gevolgen daarvan worden soms pas enkele jaren later zichtbaar.
Daarnaast moet vaak extra personeel en materieel (bijvoorbeeld machines) worden ingezet. Wij verwachten dat deze zaken ook de komende jaren invloed hebben op het onderhoud en beheer.

In 2025 gaat Kerkrade door met de samenwerking met de Parkstad-gemeenten, de Provincie Limburg, het Waterschap en het WML. Onderwerpen waaraan speciale aandacht gegeven moet worden zijn:

- Klimaatadaptatie (hoe passen wij onze stad zo goed mogelijk aan het veranderende klimaat aan);
- Wateroverlast
- Droogte;
- Extreme warmte (hittestress);
- Duurzaamheid (hoe gaan we goed om met onze natuur);
- Ruimtelijke ordening (hoe delen we onze ruimte in).

Zowel de portefeuilles Openbare Ruimte alsook de portefeuille Duurzaamheid zijn hierbij nauw betrokken.

a. Wegen

Beleid en uitvoering
In Kerkrade hebben we ruim 200 km aan wegen en straten. Dat zijn hoofdwegen zoals de Kaalheidersteenweg en woonstraten zoals de Van Beethovenstraat, de Kleingraverstraat of de Anselderlaan. Ook zijn er nog speciale gebieden zoals het centrum en de bedrijventerreinen.

Het is de taak van de gemeente Kerkrade om de wegen en straten in orde te houden. Dan kunnen de burgers er veilig gebruik van maken. Daarmee houden we Kerkrade bereikbaar voor iedereen. De gemeente kijkt niet alleen of een weg "mooi" is, maar vooral of een weg vlak is en of het regenwater goed kan weglopen. De gemeente maakt gebruik van een geautomatiseerd systeem, het wegbeheersysteem. Met informatie uit dat systeem wordt een beheerplan gemaakt. Dat beheerplan is het draaiboek om het onderhoud en beheer van de wegen uit te voeren. Elke twee jaar worden de wegen geïnspecteerd. Met de uitkomst kan dan elke twee jaar een nieuw beheerplan worden gemaakt. Bij het onderhoud van de wegen worden ook kleine problemen verholpen, bijvoorbeeld gaten in de weg. Als er teveel kleine dingen zijn om te repareren wordt de hele weg vervangen. Dat noemen we reconstructie. Een reconstructie kan soms ook nodig zijn als een weg nog goed is. Bijvoorbeeld als er een probleem is met het verkeer. Meer informatie hierover staat in programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat. De wegen in Kerkrade zijn gemiddeld vrij oud. Daardoor is er veel werk te doen.

Budgetten
Voor onderhoud van wegen, trottoirs en pleinen asfalt en wegmarkeringen is in 2025 € 1.088.500 beschikbaar.
In het investeringsprogramma is voor 2025 € 5.184.000 begroot. Vanaf 2026 is jaarlijks € 4.184.000 beschikbaar.

Risico's
Een punt van aandacht blijft de gewenste kwaliteit van de wegen en het geld dat voor het onderhoud beschikbaar is. Omdat Kerkrade vrij oude wegen heeft en we niet overal tegelijk kunnen werken, moet er gekozen worden waar wel en waar niet gewerkt wordt. Soms kan dat betekenen dat een slechte weg nog wat langer slecht blijft. Omdat veel wegen oud zijn zouden we meer wegen moeten vervangen dan we kunnen doen. We noemen dat een achterstand. Door de extra bedragen zoals die ook voor 2024 weer door het college worden ingezet kunnen we wel al meer doen en kan een deel van deze achterstand worden ingelopen. De achterstand zal daardoor minder snel groter worden.

Het werk aan de weg wordt steeds duurder als gevolg van ontwikkelingen waar de gemeente zelf geen invloed op heeft. Zo zijn er steeds meer wetten waar rekening mee gehouden moet worden. Bijvoorbeeld moeten er dure onderzoeken voor het milieu worden gedaan. Maar ook de bouwstoffen worden steeds duurder. Dit zal de komende jaren mogelijk nog toenemen.

Wegen en riolen horen bij elkaar. Net als wegen en verkeer. Bij werkzaamheden aan de wegen zal er vaak tegelijkertijd aan het riool gewerkt worden. Als er meer geld is voor wegen kunnen we meer wegen vervangen. We doen dan dus ook meer aan riolen. Daar is dan ook meer geld voor nodig. Meer informatie hierover staat in §3 Onderhoud kapitaalgoederen, onderdeel b. Riolering en water.

b. Riolering en water

Beleid en uitvoering

Het beleid op het gebied van de riolering is vastgelegd in het Watertakenplan 2020-2024

Instandhouding riolering
Het afvoeren van vuilwater (rioolwater) is belangrijk voor de volksgezondheid omdat dit ziekten voorkomt. Regenwater moet worden afgevoerd om overstromingen te voorkomen. Het buizenstelsel en de afvoerkanalen die hiervoor in de grond liggen moeten goed onderhouden worden. Elk jaar worden buizen en afvoerkanalen daarom schoongemaakt, vervangen en gerepareerd.

Waterkwaliteit oppervlaktewater
In het watertakenplan 2020 – 2024 staat dat de gemeente moet voldoen aan de basisinspanning. In de basisinspanning is bepaald hoeveel vuilwater via het vuilwaterriool in het oppervlaktewater terecht mag komen. Dit kan gebeuren als grote hoeveelheden regenwater in het vuilwaterriool terechtkomen. Hierdoor loopt het vuilwaterriool over, waardoor het water terecht komt in het oppervlaktewater. Enkele delen van Haanrade en Eygelshoven voldoen nog niet geheel aan de eisen van de basisinspanning. Uit hydraulische berekeningen moet blijken welke de meest efficiënte maar ook uitvoerbare maatregelen zullen zijn om aan de basis inspanning te voldoen.
De gemeente Kerkrade moet ook voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Deze richtlijn stelt strengere eisen aan de waterkwaliteit van de kleinere beken. Met name overstorten op de Vloedgraaf en Anstelerbeek zullen moeten worden verminderd. De gemeente Kerkrade verwacht dat de krimp van de bevolking leidt tot een kleiner verhard oppervlak en dat de daardoor vrijgekomen ruimte benut kan worden om water te bergen. Bij de aanleg van de buitenring is in dit kader een perceel aan de Krichelbergsweg verworven om een zogenaamde groene buffer naast het bestaande berg bezink bassin te kunnen aanleggen.
Het gehele stelsel zal in 2025 worden doorgerekend, waarna maatregelen kunnen worden gepland.
In 2019 is de stimuleringsregeling ''afkoppelen verhard oppervlak'' van start gegaan. Inwoners worden zo gestimuleerd het regenwater op eigen erf te houden door te infiltreren. Ook voor 2025 wordt deze regeling gecontinueerd waarmee op deze wijze ook de belasting op de riolering verminderd.
In het Watertakenplan 2020 -2024 wordt ook berekend welke gevolgen de kosten van het onderhoud van de riolering en waterlopen hebben voor de tarieven die de burger moet gaan betalen.

Waterkwantiteit regenwater
Als gevolg van een veranderend klimaat vallen er steeds zwaardere regenbuien. De ernstige wateroverlast in 2021 staat nog altijd in ons geheugen gegrift. Maar ook in juni 2023 vielen wederom buien die plaatselijk tot grote overlast hebben geleid. Op 2 mei en 1 juni 2024 vielen weer buien waar plaatselijke meer dan 60 mm neerslag viel. Volgens de geldende regenreeksen zijn dat buien die maar 1 keer in de 100 jaar vallen.
Op tal van plekken worden in de komende periode aanpassingen aan de infrastructuur uitgevoerd om de loop van het water te reguleren en waar mogelijk tijdelijk vast te houden in aan te leggen bergingen. De komende jaren zullen eveneens in samenwerking met het Waterschap Limburg projecten worden uitgevoerd om wateroverlast vanuit het buitengebied in de toekomst te voorkomen.
Hiertoe zal het basis rioleringsplan wijksgewijs worden geactualiseerd waarna het stelsel hydraulisch kan worden doorgerekend en maatregelen worden bepaald.
In 2019 is de klimaatatlas Parkstad (www.parkstad.klimaatatlas.net) ook voor burgers digitaal ter beschikking gekomen. Hierop staat onder andere aangegeven welke wegen en woningen bij een bui van 60 mm per uur overlast kunnen ondervinden.
In 2019 is de campagne Waterklaar opgestart. Inwoners van Kerkrade worden via diverse media periodiek geïnformeerd over de mogelijkheden duurzaam met water (zowel drink- als regenwater) om te gaan.

Samenwerking Parkstad

Al in 2011 is in Parkstad een onderzoek gestart naar het antwoord op de vraag of samenwerking met betrekking tot stedelijk (afval)water voordelen oplevert. In 2013 hebben de colleges in Parkstad een intentieverklaring ondertekend om op diverse onderdelen in de waterketen te gaan samenwerken. Het meest concrete project is het gezamenlijk uitvoeren van reliningsprojecten onder regie van de gemeente Kerkrade. Voor het uitvoeren van hydraulische berekeningen is in 2017 een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de gemeenten Heerlen, Landgraaf, Voerendaal en Nuth om de gemeente Heerlen deze berekeningen te laten uitvoeren.
Daarnaast worden de gemeentes bij toerbeurt ambtelijk vertegenwoordigd in diverse overleggroepen zodat niet van iedere gemeente een deelnemer vereist is.
Collegenota's worden gezamenlijk voorbereid om de werkdruk te verminderen.

Budgetten

Voor het onderhoud van de riolering en waterlopen is in 2025 € 1.420.000 beschikbaar.
In het investeringsprogramma is voor 2025 € 2.700.000 begroot en vanaf 2026 jaarlijks 2.300.000. Bij de evaluatie van het watertakenplan in het 4e kwartaal van 2025 wordt het investeringsprogramma jaarlijks geactualiseerd.

Risico's

Door de verandering van het klimaat zullen er extra maatregelen noodzakelijk zijn in zowel het vasthouden van water in droge periodes en het voorkomen van wateroverlast bij hevige neerslag.
Ter uitvoering van deze maatregelen heeft het rijk ook sedert 2023 diverse subsidieregeling opengesteld.

c. Groen

Beleid en uitvoering

De groenvoorzieningen zijn de longen van de stad. Goed onderhoud is daarom belangrijk. We willen de bestaande groengebieden duurzaam behouden, verder uitbreiden en verbinden met het groen buitengebied aan de randen van de stad.
Het onderhoud van het openbaar groen is opgedeeld in het stedelijk groen, groen in het buitengebied en bomen. De meeste groenvoorzieningen in de stad en in de wijken onderhoudt de gemeente ook in 2025 met eigen medewerkers. De bosgebieden in Kerkrade worden onderhouden door een bedrijf (Bosgroep Zuid-Nederland). Bij het onderhouden van onze bosgebieden is in samenwerking met de bosgroep geconstateerd dat steeds meer noodzakelijke werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden. Voor 2025 zullen deze noodzakelijke werkzaamheden nader in beeld gebracht worden.

Budgetten

Voor de groenteams van WSP is in 2025 € 819.000 beschikbaar.
Voor zaaigoed, inboet, uitbesteed groen, bos- en bomenbeheer en onderhoud bermen straatbomen en het maaien van gazons is in 2024 € 1.125.500 in de begroting meegenomen.
In het investeringsprogramma is voor openbaar groen voor 2025 € 750.000 begroot en vanaf 2026 structureel € 625.000 geraamd.
Voor het levensbomen bos en de inrichting van het kloosterpark Pannesheide is in het investeringsprogramma voor het jaar 2024 en 2025 respectievelijk € 50.000 en € 450.000 begroot,

Risico's

De risico's voor het openbaar groen worden met name veroorzaakt door de steeds extremere weersomstandigheden. Zo leiden zowel langdurige hitte/droogte als wateroverlast tot grote schade aan beplanting en aan bomen.

d. Gebouwen

Beleid en uitvoering

De gemeente Kerkrade bezit momenteel 106 gebouwen. Deze panden worden onder meer gebruikt door de gemeente zelf, diverse (sport)verenigingen, stichtingen en scholen. Ook heeft de gemeente gebouwen voor toerisme, recreatie en cultuur zoals Schacht Nulland, Botanische Tuin Kerkrade, Kasteel Erenstein, Rodahal, HuB (theater en bibliotheek), Vie (zwembad en sporthal) een muziekschool en speeltuinen. Tevens beschikt de gemeente over accommodaties die van groot belang zijn in een wijk, zoals 't Westhoes,

't Sjevemethoes en het Flexiforum. Deze accommodaties hebben een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie. Het zijn locaties welke fungeren als smeltkroes en hebben een belangrijke rol waar mensen elkaar ontmoeten en gezamenlijk activiteiten ontplooien.

Juist in een tijd van economische recessie vormt het maatschappelijk vastgoed een belangrijke katalysator voor een maatschappelijke en economische structuurversterking. In een afnemend particulier initiatief kan juist door de versterking en ontwikkeling van het maatschappelijk vastgoed de leefbaarheid in wijken worden versterkt.

Naast bovengenoemde voorzieningen heeft de gemeente zes eengezinswoningen, vier woonwagens, dertig woonwagenstandplaatsen, drie parkeergarages en een winkelpassage in bezit.

Onderhoud
De afdeling Vastgoed is verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Uitgangspunt is hierbij dat de gebouwen op peil worden gehouden waarbij de uitvoering sober maar doelmatig plaatsvindt. Voorop staat dat in het kader van veiligheid ten alle tijden onderhoud wordt uitgevoerd.

Daarnaast zorgt de afdeling Vastgoed voor het verkopen en verhuren van grond en panden van de gemeente. Getracht wordt om leegstand zoveel mogelijk te voorkomen. Dit doen we door het slopen of verkopen of het slimmer gebruiken van bestaande panden.

Op basis van een integraal inzicht in de investerings - en exploitatiekosten van het gemeentelijk vastgoed wordt een transparante afweging gemaakt tussen het maatschappelijke belang en de financiële gevolgen van het in eigendom hebben van gemeentelijk vastgoed. Om het gemeentelijk vastgoed in stand te houden en in het kader van maatschappelijk belang is het belangrijk dat ook de belangen binnen het krachtenveld van de diverse Domeinen binnen de gemeenten bij elkaar komen. In deze vindt integrale afstemming met Domen Burger plaats.

Net als voorgaande jaren is de lijn van een proactief vastgoedbeheer voortgezet. Dit betekent sturing op efficiënte en effectieve vastgoedvoorraad door het doorvoeren van portefeuillemanagement, met niet alleen aandacht voor technische kwaliteit van het gemeentelijk vastgoed, maar ook voor efficiency en financiën. Tevens wordt leegstand zoveel mogelijk voorkomen door tijdige afstoting (sloop c.q. verkoop) van gebouwen en efficiënter gebruik van bestaande panden. De omvang van de gemeentelijke vastgoedportefeuille wisselt bij voorgenomen gebiedsontwikkeling(en).

Belangrijke zaken voor 2025

• De gemeente is grootaandeelhouder van Holding Stadion B.V. en verantwoordelijk voor c.q. heeft belang bij het beheer en onderhoud van het Parkstad Limburg Stadion. Het gaat vooral om het hoofdgebouw, de zittribunes/dak en het speelveld. In het kader van de ontwikkelingen Bruist in relatie tot Sportpark Kaalheide zal ook voor Roda JC een rol zijn weggelegd welke gevolgen heeft voor de bezetting van de kantoorruimten in het Stadion. In deze zijn reeds onderzoeken ingesteld om voor de toekomst een optimale invulling te geven aan de leegstaande kantoorruimten in het Stadion.

Woonwagenzaken.
Het verhuren van woningen al dan niet woonwagens en/of woonwagenstandplaatsen is niet direct de core business van een gemeente. Voor de woonwagenstandplaatsen en de woonwagens in eigendom van de gemeente is onderzocht of de verhuur en beheer niet kon worden uitbesteed aan een externe partij. In deze is met Pim Zuid BV en Jaminck een samenwerking aangegaan. Voor de verhuur van woonwagens in eigendom van de gemeente alsmede de woonwagenstandplaatsen is de gemeente in gesprek met de plaatselijke woningcorporaties om deze mogelijkerwijs over te dragen.

Kosten
De kosten voor het beheren en onderhouden van onze gebouwen wordt uit het zogenaamde exploitatiebudget betaald. Voor 2025 is hiervoor € 1.700.000 beschikbaar. Het bedrag bestaat daarnaast uit kosten voor energie-, service- en schoonmaak. De huuropbrengsten worden hierin meegenomen.
In de meerjarenbegroting zijn de uitgaven meegenomen die nodig zijn.

Voor 2025 is het beschikbare investeringsvolume Gebouwen € 1.300.000 om jaarlijks onderhoud te kunnen uitvoeren aan de strategische panden van de gemeente.

Voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van het Stadskantoor en Raadhuis is in het investeringsprogramma voor zowel 2005 als 2026 € 2.000.000 begroot.

De opbrengst van verkoop aan onroerende goederen gaat naar de reserve gebouwen. Het saldo van deze reserve bedraagt per 1-1-2024 € 841.208.

Tot slot is er voor onderwijsvoorzieningen in het investeringsprogramma € 200.000 begroot.

e. Openbare verlichting

Beleid en uitvoering
Met de openbare verlichting bedoelen we de verlichting die nodig is om de openbare ruimte (zoals de straten) 's avonds en 's nachts te verlichten. Mensen zijn hierdoor op straat goed zichtbaar en kunnen veilig over straat. Het verkeer kan veilig door de straten rijden.
Voor de komende jaren ligt de focus op de vervanging van Fluorescentie lampen (PL), als gevolg van een besluit van de Europese Commissie om vanaf 2023 deze lampen niet meer te produceren, omdat zich in deze lampen schadelijk stoffen bevinden die na het einde van de levensduur van de lamp verwerkt moeten worden.In nieuwe armaturen zit LED-verlichting in plaats van lampen. LED-verlichting verbruikt minder energie dan de oude verlichting met lampen. Op deze wijze wordt bij het beheer en onderhoud van de openbare verlichting een bijdrage geleverd aan het beleid op het gebied van zowel (verkeers-) veiligheid alsook duurzaamheid.

Budgetten
Voor de energiekosten en transportkosten en het onderhoud van de openbare verlichting is in 2025 resp. € 430.300 en € 441.400 beschikbaar. Door de energiecrisis zijn de kosten het afgelopen jaar fors gestegen.
Voor incidentele vervanging van lichtmasten en armaturen is in 2025 € 47.000 beschikbaar.
Vanaf 2025 is er in het investeringsprogramma jaarlijks € 300.000 beschikbaar voor het vervangen van lichtmasten en armaturen.

Risico's
Oude lichtmasten die getest worden, moeten soms direct worden verwijderd. Dit gebeurt wanneer de toestand van de lichtmast te slecht is om te laten staan. Hierdoor zal er op die plaats (soms langere) tijd geen verlichting zijn.
Afgelopen jaar zijn bij Enexis in meerdere gemeenten diverse storingen opgetreden. De oorzaak hiervan ligt in de aansturing van de in-, uit- en terugschakelmomenten van de openbare verlichting d.m.v. het ToonFrequentRelais (TFR). Dit probleem heeft zich niet beperkt tot Kerkrade, maar heeft vrijwel de gehele provincie Limburg getroffen.
Om dit probleem structureel op te kunnen lossen, voert Enexis momenteel een volledig nieuw schakelsysteem in (DALI) en verwacht hiermee eind 2024 de storingen weer terug te kunnen brengen naar een normaal niveau.

f. Civieltechnische kunstwerken

Beleid en uitvoering
Met civieltechnische kunstwerken bedoelen we constructies zoals bruggen, tunnels, keerwanden, steigers en duikers. In Kerkrade zijn er ongeveer 108 civieltechnische kunstwerken, afwisselend van groot tot klein en afwisselend van een eenvoudige houten brug tot complexe bruggen uit (voorgespannen) beton.
Daarnaast beheert de gemeente Kerkrade ook nog objecten zoals trappen en geleiderails
De gemeente Kerkrade heeft als taak dat deze kunstwerken en objecten veilig blijven functioneren. Dat geldt voor het gebruik door burgers en verkeer, maar ook voor bijvoorbeeld een veilige waterdoorvoer daar waar nodig.

De enorme afwisseling in afmetingen en materialen maakt het beheer lastig. Een kleine houten brug zal meer en intensiever onderhoud nodig hebben dan bijvoorbeeld een betonnen brug. Als echter een betonnen brug groot onderhoud nodig heeft dan lopen de kosten snel hoog op.
De gemeente bewaakt de situatie van de kunstwerken en objecten door deze regelmatig te inspecteren. Op basis van deze inspecties kan ieder jaar het onderhoud worden bepaald en kan er gekeken worden hoeveel geld er moet worden uitgegeven. De hoeveelheid geld die wordt uitgegeven kan van jaar tot jaar verschillen. Vanwege de veiligheid en het blijven functioneren van de kunstwerken zijn er duidelijke regels over de minimale kwaliteit die een kunstwerk moet hebben. Op dit moment is de kwaliteit van de kunstwerken redelijk.

In 2024 heeft een herinventarisatie plaatsgevonden van de kunstwerken en objecten. Ten opzichte van eerdere jaren is het areaal uitgebreid. Dit komt met namen door nieuwe aanleg (oa Vie en Super Local), overdracht in het kader van de Buitenring Parkstad en door aankoop (oa terrein ziekenhuis tbv het Martin Buber). Daarnaast zijn nu alle trappen (ook die in de wandelgebieden) in beeld gebracht. Met name deze trappen hebben de laatste jaren weinig tot gene aandacht gehad.

Tot slot vormen de kunstwerken meestal een oplossing voor een knelpunt. Zonder bijvoorbeeld de brug over de Worm in de Merksteinstraat is de Worm daar niet te passeren en moet verkeer zeer lange omwegen maken.

In 2025 zal een nieuw beheerplan voor kunstwerken en objecten worden opgesteld. De basis daarvoor is gelegd met de herinventarisatie. De eerste volgende stap is een inspectie van een groot aantal van de kunstwerken. Op basis van de inspectieresultaten en het nieuwe beheerplan kan vanaf 2025 een nieuw financieel overzocht worden opgesteld.

Budgetten
Voor het dagelijkse onderhoud aan civieltechnische werken is er vanaf 2025 structureel € 62.800 beschikbaar.
Voor groot onderhoud aan civieltechnische kunstwerken zijn de volgende middelen in het investeringsprogramma opgenomen:

2025	-	100.000	
2026	-	1.500.000	*)
2027	-	100.000	
2028	-	100.000	

*) In 2026 dient rekening te worden gehouden met een investering aan het viaduct Toupsbergstraat indien een akkoord hierover met Prorail kan worden bereikt.

Vanuit het investeringsbudget versnellingsagenda Rijk en subsidie van het Rijk zijn er middelen beschikbaar voor de sloop van het viaduct Sint Pieterstraat. Hier wordt het ongelijkvloerse kruispunt omgebouwd tot een rotonde.

In 2025 is de vervanging van de duiker Hammolenweg gepland. Deze is afgeschreven en voldoet tevens niet meer qua capaciteit.

Risico's
Door de overdrachten in het kader van de BPL en de aankoop van het terrein van het ziekenhuis voor Het Martin Buber is het areaal groter geworden. Tevens zijn er een aantal nieuwe kunstwerken in de planning.

Daarnaast is er na lange tijd duidelijkheid ontstaan over de damwanden van de zogenaamde Hermanduiker in Eygelshoven. Deze damwanden blijken eigendom van de gemeente Kerkrade te zijen en zullen in 2025 geïnspecteerd worden.

Met het opstellen van een nieuw beheerplan in 2025 kunnen de benodigde financiën en de voorkomende risico's opnieuw in beeld gebracht worden.

g. Speelvoorzieningen

Beleid en uitvoering
Speelvoorzieningen (plaatsen waar kinderen kunnen spelen) zijn belangrijk voor de vitaliteit en gezondheid van jonge kinderen. De speelvoorzieningen zijn aanwezig in de Kerkraadse speeltuinen, maar ook op veel plekken in de openbare ruimte. Het groot onderhoud van de speelvoorzieningen in de speeltuinen is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Het dagelijks onderhoud en het beheer worden uitgevoerd door de speeltuinverenigingen of stichtingen zelf. De basis voor deze werkzaamheden is het speelruimtebeleid. De eigen medewerkers verzorgen het grootste gedeelte van de uitvoering.

Budgetten
Voor het onderhouden van openbare speelvoorzieningen en speeltuinen is er vanaf 2025 structureel € 34.000 en € 24.000 beschikbaar.

Risico's
Het beschikbaar stellen van voldoende extra financiële middelen zorgt ervoor dat risico's zoveel als mogelijk weg worden genomen.

§4. Financiering (treasury)

Algemeen

Deze paragraaf bevat een beleidsmatige benadering van de treasuryfunctie en de plannen en uitkomsten hiervan. De treasuryfunctie zorgt voor het (optimaliseren van) beheer van de (dagelijkse) ingaande en uitgaande geldkasstromen. Daarnaast zorgt de treasurer voor de beschikbaarheid van financiële middelen op zowel de korte als lange termijn. De paragraaf moet risicobeheer en gemeentefinanciering transparanter maken. De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de daarop gebaseerde ministeriële Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) bepalen de inhoud van deze paragraaf voor een groot deel, waaronder de verschillende opgenomen tabellen/overzichten. Het doel van de regelgeving is om aan de ene kant de transparantie van de treasuryfunctie te verhogen en aan de andere kant risico's te mijden binnen genoemde functie. Daarnaast heeft het Rijk extra regelgeving ontwikkeld, zoals verplicht schatkistbankieren en de Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof). Het doel van deze regelgeving is met name de financiële positie van de Nederlandse overheid in de Economische Monetaire Unie veilig te stellen.

a. Risicobeheer

Met risico's bedoelen we hier renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Het doel van risicobeheer en risicomanagement is de verschillende risico's binnen de treasury te analyseren, beheren, beperken en neutraliseren. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met de aanbevelingen en richtlijnen van de Wet Fido, de Ruddo en het Treasurystatuut van de gemeente. De genoemde risico's worden hieronder beschreven.

Renterisico's

Renterisico op vlottende schuld

Vlottende schuld betreft alle betalingsverplichtingen die binnen een jaar voldaan moeten zijn. Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken mogen gemeenten niet onbeperkt in de financieringsbehoefte voldoen door het aantrekken van kort geld. Kort geld is over het algemeen goedkoper dan lang geld, maar heeft als risicofactor dat het renteniveau meestal sterker aan fluctuaties onderhevig is. De toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de "kasgeldlimiet".

Voor het jaar 2025 kan de kasgeldlimiet voor de gemeente Kerkrade als volgt worden berekend:

(a) omvang van de jaarbegroting per 1-1-2025	€ 225.610 mln
(b) bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,5 %
Kasgeldlimiet (a)x(b) afgerond	€ 19.177 mln.

Ieder kwartaal wordt de kasgeldlimiet intern getoetst door het verschil te bepalen tussen de werkelijke netto vlottende schuld en de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet 3 kwartalen op rij wordt overschreden laat de gemeente dit weten aan de provinciaal toezichthouder. De gemeente geeft daarbij in een plan aan hoe men opnieuw aan de kasgeldlimiet denkt te gaan voldoen. Structurele overschrijding van de kasgeldlimiet wordt meestal opgelost door aflossing van kortlopende financiering en het aantrekken van vaste geldleningen. Op verzoek van de provinciaal toezichthouder is aanvullende informatie opgenomen over de gemiddelde netto vlottende schuld in het 3e en 4e kwartaal van jaar t-2 en in het 1e en 2e kwartaal van jaar t-1, aangevuld met de kasgeldlimiet van jaar t-2 en jaar t-1. Zie hiervoor onderstaand overzicht.

	2023			**2024**
Vlottende schuld 3e kwartaal	-177	Vlottende schuld 1e kwartaal		-175
Vlottende schuld 4e kwartaal	-233	Vlottende schuld 2e kwartaal		-260
Kasgeldlimiet 2023	**16.299**	**Kasgeldlimiet 2024**		**17.488**

Door het aantrekken van twee laagrentende leningen in 2023 is er voldoende ruimte ontstaan en is geanticipeerd op nog te verwachte uitgaven. De huidige situatie op de geld- en kapitaalmarkt en de verwachtingen dienaangaande zijn behoorlijk onzeker

Renterisico op vaste schuld
Langlopende leningen die door de gemeente zijn opgenomen kunnen worden geanalyseerd met de "renterisiconorm". Dit is een instrument dat de Wet Fido geeft om mogelijke renterisico's van de vaste schuld te analyseren. De renterisiconorm geeft een kader voor een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille waarbij het risico op de vaste schuld gespreid is in jaren. Van een evenwichtige opbouw is sprake als in geen enkel jaar gerelateerd aan het begrotingstotaal een onevenredig deel van de portefeuille aan herfinanciering onderhevig is en/of de te financieren aflossingscomponenten niet buitenproportioneel zijn.

In het onderstaande overzicht wordt de relatie gelegd tussen renterisico en renterisiconorm.

bedragen x € 1.000

			2025	***2026***	***2027***	***2028***
Rente-risico						
1	Renteherzieningen		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2	Aflossingen		10.183	10.783	11.020	11.220
3	Rente-risico	1 + 2	10.183	10.783	11.020	11.220
4	Rente-risiconorm	4a x 4b	45.138	43.375	42.878	43.494
5a	**Ruimte onder rente-risiconorm**	**4 > 3**	34.955	32.592	31.858	32.274
5b	**Overschrijding rente-risiconorm**	**3 > 4**	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rente-risiconorm						
4a	Begrotingstotaal		225.689	216.873	214.392	217.470
4b	Percentage regeling		20%	20%	20%	20%
4	**Berekening rente-risiconorm**		45.138	43.375	42.878	43.494

Het overzicht laat een evenwichtige opbouw zien. Met betrekking tot verplichte aflossingen en renteherzieningen is er structureel voldoende ruimte ten opzichte van de renterisiconorm.

Kredietrisico's
Dit betreft kredietrisico's op door de gemeente aan derden verstrekte geldleningen. Het volgende overzicht geeft inzicht in partijen en geraamde restantschuld begin 2025.

Partijen (kredietrisico's)	***bedragen x € 1.000***	
	schuld*	**%**
Vordering Enexis	2.390	7,68
Holding Stadion BV	18.332	58,92
Altero	26	0,08
Startersleningen	633	2,03
Woonwijzerwinkel	229	0,74
Gemeenschapshuizen	43	0,14
Culturele verenigingen	20	0,06
Georganiseerde sport	130	0,42
Kredietbank Limburg	91	0,29
Zonnepanelenproject	4.865	15,64
Stichting Brouwerij Rolduc	42	0,13
Energie- en klimaatfonds	2.586	8,31
WMC	228	0,73
Stichting Skool (HMB)	1.500	4,82
Totaal	**31.115**	**100,00**

* Ervan uitgaande dat partijen hun geraamde aflossingsverplichtingen 2024 nakomen.

De verstrekte geldleningen conflicteren niet met de uitgangspunten van de Wet Fido.

Koers- en valutarisico's
Van koersrisico's is sprake als de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. In het bijzonder gaat het dan om de vaste financiële activa die aan de ene kant bestaan uit aan derden verstrekte leningen. Deze zijn eerder behandeld bij het onderdeel kredietrisico's. Aan de andere kant gaat het om aandelenbezit en deelnames. Hier worden geen bijzondere/grote risico's verwacht. De gemeente verricht slechts transacties in euro's, waardoor van valutarisico's geen sprake is.

b. Gemeentefinanciering

Hieronder worden enkele aspecten van gemeentefinanciering verder uitgewerkt.

Leningenportefeuille

Leningen		*bedragen x € 1.000*				
		2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
	Stand per 1 januari	144.234	133.506	138.323	142.540	146.525
bij	nieuwe leningen	0	15.000	15.000	15.000	15.000
af	reguliere aflossingen	10.728	10.183	10.783	11.020	11.220
af	vervroegde aflossingen	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*
bij	herfinanciering	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*
	Stand per 31 december	**133.506**	**138.323**	**142.540**	**146.520**	**150.305**

Uitzettingen
Het gaat hierbij om uitzettingen korter dan een jaar. Het doel hiervan is om een zo goed mogelijk rendement uit een incidentele overliquiditeit te halen. Voor overtollige middelen heeft de gemeente nauwelijks bewegingsvrijheid. Rijksregelgeving verplicht de gemeente tot schatkistbankieren bij het Rijk. Het rendement is hier beperkt.

Schatkistbankieren en Wet Houdbare overheidsfinanciën
Beide regelingen moeten gezien worden in het licht van de financiële positie van de Nederlandse overheid in relatie tot afspraken binnen de Europese Monetaire Unie (EMU).

Relatiebeheer
De gemeente heeft rekeningen bij meerdere banken De eerste bank is N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), waar tevens een kredietfaciliteit van ruim € 5.672.000 beschikbaar is. Bij de ING-groep heeft de gemeente twee rekeningen. Met name met de BNG vindt regelmatig overleg plaats over optimalisering van bestaande producten, nieuwe producten, en het niveau van de dienstverlening.

Kasbeheer
Kasbeheer regelt het beheer van saldi en liquiditeiten en zoveel mogelijk de sturing van middelen-stromen. Doel is het optimaliseren van het renterendement. Daarbij worden de volgende korte termijn producten gebruikt: rekening-courant-krediet, dag- en kasgelden. Extra aandachtspunten zijn de beperking van het contante geldverkeer en intensivering van de elektronische betaalvormen.

Organisatie
Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en andere spelregels die in het treasurytraject aan de orde zijn, zijn in het treasurystatuut opgenomen. Daarnaast zijn uitgangspunten en bepalingen van de vigerende "Financiële verordening gemeente Kerkrade" ex art. 212 Gemeentewet maatgevend.

Informatievoorziening
Voor de treasuryfunctie wordt zowel van interne als externe informatiesystemen gebruik gemaakt. Bij de externe informatievoorziening is een prominente rol voor BNG-dataservices online weggelegd. De efficiency van de systemen wordt regelmatig geëvalueerd.

c. Renteresultaat taakveld treasury

		*Bedragen * € 1.000*
a.	+ Externe rentelasten over de korte en lange financiering	**2.448**
b.	-/- Externe rentebaten (idem)	-139
	Saldo rentelasten en rentebaten	**2.309**
c1.	-/- Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
c2.	-/- Rente van projectfinanciering die a.h. betreff. taakveld moet worden toegerekend	0
c3.	+Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die a.h. betreff. taakveld moet worden toegerekend	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**2.309**
d1.	+ Rente over eigen vermogen	0
d2.	+ Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**2.309**
e.	-/- Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.345
	Renteresultaat (toe te rekenen rente)	**-36**

§5. Bedrijfsvoering

Algemeen

Deze paragraaf geeft inzicht in de bedrijfsvoering. De ontwikkeling van de bedrijfsvoering staat niet stil. Dit heeft voortdurend de aandacht. Onderwerpen van bedrijfsvoering die terugkomen in deze paragraaf zijn bijvoorbeeld: het financieel beleid, personeelsbeleid en communicatie.

a. Financieel beleid en beheer

De belangrijkste regels voor financieel beleid en beheer zijn vastgelegd in de bestaande financiële verordening (art.212 Gemeentewet). Daarnaast zijn er verschillende interne regels vastgesteld voor een goed financieel beleid en beheer.

In de controleverordening (art.213 Gemeentewet) is de wettelijke verplichte accountantscontrole geregeld. Tot en met boekjaar 2022 was het zo dat de accountant de getrouwheid en de rechtmatigheid controleerde De accountant gaf na de controle een verklaring af met een rapport waarin de opmerkingen stonden. Vanaf 2023 moet door een wetswijziging het college zich over de rechtmatigheid verantwoorden in de jaarrekening. De accountant moet die vervolgens toetsen samen met de rest van de jaarrekening en geeft vervolgens in zijn verklaring aan of de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording college) 'getrouw' is. Begrijpelijk had dit gevolgen voor de (interne) processen binnen de gemeente. In goede samenwerking met de accountant heeft dit vorm gekregen, zodat we aan deze wettelijke verplichting konden voldoen. Het boekjaar 2024 en verder zal hierbij in het teken staan van verdere verfijning.

Op grond van artikel 213A van de Gemeentewet onderzoekt het college de doeltreffendheid en doelmatigheid van het door het college gevoerde bestuur. Een onderzoeksplan zal daartoe begin 2025 worden opgesteld.

Interne toetsing
Voor de verschillende processen wordt getoetst of aan de relevante wet- en regelgeving wordt voldaan. Ook worden hiervan de financiële stromen gecontroleerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan in- en uitgaande geldstromen van personeelskosten, investeringen, subsidies, belastingen, uitkeringen en bouwvergunningen. Daarbij wordt rekening gehouden met de eisen, zoals die worden gesteld in de Single Information Single Audit (Sisa). Waar nodig worden bestaande processen verbeterd.

b. Personeel en organisatie

Het personeel en organisatiebeleid is erop gericht om alle medewerkers in staat te stellen om met plezier te werken en met gebruikmaking van hun (unieke) talenten bij te dragen aan de samenleving van de gemeente Kerkrade en van de regio. Hierbij bejegenen we de inwoners van onze gemeente pro-actief en communiceren we helder en eerlijk.

Bedrijfsvoering krijgt een steeds grotere rol in de wijze waarop we ons werk doen. We zorgen ervoor dat onze werkwijzen doeltreffend zijn en dat zij voldoen aan de wettelijke vereisten.

Het is ons doel om de beste vakmensen aan te trekken, te ontwikkelen en te behouden. Daar ligt een grote uitdaging. Ons werving - en selectieproces is modern en effectief en we volgen de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt op de voet. Als werkgever streven we ernaar om een goede reputatie te hebben en uit te stralen. Het onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers wordt steeds verder verfijnd. We investeren in de ontwikkeling en opleiding van onze leidinggevenden en medewerkers en moedigen hen aan om hun talenten in te zetten. Ontwikkelassessments worden gebruikt om op een objectievere manier hun ontwikkelmogelijkheden in kaart te brengen en te benutten. Onderling vertrouwen en veiligheid zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Cruciaal is om met elkaar in de verbinding te komen, om elkaar te versterken, zodat we samen de dienstverlening kunnen verbeteren.

We investeren fors in ziekteverzuimpreventie en in ondersteuning bij interventies.
Onze medewerkers moeten voldoende fit en toegerust zijn om de toenemende taken te vervullen. Vitale medewerkers zijn essentieel voor het bereiken van onze doelen. Daarom stimuleren we het belang van positieve gezondheid en sporten. De vitaliteitsdagen zijn geïntroduceerd zodat medewerkers echt tijd voor zichzelf en hun vitaliteit nemen. We ondersteunen onze medewerkers op verschillende manieren. Zo worden geregeld trainingen en workshops georganiseerd. We hebben een raamovereenkomst met ODS Vitaal, waardoor medewerkers bij meer dan honderd aanbieders met korting kunnen gaan sporten. Onze medewerkers worden financieel ondersteund met een jaarlijkse vitaliteitspremie. Elke maand bieden we activiteiten aan die passen bij het vitaliteitsthema van die maand. Daarnaast organiseren we jaarlijks een vitaliteitsweek. Onze medewerkers kunnen ook gebruikmaken van de ingerichte vitaliteitsruimtes in het stadskantoor, in het Flexiforum en op de Gemeentewerf; een plek om elkaar te ontmoeten, te ontspannen en te sporten.
Bij de ziekteverzuimbegeleiding wordt het criterium duurzame inzetbaarheid gehanteerd. De gesprekken tussen leidinggevenden en medewerkers worden begeleid door de bedrijfsarts en afdeling Personeel en Organisatie. Maatwerk wordt toegepast waar dat nodig is. Het directieteam en de ondernemingsraad sturen op het proces en op de resultaten.

De P&O-processen worden nog verder geautomatiseerd. Het nieuwe personeelsinformatiesysteem en salarispakket van AFAS Software dat in 2024 in gebruik is genomen, zal ons hierbij helpen.

c. Digitale informatievoorziening

Algemeen
Informatie is voor de gemeente één van de belangrijkste middelen om producten en diensten te leveren aan onze inwoners en bedrijven. Informatie is cruciaal om betrouwbaar, betrokken en deskundig te kunnen optreden richting burgers, bedrijven en ketenpartners.
Afdeling Informatie zorgt ervoor dat de informatiebehoeften vanuit de verschillende werk- en bedrijfsprocessen van de gemeente Kerkrade worden vertaald in informatievoorziening. De afdeling is

o.a. verantwoordelijk voor archief- en informatiebeheer, goede advisering, het functioneel beheer van applicaties, informatiegestuurd handelen (BI & analyse, datakwaliteit, statistieken, etc.), participeren in projecten (zowel Informatie- als lijnprojecten), concernbrede taken als informatiebeveiliging en privacy. Deze taken waren grotendeels decentraal georganiseerd. Eind 2023 is een transitie gestart om de informatie-taken de centraliseren. Deze transitie zal in 2025 verder vorm worden gegeven door de afdeling verder te professionaliseren, meer procesmatig te gaan werken en goede regie te voeren op de strategische (keten)partners, waaronder Parkstad IT (nieuwe naam wordt Solido).
In 2025 zal o.a. een nieuw meerjarig informatiebeleidsplan worden opgeleverd. In het informatiebeleidsplan zijn de beleidsuitgangspunten geformuleerd waaraan onze gemeentelijke informatievoorziening moet voldoen. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- De informatievoorziening is afgeleid van de doelen op het gebied van dienstverlening en bedrijfsvoering, terwijl ook geconstateerd kan worden dat ICT steeds meer uitbesteed wordt aan externe partijen. Dit vraagt een grotere professionaliteit vanuit het informatiemanagement om de behoefte vanuit bedrijfsvoering, informatieveiligheid en dienstverlening en de levering van ICT-voorzieningen te besturen;
- Ontwikkelingen en eisen vanuit een veranderende samenleving, wetgeving, landelijke voorzieningen, informatiebeveiliging en innovaties maken dat de informatievoorziening niet meer op zichzelf kan en mag staan. Gemeente Kerkrade maakt steeds meer onderdeel uit van ketens;
- Een breed scala aan activiteiten moet worden ondersteund op het gebied van dienstverlening, strategievorming, besluitvorming, communicatie en bedrijfsvoering;
- De stand van de techniek en de mogelijkheden van goede informatievoorziening zijn aan snelle veranderingen onderhevig. Gevolg hiervan is een toenemend aanbod van ICT-hulpmiddelen. De inzet van al deze technische mogelijkheden maakt dat er grondiger nagedacht moet worden om dit alles beheersbaar, betrouwbaar, veilig en efficiënt te organiseren.

Het inregelen van een goede informatievoorziening op basis van het informatiebeleid moet leiden tot kwaliteitsverhoging van onze dienstverlening. Het kan ook leiden tot efficiëntievoordelen in de bedrijfsvoering en daarmee met minder meerkosten gepaard gaan.
De sturing op de concrete uitvoering en de benodigde middelen, prioritering en planning vindt plaats via de ICT-projectenkalender 2025.
In 2025 zal het dataplatform (business intelligence) verder worden vormgegeven. Dit gaat de gemeente Kerkrade verder helpen bij het strategisch thema van team Informatie, Informatiegestuurd Werken. Het inzetten van een dataplatform voor integrale sturingsinformatie op beleid, dienstverlening en bedrijfsvoering biedt mogelijkheden om met betrouwbare en actuele gegevens, informatiegestuurd te gaan werken. Binnen dit thema zal tevens bekeken worden hoe we als gemeente omgaan met de inzet van kunstmatige intelligentie (AI).
De vervanging van de huidige telefonieoplossing (vast en mobiel) zal in 2025 worden heroverwogen.

Informatiebeheer
De gemeente Kerkrade biedt steeds meer diensten digitaal aan en communiceert meer en meer digitaal met haar burgers, bedrijven, instellingen en (mede)overheid. De toenemende digitalisering alsook nieuwe wetgeving, zoals de Wet open overheid, Omgevingswet en de Wet digitale overheid vragen om een adequaat ingericht archief- en informatiebeheer. Een open, transparante en klantgerichte dienstverlening draagt er zorg voor dat de communicatie tussen burgers, bedrijven en instellingen op een efficiënte en betrouwbare wijze verloopt. Door het goed vormgeven van het digitale archief- en informatiebeheer rond de gemeentelijke werkprocessen, waarbij zorgvuldigheid en rechtmatigheid voorop staan, is informatie snel vindbaar, raadpleegbaar en beschikbaar en draagt het bij aan een goede dienstverlening aan burgers en bedrijven. Daarnaast ondersteunt goed informatiebeheer alle processen binnen de organisatie en voorkomt het risico's van bijvoorbeeld informatieverlies of het niet kunnen verantwoorden van besluitvormingsprocessen.
In haar beoordeling aan de hand van het jaarverslag archief- en informatiebeheer 2022-2023 beoordeelt de Provincie Limburg, het Interbestuurlijk Toezicht, dat Kerkrade het informatiebeheer op orde heeft. Een doorontwikkeling van het digitaal procesgericht werken is echter noodzakelijk om informatie ook voor de toekomst duurzaam toegankelijk, leesbaar, beschikbaar en bruikbaar te houden voor eenieder die daar

recht op heeft. Als bewijsvoering, verantwoording én werkprocessen digitaal goed zijn ingericht levert dat een efficiëntere bedrijfsvoering op en zorgt ervoor dat Kerkrade ook in de komende jaren "in control" is.

Privacy
Het (blijven) voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG) en de Wet politiegegevens (WPG) is een continue proces. De ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie/artificiële intelligence (AI) bieden kansen en uitdagingen en heeft een hoge impact op de bedrijfsvoering en privacy.
In 2025 vinden de navolgende activiteiten plaats:

- Actualiseren van het Privacybeleid en bijbehorende producten en procedures. De gemeente Kerkrade volgt hierin de handreikingen en voorstellen van de VNG/Informatiebeveiligingsdienst(IBD), waaronder het AVG borgingsproduct 3.0.
- Ontwikkelen, beleidsvorming, inrichting en monitoring van AI wordt gecoördineerd vanuit de afdeling Informatie/privacy- team.
- (Door)ontwikkelen van de privacy/AI – bewustwordingsprogramma's voor nieuw- (indiensttreding) en zittend personeel.
- Herijken van het gemeentelijk Register van Verwerkingen (GRV).
- Borgen van het normenkader WPG.

Informatiebeveiliging
De BIO2 wordt het nieuwe kader voor de overheid voor informatiebeveiliging. De nieuwe BIO volgt op de evaluatie van de huidige BIO en valt samen met de ontwikkelingen rondom de NIS2-richtlijn. Met de BIO2 wordt er ook invulling gegeven aan eisen uit de NIS2-richtlijn, die horen bij de beveiliging van overheidsinformatie. Het ontwerp voor de BIO2 is ontwikkeld in samenwerking met gemeenten, provincies, waterschappen en de Rijksoverheid.
De NIS2-richtlijn (Network and Information Security directive) is een Europese wetgeving die is ontworpen om de cyberbeveiliging en weerbaarheid van essentiële diensten in de EU-lidstaten te verbeteren12. Het is de opvolger van de oorspronkelijke NIS-richtlijn en breidt de reikwijdte uit door meer sectoren te omvatten, zoals energie, transport, gezondheidszorg en financiële diensten.
De NIS2-richtlijn stelt strengere beveiligingsnormen en meldingsvereisten voor incidenten. Organisaties moeten bijvoorbeeld binnen 24 uur incidenten melden die de continuïteit van hun dienstverlening aanzienlijk kunnen verstoren1. Ook moeten ze zelf risicobeoordelingen uitvoeren en passende maatregelen nemen om hun diensten en informatie te beschermen.
In Nederland wordt de NIS2-richtlijn geïmplementeerd in de vorm van de Cyberbeveiligingswet, die de huidige Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni) zal vervangen.
In 2025 zal een nieuw meerjarig informatiebeveiligingsbeleid worden opgeleverd met daarin verwerkt alle nieuwe richtlijnen en wetgeving.

d. Overige bedrijfsvoeringsonderwerpen

Dienstverlening
Vele kleine en grote levensgebeurtenissen hebben formele aspecten die vastgelegd moeten worden. De afdeling Burgerplein voert voor de gemeente Kerkrade deze wettelijke taken op het gebied van burgerzaken en verkiezingen uit. Wij bieden op maat onze dienstverlening aan en dat doen we persoonlijk waar het nodig is en digitaal waar het kan. Wij bieden de dienstverlening aan via de balies van het Burgerplein, het Klant Contact Center (KCC), de website, onze bevolkingscontroleurs in de wijk en wij leveren onze dienstverlening bij aanvragen reisdocumenten bij de inwoners thuis als zij niet in staat zijn om naar het stadskantoor te komen.

Om maatwerk te kunnen bieden werkt Burgerplein op afspraak, maar bij spoedsituaties of bijzonderheden bieden wij ook direct ondersteuning zonder voorafgaande afspraak. Onze openingstijden zijn van maandag t/m woensdag van 09.00 tot 16.00 en op donderdag van 09.00 tot 20.00 uur. Op de vrijdag zijn wij van 09.00 tot 12.00 open. Daarnaast bieden wij ook in 2025 alle aan burgerzaken gerelateerde producten die digitaal aangeboden kunnen worden ook daadwerkelijk digitaal aan. Wij hebben hiermee geanticipeerd op de reisdocumentenpiek die ook in 2025 doorloopt en het blijkt dat wij kunnen voldoen aan de vraag. Wij blijven dit monitoren en passen ons aanbod (waar mogelijk) aan als dit nodig is.

Door o.a. de eerdergenoemde reisdocumentenpiek, met een groei van gemiddeld 2300 (in 2023) naar gemiddeld 7500 documenten voor de komende 5 jaar, is het klantcontact enorm toegenomen. Wij verwachten een groei in baliecontacten Burgerplein van circa 18.000 in 2023 naar circa 28.000 voor de komende 5 jaren. Om de beste service en persoonlijke dienstverlening te kunnen blijven bieden is de capaciteit van de klantadviseurs uitgebreid. Verder ronden alle klantadviseurs in het eerste kwartaal van 2025 de diplomalijn Burgerzaken af, onderdeel van het diplomastelsel van de Nederlandse Vereniging van Burgerzaken. De medewerkers van het team rondom adreskwaliteit volgen ook een diplomalijn gericht op 'adres en verblijf' en ronden deze ook af in het eerste kwartaal van 2025. Naast de specialistische kennis voor hun specifieke taak zijn alle medewerkers Burgerplein nu ook getraind in het vaststellen echtheid identiteit en brondocumenten ter voorkoming van identiteitsfraude. Hiermee leggen wij een stevige basis om kwaliteit en continuïteit in onze dienstverlening te blijven bieden.

Onze inwoners zijn er bij gebaat dat de gemeente zijn dienstverlening afstemt op de vraag van de inwoner, kortom vraaggericht werkt. Om dit mogelijk te kunnen maken is een gezamenlijk vertrekpunt vanuit de gehele gemeentelijke organisatie nodig, een visie op dienstverlening Gemeente Kerkrade. Wij zijn zodoende in 2024 gestart met een proces om te komen tot een breed gedragen visie op dienstverlening. Binnen dit proces hebben wij alle belanghebbenden gevraagd wat zij belangrijk vinden binnen deze visie. Bij belanghebbenden te denken aan inwoners, verenigingen, ondernemers, belangenvertegenwoordigers, medewerkers, directie, gemeenteraad en college. Naar verwachting zal het college deze visie eind 2024 vaststellen en hierna wordt gestart met het vormgeven van dienstverleningsconcepten, waarbinnen de daadwerkelijke aanpak beschreven wordt conform de vastgestelde visie. De vastgestelde visie is ook het uitgangspunt bij de verdere uitwerking van de huisvesting en inrichting van met name de begane grond van het stadskantoor. Immers dit is voor vele inwoners, naast de wijkpunten, de ontmoetingsplaats met de gemeente en deze inrichting moet dan ook aansluiten bij de vastgestelde visie op hoe wij onze dienstverlening vormgeven. Deze vormgeving wordt begin 2025 verder uitgewerkt.

Integriteit

De gemeente Kerkrade hecht veel waarde aan integriteit. Iedereen wordt getraind in moreel juist handelen; medewerkers, leidinggevenden, collegeleden en raadsleden.
Elke nieuwe medewerker neemt bij indiensttreding deel aan de workshop integriteit. Nieuwe medewerkers krijgen daarnaast een eendaagse training morele oordeelsvorming van een gespecialiseerd extern bureau. Hierdoor worden medewerkers mondig en weerbaar voor het geval ze geconfronteerd worden met lastige en moeilijke keuzes.
Leidinggevenden zorgen voor een veilige omgeving waarin dilemma's bespreekbaar gemaakt mogen worden; tijdens vergaderingen, overleggen, functioneringsgesprekken of gewoon op de werkvloer.
We treden op als sprake is van een schending van de integriteit. Bescherming van het imago van de gemeente Kerkrade en het behoud van het vertrouwen van de samenleving in de gemeente Kerkrade staan immers voorop.
We geven voorlichting aan het personeel om hen weerbaar te maken tegen de infiltratie van de criminele onderwereld in de legale samenleving.

Inkoop en aanbesteden

In 2025 zal het vigerende inkoop- en aanbestedingsbeleid en -protocol worden geactualiseerd. Naast bewustwordingscampagnes op het terrein van inkoop en aanbesteden in zijn algemeenheid zullen we o.a. een workshop/themadag gaan organiseren voor alle met inkoop belaste ambtenaren, om de uitvoering van het eerdergenoemde beleid en protocol te borgen in onze organisatie.

Communicatie

Strategie

De behoefte aan duidelijke en gerichte communicatie is groot. Het team communicatie maakt dit tot speerpunt van al haar inzet. Door vroegtijdig betrokken te worden bij projecten en ideeën wordt met vakinhoudelijke ambtenaren bekeken welke communicatie voor welke doelgroep op welk moment ontwikkeld wordt. Schrijven in begrijpelijke taal is daarbij de basis.

Verschillende instrumenten
De gemeente gebruikt in haar communicatie verschillende instrumenten. Denk aan social media (ruim 14.000 volgers op Facebook), de digitale nieuwsmail met inmiddels meer dan 1.200 abonnees, de gemeentepagina in de weekkrant Hallo Kerkrade en de eigen huis-aan-huis-krant die in ontwikkeling is. We blijven hier steeds zoeken naar adequate vormen zodat zo veel mogelijk inwoners bereikt worden.

Interactie
We zoeken ook gericht naar interactie met inwoners, bedrijven en instellingen. Communicatie is ook ophalen wat voor inwoners, bedrijven en instellingen van belang is.

Website
Een cruciaal onderdeel van onze communicatie is de website. Qua inhoud en techniek is deze aan vervanging toe. De inhoud voldoet niet aan de verwachtingen van inwoners (uitkomst dienstverleningsonderzoek 2023), de techniek is verouderd met als gevolg dat de digitale toegankelijkheid in het gedrang komt. Dat betekent dat inwoners met een visuele beperking geen toegang hebben tot noodzakelijke informatie. We ontwikkelen daarom een nieuwe website en een nieuwe huisstijl. We bouwen dit zo op dat nieuwe wettelijke vereisten in de toekomst makkelijk ingevuld kunnen worden. Er wordt tegelijkertijd gewerkt aan een nieuwe visie op dienstverlening door de afdeling Burgerplein. We verwerken de resultaten daarvan direct in het ontwerp van de nieuwe website. We verwachten de nieuwe website medio 2025 gereed te hebben.

e. Cijfermatig inzicht in de bedrijfsvoering

Dit overzicht geeft meerjarig cijfermatig inzicht in de lasten en baten van de bedrijfsvoering. Onder de lasten en baten van de bedrijfsvoering worden gerekend die van overhead, salarissen en externe inhuur (incl. Wsw). Voor de externe inhuur wordt de definitie van het CBS gevolgd (lastencategorie 3.51).

Overheadkosten zijn de kosten die we maken voor het sturen van en de hulp aan medewerkers, zodat zij hun werk goed kunnen doen. Hierbij kan gedacht worden aan personeel en organisatie, inkoopfunctie, financiële functie, juridische zaken, bestuurszaken en bestuursondersteuning, managementondersteuning, informatievoorziening en automatisering, huisvesting en documentaire informatievoorziening, etc.

*bedragen * € 1.000*

Bedrijfsvoeringskosten	2025	2026	2027	2028
Salarissen	**43.282**	**44.490**	**46.201**	**47.951**
Externe inhuur	**3.337**	**2.317**	**2.264**	**2.264**
Overhead excl. salarissen / inhuur	**9.227**	**8.273**	**7.859**	**7.841**
ICT, telefonie etc.	*4.071*	*3.738*	*3.577*	*3.597*
Huisvesting / gebouwenbeheer	*1.471*	*1.045*	*883*	*875*
HRM en personele zaken	*702*	*652*	*635*	*635*
Bedrijfsvoertuigen	*521*	*460*	*434*	*433*
Verzekering	*664*	*612*	*610*	*610*
Stortkade / gemeentewerf	*448*	*448*	*434*	*434*
Magazijn	*336*	*314*	*298*	*296*
Facilitaire zaken, repro en archief	*213*	*213*	*213*	*213*
Mechanische hulpmiddelen	*172*	*162*	*155*	*138*
Communicatie / Promotie	*297*	*297*	*288*	*288*
Rechtsbelangen	*61*	*61*	*61*	*61*
Overige bedrijfsvoeringskosten	*272*	*272*	*272*	*262*
Totale bedrijfsvoeringskosten	**55.846**	**55.080**	**56.324**	**58.056**

§6. Verbonden partijen

Algemeen

Het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (art. 1, onder b Bbv) geeft aan dat onder een 'verbonden partij' dient te worden verstaan *een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft*. We spreken van een financieel belang als de gemeente middelen ter beschikking stelt/heeft gesteld, aansprakelijk is bij niet nakoming van verplichtingen of als er geen verhaal is bij faillissement. We spreken van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft, bijvoorbeeld als een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemt.

Op hoofdlijnen zijn binnen de gemeente de volgende verbonden partijen te onderscheiden: Gemeenschappelijke Regelingen (GR), Naamloze Vennootschappen (NV) en Besloten Vennootschappen (BV). Binnen de Gemeenschappelijke Regeling zijn we als deelnemende gemeente gehouden aan het bijdragen aan de tekorten als dat aan de orde is. De keuze voor een specifieke rechtsvorm is onder andere afhankelijk van het te bereiken doel.

Eerst wordt een totaaloverzicht gegeven, daarna volgt meer gedetailleerde informatie per verbonden partij. Bij het opmaken van deze begroting zijn (mogelijk) nog niet alle begrotingscijfers 2025 van de verbonden partijen beschikbaar.

a. Verbonden partijen

In onderstaande tabel worden de verbonden partijen opgesomd.

				Exploitatiebijdrage (€ 1.000)*			
				2025	**2026**	**2027**	**2028**
1.	GR	6	Reinigingsdiensten Rd4	4.983	4.983	4.983	4.983
2.	GR	6/7	GGD Zuid-Limburg	3.257	3.382	3.504	3.630
3.	GR	6	Werkvoorzieningschap O.Z.L.	17.733	16.796	16.976	16.976
4.	GR	0	Stadsregio Parkstad Limburg	954	1.006	1.047	1.047
5.	GR	6	Gem. Regeling voor Sociale Kredietverstrekking en Schuldhulpverlening in Limburg	2.011	2.068	2.096	2.096
6.	GR	0	Eurode	28*	34**	34**	34**
8.		7	Bodemzorg Limburg	0	0	0	0
9.		0/7	NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)	0	0	0	0
10.		7	NV Reinigingsdiensten Rd4	0	0	0	0
11.		5	GaiaZOO BV	0	0	0	0
12.		0/5	BV Holding Stadion Kerkrade	124	121	120	120
14.		0/3	EBC GmbH & Co. KG	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
15.		3	Technologiepark Herzogenrath GmbH	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
18.		0	NV Bank Nederlandse Gemeenten	0	0	0	0
19.		0	NV Enexis Holding	0	0	0	0
21.		0	Div. tijdelijke deelnemingen a.g.v. verkoop productie- en leveringsbedrijf Essent aan RWE: (Vordering op Enexis BV, Verkoop Vennootschap BV, CBL Vennootschap BV, Claim Staat Vennootschap BV	0	0	0	0
22.	GR	1	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	4.103	4.223	4.348	4.477
23.		5	NV Parkstad Limburg Theaters	866	866	866	866
25.	GR	7	Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg	246	246	246	246
26.		0/3	IBA Parkstad B.V.	0	0	0	0
27.	GR	0/7	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen	1.007	960	980	1.028
28.	GR	0	Gegevenshuis	166	181	181	181
29.	GR	4/6	Omnibuzz	1.984	2.023	2.108	2.153
33.	GR	6	Werkgeversservicepunt (WSP)	855	789	753	752
34.		6	Coöperatie 'T Westhoes u.a.	135	135	135	135
35.		7	Woonwijzerwinkel Zuid-Limburg BV	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
36.	GR	1	Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad	276	298	323	349
37.	GR	0	Solido	1.893	1.961	2.053	2.138
		div.	Overige	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			Totaal	**40.593**	**40.038**	**40.719**	**41.177**

(N.B. De ontbrekende tussenliggende nummers zijn inmiddels vervallen).

**Aangezien er een eenmalig besluit genomen werd tijdens de Euroderaad j.l. dat beide partijen (Kerkrade & Herzogenrath) €10.000 zullen bijdragen voor het spel zonder grenzen, zal dit ook in de exploitatiebijdrage opgenomen moeten worden. Dit bedraagt €5.000 voor 2024 en €5.000 voor 2025.*
***In verband met een verwachte verhoging van de financiële bijdrage per inwoner (€0,75), wordt er voor de jaren 2026 t/m 2028 uitgegaan van volgende berekening 45.311 (inwoneraantal 2024) x €0,75 = €33.983,25.*

b. Gedetailleerde informatie verbonden partijen

Onderstaand overzicht bevat meer gedetailleerde informatie. Bij diverse gemeenschappelijke regelingen kan het aandeel fluctueren over de jaren, afhankelijk van de bewegingen in de onderliggende verdeelmaatstaven.

1. Reinigingsdiensten Rd4

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	4.226	4.972		
Vreemd vermogen	48.998	50.223	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	16%	16%		

Doelstelling / openbaar belang
Het (doen) inzamelen en bewerken van huishoudelijke afvalstoffen, het reinigen van de openbare ruimten en daarmee samenhangende taken alsmede het bestrijden van gladheid (pluspakket).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting samenwerking.

Risico's (meerjarig)
- Brandstofprijzen
Met name voor een logistiek bedrijf als Rd4 zijn de ontwikkeling van de brandstofprijzen van groot belang, afhankelijk van de ontwikkelingen kunnen deze zowel een positief als een negatief effect op de begroting hebben.

- Kwaliteit PMD
Vanaf 1 januari 2022 zijn de Rd4 gemeenten, conform de landelijk geldende nieuwe overeenkomst via ASL, niet meer verantwoordelijk voor de gehele keten (van inzameling t/m verwerking) bij de inzameling van het PMD-afval. Vanaf deze datum zijn de gemeenten alleen nog maar verantwoordelijk voor de inzameling en de kwaliteit (mate van vervuiling) van de ingezamelde PMD-stroom. Bij de vergoeding die de gemeenten uit het Afvalfonds ontvangen wordt uitgegaan van een vervuilingspercentage van max. 15%. Bij vervuilingspercentages hoger dan 15% wordt er gekort op de vergoeding. Dit kan resulteren in volledige afkeur en lagere inkomsten.

- CAO-ontwikkeling
In deze dynamische en onzekere tijden in de wereld zijn prijsstijgingen een grotere zorg dan in het recente verleden. Dit betekent eveneens dat het lastig is om de invloed op de lonen in te schatten. Ook de krapte op de arbeidsmarkt heeft hierbij een invloed.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Heerlen, met Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Vaals, Gulpen - Wittem en Voerendaal.

2. GGD Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	7,66%	7,66%		

Doelstelling / openbaar belang
De GGD Zuid-Limburg is de gemeentelijke gezondheidsdienst die is ingesteld door alle gemeenten in Zuid-Limburg op basis van een gemeenschappelijke regeling. De GGD Zuid Limburg beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle Zuid-Limburgers (conform de Wet Publieke Gezondheid) met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGD eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving. Daarnaast heeft de GGD een belangrijke rol in de uitvoering van het regionaal gezondheidsbeleid, waarin de ambitie is vastgelegd in de periode 2016-2030 zichtbaar in te lopen op bestaande gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
In het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 is beschreven wat de beleidsvoornemens van de GGD Zuid-Limburg zijn voor de komende periode. Deze zal worden gekenmerkt door grote inhoudelijke en structurele veranderingen in preventie, gezondheidsbeleid en gezondheidsbevordering. Vanzelfsprekend blijft de GGD haar wettelijke taken uitvoeren, integraal en opgavegericht, en zal zij haar bedrijfsprocessen verbeteren. Daarnaast zal stevig worden ingezet op het versterken van de ingezette koers van Trendbreuk. Tegelijkertijd blijft de focus op jeugd en wordt deze verbreed naar andere doelgroepen. Daarnaast zal worden ingezet op het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA). Tenslotte blijven ook de gezondheidsbeschermende taken van de GGD de komende periode van groot belang. De Covid-19-pandemie heeft namelijk aangetoond hoe belangrijk deze taak van de GGD is.

In januari 2025 zullen de gemeenteraden naar verwachting het nieuwe Regionaal Gezondheidsbeleid voor 2025-2028 vaststellen. Vanzelfsprekend zal de GGD ook hierin een belangrijke uitvoerende rol gaan vervullen.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Maastricht, met de overige 15 gemeenten Zuid-Limburg.

3. Werkvoorzieningschap O.Z.L.

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	23,5%	23,5%		

Doelstelling / openbaar belang
De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal hebben op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen al hun taken en bevoegdheden met betrekking tot de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening overgedragen aan het Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid Limburg (WOZL).
De colleges van de deelnemende gemeenten hebben het van rijkswege daartoe ter beschikking gestelde budget overgedragen aan WOZL.

De Sociale Werkvoorziening in Oostelijk Zuid-Limburg is ten gevolge van de invoering van de Participatiewet in 2015 geconfronteerd met een sterk veranderende taakstelling. Binnen de Participatiewet is er geen nieuwe instroom van Wsw mogelijk, waarbij vanuit de gemeentelijke regievoerdersrol is aangestuurd op een structurering naar beschut en detacheringen. Dit heeft sterke gevolgen voor de uitvoeringsorganisatie GR WOZL.
De afgelopen jaren hebben voor de GR WOZL dan ook in teken gestaan van het omgaan met de nieuwe taakstellingen, het herschikken van de organisatie en de samenwerking met het Werkgeverservicepunt Parkstad (WSP Parkstad).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
WOZL is een uitvoeringsorganisatie die in opdracht van en in samenwerking met gemeenten het werkgeverschap voor de Wsw uitvoert. WOZL ondersteunt deze mensen om zo regulier mogelijke passende en ook betaalde arbeid te verrichten. Naast de gewijzigde taakstelling van de GR WOZL door de invoering van de Participatiewet, hebben ook de afname van het subsidiebedrag per persoon en de berekeningssystematiek van het aantal arbeidsjaren gevolgen voor de GR WOZL.
Het feit dat er geen nieuwe Wsw-indicaties worden afgegeven en het feit dat de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt nu wordt bediend in de Participatiewet, leidt ertoe dat er een sterke samenhang moet zijn tussen de uitvoering 'oude' Wsw en de nieuwe 'doelgroep' in de Participatiewet. Voor deze eerste doelgroep is en blijf de GR WOZL de uitvoeringsorganisatie bij wie het formeel werkgeverschap is belegd. Echter, de detacheringstak en de ondersteuningstaken van de GR WOZL zijn in de afgelopen jaren herschikt en onder het WSP Parkstad komen te vallen.

Risico's (meerjarig)
Omdat de participatiemiddelen van rijkswege nog definitief dienen te worden vastgesteld en derhalve ook kunnen wijzigen, dient enige prudentie te worden betracht bij het meerjarig vertalen van de begrotingseffecten in de meerjarenraming.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, WOZL Beschut 2.0 BV te Heerlen. Deelnemende gemeenten: Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal. Voor GR WOZL en de hieraan gelieerde BV is een algemeen directeur/bestuurssecretaris aangesteld.

4. Stadsregio Parkstad Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	6.026	6.062		
Vreemd vermogen	1.790	1.467	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	18,53%	18,53%		

Doelstelling / openbaar belang
Stadsregio Parkstad Limburg vormt de bestuurlijke samenwerking tussen de gemeenten Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen. Er wordt samengewerkt op het gebied van economie en toerisme, wonen & herstructurering, ruimte & mobiliteit, duurzaamheid, sociaal-economische structuurversterking en grensoverstijgende samenwerking. Leidend in het functioneren van de GR Stadsregio Parkstad is de ambitie die in 2021 in de nieuwe strategische agenda is bepaald voor de periode tot 2030: de ontwikkeling van Parkstad tot een vitale en leefbare regio met een krachtig economisch, fysiek en sociaal profiel, waarbij wordt gestreefd naar een niveau van welvaart en welzijn op minimaal het gemiddelde Nederlandse niveau.
Daarbij wordt ingezet op twee pijlers:
1) Realiseren duurzaam economisch groeipotentieel door creëren van nieuw perspectief en verzilveren van kansen, ook grensoverschrijdend;
2) Realiseren van leefbare en gezonde wijken en kernen door het integreren van een sociale en fysieke aanpak op gebiedsniveau.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting

1) & Regionale beleidsontwikkeling en programmasturing op de thema's ruimte, mobiliteit, economie toerisme, wonen & herstructurering, energie, duurzaamheid, leefbaarheid en welzijn en grensoverstijgende samenwerking.
2) Monitoring en instrumentontwikkeling, zoals de evaluatie van PALET en het monitoren van het aantal vestigingen en de werkgelegenheidsontwikkeling.
3) Lobby richting Provincie, Rijk en Europese fondsen om ervoor te zorgen dat regionale opgaven in de beleidskaders op deze niveaus worden meegenomen. Tevens wordt ingezet op een meer structurele ondersteuning vanuit het Rijk om het brede welvaartsniveau in Parkstad op Limburgs en Nederlands niveau te krijgen.
4) Deelname aan platforms, waarbinnen bestuurlijke afstemming plaatsvindt rondom centrale thema's, zoals de Agenda voor Zuid-Limburg.

Vanuit de strategische agenda werkt de stadsregio aan het vormen van een brede economische en sociaal-maatschappelijk coalitie, zodat partners in het veld nauwer worden betrokken bij de totale opgave.

De volgende strategische ontwikkelingen zijn in 2025 van invloed op de taakopdracht aan de Stadsregio Parkstad Limburg:

1. Het Nieuw Narratief van Parkstad: het Nieuw Narratief gaat in op de kansen die er voor de regio liggen als gevolg van positieve economische ontwikkelingen en het groeiperspectief dat hieruit voortvloeit. Bij deze vernieuwing hoort ook een ander verhaal: "het Nieuwe Narratief van Parkstad".
2. 'Elke Regio Telt' en de Kansenagenda:
   Parkstad vormde een van de regio's die waren onderzocht door de 3 belangrijke adviesraden van de regering binnen het kader van het rapport "Elke Regio Telt". Geconstateerd werd dat er in Nederland ongewenste verschillen in brede welvaart tussen regio's bestaan en dat die vaak worden veroorzaakt of versterkt door Rijksbeleid. Geconcludeerd werd dat het regiobeleid anders moet en geadviseerd werd om een Kansenagenda op te stellen die als basis moet dienen voor lange termijn afspraken tussen Rijk en regio. De uitwerking van de kansenagenda voor Parkstad is vooral de programmatische uitwerking van het 'Nieuwe Narratief'.
3. De regio als schaalniveau voor overheidsdenken en -doen:
   De regio wordt steeds belangrijker als schaalniveau, waar beleid maar ook de programmatische uitwerking en uitvoering, vorm krijgt. Door die ontwikkeling hebben de Parkstad gemeenten de afgelopen jaren in toenemende mate profijt gehad van de investering, die zij al decennialang doen in regionale samenwerking. Het takenpakket is verder verbreed bijvoorbeeld binnen water- en klimaatadaptatie.
   Daar hoort ook bij afstemming op Zuid-Limburgs niveau. Er vindt een opschaling naar het Zuid-Limburgs niveau plaats binnen arbeidsmarktbeleid, wonen en ruimtelijke economie. De Zuid-Limburg agenda en Panorama Zuid-Limburg zijn daar goede voorbeelden van.
4. Fondsenwerving en Programmamanagement:
   Lobby en fondsenwerving in samenhang met de programmatische handling van subsidiestromen maken steeds meer deel uit van de werkzaamheden van de Parkstad organisatie.
5. Water, klimaatadaptatie en landelijk gebied.
   Het thema water is op verzoek van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) toegevoegd aan het takenpakket van de Stadsregio. Bij het plannen van ruimtelijke ontwikkelingen is het belangrijk om hier, vanuit regionale samenwerking, het water- en bodemsysteem integraal bij te betrekken.
6. Energietransitie:
   Het kabinet heeft voor 2023 tot en met 2030 structureel middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld om uitvoering te kunnen geven aan energie- en klimaatbeleid. Door de regionale samenwerking kan expertise veel breder worden ingezet. Zo kan de uitvoeringskracht van gemeenten worden versterkt om doelstellingen van het Klimaatakkoord te kunnen behalen.

Risico's (meerjarig)

Parkstad noemt in de begroting 2025 risico's. Dit zijn:

- Cyberrisico

- Ziekte. SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden
- WW. SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen.
- Complexiteit projecten waarvoor mogelijk inhuur van financiële of juridische ondersteuning nodig is.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Heerlen, met Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal.

5. Gem. Regeling voor Sociale Kredietverstrekking en Schuldhulpverlening in Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	100	100		
Vreemd vermogen	14.496	14.496	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	n.v.t.	n.v.t.		

Doelstelling / openbaar belang
Het verlenen van hulp en financiële steun aan burgers die door schuldenlast in financiële en maatschappelijke problemen zijn gekomen (armoedebeleid).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
De gemeenteraad heeft op 30 oktober 2019 het Beleidsplan Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!, 2020-2023 vastgesteld. Dit betekent dat de regie op de uitvoering van schuldhulpverlening bij de Kredietbank Limburg (KBL) ligt vanaf 2020. Dit laat onverlet dat de algemene eindverantwoordelijkheid bij de gemeente blijft liggen. Op basis van het beleidsplan is de toegang gepositioneerd bij KBL. Hierdoor ligt de regie op de uitvoering van de 1ste lijns en 2de lijns dienstverlening bij één partij. In dat kader is het ook aan KBL om afspraken te maken c.q. afstemming te hebben met de overige partners Impuls en SchuldHulpMaatjes. In aansluiting op voornoemd plan, heeft de raad op 28 oktober 2020 vastgesteld het ''Uitvoeringsplan 2021-2023 Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!''. In dit uitvoeringsplan worden de activiteiten in het kader van preventie en vroegsignalering nader uitgewerkt. Hier ligt een voorname rol voor de gemeente als verantwoordelijke. Dit is een cruciale rol, gelet op het feit dat het in een zo vroeg mogelijk stadium detecteren van schuldenproblematiek van doorslaggevende betekenis kan zijn voor het vervolgtraject. Dit is in het voordeel van onze burgers en kan kostenbesparend werken voor de gemeente. Samen met de Kredietbank Limburg, Impuls en SchuldHulpMaatje wordt hieraan in de Geldwijzerwinkel vormgegeven.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR is gevestigd in Sittard-Geleen met de overige gemeenten Brunssum, Kerkrade, Landgraaf en Maastricht.

6. Eurode

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	60	47		
Vreemd vermogen	0	0	**Resultaat**	-13
Deelneming (%)	50%	50%		

Doelstelling / openbaar belang
Behartigen van de gezamenlijke belangen in grensoverschrijdende zin gericht op bevordering en instandhouding van de gemeenschappelijke banden tussen de burgers onderling en benutting van de grenscontacten in economische zin.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Intensivering grensoverschrijdende samenwerking in de breedste zin van het woord. Uitbouw en concretisering van deze bijzondere vorm van grensoverschrijdende samenwerking binnen de huidige financiële mogelijkheden.
Door met name de jaarlijkse bijdragen aan het Grensinfopunt (GIP) en Servicepunt Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA), vermindert de financiële reserve van het Openbaar Lichaam Eurode.

Risico's (meerjarig)
N.v.t.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Kerkrade, met Gemeente Herzogenrath (Duitsland).

8. Bodemzorg Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	2,4%	2,4%		

**De begroting van Bodemzorg Limburg wordt pas in november/december 2024 vastgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
Beschermen van het milieu rond en het voorkomen van milieuvervuiling door gesloten afvalstortlocaties.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Lage risico's.

Risico's (meerjarig)
Gelet op de aard van de activiteiten en het niet meer aan de orde zijn van een jaarlijkse financiële bijdrage aan Bodemzorg Limburg zijn er redelijkerwijs geen relevante risico's te verwachten.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Maastricht Airport, met Provincie Limburg en 42 gemeenten.

9. NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	206.106	n.n.b.		
Vreemd vermogen	393.751	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	n.n.b.	n.n.b.		

Doelstelling / openbaar belang
De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)- instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Op regionaal vlak heeft WML de intentie om samen met partners de Verklaring van Intentie voor Adequaat Zoetwater verder te ontwikkelen tot een overeenkomst voor het beheer van grond- en oppervlaktewater. Op nationaal niveau zullen de drinkwaterbedrijven aanhouden om de dringendheid van de drinkwatervoorziening en betrouwbare levering aan te kaarten. Zaken zoals de verantwoordelijkheid voor levering en zorg, het bewustzijn omtrent drinkwaterconsumptie en de implementatie van de richtlijnen in de "Water en Bodem Sturende" strategie zullen ook gedurende 2024 een rol blijven spelen.

Risico's (meerjarig)
In de toekomst kunnen we niet langer als vanzelfsprekend rekenen op een continue drinkwatervoorziening. Om de beschikbaarheid en kwaliteit van ons water te waarborgen, moeten er wezenlijke beslissingen worden genomen. Hoewel WML wettelijk verplicht is tot levering, is het vervullen van deze verplichting mede afhankelijk van andere partijen. Gezien deze positie en de vele uitdagingen, wordt de samenwerking met betrokken partners in de waterketen nog crucialer voor WML.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Maastricht, met Provincie Limburg en Limburgse gemeenten.

10. NV Reinigingsdiensten Rd4

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	17%	17%		

**De begroting van NV Reinigingsdiensten Rd4 wordt pas in oktober 2024 vastgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
Het tot stand brengen van een doelmatige, milieuhygiënisch verantwoorde en marktconforme inzameling van (bedrijfs)afvalstoffen en advisering op het terrein van het milieubeleid.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting doelmatige samenwerking. Geen relevantie m.b.t. toekomstverwachting. Normaal bedrijfsrisico.

Risico's (meerjarig)
Geen risico’s in meerjarig perspectief te voorzien.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Heerlen, met Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld, Vaals, Gulpen - Wittem, Voerendaal en Eijsden - Margraten.

11. GaiaZOO BV

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	40,1%	40,1%		

**De begroting van Gaiazoo BV. wordt pas in november 2024 vastgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
1. Het ontwikkelen en exploiteren van een dierenpark, alsmede natuurbeschermingseducatie en natuurbehoud;
2. Het verrichten van alle handelingen, welke in de ruimste zin verband kunnen houden met of bevorderlijk kunnen zijn voor het sub a gemelde doel;
3. Het exploiteren van één of meer horecabedrijven in de ruimste zin des woords.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Ondersteuning ontwikkeling dierenpark. Directie, Raad van commissarissen en aandeelhouders hebben als doel gesteld een geleidelijke uitbouw van het park. Het park investeert continu, zodat bezoekers steeds weer opnieuw verleid worden om een bezoek te brengen aan het park.
Er worden tegenwoordig steeds vaker vragen gesteld over het bestaansrecht van dierentuinen. GaiaZOO heeft van begin af aan gekozen voor een veel natuurlijker aanpak en diersoorten die bij het grote publiek relatief onbekend zijn. GaiaZOO wil voorop blijven lopen en kiest voor een aanpak waarbij de diercollectie wordt samengesteld op basis van de mate van bedreiging van de soort. De insteek is om in de toekomst uitsluitend nog soorten te houden waarbij er een direct verband is tussen de dieren die in GaiaZOO leven (ex-situ) en hun soortgenoten in het wild (in-situ).
Aan de Brughofweg is in 2024 een nieuw dienstencentrum gebouwd en hier wordt in 2025 ook een nieuw kantoren complex gerealiseerd.
Om de bouw van GaiaZOO betaalbaar te houden, is destijds gekozen voor een bouwwijze en materialen die niet het eeuwige leven hebben. Daardoor zijn nu veel plekken in het park toe aan onderhoud. De komende jaren zal hier dan ook relatief veel in geïnvesteerd dienen te worden.Een eventuele uitbreiding van de dierentuin pas plaatsvinden wanneer het bestaande park weer helemaal up-to-date is gemaakt.

Risico's (meerjarig)
GaiaPark b.v. kent een solide financiële huishouding

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
B.V. te Kerkrade, Moraco NV (59,9%) en Gemeente Kerkrade (40,1%)

12. BV Holding Stadion Kerkrade

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	87,495%	87,495%		

**De begroting van BV Holding Stadion Kerkrade wordt pas in eind 2024 vastgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
Het in algemene zin beheren en exploiteren van het (een deel van het) multifunctionele Parkstad Limburg Stadion dat een duidelijke publieke functie en uitstraling voor de stad heeft.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Er zijn geen bijzondere beleidsvoornemens, anders dan beschreven in de risicoparagraaf in de 'Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Risico's (meerjarig)
De BV heeft een schuld aan de gemeente en is (nu nog) vooral afhankelijk van de huurinkomsten van Roda JC Kerkrade. Tussen de betrokken partijen zijn financiële afspraken gemaakt. Als zekerheid voor die afspraken wordt een deel van de mediagelden waarop Roda JC recht heeft door de KNVB rechtstreeks overgemaakt aan de BV en aan de gemeente. Ook wordt door Roda JC er aan gewerkt om de club weer sportief en financieel gezond te maken. Dit verkleint het risico. Er blijft echter sprake van onzekerheden. Met het raadsbesluit van 12 juli 2023 'Kaalheide Bruist / ontwikkeling sportpark Kaalheide' wordt een nieuwe richting ingezet. Zie verder de risicoparagraaf in de 'Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Kerkrade, met Parkstad Limburg (8,1%), Gemeente Heerlen (4,27%) en overige (0,135%).

14. EBC GmbH & Co. KG

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	2.135	n.n.b.		
Vreemd vermogen	1.877	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	25%	25%		

Doelstelling / openbaar belang
Het exploiteren van een bedrijfsverzamelgebouw, het daarmee leveren van een bijdrage aan de harmonisatie van de wet- en regelgeving en het bieden van een centraal ontmoetingspunt voor overheden, bedrijven en instellingen uit Duitsland en Nederland.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Een uitdaging ziet EBC in de toegenomen kosten, waarvoor wordt gewerkt aan passende maatregelen, dit zal de komende jaren blijven spelen.
Ten opzichte van voorgaande jaren begint het bedrijfsresultaat gestaag te stijgen en zijn de verwachtingen voor de komende jaren positief.

Risico's (meerjarig)
N.v.t.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GmbH & Ko. Co., aandeelhouders vennootschap: gemeente Kerkrade, gemeente Herzogenrath (Duitsland), AGIT (Duitsland) en Industriebank LIOF NV.

15. Technologiepark Herzogenrath GmbH

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	998	n.n.b.		
Vreemd vermogen	754	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	5,33%	5,33%		

Doelstelling / openbaar belang
Het bevorderen van innovatie en technologische ontwikkeling in het bijzonder het management van een technologiepark voor innovatieve ondernemers en jonge startende bedrijven.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De voornemens zijn de bezettingsgraad zo hoog mogelijk te houden en minimaal een evenwicht tussen baten en lasten na te streven. Conjuncturele ontwikkelingen hebben invloed op de bezettingsgraad.

Risico's (meerjarig)
De hoge inflatie in combinatie met rentestijgingen vormt een bedreiging voor de wereldeconomie. Tendensen in de richting van stagflatie baren de markt ook zorgen. Vanuit micro-economisch oogpunt zijn er geen monetaire effecten op de bedrijfslocatie van Herzogenrath. In tegenstelling tot de hierboven beschreven algemene omstandigheden heeft TPH verschillende aanvragen voor extra ruimte ontvangen.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GmbH, aandeelhouders vennootschap: gemeente Kerkrade en verder gemeente Herzogenrath, Sparkasse Aachen, WFG Kreis Aachen, IHK Aachen en AGIT (alle Duitsland).

18. NV Bank Nederlandse Gemeenten

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	0,33%	0,33%		

Doelstelling / openbaar belang
BNG is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Dit wordt ook wel de publieke sector genoemd. De bank helpt de publieke sector om maatschappelijke doelen te behalen. Daarnaast zet de bank in op duurzaamheid.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Over het jaar 2023 is een nettowinst behaald van €254 miljoen. Hoewel de nettowinst positief beïnvloed is door het gestegen renteresultaat, is deze €46 miljoen lager dan in 2022. Dit komt door een lager resultaat financiële transacties. Het rendement op eigen vermogen is met 5,6%, lager dan vorig jaar, maar is ruim boven het doel.
De ontwikkelingen in de Oekraïne, de verslechterde politieke verhoudingen tussen het westen en het oosten, de val van het kabinet en de inflatie hebben geen materiële financiële gevolgen gehad.

Risico's (meerjarig)
Een deel van de winst wordt als dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders. Een risico is dat de geraamde dividendinkomsten achterblijven.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Den Haag, met Staat der Nederlanden, gemeenten, provincies en hoogheemraadschap.

19. NV Enexis Holding

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	5.406	n.n.b.		
Vreemd vermogen	5.724	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	0,48%	0,48%		

Doelstelling / openbaar belang
Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer €2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en €2,9 miljoen klanten voor elektriciteit.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
In het voorjaar van 2024 heeft de AvA ingestemd met aanpassing van het strategisch plan (2022) in verband met de nieuwe wet collectieve warmtevoorziening. Enexis treft op basis daarvan voorbereidingen voor een actieve rol bij de ontwikkeling van initiatieven in haar verzorgingsgebied.

Het strategisch plan van Enexis Holding N.V. focust op kerntaken met 3 hoofddoelen:
1. Sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes;
2. Iedereen altijd toegang tot energie bieden;
3. Klanten weten wat ze aan ons hebben.

Risico's (meerjarig)
Enexis is financieel gezond volgens de credit rating afgegeven door Standard & Poor's. Enexis hanteert voor de boekjaren vanaf 2023 het dividendbeleid van maximaal 50% van de nettowinst uit gewone bedrijfsvoering onder de voorwaarde dat deze uitkering er niet toe leidt dat Enexis binnen vijf jaar haar A rating profiel kan verliezen. Dividend is de uitkering van (een deel van) de winst aan de aandeelhouders. Een risico is dat de geraamde dividendinkomsten achterblijven, zeker gezien de investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte. De uitkering in 2024 was lager dan geraamd. Dit nadeel is structureel verwerkt.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Arnhem, met diverse Nederlandse provincies en gemeenten.

21. Div. tijdelijke deelnemingen a.g.v. verkoop productie- en leveringsbedrijf Essent aan RWE

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		CSV 2025
Eigen vermogen	484	0		
Vreemd vermogen	7	0	**Resultaat**	-20
Deelneming (%)	0,48%	0,48%		

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		PBE 2025
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	0	0	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	0,48%	0,48%		

Doelstelling / openbaar belang
In 2009 heeft de gemeente Kerkrade haar aandelen van Essent aan energiebedrijf RWE verkocht. De verkoop kon niet meteen volledig worden afgerond. Om de risico's te verkleinen zijn vijf tijdelijke bedrijven gevormd. Deze houden op te bestaan zodra de verkoop voor de betreffende onderdelen is afgerond. Nog maar twee van deze bedrijven bestaan. Dit zijn Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (PBE) en Claim Staat Vennootschap BV (CSV).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De bedrijven zijn in overleg met de andere partijen over het beëindigen van alle resterende contractuele verplichtingen. Hierna kunnen de bedrijven worden opgeheven. Voor PBE is hiertoe overgegaan in 2024, naar verwachting volgt CSV in 2025. Eventuele resterende liquide middelen worden dan uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Risico's (meerjarig)
Het risico voor de aandeelhouders is zeer beperkt, omdat er binnen de bedrijven voorzieningen zijn gevormd voor de nog resterende financiële verplichtingen. Deze voorzieningen worden als toereikend ingeschat.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Den Bosch, met diverse Nederlandse provincies en gemeenten. Het zijn zogenaamde 'Special Purpopse Vehicles (SPVs. Dat wil zeggen dat zij slechts een beperkte taak hebben.

22. Veiligheidsregio Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	7,3%	7,3%		

Doelstelling / openbaar belang
Het op schaalgrootte van de veiligheidsregio doelmatig organiseren van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en gemeentelijke bevolkingszorg bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Alle brandweertaken, geneeskundige hulpverlening en gemeentelijke bevolkingszorg bij ongevallen en rampen uitvoeren overeenkomstig de doelstelling en de wettelijke regeling.

Risico's (meerjarig)
Als risico gelden o.a. de krapte op de arbeidsmarkt. Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt kost het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en dit kan leiden tot hogere wervingskosten en eventueel meer salariskosten. De VRZL becijfert dit risico op € 600.000.

Een ander risico betreft verlofsparen. Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum). Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022. Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL hiervan gebruik gaan maken met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, dit niet vanuit de eigen begroting kan worden gefinancierd. Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot verlofsparen, om zo het saldo te bepalen

van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met de accountant. Ook dit risico cijfert de VRZL op € 600.000.

Daarnaast spelen nog een aantal andere risico's. Het totaal aan risico's maakt dat de weerstandscapaciteit van de VRZL de afgelopen jaren ruim onvoldoende is geweest. Er is op dat vlak echter sprake van een verbetering. Nu de deelnemende gemeenten de financiële gevolgen van de CAO-ontwikkelingen 2023 gaan dragen en er tevens besloten is om een deel van het positieve resultaat van de VRZL over 2023 toe te voegen aan de algemene reserve van de VRZL, verbetert de weerstandscapaciteit van de VRZL.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, vestigingsplaats Maastricht, met de overige 15 Zuid-Limburgse gemeenten.

23. NV Parkstad Limburg Theaters

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	4.971	7.017		
Vreemd vermogen	6.399	5.949	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	33%	33%		

Doelstelling / openbaar belang
Het faciliteren van een boeiend en dynamisch theater- en muziekleven.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting, versterken van de identiteit van de regio, het vergroten van de impact van de podiumkunsten op het publiek. Zorgen voor een maximale deelname aan het theater- en muziekleven door de inwoners van onze stad. Theater Kerkrade is samen met de bibliotheek gehuisvest in HuB.

Risico's (meerjarig)
Het boeken van grote producties brengt risico's met zich mee. Theaterprogrammering geschiedt veelal voor jaren vooruit. Daarmee worden ook de risico's van die programmering ver vooruit genomen.
De uitval van installaties op (een) productie dag(en) kan duizenden euro's per dag kosten. Het risico ligt bij de eigenaar van de gebouwen.
PLT is in hoge mate afhankelijk van nutsbedrijven (gas, water en licht) en tegenwoordig ook de beschikbaarheid van internet en een stabiele ICT-omgeving. In geval van storing of uitval is al snel sprake van discontinuïteit in de bedrijfsvoering. Hoewel brandschade etc. wel verzekerd is, zijn gevolgschades niet altijd afgedekt.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
Parkstad Limburg Theaters NV te Heerlen, met gemeente Heerlen.

25. Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	1.089	989	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	2%	2%		

Doelstelling / openbaar belang
Het uitvoeren van wettelijk verplichte taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht op en handhaving van het omgevingsrecht. Sinds 1 juli heet de RUD voortaan formeel "Omgevingsdienst Zuid Limburg".

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Geen relevante ontwikkelingen.

Risico's (meerjarig)
Geen risico's te voorzien. De aan de RUD opgedragen taken zijn bij wet bepaald. De kosten worden per jaar op voorhand per deelnemer in beeld gebracht.

Rechtsgrond en overige deelnemers
College van GS provincie Limburg en overige 17 colleges gemeenten Zuid-Limburg.

26. IBA Parkstad B.V.

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	9,7%	9,7%		

**De begroting van IBA Parkstad B.V. wordt pas in eind 2024 vastgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
Met het IBA- expo jaar (2022-2023) is IBA Parkstad feitelijk geëindigd. De 50 projecten van het IBA-uitvoeringsprogramma zijn ook grotendeels afgerond. Voor de afronding van een aantal subsidietrajecten (gekoppeld aan de uitvoering van nog lopende projecten) en daarna de opheffing van de IBA Parkstad BV zal de organisatie nog een aantal jaren in zeer afgeslankte vorm blijven bestaan.

27. Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	2.802	2.802		
Vreemd vermogen	1.176	889	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	3,86%	3,86%		

Doelstelling/openbaar belang
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) heft en int gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen. Zij voert ook de wet WOZ uit.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
BsGW zal ondanks de huidige economische situatie blijven zoeken om -waar mogelijk- efficiënter te werken. Uitgangspunt hierbij is, dat de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening hierdoor niet in gevaar komen.
Een belangrijk punt van aandacht blijft het terugdringen van de proceskosten.Eind 2023 is de Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ (en bpm) aangenomen, met als doel om de financiële prikkel weg te nemen om namens een belanghebbende een bezwaar- of beroepsprocedure te starten met de overwegende reden om een proceskostenvergoeding of een vergoeding van immateriële schade wegens overschrijding van de redelijke termijn te verkrijgen.

Het is nog onzeker of dit tot lagere proceskosten leidt, te meer daar het verlaagde tarief in de bezwaarfase voor belastingzaken (€ 296) onlangs is verworpen en gelijkgesteld zal worden aan overige gevallen, niet zijnde belastingzaken (€ 597).
De voorzichtigheid waarmee de BsGW deze kwestie in haar communicatie en begroting heeft behandeld is met de uitspraak van de Hoge Raad gerechtvaardigd gebleken.
Per 1 januari 2025 treedt de nieuwe KostenVerdeelMethode (KVM) in werking. De kosten voor de reguliere belastingsoorten c.q. voorkeursvarianten worden via de KVM in rekening gebracht. De methode pakt positief uit voor Kerkrade.
Evenals bij de overige GR-en is bij de BsGW de opdracht neergelegd de uitgaven dusdanig bij te stellen dat dit resulteert in een verlaging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij wordt uitgegaan van een structurele taakstelling van minimaal 5%.

Risico's (meerjarig)
BsGW houdt in de begroting rekening met risico's. Hiervoor is een weerstandsvermogen gevormd. Uitgangspunt is dat de risico's hiermee zijn afgedekt.

Rechtsgrond en overige deelnemers
De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Venlo, Voerendaal, Weert en het Waterschap Limburg.

28. Gegevenshuis

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	166	166		
Vreemd vermogen	1.061	1.061	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	5%	5%		

Doelstelling / openbaar belang
Het ontzorgen van de deelnemers op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (basis-)registraties en geometrie teneinde te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit het stelsel van basisregistraties, daarmee samenhangend beeldmateriaal en raadpleegsysteem. Met de GR Het Gegevenshuis wordt beoogd voor de deelnemers een shared service centre te realiseren voor locatiegebonden informatie.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis is een "open" gemeenschappelijke regeling. Het Gegevenshuis wil in de toekomst nieuwe producten en diensten aan de deelnemers aanbieden zoals bijv. geodata in het sociale domein, driedimensionaal, beheer openbare ruimte, statistiek en onderzoek.

Risico's (meerjarig)
Omdat Het Gegevenshuis begroot op basis van voorcalculatie (werkelijke salarissen en werkelijke contracten) en op basis van ontwikkelde kengetallen, is de kans op financiële risico's zeer klein.

Rechtsgrond en overige deelnemers
De gemeenschappelijke regeling is 1 juli 2015 opgericht door de Parkstad gemeenten en de gemeente Nuth. Huidige deelnemers zijn: Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.

29. Omnibuzz (doelgroepenvervoer)

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	6,5%	6,5%		

Doelstelling/ openbaar belang
Omnibuzz is opgericht om doelgroepenvervoer (vervoer voor inwoners met een Wmo-indicatie) zo goed mogelijk met alle gemeenten samen te kunnen organiseren.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
Op basis van de visie "Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later" geeft Omnibuzz invulling aan de ambitie om te groeien tot een professionele regiecentrale. De pijlers van deze visie zijn:

- Het kantelen van vervoer en het gebruik van openbaar vervoer (OV) stimuleren. Dit met als doel het reizen met het OV nog gemakkelijker te maken voor mensen met een Wmo-indicatie (pijler 1).
  Door het gebruik van bus en trein te stimuleren, willen we mensen minder afhankelijk te laten zijn van doelgroepenvervoer is. De Voor Elkaar Pas is daarbij een belangrijk instrument. Omnibuzz overlegt met de provincie en Arriva om dit instrument nog beter af te stemmen op de doelgroep. Hierbij wordt de verbinding gemaakt met andere initiatieven zoals Kommee/Trendsportal en ikwilvervoer.nl, om mensen te informeren over andere vormen van vervoer. Ook lokaal worden inwoners geïnformeerd over andere reismogelijkheden, zoals het ANWB Automaatje en de Boodschappenbus.
- Slimmer organiseren van doelgroepenvervoer (pijler 2).
  Naast doelgroepenvervoer voor mensen met een Wmo-indicatie wordt gekeken of ook andere groepen gebruik kunnen maken van Omnibuzz (zoals kinderen in het speciaal onderwijs of mensen die werken in de sociale werkvoorziening). Belangrijk hierbij is continuïteit en kwaliteit in de dienstverlening. Deze punten worden meegenomen in de voorbereiding van een nieuwe aanbesteding (duurzaamheid, personeel en vervoersvolume).
- Omnibuzz als slimme organisatie (pijler 3).
  Vraagafhankelijk vervoer (op het moment dat mensen het nodig hebben) kan sneller en slimmer worden geregeld. Dit door nieuwe vormen te bedenken zoals vraagspreiding, groepsritten en signalering ten aanzien verschillende vervoersspecificaties.

De ontwikkelingen binnen de 3 pijlers zijn erg belangrijk voor de gemeenten bij het maken van keuzes in de toekomst als het gaat over doelgroepenvervoer.

De actuele begroting 2025 en het nieuwe meerjarenperspectief 2026-2028 is gebaseerd op de begrote vervoersbewegingen in 2024 (gebaseerd op realisatie 2023) op gemeenteniveau. Om de verwachte groei in de vervoersvraag binnen de begroting op te kunnen vangen is een opslag van 2,5% meegenomen. Het vervoersvolume van de begroting 2025 geldt ook als uitgangspunt voor de jaren van de meerjarenbegroting. Er wordt daarbij uitgegaan van een nullijn

Er is eind 2022 een aanpassing van de afrekensystematiek doorgevoerd. Dat betekent een nieuwe verdeelsleutel voor beheerskosten: indirecte vervoerskosten op basis van het aantal ritten en overhead op basis van het aantal inwoners. Door deze aanpassing komen deze kosten beter overeen met de echte kosten die hiervoor gemaakt worden. Dezelfde totale kosten worden anders verdeeld over de deelnemende gemeenten. Ook is de afrekening van de vervoerskosten veranderd, namelijk door het omzetten van zones naar kilometers. De berekening van de kosten in de zones is namelijk gebaseerd op kilometers De Gemeenschappelijke Regeling, waarin de afspraken tussen Omnibuzz en gemeenten zijn vastgelegd, is veranderd per 2024 in verband met de hand van de op 1 juli 2022 aangepaste Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De belangrijkste wijzigingen zijn:

- meer betrokkenheid gemeenteraden;

- positie rekenkamer(functie);
- betrokkenheid ingezetenen bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid;
- evaluatiebepaling;
- uitgebreidere uittredingsregeling;

Bestuurlijk is ervoor gekozen om dit gezamenlijk met andere gemeenschappelijke regelingen op te pakken.

Risico's (meerjarig)
De belangrijkste risico's die in de aanpassing van de begroting vermeld worden, zijn:

1. Het kan gebeuren dat door veranderingen in de politiek (door verkiezingen) de gemeente het niet meer eens is met de doelen en de ideeën van Omnibuzz. Ook kan het gebeuren dat er niet genoeg geld meer is om deze ideeën en doelen waar te maken. Dit laatste geldt vooral voor het gaan gebruiken van nieuwe manieren van doelgroepenvervoer.
2. Het kan gebeuren dat door onverwachte gebeurtenissen minder mensen dan verwacht gebruik maken van doelgroepenvervoer. Corona was daarvan een duidelijk voorbeeld.
3. Een vervoersbedrijf kan failliet gaan (als er bijvoorbeeld te veel schulden zijn). Als dat gebeurt, kan dit leiden tot het uitvallen van ritten waardoor niet iedereen vervoerd kan worden als dat nodig is.
4. Te weinig kennis over nieuwe activiteiten, processen en/of projecten. Denk daarbij aan nieuwe soorten vervoer, zoals vervoer van deelnemers aan Wmo dagbesteding, het leerlingenvervoer en/of vervoer voor de Jeugdwet).
5. Door onvoldoende kennis of gebeurtenissen van buitenaf kan het gebeuren dat systemen niet of onvoldoende functioneren. Dat kan leiden tot het stoppen van processen.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Sittard-Geleen, met als overige deelnemers gemeenten Beek, Beesel, Beekdaelen, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.

33. Werkgeversservicepunt (WSP)

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	23,6%	23,6%		

Doelstelling / openbaar belang
De GR WSP Parkstad zet zich vanuit haar visie in om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo passend en duurzaam mogelijk te plaatsen op betaald werk. De marktvraag is leidend. Om aan de marktvraag te kunnen voldoen wordt er met werkgevers, sociale diensten en WSP Parkstad samengewerkt aan het vormgeven van werkgevers- en werknemersarrangementen. Hierbij wordt, waar mogelijk, gekeken hoe het werk passend gemaakt kan worden voor de doelgroep. Voor het plaatsen van mensen uit de Participatiewet wordt waar nodig gebruik gemaakt van een detacheringsconstruct. De samenwerking die plaatsvindt binnen de multidisciplinaire uitstroomteams is leidend, daar worden vraag en aanbod bij elkaar gebracht. Aan de hand van het In- Door- en Uitstroomproces worden mensen in kaart gebracht en ontwikkeld door de afzonderlijke gemeenten, met als doel doorstroom naar en uitstroom op de arbeidsmarkt.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Met de komst van de Participatiewet en het op slot doen van de WSW, is de samenhang tussen deze doelgroepen alsmaar toegenomen. Vandaar dat voor een gebundelde uitvoering is gekozen middels het oprichten van de GR WSP Parkstad. Op deze manier kan het WSP deze taken voor zowel de WSW-doelgroep als de Participatiewet-doelgroep uitvoeren en wordt er een efficiencyslag in de bedrijfsvoering

gemaakt. De GR WOZL kan zich daarmee concentreren op de organisatie van beschut werk en de uitvoering van het werkgeverschap WSW. Met deze ontwikkelingen binnen de governance structuur is de invulling van de GR WOZL en de GR WSP Parkstad gereed.
Het WSP Parkstad beoogt een hogere participatiegraad in de regio Parkstad te realiseren, alsmede lagere maatschappelijk kosten. Het inzetten op het versterken van de samenwerking tussen de sociale diensten en het WSP dient bij te dragen aan het realiseren van één kanaal naar de arbeidsmarkt namens de Parkstadgemeenten.

Risico's (meerjarig)
Omdat de participatiemiddelen van rijkswege nog definitief dienen te worden vastgesteld en derhalve ook kunnen wijzigen, dient enige prudentie te worden betracht bij het meerjarig vertalen van de begrotingseffecten in de meerjarenraming.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, met daaronder nog de in 2017 opgerichte WSP Parkstad Detachering BV, Beschut OZL BV en WOZL 2 BV, gevestigd te Heerlen. Deelnemende gemeenten zijn Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.

34. Coöperatieve 'T Westhoes u.a.

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	n.n.b.	n.n.b.		

Doelstelling / openbaar belang
Het oprichten, het overeenkomstig het zgn. sociaal model exploiteren, alsmede het verder ontwikkelen van een multifunctionele accommodatie 't Westhoes, zoals verwoord in de samenwerkingsovereenkomst, teneinde onder meer de gezondheid en zelfredzaamheid van de burgers in de wijk Kerkrade-West in hun eigen leefomgeving te bevorderen conform de nieuwe definitie van het WHO-begrip 'gezondheid', te weten: "gezondheid is het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven (positieve gezondheid)".

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
De doelstellingen van het lokale programma sociaal domein zijn geconcretiseerd met gebruikmaking van de volgende kritieke prestatie-indicatoren:
- het gezondheidsgevoel van de inwoners neemt toe;
- de klantervaring en klantwaarden scoren positiever;
- de kosten voor de geleverde zorg en ondersteuning nemen af.

De multifunctionele accommodatie 't Westhoes vormt in de wijk West een belangrijk fundament van de wijkzorg- en welzijnsinfrastructuur. Als zodanig is 't Westhoes een essentieel hulpmiddel en instrument voor het realiseren van de sociale doelstellingen en de maatschappelijke opgaven in de wijk. 't Westhoes is een gemeenschapshuis van en voor de wijk, waarvan de exploitatie vervolgens ook nog door de leden van coöperatie, vrijwilligers en inwoners van de wijk, overeenkomstig het zgn. sociaal model, wordt uitgevoerd.

De gemeente heeft de periode van 5 jaren jaarlijkse financiële bijdrage in het nadelig exploitatiesaldo van € 135.000 medio 2024 met één jaar verlengd tot en met 2024. Tevens zijn de lopende exploitatieovereenkomst en huurovereenkomst verlengd tot en met 31 december 2024. Bestuurlijk heeft de gemeenteraad op 3 juli jl. ingestemd met de inhoudelijke richting van het uitvoeringsplan gemeenschapshuizen en is financiële dekking t.b.v. de uitvoering van het jaar 2025 concreet gerealiseerd. Voor de meerjarige financiële dekking is een aanvullende onderzoeksopdracht afgesproken.

Uit het afgerond evaluatieonderzoek in het kader van het project “uitwerking beleid gemeenschapshuizen” blijkt dat het beheer en de exploitatieopzet van het Westhoes in meerder opzichten goed functioneert. De wijze van beheer is volledig gericht op de maatschappelijke opgave en bereikt de inwoners, waardoor het maatschappelijke rendement als zeer hoog is aan te merken. Als gevolg van deze doelgerichtheid en het realiseren van een laagdrempelige toegang, door onder meer het hanteren van relatieve lage sociaal maatschappelijke tarieven, is het financieel rendement daarentegen lager. Bovendien kan de participatie van de inwoners nog beter.

In het verlengde van het genoemde genomen raadsbesluit, met de start van een nieuwe beheerorganisatie voor een viertal gemeenschapshuizen per 1 januari 2025, heeft het bestuur van de coöperatie het besluit genomen om de coöperatie per diezelfde datum te ontbinden en is om diezelfde reden de exploitatie- en huurovereenkomst door het coöperatiebestuur al tijdig opgezegd.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
De coöperatie is per 30 mei 2018 met ondertekening van de statuten en akte door drie leden van de coöperatie opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De gemeente Kerkrade is na instemming door de gemeenteraad op 4 juli 2018. op een later moment formeel aangesloten bij de coöperatie. Vestigingsplaats en adres is Anemonenstraat 16 Kerkrade-West. Naast de gemeente Kerkrade maken de voormalige “Samen Leven partners” Radar, LEVANTOgroep en Impuls formeel deel uit van de coöperatie. De verenigingen en gebruikers van 't Westhoes sluiten enkel op informele indirecte wijze aan bij de coöperatie.

Financiële gegevens
De coöperatie is per 30 mei 2018 opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.
Het jaarresultaat over 2023 is €62.676 negatief. Toename van kosten als gevolg van inflatie, uitbreiding van uren en het vertrek van een grote huurder vormen belangrijke oorzaken voor dit resultaat.

De begroting 2024 is, rekening houdend met de gemeentelijke exploitatiebijdrage van €135.000, financieel sluitend vastgesteld. Hierbij moet echter worden vermeld dat in deze uitkomst een aantal stevige uitdagingen zijn opgenomen met betrekking tot enerzijds het besparen van kosten en anderzijds het verhogen van de baten.

35. Woonwijzerwinkel

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	17,8%	17,8%		

**De begroting van Woonwijzerwinkel wordt pas in november 2024 vastgesteld.*

Doelstelling/ openbaar belang
Het verduurzamen (milieuvriendelijker maken) van (koop)woningen en ondernemingen in Kerkrade.
Dit doen we door:
- Het woningaanbod en gebouwen sneller te verduurzamen
- Een echte winkel zijn waar mensen kunnen langskomen (functie energieloket). Inwoners van de gemeenten die meedoen in de WoonWijzerWinkel kunnen in de winkel kennis maken met duurzaamheidsmaatregelen. Duurzaamheidsmaatregelen zijn manieren om je huis milieuvriendelijker te maken.
- Een manier vinden om mensen die een huis huren en woningcorporaties (organisaties die huizen verhuren) te helpen met hun huis/huizen milieuvriendelijk te maken.
- Een manier vinden om ondernemers met een MKB te helpen hun bedrijf milieuvriendelijk te maken.

Kerkrade heeft één vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders van de BV. De vertegenwoordiger in de AVA voert de eigenaarsrol uit. Vanaf oktober 2024 wordt de opdrachtgeversrol gescheiden van de eigenaarsrol en wordt deze formeel belegd bij de bestuurscommissie Duurzaamheid van Stadsregio Parkstad Limburg, conform collegebesluiten van de zeven Parkstadgemeenten. Zoals bekend heeft Kerkrade in de bestuurscommissie eveneens één vertegenwoordiger.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
De gemeente neemt deel aan de WoonWijzerWinkel. We doen dit om de doelen te halen die wij hebben op het gebied van klimaat en energiebeleid. Dit zijn de regels die er zijn om te zorgen voor een beter milieu. De gemeente heeft haar eigen doelen, maar er zijn ook doelen die alle gemeenten in de regio samen hebben.

Risico's (meerjarig)
Het totale leningsbedrag dat door Kerkrade is verstrekt komt uit op € 225.441. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 4 juni 2020 is besloten dat deze lening een looptijd zal hebben van 15 jaar. De start van de aflossing is in 2025 en de looptijd van deze aflossing is 10 jaar. De aflossing is jaarlijks te voldoen op 31-12, de rente is jaarlijks eveneens te voldoen op 31-12. Op het moment van schrijven zijn er geen signalen dat de aflossing in gevaar komt; de WWWL heeft een beter financieel resultaat geboekt dan verwacht (zie ook RIB van maart 2024).

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Heerlen (fysieke vestiging te Kerkrade), met gemeenten Heerlen, Landgraaf, Brunssum, Beekdaelen, Voerendaal en Simpelveld.

36. Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	17,7%	17,7%		

Doelstelling/ openbaar belang
Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (afgekort ZVHP) is een samenwerking tussen de Parkstadgemeenten, met als vestigingsplaats Heerlen. Gemeenten, justitie-partners en zorgpartners werken samen om problemen aan te pakken die gerelateerd zijn aan individuele personen. De partners leggen daarbij de nadruk op personen die strafbare feiten en/of geweld hebben gepleegd of mensen die overlast veroorzaken, voor maatschappelijke onrust zorgen en/of de openbare veiligheid aantasten. Het ZVHP verbindt partners bij de aanpak van complexe problematiek. Daarnaast coördineert het ZVHP de nazorg aan ex-gedetineerden, adviseert het bij te nemen beslissingen over het verlengen van een huisverbod en levert (vanaf 1.1.2024) de voorzitter voor de Beschermingstafel Jeugd Parkstad.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad heeft twee jaar geleden een traject opgestart dat heeft geleid tot de oprichting van het Openbaar Lichaam Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Hiertoe heeft op 11 oktober 2023 de oprichtingsvergadering plaatsgevonden en treedt de Gemeenschappelijke Regeling (GR) per 1 januari 2024 in werking. Omdat de publiekrechtelijke basis van dit Openbaar Lichaam, de Wet gemeenschappelijke regelingen is, dient de financiële en verantwoordingscyclus daarbij aan te sluiten. Voor de gemeente Kerkrade betekent dit een financiële bijdrage van € 275.545 in 2025.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
Gevestigd te Heerlen, met zeven gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.

37. Solido

bedragen x € 1.000	01.01.2025	31.12.2025		2025
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	n.n.b.	n.n.b.		

**Vanaf 1 januari 2025 zal Solido (Parkstad IT) een GR zijn, hierdoor zal bovenstaande informatie later beschikbaar zijn.*

Doelstelling/ openbaar belang
Gemeenten werken om allerlei redenen met elkaar samen. Omdat ze gemeenschappelijke opgaven hebben, om meer kennis en kunde te kunnen delen en soms ook om er samen financieel beter van te worden. Samenwerking versterkt de bestuurskracht van de gemeenten. Zo ook in Parkstad voor de samenwerking op het IT-vlak. Wij werken al geruime tijd samen in de centrumregeling Parkstad-IT.

Echter, de huidige centrumregeling, ooit opgezet als tijdelijk construct, voldoet niet aan de Aanbestedingswet. Volgens deze wet mogen de huidige niet-centrumgemeenten (zijnde alle deelnemers met uitzondering van de gemeente Heerlen) hun opdracht niet één-op-één gunnen aan Parkstad-IT. Ook voldoet de huidige regeling niet aan de recente wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Verder biedt het huidige construct te weinig mogelijkheden tot slagvaardig handelen en ervaart een aantal deelnemers momenteel weinig echte zeggenschap. Tot slot heeft de gemeente Heerlen een ongewenste risicopositie ten aanzien van de andere deelnemers (de gemeente Heerlen is en blijft in het huidige construct eindverantwoordelijk voor de centrumregeling Parkstad-IT).

Daarom is door de deelnemers aan de regeling gekozen om het traject van verdere verzelfstandiging van Parkstad-IT in te zetten per 1-1-2025. Hierover is het college en de raad in het voortraject al een paar keer geïnformeerd en zijn concrete stappen gezet. Nu is het tijd voor de daadwerkelijke verdere verzelfstandiging. Parkstad-IT zal uiteindelijk verder gaan onder de nieuwe naam **Solido**.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
In 2025 is een stijging van de kosten te verwachten door o.a. indexering van de kapitaallasten/verhoging van de salarissen conform CAO. Er zal samen met de deelnemende gemeenten gekeken worden naar concrete bezuinigingsopties door bijvoorbeeld het gezamenlijk aanbesteden van telefonie oplossingen (platform, mobiele telefonie, etc.).

Reeds gedaan - zienswijze op ontwerp
De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bepaalt dat gemeenteraden en algemeen besturen van deelnemers hun zienswijze op de ontwerpregeling kunnen geven. Onze raad heeft een positieve zienswijze afgegeven op het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling Parkstad-IT. De raden van de overige deelnemende gemeenten hebben dit ook gedaan.

Laatste stap - toestemming
De Wgr bepaalt verder dat, nadat de gemeenteraden en algemeen besturen van de deelnemers eventuele zienswijzen hebben ingediend, de procedure verder gaat (zoals deze voor 1 juli 2022 ook gold). Dit betekent dat het college een voorlopig besluit neemt omtrent de ontwerpregeling, en vervolgens de toestemming vraagt aan de gemeenteraad voor het wijzigen van de regeling. Op die toestemming is afdeling 10.2.1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van overeenkomstige toepassing. Dat betekent dat de gemeenteraad 13 weken heeft om te beslissen omtrent de toestemming. De termijn van 13 weken begint te lopen vanaf het moment van verzending door het college. Dit is natuurlijk een maximumtermijn, de raad mag het ook sneller doen. Mocht de raad er binnen 13 weken niet uit kunnen komen, dan kan de raad beslissen de toestemmingstermijn eenmalig te verlengen met maximaal 13 weken. Beslist de raad onverhoopt niet tijdig, dan is de toestemming van rechtswege verleend. De raad kan de toestemming overigens alleen onthouden wegens strijd met het recht, of strijd met het algemeen belang. Van strijd met het recht is sprake wanneer de gemeenschappelijke regeling in strijd is met (hoger) geschreven of

ongeschreven recht. De grond ‘strijd met het algemeen belang’ is wat vager. Van een dergelijke strijd kan sprake zijn als er onverantwoorde financiële risico’s worden genomen, als de gemeenteraad vindt dat er te veel zeggenschap verloren gaat of wanneer blijkt dat niets of niet afdoende met de ingediende zienswijzen is gedaan.

Parkstad-IT wordt Solido
Zoals al eerder aangegeven veranderd de naam van de regeling van Parkstad-IT naar Solido. In overleg met de overige deelnemers is voor deze naam gekozen omdat deze beter past bij de missie: Solido is de IT-service provider voor overheden in Zuid-Limburg.

Kadernota 2025 en Begroting 2025
Een gemeenschappelijke regeling dient te voldoen aan de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het BBV (en de Gemeentewet) schrijven voor dat ook gemeenschappelijke regelingen jaarlijks de kaders, een begroting en een jaarrekening moeten opstellen.

In de kadernota is uitgewerkt wat de algemene financiële en beleidsmatige kaders zijn. Deze kaders zijn van belang voor het opstellen van de begroting.

De voorliggende begroting is opgesteld conform de eisen vanuit het BBV, behalve op het gebied van de programmaverantwoording. Deze zou enigszins geknutseld overkomen. Solido is immers een uitvoeringsorganisatie die levert aan de gemeentelijke afdelingen en functionarissen die sturing geven aan de (maatschappelijke of economische) programma’s. Het is aan deze afdelingen en functionarissen om te bepalen welke maatschappelijke of economische effecten zijn beoogd en om verantwoordelijkheid te nemen voor de uitvoering daarvan.
De (product)verantwoording die wel is uitgewerkt is een optelsom van de geleverde producten en diensten aan de deelnemers en derden. De kosten (lasten) die gemaakt worden voor de levering van deze producten en diensten, worden doorbelast aan de deelnemers en derden (baten).

De wijziging in rechtsvorm van de samenwerking heeft op zich geen kostprijsverhogende gevolgen. Maar ten behoeve van de verdere verzelfstandiging is in samenwerking met de deelnemers een bedrijfsplan opgesteld, waarbij als stip op de horizon was meegegeven een verhoogde ambitie op het gebied van IT-samenwerking en IT-centralisatie. Deze ambitie kost meer geld. In de begroting 2025 van Solido is reeds rekening gehouden met deze extra kosten.

Overige

Daarnaast zijn er nog enkele GR-en die op basis van het BBV formeel niet als verbonden partij gelden. Er is weliswaar sprake van een financieel belang, maar niet van een bestuurlijk belang. Er is nl. geen sprake van een vertegenwoordiging in een bestuur met beslisbevoegdheid. Eventueel wel van een vorm van "inbreng/inspraak" (bijv. via deelnemersraad), maar de besluitbevoegdheid ligt bij de centrumgemeente en de overige deelnemende gemeenten nemen diensten af op basis van bijvoorbeeld overeenkomsten.

Het betreft:
GR centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019
Het geheel van activiteiten gericht op het aanbod aan jeugdhulp via privaatrechtelijke contractering van zorgaanbieders. Deelnemende gemeenten betalen op basis van feitelijk gebruik voor de ingekochte zorg. Deelnemende gemeenten betalen de centrumgemeente Maastricht een bijdrage in de kosten van de met de verwerving gepaard gaande werkzaamheden (op basis van jaarlijks uitvoeringsplan).

GR Anti Discriminatie Voorziening Limburg (ADV)
ADV Limburg is een onafhankelijke stichting die voor 27 Limburgse gemeenten, waaronder Kerkrade, de Wet op de antidiscriminatievoorzieningen uitvoert. In deze wet is geregeld dat elke gemeente een onafhankelijk meldpunt moet hebben waar burgers discriminatie kunnen melden. U kunt bij de ADV Limburg terecht voor advies of bijstand als u zich gediscrimineerd voelt of als u vindt dat anderen gediscrimineerd worden. Verder registreren zij meldingen van discriminatieklachten. Jaarlijks worden de resultaten gepresenteerd middels de jaarmonitor.

GR Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen WMO 2015
Samenwerkingsverband tussen de 7 Parkstadgemeenten, met Heerlen als centrumgemeente. Uitoefenen van bevoegdheden op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning, meer specifiek te voorzien in de behoefte aan beschermd wonen en opvang.

De eerder voor 2023 vanuit het Rijk beoogde doordecentralisatie is –door het doorschuiven van het wetsvoorstel 'woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen (BW)', uitgesteld tot in elk geval 2026.
Regionaal is afgesproken om -ondanks het uitstel van de herverdeling van de middelen- op de ingeslagen weg door te gaan. Op 1 januari 2023 is op de nieuwe wijze vormgegeven aan de toegang (Loket Opvang en Beschermd wonen Parkstad) en aan de nieuwe vorm van financiering en uitvoering via één samenwerkingsverband van aanbieders, dat verantwoordelijk is voor alle cliënten. In de raadsvergadering van 12 juli 2023 is de Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen 2024 behandeld.

§7. Grondbeleid

a. Visie op het grondbeleid

Het grondbeleid volgt het ruimtelijk beleid en richt zich daarmee op de ontwikkelingsprogramma's woningbouw en bedrijventerreinen. In deze paragraaf worden de visie en manier van uitvoering van het grondbeleid beschreven. Daarnaast wordt kort ingegaan op de verschillende projecten en de financiële aspecten daarvan.

Het 'ontwikkelingsprogramma woningbouw'

Bij programma 8 Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing zijn de opgaven met betrekking tot de woningmarkt beschreven. Hieronder wordt de concrete uitvoering van het beleid toegelicht.

Focus op kwalitatieve woningvoorraad:
Met het in 2023 gestarte woonoffensief zorgen we voor vernieuwing in de woningvoorraad. Verouderde woonproducten waar geen vraag naar is zullen worden gesloopt en worden vervangen door nieuwe duurzame woningen. Kwaliteit en bouw naar vraag en behoefte staan hierbij voorop. Het actuele Woonbehoefteonderzoek (regionaal en lokaal) en de Woondeal vormen onder meer hierbij de uitgangspunten. Verspreid over de stad zijn we op 36 projectlocaties aan de slag. Deze nieuwbouwontwikkelingen zijn de komende jaren goed voor circa 1.390 nieuwe woningen. We bespreken maandelijks de voortgang en activiteiten van deze projecten tijdens het woonoffensief-overleg.

Opstellen volkshuisvestelijk programma:
In mei 2023 heeft de gemeenteraad de Regionale en lokale woonvisie vastgesteld. Nu de wet 'Versterking regie op de volkshuisvesting' in werking is getreden, zal de woonvisie in 2025 opgewerkt moeten worden naar een volkshuisvestelijk programma. De huidige woonvisie is al in deze lijn opgesteld, maar behoeft nog enkele aanvullingen en aanpassingen om volledig aan de nieuwe wet te voldoen. Ook dit zal wederom op regionaal en lokaal niveau uitgewerkt worden.

Impuls aanpak particuliere woningvoorraad:
Uit het Volkshuisvestingsfonds 2e tranche heeft de gemeente middelen gekregen om vervolg te geven om slechte particuliere woningen aan te kopen. Voor deze nieuwe subsidieronde wordt gefocust op Bleijerheide, Mucherveld II en een plan in Spekholzerheide. Inmiddels zijn de gemeente en de betrokken partijen volop aan de slag met de projecten Rolduckerveld, Bleijerheide I, Hopel-Erensteinerveld, Akerstraat/Kremerstraat en Mucherveld. Door de extra financiële impuls van het Volkshuisvestingsfonds 2.0 kunnen we de ingeslagen weg van het verbeteren van de woningvoorraad voorzetten.

Verduurzamen van de woningvoorraad:
Met de energiecrisis van 2023 nog in ons achterhoofd is de bewustwording op het gebied van verduurzaming bij overheid, burgers en bedrijven versneld vergroot. Iedereen bespaart inmiddels op een bepaalde manier op zijn energieverbruik. Waar mogelijk nemen mensen sindsdien verduurzamingsmaatregelen. Woningcorporaties zijn in 2023 versneld aan de slag gegaan met verduurzamingsplannen voor hun woningbezit. Daarnaast is voor een grote groep mensen energiearmoede ontstaan. Kerkrade probeert deze mensen zoveel mogelijk te helpen. De Woonwijzerwinkel is nog steeds een welkome hulpplek waar eenieder naar toe kan voor advies.
Duurzaamheid is ook in de prestatieafspraken met de woningcorporaties en de huurdersorganisaties een thema waarover afspraken zijn gemaakt.

Ongewenste plancapaciteit uit de markt halen c.q. kwalitatief verbeteren:
We voeren actief het gesprek met woningcorporaties en projectontwikkelaars om hun woningbouwplannen aan de eisen van de markt aan te passen. Hiermee verwachten we de zo gewenste versnelling in de nieuwbouw te kunnen realiseren. Er is in 2024 volop vraag naar woningen in alle huur-/koop- en prijssegmenten. Statistieken geven aan dat er maandelijks meer woningtransacties zijn en de prijzen op de huur- en koopmarkt blijven stijgen. Nieuwbouw is hierbij bijzonder populair. Ook met eigenaren van (jarenlang) leegstaand vastgoed wordt actief overleg gevoerd om tot realisatie van nieuwe woningen te geraken en/of hun woning voor de krappe woningmarkt beschikbaar te stellen. In 2023 is tevens het besluit genomen om diverse (onbenutte) bouwtitels voor een aantal woningbouwplannen in te trekken. Voor diverse locaties loopt de ro-procedure.

Realiseren van aantrekkelijke vitale buurten en woonmilieus:
Met herstructureringsplannen maken we onze wijken ruimer, groener, gevarieerder en bevorderen we de leefbaarheid. Het plan Rolduckerveld is hier een goed voorbeeld hiervan. De nieuwbouw is gestart en begin 2025 worden de eerste 44 nieuwbouwappartementen opgeleverd. Voor de wijk Bleijerheide-Nulland was eind 2023 het masterplan gereed.
De gemeente heeft een weg ingeslagen voor een integrale wijkenaanpak. Deze aanpak blijven we continueren. Vanuit het beleidsveld wonen ligt daarbij de nadruk op de aanpak van het inponden dan wel transformeren van leegstaand, verloederd, slecht en verouderd vastgoed. In 2024 is de aanzet gegeven en een start gemaakt met diverse nieuwe ontwikkelingen in de wijk. Hierbij wordt intensief samengewerkt met de woningcorporaties.

Aanpak leegstand historische linten:
We blijven ruimte bieden om (langdurig) leegstaande commerciële ruimten te transformeren naar woningen. Net als in 2023 en 2024 zijn er wederom veel initiatiefplannen ingediend en goedgekeurd voor omzetting van o.a. voormalige winkels, kantoren en/of cafés naar (levensloopbestendige) woningen. E.e.a. blijft in afstemming met de aanpak/masterplan Bleijerheide en de stratenaanpak St. Pieterstraat verlopen.

Wonen en zorg:
Voortvloeiende uit het conceptwetsvoorstel Wet versterking regie Volkshuisvesting (Regiewet) met het hierin opgenomen Volkshuisvestelijke programma is elke gemeente per 01-01-2026 verplicht te beschikken over een visie op wonen en zorg. Met deze Woonzorgvisie wordt de basis gelegd voor verdere prestatieafspraken en/of een toekomstbestendig uitvoeringsprogramma waarin concreet is vastgelegd welke plannen wanneer worden uitgevoerd om te voorzien in wonen, zorg en welzijn voor ouderen en andere kwetsbare doelgroepen, de aanpak 'Nationale woon- en bouwagenda'.
Het doel uit de Regiewet is tevens dat er voldoende en geschikte woningen zijn voor de volgende doelgroepen: ouderen, mensen met een sociale of medische urgentie, mensen die uitstromen uit een intramurale (zorg)instelling of detentie, dak- en thuislozen, statushouders, arbeidsmigranten, studenten en woonwagenbewoners.
De regionale woonzorgvisie wordt momenteel door de 7 Parkstad gemeenten opgesteld en zal eind 2024 voorgelegd worden aan de gemeenteraden. Daarnaast werkt Kerkrade, onder leiding van Domein Burger, aan een lokale woonzorgagenda met uitvoeringsprogramma. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de Gemeente Landgraaf. Hierbij zijn ook relevante stakeholders zoals woningcorporaties, zorginstellingen en welzijnsinstellingen betrokken.
Verder zullen in 2025 een Huisvestingsverordening en een Urgentieregeling conform de Regiewet opgesteld moeten worden.

Regionale Grondstrategie

In 2024 is in afstemming met de stadsregio Parkstad Limburg gestart met een Masterclass/ bijeenkomst Regionale Grondstrategie. Op grond van afspraken gemaakt door de bestuurscommissie Wonen & Herstructurering onderzoeken we in 2024 samen met Fakton (bottom-up en top-down) welke mogelijkheden er zijn om tot een slimme regionale grondstrategie voor woningbouw te komen.

Kerkrade-West

Industriestraat-Koempelstraat

Voor het ontwikkelen van de locatie aan de Industriestraat waar eerst het transferium zou worden gerealiseerd, is een ontwerp gemaakt voor het realiseren van 20 grondgebonden woningen door Wonen Zuid. In dit ontwerp is ook de aansluiting op het Wauwelpad opgenomen. De afspraken met Wonen Zuid worden in een projectontwikkelingsovereenkomst vastgelegd. De overeenkomst en de grondexploitatie met de financiële aspecten van het plan worden in 2024 ter goedkeuring aan de raad voorgelegd. Begin 2025 zal de locatie aan de nieuwe Koempelstraat bouwrijp gemaakt worden, waarna aansluitend gestart zal worden met de bouw. De inrichting van de openbare ruimte staat gepland voor eind 2025.

Kaalheide Bruist

In mei 2024 is door alle partijen ingestemd met de stedenbouwkundige visie. Op basis van deze visie wordt het plan door de partijen verder uitgewerkt. In de visie is sprake van 3 bouwdelen, te weten voor de BVO Roda JC (huisvesting voor de gehele organisatie van de BVO), voor de stichting Bruis (40 woningen, 40 zorgwoningen, sociale plint en huisvesting Achilles Top) en voor de beoogd investeerder van de BVO (40 zorgwoningen). De kosten van de nieuwbouw komen voor rekening van de externe partijen. De kosten van de sloop van de bestaande gebouwen, het bouw- en woonrijp maken en de huisvesting van Achilles-Top komen voor rekening van de gemeente. De gemeente geeft bouwrijpe grond uit aan de externe partijen voor de te realiseren gebouwen. De financiële consequenties worden met de partijen verder afgestemd en uitgewerkt in de gemeentelijke grondexploitatie. Daarnaast worden alle afspraken tussen de uitvoerende partijen vastgelegd in een projectontwikkelingsovereenkomst en wordt het omgevingsplan opgesteld. Naar verwachting zullen de grondexploitatie, het omgevingsplan en de projectontwikkelingsovereenkomst in 2025 gereed zijn.

Kerkrade-Oost

Het Ambitieplan Kerkrade-Oost is in 2024 vastgesteld. Het ambitieplan vormt het fundament voor een langjarige samenwerking met de kernpartners HEEMwonen, Wonen Zuid, Meander en Impuls om het welvaartsniveau te verhogen. Voorop staat de transformatie van een onopvallende wijk naar een trotse wijk met een eigen karakter waar iedereen kan zijn wie hij wil en waar bewoners zelf de regie pakken op hun eigen leven en naar elkaar omkijken. De aanpak richt zich op 5 thema's, namelijk:

1. Leefbaarheid en veiligheid
2. Zelfredzaamheid
3. Sociale cohesie
4. Vitaliteit en gezondheid
5. Woonklimaat

Bij het thema woonklimaat wordt ingezet op:

1. Een gezondere woningmix van koop- en huurwoningen voor verschillende huurklassen
2. Meer woningen voor jongeren, starters en gezinnen
3. Meer passende huisvesting voor ouderen
4. Beter passende verwijzingen voor specifieke doelgroepen
5. Meer passende woonvoorzieningen en bijzondere woonconcepten
6. Minder verpauperde en overlast gevende panden
7. Meer duurzame woningen

VIE

Het sport- en beweegcomplex VIE is in gebruik. De aanleg van de openbare ruimte aan de zijde van de Wijngracht en de Caspar Sprokelstraat is in het derde kwartaal van 2024 afgerond. De herinrichting van de parkeerplaats aan de voorkant aan de Wijngracht start eind 2024. De aanleg van de openbare ruimte op het binnenterrein is in het derde kwartaal van 2024 gedeeltelijk afgerond. Het resterende deel met de toegang vanaf de Wijngracht wordt na de renovatie van de aangrenzende gebouwen aangelegd. Naar verwachting

eind 2026. Met de aanleg van de openbare ruimte op het dak van de parkeergarage wordt na de oplevering van de garage in het 2e of 3e kwartaal van 2025 gestart.

Herontwikkeling D'r Pool
De sloop van het oude zwembadcomplex is in 2024 afgerond. De koop- en realisatieovereenkomst met Arcus Zuid Projectontwikkeling B.V. is in voorbereiding. Tegen het door de raad vastgestelde bestemmingsplan is beroep aangetekend bij de Raad van State. De uitspraak wordt eind 2025 verwacht. De gemeente gaat ervan uit dat het bestemmingsplan niet hoeft te worden aangepast en dat begin 2026 kan worden gestart met de realisatie van het bouwplan. De bouwwerkzaamheden nemen ca. 21 maanden in beslag.

Superlocal
De circulaire gebiedsontwikkeling Superlocal is zo goed als gereed. De voorbereidingen voor het laatste onderdeel, namelijk de verkoop van ca. 20 vrije-sector kavels, zijn gestart. Na de bouw van de woningen en het woonrijp maken van de openbare ruimte rondom deze woningen kan het project worden afgesloten. De start van de bouw is gepland in 2025.

Rolduckerveld
Wonen Zuid is in het deelgebied Noord gestart met de bouw van 44 appartementen. De appartementen zullen begin 2025 worden opgeleverd. In datzelfde gebied worden door Wonen Zuid nog 42 grondgebonden huurwoningen en 10 grondgebonden koopwoningen gebouwd. Als alles volgens planning verloopt, zal de bouw van deze prefab woningen in het 1e kwartaal van 2025 starten en worden de woningen in het 3e of 4e kwartaal van 2025 opgeleverd. Na de oplevering van de appartementen en de grondgebonden woningen zal de openbare ruimte worden ingericht.
In het deelgebied Noord-Oost is de flat aan de Mgr. van Gilsstraat gesloopt. Ter plekke zal HEEMwonen in 2025 starten met de bouw van ca. 44 appartementen.
De sloop van de oude woningen en de bouw van de nieuwe woningen in de overige deelgebieden zullen door HEEMwonen vanaf 2026 gefaseerd worden gerealiseerd. HEEMwonen onderzoekt of in Rolduckerveld de mogelijkheid bestaat om een vorm van geclusterd wonen te realiseren. Geclusterd wonen omvat meerdere type seniorenwoningen en een ontmoetingsruimte.

De aankoop van particulier bezit in de beide hoogbouwflats Zonstraat door Wonen Zuid verloopt sneller dan voorzien. Inmiddels zijn 152 appartementen en 62 garages in eigendom.

Het Meerjaren Uitvoeringsprogramma Rolduckerveld met de programmalijnen Wonen, Openbare Ruimte, Buurt maken, Voorzieningen en Communicatie/participatie vormt de basis voor de uitvoering van het project door de gemeente en de partners HEEMwonen en Wonen Zuid.
Op basis van het inrichtngsvoorstel voor de openbare ruimte zal voor elk deelgebeid het voorstel verder worden uitgewerkt. Daarbij worden bewoners, omwonenden en waar mogelijk ook nieuwe bewoners gevraagd mee te denken over de inrichting van de openbare ruimte.
In het Sociaal Programma voor Rolduckerveld wordt beschreven dat bij het ontwikkelen van de aanpak van de sociale problematiek de nadruk ligt op onderliggende factoren van een lage sociaaleconomische status zoals onderwijsachterstand, laag perspectief op werk en taalachterstand. Deze leiden nu tot achterstanden zoals slechte gezondheid en verminderde maatschappelijke participatie. In Rolduckerveld wordt invulling gegeven aan het uitvoeringsprogramma Vie met de programmalijnen gezonde jeugd, vitaal ouder worden en vitale wijken.
De kaders en uitgangspunten voor participatie staan beschreven in het participatieplan Rolduckerveld. In dit plan wordt beschreven wat er wordt gedaan in de buurt en wat de rollen van partijen zijn in het gebied. Het is namelijk belangrijk om zoveel mogelijk met bewoners en partners samen te werken. Partners zijn o.a. Impuls, Meander, gemeente Kerkrade, Wonen Zuid en HEEMwonen.
De kerngroep participatie en sociaal programma is bezig om de sociale aanpak waar nodig op te pakken en zoveel mogelijk in de wijk vanuit een wijkpunt te werken. Partijen willen stimuleren, faciliteren en verbinden. Initiatieven die in de buurt ontstaan worden zoveel als mogelijk gefaciliteerd.
In de programmalijn voorzieningen wordt met name onderzocht of het mogelijk is om een retailer zich te laten vestigen in het plangebied.
In het kader van Communicatie en Participatie is een nieuwe projectwebsite ontwikkeld www.mijnrolduckerveld.nl.

Kaffebergsweg
In het kader van het woonoffensief zijn locaties aan de Kaffebergsweg naar voren gekomen om woningbouw te realiseren. De gronden zijn in eigendom van de gemeente. Het is wenselijk kavels uit te geven voor het realiseren van woningen in het duurdere koopsegment en voor woningen beneden de NHG-grens. Op basis van de stedenbouwkundige visie zal worden bepaald op welke manier de kavels zullen worden uitgegeven: aan een ontwikkelaar of aan particulieren. De financiële consequenties zullen worden uitgewerkt in een grondexploitatie. Het plan met de grondexploitatie wordt eind 2024 begin 2025 aan de raad ter goedkeuring voorgelegd.

Het 'ontwikkelingsprogramma bedrijventerreinen'
De gemeente bezit en ontwikkelt geen uit te geven grond voor bedrijven. De gemeente richt zich op de herontwikkeling van de bedrijventerreinen. In dat kader worden door de gemeente in overleg met de eigenaren van grootschalige kavels op de bedrijventerreinen verkennende en concrete gesprekken gevoerd over de invulling en eventuele sloop van panden waar in het verleden weinig of geen belangstelling voor was.

b. Uitvoering van het grondbeleid

Deze paragraaf gaat over de visie op het grondbeleid op basis van het ontwikkelingsprogramma woningbouw en bedrijfsterreinen. Ook wordt de raad door middel van deze paragraaf geïnformeerd over de manier van uitvoering van het grondbeleid en over de manier waarop de grondprijs wordt bepaald. Tot slot wordt ingegaan op het verloop van de reserve grondexploitatie OBK (Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade) en de voortgang van de afzonderlijke projecten en gebiedsontwikkelingen in relatie tot het verloop van de reserve.
Ieder jaar stelt het college een grondnota vast, waarbij het grondbeleid verder concreet wordt gemaakt. Deze nota wordt ter kennisname gebracht aan de Commissie GEZ. In de Bestuursrapportage wordt de raad tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de projecten.

In de stadsdeelvisies zijn ontwikkelingsgebieden aangegeven waar - in zeer beperkte mate - nieuwe woonmilieus kunnen worden gerealiseerd. Ook worden er herstructureringsgebieden aangegeven waar gesloopt moet worden. De opgaven in deze gebieden worden steeds vaker opgepakt in de vorm van integrale gebiedsontwikkelingen (groen, infra, woningbouw, voorzieningen, sociaal programma). Hiervoor worden gebiedsexploitaties opgesteld en ontwikkelingsovereenkomsten gesloten met ontwikkelaars en/of woningcorporaties. Het grootste deel van deze gebiedsexploitaties is niet kostendekkend of rendabel, zodat extra gelden verworven dienen te worden. Een voorbeeld van een integrale gebiedsontwikkeling is de herstructurering van het Rolduckerveld.

In de beheersvoorschriften zijn de belangrijkste punten voor het bepalen van de grondprijs vastgelegd. De prijs voor bouwgrond die wordt verkocht aan een ontwikkelaar of woningcorporatie wordt residueel bepaald. Dit betekent dat de waarde van de grond afhankelijk is van het programma dat op die locatie wordt gerealiseerd. Door de enorme stijging van de bouwkosten kan het voorkomen dat de residuele waarde van de grond lager is dan de marktconforme waarde. Dat heeft met name te maken met de grote behoefte aan woningen en het aanbod van bouwgrond. Daarom wordt de waarde op basis van taxatie bepaald. Daarbij wordt gekeken naar de residuele waarde én naar de prijzen die in de regio voor bouwgrond (i.c. de marktwaarde) worden betaald.
Bij herstructureringen waarbij partijen samen optrekken wordt bij de kostenverdeling rekening gehouden met de belangrijkste verantwoordelijkheden van die partijen. De gemeente is in eerste instantie verantwoordelijk voor het inrichten van de openbare ruimte en de maatschappelijke voorzieningen. De private partijen (corporaties en/of marktpartijen) zijn op de eerste plaats verantwoordelijk voor de woningen en het commercieel vastgoed. De waarde van eventueel door partijen te kopen of te verkopen grond wordt op basis van de markt bepaald.
Bij de verkoop van vrije sector kavels door de gemeente wordt de prijs op basis van taxaties bepaald. De grondwaarde van bedrijfspercelen is afhankelijk van de markt. De ruimtelijke en financiële voorwaarden waaronder gemeentegrond wordt overgedragen aan andere partijen worden vastgelegd in een ontwikkelingsovereenkomst en door het college goedgekeurd.

Ten slotte is het juridisch kader belangrijk. Zo dient de bestemming van de grond via juridische procedures te worden geregeld en verhaalt de gemeente, als dat aan de orde is, op basis van de Omgevingswet kosten op de ontwikkelende partijen.

c. Prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Het meerjarig verloop van de 'reserve grondexploitatie OBK' is als volgt:

					bedragen x € 1.000
	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Beginsaldo	**1.579**	**1.260**	**54**	**213**	**373**
Resultaten Grondbedrijf	103	103	-	-	-
Erfpachtcanon gronden centrum	103	103	103	103	103
Kosten exploitatie fietsenstalling	-26	-13	-	-	-
Indienstneming medewerkers D'r Sjalter	-23	-	-	-	-
Juridische kosten bestemmingsplan Holzkuil	-50	-	-	-	-
Klooster Bleijerheide	-	-195	-	-	-
Afbouw Centrum	-	-260	-	-	-
Project Carisborg	31	31	31	32	31
Bijdrage Martin Buber i.r.t. pand Einderstraat	25	25	25	25	25
Aanleg infra Rodaboulevard	-420				
Voorziening toekomstige grondexploitaties	-	-1.000	-	-	-
WOP-projecten*	-62	-	-	-	-
Eindsaldo	**1.260**	**54**	**213**	**373**	**532**

** Dit betreft nog de uitvoering van oude projecten; er worden geen nieuwe Wijk Ontwikkelingsprojecten bekostigd uit de reserve.*

De resultaten van het Grondbedrijf bevatten de winsten en verliezen uit grondexploitaties. Deze worden verderop aangegeven.

d. Onderbouwing van de (geraamde) winst- of verliesneming

Op basis van een inschatting van de voortgang en resterende risico's van de grondexploitaties wordt een schatting gemaakt van de resultaten. Daarbij wordt rekening gehouden met de relevante verslagleggingsregels. Hieronder wordt een actueel overzicht gegeven van de geschatte resultaten van de verschillende grondexploitaties.

					bedragen x € 1.000
Project	**raming 2024**	**raming 2025**	**raming 2026**	**raming 2027**	**raming 2028**
Teutelebroekstraat-Kerkvoetpad	103	103	-	-	-
Totaal	**103**	**103**	**-**	**-**	**-**

e. Beleidsuitgangspunten reserves in relatie tot de risico's van grondzaken

Beleidsuitgangspunten m.b.t. de reserves voor grondzaken
In de vorm van de algemene reserve OBK is er een specifieke reserve voor het opvangen van eventuele niet al voorziene/afgedekte risico's in de totale grondexploitatie. Deze reserve bedraagt € 1,25 mln. Vanuit de reserve grondexploitatie OBK worden niet verwachte verliezen uit grondexploitaties betaald. Winsten worden in de reserve gestort. Indien mogelijk worden subsidies in de grondexploitaties ingebracht. De reserve werkt op deze manier als "werkreserve" voor het Grondbedrijf. Aan het einde van 2023 was de reserve ca. € 1,58 mln.

Risico's van grondzaken
De risico's van het Grondbedrijf worden om de zoveel tijd bijgewerkt. Hieronder noemen we nog een aantal risico's of belangrijke ontwikkelingen van de grondexploitaties die eerder in deze paragraaf niet of onvoldoende zijn behandeld.

Juridische risico's
Eerder in deze paragraaf is bij het onderwerp 'Het ontwikkelingsprogramma woningbouw' de transformatieopgave van de woningmarkt in de gemeente Kerkrade uitgebreid besproken. We hebben het ook gehad over de grenzen waarbinnen het beleid wordt bepaald en over de uitvoering van dat beleid.
Op basis van de Wet ruimtelijke ordening of de Omgevingswet is de gemeente verplicht bij ieder bouwplan kosten te verhalen. Bij voorkeur wordt dit geregeld in een overeenkomst die aan het begin van een project met de initiatiefnemer wordt gesloten. Als er geen overeenstemming wordt bereikt, worden de kosten publiekrechtelijk verhaald. Daardoor kan het project vertraging oplopen. De gemeente gaat ervan uit dat in de meeste gevallen overeenstemming zal worden bereikt. De uitvoering van projecten kan ook worden vertraagd als tegen deze projecten bezwaar wordt gemaakt.

Planschade/nadeelcompensatie
De risico's die gaan over planschade worden zo veel mogelijk bij de projectontwikkelaar gelegd. Bij projecten die de gemeente zelf uitvoert, kan de planschade niet bij een derde partij worden gelegd. Er zijn vier planschadeverzoeken in behandeling.

Marktrisico's
De gemeente verkoopt een tweetal vrije sector kavels in het hoge segment. Voor deze kavels is weinig tot geen interesse.De gemeente verkoopt momenteel geen andere bouwkavels.

PFAS
Uit onderzoeken blijkt dat er voor de grond- en gebiedsexploitaties geen risico's zijn door PFAS.

PAS
De stikstofuitspraak heeft geen gevolgen voor de uitvoering van de grond- en gebiedsexploitaties.

§8. Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de wet. In de jaarstukken moeten we verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Een belangrijk onderdeel van de wet is de verplichting tot actieve openbaarmaking van zeventien informatie categorieën. De aankomende jaren moeten steeds meer soorten overheidsinformatie actief openbaar worden gemaakt. Omdat dit veel werk en aanpassing van systemen kost, gebeurt dit in kleine stapjes.

Per 1 november 2024 moeten de eerste informatiecategorieën van de Wet open overheid (Woo) verplicht openbaar gemaakt worden. Voor gemeenten gaat het om informatie over de organisatie, de werkwijze (waaronder de taken en bevoegdheden) en de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en haar organisatieonderdelen. Verordeningen en beleidsregels waren reeds verplicht openbaar. De gemeente Kerkrade voldoet aan deze eerste categorieën van actieve openbaarmaking.

Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. Jaarlijks komen gemiddeld 30 verzoeken bij de gemeente binnen.

Financiële begroting

1. Lasten en baten

a. Totaaloverzicht begrotingssaldo

In het begin van dit document worden de financiële mutaties weergegeven. Deze mutaties wijzigen het begrotingssaldo. Een toelichting op de financiële mutaties is te vinden in de diverse programma's.

bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026	2027	2028
Saldo begroting 2024	0	0	-2.634	-1.822	-1.822
Financiële mutaties	75	80	454	-413	-413
Actueel begrotingssaldo 2025	**75**	**80**	**-2.180**	**-2.235**	**-2.235**

De risico's die van invloed kunnen zijn op het begrotingssaldo zijn genoemd in §2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

b. Overzicht lasten en baten

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
LASTEN						
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	3.617	3.916	3.968	4.047	4.059	4.072
0.2 Burgerzaken	1.531	1.715	1.702	1.823	1.822	1.831
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	898	141	99	99	98	98
0.5 Treasury	236	413	104	3	-64	-141
0.61 OZB woningen	0	0	0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	39	39	39	39	39	39
0.64 Belastingen overig	1.136	1.143	997	951	941	988
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	0	0	0	0	0	0
	7.457	**7.366**	**6.907**	**6.962**	**6.895**	**6.887**
1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.765	3.893	4.217	4.233	4.252	4.381
1.2 Openbare orde en veiligheid	4.913	2.968	3.146	2.954	2.708	2.483
	8.678	**6.861**	**7.363**	**7.186**	**6.961**	**6.864**
2 Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1 Verkeer en vervoer	7.929	7.788	7.743	7.152	6.972	6.882
2.2 Parkeren	692	656	631	595	576	561
2.5 Openbaar vervoer	23	23	23	23	23	23
	8.645	**8.467**	**8.397**	**7.770**	**7.571**	**7.466**
3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	1	1	1	1	1	1
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.100	3.812	2.174	2.261	2.237	2.249
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	269	302	271	284	276	276
3.4 Economische promotie	452	527	430	426	426	417
	2.822	**4.642**	**2.875**	**2.971**	**2.939**	**2.941**
4 Onderwijs						
4.2 Onderwijshuisvesting	3.269	6.258	3.850	3.784	3.683	3.679
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.501	3.640	1.679	1.679	1.606	1.581
	6.770	**9.898**	**5.528**	**5.462**	**5.290**	**5.260**
5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	988	1.287	816	667	433	433
5.2 Sportaccommodaties	3.345	3.413	3.312	3.263	3.193	3.128
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	6.397	6.173	6.016	5.538	5.347	5.326
5.5 Cultureel erfgoed	306	185	361	157	155	151
5.6 Media	1.286	1.566	1.155	1.155	1.098	1.097
5.7 Openbaar groen en recreatie	3.759	4.803	4.643	4.461	4.323	4.314
	16.079	**17.426**	**16.303**	**15.242**	**14.549**	**14.448**
6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	5.834	11.961	4.236	3.953	3.829	3.818

6.2 Wijkteams	4.316	3.910	3.514	3.324	3.279	3.280
6.3 Inkomensregelingen	39.316	38.254	36.137	34.079	33.824	33.825
6.4 Begeleide participatie	18.716	18.984	17.733	16.976	16.976	16.976
6.5 Arbeidsparticipatie	3.171	2.873	2.946	3.107	2.962	2.962
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4.277	4.741	4.659	4.518	4.354	4.252
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	14.605	16.349	16.821	16.565	15.656	15.664
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	14.175	16.250	15.620	16.102	15.151	15.651
6.73a Pleegzorg	9.060	8.846	8.737	8.382	7.961	7.961
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	1.303	777	777	777	777	777
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-18	215	171	171	171	171
6.82a Jeugdbescherming	1.559	1.597	1.591	1.591	1.524	1.524
	116.314	**124.757**	**112.941**	**109.546**	**106.465**	**106.861**
7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	2.764	3.121	3.136	3.076	2.978	3.104
7.2 Riolering	3.021	3.084	3.151	3.169	3.170	3.170
7.3 Afval	4.389	5.331	5.837	5.839	5.847	5.847
7.4 Milieubeheer	3.582	3.156	2.267	1.682	1.370	1.332
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	197	154	154	154	149	149
	13.952	**14.845**	**14.544**	**13.921**	**13.515**	**13.603**
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
8.1 Ruimtelijke ordening	469	472	371	368	365	365
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.406	1.879	2.368	173	23	23
8.3 Wonen en bouwen	5.714	7.866	3.855	3.420	3.401	3.404
	7.588	**10.217**	**6.593**	**3.961**	**3.789**	**3.791**
TOTAAL LASTEN	**188.306**	**204.478**	**181.452**	**173.020**	**167.973**	**168.123**

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
BATEN						
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	45	17	17	17	17	17
0.2 Burgerzaken	526	897	957	1.033	1.056	1.056
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	157	488	184	186	188	163
0.5 Treasury	622	427	139	138	137	136
0.61 OZB woningen	8.008	8.002	8.697	8.815	8.939	8.948
0.62 OZB niet-woningen	6.012	6.100	6.666	7.020	7.282	7.288
0.63 Parkeerbelasting	437	441	621	621	621	621
0.64 Belastingen overig	764	229	226	226	226	226
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	135.720	142.455	144.887	140.035	142.514	145.524
	152.292	**159.055**	**162.393**	**158.090**	**160.979**	**163.978**
1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	13	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.718	311	543	539	301	51
	2.718	**324**	**543**	**539**	**301**	**51**
2 Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1 Verkeer en vervoer	465	370	234	234	234	234
2.2 Parkeren	64	68	64	64	64	64
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
	529	**437**	**297**	**297**	**297**	**297**
3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.506	992	734	814	819	819
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	112	109	109	109	109	109
3.4 Economische promotie	512	399	404	404	404	404
	2.130	**1.501**	**1.247**	**1.327**	**1.332**	**1.332**
4 Onderwijs						
4.2 Onderwijshuisvesting	642	1.111	137	137	137	137
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.333	2.283	366	366	341	316
	2.975	**3.393**	**502**	**502**	**477**	**452**
5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	418	412	393	370	142	142
5.2 Sportaccommodaties	1.101	963	894	889	884	879
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	335	355	356	362	362	360
5.5 Cultureel erfgoed	2	1	1	1	1	1
5.6 Media	230	400	99	99	99	99
5.7 Openbaar groen en recreatie	448	248	233	67	67	67
	2.534	**2.377**	**1.976**	**1.787**	**1.554**	**1.547**
6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	7.219	11.472	2.497	354	354	354
6.2 Wijkteams	165	90	0	0	0	0

6.3 Inkomensregelingen	30.072	27.824	27.612	27.612	27.612	27.612
6.4 Begeleide participatie	11	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	28	70	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	371	405	349	315	211	211
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	922	955	945	924	650	650
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	17	0	0	0	0	0
6.73a Pleegzorg	0	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	6	10	10	10	10	10
6.82a Jeugdbescherming	0	6	0	0	0	0
	38.812	**40.832**	**31.413**	**29.214**	**28.837**	**28.837**
7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	351	465	272	153	0	0
7.2 Riolering	5.381	5.580	5.659	5.690	5.698	5.698
7.3 Afval	6.190	6.739	6.852	7.155	7.171	7.371
7.4 Milieubeheer	2.802	1.545	634	474	235	235
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	50	54	54	54	54	54
	14.774	**14.383**	**13.471**	**13.526**	**13.158**	**13.358**
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
8.1 Ruimtelijke ordening	36	110	29	29	29	29
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.631	1.885	374	126	126	126
8.3 Wonen en bouwen	3.558	5.567	1.049	908	913	913
	5.225	**7.562**	**1.451**	**1.063**	**1.068**	**1.068**
TOTAAL BATEN	**221.990**	**229.865**	**213.292**	**206.345**	**208.003**	**210.920**

SALDO LASTEN EN BATEN	**33.683**	**25.386**	**31.841**	**33.326**	**40.030**	**42.797**

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.		MJR.		
	2023	Bijgesteld 2024	Primair 2025	2026	2027	2028
DIVERSE LASTEN EN BATEN						
DIVERSE LASTEN						
0.4 Overhead	31.592	36.233	34.726	33.362	32.593	32.500
0.8 Overige baten en lasten	119	281	3.878	7.587	10.922	13.968
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-9	14	14	14	14	14
TOTAAL DIVERSE LASTEN	**31.702**	**36.528**	**38.618**	**40.963**	**43.529**	**46.482**
DIVERSE BATEN						
0.4 Overhead	609	544	124	124	124	124
0.8 Overige baten en lasten	1.587	692	827	827	827	827
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
TOTAAL DIVERSE BATEN	**2.197**	**1.236**	**951**	**951**	**951**	**951**
SALDO DIVERSE LASTEN EN BATEN	**-29.505**	**-35.291**	**-37.667**	**-40.012**	**-42.578**	**-45.531**

RESERVES							
0.10	Vermeerderingen	19.150	28.732	5.540	2.890	2.890	2.865
0.10	Verminderingen	22.106	38.712	11.446	7.397	3.203	3.364
SALDO MUTATIES RESERVES		**2.956**	**9.980**	**5.906**	**4.507**	**313**	**499**

0.11	**RESULTAAT**	**7.134**	**75**	**80**	**-2.180**	**-2.235**	**-2.235**

c. Structureel en incidenteel

Op grond van artikel 28, onderdeel c van het BBV bevat ook de toelichting op het overzicht van lasten en baten ten minste een overzicht van de incidentele lasten en baten per programma. Hier worden de belangrijkste posten per programma afzonderlijk gespecificeerd. De overige, minder belangrijke posten, kunnen als een totaalbedrag per programma worden opgenomen.

Bij de gemeente Kerkrade is het grensbedrag bepaald op € 50.000, en wordt een toelichting gegeven op de afzonderlijke posten die dit bedrag overstijgen.

In augustus 2021 is door de Provincie een handreiking verstrekt die verduidelijkt wanneer sprake is van structurele en incidentele lasten en baten. Bij de totstandkoming van onderstaande overzichten is deze handleiding geraadpleegd. Bij het beoordelen van de incidentele baten en lasten is de volgende volgorde aangehouden:

- aard van de raming;
- einddatum;
- materiële beïnvloeding.

Om een post als incidenteel aan te kunnen merken moeten alle uitgangspunten van toepassing zijn. Dit is ook als zodanig door de gemeente Kerkrade toegepast.

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2025 lasten			Begroting 2025 baten		
Nr.	Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
0	Bestuur en ondersteuning	6.907		6.907	162.393	-2.000	164.393
1	Veiligheid	7.363	717	6.646	543	492	51
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	8.397	260	8.137	297		297

3	Economie	2.875		2.875	1.247		1.247
4	Onderwijs	5.528	825	4.703	502		502
5	Sport, cultuur en recreatie	16.303	1.077	15.226	1.976	216	1.760
6	Sociaal domein	112.941	677	112.264	31.413	2.552	28.861
7	Volksgezondheid en milieu	14.544	1.021	13.523	13.471	671	12.800
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	6.593	2.607	3.986	1.451	107	1.344
	TOTAAL PROGRAMMA'S	**181.452**	**7.184**	**174.268**	**213.292**	**2.038**	**211.254**
0	Overhead	34.726	335	34.391	124		124
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien	3.878		3.878	827		827
0	Vennootschapsbelasting	14		14	0		0
	TOTAAL DIVERSE	**38.618**	**335**	**38.283**	**951**	**0**	**951**
0	**Mutatie reserves**	**5.540**	**5.540**	**0**	**11.446**	**11.053**	**393**
	TOTAAL GENERAAL	**225.609**	**13.059**	**212.550**	**225.689**	**13.091**	**212.598**
	Saldo structurele baten - structurele lasten						**48**

Incidentele lasten

Progr. 0: *€ 7.875.000*

- Dotatie Algemene reserve € 500.000, Reserve exploitatie € 2.547.000, Reserve onderwijs € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 262.000, Reserve speeltuinen € 9.000, Reserve plantsoenen € 7.000
- Eenmalige daling gemeentefonds € 2.000.000 (conform brief Toezichthouders, relatie korting € 675 miljoen algemene uitkering 2025)
- Doelgericht samenwerken € 100.000
- ICT, voldoen aan BIO 2.0 en AVG alsmede verbeterplan IBT € 135.000
- Verbeterplan bedrijfsvoering en opleidingen gemeentebreed € 100.000

Progr. 1 € 717.000

- Project straatcoaches € 225.000
- Preventie met gezag € 492.000

Progr. 2 € 260.000

- Intensivering straatreiniging en onkruidbestrijding € 260.000

Progr. 4 € 825.000

- Tijdelijke huisvesting "Het Martin Buber" € 825.000

Progr. 5: *€ 1.007.000*

- Regeling sportakkoord € 50.000
- Exploitatiebijdrage Parkstad Limburg Theaters € 216.000
- Afbouw centrum € 260.000
- Klooster Bleijerheide € 195.000
- Doorsteek wisosplit € 100.000
- Intensivering onderhoud groen en bomenbeheer € 190.000
- Project Anstelvallei € 66.000

***Progr. 6**: € 677.000*

- Nieuw jongerenhome centrum € 243.000
- Spuk projecten versterken sociale basis, één tegen eenzaamheid, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 434.000

***Progr. 7**: € 1.021.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids, kansrijke start, aanpak overgewicht en obesitas , mentale gezondheid, OKO, coördinatie regionale aanpak en versterken kennis GGD, in totaal € 272.000
- Onderzoek en saneren schachten € 160.000
- Project klimaat- en energiebeleid € 239.000
- Klimaataccoord duurzaamheid € 300.000
- Project duurzaamheid € 50.000

Progr. 8 € 2.607.000

- Extra inhuur personeel ivm vergunningen € 300.000
- Een gezonde wijk € 107.000
- Stadsvernieuwing woonoffensief € 2.200.000

Incidentele baten

***Progr. 0**: € 11.446.000*

- Onttrekking Reserve rbnutm € 3.461.000*, Reserve exploitatie € 2.919.000, Reserve onderwijs € 2.741.000, Reserve verenigingen en vrijwilligers € 26.000, Reserve grondexploitatie obk € 1.468.000, Egalisatiereserve kosten afvalverwerking € 500.000, Reserve speeltuinen € 73.000, Reserve Gaia € 140.000 en Reserve plantsoenen € 118.000.

Progr. 1 € 492.000

- Preventie met gezag € 492.000

***Progr. 5**: € 216.000*

- Regeling sportakkoord € 50.000
- Doorsteek wisosplit € 100.000
- Project Anstelvallei € 66.000

***Progr. 6**: € 2.552.000*

- Spuk projecten versterken sociale basis, één tegen eenzaamheid, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 434.000
- Vluchtelingen Oekraïne, geraamd financieel voordeel € 2.118.000

***Progr. 7**: € 671.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids, kansrijke start, aanpak overgewicht en obesitas, mentale gezondheid, OKO, coördinatie regionale aanpak en versterken kennis GGD, in totaal € 272.000
- Onderzoek en saneren schachten € 160.000
- Project klimaat- en energiebeleid € 239.000

Progr. 8 € 2.607.000

- Een gezonde wijk € 107.000

** Structurele onttrekking reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen is o.a. voor de dekking van de kapitaallasten voor investeringen in met name HuB, muziekschool en Westhoes. Het betreft een tiental investeringen waarbij een gedeelte van de kapitaallasten zijn afgedekt door een onttrekking uit een reserve.*

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2026 lasten			Begroting 2026 baten		
Nr.	Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
0	Bestuur en ondersteuning	6.962		6.962	158.090		158.090
1	Veiligheid	7.186	487	6.699	539	487	52

2	Verkeer, vervoer en waterstaat	7.770		7.770	297		297
3	Economie	2.971		2.971	1.327		1.327
4	Onderwijs	5.462	825	4.637	502		502
5	Sport, cultuur en recreatie	15.242		15.242	1.787		1.787
6	Sociaal domein	109.546	378	109.168	29.214	378	28.836
7	Volksgezondheid en milieu	13.921	392	13.529	13.526	392	13.134
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.961	150	3.811	1.063		1.063
	Totaal programma's	**173.020**	**2.232**	**170.788**	**206.345**	**1.257**	**205.088**
0	Overhead	33.362	35	33.327	124		124
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien	7.587		7.587	827		827
0	Vennootschapsbelasting	14		14	0		0
	Totaal diversen	**40.963**	**35**	**40.928**	**951**	**0**	**951**
0	**Mutatie reserves**	**2.890**	**2.890**	**0**	**7.397**	**7.034**	**363**
	Totaal generaal	**216.873**	**5.157**	**211.716**	**214.693**	**8.291**	**206.402**
	Saldo structurele baten - structurele lasten						**-5.314**

Incidentele lasten

***Progr. 0**: € 2.925.000*

- Dotatie Algemene reserve € 500.000, Reserve onderwijs € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 159.000, Reserve speeltuinen € 9.000 en Reserve plantsoenen € 7.000.
- ICT, verbeterplan IBT € 35.000

Progr. 1 € 487.000

- Project preventie met gezag € 487.000

Progr. 4 € 825.000

- Tijdelijke huisvesting "Het Martin Buber" € 825.000

***Progr. 6**: € 378.000*

- Spuk projecten versterken sociale basis, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 378.000

***Progr. 7**: € 392.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids en kansrijke start, in totaal € 153.000
- Project klimaat- en energiebeleid € 239.000

Progr. 8 € 150.000

- Stadsvernieuwing woonoffensief € 150.000

Incidentele baten

***Progr. 0**: € 7.397.000*

- Reserve exploitatie € 3.900.000, Reserve onderwijs € 2.594.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen € 703.000 en Egalisatie reserve afvalverwerking € 200.000

Progr. 1 € 487.000

- Preventie met gezag € 487.000

***Progr. 6**: € 378.000*

- Spuk projecten versterken sociale basis, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 378.000

***Progr. 7**: € 392.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids en kansrijke start, in totaal € 153.000
- Project klimaat- en energiebeleid € 239.000

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2027 lasten			Begroting 2027 baten		
Nr.	Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
0	Bestuur en ondersteuning	6.895		6.895	160.979		160.979
1	Veiligheid	6.961	250	6.711	301	250	51
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	7.571		7.571	297		297
3	Economie	2.939		2.939	1.332		1.332
4	Onderwijs	5.290	275	5.015	477		477
5	Sport, cultuur en recreatie	14.549		14.549	1.554		1.554
6	Sociaal domein	106.465		106.465	28.837		28.837
7	Volksgezondheid en milieu	13.515		13.515	13.158		13.158
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.789		3.789	1.068		1.068
	Totaal programma's	**167.973**	**525**	**167.448**	**208.003**	**250**	**207.753**
0	Overhead	32.593		32.593	124		124
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien	10.922		10.922	827		827
0	Vennootschapsbelasting	14		14	0		0
	Totaal diversen	**43.529**	**0**	**43.529**	**951**	**0**	**951**
0	**Mutatie reserves**	**2.890**	**2.890**	**0**	**3.203**	**2.896**	**307**
	Totaal generaal	**214.392**	**3.415**	**210.977**	**212.157**	**3.146**	**209.011**
	Saldo structurele baten - structurele lasten						**-1.966**

Incidentele lasten

***Progr. 0**: € 2.890.000*

- Dotatie Algemene reserve € 500.000, Reserve onderwijs € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 159.000, Reserve speeltuinen € 9.000 en Reserve plantsoenen € 7.000.

Progr. 1 € 250.000

- Preventie met gezag € 250.000

Progr. 4 € 275.000

- Tijdelijke huisvesting "Het Martin Buber" € 275.000

Incidentele baten

***Progr. 0**: € 3.203.000*

Reserve exploitatie € 160.000, Reserve onderwijs € 2.255.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen € 588.000 en Egalisatie reserve afvalverwerking € 200.000.

Progr. 1 € 250.000

- Preventie met gezag € 250.000

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2028 lasten			Begroting 2028 baten		
Nr.	Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
0	Bestuur en ondersteuning	6.887		6.887	163.978		163.978
1	Veiligheid	6.864		6.864	51		51
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	7.466		7.466	297		297
3	Economie	2.941		2.941	1.332		1.332
4	Onderwijs	5.260	225	5.035	452		452
5	Sport, cultuur en recreatie	14.448		14.448	1.547		1.547
6	Sociaal domein	106.861		106.861	28.837		28.837
7	Volksgezondheid en milieu	13.603		13.603	13.358		13.358
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.791		3.791	1.068		1.068
	Totaal programma's	**168.123**	**225**	**167.898**	**210.920**	**0**	**210.920**
0	Overhead	32.500		32.500	124		124
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien	13.968		13.968	827		827
0	Vennootschapsbelasting	14		14	0		0
	Totaal diversen	**46.482**	**0**	**46.482**	**951**	**0**	**951**
0	**Mutatie reserves**	**2.865**	**2.865**	**0**	**3.364**	**3.057**	**307**
	Totaal generaal	**217.470**	**3.090**	**214.380**	**215.235**	**3.057**	**212.178**
	Saldo structurele baten - structurele lasten						**-2.202**

Incidentele lasten

***Progr. 0**: € 2.865.000*

Dotatie Algemene reserve € 500.000, Reserve onderwijs € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 134.000, Reserve speeltuinen € 9.000 en Reserve plantsoenen € 7.000.

Progr. 4 € 225.000

Tijdelijke huisvesting "Het Martin Buber" € 225.000

Incidentele baten

***Progr. 0**: € 3.364.000*

Reserve onderwijs € 2.226.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen € 1.138.000.

d. Analyse afwijkingen exploitatie

Vermelding van de incidentele lasten en baten voor wat betreft de jaren 2025 t/m 2028 is gebeurd in de Financiële begroting, 1. Overzicht van lasten en baten, b. Totaaloverzicht programma (structureel/ incidenteel).

Hierna volgen de belangrijkste structurele afwijkingen per programma.

0 Bestuur en ondersteuning

Bij aanvang van het begrotingstraject zijn de actuele saldi van de reserves bekeken en beoordeeld. Daaruit volgde de conclusie dat deze deels konden worden afgeroomd en ingezet, al dan niet via een initiële her-allocatie. Zo is de reserve speeltuinen, reserve plantsoenen en reserve Gaia met respectievelijk € 73.000, € 118.000 en € 170.000 afgeroomd.

9010103 Reserve grondexploitatie OBK
Jaarlijks worden revenuen van grondexploitaties afgeroomd en toegevoegd aan de reserve grondexploitatie OBK. Deze bedragen fluctueren, in paragraaf 7 grondbeleid is het verloop van de reserve uitgebreid in beeld gebracht.

9010123 Egalisatiereserve afvalverwerking
Het saldo van de reserve bedroeg op 1-1-2024 € 1.583.000. In 2024 is een onttrekking van € 101.000 begroot. Voor het jaar 2025 is een onttrekking uit de reserve begroot van € 500.000 ter compensatie van de gestegen kosten van de afvalverwerking. Voor de jaren 2026 en 2027 is een onttrekking van € 200.000 uit de reserve ter compensatie van gestegen kosten van afvalverwerking begroot.

9010133 Reserve gebouwen
Het saldo van de reserve bedroeg op 1-1-2024 € 841.000. In 2024 is een onttrekking van € 295.000 begroot voor het herstellen van de gevelbekleding aan het Flexiforum.

9010163 Reserve Stadsvernieuwing
Het saldo van de reserve stadsvernieuwing bedraagt per 1-1-2024 € 563.000.
Voor het woonoffensief is in 2024 een bedrag van € 900.000 in de reserve gestort. Verder zijn onttrekkingen voor de projecten gevelverbetering € 42.300, Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld € 81.000, werkbudget Volkshuisvestingsfonds € 81.200, en onderzoek erfpacht slachthuis en ambitieplan Kerkrade - Oost € 33.600 begroot.

9010193 Reserve Ondernemersfonds
Het saldo van de reserve bedroeg op 1-1-2023 € 176.800. In 2023 is een bedrag van € 74.100 in de reserve gestort voor ondernemers activiteiten. Het saldo van de reserve bedraagt per 1-1-2024 € 250.900.

9019111 Samenwerking Parkstad
De exploitatiebijdrage aan de Stadsregio Parkstad is t.o.v. de begroting 2024 gestegen met € 68.000. Jaarschijf 2025 is toegenomen met € 37.000.

9030013/23/103/143 overige gebouwen
In 2023 is het pand Einderstraat 21 aangekocht voor een bedrag van € 811.000. In 2024 is de sporthal Kerkrade - West verkocht voor een bedrag van € 305.000. Voor de inrichting van de innovatie Hub Vie is in 2023 € 54.000 besteed. Voor de verhuizing en inrichting van het pand aan het Martin Buberplein voor het cluster Handhaving is een bedrag van € 140.000 begroot in 2024. De exploitatiekosten van het Activerium bedroegen in 2023 en 2024 resp. € 373.000 en € 42.000.

9040013/ 9040353 bedrijfsvoering Domein Stad
Voor het inhuren van personeel i.v.m. uitstroom personeel, detachering en invulling i.v.m. ziekte is in 2024 € 109.200 begroot. Voor het jaar 2025 en verdere jaren is € 51.700 begroot. In 2023 is een bedrag van € 141.000 aan UWV uitkeringen ontvangen en voor 2024 is een bedrag van € 55.000 begroot.

9040573/703 Stortkade transport Magazijn
In 2023 is een bedrag van € 297.000 besteed voor het inhuren van transportmiddelen bij RD 4. Door stijging van loon- en brandstofprijzen is er voor 2024 en 2025 een bedrag van resp. € 312.500 en € 348.800 begroot.
In 2023 is een bedrag van € 327.000 besteed voor inkopen goederen openbare ruimte. Voor het jaar 2025 is een bedrag van € 334.000 begroot.

9063013 Straatparkeren
In het overzicht zijn voor het jaar 2023 de werkelijk ontvangen parkeergelden en de ontvangen parkeerboetes in beeld gebracht.
Voor het jaar 2024 zijn de parkeerinkomsten bij de behandeling van de begroting 2024 met € 130.000 verlaagd.
Voor het jaar 2025 zijn de parkeerinkomsten bij de behandeling van de begroting 2024 met € 130.000 verlaagd en bij de behandeling van de begroting 2025 wordt voorgesteld om de inkomsten voor het jaar 2025 met additioneel met € 50.000 te verlagen in totaal derhalve € 180.000 waarbij de verwachte inkomsten aansluiten bij de werkelijk ontvangen inkomsten van 2023. Voor 2025 is de verwachting dat de totaal begrote inkomsten na openstelling parkeergarage Vie zullen worden ontvangen.

	2023	**2024**	**2025**
straatparkeren	€ 279.388	€ 283.700	€ 453.700
parkeerboetes	€ 100.330	€ 100.000	€ 100.000
abonnementen	€ 57.750	€ 57.000	€ 57.000
parkeergarage Vie	-	€ 0	€ 10.000

9064043 Hondenbeleid
In 2023 is € 415.812 ontvangen aan hondenbelasting. Voor het jaar 2024 en verder is de hondenbelasting neerwaarts bijgesteld naar € 92.000. De verordening van de hondenbelasting (eerste hond vrijgesteld) is hiervoor bij de behandeling van de tarievennota 2024 aangepast.

9040010/011 Ingeleend personeel
Deze post varieert jaarlijks afhankelijk van de specifieke personele casuïstiek.

9061001, 9062011, 9062021 OZB
Vorig jaar was reeds besloten tot een OZB verhoging van 1,5% jaarlijks. Voorgesteld wordt deze in 2025 met 8,5% extra te verhogen. Dit betekent een extra opbrengst oplopend van € 1.020.000 in 2025. Door de reeds verwerkte 1,5% jaarlijks loopt dit verder op naar € 1.065.000 in 2028.
Daarnaast stijgt de opbrengst door de verwachte areaaluitbreiding

9064011 Belastingen en heffingen
De bijdrage aan de BsGW is conform de vastgestelde begroting 2024 van de BsGW verhoogd, waarbij voor 2026 en verder rekening gehouden wordt met besparingen.

9070001 Algemene uitkering
De algemene uitkering is opgenomen volgens de berekeningen van de recente circulaires.

Kapitaallasten (diverse programma's)
De verschillende aanpassingen in het investeringsprogramma, zowel verlagingen/faseringen als nieuwe investeringen leiden tot aanpassingen in de begrote kapitaallasten.

1 Veiligheid

9110031 Veiligheidsregio ZL
Het verschil op de post Crisisbeheersing en brandweer bestaat voornamelijk uit de overeengekomen jaarlijkse indexering en extra Cao-loonkosten.

9120101 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad
T/m 2023 was het ZVHP integraal opgenomen in de begroting van gemeente Kerkrade. Vanaf 2024 is het ZVHP een zelfstandige GR. Gemeente Kerkrade betaalt dan alleen nog maar een bijdrage aan de GR. Ten opzichte van eerdere ramingen is er een voordeel van € 77.000 in 2024 aflopend naar € 45.000 in 2028, op basis van hun ontwerpbegroting.

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

9210093 Energie openbare verlichting
Door het conflict in de Oekraïne zijn de energie- en brandstofkosten in 2023 fors gestegen naar een bedrag van € 630.000. Door een ingezette daling van de energiekosten is er voor de jaren 2024 en 2025 resp. € 430.000 en € 383.000 begroot.

9210123 onderhoud asfalt
In 2023 is € 978.000 besteed aan groot onderhoud aan wegen. Hiervan is in 2023 eenmalig een bedrag van € 175.700 uit de voorziening wegen beschikbaar gesteld. In 2024 en 2025 is resp. € 767.700 en € 764.200 begroot.

9210133 onderhoud straatwerk
In 2023 is van WML een schadeuitkering van € 49.000 ontvangen voor werkzaamheden aan straatwerk. Deze middelen zijn toegevoegd aan het budget van 2023 waarmee er voor € 346.000 onderhoud is uitgevoerd.
Voor de jaren 2024 en 2025 is resp. € 767.700 en € 764.200 begroot.

9210153 glasvezel werkzaamheden straatwerk
In 2023 en 2024 is een vergoeding voor toezicht werkzaamheden ontvangen cq begroot van € 161.000 en € 142.000. De kosten van inhuur bedroegen resp. € 125.000 en € 120.000.

9210223 Gladheidsbestrijding
De kosten van gladheidsbestrijding zijn afhankelijk van de weersomstandigheden (aantal uitrukken).
In 2023 is € 215.000 besteed. Aan de hand van het werkelijke aantal uitrukken in het eerste kwartaal van 2024 zijn de kosten voor dit jaar begroot op € 248.000. Voor het jaar 2025 is € 176.000 begroot.

9210233 openbare verlichting
Voor het onderhoud van de openbare verlichting is in 2023 € 389.000 besteed. Door indexering stijgen deze kosten in 2024 naar € 425.000. Voor het jaar 2025 is er € 441.000 begroot.

9210163/193/213 verbetering groen onderhoud en onkruidbestrijding
Vanaf 2024 is een extra bedrag van € 450.000 beschikbaar gesteld voor een verbetering van groenonderhoud en onkruidbestrijding. In programma 2 zijn hiervoor de volgende budgetten verhoogd ten opzichte van 2023:

straatreiniging	€	115.000
veegmachine	-	85.000
onkruidbestrijding inhuur	-	60.000
Totaal	€	260.000

In programma 5 is de toelichting van Groenonderhoud voor een bedrag van € 190.000 opgenomen.

3 Economie

9320003 Bedrijfsinfrastructuur
In 2023 is een bijdrage van € 66.000 aan Parkstad Limburg verstrekt voor Streetwise en Medlands. Verder is er een bijdrage van € 9.000 verstrekt aan het Regionaal Voedselsysteem Zuid Limburg. Aan de samenwerkende bedrijventerreinen Kerkrade is voor het ondernemersfonds € 51.000 verstrekt. Voor € 13.000 zijn er facturen betaald aan Mediahuis Limburg voor diverse publicaties.
Voor infra maatregelen op de Roda Boulevard is er in 2024 € 420.000 begroot.
Voor economische stimulering is in 2024 € 138.200 begroot. Voor de jaren 2025 en verder is € 146.200 beschikbaar. Verder is in 2024 € 200.000 vrijgemaakt voor collectieve projecten (bijvoorbeeld voor gezamenlijke marketing, uitstraling, onderzoekenverkeer) op de bedrijventerreinen, om het ondernemingsklimaat op deze terreinen te verbeteren.

9320013 Stimuleringsregeling Kerkrade - Centrum
In 2023 is in het kader van de verordening stimuleringsregeling Kerkrade-Centrum een bijdrage van € 30.000 besteed. Voor het jaar 2024 is hiervoor € 165.200 begroot.

9320053 Flexiforum
In 2023 is € 417.000 aan huurpenningen ontvangen. Voor het jaar 2024 is € 423.700 aan inkomsten begroot. Dit bedrag zal door indexering in 2025 en volgende jaren verder stijgen. De huurpenningen van de uitbreiding met het voormalige schoolgebouw Sancta Maria gebouw zullen na het afsluiten van de huurcontracten vanaf medio 2025 worden toegevoegd aan het budget.
Door het conflict in de Oekraïne zijn de energie- en brandstofkosten explosief gestegen. In 2023 is een bedrag van € 251.200 besteed aan energiekosten. Voor het jaar 2024 is een bedrag van € 202.000 begroot.
In 2023 zijn er voor een bedrag van € 130.000 maatregelen uitgevoerd voor het groot onderhoud. Voor 2024 is hiervoor een bedrag van € 227.600 begroot en voor 2025 en verder € 99.400. In 2023 is er een bedrag van € 61.000 besteed aan schoonmaakkosten. De kosten voor dagelijks onderhoud bedroegen in 2023 € 142.000. Voor de jaren 2024 en 2025 is hiervoor resp. € 177.600 en € 178.900 voor begroot.

9340013 Promotie toerisme
In 2023 is voor retributie van GaiaZoo en aan toeristenbelasting resp. € 109.000 en € 270.000 (incl. nog te ontvangen inkomsten 2022) ontvangen. Vanaf 2024 ontvangt de gemeente een marketing bijdrage van € 50.000 per jaar van GaiaZoo. Voor toeristenbelasting is vanaf 2025 € 225.000 begroot.

4 Onderwijs

9420122 GBT(gezonde basisschool van de toekomst)
Basisbedrag voor GBT 2 scholen is 450.000 in 2023 is werkelijk uitgegeven 88.900.
In 2024 is het restant bedrag van voorgaande jaren a € 773.700 toegevoegd aan het primaire budget en is daarnaast nog een bedrag a 115.700 gefinancierd door Regiodeal middelen.

9420222 HMB
De begroting 2025 is opgehoogd met € 475.000 voor o.a. verordening verplichtingen nieuwe leerlingen

9430052 leerplicht
Om te voldoen aan de hogere vraag bij leerplicht is er een fte uitbreiding nodig de begroting 2025 is hiervoor met € 59.600 verhoogd.

5 Sport, cultuur en recreatie

9510012 VIE
Voor het activiteiten programma VIE is vanaf 2023 een budget beschikbaar van € 1,2 miljoen, In 2025 is het basisbudget Innovatie hub € 100.000, in 2023 is er besteed € 390.805 dit was mogelijk door restant middelen van voorgaande jaren, gelden worden jaarlijks doorgeschoven. Er is geen extra bijdrage uit de reserve sociaal domein meer.

9520033 onderhoud buitensportaccommodaties
In 2023 is een rijksbijdrage van € 50.000 ontvangen ter compensatie van betaalde btw over onderhoudskosten van buitensportaccommodaties. Voor 2024 is de rijksbijdrage vastgesteld op € 25.000. Voor 2025 is een rijksbijdrage van € 20.000 begroot.

9530102 SMK
In de begroting 2025 is een extra bedrag van € 110.000 meegenomen voor extra ondersteuning afgenomen reservepositie SMK.

9530152 kunst
In 2023 is het Viva la Vida beeld gerestaureerd voor ongeveer € 42.000

9560012 Bieb
In 2024 zijn er nog extra SPUK middelen ter beschikking voor het opwaarderen van de nevenvestigingen a € 300.700

9520123 MFC d'r Pool
In 2022 is het nieuwe zwembad in gebruik genomen. Om een nieuwe ontwikkeling op de locatie mogelijk te maken lopen contracten af en worden contracten opgezegd. De uitgaven en de inkomsten van het complex MFC d'r Pool zijn vanaf 2023/2024 uit de begroting gehaald.
In 2023 is € 10.000 aan huurpenningen ontvangen en is een onderhoudsbudget van € 47.000 besteed.

9520133 Parkstad Limburg Stadion
In 2023 is voor een bedrag van € 112.000 groot onderhoud uitgevoerd aan het PL Stadion. In dat bedrag izijn de kosten van het vervangen van een CV ketel voor € 44.000 meegenomen. Voor 2024 en verdere jaren is er € 59.000 begroot.

9530013 Cultuurcluster beheer
Voor het Centrum is in 2025 € 260.000 beschikbaar voor de afbouw van het dak van het HuB.

9550053 Klooster Bleijerheide
Aan het project klooster Bleijerheide is in 2023 € 139.000 besteed en voor 2025 is € 195.000 begroot.

9570273 /093 verbetering groen onderhoud en onkruidbestrijding
Vanaf 2024 is een extra bedrag van € 450.000 beschikbaar gesteld voor een verbetering van groenonderhoud en onkruidbestrijding. In programma 5 zijn hiervoor de volgende budgetten verhoogd ten opzichte van 2023:

versterken bomenonderhoud en groen	€	70.000
inhuur klachtenploeg	-	60.000
inhuur materieel hoogwerker	-	60.000
Totaal	€	190.000

In programma 2 is de toelichting van onkruidbestrijding voor € 260.000 opgenomen.

9570013 Openbaar groen
In 2023 is € 390.000 besteed aan onderhoud openbaar groen (inboet, zomergoed, monumentale bomen bosbeheer, onderhoud natuur, openluchtrecreatie en bomenbeheer) voor 2024 is € 450.000 begroot. En vanaf 2026 is er structureel € 225.000 extra beschikbaar voor onderhoud openbaar groen.
Aan verkoop openbaar groen grond is in 2023 € 375.000 ontvangen. Voor 2024 is € 33.500 begroot en vanaf 2025 structureel € 11.800.

9570123/13 Detachering wozl-medewerkers
In 2023 is € 810.000 besteed en in 2024 is € 875.000 begroot. Vanaf 2025 is € 855.000 begroot.
Om de terugloop van de personele capaciteit uit de groepsdetachering WOZL/WSP te compenseren zijn er vanaf 2023 extra middelen beschikbaar voor het aantrekken van nieuwe groen medewerkers.

9570203 Botanische tuin
In 2023 heeft de Botanische Tuin een subsidiebijdrage van € 132.000 ontvangen. Met ingang van 2024 is de subsidie aan de Botanische tuin structureel met € 50.000 verhoogd naar € 182.000.

9570243 Project Anstelvallei
In 2023 is € 13.000 besteed aan het Leefbaarheidsproject Anstelvallei. Voor de afronding van het project is in 2024 en 2025 € 5.000 en € 66.000 begroot en een Provinciale subsidie van € 71.000.

9570223 Doorsteek Wisosplit
Aan dit project is in 2023 € 13.000 besteed en voor 2024 en 2025 is resp. € 106.000 en € 100.000 begroot. Van Parkstad is er een bijdrage van € 206.000 geraamd.

9570233 Project Ik groen het/herinrichting gebied Holzkuil
Voor dit project is in 2024 € 50.000 begroot.

6 Sociaal domein

9610102 jongerenaccommodaties
Voor het nieuwe jongerenhome Kerkrade centrum is in de begroting 2025 een bedrag van € 247.000 ter beschikking gesteld en in 2024 (opstart nieuwe schooljaar) een bedrag van € 104.900

Jeugd (diverse)
De kosten van jeugd stijgen met name door indexeringen en aangepaste prijzen. In een amvb is vastgelegd dat gemeenten verplicht zijn reële tarieven te hanteren.

Vluchtelingen Oekraïne
Oekraïne is afhankelijk van het verloop van de oorlog, de omvang van de opvang en de vergoedingen door het rijk.

Inburgering (diverse)
De uitgaven en de inkomsten Inburgering zijn afhankelijk van de taakstelling van het Rijk. Daarnaast is er sprake van een na-ijleffect in volgende jaren voor de uitgaven van maatschappelijke begeleiding, integratie en participatie. De inkomsten van het COA en het Rijk bedoeld voor Inburgering zijn geoormerkt.

Armoede en Schulden (diverse)
De kosten van armoede en schulden zullen de komende jaren stijgen als gevolg van de beleidsmatige keuze om de aanpak van armoede en schulden te intensiveren. Hiertoe is het beleidsplan armoede en schulden opgezet.

7 Volksgezondheid en milieu

9710022 GGD
Vanaf 2020 valt de Jeugdgezondheidszorg volledig onder de GGD, de professionalisering van de medewerkers JGZ, indexering en wet en regelgeving zorgen vanaf 2024 voor een stijging van de lasten meerjarig met ongeveer € 410.000.
In 2024 is er een eenmalig bedrag van € 144.800 ontvangen als bijdrage doeluitkering vrouwenopvang 2023.

9710032 Project gezond in de stad
Bedragen die in voorgaande jaren nog niet besteed waren zijn overgeheveld naar 2024, meerjarig valt dit project tot 2026 onder de Brede SPUK sport en bewegen, cultuurparticipatie waarvoor een bedrag van 77.000 per jaar staat.

9720003 Riolen
Deze taak is budgettair neutraal in de begroting opgenomen. De kosten worden opgebracht door rioolrechten. De tarieven voor 2025 worden in de tarievennota in december 2024 vastgesteld.

9720003 Afval
Deze taak is budgettair neutraal in de begroting opgenomen. De kosten worden opgebracht door de afvalstoffenheffing. De tarieven voor 2025 worden in de tarievennota in december 2024 vastgesteld.

9740003 Milieubeheer
Voor de aanpak van stofoverlast in Eygelshoven is in 2024 € 42.000 begroot. Verder is € 36.000 begroot voor onderzoek mijnschade.

9740053 Saneren industriële schachten
De kosten van het saneren van industriële schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2023 is € 448.000 besteed en voor 2024 en 2025 is resp. € 236.000 en € 50.000 begroot.

9740063 Saneren historische schachten
De kosten van het saneren van historische schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2023 is € 632.000 besteed en voor 2024 en 2025 is resp. € 278.000 en € 50.000 begroot.

9740073 Ondiepe winning historische schachten
De kosten van ondiepe winning historische schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2023 is € 239.000 besteed en voor 2024 en 2025 is resp. € 250.000 en € 50.000 begroot.

9740083 Opsporen van historische schachten
De kosten van het opsporen van historische schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2023 is € 76.000 besteed en voor 2024 en 2025 is telkens € 10.000 begroot.

9740093 Duurzaamheid
Voor het duurzaamheidsproject Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat Energiebeleid is in 2023 voor een bedrag van € 286.000 personeel ingehuurd. Voor 2024 is een bedrag van € 230.000 begroot. Voor de uitvoering van dat project een bijdrage van € 238.800 aan de Woonwijzerwinkel beschikbaar gesteld in 2023 en 2024. Voor het inhuren en beschikbaar stellen van capaciteit is een Rijksbijdrage ontvangen.

In 2023 is een bedrag van € 233.000 besteed aan duurzaamheidsprojecten (Led verlichting RKTSV FCKW TVK, duurzaamheidsfestival, opstellen energielabels, vormgeven transitievisie, Parkstad inspecties en onderzoek warmte transitie visie). Voor 2024 is hiervoor € 197.000 begroot.

Voor de uitvoering van diverse duurzaamheidsprojecten van het Kirchroa van Morje zijn er jaarlijks bijdragen beschikbaar welke schommelen tussen de € 102.000 en € 340.000.

9740113 Klimaatakkoord duurzaamheid
Voor het jaar 2025 is € 300.000 begroot voor de uitvoering van het klimaatakkoord.

9740133 Energiearmoede

In 2023 is €€ 556.000 besteed aan energiearmoede hiervoor is een rijksbijdrage ontvangen van eveneens

€ 556.000. Voor het jaar 2024 is voor energiearmoede een bedrag van € 229.000 begroot.

9740143 Duurzaamheid vastgoed
Voor duurzame maatregelen aan gemeentelijk vastgoed en sportaccommodaties (led) is in 2023 € 69.000 besteed en voor 2024 en 2025 resp. € 24.000 en € 41.000 begroot.

8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

9810013 Bestemmingsplannen
In 2023 is € 97.000 besteed aan bestemmingsplannen. Voor 2024 is een bedrag van € 119.000 begroot voor bestemmingsplannen. In 2024 is een planbijdrage van € 42.000 begroot voor de Schoutstraat en Schovetweg. Voor 2024 is € 56.000 begroot voor bestemmingsplannen.

9810033 Project Transferium
Voor dit project is in 2024 € 40.000 begroot. Deze middelen worden uit het herstructureringsproject Heilust beschikbaar gesteld.

98200** Grondexploitaties
Jaarlijks worden revenuen van grondexploitaties afgeroomd en toegevoegd aan de reserve grondexploitatie OBK. Deze bedragen fluctueren, in paragraaf 7 grondbeleid is het verloop van de reserve uitgebreid in beeld gebracht.

9810043 Werkbudget wonen stedelijke ontwikkeling
In 2023 is € 57.000 besteed. Voor 2024 en 2025 is een werkbudget wonen beschikbaar van jaarlijks € 80.000.

9830013 Leges vergunningen
In 2023 is € 1.660.000 aan leges ontvangen. Het op meerdere locaties bouwen van nieuwe woningen en het uitbreiden van bedrijfslocaties hebben hier in hoge mate aan bijgedragen. Voor 2024 is € 1.692.000 begroot en vanaf 2025 is € 792.000 geraamd.
Om het grote aantal vergunningen af te handelen is in 2023 € 577.000 besteed voor het inhuren van personeel. Voor 2024 en 2025 is resp. € 392.000 en € 326.000 begroot voor het inhuren van personeel.

9830043 Stadsvernieuwing
In 2023 is € 5.000 besteed voor gevelverbetering en voor 2024 is een bedrag van € 42.300 begroot.

9830083 Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld
Om knelpunten op te lossen is in 2024 een werkbudget van € 81.000 beschikbaar uit de reserve Stadsvernieuwing.

9830103 Implementatie Omgevingswet
In 2023 is een bedrag van € 243.000 besteed voor de implementatie van de omgevingswet. Voor 2024 is hiervoor een bedrag van € 455.000 begroot en vanaf 2025 € 50.000.

9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide
Voor de aanpak leefbaarheid Bleijerheide is in 2023 een bijdrage van € 82.000 van het rijk ontvangen en voor 2024 € 300.000 begroot.

9830393 Stadsvernieuwing Mucherveld
Voor de aanpak leefbaarheid Mucherveld is in 2023 een bijdrage van € 3.000 van het rijk ontvangen en voor 2024 € 50.000 begroot.

9830423 Stadsvernieuwing Hopel Erensteinderveld
In 2023 is € 17.700 besteed en een rijksbijdrage van € 17.700 ontvangen. Voor 2024 is € 50.000 begroot aan de uitgaven- en inkomsten kant.

9830413 Ambitieplan Kerkrade-Oost
Voor dit plan is in 2023 € 42.000 besteed en een bijdrage van stakeholders ontvangen van € 31.000. Voor 2024 is een kostenbedrag van € 66.000 begroot en een bijdrage van € 50.000 van stakeholders.

9830433 Bleijerheide Volkshuisvestingsfonds fase 2
Voor stadsvernieuwing en aankoop van panden is in 2024 een bedrag begroot van € 200.000. Hiervoor is ook een rijksbijdrage begroot.

9830443 Werkbudget Volkshuisvestingsfonds
In 2024 is een budget van € 131.000 begroot en vanaf 2025 is structureel € 50.000 begroot voor diverse volkshuisvestingsfonds projecten welke niet subsidiabel zijn.

9830453 Mucherveld Volkshuisvestingsfonds 2
Voor stadsvernieuwing en aankoop van panden is in 2024 een bedrag begroot van € 100.000. Hiervoor is ook een rijksbijdrage begroot.

9830463 Bleijerheide Volkshuisvestingsfonds fase 2
Voor stadsvernieuwing en aankoop van panden is in 2024 een bedrag begroot van € 458.300. Hiervoor is ook een rijksbijdrage begroot.

9830483 Een gezonde wijk
Voor het project een gezonde wijk is voor de jaren 2024 en 2025 een bedrag van € 91.900 en € 107.400 begroot. De kosten worden geheel gefinancierd middels een rijksbijdrage.

2. Financiële positie

a. Uitgangspunten begroting

Bij het samenstellen van de meerjarenbegroting 2025-2028 zijn onder andere de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Loonsom en prijspeil
De huidige cao loopt tot 1 april 2025. De consequenties van een nieuwe cao zullen financieel vertaald worden zodra deze bekend zijn. Er is wel al geanticipeerd op een stijging van de loonsom als gevolg van toekomstige cao's. Wij gaan uit van een jaarlijkse stijging conform de indicator 'loonvoet sector overheid'. Op peil septembercirculaire 2024 is deze 4,7% in 2025, 3,8% in 2026, 4,8% in 2027 en 4,0% in 2028. Daarmee is beschikbaar een bedrag van circa € 1,9 miljoen in 2025 oplopend naar bijna € 7,5 miljoen in 2027.

Kapitaallasten
Kapitaallasten zijn de rente en afschrijvingskosten van investeringen in bijvoorbeeld gebouwen en grond. Aan de hand van het investeringsprogramma worden de kapitaallasten per jaar berekend. Er wordt rekening gehouden met een gemiddelde investeringsdatum per 1 juli en de rekenrente. De kapitaallasten voldoen aan de provinciale eis. In de Financiële verordening gemeente Kerkrade ex. art.212 GW staan de regels over de afschrijvingen.

Algemene uitkering
De wijzigingen tot en met de septembercirculaire 2024 zijn meegenomen in de berekening van de algemene uitkering.

Egalisatiereserves
Lasten en baten kunnen sterk wisselen ieder jaar. Dit kan komen doordat bijvoorbeeld in een jaar meer onderhoud wordt uitgevoerd dan in het jaar daarvoor. Een egalisatiereserve voorkomt het effect van deze schommelingen op het resultaat.
In Kerkrade kennen wij de egalisatiereserves: afval, huisvestingsvoorzieningen onderwijs, grondexploitatie ontwikkelingsbedrijf Kerkrade, gebouwen, speeltuinen, gaia, evenementen, plantsoenen en ondernemersfonds.

b. Geprognosticeerde balans

*Bedrag * € 1.000, per ultimo jaar*	2023	2024	2025	2026	2027
ACTIVA					
Vaste activa	232.131	236.050	244.076	251.316	255.529
Vlottende activa	33.076	32.463	32.463	32.463	32.463
Totaal	**265.207**	**268.513**	**276.539**	**283.779**	**287.992**
PASSIVA					
Eigen vermogen	45.373	39.466	34.961	34.648	34.149
Voorzieningen	10.027	10.057	10.087	10.117	10.147
Vreemd vermogen lang	133.506	138.323	127.540	117.120	107.100
Vlottende passiva	76.301	80.667	103.951	121.894	136.596
Totaal	**265.207**	**268.513**	**276.539**	**283.779**	**287.992**

c. Investeringen

Een toelichting op de investeringen is te vinden bij de diverse programma's. In onderstaande tabel is het investeringsprogramma opgenomen 2024-2028.

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2024	2025	2026	2027	2028	2024 - 2028
0.4	ICT investeringen	v	e	406	327	327	327	327	1.714
0.4	Telefooncentrale	v	e	0	65	0	0	0	65
0.4	Diverse transportmiddelen	v	e	274	274	274	274	274	1.370
0.4	Gemeentelijke gebouwen	v	e	1.395	1.300	1.300	1.300	1.300	6.595
0.4	Verduurz. stadskant. en raadhuis	v	e	421	2.000	2.000	0	0	4.421
0.6	Hondenbeleid	u	e	100	0	0	0	0	100
0.8	Onvermijdbaar / algemeen	v	e/m	90	58	58	58	58	322
1.1	Voertuigen handhaving	v	e	55	55	55	55	55	275
2.1	Verkeer en vervoer	v	m	0	270	270	270	270	1.080
2.1	Wegen, straten en pleinen	v	m	3.985	5.184	4.184	4.184	4.184	21.721
2.1	Civieltechnische kunstwerken	v	m	932	100	1.500	100	100	2.732
2.1	Openbare verlichting	v	m	350	300	300	300	300	1.550
2.1	Versnellingsagenda Rijk	u	m	470	3.980	1.000	1.000	1.000	7.450
2.1	Mobiliteitsplan	u	m	520	250	250	250	250	1.520
2.1	Bereikbaarheid Kerkrade-West	u	e/m	0	600	0	0	0	600
2.2	Parkeren	v	e	20	20	20	20	20	100
3.2	Bereikbaarheid bedrijventerreinen	v	m	200	1.250	0	0	0	1.450
3.2	Impuls winkelgebieden	u	e	0	250	250	250	250	1.000
3.3	markt Eygelshoven	u	e	0	170	0	0	0	170
4.2	het Martin Buber	u	e	2.800	1.300	4.500	4.500	1.000	14.100
5.2	Sportaccommodaties	v	e	220	875	975	300	300	2.670
5.5	Rolduc "kanjermonument"	u	m	0	1.000	0	0	0	1.000
5.7	Openbaar groen	v	m	500	750	625	625	625	3.125
5.7	leefbomenbos/ Kloosterpark Pannesheide	u	m	50	450	0	0	0	500
6.6	Wmo-hulpmiddelen	v	e	650	425	425	425	425	2.350
6.6	Wmo-trapliften	v	e	150	75	75	75	75	450
7.4	Klimaatadaptie	u	e	250	250	250	250	250	1.250
8.1	projecten Volkshuisvestingsfonds 1.0	u	m	440	400	140	140	280	1.400
8.1	projecten Volkshuisvestingsfonds 2.0	u	m	167	167	167	167	167	835
8.3	Herinrichten woonwagenplaatsen	u	e	100	150	150	150	150	700
8.3	Gbe Rolduckerveld	u	m	450	450	450	450	450	2.250
Totaal reguliere investeringen				**14.995**	**22.745**	**19.545**	**15.470**	**12.110**	**84.865**
II Overige investeringen									
4.2	Onderwijsvoorzieningen	v	e	0	200	200	200	200	800
4.2	IKC Droomhof	u	e	3.649	0	0	0	0	3.649
7.2	Riolen	v	e	2.475	2.700	2.300	2.300	2.300	12.075
Totaal overige investeringen				**6.124**	**2.900**	**2.500**	**2.500**	**2.500**	**16.524**
III Leningen									
4.2	HMB lening	u	-	1.800	0	0	0	0	1.800
5.2	Stg. OGE KVC Oranje	u	-	30	0	0	0	0	30
7.4	Woonwijzerwinkel	u	-	35	0	0	0	0	35
Totaal leningen				**1.865**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.865**
Totaal investeringen				**22.984**	**25.645**	**22.045**	**17.970**	**14.610**	**103.254**

[1] *V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering*

[2] *E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut*

d. Financiering en schuldpositie

Meer informatie over de financiering en schuldpositie staat in §2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing (d. Diverse kengetallen) en §4. Financiering (treasury).

e. Inzet reserves en voorzieningen

*bedragen * € 1.000*

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN BEGROTING 2024-2028 stand per ultimo						
Nr.	**Omschrijving**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
	ALGEMENE RESERVE					
01	Algemene reserve	7.965	8.465	8.965	9.465	9.965
02	Reserve exploitatie (vrij deel)	2.536	2.536	2.536	2.536	2.536
11	Algemene reserve obk	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
	BESTEMMINGSRESERVES TER EGALISATIE VAN TARIEVEN					
12	Egalisatiereserve afvalverwerking	1.482	982	782	582	582
	OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES					
02	Reserve exploitatie	4.432	4.060	160	-	-
03	Reserve reeds bestemde n.u.t.g.m.	22.188	18.727	18.025	17.437	16.300
08	Reserve onderwijshuisvesting	1.797	1.271	892	852	840
09	Reserve verenigingen/vrijwilligers	27	-	-	-	-
10	Reserve grondexploitatie obk	1.260	54	214	373	507
13	Reserve gebouwen	546	546	546	546	546
14	Reserve speeltuinen	74	10	19	28	37
15	Reserve gaia	171	31	31	31	31
16	Reserve stadsvernieuwing	1.225	1.225	1.225	1.225	1.225
17	Reserve evenementen	50	50	50	50	50
18	Reserve plantsoenen	119	8	15	22	29
19	Reserve ondernemersfonds	251	251	251	251	251
	TOTAAL RESERVES	**45.373**	**39.466**	**34.961**	**34.648**	**34.149**
	VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S					
01	Voorziening verkoop aandelen	26	26	26	26	26
02	Voorziening oninbare belastingdebiteuren	813	813	813	813	813
03	Voorziening pensioenverplichting wethouders	2.622	2.652	2.682	2.712	2.742
04	Voorziening dubieuze debiteuren sozawe	2.312	2.312	2.312	2.312	2.312
09	Voorziening wegen	156	156	156	156	156
11	Voorziening proj. Zonstr.-Clausstr.	2	2	2	2	2
12	Voorziening herontwikkeling d'r Pool	600	600	600	600	600
13	Voorziening verlofsparen	203	203	203	203	203
14	Voorziening Catharinahoes	95	95	95	95	95
	DOOR DERDEN BEKLEMDE MIDDELEN MET SPECIFIEKE AANWENDINGSRICHTING					
05	Voorziening dialect-activiteiten	27	27	27	27	27
08	Voorziening riolen	3.171	3.171	3.171	3.171	3.171
	TOTAAL VOORZIENINGEN	**10.027**	**10.057**	**10.087**	**10.117**	**10.147**
	TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	**55.400**	**49.523**	**45.048**	**44.765**	**44.296**

Het betreft m.n. de volgende toevoegingen en onttrekkingen:

RESERVES

- *01 Algemene Reserve*

Jaarlijks wordt € 500.000 toegevoegd aan de Algemene Reserve zodat het weerstandsvermogen geleidelijk versterkt wordt.

- *03 Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen*

Het merendeel is gerelateerd aan BBV-verplichtingen in verband met investeringen die ten laste van reserves zijn gedaan. Vanuit deze reserve worden de afschrijvingslasten van deze investeringen gedekt. Het betreft m.n. investeringen in Hub, muziekschool, 't Westhoes, 't Sjevemethoes, Hybride werken en Het Martin Buber. In 2024 is verder toegevoegd uit de voormalige reserve sociaal domein € 1,5 miljoen ten behoeve van een bufferfunctie voor open einde regelingen en € 1,5 miljoen als transformatiefonds.

- *08 Reserve huisvestingsvoorzieningen onderwijs*

De structurele toevoeging bedraagt jaarlijks € 2,215 miljoen. De onderwijsuitgaven inclusief kapitaallasten van de onderwijsinvesteringen worden afgedekt uit deze reserve. Op basis van de feitelijke ontwikkelingen worden per jaareinde steeds de correcte bedragen onttrokken.

- *10 Reserve grondexploitatie obk*

Via de erfpachtconstructie wordt de reserve jaarlijks aangevuld. De reserve wordt ook ingezet ter egalisatie van de kosten en opbrengsten van de grondexploitaties. De reserve laat een afname zien van € 1,260 miljoen begin 2024 naar € 0,507 miljoen eind 2028. Aanvullende informatie is opgenomen in de paragraaf grondexploitatie.

- *12 Egalisatiereserve afvalverwerking*

Voor meer info zie paragraaf 1 Lokale lasten.

- *14 Reserve speeltuinen*

Jaarlijks wordt € 9.000 gestort in de reserve speeltuinen.

- *18 Reserve plantsoenen*

In 2025 wordt € 118.000 onttrokken. Vervolgens wordt jaarlijks € 7.100 gestort in deze reserve.

VOORZIENINGEN

- *02 Voorziening voor oninbare debiteuren*.

Dit betreft de belastingdebiteuren. Op basis van prognoses en rapportages van BsGW neemt de gemeente de betreffende bedragen op. Jaarlijks wordt € 300.000 aan de voorziening toegevoegd. De daadwerkelijk oninbare debiteuren worden vervolgens ten laste van de voorziening gebracht (raming vooralsnog ook € 300.000).

- *03 Voorziening pensioenverplichting wethouders*

De maandelijkse premie-inhouding wordt gestort in de voorziening, op jaarbasis wordt hier € 30.000 voor geraamd. Overdrachten van pensioenen kunnen dit beïnvloeden.

N.B.: Een nadere toelichting op het doel van de diverse reserves en voorzieningen is opgenomen in de bijlagen.

Bijlagen

Lijst van afkortingen

AVV	Adviesdienst Verkeer en Vervoer
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAO	Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatiefonds
BIBOB	Bevordering Integriteitsbeoordeling door het Openbaar Bestuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOB	Beslissingen op Bezwaar
BTM	Bedrijventerreinenmanagement
BTW	Bruto Toegevoegde Waarde
BVE	Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAZ	Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering
CBC	Centrale Bezwaarschriften Commissie
CISO	Chief Information Security Officer
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
DUBO	Duurzaam Bouwen
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
ETIL	Economisch Technologisch Instituut Limburg
FG-functionaris	Functionaris voor de Gegevensbescherming
FIDO	Financiering Decentrale Overheden (wet)
FPU	Flexibele Pensioen Uitkering
FWI	(landelijk) Fonds Werk en Inkomen
GBA	(wet) Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens
GFT	Groente, Fruit en Tuin (afval)
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIDS	Gezond in de stad
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie Communicatie Technologie
IKB	Individueel Keuze Budget
I-NUP	De overheidsbrede implementatie-agenda dienstverlening e-overheid
ITJ	Integraal Toezicht Jeugd
ISV	Investeringsbudget Stedelijke vernieuwing
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jeugd op gezond gewicht
JPP	Jeugd Preventie Plan
KCC	Klant Contact Centrum
KOV	Kinderopvang
LED	Light Emitted Diode
LED	Limburg Economic Development
MER	Milieu Effect Rapportage
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
NJN	Najaarsnota
NOC/NSF	Nederlands Olympisch Comité / Nederlands Sport Federatie
NV	Naamloze Vennootschap
OBK	Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade
OZB	Onroerende Zaakbelasting
POL	Provinciaal Ondernemingplan Limburg
POP	Persoonlijk Ontwikkelingsplan
PSZ	Peuterspeelzalen

PVVP	Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan
RHCL	Regionaal Historisch Centrum Limburg
ROVL	Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg
RUDDO	Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden
RVVP	Regionaal Verkeers- en Vervoersplan
SSC-ZL	Shared Service Center - Zuid Limburg
SMK	Stichting Muziekschool Kerkrade
SUWI	Wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SW	Sociale Werkvoorziening
VAZOM	Vrije Academie Zuid Oostelijke Mijnstreek
VJN	Voorjaarsnota
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WIRA	Wet implementatie Rechtsbescherming richtlijnen Aanbesteden
WKR	Werkkostenregeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
WOZ	Waardering Onroerende Zaken (wet)
WOZL	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WSP	Werkgevers Service Punt
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten
Wwnv	Wet Werken naar vermogen
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen Welzijn Zorg
ZMLK	Zeer moeilijk lerende kinderen (speciaal onderwijs)

Nadere toelichting reserves en voorzieningen

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
	Algemene reserve	
01	Algemene reserve	De reserve dient als algemeen buffervermogen.
02	Reserve exploitatie (vrije deel)	Buffer vergelijkbaar met de algemene reserve, waarin meevallers en een positief rekeningresultaat tijdelijk kunnen worden geparkeerd totdat ze een andere bestemming krijgen. Van belang is het "vrije saldo", aangezien op de reserve soms ook al weer claims liggen. Het vrije saldo wordt betrokken bij de algemene reserve, het gedeelte waarop claims liggen bij de bestemmingsreserves.
11	Algemene reserve OBK	Door de activiteiten van het OBK en de daarmee verbonden risico's wordt een eigen reserve van enige omvang noodzakelijk geacht. Daarom is er specifiek voor het opvangen van niet voorziene/afgedekte risico's in de grondexploitaties een eigen reserve die als buffer dient.
	Bestemmingsreserves voor de egalisatie van tarieven	
12	Egalisatiereserve afvalverwerking	Het product afval is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. De 'egalisatiereserve afvalverwerking' kan worden ingezet om externe schommelingen in de tariefstelling op te vangen. Hiertoe worden saldi bij de eindafrekening per dienstjaar toegevoegd of onttrokken aan de reserve.
	Bestemmingsreserves	
02	Reserve exploitatie	Gedeelte van de reserve waarop claims liggen. De raad kan besluiten om de middelen een andere aanwending te geven. Het vrije saldo van de reserve wordt betrokken bij de algemene reserve.
03	Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen	Hierin zijn posten opgenomen met een sterk verplichtend karakter, waarbij echter nog geen opdrachtverstrekking aan derden heeft plaatsgevonden en die dus formeel niet op de staat Nog te Betalen horen. Het verplichtende karakter wordt aangegeven door bijv. wet- en regelgeving, of nog af te ronden uitvoering van een reeds genomen besluit. In verband met de eerder doorgevoerde integratie van het sociaal domein met de rest van de begroting was ook de noodzaak van een separate reserve sociaal domein thans niet meer aanwezig. Uit de (voormalige) reserve sociaal domein wordt in deze begroting via de reserve 'reeds bestemde nog uit te geven middelen' een bedrag van € 1,5 miljoen opzij gezet als transformatiefonds voor het sociaal domein. Een bedrag van € 1,5 miljoen wordt specifiek als buffer opzij gezet voor het opvangen van fluctuaties in de open-einde regelingen waarvan de definitieve jaarresultaten vaak pas per jaareinde blijken. Deze laatste houdt dus specifiek een egaliserende werking zoals dat voorheen het geval was bij de voormalige reserve sociaal domein. Het restant van afgerond € 1,8 miljoen wordt toegevoegd aan de reserve exploitatie.
06	Reserve HRM	Met deze reserve kan invulling worden gegeven aan trajecten op het personele vlak die vaak over de jaargrenzen heengaan (bijvoorbeeld Persoonlijke Ontwikkelings Plannen).
07	Reserve sociaal domein	Komt te vervallen. In verband met de eerder doorgevoerde integratie van het sociaal domein met de rest van de begroting was ook de noodzaak van een separate reserve sociaal domein thans niet meer aanwezig. Zie verder de toelichting bij de reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen.
08	Reserve huisvestingsvoorzieningen onderwijs	Uit deze post worden de kapitaallasten van onderwijsvoorzieningen en de overige kosten van onderwijsvoorzieningen afgedekt (budgettair neutraal). Het betreft hier dus eigen middelen.

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
09	Reserve verenigingen en vrijwilligers	Deze reserve had een egaliserende werking ten aanzien van de kosten van verenigingen en vrijwilligers en kan na volledige inzet komen te vervallen.
10	Reserve grondexploitatie OBK	Dit is de "werkreserve" van het OBK van waaruit grondexploitaties worden bekostigd en opbrengsten worden geparkeerd ten behoeve van investeringen. Een groot deel is bestemd voor wijkontwikkelingsplannen en grote projecten. Periodiek wordt het meerjarig verloop van deze reserve bewaakt en geactualiseerd om tijdig in te kunnen spelen op ontwikkelingen.
13	Reserve gebouwen	Onderhoudskosten worden met name in de exploitatie verantwoord. De reserve kan worden gebruikt om eventuele (extra) kosten van gemeentelijke gebouwen op te vangen. Incidentele meevallers, bijvoorbeeld uit de verkoop van gebouwen, worden aan de reserve toegevoegd. Egaliserende werking.
14	Reserve speeltuinen	De reserve kan worden gebruikt om eventuele (extra) kosten van speeltuinen-, toestellen, e.d. op te vangen. Egaliserende werking. Kan na volledige inzet komen te vervallen.
15	Reserve Gaia	Deze reserve was bedoeld voor egalisatie van kosten / opbrengsten in relatie tot GaiaZOO en kan na volledige inzet komen te vervallen.
16	Reserve stadsvernieuwing	Reserve ten behoeve van herstructureringsprojecten en aanpak verpaupering. Naar verwachting zal de zojuist benoemde problematiek mede door het krimpscenario in de komende jaren toenemen.
17	Reserve evenementen	Deze reserve dient om eventuele (extra) kosten van evenementen te kunnen dekken. Egaliserende werking.
18	Reserve plantsoenen	De reserve dient als buffer voor de groenvoorziening om onvoorziene uitgaven op te vangen en kan na volledige inzet komen te vervallen.
19	Reserve ondernemersfonds	De opbrengsten reclamegelden worden hierin vooralsnog gestort ten behoeve van de ondernemers.
20	Reserve liquidatie sanering mijnterrein	De reserve wordt gebruikt voor bodemsanering van de terreinen in combinatie met de herinrichting ervan. De reserve is destijds gevoed door een ontvangen liquidatie-uitkering in verband met de beëindiging van de taakopdracht sanering mijnterrein. Vrij te besteden door gemeente. Op deze reserve wordt een uitsterfconstructie toegepast.
	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	
01	Voorziening verkoop aandelen	Bij de verkoop van de aandelen Essent en Attero was sprake van "rechten" van aandeelhouders op diverse garantiefondsen (vordering), die vooralsnog volledig in een voorziening werden gestort omdat de hoogte nog onzeker was. De manier van verwerking was verplicht voorgeschreven. De volledige financiële afwikkeling nadert zijn einde, waarbij ook verschillende tijdelijke rechtspersonen worden opgeheven. Tegenover het bedrag in de voorziening staat nu nog een vordering op op Attero voor een even groot bedrag.
02	Voorziening voor oninbare belastingdebiteuren	Deze voorziening dient om financiële consequenties van niet-geraamde afboekingen van oninbare belastingdebiteuren, niet-geraamde schuldsaneringen of andere debiteuren (niet zijnde sozawe) op te vangen. Sinds de overgang naar de BsGW, maakt de BsGW periodiek een inschatting ten behoeve van de deelnemende gemeenten. De daadwerkelijk oninbaar verklaarde posten worden vervolgens afgeboekt ten laste van de voorziening.
03	Voorziening pensioenverplichtingen	Deze voorziening dient ter dekking van de aan de gemeente overgedragen pensioenaanspraken van wethouders (Wet APPA). Deze voorziening wordt gevoed door de ingehouden premies op de

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
		loonsom in de voorziening te storten, de hoogte wordt jaarlijks opnieuw berekend.
04	Voorziening dubieuze debiteuren sozawe	In verband met destijds aangescherpte verslaggevingseisen is de manier van boekhouden veranderd met betrekking tot terugbetaling aan debiteuren. In 2007 is besloten om vanaf de jaarrekening 2006 een voorziening te creëren voor de risico's van eventuele oninbaarheid.
09	Voorziening wegen	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan onderhoud van wegen.
10	Voorziening project Heerlenersteenweg	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
11	Voorziening project Zonstraat-Clausstraat	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
12	Voorziening herontwikkeling d'r Pool	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
13	Voorziening verlofsparen	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de in de CAO geboden mogelijkheid om verlof te sparen (leidend tot een toekomstige financiële verplichting voor de werkgever).

	Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	
05	Voorziening dialect-activiteiten	De voorziening is gevoed door het liquidatiesaldo van de stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer en is bedoeld voor het organiseren van activiteiten die de instandhouding van het Kerkraads dialect bevorderen (met inachtneming van de relevante verordeningen).
08	Voorziening riolen	Het product "riolering" is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. De voorziening dient om schommelingen in de tariefbepaling te kunnen opvangen. Uit het rioolbeheersplan blijken de noodzakelijke investeringen en wordt een verband gelegd met de tarieven. Tevens blijkt meerjarig het eventueel beroep dat op de voorziening moet worden gedaan.

Staat van Langlopende Leningen

bedragen x € 1.000

Lening-nummer	Bedrag lening	Rente%	Aflossing jaar	Restant lening per 1.1.2025	Aflossing 2025	Rente 2025	Restant lening per 1.1.2026
200102	€ 9.076	5,470	2026	€ 726	€ 363	€ 24	€ 363
200201	€ 10.000	5,469	2027	€ 1.200	€ 400	€ 50	€ 800
200303	€ 17.500	4,855	2028	€ 2.800	€ 700	€ 132	€ 2.100
200501	€ 10.000	3,585	2030	€ 2.400	€ 400	€ 78	€ 2.000
200601	€ 11.000	3,798	2031	€ 3.080	€ 440	€ 103	€ 2.640
200901	€ 7.000	4,610	2034	€ 2.800	€ 280	€ 127	€ 2.520
201001	€ 5.000	4,610	2035	€ 2.200	€ 200	€ 93	€ 2.000
201301	€ 11.000	2,970	2038	€ 6.160	€ 440	€ 173	€ 5.720
2015-01	€ 11.000	1,220	2035	€ 6.050	€ 550	€ 70	€ 5.500
2016-01	€ 10.000	1,295	2036	€ 6.000	€ 500	€ 73	€ 5.500
2017-01	€ 6.000	1,395	2037	€ 3.900	€ 300	€ 51	€ 3.600
2017-02	€ 14.000	1,190	2037	€ 9.100	€ 700	€ 107	€ 8.400
2018-01	€ 12.000	1,360	2038	€ 8.400	€ 600	€ 107	€ 7.800
2018-02	€ 12.000	1,190	2038	€ 8.400	€ 600	€ 98	€ 7.800
2019-01	€ 10.000	1,200	2039	€ 7.500	€ 500	€ 84	€ 7.000
2019-02	€ 10.000	0,680	2044	€ 8.000	€ 400	€ 53	€ 7.600
2020-01	€ 10.000	0,585	2045	€ 8.400	€ 400	€ 48	€ 8.000
2020-02	€ 8.000	0,530	2040	€ 6.400	€ 400	€ 32	€ 6.000
2021-01	€ 15.000	0,190	2041	€ 12.750	€ 750	€ 23	€ 12.000
2022-01	€ 10.000	1,425	2042	€ 9.000	€ 500	€ 123	€ 8.500
2023-01	€ 8.000	3,150	2048	€ 7.680	€ 320	€ 233	€ 7.360
2023-02	€ 11.000	3,345	2048	€ 10.560	€ 440	€ 347	€ 10.120
Totalen				**133.506**	**10.183**	**2.227**	**123.323**

EMU-saldo

Onderstaande tabel laat de berekening van het EMU-saldo van de gemeente Kerkrade zien.

Omschrijving		2024	2025	2026	2027	2028
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV artikel 17c)	25.938	2.141	5.455	4.278	3.775
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-21.468	-16.671	-20.935	-20.608	-18.105
3	Mutatie voorzieningen	530	2.530	480	330	330
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie), zie exploitatie	0	0	0	0	0
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
		5.000	**-12.000**	**-15.000**	**-16.000**	**-14.000**

Overige risico's

Bedrijfsvoering
Toelichting
Dit zijn risico's die spelen in het dagelijkse werk. Ook kunnen dit risico's zijn door veranderingen in wetten. Of omdat er bijvoorbeeld een procedure bij de rechter loopt of er nog word onderhandeld over een nieuw contract.

Bestaande maatregelen
Voor sommige risico's zijn verzekeringen afgesloten. Denk aan een verzekering voor brandschade of aansprakelijkheid. Ook kunnen voorzieningen zijn gevormd, zoals de voorziening oninbare debiteuren.
Binnen de gemeente worden deze risico's in de gaten gehouden. Voor projecten is het zo dat deze alleen kunnen starten als er budget voor is. Tot slot is in de begroting een jaarlijkse post “onvoorzien” (€ 228.000) en in het investeringsprogramma een jaarlijkse post “onvermijdbaar” (€ 58.000) voor het opvangen van risico’s opgenomen.

Kwantificering (rest)risico
Niet van toepassing.

Demografische ontwikkeling
Toelichting
Met demografische ontwikkeling wordt bedoeld dat in een stad onder andere het aantal inwoners of ouderen kan verschillen van jaar tot jaar. Dit zien we in Kerkrade ook. Het aantal inwoners daalt langzaam en het aantal oudere inwoners neemt toe. Dit heeft onder andere gevolgen voor de leegstand, arbeidsmarkt, publieke en recreatieve voorzieningen. Meer informatie staat in programma 8 van de begroting “Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing”.

Bestaande maatregelen
Dit gebeurt niet ineens maar duurt meerdere jaren. Bij de berekening van de algemene uitkering wordt hiermee rekening gehouden. Zo kunnen de aantallen inwoners, jongeren en woningen per jaar anders zijn. Ook als nieuw beleid gemaakt wordt, wordt hiermee rekening gehouden.

In regionaal verband is met het uitvoeringsprogramma's IBA, de Regio Deal Parkstad, het Volkshuisvestingfonds etcetera een financiële bijdrage gegeven aan onder meer het aanpakken van de (gevolgen van de) bevolkingskrimp, werken aan sociaaleconomische structuurversterking, het verbeteren van de woonkwaliteit en leefbaarheid in kwetsbare gebieden. Tot slot wordt bij nieuwe beleidsbeslissingen zoveel mogelijk rekening gehouden met de effecten van de bevolkingsontwikkeling. Tegelijkertijd wordt in de regio sterk ingezet om de trend juist om te buigen.

Kwantificering (rest)risico
Het is een belangrijk onderwerp, maar het is geen risico.

Subsidies
Toelichting
Ook de gemeente Kerkrade ontvangt subsidies om haar plannen te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld zijn van het Rijk, de Provincie of de Europese Unie. Een subsidie wordt niet zomaar gegeven. Er gelden voorwaarden waaraan de gemeente moet voldoen. Mogelijk wordt toch geen subsidie toegekend omdat er niet aan de voorwaarden voldaan wordt. Ook kan het een risico zijn dat een subsidie terugbetaald moet worden. Dit kan het geval zijn als de gemeente zich niet aan de subsidievoorwaarden blijkt te hebben gehouden.

Bestaande maatregelen
Subsidies worden pas opgenomen in de begroting als de subsidiebeschikking ontvangen is (hoge mate van zekerheid). Het naleven van de voorwaarden wordt steeds bewaakt.

Kwantificering (rest)risico
Niet van toepassing.

Financiering

Toelichting

Het risico bestaat dat de rente hoger uitvalt dan wat eerder gedacht was. Dit is dan een nadeel voor de begroting.

Bestaande maatregelen

Er is sprake van een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille. De renteontwikkelingen worden in de gaten gehouden en als het nodig is, wordt financiering veiliggesteld. De financiering voldoet aan de normen voor de kasgeldlimiet (korte financiering) én aan de renterisiconorm (zie ook de financieringsparagraaf in de begroting).
Als we de financiering van de komende jaren ook meetellen, heeft Gemeente Kerkrade zelfs nog veel ruimte onder de renterisiconorm. Er wordt daarnaast gewerkt met lange termijn financiering met looptijden van 20 of 25 jaar.
Het risico, als we herfinanciering nodig hebben, is daarmee minder geworden, omdat dit een langzaam proces is dat zich over vele jaren uitstrekt.
De leningenportefeuille is wel toegenomen, vooral door grote investeringen in de stad (zoals centrum, Kerkrade-West), maar er is in de begroting rekening gehouden met de kosten van de financiering die er nu is en van de financiering die we nog verwachten. Als laatste wordt in de begroting altijd gerekend met een rentepercentage dat elk jaar steeds een beetje hoger wordt. Zo maken we het risico van een stijging van de rente op de korte termijn kleiner. Deze percentages passen we steeds aan als er iets verandert of als we verwachten dat er iets gaat veranderen.

Kwantificering (rest)risico

Niet van toepassing.

Verbonden partijen (VP-en)

Toelichting

Onder de VP-en vallen onder andere de gemeenschappelijke regelingen (GR-en). De gemeente is deel van het algemeen bestuur van meerdere GR-en. Elk van deze hebben hun eigen boekhouding. Er kan zich bij een verbonden partij een risico voordoen.

Bestaande maatregelen

De VP-en proberen de risico's zelf te verkleinen. Als een risico werkelijkheid wordt, dan wordt eerst gekeken de VP dit zelf kan oplossen. Er is vaak contact met een VP. Dit kan zijn in de vorm van een overleg of een document zoals een begroting of jaarrekening. Er wordt dan ook aandacht besteed aan de risico's.
De gemeente betaalt een bijdrage aan de VP volgens de begroting van die VP. Deze bijdrage staat ook in de gemeentebegroting. De Raden kunnen iets vinden van de begroting van een VP. Dit wordt een zienswijze genoemd. Dit is een middel om te sturen op de VP.

Kwantificering (rest)risico

Niet van toepassing.

Gewaarborgde geldleningen

Toelichting

In het verleden zijn aan woningcorporaties en particulieren garanties verleend op hun sociale woningbezit. Dit was bepaald vanuit de wet. Het begrote totaalbedrag aan nog open garanties bedraagt eind 2023 voor de corporaties € 221 miljoen en voor de particulieren € 1,1 miljoen. Het risico bestaat dat de woningcorporaties of particulieren niet betalen doordat ze bijvoorbeeld failliet gaan.

Bestaande maatregelen

Een garantie wordt verleend voor een sociale woning. De woning is dan het onderpand. Dat betekent dat als niet betaald wordt, de gemeente dat pand krijgt. De afgelopen jaren is het bedrag aan uitstaande garanties gedaald. Door aflossingen wordt het risico kleiner en neemt de waarde van het onderpand ten opzichte van de garantie toe. Er is bovendien een landelijk waarborgfonds waar de gemeente terecht kan als niet wordt afgelost. De woningcorporaties voeden dit fonds. Tot slot hebben de drie woningcorporaties die in Kerkrade actief zijn, HeemWonen, Wonen Limburg en WonenZuid, een eigen vermogen van ruim € 3,94 miljard. Dit is aanzienlijk. Volgens BsGW bedroeg de WOZ-waarde van het woningbezit specifiek in Kerkrade van deze corporaties € 880 miljoen in 2021. Dit is ruim voldoende om de uitstaande garanties te dekken.

Kwantificering (rest)risico

Niet van toepassing.

Gemeente Kerkrade

Vragen fractie PvdA inzake begroting 2025

1. Dividend Enexis / BNG bank.

De gemeente ontvangt dividendinkomsten van Enexis en de BNG Bank. Dividend is de uitkering van (een deel van) de winst aan de aandeelhouders. In 2024 viel dividenduitkering van Enexis en in mindere mate van BNG lager uit dan geraamd. Het nadeel voor 2024 is € 165.000. De inschatting is, dat dit niet verandert Voor de komende jaren.

Omzet Enexis,
Kosten transportdiensten en distributieverliezen wat is hiervan de oorzaak dan.

€ miljoen	**2023**	**2022**
Netto-omzet	**2.014**	**1.705**
Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	809	380
Overige bedrijfsopbrengsten	1	3
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo	1.206	1.328

2. **Kosten m.b.t. de gezonde school: fruit en een middaglunch voor de scholen. Wat zijn de kosten hiervan? Is dit in de begroting meegenomen? Zo ja, waar is dit te lezen?**

Vragen fractie Burgerbelangen over de begroting 2025

1. In de begroting 2025 wordt aangegeven dat de GR is gevraagd om voorstellen te doen hoe vanaf 2026 een besparing in de werkzaamheden kan worden gerealiseerd (5-10%). In de voorliggende begroting is hierop geanticipeerd door in 2026 uit te gaan van een verlaging van 0,4 miljoen en vanaf 2027 van een verlaging van 0,8 miljoen, wat neerkomt op circa 2,5% respectievelijk op 5% van de bijdragen aan de GR-en (excl WSW-subsidies WOZL). Wat doen we als GR'-en besparingen niet kunnen realiseren?

2. Hoe gaan we de verschillende maatregelen en effecten van deze begroting communiceren richting onze burgers?

3. De afgelopen jaren is er meer invloed te zien van de klimaatverandering en weersomstandigheden. In de begroting is geen directe link te vinden van lasten die toegewezen kunnen worden aan dit aandachtspunt. Waar kunnen wij een eventueel budget vinden dat hiervoor is gereserveerd? Er wordt wel gesproken over het belang van bomen in de stad en wijken. Is er is ook nog een extra post opgenomen voor aanpassing wegen, straten e.d. door of ter voorkoming van wateroverlast? En zo ja, waar zijn deze te vinden?

4. Is er bij de investeringen rekening gehouden met onvoorziene meerkosten (door inflatie o.i.d)?

5. In de begroting zijn een aantal reguliere investeringen opgenomen (pag. 19), waaronder verduurzaming stadskantoor en raadhuis. Bedragen voor 2024, 2025 en 2026, 421K, 2.000K en 2.000K. Wordt er gebruik gemaakt van subsidies t.b.v. deze verduurzaming?

Technische Vragen Begroting 2025
CDA Kerkrade

Onderstaand de technische vragen begroting 2025 van CDA Kerkrade.

Pagina 8:

1. Gemeente Kerkrade investeert jaarlijks fors in evenementen, in 2024 nog €235.000 en vanaf 2025 weliswaar minder maar nog steeds €100.000 per jaar. Graag een specificatie hoe deze besparing gerealiseerd wordt en/of welke evenementen niet meer/ minder ondersteund gaan worden?
2. Welke specifieke evenementen vallen onder dit budget van €100.000, graag ook toelichting/ vergelijking met de productbegroting?
3. We zien ook jaarlijks €50.000 reserve evenementen staan, dit is 50% van het voor evenementen begrote bedrag. Waarom wordt dit bedrag niet meegenomen in het bedrag evenementen en waarom is dit bedrag in verhouding met de genoemde €100.000 zo hoog?
4. Hoe wordt het bedrag van €100.000 verdeeld tussen verschillende evenementen? Zijn er terugkerende evenementen die een groter deel van het budget ontvangen, en op welke manier wordt bepaald welke activiteiten prioriteit krijgen?
5. Welke genoemde evenementen/ activiteiten of delen daarvan worden bekostigd uit een ander budget dan het budget evenementen a €100.000? Graag toelichting en ook koppeling met productbegroting.
6. Valt bijvoorbeeld het evenement sinterklaas binnen dit budget? Wij zien deze niet terug in de productbegroting, graag toelichting.
7. Worden evenementen nog op andere manieren ondersteund (denk aan elektriciteit, hekwerken, vlaggenmasten, schoonmaak en afvalverwerking, aankleding, etc.)? Graag voorbeelden noemen incl. inzet/ kosten per evenement.
8. In de krant hebben wij vernomen dat €15.000 geïnvesteerd wordt in recyclebare plastic bekers.
    a. Uit welke budget worden deze bekostigd?
    b. Waarom doet de gemeente deze investering en wordt deze niet aan de betreffende organisator overgelaten?
    c. Zijn deze bekers dan voor alle evenementen in Kerkrade beschikbaar, ook als ze gelijktijdig plaatsvinden zoals bijv. diverse evenementen met carnaval?
    d. Stel na carnaval zijn er vrijwel geen bekers meer over, worden dan nieuwe aangeschaft door de gemeente?
9. Is er een grondige kosten-batenanalyse uitgevoerd om te bepalen welke evenementen daadwerkelijk bijdragen aan de toeristische, economische en sociale doelen van de gemeenten? Zo ja, dan ontvangen we die graag. Zo nee, waarom niet?
10. Gezien de verwachte tekorten in latere jaren (bijv. 2027 en 2028), is het mogelijk dat het budget voor evenementen verder moet worden verlaagd. Is er een plan om deze activiteiten efficiënter te organiseren of om alternatieve financieringsbronnen te vinden?
11. Begeleidt gemeente Kerkrade evenementen ook naar andere financieringsvormen of andere subsidiemogelijkheden (denk aan sponsoring bedrijven, bijdrage standhouders, provincie Limburg, fondsen, etc.)?

Pagina 8:
In de jeugdzorg worden in 2025 forse uitgaven verwacht met een stijging van €600.000 ten opzichte van 2024. Deels door reeds benoemde redenen.

12. Welke factoren verklaren deze stijging en hoe worden de financiële risico's van deze oplopende kosten beheerst?
13. Verklaar de fluctuaties: daling in 2027 van €500.000 en 2028 weer stijging met €500.000?

Fractie CDA Kerkrade *www.cdakerkrade.nl* *email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl*

Pagina 20:
Het persbericht, publicatie d.d. 26-09-2024 door Jos Adriaans: “Slimmer samenwerken met andere gemeenten (gemeenschappelijke regelingen) moet 3,6 miljoen opleveren."

14. Kent het College dit bericht?
15. Hoe verhoudt zich dit met het beeld dat het College heeft bij de gemeenschappelijke regelingen, o.a. op hert gebied van efficiency? Zie pagina 20.
16. Welke rol speelt AI en andere automatiseringen hierin?
17. Gaat de invoering van AI ten koste van personele inzetting en duurzaamheidsdoelstellingen (toelichting: bekend is dat AI veel energie kost)?

Pagina 20:

18. De onder exploitatie, reserves, genoemde €1,5 miljoen die opzij wordt gezet, is dit dezelfde 1,5 miljoen die genoemd wordt bij het armoedebeleid?
19. Vervolgens wordt €1,5 miljoen genoemd als buffer voor fluctuaties in open-einde regelingen, is dit dezelfde €1,5 miljoen als voor het transformatiefonds?
20. Is het genoemde bedrag voor fluctuaties in het sociaal domein voldoende om de verwachte pieken en tekorten in zorg en welzijn op te vangen, gezien de stijgende vraag naar jeugdzorg en WMO-diensten?

Pagina 20:

21. De gemeentelijke reserves worden sterk aangesproken om de begroting sluitend te houden tot en met 2025. Wat is het lange termijnplan om deze reserves weer op peil te brengen, en hoe voorkomt de gemeente dat toekomstige generaties met een te grote schuldenlast worden geconfronteerd?

Pagina 21
De OZB wordt met 8,5% verhoogd in 2025. De gemeente Kerkrade biedt kwijtschelding van de onroerendezaakbelasting (OZB) aan voor inwoners met een laag inkomen, zoals mensen met een uitkering (via BsGW).

22. Als een inwoner weer betaald werkt heeft (nadat deze een uitkering had), hoe zorgt de gemeente dan ervoor dat “werken loont” in relatie tot de OZB?
23. Kan de verhoging van de OZB een negatief effect hierop hebben?

Pagina 21
De parkeergarage VIE is nog steeds niet officieel in gebruik genomen en de parkachtige omgeving/ groene dak-bekleding is nog niet gerealiseerd.

24. Wat is de stand van zaken van oplevering parkeergarage VIE?
25. Wanneer wordt gestart met de aanleg van de groene dak-bekleding/ beplanting en wanneer wordt het opgeleverd?
26. Zijn er juridische kosten gemaakt in dit traject die direct/ indirect te maken hebben met de oplevering van de parkeergarage? Graag specificeren of hier ook uren van ambtenaren/ externe adviseurs bij betrokken zijn.
27. Aangezien de dakconstructie zo is ontworpen dat een dak-bekleding hierop komt en dus de constructie niet direct bloot wordt gesteld aan weersinvloeden (zon/ regen/ wind/ etc.), vernemen wij graag of dit nu tot bouwkundige problemen leidt/ constructieve problemen leidt of andere schade aan de parkeergarage is ontstaan, graag toelichting.
28. Indien er schade is ontstaan:
    a. Wie draait op voor de herstelwerkzaamheden en hoeveel bedragen deze kosten?
    b. Is er een ultimatum gesteld, ongeacht procedure of iets dergelijks, dast de parkeergarage wordt opgeleverd en de gehele infrastructuur gereed is?

Fractie CDA Kerkrade *www.cdakerkrade.nl* *email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl*

Pagina 22

29. De begroting noemt significante investeringen in duurzaamheid, zoals het verduurzamen van stadskantoor en raadhuis (€4,4 miljoen). In hoeverre zijn deze investeringen voldoende om de gestelde duurzaamheidsdoelen van Kerkrade te halen, en hoe worden toekomstige klimaat- en milieu-uitdagingen structureel aangepakt?
30. Betreft deze investering enkel de verduurzaming van het stadskantoor en raadhuis en graag toelichting welke duurzaamheidsmaatregelen getroffen worden en waarom dit bedrag naar onze mening hoog is?
31. Hoe worden deze verduurzamingsprojecten geëvalueerd en gemonitord? Worden er tussentijdse duurzaamheidsindicatoren opgesteld om ervoor te zorgen dat de stad op schema blijft?

Pagina 30: verbeteren van vervoersvoorzieningen

32. Wat is de financiële impact van het dreigende faillissement van Velocity op de gemeentefinanciën?

Pagina 32:

33. Er wordt fors geïnvesteerd in infrastructuur (€5,18 miljoen in wegenonderhoud in 2025). Hoe waarborgt de gemeente dat deze investeringen duurzaam en toekomstbestendig zijn, met aandacht voor veranderende mobiliteitstrends zoals fietsen en elektrisch vervoer?

Pagina 35: Bedrijventerreinen

34. Welke maatregelen worden genomen om naast bereikbaarheid en mobiliteit ook klimaat gerelateerde verbeteringen door te voeren? Denk o.a. aan hitte, droogte, wateroverlast, enz.

Pagina 36:
Toevoeging Santa Maria aan flexiforum en duurzaamheid: van het gas af/ energieneutraal.

35. Is er voldoende elektriciteit capaciteit voor de nieuwe huurders en realisatie van de aanpassingen aan het gebouw?
36. Is er voldoende elektriciteit capaciteit indien de gebouwen van het gas af gaan?
37. Welke investeringen brengt dit met zich mee (aanpassing installaties, etc.) en gaan de huurders hieraan mee betalen, is hier al een plan voor opgesteld?

Pagina 47
Het college heeft aandacht voor sport, bewegen, VIE, verenigingen en zet middels combinatiefunctionarissen extra in op ledenbehoud, ledenwerving en meer bewegen.

38. Ligt er ook beleid speciaal gericht op jongeren om meer aansluiting bij sportverenigingen te realiseren en is hier budget voor, graag ook voorbeelden noemen?
39. Wordt het verenigingsleven breed onder aandacht gebracht bij de inwoners van Kerkrade? Zo nee waarom niet, zo ja, graag voorbeelden?
40. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat de middelen effectief worden ingezet en vinden er evaluaties plaats om de effectiviteit te meten?

Pagina 75:
Afgelopen jaar hebben wij ook vragen gesteld over de woningmark. Destijds wed beantwoord dat er in Parkstad 6775 woningen bijgebouwd moeten worden.

41. Welke beleid heeft de gemeente Kerkrade hierop ontwikkelt?
42. Hoeveel woningen zijn op dit moment gerealiseerd, in ontwikkeling of staan gepland, graag specificatie?

Fractie CDA Kerkrade *www.cdakerkrade.nl* *email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl*

43. Wat is de verhouding sociale huur, huur, starters, midden en hoog segment van deze woningen?
44. Welke afspraken liggen er in Parkstad verband op dit gebied en geeft dit beperkingen met zich mee voor Kerkrade (bijv. bepaalde woningen die niet ontwikkelt zullen worden)?
45. Wat is de visie van de gemeente op het ontwikkelen van aantrekkelijkere woonopties voor hogere inkomensgroepen, die nu mogelijk naar omliggende gemeenten trekken?
46. In veel gemeenten wordt samengewerkt met ontwikkelaars om aantrekkelijkere woningen te realiseren. Hoe stimuleert Kerkrade deze samenwerkingen, en welke incentives biedt de gemeente om het midden- en hogere segment te ontwikkelen?
47. Hoe gaat de gemeente Kerkrade het probleem van scheefgroei aanpakken, waarbij senioren noodgedwongen in hun grote woningen blijven omdat er onvoldoende ruime en luxe appartementen met voldoende buitenruimte beschikbaar zijn, waardoor de doorstroom op de woningmarkt stagneert en jongere gezinnen geen toegang hebben tot geschikte woningen?

Pagina 80:

48. Er wordt jaarlijks €150.000 geïnvesteerd in de herinrichting van woonwagenplaatsen. Wat zijn de concrete doelen voor deze investering, en hoe wordt de voortgang gemonitord om ervoor te zorgen dat de beoogde verbeteringen tijdig worden gerealiseerd?

Pagina 98:
De gemeente bezit 106 gebouwen.

49. Is het beleid van de gemeente om dit te handhaven, in te krimpen of uit te breiden?
50. Hoeveel en welke gebouwen zijn nu verliesgevend in de exploitatie?
51. Hoeveel en welke gebouwen staan leeg?
52. Hoeveel en welke gebouwen voldoen nog niet aan de duurzaamheidseisen?
53. Bij hoeveel panden is sprake van achterstallig onderhoud?

Pagina 100: woonwagenzaken

54. Klopt dat in de passage “Voor het verduurzamen … 2005 als 2026 € 2.000.000 begroot.” in plaats van 2005 bedoeld wordt 2025?

Pagina 112

55. We zien dat de externe inhuur vanaf 2026 op ongeveer 5,2% zit t.o.v. de salarissen van vaste medewerkers. Deze daling zet zich in kleine mate door. Dit is een daling van 2,5% t.o.v. 2025. Hoe denkt het College deze besparing te realiseren, graag toelichten?
56. Is toekomstig beleid om minder externe in te huren of externe tegen een gunstiger uurtarief?
57. Is de externe inhuur procentueel enigszins gelijk bij de diverse afdelingen of zitten hier grote verschillen in, graag overzicht per afdeling.

Pagina 162
In 2023 is m.b.t. het Flexiforum € 417.000 aan huurpenningen ontvangen. Voor het jaar 2024 is € 423.700 aan inkomsten begroot. Dit bedrag zal door indexering in 2025 en volgende jaren verder stijgen. Wij hebben naast de begroting 2025 ook de productbegroting doorgelopen. Ook hebben wij afgelopen jaar vragen gesteld over Flexiforum en de inkomsten/ uitgaven. Conform die antwoorden waren de huuropbrengsten in 2022 €517.534 (huurpenningen, huren maatschappelijke partijen, huur gymzaal).

58. Klopt onze constatering dat de huur in 2023 en de begrote huur voor 2024 lager uitvalt dan 2022?
59. Waar vinden wij de kosten OZB van het flexiforum en hoe hoog zijn deze?

Fractie CDA Kerkrade *www.cdakerkrade.nl* *email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl*

60. Zijn er meer kosten die niet gelinkt zijn aan Flexiforum maar hier wel aan gekoppeld zouden moeten zijn (dus meer dan de productbegroting regels 9320050 t/m 9320193)?
61. Klopt het dat er geen inkomsten zijn uit onderhoud groen, parkeerplaatsen, gemeenschappelijke ruimten, receptie, etc., graag toelichting?
62. Waar bestaan de inkomsten “overige goederen en diensten” uit?
63. Hebben de huurders mee geïnvesteerd in het verduurzamen van het gebouw (o.a. de zonnepanelen) en gaan zij mee investeren in het verder verduurzamen van het gebouw?
64. Graag toelichting op de post “inkomensoverdracht onverdeeld” uit de productbegroting en specificering?
65. Waar bestaat de post “dagelijks onderhoud” uit en worden deze kosten doorberekend aan de gebouw gebruikers?
66. Graag toelichting op de post “PR, COMM. Concerten Revi - overige goederen en diensten” uit de productbegroting? Wie ontvangt deze bedragen en wat is de tegenprestatie?
67. Waarom verschillen de bedragen van schoonmaak over de jaren heen zo erg?
68. Graag toelichting op de posten “MC Advisory” en de genoemde bedragen over de jaren? Waarvoor is dit, graag specificeren?
69. Hoe wordt het verschillend energieverbruik doorberekend aan de huurders of wordt dit procentueel gedaan? Vind er een doorberekening plaats?
70. In 2024 is overige goederen en diensten €295.000, waarom is dit bedrag dit jaar zo hoog?
71. Hoeveel medewerkers betreft de post “receptie”? Wie bekostigd deze?
72. Graag toelichting op de post maatschappelijke partijen - overige goederen en diensten?
73. CDA heeft de inkomsten en uitgaven komende uit de productbegroting onder elkaar gezet (zie bijlage pdf), graag vernemen wij of deze uiteenzetting klopt en of de constatering juist is dat Flexiforum nu en de komende jaren verliesgevend is? Graag toelichting hierop en indien niet juist, graag ons de berekening, overzicht toe laten komen waaruit het tegendeel blijkt, graag ook aangeving waar dit gevonden kan worden in de financiële stukken?

Fractie CDA Kerkrade *www.cdakerkrade.nl* *email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl*

Flexiforum **bedragen a.d.h.v. begroting 2025**

inkomsten	**2022**	**2023**	**begr. 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
huren	€ 384.780,00	€ 416.519,00	€ 423.700,00	€ 433.700,00	€ 511.000,00	€ 514.000,00	€ 514.000,00
overige goederen en diensten	€ 22.400,00	€ 23.986,00	€ 28.400,00	€ 25.000,00	€ 27.000,00	€ 29.000,00	€ 29.000,00
onderhoud - inkomensoverdrachten Rijk	€ 265.000,00	€ 98.400,00	€ 30.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
gymzaal - huren	€ 12.967,00	€ 29.909,00	€ 40.000,00	€ 40.000,00	€ 40.000,00	€ 40.000,00	€ 40.000,00
gymzaal - overige verrekeningen		€ 12.500,00	€ 13.300,00	€ 14.000,00	€ 14.000,00	€ 14.000,00	€ 14.000,00
maatschappelijke partijen - overige verrekeningen	€ 119.787,00	€ 123.390,00	€ 125.200,00	€ 112.000,00	€ 113.000,00	€ 113.000,00	€ 113.000,00
energie - overige goederen en diensten	€ 188.036,00	€ 115.308,00	€ 110.000,00	€ 110.000,00	€ 110.000,00	€ 110.000,00	€ 110.000,00
energie - overige verrekeningen		€ 22.492,00	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
dagelijks onderhoud - overige goederen en diensten		€ 1.254,00	€ 2.900,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
bijdrage huurders internet / Ozb	€ 25.189,00						
bijdrage energie gemeente en nog te ontvangen btw	€ 137.500,00						
totaal inkomsten	**€ 1.155.659,00**	**€ 843.758,00**	**€ 773.500,00**	**€ 734.700,00**	**€ 815.000,00**	**€ 820.000,00**	**€ 820.000,00**

uitgaven	**2022**	**2023**	**begr. 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
afschrijvingen		€ 585.900,00	€ 587.000,00	€ 599.800,00	€ 685.100,00	€ 685.400,00	€ 685.400,00
diverse kapitaallasten	€ 33.892,00						
toegerekende reele/bespaarde rente		€ 74.128,00	€ 63.200,00	€ 79.000,00	€ 72.300,00	€ 64.800,00	€ 57.300,00
salarissen en sociale lasten		€ 35.700,00	€ 35.700,00	€ 35.700,00	€ 35.700,00	€ 35.700,00	€ 35.700,00
belastingen		€ 80.196,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00
overige goederen en diensten		€ 3.591,00	€ 295.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
inkomensoverdracht onverdeeld		€ 0,00	€ 48.700,00	€ 97.100,00	€ 85.100,00	€ 74.100,00	€ 74.100,00
energie - overige goederen en diensten	€ 297.761,00	€ 251.271,00	€ 202.000,00	€ 271.000,00	€ 222.000,00	€ 216.400,00	€ 216.400,00
groot onderhoud	€ 128.486,00						
schoonmaak	€ 186.200,00	€ 61.279,00	€ 95.000,00	€ 68.000,00	€ 73.000,00	€ 78.000,00	€ 78.000,00
MC Advisory - ingeleend personeel		€ 0,00	€ 50.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
MC Advisory - overige goederen en diensten		€ 51.472,00	€ 100.000,00	€ 110.000,00	€ 100.000,00	€ 95.300,00	€ 95.400,00
gymzaal - overige goederen en diensten		€ 1.021,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00
diverse investeringen (FF) - overige goederen en diensten		€ 124.770,00	€ 127.600,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 95.300,00	€ 95.400,00
diverse investeringen (FF) - overige goederen en diensten		€ 5.200,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
PR, COMM. Concerten Revi - ingeleend personeel		€ 291,00	€ 500,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
PR, COMM. Concerten Revi - overige goederen en diensten	€ 50.000,00	€ 17.812,00	€ 31.500,00	€ 32.000,00	€ 32.000,00	€ 32.000,00	€ 32.000,00
PR communicatie	€ 33.652,00						
ICT - ingeleend personeel		€ 1.487,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ICT - overige goederen en diensten	€ 13.311,00	€ 14.621,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 21.000,00	€ 22.000,00	€ 22.000,00
beveiliging algemeen - ingeleend personeel	€ 32.784,00	€ 14.759,00	€ 17.300,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00
beveiliging algemeen - overige goederen en diensten		€ 1.972,00	€ 2.700,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
dagelijks onderhoud - overige goederen en diensten	€ 166.983,00	€ 141.980,00	€ 177.600,00	€ 180.000,00	€ 185.000,00	€ 181.100,00	€ 181.100,00
overige organisatiekosten - ingeleend personeel		€ 2.613,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige organisatiekosten - overige goederen en diensten		€ 3.676,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00
receptie - salarissen en sociale lasten	€ 134.844,00	€ 133.400,00	€ 133.400,00	€ 133.400,00	€ 133.400,00	€ 133.400,00	€ 133.400,00
receptie - ingeleend personeel		€ 3.872,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
maatschappelijke partijen - overige goederen en diensten		€ 60.268,00	€ 0,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00
totale uitgaven	**€ 1.077.913,00**	**€ 1.671.279,00**	**€ 2.068.200,00**	**€ 1.817.000,00**	**€ 1.836.600,00**	**€ 1.805.500,00**	**€ 1.798.200,00**

TOTALE INKOMSTEN	**€ 1.155.659,00**	**€ 843.758,00**	**€ 773.500,00**	**€ 734.700,00**	**€ 815.000,00**	**€ 820.000,00**	**€ 820.000,00**
TOTALE UITGAVEN	**€ 1.077.913,00**	**€ 1.671.279,00**	**€ 2.068.200,00**	**€ 1.817.000,00**	**€ 1.836.600,00**	**€ 1.805.500,00**	**€ 1.798.200,00**
TOTAAL VERLIES	€ 77.746,00	-€ 827.521,00	-€ 1.294.700,00	-€ 1.082.300,00	-€ 1.021.600,00	-€ 985.500,00	-€ 978.200,00

Vragen Begroting 2025

Vragen VVD-fractie inzake de begroting 2025:

- De loonsom voor ambtenaren en politiek ambtsdragers loopt op. Kan een overzicht verschaft worden van de ontwikkeling van het aantal FTE aan ambtenaren in eigen loondienst en externe inhuur over de periode 2019 t/m 2024 de verwachting voor 2025 alsook de bijbehorende ontwikkeling van de totale loonsom en separaat ook kosten externe inhuur over die periode.

- Op dit moment is er geen betaald parkeren in parkeergarage VIE, hangende de rechtsgang is deze niet actief, wat zijn de geschatte gemiste inkomsten en is de derving hiervan onderdeel van de rechtsgang? Kan er tevens een update gegeven worden over de rechtsgang en wanneer betaald parkeren wordt geactiveerd?

- Er staat een investering opgenomen voor het “verduurzamen en toekomstig bestendig” maken van het Stadskantoor en Raadhuis. We begrepen tijdens een recente Informatiebijeenkomst dat Ambtenaren al geïnformeerd zijn over de planning en (tijdelijke) verhuizing van afdelingen. Is dit project reeds aanbesteed? En zo ja ligt hier, gezien de omvang van de investering, een raadsbesluit aan ten grondslag en zo nee, wanneer wordt dit in de raad geagendeerd?

- Op pagina 23 wordt, zoals elk jaar, een tabel “Basisset Beleidsindicatoren” gepresenteerd met (begrijpelijkerwijze) geen benchmarkcijfers voor 2025. Kunt u deze tabel, maar dan wel voorzien van de benchmark cijfers opleveren voor 2023 en 2024. Graag geen verwijzing naar internetbronnen, maar de tabel zelf met vermelding van bronnen aanleveren.

- Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne is een positief saldo van EUR 2.118.000 opgenomen in de begroting. Is hier rekening gehouden met de door het Kabinet aangekondigde verlaging van de rijksvergoeding voor deze opvang van EUR 61,00 naar EUR 45 per dag per vluchteling? Zo niet, op welke wijze is het college voornemens deze tegenvaller op te vangen.

- Kunt u aangeven wat de financiële omvang van het surplus bedrag aan kwijtscheldingen in 2025 is van lokale heffingen van de regeling (100% minimumnorm) zoals in Kerkrade gehanteerd vs indien we de landelijke minimumnorm van 90% zouden hanteren. Kunt u ook aangeven hoeveel huishoudens gebruik maken van deze kwijtscheldingsregeling en hoeveel huishoudens wel gemeentelijke lasten betalen.

- De opbrengst voor de Hondenbelasting daalt vanaf 2025 fors door het deels afschaffen van deze belasting. Wat is de exacte minderopbrengst en uit welke middelen wordt het gat gedekt dat nodig is voor het onlangs goedgekeurde hondenbeleid.

Wij danken bij voorbaat voor een snelle en volledige beantwoording en verzoeken deze antwoorden **uiterlijk dinsdag 5 november voor 18:00** te sturen i.v.m. de dan geplande fractievergadering van onze fractie.

Fractie VVD Kerkrade

Vragen SP Begroting 2025

Pag. 8:

1. Hoezo wordt er de komende jaren 100 miljoen in transportmiddelen gestoken? Over welke transportmiddelen hebben we het dan? Graag op productniveau aangeven inclusief bijbehorend doel.
2. In aanvulling op de vragen van het CDA over evenementen: Kunt u een overzicht geven van de evenementen van 2024 en de kosten daarvan per onderdeel?

Pag. 9:

3. We zien dat er in 2025 en 2026 2,25 miljoen wordt gereserveerd voor gebouwen. Graag aangeven welke gebouwen voor welke bedragen hieronder vallen.

Pag. 11:

4. In dit overzicht lijken de BUIG gelden niet verwerkt. Klopt dit? Zo ja, waarom zijn die niet verwerkt?
5. We willen een overzicht van de Buigbudgetten van de afgelopen 4 jaar en wat er uit die budgetten is betaald, graag per post aangeven.
6. Graag een overzicht van de totale lasten zonder de investeringen? Hoeveel gaat er 2024 binnenkomen vanuit het rijk (circulaires en beschikkingen)?
7. Hoe hoog zijn de totale lasten en wat wordt er per saldo gestort of onttrokken uit de reserves in 2025? Graag per reserve aangeven.
8. Als wij op pag. 11 de rekensom maken komen we op een tekort in de begroting uit van afgerond 400.000 euro. Klopt dat? (totale inkomsten – totale lasten).
9. In de jaarrekening 2023 was er nog een reserve van 48 miljoen, in de begroting 2024 zie je en reserve staan van 45 miljoen dus een afname van 3 miljoen. Als we kijken naar baten en lasten op pag. 11, dan zien we dat de inkomsten in totaal 220 miljoen bedragen en 221 miljoen aan uitgaven (afgerond). Dan zou je verwachten dat de eindstand van de reserve 47 miljoen is. Er wordt dus 2 miljoen extra uit de reserves gehaald? Indien dit klopt: waar is die 2 miljoen extra aan uitgeven, m.a.w. onder welke posten kunnen we dat terugvinden?

Pag. 18:

10. Hoezo verwacht men dat we de komende jaren minder (150.000 a 200.000 euro minder) belastingen overigen hoeven te betalen?

Pag. 19:

11. Waaruit is het bedrag van 90.000 opgebouwd van ‘onvermijdbaar algemeen?’ en als dat in 2024 voor 90.000 is opgenomen, waarom is de inschatting dat dit vanaf 2025, 58.000 per jaar is?
12. Voor welke gebouwen gaan we in totaal jaarlijks 1,3 miljoen investeren? Graag per gebouw aangeven.

Pag. 20:

13. Eerste alinea.
    We vinden de 1e alinea van pag. 20 volstrekt onbegrijpelijk. We zijn altijd tegen de afschaffing van de reserve Sociaal domein geweest. Nu gaat u, als we het goed begrijpen, uit een ander reservepotje weer 1,5 miljoen opzij zetten voor het ‘transformatiefonds Sociaal Domein’?
14. Wat is dat voor een fonds?

15. Daarnaast, zo begrijpen wij, wordt er nog eens 1,5 miljoen gereserveerd voor de open-eind regeling. Dus dat is dan al 3 miljoen voor dat 'transformatiefonds'?
16. Is het niet veel logischer om gewoon een reserve voor het Sociaal domein aan te houden? Zo hebben we beter overzicht wat er in welk domein nog te besteden valt en of er ergens iets extra's is.
17. Begrijpen we het goed (afleidende uit de antwoorden op onze vragen raadsvergadering 30 oktober dat er 1, 8 miljoen over is vanuit het Sociale domein die aan de exploitatie vrije deel wordt toegevoegd? En dit is toch ook het bedrag waar de raad vrijelijk over kan beslissen?
18. We willen graag een overzicht van de onderdelen van de begrotingspost Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen van 2023, 2024 en de begroting voor komend jaar.

Pag. 22:

19. Wat zijn de strategische gebouwen? Valt het Parkstad Limburg Stadion daar ook onder?
20. Wat wordt precies onder Transportmiddelen verstaan en hoezo zijn dat 'visitiekaartjes' van de gemeente? Welke bedrijfsvoertuigen worden bedoeld?

Pag. 23:

21. De gemiddelde formatie per 1000 inwoners is landelijk 9,6%. We zitten daar ruim 1% onder. (In 2023 is het percentage instroom zelfs verdubbeld ten opzicht van het percentage uitstroom.) Kunt U uitleggen, waarom we de afgelopen jaren stelselmatig personeelsuitbreiding hebben gehad?

Pag. 34: Economie

22. Graag een specificatie waar de ruim 280.000 in 2024 van Beleef Kerkrade aan zijn uitgegeven?

Pag. 35:

23. Hoeveel huur heeft de BVO het afgelopen jaar aan het Stadion betaald? En is dat inclusief of exclusief de cessie-gelden?
24. Tot wanneer is het huidige huurcontract geldig? Graag het huurcontract ter inzage leggen bij de griffie. (we kunnen ons op dit moment even niet meer herinneren dat we het contract van 2024 hebben ingezien).

Pag. 36:

25. Graag een overzicht van de post Beleef Kerkrade. Hoeveel is daar in totaal voor gereserveerd en waar wordt het in 2025 aan uitgegeven?

Pag. 47:

26. Graag een overzicht van de 1,2 miljoen die jaarlijks aan de VIE-projecten zijn en worden uitgegeven. Graag per VIE programma aangeven.
27. Wanneer kunnen we de evaluatie, dan wel een nieuwe update van de verschillende VIE programma's verwachten?

Pag. 49:

28. Graag een specificering van de ruim 800.000 die we aan sportbeleid en activering uitgeven.
29. Valt het PLS ook onder de Sportaccommodaties? Zo ja, voor welk bedrag en wat wordt er van dat bedrag gedaan?
30. Waar in de begroting kunnen we de plannen voor Kaalheide Bruist terug vinden? Voor welke bedragen staat e.e.a. in de begroting? Graag het totaal aangeven en specificeren.

Pag. 50:

31. Graag aangeven hoeveel Sportfondsen Kerkrade B.V en Optisport *op dit moment* aan exploitatiebijdragen ontvangen, en daarbij graag specifiek aangeven hoeveel Optisport ontvangt voor de exploitatie van VIE?
32. Hoe hoog was het bedrag dat gereserveerd was voor de reserve verenigingen en vrijwilligers en voor welke post is dit bedrag uiteindelijk ingezet?

Pag. 51:

33. Voor welke buitensportaccommodaties in 2025 is 218.500 nodig? Graag aangeven wat u waar verwacht te moeten doen aan beheers- en onderhoudsactiviteiten.

Pag. 63:

34. Waarop baseert u de prognose/schatting dat ondanks de toenemende vergrijzing en het langer thuis blijven wonen van kwetsbare ouderen er in de periode 2025 t/m 2028 een halvering zal zijn in de vraag naar een traplift?

Pag. 78:

35. Is de samenwerkingsovereenkomst al getekend tussen alle betrokken partijen m.b.t. Kaalheide Bruist? Zo nee, waarom niet? Op welke partijen wordt nog gewacht?
36. Hoeveel is er gereserveerd voor buurt en wijkbudgetten? Krijgen alle wijk en buurten eenzelfde budget? Zo nee, waar ligt dat aan en hoe is dit budget opgebouwd?

Pag. 90:

37. Hoe is het risico van 1,6 miljoen als risico PLS stadion samengesteld? Met andere woorden; waarom 1,6 miljoen en niet een ander bedrag? Graag de rekensom bijvoegen.

Pag. 92:

38. Hoe hoog zijn de mediagelden vanuit de KNVB die de gemeente (c.q BV Stadion Holding Kerkrade) ontvangt voor het PLS en wat wordt bedoeld met ‘ dit gebeurt vaker indien nodig’?
39. Hoezo blijft er sprake van ‘onzekerheden’ of die sessiegelden wel binnenkomen?
40. Wat waren de kosten voor onderhoud in 2024 voor het PLS stadion en voor welke bedrag aan onderhoud staat PLS in 2025 in de boeken?
41. Waarom heeft Roda de 66.000 aan onroerendzaakbelasting oude jaren nog niet betaald? Wat gaat u eraan doen om ervoor te zorgen dat ze dat bedrag nog dit jaar gaan betalen?
42. Hoe hoog zijn jaarlijks en specifiek voor 2025 de eigenaarslasten voor het Stadion?
43. Hoe hoog zijn de gebruikslasten en specifiek voor 2025 voor het Stadion?
44. Hoe hoog is het bedrag aan rentevergoeding die de gemeente mist als het Stadion leeg staat?

Pag. 105:

45. Het PLS had op 31-12-2023 een eigen vermogen van 398.000. Waarom wordt dat niet gebruikt om de lening af te lossen? M.a.w. waarom wordt er jaarlijks slechts een ton afgelost. Zo duurt het nog eens 180!!!! jaar voordat het Stadion vrij van schulden is. Is dat een bewuste strategie?
46. Welk gemeenschapshuis heeft een schuld van 43.000 bij de gemeente?
47. Idem voor de georganiseerde sport? Wie heeft voor wat 130.000 euro geleend?
48. Hoezo is er een kredietrisico voor een lening van 228.000 voor 2025 voor het WMC? De eerdere lening is toch al kwijtgescholden in 2024? Heeft het WMC een nieuwe lening ontvangen in 2024?

Pag. 106:

49. We ontvangen graag het treasurystatuut.

Pag.110:

50. Openingstijden die in de begroting zijn aangegeven zijn niet de tijden dat iemand terecht kan. Graag een onderscheid maken tussen openingstijden en bereikbaarheid. Wilt u de tekst zo wijzigen en ook op de website aangeven dat wanneer men daadwerkelijk terecht kan? Dus dagelijks tot 12 uur telefonische bereikbaarheid en voor het burgerplein alleen op afspraak?

Pag. 111:

Bij wegen, risico 's lezen we:' *Door de extra bedragen zoals die ook voor 2024 weer door het college worden ingezet kunnen we wel al meer doen en kan een deel van deze achterstand worden ingelopen. De achterstand zal daardoor minder snel groter worden.*

51. Vraag: Begrijpen we het goed als we uit voorgaande concluderen dat de achterstand minder snel, maar dus wel groter wordt en steeds meer wegen slechter worden?

We lezen verder dat het werk aan de weg door allerlei redenen steeds duurder wordt.

52. Welk jaarlijks bedrag zou er met de huidige kennis van zaken nodig zijn om ervoor te zorgen dat de in te lopen achterstand in 2025 en de navolgende jaren niet groter wordt? En daarmee ook de toekomstige kosten.
53. Integriteit. De gemeente Kerkrade hecht veel waarde aan integriteit. Iedereen wordt getraind in moreel juist handelen; medewerkers, leidinggevenden, collegeleden en raadsleden.
    Elke nieuwe medewerker neemt bij indiensttreding deel aan de workshop integriteit. Nieuwe medewerkers krijgen daarnaast een eendaagse training morele oordeelsvorming van een gespecialiseerd extern bureau.
    Door wie worden deze workshops en trainingen in 2025 verzorgd en wat zijn hiervan de kosten?

Pag. 112:

54. Graag specificeren wat we allemaal voor die 521.000 aan bedrijfsvoertuigen gaan doen en waarom dat ook de jaren daarna zo hoog blijft.
55. Er wordt voor de komende jaren ongeveer 300.000 aan promotie en communicatie gereserveerd. Wordt uit deze post ook het 'Beleef Kerkrade' project betaald? Zo nee, uit welke post in de begroting wordt dit dan betaald?
56. We vinden de post 'overige bedrijfsvoering kosten' vrij hoog. Kunt u aangeven wat daar zoal van betaald wordt?

Pag. 114:

57. Begrijpen we het goed dat er het komende jaar 124.000 aan de BV Holding Stadion Kerkrade wordt uitgegeven?
58. Wat is er in 2023 (naast het vervangen van de ketel 44.000) nog voor groot onderhoud gepleegd aan het PLS Stadion? (Graag specificatie van de rest 68.000).
59. Komen de 59.000 die voor de komende jaren aan onderhoudskosten begroot zijn voor het PLS stadion, bovenop de 124.000 die jaarlijks aan de BV Holding Stadion wordt uitgegeven (zie vraag 55)?
60. Wat betaald de BV Holding Stadion aan de gemeente in 2024 en hoe is dat begroot voor 2025?
61. Als het WMC nog voor 228 als kredietrisico is opgenomen, waarom staat het WMC dan niet in de lijst van verbinden partijen?

Pag. 122:

Om de bouw van Gaia-ZOO betaalbaar te houden, is destijds gekozen voor een bouwwijze en materialen die niet het eeuwige leven hebben. Daardoor zijn nu veel plekken in het park toe aan

onderhoud. De komende jaren zal hier dan ook relatief veel in geïnvesteerd dienen te worden. Een eventuele uitbreiding van de dierentuin pas plaatsvinden wanneer het bestaande park weer helemaal up-to-date is gemaakt.

62. “Niet het eeuwige leven” is een nogal vaag weinig zeggend begrip. Hoe lang is dat “niet eeuwige leven”?
63. Aangezien hier bewuste keuzes zijn gemaakt, zou er ook zicht moeten zijn op hoe de gekozen bouwmaterialen mee gaan toch?
64. Wat wordt er verstaan onder veel investeringen en over welke bedragen hebben we het dan?
65. En wat heeft dat alles mogelijk voor financiële consequenties voor de gemeente Kerkrade?

Pag. 165:

66. Waarom wordt het budget voor energiearmoede zo goed als gehalveerd? Wat krijgen we van de overheid voor energiearmoede?

Pag. 169:

67. Wat is HMB lening?
68. Hoezo heeft de Stichting. OGE KVC Oranje 30.000 euro geleend? Voor wat is dat?

Dan hebben we nog twee vragen over de productbegroting:

1. Kunt u aangeven wat er onder de post: Griffie overige goederen en diensten valt, aangezien we dat nogal een hoog bedrag vinden (bijna 81.000) idem voor de presentiegelden voor de komende jaren van 16.000 euro. Waar wordt dat aan besteed?

2. Waar in de begroting zien we het verlies van de 2,8 miljoen euro terug die aan Roda zijn kwijtgescholden? Dat bedrag had immers het Stadion afgelost kunnen worden en dan zou het Stadion nu voor nog ‘slechts’ 15,2 miljoen in de boeken staan.
Wat betekent dat voor de begroting van de gemeente en ons kredietrisico en onze solvabiliteit?

Alvast dank voor de beantwoording, die zien we graag volgens planning tegemoet.

Marianne Laumann, fractievoorzitter
Drs. Carin Wevers, raadslid

Beantwoording vragen Begroting 2025
fracties PvdA, Burgerbelangen, CDA, VVD, SP
(op volgorde van ontvangst)

Fractie PvdA

Vraag 1: Dividend Enexis / BNG bank.
De gemeente ontvangt dividendinkomsten van Enexis en de BNG Bank. Dividend is de uitkering van (een deel van) de winst aan de aandeelhouders. In 2024 viel dividenduitkering van Enexis en in mindere mate van BNG lager uit dan geraamd. Het nadeel voor 2024 is € 165.000. De inschatting is, dat dit niet verandert Voor de komende jaren.

Omzet Enexis,
Kosten transportdiensten en distributieverliezen wat is hiervan de oorzaak dan.

€ miljoen	2023	2022
Netto-omzet	2.014	1.705
Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	809	380
Overige bedrijfsopbrengsten	1	3
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo	1.206	1.328

Antwoord:
Voor de gemeente is met name de hoogte van het uitgekeerde dividend van belang. Hierop was in overeenstemming met provinciale richtlijnen een negatieve bijstelling noodzakelijk. Het antwoord op de door u aangehaalde informatie over de kosten van Enexis is ook te vinden in het jaarverslag van Enexis. Dat zegt daarover het volgende:
'De kosten van transportdiensten en van distributieverliezen zijn in 2023 met € 429 miljoen toegenomen tot € 809 miljoen. Deze toename wordt voor € 151 miljoen veroorzaakt door hogere kosten van TenneT voor transportdiensten als gevolg van tariefstijgingen (€ 144 miljoen) en door hoeveelheidsverschillen (€ 7 miljoen). Daarnaast nemen de kosten voor distributieverliezen toe met € 278 miljoen. Hiervan is een stijging van € 244 miljoen toe te rekenen aan elektriciteit (€ 206 miljoen door prijsverschillen vanwege gestegen energieprijzen, € 28 miljoen door hoeveelheidsverschillen en € 10 miljoen overige netverliezen o.a. door meetfouten van derden). De netverliezen uit hoofde van het gastransport stijgen met € 34 miljoen (€ 29 miljoen door prijsverschillen vanwege de gestegen energieprijzen en € 5 miljoen door hoeveelheidsverschillen).'

Vraag 2: Kosten m.b.t. de gezonde school: fruit en een middaglunch voor de scholen. Wat zijn de kosten hiervan? Is dit in de begroting meegenomen? Zo ja, waar is dit te lezen?
Antwoord:
De verwachte kosten voor 2025 zijn € 900.000 uitgaande van zes scholen. Deze kosten worden afgedekt uit de binnen het programma VIE daarvoor beschikbare middelen. Op dit moment vindt er met Movare afstemming plaats over de definitieve deelname van de scholen.

Fractie Burgerbelangen

Vraag 1: In de begroting 2025 wordt aangegeven dat de GR is gevraagd om voorstellen te doen hoe vanaf 2026 een besparing in de werkzaamheden kan worden gerealiseerd (5-10%). In de voorliggende begroting is hierop geanticipeerd door in 2026 uit te gaan van een verlaging van 0,4 miljoen en vanaf 2027 van een verlaging van 0,8 miljoen, wat neerkomt op circa 2,5% respectievelijk op 5% van de bijdragen aan de GR-en (excl WSW-subsidies WOZL). Wat doen we als GR'-en besparingen niet kunnen realiseren?
Antwoord:
In de gegeven zienswijzen op de ontwerpbegrotingen van de GR-en heeft de gemeenteraad gevraagd om met genoemde voorstellen te komen. Deze gevraagde besparingen zijn nu ook taakstellend verwerkt in de voorliggende begroting. Indien de geprojecteerde besparing op de bijdragen aan de GR-en niet wordt gerealiseerd, wordt de opgave om de begroting voor 2026 en verder structureel sluitend te krijgen groter.

Vraag 2: Hoe gaan we de verschillende maatregelen en effecten van deze begroting communiceren richting onze burgers?
Antwoord:
De begroting krijgt nog de gebruikelijke aandacht via het Stadsjournaal en de website. Op het moment dat besluitvorming over concrete maatregelen die burgers raken heeft plaatsgevonden (bijvoorbeeld het aanpassen van verordeningen), zal daar separaat over worden gecommuniceerd via de daartoe geschikte reguliere kanalen.

Vraag 3: De afgelopen jaren is er meer invloed te zien van de klimaatverandering en weersomstandigheden. In de begroting is geen directe link te vinden van lasten die toegewezen kunnen worden aan dit aandachtspunt. Waar kunnen wij een eventueel budget vinden dat hiervoor is gereserveerd? Er wordt wel gesproken over het belang van bomen in de stad en wijken. Is er is ook nog een extra post opgenomen voor aanpassing wegen, straten e.d. door of ter voorkoming van wateroverlast? En zo ja, waar zijn deze te vinden?
Antwoord:
Op bladzijde 169 is het investeringsprogramma voor de jaren 2024 t/m 2028 in beeld gebracht. De volgende onderdelen van het investeringsprogramma leveren een bijdrage aan de beheersing van maatregelen als gevolg van klimaatverandering:
2.1 Wegen, straten en pleinen hiervoor is in 2025 € 5.184.000 begroot en vanaf 2026 structureel € 4.184.000.
5.7 Openbaar groen hiervoor is in 2025 € 750.000 begroot en vanaf 2026 structureel € 625.000.
7.4 Klimaatadaptatie hiervoor is vanaf 2025 structureel € 250.000 begroot.
7.2 Riolen hiervoor is in 2025 € 2.700.000 begroot en vanaf 2026 structureel € 2.300.000.

Vraag 4: Is er bij de investeringen rekening gehouden met onvoorziene meerkosten (door inflatie o.i.d.)?
Antwoord:
Jaarlijks wordt het investeringsprogramma opnieuw beoordeeld c.q. doorgerekend op basis van de laatste inzichten. Daaruit volgen dan eventuele aanpassingen. Bij nieuwe projecten wordt in de regel rekening gehouden met een post onvoorzien. Specifiek is in deze begroting op pagina 32 nog gemeld: ‘Door inflatie, materiaal schaarste, stijging loonkosten, stijging energie- en brandstofkosten is het investeringsbedrag voor 2025 met € 2.000.000 verhoogd naar € 5.184.000 en vanaf 2026 structureel verhoogd met € 1.000.000 naar 4.184.000.’

Vraag 5: In de begroting zijn een aantal reguliere investeringen opgenomen (pag. 19), waaronder verduurzaming stadskantoor en raadhuis. Bedragen voor 2024, 2025 en 2026, 421K, 2.000K en 2.000K. Wordt er gebruik gemaakt van subsidies t.b.v. deze verduurzaming?

Antwoord:

Voor het verduurzamen van het Stadskantoor en het Raadhuis is een DUMAVA subsidie aangevraagd voor € 232.700. De verwachting is dat deze beschikking in de loop van het 4e kwartaal van 2024 wordt ontvangen.

Fractie CDA

Pagina 8:
Vraag 1: Gemeente Kerkrade investeert jaarlijks fors in evenementen, in 2024 nog €235.000 en vanaf 2025 weliswaar minder maar nog steeds €100.000 per jaar. Graag een specificatie hoe deze besparing gerealiseerd wordt en/of welke evenementen niet meer/ minder ondersteund gaan worden?
Antwoord:
De bedragen die u noemt betreffen nadelen die nu in de begroting worden meegenomen (vandaar het min-teken). Het gaat dus niet om besparingen. De € 235.000 heeft betrekking op theaterspektakel 'Het geluk van Limburg' in de Rodahal. De € 100.000 heeft betrekking op de meerkosten van marketing en evenementen (bij bestaand beleid).

Vraag 2: Welke specifieke evenementen vallen onder dit budget van €100.000, graag ook toelichting/vergelijking met de productbegroting?
Antwoord:
Dit budget is niet specifiek geoormerkt voor bepaalde evenementen. De afgelopen jaren zijn hier o.a. gedeeltes van de (incidentele) bijdragen aan de Koele Party, de Viva la Vida Run, Zwaailichtendag, Jubileum Ummer d'r Neaver en de kerstprogrammering uit betaald.

Vraag 3: We zien ook jaarlijks €50.000 reserve evenementen staan, dit is 50% van het voor evenementen begrote bedrag. Waarom wordt dit bedrag niet meegenomen in het bedrag evenementen en waarom is dit bedrag in verhouding met de genoemde €100.000 zo hoog?
Antwoord:
Er is niet € 100.000, maar meer geld beschikbaar voor evenementen (zie ook vraag 5.)
Een reserve van de genoemde omvang is noodzakelijk om eventuele tegenvallers te kunnen opvangen en incidentele buitenkansen te kunnen verzilveren.

Vraag 4: Hoe wordt het bedrag van €100.000 verdeeld tussen verschillende evenementen? Zijn er terugkerende evenementen die een groter deel van het budget ontvangen, en op welke manier wordt bepaald welke activiteiten prioriteit krijgen?
Antwoord:
De meeste terugkerende evenementen zijn afzonderlijk begroot. De grotere evenementen die via Beleef Kerkrade in opdracht worden gegeven, zijn White Thursday en Vasteloavend i Kirchroa. Terugkerende evenementen zijn met een geoormerkt bedrag voorzien in de begroting. Voor enkele incidentele evenementen zijn er binnen de begroting middelen beschikbaar om een bijdrage te verstrekken. Daarbij hanteren we de volgende criteria:

- Past de activiteit binnen de gewenste positionering van onze stad zowel binnen als buiten de gemeente Kerkrade?
- Draagt de activiteit bij aan de levendigheid, sociale cohesie en het culturele leven in het centrum en de kernen? De focus is daarbij met name gericht op jongeren en jonge gezinnen.

Geoormerkte posten per evenement	begroting	verwacht
Winterevenement	€ 20.000,00	€ 75.000,00
Veteranendag	€ 3.500,00	€ 3.500,00
Sinterklaas	€ 7.000,00	€ 12.000,00
Carnaval	€ 24.000,00	€ 65.000,00
Colonia	€ 2.000,00	€ -
City of Love	€ 1.000,00	€ -
Blow!	€ 20.000,00	€ 15.000,00
White Thursday	€ 20.000,00	€ 50.000,00
Bevrijdingsdag	€ 5.000,00	€ -
Koningsdag	€ 5.000,00	€ -
Stadsparkfestival	€ 10.000,00	€ -
11e van de 11e	€ 5.000,00	€ 5.000,00
totaal	**€ 122.500,00**	**€ 220.500,00**
Algemene posten		
Evenementen algemeen	€ 104.800,00	
totaal	**€ 104.800,00**	
totaal evenementen	**€ 227.300,00**	

Vraag 5: Welke genoemde evenementen/ activiteiten of delen daarvan worden bekostigd uit een ander budget dan het budget evenementen a €100.000? Graag toelichting en ook koppeling met productbegroting.
Antwoord:
Enkele grotere evenementen worden uit meerdere budgetten betaald.
Zie het overzicht in de bijlage (alles boekjaar 2024). Daaruit blijkt dat de geoormerkte bedragen voor sommige afzonderlijke evenementen lang niet meer toereikend zijn.

De bedragen die afzonderlijk per evenement genoemd staan, zijn al jaren niet geïndexeerd terwijl de kosten bijna zijn verdrievoudigd. De tekorten konden tot nog toe steeds aangevuld worden uit de posten van evenementen die geen doorgang vonden of uit de algemene posten (Evenementen Algemeen of Programma van de Stad).

Vraag 6: Valt bijvoorbeeld het evenement sinterklaas binnen dit budget? Wij zien deze niet terug in de productbegroting, graag toelichting.
Antwoord:
De Sinterklaasevenementen vallen niet onder dit budget, maar worden apart verantwoord op begrotingspost 9530271, waarop € 7.000 is begroot.

Vraag 7: Worden evenementen nog op andere manieren ondersteund (denk aan elektriciteit, hekwerken, vlaggenmasten, schoonmaak en afvalverwerking, aankleding, etc.)? Graag voorbeelden noemen incl. inzet/ kosten per evenement.
Antwoord:
Ja, er zijn nog andere vormen van ondersteuning, waaronder facilitair en promotioneel. Organisatoren kunnen voor een beperkt aantal materialen (kleine aantallen dranghekken, vlaggen etc.) een beroep doen op facilitaire ondersteuning vanuit de gemeente. De inzet aan

materialen en manuren worden niet per evenement apart geadministreerd en zijn daardoor niet inzichtelijk.
Evenementen kunnen via Beleef Kerkrade ook gebruik maken van de marketingmogelijkheden, waaronder Sociale Media, Led-schermen langs invalswegen en Beleef Kerkrade TV.
De kosten van elektriciteit bij evenementen op de Markt worden vooralsnog niet doorberekend aan organisatoren. De kosten van schoonmaak bij evenementen zijn voor rekening van de organisator, evenals die van de aankleding.

Vraag 8: In de krant hebben wij vernomen dat €15.000 geïnvesteerd wordt in recyclebare plastic bekers.
a. Uit welke budget worden deze bekostigd?

Antwoord: De kosten van de plastic recyclebare bekers worden bekostigd uit het budget duurzaamheid van programma 7 rekeningnummer 9740093.4380.

b. Waarom doet de gemeente deze investering en wordt deze niet aan de betreffende organisator overgelaten?

Antwoord: Door als gemeente de aanschafkosten van hardcups voor onze rekening te nemen en deze bekers vervolgens beschikbaar te stellen voor evenementen, valt een grote drempel voor het gebruik van hardcups weg. Hiermee bevorderen we als gemeente het navolgen van de Europese richtlijn.

c. Zijn deze bekers dan voor alle evenementen in Kerkrade beschikbaar, ook als ze gelijktijdig plaatsvinden zoals bijv. diverse evenementen met carnaval?

Antwoord: Voor de pilot zijn 48.000 bekers beschikbaar. Deze worden in het kader van de pilot nu alle ingezet tijdens 'Vasteloavend 2025' op de Markt in Kerkrade.

d. Stel na carnaval zijn er vrijwel geen bekers meer over, worden dan nieuwe aangeschaft door de gemeente?

Antwoord: Het betreft een pilot. Na Carnaval volgt er een evaluatie waarin relevante punten bekeken worden waaronder het aantal weer ingezamelde bekers. Uit het resultaat van de evaluatie zal volgen wat de eventuele vervolgstappen zullen zijn. Het is nu nog te vroeg om hier een vooruitblik op te werpen.

Vraag 9: Is er een grondige kosten-batenanalyse uitgevoerd om te bepalen welke evenementen daadwerkelijk bijdragen aan de toeristische, economische en sociale doelen van de gemeenten? Zo ja, dan ontvangen we die graag. Zo nee, waarom niet?
Antwoord:
Er wordt geen gedetailleerd onderzoek door externe bureaus gedaan naar de spin-off van Kerkraadse evenementen. Dergelijke onderzoeken zijn duur en de kosten hiervan staan vaak niet in verhouding tot de kosten van de betreffende afzonderlijke evenementen. Elk evenement wordt wel geëvalueerd, waarbij o.a. gekeken wordt naar de betrokkenheid van publiek en de reacties vanuit de toeristische sector en de detailhandel.

Vraag 10: Gezien de verwachte tekorten in latere jaren (bijv. 2027 en 2028), is het mogelijk dat het budget voor evenementen verder moet worden verlaagd. Is er een plan om deze activiteiten efficiënter te organiseren of om alternatieve financieringsbronnen te vinden?
Antwoord:
Aan de hand van de ingediende begroting gaat de gemeente altijd met organisatoren in gesprek om na te gaan waar nog efficiëntie te behalen valt.

Evenementen kampen niet alleen in Kerkrade, maar in heel Nederland met enorme kostenstijgingen. Deze worden o.a. veroorzaakt door toenemende veiligheidseisen, stijgende loonkosten en tegen-vallende drank- en sponsorinkomsten. In de praktijk blijkt daarom dat er niet meer veel winst te behalen is door efficiëntere organisatie.

Vraag 11: Begeleidt gemeente Kerkrade evenementen ook naar andere financieringsvormen of andere subsidiemogelijkheden (denk aan sponsoring bedrijven, bijdrage standhouders, provincie Limburg, fondsen, etc.)?
Antwoord:
Zie ook antwoord op vraag 10. Wij denken altijd met organisatoren mee over andere financieringsmogelijkheden. Overigens kampen ook andere overheden en het bedrijfsleven met dezelfde kostenstijgingen als de gemeente, waardoor ook deze derde geldstromen onder druk kunnen komen te staan.

Pagina 8:
In de jeugdzorg worden in 2025 forse uitgaven verwacht met een stijging van €600.000 ten opzichte van 2024. Deels door reeds benoemde redenen.
Vraag 12: Welke factoren verklaren deze stijging en hoe worden de financiële risico's van deze oplopende kosten beheerst?
Antwoord:
De belangrijkste oorzaak is de jaarlijkse indexering, de kosten nemen hierdoor fors toe. Dit is een autonome ontwikkeling, aangezien het aantal jeugdigen in de jeugdzorg in Kerkrade stabiel blijft.

Vraag 13: Verklaar de fluctuaties: daling in 2027 van €500.000 en 2028 weer stijging met €500.000?
Antwoord:
Dit wordt veroorzaakt door de fluctuerende Rijksinkomsten.

Pagina 20:
Het persbericht, publicatie d.d. 26-09-2024 door Jos Adriaans: "Slimmer samenwerken met andere gemeenten (gemeenschappelijke regelingen) moet 3,6 miljoen opleveren."
Vraag 14: Kent het College dit bericht?
Antwoord:.
Ja, het College is bekend met deze publicatie.

Vraag 15: Hoe verhoudt zich dit met het beeld dat het College heeft bij de gemeenschappelijke regelingen, o.a. op hert gebied van efficiency? Zie pagina 20.
Antwoord:
Gemeenschappelijke regelingen zijn samenwerkingsverbanden van overheden. Zij hebben taken die samen efficiënter en effectiever kunnen worden uitgevoerd. Gelet op het gegeven dat gemeenten de komende jaren te maken krijgen met forse bezuinigingen, zijn de Gemeenschappelijke Regelingen, als verlengd openbaar bestuur, gevraagd eveneens aan de slag te gaan met bezuinigingsmaatregelen. In juli 2024 hebben alle Gemeenschappelijke Regelingen daartoe een brief ontvangen met een aantal suggesties om die bezuinigingen te realiseren. Eén van de suggesties is het slimmer samenwerken tussen Gemeenschappelijke Regelingen ten aanzien van de PIOFACH-taken. Uw raad is door middel van een Raadsinformatiebrief hierover geïnformeerd. De Dagelijkse en Algemene Besturen van de Gemeenschappelijke Regelingen, waar onze collegeleden in vertegenwoordigd zijn, hebben steeds aandacht voor de gevraagde maatregelen, die door vertaald zouden moeten worden in de begrotingen 2026.

Vraag 16: Welke rol speelt AI en andere automatiseringen hierin?
Antwoord:

Binnen de gemeente Kerkrade is er een AI werkgroep (afdelingsoverstijgend) actief die zich bezighoudt met o.a. AI beleid, richtlijnen, use cases, experimenten en implementaties. Hiervoor wordt de samenwerking gezocht met andere gemeenten, Parkstad IT en Brightlands Smart Services Campus (Heerlen). Uiteindelijk willen we met AI en met robotisering efficiënter gaan werken door bijvoorbeeld bepaalde routinematige (handmatige) werkzaamheden te automatiseren. Tevens zijn we aan het onderzoeken of bepaalde werkzaamheden door een "virtuele" medewerker uitgevoerd kunnen worden.

Vraag 17: Gaat de invoering van AI ten koste van personele inzetting en duurzaamheidsdoelstellingen (toelichting: bekend is dat AI veel energie kost)?
Antwoord:
De ingebruikname van AI / kunstmatige intelligentie oplossingen heeft in eerste instantie voornamelijk impact op een andere manier van werken van het personeel. Onderdeel van de implementatie van AI oplossingen is o.a. onderzoeken wat de impact is op de personele bezetting. Dit wordt dan meegenomen in een business case.
Het trainen van AI vergt inderdaad veel stroom en heeft een grote CO2-voetafdruk. Dat geldt helaas voor meerdere gedigitaliseerde oplossingen. Een uurtje een video streamen is hetzelfde als een week de koelkast aan. Wetenschappers zijn wel bezig om AI groener te maken. Met vernieuwde methodes kan er al gewerkt worden met 30 tot 40 procent minder energieverbruik. En er komen chips op de markt die twintig keer zuiniger zijn en meer capaciteit hebben. Uiteindelijk zullen de grote logge datacenters via een algoritme op een kleine chip beschikbaar komen.

Pagina 20:
Vraag 18: De onder exploitatie, reserves, genoemde €1,5 miljoen die opzij wordt gezet, is dit dezelfde 1,5 miljoen die genoemd wordt bij het armoedebeleid?
Antwoord:
Nee.

Vraag 19: Vervolgens wordt €1,5 miljoen genoemd als buffer voor fluctuaties in open-einde regelingen, is dit dezelfde €1,5 miljoen als voor het transformatiefonds?
Antwoord:
Nee.

Vraag 20: Is het genoemde bedrag voor fluctuaties in het sociaal domein voldoende om de verwachte pieken en tekorten in zorg en welzijn op te vangen, gezien de stijgende vraag naar jeugdzorg en WMO-diensten?
Antwoord:
Dit is nooit met zekerheid vooraf te zeggen, maar met de kennis van nu wordt dit voldoende geacht.

Pagina 20:
Vraag 21: De gemeentelijke reserves worden sterk aangesproken om de begroting sluitend te houden tot en met 2025. Wat is het lange termijnplan om deze reserves weer op peil te brengen, en hoe voorkomt de gemeente dat toekomstige generaties met een te grote schuldenlast worden geconfronteerd?
Antwoord:
Zoals ook toegelicht tijdens de informatiesessie op 17 oktober staat een eventuele schuldenlast los van de inzet van reserves. De hoogte van de schuldenlast (netto schuldquote, renterisiconorm) voldoet nog steeds aan de normen, wel is de solvabiliteit aan de lage kant. In de informatiebijeenkomst is ook toegelicht dat lenen voor investeringen niet zorgwekkend is, omdat er dan ook bezit tegenover staat.

In de begroting wordt rekening gehouden met een jaarlijkse versterking van de algemene reserve van € 500.000. Dit heeft een positief effect op de solvabiliteit Daarnaast kunnen eventuele toekomstige meevallers c.q. positieve resultaten worden toegevoegd aan de reserves.

Pagina 21
De OZB wordt met 8,5% verhoogd in 2025. De gemeente Kerkrade biedt kwijtschelding van de onroerendezaakbelasting (OZB) aan voor inwoners met een laag inkomen, zoals mensen met een uitkering (via BsGW).
Vraag 22: Als een inwoner weer betaald werkt heeft (nadat deze een uitkering had), hoe zorgt de gemeente dan ervoor dat "werken loont" in relatie tot de OZB?
Antwoord:
Er zijn maar weinig woning bezitters (vereiste voor OZB) die aan de eisen van kwijtschelding voldoen. Op basis van actuele gegevens van de BsGW is in de afgelopen jaren in totaal voor de volgende bedragen werkelijk (gedeeltelijke) kwijtschelding verleend: 2020: € 1.851,03 / 2021: € 494,88 / 2022: € 517,14 / 2023: € 763,28. De verhoging van de OZB leidt tot een stijging van de gemiddelde lastendruk met € 3,58 per maand op dit punt, waarbij vooral de sterkere schouders de zwaardere lasten dragen. In relatie tot de OZB lijkt dit niet strijdig te zijn met de opvatting dat "werken loont" en achten wij geen extra acties noodzakelijk.

Vraag 23: Kan de verhoging van de OZB een negatief effect hierop hebben?
Antwoord:
Zie het antwoord op vraag 22.

Pagina 21
De parkeergarage VIE is nog steeds niet officieel in gebruik genomen en de parkachtige omgeving/groene dak-bekleding is nog niet gerealiseerd.
Vraag 24: Wat is de stand van zaken van oplevering parkeergarage VIE?
Antwoord:
Op dit moment wordt, onder begeleiding van een neutrale bemiddelaar, onderzoek gedaan naar de oorzaak en mogelijk herstel van vastgestelde gebreken en beschadigingen. Zolang dit proces loopt kan geen uitspraak worden gedaan over een definitieve oplevering. Op dit moment is de verwachting dat het herstelplan in het eerste kwartaal van 2025 gereed zal zijn inclusief de raming van de daaraan verbonden kosten. Herstel zal dan plaatsvinden in de eerste helft van 2025 waarna onder andere realisatie van het groene dak kan plaatsvinden. Let wel, zekerheid dienaangaande is er niet. Het is een verwachting op basis van de huidige stand van zaken.

Vraag 25: Wanneer wordt gestart met de aanleg van de groene dak-bekleding/ beplanting en wanneer wordt het opgeleverd?
Antwoord:
Wanneer duidelijkheid is over de wijze van herstel en de oplevering van de herstelwerkzaamehden kan parallel hieraan de voorbereiding voor de aanleg van de daktuin worden opgepakt.
Een eerste inschatting is dat voor de feitelijke uitvoering van het groene dak 6 - 9 maanden nodig zal zijn.

Vraag 26: Zijn er juridische kosten gemaakt in dit traject die direct/ indirect te maken hebben met de oplevering van de parkeergarage? Graag specificeren of hier ook uren van ambtenaren/externe adviseurs bij betrokken zijn.
Antwoord;
De uitgaven aan Thuis & Partners voor de kwestie VIE / Pellikaan bedragen op basis van de betaalde facturen tot en met heden € 159.383,–.

Vraag 27: Aangezien de dakconstructie zo is ontworpen dat een dak-bekleding hierop komt en dus de constructie niet direct bloot wordt gesteld aan weersinvloeden (zon/ regen/ wind/ etc.), vernemen wij graag of dit nu tot bouwkundige problemen leidt/ constructieve problemen leidt of andere schade aan de parkeergarage is ontstaan, graag toelichting.
Antwoord;
De dakbedekking is ook zonder het groene dak bestand tegen weersinvloeden. Of door het ontbreken van het groene dak schade is/zal ontstaan is niet de verwachting. Zie ook het antwoord op vraag 24.

Vraag 28: Indien er schade is ontstaan:
a. Wie draait op voor de herstelwerkzaamheden en hoeveel bedragen deze kosten?
Antwoord:
De wijze van herstel wordt momenteel nog onderzocht. Omtrent de kosten kunnen nog geen uitspraken worden gedaan. De gemeente gaat ervan uit dat de herstelkosten niet ten laste van de gemeente komen.

b. Is er een ultimatum gesteld, ongeacht procedure of iets dergelijks, dast de parkeergarage wordt opgeleverd en de gehele infrastructuur gereed is?
Antwoord:
Het stellen van een ultimatum past niet binnen de lopende bemiddelingspoging. Indien de bemiddeling slaagt dan zal het herstel in 2025 plaatsvinden. Mocht de bemiddelingspoging onverhoopt niet slagen dan hangt de voortgang af van de verdere rechtsgang en het uiteindelijke oordeel van de rechter.

Pagina 22
Vraag 29: De begroting noemt significante investeringen in duurzaamheid, zoals het verduurzamen van stadskantoor en raadhuis (€4,4 miljoen). In hoeverre zijn deze investeringen voldoende om de gestelde duurzaamheidsdoelen van Kerkrade te halen, en hoe worden toekomstige klimaat- en milieu-uitdagingen structureel aangepakt?
Antwoord:
Na verduurzaming van het Stadskantoor zal het energielabel A+/A++ zijn met een vermindering van de CO_2-emissie van ca. 57.000 kg per jaar.
Omdat het Raadhuis een monument betreft, zijn de mogelijkheden van verduurzaming meer beperkt. De verwachting is dat na verduurzaming het energielabel van F naar C zal gaan met een vermindering van de CO_2-emissie van ca. 26.000 kg per jaar. Opgemerkt wordt overigens dat monumenten vrijgesteld zijn van energielabelplicht. Uit duurzaamheidsoogpunt en vanwege de voorbeeldfunctie die de gemeente heeft, zullen toch verduurzamingsmaatregelen voorgesteld worden (nog in onderzoek).
Om het duurzaamheidsdoel “klimaatneutraal in 2040” te halen wordt vanuit duurzaamheid samen met vastgoed en facilitair gemonitord welke vervolgstappen nodig en mogelijk zijn. Daarbij wordt ook gekeken naar “quick wins” en “no regret” maatregelen.

Vraag 30: Betreft deze investering enkel de verduurzaming van het stadskantoor en raadhuis en graag toelichting welke duurzaamheidsmaatregelen getroffen worden en waarom dit bedrag naar onze mening hoog is?
Antwoord:
Neen, in de investering is ook opgenomen de vernieuwing van het frontoffice op basis van het nog in ontwikkeling zijnde Dienstverleningsconcept, alsmede de herinrichting van het

Stadskantoor t.b.v. het creëren van een duurzame en vitale werkomgeving voor onze ambtenaren en bezoekers. Voor het overige wordt verwezen naar antwoord 29.

Vraag 31: Hoe worden deze verduurzamingsprojecten geëvalueerd en gemonitord? Worden er tussentijdse duurzaamheidsindicatoren opgesteld om ervoor te zorgen dat de stad op schema blijft?
Antwoord:
De verduurzamingstrajecten van Stadskantoor en Raadhuis vinden plaats vanuit een projectstructuur 'Vitale ambtenaren in een vitale werkomgeving' waarbij een overkoepelende, sturende rol is weggelegd voor de stuurgroep waarin zitting hebben: de burgemeester, de portefeuillehouders Vastgoed en Dienstverlening, de directeur domein Bestuur en een (externe) projectmanager. Regelmatig wordt gerapporteerd aan het College.

Pagina 30: verbeteren van vervoersvoorzieningen
Vraag 32: Wat is de financiële impact van het dreigende faillissement van Velocity op de gemeentefinanciën?
Antwoord:
De financiële impact is beperkt. Op dit moment lopen er nog onderhandelingen met als doel het systeem Velocity te continueren. Het is nog onduidelijk in hoeverre Velocity in de huidige vorm een doorstart maakt of door een andere partij wordt overgenomen. Met betrekking tot de financiële impact dient hierover eerst duidelijkheid te zijn. Afwachtende op deze ontwikkeling zal er in 2025 geen nieuwe investering in Velocity worden gedaan.

Pagina 32:
Vraag 33: Er wordt fors geïnvesteerd in infrastructuur (€5,18 miljoen in wegenonderhoud in 2025). Hoe waarborgt de gemeente dat deze investeringen duurzaam en toekomstbestendig zijn, met aandacht voor veranderende mobiliteitstrends zoals fietsen en elektrisch vervoer?
Antwoord:
Door integraal te werken worden nieuwe mobiliteitstrends meegenomen in de voorbereidingsfase van werkzaamheden.

Pagina 35: Bedrijventerreinen
Vraag 34: Welke maatregelen worden genomen om naast bereikbaarheid en mobiliteit ook klimaat gerelateerde verbeteringen door te voeren? Denk o.a. aan hitte, droogte, wateroverlast, enz.
Antwoord:
Er zijn in het investeringsprogramma financiële middelen opgenomen om de bereikbaarheid en de verduurzaming van de bedrijventerreinen te verbeteren. Eén van de actiepunten zal zijn om het parkeerterrein P5 op de Rodaboulevard te vergroenen en het infiltreren van hemelwater beter te laten plaatsvinden. Deze plannen worden verder uitgewerkt, waarbij wordt gezocht naar de juiste balans tussen duurzaamheid/klimaatadaptatie, vergroening, verkeersveiligheid en aantal parkeerplaatsen.

Pagina 36:
Toevoeging Santa Maria aan flexiforum en duurzaamheid: van het gas af/ energieneutraal.
Vraag 35: Is er voldoende elektriciteit capaciteit voor de nieuwe huurders en realisatie van de aanpassingen aan het gebouw?
Antwoord:
Het huidig contractueel vermogen is 52 KW en is niet toereikend. De verwachting is dat we 170 KW contractueel vermogen nodig hebben. Er is een verzoek ingediend om de aansluitwaarde van de Elbereveldstraat 105 en Spekhofstraat 15 samen te voegen in een groepscontract. Hierover zijn wij in afwachting van reactie van Enexis. In het worst-case scenario zullen we

genoodzaakt zijn een batterij te plaatsen waar alle zonne-energie overdag/ weekend kan worden opgeslagen om zo het tekort op te vangen totdat de congestie op het net is opgelost.

Vraag 36: Is er voldoende elektriciteit capaciteit indien de gebouwen van het gas af gaan?
Antwoord:
Zie vraag 35.

Vraag 37: Welke investeringen brengt dit met zich mee (aanpassing installaties, etc.) en gaan de huurders hieraan mee betalen, is hier al een plan voor opgesteld?
Antwoord:
De installatie is in de begroting meegenomen en ook als duurzame investering ingediend, waarvoor wij DUMAVA subsidie ontvangen. Eventuele huurders-wensen worden gedurende de uitvoeringsfase meegenomen en de meerkosten worden besproken met de huurder. Zij zullen hieraan meebetalen en de investering wordt geborgd middels het aangaan van een langdurig contract (min. 5 jaar.)

Pagina 47
Het college heeft aandacht voor sport, bewegen, VIE, verenigingen en zet middels combinatiefunctionarissen extra in op ledenbehoud, ledenwerving en meer bewegen.
Vraag 38: Ligt er ook beleid speciaal gericht op jongeren om meer aansluiting bij sportverenigingen te realiseren en is hier budget voor, graag ook voorbeelden noemen?
Antwoord:
De combinatiefunctionarissen worden ingezet op en rond het basis- en voortgezet onderwijs. Voor basisschool kinderen organiseren de combinatiefunctionarissen het Naschools Sportaanbod (NSA). Het doel van NSA is meerledig: beweegparticipatie verhogen, sport oriëntatie en een zinvolle vrije tijdsbesteding. Er is structureel aandacht voor doorstroom naar sport- en beweegaanbod bij een sportvereniging of ander aanbod.
Op het voortgezet onderwijs hebben de combinatiefunctionarissen ook een rol. Op vmbo De Holz hebben zij een coördinerende rol om de programmering voor de Topweken en School en Omgeving (S&O) vorm te geven. Op Het Martin Buber hebben de combinatiefunctionarissen een rol als verbindingsofficier voor het extern inregelen van de sportcarrousel. In beide gevallen is één van de doelen om de leerlingen kennis te laten maken met het diverse sportaanbod in de buurt, waarbij ook aandacht is voor doorstroom naar structureel sport- en beweegaanbod bij een sportvereniging of ander aanbod.
Daarnaast bieden we via onze verenigingsondersteuning ook ondersteuning op bestuurlijk en maatschappelijk vlak aan lokale sportverenigingen. Thema's als toekomstbestendigheid, vrijwilligersmanagement, samenwerking, veilig sportklimaat en Team:Fit blijven actueel en worden actief aangeboden middels diverse sportcafés en verenigingstrajecten.
De achterliggende visie is om het sportieve klimaat verder te versterken (een leven lang bewegen), van de jongste tot de oudste doelgroep en alles daar tussenin. De inzet die onze sportstimuleringsorganisatie The MoveFactory levert, is daarop gericht.
De inzet van de combinatiefunctionarissen is geborgd binnen onze begroting (GALA-middelen).

Vraag 39: Wordt het verenigingsleven breed onder aandacht gebracht bij de inwoners van Kerkrade? Zo nee waarom niet, zo ja, graag voorbeelden?
Antwoord:
Het verenigingsaanbod wordt onder de aandacht gebracht bij de inwoners van Kerkrade op diverse manieren. Zoals reeds aangegeven in het antwoord op vraag 37, wordt het verenigingsaanbod onder de aandacht gebracht op zowel het basis- als voortgezet onderwijs. Recent is een pilot gestart rondom de sport- en cultuurcorner. Dit is een zuil waarop het sport- en culturele aanbod op een speelse wijze wordt gepresenteerd op de basisschool. Hier is ook ruimte voor aanbod van verenigingen. Daarnaast wordt ook in de vakantiesjpass gekeken naar

de mogelijkheden voor samenwerking met verenigingen, om het aanbod ook dan onder de aandacht te brengen.
Tevens wordt het verenigingsaanbod ook onder de aandacht gebracht bij andere beweeg- en sportstimuleringsactiviteiten, denk daarbij bijvoorbeeld aan HealthyLife en Krachtig Vitaal. Het doel van de beweeg- en sportstimuleringsactiviteiten is om meer inwoners in beweging te krijgen en houden. Daarom wordt er altijd ingezet op doorverwijzing naar structureel beweegaanbod. Dit kan zowel naar het verenigingsleven zijn of naar ander sport- en beweegaanbod, zoals de MBVO-groepen of commercieel sportaanbod.
Ook worden verenigingen via het Sportakkoord gestimuleerd om samenwerkingen op te zoeken met andere partners. Denk daarbij bijvoorbeeld aan clinics die verenigingen geven op scholen of andere initiatieven die een stimulans krijgen vanuit het Sportakkoord.

Vraag 40: Hoe zorgt de gemeente ervoor dat de middelen effectief worden ingezet en vinden er evaluaties plaats om de effectiviteit te meten?
Antwoord:
We hebben u recent middels een RIB (24u0007973) geüpdatet over de combinatiefuncties sport en cultuur 2024-2026. Met The MoveFactory wordt jaarlijks een werkprogramma opgesteld inzake de sport- en beweegstimulering. Er is regulier overleg over de inzet en er kan bijsturing plaatsvinden waar nodig.

Pagina 75:
Afgelopen jaar hebben wij ook vragen gesteld over de woningmarkt. Destijds wed beantwoord dat er in Parkstad 6775 woningen bijgebouwd moeten worden.
Vraag 41: Welke beleid heeft de gemeente Kerkrade hierop ontwikkelt?
Antwoord:
Op 2 juli 2024 heeft de gemeenteraad een informatiebrief ontvangen van de portefeuillehouder wonen (kenmerk 24u0006925). Hierin staat het woonbeleid en de voortgang hiervan beschreven.

In Kerkrade zetten we in op vernieuwing en deels uitbreiding van de woningvoorraad. We realiseren woningen naar vraag en behoefte en hanteren hierbij het uitgangspunt: de juiste woning op de juiste plek. De “gezonde mix” aan koopwoningen, sociale-, midden- en dure huurwoningen, zodat er vitale veerkrachtige woonwijken ontstaan en blijven in de toekomst. Met het woonoffensief geven we in Kerkrade uitvoering aan de woonvisie Parkstad Limburg en Kerkrade “kansrijk wonen voor iedereen nu en in de komst”.

Vraag 42: Hoeveel woningen zijn op dit moment gerealiseerd, in ontwikkeling of staan gepland, graag specificatie?
Antwoord:
Bij de informatiebrief aan de raad, was het uitvoeringsprogramma van de woningbouwplannen en de bouwplanning (het Woonoffensief) bijgevoegd.
Kort samengevat en geupdate naar heden:
- Opleveringen 2024:
    - Centro Meta: 35 koopwoningen in betaalbare koopsegment en 23 sociale huurappartementen voor starters, senioren en doorstromers
- Geplande opleveringen 2025:
    - Rolduckerveld: 44 sociale huurwoningen voor starters, senioren en doorstromers
    - Rolduckerveld: 10 betaalbare koopwoningen
    - Nieuwe Gracht: 14 koopwoningen in betaalbare koopsegment voor met name doorstromers / gezinnen met een oplevering begin 2025
- Geplande start bouw 2025:
    - Schoutstraat & Toupsbergstraat: 28 sociale huurwoningen voor met name senioren en doorstromers / gezinnen

- De Componist: 43 koopappartementen in betaalbare koopsegment voor starters, senioren en doorstromers
- Koempelstraat: 20 huurwoningen waarvan 17 sociaal en 3 in het middenhuursegment
- Vlinderheide - Pannesheiderstraat: 20 betaalbare koopappartementen
- Hoofdstraat/Marktstraat: 20 middenhuur appartementen

Voor het midden en hogere koopsegment zijn nieuwbouwontwikkelingen / (deel-)projecten bij de

1. Kaffebergsweg; 7 woningen (onzeker of bouw in 2025 kan starten i.v.m. procedures)
2. D'r Pool; eind 2025 verwachte start bouw van 60 woningen (10 ggb woningen en 50 appartementen)

In Kerkrade zijn volgens het woonoffensief bruto voor Kerkrade ± 1.390 woningen geprogrammeerd voor de komende jaren. Hiervan zijn ± 875 woningen sloop-/nieuwbouw.

Zie nadere toelichten en specificatie in de tabel bij vraag 43.

Vraag 43: Wat is de verhouding sociale huur, huur, starters, midden en hoog segment van deze woningen?

In totaliteit zullen in het jaar 2025 naar verwachting zoals het er nu voorstaat de realisatie van circa 200 woningen aan de orde zijn. Onderstaande tabel geeft als aanvulling op vraag 42 een invulling weer van de diverse prijs- en marktsegmenten van de nieuw te realiseren woningen.

woonproduct	2024 aantal nieuwe woningen	2025 aantal nieuwe woningen	**Totaal 2025**
Sociale huurwoningen	44 Rolduckerveld 23 Centro Meta	17 Koempelstraat/Industriestraat (20-3) 28 Schoutstraat/Toupsbergstraat	**45**
Midden huurwoningen	-	3 Koempelstraat/Industriestraat 20 Hoofdstraat/Marktstraat	**23**
Dure huurwoningen	-	-	**-**
Betaalbare koopwoningen	35 Centro Meta 14 Nieuwe Gracht	10 Rolduckerveld 20 Vlinderheide	**30**
Middel dure koopwoningen	-	43 De Componist/Niersprinkstraat	**43**
Dure koopwoningen	-	60 d'r Pool	**60**
		Totaal	**201**

Voor het midden en hogere koopsegment zijn nieuwbouwontwikkelingen /projecten bij de Kaffebergsweg, D'r Pool, Henk Badingstraat en Nieuw Gracht voorzien.

Vraag 44: Welke afspraken liggen er in Parkstad verband op dit gebied en geeft dit beperkingen met zich mee voor Kerkrade (bijv. bepaalde woningen die niet ontwikkelt zullen worden)?
Antwoord:
De woonvisie van de Parkstad-gemeenten is in 2023 geactualiseerd en regionaal met de stakeholders afgestemd. Hierin zien we op regionaal niveau een constructieve samenwerking en geen belemmeringen. Deze woonvisie is voor elke individuele gemeente aangevuld met een lokaal deel. Kerkrade kent met het woonoffensief tevens een concreet uitvoeringsprogramma.

Vraag 45: Wat is de visie van de gemeente op het ontwikkelen van aantrekkelijkere woonopties voor hogere inkomensgroepen, die nu mogelijk naar omliggende gemeenten trekken?
Antwoord:
Alle woningbouwinitiatieven worden getoetst aan de uitgangspunten van de woonvisie en hierbij te hanteren kwaliteitseisen. Uitgangspunt is hierbij een “gezonde mix” aan woningen zodat er vitale veerkrachtige woonwijken ontstaan/blijven. Onderdeel van de visie het huisvesten van hoger opgeleiden en het toevoegen van middeldure koopwoningen. Hierbij moeten we ons realiseren dat wonen het werken veelal volgt. Intern wordt hier integraal naar gekeken.

Vraag 46: In veel gemeenten wordt samengewerkt met ontwikkelaars om aantrekkelijkere woningen te realiseren. Hoe stimuleert Kerkrade deze samenwerkingen, en welke incentives biedt de gemeente om het midden- en hogere segment te ontwikkelen?
Antwoord:
Met het woonoffensief laat Kerkrade zien dat er volop nieuwbouw wordt gerealiseerd. Deze ambitie/visie trekt ook projectontwikkelaars aan, waarmee veelvuldig overleg is.
Met het regionaal woonberaad Parkstad (3-4 per jaar) komen gemeenten, corporaties en ontwikkelaars samen om de kansen voor nieuwbouw en verdere nieuwbouwontwikkelingen gezamenlijk te bespreken en de opgaven uit te voeren.

Vraag 47: Hoe gaat de gemeente Kerkrade het probleem van scheefgroei aanpakken, waarbij senioren noodgedwongen in hun grote woningen blijven omdat er onvoldoende ruime en luxe appartementen met voldoende buitenruimte beschikbaar zijn, waardoor de doorstroom op de woningmarkt stagneert en jongere gezinnen geen toegang hebben tot geschikte woningen?
Antwoord:
Door meer levensloopbestendige woningen te realiseren nabij voorzieningen kunnen senioren doorstromen van hun huidige gezinswoning naar een woonappartement. Hiermee halen we de woningmarkt (deels) van het slot en zorgen we ervoor dat het aanbod wordt verruimd en ook starters en doorstromers weer meer kansen op een woning in de bestaande woningvoorraad ter beschikking krijgen.

Pagina 80:
Vraag 48: Er wordt jaarlijks €150.000 geïnvesteerd in de herinrichting van woonwagenplaatsen. Wat zijn de concrete doelen voor deze investering, en hoe wordt de voortgang gemonitord om ervoor te zorgen dat de beoogde verbeteringen tijdig worden gerealiseerd?
Antwoord:
Deze investering wordt gebruikt om een negental woonwagenstandplaatsen in de periode tot 2030 toe te voegen. Dit sluit aan bij het behoeftenonderzoek dat landelijk uitgevoerd is.

Pagina 98:
De gemeente bezit 106 gebouwen.
Vraag 49: Is het beleid van de gemeente om dit te handhaven, in te krimpen of uit te breiden?
Antwoord:
Het beleid ziet op krimp van de vastgoedportefeuille.

Vraag 50: Hoeveel en welke gebouwen zijn nu verliesgevend in de exploitatie?
Antwoord:
Van de 106 gemeentelijke gebouwen, wordt een deel ingezet voor voorzieningen binnen het sociaal domein. Voor wat betreft deze gebouwen wordt veelal gewerkt met een vastgestelde exploitatiebijdrage. Waar deze niet toereikend is gebleken, wordt via college/raad om een aanvullende bijdrage gevraagd. Zoals nu bij de binnensportaccommodaties, waar onvoorziene omstandigheden, zoals recent de enorme stijging van de energieprijzen, anders tot een verliesgevende business zouden gaan leiden voor de betrefffende exploitant.

Vraag 51: Hoeveel en welke gebouwen staan leeg?
Antwoord:
Zie bijlage.

Vraag 52: Hoeveel en welke gebouwen voldoen nog niet aan de duurzaamheidseisen?
Antwoord:
Ieder jaar wordt aan de hand van de zogenaamde MJOP's en de feitelijke situatie van het gebouw bekeken welke beheer en onderhoud noodzakelijk is. Verduurzaming en veiligheid zijn belangrijke aspecten die een rol spelen.

Vraag 53: Bij hoeveel panden is sprake van achterstallig onderhoud?
Antwoord:
Wij hanteren niet de definitie achterstallig onderhoud. Beheer en onderhoud geschiedt sober en doelmatig. Er mag geen sprake zijn van een onveilige situatie.

Pagina 100: woonwagenzaken
Vraag 54: Klopt dat in de passage "Voor het verduurzamen … 2005 als 2026 € 2.000.000 begroot." In plaats van 2005 bedoeld wordt 2025?
Antwoord:
Dat is een kennelijke verschrijving betreft 2025.

Pagina 112
Vraag 55: We zien dat de externe inhuur vanaf 2026 op ongeveer 5,2% zit t.o.v. de salarissen van vaste medewerkers. Deze daling zet zich in kleine mate door. Dit is een daling van 2,5% t.o.v. 2025. Hoe denkt het College deze besparing te realiseren, graag toelichten?
Antwoord:
Het college stuurt samen met het directieteam pro-actief op het terugdringen van de kosten van inhuur. Inhuur vindt alleen plaats daar waar dat absoluut noodzakelijk is. Opgemerkt wordt dat het percentage inhuur vele malen lager ligt dan het landelijke gemiddelde (in 2023 gemiddeld 18,1 procent van de loonsom).

Vraag 56: Is toekomstig beleid om minder externe in te huren of externe tegen een gunstiger uurtarief?
Antwoord:
Het beleid is erop gericht op de juiste personen op de juiste plek in te zetten. De keuze tussen eigen medewerkers of inhuur is afhankelijk van meerdere factoren. De voorkeur gaat uit naar medewerkers in eigen dienst. In sommige gevallen wordt gekozen voor inhuur. Bijvoorbeeld

vanwege tijdelijke onderbezetting. Of indien bepaalde specialistische kennis intern niet aanwezig is. In vergelijking met de landelijke cijfers scoort Kerkrade heel laag op inhuurkosten. Bij inhuur wordt gebruik gemaakt van Maandag Managed Services (MMS). MMS is als beste aanbieder uit de aanbesteding van IGOM naar voren is gekomen. Opdrachten worden bij MMS uitgezet waarop externen kunnen inschrijven. Transparantie en concurrentie hebben een prijsdrukkend effect.

Vraag 57: Is de externe inhuur procentueel enigszins gelijk bij de diverse afdelingen of zitten hier grote verschillen in, graag overzicht per afdeling.
Antwoord:
Onderstaand overzicht geeft inzicht in de gevraagde cijfers.

domein - afdeling	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023	primaire raming 2024	bijgestelde begroting 2024	primaire raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027	meerjaren raming 2028
Burger	**2.339.869**	**2.524.411**	**2.914.863**	**2.411.720**	**2.470.687**	**1.299.200**	**2.837.800**	**1.304.300**	**1.148.900**	**1.148.900**	**1.148.900**
bb	227.615	34.203	41.051	288.269	430.367	45.000	787.300	20.000	20.000	20.000	20.000
welz	876.755	985.148	1.307.669	1.397.970	1.298.806	663.000	1.398.600	716.900	561.500	561.500	561.500
wiz	1.235.499	1.505.059	1.566.143	725.482	741.515	591.200	651.900	567.400	567.400	567.400	567.400
Bestuur	**625.249**	**264.472**	**574.350**	**1.246.999**	**1.127.492**	**446.800**	**935.000**	**555.800**	**229.800**	**223.000**	**223.000**
ajz	197.196	119.592	168.816	383.223	304.486	103.800	252.900	112.800	111.800	107.200	107.200
bb	3.779	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bupl	97.148	36.425	65.822	159.986	40.682	0	16.800	0	0	0	0
com	58.104	16.248	90.742	428.387	41.063	0	15.300	0	0	0	0
fin	123.048	39.402	54.964	41.531	49.424	0	5.200	0	0	0	0
inf	0	12.112	10.400	0	18.167	0	101.900	0	0	0	0
oov	62.925	13.461	95.431	104.213	260.682	301.000	261.200	301.000	76.000	73.800	73.800
p&o	83.048	27.232	88.175	129.659	412.989	42.000	281.700	142.000	42.000	42.000	42.000
Griffie	**0**	**0**	**0**	**4.838**	**61.809**	**0**	**10.000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Stad	**1.738.267**	**1.542.679**	**1.775.148**	**2.223.872**	**2.914.240**	**1.254.200**	**3.154.200**	**1.476.400**	**938.400**	**892.500**	**892.500**
bb	106.631	224.009	274.010	175.587	141.966	114.200	109.200	51.700	51.700	51.700	51.700
mb	140.952	23.951	26.339	334.614	902.535	25.700	877.200	325.700	25.700	24.400	24.400
sb	1.047.841	855.332	1.154.886	1.321.705	1.222.797	1.011.000	1.346.300	1.070.000	857.000	812.400	812.400
so	333.433	349.012	254.625	312.692	620.821	62.700	735.700	25.000	0	0	0
v&g	109.411	90.375	65.289	79.275	26.122	40.600	85.800	4.000	4.000	4.000	4.000
Totaal	**4.703.385**	**4.331.562**	**5.264.361**	**5.887.429**	**6.574.227**	**3.000.200**	**6.937.000**	**3.336.500**	**2.317.100**	**2.264.400**	**2.264.400**

Pagina 162
In 2023 is m.b.t. het Flexiforum € 417.000 aan huurpenningen ontvangen. Voor het jaar 2024 is € 423.700 aan inkomsten begroot. Dit bedrag zal door indexering in 2025 en volgende jaren verder stijgen. Wij hebben naast de begroting 2025 ook de productbegroting doorgelopen. Ook hebben wij afgelopen jaar vragen gesteld over Flexiforum en de inkomsten/ uitgaven. Conform die antwoorden waren de huuropbrengsten in 2022 €517.534 (huurpenningen, huren maatschappelijke partijen, huur gymzaal).
Vraag 58: Klopt onze constatering dat de huur in 2023 en de begrote huur voor 2024 lager uitvalt dan 2022?
Antwoord:
Nee, de constatering is niet juist.
De huuropbrengsten van 2022 van € 517.534 bestaan uit 3 componenten:

Huren	€ 384.780
Gymzaal huren	€ 12.967
Maatschappelijke partijen – overige verrekeningen	€ 119.787

In de tekst zijn bij de inkomsten 2023/2024 de huren gymzaal en overige verrekeningen niet meegenomen.

De huuropbrengsten van 2023 zijn € 569.818 (416.519 + 29.909 + 123.390).

De begrote huuropbrengsten van 2024 zijn € 588.900 (423.700 + 40.000 + 125.200).

Er is dus wel sprake van een jaarlijkse stijging.

Vraag 59: Waar vinden wij de kosten OZB van het flexiforum en hoe hoog zijn deze?
Antwoord:
Op rekeningnummer 9320053.4210 is vanaf 2024 jaarlijks € 75.000 begroot voor OZB Flexiforum.

Vraag 60: Zijn er meer kosten die niet gelinkt zijn aan Flexiforum maar hier wel aan gekoppeld zouden moeten zijn (dus meer dan de productbegroting regels 9320050 t/m 9320193)?
Antwoord:
Voor het jaarlijkse concert van Guido Dieteren is een bedrag van € 50.000 op rekeningnummer 9530232.4380 gelinkt aan Flexiforum.

Vraag 61: Klopt het dat er geen inkomsten zijn uit onderhoud groen, parkeerplaatsen, gemeenschappelijke ruimten, receptie, etc., graag toelichting?
Antwoord:
De huurders van het Flexiforum betalen geen aparte bijdrage voor onderhoud groen, parkeerplaatsen, gemeenschappelijke ruimten, receptie etc. maar een huurvergoeding per m2 gehuurde ruimte.

Vraag 62: Waar bestaan de inkomsten “overige goederen en diensten” uit?
Antwoord:
De post overige goederen en diensten betreft een bijdrage voor internet gebruik en OZB.

Vraag 63: Hebben de huurders mee geïnvesteerd in het verduurzamen van het gebouw (o.a. de zonnepanelen) en gaan zij mee investeren in het verder verduurzamen van het gebouw?
Antwoord:
De huurders van het Flexiforum betalen niet mee in het verduurzamen van het gebouw. Wel betalen ze een bijdrage per m2 huurruimte aan energiekosten.

Vraag 64: Graag toelichting op de post “inkomensoverdracht onverdeeld” uit de productbegroting en specificering?
Antwoord:
De post inkomensoverdracht onverdeeld betreft de post onvoorzien. Uit deze post kunnen onvoorziene uitgaven worden bekostigd.

Vraag 65: Waar bestaat de post “dagelijks onderhoud” uit en worden deze kosten doorberekend aan de gebouw gebruikers?
Antwoord:
Op de post dagelijks onderhoud worden onder andere de volgende kosten geboekt: Aanschaf lampen, elektrowerkzaamheden aan het gebouw, herstelwerkzaamheden aan het gebouw, Reinigingsdienst RD4, bestrijding ongedierte, reparatie onderhoud liften, legionella werkzaamheden, diverse materialen voor het gebouw en schoonmaakartikelen . Tegenover deze uitgaven staan huurinkomsten van de huurders.

Vraag 66: Graag toelichting op de post “PR, COMM. Concerten Revi - overige goederen en diensten” uit de productbegroting? Wie ontvangt deze bedragen en wat is de tegenprestatie?
Antwoord:
Hierop worden kosten geboekt voor Public Relations, communicatie, open dagen, representatie, events en materialen.

Vraag 67: Waarom verschillen de bedragen van schoonmaak over de jaren heen zo erg?
Antwoord:
Na een aanbestedingstraject worden vanaf 2023 de schoonmaakwerkzaamheden door een ander schoonmaakbedrijf uitgevoerd en zijn de kosten een stuk lager.

Vraag 68: Graag toelichting op de posten "MC Advisory" en de genoemde bedragen over de jaren? Waarvoor is dit, graag specificeren?
Antwoord:
Dit betreft de inhuur van MC Advisory. Het gaat hier o.a. om adviesuren inzake de herontwikkeling en herbestemming (toevoeging aan het Flexiforum)van Sancta Maria en de aanvraag Dumava subsidie voor Sancta Maria. Tevens worden hier de fiscale werkzaamheden op geboekt van Deloitte Accountants.

Vraag 69: Hoe wordt het verschillend energieverbruik doorberekend aan de huurders of wordt dit procentueel gedaan? Vind er een doorberekening plaats?
Antwoord:
Contractueel wordt er een prijs afgesproken voor energieverbruik die in verhouding staat tot het aantal m2. Deze wordt als voorschot maandelijks in rekening gebracht. Aan het eind van het jaar volgt er een afrekening. Er wordt een vaststellingstarief vastgesteld in het college op basis van het werkelijke verbruik voor het gehele Flexiforum. Dit tarief wordt doorberekend aan de huurders a.d.h.v. het aantal gehuurde m2 minus de reeds betaalde voorschotten.

Vraag 70: In 2024 is overige goederen en diensten €295.000, waarom is dit bedrag dit jaar zo hoog?
Antwoord:
Dit budget is bestemd voor de vervanging van de gevelbekleding van het Flexiforum. Voor dat groot vervangingsonderhoud is dit jaar een budget van € 295.000 beschikbaar gesteld uit de reserve gebouwen.

Vraag 71: Hoeveel medewerkers betreft de post "receptie"? Wie bekostigd deze?
Antwoord:
Op de post salarissen en receptie worden de loonkosten van de locatiemanager en de medewerkster van de receptie geboekt.

Vraag 72: Graag toelichting op de post maatschappelijke partijen - overige goederen en diensten?
Antwoord:
In overleg met de accountant en de fiscus is er een apart rekeningnummer ingesteld voor groot onderhoudswerkzaamheden in ruimtes van maatschappelijke partijen. Het btw regime (niet verrekenbare btw) is hier anders dan bij de overige huurders waar de btw verrekenbaar is.

Vraag 73: CDA heeft de inkomsten en uitgaven komende uit de productbegroting onder elkaar gezet (zie bijlage pdf), graag vernemen wij of deze uiteenzetting klopt en of de constatering juist is dat Flexiforum nu en de komende jaren verliesgevend is? Graag toelichting hierop en indien niet juist, graag ons de berekening, overzicht toe laten komen waaruit het tegendeel blijkt, graag ook aangeving waar dit gevonden kan worden in de financiële stukken?
Antwoord:
De raad heeft ingestemd met het herstellen van de Campus, zodat het (onder een nieuwe naam) weer geëxploiteerd kon worden. Dat is gelukt. Na het beschikbaar stellen van een herstelkrediet is er in overleg met de accountant een herberekening gemaakt van de afschrijvingstermijn van de herstelde Campus. De hieruit volgende meevaller ad € 265.000 vormde een positief element in de exploitatie van het Flexiforum

Verder is er voor 2024 een bedrag van € 424.000 aan huurinkomsten van commerciële huurders en € 111.000 van maatschappelijke partijen begroot. De geraamde huurvergoedingen voor de gymzaal en bijdrage voor internet /OZB bedragen resp. € 40.000 en € 30.000. Voor de bijdrage in de energiekosten is een bedrag geraamd van € 80.000.
In totaal is hiermee een bedrag van € 950.000 beschikbaar in 2024.
Uit dit bedrag worden de energiekosten € 190.000, schoonmaakkosten € 65.000, inhuur adviseur € 50.000, groot vervangingsonderhoud € 200.000, bijdrage concert Guide Dieteren € 50.000, dagelijks onderhoud € 175.000, loonkosten € 86.900, en diverse kleinere posten € 102.300 met een onverdeeld onvoorzien van € 30.800.

Voor de herstelwerkzaamheden van de gevelbekleding is in 2024 een bedrag van € 295.000 beschikbaar gesteld uit de reserve gebouwen.

Eind 2023 is het batige saldo afgerond € 185.000 over de exploitatie 2023 in de reserve gebouwen gestort (zie bijlage).

Fractie VVD

Vraag 1: De loonsom voor ambtenaren en politiek ambtsdragers loopt op. Kan een overzicht verschaft worden van de ontwikkeling van het aantal FTE aan ambtenaren in eigen loondienst en externe inhuur over de periode 2019 t/m 2024 de verwachting voor 2025 alsook de bijbehorende ontwikkeling van de totale loonsom en separaat ook kosten externe inhuur over die periode.

Antwoord:

Voor de ontwikkeling van de inhuurkosten wordt verwezen naar het antwoord op vraag 57 van het CDA.

Voor de ontwikkeling van het aantal FTE en loonkosten van eigen personeel zie volgend overzicht.

Ultimo	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Fte	378	400	413	449	496	493	493
	Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	Bijgestelde begroting	Primaire raming
Loonsom	27.996.526	29.938.194	32.623.456	35.643.873	41.036.357	41.036.357	45.476.800

Vraag 2: Op dit moment is er geen betaald parkeren in parkeergarage VIE, hangende de rechtsgang is deze niet actief, wat zijn de geschatte gemiste inkomsten en is de derving hiervan onderdeel van de rechtsgang? Kan er tevens een update gegeven worden over de rechtsgang en wanneer betaald parkeren wordt geactiveerd?

Antwoord:

Omdat de parkeergarage Vie nog niet is opgeleverd is, op advies van onze huisadvocaat, geen betaald parkeren in de parkeergarage ingesteld. Het is moeilijk in te schatten hoe hoog de parkeerbezetting zal zijn na het invoeren van betaald parkeren en dus ook hoe hoog de gederfde inkomsten zijn. Met betrekking tot de overname van de parkeergarage vinden er op dit moment tussen gemeente en Pelikaan onderhandelingen plaats, waarbij het onderwerp inkomstenderving wordt meegenomen.

Vraag 3: Er staat een investering opgenomen voor het “verduurzamen en toekomstig bestendig” maken van het Stadskantoor en Raadhuis. We begrepen tijdens een recente Informatiebijeenkomst dat Ambtenaren al geïnformeerd zijn over de planning en (tijdelijke) verhuizing van afdelingen. Is dit project reeds aanbesteed? En zo ja ligt hier, gezien de omvang van de investering, een raadsbesluit aan ten grondslag en zo nee, wanneer wordt dit in de raad geagendeerd?

Antwoord:

Er loopt thans een aanbesteding voor de uitvoerende werkzaamheden m.b.t. de verduurzaming van het Stadskantoor. Naar verwachting is deze aanbesteding begin december 2024 afgerond. Zodra de begroting 2025 door de raad is goedgekeurd en de uitkomst van de aanbesteding bekend is, en zomede ook het concrete aanbestedingsbedrag zal het uitvoeringskrediet worden aangevraagd.

Voor de verduurzamingsmogelijkheden is er een DUMAVA subsidie aangevraagd.

Vraag 4: Op pagina 23 wordt, zoals elk jaar, een tabel “Basisset Beleidsindicatoren” gepresenteerd met (begrijpelijkerwijze) geen benchmarkcijfers voor 2025. Kunt u deze tabel,

maar dan wel voorzien van de benchmark cijfers opleveren voor 2023 en 2024. Graag geen verwijzing naar internetbronnen, maar de tabel zelf met vermelding van bronnen aanleveren.
Antwoord:
De basisset beleidsindicatoren is een verplichte set die gemeenten moeten opnemen in hun begroting en jaarrekening. Alle sets, behalve deze bij programma 0, betreffen landelijk beschikbare cijfers. Alleen voor deze specifieke tabel bij programma 0 moet de tabel gevuld worden op basis van eigen gegevens. Deze hebben wij dus alleen voor de gemeente Kerkrade. Deze informatie is niet centraal beschikbaar voor de provincie of heel Nederland.

Vraag 5: Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne is een positief saldo van EUR 2.118.000 opgenomen in de begroting. Is hier rekening gehouden met de door het Kabinet aangekondigde verlaging van de rijksvergoeding voor deze opvang van EUR 61,00 naar EUR 45 per dag per vluchteling? Zo niet, op welke wijze is het college voornemens deze tegenvaller op te vangen.
Antwoord:
Voor het jaar 2024 stevent de gemeente Kerkrade af op een positief saldo van 5,25 miljoen met betrekking tot de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Op het moment dat de begroting 2025 is opgemaakt was het precieze bedrag van 45 euro per dag nog niet bekend. Dit sluit echter aan op de verwachtingen dat er neerwaartse bijstelling zou worden gemaakt, aangezien landelijk de balans positief uitslaat in deze. Vandaar dat voor de gemeentebegroting 2025 al is geanticipeerd door een lager bedrag mee te nemen bij de begrotingsopmaak. Bij het continueren van huidige opvang qua aantal plekken, voorziet de gemeente derhalve geen tegenvaller.

Vraag 6: Kunt u aangeven wat de financiële omvang van het surplus bedrag aan kwijtscheldingen in 2025 is van lokale heffingen van de regeling (100% minimumnorm) zoals in Kerkrade gehanteerd vs indien we de landelijke minimumnorm van 90% zouden hanteren. Kunt u ook aangeven hoeveel huishoudens gebruik maken van deze kwijtscheldingsregeling en hoeveel huishoudens wel gemeentelijke lasten betalen.
Antwoord:
Afgezien van de marginale impact van de OZB gaat het hier dan om rioolheffing en het basistarief van de afvalstoffenheffing. Wij beschikken niet over inkomensgegevens en gegevens m.b.t de huishoudens. Desgewenst zouden we deze kunnen opvragen bij de BsGW. Om een indicatie te geven hebben we de kwijtschelding afgezet tegen de opbrengsten op deze heffingen. Daaruit volgt dat de kwijtscheldingen ongeveer 9% bedragen van de opbrengst. Hoeveel dit zou dalen indien de drempel verlaagd wordt naar 90% is op dit moment niet te zeggen.

Vraag 7: De opbrengst voor de Hondenbelasting daalt vanaf 2025 fors door het deels afschaffen van deze belasting. Wat is de exacte minderopbrengst en uit welke middelen wordt het gat gedekt dat nodig is voor het onlangs goedgekeurde hondenbeleid.
Antwoord:
Het afschaffen van de hondenbelasting voor een eerste hond is reeds verankerd in de begroting 2023. Dit leidde tot een nadeel dat werd ingeschat op € 354.000 per jaar vanaf 2024. Een bedrag van € 89.000 aan opbrengsten zou dan nog resteren. Dat heeft destijds, in de optelsom van alle voor- en nadelen, geleid tot het toenmalige begrotingssaldo. Er is geen nieuw negatief effect in de voorliggende begroting. Momenteel lopen de opbrengsten 2024 in de pas met de raming.

Fractie SP

Pag. 8:

1. Hoezo wordt er de komende jaren 100 miljoen in transportmiddelen gestoken? Over welke transportmiddelen hebben we het dan? Graag op productniveau aangeven inclusief bijbehorend doel.

Antwoord:
Op pagina 8 en 9 zijn de financiële mutaties voor de begroting 2025 en bijstelling jaarschijf 2024 in beeld gebracht. In het investeringsprogramma wordt voor de vervanging van transportmiddelen (bij de afdeling stedelijk beheer van het domein Stad) € 100.000 (en niet 100 miljoen) extra beschikbaar gesteld . Hiermee is er jaarlijks vanaf 2024 € 274.000 beschikbaar voor het vervangen van bedrijfsvoertuigen en mechanische hulpmiddelen (op pagina 19 van de begroting 2025 staat het geactualiseerde investeringsprogramma voor programma 0 Bestuur en Ondersteuning).

2. In aanvulling op de vragen van het CDA over evenementen: Kunt u een overzicht geven van de evenementen van 2024 en de kosten daarvan per onderdeel?

Antwoord:
Zie het antwoord op vraag 5 van het CDA. In de bijlage treft u een overzicht aan van alle evenementen die via Beleef Kerkrade ondersteund worden. Daarbij is aangegeven uit welke verschillende begrotingsposten deze evenementen bekostigd worden.

Pag. 9:

3. We zien dat er in 2025 en 2026 2,25 miljoen wordt gereserveerd voor gebouwen. Graag aangeven welke gebouwen voor welke bedragen hieronder vallen.

Antwoord:
Op pagina 8 en 9 zijn de financiële mutaties voor de begroting 2025 en bijstelling jaarschijf 2024 in beeld gebracht. In het investeringsprogramma wordt voor onderdeel gebouwen € 2.225.000 extra beschikbaar gesteld . De toelichting staat op pagina 22 van de begroting vermeld. € 250.000 is bestemd voor groot onderhoud aan strategische gebouwen en € 2.000.000 is in 2025 en 2026 voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van het Stadskantoor en Raadhuis.

Pag. 11:

4. In dit overzicht lijken de BUIG gelden niet verwerkt. Klopt dit? Zo ja, waarom zijn die niet verwerkt?

Antwoord:
In het witte kader onder het oranje 'Overheidsbijdragen'-kader wordt een uitsplitsing gegeven waarin ook het voorlopig BUIG-budget á € 27,2 mln is opgenomen.

5. We willen een overzicht van de Buigbudgetten van de afgelopen 4 jaar en wat er uit die budgetten is betaald, graag per post aangeven.

Antwoord:
De definitieve buigbudgetten in 2021, 2022 en 2023 waren respectievelijk € 30.039.583, € 25.517.515 en € 29.644.100. Het BUIG budget in deze begroting 2025 is het nader voorlopig budget á € 27.178.814. Over het definitieve BUIG-budget 2024 wordt u spoedig nader geïnformeerd.
De directe bijstandskosten die hieruit zijn betaald bedroegen in 2021, 2022 en 2023 respectievelijk € 22.713.201, € 22.141.922 en € 23.559.475. In 2024 verwachten we uiteindelijk € 24.300.000 uit te geven.
De gemeente Kerkrade is - zoals ook steeds in de reguliere managementinformatie Sociaal Domein meegedeeld - al jarenlang voordeelgemeente en deze voordelen zijn de afgelopen

jaren ten goede gekomen aan andere beleidsterreinen binnen het sociaal domein. Zo zijn tekorten in de jeugdzorg afgedekt, voordelen in de reserve Sociaal Domein verwerkt, overschrijdingen bij bijzondere bijstand en kredietbank afgedekt en een dotatie aan de voorziening debiteuren afgedekt.

6. Graag een overzicht van de totale lasten zonder de investeringen? Hoeveel gaat er 2024 binnenkomen vanuit het rijk (circulaires en beschikkingen)?

Antwoord:
In begroting in één oogopslag zijn de uitgaven en de investeringen met verschillende kleuren aangeduid. Wanneer wij de uitgaven (zonder investeringen) optellen komen we op het volgende overzicht (afgerond op miljoenen euro's).

UITGAVEN *(in mln)*	
0. Bestuur & Ondersteuning	51,6
1. Veiligheid	6,9
2. Verkeer, Vervoer & Waterstaat	8,4
3. Economie	2,9
4. Onderwijs	5,5
5. Sport, Cultuur & Recreatie	15,8
6. Sociaal Domein	110,0
7. Volksgezondheid & Milieu	13,8
8. Wonen, RO & Sted.Vernw.	6,2
Totaal	**221,1**

OVERHEIDSBIJDRAGEN *(in mln)*	
Algemene uitkering	143,9
Uitk.levensonderh.BUIG	27,2
Ov.overheidsbijdragen	2,0
Totaal	**173,1**

7. Hoe hoog zijn de totale lasten en wat wordt er per saldo gestort of onttrokken uit de reserves in 2025? Graag per reserve aangeven.

Antwoord:
De totale lasten bedragen € 220.070, zie hiervoor ook Financiële begroting, onderdeel 1.b Overzicht lasten en baten. (Totaal lasten pag. 151: € 181.452 + Totaal diverse lasten pag. 153: € 38.618).

nr. tv	taakveld omschrijving	product nr.	iv3 cat.	naam product	primaire raming 2025
T010	Mutaties reserves	9010010	4710	Algemene reserve	500.000
T010	Mutaties reserves	9010020	4710	Reserve exploitatie	2.547.000
T010	Mutaties reserves	9010082	4710	Reserve onderwijs	2.214.700
T010	Mutaties reserves	9010103	4710	Reserve grondexploitatie obk	262.200
T010	Mutaties reserves	9010143	4710	Reserve speeltuinen	9.000
T010	Mutaties reserves	9010183	4710	Reserve plantsoenen	7.100
				totaal van de toevoegingen	**5.540.000**
				totaal van de onttrekkingen	**-11.445.700**
T010	Mutaties reserves	9010020	8710	Reserve exploitatie	-2.919.000
T010	Mutaties reserves	9010030	8710	Reserve reeds bestemde nutgm	-3.461.000
T010	Mutaties reserves	9010082	8710	Reserve onderwijs	-2.740.500
T010	Mutaties reserves	9010092	8710	Reserve vereniging + vrijwilligers	-26.000
T010	Mutaties reserves	9010103	8710	Reserve grondexploitatie obk	-1.468.200
T010	Mutaties reserves	9010123	8710	Egalisatieres. kst. afvalverwerking	-500.000
T010	Mutaties reserves	9010143	8710	Reserve speeltuinen	-73.000
T010	Mutaties reserves	9010153	8710	Reserve Gaia	-140.000
T010	Mutaties reserves	9010183	8710	Reserve plantsoenen	-118.000

8. Als wij op pag. 11 de rekensom maken komen we op een tekort in de begroting uit van afgerond 400.000 euro. Klopt dat? (totale inkomsten – totale lasten).

Antwoord:
De bedoeling van het overzicht is om een snelle indruk te geven. Daarbij moeten cijfers worden afgerond in verband met de overzichtelijkheid. De cijfers in het overzicht op pagina 11 zijn daarom uitgedrukt in miljoenen, dit brengt al gauw afrondingsverschillen met zich mee. In dit geval inderdaad € 0,4 mln verdeeld over 9 programma's. Voor meer detail (cijfers in 1000-tallen) verwijzen wij graag naar de Financiële begroting, onderdeel 1.b Overzicht lasten en baten. Hier ziet u dat het saldo van lasten en baten meer nauwkeurig uitkomt op € 80.000 (afgerond).

9. In de jaarrekening 2023 was er nog een reserve van 48 miljoen, in de begroting 2024 zie je en reserve staan van 45 miljoen dus een afname van 3 miljoen. Als we kijken naar baten en lasten op pag. 11, dan zien we dat de inkomsten in totaal 220 miljoen bedragen en 221 miljoen aan uitgaven (afgerond). Dan zou je verwachten dat de eindstand van de reserve 47 miljoen is. Er wordt dus 2 miljoen extra uit de reserves gehaald? Indien dit klopt: waar is die 2 miljoen extra aan uitgeven, m.a.w. onder welke posten kunnen we dat terugvinden?

Antwoord:
Per saldo neemt de reserve positie in 2025 af met 5,9 mln. Ook hiervoor verwijzen wij graag naar de Financiële begroting, onderdeel 1.b Overzicht lasten en baten waar de opstelling in meer detail wordt weergegeven. Het meerjarig verloop van alle reserves is te zien op pagina 170, op pagina 171 worden diverse mutaties toegelicht.

Pag. 18:

10. Hoezo verwacht men dat we de komende jaren minder (150.000 a 200.000 euro minder) belastingen overigen hoeven te betalen?

Antwoord:
Deze post bevat met name de bijdrage aan de BsGW. Het beeld is enigszins vertekend doordat 2024 incidenteel aanzienlijk hoger was als gevolg van een aanvulling van het

weerstandsvermogen (€ 186.000). Daarnaast is bij de behandeling van de ontwerpbegrotingen van de gemeenschappelijke regelingen in de raadsvergadering van 12 juni 2024 is o.a. toegelicht dat de nieuwe KostenVerdeelMethode van de BsGW positief uitpakt voor Kerkrade. Bij het afgeven van de zienswijzen op de begrotingen van de Gemeenschappelijke Regelingen is hen – met andere gemeenten - gevraagd om voorstellen te doen hoe vanaf 2026 een besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden (indicatief 5-10%). Dit ter verlaging van de gemeentelijke bijdragen. In de voorliggende begroting is hierop geanticipeerd (5%).

Pag. 19:

11. Waaruit is het bedrag van 90.000 opgebouwd van 'onvermijdbaar algemeen?' en als dat in 2024 voor 90.000 is opgenomen, waarom is de inschatting dat dit vanaf 2025, 58.000 per jaar is?

Antwoord:
Structureel wordt als onvermijdbaar geraamd 58k. De overheveling van 2023 bedroeg 32k.

12. Voor welke gebouwen gaan we in totaal jaarlijks 1,3 miljoen investeren? Graag per gebouw aangeven.

Antwoord:
De gemeente Kerkrade heeft momenteel een 106 gebouwen/ objecten in eigendom.
Deze objecten worden onder meer gebruikt voor de huisvesting van diverse doelgroepen waaronder de primaire doelgroep, huisvesting van het gemeentelijk personeel, diverse verenigingen en stichtingen en het faciliteren van sportverenigingen (zowel voor de buitensport als voor de binnensport). Naast voornoemde objecten/ gebouwen heeft de gemeente Kerkrade eveneens een aantal toeristische c.q. recreatieve voorzieningen in eigendom (Schacht Nulland, Botanische Tuin Kerkrade, kasteel Erenstein en Brughof), culturele voorzieningen (Rodahal, theater, bibliotheek, muziekschool), het Parkstad Limburg Stadion en enkele speeltuinen.

Per jaar wordt bekeken welke werkzaamheden plaats moeten vinden. Er wordt gekeken naar het meerjarig beheer- en onderhoudsprogramma, duurzaamheid, veiligheid, de feitelijke staat van het gebouw/object en mogelijke wensen van gebruikers. Dit zogenaamde jaarplan wordt ieder jaar vastgesteld door het college. Voor 2025 dient dit nog vastgesteld te worden.

Pag. 20:

13. Eerste alinea.

    We vinden de 1e alinea van pag. 20 volstrekt onbegrijpelijk. We zijn altijd tegen de afschaffing van de reserve Sociaal domein geweest. Nu gaat u, als we het goed begrijpen, uit een ander reservepotje weer 1,5 miljoen opzij zetten voor het 'transformatiefonds Sociaal Domein'?

14. Wat is dat voor een fonds?

Antwoord:
Zoals in de begroting beschreven, staan de komende jaren in het teken van de noodzakelijk binnen het sociaal domein te doorlopen transformatie naar wijk- en buurtgerichte ontwikkeling van voorliggende voorzieningen en het vermogen van inwoners en omgeving om ondersteunings- en zorgvragen in grotere mate zelfstandig op te pakken en te beantwoorden. Deze verandering zal niet vanzelf gaan, maar vergt een integrale aanpak. Het fonds is gericht om de hiervoor noodzakelijk investeringen te kunnen opvangen.

15. Daarnaast, zo begrijpen wij, wordt er nog eens 1,5 miljoen gereserveerd voor de open-eind regeling. Dus dat is dan al 3 miljoen voor dat 'transformatiefonds'?

Antwoord:

De € 1.5 miljoen voor het opvangen van fluctuaties in de open-einde regelingen heeft niets te maken met het transformatiefonds.
Fluctuaties in de open-einde regelingen blijken vaak pas bij de definitieve jaarresultaten per jaareinde. Dit bedrag is dus specifiek bedoeld voor een egaliserende werking zoals dat voorheen het geval was bij de voormalige reserve sociaal domein.

16. Is het niet veel logischer om gewoon een reserve voor het Sociaal domein aan te houden? Zo hebben we beter overzicht wat er in welk domein nog te besteden valt en of er ergens iets extra's is.

Antwoord:
Het college en daarna de Raad hebben de keuze gemaakt om het sociaal domein (zowel de plussen als de minnen) volledig te integreren in het geheel van de begroting en naar de mening van het college is bovengenoemde een logisch gevolg hiervan en het sluitstuk van deze operatie.

17. Begrijpen we het goed (afleidende uit de antwoorden op onze vragen raadsvergadering 30 oktober dat er 1, 8 miljoen over is vanuit het Sociale domein die aan de exploitatie vrije deel wordt toegevoegd? En dit is toch ook het bedrag waar de raad vrijelijk over kan beslissen?

Antwoord:
Mogelijk verwart u dit bedrag met de € 1.600.000 die in het kader van de behandeling van het beleidsplan Armoede en Schulden ter sprake is gekomen.

18. We willen graag een overzicht van de onderdelen van de begrotingspost Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen van 2023, 2024 en de begroting voor komend jaar.

Antwoord:
Overzichten bijgevoegd.

Pag. 22:

19. Wat zijn de strategische gebouwen? Valt het Parkstad Limburg Stadion daar ook onder?

Antwoord:
Bijgaande het overzicht van de strategische gebouwen welke onderdeel uitmaken van de gemeentelijke vastgoedportefeuille.
Parkstad Limburg Stadion maakt hier, voor de gedeelten die eigendom zijn van de gemeente, onderdeel van uit.

20. Wat wordt precies onder Transportmiddelen verstaan en hoezo zijn dat 'visitiekaartjes' van de gemeente? Welke bedrijfsvoertuigen worden bedoeld?

Antwoord:
Transportmiddelen betreffen de bedrijfsvoertuigen en machines van de afdeling Stedelijk beheer. Deze transportmiddelen zijn onmisbaar bij het uitvoeren van de dagelijkse taken in de openbare ruimte. Het zichtbaar en herkenbaar onderhouden van de openbare ruimte is voor de gemeente Kerkrade een belangrijk impliciet communicatiemiddel. Om die reden wordt het materieel (voor zover technisch mogelijk) voorzien van de gemeentelijk logo's.

Pag. 23:

21. De gemiddelde formatie per 1000 inwoners is landelijk 9,6%. We zitten daar ruim 1% onder. (In 2023 is het percentage instroom zelfs verdubbeld ten opzicht van het percentage

uitstroom.) Kunt U uitleggen, waarom we de afgelopen jaren stelselmatig personeelsuitbreiding hebben gehad?

Antwoord:

In de afgelopen jaren (2021 t/m 2024) is een forse investering in personeel noodzakelijk gebleken. Dit heeft meerdere redenen. Op de eerste plaats zijn de wettelijke taken toegenomen. Daarnaast is de politieke en bestuurlijke ambitie hoog. Ten slotte is de aandacht voor bedrijfsvoering verhoogd om de basis op orde te krijgen.

Pag. 34: Economie

22. Graag een specificatie waar de ruim 280.000 in 2024 van Beleef Kerkrade aan zijn uitgegeven?

Antwoord:

Voor een specificatie van de kosten van de evenementen onder het Beleef Kerkrade label zie de antwoorden op de vragen van het CDA.

In 2024 zijn de onderstaande uitgaven voor marketing gerelateerde activiteiten gedaan:

Overzicht marketingactiviteiten Beleef Kerkrade	**2024**			
Uitzending 3 carnavalsoptochten	€ 20.000,00			
Beleef Kerkrade TV	€ 25.000,00			
Advieskosten	€ 21.000,00			
Design, Social Media Advertising, website etc.	€ 130.000,00			
Overige uitgaven (o.a. gadgets, fotografie, video)	€ 10.000,00			
totaal	**€ 206.000,00**			
Deze kosten komen ten laste van posten 9530101 (marketing) en 9530481 (Programma van de Stad)				

Pag. 35:

23. Hoeveel huur heeft de BVO het afgelopen jaar aan het Stadion betaald? En is dat inclusief of exclusief de cessie-gelden?

Antwoord:

In 2023 precies het afgesproken bedrag, € 250.000 euro ex btw. Over 2024 moeten zij ook € 250.000 ex btw betalen. De betalingen 2024 liggen op schema, in december 2024 zal naar verwachting de 4e en tevens laatste termijn over 2024 volgen.

U interpreteert het begrip ‘cessie’ verkeerd. Roda JC ontvangt periodiek gelden vanuit de KNVB, m.n. de mediagelden. De cessie tussen KNVB/Roda JC/Stadion zorgt ervoor dat de overeengekomen gelden (lees: huur PLS stadion) vanuit de KNVB rechtstreeks worden overgemaakt naar Stadion. Een cessie is dus een manier van betalen, het zijn geen ‘extra’ gelden.

24. Tot wanneer is het huidige huurcontract geldig? Graag het huurcontract ter inzage leggen bij de griffie. (we kunnen ons op dit moment even niet meer herinneren dat we het contract van 2024 hebben ingezien).

Antwoord:

Er is nog geen nieuw huurcontract afgesloten. Op basis van de vaststellingsovereenkomst gelden de bepalingen van de oude huurovereenkomst nog met inachtneming van hetgeen in de vaststellingsovereenkomst is opgenomen.

Het niet tot stand komen van de huurovereenkomst tot op dit moment, heeft te maken gehad met het feit dat we afgelopen zomer, met de afwikkeling van het seizoen, serieus rekening hadden te houden met de mogelijke promotie naar de eredivisie van de BVO. Dat zou immers

van invloed zijn geweest op de te betalen huur. Nu dat niet het geval is gebleken zijn we in gesprek met Roda over de nieuwe huurovereenkomst en verwachten we deze uiterlijk begin Q1 ’25 af te kunnen sluiten.

Pag. 36:

25. Graag een overzicht van de post Beleef Kerkrade. Hoeveel is daar in totaal voor gereserveerd en waar wordt het in 2025 aan uitgegeven?

Antwoord:
Er is in de begroting 2025 € 355.000 begroot voor de uitgaven van Beleef Kerkrade. Hieruit worden o.a. de bijdragen betaald aan de evenementen die bij de beantwoording van de vragen van het CDA al zijn genoemd. Verder vallen hier o.a. de kosten voor Beleef Kerkrade TV, de uitzending van de Carnavalsoptochten en de kosten voor optimalisering van marketingactiviteiten onder.

Pag. 47:

26. Graag een overzicht van de 1,2 miljoen die jaarlijks aan de VIE-projecten zijn en worden uitgegeven. Graag per VIE programma aangeven.

Antwoord:
De uitgaven Vie zijn in grote lijnen onderverdeeld in de onderdelen Armoede en schulden, sociaal culturele activiteiten, Eenzaamheid, Gezonde Basisschool van de toekomst, Vitaal Kerkrade/Krachtig vitaal, Inburgering en Innovatiehub. De besteding van de middelen is hierbij in grote lijnen:

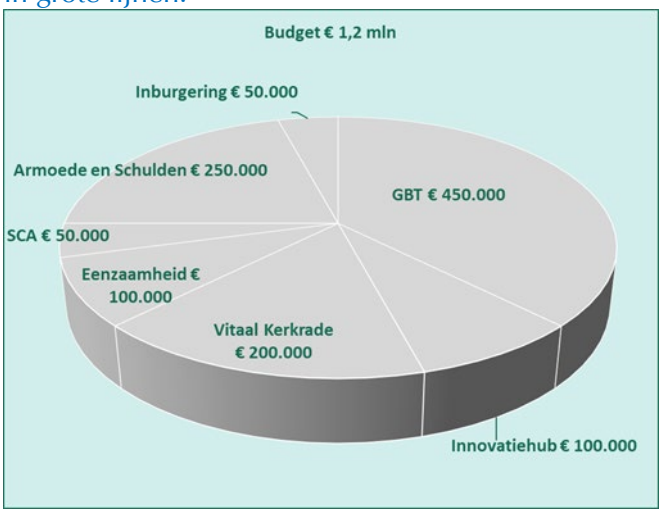

De jaarlijkse uitgaven fluctueren afhankelijk van de voortgang en/of vraag van projecten. Onderstaand is een overzicht gegeven van de uitgaven over de periode van 1 jaar dat ook richtinggevend is voor de andere jaren. Bedragen afgerond op €5k

Programma	Budget uit Vie
Kansrijke start	€15k bijdrage ondersteuning pilots. Kosten ‘reguliere’ programma’s uit overige middelen als GGD-begroting, transformatiemiddelen, GIDS.
GBT	€65k (rest uit RegioDeal middelen)
Aanpak eenzaamheid	€100k
Inburgering	€50k
Armoede en schulden	€250k
Sociaal culturele activiteiten	€100K

Krachtig Vitaal	€75k + €120k (kookstudio)
Communicatie programma's richting doelgroepen en Vie algemeen	€100k
Inhuur Vie	€110k
Innovatie-Hub	
Community events Werkbezoeken Kennisdeling regio pilots	€100k
Wijkgericht werken	€25k
Samenwerking partners/kennisinstellingen	€60k
Totaal	€1,17mln

In 2021 en 2022 heeft de raad besloten €500k extra vrij te maken voor Vie ten behoeve van verbinden, ondersteunen en experimenteren. Door de ruimte binnen het totale Vie-budget die ontstaan is door 'externe' financieringsbronnen (bijvoorbeeld de Regiodealmiddel t.b.v. de GBT) kan ondanks dat de gemeentelijke begroting voor de jaren na 2022 niet de ruimte bood van extra middelen Vie, hierop toch worden ingezet. Waar er in een jaar middelen resteren uit de jaarlijks bestemde €1,2 mln is vastgelegd dat deze naar het volgende jaar worden overgeheveld zodat voldaan wordt aan de door de subsidieverleners gestelde voorwaarde om gedurende 10 jaar gemiddeld €1,2mln per jaar te besteden aan programmatische invulling van Vie.

27. Wanneer kunnen we de evaluatie, dan wel een nieuwe update van de verschillende VIE programma's verwachten?

Antwoord:
In de klankbordgroep monitoring Vie (een politiek/ambtelijke groep waarin de nieuwe wijze van monitoring Vie samen met LimburgMeet/Zuyd Hogeschool wordt uitgewerkt) is de wens uitgesproken de nieuwe rapportage Vie te laten plaatsvinden via een eerste digitaal 'prototype'. In dit prototype zullen in ieder geval de gegevens van de beknopte rapportages Vie uit het verleden te vinden zijn en zal aan de hand van de bevindingen in de praktijk (door raad/cie) de rapportage verder worden uitgewerkt. Deze eerste versie wordt verwacht in januari of februari 2025. In afstemming met de griffie/presidium wordt een passende behandeling en moment bepaald.

Pag. 49:

28. Graag een specificering van de ruim 800.000 die we aan sportbeleid en activering uitgeven.

Antwoord:
De volgende bedragen zitten hier onder meer in:

€ 512.000 Combinatiefunctionaris Sport - Cultuur
€ 111.100 Innovatiehub VIE
€ 11.600 Sportstimulering
€ 143.800 Sportbeleid en activering

29. Valt het PLS ook onder de Sportaccommodaties? Zo ja, voor welk bedrag en wat wordt er van dat bedrag gedaan?

Antwoord:

Ja, het PLS valt onder taakveld 5.2. Voor 2024 en 2025 is er € 59.600 begroot voor onderhoud.

30. Waar in de begroting kunnen we de plannen voor Kaalheide Bruist terug vinden? Voor welke bedragen staat e.e.a. in de begroting? Graag het totaal aangeven en specificeren.

Antwoord:
In de begroting 2025 is op bladzijden 78, 79 en 140 geschreven over Kaalheide Bruist. Op bladzijde 79 is geschreven over de financiële consequenties van diverse grondexploitaties, o.a. Kaalheide Bruist.

Pag. 50:

31. Graag aangeven hoeveel Sportfondsen Kerkrade B.V en Optisport *op dit moment* aan exploitatiebijdragen ontvangen, en daarbij graag specifiek aangeven hoeveel Optisport ontvangt voor de exploitatie van VIE?

Antwoord:
€ 607.219 is voor 2024 uitgegeven aan Sportfondsen Kerkrade B.V.
€ 887.468 is voor 2024 uitgegeven aan Optisport en dit is VIE.

32. Hoe hoog was het bedrag dat gereserveerd was voor de reserve verenigingen en vrijwilligers en voor welke post is dit bedrag uiteindelijk ingezet?

Antwoord:
Deze reserve bedroeg € 26.000. Deze post is in zijn geheel vrijgevallen**.**

Pag. 51:

33. Voor welke buitensportaccommodaties in 2025 is 218.500 nodig? Graag aangeven wat u waar verwacht te moeten doen aan beheers- en onderhoudsactiviteiten.

Antwoord:
Voor het reguliere onderhoud aan de gras- en kunstgrasvelden van de voetbalverenigingen is jaarlijks € 218.500 beschikbaar.
Van dat bedrag worden de verlichtingen onderhouden, de velden bemest, de velden gemaaid, de entourage paden en afrasteringen onderhouden, en de drainages onderhouden.

Pag. 63:

34. Waarop baseert u de prognose/schatting dat ondanks de toenemende vergrijzing en het langer thuis blijven wonen van kwetsbare ouderen er in de periode 2025 t/m 2028 een halvering zal zijn in de vraag naar een traplift?

Antwoord:
In 2024 heeft er een correctie plaatsgevonden over 2023, daardoor ziet u een bedrag dat 2x zo groot is. Het begrote bedrag á € 75.000 is met de kennis van nu toereikend voor 2025 en de volgende jaren.

Pag. 78:

35. Is de samenwerkingsovereenkomst al getekend tussen alle betrokken partijen m.b.t. Kaalheide Bruist? Zo nee, waarom niet? Op welke partijen wordt nog gewacht?

Antwoord:
De samenwerkingsovereenkomst wordt momenteel nog door partijen gezamenlijk opgesteld en is dus nog niet getekend.

36. Hoeveel is er gereserveerd voor buurt en wijkbudgetten? Krijgen alle wijk en buurten eenzelfde budget? Zo nee, waar ligt dat aan en hoe is dit budget opgebouwd?

Antwoord:

We werken met wijkbudgetten. Iedere wijk heeft hetzelfde budget. Zowel in Oost, West als in Noord is dat € 8333 per jaar. Daarnaast is er voor iedere wijk een zgn. leefbaarheidsbudget, de hoogte van dit budget is € 4500 en is voor iedere wijk hetzelfde.
De budgetten komen ten goede aan wijkinitiatieven c.q. bewoners activiteiten om de leefbaarheid te verbeteren in buurten/wijken.

Pag. 90:

37. Hoe is het risico van 1,6 miljoen als risico PLS stadion samengesteld? Met andere woorden; waarom 1,6 miljoen en niet een ander bedrag? Graag de rekensom bijvoegen.

Antwoord:
Ten opzichte van uw zelfde vraag bij de begroting 2024 is er weinig veranderd. Er is voor gekozen om in de berekening vooralsnog, in afwachting van realisatie Kerkrade Bruist, het totaal gecalculeerde bedrag van 2024 (€ 1,6 miljoen) voorzichtigheidshalve hetzelfde te laten, hoewel we in diezelfde systematiek nu eigenlijk lager zouden uitkomen. Vandaar dat ten opzichte van vorig jaar de post 'afronding en onvoorzien' verhoogd is. Onder dezelfde uitgangspunten en zonder rekening te houden met de beoogde nieuwe invulling van Stadion met meerdere huurders na realisatie Kerkrade Bruist, zijn de geactualiseerde cijfers als volgt:

	Rente/aflossing	Gem.Belastingen	Overige	Gem.bijdrage	Totaal
2025	150	89	87	-65	261
2026	150	90	90	-65	265
2027	150	92	93	-65	270
2028	150	93	96	-65	274
2029	150	94	99	-65	278
Totaal vaste lasten PLS					1.348
Restant schuld Roda OZB oude jaren eind 2024					36
Afronding en onvoorzien					216
Totaal bedrag voor risico conform paragraaf weerstandsvermogen					1.600

NB: Overige is verzekering (55), vennootschapsbelasting (21), diverse overige kosten zoals accountant, fiscalist, bankkosten etc (8). Dit betreft de (verwachte) bedragen 2024 (in totaal 84) welke jaarlijks met 3% verhoogd en afgerond zijn.

Het eigenaarsonderhoud loopt via de gemeente en is apart voorzien, er is dus geen sprake van extra kosten voor de gemeente in een situatie dat Stadion geen inkomsten meer zou hebben. Mogelijk zou in die situatie zelfs het onderhoud tijdelijk kunnen worden teruggebracht. Vandaar dat deze niet meetelt in de becijfering van dit risico.

Pag. 92:

38. Hoe hoog zijn de mediagelden vanuit de KNVB die de gemeente (c.q BV Stadion Holding Kerkrade) ontvangt voor het PLS en wat wordt bedoeld met ' dit gebeurt vaker indien nodig'?

Antwoord:
Zoals bekend op basis van antwoorden op eerder gestelde vragen is er een rekening-courant verhouding tussen de profclubs en de KNVB. Wat de clubs moeten betalen aan de KNVB komt ten laste van die rekening. Wat de clubs krijgen van de KNVB komt ten gunste van die rekening. Periodiek worden de bedragen onderling afgerekend. Een belangrijke inkomstenpost op die rekening zijn de mediagelden van de sportzender(s). Deze komen 4x per jaar ten gunste van deze rekening. KNVB/RodaJC/Stadion hebben in een overeenkomst van cessie bepaald dat het bedrag dat Roda aan Stadion moet betalen (lees huur) rechtstreeks vanuit de KNVB wordt

overgemaakt op die momenten dat de mediagelden worden uitbetaald. In theorie zou het kunnen voorkomen dat het rekening-courant saldo op enig moment toch niet hoog genoeg is om aan alle verplichtingen ineens te voldoen. 'Vaker indien nodig' moet dus gezien worden als een 'inhaalbepaling voor het geval dat'. In die situatie ontstaan er meer dan 4 terugbetaalmomenten. Zie verder het antwoord op vraag 23.

39. Hoezo blijft er sprake van 'onzekerheden' of die sessiegelden wel binnenkomen?
Antwoord:
De onzekerheden zitten niet in de cessie met de KNVB. De onzekerheden die bedoeld worden zijn de sportieve prestaties van Roda JC, die een grote invloed kunnen hebben op de financiën van de club. Zoals bij elke BVO.

40. Wat waren de kosten voor onderhoud in 2024 voor het PLS stadion en voor welke bedrag aan onderhoud staat PLS in 2025 in de boeken?
Antwoord:
Voor eigenaarsonderhoudskosten is voor 2024 en 2025 € 59.600 begroot. Op dit moment blijven wij binnen de beschikbare ruimte. Van dit budget worden o.a. E-werkzaamheden, regeltechnische werkzaamheden verwarming, werkzaamheden kozijnen, keuringen, onderhoudscontracten liften en dak werkzaamheden betaald.

41. Waarom heeft Roda de 66.000 aan onroerendzaakbelasting oude jaren nog niet betaald? Wat gaat u eraan doen om ervoor te zorgen dat ze dat bedrag nog dit jaar gaan betalen?
Antwoord:
Zoals bekend naar aanleiding van antwoorden op eerder gestelde vragen is hiervoor destijds een betalingsregeling getroffen van € 30.000 per jaar. Deze betalingsregeling wordt nog steeds nageleefd en is ook verankerd in een cessie met de KNVB. In de loop van 2026 zal de vordering volledig voldaan zijn.

42. Hoe hoog zijn jaarlijks en specifiek voor 2025 de eigenaarslasten voor het Stadion?
Antwoord:
Zie het antwoord op vraag 37 waarin de (inschatting van de) vaste lasten per jaar inzichtelijk worden gemaakt. Daar komen dan de kosten van het eigenaarsonderhoud nog bij (zie vraag 40), dit zijn wel eigenaarslasten maar niet relevant voor de bepaling van het risicobedrag (zie ook bij vraag 37).

43. Hoe hoog zijn de gebruikslasten en specifiek voor 2025 voor het Stadion?
Antwoord:
Stadion heeft eigenaarslasten, maar heeft zelf geen gebruikerslasten. De gebruikers betalen de gebruikerslasten. Waaronder de huur, gas/water/licht, het gebruikersonderhoud en het gebruikersgedeelte van de OZB niet-woningen.

44. Hoe hoog is het bedrag aan rentevergoeding die de gemeente mist als het Stadion leeg staat?
Antwoord:
Het gaat nog om € 38.000 in 2024 en € 18.000 in 2025. Vanaf 2026 is dit € 0.

Pag. 105:

45. Het PLS had op 31-12-2023 een eigen vermogen van 398.000. Waarom wordt dat niet gebruikt om de lening af te lossen? M.a.w. waarom wordt er jaarlijks slechts een ton afgelost. Zo duurt het nog eens 180!!!! jaar voordat het Stadion vrij van schulden is. Is dat een bewuste strategie?

Antwoord:
De heer van Vugt is in de informatiebijeenkomst voor de begroting 2025 wederom kort ingegaan op het verschil tussen 'dekken' en 'financieren'. Daarbij is ook aan de orde geweest dat de reserves oftewel het eigen vermogen niet gelijk is aan het geld dat op de bankrekening staat (sheet 37). De rechterkant van de balans (eigen vermogen en schulden) geeft aan hoe de linkerkant van de balans (de bezittingen) gefinancierd zijn. Voor Stadion geldt dezelfde situatie. Stadion heeft net genoeg op de bank staan om de lopende verplichtingen van een jaar te kunnen betalen. Het eerste is een financiële realiteit, het tweede is inderdaad een bewuste keuze. Stadion hoeft namelijk geen 'spaarpot' te zijn.

Zoals bekend (o.a. raadsbesluit Kerkade Bruist, beantwoording vragen begroting 2024) is het de bedoeling dat, na realisatie Kerkrade Bruist, Stadion een nieuwe invulling met meerdere huurders zal krijgen en de totale opbrengsten omhoog gaan. Daaruit moet dan ook meer aflossingscapaciteit ontstaan dan nu het geval is.

46. Welk gemeenschapshuis heeft een schuld van 43.000 bij de gemeente?

produktgroep	CBS_T	groep activa	toelichting omschrijving	ntrl	boekwaarde 31.12.2024
Ontwikkeling accommodatiebeleid	A1331b	Gemeenschapshuizen	Lening St. Elisabeth Stift	ja	42.500,00
Ontwikkeling accommodatiebeleid	A1331b	Gemeenschapshuizen	gemeenschapshuis Heilust	nee	1,00
					42.501,00

47. Idem voor de georganiseerde sport? Wie heeft voor wat 130.000 euro geleend?

produktgroep	CBS_T	groep activa	toelichting omschrijving	boekwaarde 31.12.2024
Buitensport accommodaties	A1331b	Georganiseerde sport	renteloze lening LHC	30.000,02
Buitensport accommodaties	A1331b	Georganiseerde sport	renteloze lening KVC Oranje	6.806,70
Buitensport accommodaties	A1331b	Georganiseerde sport	renteloze lening tennisaccommodaties	4.500,00
Buitensport accommodaties	A1331b	Georganiseerde sport	renteloze lening rktsv Terwinselen	18.000,00
Binnensport/sporthallen	A1331b	Georganiseerde sport	renteloze lening judoclub Arashi	6.000,00
Buitensport accommodaties	A1331b	Georganiseerde sport	renteloze lening FC Kerkrade-West	18.000,00
Buitensport accommodaties	A1331b	Georganiseerde sport	rentedragende lening TCK'54	16.281,20
Buitensport accommodaties	A1331b	Georganiseerde sport	renteloze lening KVC Oranje	30.000,00
				129.587,92

48. Hoezo is er een kredietrisico voor een lening van 228.000 voor 2025 voor het WMC? De eerdere lening is toch al kwijtgescholden in 2024? Heeft het WMC een nieuwe lening ontvangen in 2024?

Antwoord:
Kwijtschelding van de lening gebeurt in 3 tranches. De eerste tranche was reeds verwerkt in de jaarstukken 2023. De overige twee tranches (elk circa € 114.000, 30 juni 2024 resp. 31 december 2024) zijn resp. worden, onder voorwaarden, in 2024 kwijtgescholden. Dit zal in de jaarstukken 2024 overeenkomstig worden verwerkt.
Het WMC heeft geen nieuwe lening ontvangen in 2024.

Pag. 106:
49. We ontvangen graag het treasurystatuut.
Antwoord:
Bijgevoegd en tevens te vinden op **https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR667328/1**

Overigens is in de raad van december 2021 het geactualiseerde treasurystatuut aangeboden tegelijk met de geactualiseerde financiële verordeningen (agendapunt 5.1).

Pag.110:

50. Openingstijden die in de begroting zijn aangegeven zijn niet de tijden dat iemand terecht kan. Graag een onderscheid maken tussen openingstijden en bereikbaarheid. Wilt u de tekst zo wijzigen en ook op de website aangeven dat wanneer men daadwerkelijk terecht kan? Dus dagelijks tot 12 uur telefonische bereikbaarheid en voor het burgerplein alleen op afspraak?

Antwoord:
De in de begroting vermelde openingstijden van het Burgerplein zijn correct. Van maandag tot en met woensdag van 09.00 tot 16.00 en op de donderdag van 09.00 tot 20.00 uur. Op de vrijdag zijn wij van 09.00 tot 12.00 open. Zo staat het ook op de website. Onze bereikbaarheid via het KCC is van maandag tot en met donderdag van 0900 tot 1600 en op de vrijdag van 0900 tot 1200 uur. Mogelijk dat er verwarring is met de toegang van Werk en Inkomen, Wmo en Team Jeugd, zij zijn dagelijks van 09.00 tot 12.00 telefonisch bereikbaar. Deze informatie staat ook zo op de website.

Tijdens de openingstijden van het Burgerplein kan de inwoner ook daadwerkelijk bij ons terecht. De inwoner maakt een afspraak voor specifieke dienstverlening en komt naar de afspraak tijdens deze openingstijden. De afspraak kan persoonlijk (tijdens de openingstijden) op het Burgerplein, telefonisch via het KCC of via de website gemaakt worden. Bij spoedsituaties of bijzonderheden bieden wij tijdens de openingstijden ook direct ondersteuning zonder voorafgaande afspraak. Ook voor algemene vragen kan men tijdens de openingstijden persoonlijk bij de receptiebalie bij het Burgerplein of telefonisch bij het KCC terecht.

Pag. 111:

Bij wegen, risico 's lezen we:' *Door de extra bedragen zoals die ook voor 2024 weer door het college worden ingezet kunnen we wel al meer doen en kan een deel van deze achterstand worden ingelopen. De achterstand zal daardoor minder snel groter worden.*

51. Vraag: Begrijpen we het goed als we uit voorgaande concluderen dat de achterstand minder snel, maar dus wel groter wordt en steeds meer wegen slechter worden?

Antwoord:
Dit is niet correct. Met deze investeringen lopen we de achterstand in dan wel blijft deze gelijk. E.e.a. heeft mede te maken met een bredere belangenafweging waarbij gekeken wordt naar raakvlakken met andere aspecten zoals verkeer en het mogelijk clusteren van werkzaamheden.

We lezen verder dat het werk aan de weg door allerlei redenen steeds duurder wordt.

52. Welk jaarlijks bedrag zou er met de huidige kennis van zaken nodig zijn om ervoor te zorgen dat de in te lopen achterstand in 2025 en de navolgende jaren niet groter wordt? En daarmee ook de toekomstige kosten.

Antwoord:
Zie ook vraag 51 met dien verstande dat hoe meer middelen vrijgemaakt worden hoe sneller de achterstand ingehaald wordt.

53. Integriteit. De gemeente Kerkrade hecht veel waarde aan integriteit. Iedereen wordt getraind in moreel juist handelen; medewerkers, leidinggevenden, collegeleden en raadsleden.
    Elke nieuwe medewerker neemt bij indiensttreding deel aan de workshop integriteit.
    Nieuwe medewerkers krijgen daarnaast een eendaagse training morele oordeelsvorming van een gespecialiseerd extern bureau.
    Door wie worden deze workshops en trainingen in 2025 verzorgd en wat zijn hiervan de kosten?

Antwoord:
De workshop wordt op de onboardingsdag verzorgd door de interne integriteitscoördinator. De trainingen worden verzorgd door Governance & Integrity. De kosten van de trainingen voor 2025 zijn nog niet bekend. Deze zijn afhankelijk van het aantal nieuwe medewerkers in 2025. In de jaren 2021 t/m 2024 varieerden de kosten tussen afgerond € 8.200 en € 19.200 per jaar.

Pag. 112:

54. Graag specificeren wat we allemaal voor die 521.000 aan bedrijfsvoertuigen gaan doen en waarom dat ook de jaren daarna zo hoog blijft.

Antwoord:
De specificatie van de productgroep bedrijfsvoertuigen ziet er als volgt uit:

Kapitaallasten voertuigen (rente en afschrijving)	€	125.000
Onderhoudskosten voertuigen	-	100.000
Brandstof voertuigen	-	145.000
Verzekeringen en wegenbelasting	-	151.000
Totaal	€	521.000

Als bedrijfsvoertuigen zijn afgeschreven en versleten dan worden deze vervangen door nieuwe voertuigen hiervoor blijven de kapitaallasten redelijk constant.
De jaarlijkse exploitatiekosten (onderhoudskosten, brandstof , verzekering en wegenbelasting) zijn noodzakelijk om personeel en materialen te vervoeren.

55. Er wordt voor de komende jaren ongeveer 300.000 aan promotie en communicatie gereserveerd. Wordt uit deze post ook het 'Beleef Kerkrade' project betaald? Zo nee, uit welke post in de begroting wordt dit dan betaald?

Antwoord:
De activiteiten in het kader van stadsmarketing worden niet uit het promotie en communicatie budget betaald. De stadsmarketing activiteiten komen ten laste van begrotingspost 9530131. Voor een overzicht van de posten voor de afzonderlijke evenementen wordt verwezen naar het antwoord op vraag 5 van het CDA.

56. We vinden de post 'overige bedrijfsvoering kosten' vrij hoog. Kunt u aangeven wat daar zoal van betaald wordt?

Antwoord:
Deze post heeft betrekking op bedrijfsvoering gerelateerde posten en omvat onder meer de presentiegelden voor de leden van de centrale bezwaarschriftencommissie, kosten betalingsverkeer, diverse abonnementen/bijdragen, kantoorbenodigdheden en software licenties, calamiteitenbeheer openbare ruimte.

Pag. 114:

57. Begrijpen we het goed dat er het komende jaar 124.000 aan de BV Holding Stadion Kerkrade wordt uitgegeven?

Antwoord:
Wij begroten vanaf 2024 inderdaad momenteel € 65.000 aan compensaties in verband met gestegen eigenaarslasten (m.n. ozb, verzekering). Wij merken op dat de OZB, via BsGW, ook weer ten goede komt aan de gemeente. Daarnaast € 59.000 aan eigenaarsonderhoud. In totaal € 124.000. Wij verwijzen verder naar de beantwoording van vraag 37.

58. Wat is er in 2023 (naast het vervangen van de ketel 44.000) nog voor groot onderhoud gepleegd aan het PLS Stadion? (Graag specificatie van de rest 68.000).

Antwoord:

Het aangegeven bedrag van ongeveer € 68.000,- heeft te maken met diverse onderhoudswerkzaamheden van met name de installaties, maar ook van bouwkundige aard. Tevens zijn ook de verplichte keuringen hierin opgenomen.

Equans verwarmingstechniek	€ 30.000,-
Roderland installatie	€ 16.500,-
Beaumontage bouw	€ 3.500,-
Wolters elektra	€ 11.000,-
Liftinstituut	€ 1.000,-
Perfect Brandbeveiliging	€ 6.000,-
	€ 68.000,-

59. Komen de 59.000 die voor de komende jaren aan onderhoudskosten begroot zijn voor het PLS stadion, bovenop de 124.000 die jaarlijks aan de BV Holding Stadion wordt uitgegeven (zie vraag 55)?

Antwoord:
Nee. Zie ook het antwoord op vraag 57.

60. Wat betaald de BV Holding Stadion aan de gemeente in 2024 en hoe is dat begroot voor 2025?

Antwoord:
Stadion is rente en aflossing verschuldigd aan de gemeente. In 2024 rente € 38.000 en € 112.000 aflossing, in 2025 rente € 18.000 en € 132.000 aflossing. In beide jaren in totaal € 150.000.

61. Als het WMC nog voor 228 als kredietrisico is opgenomen, waarom staat het WMC dan niet in de lijst van verbinden partijen?

Antwoord:
Een verbonden partij wordt in het Besluit Begroting en Verantwoording aangeduid met een privaatrechtelijk of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Het WMC valt niet onder deze definitie. De gemeente heeft geen bestuurlijk belang (stemrecht of vertegenwoordiging in het bestuur).

Pag. 122:
Om de bouw van Gaia-ZOO betaalbaar te houden, is destijds gekozen voor een bouwwijze en materialen die niet het eeuwige leven hebben. Daardoor zijn nu veel plekken in het park toe aan onderhoud. De komende jaren zal hier dan ook relatief veel in geïnvesteerd dienen te worden. Een eventuele uitbreiding van de dierentuin pas plaatsvinden wanneer het bestaande park weer helemaal up-to-date is gemaakt.

62. "Niet het eeuwige leven" is een nogal vaag weinig zeggend begrip. Hoe lang is dat "niet eeuwige leven"?

Antwoord:
Dat verschilt per materiaalsoort en per project. GaiaZOO investeert constant, ieder jaar in het up to date houden van het park. Dit wordt gestructureerd en gedoseerd aangepakt, o.a. om het ongemak voor bezoekers zo laag mogelijk te houden.

63. Aangezien hier bewuste keuzes zijn gemaakt, zou er ook zicht moeten zijn op hoe de gekozen bouwmaterialen mee gaan toch?

Antwoord:
Hiervan heeft GaiaZOO uiteraard zelf wel een gedetailleerd overzicht en meerjaren planning.

64. Wat wordt er verstaan onder veel investeringen en over welke bedragen hebben we het dan?

Antwoord:
Deze vraag betreft de begroting van GaiaZOO en niet de gemeentelijke begroting.

65. En wat heeft dat alles mogelijk voor financiële consequenties voor de gemeente Kerkrade?

Antwoord:
Dit heeft geen mogelijke financiële consequenties voor de Gemeente Kerkrade.

Pag. 165:

66. Waarom wordt het budget voor energiearmoede zo goed als gehalveerd? Wat krijgen we van de overheid voor energiearmoede?

Antwoord:
Het budget voor energiearmoede in 2023 bedroeg € 785.000. Van dat bedrag is in 2023 € 556.000 besteed en het restant ad € 229.000 is toegevoegd aan het budget Lokale Aanpak Isolatie in 2024/2025.

Pag. 169:

67. Wat is HMB lening?

Antwoord:
Dit betreft de lening aan **H**et **M**artin **B**uber (Stichting SKOOL)

68. Hoezo heeft de Stichting. OGE KVC Oranje 30.000 euro geleend? Voor wat is dat?

Antwoord:
OGE KVC Oranje heeft gemeente Kerkrade verzocht om een lening voor de renovatie van het dak van het complex, in eigendom van OGE KVC Oranje, aan de Voorterstraat. Het betreft een lening die in 15 jaar wordt terugbetaald.

Dan hebben we nog twee vragen over de productbegroting:

1. Kunt u aangeven wat er onder de post: Griffie overige goederen en diensten valt, aangezien we dat nogal een hoog bedrag vinden (bijna 81.000) idem voor de presentiegelden voor de komende jaren van 16.000 euro. Waar wordt dat aan besteed?

Antwoord:
Het betreft hier het budget van de gemeenteraad zelf welke is aangeduid als budget Griffie omdat zij in de praktijk hier uitvoering aan geven.
De post overige goederen en diensten is een verzamelpost voor diverse posten die voor/door de raad ter beschikking zijn gesteld. Zo is hier onder andere het budget van de rekenkamer ad. € 45.000 in opgenomen. Ook betreft dit het budget voor de fractieondersteuning op basis van de verordening fractieondersteuning.

Ten aanzien van het budget presentiegelden (€ 16.000): Commissieleden ontvangen niet zoals raadsleden een maandelijkse raadswedde. Conform het rechtspositiebesluit art. 3.4.1 ontvangen zij een vergoeding van € 96,21 per bijgewoonde vergadering. Deze vergoedingen worden verstrekt op basis van de getekende presentielijsten van commissievergaderingen. Het eventuele tekort dat ontstaat bij de daadwerkelijke boeking voor de 35 commissieleden en het aantal vergaderingen wordt bijgesteld vanuit de post griffie overige goederen en diensten.

Verder is het budget voor raadsaangelegenheden zoals kosten rondom de raadsvergadering zoals audiovisuele zaken, opleidingsprogramma, lidmaatschappen zoals vereniging voor raadsleden en representatieve kosten.

2. Waar in de begroting zien we het verlies van de 2,8 miljoen euro terug die aan Roda zijn kwijtgescholden? Dat bedrag had immers het Stadion afgelost kunnen worden en dan zou het Stadion nu voor nog 'slechts' 15,2 miljoen in de boeken staan.
Wat betekent dat voor de begroting van de gemeente en ons kredietrisico en onze solvabiliteit?
Antwoord:
Zoals u wel bekend heeft de raad geen bedrag kwijtgescholden. Het bedrag is omgezet in te leveren prestaties waarvan de waardering getoetst is. Omdat de omzetting al per 30/6/2023 plaatsvond ging het overigens uiteindelijk om een bedrag van € 2,575 mln.
Dit heeft niet geleid tot een geldstroom van Roda naar Stadion. Er kon door Stadion dus ook niet extra worden afgelost. In de gemeentebegroting zien we niets terug van de omzetting van het bedrag in te leveren prestaties, omdat het bedrag betrekking had op een financiële relatie tussen Stadion en Roda.
Het genomen raadsbesluit heeft geen effect gehad op de hoogte van de schuld die Stadion nog had aan de gemeente. Dus er is ook geen effect op het kredietrisico of solvabiliteit van de gemeente geweest. Uiteraard zou het mooi geweest zijn als de schuld van Stadion lager geweest zou zijn. Maar het heeft geen doel om achteraf nog allerlei hypothetische scenario's en effecten door te rekenen terwijl de werkelijke ontwikkelingen en besluitvormingen anders zijn geweest.

Treasurystatuut

Gemeente Kerkrade 2021

Begrippenkader en doelstellingen van de treasuryfunctie 3

Artikel 1. Definities 3
Artikel 2. De doelstellingen van de treasuryfunctie 4

Additionele bepalingen en regels bij de onderscheidene taakgebieden en aandachtsvelden van de treasuryfunctie. 4

Risicobeheer 4
Artikel 3. Uitgangspunten risicobeheer 4
Artikel 4. Renterisicobeheer 4
Artikel 5. Koersrisicobeheer 5
Artikel 6. Intern liquiditeitsrisicobeheer 5
Artikel 7. Valutarisicobeheer 5

Gemeentefinanciering 5
Artikel 8. Financiering 5
Artikel 9. Relatiebeheer 5

Kasbeheer 5
Artikel 10. Geldstromenbeheer 5
Artikel 11. Saldo- en liquiditeitenbeheer 5

Administratieve organisatie en interne controle 6
Artikel 12. Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle 6
Artikel 13. Verantwoordelijkheden 6
Artikel 14. Bevoegdheden 8
Artikel 15. Informatievoorziening 8

Slotbepalingen 9
Artikel 16. Nadere regels 9
Artikel 17. Inwerkingtreding 9
Artikel 18. Citeertitel 9

Begrippenkader en doelstellingen van de treasuryfunctie

Artikel 1. Definities
In dit statuut wordt verstaan onder:

- Financiering	Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen;
- Geldstromenbeheer	Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- Intern liquiditeitsrisico	De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
- Kasgeldlimiet	Een bij aanvang van enig jaar op basis van de Wet Fido vastgestelde limiet ter beperking van de renterisico's op de vlottende schuld (korte termijn).
- Koersrisico	Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
- Kredietrisico	De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit;
- Liquiditeitenbeheer	Het aantrekken en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar;
- Liquiditeitenplanning	Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld naar tijdseenheid;
- Onderhandse lening	Een lening waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg met de geldgevende partij kunnen worden vastgesteld;
- Rating	De inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen. De rating wordt aangegeven door erkende ratingbureaus;
- Renterisico	Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen;
- Renterisiconorm	Een bij aanvang van enig jaar op basis van de Wet Fido vastgestelde norm ter beperking van de renterisico's op de vaste schuld (lange termijn).
- Rentetypische looptijd	Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding, met andere woorden de rentevaste periode;
- Rentevisie	Toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling;
- Saldobeheer	Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen van de gemeente;
- Schatkist	De rekening- courant bij het ministerie van Financiën;

- Schatkistbankieren	Het aanhouden van overtollige middelen in de schatkist bij het ministerie van Financiën;
- Solvabiliteitsratio van 0%	Status die door een bancaire toezichthouder in een lidstaat van de Europese Unie c.q. in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte aan het schuldpapier van een instelling kan worden toegekend;
- Treasurer	De medewerker van de afdeling Financiën, die belast is met de treasury;
- Treasuryfunctie	De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit meerdere deelfuncties: o.m.risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer. Belangrijk zijn tevens administratieve organisatie en interne controle, relevante verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- Uitzetting	Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.

Artikel 2. De doelstellingen van de treasuryfunctie
Leidend voor de treasuryfunctie zijn:
1. De bepalingen van de Wet financiering decentrale overheden (Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de Regeling Schatkistbankieren, het Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden;
2. De doelstellingen, opdrachten en richtlijnen zoals die door de raad zijn vastgesteld in de vigerende Financiële verordening gemeente Kerkrade ex artikel 212 Gemeentewet;

De treasuryfunctie van de gemeente dient voorts tot:
3. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de geldende wet en regelgeving respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit treasurystatuut.

Additionele bepalingen en regels bij de onderscheidene taakgebieden en aandachtsvelden van de treasuryfunctie.

Risicobeheer

Artikel 3. Uitgangspunten risicobeheer
Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:
1. De gemeente probeert de risico's voor de treasury zoveel mogelijk te beperken;
2. De door de gemeente aan te trekken middelen dienen de publieke taak;
3. De gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;

Artikel 4. Renterisicobeheer
1. De kasgeldlimiet wordt in acht genomen conform de Wet Fido;
2. De renterisiconorm wordt in acht genomen conform de Wet Fido;
3. Overschrijding van de limiet en norm uit lid 1 en 2 zullen enkel plaatsvinden na goedkeuring van de Provinciaal toezichthouder;
4. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning;

5. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie, om een zo optimaal mogelijk renteresultaat te bereiken.

Artikel 5. Koersrisicobeheer
De gemeente beperkt de koersrisico's op uitzettingen uit hoofde van treasury door daarbij uitsluitend de volgende producten te hanteren: rekening courant, spaarrekening, daggeld, deposito's en stemt daarbij af op de liquiditeitenplanning.

Artikel 6. Intern liquiditeitsrisicobeheer
De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar), alsmede een meerjarige liquiditeitenplanning met een looptijd van minimaal 4 jaar.

Artikel 7. Valutarisicobeheer
Valutarisico's worden uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in Euro.

Gemeentefinanciering

Artikel 8. Financiering
1. Bij het aantrekken of uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie voor een periode van één jaar en langer vraagt de gemeente bij ten minste 2 instellingen offertes op alvorens een financiering wordt aangegaan.
2. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van middelen voor een periode van één jaar en langer zijn onderhandse leningen.

Artikel 9. Relatiebeheer
De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten, met inachtneming van de wet- en regelgeving zoals genoemd in artikel 2 lid 1. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

Kasbeheer

Artikel 10. Geldstromenbeheer
Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:
1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen.
2. Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd via één bank;

Artikel 11. Saldo- en liquiditeitenbeheer
Voor het saldobeheer en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:
1. De gemeente streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rentecompensatie-circuit bij de bank met de gunstigste condities;
2. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt conform artikel 4 lid 1 - de kasgeldlimiet, behoudens in het geval van permissie door de provinciaal toezichthouder, niet overschreden;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant;
4. Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn rekening-courant, daggeld, spaarrekeningen, deposito's;

Administratieve organisatie en interne controle

Artikel 12. Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle
In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze geregeld;
2. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
   a. de uitvoering en de controle geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
   b. de uitvoering en de registratie in de financiële administratie geschiedt door afzonderlijke functionarissen.
3. Tegenpartijen wordt opdracht gegeven de bevestigingen van iedere transactie te versturen naar de financiële administratie zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van de transacties;
4. Transacties worden voorts onmiddellijk afzonderlijk geregistreerd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten;
5. De transactieregistratie en de transactiebevestigingen worden periodiek gecontroleerd door de functionaris die belast is met de interne controle.

Artikel 13. Verantwoordelijkheden
De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de gemeente staan in navolgende tabel gedefinieerd.

Functie	**Verantwoordelijkheden**
De raad	• Het vaststellen van treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, richtlijnen en limieten; • Het vaststellen van de financieringsparagraaf (treasuryparagraaf) in de begroting en de jaarrekening; • Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan; • Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasurybeleid.
Commissie Algemene Zaken en Middelen	• Adviseert de raad over voorstellen e.d. op het gebied van treasury aan de raad
Het college	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid); • Het bekrachtigen van de afgesloten lange termijn transacties; • Het rapporteren aan de raad over de uitvoering van het treasurybeleid, o.a. via de financieringsparagraaf.
De portefeuillehouder Financiën	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (politieke verantwoordelijkheid).
Hoofd afdeling Financiën	• Het uitvoeren van de aan haar/hem opgedragen treasuryactiviteiten conform het treasurystatuut en de financieringsparagraaf (treasuryparagraaf); • Het zorg dragen voor juiste verantwoording van de uitvoering van de door hem/haar gemandateerde treasuryactiviteiten; • Het rapporteren aan het college over de uitvoering van het treasurybeheer (m.n. financieringsparagraaf in begroting en jaarverslag/jaarrekening); • Het afleggen van verantwoording aan het college (m.n. financieringsparagraaf in begroting en jaarverslag/jaarrekening) • Het opzetten van administratieve richtlijnen op het gebied van treasury;

Functie	Verantwoordelijkheden
	• Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen; • Het controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie en hierover zonodig rapporteren aan het college.
De organisatie-eenheden	• Het zorgdragen voor het tijdig aanleveren van de door de treasurer benodigde betrouwbare operationele informatie
De medewerker van de afdeling Financiën belast met treasury / Treasurer	• Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: het risicobeheer, gemeentefinanciering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en kasbeheer. Deze activiteiten moeten conform dit treasurystatuut en de treasuryparagraaf worden uitgevoerd en de transacties dienen geautoriseerd te zijn door het hoofd afdeling Financiën; • Het vormen van de rentevisie; • Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; • Het beheren van de geldstromen; • Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen; • Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande deelfuncties; • Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties en het doorgeven hiervan aan de kassier; • Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied; • Het voorbereiden van adviezen aan de afdelingen/sectoren over de financiële gevolgen van hun activiteiten en projecten; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de gemeentelijke administratie; • Het afleggen van verantwoording aan het hoofd afdeling Financiën over de uitvoering van de aan hem/haar opgedragen activiteiten.
De kassier	• Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen; • Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer; • Het aanleveren van tijdige, volledige en juiste gegevens aan de gemeentelijke administratie; • Het rapporteren aan leidinggevende die belast is met controle over de uitvoering van de aan hem/haar opgedragen activiteiten.
Financiële administratie	• Het juist, volledig en tijdig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen.
De medewerker van de afdeling Financiën belast met controle	• Het verrichten van de interne controle op de uitgevoerde treasurytransacties en hierover rapporteren aan het hoofd van de afdeling Financiën;
De externe accountant	• Het in het kader van zijn reguliere controletaak adviseren en controleren omtrent de feitelijke naleving van het treasurystatuut, mede op basis van de verrichte interne controle werkzaamheden.

Artikel 14. Bevoegdheden
In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten weergegeven alsmede de daarbij benodigde fiattering.

	Bevoegd functionaris	**Autorisatie / informeren**
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer		
Het uitzetten van middelen via callgeld, deposito en spaarrekening	Treasurer	Hoofd afd. Financiën
Het aantrekken van middelen via callgeld of kasgeld	Treasurer	Hoofd afd. Financiën
Betalingsopdrachten voorbereiden en versturen	Kassier	Hoofd afd. Financiën
Bankrelatiebeheer		
Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	Kassier	Hoofd afd. Financiën
Bankcondities en tarieven afspreken	Kassier	Hoofd afd. Financiën
Financiering en uitzetting		
Het vaststellen van kredietfaciliteiten	Treasurer	Hoofd afd. Financiën
Het aantrekken van middelen via onderhandse leningen.	Treasurer	Hoofd afd. Financiën
Het uitzetten van middelen.	Treasurer	Hoofd afd. Financiën
Het verstrekken van leningen aan derden uit hoofde van de publieke taak.	College	Raad, afhankelijk van bedrag*
Het garanderen van middelen uit hoofde van de publieke taak.	College	Raad, afhankelijk van bedrag*

* Zie hiervoor ook de vigerende Financiële verordening gemeente Kerkrade ex artikel 212 Gemeentewet.

Artikel 15. Informatievoorziening
Met betrekking tot de treasuryactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	**Frequentie**	**Informatie-verstrekker**	**Informatie-ontvanger**
Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	Kwartaal / Incidenteel	Organisatie-eenheden	Treasurer
Liquiditeitenplanning	Kwartaal	Treasurer	Hoofd afd. Financiën
Beleidsplannen treasury in financieringsparagraaf (treasuryparagraaf) van begroting	Jaarlijks	College	Raad

Informatie	Frequentie	Informatie-verstrekker	Informatie-ontvanger
Evaluatie treasuryactiviteiten in financieringsparagraaf (treasuryparagraaf) van de jaarrekening	Jaarlijks	College	Raad
Voortgang onderdelen financieringsparagraaf (treasuryparagraaf) via de tussentijdse rapportages.	Voor zover aan de orde	College	Raad
Informatie aan derden zoals genoemd in Wet Fido.	Conform wet Fido / evt. aanvullende voorschriften toezichthouder	Treasurer	Derden
Lange termijn lenings- / uitzettings-/ garantiebesluiten, alsmede participaties	Binnen 14 dagen na besluit	College	Raad, afhankelijk van bedrag * / Provincie voor zover aan de orde

* Zie hiervoor ook de vigerende Financiële verordening gemeente Kerkrade ex artikel 212 Gemeentewet.

Slotbepalingen

Artikel 16. Nadere regels
Het college kan voor de uitvoering van deze regeling nadere regels en instructies geven, danwel afwijken van bepalingen in deze regeling. In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het college.

Artikel 17. Inwerkingtreding
1. Deze regeling treedt in werking vanaf 1 november 2021.
2. Het 'Treasurystatuut gemeente Kerkrade 2008' wordt per gelijke datum ingetrokken.

Artikel 18. Citeertitel
Deze regeling kan worden aangehaald onder de naam "Treasurystatuut gemeente Kerkrade 2021".

Cofinanciering diverse evenementen 2024

	Koele Party	Vasteloavend i Kichroa	White Thursday	Viva la Vida Run	Geluk van Kirchroa (Kerst)
Carnaval 9530301		€ 24.000,00			
Jeugd 916072	€ 5.000,00				
Cultuur 9530002	€ 5.000,00				
Programma v.d. Stad	€ 5.000,00	€ 40.000,00	€ 30.000,00	€ 4.000,00	€ 20.000,00
Ondernemersfonds 9530123		€ 15.000,00			€ 15.000,00
White Thursday 9530351			€ 20.000,00		
Sportstimulering 9510002				€ 2.000,00	
Wijkontwikkeling					€ 15.000,00
Sociaal Domein					€ 15.000,00
Burgerparticipatie					€ 5.000,00
Ouderen					€ 5.000,00
totaal	**€ 15.000,00**	**€ 79.000,00**	**€ 50.000,00**	**€ 6.000,00**	**€ 75.000,00**

De strategische voorraad gebouwen maken onderdeel uit van de totale gemeentelijke vastgoedportefeuille Betreffende gebouwen blijven voor langere tijd > 10 jaar in eigendom van de gemeente, worden op een goed onderhoudsniveau gehouden en zijn veelal in gebruik bij de primaire en/of secundaire doelgroepen.

Huisvesting ten behoeve van diverse doelgroepen waaronder, zoals reeds benoemd, het gemeentelijk personeel, verenigingen en stichtingen, onderwijs en het faciliteren van sportverenigingen. Deze voorzieningen hebben een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie. Het zijn locaties waar mensen elkaar ontmoeten in een breed spectrum aan maatschappelijke functies: bewegen, zorg, educatie en ontspanning. Zo wordt bijgedragen aan de sociaal-maatschappelijke doelstellingen van onze gemeente in de meest brede zin van het woord.

Lijst: Strategische voorraad gebouwen

Raadhuis	Markt 1	6461 EC	Kantoor
Stadskantoor	Markt 33	6461 EC	Kantoor
Kantoorgebouw Wijkbeheer	Hammolenweg 6	6466 XV	Kantoor
Werkplaats / magazijn	Hammolenweg 6	6466 XV	Werkplaats
Stallingsgarage	Hammolenweg 6	6466 XV	Stallingsgarage
De Laethof	Putstraat 17-19	6471 GB	Museum / raadzaal
Sjevemet Hoes (Voormalige Hervormde Kerk - Peedrie)	Sint Pieterstraat 3	6463 CP	Welzijnsaccommodatie
Gemeenschapshuis Patronaat Bleijerheide	Ursulastraat 232	6462 TZ	Welzijnsaccommodatie
Gemeenschapshuis Catharinahoes Kerkrade (Holz)	Lambertistraat 12	6461 JK	Welzijnsaccommodatie
MFA 'T Westhoes	Anemonenstraat 16	6466 SZ	Multifunctioneel Gebouw
Rodahal	Europaplein 1-3	6461 AJ	Evenementenhal
Parkstad Limburg Theater	Theaterplein 30	6461 DR	Theater (HuB)
Botanische Tuin - Theehuisje	St. Hubertuslaan 74	6467 CK	Welzijnsaccommodatie
Botanische Tuin - Kantoorunits	St. Hubertuslaan 74	6467 CK	Welzijnsaccommodatie
Botanische Tuin - Kas	St. Hubertuslaan 74	6467 CK	Welzijnsaccommodatie
Botanische Tuin - Bergingen	St. Hubertuslaan 74	6467 CK	Welzijnsaccommodatie
Kantoor Hoofdstraat 24b	Hoofdstraat 24b	6461 CR	Kantoor
Stichting Muziekschool Kerkrade	Verdipassage 2	6461 DS	Muziekschool
Gymzaal Directeur Geurtsstraat > Turncentrum	Hertogenlaan 108	6463 HN	Sportzaal
Gymzaal Leliestraat	Leliestraat 31a	6466 XN	Sportzaal
Gymzaal Singelweg	Singelweg 5a	6467 CE	Sportzaal
Gymzaal Haanrade	Vincent v. Goghplein 1	6464 CH	Sportzaal
Gymzaal Bleyerheide	Bleyerheiderstraat 125c	6462 AH	Sportzaal
Turncentrum	Hertogenlaan 108	6463 HN	Sportzaal
Sporthal Rolduc	Rolduckerstraat 112	6461 VN	Sportzaal
Sporthal Rolduc - Kantine	Rolduckerstraat 114	6461 VN	Kantine
Gemeentelijk Sportpark	Parkstraat 4	6466 BA	Buitensportaccommodatie
Opstal RKVV Haanrade	Haanraderstraat 9	6464 ER	Sport
Parkstad Limburg Stadion	Roda J.C. Ring 1	6466 NH	Voetbalstadion
Voormalig schoolgebouw Blokkenberg II	Vincent v. Goghplein 1	6464 CH	Bedrijfsverzamelgebouw

Gymzaal De Spoorzoeker	Plein 37	6466 GG	Sportzaal
De Spoorzoeker Kinderopvang De Spoorzoeker	Plein 38	6466 GG	Kinderopvang
Bredeschool Steltloper Kinderopvang de Steltloper	Dir.Van Der Muhlenlaan 30	6463 VZ	Kinderopvang
Bredeschool Steltloper Gemeenschappelijke ruimten	Dir.Van Der Muhlenlaan 30	6463 VZ	Multifunctioneel Gebouw
Patronaat Kinderbegeleiding Impuls	Ursulastraat 234	6462 TZ	Kinderopvang
Flexiforum	Spekhofstraat 15	6466 LZ	Multifunctioneel Gebouw
Schacht Nulland	Dominiale Mijnstraat 30	6462 HA	Mijnmuseum / monument
Woningen Oud Erensteinerweg	Oud Erensteinerweg 2- 14	6468 PC	Woningen
Kasteel Erenstein	Oud Erensteinerweg 6	6468 PC	Restaurant
Hof van Erenstein	Oud Erensteinerweg 10	6468 PC	Overige Gebouwen
Parkeergarage Wijngracht	Wijngracht 33	6461 AL	Parkeergarage
Parkeergarage Orlando	Kloosterraderstraat 19	6461 CA	Parkeergarage
Passage Orlando	Orlandopassage	6461 AM	Winkelpassage
Bibliotheek Kerkrade e.o.	Martin Buberplein 15	6461 EC	Bibliotheek (HuB)
VIE Kerkrade	Vieboulevard 21	6461 ND	Zwem- sportacc. Horeca
Parkeergarage VIE Kerkrade	Casper Sprokelstraat		Parkeergarage
Fietsenstalling Martin Buberschool	Einderstraat 21	6461 EM	Fietsenstalling / jeugdhonk
Units standplaatsen voorzieningenunits (31)	Diverse		Meerdere units per standpl.
Woonwagen Hermanstraat	Hermansstraat 25	6471 XZ	Woonwagen + unit
Woonwagen Tichelstraat	Tichelstraat 96	6464 GS	Woonwagen + unit
Woonwagen Tunnelweg	Tunnelweg 60	6468 EK	Woonwagen + unit
Woonwagen Tunnelweg	Tunnelweg 64	6468 EK	Woonwagen + unit

jaar	b/l	nr.	groep	omschrijving	SECTOR	nummer bijstelling	produktnr.	begroot	rekening	saldo	toelichting	
2006	921	001	accommodatiebeleid gemeenschapshuizen	restant budget 2006	mz	20063710	9073100.304.4421	75.000	75.000,00			
2011	561	001	accommodatie gemeenschapshuizen	acommodatiebeleid	mz	20112308	9073100.304.4421	-25.000	-25.000,00			
2011	561	001	accommodatie gemeenschapshuizen	vrijval 2011	mz	20113742		-50.000	-50.000,00			-97.187,80
2006	921	002	atrium kerkrade	ontwikkeling ziekenhuisterrein	mz	20063719	9083000.173.4343	23.000	23.000,00			
2008	561	002	atrium kerkrade	gezondheidszorg	mz	20081098	9083000.173.4343	-2.500	-1.750,00			
2011	561	002	atrium kerkrade	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-21.300	-21.250,00			
2006	921	009	dierenasiel heerlen	afrekening jaren 2005/2006	mz	20063729	9054300.415.4424	61.800	61.800,00			
2007	561	009	dierenasiel heerlen	afrekening oude jaren	mz	20071052	9054300.415.4424	-32.000	-32.000,00			
2009	561	009	dierenasiel heerlen	vrijval, zie voorjaarsnota 2009	mz	20091121		-23.000	-23.000,00			
2011	561	009	dierenasiel heerlen	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-6.800	-6.800,00			
2011	921	009	dierenasiel heerlen	reservering voor 2012	mz	20113721	9054300.415.4424	9.000	9.000,00			
2006	921	013	ggd	afr. Project gezond eygelshoven	mz	20063719	9083000.410.4424	76.700	76.700,00			
2008	561	013	ggd	project kerkrade hart veilig	mz	20083500	9083000.173.4343	-10.000	-10.000,00			
2010	561	013	ggd	kosten 2010	mz	20103440	9083000.410.4424	-50.000				
2010	561	013	ggd	vrijval tgv 2010	mz	20103506		-16.700	-66.700,00			
2006	921	020	jeugdgezondheidszorg rsu	div projecten preventie	mz	20063719	9083001.430.4424	22.400	22.400,00			
2007	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	Project samen starten Jeugdgezondheids	mz	20072245	9083001.430.4424	-18.900	-9.900,00			
2007	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	Project samen starten Jeugdgezondheids	mz	20073630	9083001.430.4424	9.000	0,00			
2008	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	uitbetaling ova 2007	mz	20082337	9083001.430.4424	-9.000	-9.000,00			
2010	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	kosten gezondheidszorg	mz	20103442	9083000.410.4424	-3.500	-3.500,00			
2007	921	041	wijkveiligheidsplannen	reservering voor 2008	mz	20073630	9051100.007.4000	50.000	50.000,00			
2008	561	041	wijkveiligheidsplannen	kosten graffiti	mz	20083552	9051100.173.4343	-3.000	-1.259,80			
2009	561	041	wijkveiligheidsplannen	bijdrage Cruyff court	mz	20092304	9075300.173.4343	-25.000	-25.000,00			
2009	561	041	wijkveiligheidsplannen	afhandeling schadeclaim	mz	20093425	9044100.482.4425	-15.900	-15.877,00			
2009	561	041	wijkveiligheidsplannen	openbare orde en veiligheid	mz	20093561	9051100.173.4343	-3.300	-3.300,00			
2011	561	041	wijkveiligheidsplannen	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-4.600	-4.563,20			
2007	921	042	tmop, inhuur nijsten	reservering voor 2008	mz	20073630	9051100.173.4343	17.000	17.000,00			
2008	561	042	tmop, inhuur nijsten	inhuurtermijn tot 1.2.2008	mz	20081023	9051100.173.4343	-17.000				
2008	561	042	tmop, inhuur nijsten	inhuurtermijn tot 1.2.2008	mz	20081046	9051100.173.4343	-17.000	-13.680,00			
2008	561	042	tmop, inhuur nijsten	inhuurtermijn tot 1.2.2008 correctie	mz	20081099	9051100.173.4343	17.000				
2011	561	042	tmop, inhuur nijsten	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-3.300	-3.320,00			
2013	561	045	preventieve maatregelen scholen irm verzekeringen		mz	20133642	9061200.151.4343	-17.800	-17.800,00			
2007	921	047	centra voor jeugd en gezin	reservering voor 2008	mz		nvt		200.000,00			
2009	561	047	centra voor jeugd en gezin	jeugdzorg	mz	20093538	9063200.430.4424	-8.000	0,00			
2009	561	047	centra voor jeugd en gezin		mz	20093737	9063200.430.4424	8.000	0,00			
2011	561	047	centra voor jeugd en gezin	vrijval 2011	mz	20113742		-200.000	-200.000,00			
2008	921	057	nasb	reservering 2008	mz	20083699	9075300.173.4343	98.000	98.000,00			3a
2009	921	057	nasb	reservering 2009	mz	20093737	9075300.173.4343	172.000	172.000,00			3a
2010	921	057	nasb	restant 2010	mz	20103586	9075300.173.4343	85.000	85.000,00			3a
2011	921	057	nasb	valpreventie	mz	nvt	9083000.420.4424	5.000	5.000,00			xx
2012	561	057	nasb	uitvoering sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-21.000	-21.000,00			3a
2012	561	057	nasb	valpreventie	mz	20121021	9083000.420.4424	-7.500	-7.500,00			xx
2013	561	057	nasb	uitvoering sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-33.600	-33.600,00			3a
2013	561	057	nasb	diensten derden	mz	20131083	9075300.173.4343	-60.000	-22.200,00		p.amkreutz: relatie met nk; nader bericht afwac	3a
2013	561	057	nasb	overheveling naar 2014	mz	20133670	9075300.173.4343	37.800	0,00			3a
2013	561	057	nasb	subsidies	mz	20131083	9075300.451.4425	-57.400	0,00		p.amkreutz: overheveling naar 2015	3a
2013	561	057	nasb	naar 2015 verschoven	mz	20133642	9075300.451.4425	57.400	0,00			3a
2013	561	057	nasb	overheveling naar eml	mz	20133689	9075500.307.4421	-24.000	-24.000,00			1a
2014	561	057	nasb	inhuur sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-37.800	-37.800,00			3a
2014	561	057	nasb	diensten derden	mz	20131086	9075300.173.4343	-21.100	-21.058,26			3a
2014	561	057	nasb	subsidies	mz	20131086	9075300.451.4425	-4.700	-4.664,00			3a
2014	561	057	nasb	schoolzwemmen	mz	20142249	9075500.305.4421	0	0,00			1a
2014	561	057	nasb	compensatie eml	mz	20141010	9075500.307.4421	-33.500	-33.500,00			1a
2015	561	057	nasb	uitv. sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-25.300	-25.300,00			xx
2015	561	057	nasb	culturele evenementen	mz	20152320	9074100.481.4425	-5.000	-5.000,00			3b
2015	561	057	nasb	overheveling van 2014	mz	20143575	9075300.173.4343	0	0,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling	mz	20151013	9075300.402.4425	-6.600	-6.600,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling van 2013	mz	20143575	9075300.451.4425	-57.400	0,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling naar 2014	mz	20143575	9075300.451.4425	33.400	0,00			3a

2015	561	057	nasb	overheveling naar eml 2013	mz	20143575	9075300.451.4425	24.000	0,00		3a
2015	561	057	nasb	overheveling van 2014	mz	20143575	9075300.451.4425	-2.800	-2.800,00		3a
2015	561	057	nasb	overheveling van 2014	mz	20143575	9075500.305.4421	-69.300	-67.872,60		1a
2015	921	057	nasb	sportstimulering	mz	20153567	9075300.451.4425	24.000	24.000,00		3a
2016	561	057	nasb	overheveling van 2015	mz	20153775	9075300.451.4425	-39.300	-39.300,00		3a
2016	561	057	nasb	overheveling naar 2017	mz	20163789	9074100.481.+	21.500	21.500,00		3a
2017	561	057	nasb	overheveling van 2016	mz	20163711	9075300.451.4425	-6.100	-6.100,00		1a
2017	561	057	nasb	overheveling van 2016	mz	20163711	9075400.301.4421	-23.200	-23.200,00		1a
2017	561	057	nasb	overheveling van 2016	mz	20163789	9075300.451.4425	-22.500	-24.005,14	overleg met jos schneider 11-1-2017 (nota gonda	3a
2008	921	059	rampenbestrijding - crisisbeheersing	uitvoering collegebesluit d.d. 22.12.2	mz	nvt	9052000.198.4343	0	6.000,00		
2011	561	059	rampenbestrijding - crisisbeheersing	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-6.000	-6.000,00		
2009	921	070	regeling combinatiefuncties sport	reservering 2009	mz	nvt	9075300.007.4000	128.000	128.000,00		
2010	921	070	regeling combinatiefuncties sport	reservering 2010	mz	20103586	9075300.007.4000	146.000	146.000,00		
2013	561	070	regeling combinatiefuncties sport	herbestemming	mz		9075300.007.4000		-274.000,00		
2010	921	075	vrijwilligerswerk	reservering van 2010	mz	20103461		22.000	22.000,00		
2011	561	075	vrijwilligerswerk	diensten van derden	mz	20111155	9081500.173.4343	-22.000	-22.000,00		
2011	921	075	vrijwilligerswerk	reservering 2011	mz	20113747		2.500	2.500,00		
2010	921	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	reservering decentralisatie-uitkering	mz	20103558	9051100.007.4000	163.000	163.000,00		
2011	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	reservering van 2010	mz	20103558	9051100.007.4000	-163.000			
2011	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	overheveling naar 2012	mz	20113715	9051100.007.4000	163.000			
2012	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	overheveling van 2011	mz	20121003	9051100.007.4000	0			
2012	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	terugstorting aan rijk	mz	20121058	9051100.782,8411	-163.000	-163.000,00		
2010	921	077	verwarming heidsjer trefpunt	reservering van 2010	mz	20103591	9073100.173.4343	20.000	20.000,00		
2010	921	078	oudkomers afrekening pavem	reservering van 2010	mz	20103591	9073100.173.4343	20.000	20.000,00		
2011	561	078	oudkomers afrekening pavem	Afrekening Rijksbijdrage PAVEM	mz	20112306	9085210.401.4424	-18.500	-18.500,00		
2011	561	078	oudkomers afrekening pavem	vrijval 2011	mz	20113742		-1.500	-1.500,00		
2010	921	079	hospice	reservering van 2010	mz			0	45.000,00		
2011	561	079	hospice	overeenkomst Meander	mz	20111173	9083000.502.4432	-45.000	-45.000,00		
2011	921	087	dreamrun	reservering voor 2012	mz	20113631	9075300.007.4000	2.000	2.000,00		
2012	561	087	dreamrun	reservering van 2011	mz	20113631	9075300.460.4425	-2.000	-2.000,00		
2011	921	091	electronisch kinddossier	overheveling van 1448015	mz	nvt	nvt	15.700	15.725,00		
2013	561	091	electronisch kinddossier	vrijval tgv rekeningres.	mz	20133675	9063200.782.8411	-15.700	-15.725,00		
2011	921	093	nk wielrennen	reservering 2011	mz	20113745	nvt	125.000	125.000,00		
2012	561	093	nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121060	9075300.411.4424	-62.500	-62.500,00		
2012	561	093	nk wielrennen	budget van 2013	mz	20122203	9075300.411.4424	-12.500	-12.500,00		
2013	561	093	nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121060	9073000.411.4424	-62.500	-50.000,00		
2013	561	093	nk wielrennen	budget naar 2012	mz	20122203	9073000.411.4424	12.500	0,00		
2011	921	094	side events nk wielrennen	reservering 2011	mz	20113747	nvt	79.000	79.000,00		
2012	561	094	side events nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121033	9075300.173.4343	-39.500	-39.500,00		
2012	561	094	side events nk wielrennen	overheveling naar 2013	mz	20123695	9075300.173.4343	20.000	20.000,00		
2013	561	094	side events nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121060	9075300.173.4343	-39.500	-39.500,00	overleg met p. amkreutz 14-1-2014	
2013	561	094	side events nk wielrennen	overheveling van 2012	mz	20131025	9075300.173.4343	-20.000	-20.000,00		
2012	921	099	decentralisatie jeugdzorg	reservering voor 2013	mz	20123695	9063200.451.4425	10.400	10.416,77		
2013	561	099	decentralisatie jeugdzorg	reservering van 2012	mz	20131025	9063200.451.4425	-10.400	-10.416,77	overleg met p. amkreutz 12-01-2014	
2013	921	107	locatie holz, doorontwikkeling vmbo	reservering voor 2014	mz	20133704	divers	39.800	39.800,00		
2014	561	107	locatie holz	naar reserve onderwijs	mz	20143492	9004400.556.4600	-39.800	-39.800,00		
2013	921	108	jeugdzorg	reservering voor 2014	mz	20133705	9063200.173.4343	31.000	31.000,00		
2019	561	108	jeugdzorg	inzet reservering	mz	20192372	9062200.375	-31.000	-31.000,00	nog afstemmen met nicole ploum	
2013	921	109	convenant samen wonen	reservering voor 2014	mz	20133799	9081000.173.4343	53.400	53.400,00		
2014	561	109	convenant samen wonen	reservering van 2013	mz	20141031	9082000.173.4343	-53.400	-53.400,00		
2013	921	111	impuls huisvesting	reservering voor 2014	mz	20133714	9084300.402.4424	25.000	25.000,00		
2014	561	111	impuls huisvesting	reservering van 2013	mz	20141035	9084300.402.4424	-25.000	-25.000,00		
2013	921	112	plan armoede en schulden	reservering voor 2014	mz			100.000	100.000,00		
2014	921	123	kunst in de openbare ruimte	reservering voor 2015	mz	20143689	9074100.458.4424	15.000	15.000,00		3b
2015	561	123	kunst in de openbare ruimte	inzet reservering van 2014	mz	20143689	9074300.173.4343	0	0,00		3b
2016	561	123	kunst in de openbare ruimte	inzet reservering	mz	20153775	9074300.173.4343	0	0,00		3b
2017	561	123	kunst in de openbare ruimte	inzet reservering van 2014	mz	20163837	9074300.173.4343	-15.000	-15.000,00	in 2017 € 62.000 via parkeerfonds	3b
2014	921	124	project JOGG	reservering voor 2015-2017	mz	20143693	9083000.173.4343	30.000	30.000,00		
2015	561	124	project JOGG	inzet reservering van 2014	mz	20143693	9083004.173.4344	0	0,00		
2015	921	124	project JOGG	reservering voor 2016-2017	mz	20153721	9083004.007.4000	64.000	64.000,00		
2016	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20143693	9083000.173.4344	-3.000	-3.000,00		

2016	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20153721	9083004.007.4000	0	0,00			
2016	921	124	project JOGG	restant 2016	mz	20163837	9083004.+	50.000	50.000,00			
2017	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20163837	9083004.007.4000	-17.000	-17.000,00			
2017	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20173810	9083004.007.4000	-19.000	-19.000,00			
2018	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20173810	9083004.007	-105.000	-105.000,00			
2014	921	125a	veiligheidshuis	vrijval van 1448014	mz	20143700	9051300.782	44.100	44.157,23	-57,23		
2015	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering 2014	mz	20151021	9051300.div	-174.000	0,00	-174.000,00		
2015	561	125a	veiligheidshuis	correctie van 20151021	mz	20151039	9051300.839.8422	18.900	0,00	18.900,00		
2015	561	125a	veiligheidshuis	overheveling naar 2016	mz	20153768	9051300.div	44.100	0,00	44.100,00		
2015	921	125a	veiligheidshuis	overheveling naar 2016	mz	20153788	9051300.div	85.200	85.200,00	0,00		
2016	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering 2015	mz	20153768	9051300.div	0	0,00	0,00		
2016	921	125a	veiligheidshuis	overheveling naar 2017	mz	20163842	9051300.div	86.200	90.231,68	-4.031,68	incl vrijval 1449005 ex gedetineerden	
2017	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering	mz	20163842	9051300.div	0	0,00	0,00		
2017	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering	mz	20172244	9051340.+	0	0,00	0,00		
2017	561	125a	veiligheidshuis	kwartiermaker heerlen	mz	20173787	9051100.445.+	-35.300	-35.300,00	0,00		
2016	921	141	doelgroep peuteropvang	reservering voor 2017	mz	20163753	9062120.430.+	26.000	26.000,00			
2017	561	141	doelgroep peuteropvang	inzet reservering	mz	20163753	9062120.430.+	-22.500	-22.500,00			
2018	561	141	doelgroep peuteropvang	inzet reservering	mz	20173823	9062120.430.+	0	0,00			
2019	561	141	doelgroep peuteropvang	inzet reservering	mz	20192350	90663210.441	-3.500	-3.500,00			
2016	921	147	cultuurcluster	reservering voor 2017	mz	20163864	9074110.+	42.000	42.000,00			
2017	561	147	cultuurcluster	inzet reservering	mz	20163864	9074110.+	0	0,00			
2017	921	147	cultuurcluster	reservering voor 2018	mz	20173899	9074110.+	27.800	27.800,00			
2018	561	147	cultuurcluster	inzet reservering	mz	20173810	9074110.233	-69.800	-69.800,00			
2017	921	155	heton	reservering voor 2018	mz	20173644	9075400.301.+	18.000	18.000			
2018	561	155	heton	inzet reservering	mz	20173644	9075400.301.+	-18.000	-18.000			
2017	921	157	hymne	reservering voor 2018	mz	20173779	9074100.458.+	2.000	2.000			
2018	561	157	hymne	inzet reservering	mz	20173779	9074100.458.+	-2.000	-2.000			
2020	toev	177	Hub	reservering voor 2021	brg	20202593	9530012	50.000	50.000,00			
2021	onttr	177	Hub	inzet reservering	brg	20202593	9530012	-50.000	-50.000,00			
2020	toev	178	Gemeenschapsvoorzieningen	reservering voor 2021	brg	20202604	9080050	49.000	49.000,00			
2021	onttr	178	Gemeenschapsvoorzieningen	inzet reservering	brg	20202604	9610122	-49.000	-49.000,00			
2021	toev	197	cante rode	reservering	brg	20212564	9530052	10.000	10.000,00			
2022	onttr	197	cante rode	inzet reservering	brg	20212564	9530052	-10.000	-10.000,00			
2017	onttr	148	wiellader		fin	20174013	5385000.873.+	27.000	26.750,00		zie tabblad investeringen	
2018	toev	148	wiellader		fin	20172243	9004000.001.+	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2019	toev	148	wiellader		fin	20181099	5385000	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2020	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2021	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2022	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2023	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.250,00		zie tabblad investeringen	

0,00

222.988,91

Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen: 8010030

nr.	project	stand per 1-1-2023	mutties 2023	stand per 1-1-2024	*inv-bbv*
052	duurzaamheid	700.040,00	12.300,00	712.340,00	
068	verkeersmaatregelen buitenring	166.115,18	-45.300,00	120.815,18	
084	project baalsbruggermolen	15.000,00	0,00	15.000,00	
130	rud	185.141,00	-53.600,00	131.541,00	
132	inburgering	1.072.900,00	-518.900,00	554.000,00	
134	laaggeletterdheid	45.300,00	53.700,00	99.000,00	
137	mfa kerkrade west	2.798.121,36	-180.400,00	2.617.721,36	*ja*
138	geluidsanering	6.722,05	0,00	6.722,05	
140	centrummanagement	24.800,00	49.500,00	74.300,00	
144	armoedebeleid	1.588.400,00	43.400,00	1.631.800,00	
146	project eenzaamheid	411.600,00	-13.385,81	398.214,19	
148	wiellader	4.250,00	-4.250,00	0,00	
152	aanschaf materieel o.r.	44.500,00	-42.600,00	1.900,00	*ja*
153	aanloopstraten centrum	39.965,65	0,00	39.965,65	
156	marktpromotie	34.000,00	-4.613,31	29.386,69	
159	muziekschool en hub	2.234.400,00	-106.400,00	2.128.000,00	*ja*
160	stimuleringsregeling centrum	80.050,00	-30.000,00	50.050,00	
161	veiligheid	27.050,00	26.400,00	53.450,00	
162	maaiarm / tractorbanden	35.200,00	-3.200,00	32.000,00	*ja*
163	aanschaf veegmachine	30.000,00	-15.000,00	15.000,00	*ja*
164	peedrie verbouwing	144.000,00	-24.000,00	120.000,00	*ja*
165	gezond in de stad	328.000,00	-90.300,00	237.700,00	
167	egalisatie kapitaallasten	600.000,00	0,00	600.000,00	
168	bedrijfsvoering bd	24.500,00	-24.500,00	0,00	
169	sportcombinatiefunctionaris	89.600,00	171.700,00	261.300,00	
172	dienstvoertuig handhaving	9.700,00	-2.400,00	7.300,00	*ja*
173	verstrekte lening Enexis	123.000,00	51.000,00	174.000,00	
174	vri hoofdstraat - ol vrouwestraat	23.400,00	-1.800,00	21.600,00	*ja*
176	Implementatie omgevingswet	245.500,00	-144.500,00	101.000,00	
180	Koploperproject1	211.180,00	-59.500,00	151.680,00	
181	Samenwerking Parkstad	8.000,00	0,00	8.000,00	
183	Hybride werken, fase 1	211.200,00	-52.800,00	158.400,00	*ja*
184	project Meinweide	25.000,00	0,00	25.000,00	
186	coronamiddelen cultuur	214.900,00	6.300,00	221.200,00	
187	bedrijventerreinen	200.000,00	0,00	200.000,00	
188	omgevingsvergunningen	60.000,00	-60.000,00	0,00	
189	knopen lopen	35.480,00	-2.489,46	32.990,54	
190	ontsluiting bedrijventerreinen	242.100,00	0,00	242.100,00	
191	kerkenvisie	12.590,00	-7.446,00	5.144,00	
193	verkiezingen	27.000,00	0,00	27.000,00	
194	steunmaatregel gemeenschapshuizen	29.329,00	-29.300,00	29,00	
195	perspectief jeugd en jongeren	81.481,00	-81.500,00	-19,00	
198	dementie	50.000,00	0,00	50.000,00	
200	ondersteuning wijkteams	54.000,00	15.600,00	69.600,00	
201	vie niet-fysiek	1.331.500,00	158.500,00	1.490.000,00	
202	fckw verlichting	40.000,00	-40.000,00	0,00	
203	iba	23.700,00	-5.000,00	18.700,00	
204	wet kwaliteitsborging bouw	53.000,00	-53.000,00	0,00	
205	herhuisvesting Hamboskliniek	20.000,00	0,00	20.000,00	
206	Parkstadroute	24.000,00	0,00	24.000,00	
207	Noodfonds stille ramp	2.742.700,00	225.000,00	2.967.700,00	
208	Jeugd taskforce 2.0	249.200,00	-249.200,00	0,00	
209	herstel kunstwerk	41.600,00	-41.600,00	0,00	
210	gegevenshuis	5.400,00	4.800,00	10.200,00	
211	pilot wijkboa's	173.000,00	0,00	173.000,00	
212	vri Kerkradersteenweg-Hammolenweg	0,00	142.900,00	142.900,00	*ja*
213	flexiforum kookstudio	0,00	120.000,00	120.000,00	*ja*
214	na-ijlende effecten steenkoolwinning	0,00	39.532,40	39.532,40	
215	prijsstijgingen 2024	0,00	1.000.000,00	1.000.000,00	
216	fluctuaties wethouderspensioenen	0,00	460.000,00	460.000,00	
217	gemeenschapshuizen	0,00	112.500,00	112.500,00	
218	cultuurnota	0,00	28.478,89	28.478,89	
219	fls stedelijk beheer	0,00	100.000,00	100.000,00	
220	zwerfvuil	0,00	34.500,00	34.500,00	
221	groencomponent Vie	0,00	70.000,00	70.000,00	
222	burgerparticipatie	0,00	65.000,00	65.000,00	
223	M.O. Skaeve Huse	0,00	43.500,00	43.500,00	
224	Oekraïne	0,00	826.300,00	826.300,00	
225	ontwikkelgroep bedrijfsvoering	0,00	271.600,00	271.600,00	
226	omgevingswet	0,00	222.000,00	222.000,00	
227	evenementen	0,00	81.000,00	81.000,00	
228	communicatie	0,00	50.000,00	50.000,00	
	totaal	**17.297.615,24**	**2.498.526,71**	**19.796.141,95**	

jaar	b/l	nr.	groep	omschrijving	SECTOR	nummer bijstelling	produktnr.	begroot	rekening	saldo	toelichting	
2006	921	001	accommodatiebeleid gemeenschapshuizen	restant budget 2006	mz	20063710	9073100.304.4421	75.000	75.000,00			
2011	561	001	accommodatie gemeenschapshuizen	acommodatiebeleid	mz	20112308	9073100.304.4421	-25.000	-25.000,00			
2011	561	001	accommodatie gemeenschapshuizen	vrijval 2011	mz	20113742		-50.000	-50.000,00			-97.187,80
2006	921	002	atrium kerkrade	ontwikkeling ziekenhuisterrein	mz	20063719	9083000.173.4343	23.000	23.000,00			
2008	561	002	atrium kerkrade	gezondheidszorg	mz	20081098	9083000.173.4343	-2.500	-1.750,00			
2011	561	002	atrium kerkrade	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-21.300	-21.250,00			
2006	921	009	dierenasiel heerlen	afrekening jaren 2005/2006	mz	20063729	9054300.415.4424	61.800	61.800,00			
2007	561	009	dierenasiel heerlen	afrekening oude jaren	mz	20071052	9054300.415.4424	-32.000	-32.000,00			
2009	561	009	dierenasiel heerlen	vrijval, zie voorjaarsnota 2009	mz	20091121		-23.000	-23.000,00			
2011	561	009	dierenasiel heerlen	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-6.800	-6.800,00			
2011	921	009	dierenasiel heerlen	reservering voor 2012	mz	20113721	9054300.415.4424	9.000	9.000,00			
2006	921	013	ggd	afr. Project gezond eygelshoven	mz	20063719	9083000.410.4424	76.700	76.700,00			
2008	561	013	ggd	project kerkrade hart veilig	mz	20083500	9083000.173.4343	-10.000	-10.000,00			
2010	561	013	ggd	kosten 2010	mz	20103440	9083000.410.4424	-50.000				
2010	561	013	ggd	vrijval tgv 2010	mz	20103506		-16.700	-66.700,00			
2006	921	020	jeugdgezondheidszorg rsu	div projecten preventie	mz	20063719	9083001.430.4424	22.400	22.400,00			
2007	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	Project samen starten Jeugdgezondheids	mz	20072245	9083001.430.4424	-18.900	-9.900,00			
2007	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	Project samen starten Jeugdgezondheids	mz	20073630	9083001.430.4424	9.000	0,00			
2008	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	uitbetaling ova 2007	mz	20082337	9083001.430.4424	-9.000	-9.000,00			
2010	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	kosten gezondheidszorg	mz	20103442	9083000.410.4424	-3.500	-3.500,00			
2007	921	041	wijkveiligheidsplannen	reservering voor 2008	mz	20073630	9051100.007.4000	50.000	50.000,00			
2008	561	041	wijkveiligheidsplannen	kosten graffiti	mz	20083552	9051100.173.4343	-3.000	-1.259,80			
2009	561	041	wijkveiligheidsplannen	bijdrage Cruyff court	mz	20092304	9075300.173.4343	-25.000	-25.000,00			
2009	561	041	wijkveiligheidsplannen	afhandeling schadeclaim	mz	20093425	9044100.482.4425	-15.900	-15.877,00			
2009	561	041	wijkveiligheidsplannen	openbare orde en veiligheid	mz	20093561	9051100.173.4343	-3.300	-3.300,00			
2011	561	041	wijkveiligheidsplannen	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-4.600	-4.563,20			
2007	921	042	tmop, inhuur nijsten	reservering voor 2008	mz	20073630	9051100.173.4343	17.000	17.000,00			
2008	561	042	tmop, inhuur nijsten	inhuurtermijn tot 1.2.2008	mz	20081023	9051100.173.4343	-17.000				
2008	561	042	tmop, inhuur nijsten	inhuurtermijn tot 1.2.2008	mz	20081046	9051100.173.4343	-17.000	-13.680,00			
2008	561	042	tmop, inhuur nijsten	inhuurtermijn tot 1.2.2008 correctie	mz	20081099	9051100.173.4343	17.000				
2011	561	042	tmop, inhuur nijsten	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-3.300	-3.320,00			
2013	561	045	preventieve maatregelen scholen irm verzekeringen		mz	20133642	9061200.151.4343	-17.800	-17.800,00			
2007	921	047	centra voor jeugd en gezin	reservering voor 2008	mz		nvt		200.000,00			
2009	561	047	centra voor jeugd en gezin	jeugdzorg	mz	20093538	9063200.430.4424	-8.000	0,00			
2009	561	047	centra voor jeugd en gezin		mz	20093737	9063200.430.4424	8.000	0,00			
2011	561	047	centra voor jeugd en gezin	vrijval 2011	mz	20113742		-200.000	-200.000,00			
2008	921	057	nasb	reservering 2008	mz	20083699	9075300.173.4343	98.000	98.000,00			3a
2009	921	057	nasb	reservering 2009	mz	20093737	9075300.173.4343	172.000	172.000,00			3a
2010	921	057	nasb	restant 2010	mz	20103586	9075300.173.4343	85.000	85.000,00			3a
2011	921	057	nasb	valpreventie	mz	nvt	9083000.420.4424	5.000	5.000,00			xx
2012	561	057	nasb	uitvoering sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-21.000	-21.000,00			3a
2012	561	057	nasb	valpreventie	mz	20121021	9083000.420.4424	-7.500	-7.500,00			xx
2013	561	057	nasb	uitvoering sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-33.600	-33.600,00			3a
2013	561	057	nasb	diensten derden	mz	20131083	9075300.173.4343	-60.000	-22.200,00		p.amkreutz: relatie met nk; nader bericht afwac	3a
2013	561	057	nasb	overheveling naar 2014	mz	20133670	9075300.173.4343	37.800	0,00			3a
2013	561	057	nasb	subsidies	mz	20131083	9075300.451.4425	-57.400	0,00		p.amkreutz: overheveling naar 2015	3a
2013	561	057	nasb	naar 2015 verschoven	mz	20133642	9075300.451.4425	57.400	0,00			3a
2013	561	057	nasb	overheveling naar eml	mz	20133689	9075500.307.4421	-24.000	-24.000,00			1a
2014	561	057	nasb	inhuur sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-37.800	-37.800,00			3a
2014	561	057	nasb	diensten derden	mz	20131086	9075300.173.4343	-21.100	-21.058,26			3a
2014	561	057	nasb	subsidies	mz	20131086	9075300.451.4425	-4.700	-4.664,00			3a
2014	561	057	nasb	schoolzwemmen	mz	20142249	9075500.305.4421	0	0,00			1a
2014	561	057	nasb	compensatie eml	mz	20141010	9075500.307.4421	-33.500	-33.500,00			1a
2015	561	057	nasb	uitv. sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-25.300	-25.300,00			xx
2015	561	057	nasb	culturele evenementen	mz	20152320	9074100.481.4425	-5.000	-5.000,00			3b
2015	561	057	nasb	overheveling van 2014	mz	20143575	9075300.173.4343	0	0,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling	mz	20151013	9075300.402.4425	-6.600	-6.600,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling van 2013	mz	20143575	9075300.451.4425	-57.400	0,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling naar 2014	mz	20143575	9075300.451.4425	33.400	0,00			3a

2015	561	057	nasb	overheveling naar eml 2013	mz	20143575	9075300.451.4425	24.000	0,00		3a
2015	561	057	nasb	overheveling van 2014	mz	20143575	9075300.451.4425	-2.800	-2.800,00		3a
2015	561	057	nasb	overheveling van 2014	mz	20143575	9075500.305.4421	-69.300	-67.872,60		1a
2015	921	057	nasb	sportstimulering	mz	20153567	9075300.451.4425	24.000	24.000,00		3a
2016	561	057	nasb	overheveling van 2015	mz	20153775	9075300.451.4425	-39.300	-39.300,00		3a
2016	561	057	nasb	overheveling naar 2017	mz	20163789	9074100.481.+	21.500	21.500,00		3a
2017	561	057	nasb	overheveling van 2016	mz	20163711	9075300.451.4425	-6.100	-6.100,00		1a
2017	561	057	nasb	overheveling van 2016	mz	20163711	9075400.301.4421	-23.200	-23.200,00		1a
2017	561	057	nasb	overheveling van 2016	mz	20163789	9075300.451.4425	-22.500	-24.005,14	overleg met jos schneider 11-1-2017 (nota gonda	3a
2008	921	059	rampenbestrijding - crisisbeheersing	uitvoering collegebesluit d.d. 22.12.2	mz	nvt	9052000.198.4343	0	6.000,00		
2011	561	059	rampenbestrijding - crisisbeheersing	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-6.000	-6.000,00		
2009	921	070	regeling combinatiefuncties sport	reservering 2009	mz	nvt	9075300.007.4000	128.000	128.000,00		
2010	921	070	regeling combinatiefuncties sport	reservering 2010	mz	20103586	9075300.007.4000	146.000	146.000,00		
2013	561	070	regeling combinatiefuncties sport	herbestemming	mz		9075300.007.4000		-274.000,00		
2010	921	075	vrijwilligerswerk	reservering van 2010	mz	20103461		22.000	22.000,00		
2011	561	075	vrijwilligerswerk	diensten van derden	mz	20111155	9081500.173.4343	-22.000	-22.000,00		
2011	921	075	vrijwilligerswerk	reservering 2011	mz	20113747		2.500	2.500,00		
2010	921	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	reservering decentralisatie-uitkering	mz	20103558	9051100.007.4000	163.000	163.000,00		
2011	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	reservering van 2010	mz	20103558	9051100.007.4000	-163.000			
2011	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	overheveling naar 2012	mz	20113715	9051100.007.4000	163.000			
2012	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	overheveling van 2011	mz	20121003	9051100.007.4000	0			
2012	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	terugstorting aan rijk	mz	20121058	9051100.782,8411	-163.000	-163.000,00		
2010	921	077	verwarming heidsjer trefpunt	reservering van 2010	mz	20103591	9073100.173.4343	20.000	20.000,00		
2010	921	078	oudkomers afrekening pavem	reservering van 2010	mz	20103591	9073100.173.4343	20.000	20.000,00		
2011	561	078	oudkomers afrekening pavem	Afrekening Rijksbijdrage PAVEM	mz	20112306	9085210.401.4424	-18.500	-18.500,00		
2011	561	078	oudkomers afrekening pavem	vrijval 2011	mz	20113742		-1.500	-1.500,00		
2010	921	079	hospice	reservering van 2010	mz			0	45.000,00		
2011	561	079	hospice	overeenkomst Meander	mz	20111173	9083000.502.4432	-45.000	-45.000,00		
2011	921	087	dreamrun	reservering voor 2012	mz	20113631	9075300.007.4000	2.000	2.000,00		
2012	561	087	dreamrun	reservering van 2011	mz	20113631	9075300.460.4425	-2.000	-2.000,00		
2011	921	091	electronisch kinddossier	overheveling van 1448015	mz	nvt	nvt	15.700	15.725,00		
2013	561	091	electronisch kinddossier	vrijval tgv rekeningres.	mz	20133675	9063200.782.8411	-15.700	-15.725,00		
2011	921	093	nk wielrennen	reservering 2011	mz	20113745	nvt	125.000	125.000,00		
2012	561	093	nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121060	9075300.411.4424	-62.500	-62.500,00		
2012	561	093	nk wielrennen	budget van 2013	mz	20122203	9075300.411.4424	-12.500	-12.500,00		
2013	561	093	nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121060	9073000.411.4424	-62.500	-50.000,00		
2013	561	093	nk wielrennen	budget naar 2012	mz	20122203	9073000.411.4424	12.500	0,00		
2011	921	094	side events nk wielrennen	reservering 2011	mz	20113747	nvt	79.000	79.000,00		
2012	561	094	side events nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121033	9075300.173.4343	-39.500	-39.500,00		
2012	561	094	side events nk wielrennen	overheveling naar 2013	mz	20123695	9075300.173.4343	20.000	20.000,00		
2013	561	094	side events nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121060	9075300.173.4343	-39.500	-39.500,00	overleg met p. amkreutz 14-1-2014	
2013	561	094	side events nk wielrennen	overheveling van 2012	mz	20131025	9075300.173.4343	-20.000	-20.000,00		
2012	921	099	decentralisatie jeugdzorg	reservering voor 2013	mz	20123695	9063200.451.4425	10.400	10.416,77		
2013	561	099	decentralisatie jeugdzorg	reservering van 2012	mz	20131025	9063200.451.4425	-10.400	-10.416,77	overleg met p. amkreutz 12-01-2014	
2013	921	107	locatie holz, doorontwikkeling vmbo	reservering voor 2014	mz	20133704	divers	39.800	39.800,00		
2014	561	107	locatie holz	naar reserve onderwijs	mz	20143492	9004400.556.4600	-39.800	-39.800,00		
2013	921	108	jeugdzorg	reservering voor 2014	mz	20133705	9063200.173.4343	31.000	31.000,00		
2019	561	108	jeugdzorg	inzet reservering	mz	20192372	9062200.375	-31.000	-31.000,00	nog afstemmen met nicole ploum	
2013	921	109	convenant samen wonen	reservering voor 2014	mz	20133799	9081000.173.4343	53.400	53.400,00		
2014	561	109	convenant samen wonen	reservering van 2013	mz	20141031	9082000.173.4343	-53.400	-53.400,00		
2013	921	111	impuls huisvesting	reservering voor 2014	mz	20133714	9084300.402.4424	25.000	25.000,00		
2014	561	111	impuls huisvesting	reservering van 2013	mz	20141035	9084300.402.4424	-25.000	-25.000,00		
2013	921	112	plan armoede en schulden	reservering voor 2014	mz			100.000	100.000,00		
2014	921	123	kunst in de openbare ruimte	reservering voor 2015	mz	20143689	9074100.458.4424	15.000	15.000,00		3b
2015	561	123	kunst in de openbare ruimte	inzet reservering van 2014	mz	20143689	9074300.173.4343	0	0,00		3b
2016	561	123	kunst in de openbare ruimte	inzet reservering	mz	20153775	9074300.173.4343	0	0,00		3b
2017	561	123	kunst in de openbare ruimte	inzet reservering van 2014	mz	20163837	9074300.173.4343	-15.000	-15.000,00	in 2017 € 62.000 via parkeerfonds	3b
2014	921	124	project JOGG	reservering voor 2015-2017	mz	20143693	9083000.173.4343	30.000	30.000,00		
2015	561	124	project JOGG	inzet reservering van 2014	mz	20143693	9083004.173.4344	0	0,00		
2015	921	124	project JOGG	reservering voor 2016-2017	mz	20153721	9083004.007.4000	64.000	64.000,00		
2016	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20143693	9083000.173.4344	-3.000	-3.000,00		

2016	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20153721	9083004.007.4000	0	0,00			
2016	921	124	project JOGG	restant 2016	mz	20163837	9083004.+	50.000	50.000,00			
2017	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20163837	9083004.007.4000	-17.000	-17.000,00			
2017	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20173810	9083004.007.4000	-19.000	-19.000,00			
2018	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20173810	9083004.007	-105.000	-105.000,00			
2014	921	125a	veiligheidshuis	vrijval van 1448014	mz	20143700	9051300.782	44.100	44.157,23	-57,23		
2015	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering 2014	mz	20151021	9051300.div	-174.000	0,00	-174.000,00		
2015	561	125a	veiligheidshuis	correctie van 20151021	mz	20151039	9051300.839.8422	18.900	0,00	18.900,00		
2015	561	125a	veiligheidshuis	overheveling naar 2016	mz	20153768	9051300.div	44.100	0,00	44.100,00		
2015	921	125a	veiligheidshuis	overheveling naar 2016	mz	20153788	9051300.div	85.200	85.200,00	0,00		
2016	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering 2015	mz	20153768	9051300.div	0	0,00	0,00		
2016	921	125a	veiligheidshuis	overheveling naar 2017	mz	20163842	9051300.div	86.200	90.231,68	-4.031,68	incl vrijval 1449005 ex gedetineerden	
2017	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering	mz	20163842	9051300.div	0	0,00	0,00		
2017	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering	mz	20172244	9051340.+	0	0,00	0,00		
2017	561	125a	veiligheidshuis	kwartiermaker heerlen	mz	20173787	9051100.445.+	-35.300	-35.300,00	0,00		
2016	921	141	doelgroep peuteropvang	reservering voor 2017	mz	20163753	9062120.430.+	26.000	26.000,00			
2017	561	141	doelgroep peuteropvang	inzet reservering	mz	20163753	9062120.430.+	-22.500	-22.500,00			
2018	561	141	doelgroep peuteropvang	inzet reservering	mz	20173823	9062120.430.+	0	0,00			
2019	561	141	doelgroep peuteropvang	inzet reservering	mz	20192350	90663210.441	-3.500	-3.500,00			
2016	921	147	cultuurcluster	reservering voor 2017	mz	20163864	9074110.+	42.000	42.000,00			
2017	561	147	cultuurcluster	inzet reservering	mz	20163864	9074110.+	0	0,00			
2017	921	147	cultuurcluster	reservering voor 2018	mz	20173899	9074110.+	27.800	27.800,00			
2018	561	147	cultuurcluster	inzet reservering	mz	20173810	9074110.233	-69.800	-69.800,00			
2017	921	155	heton	reservering voor 2018	mz	20173644	9075400.301.+	18.000	18.000			
2018	561	155	heton	inzet reservering	mz	20173644	9075400.301.+	-18.000	-18.000			
2017	921	157	hymne	reservering voor 2018	mz	20173779	9074100.458.+	2.000	2.000			
2018	561	157	hymne	inzet reservering	mz	20173779	9074100.458.+	-2.000	-2.000			
2020	toev	177	Hub	reservering voor 2021	brg	20202593	9530012	50.000	50.000,00			
2021	onttr	177	Hub	inzet reservering	brg	20202593	9530012	-50.000	-50.000,00			
2020	toev	178	Gemeenschapsvoorzieningen	reservering voor 2021	brg	20202604	9080050	49.000	49.000,00			
2021	onttr	178	Gemeenschapsvoorzieningen	inzet reservering	brg	20202604	9610122	-49.000	-49.000,00			
2021	toev	197	cante rode	reservering	brg	20212564	9530052	10.000	10.000,00			
2022	onttr	197	cante rode	inzet reservering	brg	20212564	9530052	-10.000	-10.000,00			
2017	onttr	148	wiellader		fin	20174013	5385000.873.+	27.000	26.750,00		zie tabblad investeringen	
2018	toev	148	wiellader		fin	20172243	9004000.001.+	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2019	toev	148	wiellader		fin	20181099	5385000	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2020	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2021	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2022	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2023	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.250,00		zie tabblad investeringen	

0,00

222.988,91

Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen: 8010030

nr.	project	stand per 1-1-2024	begrote mutaties 2024	begrote stand per 1-1-2025	*inv-bbv*
052	duurzaamheid	712.340,00	-371.000	341.340,00	
068	verkeersmaatregelen buitenring	120.815,18	5.500	126.315,18	
084	project baalsbruggermolen	15.000,00	-15.000	0,00	
130	rud	131.541,00	-67.000	64.541,00	
132	inburgering	554.000,00	-554.000	0,00	
134	laaggeletterdheid	99.000,00	-98.900	100,00	
137	mfa kerkrade west	2.617.721,36	-180.400	2.437.321,36	*ja*
138	geluidsanering	6.722,05	-6.800	-77,95	
140	centrummanagement	74.300,00	-74.300	0,00	
144	armoedebeleid	1.631.800,00	-1.631.800	0,00	
146	project eenzaamheid	398.214,19	-386.200	12.014,19	
152	aanschaf materieel o.r.	1.900,00	-1.900	0,00	
153	aanloopstraten centrum	39.965,65	-40.000	-34,35	*ja*
156	marktpromotie	29.386,69	-29.400	-13,31	
159	muziekschool en hub	2.128.000,00	-106.400	2.021.600,00	
160	stimuleringsregeling centrum	50.050,00	-50.200	-150,00	*ja*
161	veiligheid	53.450,00	-26.400	27.050,00	
162	maaiarm / tractorbanden	32.000,00	-3.200	28.800,00	
163	aanschaf veegmachine	15.000,00	-15.000	0,00	*ja*
164	peedrie verbouwing	120.000,00	-24.000	96.000,00	*ja*
165	gezond in de stad	237.700,00	-237.700	0,00	*ja*
167	egalisatie kapitaallasten	600.000,00	0	600.000,00	
169	sportcombinatiefunctionaris	261.300,00	-261.300	0,00	
172	dienstvoertuig handhaving	7.300,00	-2.400	4.900,00	*ja*
173	verstrekte lening Enexis	174.000,00	-174.000	0,00	
174	vri hoofdstraat - ol vrouwestraat	21.600,00	-1.800	19.800,00	*ja*
176	Implementatie omgevingswet	101.000,00	-100.000	1.000,00	
180	Koploperproject1	151.680,00	-151.000	680,00	
181	Samenwerking Parkstad	8.000,00	0	8.000,00	
183	Hybride werken, fase 1	158.400,00	-52.800	105.600,00	*ja*
184	project Meinweide	25.000,00	-25.000	0,00	
186	coronamiddelen cultuur	221.200,00	-221.200	0,00	
187	bedrijventerreinen	200.000,00	-200.000	0,00	
188	omgevingsvergunningen	0,00	300.000	300.000,00	
189	knopen lopen	32.990,54	-33.000	-9,46	
190	ontsluiting bedrijventerreinen	242.100,00	-242.100	0,00	
191	kerkenvisie	5.144,00	-5.100	44,00	
193	verkiezingen	27.000,00	-27.000	0,00	
194	steunmaatregel gemeenschapshuizen	29,00	0	29,00	
195	perspectief jeugd en jongeren	-19,00	0	-19,00	
198	dementie	50.000,00	0	50.000,00	
200	ondersteuning wijkteams	69.600,00	0	69.600,00	
201	vie niet-fysiek	1.490.000,00	-1.490.000	0,00	
203	iba	18.700,00	-18.700	0,00	
205	herhuisvesting Hamboskliniek	20.000,00	-20.000	0,00	
206	Parkstadroute	24.000,00	-24.000	0,00	
207	armoede en schulden	2.967.700,00	-1.367.700	1.600.000,00	
210	gegevenshuis	10.200,00	-4.800	5.400,00	
211	pilot wijkboa's	173.000,00	-173.000	0,00	
212	vri Kerkradersteenweg-Hammolenweg	142.900,00	-9.600	133.300,00	*ja*
213	flexiforum kookstudio	120.000,00	-12.000	108.000,00	*ja*
214	na-ijlende effecten steenkoolwinning	39.532,40	0	39.532,40	
215	prijsstijgingen 2024	1.000.000,00	0	1.000.000,00	
216	fluctuaties wethouderspensioenen	460.000,00	0	460.000,00	
217	gemeenschapshuizen	112.500,00	-112.500	0,00	
218	cultuurnota	28.478,89	-28.500	-21,11	
219	fls stedelijk beheer	100.000,00	-65.000	35.000,00	
220	zwerfvuil	34.500,00	-34.500	0,00	
221	groencomponent Vie	70.000,00	-70.000	0,00	
222	burgerparticipatie	65.000,00	-65.000	0,00	
223	M.O. Skaeve Huse	43.500,00	-43.500	0,00	
224	Oekraïne	826.300,00	-444.000	382.300,00	
225	ontwikkelgroep bedrijfsvoering	271.600,00	-271.600	0,00	
226	omgevingswet	222.000,00	-222.000	0,00	
227	evenementen	81.000,00	-81.000	0,00	
228	communicatie	50.000,00	-50.000	0,00	
229	spreiding jaarlijkse evenementen	0,00	9.000	9.000,00	
230	investering school HMB	0,00	8.614.000	8.614.000,00	
231	openbaar kunstbezit	0,00	187.500	187.500,00	
232	transformatie sociaal domein	0,00	1.700.000	1.700.000,00	
233	buffer open einde regelingen	0,00	1.500.000	1.500.000,00	
234	doelgericht samenwerken	0,00	100.000	100.000,00	
	totalen	**19.796.141,95**	**2.392.300,00**	**22.188.441,95**	

jaar	b/l	nr.	groep	omschrijving	SECTOR	nummer bijstelling	produktnr.	begroot	rekening	saldo	toelichting	
2006	921	001	accommodatiebeleid gemeenschapshuizen	restant budget 2006	mz	20063710	9073100.304.4421	75.000	75.000,00			
2011	561	001	accommodatie gemeenschapshuizen	accommodatiebeleid	mz	20112308	9073100.304.4421	-25.000	-25.000,00			
2011	561	001	accommodatie gemeenschapshuizen	vrijval 2011	mz	20113742		-50.000	-50.000,00			-97.187,80
2006	921	002	atrium kerkrade	ontwikkeling ziekenhuisterrein	mz	20063719	9083000.173.4343	23.000	23.000,00			
2008	561	002	atrium kerkrade	gezondheidszorg	mz	20081098	9083000.173.4343	-2.500	-1.750,00			
2011	561	002	atrium kerkrade	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-21.300	-21.250,00			
2006	921	009	dierenasiel heerlen	afrekening jaren 2005/2006	mz	20063729	9054300.415.4424	61.800	61.800,00			
2007	561	009	dierenasiel heerlen	afrekening oude jaren	mz	20071052	9054300.415.4424	-32.000	-32.000,00			
2009	561	009	dierenasiel heerlen	vrijval, zie voorjaarsnota 2009	mz	20091121		-23.000	-23.000,00			
2011	561	009	dierenasiel heerlen	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-6.800	-6.800,00			
2011	921	009	dierenasiel heerlen	reservering voor 2012	mz	20113721	9054300.415.4424	9.000	9.000,00			
2006	921	013	ggd	afr. Project gezond eygelshoven	mz	20063719	9083000.410.4424	76.700	76.700,00			
2008	561	013	ggd	project kerkrade hart veilig	mz	20083500	9083000.173.4343	-10.000	-10.000,00			
2010	561	013	ggd	kosten 2010	mz	20103440	9083000.410.4424	-50.000				
2010	561	013	ggd	vrijval tgv 2010	mz	20103506		-16.700	-66.700,00			
2006	921	020	jeugdgezondheidszorg rsu	div projecten preventie	mz	20063719	9083001.430.4424	22.400	22.400,00			
2007	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	Project samen starten Jeugdgezondheids:	mz	20072245	9083001.430.4424	-18.900	-9.900,00			
2007	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	Project samen starten Jeugdgezondheids:	mz	20073630	9083001.430.4424	9.000	0,00			
2008	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	uitbetaling ova 2007	mz	20082337	9083001.430.4424	-9.000	-9.000,00			
2010	561	020	jeugdgezondheidszorg rsu	kosten gezondheidszorg	mz	20103442	9083000.410.4424	-3.500	-3.500,00			
2007	921	041	wijkveiligheidsplannen	reservering voor 2008	mz	20073630	9051100.007.4000	50.000	50.000,00			
2008	561	041	wijkveiligheidsplannen	kosten graffiti	mz	20083552	9051100.173.4343	-3.000	-1.259,80			
2009	561	041	wijkveiligheidsplannen	bijdrage Cruyff court	mz	20092304	9075300.173.4343	-25.000	-25.000,00			
2009	561	041	wijkveiligheidsplannen	afhandeling schadeclaim	mz	20093425	9044100.482.4425	-15.900	-15.877,00			
2009	561	041	wijkveiligheidsplannen	openbare orde en veiligheid	mz	20093561	9051100.173.4343	-3.300	-3.300,00			
2011	561	041	wijkveiligheidsplannen	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-4.600	-4.563,20			
2007	921	042	tmop, inhuur nijsten	reservering voor 2008	mz	20073630	9051100.173.4343	17.000	17.000,00			
2008	561	042	tmop, inhuur nijsten	inhuurtermijn tot 1.2.2008	mz	20081023	9051100.173.4343	-17.000				
2008	561	042	tmop, inhuur nijsten	inhuurtermijn tot 1.2.2008	mz	20081046	9051100.173.4343	-17.000	-13.680,00			
2008	561	042	tmop, inhuur nijsten	inhuurtermijn tot 1.2.2008 correctie	mz	20081099	9051100.173.4343	17.000				
2011	561	042	tmop, inhuur nijsten	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-3.300	-3.320,00			
2013	561	045	preventieve maatregelen scholen irm verzekeringen		mz	20133642	9061200.151.4343	-17.800	-17.800,00			
2007	921	047	centra voor jeugd en gezin	reservering voor 2008	mz		nvt		200.000,00			
2009	561	047	centra voor jeugd en gezin	jeugdzorg	mz	20093538	9063200.430.4424	-8.000	0,00			
2009	561	047	centra voor jeugd en gezin		mz	20093737	9063200.430.4424	8.000	0,00			
2011	561	047	centra voor jeugd en gezin	vrijval 2011	mz	20113742		-200.000	-200.000,00			
2008	921	057	nasb	reservering 2008	mz	20083699	9075300.173.4343	98.000	98.000,00			3a
2009	921	057	nasb	reservering 2009	mz	20093737	9075300.173.4343	172.000	172.000,00			3a
2010	921	057	nasb	restant 2010	mz	20103586	9075300.173.4343	85.000	85.000,00			3a
2011	921	057	nasb	valpreventie	mz	nvt	9083000.420.4424	5.000	5.000,00			xx
2012	561	057	nasb	uitvoering sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-21.000	-21.000,00			3a
2012	561	057	nasb	valpreventie	mz	20121021	9083000.420.4424	-7.500	-7.500,00			xx
2013	561	057	nasb	uitvoering sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-33.600	-33.600,00			3a
2013	561	057	nasb	diensten derden	mz	20131083	9075300.173.4343	-60.000	-22.200,00		p.amkreutz: relatie met nk; nader bericht afwacl	3a
2013	561	057	nasb	overheveling naar 2014	mz	20133670	9075300.173.4343	37.800	0,00			3a
2013	561	057	nasb	subsidies	mz	20131083	9075300.451.4425	-57.400	0,00		p.amkreutz: overheveling naar 2015	3a
2013	561	057	nasb	naar 2015 verschoven	mz	20133642	9075300.451.4425	57.400	0,00			3a
2013	561	057	nasb	overheveling naar eml	mz	20133689	9075500.307.4421	-24.000	-24.000,00			1a
2014	561	057	nasb	inhuur sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-37.800	-37.800,00			3a
2014	561	057	nasb	diensten derden	mz	20131086	9075300.173.4343	-21.100	-21.058,26			3a
2014	561	057	nasb	subsidies	mz	20131086	9075300.451.4425	-4.700	-4.664,00			3a
2014	561	057	nasb	schoolzwemmen	mz	20142249	9075500.305.4421	0	0,00			1a
2014	561	057	nasb	compensatie eml	mz	20141010	9075500.307.4421	-33.500	-33.500,00			1a
2015	561	057	nasb	uitv. sportconsulenten	mz	20121059	5520000.020.4110	-25.300	-25.300,00			xx
2015	561	057	nasb	culturele evenementen	mz	20152320	9074100.481.4425	-5.000	-5.000,00			3b
2015	561	057	nasb	overheveling van 2014	mz	20143575	9075300.173.4343	0	0,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling	mz	20151013	9075300.402.4425	-6.600	-6.600,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling van 2013	mz	20143575	9075300.451.4425	-57.400	0,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling naar 2014	mz	20143575	9075300.451.4425	33.400	0,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling naar eml 2013	mz	20143575	9075300.451.4425	24.000	0,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling van 2014	mz	20143575	9075300.451.4425	-2.800	-2.800,00			3a
2015	561	057	nasb	overheveling van 2014	mz	20143575	9075500.305.4421	-69.300	-67.872,60			1a
2015	921	057	nasb	sportstimulering	mz	20153567	9075300.451.4425	24.000	24.000,00			3a
2016	561	057	nasb	overheveling van 2015	mz	20153775	9075300.451.4425	-39.300	-39.300,00			3a
2016	561	057	nasb	overheveling naar 2017	mz	20163789	9074100.481.+	21.500	21.500,00			3a
2017	561	057	nasb	overheveling van 2016	mz	20163711	9075300.451.4425	-6.100	-6.100,00			1a
2017	561	057	nasb	overheveling van 2016	mz	20163711	9075400.301.4421	-23.200	-23.200,00			1a
2017	561	057	nasb	overheveling van 2016	mz	20163789	9075300.451.4425	-22.500	-24.005,14		overleg met jos schneider 11-1-2017 (nota gonda)	3a
2008	921	059	rampenbestrijding - crisisbeheersing	uitvoering collegebesluit d.d. 22.12.20	mz	nvt	9052000.198.4343	0	6.000,00			
2011	561	059	rampenbestrijding - crisisbeheersing	vrijval 2011 mazo	mz	20113740		-6.000	-6.000,00			
2009	921	070	regeling combinatiefuncties sport	reservering 2009	mz	nvt	9075300.007.4000	128.000	128.000,00			
2010	921	070	regeling combinatiefuncties sport	reservering 2010	mz	20103586	9075300.007.4000	146.000	146.000,00			
2013	561	070	regeling combinatiefuncties sport	herbestemming	mz		9075300.007.4000		-274.000,00			
2010	921	075	vrijwilligerswerk	reservering van 2010	mz	20103461		22.000	22.000,00			
2011	561	075	vrijwilligerswerk	diensten van derden	mz	20111155	9081500.173.4343	-22.000	-22.000,00			
2011	921	075	vrijwilligerswerk	reservering 2011	mz	20113747		2.500	2.500,00			
2010	921	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	reservering decentralisatie-uitkering	mz	20103558	9051100.007.4000	163.000	163.000,00			
2011	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	overheveling van 2010	mz	20103558	9051100.007.4000	-163.000				
2011	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	overheveling naar 2012	mz	20113715	9051100.007.4000	163.000				
2012	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	overheveling van 2011	mz	20121003	9051100.007.4000	0				
2012	561	076	drugspilots (coffeshopsbeleid	terugstorting aan rijk	mz	20121058	9051100.782.8411	-163.000	-163.000,00			
2010	921	077	verwarming heidsjer trefpunt	reservering van 2010	mz	20103591	9073100.173.4343	20.000	20.000,00			
2010	921	078	oudkomers afrekening pavem	reservering van 2010	mz	20103591	9073100.173.4343	20.000	20.000,00			
2011	561	078	oudkomers afrekening pavem	Afrekening Rijksbijdrage PAVEM	mz	20112306	9085210.401.4424	-18.500	-18.500,00			
2011	561	078	oudkomers afrekening pavem	vrijval 2011	mz	20113742		-1.500	-1.500,00			
2010	921	079	hospice	reservering van 2010	mz			0	45.000,00			
2011	561	079	hospice	overeenkomst Meander	mz	20111173	9083000.502.4432	-45.000	-45.000,00			
2011	921	087	dreamrun	reservering voor 2012	mz	20113631	9075300.007.4000	2.000	2.000,00			
2012	561	087	dreamrun	reservering van 2011	mz	20113631	9075300.460.4425	-2.000	-2.000,00			
2011	921	091	electronisch kinddossier	overheveling van 1448015	mz	nvt	nvt	15.700	15.725,00			
2013	561	091	electronisch kinddossier	vrijval tgv rekeningres.	mz	20133675	9063200.782.8411	-15.700	-15.725,00			

2011	921	093	nk wielrennen	reservering 2011	mz	20113745	nvt	125.000	125.000,00			
2012	561	093	nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121060	9075300.411.4424	-62.500	-62.500,00			
2012	561	093	nk wielrennen	budget van 2013	mz	20122203	9075300.411.4424	-12.500	-12.500,00			
2013	561	093	nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121060	9073000.411.4424	-62.500	-50.000,00			
2013	561	093	nk wielrennen	budget naar 2012	mz	20122203	9073000.411.4424	12.500	0,00			
2011	921	094	side events nk wielrennen	reservering 2011	mz	20113747	nvt	79.000	79.000,00			
2012	561	094	side events nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121033	9075300.173.4343	-39.500	-39.500,00			
2012	561	094	side events nk wielrennen	overheveling naar 2013	mz	20123695	9075300.173.4343	20.000	20.000,00			
2013	561	094	side events nk wielrennen	budget uit 2011	mz	20121060	9075300.173.4343	-39.500	-39.500,00		overleg met p. amkreutz 14-1-2014	
2013	561	094	side events nk wielrennen	overheveling van 2012	mz	20131025	9075300.173.4343	-20.000	-20.000,00			
2012	921	099	decentralisatie jeugdzorg	reservering voor 2013	mz	20123695	9063200.451.4425	10.400	10.416,77			
2013	561	099	decentralisatie jeugdzorg	reservering van 2012	mz	20131025	9063200.451.4425	-10.400	-10.416,77		overleg met p. amkreutz 12-01-2014	
2013	921	107	locatie holz, doorontwikkeling vmbo	reservering voor 2014	mz	20133704	divers	39.800	39.800,00			
2014	561	107	locatie holz	naar reserve onderwijs	mz	20143492	9004400.556.4600	-39.800	-39.800,00			
2013	921	108	jeugdzorg	reservering voor 2014	mz	20133705	9063200.173.4343	31.000	31.000,00			
2019	561	108	jeugdzorg	inzet reservering	mz	20192372	9062200.375	-31.000	-31.000,00		nog afstemmen met nicole ploum	
2013	921	109	convenant samen wonen	reservering voor 2014	mz	20133799	9081000.173.4343	53.400	53.400,00			
2014	561	109	convenant samen wonen	reservering van 2013	mz	20141031	9082000.173.4343	-53.400	-53.400,00			
2013	921	111	impuls huisvesting	reservering voor 2014	mz	20133714	9084300.402.4424	25.000	25.000,00			
2014	561	111	impuls huisvesting	reservering van 2013	mz	20141035	9084300.402.4424	-25.000	-25.000,00			
2013	921	112	plan armoede en schulden	reservering voor 2014	mz			100.000	100.000,00			
2014	921	123	kunst in de openbare ruimte	reservering voor 2015	mz	20143689	9074100.458.4424	15.000	15.000,00			3b
2015	561	123	kunst in de openbare ruimte	inzet reservering van 2014	mz	20143689	9074300.173.4343	0	0,00			3b
2016	561	123	kunst in de openbare ruimte	inzet reservering	mz	20153775	9074300.173.4343	0	0,00			3b
2017	561	123	kunst in de openbare ruimte	inzet reservering van 2014	mz	20163837	9074300.173.4343	-15.000	-15.000,00		in 2017 € 62.000 via parkeerfonds	3b
2014	921	124	project JOGG	reservering voor 2015-2017	mz	20143693	9083000.173.4343	30.000	30.000,00			
2015	561	124	project JOGG	inzet reservering van 2014	mz	20143693	9083004.173.4344	0	0,00			
2015	921	124	project JOGG	reservering voor 2016-2017	mz	20153721	9083004.007.4000	64.000	64.000,00			
2016	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20143693	9083000.173.4344	-3.000	-3.000,00			
2016	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20153721	9083004.007.4000	0	0,00			
2016	921	124	project JOGG	restant 2016	mz	20163837	9083004.+	50.000	50.000,00			
2017	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20163837	9083004.007.4000	-17.000	-17.000,00			
2017	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20173810	9083004.007.4000	-19.000	-19.000,00			
2018	561	124	project JOGG	inzet reservering	mz	20173810	9083004.007	-105.000	-105.000,00			
2014	921	125a	veiligheidshuis	vrijval van 1448014	mz	20143700	9051300.782	44.100	44.157,23	-57,23		
2015	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering 2014	mz	20151021	9051300.div	-174.000	0,00	-174.000,00		
2015	561	125a	veiligheidshuis	correctie van 20151021	mz	20151039	9051300.839.8422	18.900	0,00	18.900,00		
2015	561	125a	veiligheidshuis	overheveling naar 2016	mz	20153768	9051300.div	44.100	0,00	44.100,00		
2015	921	125a	veiligheidshuis	overheveling naar 2016	mz	20153788	9051300.div	85.200	85.200,00	0,00		
2016	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering 2015	mz	20153768	9051300.div	0	0,00	0,00		
2016	921	125a	veiligheidshuis	overheveling naar 2017	mz	20163842	9051300.div	86.200	90.231,68	-4.031,68	incl vrijval 1449005 ex gedetineerden	
2017	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering	mz	20163842	9051300.div	0	0,00	0,00		
2017	561	125a	veiligheidshuis	inzet reservering	mz	20172244	9051340.+	0	0,00	0,00		
2017	561	125a	veiligheidshuis	kwartiermaker heerlen	mz	20173787	9051100.445.+	-35.300	-35.300,00	0,00		
2016	921	141	doelgroep peuteropvang	reservering voor 2017	mz	20163753	9062120.430.+	26.000	26.000,00			
2017	561	141	doelgroep peuteropvang	inzet reservering	mz	20163753	9062120.430.+	-22.500	-22.500,00			
2018	561	141	doelgroep peuteropvang	inzet reservering	mz	20173823	9062120.430.+	0	0,00			
2019	561	141	doelgroep peuteropvang	inzet reservering	mz	20192350	90663210.441	-3.500	-3.500,00			
2016	921	147	cultuurcluster	reservering voor 2017	mz	20163864	9074110.+	42.000	42.000,00			
2017	561	147	cultuurcluster	inzet reservering	mz	20163864	9074110.+	0	0,00			
2017	921	147	cultuurcluster	reservering voor 2018	mz	20173899	9074110.+	27.800	27.800,00			
2018	561	147	cultuurcluster	inzet reservering	mz	20173810	9074110.233	-69.800	-69.800,00			
2017	921	155	heton	reservering voor 2018	mz	20173644	9075400.301.+	18.000	18.000			
2018	561	155	heton	inzet reservering	mz	20173644	9075400.301.+	-18.000	-18.000			
2017	921	157	hymne	reservering voor 2018	mz	20173779	9074100.458.+	2.000	2.000			
2018	561	157	hymne	inzet reservering	mz	20173779	9074100.458.+	-2.000	-2.000			
2020	toev	177	Hub	reservering voor 2021	brg	20202593	9530012	50.000	50.000,00			
2021	onttr	177	Hub	inzet reservering	brg	20202593	9530012	-50.000	-50.000,00			
2020	toev	178	Gemeenschapsvoorzieningen	reservering voor 2021	brg	20202604	9080050	49.000	49.000,00			
2021	onttr	178	Gemeenschapsvoorzieningen	inzet reservering	brg	20202604	9610122	-49.000	-49.000,00			
2021	toev	197	cante rode	reservering	brg	20212564	9530052	10.000	10.000,00			
2022	onttr	197	cante rode	inzet reservering	brg	20212564	9530052	-10.000	-10.000,00			
2017	onttr	148	wiellader		fin	20174013	5385000.873.+	27.000	26.750,00		zie tabblad investeringen	
2018	toev	148	wiellader		fin	20172243	9004000.001.+	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2019	toev	148	wiellader		fin	20181099	5385000	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2020	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2021	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2022	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.500,00		zie tabblad investeringen	
2023	onttr	148	wiellader		fin	20181099	9040600	-4.500	-4.250,00		zie tabblad investeringen	

0,00

222. 988, 91

Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen: 8010030

nr.	project	begrote stand per 1-1-2025	begrote mutaties 2025	begrote stand per 1-1-2026	*inv-bbv*
052	duurzaamheid	341.340,00	-341.300	40,00	
068	verkeersmaatregelen buitenring	126.315,18	-15.200	111.115,18	
130	rud	64.541,00	-64.500	41,00	
134	laaggeletterdheid	100,00	0	100,00	
137	mfa kerkrade west	2.437.321,36	-181.100	2.256.221,36	*ja*
138	geluidsanering	-77,95	0	-77,95	
146	project eenzaamheid	12.014,19	0	12.014,19	
153	aanloopstraten centrum	-34,35	0	-34,35	
156	marktpromotie	-13,31	0	-13,31	
159	muziekschool en hub	2.021.600,00	-106.400	1.915.200,00	*ja*
160	stimuleringsregeling centrum	-150,00		-150,00	
161	veiligheid	27.050,00		27.050,00	
162	maaiarm / tractorbanden	28.800,00	-3.200	25.600,00	*ja*
164	peedrie verbouwing	96.000,00	-24.000	72.000,00	*ja*
167	egalisatie kapitaallasten	600.000,00	0	600.000,00	
172	dienstvoertuig handhaving	4.900,00	-2.400	2.500,00	*ja*
174	vri hoofdstraat - ol vrouwestraat	19.800,00	-1.800	18.000,00	*ja*
176	Implementatie omgevingswet	1.000,00		1.000,00	
180	Koploperproject1	680,00	0	680,00	
181	Samenwerking Parkstad	8.000,00	0	8.000,00	
183	Hybride werken, fase 1	105.600,00	-52.800	52.800,00	*ja*
188	omgevingsvergunningen	300.000,00	-300.000	0,00	
189	knopen lopen	-9,46	0	-9,46	
191	kerkenvisie	44,00	0	44,00	
194	steunmaatregel gemeenschapshuizen	29,00	0	29,00	
195	perspectief jeugd en jongeren	-19,00	0	-19,00	
198	dementie	50.000,00	0	50.000,00	
200	ondersteuning wijkteams	69.600,00	0	69.600,00	
207	armoede en schulden	1.600.000,00	0	1.600.000,00	
210	gegevenshuis	5.400,00	-5.400	0,00	
212	vri Kerkradersteenweg-Hammolenweg	133.300,00	-9.600	123.700,00	*ja*
213	flexiforum kookstudio	108.000,00	-12.000	96.000,00	*ja*
214	na-ijlende effecten steenkoolwinning	39.532,40	0	39.532,40	
215	prijsstijgingen 2024	1.000.000,00	-850.000	150.000,00	
216	fluctuaties wethouderspensioenen	460.000,00	-460.000	0,00	
218	cultuurnota	-21,11	0	-21,11	
219	fls stedelijk beheer	35.000,00	-15.000	20.000,00	
224	Oekraïne	382.300,00	-382.300	0,00	
229	spreiding jaarlijkse evenementen	9.000,00	-9.000	0,00	
230	investering school HMB	8.614.000,00	-325.000	8.289.000,00	
231	openbaar kunstbezit	187.500,00	0	187.500,00	
232	transformatie sociaal domein	1.700.000,00	-200.000	1.500.000,00	
233	buffer open einde regelingen	1.500.000,00	0	1.500.000,00	
234	doelgericht samenwerken	100.000,00	-100.000	0,00	
	totalen	**22.188.441,95**	**-3.461.000,00**	**18.727.441,95**	

	Naam	Adres	Postcode	Gebouw	Beleidsveld / Opmerking
1	Gebouwdeel V & N	Wijngracht 45	6461 AL	Leegstand	Realisatie Onderwijsgebouw MartinBuber > Gereed 2026
2	Woning	Bleijerheiderstraat 44	6462 AL	Leegstand	Aangekocht 08.03.2024 ikv Wijkontwikkeling Bleijerheider - Nulland
3	Woning	Bleijerheiderstraat 12	6462 AK	Leegstand	Aangekocht 19.06.2024 ikv Wijkontwikkeling Bleijerheider - Nulland
4	Commerciele ruimte	Bleijerheiderstraat 14	6462 AK	Leegstand	Aangekocht 09.09.2024 ikv Wijkontwikkeling Bleijerheider - Nulland
5	Woning	Bleijerheiderstraat 14a	6462 AK	Leegstand	Aangekocht 09.09.2024 ikv Wijkontwikkeling Bleijerheider - Nulland
6	Woning	Burg. Savelberglaan 9	6461 GL	Verhuurd	Aangekocht 15.05.2024 ikv Wijkontwikkeling Mucherveld
7	Woning	Nullanderstraat 102	6461 GE	Leegstand	Aangekocht 18.08.2024 ikv Wijkontwikkeling Mucherveld
8	Commerciele ruimte	Nullanderstraat 102a	6461 GE	Leegstand	Aangekocht 18.08.2024 ikv Wijkontwikkeling Mucherveld
9	Commerciele ruimte	Nullanderstraat 102b	6461 GE	Verhuurd	Aangekocht 18.08.2024 ikv Wijkontwikkeling Mucherveld
10	Loods	Nullanderstraat 102c	6461 GE	Leegstand	Aangekocht 18.08.2024 ikv Wijkontwikkeling Mucherveld
11	Woning	Pleinstraat 8	6466 LP	Leegstand	Aangekocht 24.09.2024 ikv Wijkontwikkeling Gracht
12	Commerciele ruimte	Pleinstraat 12	6466 LP	Leegstand	Aangekocht 24.09.2025 ikv Wijkontwikkeling Gracht
13	Voormalig Onderwijsgebouw De Schatkist	Kommerveldlaan 21	6471 HK	Leegstand	Voormalig onderwijsgebouw > vervreemden
14	Voormalig Onderwijsgebouw ZMLK St. Jan Baptis	Heistraat 78	6467 LR	Leegstand	Voormalig onderwijsgebouw > vervreemden
15	Voormalig Onderwijsgebouw Sancta Maria	Elbereveldstraat 105	6466 JM	Leegstand	Revitalisatie > Bedrijfsverzamelgebouw > Gereed Q1-2025
16	Woninggroep Hammijnstraat	Hammijnstraat 36-44	6466 XX	Leegstand (2)	4 st. woningen > 2 st. verhuurd / 2 st. leegstand
17	Woning groep	Gulikstraat 9 t/m 23	6471 AJ	Leegstand (8)	Overgedragen door Provincie i.v.m. mijnschade (m.u.v. nr. 11) Sloop Q1-2025

6-2-2024

		rekening 2023							
		begroot	besteed	restant			begroot	besteed	restant
9320063.4380	•Kosten gas, water en electra	251.200,00	251.271,01	**-71,01**		**Bijdrage aanpassing afschrijvingstermijn boekwaarde**	**265.000,00**	**265.000,00**	**0,00**
9320073.4380	•Kosten schoonmaakkosten	61.300,00	61.279,48	**20,52**	9320053.8360	**Huurpenningen**	**416.500,00**	**416.519,47**	**-19,47**
					9320053.8380	**Bijdrage internet OZB**	**24.000,00**	**23.986,15**	**13,85**
					9320193.8750	**huren maatschappelijke partijen**	**123.400,00**	**123.390,24**	**9,76**
9320083.4380	•Inhuur adviseur	51.500,00	51.472,20	**27,80**	9320063.8380	**Bijdrage energiekosten huurders in maatsch.**	**141.300,00**	**141.335,95**	**-35,95**
9320113.4380	•Diverse investeringen	55.000,00	54.970,85	**29,15**	9320103.8360	**Huur gymzaal, theater, businessruimte**	**42.400,00**	**42.409,90**	**-9,90**
9320193.4380	FF flexiforum maatschappelijke partijen	60.300,00	60.268,49	**31,51**					
9320113.4380	Podium raming	75.000,00	75.000,00	**0,00**					
9530232.4380	Bijdrage revi concert	50.000,00	50.000,00	**0,00**					
9320123.4380	•PR, communicatie	18.200,00	18.031,84	**168,16**					
9320103.4380	Kosten onderhoud gymzaal	1.100,00	1.021,42	**78,58**		**bijdrage gemeente voor energie begroting 2023**	**50.000,00**	**50.000,00**	**0,00**
9320133.4380	•ICT	16.200,00	16.108,91	**91,09**					
9320143.4380	•Beveiliging gebouw	17.000,00	16.731,47	**268,53**					
9320153.4380	•Dagelijks onderhoud	142.000,00	141.980,85	**19,15**	9320153.8380	**inkomsten dagelijks onderhoud**	**1.200,00**	**1.254,65**	**-54,65**
9320163.4380	•Overige organisatiekosten	6.300,00	6.290,41	**9,59**	9320093.8431	**NTO terug te vorderen btw oude jaren**	**98.400,00**	**98.400,80**	**-0,80**
9320183.4110	receptie FF loonsom diverse personeel	133.400,00	133.400,00	**0,00**					
9320183.4351	receptie inhuur	3.900,00	3.872,00	**28,00**					
9320050.4730	nieuwe kapitaallasten investering dak en zonnepanelen raming	31.900,00	31.900,00	**0,00**					
9320053.4380	diensten van derden	3.600,00	3.591,28	**8,72**					
9320053.4439	Onverdeeld / onvoorzien groot verv. / reserve gebouwen	184.300,00	0,00	**184.300,00**					
	Totaal	**1.162.200,00**	**977.190,21**	**185.009,79**		**Totaal inkomsten**	**1.162.200,00**	**1.162.297,16**	**-97,16**

Flexiforum **bedragen a.d.h.v. begroting 2025**

inkomsten	**2022**	**2023**	**begr. 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
huren	€ 384.780,00	€ 416.519,00	€ 423.700,00	€ 433.700,00	€ 511.000,00	€ 514.000,00	€ 514.000,00
overige goederen en diensten	€ 22.400,00	€ 23.986,00	€ 28.400,00	€ 25.000,00	€ 27.000,00	€ 29.000,00	€ 29.000,00
onderhoud - inkomensoverdrachten Rijk	€ 265.000,00	€ 98.400,00	€ 30.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
gymzaal - huren	€ 12.967,00	€ 29.909,00	€ 40.000,00	€ 40.000,00	€ 40.000,00	€ 40.000,00	€ 40.000,00
gymzaal - overige verrekeningen		€ 12.500,00	€ 13.300,00	€ 14.000,00	€ 14.000,00	€ 14.000,00	€ 14.000,00
maatschappelijke partijen - overige verrekeningen	€ 119.787,00	€ 123.390,00	€ 125.200,00	€ 112.000,00	€ 113.000,00	€ 113.000,00	€ 113.000,00
energie - overige goederen en diensten	€ 188.036,00	€ 115.308,00	€ 110.000,00	€ 110.000,00	€ 110.000,00	€ 110.000,00	€ 110.000,00
energie - overige verrekeningen		€ 22.492,00	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
dagelijks onderhoud - overige goederen en diensten		€ 1.254,00	€ 2.900,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
bijdrage huurders internet / Ozb	€ 25.189,00						
bijdrage energie gemeente en nog te ontvangen btw	€ 137.500,00						
totaal inkomsten	**€ 1.155.659,00**	**€ 843.758,00**	**€ 773.500,00**	**€ 734.700,00**	**€ 815.000,00**	**€ 820.000,00**	**€ 820.000,00**

uitgaven	**2022**	**2023**	**begr. 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
afschrijvingen		€ 585.900,00	€ 587.000,00	€ 599.800,00	€ 685.100,00	€ 685.400,00	€ 685.400,00
diverse kapitaallasten	€ 33.892,00						
toegerekende reele/bespaarde rente		€ 74.128,00	€ 63.200,00	€ 79.000,00	€ 72.300,00	€ 64.800,00	€ 57.300,00
salarissen en sociale lasten		€ 35.700,00	€ 35.700,00	€ 35.700,00	€ 35.700,00	€ 35.700,00	€ 35.700,00
belastingen		€ 80.196,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00	€ 75.000,00
overige goederen en diensten		€ 3.591,00	€ 295.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
inkomensoverdracht onverdeeld		€ 0,00	€ 48.700,00	€ 97.100,00	€ 85.100,00	€ 74.100,00	€ 74.100,00
energie - overige goederen en diensten	€ 297.761,00	€ 251.271,00	€ 202.000,00	€ 271.000,00	€ 222.000,00	€ 216.400,00	€ 216.400,00
groot onderhoud	€ 128.486,00						
schoonmaak	€ 186.200,00	€ 61.279,00	€ 95.000,00	€ 68.000,00	€ 73.000,00	€ 78.000,00	€ 78.000,00
MC Advisory - ingeleend personeel		€ 0,00	€ 50.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
MC Advisory - overige goederen en diensten		€ 51.472,00	€ 100.000,00	€ 110.000,00	€ 100.000,00	€ 95.300,00	€ 95.400,00
gymzaal - overige goederen en diensten		€ 1.021,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00
diverse investeringen (FF) - overige goederen en diensten		€ 124.770,00	€ 127.600,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 95.300,00	€ 95.400,00
diverse investeringen (FF) - overige goederen en diensten		€ 5.200,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
PR, COMM. Concerten Revi - ingeleend personeel		€ 291,00	€ 500,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
PR, COMM. Concerten Revi - overige goederen en diensten	€ 50.000,00	€ 17.812,00	€ 31.500,00	€ 32.000,00	€ 32.000,00	€ 32.000,00	€ 32.000,00
PR communicatie	€ 33.652,00						
ICT - ingeleend personeel		€ 1.487,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ICT - overige goederen en diensten	€ 13.311,00	€ 14.621,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 21.000,00	€ 22.000,00	€ 22.000,00
beveiliging algemeen - ingeleend personeel	€ 32.784,00	€ 14.759,00	€ 17.300,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00
beveiliging algemeen - overige goederen en diensten		€ 1.972,00	€ 2.700,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
dagelijks onderhoud - overige goederen en diensten	€ 166.983,00	€ 141.980,00	€ 177.600,00	€ 180.000,00	€ 185.000,00	€ 181.100,00	€ 181.100,00
overige organisatiekosten - ingeleend personeel		€ 2.613,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige organisatiekosten - overige goederen en diensten		€ 3.676,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00
receptie - salarissen en sociale lasten	€ 134.844,00	€ 133.400,00	€ 133.400,00	€ 133.400,00	€ 133.400,00	€ 133.400,00	€ 133.400,00
receptie - ingeleend personeel		€ 3.872,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
maatschappelijke partijen - overige goederen en diensten		€ 60.268,00	€ 0,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00	€ 6.000,00
totale uitgaven	**€ 1.077.913,00**	**€ 1.671.279,00**	**€ 2.068.200,00**	**€ 1.817.000,00**	**€ 1.836.600,00**	**€ 1.805.500,00**	**€ 1.798.200,00**

TOTALE INKOMSTEN	**€ 1.155.659,00**	**€ 843.758,00**	**€ 773.500,00**	**€ 734.700,00**	**€ 815.000,00**	**€ 820.000,00**	**€ 820.000,00**
TOTALE UITGAVEN	**€ 1.077.913,00**	**€ 1.671.279,00**	**€ 2.068.200,00**	**€ 1.817.000,00**	**€ 1.836.600,00**	**€ 1.805.500,00**	**€ 1.798.200,00**
TOTAAL VERLIES	€ 77.746,00	-€ 827.521,00	-€ 1.294.700,00	-€ 1.082.300,00	-€ 1.021.600,00	-€ 985.500,00	-€ 978.200,00

Vragen SP inzake de begroting 2025.

We hebben uw antwoorden in goede orde ontvangen, waarvoor dank. Echter zijn er diverse vragen niet of onvolledig beantwoord. We stellen ze hieronder nogmaals.

1. Vragen 1 en vraag 4 CDA, vraag 2 SP: Misschien wat ongelukkig geformuleerd, maar de vraag is natuurlijk hoeveel is er in totaal voor 2025 gereserveerd voor evenementen. Het overzicht bij vraag 4 is niet compleet, zo ontbreekt o.a. concert Dieteren dat u blijkbaar toch weer wilt organiseren en zomerevenement. Graag de totaalpost evenementen aangeven met een onderverdeling naar evenement en het gereserveerde bedrag daarvoor.
2. Vraag 50: Het CDA en wij nu ook vragen een overzicht van de gebouwen die verliesgevend zijn in de exploitatie en voor welk bedrag. Graag toevoegen welke exploitatiebijdrages en onderhoudsbijdragen aan welke gebouwen gegeven worden, en hoeveel er per gebouw extra is uitgegeven aan energietoeslagen.
3. Vraag 12 SP Voor welke gebouwen gaan we in totaal jaarlijks 1,3 miljoen investeren? Graag per gebouw aangeven. De eerste alinea van uw antwoord is letterlijk overgenomen uit de begroting. Deze hebben wij gelezen, dank u. Vervolgens schrijft u:
   "Er wordt gekeken naar het meerjarig beheer- en onderhoudsprogramma, duurzaamheid, veiligheid, de feitelijke staat van het gebouw/object en mogelijke wensen van gebruikers. Dit zogenaamde jaarplan wordt ieder jaar vastgesteld door het college. Voor 2025 dient dit nog vastgesteld te worden."
   We vragen toch naar het waarom van die investering en in wat? Als dat nog niet is vastgesteld zoals u schrijft, waar is die 1,3 miljoen dan op gebaseerd.?
4. Graag een specificatie waar de ruim 280.000 in 2024 van Beleef Kerkrade aan zijn uitgegeven?
   U verwijst in hierin naar de antwoord op de vragen van het CDA en naar de evenementen onder het Beleef Kerkrade label. Dan geeft u nog een tabel waarin het totaal op 206.000 euro uitkomt.
   Dan is er toch nog 72.000 over? En waar gaat dat aan op? Deze som klopt niet en zie ook antw. vraag 25. Waarbij we op weer een ander bedrag uitkomen namellijk 206.000 en 227.000 is 433.000 euro en geen 355.000. Dus graag een overzichti van de totale post Beleef Kerkrade. Wat wordt daar in gestort vanuit de algemene middelen en wat wordt daar allemaal uit betaald. Graag nieuwe tabel maken en niet verwijzen naar andere antwoorden.
5. Vraag 27:Wanneer kunnen we de evaluatie, dan wel een nieuwe update van de verschillende VIE programma's verwachten?
   U geef hier een uitgebreide reactie waar u allemaal mee bezig bent op dit moment, maar geen antwoord op de vraag. We vragen niet om een nieuwe beknopte rapportage, maar een evaluatie van alle ooit gestart VIE-projecten, volgens het schema zoals we dat gewend waren, zodat we kunnen zien in welke fase welk project verkeerd. De meeste projecten zijn nu namelijk aan de evaluatiefase toe. Wanneer kunnen we dat dus verwachten?
6. Vraag 38: Hoe hoog zijn de mediagelden vanuit de KNVB die de gemeente (c.q BV Stadion Holding Kerkrade) ontvangt voor het PLS en wat wordt bedoeld met ' dit gebeurt vaker indien nodig'?
   U antwoordt met een heel verhaal over de systematiek van de acte van cessie, wat we al kennen, maar het bedrag waar we om vragen noemt u niet. We constateren opnieuw dat we geen antwoord op onze vraag krijgen. We willen weten hoe hoog de ontvangen mediagelden zijn in totaal in 2023 en 2024 (Als die immers hoger zijn dan 250.000 dan is de vraag waarom we dan niet meer huur vragen. Dus dat is heel relevant om te weten.)

7. Vraag 42: Hoe hoog zijn jaarlijks en specifiek voor 2025 de eigenaarslasten voor het Stadion?
   Uw Antwoord:
   Zie het antwoord op vraag 37 waarin de (inschatting van de) vaste lasten per jaar inzichtelijk worden gemaakt. Dat staat daar niet! U geeft een overzicht waarom u het jaarlijkse risico inschat op 1,6 miljoen. We willen weten wat het totaal is van de kosten voor het komende jaar aan het PLS, direct of indirect. Dus onderhoud, rente en aflossingen leningen, subsidies, afschrijvingen, verzekeringen, belastingen, etc. etc. Reparaties na vernielingen van MVV supporters. Bijdrage aan skyboxen, en van die dingen.
8. Vraag 45: We vragen nogmaals waarom de lening van het Stadion niet of nauwelijks afgelost wordt? Het stadion blijft zo voor 18 miljoen als risico in de boeken staan, elk jaar weer. Welk mogelijk voordeel zou dat dan voor de gemeente hebben? Of: welke nadeel heeft het voor de gemeente als we die lening wel aflossen?
9. Vraag 48: Geen antwoord op de vraag Waarom staat het WMC voor 228.000 als kredietrisico op de begroting van 2025? De schuld is immers in 2024 al geheel vereffend?
10. Vraag 66: hoeveel hebben we van de overheid ontvangen in 2024 en wat verwachten we in 2025 te krijgen voor bestrijding energiearmoede?

Technische Vragen Begroting 2025
CDA Kerkrade

Onderstaand aanvullende technische vragen begroting 2025 van CDA Kerkrade.

Pagina 21, OZB
"Vorig jaar was reeds besloten tot een OZB-verhoging van 1,5% jaarlijks. Voorgesteld wordt deze in 2025 met 8,5% extra te verhogen."

1. Klopt onze interpreatie dat de OZB dus met 1,5 + 8,5 = 10% verhoogd wordt? Immers er staat met 8,5% extra te verhogen.

Pagina 21, VIE-parking

2. Is er door dit conflict geen (blijvende) schade aan de constructie van de parkeergarage ontstaan?
3. Onder welke garantie wil de gemeente het "dakpark" afwerken?
4. Wie is waarvoor verantwoordelijk na oplevering parkeergarage?
5. Zijn er extra rapporten/ onderzoeken opgesteld en wat zijn de kosten hiervan?
6. Hoeveel extra uren zijn door de aangestelde projectmanager/ projectleider gemaakt door de procedure en tegen welk tarief?
7. Zijn er nog andere kosten buiten de advocaatkosten die direct of indirect gemaakt zijn bij de procedure/ afwikkeling?
8. Geef een schatting van de inkomstenderving over de periode dat de parkeergarage geopend had kunnen zijn t/m nu.

Pagina 35, bedrijventerreinen
Aanvullende vraag op vraag 34:

9. Grote delen van bedrijventerreinen zijn niet in bezit/beheer van de gemeente. Welke rol speelt de gemeente daar in het klimaatadaptief inrichten?

Pagina 36
Aanvullende vraag op vraag 35:

10. Welke kosten zijn gemoeid met een batterij zoals bedoeld in het antwoord?

Aanvullende vraag op vraag 37:

11. Wij missen in het antwoord het begrote bedrag. Hoe groot is het begrote bedrag?

Aanvullende vraag op vraag 66:

12. Wie ontvangt de bedragen die vallen onder de post "PR COMM. Concerten Revi – overige goederen en diensten"? Graag lijst overhandigen incl. bedragen.
13. Vallen deze kosten/ uitgaven onder Flexiforum en hebben deze hier ook direct mee te maken? Zo nee, graag uitleg, Zo ja, graag uitleg.

Fractie CDA Kerkrade *www.cdakerkrade.nl* *email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl*

Vragen SP inzake de begroting 2025.

We hebben uw antwoorden in goede orde ontvangen, waarvoor dank. Echter zijn er diverse vragen niet of onvolledig beantwoord. We stellen ze hieronder nogmaals.

1. Vragen 1 en vraag 4 CDA, vraag 2 SP: Misschien wat ongelukkig geformuleerd, maar de vraag is natuurlijk hoeveel is er in totaal voor 2025 gereserveerd voor evenementen. Het overzicht bij vraag 4 is niet compleet, zo ontbreekt o.a. concert Dieteren dat u blijkbaar toch weer wilt organiseren en zomerevenement. Graag de totaalpost evenementen aangeven met een onderverdeling naar evenement en het gereserveerde bedrag daarvoor.

Antwoord:
In onze beantwoording zijn we uitgegaan van de evenementen die in opdracht van Beleef Kerkrade georganiseerd worden. Het concert van Guido Dieteren is daarbij niet meegenomen, want dit wordt niet uit de middelen van Beleef Kerkrade bekostigd.
U refereert aan een zomerevenement. Wij gaan bij de beantwoording van de vraag ervan uit dat u hiermee Zommersjpass bedoeld dat door Impuls georganiseerd wordt. Dit wordt ook niet uit de middelen van Beleef Kerkrade bekostigd, maar loopt via de subsidiëring aan Impuls.

Daarnaast zijn er evenementen die volledig uit andere budgetten (sport, cultuur) worden betaald. Voor 2025 zijn dit o.a het Beachvolleybaltoernooi VC Furos (€ 8.000), Viva la Vida en de Abdijcross (€ 15.000).

Geoormerkte posten per evenement	**begroting**	**verwacht**
Winterevenement	€ 20.000,00	€ 75.000,00
Veteranendag	€ 3.500,00	€ 3.500,00
Sinterklaas	€ 7.000,00	€ 12.000,00
Carnaval	€ 24.000,00	€ 65.000,00
Colonia	€ 2.000,00	€ -
City of Love	€ 1.000,00	€ -
Blow!	€ 20.000,00	€ 15.000,00
White Thursday	€ 20.000,00	€ 50.000,00
Bevrijdingsdag	€ 5.000,00	€ -
Koningsdag	€ 5.000,00	€ -
Stadsparkfestival	€ 10.000,00	€ -
11e van de 11e	€ 5.000,00	€ 5.000,00
totaal	**€ 122.500,00**	**€ 220.500,00**
Algemene posten		
Evenementen algemeen	€ 104.800,00	
totaal	**€ 104.800,00**	
totaal evenementen	**€ 227.300,00**	

2. Vraag 50: Het CDA en wij nu ook vragen een overzicht van de gebouwen die verliesgevend zijn in de exploitatie en voor welk bedrag. Graag toevoegen welke exploitatiebijdrages en onderhoudsbijdragen aan welke gebouwen gegeven worden, en hoeveel er per gebouw extra is uitgegeven aan energietoeslagen.

Antwoord:
Beantwoording volgt nog

3. Vraag 12 SP Voor welke gebouwen gaan we in totaal jaarlijks 1,3 miljoen investeren? Graag per gebouw aangeven. De eerste alinea van uw antwoord is letterlijk overgenomen uit de begroting. Deze hebben wij gelezen, dank u. Vervolgens schrijft u:
"Er wordt gekeken naar het meerjarig beheer- en onderhoudsprogramma, duurzaamheid, veiligheid, de feitelijke staat van het gebouw/object en mogelijke wensen van gebruikers. Dit zogenaamde jaarplan wordt ieder jaar vastgesteld door het college. Voor 2025 dient dit nog vastgesteld te worden."

We vragen toch naar het waarom van die investering en in wat? Als dat nog niet is vastgesteld zoals u schrijft, waar is die 1,3 miljoen dan op gebaseerd.?

Antwoord:
Op pagina 93 van de begroting staat dat een kwart van het jaarlijks beschikbaar gesteld budget voor onderhoud aan kapitaalgoederen (uitgezonderd riolen) bestemd is voor onderhoud aan gebouwen. Op pagina 19 onder "Gemeentelijke gebouwen" staat deze reeks opgenomen vanaf 2025 tot en met 2028. Dit jaarlijks budget is maatgevend voor de onderhoudswerkzaamheden die in enig jaar uitgevoerd worden. Bij het maken van een Jaarplan voor onderhoud wordt rekening gehouden met beheer- en onderhouds-programma's, punten als duurzaamheid en veiligheid, de feitelijke staat van het gebouw/object en mogelijke wensen van gebruikers. Het Jaarplan 2025 dient nog door het college vastgesteld te worden, aangezien dit een collegebevoegdheid is.

4. Graag een specificatie waar de ruim 280.000 in 2024 van Beleef Kerkrade aan zijn uitgegeven?
U verwijst in hierin naar de antwoord op de vragen van het CDA en naar de evenementen onder het Beleef Kerkrade label. Dan geeft u nog een tabel waarin het totaal op 206.000 euro uitkomt.
Dan is er toch nog 72.000 over? En waar gaat dat aan op? Deze som klopt niet en zie ook antw. vraag 25. Waarbij we op weer een ander bedrag uitkomen namellijk 206.000 en 227.000 is 433.000 euro en geen 355.000. Dus graag een overzichti van de totale post Beleef Kerkrade. Wat wordt daar in gestort vanuit de algemene middelen en wat wordt daar allemaal uit betaald. Graag nieuwe tabel maken en niet verwijzen naar andere antwoorden.

Antwoord:
U vraagt naar de uitgaven in het lopende boekjaar. De uitgaven voor de eindejaars-activiteiten zijn daarbij nog niet meegenomen, waardoor uw bewering dat er in 2024 een

overschot is, niet correct is. Een totaaloverzicht van de kosten vindt u terug in de jaarrekening van 2024. De begrote kosten voor Beleef Kerkrade in 2025 bedragen voor stadsmarketing (127.700 euro) en voor evenementen (227.300 euro)/ Zie eerder verstrekt overzicht. Het totaalbudget bedraagt 355.000 euro.

5. Vraag 27:Wanneer kunnen we de evaluatie, dan wel een nieuwe update van de verschillende VIE programma's verwachten?

   U geef hier een uitgebreide reactie waar u allemaal mee bezig bent op dit moment, maar geen antwoord op de vraag. We vragen niet om een nieuwe beknopte rapportage, maar een evaluatie van alle ooit gestart VIE-projecten, volgens het schema zoals we dat gewend waren, zodat we kunnen zien in welke fase welk project verkeerd. De meeste projecten zijn nu namelijk aan de evaluatiefase toe. Wanneer kunnen we dat dus verwachten?

Antwoord:

Toevoeging: Uit (de) afstemming met de griffie is naar voren gekomen dat er een informatiebijeenkomst rond het thema Vie zal plaatsvinden op 21 januari waarin ook een up-date van de verschillende programma's gegeven zal worden.

6. Vraag 38: Hoe hoog zijn de mediagelden vanuit de KNVB die de gemeente (c.q BV Stadion Holding Kerkrade) ontvangt voor het PLS en wat wordt bedoeld met ' dit gebeurt vaker indien nodig'?

   U antwoordt met een heel verhaal over de systematiek van de acte van cessie, wat we al kennen, maar het bedrag waar we om vragen noemt u niet. We constateren opnieuw dat we geen antwoord op onze vraag krijgen. We willen weten hoe hoog de ontvangen mediagelden zijn in totaal in 2023 en 2024 (Als die immers hoger zijn dan 250.000 dan is de vraag waarom we dan niet meer huur vragen. Dus dat is heel relevant om te weten.)

Antwoord:

U heeft gevraagd hoe hoog de mediagelden zijn die de gemeente c.q. Stadion ontvangen. Het antwoord was dat wij precies ontvangen wat afgesproken is. Daar is bij de beantwoording vraag 23 op ingegaan. Strikt formeel ontvangen gemeente en Stadion zelf geen 'mediagelden', maar uit deze inkomsten die Roda heeft worden via een cessie de betalingsverplichtingen van Roda aan Stadion/Gemeente voldaan. Daarom werd de systematiek nog eens toegelicht. U vraagt nu ook naar het jaar 2023, in uw eerdere vraag niet.

Uit uw huidige vraagstelling maken wij op dat u eigenlijk wilt weten hoe hoog de mediagelden voor Roda JC zijn/waren, met als achterliggende vraag waarom we dan niet meer huur vragen.
Hoe hoog deze gelden zijn is bij ons niet bekend en uit de openbare cijfers van Roda JC blijkt dat ook niet. Daar komt nog bij dat Roda JC een gebroken boekjaar heeft (2022/2023 en 2023/2024), een vergelijk met kalenderjaar 2023 resp. 2024 is dan lastig te maken.
Over de hoogte van de huur is een raadsbesluit genomen (Kaalheide Bruist). De hoogte van de huur wederom ter discussie stellen via begrotingsvragen is niet aan de orde.

Overigens valt uit het jaarverslag 2022/2023 van Roda JC op hun website, onderdeel 5.2, u welbekend naar aanleiding van eerdere art.38 vragen, op te maken dat de financiële positie krap blijft. Roda JC houdt daarbij al rekening met de baten uit mediagelden minus de verplichtingen aan Stadion/gemeente.

7. Vraag 42: Hoe hoog zijn jaarlijks en specifiek voor 2025 de eigenaarslasten voor het Stadion?

   Uw Antwoord:

   Zie het antwoord op vraag 37 waarin de (inschatting van de) vaste lasten per jaar inzichtelijk worden gemaakt. Dat staat daar niet! U geeft een overzicht waarom u het jaarlijkse risico inschat op 1,6 miljoen. We willen weten wat het totaal is van de kosten voor het komende jaar aan het PLS, direct of indirect. Dus onderhoud, rente en aflossingen leningen, subsidies, afschrijvingen, verzekeringen, belastingen, etc. etc. Reparaties na vernielingen van MVV supporters. Bijdrage aan skyboxen, en van die dingen.

Antwoord:

Het antwoord op vraag 37 (tabel met toelichting eronder) maakt precies inzichtelijk welke vaste eigenaarslasten er zijn. Die vormen namelijk de basis voor de berekening van het risico. Het antwoord op vraag 40 geeft nog inzicht in het eigenaarsonderhoud. Het leek ons niet zinvol om beide antwoorden integraal te herhalen bij vraag 42. Reparaties na vernielingen kwamen voor rekening van de gebruiker (Roda). Er is geen sprake van een gemeentelijke bijdrage aan skyboxen. Dat zouden overigens ook geen eigenaarslasten geweest zijn.

8. Vraag 45: We vragen nogmaals waarom de lening van het Stadion niet of nauwelijks afgelost wordt? Het stadion blijft zo voor 18 miljoen als risico in de boeken staan, elk jaar weer. Welk mogelijk voordeel zou dat dan voor de gemeente hebben? Of: welke nadeel heeft het voor de gemeente als we die lening wel aflossen?

Antwoord:

Het gaat niet om een voor- of nadeel dat wordt beoogd. Uiteraard zou het welkom zijn als de lening sneller wordt afgelost en daardoor het risico voor de gemeente kleiner wordt. Maar het gaat op dit moment niet. Het eerdere antwoord geeft helder aan dat Stadion geen extra aflossingscapaciteit heeft. Met een nieuwe invulling van PLS (als gevolg van Kaalheide Bruist) moet dit in de toekomst verbeteren waardoor ook meer kan worden afgelost dan nu het geval is. Aan het eerdere antwoord hebben wij niets toe te voegen.

9. Vraag 48: Geen antwoord op de vraag Waarom staat het WMC voor 228.000 als kredietrisico op de begroting van 2025? De schuld is immers in 2024 al geheel vereffend?

Antwoord:

Bij opstellen van de begroting 2025 is de schuld nog niet volledig vereffend. Dat zal, onder voorwaarden, pas per jaareinde 2024 gerealiseerd zijn. U heeft gelijk dat dit vervolgens in 2025 geen risico meer vormt. Dit zal dienovereenkomstig in de jaarrekening 2024 verwerkt worden.

10. Vraag 66: hoeveel hebben we van de overheid ontvangen in 2024 en wat verwachten we in 2025 te krijgen voor bestrijding energiearmoede?

Antwoord:
Beantwoording volgt nog

Technische Vragen Begroting 2025
CDA Kerkrade

Onderstaand aanvullende technische vragen begroting 2025 van CDA Kerkrade.

Pagina 21, OZB
"Vorig jaar was reeds besloten tot een OZB-verhoging van 1,5% jaarlijks. Voorgesteld wordt deze in 2025 met 8,5% extra te verhogen."

1. Klopt onze interpreatie dat de OZB dus met 1,5 + 8,5 = 10% verhoogd wordt? Immers er staat met 8,5% extra te verhogen.

Ja, dat is correct.

Pagina 21, VIE-parking

2. Is er door dit conflict geen (blijvende) schade aan de constructie van de parkeergarage ontstaan?
   Er is schade ontstaan. Deze schade kan worden gerepareerd en is niet blijvend.

3. Onder welke garantie wil de gemeente het "dakpark" afwerken?
   In zijn algemeenheid maken garanties deel uit van het lopende bemiddelingsproces tussen de aannemer en de gemeente. Dit proces is nog lopende en daarom kunnen er momenteel nog geen uitspraken over garanties worden gedaan.

4. Wie is waarvoor verantwoordelijk na oplevering parkeergarage?
   Na oplevering van de garage en na afloop van de onderhoudstermijn is de gemeente Kerkrade als opdrachtgever verantwoordelijk.

5. Zijn er extra rapporten/ onderzoeken opgesteld en wat zijn de kosten hiervan?
   De bouwkundig aannemer heeft diverse onderzoeken laten verrichten zoals naar gebruikte materialen en het (juiste) gebruik daarvan. De kosten van deze onderzoeken heeft de bouwkundig aannemer betaald. De gemeente heeft geen inzicht in de hoogte van deze kosten. De gemeente heeft wel inzicht in de betreffende rapporten. In opdracht van de onafhankelijke bemiddelaar wordt momenteel onderzoek verricht naar de gebreken in de garage en de mogelijke oplossing van deze gebreken. De kosten van dit onderzoek worden 50/50 gedeeld tussen de gemeente en de bouwkundig aannemer. Hoe hoog deze kosten zullen zijn is momenteel nog niet bekend omdat het onderzoek nog niet is afgerond.

6. Hoeveel extra uren zijn door de aangestelde projectmanager/ projectleider gemaakt door de procedure en tegen welk tarief?
   Het betreft hier een lump-sum vergoeding waarvan de kosten binnen de projectbudgetten van VIE vallen. De uren van de projectleider worden tegen een tarief van € 125.—per uur gefactureerd en zijn afhankelijk van de benodigde inzet op dat moment. Ook deze kosten vallen binnen de projectbudgetten van VIE. De extra kosten, van de projectmanager / projectleider, zullen bij de eindafwikkeling meegenomen worden als te vergoeden kosten door de aannemer.

7. Zijn er nog andere kosten buiten de advocaatkosten die direct of indirect gemaakt zijn bij de procedure/ afwikkeling?
   De inzet van een neutrale bemiddelaar brengt kosten met zich mee. Deze kosten worden 50/50 gedeeld tussen de gemeente en de bouwkundig aannemer.

Fractie CDA Kerkrade *www.cdakerkrade.nl* *email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl*

8. Geef een schatting van de inkomstenderving over de periode dat de parkeergarage geopend had kunnen zijn t/m nu.

Omdat de parkeergarage nog niet is opgeleverd is, op advies van onze huisadvocaat, geen betaald parkeren in de garage ingesteld. Het is moeilijk in te schatten hoe hoog de parkeerbezetting zal zijn na het invoeren van betaald parkeren en dus ook hoe hoog de gederfde inkomsten zijn. Met betrekking tot de overname van de parkeergarage vinden er op dit moment tussen de gemeente en Pellikaan onderhandelingen plaats waarbij het onderwerp inkomstenderving wordt meegenomen.

Pagina 35, bedrijventerreinen
Aanvullende vraag op vraag 34:

9. Grote delen van bedrijventerreinen zijn niet in bezit/beheer van de gemeente. Welke rol speelt de gemeente daar in het klimaatadaptief inrichten?

De gronden/percelen op de bedrijventerreinen in de gemeente Kerkrade zijn grotendeels in eigendom van bedrijven, ondernemers. Naast infrastructuur (wegen/trottoirs/parkeervoorzieningen) op de bedrijventerreinen zijn er nauwelijks percelen in eigendom van de gemeente. Voor het toepassen van klimaatadaptatieve maatregelen bij bestaande bebouwing, zoals aanplant van groen en het vasthouden van hemelwater, is de gemeente afhankelijk van de medewerking van bedrijven. Bij nieuwe ontwikkelingen, bouwplannen stuurt de gemeente actief op het nemen van maatregelen. In dit geval het vasthouden van hemelwater op eigen perceel en het beperken van hittestress. Voorbeelden hiervan zijn het aanplanten van groen, toepassen van vegetatiedaken, het aanbrengen van zonwerende voorzieningen en te letten op kleur- en materiaalgebruik bij nieuwbouw (om forse opwarming te voorkomen).
Daarnaast beschikt de gemeente Kerkrade hoogstwaarschijnlijk volgend jaar over een stimuleringsregeling groene daken en gevels. Met deze regeling wil de gemeente financieel bijdragen aan vergroening van de stad. Niet alleen voor de woonomgeving maar ook voor bedrijventerreinen. Zo kan met deze regeling een bijdrage worden geleverd aan het nemen van klimaatadaptieve maatregelen door de bedrijven zelf.

Pagina 36
Aanvullende vraag op vraag 35:

10. Welke kosten zijn gemoeid met een batterij zoals bedoeld in het antwoord?

Aanvullende vraag op vraag 37:

11. Wij missen in het antwoord het begrote bedrag. Hoe groot is het begrote bedrag?

Beantwoording volgt later

Aanvullende vraag op vraag 66:

12. Wie ontvangt de bedragen die vallen onder de post “PR COMM. Concerten Revi – overige goederen en diensten”? Graag lijst overhandigen incl. bedragen.
    Het betreft een verzameling van diverse posten. Deze hebben onder andere betrekking op kleinere uitgaven aan diverse leveranciers/ promotionele activiteiten in relatie tot het Flexiforum, maar ook een doorbelasting van de organisatiebrede personeelsdag. De betreffende lijst is toegevoegd.

13. Vallen deze kosten/ uitgaven onder Flexiforum en hebben deze hier ook direct mee te maken? Zo nee, graag uitleg, Zo ja, graag uitleg.

Fractie CDA Kerkrade *www.cdakerkrade.nl* *email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl*

De gemaakte kosten behoren direct en indirect tot de exploitatie van het Flexiforum en zijn inherent aan de functie van het Flexiforum.

Fractie CDA Kerkrade *www.cdakerkrade.nl* *email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl*

Documentstatus	Doc.code	Doc.nr.	Relatie	Naam relatie	Scan-ID
G - Geboekt	IK-ALGN	52143	R08410	Business Post Limbur	24F00742
G - Geboekt	IK-ALGN	52830	R25876	CAS-instituut	24F02393
G - Geboekt	IK-ALGN	52837	R25590	C.R.L. Wurpel	24F02400
G - Geboekt	IK-ALGN	52837	R25590	C.R.L. Wurpel	24F02400
G - Geboekt	IK-ALGN	53441	R25876	CAS-instituut	24F03183
G - Geboekt	IK-ALGN	53685	R08296	Sligro BV	24F03563
G - Geboekt	IK-ALGN	54357	R16010	Event Design Parksta	24F04549
G - Geboekt	IK-ALGN	54632	R24940	ConnectK	24F04841
G - Geboekt	IK-ALGN	56341	R08336	Voncken BV	24F08064
G - Geboekt	IK-ALGN	57519	R27230	De Tentenboer verhuu	24F09623
G - Geboekt	IK-ALGN	57730	R11588	bol.com BV	24F07111
G - Geboekt	IK-ALGN	57852	R09818	Revi music	24F10207
G - Geboekt	IK-ALGN	58398	R25876	CAS-instituut	24F10830
G - Geboekt	IK-ALGN	58585	R22155	P Knubben	24F10977
G - Geboekt	IK-ALGN	59018	R08336	Voncken BV	24F11644
G - Geboekt	IK-ALGN	60698	R26079	Yo! Sweets	24F13901
G - Geboekt	IK-ALGN	60698	R26079	Yo! Sweets	24F13901
G - Geboekt	IK-ALGN	60810	R18411	Koster Industrial Se	24F14035
G - Geboekt	IK-ALGN	61260	R17263	RW Products	24F14742
G - Geboekt	IK-ALGN	61362	R24112	Nr1 Artiesten BV	24F14865
G - Geboekt	IK-ALGN	61362	R24112	Nr1 Artiesten BV	24F14865
G - Geboekt	IK-ALGN	61894	R17263	RW Products	24F15449
G - Geboekt	IK-ALGN	62371	R27715	Ruby Music	24F16206
G - Geboekt	IK-CRN	1141	R08336	Voncken BV	24F12588
G - Geboekt	IK-ALGN	57516	R15129	R. Burgers	24F09512
G - Geboekt	Z-BTW	47260			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	47939			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	48108			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	48551			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	48905			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	49538			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	51703			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	52525			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	52917			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	53090			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	53613			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	54346			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	54349			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	54765			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	55847			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	55847			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	56440			BTW-NC-1
G - Geboekt	Z-BTW	56515			https://kerkrad
G - Geboekt	Z-BTW	56662			https://kerkrad
G - Geboekt	Z-BTW	56662			https://kerkrad
G - Geboekt	Z-BTW	57124			https://kerkrad

G - Geboekt	Z-BTW	58423	https://kerkrad

@	Rekeningcode	Jr/per	Bedrag	Regelomschrijving
	3.9320123.4380	2024/1	154,05	Haalservice 01-2024
	3.9320123.4380	2024/1	808,75	Inhuur ontruimingsoefening
	3.9320123.4380	2024/1	40,00	Verg. div. nota's
	3.9320123.4380	2024/1	18,26	Verg. div. nota's
	3.9320123.4380	2024/2	195,66	Bhv cursus Wurpel
	3.9320123.4380	2024/2	164,65	Materialen
	3.9320123.4380	2024/3	959,00	Huur materialen Flexiforum
	3.9320123.4380	2024/3	225,00	Contributie 2024
	3.9320123.4380	2024/4	42,94	Vlaai 23-04-2024
	3.9320123.4380	2024/6	180,66	Marktkraam
	3.9320123.4380	2024/5	46,44	Fotolijsten
	3.9320123.4380	2024/5	132,50	Decomaterialen
	3.9320123.4380	2024/6	343,75	Inhuur 04-2024
	3.9320123.4380	2024/6	375,00	Rode loper
	3.9320123.4380	2024/7	29,27	Vlaai 04-07-2024
	3.9320123.4380	2024/8	480,00	Foodtruck
	3.9320123.4380	2024/8	160,00	Foodtruck
	3.9320123.4380	2024/8	35,00	Tankgas
	3.9320123.4380	2024/9	419,49	Materialen
	3.9320123.4380	2024/9	5.895,00	Gage Wir Sind Spitze 20-09-2024
	3.9320123.4380	2024/9	412,65	Gage Wir Sind Spitze 20-09-2024
	3.9320123.4380	2024/9	77,06	Materialen
	3.9320123.4380	2024/10	600,00	Optreden 20-09-2024
	3.9320123.4380	2024/7	-29,27	Cr. nt. 202421738
	3.9320123.4380	2024/7	5.000,00	Stichting personeelsfonds
	3.9320123.4380	2024/1	32,35	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/1	1,64	Inkoop laag
	3.9320123.4380	2024/1	169,84	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/2	41,09	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/2	35,58	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/3	201,39	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/4	3,86	Inkoop laag
	3.9320123.4380	2024/6	37,94	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/5	9,75	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/5	27,83	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/6	78,75	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/6	72,19	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/7	2,63	Inkoop laag
	3.9320123.4380	2024/7	-2,63	Inkoop laag
	3.9320123.4380	2024/8	43,20	Inkoop laag
	3.9320123.4380	2024/8	33,60	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/8	7,35	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/9	88,09	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/9	530,55	Inkoop laag
	3.9320123.4380	2024/9	86,66	Inkoop hoog
	3.9320123.4380	2024/9	16,18	Inkoop hoog

3.9320123.4380	2024/10	54,00	Inkoop laag	
		18.337,70		

Amendement

nr. 24it03893

Aan : **College van Burgemeester & Wethouders Gemeente Kerkrade**

Betreft : **Amendement dempen OZB verhoging**

Datum : **13 november 2024**

Geachte voorzitter,

Hieronder treft u namens de fractie van de VVD Kerkrade een amendement aan inzake het dempen van de door college voorgestelde OZB-verhoging. We verzoeken u dit amendement in stemming te brengen tijdens de gemeenteraadsvergadering op 13 november 2024.

De Raad van de Gemeente Kerkrade in vergadering bijeen op 13 november 2024

Constaterende dat:

- Het college voorstelt de OZB-opbrengsten bovenop de reeds voorziene 1,5% met een extra percentage van 8,5% te willen verhogen.
- Kerkrade in 2024 na de Gemeente Sittard-Geleen al het hoogte OZB-tarief kent van heel Limburg.
- Met de voorgestelde verhoging van in totaal 10% Kerkrade in 2025 naar alle waarschijnlijkheid het hoogste tarief van Limburg zal hebben.
- Kerkrade 10,8 ambtenaren per 1.000 inwoners kent tegen een landelijk gemiddelde van 9,6 per 1.000 inwoners.
- Dit afgezet tegen het inwoneraantal van Kerkrade 49 ambtenaren meer zijn dan gemiddeld in Nederland.

Overwegende dat:

- Het voor Kerkrade in combinatie met de voorliggende kostenstijgingen en ambitieuze plannen uitdagend is een sluitende begroting voor te leggen.
- De meeste Limburgse gemeenten in 2025 kiezen voor een OZB-verhoging tussen de 1,5% en maximaal 5%
- De kosten externe inhuur in 2024 de oorspronkelijke begroting fors overschrijden.

Van mening zijnde dat:

- De rekening van kostenstijgingen en plannen niet alleen bij burgers en ondernemers neergelegd kan worden.
- We voor inwoners geen koopkrachtverlies willen veroorzaken door hoge gemeentelijke belastingen.
- Ondernemers zoveel mogelijk ontzien moeten worden van verdere kostenstijgingen.

Besluit:

De begroting aan te passen door:

- De voorgenomen OZB-verhoging te dempen tot maximaal het niveau van de inflatie (3,5%) en hiervoor het percentage op de diverse pagina's aan te passen (onder andere p. 21);
- De ontbrekende middelen die hierdoor ontstaan in de begroting te verkrijgen door een besparing van 1,2% op de eigen ambtelijke organisatie door middel van een reductie van het ambtenarenapparaat met ca. 6 FTE (op 493 ambtenaren) uitgaande van een gemiddelde werkgeverslast van de Gemeente Kerkrade en op te vangen door in te zetten op productiviteitsverbetering.

En gaat over tot de orde van de dag

VVD Kirchroa

Roger Creusen

Fractievoorzitter

Voor	
Tegen	
Resultaat	Ingetrokken 13-11-2024

2.

nr. 24it03872

Amendement

Aan : **College van Burgemeester & Wethouders Gemeente Kerkrade**

Betreft : **Amendement dempen OZB verhoging**

Datum : **13 november 2024**

Geachte voorzitter,

Hieronder treft u namens de fractie van de VVD Kerkrade een amendement aan inzake het dempen van de door college voorgestelde OZB-verhoging. We verzoeken u dit amendement in stemming te brengen tijdens de gemeenteraadsvergadering op 13 november 2024.

De Raad van de Gemeente Kerkrade in vergadering bijeen op 13 november 2024

Constaterende dat:

- Het college voorstelt de OZB-opbrengsten bovenop de reeds voorziene 1,5% met een extra percentage van 8,5% te willen verhogen.
- Kerkrade in 2024 na de Gemeente Sittard-Geleen al het hoogte OZB-tarief kent van heel Limburg.
- Met de voorgestelde verhoging van in totaal 10% Kerkrade in 2025 naar alle waarschijnlijkheid het hoogste tarief van Limburg zal hebben.
- Kerkrade 10,8 ambtenaren per 1.000 inwoners kent tegen een landelijk gemiddelde van 9,6 per 1.000 inwoners.
- Dit afgezet tegen het inwoneraantal van Kerkrade 49 ambtenaren meer zijn dan gemiddeld in Nederland.

Overwegende dat:

- Het voor Kerkrade in combinatie met de voorliggende kostenstijgingen en ambitieuze plannen uitdagend is een sluitende begroting voor te leggen.
- De meeste Limburgse gemeenten in 2025 kiezen voor een OZB-verhoging tussen de 1,5% en maximaal 5%
- De kosten externe inhuur in 2024 de oorspronkelijke begroting fors overschrijden.

Van mening zijnde dat:

- De rekening van kostenstijgingen en plannen niet alleen bij burgers en ondernemers neergelegd kan worden.
- We voor inwoners geen koopkrachtverlies willen veroorzaken door hoge gemeentelijke belastingen.
- Ondernemers zoveel mogelijk ontzien moeten worden van verdere kostenstijgingen.

nr. 24it03872

Besluit:

De begroting aan te passen door:

- De voorgenomen OZB-verhoging te dempen tot maximaal het niveau van de inflatie (3,5%) en hiervoor het percentage op de diverse pagina's aan te passen (onder andere p. 21);
- De ontbrekende middelen die hierdoor ontstaan in de begroting te verkrijgen door:
    - een besparing van 1,2% op de eigen ambtelijke organisatie door middel van een reductie van het ambtenarenapparaat met ca. 6 FTE (op 493 ambtenaren) uitgaande van een gemiddelde werkgeverslast van de Gemeente Kerkrade en op te vangen door in te zetten op productiviteitsverbetering;
    - de oproep die we in onze zienswijzen richting de gemeenschappelijke regelingen hebben gedaan, ook zelf ter harte te nemen door een besparing van indicatief een taakstelling van 1 – 3% en daarin alle beleidsvelden van de gemeente mee te nemen.

En gaat over tot de orde van de dag

VVD Kirchroa
Roger Creusen
Fractievoorzitter

CDA
Mark Meijer
Fractievoorzitter

SP
Marianne Laumann
Fractievoorzitter

Voor	
Tegen	
Resultaat	Ingetrokken 13-11-24

1.

nr. 24it03861

Motie jongeren hebben de toekomst

De gemeenteraad van Kerkrade, in vergadering bijeen op 13 november 2024,

Constaterende dat:
- Kerkrade zowel de Kinderraad als de Jongeren Adviesraad Kerkrade (JARK) in het leven heeft geroepen;
- Deze twee organen de gemeenteraad en het college gevraagd en ongevraagd van advies kunnen voorzien;
- Kerkrade daarnaast ook vier adviesraden kent.

Overwegende dat:
- Veel beleid van invloed is op doelgroepen;
- Het daarom van belang is om advies van de verschillende raden te laten meewegen in besluitvorming door college en raad;
- Het college hier al – vrijblijvend – gebruik van maakt;
- Het wenselijk is om dit nader te structureren.

Spreekt uit:
Haar waardering voor het werk dat de adviesraden, kinderraad en Jongeren Adviesraad Kerkrade uitvoeren.

Verzoekt het college:
- In toekomstige raadsstukken in de Nota van Toelichting van het kopje "burgerparticipatie" het kopje "participatie" te maken;
- Hier burgerparticipatie bij te betrekken evenals de al dan niet aanwezige participatie van de adviesraden, kinderraad en/of JARK;
- De eerste vijf jaar van de Kinderraad en JARK te evalueren, te bezien of aanpassing van de ondersteuning wenselijk is;
- Dit via een raadsinformatiebrief terug te koppelen in het tweede kwartaal van 2025.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering 13 november 2024 en gaan over tot de orde van de dag.

Sander Gorissen
PvdA Kerkrade

Raoul Vinken
Burgerbelangen

Leon Schlenter
Ouderenpartij Kerkrade

Noud Krasovec
Ons Kerkrade

nr. 24it03861

Voor	24
Tegen	2 (SP)
Resultaat	Aangenomen 13-11-24

2.

Kerkrade

nr. 24it03894

Motie jongerenparticipatie via onderwijs

De gemeenteraad van Kerkrade, in vergadering bijeen op 13 november 2024,

Constaterende dat:
- Volwaardig voortgezet onderwijs sinds kort weer een feit is in Kerkrade en met name Het Martin Buber werkt met leshaltes zoals GaiaZOO en Roda JC Kerkrade;
- De gemeente Kerkrade nog geen formele partner c.q. leshalte is voor deze school;
- De gemeente Kerkrade ook vele basisscholen rijk is;
- Betrokkenheid van de toekomstige kiezer van belang is voor de toekomstbestendigheid van de lokale democratie.

Overwegende dat:
- Basisschoolleerlingen en leerlingen van de middelbare scholen op verschillende vlakken kunnen leren van datgene wat de gemeente doet;
- Dit begrip kan kweken voor de taken die de gemeente uitvoert;
- De gemeente juist weer veel kan leren van leerlingen en hun leerkrachten;
- Het betrekken van de raad en het college een positief effect kan hebben op het verkleinen van de kloof tussen de lokale politiek en de burger.

Verzoekt de griffie om:
- Een programma te ontwikkelen om als gemeenteraad en griffie structureel te werken aan de samenwerking tussen het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en de gemeente;
- Het college hier in de uitvoering actief bij te betrekken;
- De focus te leggen op thema's als burgerschapsonderwijs en democratie;
- Hierbij waar van toepassing ook andere thema's en onderwerpen bij te betrekken

En gaan over tot de orde van de dag

Sander Gorissen
PvdA Kerkrade

Voor	
Tegen	
Resultaat	Ongetoornen 13-11-24

3.

Kerkrade

Nr. 24it03895

Motie Limburg gezond vooruit

De gemeenteraad van Kerkrade, in vergadering bijeen op 13 november 2024,

Constaterende dat:

- De Limburgse samenleving vergrijsd is en minder gezond is dan gemiddeld in Nederland;
- In verschillende Limburgse gemeenten, waaronder de gemeente Kerkrade, sprake is van structurele gezondheidsachterstanden bij een deel van de bevolking;
- De gemeente Kerkrade, samen met partners en via de programmatische aanpak VIE, al jaren investeert in het terugdringen van gezondheidsachterstanden;
- Zuid-Limburg een deel van deze doelen ook nastreeft via met name IZA en GALA;
- (Zorg)voorzieningen in Limburg al jaren onder druk staan en iedere regio daarbij ook eigen uitdagingen kent;
- Zuyderland recent besloot om een deel van de ziekhuiszorg van Heerlen naar Geleen te verplaatsen vanwege een structureel personeelstekort;
- De minister met Zuyderland heeft afgesproken dat de afschaling van de zorg in Heerlen moet kunnen worden teruggedraaid als het personeelsprobleem in de zorg is opgelost;
- Provinciale Staten op 1 november 2024 het besluit heeft genomen om het initiatief te nemen voor totstandkoming van deze Zorg- en Gezondheidscoalitie.

Overwegende dat:

- Gezondheidsachterstanden, het gebrek aan (zorg)voorzieningen, tekorten in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, de soms beperkte bereikbaarheid en de grensligging van Limburg allemaal effect hebben op de toekomstbestendigheid en toegankelijkheid van de zorg in Limburg;
- De gemeente Kerkrade al jaren investeert in het bestrijden van gezondheidsachterstanden maar het nog ontbreekt aan een samenhangende, provinciebrede, structurele aanpak die de toekomstbestendigheid en de toegankelijkheid van de zorg verbetert in alle regio's;
- Zorg toekomstbestendig is als er kwalitatief goede en voldoende zorg is, die laagdrempelig en toegankelijk is voor alle Limburgers.
- Opschalen naar een provinciale coalitie de slagkracht vergroot en een impuls kan geven aan het aantrekken van Haags of Europees geld en een impuls kan geven aan het versterken van de zorgarbeidsmarkt.

Verzoeken het college van burgemeester en wethouders om:

- Binnen de bestaande rol van de gemeente Kerkrade samen met provincie, onderwijsinstellingen, zorgorganisaties, zorgverzekeraars en andere relevante partners een Zorg- en Gezondheidscoalitie Limburg te vormen;
- Met deze coalitie te verkennen welke financieringskansen er in Den Haag en Europa liggen voor een langjarige aanpak van structurele gezondheidsachterstanden en het versterken van het zorglandschap in Limburg;
- In deze coalitie de innovatieve rol van VIE in te zetten met het oog op de doelen van de coalitie;
- Indien kansrijk, samen een propositie te ontwikkelen gericht op het aanpakken van structurele gezondheidsachterstanden en zorgpartners op te roepen tot het versterken van het zorglandschap;
- Het vormen van deze coalitie, het uitvoeren van de verkenning en het opstellen van de propositie te beleggen bij een coördinerend portefeuillehouder en de gemeenteraad periodiek te informeren over de voortgang.

En gaan over tot de orde van de dag

Kerkrade

Nr. 24it03895

Sander Gorissen
PvdA Kerkrade

Voor	
Tegen	
Resultaat	Ingetrokken 13-11-24 Gorissen gaf/rca

4

de kracht van KERKRADE

nr. 24it03896

Motie ex. Art. 34 regelement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Kerkrade.

Onderwerp: **Toepassing Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (WBMGP)**

De raad van de gemeente Kerkrade, bijeen op 13 november 2024,

Constaterende dat:

1. Kerkrade, in regionaal beleid in Parkstadverband, inzet op maatschappelijke opvang en beschermd wonen voor onder meer dak- en thuislozen, personen met psychische problemen, en kwetsbare jongeren en zich richt zich op brede welzijnsverbeteringen en sociaaleconomische versterkingen;
2. de regio Parkstad en daarmee ook Kerkrade, met name door het relatief lage woningaanbod elders in het land en de goedkopere woningprijzen in onze regio, een toevluchtsoord wordt voor mensen in kwetsbare situaties;
3. ondanks dat expliciete data over systematisch 'verplaatsen' van kwetsbare mensen door gemeenten uit andere delen van Nederland schaars zijn, de aanwezigheid van verschillende ondersteunende projecten op een toename in vraag naar ondersteuning en vestiging van kwetsbare bewoners wijst;
4. de verwachting is dat daarmee de vraag naar woningen voor kwetsbare doelgroepen in de hele regio toeneemt.

Overwegende dat:

1. de gemeente Kerkrade de afgelopen tijd resultaten heeft geboekt met de investeringen in onze inwoners, wijken en stad;
2. Kerkrade binnen Parkstad zowel kleinschalige opvang als woonvoorzieningen met begeleiding biedt, zoals het "Credohuis," dat onderdak biedt aan dakloze jongeren en hen ondersteunt op weg naar zelfstandigheid;
3. deze resultaten echter deels teniet worden gedaan door een netto-instroom naar onze gemeente van mensen in een kwetsbare situatie uit de rest van het land;
4. dit ten koste gaat van buurten in onze stad waar al de nodige problematiek is geconcentreerd;
5. onze gemeente het terecht als haar opgave ziet om in te zetten op een goede ondersteuning aan onze inwoners in een kwetsbare situatie, maar dat dit een onmogelijke opgave is indien de netto-instroom van buiten aanhoudt, zo niet toeneemt;
6. deze instroom met name wordt veroorzaakt doordat de woningnood en de huurprijzen voor mensen met een laag inkomen in andere delen van het land nog veel hoger zijn dan in Kerkrade;
7. sommige andere gemeenten in het land willens en wetens te weinig betaalbare huisvesting voor mensen met een laag inkomen realiseren;
8. de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (WBMGP) voor gemeenten maatregelen mogelijk maakt rond o.a.:

nr. 24it03896

- inkomens en opleidingscriteria;
- voorrang of uitsluiting bij woningtoewijzing;
- huisvestingsvergunningen in relatie tot het ontbreken van binding aan de regio;

9. Kerkrade zich via het 'Woonoffensief' richt op het verbeteren van leefbaarheid in kwetsbare wijken en het uitbreiden van het woningaanbod voor diverse doelgroepen, zoals starters, gezinnen, en senioren.

Verzoekt het College van B&W:

1. inzichtelijk te maken in welke delen van Kerkrade de toepassing van de WBMGP noodzakelijk en wenselijk is;
2. zo verregaand mogelijke toepassing van de WBMGP voor te bereiden en aan te melden bij de Rijksoverheid;
3. inzichtelijk te maken welke maatregelen daarvoor getroffen moeten worden;
4. op basis van het bovenstaande zo snel mogelijk een voorstel te doen aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie CDA Kerkrade

Mark Meijer — mark.meijer@gemeenteraadkerkrade.nl — 06-11190371

Roger Hoofs — roger.hoofs@gemeenteraadkerkrade.nl — 06-21517561

Paul Hölsgens, Marthij Heijnen, Pepijn Caumon

Voor	
Tegen	
Resultaat	Ingetrokken 13-11-24

5.

nr. 24it03897

Motie ex. Art. 34 regelement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Kerkrade.

Onderwerp: **Participatie woningzoekenden in de woningbouwprogrammering**

De raad van de gemeente Kerkrade, bijeen op 13 november 2024,

Constaterende dat:

1. Kerkrade met het "Woonoffensief" inzet op het verbeteren van de kwaliteit van de woningvoorraad in de gemeente. Waarbij de nadruk ligt op het aanbieden van duurzame, levensloopbestendige en betaalbare woningen, maar ook woningen in de midden en hoge prijsklasse, om zo aan de woningbehoeften te voldoen en de stad aantrekkelijk en leefbaarheid te maken voor diverse doelgroepen;
2. verschillende woningbehoeften bestaan bij verschillende doelgroepen, waaronder starters en doorstromers, mensen met lage, midden en hoge inkomens, waarbij betaalbare middenhuur en sociale woningen een belangrijk aandeel vormen;
3. de kansen voor woningzoekenden om binnen Kerkrade een passende woning te vinden worden beperkt door de druk op de woningmarkt.

Overwegende dat:

1. het voor een evenwichtige woonvoorraad en het bereiken van de doelen van het Woonoffensief belangrijk is om ook de stem van woningzoekenden en starters structureel in het besluitvormingsproces mee te nemen;
2. samenwerking met corporaties, huurdersorganisaties en regionale partners al is vastgelegd in de meerjarige (regionale) prestatieafspraken voor woningbouw en leefbaarheid (2024-2028);
3. diverse gemeenten zoals Amsterdam, Tilburg en Utrecht al initiatieven hebben om de stem van woningzoekenden te integreren in het participatieproces.

Verzoekt het College van B&W:

1. te onderzoeken hoe woningzoekenden een stem kunnen krijgen bij de woningbouwprogrammering, in lijn met het Woonoffensief;
2. De gemeenteraad actief over de voortgang te informeren en de onderzoeksresultaten aan de gemeenteraad te presenteren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie CDA Kerkrade

Mark Meijer Roger Hoofs

de kracht van KERKRADE

nr. 24it03897

mark.meijer@gemeenteraadkerkrade.nl
06-11190371

roger.hoofs@gemeenteraadkerkrade.nl
06-21517561

Paul Hölsgens, Marthij Heijnen, Pepijn Caumon

Voor	
Tegen	
Resultaat	Ingetrokken 13-11-24

b.

nr. 24it03898

Motie ex artikel 33 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum : 13 november 2024
Aan : gemeenteraad
Via : voorzitter gemeenteraad
Onderwerp: motie moreel appél aan de financieel zelfredzamen

De raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:

- Het doel van ondersteuning uit de WMO is, dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en mee kunnen doen aan de samenleving.
- In het vaststellen van hetgeen mensen nodig hebben, altijd gekeken wordt naar de mate van zelfredzaamheid en de mogelijke ondersteuning vanuit het sociale netwerk.
- Bij het vaststellen van de zelfredzaamheid van mensen, het inkomen van iemand niet wordt meegewogen.
- Zowel mensen die zelf geen hulpmiddel kunnen betalen, alsook mensen die financieel wél daartoe in staat zijn, in aanmerking komen voor vergoedingen van de WMO, zoals huishoudelijke hulp, een scootmobiel, woningaanpassingen, trapliften, etc.
- De wet het gemeenten onmogelijk maakt, een inkomenstoets te hanteren voor het toekennen van een WMO-voorziening.

Overwegende dat:

- De kosten voor de WMO, de laatste jaren aanzienlijk zijn gestegen en de komende jaren nog verder zullen stijgen.
- WMO voorzieningen uitgaan van een definitie van zelfredzaamheid maar waarbij er geen rekening gehouden wordt met de mate waarin iemand financieel zelfredzaam is.
- De WMO gericht is op het bevorderen van de zelfredzaamheid en mensen met hoge inkomens doorgaans prima in staat zijn, om zelf de ondersteuning te regelen die ze nodig hebben.
- Mensen met hoge inkomens altijd al hun huis kunnen aanpassen aan eigen wensen en behoeften, maar dit voor mensen met een kleine beurs of een huurhuis niet mogelijk is.

Spreekt uit:

- Dat voorzieningen via de WMO, voor mensen met hoge inkomens, onnodig drukken op het gemeentelijk budget.
- Dat er in 2025 opnieuw bezuinigingen zullen plaatsvinden waarbij er keuzes gemaakt dienen te worden, ook in de WMO voorzieningen.
- Dat het rechtvaardigheidsgevoel wordt aangetast, als mensen met hoge inkomens, op kosten van de gemeenschap in hun woning een traplift mogen inbouwen of een scootmobiel krijgen.

nr. 24it03898

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:
• De afdeling marketing en communicatie een plan te laten opstellen op welke wijze een dergelijke (reclame)campagne met de titel "moreel appél aan de financieel zelfredzamen" het best in de markt gezet kan worden en dit plan, voorzien van minimaal 3 keuzevarianten en deze voor 1 mei 2025 voor te leggen aan de raad ter besluitvorming.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering d.d. 13 november 2024 en gaat over tot de orde van de dag.

SP Kerkrade,
Marianne Laumann, fractievoorzitter
Drs. Carin Wevers, raadslid

Voor	
Tegen	
Resultaat	Ingetrokken 13-11-24 Grassen griffier

7.

nr. 24it03899

Motie ex artikel 33 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum : **13 november 2024**
Aan : **gemeenteraad**
Via : **voorzitter gemeenteraad**
Onderwerp: **tegemoetkoming chronisch zieken**

De raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:

- Vanwege de slechte financiële situatie van de gemeente Kerkrade in 2018, de tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten van €125 per persoon werd afgeschaft, om met name de tekorten in de jeugdzorg op te vangen.
- Ons omringende gemeenten wél een tegemoetkoming voor deze groep verstrekt variërend van 90 euro (landgraaf) tot 200 euro (gemeente Roermond).
- De chronisch zieken in 2024 al 7 jaar lang hebben bijgedragen aan de algemene middelen voor een inmiddels opgelopen totaal bedrag van 875 euro per persoon.

Overwegende dat:

- Een gemeente niet jarenlang de chronisch zieken kan gebruiken om de tekorten in de jeugdzorg of op andere posten op te lossen.
- Het onrechtvaardig is, dat chronische zieken de bijzondere bijstand moeten gebruiken voor hun ziekte en deze dan niet aan kunnen wenden voor bijvoorbeeld een internetabonnement.
- de gemeente Kerkrade voor de chronische zieken bovendien nog elk jaar een aanzienlijke vergoeding van de overheid ontvangt,
- Het moreel verwerpelijk is om de vergoeding van chronisch zieken voor andere zaken te gebruiken.

Spreekt uit:

- Dat er geen enkele reden meer is, om nog langer geld van de meest kwetsbare burgers af te pakken.
- Het rechtvaardigheidsgevoel van burgers onnodig wordt aangetast, door geld dat bedoeld is voor een bepaalde doelgroep daar niet aan uit te geven

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:

- om de tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten met ingang van 2025 op dezelfde basis als voor 2018 weer in te stellen en tot uitbetaling over te gaan.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering d.d. 13 november 2024 en gaat over tot de orde van de dag.

Marianne Laumann, fractievoorzitter SP Kerkrade
Drs. Carin Wevers, raadslid SP Kerkrade

nr. 24it03899

Voor	
Tegen	
Resultaat	Ingediend 13-11-24 griffier

8.

nr. 24it03900

Motie ex artikel 33 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum : **13 november 2024**
Aan : **gemeenteraad**
Via : **voorzitter gemeenteraad**
Onderwerp: **motie halvering OZB**

De raad van de gemeente Kerkrade

Overwegende dat:
• De algemene lasten voor mensen steeds hoger uitvallen. • De OZB, als onderdeel van de jaarlijkse lasten, buitenproportioneel stijgt in Kerkrade. • Er in 2025 politieke keuzes gemaakt moeten worden m.b.t. beleid, die zullen leiden tot nog meer bezuinigingen voor de inwoners van Kerkrade.

Constaterende dat:
• De OZB in Kerkrade vanaf 2024 jaarlijks stijgt met 1,5 %. • Er daarbovenop voorgesteld wordt om de OZB voor 2025 extra te verhogen met 8,5%. • De OZB al vele jaren gebruikt wordt als melkkoe in gemeenten. • Al de verhogingen van de afgelopen jaren, niet meer uit te leggen zijn aan burgers.

Draagt het college op:
• De OZB voor de inwoners van Kerkrade te verhogen met 5% en niet, zoals gepland, met 10%

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering 13 november 2024 en gaat over tot de orde van de dag.

Indieners:
Marianne Laumann, fractievoorzitter
Ad van Beek, commissielid

nr. 24it03900

Voor	
Tegen	
Resultaat	Ongehoord 13-11-24 Cassee gunther

9

Nr. 24it03862

Motie ex artikel 33 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum : **13 november 2024**
Aan : **gemeenteraad**
Via : **voorzitter gemeenteraad**
Onderwerp: **Motie van wantrouwen Wethouder Paas van Financiën**

De raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:

- Wethouder Paas de raad niet heeft ingelicht, dat voormalig wethouder Wiermans een miljoenencontract heeft getekend zonder dat dit door het college en/of de raad was geaccordeerd.
- Wethouder Paas de raad niet heeft geïnformeerd over de financiële gevolgen van de Nico Wolter therapie.
- Wethouder Paas blijkbaar zonder problemen niet begrote uitgaven van enkele tonnen weet op te vangen in de begroting, zonder de raad hiervan in kennis te stellen hoe hij dat heeft gedaan.
- Wethouder Paas akkoord is gegaan met het kwijtschelden van 2,7 miljoen euro huurschuld aan de BVO Roda JC zonder dat hij daarvoor een gedegen financiële verantwoording heeft gezien, althans deze niet met de raad heeft willen delen.
- Wethouder Paas akkoord is gegaan met het kwijtschelden van een lening van 400.000 euro aan het WMC zonder dat hij daarvoor een gedegen financiële verantwoording heeft gezien, althans deze niet heeft willen delen met de raad.
- De wethouder vanwege punt 1, 2, 4, en 5 zijn actieve informatieplicht volgens art. 69.2 van de gemeentewet heeft geschonden, waardoor hij het de raad onnodig moeilijk zo niet onmogelijk heeft gemaakt haar controlerende taak uit te voeren.
- Wethouder Paas vragen over de begroting 2025 niet, half en/of tegenstrijdig heeft beantwoord.
- Wethouder Paas een niet volledig en niet kloppend subsidieregister op de gemeentesite heeft geplaatst, aangezien daarop de subsidies aan het WMC en Guido Dieteren niet op voorkomen terwijl deze toch enkele tonnen aan subsidies hebben ontvangen.
- De gemeente Kerkrade in 2025 zes miljoen (6000.000) euro meer uit gaat geven dan er binnenkomt, waardoor de reserves van de gemeente met 6 miljoen afnemen, terwijl het ravijnjaar pas in 2026 is.

Overwegende dat:

- De raad erop moet kunnen vertrouwen dat een wethouder van financiën de raad tijdig informeert over substantiële financiële tegenvallers.
- De raad erop moet kunnen vertrouwen dat de wethouder van financiën alleen gemeenschapsgeld uitgeeft als dat is begroot en indien er aanzienlijke overschrijdingen van de begroting plaats vinden hij naar de raad komt met een begrotingsbijstelling.
- De wethouder van financiën ook van instellingen/bedrijven die subsidies of leningen aanvragen eist dat ze volledige inzage geven in hun financiële positie en dat hij deze gegevens met de raad deelt als deze daarom vraagt.

Nr. 24it03862

- De raad erop moet kunnen vertrouwen dat een wethouder van financiën een reëel beeld geeft van de financiële positie van de gemeente.
- Burgers erop moeten kunnen vertrouwen dat gemeenschapsgeld zorgvuldig wordt besteed en raadsleden niet worden belemmerd in het uitvoeren van hun controlerende taak.

Spreekt uit:

- Dat de vertrouwensrelatie tussen de raad en wethouder Paas om alle hierboven genoemde redenen is geschaad.
- Dat het wethouder Paas valt aan te rekenen dat de vertrouwensrelatie met de Raad is geschonden.
- Het vertrouwen in wethouder Paas op te zeggen.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering d.d. 13 november en gaat over tot de orde van de dag.

namens SP Kerkrade,
Marianne Laumann, fractievoorzitter
drs. Carin Wevers, raadslid

Voor	2 (SP)
Tegen	24
Resultaat	Verworpen 13-11-2024 griffier

10

24it03863

Motie ex artikel 33 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum : **13 november 2024**
Aan : **gemeenteraad**
Via : **voorzitter gemeenteraad**
Onderwerp: **Motie van wantrouwen Wethouder Schlangen**

De raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:

- De wethouder tot op heden niet heeft kunnen verklaren wat er met de lening van 400.000 euro is gebeurd en waarom deze moest worden kwijtgescholden en bovendien niet is aangetoond waar dat geld voor nodig was.
- Dat tot op heden niet verklaard is waarom het WMC 400.000 euro aan DEM heeft 'geleend' en deze lening niet bij DEM teruggevorderd kan worden, terwijl DEM niet failliet is verklaard.
- Wethouder Schlangen zich onvoldoende rekenschap heeft gegeven van het feit dat hij de eerdergenoemde leningen verstrekte zonder te controleren of het verzoek om een lening voldoende en juist gefundeerd was en hij dit ook na afloop niet heeft gedaan, althans dit niet met de raad heeft willen delen.
- Ondanks herhaalde toezeggingen van wethouder Schlangen dat er een stevige evaluatie zou komen naar de oorzaak van de financiële problemen van de stichting WMC, hij deze toezegging niet is nagekomen.
- Wethouder Schlangen bij voortduring de financiële problemen voor het WMC lijkt te bagatelliseren, aangezien die problemen sinds 2022 alleen maar zijn toegenomen en er nog geen enkele bewijs is, dat de financiën van het WMC dusdanig zullen verbeteren, dat het WMC in staat zal zijn een goed jubileumjaar te organiseren.
- Het WMC opnieuw een ondeugdelijke begroting heeft ingeleverd waarbij we moeten vrezen voor de haalbaarheid van een concours in het jubileumjaar.
- Wethouder Schlangen blijkbaar geen invloed heeft op de directie van het WMC aangezien hij, net als de raad, naar eigen zeggen informatie over de plannen van het WMC uit de krant moet vernemen.
- Wethouder Schlangen blijkbaar ook geen invloed heeft op het inleveren van een deugdelijke begroting door het WMC voor de komende 2 jaar.

Overwegende dat:

- De raad moet kunnen rekenen op de juistheid en volledigheid van de antwoorden van een wethouder.
- De raad moet kunnen rekenen dat toezeggingen en beloftes nagekomen worden.
- Burgers erop moeten kunnen vertrouwen dat gemeenschapsgeld zorgvuldig wordt besteed en raadsleden niet worden belemmerd in het uitvoeren van hun controlerende taak.

Spreekt uit:

24it03863

- Dat de vertrouwensrelatie tussen de raad en wethouder Schlangen om alle hierboven genoemde redenen is geschaad.

- Dat het wethouder Schlangen valt aan te rekenen dat de vertrouwensrelatie met de Raad is geschonden.
- Het vertrouwen in wethouder Schlangen op te zeggen.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering d.d. 13 november 2024 en gaat over tot de orde van de dag.

namens SP Kerkrade,
Marianne Laumann, fractievoorzitter
drs. Carin Wevers, raadslid

Voor	2 (SP)
Tegen	24
Resultaat	Verworpen 13-11-24 griffier

11.

nr. 24it03864

Motie ex artikel 33 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum : **13 november 2024**
Aan : **gemeenteraad**
Via : **voorzitter gemeenteraad**
Onderwerp: **motie van treurnis wethouder Roland**

De raad van de gemeente Kerkrade

Overwegende dat:

- Het vertrouwen van de inwoners in de politiek de hoogste prioriteit moet hebben in de raad van Kerkrade.
- De transparantie van beleid een belangrijk onderdeel is voor het vertrouwen van de inwoners in de politiek.
- Een wethouder volgens de wet, art. 169 lid 2, een actieve informatieplicht heeft naar de raad.

Constaterende dat:

- De raad op geen enkel moment is ingelicht door wethouder Roland m.b.t. het resultaat van de Nico Woltertherapie.
- De raad op geen enkel moment is ingelicht door wethouder Roland m.b.t. de buitenproportionele financiële consequenties van de Nico Wolter therapie. (NWT)
- De raad op geen enkel moment is ingelicht door wethouder Roland dat deze therapie gestopt is in Kerkrade en de raad dit uit de krant moest vernemen.
- Het tot op heden onduidelijk is waarom de wethouder een voor de gemeente zeer ongunstige vaststellingsovereenkomst heeft moeten tekenen met de Stichting Reha.
- Wethouder Roland tegenstrijdige antwoorden heeft gegeven over het moment waarop de klokkenluider zich bij hem heeft gemeld.
- Wethouder Roland tegenstrijdige antwoorden heeft gegeven aan de accountant en aan de raad, te weten m.b.t. de inspanning tot het werven van cliënten voor de NWT.
- Wethouder Roland evaluaties heeft toegezegd in de RIB van 3 oktober 2022 (22u0064441), maar deze toezegging niet is nagekomen.
- Ook heeft hij verzuimd te melden waarom hij deze toezegging niet is nagekomen.
- De wethouder niets heeft gedaan met het feit dat zijn voorganger Wethouder Wiermans een miljoenencontract heeft getekend zonder dat daar een college- of raadsbesluit aan ten grondslag lag, terwijl hij hiervan wel op de hoogte was.
- Deze manier van werken van een wethouder in strijd is met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Spreekt uit:

- Het handelen van wethouder Roland inzake het Nico Wolter-dossier te betreuren.

nr. 24it03864

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering 13 november 2024 en gaat over tot de orde van de dag.

Indieners:
Marianne Laumann, fractievoorzitter
Drs. Carin Wevers, raadslid

Voor	2 (SP)
Tegen	24
Resultaat	Verworpen 13-11-2024 griffier

12.

Nr. 24it03865

MOTIE inzake behoud en promotie dialect

De raad van de gemeente Kerkrade in vergadering bijeen d.d. 13 november 2024;

Overwegende dat:

- het Kerkraads dialect een belangrijk onderdeel is van het culturele erfgoed van Kerkrade;
- het behoud en de bevordering van het dialect bijdraagt aan de culturele identiteit en verbondenheid van de inwoners;
- meertalig onderwijs goed is voor de ontwikkeling van kinderen;
- dialectonderwijs kan bijdragen aan de verbetering van taalvaardigheid en laaggeletterdheid.

Constaterende dat:

- dialectonderwijs geen structureel onderdeel uitmaakt van het onderwijsprogramma, zowel niet op basis- als voortgezet onderwijs;
- het streven van de Provincie Limburg is om in 2030 voor de Limburgs taal dezelfde beschermde status als de Friese taal te hebben;
- de Provincie Limburg via Het Hoes veur 't Limburgs subsidies beschikbaar stelt voor projecten die het gebruik van de Limburgse taal bestendigen en/of uitbreiden binnen een doelgroep die ten minste 0- tot 18-jarigen bevat;
- Er in 2020 en 2022 moties aangenomen zijn inzake dialect- en taalonderwijs;
- Het college in de terugkoppeling zelf concludeert dat dialectonderwijs vast opgenomen moet worden in het taalcurriculum, maar dit echter niet eenvoudig te regelen is omdat niet elke leerkracht Kerkraads dialect spreekt;
- dialekverain d'r Wauwel, een vrijwilligersorganisatie, een belangrijke rol speelt bij het behoud en promotie van het Kerkraads dialect
- wethouder Schlangen de raad heeft toegezegd om in deze bestuursperiode met een samenhangend gemeentelijk taalbeleid te komen;
- in de begroting 2025 maar zeer beperkt aandacht is voor dialect.

Is van mening dat:

- de gemeente Kerkrade een zeer ambitieus en compleet beleid zou moeten voeren ten aanzien van het behoud en promotie van het dialect in onze gemeenschap;

Verzoekt het college:

- Om het toegezegde taalbeleid ambitieus en met een structurele en meerjarige aanpak vorm te geven met specifieke aandacht voor dialectonderwijs als onderdeel van het gemeentelijk taalbeleid en voor het einde van de bestuursperiode aan de gemeenteraad aan te bieden ter besluitvorming;
- hierbij aansluiting te zoeken bij beleid / subsidies van de Provincie / Hoes veur 't Limburgs;

Nr. 24it03865

- voor te stellen aan de provincie om Kerkrade als pilotgemeente te positioneren voor het behoud en stimulering van de Limburgse taal en hiervoor de burgemeester als ambassadeur aan te stellen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Marc Charlier
Lokaal Alternatief

Roger Creusen
VVD Kirchroa

Sander Gorissen
PvdA Kerkrade

Noud Krasovec
Ons Kerkrade

Raoul Vinken
Burgerbelangen

Leon Schlenter
Ouderenpartij Kerkrade

Arnold Otten
Hart voor Vrijheid

Voor	26
Tegen	0
Resultaat	Unaniem aangenomen 13-11-2024 griffier

13.

nr. 24it03866

Motie jongerenparticipatie via onderwijs

De gemeenteraad van Kerkrade, in vergadering bijeen op 13 november 2024,

Constaterende dat:
- Volwaardig voortgezet onderwijs sinds kort weer een feit is in Kerkrade en met name Het Martin Buber werkt met leshaltes zoals GaiaZOO en Roda JC Kerkrade;
- De gemeente Kerkrade nog geen formele partner c.q. leshalte is voor deze school;
- De gemeente Kerkrade ook vele basisscholen rijk is;
- Betrokkenheid van de toekomstige kiezer van belang is voor de toekomstbestendigheid van de lokale democratie.
-

Overwegende dat:
- Basisschoolleerlingen en leerlingen van de middelbare scholen op verschillende vlakken kunnen leren van datgene wat de gemeente doet;
- Dit begrip kan kweken voor de taken die de gemeente uitvoert;
- De gemeente juist weer veel kan leren van leerlingen en hun leerkrachten;
- Het betrekken van de raad en het college een positief effect kan hebben op het verkleinen van de kloof tussen de lokale politiek en de burger.

Verzoekt de griffie om:
- Een programma te ontwikkelen om als gemeenteraad en griffie structureel te werken aan de samenwerking tussen het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en de gemeente, waarin leerlingen meerdere keren in hun schoolcarrière op verschillende niveaus in aanraking komen met de gemeente;
- Het college hier in de uitvoering actief bij te betrekken;
- De focus te leggen op thema's als burgerschapsonderwijs en democratie;
- Hierbij waar van toepassing ook andere thema's en onderwerpen bij te betrekken

En gaan over tot de orde van de dag

Sander Gorissen
PvdA Kerkrade

Mark Meijer
CDA

Noud Krasovec
Ons Kerkrade

Raoul Vinken
Burgerbelangen

Leon Schlenter
Ouderenpartij Kerkrade

nr. 24it03866

Voor	23
Tegen	3 (SP, VVD)
Resultaat	Aangenomen 13-11-2024 griffier

nr. 24it03867

Motie Limburg gezond vooruit

De gemeenteraad van Kerkrade, in vergadering bijeen op 13 november 2024,

Constaterende dat:

- De Limburgse samenleving vergrijsd is en minder gezond is dan gemiddeld in Nederland;
- In verschillende Limburgse gemeenten, waaronder de gemeente Kerkrade, sprake is van structurele gezondheidsachterstanden bij een deel van de bevolking;
- De gemeente Kerkrade, samen met partners en via de programmatische aanpak VIE, al jaren investeert in het terugdringen van gezondheidsachterstanden;
- Zuid-Limburg een deel van deze doelen ook nastreeft via met name IZA en GALA;
- (Zorg)voorzieningen in Limburg al jaren onder druk staan en iedere regio daarbij ook eigen uitdagingen kent;
- Zuyderland recent besloot om een deel van de ziekhuiszorg van Heerlen naar Geleen te verplaatsen vanwege een structureel personeelstekort;
- De minister met Zuyderland heeft afgesproken dat de afschaling van de zorg in Heerlen moet kunnen worden teruggedraaid als het personeelsprobleem in de zorg is opgelost;
- Provinciale Staten op 1 november 2024 het besluit heeft genomen om het initiatief te nemen voor totstandkoming van deze Zorg- en Gezondheidscoalitie.

Overwegende dat:

- Gezondheidsachterstanden, het gebrek aan (zorg)voorzieningen, tekorten in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, de soms beperkte bereikbaarheid en de grensligging van Limburg allemaal effect hebben op de toekomstbestendigheid en toegankelijkheid van de zorg in Limburg;
- De gemeente Kerkrade al jaren investeert in het bestrijden van gezondheidsachterstanden maar het nog ontbreekt aan een samenhangende, provinciebrede, structurele aanpak die de toekomstbestendigheid en de toegankelijkheid van de zorg verbetert in alle regio's;
- Zorg toekomstbestendig is als er kwalitatief goede en voldoende zorg is, die laagdrempelig en toegankelijk is voor alle Limburgers.
- Opschalen naar een provinciale coalitie de slagkracht vergroot en een impuls kan geven aan het aantrekken van Haags of Europees geld en een impuls kan geven aan het versterken van de zorgarbeidsmarkt.

Verzoeken het college van burgemeester en wethouders om:

- Binnen de bestaande rol van de gemeente Kerkrade samen met provincie, onderwijsinstellingen, zorgorganisaties, zorgverzekeraars en andere relevante partners een Zorg- en Gezondheidscoalitie Limburg te vormen;
- Met deze coalitie te verkennen welke financieringskansen er in Den Haag en Europa liggen voor een langjarige aanpak van structurele gezondheidsachterstanden en het versterken van het zorglandschap in Limburg;
- In deze coalitie de innovatieve rol van VIE in te zetten met het oog op de doelen van de coalitie;
- Indien kansrijk, samen een propositie te ontwikkelen gericht op het aanpakken van structurele gezondheidsachterstanden en zorgpartners op te roepen tot het versterken van het zorglandschap, onder andere door mogelijkheden te onderzoeken voor investeringen in kleinschalige en duurzame zorginitiatieven die lokaal bereikbaar zijn;
- Het vormen van deze coalitie, het uitvoeren van de verkenning en het opstellen van de propositie te beleggen bij een coördinerend portefeuillehouder en de gemeenteraad periodiek te informeren over de voortgang.

nr. 24it03867

En gaan over tot de orde van de dag

Sander Gorissen
PvdA Kerkrade

Mark Meijer
CDA

Noud Krasovec
Ons Kerkrade

Raoul Vinken
Burgerbelangen

Leon Schlenter
Ouderenpartij Kerkrade

Voor	20
Tegen	6 (SP, LA, VVD)
Resultaat	Aangenomen 13-11-2024 griffier

15.

CDA de kracht van KERKRADE | VVD KIRCHROA | Lokaal Alternatief Lokaal raakt ons allemaal

nr. 24it03868

Motie ex. Art. 34 regelement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Kerkrade.

Onderwerp: **Toepassing Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (WBMGP)**

De raad van de gemeente Kerkrade, bijeen op 13 november 2024,

Constaterende dat:

1. Kerkrade, in regionaal beleid in Parkstadverband, inzet op maatschappelijke opvang en beschermd wonen voor onder meer dak- en thuislozen, personen met psychische problemen, en kwetsbare jongeren en zich richt zich op brede welzijnsverbeteringen en sociaaleconomische versterkingen;
2. de regio Parkstad en daarmee ook Kerkrade, met name door het relatief lage woningaanbod elders in het land en de goedkopere woningprijzen in onze regio, een toevluchtsoord wordt voor mensen in kwetsbare situaties;
3. ondanks dat expliciete data over systematisch 'verplaatsen' van kwetsbare mensen door gemeenten uit andere delen van Nederland schaars zijn, de aanwezigheid van verschillende ondersteunende projecten op een toename in vraag naar ondersteuning en vestiging van kwetsbare bewoners wijst;
4. de verwachting is dat daarmee de vraag naar woningen voor kwetsbare doelgroepen in de hele regio toeneemt.

Overwegende dat:

1. de gemeente Kerkrade de afgelopen tijd resultaten heeft geboekt met de investeringen in onze inwoners, wijken en stad;
2. Kerkrade binnen Parkstad zowel kleinschalige opvang als woonvoorzieningen met begeleiding biedt, zoals het "Credohuis," dat onderdak biedt aan dakloze jongeren en hen ondersteunt op weg naar zelfstandigheid;
3. deze resultaten echter deels teniet worden gedaan door een netto-instroom naar onze gemeente van mensen in een kwetsbare situatie uit de rest van het land;
4. dit ten koste gaat van buurten in onze stad waar al de nodige problematiek is geconcentreerd;
5. onze gemeente het terecht als haar opgave ziet om in te zetten op een goede ondersteuning aan onze inwoners in een kwetsbare situatie, maar dat dit een onmogelijke opgave is indien de netto-instroom van buiten aanhoudt, zo niet toeneemt;
6. deze instroom met name wordt veroorzaakt doordat de woningnood en de huurprijzen voor mensen met een laag inkomen in andere delen van het land nog veel hoger zijn dan in Kerkrade;
7. sommige andere gemeenten in het land willens en wetens te weinig betaalbare huisvesting voor mensen met een laag inkomen realiseren;
8. de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (WBMGP) voor gemeenten maatregelen mogelijk maakt rond o.a.:

nr. 24it03868

- inkomens en opleidingscriteria;
- voorrang of uitsluiting bij woningtoewijzing;
- huisvestingsvergunningen in relatie tot het ontbreken van binding aan de regio;

9. Kerkrade zich via het 'Woonoffensief' richt op het verbeteren van leefbaarheid in kwetsbare wijken en het uitbreiden van het woningaanbod voor diverse doelgroepen, zoals starters, gezinnen, en senioren.

Verzoekt het College van B&W:

1. inzichtelijk te maken in welke delen van Kerkrade de toepassing van de WBMGP noodzakelijk en wenselijk is;
2. zo verregaand mogelijke toepassing van de WBMGP voor te bereiden en aan te melden bij de Rijksoverheid;
3. inzichtelijk te maken welke maatregelen daarvoor getroffen moeten worden;
4. op basis van het bovenstaande zo snel mogelijk een voorstel te doen aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie CDA Kerkrade
Mark Meijer Roger Hoofs

Fractie VVD Kerkrade
Roger Creusen

Fractie Lokaal Alternatief
Marc Charlier

Voor	
Tegen	
Resultaat	Ingetrokken 13-11-2024 Brassen griffier

16.

nr. 24it03869

Motie ex. Art. 34 regelement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Kerkrade.

Onderwerp: **Participatie woningzoekenden in de woningbouwprogrammering**

De raad van de gemeente Kerkrade, bijeen op 13 november 2024,

Constaterende dat:

1. Kerkrade met het "Woonoffensief" inzet op het verbeteren van de kwaliteit van de woningvoorraad in de gemeente. Waarbij de nadruk ligt op het aanbieden van duurzame, levensloopbestendige en betaalbare woningen, maar ook woningen in de midden en hoge prijsklasse, om zo aan de woningbehoeften te voldoen en de stad aantrekkelijk en leefbaarheid te maken voor diverse doelgroepen;
2. verschillende woningbehoeften bestaan bij verschillende doelgroepen, waaronder starters en doorstromers, mensen met lage, midden en hoge inkomens, waarbij betaalbare middenhuur en sociale woningen een belangrijk aandeel vormen;
3. de kansen voor woningzoekenden om binnen Kerkrade een passende woning te vinden worden beperkt door de druk op de woningmarkt.

Overwegende dat:

1. het voor een evenwichtige woonvoorraad en het bereiken van de doelen van het Woonoffensief belangrijk is om ook de stem van woningzoekenden en starters structureel in het besluitvormingsproces mee te nemen;
2. samenwerking met corporaties, huurdersorganisaties en regionale partners al is vastgelegd in de meerjarige (regionale) prestatieafspraken voor woningbouw en leefbaarheid (2024-2028);
3. diverse gemeenten zoals Amsterdam, Tilburg en Utrecht al initiatieven hebben om de stem van woningzoekenden te integreren in het participatieproces.

Verzoekt het College van B&W:

1. te onderzoeken hoe woningzoekenden een stem kunnen krijgen bij de woningbouwprogrammering, in lijn met het Woonoffensief;
2. De gemeenteraad actief over de voortgang te informeren en de onderzoeksresultaten aan de gemeenteraad te presenteren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie CDA Kerkrade
Mark Meijer

Roger Hoofs

nr. 24it03869

Fractie VVD
Roger Creusen

Fractie Lokaal Alternatief
Marc Charlier

Fractie Ouderenpartij Kerkrade
Leon Schlenter

Voor	26
Tegen	0
Resultaat	Unaniem aangenomen 13-11-2024 griffier

17

nr. 24it03870

Motie ex artikel 34 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum: **13 november 2024**
Aan : **gemeenteraad**
Via : **voorzitter gemeenteraad**
Onderwerp: **Tegemoetkoming chronisch zieken.**

De raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:

- De gemeente Kerkrade in 2018 de tegemoetkoming chronisch zieken heeft afgeschaft om toen de tekorten van dat jaar in de jeugdzorg mee te financieren.
- De tegemoetkoming chronisch zieken nadien niet meer is ingevoerd
- Ons omringende gemeente wel een tegemoetkoming voor deze groep verstrekt. Zo verstrekt Heerlen geeft 125, Sittard-Geleen 150 en Roermond 200 euro per jaar.
- Kerkrade relatief gezien veel mensen heeft die kampen met structurele gezondheidsklachten.
- We het project VIE hebben ingevoerd om de gezondheid en vitaliteit van burgers van Kerkrade te bevorderen.

Overwegende dat:

- Het algemeen bekend is dat mensen die chronisch ziek zijn vaak in de categorie van de laagste inkomens vallen omdat ze bijvoorbeeld niet fulltime kunnen werken vanwege hun ziekte of handicap
- Financiële problemen van invloed zijn op positieve gezondheid van mensen.
- We van de chronisch zieken niet kunnen verwachten dat ze structureel bijdragen aan de tekorten in de jeugdzorg
- Het in het kader van ons VIE-project niet te verklaren valt om de chronisch zieken de tegemoetkoming te onthouden.

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:

- Om de vergoeding voor de chronisch zieken met ingang van 1 januari 2025 opnieuw in te voeren en voor een bedrag van 150 euro per persoon.
- Voldoende kenbaar te maken dat de vergoeding opnieuw wordt ingevoerd en de chronisch zieken zich kunnen melden bij de gemeente of de geldwijzerwinkel.

nr. 24it03870

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering d.d. 13 november 2024 en gaat over tot de orde van de dag.

Marianne Laumann, Fractievoorzitter SP Kerkrade

Carin Wevers, raadslid SP

Voor	4 (SP, dhr. Krasovec, dhr. Rozema)
Tegen	22
Resultaat	Verworpen 13-11-2024 Thijssen griffier

18.

nr. 24it03871

Motie ex artikel 33 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum : 13 november 2024
Aan : gemeenteraad
Via : voorzitter gemeenteraad
Onderwerp: motie moreel appél aan de financieel zelfredzamen

De raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:

- Het doel van ondersteuning uit de WMO is, dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en mee kunnen doen aan de samenleving.
- In het vaststellen van hetgeen mensen nodig hebben, altijd gekeken wordt naar de mate van zelfredzaamheid en de mogelijke ondersteuning vanuit het sociale netwerk.
- Bij het vaststellen van de zelfredzaamheid van mensen, het inkomen van iemand niet wordt meegewogen.
- Zowel mensen die zelf geen hulpmiddel kunnen betalen, alsook mensen die financieel wél daartoe in staat zijn, in aanmerking komen voor vergoedingen van de WMO, zoals huishoudelijke hulp, een scootmobiel, woningaanpassingen, trapliften, etc.
- De wet het gemeenten onmogelijk maakt, een inkomenstoets te hanteren voor het toekennen van een WMO-voorziening.

Overwegende dat:

- De kosten voor de WMO, de laatste jaren aanzienlijk zijn gestegen en de komende jaren nog verder zullen stijgen.
- WMO voorzieningen uitgaan van een definitie van zelfredzaamheid maar waarbij er geen rekening gehouden wordt met de mate waarin iemand financieel zelfredzaam is.
- De WMO gericht is op het bevorderen van de zelfredzaamheid en mensen met hoge inkomens doorgaans prima in staat zijn, om zelf de ondersteuning te regelen die ze nodig hebben.
- Mensen met hoge inkomens altijd al hun huis kunnen aanpassen aan eigen wensen en behoeften, maar dit voor mensen met een kleine beurs of een huurhuis niet mogelijk is.

Spreekt uit:

- Dat voorzieningen via de WMO, voor mensen met hoge inkomens, onnodig drukken op het gemeentelijk budget.
- Dat er in 2025 opnieuw bezuinigingen zullen plaatsvinden waarbij er keuzes gemaakt dienen te worden, ook in de WMO voorzieningen.
- Dat het rechtvaardigheidsgevoel wordt aangetast, als mensen met hoge inkomens, op kosten van de gemeenschap in hun woning een traplift mogen inbouwen of een scootmobiel krijgen.

nr. 24it03871

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:
• De afdeling marketing en communicatie een tekst te laten opstellen en die te verspreiden naar alle kanalen die de gemeente ter beschikking heeft

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering d.d. 13 november 2024 en gaat over tot de orde van de dag.

SP Kerkrade,
Marianne Laumann, fractievoorzitter
Drs. Carin Wevers, raadslid

Voor	24
Tegen	2 (VVD, OPK)
Resultaat	Aangenomen 13-11-2024 Griffier

Voorzitter, overige leden van het College en de raad, kijkers thuis,

De begroting van de gemeente Kerkrade voor 2025 ligt voor ons. Een begroting die de koers bepaalt voor de komende jaren, en daarmee direct invloed heeft op de leefbaarheid en kwaliteit van onze stad. Halverwege de huidige beleidsperiode sta ik stil bij wat wij van ons coalitieprogramma hebben gerealiseerd. Al eerder heb ik gesteld dat dit coalitieplan een afgeleide kon zijn van ons eigen verkiezingsprogramma 'Kerkrade blijft goed, wordt beter'. In de kern blijft Kerkrade goed, maar ons doel als VVD Kerkrade is dat Kerkrade nog beter wordt. Dit vraagt om een scherpe blik op de plannen en het beleid, en om weloverwogen keuzes in de financiering. Namens de VVD zal ik onze kijk op deze begroting uiteenzetten, waarbij ik voorstellen aandraag om verstandig met de gemeentelijke financiën om te gaan.

Uitvoering coalitieprogramma
In de afgelopen jaren zijn er in Kerkrade belangrijke stappen gezet. Neem bijvoorbeeld de realisatie van het Martin Buber, dat dit schooljaar werkelijkheid is geworden. En niet te vergeten de nieuwbouw van IKC De Droomhof.

We zien ook een woonoffensief. Dat is nog niet in volle omvang gerealiseerd. Maar wij zien wel dat bijvoorbeeld de oplevering van de eerste woningen in het Rolduckerveld aanstaande is. Verder zien wij aanvalsplannen tegen woon- en drugsoverlast. Dit zijn zaken die wij als VVD volledig ondersteunen. Veiligheid en kwaliteit van leven vormen de ruggengraat van een sterke gemeenschap. We blijven echter kritisch op de uitvoering: projecten moeten niet alleen ambitieus, maar ook efficiënt en effectief worden aangepakt.

Een ander punt dat wij onderschrijven, is de positionering van de HuB als een toegankelijke voorziening. De HuB speelt een essentiële rol in het sociale en culturele leven van Kerkrade. We willen erop toezien dat deze voorziening toegankelijk blijft voor iedereen, en dat hier verantwoord mee wordt omgegaan in het kader van de begroting.

Ook de aanpak van schulden en armoede in Kerkrade staat hoog op onze agenda. De impact van inflatie en stijgende kosten raakt de kwetsbaarste inwoners het hardst, en het is onze verantwoordelijkheid hen te ondersteunen. Tegelijkertijd willen wij benadrukken dat de steun structureel en doelgericht moet zijn. We moeten niet enkel pleisters plakken, maar ook naar duurzame oplossingen kijken die onze inwoners helpen financieel zelfredzaam te worden.

Financiering plannen en OZB-verhoging
Dit brengt mij bij een van de meest omstreden punten in de begroting: de geplande verhoging van de onroerendezaakbelasting (OZB) met maar liefst 10%! Onze wethouder heeft het in de krant over een minimale stijging van één euro onder het landelijk gemiddelde.

Vergelijking
Laat ik eens een reële situatie nemen. Wat betekent de OZB stijging van maar liefst 10% voor een doorsnee gezin? Vader is politieagent en moeder onderwijzeres in deeltijd. Zij wonen met twee schoolgaande kinderen in een doorsnee twee-onder-een-kap woning met een OZB-waarde van 385.000 euro, zoals gelegen aan de Grasweide 10 in de wijk Kaalheide (bron: Funda). Afgezet tegenover omringende gemeenten betaalt dit gezin de hoofdprijs. Stel dit gezin woont in Landgraaf, dan betaalt dit gezin in 2025 liefst 177 euro minder. Ten opzichte van de gemeente Weert, qua inwonersaantal en voorzieningen vergelijkbaar met Kerkrade, scheelt het zelfs 337 euro! Zelfs als we de bedragen corrigeren met de gemiddelde WOZ-waarde van betreffende gemeentes, ben je in Kerkrade tot wel 12% duurder uit dan in deze andere Parkstad of Limburgse gemeenten. Dit gezin betaalt in 2024 al de hoofdprijs, maar het verschil wordt in 2025 alleen maar groter, terwijl ander kosten, zoals zorgpremie, ook alleen maar stijgen. De VVD vindt een OZB-verhoging die de inflatie overstijgt onverantwoord in tijden waarin veel gezinnen én ondernemers het al moeilijk hebben.

Het alternatief
Ons voorstel is om de OZB-verhoging te beperken tot 3,5%, de inflatiewaarde. Dan lopen wij in de pas met andere gemeenten. Buurgemeente Heerlen, na Kerkrade de gemeente met de hoogste stijging van Limburg, kiest voor een OZB-stijging van niet meer dan 5% en dekt de stijgende kosten door besparingen op de eigen organisatie.

Hoe gaan wij dan het resterende tekort dekken? Dat kan gedekt worden door een zeer bescheiden besparing van ongeveer 1% binnen de ambtelijke organisatie, waarvan wij denken dat dit mogelijk moet zijn, zonder de kwaliteit van de dienstverlening in gevaar te brengen. Hierbij baseren wij ons op de cijfers die laten zien dat het aantal ambtenaren in de afgelopen 5 jaar met liefst 30% is toegenomen. Het ambtenarenbestand in Kerkrade ligt daarmee hoger dan het landelijk gemiddelde. En met de voorgestelde besparing van 1,2% , ca. 6 fte op 493 ambtenaren die Kerkrade nu telt, ligt ons percentage nog steeds ruim boven het landelijke gemiddelde. En dat hogere aantal begrijpen wij volledig met de uitdagingen waarmee wij als gemeente geconfronteerd worden.

Kortom: in plaats van een hoge lastenverhoging, willen wij een discussie openen over alternatieve ombuigingen en efficiëntere manieren om de begroting rond te krijgen. Het lijkt ons alleszins redelijk dat tegenover de forse uitbreiding van het ambtenarenapparaat en de loonsverhoging van ambtenaren van ruim 10% in 2025 ook een kleine productiviteitsverbetering van 1,2% mag staan. De geplande verbouwing van het Stadskantoor en Raadhuis, die liefst 4,4 miljoen kost, zal hopelijk helpen aan verdere verbetering van de productiviteit.

Oproep tot samenwerking
Onze insteek als VVD is om de lasten voor onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk te beperken, zonder concessies te doen aan de kwaliteit van onze stad. We willen daarom een raadsbrede discussie aangaan over mogelijke alternatieve besparingen. Daar kiezen andere gemeenten, zoals Heerlen en Landgraaf, ook voor. Samen kunnen we werken aan een Kerkrade dat financieel gezond blijft, maar ook aantrekkelijk en leefbaar is voor iedereen. De begroting van 2025 biedt kansen en uitdagingen.

We hebben een gedeelde verantwoordelijkheid om keuzes te maken die recht doen aan de ambities van Kerkrade, zonder de druk op onze inwoners en ondernemers onnodig te vergroten. Wij zullen kritisch blijven op elke euro die wordt uitgegeven en zoeken naar mogelijkheden om Kerkrade nog beter te maken. Vandaar dat wij vanmiddag een amendement 'Dempen OZB verhoging' indienen. In dit amendement wordt voorgesteld de voorgenomen OZB-verhoging te dempen tot maximaal het niveau van de indexatie (3,5%). De ontbrekende middelen die hierdoor ontstaan worden verkregen door een productiviteitsverbetering van de ambtelijke organisatie van 1,2% die een besparing oplevert van ca. 6 FTE, uitgaande van een gemiddelde personeelslast van de Gemeente Kerkrade.

Dank voor uw aandacht!

Namens de fractie VVD Kerkrade,
Roger Creusen, fractievoorzitter.
Kerkrade, 13 november 2024

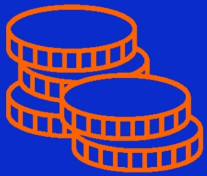

Begroting 2025

Uitvoering Coalitieprogramma

- Huisvesting scholen (Martin Buber / IKC Droomhof)
- Woonoffensief
- Aanvalsplannen Veiligheid en Woon- en drugsoverlast
- Positionering HuB als laagdrempelige voorziening
- Schulden- en armoedebeleid

Kerkrade blijft goed, wordt beter.

Financiering plannen 2025

10% verhoging OZB

Vergelijking OZB

Gezin:
Tweeverdieners met 2 kinderen
Politieagent (€ 3.215) **& Onderwijzeres** (€ 4.135)
Twee onder één kap woning (woz: € 385.000)
Bron: funda: Grasweide 10 Kaalheide, salarissen gemiddelden indeed

Gemeente	Gecorrigeerd voor gemiddelde WOZ '24
Kerkrade	-
Heerlen	12,3% goedkoper
Landgraaf	6,5% goedkoper
Roermond	6,7% goedkoper
Weert	10,8% goedkoper

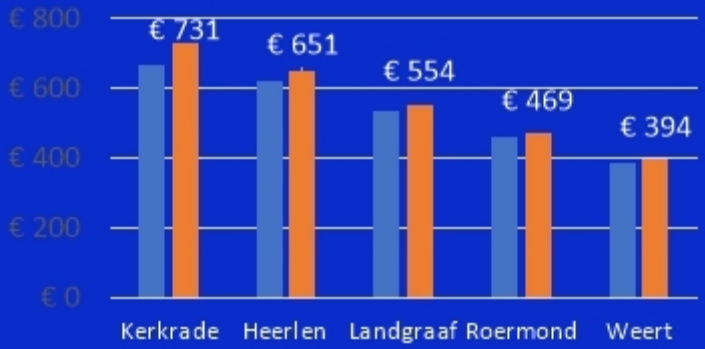

Ambtelijk Apparaat

- Aantal Ambtenaren

2019
378 fte

2022
449 fte

2024
493 fte
30% stijging

Verbouwing

€ 4.4 Miljoen

- Externe Inhuur

2019
€ 4,7 milj.

2022
€ 5,9 milj.

2024
€ 6,9 miljoen
47% stijging

- **Benchmark:**
  Gem. Nederland 9,6 fte per 1.000 inwoners
  Kerkrade 10,8 fte per 1.000 inwoners

Amendement VVD Kerkrade “Dempen OZB verhoging”

OZB verhoging maximaal Inflatieniveau (3,5%)

Verbeteren productiviteit eigen organisatie en realiseren 1,2% besparing loonkosten

- ***VVD staat open voor raadsbrede discussie alternatieve ombuigingen***

- **Kerkrade blijft goed, wordt beter.**

Kerkrade blijft goed, wordt beter.

Algemene Beschouwingen CDA Kerkrade
Begroting 2025

Voorzitter, College, Raad en Kerkradenaren,

Na de landelijke verkiezingen aan het begin van het jaar heeft het tot de zomer geduurd voordat er een nieuw kabinet kwam. Met het wegvallen van een aantal vertrouwde gezichten is enerzijds veel kennis en ervaring verloren gegaan. Anderzijds kunnen nieuwe politici en bestuurders ook een frisse wind brengen. ~~L~~aten we juist in deze tijd van verharding, individualisme en polarisatie de kernwaarden van de christendemocratie niet uit het oog verliezen. Deze zijn nu harder nodig dan ooit!

Het zogenaamde ravijnjaar, veroorzaakt door bezuinigingen opgelegd door Den Haag, staat voor de deur en de eerste effecten hiervan gaan wij komend jaar al met z'n allen merken. Lastenverzwaring en bezuinigingen worden vanaf 2026 zichtbaar en voelbaar, met een verwacht jaarlijks tekort (op de Kerkraadse begroting) van meer dan 2 miljoen euro!

Als CDA Kerkrade spreken wij onze zorgen uit en voelen wij onze verantwoordelijkheid om in deze raad de koers van het huidige beleid nauwkeurig te toetsen en kritisch te volgen, juist nu het aankomt op de toekomstbestendigheid van onze stad. De inwoner van Kerkrade verdient een veilig, vitaal en leefbaar Kerkrade. Een krachtig Kerkrade. Wij vragen ons dan ook af of het College de juiste prioriteiten heeft gesteld. De begroting die voorligt, markeert een spannende balans tussen ambities en uitdagingen. Er wordt nog volop geïnvesteerd, ook in majeure projecten, terwijl tegelijkertijd een grote financiële druk ontstaat.

Om samen aan een vitaal Kerkrade te kunnen werken, is draagvlak van de inwoners en goede burgerparticipatie nodig en minder de ambitieuze projecten met grote uitdagingen op financieel gebied. Wij onderschrijven het belang van wijkontwikkeling, investeren in onderwijs zoals in het Martin Buber, veiligheid en een evenwichtig woonbeleid. Echter ambities moeten wel haalbaar zijn. Als plannen het ambtelijk apparaat overbelasten, er onvoldoende eigen of ingehuurd personeel te vinden is en we weten dat procedures langer duren dan we gewend zijn, dan dienen deze plannen te worden herzien. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden. Zou de financiële bijdrage aan evenementen bijvoorbeeld niet wat teruggeschroefd kunnen worden? CDA Kerkrade vindt dat er meer focus aangebracht dient te worden om de echte problemen en uitdagingen in onze stad aan te pakken. Denk aan de winkel-leegstand, het hoge sociale woningbouwpercentage en de steeds vaker optredende wateroverlast. Of neem de oplevering van de VIE-parkeergarage. Inmiddels zijn we meer dan €160.000 aan juridische kosten verder, los van de vele interne & externe kosten en het negatief beeld. Een project van 42 miljoen en het terrein naast de entree ligt er braakliggend bij. Dit zou zo de meeste kijkcijfers trekken bij het programma: "help mijn man is klusser". Een krachtig College is bereid om de balans op te maken en van koers te veranderen. Een krachtig College durft te kiezen. Wij vernemen graag van de wethouders hoe zij hier tegenaan kijken en of zij bereid zijn om keuzes te maken.

Over het woonbeleid gesproken voorzitter. Wij wijzen er voor het 3e jaar op rij op dat het percentage sociale woningbouw à 40% in Kerkrade te hoog is, 10% boven het landelijk gemiddelde. In omliggende gemeenten ligt het percentage zelfs rond de 20%. Hoe vaak moeten wij dit College nog wakker schudden. Bij woningbouwprojecten waar de gemeente de regie in handen heeft, zien wij woningen en appartementen in het midden en hogere segment nauwelijks terugkomen. Wat we wel zien, is een beperkt aantal m2, prijzen van meer dan €4500,-/ m2, een postzegel tuin of balkon of inbreuk op de privacy. Dit College vindt het blijkbaar belangrijker om snel te bouwen en snelle winst te behalen. En zich dan afvragen waarom het gemiddelde bestedingsniveau niet omhooggaat. De ene na de andere winkel of horecagelegenheid verdwijnt.

Algemene Beschouwingen CDA Kerkrade
Begroting 2025

De komst van Martin Buber heeft gelukkig een positief effect op de aantrekkelijkheid van Kerkrade. Wij willen dat er meer woningen in het midden en hoge segment gerealiseerd worden om kapitaalkrachtige inwoners aan te trekken die meer besteden aan lokale voorzieningen zoals winkels, restaurants, cultuur en recreatie. Dit bevordert de lokale economie, werkgelegenheid en investeringen. Daarnaast zal er een betere doorstroom ontstaan waardoor starters en jonge gezinnen ook eerder een woning vinden. Zo kan Kerkrade de midden- en hogere-inkomensgroepen ook behouden in plaats van dat ze onze mooie stad verlaten. Ook zal het bijdragen aan een aantrekkelijker straatbeeld, een positief imago van Kerkrade als aantrekkelijke woongemeente en een positief effect hebben op nieuwe bedrijven en investeerders. Wij vernemen graag van de wethouder of die bereid is de koers vanaf nu echt te veranderen en concreet stappen te gaan zetten naar een meer gedifferentieerde woningmarkt. De cijfers laten zien dat het huidige beleid niet het gewenste effect heeft Wij vragen dan ook aan de wethouder om in kwartaal 1 met een evaluatie te komen en middels een verdiepingssessie samen met de raad het beleid aan te passen met als doel een gedifferentieerder woningaanbod, tegenaan van uitstroom van midden- en hoge inkomensgroepen en aantrekken van deze doelgroep. Voorzitter ik verwijs ook naar onze 2 moties.

Voorzitter, de financiële uitdagingen voor Kerkrade worden groter en vanaf 2026 zelfs zorgwekkend. Ondanks dat de gemeente inzet op een forse verhoging van de onroerendezaakbelasting met 10% (8,5% extra verhoging en de reeds aangekondigde 1,5%) en ondanks dat een flinke hap uit de algemene reserves wordt genomen. Verhoging is noodzakelijk, alleen over de hoogte valt te twisten. CDA Kerkrade maakt zich zorgen. Dit soort lastenverzwaringen raakt onze inwoners en bedrijven direct en is in onze ogen geen duurzame oplossing. Wij pleiten er dan ook voor om deze verhoging met minimaal 2% te reduceren. Ook zijn wij benieuwd wat het College en onze collega raadsleden ervan vinden dat we dadelijk in het rijtje van duurste OZB-gemeentes behoren. Wat doet dit met de aantrekkelijkheid van het vestigingen in onze stad? Wij hadden graag vandaag een amendement voorgelegd voor een reductie op de verhoging, maar gezien de korte tijd zijn wij voornemens om dit bij de tarieven-nota in december te doen. We horen graag welke partijen dit mee willen onderzoeken en steunen. Wethouder, wij zijn benieuwd hoe de begroting van 2026 er uit zal zien: komt hier weer een forse verhoging van de OZB? Om dit te voorkomen doen wij een appèl aan de wethouder om in het jaar dat nu voor ons ligt keuze-voorstellen en besparingsmogelijkheden voor te leggen aan de raad. Na bespreking in de raad kan deze output meegenomen worden in de begroting van 2026.

Henri Bontenbal, de fractievoorzitter van CDA landelijk, heeft in zijn algemene beschouwingen gezegd: “Wij moeten een samenleving opbouwen die is gestoeld op verantwoordelijkheid, burgerschap en vertrouwen, niet op afhankelijkheid van de overheid”. Vertaald naar Kerkrade betekent dit dat het College meer moet doen om onze inwoners daadwerkelijk bij besluitvorming te betrekken. Het CDA roept dit College op om burgerparticipatie en -initiatief werkelijk te stimuleren. Laat inwoners niet alleen meepraten, maar luister ook echt naar hun wensen, geef ze echt een stem, zodat we samen bouwen aan een krachtiger, betrokken Kerkrade. Betrek burgers bijvoorbeeld bij een nieuw Integraal-Kind-Centrum, gemeenschapshuizen, Kaalheide Bruist, de aanpak van de winkelleegstand, herbestemming of bijvoorbeeld de verplaatsing van de brandweerkazerne. Ook hebben wij al vaker opgeroepen om met alternatieven naar de raad te komen. En dan niet alleen een optie met bijgevoegd de reeds afgevallen alternatieven, maar echt uitvoerbare varianten waar de raad een keuze kan maken

Algemene Beschouwingen CDA Kerkrade
Begroting 2025

Dan het sociaal beleid voorzitter. Het CDA steunt het principe van zorg voor de meest kwetsbare inwoners maar dit betekent geen vrijbrief voor een bodemloze put. De stijgende uitgaven voor jeugdzorg en WMO maken duidelijk dat het cruciaal is om efficiënt met deze middelen om te gaan. Zonder ingrepen kunnen deze kosten onhoudbaar worden en komt de kwaliteit van de zorg onder druk te staan. Het CDA roept op tot een krachtiger preventief beleid en meer samenwerking met zorginstellingen om de stijgende kosten van specialistische zorg terug te dringen.

Het CDA steunt de wens om de werkgelegenheid te versterken via samenwerkingsprojecten zoals Medlands. We zijn benieuwd naar de inmiddels behaalde resultaten. Helaas is er ook werkgelegenheid weggevallen in Kerkrade door bedrijfssluitingen, faillissementen en verhuizing van bedrijven. Kortom, alleen met Medlands gaan we het niet redden. Wij vragen het College om kritisch te kijken naar nieuwe projecten en om op een verantwoorde manier economische groei te stimuleren.

Kerkrade staat aan de vooravond van onvermijdelijke bezuinigingen, maar het CDA is verontrust over het gebrek aan concreet beleid om deze door te voeren. In de begroting wordt gesproken over een besparing van 2,9 miljoen in zowel 2027 als 2028. Missen we hier niet 2026 voorzitter? En wellicht lijkt het voor dit College nog ver weg, in ieder geval na de verkiezingen, maar hoe realistisch is dit als er nog geen beleidskeuzes zijn gemaakt? Het CDA dringt erop aan dat het College in aanloop naar de begroting 2026 een heldere visie ontwikkelt om deze bezuinigingen door te voeren, zonder dat de burger van Kerkrade op de leef-kwaliteit moet gaan inleveren en waarbij kwetsbare groepen beschermd worden. In de woorden van Bontenbal: “Wij moeten bouwen aan een politiek van lange termijn en verantwoordelijkheid.” Rentmeesterschap betekent ook dat we vooruitdenken en zorgvuldig omgaan met onze gemeentelijke middelen, niet alleen voor vandaag, maar ook voor toekomstige generaties. We gaan ervan uit dat de wethouder hier al iets op kan zeggen.

Voorzitter, ik ga afronden.
Het CDA wil een vitale, sociale en krachtige gemeente die oog heeft voor haar inwoners en hun zorgen. Wij kunnen niet alleen maar achter een te ambitieus programma aanjagen zonder oog te hebben voor de financiële werkelijkheid en de gevolgen voor onze inwoners. Het CDA roept het College op tot meer realisme en verantwoordelijkheid. Maar ook een ruimer blikveld, waardoor alternatieven binnen de raad besproken kunnen worden. Wij willen samen bouwen aan een Kerkrade dat niet alleen ambitieus is, maar ook betrouwbaar en duurzaam in zijn beleid. Samenwerken aan een toekomstbestendig en krachtig Kerkrade, met draadkracht, realisme en vooral verantwoordelijkheid!

Mark Meijer
Fractievoorzitter CDA Kerkrade

OPK OUDERENPARTIJ KERKRADE

VOOR OUDEREN VAN NU **ÉN** MORGEN

Algemene Beschouwingen 2024

Voorzitter, leden van het college, collega raadsleden en alle geïnteresseerden op de publieke tribune of thuis,

Tijdens de jaarlijkse Algemene Beschouwingen wordt van alle politieke partijen verwacht dat ze binnen een vooraf aangegeven tijdsbestek iets vinden van de begroting. Gelukkig hoeven partijen zich niet te beperken tot op- of aanmerkingen op de begroting zelf, maar mogen ook dit podium gebruiken om te laten blijken of ze het wel of niet eens zijn met het gevoerde beleid van het afgelopen jaar of met het huidige beleid.

Voorzitter, ik zal mij in deze Algemene Beschouwingen beperken tot de volgende thema's:

- Onderwijs en huisvesting
- Wonen
- Wmo
- Dementie
- en Financiën

Onderwijs/huisvesting

De gemeente Kerkrade heeft een zorgplicht voor wat de huisvesting betreft voor het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. Dat gebeurt in overleg met schoolbesturen die op hun beurt weer verantwoordelijk zijn voor het onderhoud.

Dat is een prachtig uitgangspunt om in goede samenwerking te komen tot geoutilleerde gebouwen om onderwijs in te richten voor alle kinderen in Kerkrade.

Wat belangrijk is, is dat er in Kerkrade toekomstbestendige en eigentijdse huisvesting is waar binnen scholen in staat worden gesteld om goed onderwijs te kunnen verzorgen.

In het door deze raad vastgestelde huisvestingsplan zijn goede uitgangspunten opgenomen om kinderen van kleuter tot en met basisschool te begeleiden in samenwerking met andere instanties om te komen tot integrale kind-centra.

Een heel mooi voorbeeld is de realisatie van het integraal kind-centrum Droomhof.

Dit is de verwezenlijking van een onderwijsvisie van nu en de toekomst.

Binnen het basisonderwijs zien wij verder een heel goede ontwikkeling om bij steeds meer scholen de groei te zien naar een gezonde basisschool van de toekomst. De Ouderenpartij heeft zelfs in het verleden een motie ingediend die de gemeente opriep ernaar te streven dat zo veel mogelijk basisscholen meedoen aan de gezonde basisschool van de toekomst. De motie werd overigens unaniem door deze raad aangenomen!
De Ouderenpartij Kerkrade vindt het heel positief dat de gemeente investeert in een gezonde jeugd en een goede basis heeft voor een gezonde toekomst. Wij zijn dan ook blij dat deze scholen in Kerkrade zich inzetten voor de leefstijl van hun leerlingen. Als we onderzoekers mogen geloven leidt dat ook nog tot goed leerklimaat.

Wij vinden het belangrijk dat de generaties van de toekomst voldoende mogelijkheden hebben om na het basisonderwijs te kunnen kiezen voor goed ingericht vervolgonderwijs.

Kerkrade moet ‘toekomstproof’ zijn voor wat betreft onderwijs binnen onze gemeente.

De realisatie van het Martin Buber, een school voor voortgezet onderwijs in Kerkrade waar je leert voor een diploma én voor het leven, is een geweldig

positieve ontwikkeling voor onze stad en een compliment aan de initiatiefnemers en iedereen die hieraan meegewerkt heeft mag hier dan ook niet ontbreken!

Een school voor voortgezet onderwijs in Kerkrade waar je samen beleeft wat je leert: Volwaardig Vernieuwend Voortgezet Onderwijs Kerkrade!

Dit voorzitter, is een fantastische mijlpaal!

Als we dan spreken over 'toekomstproof' zijn dan mogen we natuurlijk ook Beroepscollege Parkstad Limburg Holz niet vergeten.

Kerkrade biedt onderwijs voor kinderen van basisonderwijs tot en met voortgezet onderwijs, naast alle voorzieningen zoals: kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, peuterspeelzaal en welzijnsactiviteiten voor kinderen.

Leraren en opvoeders dragen bij aan de toekomst van onze stad door kennis door te geven aan de volgende generaties en hen te begeleiden in het proces van ontwikkeling.

Voorzitter, de Ouderenpartij Kerkrade dankt het college, met name de wethouder onderwijs, de ambtenaren en alle andere betrokkenen en vrijwilligers voor hun inzet en werk om dit alles te verwezenlijken.

Wonen

Kerkrade zet in op het woonoffensief. Een prima initiatief.

Wat de Ouderenpartij betreft mogen we het ingezette woonoffensief versnellen en uitbreiden met partners.

Kijk naar de juiste doelgroepen om hen naar doorstroming te begeleiden.

Naar het oordeel van de Ouderenpartij moeten we hier in Kerkrade vooral bouwen voor onze senioren en voor de midden en hogere inkomens. Dat laatste is van belang omdat daarmee het besteedbare inkomen omhoog zal gaan wat goed is voor de lokale economie.

We moeten daarbij vooral denken aan de ouderen die graag hun té grote woning zouden willen inruilen voor een comfortabele kleinere levensloopbestendige woning of een appartement in een wijk-of centrum met alle benodigde voorzieningen om de hoek die men zonder auto kan bereiken. Dat is goed voor het milieu, het welzijn en de beurs.

Laten we versneld voor hén bouwen. Zoek naar plekken die vrijkomen door verhuizingen van bedrijven en instellingen. Plan daar de betere woningen.

We moeten dan vooral niet in sociale woningbouw denken.

45% van het woningbestand in Kerkrade bestaat immers uit sociale woningbouw en dat is echt te veel. De nieuwe woning voor ouderen mag ook een koopwoning zijn, waardoor men met de overwaarde van de verkoop van de oude woning een mooi aanvullend pensioen heeft. Of men kan de overwaarde van de oude woning gebruiken om de kinderen met een schenking te helpen om hun nieuwe woning betaalbaar te maken. Doordat de te grote woningen van onze senioren vrijkomen kunnen jonge gezinnen, veelal tweeverdieners, in Kerkrade blijven wonen en aan ons rijke sociale leven deelnemen. Laat ze niet naar een andere gemeente verhuizen, waarna vooral de mensen met de laagste inkomens achter blijven die uitsluitend van sociale woningbouw afhankelijk zijn.
Blijf daarnaast vooral ook inzetten op het verstrekken van startersleningen om de jongeren een goed fundament te geven bij de aankoop van hun eerste woning.

Wmo

Voorzitter, de kosten van Hulp bij het Huishouden dreigen in ons land en ook in onze gemeente uit de hand te lopen.
Kostte Hulp bij het Huishouden in 2018 in Kerkrade nog 4 miljoen euro, in 2023 is dat bedrag al opgelopen naar 8 miljoen euro!
Die enorme stijging is veroorzaakt door de invoering van het abonnementstarief en door een forse toename van het aantal aanvragen.
Maar naast het feit dat de kosten voor de gemeente blijven oplopen hebben de zorgaanbieders ook een groot probleem. Zij hebben namelijk onvoldoende menskracht om de toenemende vraag naar hulp te kunnen realiseren. Daarom is de gemeente samen met Meander en Ambulante Thuiszorg een pilot gestart op te bezien of het mogelijk is de instroom enigszins te beperken om er zo voor te zorgen dat alle mensen met een ondersteuningsvraag geholpen kunnen worden.
De uitkomsten van de pilot zien er zeer goed uit en vanuit het hele land melden zich andere gemeenten en de VNG om van ons te willen horen hoe we een en ander hebben opgepakt. Dit, voorzitter, laat zien dat we hier in Kerkrade op dit gebied goed bezig zijn.

Dementie

Wat de Ouderenpartij zorgen baart is de snelle stijging van het aantal mensen dat met dementie te maken krijgt. Hier voorzitter enkele cijfers voor Kerkrade: In 2025 zullen er ca. 1050 personen zijn met de diagnose dementie. In 2050, dus 25 jaar later, zal dit aantal al opgelopen zijn naar 1600 personen! Een immense stijging! Bedenk daarbij dat één op de zeven mannen en één op de drie vrouwen met dementie te maken krijgt en u kunt zichzelf een voorstelling maken hoe groot dit probleem is.
De Ouderenpartij heeft indertijd een motie ingediend die erop zag om Kerkrade een dementievriendelijke gemeente te laten worden. Ook deze motie werd unaniem door deze raad aangenomen.
Overigens bestaat er voor deze ziekte geen medicatie!
In Kerkrade hebben we inmiddels twee Alzheimer-cafés geopend. Hier kunnen mensen op informatieavonden terecht met al hun vragen over dementie en kunnen ze in gesprek gaan met lotgenoten en delen ze hun ervaringen. Ook worden er lezingen gehouden om de ziekte in een vroeg stadium te herkennen en te leren hoe hiermee om te gaan. Dat zijn prima initiatieven en we hopen daarmee een kleine bijdrage te kunnen leveren om het leven van de zieke maar ook diens naasten en mantelzorgers, ietwat draaglijker te maken.

Nu voorzitter, naar de begroting zelf.

Op 17 oktober jl. heeft onze accountant, de heer Rein-Aart van Vugt, de gemeenteraad meegenomen in het duiden van de begroting. Naar het oordeel van de accountant presenteert het college ook dit jaar weer een stabiele en sluitende begroting. Deze wordt komend jaar afgesloten met een surplus van € 80.000,00.

Ondanks het feit dat er ook in 2025 al minder geld door de centrale overheid naar de gemeenten vloeit heeft het college een begroting samengesteld waarbij enerzijds het voorzieningenniveau op gelijke hoogte blijft en anderzijds de lastenverzwaring voor onze burgers beperkt blijft en dat voorzitter, is een compliment aan het college en in het bijzonder aan de wethouder financiën waard.

Wat het jaar 2026 betreft ziet de zaak er anders uit. Er zal bezuinigd moeten worden en dan ontkomen we er niet aan om keuzes te maken. En die keuzes zullen moeilijk zijn en we hopen, voorzitter, dat het college de raad meeneemt bij het maken van die keuzes.

Nu de middelen voor 2026 beperkt zullen zijn, heeft de Ouderenpartij nog een vraag:

Vorig jaar is besloten om de tarieven met 1,5% te verhogen. Zou het niet verstandiger zijn om voor komend jaar, gezien de toename van alle kosten als gevolg van de cao-stijging en de inflatie, de kleinere belastingen en de leges met 3% in plaats van de afgesproken 1,5% te verhogen? Kan de wethouder financiën aangeven wat het financiële voordeel voor de gemeente is als de raad zou besluiten met dit voorstel in te stemmen?

Voorzitter, ik ga afsluiten.

De Ouderenpartij Kerkrade ziet een stabiele en sluitende begroting waarbij de belangrijkste ijkpunten zoals de netto schuldquote en de weerstandsratio een voldoende of zelfs een ruime voldoende scoren. De Ouderenpartij heeft vertrouwen in de aanpak en de huidige keuzes en ziet de toekomst, ondanks de moeilijke jaren die voor ons liggen, met vertrouwen tegemoet.

Voorzitter, tot zover in eerste instantie.

Algemene Beschouwingen 13 november 2024

Lokaal Alternatief
Lokaal raakt ons allemaal

Voorzitter, leden van de Raad, en iedereen die hier aanwezig is of meekijkt via de stream,

Vandaag bespreken we de begroting voor 2025. Deze begroting bevat mooie plannen en een visie voor de toekomst van onze gemeente. We willen voorzieningen verbeteren en de gemeenschap versterken. Er is veel ambitie, en veel van de plannen klinken veelbelovend.

Maar als we naar de cijfers kijken, zien we dat de financiële onderbouwing van deze plannen soms ontbreekt. Dit zorgt voor onzekerheid over of we onze doelen wel kunnen bereiken zoals we dat willen. Het verschil tussen wat we willen bereiken en wat financieel mogelijk is, vraagt om extra aandacht en wellicht zelfs om aanpassingen

Ik denk hierbij aan de uitspraak van Theodore Roosevelt: "Houd je ogen op de sterren gericht, en je voeten op de grond." Dit betekent dat we groot moeten dromen en ambitieus moeten zijn, maar ook realistisch moeten blijven. We moeten de praktische stappen niet vergeten die nodig zijn om onze ambities waar te maken. Dit betekent dat we tijd, middelen en inzet nodig hebben.

Om onze toekomstplannen te laten slagen, is het belangrijk dat we goed kijken naar hoe de financiële middelen aansluiten op onze doelen. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat onze ambities niet alleen mooie woorden op papier blijven, maar ook leiden tot echte resultaten.

Ik geef u graag een paar voorbeelden. Laten we beginnen met de stimuleringsregeling voor het centrum. In 2024 is er nog 100.000 euro voor gereserveerd, maar in 2025 staat dat bedrag op 0. Terwijl er in de begroting wordt gesproken over de ambitie om het Kerkraads centrum de komende tien jaar verder te ontwikkelen.

Ook in het kader van regionale samenwerking worden mooie projecten genoemd, zoals de aansluiting van de buurtbatterij in Nulland en Rolduc op het Duitse energienet. Dit zijn belangrijke ambities, maar ze moeten wel vanuit Regiodeals worden gefinancierd. De inspanningen van onze gemeente zijn nu niet duidelijk, zowel in menskracht als in budgetten. Daarnaast is er een probleem met de wetgeving rondom stroomuitwisseling over de grens. Dit maakt het op dit moment moeilijk om deze plannen uit te voeren.

Als Lokaal Alternatief zijn wij zeker niet de enige fractie die twijfels heeft bij de ambitieuze verwachtingen van de parkeergelden. Voordat er inkomsten uit de VIE-parkeergarage kunnen komen, zal eerst het probleem met het dak opgelost moeten worden.

Dan is er de ambitie van burgerparticipatie. In de begroting staat dat we als gemeente Kerkrade grote stappen hebben gezet in burgerparticipatie. Maar ik wil herinneren aan het bouwproject d’r Pool, waar de participatie van omwonenden niet goed geregeld was. Onze waarschuwing dat dit project vertraging kon oplopen door de gebrekkige participatie, werd weggewimpeld. Nu ligt het project stil.

Ook de bouw van twee distributiecentra aan de Spekhofstraat laat zien dat burgerparticipatie niet altijd goed gaat. De omwonenden kregen te horen dat een van de bouwvergunningen al uit 2016 kwam, waardoor ze geen inspraak meer hadden. Dankzij onze inspanningen zijn er toch informatieavonden gekomen, avonden die in ieder geval bij een van beide distributiecentra tot aanpassingen hebben geleid. En … geen gang naar de Raad van State.

Recent zijn we op het gebied van burgerparticipatie benaderd door omwonenden over woningbouw aan het Vincent van Goghplein in Haanrade. Op 1 november ontvingen zij een brief met een korte toelichting op de bouwplannen en een informatieavond op 6 november. Dit gaf omwonenden nauwelijks tijd om zich voor te bereiden. Deze wijk heeft al een grote parkeerdruk, en met nieuwe woningen verdwijnen er weer openbare parkeerplekken.

Laten we ook kijken naar onze gezamenlijke ambitie om ons Kerkraads dialect te behouden. In 2020 en 2022 hebben we raadsbreed moties aangenomen om het dialect te behouden en te promoten. Als Lokaal Alternatief hebben we gevraagd om taalbeleid te ontwikkelen, zodat het niet bij allemaal losse initiatieven blijft. Dat beleid is er nog niet en deze begroting wekt de indruk dat er vooralsnog ook weinig aandacht voor zal zijn. Daarom dien ik nu een motie in om hier aandacht en daadwerkelijke actie voor te vragen. De steun van onze provincie voor de Limburgse taal kan ons hierbij helpen.

Verder is het belangrijk om te kijken naar onze jeugd. Gezondheid en leerprestaties zijn sterk met elkaar verbonden. Kinderen moeten voldoende kunnen bewegen, maar sommige basisscholen kunnen, door de afstand naar een gymzaal, niet voldoen aan de wettelijke eis van 2 x 45 minuten gym per week. Bij de bouw en samenvoeging van scholen zouden we hier rekening mee moeten houden en zorgen voor een gymzaal in de buurt.

Daarnaast vinden wij dat kinderen in een behapbare wereld moeten kunnen opgroeien. Ze moeten niet ver weg naar school, sportclub of vriendjes gebracht worden. Het IKC in de buurt kan de basis zijn voor hun wereld, waarin ze samen met schoolvriendjes kunnen spelen en hun talenten kunnen ontwikkelen.

Recent hebben we in Eygelshoven het IKC Droomhof gerealiseerd, een prachtig gebouw. Maar er zijn nog veel basisscholen die nieuwe huisvesting nodig hebben. Dit hadden we graag duidelijker teruggezien in de begroting.

En dan onze gezondheid. Voor een gezondere insteek in Kerkrade hebben we enkele jaren geleden een project gestart; VIE. Een gezondheidsproject waar vele miljoenen subsidie van buiten onze gemeente voor zijn verstrekt. Subsidies die niet bedoeld waren om een nieuwe sporthal en een zwembad te realiseren, maar om via gerichte projecten daadwerkelijk de gezondheid van onze inwoners te stimuleren.

Alle inwoners, dus ook de inwoners in de wijken. Een substantieel onderdeel van het VIE project waarvoor enkele jaren 500.000 euro werd gereserveerd. Een reservering die inmiddels ook al enkele jaren niet meer op de begroting terug is te vinden. En dat terwijl wij nog steeds onderaan bungelen in de lijstjes over gezondheid en een gezonde levensstijl. Dus wel de ambitie om onze burgers gezonder te krijgen, maar geen gelden begroten om dat dan ook daadwerkelijk te realiseren.

In zijn algemeenheid missen we bij veel zaken een integrale risicoanalyse. We zien dat er vaak geen samenhangende aanpak is bij het bekijken van mogelijke risico's. Tot nu toe doet ieder team een eigen risicoanalyse voor hun eigen vakgebied. Hierdoor missen we risico's die juist ontstaan tussen de verschillende vakgebieden, zoals financiën en veiligheid. Door een gezamenlijke aanpak, waarbij alle vakgebieden samenwerken, kunnen we deze risico's eerder herkennen. Zo kunnen we ze aanpakken voordat ze problemen worden.

Afsluitend zien we in de afgelopen twee jaar dat de toon in onze Gemeenteraad en de commissies steeds harder is geworden. Politici spreken elkaar soms fel aan, en discussies kunnen fel en onvriendelijk zijn. Deze verharding in onze communicatie heeft invloed op onze hele samenleving. Als mensen zien dat politici elkaar op harde toon aanspreken, kan dit zorgen voor meer boosheid en minder begrip in de maatschappij.

Wij zijn van mening dat wij een belangrijke controlerende taak hebben, maar dat het juist belangrijk is dat wij als politici laten zien hoe je respectvol en samenwerkend met elkaar om kunt gaan. Wanneer er goede samenwerking en begrip in de politiek is, straalt dat af op de hele samenleving. Mensen voelen zich gehoord en serieus genomen. Politici die samenwerken en naar elkaar luisteren, geven het goede voorbeeld en moedigen anderen aan om hetzelfde te doen.

Samenwerken en respect tonen, ook als we het niet met elkaar eens zijn, zorgt ervoor dat we als Kerkraadse gemeenschap sterker worden. Wij kunnen hier een verschillende insteek hebben over ideeën en plannen, maar het is belangrijk dat we blijven werken aan oplossingen waar iedereen beter van wordt. Dit geeft de Kerkraadse samenleving hoop en vertrouwen.

Een samenleving waar respect centraal staat, begint bij een politiek die het goede voorbeeld geeft.

Voorzitter,

Wie iets van de landelijke politiek volgt, wordt snel **cynisch**. Een premier die niet de daadwerkelijke leider is, de grootste partij die geen partij is. Oplossingen voor niet-bestaande problemen en het allerergste: geen enkele oplossing voor de grootste problemen.

Ik begrijp uiteraard dat deze algemene beschouwingen gaan over de begroting 2025 van de gemeente Kerkrade. Een begroting die gekenmerkt wordt door opdrachten aan wethouders om zelf eerste resultaten te gaan boeken. In die begroting staan ook lastenverhoging. Niet leuk, maar goed om gelijk in perspectief te zetten: het gaat gemiddeld om **vier euro per maand** per huishouden.

De **echte keuzes** worden pas komend jaar gemaakt. Dan redden we het niet met een kleine lastenverhoging of een opdracht voor een wethouder. Maar voordat we vooruitkijken naar 2025, wil de PvdA eerst stilstaan bij de noodzaak om überhaupt keuzes te maken.

Elke gemeente is voor een groot deel afhankelijk van het Rijk, voor het gemak dus gewoon "**Den Haag**". Het gemeentefonds keert jaarlijks miljoenen per gemeente uit en gemeenten moeten daar ook verplicht veel taken voor uitvoeren. Denk aan de Wmo, jeugdzorg en veel ander sociaal beleid. Zo'n **80% van onze begroting** is afhankelijk van bijdrages uit Den Haag.

Maar er is één groot probleem. Gemeenten krijgen steeds meer taken, maar steeds minder knaken. Dat levert in 2026 zoveel spanning op dat meer dan de helft van de gemeenten in Nederland miljoenen tekortkomt.

Of anders gezegd: Den Haag wil heel veel, maar doet heel weinig. Dat was overigens al bekend voor de Kamerverkiezingen van vorig jaar. Over het algemeen gold daarbij het volgende: **Hoe rechtser de partij, hoe slechter de gevolgen voor gemeenten.**

Dat gold overigens voor meer dingen. Veel partijen hadden de mond vol van **bestaanszekerheid**. En toen kwam na de uitslag het nieuwe kabinet van PVV, VVD, NSC en BBB. Ik presenteer u een korte **bloemlezing**. Luister en huiver.

- Het eigen risico gaat niet omlaag
- De zorgpremie gaat traditioneel omhoog
- Een bezoekje aan een concert of theater wordt duurder
- Sporten wordt duurder
- Een boek kopen wordt duurder
- Op onderwijs wordt bezuinigd

Maar gelukkig, voorzitter, slaagt dit kabinet erin om al maanden met elkaar een potje publiek te worstelen over de rug van mensen. De PVV en de VVD verzinnen keer op keer een crisis om mensen aan te praten dat er een crisis is. En dat is kwalijk, want daarmee worden alwéér **mensen tegen elkaar opgezet**.

Problemen in de samenleving worden niet aangepakt, maar bewust verergerd door deze rechtse partijen.
Want er zijn wel degelijk noodsituaties. Situaties waarbij dit kabinet Nederland en dus ook onze burgers in de steek laat.
Kunt u het zich voorstellen? Bestaanszekerheid als grote probleem, maar het eigen risico blijft gelijk. Wilders zou het morgen oplossen, zei hij in november vorig jaar. Net als het **ziekenhuis** in Heerlen dat volledig open zou blijven.
Waar **laaggeletterdheid** een groot probleem is, maakt deze regering lezen duurder.
Waar **ongezondheid** bestreden moet worden, wordt sporten duurder.

Een regio als de onze voelt zo'n klap drie keer zo hard. We komen van ver, we werken hard. Maar dit kabinet geeft gemeenten als Kerkrade een trap na. We proberen na een kaakslag op te krabbelen, maar krijgen nu een **ongenadige rechtse**.

Maar, voorzitter. Vergeef me mijn **frustratie** over de huidige wind in Den Haag. Want hoe zuur we ook kunnen zijn over Haagse spelletjes, **lokaal** zullen we moeten laten zien hoe het ook kan.

Zorg- en gezondheid
We hebben gezien wat er gebeurde rondom **Zuyderland**. We weten dat gezondheid in Limburg aangepakt moet worden.
Natuurlijk doen we al veel via Trendbreuk, IZA en GALA. Daarmee proberen we het schip te keren en gezondheid al te verbeteren.
Maar we kunnen een extra stap zetten. In navolging van Provinciale Staten dienen we daarvoor een motie in.

De bedoeling is dat provincie, gemeenten en alle relevante partners in het zorgveld samen een **Zorg- en Gezondheidscoalitie** vormen. Samen kunnen zij naar het Rijk stappen. Kerkrade zou met VIE als vooruitgeschoven post voorop moeten lopen om met de provincie deze Limburgse coalitie te smeden.

DICTUM MOTIE
Verzoeken het college van burgemeester en wethouders om:

- *Binnen de bestaande rol van de gemeente Kerkrade samen met provincie, onderwijsinstellingen, zorgorganisaties, zorgverzekeraars en andere relevante partners een Zorg- en Gezondheidscoalitie Limburg te vormen;*
- *Met deze coalitie te verkennen welke financieringskansen er in Den Haag en Europa liggen voor een langjarige aanpak van structurele gezondheidsachterstanden en het versterken van het zorglandschap in Limburg;*
- *In deze coalitie de innovatieve rol van VIE in te zetten met het oog op de doelen van de coalitie;*
- *Indien kansrijk, samen een propositie te ontwikkelen gericht op het aanpakken van structurele gezondheidsachterstanden en zorgpartners op te roepen tot het versterken van het zorglandschap;*
- *Het vormen van deze coalitie, het uitvoeren van de verkenning en het opstellen van de propositie te beleggen bij een coördinerend portefeuillehouder en de gemeenteraad periodiek te informeren over de voortgang.*

Basisonderwijs
Voorzitter, als je wieg bepaalt wat je toekomst is, geldt dat ook binnen Kerkrade. Gezond eten op school kan een wereld van verschil maken. Het zou bijna een grondrecht moeten zijn. Er is ook in 2025 geld beschikbaar voor de **Gezonde Basisschool van de Toekomst**. We hebben pas mogen zien hoe belangrijk dat is voor schoolprestaties. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die gezond eten op school, beter kunnen rekenen.

In Eygelshoven staat inmiddels een nieuwe basisschool, IKC De Droomhof. Kinderen verdienen goed onderwijs en dus ook goede **onderwijshuisvestin**g.
Maar bij dat laatste ziet de PvdA ook uitdagingen voor de toekomst. Ouders, kinderen en leerkrachten willen dolgraag weten waar de toekomst van hun scholen liggen en dat geldt nu met name voor de scholen in Bleijerheide en voor de Diabolo en St. Ursula.

Met het prijskaartje van De Droomhof in gedachten en de problemen van Den Haag wat ons betreft een aandachtspunt voor het studiejaar en de begrotingen vanaf 2026.

Voortgezet onderwijs
Recentelijk mochten enkele raads- en collegeleden deelnemen aan **debatten** op Het Martin Buber. Leerlingen speelden een raadsvergadering na. Ze konden het debat voeren over maatschappelijke onderwerpen.
Onze taak was om de fracties te begeleiden. Maar tegelijkertijd zagen we met veel plezier dat het redeneren van de leerlingen een hele andere kant op ging dan we konden vermoeden.

Wat de PvdA betreft een mooi voorproefje van hoe de gemeente en scholen elkaar kunnen **versterken**. Ga maar na: of het gaat om maatschappijleer, debatteren en betogen of juist meelopen met handhaving, groenbeheer of andere afdelingen, onze gemeente heeft leerlingen veel te bieden. En leerlingen hebben onze gemeente veel te bieden.

Kerkrade is **rijk aan onderwijs**, zowel basis- als voortgezet onderwijs. De samenwerking tussen de gemeenteraad en scholen moet volgens ons structureler. Als we willen dat burgers meer betrokken zijn bij dat wat de gemeente doet. Als we in de toekomst hogere opkomstpercentages willen bij verkiezingen. Als we meer begrip voor elkaar willen.
Het is voor kinderen goed te weten wat democratie is, maar de nuchtere blik van kinderen en jongeren is voor ons in de politiek ook broodnodig.

Daarom dienen we een motie in om deze structurele samenwerking als raad en griffie samen vorm te gaan geven.

DICTUM MOTIE
Verzoekt de griffie om:

- *In samenwerking met domein Burger een programma te ontwikkelen om als gemeenteraad en griffie structureel te werken aan de samenwerking tussen het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en de gemeente;*
- *Het college hier in de uitvoering actief bij te betrekken;*
- *De focus te leggen op thema's als burgerschapsonderwijs en democratie;*

- *Hierbij, in samenspraak met de ambtelijke organisatie, waar van toepassing ook andere thema's en onderwerpen bij te betrekken*

Adviesraden
Voorzitter, nu we in onze beschouwingen toch al zo druk bezig zijn met de toekomst en met jongeren, ook nog het volgende.

Recentelijk is de **kinderraad** geïnstalleerd, samen met haar nieuwe kinderburgemeester. Net als de **Jongeren Adviesraad Kerkrade** vertegenwoordigen zij de jongste generaties in onze gemeente. Gevraagd en ongevraagd geven ze college en raad advies.

Zo'n advies is extreem waardevol! Daarom stellen we voor om dit advies **nog serieuzer** te gaan nemen. Allereerst door als gemeenteraad onze waardering uit te spreken voor het werk dat door deze raden gedaan wordt. Maar ook door dit structureel te borgen in stukken die naar de raad komen. Het dictum van onze derde motie is daarom duidelijk:

DICTUM
Verzoekt het college:

- *In toekomstige raadsstukken in de Nota van Toelichting het kopje "burgerparticipatie" te wijzigen in het kopje "participatie" met als doel om hier toekomstgericht of terugkijkend geïnformeerd te worden over de aanpak van of resultaten uit participatie (burgerparticipatie de adviesraden, kinderraad en/of JARK);*
- *De eerste vijf jaar van de Kinderraad en JARK te evalueren, te bezien of aanpassing van de ondersteuning wenselijk is;*
- *Dit via een raadsinformatiebrief terug te koppelen in het tweede kwartaal van 2025.*

Voorzitter, ik ga afronden.

De beschouwingen over de begroting 2025 waren voor de PvdA Kerkrade lastig. Enerzijds zien we gigantisch veel positieve ontwikkelingen in onze gemeente.
Maar anderzijds baart de toekomst ons zorgen, zeker gelet op alle plannen uit Den Haag.

Daarom hopen we dat de raad vandaag laat zien hoe het ook kan. Hoe je samen dingen kunt bereiken die écht iets betekenen voor burgers. Die niet gaan over beeldvorming door te doen alsof je iets wil bereiken, maar door echt je handen uit je mouwen te steken en resultaten te boeken.

Tot zover in eerste termijn.

** Betoog Ons kerkrade / Begroting 2025 / Algemene Beschouwingen 13.11.2024*

Voorzitter, hierbij de Algemene Beschouwingen 2024 van Ons Kerkrade, met deze keer géén filmpje, stripverhaal of PowerPointpresentatie. Met het Ravijnjaar 2026 in zicht, deze keer een bijdrage van Ons Kerkrade zonder al te veel franje of poespas maar wél met nog steeds de vertrouwde visie, feitelijke onderbouwing én een scherpe blik op de uitdagingen en kansen die ons te wachten staan.

Voorzitter, Kerkrade staat ook in 2025 voor belangrijke keuzes, uitdagingen en kansen. Onze stad zet zich in om een fijne plek te zijn voor iedereen en wij willen graag dat alle inwoners zich hier thuis voelen en actief meedenken en -doen. Een leefbare, sterke gemeenschap ontstaat echter niét alleen door gemeentelijke inspanningen, maar vraagt óók om de betrokkenheid en inzet van ons állemaal. Samen dragen we de verantwoordelijkheid om van ons Kerkrade een stad te maken waarin iedereen zich verbonden voelt en bijdraagt aan een betere toekomst. Onze visie is dat niemand aan de zijlijn mag staan en normaliter de sterkste schouders ook de zwaarste lasten zouden moeten kunnen dragen. In deze Algemene Beschouwing tippen we belangrijke thema's aan voor Ons Kerkrade, zoals bijvoorbeeld, armoede, werkgelegenheid, jeugdbeleid, burgerparticipatie en wijken. Hierbij kijkende wat de toekomst mogelijk kan gaan brengen.

Voorzitter, aandacht voor de wijken is altijd een zeer belangrijke pijler voor Ons Kerkrade en wij vinden het zeer belangrijk dat iédere wijk in onze stad meetelt. De wijken moeten goed onderhouden worden én blijven. Hierbij zullen de wegen, de groen- en de Wijkvoorzieningen ook op orde moeten zijn én blijven. Bewoners hebben hier de mogelijkheid om actief mee te denken maar óók mee te kunnen doen om hun wijk nóg leefbaarder te maken.

In de voorliggende Begroting wordt iets extra's uitgetrokken voor het opknappen en renoveren van wegen, het verbeteren van het openbaar vervoer én het aanleggen van kwalitatief meer groen.

Ook zullen vanaf 2025 het merendeel van de Gemeenschapshuizen in de wijken worden beheerd middels een nieuw model. Hierdoor krijgen onze Gemeenschapshuizen een nóg actievere rol als buurtcentra, spil én trefpunt in onze wijken.

Een trefpunt dat kan dienen om mede het grote probleem van 'Eenzaamheid' onder onze bewoners het hoofd te beiden. Het tegengaan van Eenzaamheid is dan ook een grote uitdaging waar we sterk op moeten inzetten in Kerkrade!

Voorzitter, wij vinden het belangrijk dat onze inwoners een serieuze stem krijgen in het ontwikkelen van hun eigen wijk. Burgerparticipatie is daarom een zeer belangrijk middel om dit te bereiken. Ook kunnen burgers via onze maandelijkse OK-Wijkschouwen" hun eigen ideeën en zorgen rechtstreeks en met ons delen zodat wij hiermee aan de slag gaan.
Daarnaast wordt er steeds meer gebruik gemaakt van '*Digitale-Participatie'* waarbij een *Online-platform* is opgezet waar mensen hun mening kunnen geven over plannen en projecten. Dit is vooral handig voor jongeren en werkenden die niet al teveel tijd hebben, maar ook voor visueel gehandicapten is dit een uitkomst om mee te praten over hun stad. Top meegedacht dus!

Voorzitter, een sterk voorbeeld van Burgerparticipatie is de opvang van de ongeveer 500 Oekraïense vluchtelingen in Kerkrade. Bewoners van de Hammolenweg konden hun mening geven over de opvangplannen, en mede dankzij hún steun en goedkeuring zijn er nu plannen om de opvang te verlengen en uit te breiden: Een mooi voorbeeld van positieve samenwerking tussen de gemeente en haar inwoners!

Voorzitter, ondanks het feit dat er al veel mooie projecten gaande zijn, is het van groot belang dat onze burgers zich veilig voelen in hun eigen wijk. Pas wanneer mensen zich veilig voelen, kunnen zij volop genieten van de verbeteringen die gerealiseerd zijn. Het is daarom positief dat de gemeente de veiligheid in onze wijken versterkt door extra in te zetten op wijk-BOA's en extra Cameratoezicht voor het effectiever aanpakken van overlast en onveilige activiteiten. De Rijksbezuinigen op het politiekorps kan Ons Kerkrade dan ook niet steunen! Sterker nog: Hier moet volgens ons in deze regio juist éxtra slagkracht bij!

Voorzitter, wij willen dat Kerkrade een stad is waar iedereen meedoet en verantwoordelijkheid neemt voor een gezamenlijke toekomst, ongeacht achtergrond of inkomen. Helaas hebben steeds meer mensen te maken met armoede, vooral gezinnen met kinderen. Jeugdarmoede is dan ook een groeiend probleem! Kinderen die in armoede opgroeien, hebben een grótere kans om later in de problemen te komen. In de Begroting is daarom ook extra geld vrijgemaakt om armoede te bestrijden, vooral onder kinderen en jongeren. Een goede investering!

Ook de "Gezonde basisschool van de toekomst" wordt verder ontwikkeld, waar kinderen een gezond ontbijt krijgen en extra zorg op school. Dit zorgt er weer voor dat alle kinderen, ongeacht hun thuissituatie, een goede start ervaren zodat ze zich beter kunnen concentreren en bouwen aan hun eigen mooie toekomst.

Een ander nieuw instrument in de strijd tegen armoede is de zgn. '*Stadspas'*, oftewel de '*Parkstadpas'*. Deze biedt inwoners met een laag inkomen eenvoudige toegang tot allerlei voorzieningen en kortingen op sportactiviteiten, culturele evenementen en openbaar vervoer. Dit helpt mensen actief te blijven deelnemen aan onze samenleving, zélfs als ze het financieel moeilijk hebben.

Onze Geldwijzerwinkel helpt mensen om hun financiële problemen mogelijk tijdig aan te pakken. De Geldwijzerwinkel ligt sinds kort nóg centraler zodat deze nóg zichtbaarder zal worden: Alweer een goede investering! Net zoals bijvoorbeeld ook het "*Vroeg-eropaf-team*" waar toch jaarlijks méér dan 2.700 meldingen gedaan zijn van of voor mensen met achterstanden.

Armoede bestrijden is één deel van de oplossing, het bevorderen van werkgelegenheid is een ándere. Werk biedt mensen niet alleen financiële zekerheid, maar geeft hen ook een gevoel van eigenwaarde. Kerkrade zet zich daarom sterk in om de werkgelegenheid te bevorderen. Een belangrijk project is bijvoorbeeld de zgn. '*Werk-Hub'* in het Flexiforum. Hier krijgen werkzoekenden persoonlijke begeleiding van arbeidscoaches die helpen bij het zoeken naar werk dat ook bij hun vaardigheden past. Ook worden er trainingen en cursussen aangeboden om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Dit project is vooral gericht op mensen die al langere tijd zonder werk zitten, jongeren zonder diploma of mensen met een beperking.

Voorzitter, Ons Kerkrade blijft zich sterk inzetten voor projecten die mensen helpen om weer aan het werk te gaan. Zoals bijvoorbeeld onlangs het gezamenlijk project met de gemeente Brunssum waar een onderlinge uitwisseling plaatsvind van mensen zonder baan om ze zo op de voor hen juiste leerwerkplek te krijgen met hierdoor beter zicht op werk. Dergelijke samenwerking tussen de Parkstad-gemeenten is essentieel om grote regionale problemen aan te pakken voor nu én later!

De laatste jaren zat de grootste banengroei in Parkstad in de medische technologische sector. Deze medische sector, of hier beter bekend onder '*Medlands'*, moeten we koesteren en verder sterk op inzetten om banen- en economische groei nóg meer te bevorderen.

Ook op de samenwerking met de regio Aken moeten we blijven inzetten en mogelijk zelfs verbeteren. Hier liggen qua werkgelegenheid en onderwijs met de RWTH-Aachen ook volop kansen.

Voorzitter, en hier hoort dan ook uiteraard een goed, bereikbaar én deugdelijke Openbaar Vervoer bij. En ondanks de positieve en constructieve samenwerking in deze Parkstad- en Euregio, zijn hier echter nog wat slagen te maken.

Bij Ons Kerkrade staat Onderwijs altijd hoog op de prioriteitenlijst, voorzitter. En zoals al bekend was Ons Kerkrade initiatiefnemer om een nieuwe school op te starten en zo Volwaardig Onderwijs weer terug te halen naar Kerkrade. Dit initiatief heeft haar vruchten afgeworpen en het spiksplinternieuwe Martin-Buber-College is dit schooljaar inmiddels van start gegaan! Het Buber is nú al een zeer belangrijke stadsvoorziening en bijna nier meer weg te denken uit Kerkrade. Net zoals beroepscollege Holtz, kunnen onze jongeren uit Kerkrade en omgeving hier terecht voor hun middelbare schoolopleiding. Dit is niet alleen goed voor het onderwijs, maar draagt óók bij aan de levendigheid van ons mooie centrum.
En voorzitter, we staan pas aan het begin: We hebben afgelopen periode al flinke stappen gezet om het Martin-Buber toekomstig te laten uitgroeien tot een volwaardige school, náást het Vie-gebouw, nóg centraler in onze stad. Een mooie toekomst dus voor onze jeugd en onze mooie stad!

Ons Kerkrade ziet het als een prioriteit dat het onderwijs in Kerkrade van hoge kwaliteit is en dat jongeren goed worden voorbereid op hun toekomst. Dat iedereen ook gelijke kansen krijgt, ongeacht achtergrond of thuissituatie. Het onlangs nieuw geopende IKC de Droomhof te Eygelshoven is hier een mooi voorbeeld van.
Hier komen vele specialiteiten bij elkaar die elk kind weer nét die individuele positieve start moet gaan geven voor zijn of haar mooie

toekomst. Voorzitter, een mooi voorbeeld voor onze ándere basisscholen!

In het kader van het '*Woonoffensief*' wordt er ook volop gebouwd in Kerkrade. Oa. projecten als het Rolduckerveld, Programma Kerkrade-Oost, Centro-Meta, en D'r Pool zijn voorbeelden van bouwen aan onze stad. En voorzitter, hier komt toekomstig 'Bruis' ook nog eens bij. Bouwen voor verschillende doelgroepen is hierbij van groot belang en een must voor de toekomst in deze regio. Mbt "*Wonen en Zorg*" komt hier toekomstig ook nog het regioproject "*Vitale en inclusieve wijken*" bij en ook dit is weer zo'n mooi gezamenlijk piketpaaltje voor deze regio!

Voorzitter, ook een belangrijk thema is de aanpak van wateroverlast. Door extreme weersomstandigheden heeft Kerkrade de afgelopen tijd te maken gehad met aanzienlijke wateroverlast. Kerkrade handelt pro-actief om de stad weerbaarder te maken tegen klimaatsveranderingen. In samenwerking met oa. het Waterschap worden maatregelen genomen, zoals extra waterbuffers, verbeterde rioleringen en vergroening van straten. Wij dringen er dan ook sterk op aan om aan deze projecten hoogste prioriteit te geven om onze inwoners te beschermen tegen wateroverlast.
Het is hierbij óók cruciaal dat de gemeente deze maatregelen tijdig communiceert naar haar burgers, zodat ook zij tijdig weten wat er gedaan wordt en waarom! Gemeente, vertel duidelijk en op tijd wat je doet!

Het verenigingsleven en de inzet van vrijwilligers en Mantelzorgers zijn belangrijke peilers voor onze gemeenschap. Zij zetten zich in voor anderen en helpen om de sociale samenhang in onze stad te versterken. Ons Kerkrade beschouwt vrijwilligers en mantelzorgers dan ook als een onmisbare schakel en zij zijn het gemeenschappelijke fundament. Bij deze dan ook een groot 'Dankjewel' aan hen allen!

Veel verenigingen, sportclubs of speeltuinen zijn afhankelijk van vrijwilligers, echter het wordt steeds moeilijker om genoeg vrijwilligers te vinden. Ons Kerkrade vindt dit een zéér zorgwekkende ontwikkeling en spreekt haar voorkeur uit dat de gemeente haar vrijwilligers met alle mogelijke middelen en hulp ondersteunt. Het verminderen of makkelijker maken van regelgeving, plus ondersteuning bij administratieve lasten, zouden hierbij mogelijk al een mooie hulp kunnen zijn.

Voorzitter, óók volwaardige gezondheidszorg is een uiterste noodzaak en de bezuinigingen op deze zorg in deze regio zijn volgens ons dan ook onacceptabel. Ons Kerkrade vindt dan ook dat er een volwaardig Ziekenhuis in Heerlen moet blijven! Goede zorg moet bereikbaar zijn voor iédereen, en een volwaardig Ziekenhuis is hierbij onmisbaar in deze regio.
En hierbij is er ook nog een landelijke Ereschuld richting deze Mijnwerkersregio! Jarenlang hebben onze senioren met hun noeste ondergrondse-arbeid de lampen in de landelijke ziekenhuizen laten branden. Nu is het de beurt aan de rést van Nederland om dezelfde lichten ook in óns ziekenhuis brandende te houden!

Vuurzitsender, Ós Kirchroa hat vöal hats vuur ós koeltoerél-èrve, zoeë wie ós koeljesjiechte, de abdij Rolduc en ós woenderbaar WMC.
E wiechtieg deel van ós iedentieteet is doabij óch ós eje Kirchröadsj plat.
Vier vinge dat dit besser jesjtiemeleerd en jesjutsd mós weëde en wille ós doarum sjterk maache vuur 't sjtiemelère van ós eje plat óp de sjoeële, op offentliche sjildjer …en 't zou da och sjunn zië dat doa evèntuel jet jeld vrij-jemaad weëd vuur doavuur tze zörje dat ós sjun plat werm mieë jekalt jeet weëde. Ós Kirchroa ziet 't plat als ing tradietsiejoeën mit vöal weëd, die durchjejeëve mós weëde an kómmende jeneratsiejoeëne.
Vier vroage uuch doarum um tse óngerzukke of liersjtaof vuur lèsse entwikkeld kan weëde woadurch lèsse in 't Kirchröadsj plat óp jidder basissjoeël óch óp dezelfde maneer kanne weëde aajepakd en als tsouwkunneftieg handbóch jebroechd kan weëde vuur lierere en ummezunzere.

Voorzitter, Ons Kerkrade heeft ons cultureel erfgoed hoog in het vaandel staan, zoals bijvoorbeeld ons Mijnverleden, Abdij Rolduc en ons mooie WMC. Een belangrijk onderdeel van onze identiteit is ook hierbij ons eigen Kerkraads dialect. Wij vinden dat dit beter beschermd en gestimuleerd moet worden en maken ons dan ook sterk voor het stimuleren van ons eigen dialect op de scholen, het plaatsen van bebording in het Kerkraads dialect én het beschikbaar stellen van geld voor toekomstige projecten die het gebruik van ons mooie dialect bevorderen. Ons Kerkrade ziet het dialect als een waardevolle traditie die doorgegeven móet worden aan volgende generaties. Hierbij vragen wij te onderzoeken om lesmateriaal te ontwikkelen waardoor een Dialect-les op iedere basisschool ook dezelfde insteek heeft en als toekomsige leidraad kan dienen voor docenten en vrijwilligers.

Voorzitter, ik ga langzaam afronden.

Hoewel de Begroting voor 2025 sluitend is, en men een klein plusje ziet, liggen er vanaf 2026 grote financiële uitdagingen. Het zogenaamde "*Ravijnjaar*" staat op komen, waarbij de gemeenten minder geld van het Rijk zullen krijgen. Ook de jaren ná 2026 zien er financieel minder florissant uit en dit zal ook voor Kerkrade betekenen dat er toekomstig nóg scherpere keuzes gemaakt moeten worden om de begroting in de juiste balans te houden.

Een van de grootste risico's, zijn de stijgende kosten in het Sociaal Domein, en dan mn. bij de Jeugdzorg en de WMO. Als deze zo blijven stijgen, wordt het toekomstig erg moeilijk om onze begroting sluitend te houden.

Om de financiële toekomst van Kerkrade veilig te stellen, zal de gemeente vanaf 2026 mogelijk wat taakstellingen krijgen. Ons Kerkrade vindt het belangrijk dat bij het aanpakken van deze financiële uitdagingen een zorgvuldige afweging wordt gemaakt tussen de belangen van verschillende doelgroepen, zoals starters, ondernemers en de meest kwetsbare groepen.
Voorzitter, momenteel zijn we nog bezig met het zgn. '*Studiejaar*' waarin de gemeentelijke financiën nog eens scherp tegen het licht worden gehouden. Gelet op de uitkomsten hiervan, kunnen later taakstellingen worden voorgelegd waarbij de Raad keuzes moet maken voor de toekomst van Kerkrade. Dit zullen geen makkelijke keuzes worden dus de lobby van de VNG richting Den Haag om tóch met meer geld over de brug te komen, steunen wij dan ook volledig!

Voorzitter, 2025 wordt voor Kerkrade een jaar met uitdagingen, maar óók vol kansen. We zijn voor de toekomst al flink aan de slag met het Woonoffensief, het Martin-Buber-college, Vie-in-de-wijken, de Werk-Hubs, een nieuwe gezamenlijke Regiodeal, etc., etc. De Begroting laat verder zien dat de gemeente zich inzet voor

de leefbaarheid, veiligheid en het welzijn van haar inwoners. Of het nu gaat om het bestrijden van armoede, het ondersteunen van werklozen, het versterken van de wijken of het verbeteren van de zorg! Ons Kerkrade blíjft zich inzetten voor een stad waarin iedereen kan meedoen, iedereen zich thuis voelt en waar de lasten eerlijk worden verdeeld.

Met het oog op de toekomst blijft Ons Kerkrade optimistisch en vastberaden en sámen bouwen we verder aan onze mooie stad. Al zal het mogelijk vanaf 2026 een hele kluif gaan worden, zullen we blijven investeren in de toekomst van onze stad en onze inwoners!

Dus voor nu zeggen we: Allemaal de schouders eronder en verder aan de slag voor onze mooie stad, óns mooie Kerkrade: Ons Kerkrade!

Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter, raad, geachte aanwezigen in deze zaal en alle mensen thuis,

Namens Burgerbelangen Kerkrade kijk ik vooruit, naar de komende jaren en naar de begroting 2025.

Onze stad is voor ons meer dan alleen een plek op de kaart. Het is het thuis van ons allen en daarom is het onze verantwoordelijkheid om te streven naar een stad die bloeit, straalt en waarin de gezondheid en het welzijn van elke burger centraal staat.

Het motto “Samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade” is onze duidelijke visie, we willen onze stad transformeren tot een voorbeeld van gezondheid, veiligheid, welzijn en duurzaamheid. Dit laatste is niet alleen haalbaar, maar ook noodzakelijk voor het welzijn van de huidige en toekomstige generaties.

Onze inzet voor een vitaal en uitdagend Kerkrade zal ik uiteenzetten door middel van drie thema’s:

- Investeren in mensen
- Investeren in wijken
- Investeren in onze stad.

Maar allereerst wil ik echter beginnen met het volgende.

Via deze weg willen wij iedereen bedanken die meewerkt aan het welzijn en de groei van onze mooie stad. Samen bereiken we iets moois, en het is belangrijk dat we stilstaan bij de mensen die dit mogelijk maken.

‘Samen’ uit zich ook in de rode lijn die door alle onderwerpen gaat, namelijk burgerparticipatie.

Onze stad is niet alleen een verzameling van woningen en straten, maar een levendige gemeenschap vol met hardwerkende en toegewijde mensen. Van bestuurders en ambtenaren die dag in dag uit werken aan de verbetering van onze voorzieningen, tot de vrijwilligers en mantelzorgers die hun tijd en energie geven om evenementen te organiseren en initiatieven ontplooien en die zich volop inzetten voor onze inwoners.

De ondernemers niet te vergeten die investeren in de lokale economie - jullie allen zijn de bouwstenen voor onze welvaart.

Ook leraren en opvoeders, zij dragen bij aan de toekomst van onze stad door kennis door te geven aan de volgende generaties. De zorgverleners willen we eren die dag en nacht paraat staan om voor onze gezondheid te zorgen.

Samen laten we onze stad bloeien en wij zijn er trots op deel uit te maken van deze gemeenschap.

Investeren in Mensen

Met het opzetten van de visie op dienstverlening hebben wij gezien dat er met alle facetten: “burger centraal; persoonlijk versus digitaal; transparantie, participatie; en menselijke maat” rekening wordt gehouden. Hiermee wordt de burger nog beter begrepen en geholpen daar waar nodig.

Actueel is de jongerenparticipatie.

Op woensdag 9 oktober jl. is de nieuwe kinderraad van Kerkrade officieel geïnstalleerd met Jinte als nieuwe kinderburgemeester. Ook de jongeren adviesraad is, ná het zomerreces, weer gestart. Burgerbelangen Kerkrade vindt het belangrijk om jeugdigen aan te sporen mee te denken én te praten over politieke vraagstukken omtrent jongeren. Daarom is Burgerbelangen Kerkrade trots, om vanaf 2023 te beschikken over een eigen jongeren afdeling.

Volwaardig voortgezet onderwijs

Met de realisatie van het Martin Buber en de bestaande school, het beroepscollege de Holz, is uiteindelijk volwaardig voortgezet onderwijs terug in Kerkrade.

Wij zijn dankbaar en trots dat het Martin Buber na de zomer in onze stad van start is gegaan. Het onderwijs vindt niet alleen plaats in het schoolgebouw maar ook daarbuiten, op het gebied van sport, toneel, zorg en welzijn, natuur, techniek en muziek.

Wij vragen ons af of de stuurgroep waar de wethouder aan deelnam inmiddels is opgeheven nu de school een zelfstandig bestuur heeft gekregen?

Ook zijn we trots met de opening van het Integraal Kindcentrum de Droomhof in Eygelshoven.

De gedroomde toekomst maak je samen, is hun motto, en dat blijkt ook uit het prachtige complex wat hier is neergezet en waar veel disciplines in één gebouw gevestigd zijn. Dit alles met als doel de groei van het kind zo positief mogelijk vorm te geven.

Armoede en Schulden

Het beleidsplan: “Armoede en Schulden, Koersvast” is recentelijk vastgesteld.

Mede door inbreng van Burgerbelangen is in de beleidsnota opgenomen, dat er gratis menstruatie uitgifte punten (MUP’s) in Kerkrade gerealiseerd gaan worden. Burgerbelangen denkt hier met name aan bibliotheken en scholen.

Wat ons zorgen baart is de toenemende schulden-problematiek onder jongeren.

Preventie en de stadspas zijn speerpunten voor Burgerbelangen in 2025.

De stadspas hebben we eerder toe opgeroepen via een motie en lijkt er nu op korte termijn te komen.

Binnen de preventie is het belangrijk om vroeg Kerkradenaren in beeld te krijgen, bijvoorbeeld op basis van levensgebeurtenissen, die van invloed zijn op armoede en schulden, zoals: echtscheiding, baanverlies, arbeidsongeschikt raken, enzovoorts.

Cultuur en Verenigingen

Aandacht voor Sport/Cultuur en recreatie is voor Burgerbelangen Kerkrade een gezonde basis voor de toekomst van onze jongeren, maar ook voor hele gezinnen en ouderen. Onze gemeente is een belangrijke pijler onder deze activiteiten, financieel, maar ook ter ondersteuning en ter promotie, van activiteiten.

Kan de wethouder inzicht geven in hoe hij kijkt naar de ontwikkelingen in deze, en de taakstelling die is opgenomen voor het theater richting de programmering voor het ravijn jaar 2026?

WMC

Het WMC bestuur heeft aangegeven, dat het evenement weer terug moet naar de burgers van Kerkrade. Dat is wat Burgerbelangen Kerkrade te allen tijde tijdens diverse bijeenkomsten gevraagd heeft.

Het WMC is van de Kerkraadse burger en voor hen moet het mogelijk zijn, hiervan te kunnen genieten, op straten en pleinen in Kerkrade. Activiteiten waarbij men entreekaarten moet kopen zijn voor sommigen te duur en daarom is de straatactiviteit voor hen erg belangrijk. Mooi om te zien, hoe er de afgelopen tijd hard gewerkt is, en er alles aan wordt gedaan, om het WMC door te ontwikkelen. Ook onze gemeenteraad heeft meerdere malen haar, bijna unanieme, steun uitgesproken. Goed dat de provincie het WMC blijft omarmen en subsidie toekent. Niet alleen de provincie, maar ook regionale ondernemers steunen en omarmen ONS WMC.

Veiligheid omtrent geluid tijdens activiteiten

Steeds meer bezoekers dragen gehoorbescherming tijdens evenementen om gehoorschade te voorkomen. Dit wijst op té hoge geluidsniveaus, wat niet alleen het luisterplezier vermindert maar ook gezondheidsrisico's geeft.

Wij vragen het college om te onderzoeken of de maximale geluidsniveaus (decibels) bij evenementen kunnen worden beperkt, zodat iedereen veilig kan genieten van onze evenementen.

Beleef Kerkrade

Beleef Kerkrade blijft zich door ontwikkelen, vooral gericht op onze inwoners. Het is goed dat er ook extra wordt ingezet op de doelgroep toeristen. Daarbij hoort zeker het ingezette plan om toeristische attracties nog meer met elkaar te verbinden, denk hierbij aan de parkstadroute en knopen lopen Zuid-Limburg. Nog een mooi voorbeeld hiervan is de Toren van Gaia. Boven op de toren is een ring bevestigd, waar alle toeristische attracties van Kerkrade zijn weergegeven, en hiermee de verbinding gelegd wordt.

Integraal ouderenbeleid

Inzetten op integraal ouderenbeleid én het stimuleren van zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren, en blijven meedoen, is een aandachtspunt.

Het aantal ouderen zal de komende jaren verder toenemen. Gezond ouder worden, in eigen leefomgeving, waarbij gezond gedrag gestimuleerd wordt, is zeker essentieel.

Omtrent de woonmogelijkheden in deze zijn er echter problemen.

Vaak wonen ouderen reeds jaren in een sociale huurwoning. Op dat moment waren er nog geen inkomensnormen voor deze woningen. Wat wij nu tegenkomen is dat er vanuit de WMO wordt aangegeven dat mensen moeten verhuizen, als de woning geen aanpassingsmogelijkheden heeft. Dan staan deze mensen voor een dilemma.

Zij krijgen van de woningcorporatie geen andere woning omdat hun salaris te hoog is en er zodoende geen sociale huurwoning ter beschikking komt.

In onze gemeente zien wij hierdoor een tekort aan huurwoningen in de midden sector.

Wij vragen dan ook aan wethouder Weijers, is hier inmiddels aandacht voor? Dit probleem wordt namelijk steeds groter.

Wij vragen wethouder Paas aandacht te hebben voor de mensen die een afwijzing krijgen ten aanzien van het boven gestelde, en hen door de WMO-consulent verdere ondersteuning te bieden.

Investeren in Groen

Voor een gezonde en prettige leefomgeving is voldoende groen van belang. Dat is dan ook een belangrijk punt voor Burgerbelangen. De ontwikkeling naar meer groen zien we ook terug in het beleid van de gemeente en in de adviezen van de Kinderraad.

Met het oog op de behoefte aan meer groen, of wellicht wel de noodzaak, maar ook de nadelen die sommige burgers ervaren, is er actueel en afgewogen beleid nodig.

In de begroting worden de plannen voor een nieuw levensbomenbos geopperd. De beoogde locatie ligt langs de Roderlandbaan. Gezien het grote succes van de reeds gecreëerde levensbomen bossen willen wij graag weten of er inmiddels iets nieuws te melden is over de plannen c.q. de realisatie hiervan.

Investeren in Wijken

Investeren in wijken is een van de belangrijke speerpunten van onze partij. Wij zijn dan ook blij om te zien dat er in deze begroting weer miljoenen worden geïnvesteerd in onze wijken, bijvoorbeeld door reconstructies van wegen en groen.

Ik wil één punt extra belichten. De aanpak van wateroverlast Eygelshoven. Als overheid hebben we in geval van nood direct hulp kunnen bieden en je ziet nu ook dat er structurele oplossingen gevonden worden. Deze worden ook toegepast in andere wijken van onze stad. Denk hierbij aan: het creëren van waterbuffers en het verbeteren van de afwatering.

In het kader van investeren in wijken willen wij ook inzetten op ontmoeten en eenzaamheid (vereenzaming) tegen gaan.

Laat mensen elkaar ontmoeten om zo de kwaliteit van het leven te vergroten.

Wij zouden het college dan ook willen vragen om op een aantal plekken in de stad ontmoetingsplekken te creëren door middel van het toevoegen van picknickbanken.

Gemeenschapshuizen

Gemeenschapshuizen zijn onmisbaar voor onze samenleving. Ze bieden een laagdrempelige plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en samen activiteiten kunnen ondernemen. Voor Burgerbelangen Kerkrade zijn deze huizen belangrijk omdat ze eenzaamheid verminderen en de sociale cohesie versterken.

Wij vinden het dan ook cruciaal om gemeenschaps-huizen te ondersteunen. Ze bieden een plek waar iedereen welkom is, ongeacht achtergrond of situatie, en dragen bij aan een sterke verbonden buurt.

Investeren in Veiligheid en Handhaving

Door een terugtrekkende beweging van de politie, wordt onze eigen handhaving veel belangrijker, om een leefbare en veilige omgeving te garanderen. Het aantal meldingen is sterk gestegen, van 6488 in Q3 2023 naar 7929 in Q3 2024, wat de werkdruk vergroot.

Als Burgerbelangen Kerkrade vinden we een veilige stad en een goed team handhaving belangrijk. Daarom willen wij graag de ontwikkelingen rondom de capaciteit handhaving blijven volgen.

Kunt u toezeggen om dit als specifiek thema te agenderen tijdens de reguliere infoavond over de integrale veiligheid?

Dan wil Burgerbelangen Kerkrade specifieke aandacht vragen voor de BOA-2 inzet. De BOA-2 heeft aparte bevoegdheden voor het buitengebied en milieu. 2 jaar geleden hebben we gepleit voor de inzet van een BOA-2. Dat is toen opgepakt in samenwerking met de gemeente Voerendaal.

Inzet bleek toen incidenteel nodig, maar met de stijging van de meldingen, én werkdruk, zijn wij benieuwd hoe de portefeuillehouder dit nu ziet.

Investeren in onze Stad

Er is een ambitieus woonoffensief gelanceerd, waarbij de focus ligt op het vernieuwen en verbeteren van de woningvoorraad, in onze stad. Dit initiatief richt zich niet alleen op het bouwen van nieuwe woningen, maar vooral op het creëren van kwalitatief hoogwaardige woningen, die inspelen op de vraag en behoeften van de inwoners.

Burgerbelangen Kerkrade staat volledig achter deze inzet op kwaliteit en het bouwen naar vraag. We geloven dat iedereen in Kerkrade recht heeft op een passende woning, of het nu gaat om starters, gezinnen, senioren of mensen met specifieke woonwensen. Door slim in te spelen op de verschillende woonbehoeften, en tegelijkertijd de kwaliteit hoog te houden, kunnen we ervoor zorgen dat onze stad aantrekkelijk blijft om in te wonen.

Met dit woonoffensief kijken we samen vooruit. Het gaat er niet alleen om, dat we huizen bouwen, maar ook om de toekomst van Kerkrade veilig te stellen, met als doel een stad creëren waar mensen graag willen wonen, werken en leven.

Investeren in ondernemers

Het aanvalsplan Kerkrade centrum is dit jaar door de raad aangenomen. Waarmee de volgende stap wordt gezet, het laten opbloeien van het centrum.

Dit wordt door concrete stappen uitgevoerd en daarmee wordt het centrum groener, compacter en completer.

Daarnaast zien we dat onze bedrijven terreinen bloeien en dat bedrijven honderden miljoenen investeren in onze economie en dat het aantal banen blijft groeien.

Met de nieuwe stimuleringsregeling voor ondernemers in de wijken zetten we nu een volgende stap in het stimuleren van kleine ondernemers.

Verkeersveiligheid en mobiliteit

Verkeersveiligheid is een aandachtspunt, welke wij als Burgerbelangen Kerkrade erg belangrijk vinden. We omarmen dan ook de reeds ingezette projecten omtrent de veiligheid bij scholen en extra aandacht voor zebrapaden in onze stad. Ook zijn wij zeer benieuwd naar de concrete maatregelen die er worden genomen om de bereikbaarheid van Kerkrade West te vergroten.

En nu specifiek t.a.v. de begroting:

Dit is de derde begroting in de bestuursperiode 2022-2026.

Ook nu is het de financiële vertaling van het coalitieprogramma en in lijn met het coalitieakkoord.

Ook voor 2025 is er een sluitende begroting. De jaren 2026 en volgende, vertonen een financieel tekort.

Maar in deze situatie staan wij niet alleen, blijkt uit recente publicaties van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten. Het is een allesomvattend landelijk probleem.

We moeten goede keuzes maken en vooral blijven investeren in de ambities die wij hebben als gemeente.

Wij willen onze waardering uitspreken voor het harde werk dat is verricht om deze begroting samen te stellen, rekening houdend met alle uitdagingen van onze gemeenschap.

Wij danken ook nu weer voor de uitvoerige uitleg, die gezamenlijk met het uitreiken van deze begroting heeft plaatsgevonden, vanuit de ambtenaren, accountant en wethouder Financiën.

Wij wensen het college heel veel succes.

Tot slot:

Laat ons samen verder bouwen aan een Kerkrade waar iedereen zich thuis voelt, waar we vooruitkijken met ambitie en blijven werken aan een stad die sterk, sociaal en toekomstbestendig is voor ons en de generaties die volgen!

15:55 Wo 13 nov
coelo.nl
96%

